

د افغانستان کالينيزه

د اطلاعاتو او کلتور وزارت

۱۳۴۸-۴۷

(۳۶) کښه

نېټه : د ۱۳۴۹ کال
دورسې لمړی

مسئول مدير : علي احمد طه افغاني

د افغانستان کلتور وزارت

د اطلاعاتو او کلتور وزارت

۱۳۴۸ - ۴۷

(۳۶) ښکته

مسئول مدير : علي احمد طوافي

د حبيب الرحمن تنگ
د اوسپنې راحله راښخ
په اهتمام

نېټه : د ۱۳۴۹ کال
د دورې لمړۍ

	۱ - د افغانستان ن پا چا
	۲ - ارشا دات اعلیحضرت معظم همایونی
	۳ - پیام های علیا حضرت ملکه معظمه
	۴ - پیامهای والا حضرت شهزاده احمد شاه
	۵ - مسافرتها
۱	باز دید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایات غربی و جنوب غربی کشور
۲	مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی به نیپال
۱۱	بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایات جنوب غربی کشور
۱۵	مسافرت رسمی اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظمه به جاپان
۲۸	باز دید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایات غربی و شمالی کشور
۳۱	مسافرت والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی به افغانستان
۳۴	مسافرت دوکتور کورت کیستگر به افغانستان
۴۰	باز دید بنیاد غلی نور احمد اعتمادی صدراعظم از صفحات شمال کشور
۴۶	مسافرت امیر عباس هویصدراعظم ایران به افغانستان
۵۴	مسافرت بنیاد غلی نور احمد اعتمادی صدراعظم به اتحاد شوروی
۶۷	باز دید بنیاد غلی نور احمد اعتمادی صدراعظم از ولایات جنوب غربی کشور
۷۷	مسافرت بنیاد غلی ولیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا به افغانستان
۸۰	مسافرت بنیاد غلی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی به افغانستان
۹۳	مسافرت میر من اندرا گاندی صدراعظم هند به افغانستان
۱۰۳	مسافرت مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی به افغانستان
۱۰۶	مسافرت بنیاد غلی اگنیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا به افغانستان
۱۱۵	۶ - معرفی ولایات افغانستان

- ۱۳۳ ۷ - قوه اجرائیه
پیامهای نسا غلی نورا احمد اعتمادی صدراعظم
- ۱۴۵
- ۱۶۷ ۸ - قوه قضائیه
- ۱۸۱ ۹ - تقنینیه قوه
- دشوری د دولسمی دوری د څلور م کال
دلپری او دو همی غونډی جر یانا ت
(په ولسی جر گه کبسی)
- ۱۸۱
- ۲۱۵ (دمشرانو په جرگه کبسی)
- دشوری د دیار لسمی دوری دانتخابا تو
نتایج او جر یانا ت
(په ولسی جر گه کبسی)
- ۲۴۷
- ۲۶۷ (دمشرانو په جرگه کبسی)
- ۲۷۷ ۱۰ - سره میاشت
- ۲۸۹ ۱۱ - دمیر منو ټولنه
- ۲۹۴ ۱۲ - پروگرام انکشا فی ملل متحد در
افغانستان
- ۳۰۱ ۱۳ - باستا نشناسی
- ۳۰۷ ۱۴ - پرو تو کول و موافقتنا مه ها
- ۳۱۹ ۱۵ - سیستم متر یک و اوزان
- ۳۲۲ ۱۶ - دپښتو نستان دجر یانا تونډیز
- ۳۳۲ ۱۷ - در جهان سیاست
- ۳۴۱ ۱۸ - کنفرانس تاریخی رباط
- ۱۹ - اخبار مصور
- ۳۵۳ ۲۰ - اخبار علمی
- ۳۶۳ ۲۱ - اختراعات واکتشافات
- ۳۷۱ ۲۲ - اخبار جالب
- ۳۷۵ ۲۳ - دهیواد مهمی پښینی
- ۲۴ - دولا یا تو داطلاعاتو او کلتور
دمدیرانو سیمینار
- ۳۷۹
- ۳۹۱ ۲۵ - ممالک جهان
- ۲۶ - دهیواد مهمو خپرونو کرونو کوژی
- ۴۹۵ ۲۷ - خبرهای مهم جهان
- ۵۳۶

(سریزه)

د افغانستان کالنسي کار کوونکی وياړی چه دمعظم
پو لواک همایو نی اعلیحضرت تر لار بنمودنی لاندی خپله
(۳۶) گڼه گرانو لو ستو نکوته وړاندی کوی.

در نو لوستونکو ته به خرگنده و ی چه دافغا نستان
کالنسي هر کال دوی په لهری نیته وښوالو ته به وړاندی
کیدله، و لی په ۱۳۴۷ کال کښی داطلاعاتو او کلتور
دوزارت له خوا داسی تجویزونیول شو چه د افغا نستان
کالنسي دخپل طبیعی ارتباط له مخه دنورو مترقیو هیوادو په
شان دهر نوی کال په سرکی چاپ او گرانو لوستو نکو ته
وړاندی شی .

دادی دافغا نستان کالنسي (۳۶) گڼه دپورتنی تجویز له
مخه د ۱۳۴۹ کال دوری په لهری نیته چاپ او در نو
وښوالوته وړاندی شوه . بایدووايو چه دغه گڼه هغه جریانات،
پرمختگونه او ترقی چه د ۱۳۴۷ کال په اوو ورو ستیو
میاشتمو کښی اود ۱۳۴۸ کال په موده کښی زمونږ د گران
افغا نستان په برخه شویدی له ځانه سره لری.

ددی کالنسي نشردا حقیقت خرگندوی چه مونږ د یوه
تاجداره دیه و کراسی په عصر کښی او سیرو او ز مونږ
حکومت دهغه لوی اوملی شعاریعنی (خدای- پاچا- و ظن)
تر رڼا لاندی په دیر جدیت او متانت سره داوطن یعنی لوی
ا وواحد افغانستان دترقی اوسعدت په لاره وړاندی بیایی
او دملت دآرامی او د مملکت دتکامل و سایل څنگه چه ئی
زمان اومکان ایجابوی دموجوده وسایلو په لاس لرلو سره را
تبییه کړی او هم ئی تهیه کوی.

دافغا نستان کالنسي کار کوونکی هیله لری چه
زمونږ گران هیواد د معظم پو لواک همایو نی اعلیحضرت
تر سیوری لاندی خپل یوازی نی هدف ته چه لوړ او مترقی
افغا نستان دی ور سیری .
(اداره)

اعظم تولوا ك همايونى اعليحضرت المتوكل على الله محمد ظاهر شاه زمونږ گران او
ترقى غوښتونكى پاچا

کتابخانه و اسناد ملی افغانستان

د افغانستان معظم ټولوک ۱۲۹۳ کال د تلی د میاشتی په دوه ویستمه نیټه په کابل کښی زیریدلی دی. څنگه چه دده گران عمر د زده کړی او تعلیم دپاره وړ وگرځید نو په لومړنیو او منځنیو ښوونځیو کښی د زده کړی لپاره شامل شو او په پای کښی یی خپل عالی تعلیمات د حبیبی او استقلال په لیسو کښی سرته ورسول. هر کله چه دده محترم پلار اعلی حضرت شهید سعید محمد نادر شاه غازی د افغا نستان د سفیر په حیث پاریس ته لاړ. همایونی ذات هم له فقید شهربار سره د لوړو تحصیلاتو د زده کړی لپاره دده ملگری شو. نو فرانسوی ژبه او عالی علوم یی په مختلفو شقوقو کښی په عالی ښوونځیو او پوهو نوریو کښی زده کړل او د وطن د داخی مسائلو او ملی اخلاق په نسبت خصوصی تربیه او د هیواد په باره کښی د لازمو مطالبو ادراک او نور خصایص یی له خپل پلار څخه زده کړی دی.

د افغا نستان له لویو اغتشافاتونه وروسته (چه نجات یی د اعلی حضرت همایونی د محترم پلار په واسطه سره سرته ورسید) مملوح ټولوک چه خپل تعلیمات یی سرته رسولی وو او د وطن د خدمت لپاره چمتو شوی ؤ. ۱۳۰۹ شمسی کال د تلی په ۲۰ نیټه کابل ته تشریف راوړله دی کبله چه ده له یوی خوا عسکری عالم سره مینه درلوده اوله بلی خوا

بی و غونبمل چه دپلار دنه‌ای پیروی و کپی به عسکری شعبه کبئی دکابل
 به عالی نظامی تعلیم گاه کبئی شامل شو او به لزه موده کبئی بی په‌دی
 شریف فن کبئی بری موند او په ۱۳۱۰ لمریز کال کبئی بی دمرحوم
 والاحضرت سردار احمد شاه ددربار دپخوانی وزیر چه د اعلیحضرت
 محمد نادر شاه شهید دتره زوی و محترمه مشرہ لور حمیرائی په نکاح
 کره.

او ددغه کال په آخر کبئی خه موده دحربی دوزارت په وکالت اوخه موده
 دمعارف دوزارت په وکالت مؤظف شوی وو. هما یونی ۱ اعلیحضرت
 خپل ذاتی لیاقت او فطری استعداد په نسه اداره او دصحبو خدمتو په
 کولو په دی دوه وزارتو کبئی په نسه توگه ښکاره کر. په ۱۳۱۲ کال کبئی
 یعنی هغه وخت چه اعلیحضرت محمد نادر شاه‌غازی شهید شومد ملت
 دوکیلانو، مشرانو، او ټولو عسکری او کشوری افرادو په غو بنسټه او
 اتفاق دسلطنت په تخت کبئیناست. سر کال دده دمبارک جلوس (۳۷)
 کال گڼل کیزی .

دمعظم همایونی اعلیحضرت زامن اولونی :

- ۱- دوالاحضرتی شهزادگی بلفیس دزین یلو نیټه ۱۳۱۱د لمریز
 کال دوری ۲۸
- ۲- دوالاحضرت مر حوم شهزاده محمد اکبر د زین یلو نیټه .
 ۱۳۱۲د لمریز کال دزمری ۱۹
- ۳- دوالاحضرت شهزاده احمد شاه دزین یلو نیټه ۱۳۱۳د لمریز
 کال دوری ۲۱
- ۴- دوالاحضرتی شهزاد گی مریم دزین یلو نیټه ۱۳۱۵د لمریز
 کال دلړم ۱۰
- ۵- دوالاحضرت شهزاده محمد نادر دزین یلو نیټه ۱۳۲۰د لمریز
 کال دغبر گولی ۴
- ۶- دوالاحضرت شهزاده شاه محمود دزین یلو نیټه ۱۳۲۵د لمریز
 کال دتلی ۱۰
- ۷- دوالاحضرت شهزاده محمد داؤد (بښتون یار) دزین یلو
 نیټه ۱۳۲۸د لمریز کال دوری ۲۵
- ۸- دوالاحضرت شهزاده میرویس دزین یلو نیټه ۱۳۳۵د لمریز
 کال دسلواغه ۵

ارشادات اعلیحضرت معظمت ہمایونی

به مناسبت آغاز پنجاهمین جشن

استرداد استقلال کشور

از نوامیس ملی ، اندیشه دریغ از هیچگونه
ایشار را بخود راه ندادند .

پیکار ملت افغانستان حتی بعد از آنکه
حکمروایی استعمار در خودهند و در اراضی
افغانی تحت اشغال آن رسوخ و استحکام
گرفته بود سیر خونین خود را ادامه داد .
جنگ سوم افغان و انگلیس در آغاز عصر
مرحوم امان الله خان پادشاه سابق افغانستان
مرحله جدیدی از مبارزات دوامدار ملت ما
در برابر همان قوت توسعه جوئی استعمار
بود . تا آنکه در نهایت پیروزی مردم این
سرزمین وقطعات اردوی آن تحت قیادت
اعلیحضرت محمد نادر شاه شهید رحمت الله
علیه به آخرین نشانه از قیود سیاسی
تحویل شده اجانب خاتمه داد و استقلال کامل
افغانستان مجدداً بدست آمد .

درین موقع که خاطره مرور نیم قرن از آن
آوان تاریخی را تجلیل میکنیم فریضه ماست بنام
ملت افغانستان بر روان قاطبه شهدای
معرکه استقلال و آن قهرمان بزرگ آزادی
وطن درود بفرستیم واز کافه آنهایکه با
احساس وطن دوستی کامل چه در جبهات
مختلف میدان جنگ و چه در عقب جبهه چه
در مقام امر و تصمیم و چه در طول
مذاکرات سیاسی ، وظیفه نجیب دفاع از
حقوق و مصالح کشور را در اوضاع بسیار
دشوار انجام داده اند مخصوصاً ارشادات
سیاسی پادشاه آنوقت افغانستان به نیکویی
وبا احساس احترام و تقدیر یاد کنیم .
بطوریکه مطالعه اوضاع آنزمان و جریان
حوادث ما بعد نشان میدهد تسلیم استقلال

بسم الله الرحمن الرحيم
هموطنان عزیز !

آغاز پنجاهمین سال استقلال افغانستان
را به همه شما تهنیت گفته از بار گاه آفریده
گار نیاز مند مساعی مردم این سر زمین
را در راه بهبود حیات آنها و نسلهای آینده
بسوی غایب مطلوب رهنمون فرمایید .
در خلال یکنیم قرن اخیر از تاریخ ملت
ما پدیده استعمار غربی درین منطقه جہان
یک تسلسل خیلی ناگوار از حوادث سیاسی
اجتماعی و اقتصادی را بوجود آورد در متن
تاریک این حوادث تصمیم استعمارگران ،
مبنی بر امتداد دامنه مظاهرشان از سرحدات
طبیعی و معنوی نیم قاره هند بسوی شمال
و غرب آن یک مرحله تاریک و فرا موشی
ناشدنی نیست .

دولت آنوقت انگلستان صیانت مصالح
استعماری خود را بهانه تجاوز بر خاک و
منافع افغانها قرار داد و دوام اختلافات
داخلی در کشور ما زمینه مساعد تحمیل
پیشبرد نقشه های استعماری را فراهم نمود .
قیام مردم افغانستان در برابر این تجاوز
یک سد کامل از نبرد مسلح شانرا در شرایطی
آغاز کرد که فاقد هر گونه موازنه مالی عسکری
و سیاسی بود .

در همان بدایت امر ملت ما باین حقیقت
تلخ پی برد که موجودیت سیاسی آن باتهدید
نیستی وسر زمین تاریخی آن با خطر دست
برد مواجه گردیده است .
تسلسل حوادث دوامتدادسلاهای پراشوب به
اثبات رسانید که مردم مادر امتحان دفاع

مساعی دولت در بین ساحه به افراد ذکور منحصر نمانده دختران و زنان افغان نیز از آن مستفید شدند. نهضت نسوان زمینة اشتراک انان را در حیات اجتماعی مساعد تر گردانید و نیروی انسانی کشور برای انجام خدمات ملی افزایش یافت، توجه به انکشاف مطبوعات هنر، ثقافت و اطلاعات نیز جزء همین تلاشی بود که دولت به منظور بلند بردن سویة فکری و فرهنگی هوموطنان آغاز و تعقیب نموده است.

همچنان دولت در جمله وظایف خود به حفظ صحت عامه توجه گردید. با آنکه هنوز از مرحله رفع نیازمندی های مردم بعد زیاد دور مانده ایم در طی پنجاه سال اخیر شفاخانه های متعدد تاسیس سعی متمرکز جهت وقایه از امراض و معالجه آن بدل گردید و موسسات علمی لازم برای تامین موفقیت خدمات صحتی بوجود آمده است.

چون اردو حافظ استقلال و مدافع حاکمیت ملی و تمامیت ارضی مملکت است لهذا مساعی دولت در راه واریسی متداوم از امور آن و تجهیز قوای مسلح کشور به سلاح عصری و به آخرین نظریات و روشهای تیکه در ساحه دفاع با پیشرفت علوم مرتباً در میان می آید به صورت متمادی بکار انداخته شده است.

متعاقب استقلال فکر پی ریزی دولت بر روی اساس تیکه با شرایط زندگی در این عصر هم آهنگ باشد به میان آمد.

تدوین قوانین مختلف و تشکیل ادارات لازم برای حصول این مامور ادامه یافت تا اینکه مملکت دچار جنگ داخلی شد و شیرازه دولت از هم پاشید. بعد از نجات وطن از آنجه سراسیمگی سیاسی اجتماعی و اقتصادی هنگامیکه طرح دولت دوباره ریخته میشد لزوم اشتراک مردم بصورت منظم در اداره کشورشان احساس شد و بروی این فکر نخستین شورای ملی افغانستان عمل به میان آمد. امور حکومت نیز از راه ایجاد تشکیلات اساسی تاسیس ادارات و وضع قوانین ضروری تحت نظم درآمد، موسسات عرفانی افتتاح، راه های عمومی باز و تعمیر دوباره اقتصاد ملی سر دست گرفته شد.

این اقدامات و به تعقیب آن طوریکه در طی بیش از سی سال در شئون کشور ما و در اوضاع جهان رخداد بالاخره زمینة یک تحول اساسی را فراهم نمود و فرصت بدست آمد تا بر حیات ملی خویش تجدید نظر کلی نموده تنظیم دوباره آنرا به توسط قانون اساسی

سیاسی افغانستان در تاریخ بیکار علیه استعمار موقعیت خاصی داشته مصدر تقویت روحی نهضت آزادی خواهی در سراسر این منطقه گردید.

افغانستان بعد از ختم بیش از یک قرن دفاع مسلح خود تازه در یافت که ادامه آن معرکه حق از یک سو به بنیة متواضع اقتصاد ملی آن ضربات سنگین وارد کرده و از سوی دیگر بین این کشور و سیرتمدن عصر حاضر فاصله بزرگی ایجاد نموده است. جبران این صدمات با وسایل و امکانات محدود ما در ایامیکه مساعدت به مردم آن انکشاف نایافته هنوز به حیث یک ضرورت و مرام جهانی به حساب نمی آید دور و دشوار مینماید. ولی تامین این جبران فریضه مهم ملی بود و احساس لزوم آن سلسله مساعی متداوم دولت افغانستان را طی پنجاه سال به منظور فراهم کردن حیات بهتر مطابق به مقتضیات این قرن براه انداخت.

قبل از استرداد استقلال، اقتصاد ما در پایانتزین مدارج انحطاط را که متوقف بود. روش استعمار، روابط افغانستان را نه تنها در ساحه سیاست باندنیای خارج قطع میکرد بلکه سد راه روابط مند اقتصادی ما با سایر ممالک جهان گردید.

در مدت نیم قرنیکه از حصول استقلال کشور سپری میشود حکومتی افغانستان سعی نموده اند این رکود را در هم شکسته شرایط مساعی ترقی و انکشاف را با استوار نمودن زیر بنای اقتصاد فراهم نمایند و مملکت را بسوی رشد دوامدار و متکی بخود سوق بدهند.

اگر چه حوادث ناموار از قبیل اغتشاش سال ۱۳۰۷ جنگ دوم جهانی و مسدود شدن مکرر راه مرور امور افغانستانی هم درین مورد مشکلات ایجاد نمود. باوصف آن میتوان گفت که در نتیجه این مسایل و مخصوصاً در اثر تطبیق دو پلان پنجساله یک قسمت دشوار این وظیفه بانجام رسیده است.

هدف بهتر ساختن شرایط زندگی گمانی بیش از همه نیازمند تعمیم سواد و معارف بود. نظام عنعنوی تعلیم در افغانستان نمیتوانست همه احتیاجات جامعه این عصر ما را تکافو کند. بادرک این حقیقت نهضت تاسیس مکاتب با اسلوب تعلیمی امروز در مملکت ما آغاز شد و نیم قرنیکه میگذرد شاهد افتتاح مکاتب، پوهنتون ها و دیگر موسسات عرفانی به سوی های مختلف در پایتخت و كافة انحای وطن میباشد.

پیامها

۱۳۴۳ جامعه عمل بپوشانیم .

قانون اساسی جدید شناخته شده دولت را بروی عنعنات اصیل جامعه ما و ارزشهای سودمند تمدن این عصر بنا کرده افغانستان را به سوی تامين ديموكراسی واقعی باحفظ مشخصات ملی و فرهنگی آن رهبری میکند اکنون وظیفه فردی و اجتماعی مردم وارگان دولت است تا به همه نیروی خود در راه تامين ارزشهای این رهنمای زندگانی ملی ما طوری بگوشند که رسیدن به هدف نهایی تشکیل يك جامعه مرفه و مترقی را امکان پذیر بسازد حصول این منظور اولتر از همه به فهم عناصر و فلسفه نظام جدید احتیاج اساسی دارد .

از طرف دیگر در هنگام آغاز این مرحله جدید از زندگانی خود لازم است با ادامه سعی جهت بدست آوردن کمکهای بی شائبه دول دوست و موسسات بین المللی سهم خود را در انکشاف مملکت خویش نه تنها فراموش نکنیم بلکه باید آنرا افزایش دهیم .

این افزایش از راه ارتقای عوائد دولت به وسیله وضع مالیات عادلانه موثر و مستقیم و همچنان بوسیله سرمایه گذاری افراد در اقتصاد وطن ، رعایت صرفه جویی به سوبه ملی و اجتناب از مصارف بیجا بدست آمده میتواند امیدواریم در نتیجه این اقدامات و امثال آن قدم به قدم به هدف انکشاف دوامدار نزدیک شده ، اقتصاد ملی متکی به خود را در جامعه جدید خود تامين نموده بتوانیم .

در ساحه سیاست خارجی بعد از کسب استقلال وظیفه بزرگ دولت تحکیم و حراست آن و صیانت منافع ملی و حیثیت افغانستان در جامعه بین المللی بوده است .

در اثر سعی پیهم مقامات افغانی برای اثبات حسن نیت دولت ما به حیث يك عضو آزاد و صلح خواه جامعه بشری استقلال کشور در همان آغاز حصول آن از طرف عدهای از دول مهم جهان برسمیت شناخته شد و افغانستان موقع یافت با ملل دیگر دنیایاقتنی ایجاد کند و پرورش دهد . این علایق در خلال نیم قرن گذشته باهمه دولت ها بر مبنای کسب دوستی و تقویة آن بر اساس احترام و اعتماد متقابل عدم مداخله در امور یکدیگر و رعایت اصل مساوات دول استوار گردیده عقد معاهدات متعدد مودت و عدم تعرض ، تشدید علایق فرهنگی و تجاری ، تعیین وعلاقم گذاری خطوط سرحدی با همسایگان مظاهر روشن تعقیب این سیاست میباشد .

صلح دوام دار جهان تنها از راه حل مشکلات بین المللی به طریق مسالمت آمیز و خلج سلاح کلي و عمومی بدست آمده میتواند و چون درین زمینه نقش موسسات جهانی موثر است افغانستان عضویت جامعه ملل و بعد از آن از سازمان ملل متحد را

مباريد به وسایلی که دولت بدست خود دارد زمینه چنین فهم را برای تمام هموطنان فراهم سازیم و توسعه دهیم . در عین حال لازم است توجه خاص به فهم اساسات دین مقدس اسلام و شرح تعالیم جامع آن بعمل آید تا تطبیق نظام جدید چه در ساحه قضا و چه در ساحه کار قوای تقنینیه و اجراییه از خطر اشتباه و انحراف مصئون مانده بتواند داشتن يك حکومت مسؤل و با صلاحیت ، يك شورای ممثل توده های مردم و يك قضای مستقل تنها در صورتی وسیله تشدید ارگان ديموكراسی خواهد شد که رهنمای نيات و اعمال کار گزاران آن فهم درست احکام و مبانی فلسفی قانون اساسی بوده غایب صیانت مصالح کشور همه آنها را به رشته همکاری نزدیک بهم بسته باشد .

بکار انداختن درست و تشدید موسسات ديموكراتیك قانون اساسی و برقراری حکومت قانون که باید بنیان نظام جدید خود را بروی آن در تمام ساحات زندگانی ملی خویش استوار سازیم . از همه اولتر به شکیبایی سیاسی مردم این سرزمین نیاز مندی عمیق دارد ارزشهای نظام جدید را نمیتوان به هیچ صورت بدون حفظ و استحکام نظم و امن عامه که به حکم قانون اساسی از ضروریات اولی حیات ملی و از وظایفی شناخته شده که به فرد و دولت هر دو متوجه بوده پرورش داد . قرار دادن مصلحت جامعه افغانستان در همه اوقات و احوال بالاتر از منافع فردی و محلی یگانه راهیست که میتواند ما را باین و به سایر مقاصد بزرگ ملی نزدیک سازد .

در عین حال بر آوردن اهداف اقتصادی قانون اساسی ایجاب میکند تادرسا حصة اقتصاد ملی کشور يك سلسله اقدامات

د افغانستان کالني

مسلم خود نرسیده بودند اندیشه عمیق دولت افغانستان را به خود معطوف نموده بود . مقامات سیاسی ما هم در آن وقت و هم بعد از آن در هر فرصت مخصوصا در هنگام تقسیم نیم قاره هند به دو کشور پاکستان و هندوستان این موضوع مهم افغانی و انسانی را به توجه دولت انگلستان و مردم جهان رسانیده اند بعد از تشکیل پاکستان ، افغانستان در مواقع مختلف و به وسایل متعدد پیهم کوشیده تا اولیای امور آن دولت را به ضرورت حل قضیه پښتونستان متوجه سازد ادامه هر نوع مساعی ممکن در راه رسیدن مردم پښتونستان بحق تعیین سرنویشت شان وظیفه ملی و تاریخی ماست . چنانچه در تصامیم لویه جرگه ۱۳۴۳ و مقابل آن تذکر رفته ، دولت افغانستان حق و وظیفه دارد برای حل این معضله که از بقایای استعمار غربی درین ناحیه جهان میباشد و مایه عوامل ایجاد آن در آغاز اشاره کردیم بر وفق حقوق و عدالت بین المللی و مطابق به آمان برادران ماساکین سر زمین پښتونستان اقدامات خود را ادامه دهد .

امید داریم مساعی مسالمت آمیز ما در این زمینه ، دولت پاکستان را به اهمیت این مسئله خطیر و تاثیر حل آن بر روابط دو لنین و مصالح منطقه متوجه گردانیده بتواند .
باعرض سیاسی بدر گاه خداوند بخشانیده و مهربان مراسم تجلیل پنجا همین سال استقلال افغانستان را بنام پاک و پرگزیده او افتتاح مینمائیم .

پذیرفته برای برآورده شدن اهداف آن به منظور حفظ امنیت دنیا ، تامین همکاری بین المللی و تأیید آزادی مردمان و ملل ستم گرفته است .

پشتیبانی ما از منشور ملل متحد و اصل جهانی بودن آن نیز بروی همین اساس استوار میباشد الغای استعمار با همه بقایا و همه اشکال و مظاهر امروزی آن در نظر ما برای صلح جهانی کرامت توده بشری يك امر لازم شناخته میشود .

روش بیطرفی مثبت از اصول پایبندی سیاست خارجی دولت ما بشمار میرود . افغانستان باین عنعنه دیرین خود طی همه بحرانها بین المللی و حتی در خلال جنگ عمومی دوم در حالیکه اندیشه عمیق ما متوجه سرنوشت و دستگیری بشر بوده وفادار مانده است .

ما پابند باین روش و به اصل قضاوت آزاد در مسایل جهانی ، اجتناب از شمول در کتله بندی های نظامی و سیاسی و حمایت از پیکار مردمان و ملل را در راه رسیدن به حقوق تعیین سرنوشت شان از ضرورت های اساسی حیات بین المللی خود میدانیم . و روی همین ضرورت بود که در اجتماعات تاریخی باندونگک ، بلگراد و قاهره اشتراک و رزیده سعی خود را در تامین اهداف آن بکار بردیم .

در مراحل مختلف مذاکرات مربوط به استقلال وطن مانند هر وقت دیگر سرنوشت هفت ملیون برادران ما که هنوز به حقوق

بمناسبت عید سعید فطر

(۲۹ قوس ۱۳۴۷)

عید سعید فطر توسط همه مسلمانان جهان به منظور سپاسگذاری از آن میا شد . یکی از تعالیم عالیة دین پاک اسلام این است که خدا پرستان در این ایام خجسته برای اصلاح ذات البین تا کیف قلوب و استوار ساختن پیوند های محبت بین مسلمانان مجاهدت ورزند .

از خدای پاک النجا دار ملت نجیب افغانستان و همه مسلمانان جهان را درین راه و در مساعی ایشان برای فلاح و سعادت دنیوی و اخروی توفیق عنایت فرماید .

به مناسبت حلول ایام عید سعید فطر تبریکات و تمنیات خود را به کافه ملت افغانستان و امت حضرت مصطفی (ص) اظهار میدارم .

ادای فریضة مبارکه روزه مظهر اطاعت هر فرد مسلمان و قاطبه جامعه اسلامی و یکی از فرمانهای خدای توانا و موجب تحکیم و استواری مراتب بندگی و رشد شخصیت هر مومن و تمسند امت محمدی میباشد .

برکت های این عبادت بزرگ بر توی از لطف عمیم خداوندی و در خور حکمت ربانی بوده فرا تر از دانش ادامی است و تجلیل

بمناسبت عید سعید اضحی

(۸ حوت ۱۳۴۷)

ورود عید سعید اضحی را برای ملت عزیزم بیکران ربانی است .
از دوگاه پرور دگار لایزال برای ملت
و کافه امت اسلامی تبریک می گویم .
در این ایام عده از همکیشان ما از
سرتاسر جهان اسلام در جوار حر م خانه
خدای پاک گرد آمده اند و بفرمان او تعالی
همه یکجا در عرصه عبودیت و تسلیم قیام
می کنند و خاطرۀ مبارک قربانی حضرت
ابراهیم علیه السلام را تجلیل می نمایند .
منظور بلندی عزت اسلام و رستگاری خویش
جمله این مناسک خجسته مظهر حکمت و برکت در هر دو جهان پایدار باشند .

بمناسبت روز معلم

(۲۵ ثور ۱۳۴۸)

عزیزانم استادان ، معلمات و معلمین !
احساس مسرت مینمایم که روز فرخنده
معلم را به شما و کافه مردم معارف دوست
افغانستان عزیز تبریک گفته و تمنیات قلبیام
را برای موفقیت شما در راه انجام وظیفه
مقدس تربیۀ جوانان امروز و فردای وطن
واز این طریق خدمت به عالم بشریت ابراز
میسازم .
بایه و شالوده زندگانی آبرومند بر اساس
دانش و فضیلت استوار است و وسایل
پیشرفت و ترقی کشور جز در پر تو یک نظام
موثر تربیوی و فرهنگی میسر نمی شود .
امید و ازم با سعی و مجاهدت خالصانه شما
در طول یک مدت نسبتاً کوتاهی این هدف
بزرگ ملی برآورده شود . تجلیل از روز معلم
در حقیقت تجلیل از مقام معلم به حیث
مهمترین عامل موفقیت چنین یک نظام تربیوی
است که در اثر آن جوانان امروز و فردای ما
مطابق به ارزش های فرهنگ ملی و مقتضیات
عصر ما به حیث عنصر فعال در تشکیل و نضج
یک جامعه مرفه و مترقی سپیم میگرددند . اکنون
که قانون اساسی به حیث یک وثیقه ملی
خطوط عمده یک نظام جدید را برای حیات
مرفه و سعادت مند مردم افغانستان پیروزی
نموده است و زمینه استفاده از آزادیهای فردی
و حقوق سیاسی را در چوکات قانون و در
حدود احترام به حقوق دیگران و منافع عامه
برای همه میسر ساخته است باید با تعقل

و بصیرت کامل از مفاهیم عالی آن برای
بهبود وطن استفاده به عمل آید .
تعلیم و تربیت زمینه تطبیق قوانین را برای
رفاه جامعه و به منظور ارتقاء و عمر آن کشور
مخصوصاً از طریق پیروی داوطلبانه از قوانین
مسیحی میسازد .
جای مسرت است که در راه توسعه معارف
قدم های مهمی برداشته شده امروز با ید
بیشتر از وقت متوجه ایجاد یک تناسب بین
کمیت و کیفیت تعلیم و تربیه باشیم .
ایجاد چنین یک توازن مستلزم آن است که
مربیان صحیح و موثر مورد تقدیر کافه مردم
و مخصوصاً شاگردان و محصلان قرار گرفته
و جوانان با دورد کشور به صورت روزافزون
علاقه خود را با انتخاب وظیفه مقدس معلمی
ابراز دارند چه برآورده شدن اهداف بزرگ
ملی بدون وجود تعداد کافی مربیان با درد
و واقعی میسر نیست .
ما توأم باین پیام مرا تب رضایت خویش
را به استادان و معلمات و معلمان و سایر
خدمتگاران دانش و فرهنگ که وظایف شانرا
در راه ترقی علمی مملکت و در راه تعلیم و
تربیه اولاد وطن با صمیمیت و جدیت انجام
داده اند ابراز میداریم و در پایان یکباردیگی
این روز فرخنده را به شما تهنیت گفته و از
خدای بزرگ موفقیت بیشتر را در راه انجام
وظیفه مقدس شان تمنا می کنیم .
(محل توشیح ذات شاهانه)

بمناسبت آغاز پنجاه ویکمین سال استرداد استقلال کشور

به استقرار سیاسی داشتن اداره موثر و فعال
برقراری نظم و امن عمومی ارتباط و نیازمندی
دارد. توام باین شرایط اشتراک فعال مردم
در حیات ملی از راه سهمگیری خردمندان
در اداره امور مملکت بارعایت اصل صیانت
حقوق فرد و نظم اجتماع منبع سرشار تجهیز
نیروهای مادی و معنوی برای هر نوع نهضت
و پیشرفت در ساحات مختلف زندگی کشور
میباشد.

تأمین آسایش برای نسل امروز و فردای
وطن وابسته به پرورش صحیح نیروهای
بشری و استفاده موثر از منابع طبیعی کشور
است. آرزو مند م همه آنانیکه به تربیه
جوانان و بیه آماده ساختن شان جهت
سهمگیری در ادای وجایب ملی موظف اند
وهمه آنانیکه میخواهند در زندگی ملی به
صورت فعال سهم بگیرند مصالح عالی کشور
و امکانات پیشرفت سالم جامعه را همیشه
در نظر داشته باشند.

قانون اساسی دولت این اهدا فووسایل
را طوری تنظیم نموده که با تطبیق احکام
آن میتوان تهادب یک جامعه دیموکراتیک
و مرفه را مناسب باتوان و شرایط مملکت با
اطمینان واتی از آینده گذاشت.
انتخابات عمومی شوری که در فاصله
مختصری از امروز قرار دارد محکم مهم
برای تجربه توازن بین حقوق و وجایب افراد
است.

درايت سیاسی و حوصله مندی طبیعی
مردم افغانستان بیا امید میدهد که از این
امتحان ابراز آزاد و قضاوت صایب با فهم
اهداف و آمل ملی و با برگزیدن آن بر
منافع شخصی و ملاحظات محدود محلی موفتانه
بیرون خواهند شد.

حمایت استقلال کشور و حفظ حیثیت و
منافع افغانستان همواره بنیاد روابط جهانی
دولت ما را تشکیل داده است.

کشور ما به اصل بیطرفی مثبت و فعال
و قضاوت آزاد در مسایل بین المللی پا بند
بوده و دوستی با همه ملل احترام و اعتماد
متقابل تساوی حقوق و عدم مداخله در امور

بسم الله الرحمن الرحيم !
هموطنان عزیز !
این مناسبت فرخنده را که نمودار تجلیل
ما از ودیعه گرانبهای استقلال و وطنست به
کافه ملت عزیزم تهنیت میگویم. ازیار گاه
خداوند بزرگ و بخشانیده نیاز مند سرزمین
ما را در پناه ایزدی خویش داشته و به مردم
ماتوفیق دسترس به همه آمل ملی رازرانی
فرماید.

پیروزی نیم قرن پیش افغانستان در
برابر استعمار نه تنها عقیده مردم ما را به
نیروی مقاومت شان در برابر حوادث و به
قوت دفاع شان از کرامت و حیثیت ملی
تجدید کرد بلکه در نظر جهانی که شاهدان
صحنه بود نیز به حیث پیش آهنگ استقلال
ملل غیر آزاد و آغاز انجام دوره استعمار در این
ناحیه جهان تلقی گردید.

با کسب استقلال شرط اساسی تیارز
اراده ملی برای تأمین مقاصد شرافتمندانه
معنوی و مادی جامعه مهیا شد. نهضتی که
متعاقب حصول استقلال در مملکت آغاز
گردیده و در سالیان بعد بنیان آن بر تهادب
متین تری استوار شد در حقیقت از فهم
استقلال به همین معنی سر چشمه میگردفت
وقایع دوره معاصر تاریخ جهان هنوز هم
ملت ها را بیشتر متوجه رعایت یک اصل
مهم دیگر را نیز ایجاب میکند و آن عبارت
است از حراست اراده و مصالح ملی از فشار
هاییکه فقدان رشد اقتصادی و اجتماعی بر آن
وارد میکند.

دروک این حقیقت یک بعد جدید را بر
وظیفه ملل در زمینه تقویت وسایل دفاعی
شان علاوه میکند و سهم گیری دولت را
در انکشاف اقتصاد رشد فرهنگی ملی و
بهبود احوال عامه به حیث یک وظیفه ضروری
و اساسی ایجاب مینماید.

مساعی حکومت متوالی افغانستان در
زمینه تنظیم اقتصاد ملی کشور توسعه معارف
و تأمین وسایل حفظ صحت در واقع مظهر
همین حقیقت بوده است. اما رشد اقتصادی
و تأمین آسایش چنانچه به سویه جهانی
محتاج صلح و آرامش است در ساحه ملی نیز

پیامها

داخلی بین دول را از شرایط عمده تقویت صلح و امنیت جهانی میداند .

همزیستی بین دول عدم شهول در پیمان های نظامی حل مسایل بین المللی از طرق مسالمت آمیز ، الغای استعمار با همه بقایا و مظاهر ان پشتیبانی بیکار مردمان و ملل برای کسب حق تعیین سر نوشت پاییه های ثابت سیاست خارجی افغانستان بشمار رفته و میروند .

درین روز فرخنده همه ما بباد اراده خلل ناپذیر مردانی می افتیم که در راه دفاع از شرافت ملی و رفع نهایی تجاوز بیگانگان سرمشق ایثار بوده اند . با اتحاف درود به روح قهرمان بزرگ مصرکه آزادی وطن اعلیحضرت محمد نادرشاه شهید و به ارواح دیگر شهدای آن جهاد و یاد آوری از خدمات مردانی که درین راه صرف مساعی نموده اند

مراسم پنجاه و یکمین سال استقلال افغانستان را بنام خداوند پاک و یگانه افتتاح مینمایم .

در هنگام تجلیل از روز استقلال به طور خاص از آسالم و مجاهدات برادران پښتونستان ما که هنوز به آزوی مشروع و حق مسلم خود نرسیده اند مستشعر میباشیم

مردم و حکومت افغانستان برای فراهم شدن حق تصمیم و تعیین سر نوشت برای مردم پښتونستان مساعی خود را ادامه میدهند .

به مناسبت عید سعید فطر

(۱۹ قوس ۴۸)

حلول این ایام فرخنده عید فطر را به رعایای عزیزم و کافه مسلمانان جهان تبریک میگویم . این روزهای مبارک که به منظور ادای شکران بدربار ایزدی از طریق عبادت و تقوی برای مسلمانان ارزانی شده است مساعدترین وقت برای تطهیر قلبها و رشد روان هر فرد مسلمان به شمار میرود .

مردم دیانت شعار افغانستان با حلول این روزهای متبرک تشدید روابط دوستی و تحکیم علایق برادری بایکدیگر را به منظور توحید مساعی برای رستگاری و جیبه با ارزش دینی و اجتماعی خود میدانند .

تقوی تساند و ایجاد حسن تفاهم بیشتر بین همه مسلمانان جهان از جمله هدفهای است که در ماه مبارک صیام و عید فطر در روح مسلمانان خویتری پرورش می یابد .

از درگاه ایزد توانا نیاز مندیم بر کات این روزهای فرخنده را بهر یکی از رعایای عزیز و کافه مسلمانان جهان نازل فرمایند .

به مناسبت عید سعید اضحی

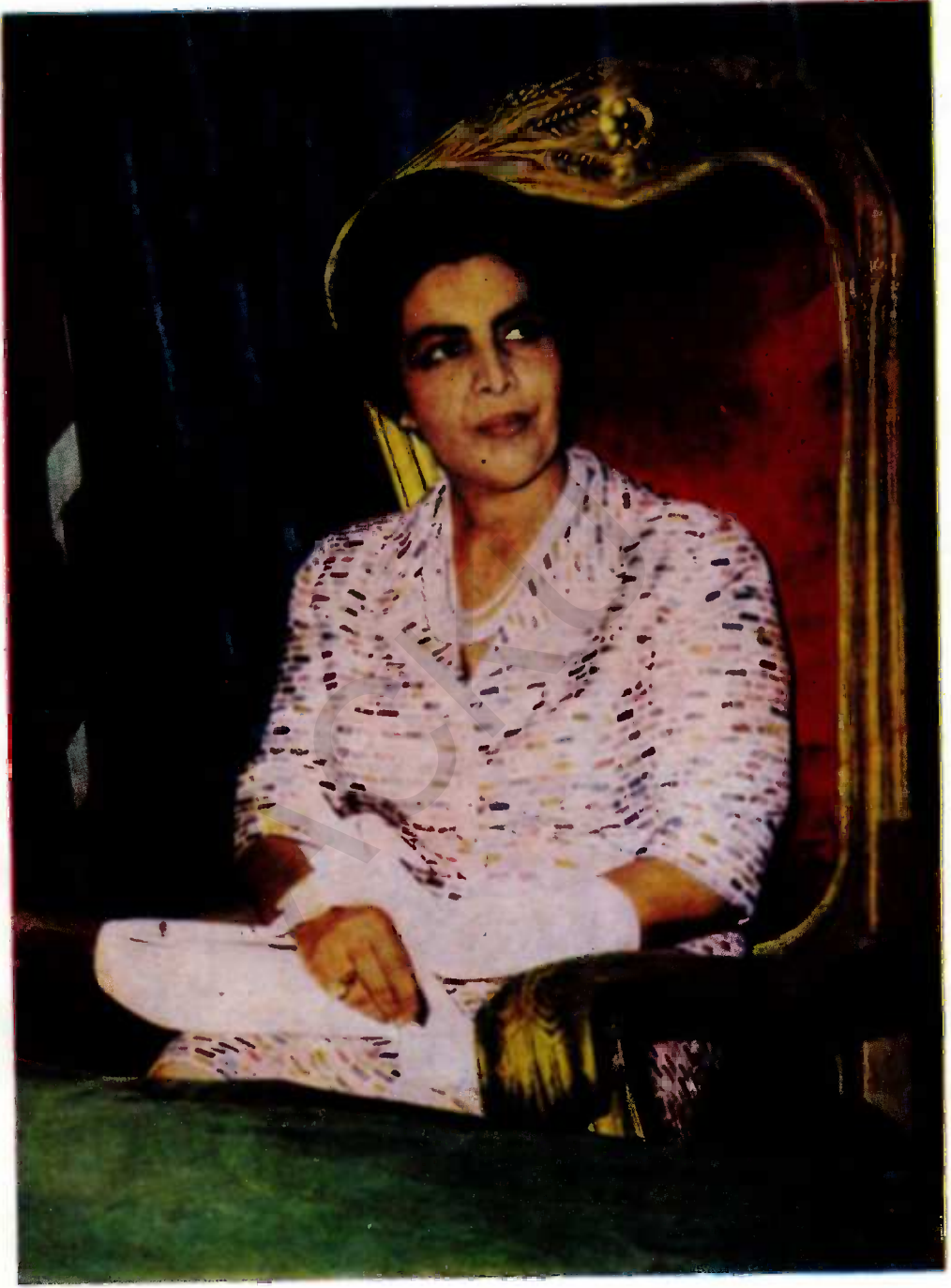
(۲۷ دلو ۱۳۴۸)

مسرت داریم که به مناسبت حلول عید دیرین و با ارزش ملت مادر راه تشیید روابط سعید اضحی تبریکات خویشرا به ملت عزیز دوستی ذات البینی مسلمانان و تحکیم مناسبات و کافه مسلمانان جهان اظهار مینمائیم . برادری با همدیگر نقش گرانبها بی دارد .

دیرین روز های فرخنده که تعدادی از کافه مسلمانان جهان با درک این حقیقت هموطنان ما و جماعتی از مسلمانان به زیارت که تقویه تساند بین آنها موجب رستگاری آعبه مکرمه به منظور ادای فریضه حج مشرف است در راه ایجاد حسن تفاهم بیشتر بین میشو ند مردم دیانت شعار افغانستان قلب یکدیگر بزل مساعی خواهند نمود .

های خود را در راه رسیدن به اهداف پاک استند عای من از درگاه ایزد توانا این دینی با ایشان نزدیک دانسته مرا تبسپاس است که برای رعایای عزیزم و کلیه پیروان بی پایان و تسلیم و انقیاد خود را به درگاه همکیش ما به تقریب این روز های مبارک بزدان تقدیم میدارند .

رحمت بشمار و سعادت بیکران ارزانی تجلیل این ایام متبرک طبق تعامل فرمایند .

عليا حضرت ملكه حميرا مادر معنوی ملت افغان

پیام‌های علیا حضرت ملکه معظمه

به مناسبت روز بین المللی اطفال

(۸ سنبله ۱۳۴۷)

عصری هنوز هم سنگین تر میسازد از طرف دیگر پروردن سجایا ، اخلاق نیکو ، حس احترام به دین ، وطن ، پادشاه ، وقوانین دولت در نزد اطفال مانند آموختن علوم يك ضرورت اساسی بوده که تامین آن نیاز مند توجه خاص میباشد . صحت اطفال يك سر ما یه ملیست که باید همه متوجه حفظ ووقایه آن باشیم این امر ایجاب میکند تا پیهم احوال کودکان وهمچنان به احوال مادران شان و زرسی لازم بنمائیم .

امید داریم سعی ادارات مختلف دولست در ساحه رسیدگی به امور صحتی ، تعلیمی ، و تربیوی اطفال قرین موفقیت باشد . همچنین برای تمام موسسات بین المللی که در یسن زمینه به منظور بلند بردن سو به معنوی وتامین سلامت بدن کودکان مشغول فعالیت میباشد . نیاز توفیق و پیروزی میکنم .

به مناسبت این روز گرامی که به ابراز اهمیت نقش کودک در جامعه اختصاص یافته به اطفال مملکت عزیز خویش و به همه کودکان جهان تهنیت وتمنیت نیک خود را میفرستم .

کودکان به حیث جوانان فردا و پدران و مادران آینده عصر مهم جوامع بشری را تشکیل میدهند . تربیه صالح وتعلیم سودمند تا در مراحل اولی زندگانی فراهم نشود ثمر مطلوب از آن بدست آمده نمیتواند . بر بنای این اصل توجه به شئون اطفال از آن اماناتی به حساب رفته که هر نسل انسانی مکلف است آن را در برابر نسل بعد از خود بدقت ودرستی لازم ایفا نماید .

مسئله آموزش در جهان امروز بیش از هر عصر دیگر محور تمام زندگانی مدنی انسان قرار گرفته است این حقیقت وظیفه ما را در آورد مجهز ساختن کودکان به صلاح دانش

بمناسبت سو مین سال تجلیل روز مادر

(۲۴ جوزا ۱۳۴۸)

مؤثرترین مریبان همه افراد بشر شمرده میشوند . به همین اساس بجا آوردن حقوق مادران واحترام به آنها در جهان به حیث يك وجیبه مسلم تلقی گردیده واز ارکان مهم تعالیم مقدس اسلام و سنن ملی ما میباشد .

بسم الله الرحمن الرحيم :

مسرت دارم این روز فرخنده را به مادران وكافه هموطنان عزیز تهنیت میگویم مادران نه تنها به حیث محور در گانون و بنیاد خانواده جا دارند بلکه آنها نخستین و

تجليل روز مادر در حالیکه مظهر اصل احترام کافه هموطنان ما به مقام مادرميباشد در عين زمان مادران را به حساسيت واهميت وظيفه معنوي شان مواجهه ميسازد .

نسل آینده کشور کاميا ب تر خوا هندبود . يقين دارم همه فرزندان اين خاک درايغا ي وجيبه احترام بهادر در عمل از ته دل سهم ميگيرند .

تجليل واقعي از مقام مادر از طر يق ايجاد زمينه مساعد براي مادران در راه انجام وظيفه شان صورت گرفته مي تواند . وظيفه ملي وانساني همه ماست که در رشدتعليمي، فکري ومعنوي وايجاد بهبود در احوال مادران امروز و فرودا بکوشيم زيرا مادرائيکه از ين مزيا بر خوردار باشند در آموزش و پرورش

به اين وسيله امتنان عميق خودرا از زحمات مادران ونقش آنها در تنظيم مثبت سرنوشت فردي واجتماعي ابناي وطن ابراز نموده از خدای پاک التجا دارم که همه مادران را در انجام وظيفه بزرگ وحساس ملي وبشري شان توفيق مزيد اعطاء فرمايد .

بمنا سبت روز اطفال

(۸ سنبله ۱۳۴۸)

به مناسبت روز بين المللي اطفال که امسال پادشاه باد همين سالگرد صدور اعلاميه حقوق طفل از طرف مجمع عمومي ملل متحد ميباشد

ميباشد . آموزش و پرورش کودکان با يد متوجه عاليترين اهداف بشري متكي برايمان پاك ، پيروی از تعاليم مقدسه سماوي واحترام بارزش های ملي باشد .

آرزو ها وتمنيات خود را به کودکان جهان واغانستان وتهنيت خود را باين تفریب به پدران ،مادران ومربیان ایشان اظهار ميسدارم .

حمايت صحي طفل ومادر و مساعدت براي تامين تندرستی ایشان وظيفه دولت وهه افراد است .

اطفال امروز کانون نشاط خانواده هاست همين اطفال در جامعه جوانان پدران ومادران فردا گردیده مسؤليت های دشوار زندگانی

دريں روز هموطنان عزيز ،مادران و پدران بياد ميآورد که طفل نه تنها با يد از تعليم و صحت بلکه از شفقت و رفت نیز برخوردار باشد تا اينکه در آینده با پاکيزه

ترين احساسات وآمادگي کامل ذهني ،روحي وقلبي باداي وظايف مقدسه خود بپردازد .

بايشان تكيه ميكند . نسل حاضر مکلف است از نظر تعليم وتربيت چنانکه تحول معاصر اوضاع جامعه ايجاب ميكند وظايف عاليه خودرا انجام دهد .

هرکدام ما به حيث پدر ومادر ، معلم ومربي وبه حيث يك فرد وطن وظيفه داريم تا توجه خود را بر همه کودکان خاصاً آنانیکه از محبت پدر يا مادر متاسفانه محروم گردیده اند مطابق تعاليم مقدسه اسلام مبذول نمايم .

آموزش و پرورش کودکان در قدم اول دامان خانواده وبعد مراکز وموسسات تربيتي است بائيست اين دوکانون تعليم وتربيت يکديگر را بهر معني تکميل نمايند . هدف تعليم کودکان نه تنها تدريس سواد آموزي معلومات لازمه است بلکه آماده ساختن ایشان براي خدمت به خانواده و کشورپروى اساسات جامعه ماوهم خدمت به هموطنان

آرزو های صميمي خود را براي موفقيت همه آنانیکه در مامول عالي که براي پرورش اولاد صالح وسالم براي اين خاک دارند اظهار ميسدارم .

والاحضرت شهزاده احمد شاه رئيس عالي جمعيت افغانى سره ميا شست

پيامهای والا حضرت شهزاده احمد شاه

رئيس عالی جمعيت افغانی سره میاشت

بمناسبت هفته مخصوص سره میاشت

(۲۴ میزان ۱۳۴۷)

بسم الله الرحمن الرحيم :

هموطنان گرامی !

غلبه دارد و انواع تشنجات تمدن مشترکی را که میراث بهتر تمام افراد بشر است با خطر نیستی تهدید میکند . روحیه تسانند و تعاون که هسته مفکوره جمعیت های سره میاشت و صلیب احمر را تشکیل میدهد روزنه امید است که بسوی اطمینان با آینده کشوده شده و ما را به آینده مسعود بشر و تکامل تمدن آن امیدوار میسازد .

من یقین دارم که کارکنان جمعیت ما با احساس اشتراک در چنین یک اقدام بزرگ بشری در سالهای آینده به موفقیت های مطلوب نایل گردیده و وظایف شانرا به حیث خدمتگاران جامعه و اعضای عایله بزرگ جمعیت های سره میاشت و صلیب احمر اجرا خواهند نمود . همچنان یقین دارم که افراد نجیب افغان هر یک به قدر توان خود بهر وسیله که برایشان مساعد می باشد طی این هفته و بعد از آن با این موسسه همکاری و در این امر خیر سهیم خواهند شد .

از بارگاه خداوند توانا و دادگر استدعا میدارم که تحت قیادت حکیمانة اعلیحضرت معظم همایونی به همه ما توفیق اعطاء نماید تا از ارشاد (خیر الناس من ینفع الناس) پیروی نمائیم .

مسرت دارم از اینکه فرصت می یابم تا باز هفته مخصوص سره میاشت را که به صورت یک رسم خجسته در زندگانی ملی ما جا گرفته آغاز نمایم . هفته سره میاشت نه تنها کارکنان این جمعیت را به وظیفه مقدس شان متوجه میگرداند بلکه فرصت و مجال آنرا فراهم مینماید که تعداد زیاد مردم مادرین امر فرخنده شرکت جسته و روحیه تسانند و همکاری عمومی را که شرط لازم کامیابی فعالیت های جمعیت ما می باشد در سرتاسر کشور ایجاد و تقویه نماید . انسانی که به قوه علم و تخنیک قوای معظم طبیعت را رام و مقهور خود ساخته و در بسا از موارد از آن برای بهبود احوال خود استفا ده مینماید . در موارد دیگر هنوز در برابر آفات طبیعی و نارسا تپهای نظام اجتماعی زبون و بیچاره می باشد . دستگیری هموعان که باین گونه مصایب مبتلا میگردند مظهر عالیترین احساسات اجتماعی نه تنها بسویه ملی بلکه بسویه بشری می باشد . در دنیا یی که هنوز در آن حس جدایی بر حس همبستگی

بمناسبت حلول سال ۱۳۴۸

بسم الله الرحمن الرحيم :

هموطنان عزیز !

سالی را عقب گذاشته و از سال نو استقبال میکنیم باید تجارب کارهای انجام شده را از نظر گذشته و از نتایجیکه از مطالعه آن حاصل میشود طرح مفیدتری برای آینده وضع و با اطمینان خاطر و اراده متین فعالیت های خویش را آغاز نمائیم .

حلول سال نو را به همه شما از صمیم قلب تبریک میگوئیم . سعادت و سلامت تانرا در پرتو تعالی مملکت عزیز ما از بارگاه خدای بزرگ نیاز میکنیم . درین فرصتی که

بر موسسات رسمی وظیفه هر فرد افغان است تا در اعمار و ترقی مملکت حتی الوسع سهمی از خود نشان دهد. موسسات خیریه برای جلب همکاری اشخاص داخل فعالیت میباشند پیشرفت مزید سره میباشند مربوط به همکاری بیشتر دولت و مردم ما به این جمعیت است. در اخیر از بارگاه خداوند متعال نیاز میکنم تا ما را در راه انجام امور خیریه و سعادت مردم در پرتو رهنماییهای حکیمانه اعلیحضرت معظم همایونی و در محیط صلح و سلام گیتی توفیق مزید عنایت فرماید.

آنوقت است که کارها به موفقیت منتج میگردد. جمعیت ما طی سالیکه گذشت قسمتی از پلانی مربوط خویش را تا حد توان و مقدور انجام داد.

باید اعتراف نمایم که برخی از امور مابنا بر بعضی نارساییها انجام نیافته ولی ما امید داریم که با استفاده از تجارب گذشته پلانی جدید خویشرا طوری ترتیب و تنظیم دهیم که به نتایج مثبت آن امیدوار باشیم. درین جا باید تذکر دهیم که علاوه

به مناسبت افتتاح هفته مخصوص سره میاشت

(۲۴ میزان ۱۳۴۸)

وصلیب احمر ضرورت مبرم دارد.

هموطنان عزیز!

زیرا تطبیق این مفکوره ها در عمل معنی ایجاد یک سد انسانیت را در مقابل تمجید از تجاوز برهنه ترین مظهر تطبیق قدرت یعنی حرب، آلام و عواقب ناگوار آن و یک مرکز مجهز عواطف نیک بشری را در مقابل بروز حوادث تباہ کننده طبیعت دارا میباشد.

در راه تطبیق چنین مفکوره ها وسایل مادی البته ضروری و مفید است ولی استفاده از وسایل مذکور در این راه صرف در پرتو علاقه جدی و اطمینان راسخ به اهداف این جمعیت میسر شده میتواند.

آرزو مند طی این هفته کمک مادی مردم ما توام با آمادگی شان باشد که در طول سال به صورت انفرادی و دسته جمعی بیعت یک عضو معتقد و فعال جمعیت مادر برخورد انسانی شان مؤثف اختیار نمایند.

از بارگاه خداوند توانا و دادگر استدعا می نمایم جمعیت ما و مردم ما را تحت قیادت حکیمانه اعلیحضرت معظم همایونی توفیقی عنایت فرماید در بر آورده شدن این مامول بزرگ بشری قدم مثمری بردارند.

سرورم هفته مخصوص سره میاشت را که شکل یک سنت پسندیده را نزد مردم ما اختیار نموده افتتاح می نمایم.

یقین دارم گذشت زمان و ایجاد چنین یک سنت در عمق معنی این مراسم و وجود احساس راجع به عملی بودن اهداف این جمعیت در نزد مردم ما نکاسته بلکه تجلیل از مفکوره

سره میاشت طی این هفته در سر تاسر کشور ما باعث خواهد شد که عده زیاد هموطنان باضمیر ما و منسو بین این جمعیت با درک مسئولیت انسانی شان راجع به تطبیق بهتر

این مفکوره عالی بشری در ساحات مختلف زندگی عملا فکر و غور نمایند.

در جهانی که هنوز توازن در انکشاف تمام شئون انسانی و هم آهنگی در انکشاف کتله های بشری در مناطق مختلف میسر نشده بلکه بسرعتی که خاصه عصر ما است در هر دو ساحه موصوف تضادها با تمام صراحت تجاوز می نماید. مردم ما و مردم جهان به تنظیم فعالیت خیر اندیشانه های باعاطفه در مبنای مفکوره مربوط به سره میاشت

والاحضر ت مارشال شاه وليخان غازي فاتح كابل

مسافرت ما

بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایات غربی

و جنوب غربی کشور

عبدالولی ، داکتر عبد الصمد حامد وزیر پلان
انجینیر سید ها شم میرزاد رئیس معادن و
جیالو جی وزارت معادن و صنایع درین سفر
شرف معیت ذات شهبانه را داشتند .

اعلیحضرت معظم هما یونی ساعت
هشت ونیم صبح چهارشنبه ۱۰ میزان ۱۳۴۷ برای
بازدید از امور سروی معادن در علاقه داری
میزان ولایت زابل توسط طیاره مخصوص به
آنصوب عزیمت فرمودند . والاحضرت سردار

اعلیحضرت معظم همایونی توضیحات انجینیر میزاد را در باره نمونه سنگ معدنی

استماع می فرمایند

ذات ملو کانه به میدان هوایی بین المللی کندهار مواصلت نمودند در آنجا دکتور عبد الرحیم والی ، تورن جنرال محمد سعید قوماندان عسکری ، رئیس محاکم ، مامورین ملکی و عسکری ، معاریف شهر کند هار ، نمایندگان گان کند هار در شورا ، ښاغلی محمد هاشم والی وزیر عمومي انکشاف وادی هیلمند و ارغنداب ، ښاغلی محمد گل سلیمان خیل والی زابل بغرض وداع باذات شهر یاری حضور داشتند .

پس از آنکه ذات شاهانه سلام گاردا احترام را قبول و آنرا معاینه کردند جانب صفوف مستقبلین تشریف برده و هر یک را مورد تفقد قرار دادند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت دوازده و چهل دقیقه ظهر روز پنجشنبه ۱۱ میزان توسط طیاره مع الخیر از کند هار به کابل معاودت فرمودند .

ذات شاهانه صبح روز مذکور در کندهار به زیارت خرقه مبارکه تشریف فرما گردیده پس از اتحاف دعوا و درود به روان پاک حضرت سید کائنات محمد مصطفی (ص) از کاشی کاری و سایر کارهای تزئیناتی گنبد خرقه شریف در حالیکه از طرف متخصصین مربوطه توضیحات به عرض میرسید دیدن کردند .

ذات ملو کانه بعد به مزار اعلیحضرت احمد شاه بابا رفته پس از اتحاف دعا بروج آن مرحوم توضیحات مهندس مربوط را راجع به امور تزئیناتی گنبد استماع فرمودند و هدایای لازم اعطاف نمودند .

بعداً اعلیحضرت معظم همایونی به قشله جدید عسکری قوای کند هار تشریف فرما شده و نقشه های ساختمانی قشله را در حالیکه توسط اشخاص موظف توضیحات بعرض میرسید دیدن کردند . ساعت یازده و نیم قبل از ظهر

مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی به نیپال

معاینه کردند .

والاحضرت شهزاده احمد شاه ، والاحضرت سردار عبدالولی ، ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، روسای مجلسین وقاضی القضا ت تا نزدیک طیاره اعلیحضرت معظم همایونی را مشایعت نموده سفر بخیر و باز گشت باعاقبت شانرا آرزو نمودند .

در این سفر والاحضرت شهزاده محمد نادر والاحضرت شهزاده پښتونیار ، ښاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، دکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت ، ښاغلی عطاء الله ناصر ضیا سفیر کبیر افغانی متعین دهلی که در عین زمان سفیر کبیر افغانی در کمتند و نیز میباشند ، دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی وزارت خارجه ، ښاغلی محمد امین اعتمادی رئیس تشریفات آن وزارت تورن جنرال محمد عمر سر یاور حضور ملوکانه تورن جنرال مراد علی و ښاغلی نعمت الله مصاحب حضور ذات شاهانه ، دکتور عبدالفتاح نجم تورن شمس الدین و ښاغلی حبیب الله انور عضو ریاست تشریفات وزارت امور خارجه شرف معیت ذات همایونی را داشتند .

طیاره حامل ذات شاهانه ساعت ۹ و ۲۰

اعلیحضرت معظم همایونی بتاريخ ۲۷ دلو ۱۳۴۷ مطابق ۱۶ فروری ۱۹۶۹ بنا به دعوت اعلیحضرت مهندس را پادشاه نیپال برای مسافرت رسمی دوستانه بوسیله طیاره سلطنتی کندهار عازم آنکشور گردیدند .

در میدان هوایی بین المللی کابل والاحضرت شهزاده احمد شاه ، والاحضرت شاهدخت مریم والاحضرت لیلیا ، والاحضرت سردار عبدالولی و برخی دیگر از اعضای فامیل جلیل سلطنتی ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند ضیائی قاضی القضا ت ، دکتور عبد الظاهر رئیس ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی دای رئیس مشرانو جرگه ، معاون دوم صدارت هیئت کابینه ، صاحب منصبان ارشد اردوی شاهانه ، بعضی از اعضای قضا ت مترجم محکمه مامورین عالیرتبه و روسای گورنر و دیپلوماتیک مقیم کابل حضور داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۹ و ده دقیقه به میدان هوایی بین المللی کابل تشریف فرما شده و نا حاضرین که انتظار مو کب شاهانه را داشتند وداع فرمودند . معاف سلام گاردا احترام را قبول و آنرا

مسا فرتها

ذات شاهانه در پرانيه که در ميدان هوائي ايراد فرمودند گفتند :

از پذيرائي گرم و کلمات مودت آميز اعليحضرت کمال امتنان داشته و تشکرات خود را از دعوت دوستانه شما براي مسافرت به اين کشور زيبا ابراز ميدارم . آرزوي مسافرت به نيپال از مدتي و خاصه از زمانیکه اعليحضرت شما را طي يك مسافرت دوستانه وغير رسمي در افغانستان ملاقات کرده بودم نزد من موجود بود و خورسندم در اين زمان اين آرزو تامين شده است . گرچه اين نخستين مسافرت رسميت که بين رجا ل دو کشور صورت ميگيرد اما باکمال خورسندي

ميتوانم اظهار کنم که علايق افغانستان و نيپال بحيت دو کشور اين ناحيه آسيا و طرفدار آزادي مردمان و ملل ، همزيستي مسالمت آميز و صلح جهان هميشه دوستانه و صميمانه بوده است . يقين دارم طي اين مسافرت از آثار باستاني و ترقيات امروزي نيپال ديدن کرده در باره مسائيل مورد علاقه هر دو کشور به شمول مسائيل اين منطقه جهان با اعليحضرت شما تبادل افکار مفيدی نمايم .

باتجديد تشکرات از استقبال با حرارت شما و ابراز اين آرزو مسندي که در ايام مسافرت خويش در اين کشور دوست بمنظور

دقيقه قبل از ظهر از ميدان بين المللي کابل بقتصد کتند و پايتخت نيپال اوج گرفته بعد از يك پرواز تقريباً سه و نيم ساعته درست ساعت ۱۲ و ۴۹ دقيقه بوقت افغانستان در ميدان هوائي کتند و پايتخت نيپال مواصلت کرد .

اعليحضرت معظم همايوني در ميدان هوائي از طرف اعليحضرت مهند را پادشاه نيپال و اعضاي فاميل سلطنتي و نياغلي تا پاي صدراعظم هيئت کابينه ، مامورين عاليرتبه لشکري و کشوري و روساي کوردپلوماتيک مقيم کتند و استقبال گرديدند .

يکدسته از اطفال در حالیکه با لباس هاي ملي نيپال ملبس بودند دسته هاي گل به اعليحضرت معظم همايوني و شهزاده گان گرامي و ديگر همراهان ذات ملوکانه به نمايندگي از شهر يان کتند و اهداء کردند در اين موقع موزيک سرود هاي شامي هر دو کشور را نواخت و بيست و يك توپ به رسم احترام شليک گرديد .

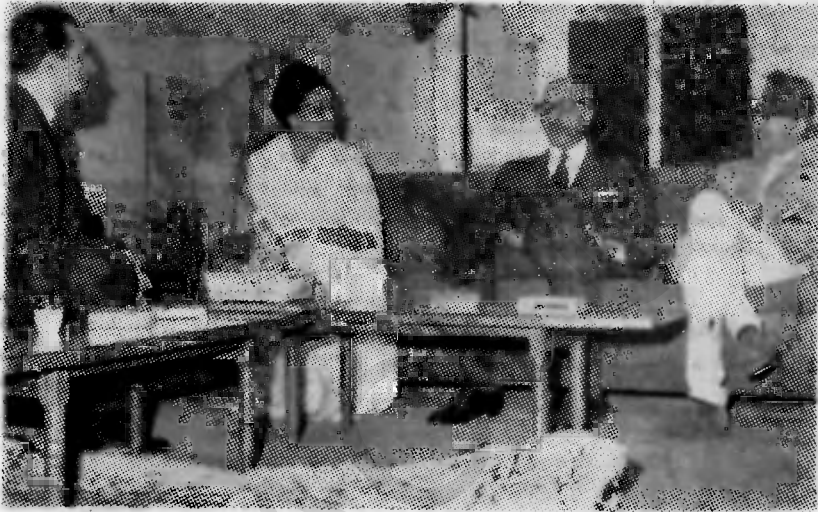
اعليحضرت مهند را پادشاه نيپال ، صدراعظم و هيئت کابينه را به اعليحضرت معظم همايوني معرفي نمودند و ذات شهر ياري شهزادگان و ديگر هيئت معيني شان را به اعليحضرت مهندرا معرفي فرمودند .

اعليحضرت معظم همايوني حين مواصلت در ميدان هوائي کتند و در حالیکه صاحب منصبان عاليرتبه از دوی نيپال از طرف صدراعظم آن کشور بحضور شاهانه معرفي ميگردند مصافحه مي فرمايند .

تقریباً ۱۰۰۰۰ د دوستانه صرفه مساعی خواهم نمود تمنیات صمیمانه خوږه را برای سعادت و ترقیات مزید ملت نجیب نیپال اظہار میدارم .
اعلیحضرت مہند را پادشاہ نیپال ضمن بیانہ شان مسافرت ذات شاہانہ را بہ نیپال خیرمقدم گفته علاوه نمودند . مردم نیپال و خودم بی نہایت مسروریم از اینکہ چنین فرصتی مساعد شد کہ ورود اعلیحضرت شما و ہمراہان محترم شان را امروز در نیپال خوش آمدید بگوئیم .

برای چندروز محدود صورت میگیرد .
اجازہ بدمید کہ آرزو نمائیم تاسفرا اعلیحضرت شما و ہمراہان محترم تانہ قرین مسرت باشد .
من اطمینان دارم کہ این سفر روابط دوستانہ موجود بین کشور های ما را باز ہم انکشاف خواهد بخشید .
اعلیحضرت معظم ہمایونی و اعلیحضرت مہندارا پادشاہ نیپال بعد از ظہر همان روز طی مذاکراتی کہ یک ساعت دوام کرد راجع بہ مسائل مورد علاقہ ہر دو کشور بہ شمول مسائل بین المللی و مسائل منطقہ در یک فضای صمیمیت تبادل افکار نمودند .

اعلیحضرت معظم ہمایونی چنینکہ با اعلیحضرت مہندرا شاہ نیپال ملاقات می نمایند

در عکس ملکہ نیپال نیز تشریف دارند

اعلیحضرت معظم ہمایونی شام ۲۷ دلو در دعوت باشکوہی اشتراک فرمودند کہ بہ اعزاز شان در کاخ دولتی (سنگادربار) ترتیب شدہ بود . اعلیحضرت مہند را پادشاہ و ملکہ نیپال ز اعلیحضرت معظم ہما یو نی و شہزادگان گرامی پذیرائی نمودند درین محفل کہ علاوه بر ہمراہان ذات شاہانہ بناغلی تا پادصدا عظم و سایر رجال آن کشور اشتراک داشتند بیانہ ہائی بین شاہان ہر دو کشور تعاطی گردید .

اعلیحضرت مہند را پادشاہ نیپال در بیانہ شان گفتند :

بی نہایت مسرورم ازینکہ فرصتی فراهم گردید تا درین ضیافتی کہ بہ اہتمام مہمان محترم ما اعلیحضرت محمد ظاہر شاہ پادشاہ

تصور میکنم اعراق نخواہد بود اگر بگویم کہ افغانستان و نیپال نہ تنها از لحاظ اینکہ ہر دو کشور محاط بخشکہ هستند بلکہ در بسیاری از موارد موقف و موقیت ہم مانند دارند . بنا بران بین کشور های ما امکان همکاری های زیاد و ہم آہنگی در ساحہ روابط عقلی و بین المللی وجود دارد .

در اینجا لازم بہ تذکر میدانم کہ خاطرات ملاقات چند سال قبل اعلیحضرت شما و کشور کوشستانی شاداب و زیبای شما ہنوز در خاطر م نقش بستہ است و بر خود لازم میدانم از اعلیحضرت شما بی نہایت سپاسگذار باشم کہ دعوت مرا برای باز دید از نیپال قبول فرمودہ اید و بما باز مسرت ملاقات خویش را فرماہم ساختہ اید . اگر چہ این مسافرت

شان و علیا حضرت ملکه افغانستان و مردم افغانستان بلند نما یند .

متن بیانیه جوابیه اعلیحضرت معظم همایونی :

از کلمات لطف آمیز و از دعوت دوستانه که به من موقع میدهد از کشور زیبا شناسا دیدن نمایم و با اعلیحضرت در کشور شان یکبار دیگر ملاقات نمایم تشکرات قلبی خود را اظهار میدارم .

اینک مسرورم یکبار دیگر فرصت تبادل افکار با اعلیحضرت شما روی مسایل مورد علاقه به شمول اوضاع جهان میسر میگردد . افغانستان و نیپال از زمان باستان با هم میزبان فرهنگ مشترک داشته اند که خاطره آن نزد ما خلی آرزنده است .

خوشبختانه در سالهای اخیر کشور های ما در سازمان ملل متحد و نیز در کنفرانس های بانکوک ، بلگراد و قاهره اشتراک نموده و در تسوید اعلامیه های این اجتماعی تاریخی هم آهنگی نشان داده و بیک عده پرنسپ های اساسی مندرجه آن اظهار پابندی کرده اند . کشور های ما از لزوم دوستی و تفاهم تقویت همزیستی مسالمت آمیز بین تمام ملل خورد و بزرگ جهان دارای رژیم های مختلف سیاسی و اجتماعی پشتیبانی میکنند .

همچنین هر دو کشور جنبش آزادی خواهی مردمان آسیا و آفریقا را که در برابر استعمار مجادله دارند تأیید میکنند .

مردم ما بر این حقیقت عقیده راسخ دارند که کشور های این منطقه باید با پیروی از خط مشی تفاهم و دوستی و با جستجوی وسایل صلحجویانه برای حل مسایل ذات البینی از راه واقع بینی و عدالت زمینه را برای همکاری و سيعتر و موثر تر آماده سازند . به عقیده ما این بهترین راهی است که کشور های ما میتوانند برای حل مسایل حیاتی و تا مین منافع خود را مطابق منطقه و صلح بین المللی صرف مساعی کنند .

مردم افغانستان با پیروی از سیاست بیطرفی و عدم الحاق و پشتی بانی خویش از لزوم تأمین حق تعیین سرنوشت مردمان و ملل و رفع بقایای استعمار تحت همه اشکال و مظاهر آن پابند بوده آرزو مند اند مساعی ملل صلح خواه در راه تقویت امنیت جهان، تهیه مراحل خلع سلاح عام و تام و توسعه همکاری بین المللی مؤثر باشد .

دوام جنگ و یتنام موجد تأسف عمیق ما بوده آرزو مندیم مذاکرات منعقدۀ پاریس به نتایج سود مند ی منتج گردیده اسامات

افغانستان و همراهان محترم شان تر تیب گردیده مهربانانه گرامی و اخیر مقدم عرض کنم . اعلیحضرت پادشاه نیپال متذکر شدند که نمی توانم ازین تعریف لب فرو بندم که مردم افغانستان تحت قیادت و رهبری اعلیحضرت محمد ظاهر شاه به پیشرفت های زیادهای در زمینه های علوم عصری و تعلیم و تربیت نایل آمده است .

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه علاوه بر اینکه از دانش فراوان بهره مند اند و دارای تجربه وسیع میباشدند پادشاهی هستند که اوقات گزانبهای شان را صرف استقرار آزادی کشور خویش نموده اند و آرزو مند پیشرفت مملکت خویشی در طریقی هستند که برای سرزمین شان مساعد میباشد .

آزادی ما اینست که اعمال شریفانه شان پیش از پیش برای تعالی مردم شان جامع عملی بیوشد مامیج شک نداریم که این سفر تاریخی اعلیحضرت شما تنها علایق دوستانه و حسن نیت موجوده بین کشور های ما را تقویت بخشیده است بلکه این سفر راه را برای انکشاف و تتبع بیشتر در زمینه همکاری و معانت در ساحه های مختلف انکشاف خواهد بخشید .

ما امید داریم که در روز های آینده فضای تشنج و نازامی مشهود کنونی در جهان صاف گردیده و هر کس از هر دسته توجه بیشتر برای آسایش نوع بشر مبذول دارد .

نیپال و افغانستان در بذل همکاری برای نیل به این هدف آماده هستند نیپال مانند افغانستان یک کشور غیر منسلک محاط به خشکه و کوهستانی است ما مردم نیپال مانند افغانستان طبیعتاً دوستدار استقلال و آزادی کشور خود هستیم ما جز صلح ، پیشرفت و آسایش برای خویش و دیگران هیچ چیز نمی خواهیم .

ما بیوسه مراقب خواهیم بود تا به سیستمی که در پیش گرفته ایم پابند باشیم و آنرا از هر نوع تأثیر نامساعد و نادرست در همه موضوعات مربوط به شرافت و آزادی کشور ما و سعادت و خوشبختی مردم نیپال حفظ کنیم .

ما عقیده داریم که امکانات مشاورت و همکاری ذات البینی در بسا از موضوعات ملی و بین المللی با مشابهاً اوضاع جغرافیائی بین کشورهای ما موجود است . آرزو مندیم توقف اعلیحضرت شما و همراهان سفر شما در کشور ما قرین مسرت باشد .

اعلیحضرت مهند را در پاریان بیانیه شان از مدعوین خواهش کردند تا جام های شان را برای طول عمر و سعادت مهربان بزرگ

اعلیحضرت معظم همایونی حین ایرادبیانیه در دعوتیکه از طرف اعلیحضرت مهندر پادشاه

نیپال به افتخار ذات شاهانه در قصر سنگه دربار ترتیب شده بود

در اجتماع بزرگ شهریان کتمند و که در تیاتر سربازان شهر ترتیب یافته بود اشتراک فرمودند .
ذات شهرداری در آنجا از طرف رئیس واعضای شورای بلدی (نگاربانچایات کتمندو) استقبال گردیدند .

ورود اعلیحضرت معظم همایونی رادرین اجتماع بزرگ که هزاران نفر از شهریان کتمند و در آن اشتراک داشتند با حرارت استقبال نمودند .

رئیس شورای بلدی کتمند و اظهار داشت که ما شهریان کتمند و نهایت مسرت داریم تا افتخار تقدیم احساسات و بیانیه خیر مقدم را بحضور اعلیحضرت شما که از سر زمین

کوهستانی افغانستان واقع در دامنه کوه هندوکش درین فصل زیبای بهار باین شهر تاریخی کتمند و در کشور پادشاهی کوهستانی نیپال در دامنه کوهستان هومالیا تشریف آورده اید بعرض برسائیم .

آرزوی قلبی ما اینست تا کشور پادشاهی شما روابط صمیمانه مانند علائق نزدیک که با سایر کشورها داریم داشته باشیم . آرزو مندیم که روابط بین کشور های ما بسیار

یک صلح بادوام را در جنوب شرق آسیا بی ریزی نماید ، جای تأسف است اسرائیل در عدم رعایت فیصله های شورای امنیت پافشاری میکند و شدت یافتن سیاست تجاوز کارانه آن صلح شرق نزدیک و جهان رادچار مخاطره میسازد .

باتجدید مراتب امتنان از پذیرائی گرم اعلیحضرت و مردم مہمان نواز شما امیدوارم طی ایامی که در بین کشور دوست اقامت دارم نشانه های میراث بزرگ فرهنگی این سر زمین و نتیجه مساعی ملت نیپال راتحت قیادت شما در راه پیشرفت های اقتصادی واجتماعی ملاحظه نمایم .

از حاضرین خواهشمندم جام خود را با من به آرزومندی صحت و سلامت اعلیحضرت پادشاه و علیا حضرت ملکه نیپال و ترقیات مزید مردم دوست نیپال و صلح جهان بلند کنند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبل از ظهر ۲۸ دلو پس از مراسم گل گذاری برآید جانبازان وامضای کتاب مخصوص در آنجا از موزیم ملی کتمند و برخی از نقاط تاریخی این شهر دیدن فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در در همین روز مسافرت رسمی شان در کتمند و پایتخت نیپال ساعت ۳ بعد از ظهر ۲۸ دلو بوقت مجلسی

اعلیحضرت معظم همایونی از موزیم گتمندودین می فر مایند

مشابه آن در افغانستان و دیگر کشور های این منطقه موجود بوده ترقیات ارزنده اقتصادی و فرهنگی ملت دوست نیپال را از نزدیک مشاهده مینمایم .

افغانستان از زمان باستان تاکنون مقام شاهراه آسیا را جایز بوده در مرحله های مختلف تاریخ در انتقال تمدن و اثر هنگ به جوانب مختلف آسیا سهم فعال داشته است. مردم افغانستان از اهمیت جغرافیائی و تاریخی این موقعیت خویش مستشعر بوده و در حالیکه یک عده شاهراه ها در افغانستان اعمار یافته است آرزومندان در پیشرفت مواصلات بین کشور های این منطقه و بین کشور های شرق و غرب و مناطق شمال و جنوب قاره آسیا مقام تاریخی خود را حفظ نمایند. ملت افغانستان که پس از مدت مدید بر یک قرن بیگار در مقابل تسلط استعماری به استرداد آزادی خویش موفق گردیدند. در مدت نیم قرنی که ازین حصول استقلال سیری گردیده است در راه چاره جوئی شرایط غیر مساعد اقتصادی ابراز مساعی کرده اند. افغانستان از تقویت مبانی صلح و امنیت بین المللی پشتیبانی مینماید. مردم افغانستان مصمم اند منابع طبیعی خویش را مطلقاً بقر منافع ملی و بر اساس همکاری بین المللی مورد استفاده قرار داده و در راه بلند بردن سطح زندگی خویش مجاهدت نمایند. ازینجاست که مساعی مؤثر و دامنه دار ملت شما تحت

نزدیکتر باشد. امید داریم تا مسافرت رسمی شما در تقویت مزید علایق دوستانه مؤثر باشد.

رئیس شورای بلدی در پایان بیانی خویش صمیمانه آرزو نمود تا احساسات قلبی شهریان گتمند و را مبنی بر تمنیات شان برای مسرت و سعادت و پیشرفت مردم افغانستان بوسیله اعلیحضرت معظم همایونی رسانیده شود.

اعلیحضرت معظم همایونی در این اجتماع، شورای بلدی و شهریان گتمند و را مخاطب قرار داده فرمودند: ازین کلمات دوستانه راجع به کشور و دربار خود صمیمانه تشکر نموده مسرت دار مسلامهای مردم افغانستان را به شما ابلاغ نمایم.

این اجتماع نشانه علایق دوستانه کشور های ما میباشد که با توسعه مناسبات کشور های آسیائی و کشورهای بیطرف در سالیان اخیر نمو و توسعه یافته است.

افغانستان مانند نیپال یک کشور کوهسار و دور از بحر بوده و مردمان آن مصمم به تنظیم حیات ملی خویش مطابق به مقتضیات عصر و بر اساس واقعیات تاریخی و فرهنگ ملی میباشد.

بنابراین بین ملت های ما میزات مشترک و آرزو مندی تقویت دوستی کاملاً طبیعی میباشد خورسند م طی این مسافرت موقع می یابم علاوه بر آنلر باستانی که میزات

دربار سکو پر وسایر مناطق دلچسپو بجایه
تاریخی آنجا دیدن فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی در بکتیور رئیس
شورای بلدی، پنجایات و اعضای آن شورا،
یک عده محصلان و همچنان عدّهائی از معزین
شهر را بحضور پذیرفتند.

اعلیحضرت معظم همایونی و الاحضرت
شهبزاده محمد نادر به ساعت سه بعد از ظهر
۲۹ دلو از فارم زراعتی کوملتا در شش میلی
جنوب شهر کتمندو دیدن فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی و الاحضرت
شهبزاده گرامی در فارم کوملتا از طرف
رونندرا پرسات وزیر زراعت و اولاد کین آن
وزارت استقبال گردیدند.

ساعت ۸ و ۳۰ شام ۳۰ دلو دعوتی از طرف
اعلیحضرت معظم همایونی در هوتل دولتی
کتمند وتر تیب داده شده بود که در آن
اعلیحضرتین پادشاه و ملکه نیپال، شهبزاده
ولیعبد نیپال، صدراعظم، اعضای کابینه رئیس
پنجایات (پارلمان) مامورین عالیرتبه، روسای
کور دیپلو ماتیک مقیم کتمند و اشتراک
نموده بودند.

اعلیحضرت معظم همایونی د رین

صیافت فرمودند:

اعلیحضرت!

خورسندم درین محفل دوستانه از شما

قیادت اعلیحضرت پادشاه نیپال و موفقیت
های مردم این کشور در ساحات مختلف
زندگانی که نتایج با ثمران بود ما به نیکوئی
مشهود است موجب مسرت و هورد قدر دانی
ما میباشد.

در خاتمه آرزو های با حرارت خود را
برای ترقی مزید مردم دوست نیپال اظهار
میدارم.

در اخیر مراسم بلدی « رئیس شورای بلدی
کتمند و هدیه نفیسی از کار های دستی مردم
کتمند و از طرف شهریان کتمند و بحضور
اعلیحضرت معظم همایونی تقدیم کرد.

کذا اعلیحضرت معظم همایونی بعد از ظهر
همان روز از پوهنتون کتمند و دیدن فرموده
شب در دعوتی اشتراک فرمودند که از طرف
صدراعظم نیپال و میر من بهادر تاپا به اعزاز
ذات شاهانه شان در هوتل سمولتی تر تیب
یافته بود.

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۹ و ۳۰
قبل از ظهر ۲۹ دلو بوسیله طیاره مخصوص
جهت دیدن کوهستان همالیا به آنصوب
تشریف فرما شدند.

اعلیحضرت معظم همایونی و شهبزادگان
گرامی ساعت ۱۱ قبل از ظهر همان روز به
شهر بکتیور در جنوب کتمند و مواصلت
فرموده و در آن شهر از یک گالری آرت در

اعلیحضرت معظم همایونی چینیکه از فارم زراعتی کوملتا دیدن می فرمایند

مسائرتها

میکنیم سفر اعلیحضرت شما در کشور ما قرین مسرت بوده و ازین سفر رضایت دارید .
از اعلیحضرت شما خواهش میکنم تا بهترین تمنیات و احساسات قلبی ما را به مردم افغانستان برسانید .

اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال در ختم بیانیه شان از مدعوین تقاضا کردند تا با برداشتن جامهای شان برای صحتمندی و طول عمر اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه افغانستان و سعادت مردم افغانستان با ایشان همراهی کنند .

مسافرت رسمی اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبل از ظهر پنجشنبه اول حوت در نیپال خاتمه یافته بولایت نارایا نی تشریف فرما شدند .

اعلیحضرت معظم همایونی پس از سه شب اقامت غیر رسمی در ولایت نارایانی در حالیکه والا حضرت شهزاده محمد نادر ، والا حضرت شهزاده محمد داود پشتونیار شرف معیت ملوکانه را داشتند ، صبح ۴ حوت به صوب کشور عزیمت فرمودند .

در ولایت نارایانی اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال که درین ایام مسافرت غیر رسمی به معیت ذات ملوکانه بودند تا نزدیک طیاره اعلیحضرت معظم همایونی را مشایعت نمودند .

در موقع پرواز طیاره در میدان هوایی کتمند و وزیر خارجه و یکعده مامورین عالیرتبه و نیاغلی عطاء الله ناصر ضیاء سفیر کبیر افغانستان در نیپال و بعضی سفرای متعین کتمند و حضور داشتند .

موقعیکه طیاره حامل ذات ملوکانه فضای نیپال را ترک مینمود اعلیحضرت معظم همایونی طی تلگرام عنوانی اعلیحضرت مهندرا مراتب امتنان شاهانه را از استقبال گرم پادشاه و مردم نیپال اظهار فرمودند .

اعلیحضرات معظم همایونی و والا حضرت شهزادگان گرامی ساعت ۲ و ۲۵ بعد از ظهر یکشنبه ۴ حوت مع الخیر به کنده هار مواصلت فرمودند .

پذیرائی نموده یکبار دیگر موقع ملاقات اعلیحضرت شما و اظهار امتنان از شما ن نوازی صمیمانه و باحرارت شما و مردم شما را در می یابم .

کمال مسرت دارم که در این ایام اقامت خویش در پایتخت شما فرصت آنرا یافته ام با اعلیحضرت شما در باره مسایل مورد علاقه بشمول رویداد های بین المللی و مسایل منطقه ما تبادل افکار نموده و ضمناً آثار با عظمت باستانی و فرهنگی و نیز نتایج مساعی ملت شما را تحت قیادت اعلیحضرت شما در راه پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی مشاهده نمایم .

طی مسافرت خویش با کمال اطمینان دریافتیم که آرزو های تقویت روابط حسنه و علاقی نیک بین افغانستان و نیپال بطور متقابل موجود میباشد .

این تقویت مناسبات مطابق منافع مردمان هر دو کشور و صلح و امنیت درین ناحیه آسیا و جهان میباشد .

با اظهار امید که مسافر تهای متقابل بین اولیای امور هر دو کشور در آینده صورت گیرد جام خود را با تمنیات صمیمانه برای صحت و سلامت اعلیحضرت شما و ملکه نیپال و رفاه مزید ملت دوست نیپال بلند میکنم .

اعلیحضرت پادشاه نیپال در بیانیه جوابیه خویش فرمودند:

اعلیحضرتا !

بی نهایت مسرورم تا سپاسگزارم عمیق خود را به اعلیحضرت شما به مناسبت کلمات دوستانه و لطف آمیز و مهمان نوازی آن اعلیحضرت تقدیم نمایم . تصور میکنم ضرورت به بیان این مطلب نباشد که ما از اینکه اعلیحضرت شما در اینجا تشریف دارید بی نهایت مسروریم .
ما همچنان مسرت داریم از اینکه مشاهده

اعلامیه مشترک افغانستان و نیپال

نیاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، دکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت عظمی و یکعده مامورین عالیرتبه حکومت پادشاهی افغانستان شرف معیت ذات ملوکانه را داشتند .

ذات شاهانه و اعضای معیتی ملوکانه از طرف اعلیحضرت پادشاه ، حکومت و مردم نیپال با کمال حرارت استقبال شدند .

اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان نظر به دعوت اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال از تاریخ ۲۷ دلو تا اول حوت ۱۳۴۷ مطابق به ۱۶ تا ۲۰ فیوری ۱۹۶۹ مسافرت دوستانه به نیپال فرمودند .

والا حضرت شهزاده محمد نادر و والا حضرت شهزاده محمد داود پشتونیار به همراهی ذات ملوکانه مسافرت نمودند .

را بین کشور های بیطرف لازم شمردند . هر دو رئیس دولت فوری و حتمی بودن لزوم احیای استعمار را تحت همه اشکال و مظاهران اعلان نموده اصل حق تعیین سرنوشت را که در منشور ملل متحد مندرج است پشتیبانی نمودند .

طی مذاکرات هر دو رئیس دولت نگوانی خویش را در باره اوضاع شرق نزدیک اظهار داشته ابراز امید نمودند که حل و فصل مسئله بر اساس فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شوروی امنیت ملل متحد صورت پذیر گردد . هر دو رئیس دولت اظهار امید نمودند مذاکرات منعقدۀ پاریس منتج به فیصله عادلانه و پایدار ویتنام مطابق به موافقتنامه های ۱۹۵۴ ژنیو گردد .

هر دو رئیس دولت پشتیبانی حکومت های خویش را از ملل متحد تأیید نموده لزوم تقویت نقش و تأثیر موسسه جهانی راه تنها بمنظور وسیله حفظ صلح و امنیت بین المللی بلکه بحیث عامل تقویت همکاری میان ملل و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی بشریت متذکر گردیدند .

طرفین اظهار عقیده نمودند که همه دول عضو باید اظهار علاقه و صرف مساعی نمایند که ملل متحد در ادای وظیفه خویش متوجه بلند بردن سطح زندگی مردم مان واز بنراه تقلیل سطح تفاوت بین اقتصاد کشور های صنعتی و کشور های در حال رشد حصول موفقیت نماید .

هر دو رئیس دولت از طریق امور پروژه شاهراه آسیائی که امور آنرا کمیسیون اقتصادی ملل متحد برای آسیا و شرق دور مراقبت مینماید واز ظهور امکانات نوین حمل و نقل زمینی در آسیا اظهار رضایت مندی نموده و این عقیده خود را تأیید نمودند که ترقی تسهیلات ترانزیت آزاد در آسیا مطابق منافع و ترقی همه کشور های منطقه میباشد .

هر دو رئیس دولت برین اطمینان دارند که این مذاکرات صمیمانه و دوستانه در امور مورد علاقه طرفین و تماس شخصی بین ایشان در تقویت تفاهم مزید بین افغانستان و نیپال و تشمیه علایق دوستی و همکاری بین هر دو کشور موثر خواهد بود .

اعلیحضرت پادشاه افغانستان از اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه نیپال صمیمانه مسافرت نمایند و این دعوت با اظهار امتنان مسافرت نمایند و این دعوت با اظهار امتنان قبول گردید .

اعلیحضرت هما یو نی پیام دوستانه و تمنیات حکومت و مردم افغانستان را به اعلیحضرت پادشاه نیپال و حکومت و مردم نیپال ابلاغ و مراتب امتنان خویشرا از استقبال صمیمانه و مهمان نوازی ایشان ابراز فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی طی مسافرت خویش ، مقامات تاریخی و فرهنگی و اداری کتندورا ملاحظه نموده در باره انکشاف نیپال معلومات حاصل فرمودند . ذات ملوکانه ترقیات اقتصادی و اجتماعی نیپال را که تحت قیادت اعلیحضرت مهندرا صورت پذیر شده است قدر دانی نمودند .

شهریان کتندو در هرجا بشمول یک محفل بلدی از اعلیحضرت پادشاه افغانستان پذیرائی با حرارت نمودند .

والاحضرت بیریند راولپنڈی نیپال در همه محافل و در مذاکرات سهم گرفتند . شباغلی سورپاها در تهاپا صدراعظم و شباغلی کهنندرا بهادر رای بهنناری وزیر امور خارجه و شباغلی رونرا پرسادگیری وزیر اصلاح ارضی و خوراکه وزارت بحضور اعلیحضرت همایونی مشرف گردیده در مذاکرات حصه گرفتند .

هر دو رئیس دولت این فرصت را برای تجدید تماسهای شخصی و مذاکره بر توسعه مزید علایق دوستانه بین افغانستان و نیپال سودمند شمرده راجع بمسائل بین المللی مورد علایق مشترک بشمول جریانات منطقه تبادل افکار نموده آرزومندی خود را برای صرف مساعی بمنظور تشمیه صلح و تفاهم بین المللی اظهار داشتند . هر دو رئیس دولت عقیده راسخ خود را تأیید نمودند که هر ملت حق انتخاب نظام سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی خود را بدون هیچگونه مداخله از خارج دارد . هر دو رئیس دولت بطور قطعی اظهار نظر نمودند که احترام این حقوق عمده از طرف ملتها به منفعت بین المللی و تفاهم متقابل خواهد بود .

طرفین پیروزی کشور های خود را از خطمشی بیطرفی ، عدم الحاق ، پشتیبانی از همزیستی مسالمت آمیز بین ملتها تأیید نمودند .

طرفین هنگام مذاکره بر نقش سیاست بیطرفی و عدم الحاق در امور صلح جهان و برای استقلال ملتها و در توسعه اقتصاد دی لزوم تماسهای دو جانبه و چند جانبه را بین رؤسای دول و حکومت ها تأیید نموده جستجوی امکانات همکاری های مزید و مشورتها

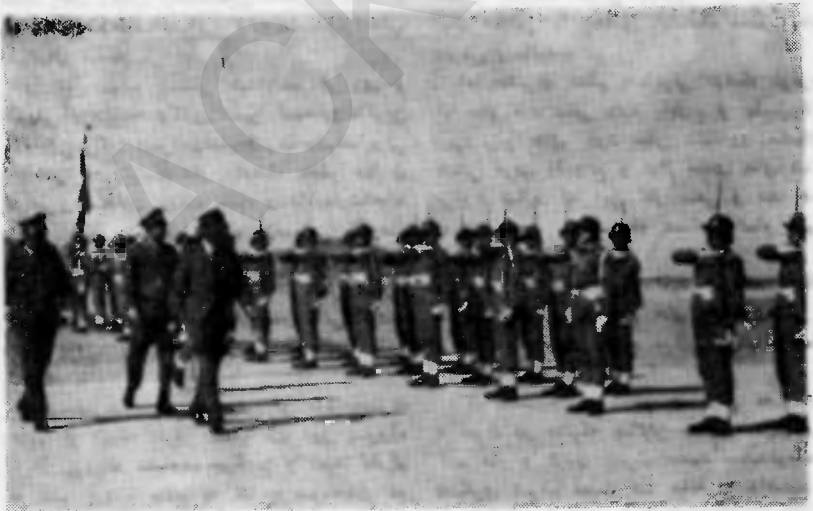
بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایات جنوب

غربی کشور

اعلیحضرت معظم همایونی، والاحضرات شهبزاده محمد نادر و والاحضرت محمد داؤد پشتونیار پس از سفر رسمی و دو ستانه به کشور نیپال وتوقف چند روز مختصر غیر رسمی در ولایات نارایانی که از تاریخ ۲۷ دلو الی ۳ حوت را در برگرفت ساعت ۲۵ دقیقه یکشنبه ۴ حوت ۱۳۴۷ بمقندهار مواصلت فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی و شهبزادگان گرامی در نزدیک طیاره از طرف بناغلی محمد صدیق والی کند هار، تور ن جنرال محمد سعید قوماندان عسکری، بناغلی محمد افضل بناروال سرپرست وعده از شهربان قند هار استقبال گردیدند.

ذات شاهانه در حالیکه والیان کند هار، هرات، هلمند و قوماندان عسکری کند هار شرف معیت شاهانه را داشتند بعد از ظهر روز مذکور جریان کار زائر ها بلا در محل کار مشاهده فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی موقعیکه قطعه تشریفا تی را در قند هار معاینه فرمایند

پس از آنکه ذات شاهانه گارد احترام را قبول و آنرا معاینه فرمودند به طرف صفوف مستقبلین تشریف فرما گردیده و از طرف بناغلی سخی احمد والی زابل، رئیس محکمه شامورین، ملکی عسکری، سنا توزان ووکلای کند هار در مشرانو جرگه وولسی جرگه و

در پیرو موقع بناغلی محمد هاشم صافی والی و رئیس عمومی انگشلاف وادی هلمند وارغنداب و یکمده از متخصصان داخلی و خارجی درباره هدف پروژه، حجم کار و نقش این پروژه در حیات اقتصادی وزراعتی مردم بحضور شهربانری معلومات بعرضه.

**اعلیحضرت معظم همایوني چينیکه از سفر نيپال به میدان هوایي قند هار مواصلت فرمودند
با گرم جوشي از طرف شهريان قند هار استقبال گرديدند**

معاريف ولايت كندهار ضمن اين شرف يابي راجع به آرزوها و مرام شان در باره پيشرفت شقوق مختلف حياتي و بهبود حيا ت اجتماعي شان مطالبی را بحضور پادشاه محبوب شان بعرض رسانيدند .

اعلیحضرت معظم همایوني ارشاد فرمودند كه حكومت سعي دارد با طرح و تطبيق پلاناها و پروگرام های خود حتى المقدور مشكلات حياتي مردم را رفع و نیاز مندی های شانرا مرفوع سازد كه اين كار سعي و مجاهدت دسته جمعي ، تشريك مساعي تمام مردم را ايجاب ميكند .

ذات شاهانه ابراز اميد نمودند كه با اين صورت روز بروز قدم های مفيد تر و مؤثر تر برای بلند بردن سطح حياتي مردم افغانستان بر داشته شود .

كذا اعلیحضرت معظم همایوني عصر روز ه حوت در حالیکه بناغلی محمد صديق والي كند هار و تون جنرال محمد سميد قوماندان عسکري شرف معيت شاهانه را داشتند از پروژه های عمراني عسکري ديدن فرمودند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایوني بعد از ظهر همان روز در حالیکه والا حضرت شهزاده محمد نادر و والا حضرت شهزاده محمد داود پشتونيار شرف معيت ذات ملو كسانه را داشتند به خرقة شريف در كند هار تشریف فرما شده به روان پاك حضرت محمد مصطفي (ص) پيامبر اسلام درود و تحيات فرستادند .

میرسانيدند . ذات شاهانه در محل كار از طرف انجنير محمد امان رئيس و متخصصين داخلی و كارگران خارجی دستگاه ساختمانی وادی هلمند و ارغنداب استقبال شدند .

در اين موقع بناغلی عبدالاحد كرزى و بناغلی عزيزالله وكلاى شهر كندهار و خاكريز درولسي جرگه از مرام اعلیحضرت معظم همایوني و نيات نيك و قيمت دار پادشاه معظم شان كه برای سعادت و رفاه ملت و فاشمارشاهانه دارند اظهار شكران نموده از مساعي حكومت در حفر زابر ها كه يك ساحه قابل ملاحظه زمین های زراعتی كند هار را از خطر تهديد راه آب حفاظت ميكند اظهار قدر دانی كردند و اين پروژه را يك اقدام مفيد و با ثمر تلقی كردند .

اعلیحضرت معظم همایوني فرمودند مسرت داريم از اينكه امروز عمليات اين پروژه را از نزديك مشاهده ميكنيم و اميد داريم كه ختم پروژه منتج به نتايج سود مندی در حيات زراعتی و اقتصادي مردم اين ولايت گردد .

سپس ذات شاهانه نقشه كار پروژه را كه از طرف رئيس دستگاه ساختمانی توضيحات بعرض ميرسيد مشاهده فرمودند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایوني همان روز در اقامتگاه شاهانه يكمده از معاريف ولايت كند هار را بحضور شاهانه پذيرفته آنها را مورد تقدیر شاهانه قرار دادند .

مسا فرتها

ذات شاهانه بعداً از بعضی کارهای قسمت ساختمان گنبد خرقه شریف دیدن نموده و در باره ترمیم و تکمیل بعضی کارهای داخلی و خارجی گنبد به والی کند هارهدایت اعطاء فرمودند.

ذات ملو گانه به رئیس تعمیرات وزارت دفاع ملی امر فرمودند تا دروازه بیرونی و روشن دان های قسمت داخلی گنبد خرقه شریف را از فلز تهیه و بدستیار سن بنا بر و ال کندهار بگذارد.

ذات شهر یاری و والا حضرت شهزادگان گرامی ساعت ۴ و ۵۰ دقیقه به مزار اعلی حضرت احمد شاه بابا و ساعت ۵ و ۵۰ دقیقه بمزار میرویس نیکه تشریف برده پروان راد مردان بزرگ تاریخ درود و دعا اتحاف فرمودند.

اعلی حضرت معظم همایونی روز ۶ حوت در حالیکه والا حضرت شهزاده محمد نادر و والا حضرت شهزاده محمد داود پشتونیار شرف معیت ذات همایونی را داشتند از بعضی قسمت های بند دهله در کند هار دیدن فرمودند. ذات شاهانه در باره غرس نهال

اعلی حضرت معظم همایونی در میدان هوایی قندهار چنینکه یکی از اطفال خورد سال را مورد نوازش شاهانه قرار داده اند

در ادای نماز عید باذات شهر یاری اشتراک داشتند .

ذات ملو کانه پس از آنکه نماز عید سمیع اضحی را به امامت مولوی عبدالله اخندزاده خطیب مسجد عیدگاه اداء فرمودند بسرا ی سعادت ورفاه ملت وفاشعار شنا هانه و عالم اسلام دعا کردند .

علیحضرت معظم همایونی و والا حضرت شهزادگان گرامی موقعیکه از موکب شنا هانه در مدخل مسجد پیاده شدند با ابراز احساسات سر شار شنا هدوستی و کف زدن های ممتد از طرف مردم شاهدوست کند هار استقبال گردیدند .

ذات شنا هانه در مدخل مسجد سلام قطعه تشریفاتی را قبول کردند .

پس از ادای نماز هنگامیکه ذات ملوکانه باقامتگاه شاهانه مراجعت مینمودند از مقابل صوف و جمعیت بزرگی از شهریان کند هار اطرافان که برای دیدار پادشاه محبوبیشان صف بستند وانتظارذات همایونی زامی کشیدند گذشته احساسات شان را با لطف خاص ملوکانه جواب می گفتند .

از مسجد عید گاه تا جاده عمومی موقعیکه موکب ذات شاهانه و والا حضرت شهزادگان گرامی عبور می نمود بیش از چهل و پنج دقیقه در بین انبوه جمعیت مردم توقف نموده شعار های (زوندی دی وی زونیزگرانی محبوب او متدین پاچا) و (اختردمومبارک شه) اهالی را با حرکت دست مبارک شاهانه جواب می گفتند .

ذات شهزادگان گرامی ظهر همان روز در ضیافتی اشتراک فرمودند که از طرف وکلای کندهار در ولسی جرگه به اعزاز شنا هانه در پایا سرده کند هار ترتیب یافته بود .

وزیر دعوت بیناغلی محمد صدیق ولسی کندهار ، تون جنرال محمد سعید قوماندان ویکمه از معاریف مرکز وولسوالی های کند هار نیز اشتراک نموده بودند .

علیحضرت معظم همایونی ساعت ۹ و نیم صبح ۸ حوت نماز عید سمیع اضحی را در حالیکه اضافه از یکصد هزار نفر از رعایای وفاشعار شنا هانه در عید گاه کند هار اجتماع نموده بودند ادا فرمودند . والا حضرت شهزاده محمد قادر و والا حضرت شهزاده محمد اودپشتونیار نیز در ادای نماز مهیت ذات شهر یاری را داشتند .

بیناغلی محمد صدیق والی کند هار تون جنرال محمد سعید قوماندان قوای عسکری مولوی عبدالواسع رئیس محکمه ، بیناغلی محمد افضل شیر دل بناوروال سر پرست روسای دوایر مرکزی کند هار ویکمه از شخصیت ها و معاریف ولایت کند هار ، سناتور وکلای ولایت کند هار در شیورا

و حفاظت طیور محیطی در جنگل سا حل رود ارغنداب و تکثیر جنگل هدایات لازمه اعطاء فرمودند . ذات شاهانه و والا حضرت شهزادگان گرامی ساعت دوازده و بیست دقیقه به بند دهنه مواصلت نموده طعام چاشت را در آنجا صرف کردند . ذات شهزادگان گرامی در راه مراجعت از دهنه به کندهار از موضع نانا ولی نیز دیدن فرمودند .

علیحضرت معظم همایونی و والا حضرت شهزاده محمد نادر شهزاده محمد اودپشتونیار عصر روز ۷ حوت از مرکز تحقیقات منطوقی زراعتی فارم کوکران دیدن فرمودند .

ذات شاهانه در مدخل فارم کوکران از طرف بیناغلی علی محمد کرزی مدیر عمومی زراعت و آبیاری و مامورین فارم استقبال شدند .

علیحضرت معظم همایونی از قطعات گندم های اصلاح شده تحقیقاتی و تکثیری و اشجار میوه های اصلاح شده داخلی و خارجی در حالیکه از طرف مدیر عمومی زراعت توضیحات بمرض میرسید مفصلا بازدید فرمودند .

ذات شاهانه همچنان از اشجار زیتون که از طرف مدیریت زراعت و آبیاری بمنظور تحقیق و تکثیر زیتون در کند هار در آن فارم غرس گردیده دیدن فرمودند ودر باره تکثیر اشجار زیتون در ولایت کند هار و ولایات مجاوران هدایات قیمتداری اعطاء فرمودند .

علیحضرت معظم همایونی و والا حضرت شهزادگان گرامی ظهر همان روز در ضیافتی اشتراک فرمودند که از طرف وکلای کندهار در ولسی جرگه به اعزاز شنا هانه در پایا سرده کند هار ترتیب یافته بود .

وزیر دعوت بیناغلی محمد صدیق ولسی کندهار ، تون جنرال محمد سعید قوماندان ویکمه از معاریف مرکز وولسوالی های کند هار نیز اشتراک نموده بودند .

علیحضرت معظم همایونی ساعت ۹ و نیم صبح ۸ حوت نماز عید سمیع اضحی را در حالیکه اضافه از یکصد هزار نفر از رعایای وفاشعار شنا هانه در عید گاه کند هار اجتماع نموده بودند ادا فرمودند . والا حضرت شهزاده محمد قادر و والا حضرت شهزاده محمد اودپشتونیار نیز در ادای نماز مهیت ذات شهر یاری را داشتند .

مسافرتها

فرمودند درین هنگام بناغلی محمد صدیق والی کند هار ، بناغلی سخی احمد فر هاد والی زابل ، تورن جنرال محمد سعید قوماندان قوای عسکری کند هار و بعضی از وکلا ولایت زابل در ولسی جرگه و برخی از سناتوران کند هار حاضر بودند .

ذات شهریاری معاریف زابل را که در قلات اجتماع کرده بودند مورد تفقد شاهانه قرار دادند .

مؤکب اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه محبوب و الاحضرات شهزادگان ساعت ۳ و ۳۰ بعد از ظهر به غزنی مواصلت کرد .

ذات شهر یاری از طرفه بریده جنرال نیک محمد قوماندان قوای عسکری بناغلی عبدالحکیم مستوفی وکیل ولایت ، بناغلی عبدالواحد رئیس محاکم عدلی ، سناتور گل احمد ملکیار ، بناغلی محمد اکبر شریفی غزنی بناروال وعده کثیری از معاریف و اهالی غزنی استقبال گردیدند .

همچنان بناغلی غلام غوث سلیم یکتا از معاریف غزنی بیانیۀ خیر مقدم ایراد و عید سعید اضحی را به پیشگاه ذات شهر یاری تبریک عرض نمود .

ذات شاهانه و الاحضرات شهزادگان گرامی پس از صرف عصریه و ملاقات باعلاء از شهریان غزنی ساعت ۴ و ۱۰ دقیقه بعد از ظهر جانب کابل عزیمت فرمودند و به ساعت ۴ و ۵ دقیقه مع الخیر به ارگ شاهی مواصلت کردند .

مسافرت رسمی اعلیحضرت معظم همایونی و علیا

حضرت ملکه معظمه به جاپان

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه به دعوت اعلیحضرت هیوهیتو امپراطور و علیا حضرت امپرا طوریس جاپان برای یک مسافرت رسمی هفت روزه ساعت چهار و ده دقیقه بعد از ظهر دو شنبه ۱۸ حمل ۱۳۴۸ مطابق ۱۷ - ابریل ۱۹۶۹ توسط طیاره سلطنتی کند هار از طریق اتحاد شوروی عازم آن کشور شدند .

مؤکب اعلیحضرتین ساعت ۳ و ۴۰ دقیقه بعد از ظهر به میدان هوایی بین المللی کابل مواصلت کرد . ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه به حاضرین وداع فرمودند بعداً

اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه سترجنرال خان محمد وزیر دفاع ملی در معیت شاهانه بود سلام گارد احترام را قبول و آن رامعاینه فرمودند .

و الاحضرات شهزادگان گرامی و اعضای فامیل جلیل سلطنتی ، بناغلی صدراعظم ، قاضی القضاات ، رؤسای مجلسین شورای ، وزیر داخله ، والی کابل ، بناغلی اوشیو شازردا فیر سفارت کبرای جاپان ، بناغلی کانسائنتین الکساندروف سفیر کبیر اتحاد شوروی ، بناغلی کار تر سفیر کبیر انگلستان و بناغلی مهتا سفیر کبیر هند اعلیحضرتین را تا نزدیک طیاره بدو قه کردند . طیاره اعلیحضرتین به ساعت چهار و ده

در میدان هوایی بین المللی کابل و الاحضرت شهزاده احمد شاه ، و الاحضرت شاه تخت بلقیس و الاحضرت شهزاده محمد نادر ، و الاحضرت شگ هدخت مریم ، و الاحضرت شهزاده میرویس ، و الاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل ، و الاحضرت سردار عبدالولی و سایر اعضای خاناندان جلیل سلطنتی ، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، میر من عالیۀ اعتمادی ، دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه ، سنه تور عبدالهادی دای رئیس مشرانو جرگه ، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات دکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت اعضای کابینه ، جنرالهای ار دوی شهانه

گفتند . درين موقع يكدسته از اطفال که بالياسه‌اي ملي جاپاني مليس بودند دسته هاي گل به نمايند گي ده مليون از شهربان توکيو به اعليحضرتين و ديگر اعضای معيتي ذات شاهانه اهداء کردند .

ذات شهر ياري و علياحضرت ملکه معظمه اطفال را مورد نوازش خاص قرار دادند اعليحضرتين بعد از مصافحه مستقبليين به طرف گارد احترام که شا مل قواي سه گانه بحري ، فضايي و زميني جاپان بود تشریف بردند . موزيک سرود ملي افغانستان و جاپان را نواخت و بيست ويک توپ به رسم احترام شليک گرديد .

ذات شاهانه پس از قبول سلام و معاينه گارد و بعد از انجام پذيرائي ميدان هوايي که از اعليحضرتين با حرارت استقبال گرديد ميدان هوايي را ترک نمودند .

اعليحضرت معظم همايوني و اعليحضرت امپراطور جاپان در يک موتر بطرف قصر امپراطوري حرکت فرمودند ميدان هوايي هنيدا ويک قسمت جاده ها و نقاط مهم شهر که در خط سير موکب اعليحضرتين قرار داشت با بير قهاي ملي افغانستان و جاپان تزئين يافته بود .

اعليحضرت معظم همايوني با اعليحضرت هيرو هيتو امپراطور جاپان ملاقات فرموده اعليحضرت امپراطور جاپان اعليحضرتين را بکشور جاپان خير مقدم گفته ، اظهار اميد نمودند تا سفر اعليحضرتين در جاپان کشور دوست افغانستان بخوشی و مسرت انجام يابد .

اعليحضرت معظم همايوني از استقبالی گرم مردم و حکومت جاپان اظهار خرسندی فرموده موفقيت مزيد ملت جاپان را تحت قيادت اعليحضرت امپراطور آرزو نمودند .

ذات شاهانه بعد از قسمت های مختلف قصر امپراطوري ديدن فرمودند که در هر قسمت از طرف مؤظفين توضيحات داده ميشود .

اعمار اين قصر تازه تکميل يافته است و در تزئين آن هنر باستانی و هنر نوين جاپان بکار رفته است و اعليحضرتين او لين مهمان رسمي ميشانند که در اين قصر پذيرائي ميشوند .

اعليحضرتين سپس به اقامتگاه شاهانه قصر (گي هين کان) که برای اعليحضرتين در دوره اقامت شان در توکيو تخصيص يافته تشریف فرما شدند .

حينيکه اعليحضرتين به اقامتگاه شاهانه تشریف فرما شدند معرفي همراهان ذات شاهانه و هيئت پذيرائي امپراطوري صورت گرفت .

دقيقه از ميدان هوايي کابل اوج گرفت . ذواتيکه درين سفر شرف معيت اعليحضرتين را داشتند عبارت بودند از ښاغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي ، ښاغلي عبدالله يفتلي معاون دوم صدارت ، دکتور نور علي وزير تجارت ، ميرمن مليحه علي شاه سليمان به حيث نديمه علياحضرت ملکه معظمه ، ښاغلي محمد يونس مصاحب ذات شاهانه ، دکتور عبدالغفور روان فرهادي مدير عمومي سياسي وزارت امور خارجه ، ښاغلي محمد امين اعتمادی رئيس تشریفات وزارت امور خارجه ، دکتور عبدالفتاح نجم طبيب حضور شاهانه و دگروال گلپهار به حيث ياور نظامي ذات ملوکانه .

اعليحضرت معظم همايوني ، علياحضرت ملکه معظمه و همراهان اعليحضرتين در راه مسافرت بجاپان ساعت ده و نيم بعد از ظهر دوشنبه بوقت محلي به خاياروفسک موصلت فرموده و در ميدان هوايي از طرف ښاغلي ميخائيل باسنوف معاون صدر هيئت رئيسه اتحاد شوروي و وزير خارجه جمهوريت روسيه اتحاد شوروي ، جنرال محمد عارف سفير کبير افغانستان متعين مسکو ، مامورين عاليرتبه و هزاران نفر از شهربان خاياروفسک استقبال گرديدند .

اعليحضرت معظم همايوني و علياحضرت ملکه معظمه پس از سيري نمودن دو شب در خاياروفسک ساعت ده قبل از ظهر چهار شنبه ۲۰ حمل بوقت افغانستان به ميدان هوايي هنيدانو کيو موصلت فرمودند . در ميدان هوايي از اعليحضرت معظم همايوني و علياحضرت ملکه معظمه اعليحضرت هيرو هيتو امپراطور جاپان ، امپراطوريس جاپان ، بعضی از اعضای خانواده امپراطوري جاپان ، ښاغلي ساتو صدراعظم ، هيئت کابينه ، مامورين عاليرتبه ، ښاروال توکيو ، دکتور عبدالحکيم طيبي سفير کبير افغانستان مقيم توکيو ، ښاغلي ماتسوي سفير کبير جاپان مقيم کابل ، عده از کوردپلو ماتيك مقيم جاپان اعضای سفارت کبرای افغاني با خانم هایشان مخپليين افغاني مقيم جاپان وعده کثيري از شهربان توکيو با حرارت استقبال نمودند . اعليحضرتين حينيکه از طياره فرود آمدند ميز پايان محترم کشور دوست جاپان اعليحضرت معظم همايوني و علياحضرت ملکه معظمه را خير مقدم گفتند . ذات شاهانه و علياحضرت ملکه معظمه با اعليحضرت امپراطور و امپراطوريس جاپان ، شهبزادگان و ديگر مستقبليين مصافحه فرمودند .

اعليحضرتين احساسات نمايندگان شهربان توکيو را با اشاره دست و لطف خاص جواب

افغانستان و جاپان هر دو به صلح و تعاون بين المللی علاقه داشته و با پیروی از اساسات منشور ملل متحد در راه تحکیم آن موسسه همکاری میکنند .
خوشبختانه از هنگام تاسیس روابط سیاسی بین کشور های ما که چهل سال قبل صورت گرفت تاکنون مناسبات ماباحسن تفاهم اعتماد و دوستی متقابل دوام داشته است و در این ضمن مخصوصاً روابط فرهنگی که متعاقب تاسیس علائق سیاسی با اعزام محصلین افغانی به جاپان آغاز شده قابل تذکر است آرزو مند یم این مسافرت و شناسایی که با اعلیحضرت امپراتور و زعمای جاپان از نزدیک حاصل میشود در راه تحکیم مناسبات دوستی مردمان افغانستان و جاپان مفید واقع شود در این فرصت تمینات نیک و صمیمانه ملت خود را به اعلیحضرت شمار توسط اعلیحضرت به ملت جاپان میرسانیم و جام خود را به صحت و عافیت اعلیحضرت امپراتور و علیاحضرت امپراتور و اعضای خانواده سلطنتی به سعادت مزید ملت جاپان و صلح جهان بلند میکنیم .

متن بیانیه اعلیحضرت امپراتور جاپان : اعلیحضرتا !

برای من و ملکه جاپان کمال خوشی است که امشب اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه افغانستان را به عنوان اولین مهمان عالی قدم در این قصر سلطنتی که تازه افتتاح شده است استقبال و پذیرایی مینمائیم .
ممنونم که اعلیحضرت پادشاه افغانستان که زمامدار و عهده دار و ظایف سنگین کشور خود میباشد دعوت ما را پذیرفته و تشریف آوردند تا جاپان معاصر و زندگی مردم ما را از نزدیک مشاهده فرمایند . از این رو تشریف فرمایی اعلیحضرتین را به کشور جاپان خیر مقدم میگویم .
افغانستان یک مملکت آسیایی است که دارای تمدن درخشان و عنعنات باستانی میباشد . کشور جاپان از سالها نسبت به افغانستان علائق خاصی داشته است که خوشبختانه در سالهای اخیر این روابط دوستانه بین مملکتین بیش از پیش توسعه یافته و تبادل هیئت های عرفانی و اقتصادی بین هر دو کشور رو به افزودی نهاده است .
اینجانب به اعلیحضرت شما که به حیث یک زمامدار نامی و محبوب کشورتان پشتیبانی مردم افغانستان در راه ایجاد یک افغانستان جدید و پیشرفته جاهد می

کذا یناغلی ساتو صدراعظم جاپان ساعت ۱۶ وی وقت محلی تو کیو در اقامتگاه شاهانه بحضور اعلیحضرت شرفیاب گردیدند .
اعلیحضرت معظم هما یونی و علیاحضرت ملکه معظمه شام چار شنبه ۲۰ حمل در دعوتی رسمی که از طرف اعلیحضرت هیرو هیتو امپراتور و امپراتوریس جاپان در قصر سلطنتی به افتخار اعلیحضرتین ترتیب یافته بود اشتراک فرمودند دروازه سالون قصر امپراتوری اعلیحضرت امپراتور و امپراتوریس از اعلیحضرتین استقبال کردند . درین دعوت اکی هیتو ولیعهد ، فامیل جلیل امپراتوری ایساکوسا تو صدراعظم جاپان و یکصد و ده نفر رجال عالیرتبه آنکشور اشتراک ورزیده بودند . درین ضیافت بعد از بیانیه خیر مقدم امپراتور جاپان ، بیانیه از طرف اعلیحضرت معظم هما یونی ایراد گردید .

متن بیانیه اعلیحضرت معظم هما یونی :

از استقبال گرم و کلمات دوستانه و صمیمانه اعلیحضرت شما اظهار تشکر میکنم اینجانب و ملکه مسرت داریم فرصت این دعوت زمانی بما میسر گردید که مملکت بزرگ شما مراسم یاد و بود ترقیات صد ساله دوره امپراتوری میچی را برگزار نموده است .

پیشرفت هاییکه در دهه اخیر تحت قیادت اعلیحضرت نصیب ملت شما شده است نوید آنرا میدهد . دوره شما نیز مانند دوره میچی یک دوره درخشان تاریخ کهن جاپان خواهد بود . وقوع مسافرت ما در جاپان همزمان با مراسم عنعنوی جشن شگوفه شما بر خصوصیت این سفر که محل آرزو مندی دیرینه ما بود می افزاید .

مسرت داریم به حیث اولین مهمان در ضیافتی که در این قصر زیبای امپراتوری که مظهر قریحه هنر پروری ملت شما آمده جاپان باستانی و نوین است و اکنون افتتاح گردیده است اشتراک میکنیم . نیم قرن پیش افغانستان پس از پیکار طولی در مقابل تسلط خارجی موفق به حصول استقلال خود شد و در سالهای بعد از آن به تاسیس و استحکام علائق سیاسی خویش بایک عده از کشورهای جهان از آن جمله جاپان پرداخت .

افغانستان با پیروی از اصل بیطرفی و سیاست غیر منسلك تشدید دوستی با کافه ملل و همکاری بین المللی و تقویت صلح را آرزو مند است .

د افغانستان کالنۍ

صدر اعظم جاپان را به حضور شاهانه پذیرفتند .
در این ملاقات شباغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت ، دکتور نور علی وزیر تجارت دکتور طبیبی سفیر کبیر اعلیحضرت معظم همایونی در توکیو و دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی نیز حضور داشتند .
ملاقات که يك ساعت و ۱۵ دقیقه به طول

انجامید روی مسایل مورد علاقه هر دو کشور به شمول توسعه علاقې اقتصادی وفر هنگی در فضای صمیمیت تذکر بعمل آمد .

کذا اعلیحضرت معظم همایونی اعضای انجمن دوستی جاپان و افغانستان رادر حالیکه از طرف دکتور طبیبی سفیر کبیر افغانستان معرفی میگردیدند به حضور شاهانه پذیرفتند در جمله ده نفر اعضای این انجمن سفیر سابق جاپان در افغانستان نیز شامل بود .

اعلیحضرت معظم همایونی از روابط نیک افغانستان و جاپان و فعالیت انجمن دوستی

ورزید و در راه صلح جهان و همکاری بین المللی سعی به خرچ میداد احترام و ستایش خود را تقدیم میدارم . من یقین دارم که تشریف فرمایی اعلیحضرت شما به جاپان تحکیم حسن تفاهم و روابط دوستی بین افغانستان و جاپان نتایج مثبت بار آورده و حاصل همکاری طرفین را بیشتر از گذشته فراهم بسازد .

اگر چه مدت اقامت اعلیحضرت شما و اعلیحضرت ملکه افغانستان در جاپان کوتاه میباشد اما من صمیمانه آرزو مند م که روز هائی را که بامامی گذرانید بخوشی پایان یابد .

آرزو مندم که حاضرین جام خود را به سلامت و سعادت اعلیحضرت پادشاه و اعلیحضرت ملکه افغانستان و بترقی روز افزون ملت افغانستان بالا نمایند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده و سی وقت محلی ۲۱ حمل شباغلی ایساکوساتو

شاروال تو کیو حسینکه کلید شهر تو کیورا بحضور شاهانه تقدیم می نمایند

مسائرتها

مدعوین اشتراك كرده بودند . همچنان اعلیحضرت معظم همایونی ساعت چهار ونیم بعد از ظهر روز پنجشنبه ۲۱ حمل بوقت محلی در مرکز نشرات تلویزیونی تشریف فرما گردیده از تجهیزات و دستگاه های آن دیدن فرمودند .

ذات همایونی در يك مصاحبه تلویزیونی در جواب سوالاتی فرمودند :

گرچه اولین بار است از کشور زیبای شما دیدن مینمایم ولی شناسائی ما از این کشور دوست سابقه نسبتاً طولانی دارد با استقرار روابط سیاسی بین کشور های ما در سال ۱۹۳۰ زمینه معرفت با جاپان بحدیك قدرت آسیائی که سهم فعال در حیات سیاسی و اقتصادی بین المللی حاصل و ارزش های عنعنوی خود را با مقتضیات عصر موفقتاً نه هم آهنگ ساخته برای اکثریت مردم مامساعد شد . ذات شاهانه در جواب يك سوال دیگر فرمودند خرسندم که این سفر موقع آنرا به من میسر نمود با اعلیحضرت امپراطور در

اظهار مسرت فرمودند و تحفه ای را که از جانب انجمن بحیث یادگار بحضور شاهانه تقدیم گردید قبول فرمودند . هکذا بنااروال توکیو ساعت ۱۰ قبل از ظهر ۲۱ حمل بوقت محلی درقصر (گی هین کان) به حضور اعلیحضرت معظم همایونی شرفیاب گردید بنااروال توکیو کلید شهر توکیو را که نزدیک یازده میلیون سکنه دارد بحضور ذات شاهانه تقدیم نمود و از طرف شهریان توکیو اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه افغانستان را در پایتخت جاپان خیر مقدم گفت .

ذات شاهانه يك بار دیگر از استقبالی گرم بنااروال و مردم توکیو اظهار مسرت فرموده سعادت مردم جاپان را تحت قیادت اعلیحضرت امپراطور آنکشور آرزونمودند . اعلیحضرت معظم همایونی ساعت دو نیم بعد از ظهر پنجشنبه ۲۱ حمل بوقت محلی توکیو نندار تون افغانی را در طبقه هفتم مغازه متسیو گوشی توکیو افتتاح فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی با قطع نوار نندار تون پیدوار افغانی را در توکیو افتتاح

فرمودند در تصویر علیاحضرت ملکه معظمه نیز تشریف دارند

فضای دوستی صحبت کنم و بازعمای شما آشنا شوم . اعلیحضرت همایونی فرمودند که آرزو منم روابط دوستی افغانستان و جاپان بحیث دو کشور آسیائی و علاقمند صلح جهان و همکاری بین المللی تقویت و توسعه یابد .

در هنگام افتتاح غرفه افغانی بعضی از اعضای کابینه جاپان ، مامورین عالیرتبه و برخی از کوردیپلو ماتیک مقیم توکیو و عده کثیری از مردم حاضر بودند . یکعده از دختران جاپانی در حالیکه به لباس افغانی ملیس بودند در پذیرائی از

د افغانستان کالسی

زاتکی باساسات عمده ابلاغیه جهانی حقوق بشر بصورت متوازن توضیح نموده است . ذات شا هانه در جواب همین سوال گفتند افغانها آرزو مند اند در قبال صلح جهانی بیشتر صرف مساعی نمایند تا عوامل نامساعد اقتصادی را رفع و پسمانی های گذشته را در اثر کار وزحمت تلافی نمایند .

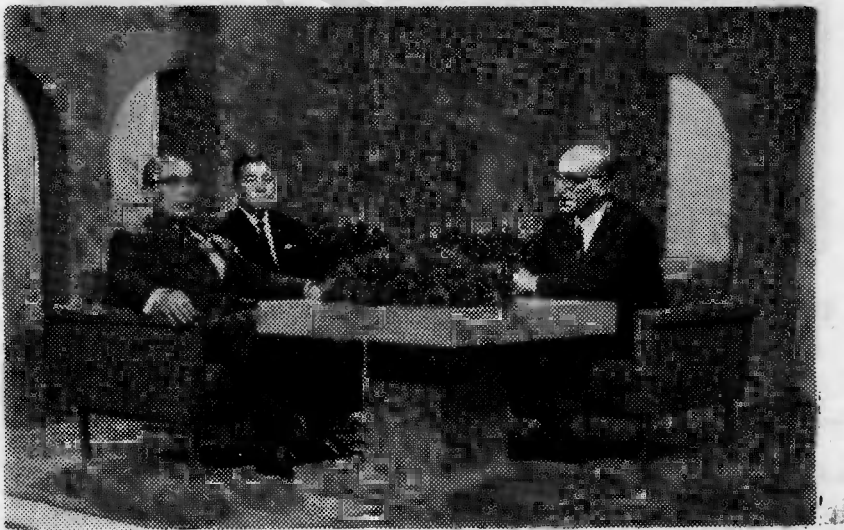
اعلیحضرت معظم همایونی بیک سوال دیگر چنین پاسخ دادند مردم افغانستان طرفدار تامين صلح و تشدید علایق حسنه باهمه ملل جهان میباشد . افغانستان از سیاستی بیطرفی وعدم شمول در پیمان های نظامی پیروی نموده و منشور ملل متحد را احترام کرده و از اعضای وفا داران موسسه میباشد . افغانستان در کنفرانس باندونگ در ردیف دیگر کشور های آسیائی ، افریقائی و همچنین در کنفرانس بلگراد و قاهره سهم فعالی گرفت . ماطرفدار حل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی بوده و رفع استعمار و بقایای آنرا تحت همه اشکال و مظاهران میخواهیم .

افغانستان آرزو مند است مساعدت های اقتصادی دو جانبه وچند جانبه برای ارتقای سطح زندگانی کشور های در حال رشد توسعه و تقویه بیاید .

ذات ملوکانه فرمودند : افغانستان از لزوم خلع سلاح عام و تام تحت کنترل بین المللی و لزوم نجات بشریت از خطر تباهی جنگ

اعلیحضرت همایونی در برابر يك سوال دیگر فرمودند مردم ما بعد از مجادله متجاوز از يك قرن در مقابل استعمار پنجاه سال قبل به استر داد استقلال خود نایل گردیدند . مجاهدات ما در راه ارتقای کشور و هم آهنگ ساختن شرایط زندگی ما با مقتضیات عصر بیشتر به نیروی مردم ما اتکاء دارد . به منظور استفاده اعظمی از منابع بشری و طبیعی خود اخیراً موفق شدیم پلان های پنجساله راطرح و تطبیق نماییم که فعلا در مرحله سومین پلان پنجساله خود قرار داریم دو پلان پنجساله گذشته به منظور انکشاف مواصلات زمینی و هوائی ، زراعت و نیروی برق آبی ، استفاده از معادن و احداث هسته های صنایع خفیف از طریق اعمار زیربنای رشد اقتصادی فراهم گردید که طی پلان پنجساله سوم بهره برداری مزید از آن میسر خواهد شد .

ذات شا هانه فرمودند در ساجتماعی مساعی بعمل آمده تا ترقیات ذهنی متوازن بانکشاف اقتصادی صورت گیرد مهمتر یس گام در این راه طرح و تطبیق قانون اساسی ۱۹۶۴ افغانستان است که مطابق به مقتضیات عصر و فرهنگ ملی ارگان دولت را در نظام شاهی مشروطه به طرز دیموکراتیک با پیروی از اصل تفکیک قوای ثلاثه و تفوق قانون تنظیم نموده . حقوق و مکلفیت های متقابل مردم و ملت

خاطره از ملاقات اعلیحضرت معظم همایونی با رئیس تلو یزیون جاپان

ذروی همواره پشتیبانی نموده و خواهد نمود .
 ذات ملو کانه در جواب آخر این سوال
 رئیس تلویزیون جاپان فرمودند :
 افغانستان و جاپان از ۱۹۳۰ باینسوعلاق
 حسنه دارند . در سال های اخیر روابط
 اقتصادی و فرهنگی هر دو کشور در حال
 توسعه میباشد . جاپان بحيث يك کشور
 پیشرفته همیشه تجارب و نتایج ترقی خود
 را بدسترس کشورهای آسیائی و دیگر
 کشورهای در حال رشد گذاشته است .
 خرسندم نزد او لیای امور کشور شما
 آرزومندی توسعه علایق اقتصادی و فرهنگی
 را بافغانستان مشا هده نمودم این عین
 آرزومندی ما میباشد .

متن بیانیه اعلیحضرت معظم همایونی:

جلالتآب صدراعظم!

مراتب مسرت خود و ملکه را نسبت این
 پذیرائی باحرارت شما ابراز میدارم .
 موجب خورسندی ماست فرصت آن میسر
 گردید تا به دعوت اعلیحضرت امپراطور به
 کشور زیبا و مترقی شما مسافرت نموده
 بازعما و مردم جاپان از نزدیک آشنا شوم .
 مردم افغانستان که طی قرون متمادی در
 قلب قاره آسیا در ساختمان تاریخ منطقه
 ذاتملوکانه گفتند: مردم افغانستان
 مساعدت های کشور های دوست و از آن
 جمله جاپان را به نگاه قدر دانی مینگردیقین
 دارم جاپان میتواند در ساحه زراعت و
 استفاده از منابع طبیعی بشمول استخراج
 معادن با افغانستان معاونت ارزنده نماید .
 ذات شاهانه گفتند: آرزو مند یم تجارت
 بین کشورهای ما توسعه یافته و دارای موازنه
 گردد . یقین داریم تحصیل عده بیشتر جوانان
 افغانستان در مؤسسات تعلیمی جاپان و
 استواری مزید علایق حسنه بین ملت های
 مانقش مساعد خواهد داشت .

گوشه از دعوتیکه بافتخار اعلیحضرتین از طرف صدراعظم جاپان ترتیب یافته بود

توسط قوای متجاوز اسرائیل و حاضر نشدن اسرائیل به تطبیق فیصله نامه ۲۴ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت ملل متحد خطر مهمی در مقابل صلح تولید کرده است. امیدواریم که با تطبیق فیصله نامه مذکور و با رعایت حقوق مردم عرب صلح در آن منطقه تأمین گردد. افغانستان طرفدار خلع سلاح عام و تمام تحت کنترل بین المللی و اتخاذ تدابیر واقعی و مؤثر برای نجات بشریت از خطر تباہی یک جنگ ذروی میباشد.

آرزو مندیم که این سفر و مذاکراتی که بصورت دوستانه بین ماصورت میگیرد در راه تقویه همکاری مزید اقتصادی و فرهنگی هر دو کشور مؤثر واقع گردد.

شاد مانیم که با توجه حکومت شما پروگرام مسافرت ما طوری تنظیم گردیده است که از آثار باستانی، مظاهر پیشرفت کشور زیبای شما دیدن میکنیم. پیشرفت های تکنیکی و مدنی شما قابل تمجید است مشاهده نقاط تاریخی جاپان که در فرهنگ و تاریخ این گوشه جهان مقام بارزی دارد و زیبا یی طبیعی که در نخبه های آن با موفقیت بدل حتم کرده اید محل علاقمندی خاص ما است.

جام خود را به سلامتی اعلیحضرتین امپراطور و امپراطریس جاپان، به صحت جلالتمآب صدراعظم، به صحت خان صدراعظم به سعادت و پیشرفت مردم با شما مت جاپان و صلح جهان بلند میکنیم.

متن بیانیة نهائی پیمای ساتو صدراعظم جاپان:

اعلیحضرت و علیاحضرت ملکه، والاحضرت جلالتمآبان، خانم ها و آقایان! من از اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه افغانستان بی نهایت ممنون هستم که افتخار حضور در این ضیافت را بما بخشیدند از طرف حکومت و مردم جاپان می خواهم چند کلمه مبنی بر خیر حتم برضی برسانم.

مردم جاپان احترام فوق العاده به قیادت خردمندانة اعلیحضرت همایونی که تحت رهبری شان افغانستان یعنی کشور که در یک موقعیت مهم جغرافیائی و سیاسی قرار دارد نقش بسیار عمده در استقرار و انگشاف همکاری بین المللی و صلح جهان براساس منشور ملل متحد بازی میکنند و در حالیکه میراث تاریخی خود را حفظ کرده و انگشاف زیاد اقتصادی و اجتماعی نایل گردیده است دارند.

خویش سهم گرفته و امروز در آستان تحولات اجتماعی و اقتصادی صرف مسا می میکنند به گذشته درخشان و ترقیات معاصر مردم جاپان علاقمند اند.

ملت ما مجادلات مردم شما را در راه حل مشکلات اقتصادی و سیاسی در تمام دوره معاصر و خاصه بعد از جنگ جهانی دوم زمانیکه شیزازة گسیخته اقتصاد را به بهترین صورت تنظیم کرده اند به نظر قدرمیتگرند و پیشرفتهای شما را مانند همه جهانیان و خاصه بحیث یک کشور آسیائی تمجید میکنند.

تاسیس روابط افغانستان و جاپان سابقه نسبتاً طولانی دارد. برعلاوه آنکه مردمان هر دو ملت به تاریخ و عظمت قدیمی و فرهنگ ملی خود احترام دارند هر دو ملت تقویت صلح بین المللی را از اساسات مهم سیاست خارجی خود میدانند.

هر دو کشور در ملل متحد و سایر اجتماعات بین المللی و منطقوی در راه تشدید یک صلح با دوام، تعاون اقتصادی بین المللی مطابق منشور ساز مان ملل همکاری خود را ادامه میدهند.

افغانستان بحیث یک دولت بیطرف و دوستانه در صلح و سلامت بشری و عضو صادق جامعه ملل و سازمان ملل متحد در راه استحکام صلح بلل مساهلی نموده است.

در این راه عوقف ما چه در سا زمان ملل متحد و چه در اجتماسات بالذوتنگ بلگراد و قاهره به وضاحت تثبیت شده است. کشور ما مخالف استعمار تحت همه اشکال و مظاهران بوده و از تا همین حق تعیین سرنوشت همه مردمان و ملل در آسیا و در هر گوشة جهان طرفداری کرده و خواهد کرد.

افغانستان از لزوم حل صلح جو پائنه مسایل ذات البینی کشور ما مطابق حقوق مسلم گنله های بشری حمایت میکنند. افغانستان با پیروی از سیاست آزاد بیطرفی و عدم الحاق به پیمان های نظامی و دوستی پاکانة ملل سعی ورزیده است و این مساهلی خود را در آینده نیز دوام خواهد داد.

ما با امید واری متوجه کوششها و مجاهدات اخیر یکدیگر در راه صلح و پینام بعمل آمده است میباشد و توقع داریم که در این منطقه صلح پایدار مطابق آرزوی مردم و پینام و بدون مداخله خارجی قایم شود.

دوام اشغال خاکهای کشور های عربی

مسافرتها

روابط بین جاپان و کشور پادشاهی افغانستان که از سالها به اینطرف همیشه دوستانه بوده است اخیراً در ساحت همکاری اقتصادی و فنیکی پیشی از پیش نزدیکتر شده است و این موجب نهایت مسرت ما است که یک قرار داد کلتوری بین مملکتین به امضاء رسید و این قرار داد تسهیلات زیادی در زمینه همکاری کلتوری ایفا میکند و همچنان با مسافر ت اعلیحضرت شما به جاپان یک عصر جدید در روابط بین مملکتین مابوجود آمده است .

این وظیفه من خواهد بود تا مساعی خودم را برای بسط مزید مناسبات دو سقا ف و همکاری ثمر بخش بین کشور های ما و صلح جهان و سعادت آسیا و جهان بخرچ بدم به آرزوی بهترین تمنیات برای یک اقامت ثمر بخش و مسرت بخش اعلیحضرتین درین کشور اجازه بد هید پیشنهاد کنم تا مهمانان گرامی جام شانرا برای صحت و سلامت اعلیحضرتین دولت نجیب پادشاهی افغانستان بلند نمایند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه باذوات معینی شان ساعت نهم وقت محلی ۲۲ حمل توسط قطار مخصوص سریع السیر توکیو را به قصد اوساکا ترک فرموده و پس از سه ساعت به بندر اوساکا مواصلت نمودند .

اعلیحضرتین در ایستگاه راه آهن از طرف بناروال اوساکا ، والی و رئیس اتاق تجارت و صنعت آن شهر و سایر مامورین عالیرتبه و شهریان آنجا پذیرایی گردیدند .

ایستگاه ریل و بندر اوساکا با بیرق های ملی افغانستان و جاپان تزئین یافته بود . چنینکه اعلیحضرتین از قطار پیاده شدند بناروال و والی اوساکا ورود اعلیحضرتین را به بندر اوساکا از طرف شهریان آنجا خیر مقدم گفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه به هتل رویال اوساکا که برای اقامت اعلیحضرتین تخصیص داده شده بود تشریف فرما شدند .

بندر اوساکا بزرگترین شهر و مرکز بزرگ صنعتی و تجاری جاپان است . اوساکا از توکیو ۵۵۰ کیلو متر فاصله دارد . این شهر از سال ۱۵۸۴ باینطرف یعنی از وقتیکه حکمروای نظامی آن (توبوتومی ایدی پوشی) قصر خویشان در آن شهر اعمار کرد اوساکا پیوسته در حال توسعه بوده و امروز به حیث بزرگترین مرکز تجارتی داخلی و خارجی جاپان عرض وجود کرده است .

همچنان ذات شاهانه عصر همان روز به محل نمایشگاه تجارتی جهان (درسال ۱۹۷۰) که در حال ساختمان میباشد تشریف فرما شده و در آنجا از طرف رئیس عمومی اکسپو ۷۰ و دیگر مامورین عالیرتبه استقبال گردیدند . در این نمایشگاه ذات شاهانه مودل افتاده اکسپورا که از طرف رئیس آن توضیحات داده میشد ملاحظه فرمودند .

ذات ملوکانه در مقابل سوال نامه نگاران رضائیت شاهانه را از سهم گیری افغانستان در این نمایشگاه کشور دوست جاپان اظهار فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی بعد از بازدید ذات شاهانه از نمایشگاه اکسپو ۷۰ از شهر جدید سنری که در نزدیک نمایشگاه قرار دارد دیدن فرمودند .

این شهر به اسلوب جدید معماری اعمار گردیده تا سال ۱۹۷۰ یعنی حسین افتتاح نمایشگاه اکسپو تکمیل میگردد و برای یکصد و پنجاه هزار نفر ، ۳۶ هزار منزل و غیره لوازم تهیه میدارد .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت هفده و پانزده دقیقه وقت محلی به ایستگاه شاهانه مواصلت فرمودند . علیاحضرت ملکه معظمه بعد از ظهر ۲۲ حمل از کانون خانواده ها تا کارا زو کاو از نمایشگاه راه ابریشم در اوساکا دیدن فرموده موسیقی ملی جاپان را استماع فرمودند .

ذات شهر یاری و علیاحضرت ملکه معظمه شام همان روز در ضیافت مجلی که به اعزاز اعلیحضرتین ترتیب یافته بود اشتراک فرمودند . درین دعوت بناروال ، والی اوساکا ، رئیس اتاق تجارت و صنعت شهر مذکور حاضر بودند .

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر ۲۳ حمل از فابریکه های فولاد سازی ، کشتی سازی و همچنان از مرکز تحقیقات زراعتی و مالداری اوساکا دیدن فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی درمدخل فابریکه های متذکره و مرکز تحقیقات زراعتی و مالداری از طرف روسا ، کارگران و جمع غفیری از مردم باهتر از بیرقهای افغانستان و جاپان و شادمانی استقبال گردیدند . ذات ملوکانه از کشتی سه صد هزار تنه که تحت ساختمان است دیدن کردند . همچنان کشتی نفت کش دوسد هزار تنه که مورد بازدید شاهانه قرار گرفت آماده به آب انداختن است .

مرکز تحقیقات زراعتی و مالداری که در آن نسلهای مختلف مرغ و گاو های شیری و تکثیری شامل میباشد نیز مورد بازدید

خاطره از سفارت اعلیحضرت معظم همايوني در جاپان
اعلیحضرت هیرو هیتو موتسکیکه از اعلیحضرت معظم همايوني و عدیاحضرت
ملکه معظمه در ضیانتیکه بالنهار اعلیحضرتین ترتیب داده شده بود استقبال می نمایند

اعلیحضرت همايوني قرار گرفت . ما شین کوهسار سر سبز هیای واقع بود صیر ف
نیهای شانی برنج در مرکز تحقیقات زراعتی
و مالداري مورد توجه شاهانه واقع شد .
اعلیحضرت معظم همايوني و علیاحضرت
ملکه معظمه به شهر نارایا وصلت نمودند
و بعد از صرف نان چاشمت و استراحت
مختصر بعد از ظهر ۲۴ حمل از معبد
هوریو جی که یک هزار و سه صد سال
تورایجی که یک هزار و دو صد سال
تاریخی دارند دیدن فرمودید .
اعلیحضرت معظم همايوني و ملکه معظمه
قبل از ظهر ۲۶ حمل از قصر معبروف
(کیوتو) که شش صدسال قدمت تاریخی دارد و تا صد
سال قبل امپراتورهای جاپان در آن زندگی
داشته اند دیدن فرمودید .
اعلیحضرت معظم همايوني در ختم باز دید
ایشان از قصر در کتاب مخصوص امضاء
نمودند . قصر کیوتو که با عظمت ترین
قصرها و ابنیه تاریخی جاپان بشمار میرود
بشکل ساختمان عیننوی جاپان اعمار شده
است . اعلیحضرت معظم همايوني و علیاحضرت
ملکه معظمه ننان چاشمت را در هوتلی که در

صالحرتبا

امید واریم این سفر آغاز دید و بازدید مزید بین زمامداران حکومتی کشور های ما شمرده شود تا بر روی آن علایق مادرستانه اقتصادی و فرهنگی تشدید و تقویت یابد .

از حاضرین خواهش میکنم بجام خود را بامن و ملکه بلند کرده در آرزو هایم برای صحت و عافیت اعلیحضرت امپراتور و اعلیحضرت امپراتریس ، سعادت ملت جاپان دوستی مزید بین کشور های ما و صلح جهان شرکت نمایند .

متن بیانیه اعلیحضرت هیروهیتو امپراتور جاپان:

اعلیحضرتا !

من و ملکه جاپان از پذیرائی صمیمانه شما و اعلیحضرت ملکه و از کلمات دوستانه اعلیحضرت شما از صمیم قلب تشکر مینمائیم . برای من جای بسیار مسرت است که فرصت آن میسر گردید اعلیحضرتین توانستند دعوت ما را به جاپان قبول فرمایند . اگرچه ملت اقامت شما در جاپان مختصر بود ولی امید داریم که اعلیحضرتین خاطرات نیکسی را از کشور ما باخود ارمغان ببرند .

من عقیده راسخ دارم که با تشریف فرمائی اعلیحضرتین به جاپان مناسبت دوستانه بین کشور هلی ما محکمتر گردیده و افغانستان و جاپان متفقاً در راه استقرار صلح جهانی سعی بیشتری به عمل آرند . از خانم ها و آقایان محترم تقاضا میکنم تاجام خود را به سلامت و سعادت اعلیحضرت پادشاه اعلیحضرت ملکه افغانستان و پیشرفت و خوشبختی ملت افغان بلند نمایند .

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه و همراهان سفر شما هانه ساعت ده قبل از ظهر ۲۶ حمل بوقت محلی پس از ختم مسافرت رسمی اعلیحضرتین در جاپان از توکیو به هانگانگ عزیمت فرمودند .

در میدان هوائی برای و داغ باذات شاهانه و اعلیحضرت ملکه معظمه اعلیحضرت هیروهیتو امپراتور ، امپراتریس ، شهبانها و سایر اعضا فلعل امپراتوری جاپان ، خنغللی ایسا کوسا تو صدر اعظم ، هیئت کابینه ، مامورین عالیرتبه بناروال توکیو ، دکتور عبد الحکیم طبییی سفیر کبیر افغانستان جمعی توکیو ، بنخلقی ماتسوی سفیر کبیر جاپان حقیق کابل ، عده از گور دیپلو ماتیک حقیق توکیو ، اعضا

در این دعوت رجال دولتی ، رؤسای کوردیپلوماتیک ، رؤسای موسسات اقتصادی و تجارتی معاریف جاپان ، تجار افغانی ، محصلین افغانی ، رئیس و اعضای انجمن دوستی افغانستان و جاپان نیز اشتراک ورزیده بودند .

درین ضیافت بیانیه هائی بین اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت هیروهیتو امپراتور جاپان تعاطی گردید .

متن بیانیه اعلیحضرت معظم همایونی:

اعلیحضرتا !

اینجانب و ملکه کمال امتنان داریم که اعلیحضرت شما و اعلیحضرت ملکه جاپان امشب اینجا تشریف آور دید و مایکبار دیگر مسرت ملاقات شما را حاصل نمودیم . در این فرصتی که ایام سفر من در جاپان پایان می یابد میخواهم از جانب خود و ملکه از پذیرائی و استقبال گرم اعلیحضرت شما و اعلیحضرت ملکه ، حکو مت و مردم شما که از روز رسیدن ما تا حال ابراز داشته صمیمانه تشکر نمائیم .

مشاهده زیبایی های طبیعی جاپان که آثار هنر پرور شما طی قرون بر صفحه آن جاگزین شده است خاطرات پایدار را نزد ما خواهد گذاشت .

باآنکه ما از ترقیات جاپان در ساحه علم و تکنالوژی آگهی داشتیم باز هم از دعوت اعلیحضرت شما کمال امتنان داریم که برای ما فرصت آنرا داد تا از نزدیک با این همه ترقیات وسیع شما آشنا شویم . مردم افغانستان همیشه پیشرفتها و فرهنگ غنی مملکت و شهبامت و وطن دوستی و عزم راسخ ملت شما را در طی دوره های تاریخ و استعداد های ذاتی مردم جاپان را به نگاه قدر دانی دیده است . حقیقتاً به سرعتی که ملت جاپان توانست خرابی های جنگ را در مدت کوتاه علاج کند و خود را به سطح عالی اقتصادی برساند قابل ستائش همه جهانیان و خاصتاً کشور های آسیائی که جاپان با ایشان منسوب میباشد گردیده است .

یقین کامل دارم موافقتنامه فرهنگی که روز اول مسافرت من بین نمایندگان ما به اعضاء رسید گام مثبتی در این راه میباشد .

بین المللی پالم مواصلت فر موند .
در میدان هوایی از اعلیحضرتین دکتور
ذاکر حسین رئیس جمهور هند ، معاون رئیس
جمهور ، میر من اندیرا گاندی صدراعظم
دینش سنگ وزیر امور خارجه ، وزیر آبیاری
رجال برجسته هند ، شاعلی عطاءالله ناصر ضیاء
سفیر کبیر افغانستان ، اعضای سفارت
کبرای افغانی با خانم های شان و افغانهای
مقیم دهلی و عده از رؤسای کور دیپلو ماتیک
مقیم دهلی استقبال بعمل آوردند .
هنگامیکه ذات شهر یاری از طیاره فرود
آمدند بیست و یک فیر توپ برسرم احترام
شلیک گردید در ین موقع سرود شا هی
افغانستان و سرود ملی هند نواخته شد .

سپس اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه
داکتر ذاکتر حسین رئیس جمهور هند به
معیت ذات ملو گانه بودند سلام گاردا احترام
را که مر کب از قوای سه گانه بری ، بحری
وهوایی هند بود قبول و گارد احترام را
معاینه فرمودند بعداً ذات شهر یاری با داکتر
ذاکر حسین رئیس جمهور هند بیک موتر
سرباز قرار گرفته و بسوی قصر ریاست
جمهوری هند که برای اقامت اعلیحضرت
معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظمه
تخصیص یافته بود رهسپار گردیدند .

اعلیحضرتین ساعت هشت و نیم شام همان
روز در دعو تی اشتراک فرمودند که از طرف
رئیس جمهور هند به افتخار شان در تالار
ضیافت های قصر ریاست جمهوری ترتیب
داده شده بود . درین ضیافت وزراء باخانم
های شان و بعضی از رؤسای کوردیپلو ماتیک
مقیم دهلی حضور داشتند . درین محفل
در حالیکه آهنگ های ملی هر دو کشور
نواخته می شد داکتر ذاکر حسین و جواباً
اعلیحضرت معظم همایونی برای صحت و
سلامت یکدیگر ، تقویت دوستی افغانستان
وهند جام های خود را بلند نمودند .

اعلیحضرتین ساعت ۹ و ۲۰ قبل از ظهر
۳۰ حمل در حالیکه رئیس جمهور هند در
اقامتگاه شاهانه تشریف آورده بود
اعلیحضرتین را تا میدان هوایی مشایعت
نمودند .

موتر حامل اعلیحضرتین را دسته از
موتر سایکل سواران تا میدان هوایی بدرقه
نمود .

ذات شاهانه پس از قبول سلام گارد
احترام با حاضرین وداع کردند . داکتر

سفارت کبرای افغانی با خانم هایشان ،
مخلصین افغانی در جاپان وعده کثیری از
شهریان توکیو حاضر شده بودند .

شهبزاده میکاسا برادر امپراطور جاپان
صبح همان روز به اقامتگاه اعلیحضرتین
رفته ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه
را تا میدان هوایی هنیدا مشایعت کرد .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت
ملکه معظمه با امپراطور ، امپراطریس ،
شهبزاده ها ، اعضای خانواده امپراطوری
جاپان وسایر مشایعین وداع فرمودند .

ذات شاهانه و علیا حضرت ملکه معظمه
احساسات نمایندگان شهریان توکیو را که
در طبقات ترمینل برای وداع حاضر شده
بودند با اشاره دست و لطف خاص جواب
می گفتند .

ذات شهرباری بعد از وداع با مشایعین
بطرف گارد احترام که شامل قوای سه گانه
بحری ، بری وهوایی بود تشریف بردند
موزیک سرود ملی افغانستان و جاپان را
نواخت .

ذات شاهانه سلام گارد احترام را قبول
نمودند . اعلیحضرت امپراطور و امپراطریس
جاپان تا نزدیک طیاره اعلیحضرتین را
مشایعت نموده و معاودت با عاقبت ذات شاهانه
و علیاحضرت ملکه معظمه را بوطن آرزو
کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت
ملکه معظمه از پذیرائی گرم اعلیحضرت
امپراطور ، امپراطریس ، حکومت و مردم جاپان
اظهار خوشی نموده ترقی و سعادت بیشتر
جاپانرا تحت قیادت امپراطور آرزو نمودند .
طیاره مخصوص شاهانه به نام کند هار
ساعتده قبل از ظهر وقت محلی از میدان
هوایی هنیدا به قصد هانگانگ اوج گرفت .
اعلیحضرت معظم همایونی حینیکه طیاره
شاهانه فضای جاپان را ترک مینمود ضمن
پیامیکه از طیاره عنوانی اعلیحضرت امپراطور
مخابره نمودند یکبار دیگر از پذیرائی های
گرم اعلیحضرت امپراطور ، خانواده امپراطور
حکومت و مردم جاپان اظهار ممنونیت نموده
سعادت مزید ملت دوست جاپان ، صحت
وسعادت اعلیحضرت امپراطور را آرزو
نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت
ملکه معظمه در راه مراجعت بوطن ساعت
۶ وقت محلی ۲۹ حمل به میدان هوایی

مسافرتها

منصوری والی کابل، شارژدافیر سفارت کبرای جاپان، سفرای کبار اتحاد شوروی و هند و شارژدافیر سفارت کبرای انگلستان و سفیر کبیر جمهوریت اتحادی المان که سمت شیخ السفرا را داشتند با خانم های شان اعلیحضرتین را استقبال کردند.

اعلیحضرت معظم همایونی بعداً در حالیکه ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی شرف حضور شاهانه را داشت سلام گارد احترام را قبول فرموده آنرا معاینه کردند. ذات شهر یاری و علیا حضرت ملکه معظمه بعداً طرف صفوف مستقبلین تشریف فرما شده باعضای کابینه، صاحب منصبان ارشد اردوی شاهانه، مامورین عالیرتبه، اعضای شوروی، قضات ستره محکمه، معاریف شهر کابل و پشتو نستانی ها و جاپانی های مقیم کابل مصافحه فرمودند.

موکب ذات شهریاری و علیاحضرت ملکه معظمه بساعت ۱۲ و ۵ دقیقه ظهر در حالیکه از طرف یک دسته موتر سایکل سواران بدرقه میشد از میدان هوایی بین المللی کابل به ارگ شاهی مواصلت نمود.

ذاکر حسین و بعضی دیگر از رجال هند تا نزدیک طیاره اعلیحضرتین را مشایعت نمودند.

طیاره سلطنتی کند هار حامل اعلیحضرتین ساعت ۱۰ و ۱۵ وقت دهلی از میدان هوایی پالم بسوی کابل اوج گرفته و بساعت ۱۱ و ۵ قبل از ظهر ۲۰ حمل بوقت محلی به میدان هوایی بین المللی کابل مع الخیر مواصلت کرد. هنگامیکه اعلیحضرتین از طیاره فرود آمدند در نزدیک طیاره والا حضرت شهزاده احمد شاه والا حضرت شاهدخت بلقیس، والا حضرت شهزاده محمد نادر، والا حضرت شهزاده شاه محمود، والا حضرت شهزاده میرویس والا حضرت خاتول، والا حضرت محبوب، والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل والا حضرت سردار عبدالولی و دیگر اعضای فامیل جلیل سلطنتی، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و خانم شان، دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه، سنا تور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاة، دکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت دکتور محمد عمر وردک وزیر داخله، بناغلی

اعلامیه مشترک افغانستان و جاپان

اعلیحضرت تین امپراتور و امپراتوریس جاپان در فضای دوستانه مذاکراتی انجام دادند.

اعلیحضرتین پادشاه و ملکه افغانستان جا های قابل دید اقتصادی و کلتوری و نقاط تاریخی را در شهر های توکیو، اوساکا ناراکیو و نوا حی آن ها مورد بازدید قرار داده و فرصت آن را یافتند با شرایط اقتصادی واجتماعی جاپان و نیز با عنعنات کلتوری آن آشنایی حاصل کنند.

اعلیحضرت پادشاه افغانستان جلالتماب ایساکو ساتو صدراعظم جاپان را بتاريخ ۲۱ حمل مطابق به ۱۰ - اپریل بحضور شاهانه پذیرفته و راجع به اوضاع جاریه بین المللی و مسایل مورد علاقه طرفین بشمول امکانات انکشاف مزید روابط اقتصادی و کلتوری بین مملکتین مذکراتی انجام دادند در عین زمان بناغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت افغانستان با جلالتماب کیشی ایشی وزیر

اعلیحضرت محمد ظامر شاه پادشاه افغانستان و علیا حضرت ملکه معظمه افغانستان بنا بدعوت اعلیحضرت هیرو هیتو امپراتور جاپان از تاریخ ۲۰ الی ۲۶ حمل ۱۳۴۸ مطابق ۹ الی ۱۵ - اپریل ۱۹۶۹ باز دید رسمی از جاپان بعمل آوردند.

بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی بناغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت دکتور نور علی وزیر تجارت، دکتور عبدالحکیم طیبی سفیر کبیر افغانستان در جاپان، دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه، بناغلی محمد امین اعتمادی رئیس تشریفات وزارت امور خارجه معیت اعلیحضرتین را داشتند.

اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه افغانستان هنگام اقامت شان در جاپان در قصر سلطنتی بتاريخ ۲۰ حمل مطابق ۹ - اپریل با حشرات استقبال شدند و با

در ساحه های اقتصادی و تخنیکي که علايق دوستانه بين مملکتين را مستحکم میسازد مورد توجه خاص قرار دادند .

اعلیحضرت معظم همایونی بتاريخ ۲۱ حمل مطابق به ۱۰ اپریل نمایشگاه صنایع دستی عنوانی افغانستان را به مناسبت باز دید اعلیحضرت شان از کانسای افتتاح فرمودند . اعلیحضرت همایونی تصمیم حکومت افغانستان را برای اشتراک در نمایشگاه جهانی که در سال ۱۳۴۹ مطابق به ۱۹۷۰ در اوساکا بر گذار میشود اعلام فرمودند . اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه امتنان عمیق شان را از فامیل امپراطوری، حکومت و مردم جاپان به مناسبت پذیرائی باحوروت و مهمان نوازی اینکه از اعلیحضرتین و همراهان شاهانه در هنگام توقف شان در جاپان بعمل آمد ابراز فرمودند .

بازدید اعلیحضرتین از جاپان در تقویم علايق دوستانه بين افغانستان و جاپان نسیم بزرگی داشته است . اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه افغانستان دعوت دوستانه از اعلیحضرت امپراطور و علیاحضرت امپراطریس جاپان برای یک باز دید رسمی از افغانستان بعمل آوردند .

اعلیحضرتین امپراطور و امپراطریس جاپان قدر دانی عمیق شان را از این دعوت ابراز داشتند .

از طرف یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان دعوت دوستانه از جلالتماب ایساکوساتو صدراعظم جاپان و میرمن ساتو بعمل آمد تا بازدید رسمی و دوستانه از افغانستان بعمل آورند ، صدراعظم جاپان و میرمن ساتو از این دعوت عمیقاً اظہار قدر دانی کردند .

امور خارجه جاپان بتاريخ ۲۱ حمل مطابق ۱۰ اپریل ملاقات نموده و طرفین طی مذاکرات شان سیاست خارجی ممالک شان را بهمدرگر شرح دادند .

آنها حين مذاکره پیرامون مسایل بین المللی اعلام نمودند که افغانستان و جاپان در مورد حل مسایل بین المللی مخالف استعمال قوت میباشدند و موافقه کردند که هر دو کشور باید به همکاری با همدرگر جهت تصمیم صلح جهانی و همکاری بین المللی بر اساس تساوی حقوق ملل و حق خود ارادیت ادامه بدهند .

در این مورد اهمیت سازمان ملل متحد را بحیث یک وسیله صلح تأیید نموده و حمایت کامل خود را برای تقویه وظایف این سازمان جهانی تأکید کردند. همچنین طرفین خاطر نشان نمودند که هر دو کشور باید به مساعی شان برای تصمیم استقرار اقتصادی و ارتقای ممالک رو به انکشاف ادامه دهند و اهمیت بانک انکشاف آسیائی را بحیث موسسه همکاری اقتصادی منطقی تأکید کردند .

طرفین نگرانی عمیق شانرا راجع به اوضاع شرق میانه و بیتنام ابراز نموده و اظہار امید کردند که صلح عادلانه و دوامدار در این مناطق بزودی ممکنه تا مین گردد .

در مورد روابط دو جانبه طرفین باقناعت کامل خاطر نشان کردند که روابط دوستانه عنعنوی بین مملکتین اخیراً پیشرفت زیادی حاصل کرده است .

در این زمینه طرفین امضای موافقتنامه کلتوری ۲۰ حمل مطابق به ۹ - اپریل را بین دوکتور عبدالحکیم طیبی سفیر کبیر افغانستان در جاپان و جلالتماب کیشی ایشی وزیر خارجه جاپان بحیث یک قدم دیگر در ارتقای چنین روابط صمیمانه استقبال کردند . همچنین آنها اهمیت همکاری نزدیک تر را

باز دید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایات غربی

و شمالی کشور

در میدان هوائی کندهار موکبه شهر یاری که به ساعت ۹ و ۳۰ دقیقه قبل ازظهر ذریعه هیلکوپتر مواصلت فرموده از طرف یناغلی سخی احمد فرهاد والی، اهالی

اعلیحضرت معظم همایونی بتاريخ ۱۹ میزان ۱۳۴۸ از امور تفصیلات مملکتان طلا و مس کندهار علاقہ داری میزان ولایت زابل دیدن فرمودند .

مسافرتها

سپین زر در کنیز استراحت داشتند .
اعلیحضرت معظم همایونی به ساعت
نه و پنج دقیقه قبل از ظهر پنجشنبه
۱۷ میزان معاریف شهر کنیز را در هو تل
سپین زر بحضور ذات شاهانه پذیرفتند .
ذات شهرباری معاریف شهر کنیز را مورد
تفقد شاهانه قرار داده فرمودند :

ملت عزیز افغان در سایه نعمت آزا دی
که از اسلاف خویش به ارث برده اند . وبا
پیروی از ارزش های قانون اساسی شاهراه
ترقی و تعالی را می پیماید . اعلیحضرت
معظم همایونی ارشاد فرمودند . سعادت واقعی
جامعه به جز از راه وحدت فکر و عمل و
هم آهنگی در تحول حیات اقتصادی ، اجتماعی
و فرهنگی میسر شده نمیتواند . ذات شهرباری
به پلانهای انکشافی اول و دوم دو ملت که
بهره برداری از آن در کشور عزیز پدیدار
است اشاره نموده فرمودند : به یاری خداوند
بزرگ و اتحاد افراد جامعه ما که در مرحله قبول
دیموکراسی و تطبیق قانون اساسی قرار دارند
سایر پلان های عام المنفعه دولت عملی
میگردد .

ترقی وطن مستلزم آنست همه هموطنان
با کمال جدیت و نیت پاک در وظایف خویش
صرف مساعی نمایند . هنگامیکه ذات همایونی
راجع به تحول امور ولایت کند زوآینده آن
ابراز امید واری فرمودند . بنا علی عبدالحکیم
زاخیل و بنا علی عبدالحی ایماق بنمایند کی
از شهریان کنیز مرا تب محبت ، وفاداری و
شاه دوستی خویش را به حضور ملوگان
معروض داشته و سعادت جامعه افغانستان عزیز
راتحت رهبری قاید بزرگ خویش اعلیحضرت
معظم همایونی از بارگاه خداوند متعال استدعا
نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۹ و پنجاه
دقیقه قبل از ظهر همان روز به لیس بلقیس
کنیز تشریف فرما گردیده در حالیکه موکب
همایونی از طرف مملکت و متعلمان آن لیس
با کف زدن و نثار گل بدرقه و استقبال
میگردید در مدخل لیس میرمن مریم ناشر
آمره لیس و موسسه نسوان کنیز و میرمن
شفیقه محمود حبیبی بحضور همایونی خیر مقدم
عرض کردند .

بعده اعلیحضرت معظم همایونی جریان
درس شاگردان صنوف چهارم تا نهم لیس
را در حالیکه از طرف آمره لیس بحضور
ملوگان توضیحات بعرض میرسید مشاهده
فرمودند .

ومتخصصین داخلی و خارجی استقبال گردیدند.
در این بازدید بنا علی عبدالله یفتلی معاون
دوم صدارت ، دکتور عبدالواحد سراجی
وزیر مشاور شرف معیت ذات شاهانه
را داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی از یک تونلی
که بطول یکصد و شصت متر حفر گردیده و
از چاه های امتحانی در حالیکه از طرف
انجنیر میرزاد رئیس سروی معادن و جیالوجی
وزارت معادن و صنایع و سرانجنیر پروژه
توضیحات به عرض میرسید بازدید فرمودند.
اعلیحضرت معظم همایونی از پیشرفت
امور تفحصات اظهار رضایت فرمودند انجنیران
و کازگران را مورد تفقد شاهانه قسرا
دادند .

اعلیحضرت معظم همایونی به ساعت
یازده و سی دقیقه قبل از ظهر همان روز از
ولایت زابل جانب بامیان و دره اجر حرکت
فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت هشت و
پنج دقیقه قبل از ظهر ۱۶ میزان از دره اجر
نوسط هیلکوپتر به کنیز تشریف فرما گردیده

در چمن سپین زر از طرف دکتور محمود حبیبی
والی کنیز ، بنا علی سلطان عزیز زکریاوالی
یغلان ، تورن جنرال شاهپور قوماندان قوای
نمبر ۲۰ نارین و بنا علی غلام محمد ناشر
رئیس سپین زر شرکت استقبال شدند .
ذات شاهانه پس از توقف مختصر در هو تل

سپین زر ساعت هشت و ۴۱ قبل از ظهر به
عزم بازدید از آثار مکشوفه آی خانسم
بدانصوب تشریف فرما شده و هیلکوپتر
حامل اعلیحضرت معظم همایونی درست به
ساعت ۹ و ۲۰ به قریه ای خانم فرود آمد .

موکب اعلیحضرت معظم همایونی را در
آی خانم بنا علی محمد کریم فروتن والی
تخار و پروفیسور برنارد رئیس هیئت
باستان شناسی فرانسوی و هیئت افغانی
که مصروف حفاریات ای خانم میباشند
استقبال و خیر مقدم گفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی از آثار مکشوفه
ای خانم در حالیکه از طرف رئیس هیئت
باستان شناسی فرانسوی و افغانی توضیحات
بعرض میرسید در طرف دوساعت بازدید
و مشاهده فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی پس از بازدید
و مشاهده ای خانم ساعت پنج و چهل و سه عصر
همان روز توسط هیلکوپتر به کنیز تشریف
فرما شدند .

اعلیحضرت معظم همایونی شب رادرو هتل

اعلیحضرت معظم همایونی حینیکه از جریان درس یکی از صنوف ابتدايي دین می فرمایند

برای موفقیت آن لیسبه بدست مبادی که خویش
تحریر فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی بساعت ۱۱ قبل
از حرکت جانب کابل در چمن سیمین زر در
حالیکه دوکتور محمود حبیبی والی کندز ،
پناغلی سلطانی عزیز زکریا و اسی بغلان،
تورنجرال شاپور قوماندان فرقه نمبر ۲۰
بهرین ، پناغلی محمد امین شنوانی رئیس
وقضاوت محکمه کندز ، پناغلی ناصر رئیس
سیمین زر و پرویسای دوایر میگری کندز شرف
حضور شاهانه را داشتید ازشاد فرمودند:
همویرین دولت در می جلی قبول دهموگراسی
وتطبیق قانون اساسی افغان نسبتاً نسیم فعال
داشته ومیسئولیت سنگین این وظیفه وادارک
نمایند .

هیلیکوپتر حامل اعلیحضرت معظم همایونی
ساعت ۱۱ و ۷ دقیقه قبل از ظهر پنجشنبه
۱۷ میزانی از کندز به قصبه کابل اوج گرفته
ذات شهر یاری درست بساعت دو نیم بعد از
ظهر مع الخیر به ارگ شاهی عودت نمودند .

ویکتمو متعلمات را که اظهار لیاقت نمودند
مورد الطاف شهر یاری قرار دادند . در بعضی
صنوف یک عده از شاگردان معروضه های
منظوم بحضور ذات ملوکانه فراغت کردند .
اعلیحضرت معظم همایونی کتابخانه لیسبه
بلیس را که دارای بیش از دو هزار جلیبه
کتاب مختلف میباشد نیز معاینه فرمودند .

ذات شهر یاری پس از مشاهدۀ شعب
تربیه طفل ، خیاطی ، تدبیر منزل مرمونولنه
ولیسبه بلیس کنیز در اجتماع استادان و
معلمین آن لیسبه فرمودند .

بهما میسئولیت بزرگی را در تربیه اولاد
کشور بعهده دارید و باید در تعلیم وتربیه
مجموع و سالم فرزندان وطن با حفظ شرافت
ملی نقش خود را ایفا کنید .

ذات ملوکانه در ختم پیشه مبادی آن لیسبه
بلیس و نمایندگان میرمنی تولنه کندز که
مدت یکساعت و ده دقیقه را در برگر فین
بکتاب خاطرات لیسبه عبارتی باتمنیای تیک

مسافرت والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی

به افغانستان

والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی رئیس عالی شیر و خورشید ایران به دعوت والا حضرت شهزاده احمد شاه رئیس جمعیت افغانی سره میاشت ساعت دونیم بعد از ظهر یکشنبه ۲۱ میزان ۱۳۴۷ مطابق ۱۲ اکتوبر ۱۹۶۸ وارد کابل گردیدند.

والا حضرت شهزاده احمد شاه، والا حضرت خازول، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و خانم محترمه شان، دکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت و وزیر معارف، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی، دکتور محمد عمر وردک وزیر داخله، سردار اسدالله سراج سفیر کبیر افغانی در تهران، بناغلی محمود فروغی سفیر کبیر ایران در کابل و بناغلی امان الله منصوری معین دوم وزارت داخله و وکیل والی کابل در نزدیک طیاره از والا حضرت شمس پهلوی و همراهان شان استقبال نمودند. بعداً والا حضرت شهزاده احمد شاه و مهمان محترم شان والا حضرت

شمس پهلوی سلام قطعه تشریفاً تی راقبول و آنرا معاینه کردند.

در این موقع موزیک سرود ملی افغانستان ایران را نواخت و یک دسته اطفال به نمایندگی از شهریان کابل دسته های گل به مهمانان ایرانی تقدیم کردند.

اعضای معیتی والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی عبارت بودند از دکتور حسین خطیبی مدیر عامل شیر و خورشید ایران و نائب رئیس مجلس شورای ملی، سناتور عباس مسعودی صاحب امتیاز موسسه اطلاعات و میرمن مسعودی، بناغلی خزیمه علم سناتور و یاور کشوری اعلیحضرت شاهنشاه ایران، بناغلی علی تقی انصاری رئیس دفتر والا حضرت شاهدخت و رئیس تشریفات سلطنتی دکتور دانشور رئیس شفا خانه شیر خورشید ایران و میرمن شان و میرمن ایران پیروز ندیمه والا حضرت شاهدخت. والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی رئیس عالی شیر و خورشید

والا حضرت شهزاده احمد شاه در میدان هواپیما بین المللی کابل از والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی پذیرائی فرمودند و عکس والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی در این تصویر دیده می شود.

د افغانستان کالمنی

ایران ساعت یونیم عصر ۲۱ میزان بحضور
اعلیحضرت معظم همایونی وعلیاحضرت ملکه
معظمه در قصر گلخانه باریاب گردیدند .
درین موقع والاحضرت شهزاده احمدشاه
وهمراهان والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی
نیز حضور داشتند .

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی موقع باریابی به حضور اعلیحضرتین در قصر
گلخانه

سر دار اسدالله سراج سفیر کبیر افغانی
در تهران ، یناغلی محمود فروغی سفیر کبیر
ایران در افغانستان و سران کوردیلوماتیک
بدربار کابل با خانم هایشان اشتراک نموده
بودند .

همچنان درین دعوت کنسرتی توسط
هنرمندان ریاست کلتور وزارت اطلاعات
و کلتور و رادیو افغانستان اجرا گردید .

بافتخار والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی
وهمراهان شان دعوت چاشستی از طرف
یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و
همسر شان میرمن اعتمادی ساعت یکونیم
بعد از ظهر ۲۳ میزان در سپوږمیرستوران
ترتیب شده بود . همچنان بافتخار والاحضرت
شاهدخت شمس پهلوی و همراهان شان
ساعت هشت شب همان روز دعوتی
از طرف یناغلی محمود فروغی سفیر کبیر
و خانم سفیر کبیر ایران در قصر چهلستون
ترتیب یافته بود . در این دعوت والاحضرت
شهزاده احمد شاه ، والاحضرت شاهدخت

کذا والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی
ساعت پنج عصر به همراه یناغلی
غلام عثمان علومی معاون ریاست تشریفات
سلطنتی و یناغلی محمود فروغی سفیر کبیر
ایران مقیم کابل به مقبره اعلیحضرت
شهید سعید رفته اکلیل گل گذاشتند .

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی رئیس
عالی شیر و خورشید سرخ ایران وهمراهان
شان ساعت هشت شام ۲۱ میزان در دعوتی
اشتراک فرمودند که بافتخار شان از طرف
والاحضرت شهزاده احمد شاه رئیس عالی
جمعیت افغانی سره میاشت و والاحضرت
خاتول در تالار وزارت خارجه ترتیب یافته
بود .

درین دعوت والاحضرت شاهدخت بلقیس
والاحضرت شهزاده محمد نادر ، والاحضرت
شاهدخت مریم ، والاحضرت لیلما ، والاحضرت
مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل ،
والاحضرت سر دار عبدالولی ، یناغلی
نور احمد اعتمادی صدراعظم و دکتور عبدالظاهر

مسافرتها

بلفیس ، والا حضرت شاهد خت مریم ، والا حضرت خاتول ، والا حضرت لیلا ، والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل والا حضرت سر دار عبد الوالی ، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، دکتور علی احمد پو پل معاون اول صدارت و وزیر معارف ، بناغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت ، اعضای کابینه و بعضی از جنرال های اردوی شاهانه باخانم های شان اشتراک نموده بودند .

والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی رئیس عالی شیر و خورشید ایران و همراهان شان ساعت چهار و نیم عصر ۲۴ میزان از میرمنو تولنه دیدن کردند . والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی در مدخل موسسه از طرف میرمن صالحه فاروق اعتمادی رئیس ، هیئت اداری تدریسی و بعضی از اعضای انجمن میرمن های رضاکار و شاگردان لیسه مسلکی میرمنو تولنه استقبال گردیده و دسته های گل توسط اطفال کوردکستان به والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی و همراهان شان تقدیم گردید .

والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی از شعب تدریسی ، صنعتی ، تربیوی و کوردکستان میرمنو تولنه در حالیکه از طرف میرمن صالحه فاروق اعتمادی و مدیره های

موسسه توضیحات داده میشد دیدن کردند . همچنان والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی از نمایش لباسهای محلی و ملی که مثل کلتور افغانستان است و توسط یک دسته از دختران افغانی اجرا میشد تماشا کردند . در ختم بازدید به اثر خواهش میرمنو تولنه والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی عضویت افتخاری د میرمنو تولنه را پذیرفته و هم سمبول عضویت آن موسسه توسط میرمن صالحه فاروق اعتمادی رئیس د میرمنو تولنه به والا حضرت شمس پهلوی اهدا شد .

در اخیر تحایفی از نمونه های سو زن دوزی از طرف میرمنو تولنه به والا حضرت شمس پهلوی و همراهان معیتی شان اهداء گردید .

مقابله والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی دو قطعه چک حاوی دو هزار دالر را به صندوق مادر اهدا فرمود و در کتاب خاطرات دمیرمنو تولنه اهداء فرمودند .

والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی ساعت هشت شام ۲۴ میزان نان شب را به حضور اعلی حضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظمه در قصر گلخانه صرف نمودند .

در این موقع والا حضرت شمهزاده ها و شاهدخت های گرامی با والا حضرت همسر های شان ، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و میرمن اعتمادی خانم شان حضور داشتند .

والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی هنگام نمایش لباسهای ملی افغانی

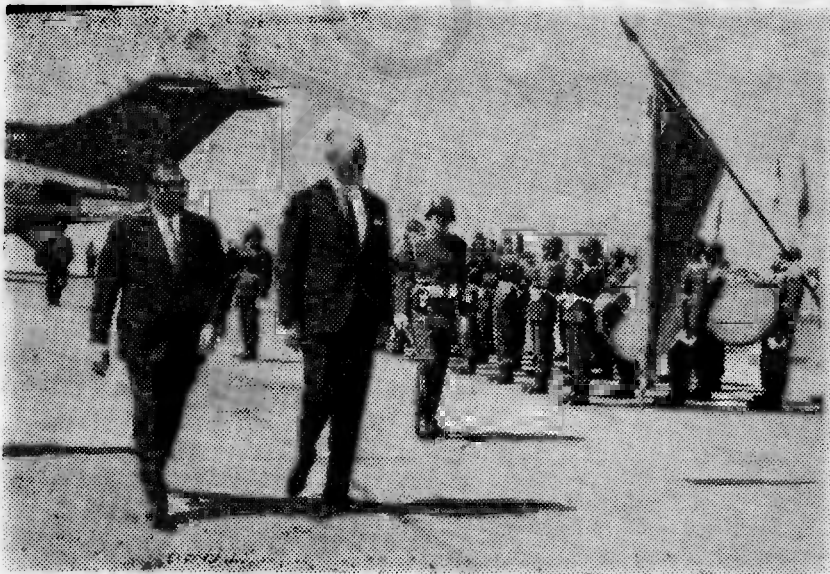
همچنان ذوات معيتي والا حضرت شا همدخت شمس پهلوي ، ښاغلي محمود فروغي سفير کبير ايران به در بار کابل ، سردار اسدالله سراج سفير کبير افغاني در تهران با خانم هاي شان اشتراك داشتند .
 والا حضرت شا همدخت شمس پهلوي و ذوات معيتي شان ساعت ده و ده دقيقه قبل از ظهر پنجشنبه ۲۵ ميزان بعد از يك بازديد چهار روزه از کابل عازم تهران گرديدند .

مسافرت دو کتور کورتي کيسنگر به افغانستان

گيرهارد مولتمن سفير کبير جمهوريت اتحادي آلمان در کابل با خانم هاي شان در نزديک طياره از دو کتور کورتي کيسنگر و خانم شان استقبال کردند .

پس از آنکه دو کتور کيسنگر با مستقبليين مصافحه نمود همراهان شانرا بوکيل صدارت معرفي نموده و دو کتور پوپل ذواتي را که در نزديک طياره حضور بهم رسانيده بودند به کورتي کيسنگر معرفي کردند . صدراعظم جمهوريت اتحادي آلمان به همراهي دو کتور علي احمد پوپل وکيل صدارت احترام گارد تشريفاتي را قبول و آنرا معاینه کردند و موزيک سرود هاي ملي هر دو کشور را خواست .

دو کتور کورتي کيسنگر صدراعظم جمهوريت اتحادي آلمان با خانم و همراهان شان ساعت يك بعد از ظهر ۲۱ سنبله ۱۳۴۷ مطابق ۱۲ سپتامبر ۱۹۶۸ بدعوت حکومت افغانستان برای يك بازديد رسمي سه روزه از تهران وارد کابل گرديد . دو کتور علي احمد پوپل وکيل صدارت و خانم شان ، ښاغلي عبدالله يفتلي معاون دوم صدارت ، ښاغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي ، ستر جنرال خان محمد وزير دفاع ملي ، دو کتور محمد عمر وردک وزير داخله دو کتور عبدالواحد سرايي وزير مشاور و مهباندار صدراعظم جمهوريت اتحادي آلمان دو کتور محمد يوسف سفير کبير افغاني درين دو کتور محمد اکرم والي کابل و دو کتور

جلالتمآ ب دو کتور کيسنگر به همراهي دو کتور علي احمد پوپل وکيل صدارت گارد تشريفاتي را معاینه می فر مايند

مسافرتها

برای من جای مسرت بس بزرگیست که پس از دوازده سال موفق میشوم باز از افغانستان دیدن کنم .

من امروز بحیث صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان سلام های ملت آلمان را به ملت دوست افغانستان باخود آورده ام .

دوستی آلمان و افغانستان چه در مواقع خوب و چه در آوان دشوار باثبات رسیده است این چیز است که ما آنرا هرگز از یاد نخواهم برد .

حکومت و مردم جمهوریت اتحادی آلمان حرکت افغانستان را بسوی یک عصر نوین باعلاقه فراوان دنبال میکنند .

افغانستان موفق شده است به حیث یک کشور بیطرف مورد احترام تمام جهان و تمام گروپ های سیاسی قرار گیرد . تبادل افکار ما با اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پا دشا و همچنین حکومت شاه افغانستان برای هر دو کشور مفید بوده و دوستی عنعنوی آلمان و افغان را محکمتر و استوار تر خواهد ساخت .

من از تۀ دل برای ملت افغان آینده مسعود تمنا دارم و تاجائیکه ممکن باشد با ساس روحیه این توأمیت با کمال خوشی در این را همکاری میکنیم .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت چهار ونیم بعد از ظهر همان روز دکتور کورت کیسنگر صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان ومیر من کیسنگر را به حضور اعلیحضرتین در قصر گلخانه پذیرفتند .

در موقع شرف یابی ښاغلی علی محمد وزیر در بار سلطنتی، دکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور، دکتور محمد یوسف سفیر کبیر افغانی در بن، دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی در وزارت امور خارجه، ښاغلی گوتمبرگ سکرتر امور پارلمانی دفتر صدارت جمهوریت اتحادی آلمان، ښاغلی گیرهارد بان سکرتر امور پارلمانی وزارت امور خارجه جمهوریت اتحادی آلمان، ښاغلی کنراد الرز معاون اداره اطلاعات و مطبوعات اتحادی آلمان و دکتور گیر هارد مولتمن سفیر کبیر آنگشور در کابل حاضر بودند .

دکتور کورت کیسنگر صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان با خانم و همراهان شان ساعت پنج وپانزده دقیقه بعد از ظهر روز پنجشنبه ۲۱ سنبله به مزار اعلیحضرت شهید رفته اکلیل گل گذاشت .

در این موقع دکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور و مهماندار صدراعظم جمهوریت

در میدان هوائی دسته های گل به نمایندگی از شهر یان کابل از طرف یک دسته اطفال خورد سال که لباسهای ملی به تن داشتند به دکتور کیسنگر، خانم و همراهان شان تقدیم شد .

دکتور کیسنگر به همراهی دکتور پوپل جانب صفوف مستقبلین رفته و با اعضای کابینه، مامورین عالیرتبه، صاحب منصبان اردوی شاهانه، کور دیپلوماتیک مقیم کابل اعضای سفارت کبیرای جمهوریت اتحادی آلمان و المانهای مقیم کابل مصاحبه کردند . درین موقع یکدسته از نمایندگان شهر کابل و طلاب معارف در طیقات ترمینل میدان هوائی در حالیکه بیرقهای افغانستان و جمهوریت اتحادی آلمان را به دست داشتند برای دوام دوستی دو کشور شعار میدادند .

بعد از ختم مراسم پذیرائی در میدان هوایی مهمانان به سواری موترها در حالیکه از طرف یکدسته موترسایکل مسواران بدرقه میشدند جانب قصر چهل ستون به راه افتادند . از میدان هوائی بین المللی کابل تا قصر چهلستون در هر قسمت مامورین، طلاب معارف و اهالی شهر با گرمجوشی از مهمانان پذیرایی نمودند . مستقبلین با اهتزاز بیرقهای دو کشور و شعارهای دوستی مهمانان را خیر مقدم میگفتند . دکتور پوپل وکیل صدارت، صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان را تا قصر چهلستون همراهی نموده و در سالون قصر با ایشان قهوه، صرف کردند .

اعضای معیتی دکتور کورت کیسنگر صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان عبارت بودند از ښاغلی کارل تیو دور گو تنبرگ سکرتر امور پارلمانی در دفتر صدارت، ښاغلی گیر هاردیان سکرتر امور پارلمانی در وزارت امور خارجه، دکتور هورست اوسترهلد رئیس شعبه اول دفتر صدارت، ښاغلی کنرادالرز معاون اداره اطلاعات و مطبوعات دکتور هنس شوار تسمن رئیس تشریفات وزارت امور خارجه و خانمش، ښاغلی نوریت برگیر معاون زمین در وزارت امور خارجه و متکفل امور تجارت و انگشاف اقتصاد دی پروفیسور دکتور فریتس کاسپاری معاون معین برای امور شرق میانه در وزارت امور خارجه جمهوریت اتحادی آلمان و یکمده ذوات دیگر .

دکتور کورت کیسنگر صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان حین ورود به افغانستان طی پیامی گفتند :

خاطره شرفیابی ښاغلي کيسنگر صدر اعظم اتحادی آلمان بحضور ذات ملوکانه در قصر گلخانه

با اینکه از آغاز روابط افغانستان و جمهوریت اتحادی آلمان نیم قرن سپری شده است این بار اول است که یک صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان به افغانستان مسافرت مینماید. لهذا این مسافرت در تاریخ روابط افغانستان و آلمان مقام مخصوصی را احراز خواهد کرد. مسافرت رسمی اعلیحضرتین پادشاه و ملکه افغانستان به جمهوریت اتحادی آلمان در ماه اسد ۱۳۴۲ و سفر جلالتمآب رئیس جمهور دولت فدرالی آلمان و خانم لوبکه در حوت ۱۳۴۵ به افغانستان احساسات صمیمی را بین هر دو ملت ما عمیق ساخته است. بلافاصله بعد از استقرار روابط سیاسی افغانستان و آلمان که در سال ۱۳۹۶ صورت گرفت دولت افغانستان از دولت آلمان خواستار همکاری فرهنگی گردید. تاسیس لیسه نجات باسهم گیری معلمان آلمانی قدم مهمی بود که در عصری ساختن امور تدریسی افغانستان و در راه تنمیه روابط فرهنگی برداشته شده محصلان افغان به منظور تحصیل علوم جدید به کشور آلمان اعزام گردید و متخصصان آلمانی در مساعدت به آبادی کشور ما سهم بارزی گرفتند.

اگر چه با جنگ جهانی دوم این همکاری برای چندی از میان رفت مگر همینکه جمهوریت اتحادی آلمان پس از جنگ از نگاه اقتصاد بیا ایستاد همکاری ما در ساحت مختلف

اتحادی آلمان نیز معیت دوکتور کورت کيسنگر را داشت.

دکتور علی احمد پوپل وکیل صدارت و میرمن پوپل به افتخار دکتور کورت کيسنگر صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان و میرمن کيسنگر دعوتی به ساعت هشت و نیم شام ۲۱ سنبله در قصر وزارت امور خارجه ترتیب داده بودند که درین دعوت دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه، پوهاند عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات، ښاغلي علي محمد وزير دربار سلطنتی، اعضای کابینه، جنرالهای اردوی شاهانه، اعضای معیت دکتور کورت کيسنگر و سران کوردیپلو ماتیک با خانم های شان اشتراک نموده بودند. درین دعوت بین دکتور پوپل و دکتور کيسنگر بیانیه های تعاطی گردید.

خطابه دکتور علی احمد پوپل وکیل

صدارت عظمی :

جلالتمآب صدراعظم، محترم به میرمن کيسنگر جلالتمآبان!

برای من مسرت بزرگی است که به جلالتمآب شما، خانم محترم و همراهان تان بنام حکومت افغانستان خیر مقدم میگویم

توسعه یافت .
 سبب فعال جمهوریت اتحادی آلمان را در
 ساحات فنی ، تعلیمات عالی تر بیه پولیس
 اقتصاد و امداد تکنیکی با قدر دانی یادآور
 می شویم و پروژه بکنیا از طرف حکومت
 مردم افغانستان مورد تقدیر میا شد .

بیانیه حواییه صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان :

جلالتآب وکیل صدراعظم ، محتر و همسرین
 پوپل ، جلالتمآنان !

من و همسرین اصالتاً از جانب خود و
 وکالتاً از جانب همراگان خویش از استقبال
 گرمی که از ما به عمل آورده قلماً تشکر
 میکنم و هم از مردم بیاس صمیمیتی که حین
 پذیرائی ما نشان داده تشکر می

از این متأسفم که حین باز دید خویش
 جلالتمآب نور احمد اعتمادی صدراعظم را
 ملاقات نکردم و امید دارم که ایضاً زودی
 کاملاً شفیاب شو ند . (حین مسأله فرنگی

جلالتآب کیستگر ، بیاغلی نور احمد اعتمادی
 صدراعظم غرض معاینات طبی و معالجه در
 فرانسه تشریف داشتند) البته از این مسرت
 دارم که با جلالتمآب شما ملاقات میکنم شما
 خود تان سفیر افغانی در بن بودید و با هر دو
 های کشور ما از آن زمان و از روی مناسبات
 متعدد دیگر آشنا هستید و ما همیشه نظریات
 نیک شما را در باره خویش قدر میکنم .

من شخصاً شادمانم پس از دوازده سال
 توانستم از افغانستان پس از باره دیدن کنم
 در آن وقت در یک لیحه بسیار مهم از
 افغانستان دیدن کردم یعنی در نوامبر ۱۹۵۶
 که جهان ما با واقعات مصر و مجارستان
 تکیان خورده بود .

امروز در افغانستان می بینم که از آن
 وقت بعد درین کشور تحولاتی به وجود آمده
 است که مرا بتحصین و امید ارد و من شما
 و هموطنان شما از آنچه در تحت شرایط
 بسیار مشکل بان نایل شده اید تهنیت
 میکنم .

جلالتآب شما تفکر دادید که ما درین
 سالها بهأسی از دوستی دیرینه ما ، پلاتفاق
 سایر کشور ها کوشیده ایم در راه احصار
 این بنای قابل تحسین با شما همکاری کنیم
 این چیز یست که ما در آینده نیز با تمام
 قوا آنرا انجام خواهیم داد و باز دید من از
 اینجا چیزی دیگر جز بیک دوستی واراده
 آماده کی برای آن نیست که نه تنها این همکاری
 را ادامه مید هیم بلکه در سالهای آینده
 تاجانیکه ممکن باشد آنرا در تمام حاکمی

انکشاف مملکت ما بنا بر قانون اساسی
 جدید پیشرفتائی کرده است . با وجود تحمل
 زحمات بیشمار ملت افغان و با وصف اعطای
 کمک از طرف دولت متحابه باز هم هنوز باید
 بریکهده مشکلات و مسأله عدیده اقتصادی
 اجتماعی ، سیاسی خود غلبه نمایم .
 سیاست بیطرفی و عدم الحاقی ما این
 فرصت را ارزانی میدارد تا با حفظ آزادی
 عمل بر روابط دوستانه خود را با جمیع دول
 توسعه بخشیم . با این وضع تحول باید
 خویش را از جنبه اقتصاد علم و تکنیک چنان
 نیرو مند سازیم تا بتوانیم بر مشکلات فایز
 آئیم .

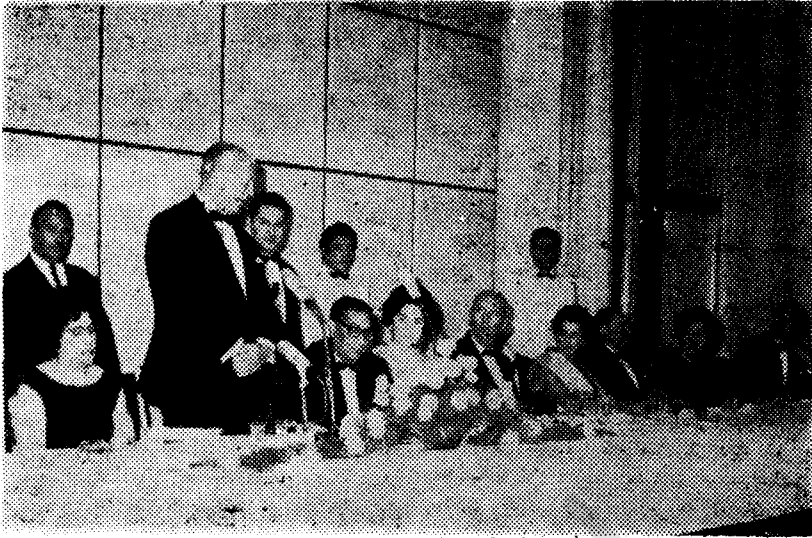
دولت افغانستان هدف خود را بر این
 اصل متکی ساخته و ملت افغان از ملل
 دوست و پیشرفته از این طریق معا وقت
 بی شائبه و دوستانه حاصل میکند .

ملت افغان خواهان صلح است و به
 موجودیت و حق تعیین سر نوشت و روش
 مخصوص زند گی هر ملت و همچنان حق رشد
 اقتصادی و فرهنگی آنان حسب آرزو های
 ملی شان بدون مداخله خارجی احترام
 میگذارد .

ما مؤید خلع سلاح عام و تام و آرزو مند
 رفع کشیدگی های بین المللی میا شیم حالت
 موجوده در شرق نزدیک ، اروپا ، جنوب
 شرق آسیا و قسمت های دیگر جهان که
 صلح در آن به مخاطره افتاده از طرف ملت
 افغان بانگرانی دنبال میشود و ما امیدواریم
 که با درایت و دور بینی دول بزرگ این
 مشکلات را از راه صلح بر طرف سازند
 تامین این آرزو موجب خوا هد شده همکاری
 ملل فاصله ای را که امروز بین سو به حیاتی
 کشور های صنعتی و کشورهای روبه انکشاف
 موجود است مؤفقاته از میان بر دارد .

جلالتآب صدراعظم ! امید وارم حین اقامت
 کوتاه خود در افغانستان با بعضی از جنبه
 های زند گانی مردم ما آشنا شوید و
 احساسات دوستانه ملت افغان را در برابر
 ملت نما ل خویش درک فر مائید .

از جمیع مهمانان محترم خواهشمندم تا با
 آرزوی سعادت و سلامت جلالتمآب کیستگر
 اتحادی آلمان ، صحت و سلامت صدراعظم

جلالتماب دو کتور گورت کیستگر حین ایواد بیانیه در تالار وزارت امور خارجه

ایام نیک و بعد از محل تجر به کامیا بیدر آمده آسان میسازد ما اختلافاتی نداریم ما بسوی عین اهداف کوشانیم و تاجانیکه قوای ما اجازه میدهد و همکاری را که در راه اعمار کشور شما میتوانیم بکنیم بخوشی انجام میدهیم .

تمام مساعی و کوششهایی که از طرف همه ما به عمل می آید و من طی مسافرت سال گذشته ام در هند ، پاکستان ، سیلون وبر ما شا همد آن بودم و اکنون هم درین مسافرت آنرا در ترکیه ، ایران و اینجا مشاهده میکنم و همچنین کوششهای خودما به منظور متحد ساختن اروپا که باید عامل صلحی در جهان بشود هرگاه صلح در جهان حفظ نشود لمره ای نخواهد داشت . بنابراین حفظ صلح چنانچه من آنرا در اعلامیه حکومتم بیان کرده ام نخستین سخن و تقاضای اساسی سیاست حکومت منست . دوستی در میان ملتها متاع گرانبهائی است نباید این متاع گرانبهائی را یک امر طبیعی وعادی تلقی کرد . این دوستی باید با اهتمام زیاد نگهداری و پرورش بشود .

در مسافرت من به کشور شما نیز اراده ادامه دوستی با ثبات رسیده مان میسر ناست . خدا کند همان طوریکه ما همه اشخاصیکه بدور این میز مجلل گرد آمده ایم آرزو مندیم ملتبهائی مان موفق شوند امور خویش را در

که نزد شما اهمیت دارد گسترش بد هیم و عمیق سازیم .

جلالتماب وکیل صدراعظم شما اساسات سیاست تانرا بیان گردید آنچه به سیاست خارجی ارتباط میگیرد ادراک سیاسی شما از ما بهیچ وجه فرقی ندارد . ما هم صلح میخواهیم شما میخواهیم تا آزادی ملتبهائی ما محفوظ بماند . ما هم میخواهیم که مسائل سیاسی از راه مفاهمه و توسط وسایل صلح آمیز حل شود نه توسط دخالت از راه قوه . بهمین وجه میخواهیم تا مسئله بزرگ ملی خود ما یعنی وحدت آلمان نیز حل شود . اینکه شما بادرک وضع سیاسی خویش سیاست بیطرفی و عدم الحاق به کتله ها را در پیش گرفته اید البته ما آنرا مطلقاً و با تفا هم کامل احترام میکنیم . اینکه ما به پیمان اتلس شاملیم به منظور این نیست که در برابر کسی مقاصد شومی داریم . بلکه فقط به خاطر اینست که وضع ما این سیاست را لازم ساخته است . و من در اینجا به شما اظهار میکنم که ما هم بدین عقیده ایم که بهترین چیز برای همه ما این خواهد بود که موفق شویم در گیتی خلق صلح عام و تام عملی گردد تا نیرو های مادی ملل بسوی اهداف عالی تر قویه توجیه شده بتوانند . پس در هر دو صورت مقصد یک سیاست صلح آمیز و اراهیم نیک است در مقابل تمام ملل و این امر دوستی ما را باشما که در

صلح و آزادی انجام بد هند . من سخن بهتری دوکتور کورت کیستگر صدراعظم جمهوری از يك پارچه جاودان شعر گویتهدر تشریح این مطلب نمی یابم ، این پارچه که حین سرودن آن گویته بیش از همه وقت بروح شرقی قریب شده بود چنین است .

خدایا تراست مشرق و تراست مغرب و تراست شمال و جنوب که جمله از برکت صلح و سلام تو زنده آید .

خانمها و آقایان خواهش میکنم جام های تانرا به سلامتی اعلیحضرت معظم هما یونی پادشاه و علیاحضرت ملکه معظمه ، جلالطلب وکیل صدراعظم و همسر محترمه شان و به خاطر دوستی خلل ناپذیر هر دو ملت های ما و با آرزو مندی آینده مسعود مردم افغانستان بلند کنید .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت هشت و نیم شام ۲۲ سنبله بادکتور کورت کیستگر صدراعظم جمهوری اتحادی آلمان و خانم صدراعظم و عده از ذوات مییتی شان در قصر گلخانه طعام شب را در میز سلطنتی صرف فرمودند .

در موقع صرف طعام به حضور اعلیحضرتین دکتور علی احمد پوپل وکیل صدارت و خانم شان ، دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاة و خانمش ، یناغلی عبدالله یفتلی معان و ن دوم صدارت عظمی با خانمش ، یناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، دکتور محمد یوسف سفیر کبیر افغانی در بن ، دکتور گیرهارد مولتمن سفیر کبیر جمهوری اتحادی آلمان در کابل و خانمش حضور داشتند .

بافتخار دکتور علی احمد پوپل وکیل صدارت و محترمه خانم شان دعوتی از طرف دکتور کورت کیستگر صدراعظم جمهوری اتحادی آلمان ، میرمن کیستگر و همراهان شان پس از انجام مسافرت رسمی سه روزه در افغانستان ساعت یازده قبل از ظهر یکشنبه ۲۴ سنبله عازم کشور شان گردیدند .

اعلامیه مشترک افغانستان و جمهوری اتحادی آلمان

میزه علایق افغانستان و آلمان از هنگام تاسیس آن از نیم قرن باین سو میباشد صورت گرفت .

صدراعظم و خانم کیستگر شرف بار یابی حضور اعلیحضرت معظم همایونی محظظاهر شاه و علیاحضرت ملکه معظمه حمیرا راجا حیل نمودند .

صدراعظم جمهوری اتحادی آلمان باوکیل صدارت عظمی دوکتور علی احمد پوپل مذاکره بعمل آورد . در این مذاکرات از جانب افغانستان یناغلی عبدالله یفتلی معاون صدارت

نظر بدعوت یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان ، صدراعظم جمهوری آلمان دوکتور کورت کیستگر از تاریخ ۲۱ تا ۲۴ سنبله ۱۳۴۷ مطابق ۱۲ تا ۱۵ سپتامبر ۱۹۶۸ مسافرت رسمی و دوستانه ای در افغانستان بعمل آورد .

خانم صدراعظم ، دوکتور فون گوتنبرگ و دوکتور یان معین های پارلمانی و یکمده ماهورین عالیرتبه در میث صدراعظم جمهوری اتحادی آلمان بودند .

این مسافرت در فضای دوستی صمیمی که

صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان مساعی حکومت خویش را برای تأسیس نظام عادلانه صلح اروپائی بیان نمود . جانین باکمال رضائیت مندی دریافتند که همکاریهای مختلف و آزموه‌ایشان در ساحه تدریسات و علوم و فرهنگ و اقتصادی بسی باثمر بوده است طرفین عزم خویش را برای ادامه و عمیق ساختن این همکاری اظهار داشتند .

جانب افغانی مچمل سو مین پلان پنجساله افغانستان را بیان و اظهار امید گرد که حکومت جمهوریت اتحادی آلمان در اجرای این پلان مساعدت مینمایند . صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان اظهار داشت که حکومت وی نظر بدوستی عنعنوی و آزموه بین سره آلمان و آلمان در داخل امکاتل خویش در مساعدت برای رشد اقتصادی افغانستان سهم خواهد گرفت .

صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان از پذیرائی هر حرارت و مبهان فواری بی‌شائبه حکومت و مردم افغانستان که در مورد وی و شخصیت عالی همراهی در هر مرحله این نخستین مسافرت یک رئیس حکومت آلمان در افغانستان بذل شده است سپاسگذاری نمود .

جانین اظهار عقیده نمودند که این مسافرت در تقویت دوستی عنعنوی بین هر دو کشور موثر بوده و توسعه علاقوی اقتصادی و فرهنگی ایشان قدم نوینی میباشد .

صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان دعوت خویش را از صدراعظم افغانستان برای مسافرت به جمهوریت اتحادی آلمان تجدید نمود .

عظمی ، دکتور عبدالصمد حامد وزیر پلان دکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور و از جانب جمهوریت اتحادی آلمان معین های پارلمانی بناغلی فون گوتنبرگ و بناغلی یان واز هر دو جانب سفرای کبار و یکمده مامورین عالی‌رتبه سهم گرفتند . این مذاکرات که در فضای صمیمیت و تفاهم و اعتماد متقابل صورت گرفت مظهر حسن و نیکوئی علاقوی افغانستان و جمهوریت اتحادی آلمان بود .

جانین موافقت خود را راجع به هدف های مهمه سیاست خار جی خویش که مطابق به پرنسیپ های منشور ملل متحد میباشد یعنی تحکیم صلح جهانی ، حمایت از آزادی و توسعه همکاری بین المللی اظهار نمودند .

طرفین در مورد حمایت صلح جهان لزوم حل مسایل مورد نزاع را با وسایل صلح جوانه اظهار داشته تصمیم خویش را برای بذل مساعی به مقصد تفاهم بین المللی و تقلیل تشنجات موجوده ابراز نمودند .

جانین حق هر ملت را برین تأیید نمودند که از مداخله قوای خار جی در امور داخلی خویش برکنار بوده مطابق به آرزو ها و منافع خویش بامور رشد زندگانی ملی خویش بپردازند .

طرفین برین موافقت نمودند که علاقوی اقتصادی بین المللی اصلاح و بهبود یابد بطوریکه در بهتر ساختن شرایط زندگانی کشور های در حال رشد موثر باشد .

صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان در مورد سیاست صلح‌خواهی و بیطرفی فعال و سیاست مثبت عدم الحاق افغانستان تفاقم خویش را اظهار کرد .

باز دید بناعلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم

از صفحات شمال کشور

پروژه آبیاری کیله گی در سا حل‌راست دریای کندز واقع گردیده و مجموعاً دوازده هزارو پنجاه جریب زمین را که منجمله پنج هزارو پنجاه جریب آن اراضی جدید است آبیاری مینماید .

بناعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ضمن بازدید شان از صفحات شمال مملکت ساعت دوازده و ده دقیقه یکشنبه ۲۴ میزان ۱۳۴۷ بند آب گردان پروژه آبیاری کیله گی را در بیست و شش کیلو متری جنوب شهر فغمری افتتاح گرداند .

بنیادگلی نور احمد اعتمادی صدراعظم باقطع نوار سه رنگ سر بند آب گردان کیله گی را افتتاح کردند

بنیادگلی صدراعظم در موقع افتتاح گفتند : مجاهدت نمایند موفق نخواهند شد تا همکاری درین فرصتی که از قسمت ولایات شمال کشور دیدن میکنم در مراسم افتتاح سر بند آب گردان کیله گی اشتراک مینمایم .

این پروژه که جزئی از پروژه های انکشافی دولت میباشد ارزش به خصوص دارد زیرا بیشتر این پروژه در حدود امکانها دست داشته مردم مملکت و به مساعی جوانان وطن اعمار گردیده است .

ما از مساعدت کشور های دوست و مراجع بین المللی که در انکشاف کشور سهم گرفته اند . همواره با قدر دانی یاد آور گردیده و دوام این مساعدت را مطلوب میدانیم اما باید یک نکته را متذکر گردید که در اوضاع کنونی جهان پیمانۀ مساعدت های بین المللی به کشور هائی که در راه انکشاف هستند محدود میگردد و این محدودیت در آینده ضیق خواهد شد .

ما باید ملتفت باشیم که انکشاف کشور بیشتر مربوط به نیروی جوانان کشور و مساعی مردم با استفاده از نیروی بشری و ذخایر طبیعی وطن میباشد ما در مرحله حساس تاریخ زندگانی کشور قرار گرفته ایم و امروز سیر زمان مسئولیت بزرگی را متوجه هر فرد کشور ما گردانیده است .

حکومتها به هر اندازه که با حسن نیت و صمیمیت در راه پیشرفت و اعتلای کشور

مجاهدت نمایند موفق نخواهند شد تا همکاری درین فرصتی که از قسمت ولایات شمال کشور دیدن میکنم در مراسم افتتاح سر بند آب گردان کیله گی اشتراک مینمایم .

امروز کشور ما بیش از همه نیاز مند اتحاد ، هم آهنگی و تفاهم در راه پیشرفت کشور و در راه بر آوردن نیاز مندی های مملکت میباشد . و این مسئولیت مجموعی و مشترک متوجه همه ماست . ما باید ملتفت باشیم که تاریخ به نسل امروز افغان چه قضاوت خواهد کرد . تنها احساس این مسئولیت کافی خواهد بود که ما تکلیف بزرگ ملی خود را درین دوره حساس درک کنیم و با مجاهدات بی شایبه و مساعی شماروزی در راه بلند بردن سطح زندگی مردم کشور و بهبود وضع مردم کشور مجاهدت کنیم .

این پروژه گرچه یک پروژه کوچک است اما به سهم خود در راه بلند بردن سطح زندگی مردم و رفع یک قسمت از نیاز مندی های مردم منطقه ممدو موثر خواهد بود .

ما آرزو مند هستیم که نظیر این پروژه ها در سایر نقاط کشور نیز ایجاد گردد . من درین لحظه وظیفه خود میدانم از همه جوانانیکه درین پروژه به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم سهم گرفته اند و امروز با مساعی شان این پروژه ایجاد شده و ما موقع افتتاح آنرا داریم با قدر دانی یاد آور شوم و از

د افغانستان کالونی

با مامورین و معاریف آنجا صرف نمودند . ساعت چهار بعد از ظهر حینیکه ښاغلی صدراعظم فابریکه قند بغلان را بقصد ولایت کندز ترک مینمودند چند نمونه از پارچه‌های تولیدی صنعتی محبس قو ماندانی امنیه بغلان را نیز مشاهده کردند . ښاغلی صدراعظم که برای باز دید بعضی پروژه های سمت شمال کشور عازم آنولا گردیده بودند . دکتور عبدالصمد حامد وزیر یلان ، انجنیر محمدحسین مساء وزیر فواید عامه ، انجنیر محمد عظیم گران وزیر مخابرات و دکتور عبدالواحدسرابی وزیر مشاور نیز همراه بودند . ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و همراهان شان ساعت پنج ونیم عصر ۱۴ میزان به کندز مواصلت نموده و از مدخل شهر تا هوتل اسپین زر از طرف مامورین ، معاریف

مساعدت های که از منابع دیگر خارجی و موسسه مواد خوراکه وزارت جهان رسیده است تشکر نمایم . من به نام خداوند توانا و بزرگ و با آرزوی ترقی و پیشرفت مزید کشور تحت رهنمائی و قیادت مدبرانه اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه محبوب ما و باتمنای سعادت و اعتلای مزید کشور سر بند این پروژه را افتتاح میکنم .

ښاغلی اعتمادی بعد از افتتاح سر بسند پروژه کیله کی جانب بغلان حرکت نموده و در عرض راه در دوشی ، پلخمری و مرکز بغلان از جانب مامورین ، معاریف ، شاگردان معارف و اهالی با حرارت و نثار گل استقبال گردیدند . ښاغلی صدراعظم و همراهان شان نان چاشت را در کلوب فابریکه قند

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در کندز از طرف والی ، مامورین ، معاریف و شاگردان معارف با حرارت و نثار گل استقبال گردیدند

معلمین و متعلمات معارف و شهر یان کندهز که دوطرف جاده صف بسته بودند باحرارت استقبال گردیدند .

ښاغلی صدراعظم در بیانیه مختصر شان در اجتماع شهریان کندهز اظهار کردند: وظیفه اولی من اینست که تمیيات نیک اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه محبوب ما را که آرزوی شان رفاه ملت و فاشعار شاهانه میباشند به شما ابلاغ نمایم .

ښاغلی صدراعظم گفتند: از اینکه فرصت دست داد تا باین ولایت آمده از نزدیک با شما تماس حاصل نمایم . و مشکلات شما را از نزدیک مطالعه کنم مسرورم .

ښاغلی اعتمادی علاوه کردند: توقات حکومت برای رفاه و سعادت شما زیاد است ولی به پای رسیدن پاین آرزو وقت بکار است و تا حدیکه در خورامکان است بامساعی مشترک شما در راه رفاه و سعادت مردم دریغ نخواهد شد .

ښاغلی صدراعظم گفتند: یقین کامل دارم که مردم این ولایت و شهر یان کندهز درست درک کرده خواهند بود که هیچ پیشرفتی بدون همکاری تمام کشور در راه ارتقاءحکومت به دست آمده نمیتواند من همکاری تمام کشور را در راه ارتقای وطن آرزو میکنم .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم عصر ۱۵ میزان در اجتماع معاریف کندهز ضمن بیانیه وجانب و مکلفیت های مردم را توضیح کرده و مساعی مشترک را وسیله مهم موفقیت برای ارتقاء و تعالی کشور خواندند .

ښاغلی صدراعظم گفتند که قانون ، حقوق و مکلفیت را احتوا مینماید و در صورتیکه این دورخ قانون به صورت مساوی التقات گردد ملاحظه میتوانیم که دریک جامعه مسعود زندگی مینمائیم .

ښاغلی اعتمادی ضمن تشریح وجانب حقوقی علاوه کردند که مردم وجانب و مسئولیت های دارند و حکومت هم وظایفی در قبال مردم دارد که باید اجرا نمایند مردم در مقابل مقررات متوجه بوده احساس نمایند تا آنها آزادی های دارند آزادی های قابل احترام م در چوکات قوانین که باید در ایفای نقش شان مساویانه توجه نمایند .

ښاغلی صدراعظم افزودند وقتی مطمئن مینباشیم دریک جامعه مسعود زندگی میکنیم که در آن جامعه دیموکراسی به معنی حکومت قانون یعنی قانون برای حکومت آزادی داخل چوکات قانون و قانون برای آزادی یعنی قانون بالای همه و بلند تر از همه قرار داشته باشد

و این مفاهیم را ما دیموکراسی میدانیم .
ښاغلی اعتمادی گفتند که مامورین برای خدمت مؤظفند و وظیفه حکومت و مامورین است که در نزدیک ساختن طرف فاصله بین حکومت و مردم خدمت نمایند و مردم احساس کنند که مامورین برای خدمت شان از طرف حکومت موظف اند .

ښاغلی صدراعظم تأکید کرد که من بحیث یک فرد مسئول و یک خدمتکار که این افتخار نصیب شد . و این اعتماد به من سپرده شد احساس دارم که قانون را بالاتر از همه میدانم و با این احساس ما باید همه درداخل قانون حرکت کنیم و هر دورخ قانون را متوجه باشیم .

ښاغلی صدراعظم ضمن تماس به نیازمندی های جامعه گفتند که نیاز مندی های مملکت بیشمار است ما این نیازمندی ها را مستشعریم دردهای کشور زیاد است اما در پهلوی آن آرزو و توقعات هم بسیار است و مادرحالتی قرار داریم که یکمده مردم ما احساس مینمایند چرا افغانستان یک مملکت پیشرفته دنیا نیست و اینها باین آرزو هستند و انتقاد مینمایند که باید پیشرفت تری می بودیم و چرانمی باشیم و از طرف دیگر تعداد دیگر مردم ما هستند که راضی مینباشند و فکر میکنند همین حالت برای شان کافی است . اما من میخواهم این حقیقت را بگویم که آنهایکه توقع دارند که افغانستان چرا یک کشور پیشرفته جهان نیست از واقعیت دور اند باید واقعیت ها را درک کنند و امکانات را ملاحظه نمایند تا به حقیقت نزدیک تر باشند .

همچنان باید برای آنهایکه همه چیز را کافی میدانند بگویم که همه چیز کافی نیست شرایط زندگی امروزی مستلزم بسیار چیزها میباشد و آن اینست که باید یک سطح بالاتر

زندگی را داشته باشند و باید باچیزیکه دارند قانع نباشند و بهتر بخواهند چه اگر قناعت بنمایند یک حالت رکود به میانمی آید در حالیکه ما باید هر روز فکر کنیم که یک قدم به طرف ارتقاء گذاشته باشیم باز هم برای طی این راه مساعی عمومی و مشترک مردم عامل مؤثر میباشد باید گفت که ارتقاء استقرار و آرامش مملکت مکمل یکدیگر بوده و این مامول در جامعه به صورت کامل میباشد که همه ما برادر وار صرف مساعی نمائیم .
ښاغلی صدراعظم بیانات شانرا به دعای سعادت افغانستان تحت سایه اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه محبوب ما خاتمه دادند .

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم در اجتماع شهربان- کليز

شرکتہ در قلعه زال. احسالیات مردم را جواب گفتند و تمنيات نيك اعلی حضرت معظم همايوني پادشاه بزرگ شان را كه برآی آرامی و سعادت ملت و فاشعار شا هانه دانند بانها ابلاغ نمودند و همكاری مردم و حكومت را در راه پیشرفت و لاتقاع كشود عامل بزرگی و مؤثر خواندند.

ښاغلي صدراعظم بعد از سا حل در یای کنز دراق تپیه مرکز آن ولسوالی که دواوایل سال ۱۳۴۷ از آن ناحیه سیلاب های موسمی مردم آنجا متضرر و به لواطی زراعتی شان خساره رسانیده بود دیدن کردند.

ښاغلي صدراعظم طور عاجل يك مشب پول را به آسیب دیدگان اعطاه نموده و به ښاغلي عبدالله بریښنا رئیس پلان سا زی ریاست شهر سازی و خانه سازی هدايت دادند تا در اعمار مجدد منازل با آسیب دیدگان همكاری فنی بنماید همچنین در قسمت انتخاب جای برای اعمار منازل هدايت لازم دادند.

ښاغلي اعتمادی و همراهان شان قبل از عزیمت جانب بغلان پل جدید الاحداث چاردره را در هشت کیلو متری غرب کنز معاينه نموده براجع به اعمار يكه سر بند اساسی بالای نهر قرینه قلعہ یتیم ولسوالی چار دره به متخصصین وزارت فواید عامه هدايت دادند.

ښاغلي صدراعظم شیب در دعوتو اشتراك کردند که در کلوب نسا جی بلخمری از طرف

هكذا ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم قبل از ظهر همان روز از ساحه خساره رسیده سیلاب های اخیر در یای آمو در آق مسجد دیدن نموده و با مردمیکه از این ناحیه متضرر شده اند اظهار همدردی نموده و به انجنیر مساع و زیر فواید عامه هدايت دادند تا يك هیئت ریاست شهر سازی و خانه سازی را بشمول نماینده ولایت کنز و نمایندگان اقوامیکه از قرینه کم تا آق مسجد متضرر شده است موظف سازد تا وضع مناسبه از خطر سیلاب بر کنار باشد از زمینهای دولت برای اعمار مجدد منازل اهالی که از این ناحیه خانه های شانرا از دست داده اند تعیین و قبل از رسیدن سر ما منازل آنها اعمار گردد.

ښاغلي صدراعظم و همراهان شان ساعت ۹ شب ۱۵ میزان در دعوتو اشتراك نمودند که از طرف سپین زر شرکت ترتیب شده بود. ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم و ذوات معینی شان ساعت ۸ ونیم صبح ۱۶ میزان از جریان تدریسی شا گردان لیسه بلقیس کنز و کتابخانه آن لیسه بازدید کردند.

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت یازده و ۴۵ دقیقه قبل از ظهر ۱۶ میزان به ولسوالی قلعه زال مواصلت نموده و از طرف مامورین، طلاب معارف و هزاران نفر مردم آنجا با گرم جوشی استقبال گردیدند.

ښاغلي صدراعظم در عمارت سپین زر

مسافرتها

خواهیم داشت و این بد بختی بزرگ خواهد بود.

بناغلی صدراعظم ضمن توضیح انگشرفات افغانستان گفتند که در طرف پانزده سال اخیر موفقیت های حاصل و پلان پنجساله اقتصادی اکمال و برای تطبیق سو میز پلان پنجساله کشور آمادگی گرفته میشود البته در پلان انگشرفی سو م توجه به پروژه های زود ثمر که از نتایج آن در فرصت کوتاه مردم مستفید شود میباشند.

بناغلی صدراعظم به مسئولیت های مردم در موقع تطبیق پلان پنجساله سو م تامل نموده تذکر دادند همه ما و شما چه بحیث زارع ، چه شبان و چه بحیث تاجر و مامور یعنی در هر موقعیتی که هستیم مسئولیت بزرگ داریم. تا سهم خود را در انگشرفات اقتصادی ملی افغانستان بحیث یک وظیفه ملی ایفا نمائیم.

بناغلی صدراعظم ضمن تامل به مکلفیت های قانونی و جانی ملی گفتند که ما باید اجازه ندهیم که منافع محدود شخصی قبیلوی و ولایتی بر منافع بزرگ ملی ما تأثیر و اورد کند بلکه هدف ما افغانستان است و روی این ملحوظ بود که متذکر میشوم که مادریله مرحله نازک تلویح قرار گرفته ایم که در مقابل نسل آینده مسئولیت مهمی داریم.

من و اعضای کابینه به مسئولیت های خود کاملاً مستحرم و میدانیم که چه پلوستینی بدوش ما گذاشته شده است. این را هم میدانیم که چه مسئولیت در پیشگاه خدا و پادشاه و وطن و مردم خود داریم.

نیاز مندی ما و آرزوی ما زلفه است ما باید بدانیم در مردم در حکومت و مردم حکومت درد مردم است و این من وعده نیک هم که چه را حکومت انجام داد میتواند باید ببینیم که چه را مطلقاً انجام داد نمیتوانیم. آنچه که از جانب خود و همکارانم وعده میدادیم آنست آنچه در توان داریم در راه سعادت قوم و ارتقای سلامت یا صرف مساعی شیا و فزونی انجام خواهیم داد و آن خداوند نیاز خیمتیم تا راهی بیسیمان راه فلاح ، رستگاری برای وطن و جامعه بمانند.

بناغلی صدراعظم از مسافرت های کشور های دوست و پلانهای انگشرفی کشور یک آفری نموده گفتند که این مسافرتها بدون قید و شرط سیاسی و هیچگونه قید بود که از نمونه های آن پروژه شاهراه پلخمری و شیرغان می باشد که اعزاز قسمتی از آنرا مشاهده مینمائیم. بناغلی صدراعظم از

بناغلی زابلی بافتخار شان ترتیب گردیده بود.

بناغلی اعتمادی صدراعظم چار شنبه ۱۷ میزان در يك اجتماع بزرگ مردم ولایت سمنگان در کو تل رېپلاک گفتند : درد مردم درد حکومت و درد حکومت درد مردم است و برای علاج این درد سعی مشترك مردم و حکومت حتمی است.

بناغلی اعتمادی در این اجتماع تمینت علیحضرت معظم همایونی پادشاه بزرگ شانرا به آنها رسانیده گفتند: علیحضرت همایونی یگانه آرزوی شیا روزی شان آرامی و سعادت ملت و قاشعاز شاهانه میباشد.

بناغلی صدراعظم گفتند مقصد مسافرت من به قسمتی از ولایات شمالی کشور آشنائی بامشکلات و مساعی مشترك برای رفع آن میباشد.

بناغلی اعتمادی علاوه کردند امروز ما در مرحله قواز داریم که يك حکومت هر قدر باصمیمیت و باحسن نیت بخواد کاری بکند تا تقاضای همکاری و هم آهنگی مردم را جلب نکرده باشد توفیق کامل نصیب شده نمیتواند. بناغلی صدراعظم گفتند که حکومت خدمتگزار مردم است و از طرف مردم برای رفع مشکلات و تأمین رفاه شان گماشته شده است تا با اشتراك مساعی همه مردم نارسائی ها را تشخیص و برای علاج آن سعی ورزند.

بناغلی صدراعظم افزودند که ما به حیث يك ملت مسلمان و جیهی داریم تا مطایبقی باحکام اسلامی اخوت و برادری را در بین خود قوت بخشیم و هم قانون اساسی مادمسی مساوات ، عدم تبعیض را برای همه اقرا دی که در این کشور زندگی میکنند میبندد. در خبر و فلاح سلامت چنانیکه گفتگان ما در روز های روشن و تاریک در راه چنان اهداف مقدس ملی متحد بودند و این زندگی آزاد را به ما گذاشته ما نیز و جانی خود را در مقابل نسل آینده در این مرحله نازک چنان انجام بدیم که رضایت خدا ، پادشاه و قوم باشد.

خوشبختانه و با محاسنات سخی زلفه ما را در این مرحله تلویح در موقعی قواز داده است که اگر وظایف و تکالیف ما را طوری بیکه شایسته است انجام بدیم در پیشبرد این جامعه به جانبیکه آینده متصور می سیم گرفته خواهیم بود. و این خوشبختی بزرگ است که نصیب میشود و اگر خدای نخواست ما در انجام وظایف ملی طوریکه مطلوب است صرف مساعی نموده و موفق نیبیم آن وقت در مقابل نسل فردا مسئولیت بزرگی

اصلاح و تکثیر جنگلات بسته نیز دیدن نمودند. ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت ۲ پدې از ظهر همان روز به کلونپ نساجی پلخمری مواصلت نموده پس از صرف طعام چاشت با ښاغلی زابلی و رؤسای مؤسسات صنعتی آنجا ساعت سه و نیم جانب کابل حرکت نموده و در حوالی ساعت هشت پکابل مراجعت نمودند.

متخصصین شوروی و جوانان قوای کار و همچنین کسانیکه مستقیم و یا غیر مستقیم در این پروژه سهم دارند با قدر دانی یاد نمودند. ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم قبل از ظهر ۱۷ میزان قسمتی از شهرهای پلخمری و شبرغان را تا کوتل ربانک دیدن نمودند. ښاغلی صدراعظم در کوتل ربانک از پروژه

مسافرت ښاغلی امیر عباس هویدا به افغانستان

اطلاعات و کلتور مهماندار صدراعظم ایران سفرای کبار هر دو کشور با خانم هایشان وکیل والی کابل، و معاون ښاروالی، آقای هویدا و خانم محترمه شانی را خیر مقدم گفتند.

پس از آنکه صدراعظمان هر دو کشور دوست و همجوار با هم مصافحه نمودند و همراهانشان را به یک دیگر معرفی کردند آقای هویدا به اتفاق ښاغلی اعتمادی سلام کارد احترام را قبول و آنرا معاینه کردند. درین موقع موزیک سرود ملی ایران و افغانستان را نواخت. دسته از اطفال که

جناب آقای امیر عباس هویدا صدراعظم ایران سو خانم شان بدعوت ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و میر من اعتمادی ساعت ۱۲ و ۱۵ دقیقه دو شنبه ۶ عقرب ۱۳۴۷ مطابق ۲۸ اکتوبر ۱۹۶۸ برای یک باز دید رسمی از افغانستان وارد کابل گردیدند. هنگامیکه آقای هویدا صدراعظم ایران و خانم محترمه شان از طیاره فرود آمدند در نزدیک طیاره از طرف ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و خانم ایشان، وزیر دربار سلطنتی و معاونین صدارت عظمی، وزیر دفاع ملی و وزیر داخله و دکتور محمد انس وزیر

جلالتیاب هویدا صدراعظم ایران موقعیکه دسته های گل اهدای اطفال خورد سال افغانی را قبول میکند

مسافرتها

میرمن فرح روی پارسا وزیر آموزش و پرورش
 نیاغلی خلعت بوی معاون سیاسی وزارت
 امور خارجه ، نیاغلی غلام حسین خوشبین
 مشاور حقوقی وزارت امور خارجه ، نیاغلی
 ابراهیم داوری مدیر کل وزارت اقتصاد

نیاغلی سیروس فرزانه معاون وزارت تراه
 و نیاغلی صدریه رئیس اداره پنجم سیاسی
 وزارت امور خارجه .

همچنان يك هيئت مطبوعاتی نیز در مهيت
 صدراعظم ایران به کابل آمده بودند.

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضر ت
 ملکه معظمه ساعت چهار بعد از ظهر همان
 روز جناب آقای امیر عباس هویدا صدراعظم

ایران و میرمن هویدا را در قصر گلخانه
 پذیرفتند.

در این موقع بعضی از همراهان صدراعظم
 ایران و سفرای کبار هر دو کشور نیز شرف

داشتند حضور را داشتند

با لباس ملی ملیس بودند به نمایندگی از
 شهریان کابل دسته های گل به صدراعظم
 ایران و خانم هویدا تقدیم کردند .

سپس صدراعظم ایران با خانم شان به
 همراهی نیاغلی اعتمادی و خانم شان با هیئت

کابینه ، جنرالهای اردوی شاهانه ، مامورین

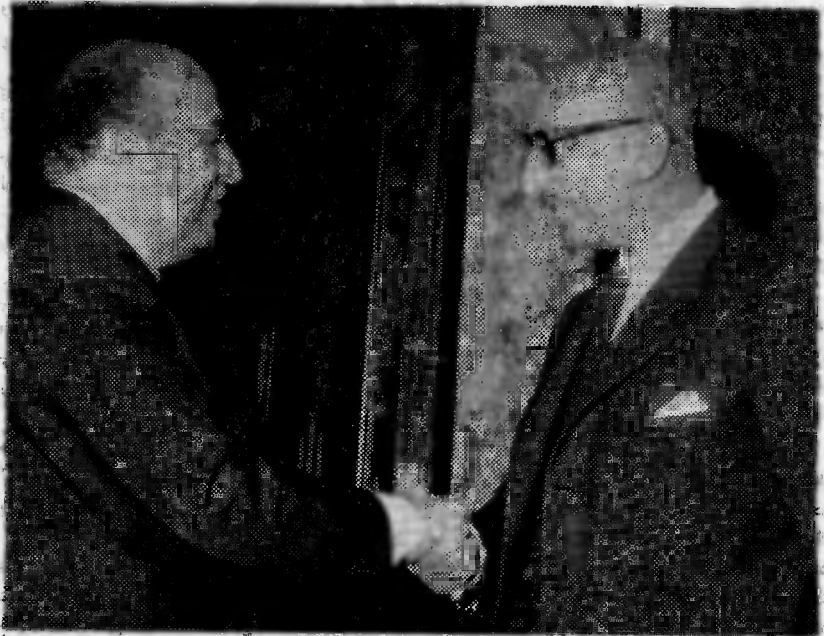
عالیرتبه ، رؤسای کوردیپلو ماتیکمقیم کابل
 و اعضای سفارت کبرای شاهنشاه ایران و
 ایرانی های مقیم کابل مصافحه نمودند .

پس از ختم مراسم میدان هوایی بینالمللی

کابل ، نیاغلی اعتمادی صدراعظم و میرمن
 اعتمادی مهمانان محترم شان را تا قصر

چهلستون که اقامتگاه ایشان تعیین شده بود
 همراهی نموده و با ایشان صرف قهوه نمودند

ذوات معینی نیاغلی صدراعظم ایران عبارت
 بودند از نیاغلی منصوروحانی وزیر آب و برق حضور را داشتند

نیاغلی هویدا حسین شرفیابی بحضور ذات بلوگانه

جلب دوستي و تحکیم صلح جهان و تعاون بین المللی مطابق اهداف منشور ملل متحد و بر اساس احترام متقابل مساوات بین ملل و عدم مداخله همواره با همه کشور های جهان خاصاً پاکستان و هندوستان و آن مللی که بانها علائق مشترک دارند صرف مساعی مینمایند .

برای برادران افغانی شما کمال خوشوقتی است که مشاهده میکنند ملت برادر ما ایران نیز آرزو مند تشبیه عزید روابط نیک و حسن تفاهم بین هر دو کشور ما میباشد که این مسافرت جناب شما خود مظهر آن است .

برای ما موجب مسرت است که می بینیم کشور همسایه ما ایران در راه پیشرفت و ترقی گامهای فراخ میگذارد .

ملت افغانستان متیقن است پیشرفت ملت نجیب ایران تحت رهمنائی اعلیحضرت شاهنشاه علاوه بر تامین رفاه و ترقی ایران در توسعه علائق اقتصادی منطقه جهان تاثیر سود مند داشته و به تقویت مزید علائق اقتصاد دی و تجارتی بین افغانستان و ایران و کشورهای این منطقه امکانات وسیع میسر میکند . توسعه مناسبات اقتصادی خاصاً در ساحه ترانزیت و تجارت بین هر دو کشور ما مورد علاقه مندی می باشد و خرسندیم جانب ایرانی درین باره نظر مساعد و موافق دارد .

در مرحله کنونی کشور های این منطقه میتوانند در ساحه ترانزیت و حمل و نقل همکاری منظمی قایم نمایند . بطوریکه اتصال زمینی شرق و غرب و شمال و جنوب در آسیا از طریق شاهراه های افغانستان قلمبین و توسعه یافته و این کشور ها هر یک با حفظ خط حسی سیاسی و منافع خویش در همکاری اقتصادی و تعاون باینکدیگر به منظور ارتقای سطح زندگی مردمان خویش سبب لازم بگیرند . درین جهان پر آشوب برای مردمان هر دو کشور ما موجب کمال خرسندیست که بین هر دو ملت افغانستان و ایران روابط حسن همجواری و حسن نیت متقابل برقرار بوده خوشبختانه هیچ منازعه ای وجود ندارد .

امید داریم موضوع واگذاشتن یک مقدار زمین آب از طرف افغانستان به ایران در نصب سد های رود هیلند که ایستگاه یک موضوع فنی است و روی آن مطالعات و اکترا ت قبلی صورت گرفته است نظیر به حسن نیت و تقاضای طرفین مطابق اسامات علمی و منافع مشترک هر دو کشور راه حلی بیاید و ساحه همکاری مزید بین هر دو کشور برادر و همسایه به نفع مردمان میسر گردد .

به افتخار جناب آقای امیر هیاس هویدا صدراعظم ایران و همراهان شان سنا عت حضرت شام ۶ هجری دعوتی از طرف بناغلی نوری احمد اعتمادی صدراعظم در تالار وزارت امور خارجه ترتیب یافته بود که در آن پوهاند ضیائی قاضی القضاة ، دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه ، بناغلی عبدالهادی دای رئیس مشرانو جرگه ، وزیر دربار سلطنتی معاونین صدارت عظمی ، هیئت کابینه ، بعضی جنرال های اردوی شاهانه ، رؤسای کوردیپلوماتیک حقیم کابل ، سفرائی کبار هر دو کشور و بعضی از مأمورین عالی رتبه دولتی با خانم های شان اشتراک کرده بودند .

در این محفل بیانیه های بین بناغلی اعتمادی و آقای هویدا تعاضی گردید .

متن بیانیه بناغلی نورا احمد اعتمادی صدراعظم

جناب آقای صدراعظم ، محترمه خانم هویدا ، همسران گرامی !

از اینکه دعوت ما را پذیرفته و به افغانستان تشریف آورده اید همیماه تشکر میکنم و کمال خرسندی دارم مسافرت جناب شما و همراهان محترم تان را به کشور دو ست و برادر ایران افغانستان خیر مقدم میگویم و احساس خوشی در این محفل دوستانه بنیوانی میکنم .

این سخنان خاطرات گرانبهای چند روز قبل را یاد من احیا میکند که هنگام ورود از تهران طی یک اتفاق مختصر و غیر رسمی جناب شما و همکاران شما از من با کمال لطف استقبال نمودید و موقع شرفیای من به حضور اعلیحضرت شاهنشاه و تبادل نظر روی روابط خودت هر دو کشور میسر گردید .

این اصطکات حسی و حسن نیت متقابل بین مردم افغانستان و ایران نمودار آن علائق استوار نیست که در تاریخ هر دو ملت در شرف عینی داشته و هر لحول زمان هر دو را بسوی نزدیک میبرد .

بر قراری تماسها ، دیدار ها و ملاز دیدن ها بین رجال ایرانی و افغانی این حمله های گرانبهای را مطابق آرزو مندی هر دو ملت برادر استوار تر میسازد .

بمسرت خلاصه میکنم که مسافریت جناب شما و همراهان محترم در این راه قدم مؤثر دیگری بوده و در تقویت این همجواری عالی اثر سود مندی می آورد .

مردم افغانستان متکی بر مصالح ملی خویش بیطرفی و عدم الحاق به بیگانان ما را خط مشی سیاست خار جی خویش قرار داده و در راه

مطابق به منشور ملل متحد راه حلی نیابد .
نیات دوستانه و برادرانه مردم افغانستان در مقابل مردم پاکستان متأسفانه بارها مورد سوء تعبیر آمده است و من از این فرصت استفاده کرده و یکبار دیگر از تمینات نیک مردم و حکومت افغانستان به مردم برادر پاکستان اطمینان میدهم .

جلالت‌آب صدراعظم باز دید شما به کشور ما در فرصتی صورت میگیرد که مردم افغانستان در راه تحول زنده گانی خویش در ساحات اقتصادی ، اجتماعی ، سیاسی و فرهنگی تحت رهنمائی اعلیحضرت معظم همایونی بذل مساعی و مجاهدات خود را در این طریق توأم و موازی با کوششهای کشور های در حال رشد جهان به منظور بلند بردن سطح زنده گانی خویش دوام میدهند . ما بر این حقیقت مستشعرم که همکاری ما با همه ملل جهان به شمول کشور های در حال رشد در بر آوردن این مامول تأثیر عمده دارد .

جناب صدراعظم

اظهار امید میکنم مدت کوتاه اقامت شما و همراهان محترم تان بین خواهران و برادران افغان شما به مسرت سپری شده مطابق آرزو های صمیمی طرفین در تشنید علائق افغانستان و ایران تأثیر مساعد وارد کند . یک بار دیگر بنام مردم و حکومت افغانستان و از طرف خود مسافرت شما را به افغانستان کشور برادر تان خیر مقدم گفته و از حاضرین محترم تنها دارم بآوردن جام خود با این تمینات من اشترک نمایند . به صحت و سلامت اعلیحضرت شاهنشاه ایران و سلامت مهمان عزیز ما صدراعظم ایران و خانم هویدا و همراهان شان .
به استواری مزید پیوند های برادری بین ملت های افغانستان و ایران .

بیانیه بنای علی امیر عباس هواید صدراعظم ایران :

جناب آقای صدراعظم ، سر کار عالیخانم اعتمادی ، خانمها ، آقایان ! برای اینجانب مایه کمال مسرت است که فرصتی یافته ام از کشور زیبای افغانستان و برادران افغانی دیدن کنم . از هنگامیکه قدم بخاک کشور شما گذاشتم این جانب و همراهان همه جا با استقبال و احساسات گرم برادران افغانی رو برو شدیم .
باید عرض کنم که واقعاً تمام همراهان

مشاهده اوضاع بین المللی مظهر دوام کشیدگی ما در اوضاع جهان میباشد و این حالت موجبات تأثر ما و مردمان صلح دوست را فراهم آورده است . دوام جنگ دروینتام نشانه وخامت این کشیدگی است و متوقعیم مذاکرات پاریس گر چه مدت زیادی طول کشیده است بر قراری صلح و آرامش را در وینتام تأمین کند .

وضع خطیر شرق میانه عامل نگرانی عمیق ماست . دوام اشغال اراضی عرب توسط قوای متجاوز و عدم پابندی اسرائیل به فیصله های سابق و جدید ملل متحد صلح شرق نزدیک و جهان را دچار مخاطره میسازد .

افغانستان طرفدار تخلیه فوری اراضی عرب که در اثر تعرض سال گذشته اسرائیل اشغال شده است به شمول بیت المقدس و طرفدار اعاده حقوق پناه گزینان عرب میباشد و در این مورد پیشبینی کامل خود را از حقوق کشور های عرب ادامه خواهد داد .

افغانستان در هر جاز لزوم ختم اسارت ملل و مردمان و زوال بقایای استثمار تحت همه اشکال و مظاهر آن حمایت میکند .

مردم افغانستان به این حقیقت مستشعرا ند کشور های این منطقه جهان میتوانند با پیروی از تفاهم و دوستی و در یافتن طرق صلح جویانه به منظور حل مسایل مورد نزاع به اساس واقع بینی و عدالت زمین را به منظور همکاری وسیع و مؤثر تر بین خود آماده کنند و این بهترین راهی است تا آنکه برای حل مسایل مشترک و حمایت مصالح هر یک به منفعت منطقه و صلح جهان و مطابق ایجابات عصر حاضر صرف مساعی شود .

مردم افغانستان مساعی جمیله اعلیحضرت همایونی شاهنشاه ایران را برای اعاده مجدد روابط سیاسی بین افغانستان و پاکستان در سال ۱۳۴۱ همواره با قدر دانسی یاد آور گردیده ضمناً مشاهده مینماید هنوز هم یگانه مشکل سیاسی بین دو کشور مسلمان و برادر افغانستان و پاکستان راه حلی پیدا نکرده و به حق تعیین سر نوشت مردم پهنوتستان احترامی گذاشته نشده است و این خود مانعی را در راه توسعه روابط مطلوب و همکاری مفید متکی بر اساس منافع مشترک هر دو کشور و مردمان این منطقه ایگه مادر آن زندگانی میکنیم ایجاد کرده است . مردم و حکومت افغانستان با آرزو مندی تشنید علائق برادری بین افغانستان و پاکستان همواره آرزو مند بوده است این مشکل که از بقایای استثمار میباشد از طریق مسالمت آمیز و

د افغانستان کالنی

است که خود جناب عالی فرمودید و ما بارها گفته ایم که کلیه اختلافات بین کشورها باید مطابق منشور ملل متحد و از راه مسالمت آمیز باشد.

جناب آقای صدراعظم!

همانطوریکه استحضار دارید مردم ایران نسبت به برادران نجیب و غیور افغانی خود محبت و صمیمیت فراوانی دارند. و به ترقیات درخشانیکه تحت رهبری اعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهر شاه نصیب کشور دوست افغانستان شده بادیده تحسین مینگرد.

به نظر اینجانب ترقیات روز افزون افغانستان تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان و همچنین پیشرفتها و اصلاحات اساسی که به ابتکار اعلیحضرت همایونی شاهنشاه آریا مهر در ایران صورت گرفته زمینه تازه و بسیار مساعدی را برای توسعه روابط همکاری نمر بخش بین افغانستان و ایران فراهم کرده است.

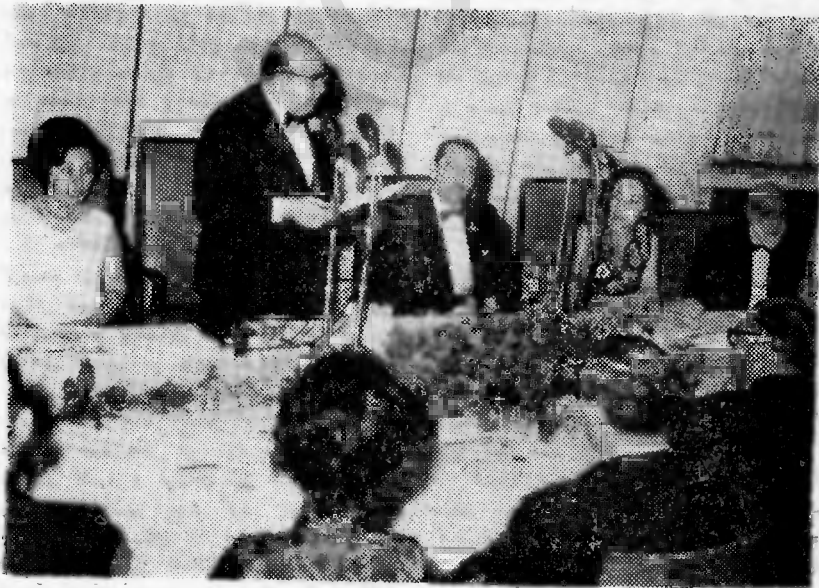
در خصوص توسعه روابط اقتصادی فی مابین و ترانزیت و بازرگانی بین دو کشور کاملاً با جناب عالی موافق و نهایت خوشوقتم که هیچ منازعه بین ما وجود ندارد. و در موضوع آب هلمند با حسن نیت و تفاهم موجود بین طرفین راه حلی مطابق منافع مشترک هر دو کشور موجود است.

من، خودم و همسرم تحت تاثیر این استقبال گرم برادرانه هستیم و با خلوص نیت از چنین استقبالی تشکر میکنیم.

دو ملت ایران و افغانستان همانند دو برادرند که در آغوش و در دامان یک پدر و مادر بار آمده آند بین دو ملت ایران و افغانستان همواره برادری وجود داشته و دارد. همان طوریکه در یک خانواده یک پرده نفیس نقاشی میراث غیر قابل تقسیم است و آنرا بصورت میراث گرانبهای مشترک نگه میکنند. تاریخ و ادبیات و بزرگان اداب و عادات و سنن مشترک ما نیز مانند چنین پرده میباشد.

وجود اشتراک نژادی، فرهنگی و مذهبی و سوابق تاریخی و بستگی های ناشی از همجواری، همچنان دل های مردم ایران و افغانستان را بهم نزدیک ساخته است که هیچگاه نسبت به یکدیگر احساس بیگانگی نمیکند و هم اکنون که ما به افغانستان آمده ایم واز مهمان نوازی آن جناب و سرکار خانم اعتمادی و عاطفه بی شائبه برادران افغانی بر خود داریم چنین حس میکنیم که در کشور خود مان هستیم.

امید داریم که احساس آن جناب نیز هنگام سفر اخیر به تهران با آنکه مدت اقامت کوتاه بود همین بوده باشد. در باره اوضاع بین المللی مطلب همان

شاغلی امیر عباس هویدا صدراعظم ایران موقع ایراد بیانیه.

مسافرتها

فرانزیتنی بین طرفین تبادل نظر بعمل آمد .
جناب آقای امیر عباس هویدا صدراعظم
ایران به همراهی شباغلی نور احمد اعتمادی
صدراعظم ساعت سه بعد از ظهر ۷ عصر ب
ماشهریان کابل در غازی سنتدیوم ملاقات
نموده و از مسابقه بزگمی که نوعی از مسپورت
های باستانی افغانستان میباشد دیدن کردند .
آقای هویدا و شباغلی نور احمد اعتمادی
در غازی سنتدیوم با استقبال گرم اهالی پایتخت
مواجه شدند .

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ضمن
بیانیه آقای هویدا صدراعظم ایران را به
شهریان کابل معرفی نمود .

شباغلی اعتمادی گفتند : برای من و اعضای
حکومت افغانستان کمال مسرت است که
امروز در اجتماع شهریان کابل که با عزاز
مهمان گرمی ما آقای امیر عباس هویدا
صدراعظم کشور برادر و دوست ما ایران
ترتیب یافته است اشتراک مینمایم .

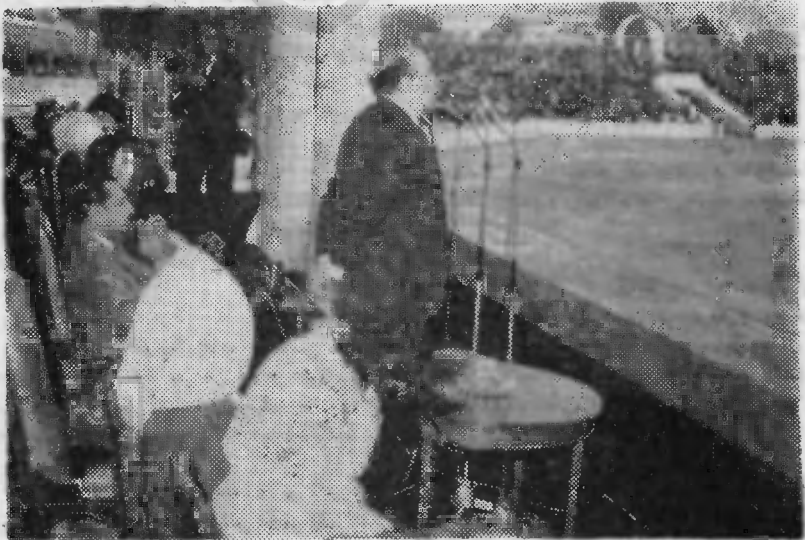
شباغلی نور احمد اعتمادی از آقای هویدا
توقع کردند تا در بازگشت به تهران تمینات
نیک و احساسات برادرانه مردم افغانستان
را به ملت برادر و همسایه ما ایران
برسانند .

آقای هویدا صدراعظم ایران ضمن بیانیه
از احساسات دوستانه و محبت آمیز اهالی
کابل از طرف خود و همراهانش اظهارتشکر
و ممنونیت نموده گفتند :

اینتجانب و همکارانم امید وارم تو فقیق
داشته باشیم که به سهم خود در این راه
قدم های مفیدی برداریم . در خاتمه از طرف
همراهانم و خودم از مهمان نوازی های گرم
آن جناب ، سرکار خانم اعتمادی صمیمانه
تشکر و سلامت و بقای رهبر عالیقدر ملت
برادر و سعادت و ترقی بیش از پیش خواهان
و برادران افغانی را آرزو میکنم و از خانم ها
و آقایان خواهش میکنم به سلامتی بقای پادشاه
افغانستان و سلامتی جناب آقای صدراعظم و
سرکار خانم و توفیق ملت برادر افغانستان
و پیشرفت افغانستان جام تان را بردارید .
مذاکرات رسمی بین روسای حکومت
افغانستان و ایران ساعت ۱۰ و ۱۵ دقیقه
قبل از ظهر ۷ عصر در یکی از تالار های
وزارت امور خارجه آغاز گردید .

از طرف افغانستان درین مذاکرات شباغلی
نور احمد اعتمادی صدراعظم ، دکتورعلی احمد
پوپل معاون اول و شباغلی عبدالله یفتلی
معاون دوم صدارت عظمی ، بعضی از وزراء
سفیر کبیر افغانستان در تهران و مامورین
عالیرتبه وزارت خارجه اشتراک داشتند .
از جانب ایران جناب آقای امیرعباس هویدا
صدراعظم و یکمده اعضای معیتی شان و سفیر
کبیر ایران بدر بار کابل اشتراک داشتند .

ین مذاکرات که در فضای صمیمیت صورت
گرفت مسایل و موضوعات مورد علاقه هر دو
کشور بشمول توسعه علایق اقتصادی و

شباغلی امیر عباس هویدا صدراعظم ایران در محضر شهریان کابل

عضویت افتخاری دمیر منو تولنه را پذیرفته
نمایش لباس های ملی و محلی افغانی را
تماشا نمودند و نیز يك تعداد تحایفی را به
اطفال کودكستان دمیر منو تولنه اهدا کردند .
همچنان شام همان روز دعوت شب نشینی از طرف

آقای امیر عباس هویدا صدراعظم ایران و
خانم لیلا هویدا در قصر چهلستون تر تیب
یافته بود که در آن ښاغلی نور احمد اعتمادی
صدراعظم ، میر من عالیه اعتمادی ، پو هاند
دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضا ت ،
دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه ، سناتور

مهالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، ښاغلی
همی محمد وزیر دربار سلطنتی ، معاونین
صدارت عظمی ، هیئت کابینه، سرداراسدالله
سراج سفیر کبیر افغانستان متعین تهران ،
بعضی از جنرالهای اردوی شا هانه ، مامورین
عالیرتبه ، وروسای کوردیپلوماتیکی متعین
کابل با خانم هایشان اشتراک ورزیده بودند .

آقای امیر عباس هویدا صدراعظم ایران
وهمراهان شان ساعت یازده و پانزده دقیقه
قبل از ظهر پنجشنبه ۹ عقرب از کابل جانب
ایران عزیمت نمودند .

پیام ښاغلی هویدا صدراعظم ایران که
از طیاره عنوانی ښاغلی نور احمد اعتمادی
صدراعظم افغانستان مخابره شده است :

جناب آقای نور احمد اعتمادی صدراعظم
افغانستان اکنون که کشور زیبا و دوست
داشتنی شما را ترک میگویم یکبار دیگر از
مهمان نوازی و محبت های بسی شائبه و
احساسات صمیمانه آن جناب و بانواعتمادی
وملت دوست و برادر افغانستان عمیقاً سپاسگذار
میباشم .

آرزو مند یم که روابط بین دو کشور روز
بروز مستحکمتر و عمیق تر گردد و دو ملت
برادر افغانستان و ایران در سایه هدا یت
های خردمندانه رهبران عالیقدر دو کشور
برادر باگام های استوار تری بسوی ترقی
وتکامل پیش بروند.

خواهشمندم بهترین تمنیات قلبی و مراتب
سپاسگذاری من و خانم هویدا را به حضور
اعلیحضرت معظم همایونی و ملکه معظمه
تقدیم دارید .

این باز دید که به دعوت جناب آقا ی
صدراعظم افغانستان قرار گرفت مایه خوشیختی
وخرسندی ما میباشد و این مذاکرات همیشه
برای هر دو کشور سود مند خواهد بود .

ښاغلی محمد کبیر نور ستانی مر ستیال
ښاروالی کابل به نمایندگی از شسر یان کابل
صدراعظم ایران ، خانم هویدا و همراهان شان
را خیر مقدم گفته تحفه نفیسی را که از انواع
مختلف احجار کوهسار افغانستان تهیه شده
بود به نمایندگی شسر یان کابل به صدراعظم
ایران اهدا کرد .

همچنان سمبول خاندنوی توسط دکتور
محمد عمر وردک وزیر داخله و اولین رئیس
خاندنوی به آقای هویدا اهدا شد .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت
ملکه معظمه ساعت هشت شام همان روز جناب
آقای امیر عباس هویدا صدراعظم ایران و
میرمن هویدا را در قصر گلخانه به حضور
پذیرفتند و با یشان صرف شام فرمودند .

در صرف شام به حضور اعلیحضرت تین
ښاغلی نور احمد اعتمادی با خانم ایشان ،
ښاغلی علی محمد وزیر در بار سلطنتی ،
دکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت
وزیر معارف ، ښاغلی عبدالله یفتلی معاون
دوم صدارت ، انجنیر میر محمد اکبر رضاء
وزیر زراعت و آبیاری ، دکتور محمد اتس
وزیر اطلاعات و کلتور ، همراهان آقای هویدا
وسفرای کبار هر دو کشور در کابل و تهران
باخانم هایشان و دکتور روان فر هادی مدیر
عمومی سیاسی وزارت امور خارجه اشتراک
ورزیده بودند .

آقای امیر عباس هویدا صدراعظم ایران
و ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم پتاریخ
۸ عقرب از قابریکه برق آبی ماهیرو نغلو
دیدن نمودند .

میرمن لیلا هویدا خانم ښاغلی هویدا
صدراعظم ایران با میر من عالیه اعتمادی خانم
ښاغلی صدراعظم ساعت چهار بعد از ظهر
۸ عقرب از دمیر منو تولنه دیدن کردند .

میرمن فرح روی پارسا وزیر آموزش و
پرورش ایران ، خانم سفیر کبیر آن کشور
در کابل هنگام بازدید میرمن هویدا از
میرمنو تولنه حضور داشتند . میر من هویدا

اعلامیه مشترک افغانستان و ایران

از طرف دولت پادشاهی افغانستان اشخاصی آتی درین مذاکرات اشتراک ورزیده بودند :

دکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت و وزیر معارف ، شباغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت ، انجنیر میر محمد اکبر رضاء وزیر زراعت و آبیاری ، دکتور نور علی وزیر تجارت ، دکتور عبدالصمد حامد وزیر پلان سردار اسد الله سراج سفیر کبیر دولت پادشاهی افغانستان در دربار تهران و یکمده از مامورین عالیرتبه حکومت پادشاهی افغانستان .

درین مذاکرات که در محیط بسیار دوستانه انجام پذیرفت در باره مسایلی مربوط به مناسبات بین دو کشور و همچنین مسایل مهم بین المللی تبادل نظر به عمل آمد .

طرفین طی مذاکرات خط مشی کشور های خود را در زمینه سیاست خارجی که متکی بر مصالح ملی هر کدام و تعاون بین المللی و پیروی از اصول و منشور ملل متحد میباشد تشریح نمودند .

صدراعظم افغانستان با بندی کشور خویشرا تحت قیادت اعلیحضرت هما یونی پادشاه افغانستان به سیاست بیطرفی عدم الحاق ، تقویت همزیستی مسالمت آمیز و همکاری بین کشورهای جهان بیان نمودند . نخست وزیر ایران اظهار داشتند که سیاست مستقل ملی ایران به رهبری اعلیحضرت شاهنشاه متوجه تأیید و تقویت صلح ، امنیت جهانی و همکاری بین المللی و همزیستی بین ملل میباشد .

طرفین اعتقاد راسخ خودرا به لزوم بذل مساعی برای تحکیم صلح جهانی و بهبود روابط بین المللی و توسعه همکاری و اعتماد بین دول بر اساس همکاری آزاد متکی بر حقوق مساوی ابراز و با توجه به اهمیت سا زمان ملل متحد برای حفظ صلح و امنیت جهانی طرفداری خود را نسبت به تقویه و توسعه آن سازمان و پشتیبانی از لزوم حل مسایل مورد اختلافات بین کشورهای جهان بر اساس رعایت دقیق منشور ملل متحد اظهار داشتند .

هر دو کشور به آگاهی از خطریکه در نتیجه مسابقه تسلیحاتی و نیروی مخرب اسلحه ذروی جهان را تهدید مینماید پیدامه بذل مساعی بیشتری را در راه خلع سلاح عمومی امر لازم و ضروری تلقی کردند . طرفین درین عقیده متفقند که احترام به

نظر به دعوت حکومت پادشاهی افغانستان و شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر ایران و خانم و همراهان شان از تاریخ شش تا ۹ عقرب ۱۳۴۷ مطابق ۲۸ تا ۳۱ اکتوبر ۱۹۶۸ از افغانستان باز دید رسمی به عمل آوردند .

نخست وزیر ایران در مدت اقامت در کابل به حضور اعلیحضرت معظم هما یونی محمد ظاهر شاه شرفیاب گردیده پیام برادری و دوستی اعلیحضرت هما یونی محمد رضا شاه شاهنشاه ایران رارسانیدند اعلیحضرت معظم هما یونی پادشاه افغانستان با اظهار قدر دانی از نخست وزیر خواستار شدند تمینات برادرانه اعلیحضرت شانرا به حضور اعلیحضرت شاهنشاه برسانند . نخست وزیر با صدراعظم وسایر اعضای حکومت افغانستان ملاقاتهای بعمل آوردند . این ملاقاتها در محیط بسیار دوستانه ایکه مظهر علائق برادرانه همیشگی و موجود مردم دو کشور میباشد انجام گرفت .

مهمانان ایرانی از شهر کابل و پروژه های تولید برق نغلو ، ماهی پر دین نموده همه جا با استقبال صمیمانه و گرمیکه نمودار احساسات برادرانه ملت افغانستان نسبت به ملت ایران میباشد رو برو گردیدند .

آقای هویدا نخست وزیر ایران و شباغلی اعتمادی صدراعظم افغانستان در زمینه روابط برادرانه دو کشور همسایه و لزوم توسعه و تشدیدان تبادل نظر نمودند و همچنین برای توسعه همکاری فیما بین به منظور بهبود شرایط زندگی دو کشور برادر مذاکرات سودمندی باحسن نیت کامل و روح جدیدیکه مظهر نیات بلند و افکار ترقیخواهانه رهبران عالیقدر دو ملت برادر بود انجام دادند که خوشبختانه به نتایج بسیار ثمر بخشی منتهی گردید .

درین مذاکرات شخصیت های ذیل اشتراک داشتند .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران جناب آقای منصور روحانی وزیر آب و برق ، خانم فرح پارسا وزیر آموزش و پرورش جناب آقای محمود فروغی سفیر کبیر دولت شاهنشاهی ایران در دربار کابل ، جناب آقای عباس قلی خلعت بری معاون سیاسی وزارت امور خارجه و عده از کارمندان عالیرتبه دولت شاهنشاهی ایران .

موافقت نمودند مذاکرات را به منظور رسیدن به نتیجه نهائی ادامه دهند .
طرف ایران به جانب افغانی اطلاع داد که در نظر است لایحه ای برای تأمین ناحیه آزاد گمرکی (فری زون) در بعضی بنادر ایران به قوه مقننه تقدیم شود و پس از تصویب آن قانون مزبور و مطابق مقررات آن ، ساحه آزادی جهت ترانزیت مال التجاره افغانی در بندر عباس منظور خواهد شد . جانب افغانی ازین موافقت دو لست شاهنشاهی حسن استقبال نمود .

طرفین موافقت نمودند که در راه مبارزه با قاچاق در سرحد های مشترک خود همکاری نزدیک مینمایند . طرفین ضمن مذاکرات از موفقیت هائی که در اجرای پروژه های عمرانی نصیب هر یک از دو کشور گردیده است اظهار خوشوقتی نموده و موفقیت های را که در زمینه رشد و تحکیم مبانی اقتصادی ملی نصیب دو ملت شده است ستودند .
هر دو طرف برین متفق بودند که دیدار های متقابل و تماس بین شخصیت های دو کشور موجب تحکیم بیشتر روابط برادری و دوستی بین دو کشور میباشد و نسبت به ادامه این گونه تماسها و مشورتها بایکدیگر توافقی حاصل نمودند .

نخست وزیر ایران از مهمان نوازی گرم و صمیمانه که از طرف دولت و ملت افغانستان از ایشان و میر من هویدا و همراهان شان بعمل آمد مراتب تشکر خود را ابراز داشتند .
صدراعظم افغانستان اظهاریقین کردند که مسافرت نخست وزیر ایران به افغانستان در استواری مزید علاقی مؤدت و برادری و توسعه مناسبات هر دو کشور نقش مؤثری خواهد داشت .
نخست وزیر ایران از صدراعظم افغانستان دعوت نمودند که از ایران باز دیده رسمی بعمل آورند . این دعوت با تشکر پذیرفته شد .

اصول آزادی و حق ملل تحت استعمار که هنوز استقلال نیافته اند در تعیین سرنوشت خود واز بین بردن هر چه زود تر بقا یا ی سیستم استعماری تحت همه اشکال و مظاهران مطابق روحیه منشور ملل متحد و براساس حق کلیه ملل برای تحصیل استقلال سیاسی و اقتصادی ضرورت فوری دارد .

همچنین نگرانی خود را نسبت به دوام جنگ در ویتنام و خطر آن ابراز داشتند و موافقت خود را در باره حل مسئله ویتنام بر اساس موافقتنامه های ۱۹۵۴ ژنیو اعلام و اظهار امید واری نمودند تا مذاکرات سیاسی منتهی پاریس در باره ویتنام به نتایج سود مندی منتهی شود .

طرفین با توجه بوضع خطیر شرق نزدیک که نتیجه دوام اشغال اراضی عرب توسط سپاه اسرائیل میباشد حمایت کامل خود را از لزوم اجرای عاجل تصمیمات ملل متحد منجمه تصمیم نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ و تخلیه سر زمین های اشغال شده کشور های عربی از قوای اسرائیل و همچنین اعاده حقوق پناه گزینان عرب فلسطین اعلام نمودند .

طرفین توجه مخصوص خود را به روابط دو جانبه دو کشور مبذول داشته اظهار نمودند پیوندهای استوار همسایگی و همکشی مشخصات مشترک فرهنگی و علاقه راسخ هر دو کشور به حفظ صلح و تعاون بین المللی زمینه منافع مشترک را بین دو کشور پدید آورده است و این اشتراک منافع همکاری طرفین را بمنظور پیشرفت اقتصادی و اجتماعی و ترقی سطح زندگی مردم خود مطابق مصالح ملی هر یک ضروری ساخته است .
بر اساس این عقیده طرفین علاقه و تصمیم متقابل خود را نسبت به توسعه همکاری بین دو کشور بر اساس احترام متقابل ، همکاری بر اساس حقوق متساوی و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر تأیید نمودند .

در موضوع مسایل مربوط به آب و دهیلمند تبادل نظر های مفیدی بعمل آمد و طرفین

مسافرت بناغلی نور احمد اعتمادی به اتحاد شوروی

عازم مسکو شدند .
در میدان هوائی بین المللی کابل بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، دکتر علی احمد پوپل معاون اول صدارت و وزیر معارف ، دکتر عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و میر من عالیه اعتمادی خانم بناغلی صدراعظم ساعت ۱۰ و ۲۰ دقیقه قبل از ظهر ۱۴ عقرب ۱۳۴۷ مطابق ۵ نوامبر ۱۹۶۸ به دعوت بناغلی الکسی کاسیگین صدراعظم و حکومت شوروی

مسافرتها

از ښاغلي اعتمادی صدراعظم و همراهان شان در میدان هوایی و تو کوره ښاغلي کاسيگين و دختر ښاغلي کاسيگين صدراعظم معاون اول رئيس شورای وزیران ، رئيس پلان گذاری دولتي وزیر تجار ت خار جي ، رئيس انجمن دوستی اتحاد شوروی و افغان ښاروال مسکو و سایر رجال حکو متی آنکشور جنرال محمد عارف سفیر کبير افغانستان و سایر اعضای سفارت کبرای افغانی، روسای هیئت های کور دیپلوماتیک متعین مسکو ، محصلین افغانی در مسکو و نمایندگان شهریان مسکو استقبال کردند .

ښاغلي اعتمادی پس از قبول سلام گارد احترام که موزیک سرود های هر دو کشور را مینواخت با ښاغلي کاسيگين تو سط موتر جانب قسریکه برای اقامت شان تعیین شده بود عزیمت کردند .

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت پنج و نیم بعد از ظهر همان روز به وقت افغانستان در قصر کریملین با ښاغلي کاسيگين صدراعظم اتحاد شوروی ملاقات کردند .

ښاغلي صدراعظم متعاقباً بانیکو لای پودگورنی صدر هیئت رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی در قصر کریملین ملاقات نمودند . درین ملاقات ها از طرف افغانستان

پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاة اعضای کابینه ، جنرال های اردوی شاهانه مامورین عالیرتبه ، اعضای شوروی ، رؤسای کور دیپلو ماتیکی مقیم کابل با خانم هایشان و پینتوستانی های مقیم کابل بغرض وداع با ښاغلي صدراعظم حضور داشتند .

ښاغلي اعتمادی با هر یک مشایعین وداع کرده و مشایعین برای ښاغلي صدراعظم خواستار سفر باعافیت شدند .

درین مسافرت ښاغلي عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت و خانم شان ، پوهاند محمد اصغر وزیر عدلیه و رئیس انجمن دوستی افغانستان و اتحاد شوروی ، دکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور ، دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی ، دکتور سعده الله غوثی مدیر روابط سیاسی وزارت امور خارجه ، ښاغلي محمد یوسف مهربدل سکرتر ښاغلي صدراعظم ، ښاغلي محمد فاروق فرهنگ عضو مدیریت یونو و ښاغلي عبدالجمیل جمیلی عضو ریاست تشریفات وزارت امور خارجه با ښاغلي اعتمادی همسفر بودند .

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم و همراهان شان ساعت چهار و نیم بعد از ظهر همان روز به وقت افغانستان به مسکو مواصلت نمودند .

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم واکسي کاسيگين صدراعظم اتحاد شوروی چينکه گارد تشریفاتى را معاینه می فرمایند

د افغانستان کالسی

د دعوت جلالتمآب شما و حکومت شوروی که به من و همراهان من موقع داد یکبار دیگر به این کشور دوست مسافرت نموده و با جلالتمآب شما و دیگر زعمای کشور همسایه اتحاد شوروی ملاقات و تبادل نظر نماید اظهار میدارم و از پذیرائی باحرارت و کلمات دوستانه شما صمیمانه تشکر می کنم .

مسافرت من پنج ماه پس از سو مین مسافرت رسمی اعلیحضرت معظم همایونی به اتحاد شوروی و دو روز قبل از احتفال پنجاه و یکمین انقلاب بزرگ اکتوبر صورت میگیرد . به این مناسبت مسرت دارم تبریکات باحرارت ذات ملوکانه و مردم افغانستان را به جلالتمآب شما و صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی جلالتمآب پادگورنی و دیگر زعمای اتحاد شوروی و مردمان این کشور دوست و همسایه ابلاغ نمایم .

مسرت خواهم داشت بچیت مهمان حکومت شوروی و جلالتمآب شما در جشن پنجاه و یکمین تذکار انقلاب اکتوبر اشتراک نمایم . حاضر شدن من درین احتفال بزرگ با تجدید خاطره آن دوستی پایدار صورت میگیرد که در سالهای پی ریزی دولت افغانستان مستقل بنیان گذاری گردیده پیهم مطابق به آرزو مندی مردمان هر دو کشور تقویت می یابد .

پیکار اعاده استقلال مردم افغانستان نیم قرن پیش از امروز بر پیکر استعمار لطمه بزرگی در آورد و دولت جدید التاسیس شوروی که

شباغلی عبد الله یفتلی معاون دوم صدارت، پوهانبد محمد اصغر وزیر عدلیه لرئیس انجمن دوستی افغانستان و شوروی، دکتور سرابی وزیر مشاور، جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانستان در مسکو، دکتور روان فرهادی مدیر عمو می سیاسی وزارت امور خارجه حضور داشتند .

بافتخار شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم به ساعت هشت و نیم شام ۱۴ عقرب به وقت افغانستان دعوتی از طرف حکومت اتحاد شوروی در خانه دعوت ها ترتیب یافته بود که در آن همراهان شباغلی اعتمادی صدراعظم جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانستان متعین مسکو و از طرف اتحاد شوروی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی، کیویل مازاروف دیمتری پولیانسکی پوری اندرو یوف و دیگر شخصیت های اتحاد جماهیر شوروی اشتراک ورزیده بودند .

درین دعوت بین صدراعظمان هر دو کشور بیانیه های تعاطی گردید .

متن بیانیه شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم:

جلالتمآب رئیس شورای وزیران !
دوستان عزیز !
قبل از همه مراتب قدر دانی خود را از

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم حین ملاقات با جلالتمآب پادگورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی

مسافرتها

استخراج یکی از منابع طبیعی افغانستان از خویشتن مجاهدات قهر مانده ای در پیش داشت نخستین دولتی بود که پیام دولت افغانستان را مبنی بر اعلان استقلال جوا ب مثبت داد.

این اولین پیام دوستانه بود که از یکی از دول جهان به اتحاد شوروی واصل گردید این تبادل پیامها و متعاقباً انعقاد معاهده شنا سازی متقابل و دوستی بین هر دو کشور در تاریخ معاصر هر دو ملت به خط درشت درج گردیده و پایه ثابت استحکام مؤدت متقابل ما میا شد که بر اساس احترام و اعتماد متقابل همسایگی نیک، عدم مداخله در امور یکدیگر و مطابق به منفعت هر دو ملت وصلح جهان تاسیس یافته است.

سال گذشته هنگامیکه این ملت دوست و همسایه پنجا همین سالگه ختم نیم قرن را از زمان انقلاب اکتو بر باینسو جشن می گرفت اعلیحضرت معظم هما یونی پیام تبریک خویش را توسط دو نفر از شخصیت های محترم افغانستان به دولت شما فرستادند که هر دو بیعت نمایندگان افغانستان مستقل در زمان ولادیمیر ایلیچ لینن به کشور شما مسافرت کرده و در راه استواری علاقیت مودت بین هر دو دولت خدمت گذارده بودند.

این سابقه دوستی افغانستان و اتحاد شوروی طوری در اوراق تاریخ درج گردیده که در مرور نیم قرن استحکام یافته است نظیر آنرا در علاقیت اتحاد شوروی با هیچ کشور جهان به شمول کشور های آسیای افریقائی نمیتوان دید.

افغانستان و اتحاد شوروی در عصر حاضر نخستین دو کشوری بودند که با وجود تفاوت در رژیم های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی علاقیت خویش را به اساس احترام و اعتماد متقابل و تساوی حقوق و دوستی و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، هم زیستی مسالمت آمیز توأم با همکاری های مثمر و مفید بنا نمودند متکی بر همان اساسات آنرا بطور مطلوب ادامه و توسعه میدهند.

طی نیم قرن گذشته در حالیکه اساس دوستی بین هر دو ملت همسایه ما پیوسته ثابت و پیاپی بود تحولات جدیدی موجب استحکام آن گردیده و آن همکاری با ثمر بر اساس همزیستی مسالمت آمیز بود.

اتحاد شوروی در اجرای اعمار پروژه های زیر بنای اقتصادی به افغانستان مساعدت وسیع و بی شائبه نموده که در ساحه راه سازی و آبیاری، تولید نیروی برق و دیگر مشغول فنی و فو هنکی تاثیر ارزنده داشته و منجمله

سوم اقتصادی افغانستان حسن استقبال نموده اطمینان دارند که نتایج حاصله این مساعدت مانند همکاری های گذشته مفید و مثمر خواهد بود و همچنین مردم افغانستان با پیروی از سیاست آزادی و تأمین منافع ملی خویش طریق بیطرفی و عدم الحاق و رعایت اساسات منشور ملل متحد خدمت به صلح و همکاری در راه ترقی همه بشریت را خط مشی پایدار خویش بر گزیده در راه زوال استعمار و بقایای آن مطابق حق تعیین سر نوشت مردان و ملل مانند همه کشور های صلح خواه و ترقی خواه جهان ثابت قدم میباشد.

مسرت دارم ملاحظه می نمایم افغانستان و اتحاد شوروی چه در ملل متحد و چه در مجامع دیگر بین المللی از این حقوق مردمان و ملل حمایت کرده است. و از همین جاست که افغانستان همواره این موفقیت اتحاد شوروی را تقدیر نموده است.

متأسفانه حکومت پاکستان که در بعضی موارد مشخص از حق تعیین سر نوشت پیشینیان میکند در این مورد خاص بآن ترتیب اثر نمی دهد.

حکومت و مردم افغانستان در باره مردم پاکستان احساسات برادرانه دارند و یگانه توقع ایشان این است که اولیای امروپاکستان در راه تأمین حق تعیین سر نوشت مردم پشتونستان با زعمای روشنفکران ایشان مفاهمه نموده و این قضیه را که اساساً از بقایای استعمار بر تانوی میا شد مطابق منافع همه مردمان منطقه از روی عدالت و واقع بینی و بلا روجیه برادری حل و فصل نمایند.

افغانستان با آرزو مندی توسعه علاقیت بین المللی خویش و به افتخام این فرصت که تکمیل اعمار عصری شاهراه های مهمه به مساعدت کشور های دوست بان موقع داده است سان از مننه تاریخی مقام چار راه آسیا را مجدداً کسب کند آماده میباشد برای توسعه تجارت ثنائیتی بین غرب و شرق آسیا و شمال و جنوب آن بدون هیچگونه قید جغرافیائی اجزاز همکاری نماید.

بنا برین توقع افغانستان این است مردمان منطقه که مادر آن زندگی میکنند مطابق ایجابات عصر حاضر و اساسات منشور ملل متحد و روحیه کنفرانس تاشکند که با آرزو مندی

شوروی و سعادت مزید ملت شوروی و تقویت مزید علائق افغانستان و اتحاد شوروی و صلح جهان بلند میکنم .

متن بیانیه بنای علی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی:

افغانستان و اتحاد شوروی با علائق دوستی و حسن همجواری با هم مرتبط اند اساس این روابط توسط ولادیمیر لینن و مجاهدین استرداد استقلال افغانستان نهاده شده بود . تاسمهای شخصی بین زمامداران کشورهای مانقش عمده در انکشاف مؤفقاته این روابط دارد ما درینجا از بازدید تابستان سال گذشته اعلیحضرت محمد ظاهر شاه از اتحاد شوروی و مذاکرات سود مندی که آنوقت صورت گرفت یاد آوری میکنیم .

مسافرت بنای علی نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان و موجودیت رجال برجسته به همراهی شان شاهد عمده دیگری از استحکام روز افزون روابط بین دو کشور میباشد این روابط کاملاً مطابق علائق مردمان کشور های اتحاد شوروی و افغانستان و علائق صلح جهان است ما با رضائیت مشاهد میکنیم که مهمانان عالیقدر ما از افغانستان در مراسم تجلیل پنجاه و یکمین سال انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر شرکت می و رزند در اثناء نیم قرنیکه از پیروزی انقلاب اکتوبر میگذرد سر نوشت جهان معروض تجارب سنگین قرار گرفت اما روابط بین اتحاد شوروی و افغانستان هرگز توسط هیچکس مکدر شده نتوانست این روابط همیشه معنی عمیق تری کسب نموده و اهمیت روز افزونی در راهداعیه صلح آسیا و سراسر جهان به خود گرفته است جنبه های روابط شوروی و افغانستان هر چه باشد و به هر جانب که نگریده شود موفقیت و جنبه های خوب آنرا بالاتر دیده مشاهده میکنیم .

موافقتنامه همکاری اقتصادی افغانستان و شوروی برای مدت تعیین سو مین پلان پنجساله افغانستان که در اوایل سال ۱۳۴۷ به امضاء رسید مخصوصاً مشاهد این حقیقت است . این موافقتنامه که از هر دو طرف به تصویب رسیده است ساحه های مهم و جدید همکاری متقابل را مشخص میسازد اتحاد شوروی برای ایفای کامل تمام اقدامات مربوط به این موافقتنامه هر آنچه در قدرت خود دارد انجام خواهد داد . تجربه نشان داده است که روابط بین

برای استقرار و آرامش و صلح و همکاری درین منطقه جهان با مساعی اتحاد شوروی منعقد گردیده با کمال تفاهم عدالت بشری و واقع بینی به حل منازعات ذاتالبینی خویش از طریق صلح آمیز بر داخته ، بجای آنکه بر طریق مسابقات تسلیحاتی و مقابله بایکدیگر سعی و رزند .

به منظور انکشاف و ترقی خود و منطقه با حفظ مصالح و منافع ملی و خط مشی سیاسی خود مبنی بر عنعنات و خصوصیات هر دو کشور جدیدانه همکاری و مجاهدت نمایند تا باین وسیله بتوانند برای خود منطقه و صلح جهان مفید و مثمر باشند ، آرزو مندی مردم افغانستان برای توسعه همکاری بین المللی در تأیید عوام ملی که آنرا پیوسته تهدید به آرامش گیتی تشخیص کرده بودیم دوام جنگ ویتنام است حاضرأ با قطع شدن بمباران ویتنام امکانات خاتمه دادن جنگ در ویتنام و حل سیاسی این قضیه میسر گردیده و با این انکشاف جدید در این زمینة توقع میرود به این وسیله از یک سو رفع کشیدگی در علائق بین المللی امکان پذیر گردیده از جانب دیگر حق تعیین سر نوشت مردم ویتنام بدون دخالت خارجی مطابق موافقتنامه های ۱۹۵۴ ژنیر تا مین شود .

در شرق میانه دوام اشغال اراضی عرب توسط قوای متجاوز اسرائیل موقعیتی را بار آورده است که به طور روز افزون خطیر میباشد عقیده و اائق داریم مصر با اخراج قوای اشغالگر اسرائیل از سر زمین های که در نتیجه تعرض سال ۱۹۶۷ اشغال شده است و تا مین حقوق عرب مطابق فیصله نامه ۲۲ نوامبر سال ۱۹۶۷ شورای امنیت ملل متحد این خطر بزرگی که صلح جهان را تهدید میکند بر کنار خواهد شد .

جلالتآب صدراعظم ، دوستان عزیز !
من با این مسافرت خود به کشور دوست و همسایه ما پیام حسن نیت حکومت و مردم افغانستان را به جلالتآب شما و توسط شما به مردم اتحاد شوروی میرسانم .

یقین دارم این بازدید تبادل نظر روی مسایل مورد علاقه هر دو کشور مانند دیگر مسافرت های متقابل که در گذشته همواره در راه تشدید مزید روابط ما کمک کرده است این بار نیز در راه تفاهم بیشتر و استحکام و توسعه علائق مأمور و مثمر خواهد بود . بانجدید مراتب تشکرات صمیمانه خویش و همسر و همراهانم از جلالتآب شما و زعمای اتحاد شوروی جام خود را به صحت جلالتآب شما و زعمای کشور دوست و همسایه اتحاد

مسافرتها

افغانستان و اتحاد شوروی در راه تقوی صلح و امنیت بین المللی کمک میکند . ما اینجا در اتحاد شوروی سیاست خارجی مستقل افغانستان و آزادی آنها برای شرکت در زدودن آنچه در راه مناسبات بین المللی به علایق صلح صدمه میزند یا آزادی و استقلال مردم مان را تهدید میکند تمجید میکنیم ما معتقدیم که سیاست بیطرفی و عدم اشتراک افغانستان با عامل مهم و مثبت در امور بین المللی میباشند .

با اعتماد کامل میتوان اظهار کرد که پیش بینی های دلخواهی برای همکاری های مزید و پررنگ بین کشور های ما در مورد حل اکثر مسایل بین المللی موجود است ما جدا عقیده داریم که افغانستان مثل اتحاد شوروی صمیمانه به حفظ صلح و تقوی امنیت بین المللی علاقمند است .

رسیدن این هدف بالاتر از همه از طریق امحای نقطه های داغ جنگ و تشنجات بین المللی که از طرف نیرو های متجاوز و انتقام جوی امپریالیستی بوجود آمده اند میسر شده میتواند این سیاست در جاهتیکه ساحه تظاهر خود را تدارک کند مثلا در جنوب شرق آسیا شرق میانه ، اروپا و دیگر جا ها خطر عمده در راه انکشاف آرام و آزاد دول و مردمان که برای ترقی اقتصادی واجتماعی خود سعی می ورزند محسوب میشود .

در عین زمان نیرو های صلح و ترقی امروز به حدی بزرگ و عظیم است که جنبش و حرکت پیشروی را در راهی که برای زندگی مردمان محفل خوبترین و مترقی ترین راه باشد معین میسازد و هر قدر که بعضی اوقات وقایع جهان پیچیده شود این نیروها وقتا که متحدانه عمل کنند و به هیچکس اجازه ندهند که خود را علیه یکدیگر قرار دهند قادر خواهند بود که از صلح دفاع نموده و آفتاب را که به آزادی و استقلال شان تجاوز میکنند دفع نمایند این حقیقت را می توان در مثال پر جسته ویتنام مشاهده کرد .

مسیر وقایع در ویتنام مبارزه قهرمانانه مردم آنکشور و نتایج مرحله اول مذاکرات پاریس بین جمهوریت دیموکراتیک ویتنام و امریکایی گم بدون مساعی را برای تحمیل آرزو ها و تمایلات شخصی بالای سایر مردمان از طریق تجاوز آشکار میسازد .

اکنون نخستین قدم به سوی حل صلح آمیز مسئله ویتنام برداشته شده است . برای اعاده صلح در خاک ویتنام ختم کلیه تجاوزات بر جا کیمیت جمهوریت دیموکراتیک ویتنام ، اخراج عساکر امریکا و متحدین

آن از ویتنام جنو بی واحترام حق مردم ویتنام جنوبی برای حل مسایل داخلی شان بدون هر گونه مداخله از خارج بر اساس یک پروگرام دیمو کراتیک جنبه آزادی ملی ویتنام جنوبی ضروری میباشند . مساعی رژیم دست شانده ویتنام جنو بی به رهبری وان تیو برای بر هم زدن موافقتنامه پاریس یکبار دیگر آنها را به حیث رژیم غیر ملی که از علایق و منافع نفوس ویتنام جنو بی نمایندگی نمی کند اشکار ساخت .

اتحاد شوروی مجدانه به طرفداری مردم ویتنام ادامه خواهد داد و از حق مقدس آنها برای مالیکت کامل کشور شان و برای اعمار یک آینده مسعود حمایت و پشتیبانی خواهد کرد .

حوادث ویتنام باید درس عبرتی برای حلقه های حاکمه اسرائیلی نیز باشد که به سیاست تجاوز کارانه خود در برابر کشور های عربی اصرار میورزند . هر قدر این جلسه ها جستجوی حل صلح آمیز مسئله شرق میانه را بیشتر بر هم بزنند خسارات وارده را بشمول خسارات معنوی و سیاسی بیشتر متحمل خواهند شد داعیه عادلانه مردمان عربی ومجادله شان برای امحای اثرات تجاوز اسرائیل به پیروزی نایل خواهد شد .

مردمان و ملل از حکومت ها وزمامداران مسئول رهنمای کشور های شان توقع دارند که با صراحت وممانعت راه صلح را انتخاب کنند . آنچه آنها باید بکنند این نیست که پلان های جدیدی که منتشی بخوابکاری ، اصطکاک و تصادم جدید و منازعات میگرد طرح کنند بلکه مضممانه مساعی برای برقراری صلح بخروج دهند و این چنگانه را هیست که پاسچگوی مسایل وانکشافات اوضاع جهانی میباشند .

مردم اتحاد شوروی رضائیت دارد که مشاهده میکنند درین شرایط در مجادله برای همکاری صلح آمیز وسیع و دوستی بین مردمان اتحاد شوروی و افغانستان هر دو ملت با عالی ترین درجه تفاهم و توافق متقابل به هم متحد میباشند .

کمیسیون خبر پاپایی بیانات خویش جام خود را به انکشاف دستمکملو مزید روابط دوستانه اتحاد شوروی و افغانستان به وسعت اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان و به وسعت شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و خانم شان ومهمانان افغانی ، به پیروزی وسعدت مردم شجاع افغانستان بلند نمود . شباغلی اعتمادی ساعت ۴ بعد از ظهر

د افغانستان کالني

همان روز په وقت افغانستان يا محصلين افغاني که در مسکو مصروف تحصیل میباشند در انستیتوت تعلیمات عالی مسکو ملاقات نموده براجع به امور جاریه مملکت با آنها صحبت و توصیه کردند تا در راه کسب علم و آماده شدن برای خدمت به کشور سعی و کوشش نمایند .

کذا ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت پنج وقت افغانستان در مجلس رسمی که به مناسبت پنجاه و یکمین سالگرد انقلاب اکتوبر در قصر کنجره ها در کریملین ترتیب شده بود اشتراک کردند .

تاریخی دارد بازدید نمودند .
بعدا ښاغلی صدراعظم در ۲۵ کیلو متری شهر لیننگراد از اقامتگاه موقتی لیتن دیدن نمودند .
همچنان ښاغلی صدراعظم بعد از ظهر همان روز از موزیم معروف ازمیتاژ و کلیسای ایساک در شهر لیننگراد بازدید به عمل آوردند .
ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، میر من اعتمادی و همراهان شان بعد از ظهر ۱۸ عقرب از قصر امپراطور روسیه در محل پوتسکین که در قرن ۱۸ بنا یافته و همچنان از بعضی محلات تاریخی دیگر شهر لیننگراد

ښاغلی اعتمادی صدراعظم بازعمای اتحاد شوروی نور قصر کرملین

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و همراهان شان روز ۱۶ عقرب از تالار کنفرانس کانگرس در لیننگراد و بعضی مواضع تاریخی آنجا دیدن کردند .
همچنان ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم میرمن اعتمادی و همراهان شان قبل از ظهر همان روز رسم گذشتی را معاینه کردند به مناسبت پنجاه و یکمین سالگرد انقلاب اکتوبر در مسکو صورت گرفت .
کذا ښاغلی صدراعظم بعد از ظهر ۱۶ عقرب در دعوت سالانه که از طرف زعمای اتحاد شوروی به مناسبت سالگرد انقلاب اکتوبر در قصر کریملین در تالار کانگرس ها ترتیب شده بود شرکت کردند .
ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و همراهان شان قبل از ظهر ۱۷ عقرب از کشتی (اورورا) ۵۸ که برای اتحاد شوروی حیثیت دیدن نمودند .
کذا ښاغلی صدراعظم متروی شهر لیننگراد و فوایحی عمارات جدید را مشا هده کردند .
ښاغلی صدراعظم و همراهان شان شام ۱۷ عقرب در دعوتی اشتراک نمودند که از طرف کمیته اجرائیه شوروی وکلای شهر لیننگراد با افتخار شان ترتیب شده بود .

بیانات ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در کمیته شهری لیننگراد:
از اظهارات دوستانه و خیر مقدم شما و احساسات شما نسبت به افغانستان قلباً متشکرم .
خوش وقتم از اینکه بار دیگر به کشور دوست و همسایه اتحاد شوروی مسافرت نموده و خاصه در مراسم پنجاه و یکمین سال انقلاب اکتوبر بر سبب گرفتیم .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم همین‌باز دید از کشتی # و رورا (۵۸)

مختلف تاریخ نقش بر جسته داشته‌وخاصتاً در انقلاب اکتو بر مقام تاریخی بزرگی کسب کرده است مسافرت می نمایم . نام شهر لیننگراد در صفحات تاریخ به خاطر پیکار شهر یان قهرمان آن‌همان‌طوریکه در انقلاب بزرگ اکتو بر سهم در خشان داشته اند علیه تجاوز بیگانگان باخطوطدرشت درج است باشندگان این شهر همان‌طوریکه در سالهای تاریخ جنگ دوم جهانی درپهلوی مردم سلیز نقاط این کشور پهناور مثال

مسافرت من در این موقع و در ایام این احتفال بزرگ باین حقیقت مهم که افغانستان مستقل و دولت جدیدالتاسیس شوروی یکدیگر را قبل از همه دول جهان برسمیت شناخته صیغه خاصی دارد که منشاء آن در ایام پر افتخار نیم قرن قبل یعنی پا گذاشتن هر دو ملت های مادریک مرحله نوین زندگانی تاریخی میباشد . خوشی بیشتر من در این است که برای بار اول از این شهر زیبا که در مرا حل

د افغانستان کالسي

برجسته ايتار در راه وطن و مقابله با بيگانگان راه به خاطر حفظ استقلال وطن خویش به جهانيان ثابت ساختند امروز در راه اعمار کشور های دوست با مساعي مردم ما ن ايشان مشغول زحمت کشي ميباشند . آشنائي با اين شهر بر علاوه شهرت تاريخي آن صورت بشري خاصی دارد . متخصصين باشنده شهر مترقي لينگراد دريك عده پروژه های انگشا في افغانستان که به مساعدت دولت دوست و همسايه ما اتحاد شوروی رويدست است در کنار ديگر متخصصين شوروی سهم گرفته و با محبت وجديت که خاصه مردم اين کشور است زحمت کشيده اند .

از طرف ديگر يک عده جوانان افغانستان در موسسات بزرگ و نامدار تعليمي اين شهر مشغول تحصيل ميباشند . يقين داريم اين جوانان هنگامه با اندوخته های بزرگ علمي به وطن باز گشتند مصدر خدمت قابل قدری به افغانستان خواهند شد .

مسروريم از ينگه درين محفل تشکرات و امتنان مردم و حکومت افغانستان را درين مورد به حکومت و مردم همسايه بزرگ ما و مردم اين شهر زيبا ابراز می نمايم . اطمینان کامل دارم که مسافرت زعمای افغانستان و اتحاد شوروی به کشور های يکديگر و آشنائي نزديک مردمان مناطق مختلف آنها در راه نزديکی روز افزون کشور ها و مردمان ايشان

اثر نيکوتی ميگذارد . خوشبختانه اين وجه در روابط افغانستان و اتحاد شوروی به صورت نيکوتی وجود دارد و مسرت دارم که ملاحظه ميکنم در هر منطقه اين کشور زيبا و پهناور مسافرت ميکنم با احساسات گرم و مهمان نوازی های صميمانه مردم دوست شوروی که زاده دوستی صميمانه و نشانه اثرات ارزنده زيست با همی و همسايگی نيك است مواجه ميگرديم .

ميخواهم در اين فضای دوستی و صميميت تشکرات خالصانه خود را به مناسبت مهمان نوازی گرم و استقبال با حرارتی که از من و همراهانم بعمل آورده ايد تقديم دارم و از حاضرین اين محفل تمنا دارم جام خویش را با من يکجا بلند کنند .

به صحت و سلامت زعمای کشور دوست ما اتحاد شوروی ، به صحت و سلامت همزبان محترم ما و به رفاه مزید مردم اتحاد شوروی و افغانستان ، به دوستی روز افزون افغانستان و اتحاد شوروی ، به صلح و رفاه جهان .

مذاکرات رسمی بين حکومت افغانستان و اتحاد شوروی ساعت ۱۲ ظهر ۱۹ عقر ب به وقت افغانستان راجع به مسایل مورد علاقه دو کشور به شمول مسایل بين المللی و روابط اقتصادی طرفين در قصر کريمين صورت گرفت .

در اين مذاکرات که در فضای صميميت

گوشه از مذاکرات رسمی بين هیئت های افغانی و اتحاد شوروی

مسافرتها

مشخصات دوستی بین هر دو کشور ما از بسی جهات قابل توجه میباید شد. دوستی افغانستان و اتحاد شوروی صبغه تاریخی دارد و نشیب و فراز سیاست های جهانی آنرا متاثر نمیکند. علایق ما از زمان انقلاب کبیر اکتوبر که خوشوقتم در مراسم پنجاه و یکمین سالگروه آن اشتراک نمودم از زمانیکه افغانستان به استرداد استقلال خویش نایل گردیده همواره بر پایه های متین حسن نیت، احترام متقابل، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر و همکاری در ساحه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی بازعایت میزات سیستم های اقتصادی و سیاسی یکدیگر استوار بوده است. با تعقیب خط مشی مودت و همکاری اقتصادی مطابق مصالح هر دو ملت دوستی ما متقابل و روزافزون میباید. و تاثیر آن در استواری صلح در این ناحیه و در همه جهان اگر مساعد دارد که به این ترتیب بهترین نمونه همزیستی مسالمت آمیز و بالمره بین دو همسایه میباشند.

یکی از عوامل و مظاهر استحکام این دوستی مسافرتها و متقابل رهبران هر دو کشور به کشور دیگر و تبادل هیئت های فرهنگی و اقتصادی بین یکدیگر است چه تماس زیاد و شناسائی مزید استحکام دوستی را تأمین میکند درین جا لازم میدانم از تحقیقاتیکه ذریعه دانشمندان کشور دوست همسایه ما

انجام شد از جانب افغانستان بنیادلی نورا احمد اعتمادی صدراعظم، بنیادلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت و بعضی از همراهان بنیادلی صدراعظم و از جانب اتحاد شوروی بنیادلی الکسی کاسیگین صدراعظم، بنیادلی گرومیکو وزیر خارجه و عده از ماورین عالیرتبه اتحاد شوروی اشتراک ورزیده بودند. بنیادلی نورا احمد اعتمادی و همراهان شان شام ۱۹ عقرب در دعوتی اشتراک نمودند که بافتخارشان از طرف انجمن دوستی و روابط فرهنگی اتحاد شوروی و افغانستان در تالار کتابخانه ادبیات زبان خارجی ترتیب شده بود. بنیادلی اعتمادی صدراعظم درین دعوت بیانیه ایراد کردند.

هتین بیانیه بنیادلی نورا احمد اعتمادی:

اعضای گرامی انجمن روابط فرهنگی شوروی و افغانستان! از کلمات خیر مقدم و اظهارات محبت آمیزیکه نسبت به افغانستان و مردم افغانستان اظهار شد از صمیم قلب تشکر نموده و مسرت دارم خود را بار دیگر بین علاقمندان کشور خود می بینم. خوشوقتم پیام دوستی مردم افغانستان و انجمن دوستی افغانستان و شوروی را که رئیس آن یو هاند محمد اصغر اینجا حاضر است به شما ابلاغ مینمایم.

بنیادلی اعتمادی صدراعظم حین ایراد بیانیه در تالار کتابخانه ادبیات زبانهای خارجی در اجتماع انجمن دوستی افغان و شوروی

بلند بردن سطح زندگي مردم نیز مورد توجه قرار داده است .

اهداف اقتصادی ما موازی به اهداف اجتماعی و فرهنگی و معنوی است . زیرا شرط اساسی ترقی يك جامعه هماهنگی در شقوق مختلفه زندگی میباشد .

تعلیم و تربیه در افغانستان کاملاً مجانی میباشد . توجه حکومت در راه صحت عامه نظر عمده حکومت است .

افغانستان در حیات سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی خویش در مرحله قرار داد که به همکاری قاطبه مردم خویش اطمینان دارد

در اخیر از توجه اعضای محترم انجمن روابط فرهنگی اتحاد شوروی و افغانستان تشکرات خود را تقدیم مینمایم . پاینده و باقی بلاد دوستی افغانستان و اتحاد شوروی جاویدباد صلح جهان .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم شام ۲۰ عقرب در دعوتی اشتراک فرمودند که بافتخار شما از طرف سفارت کبرای افغانستان متعین مسکو ترتیب یافته بود که در آن الکسی کاسیگین صدراعظم دیمتری پولیانسکی بومازروف معاونین صدراعظم اتحاد شوروی اعضای معیتی ښاغلی اعتمادی صدراعظم و بعضی دیگر از مامورین عالیرتبه اتحاد شوروی اشتراک ورزیده بودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم، میرمن عالیه اعتمادی خانم ښاغلی صدراعظم و همراهان شان پس از مسافرت به اتحاد شوروی سه شنبه ۲۱ عقرب بکابل مراجعت نموده .

ښاغلی صدراعظم موقعیکه فضای مسکو را ترک می نمودند پیام آتی را از طیاره هواپیما رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی مخاطره کردند :

جلالتآب ، ن کاسیگین !

رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی !

درین هنگام که کشور زیبای شما را ترک میکنم آرزو مند م به جلالتمآب شما و دیگر رهبران شوروی تشکرات قلبی خود ، محسوس و همراهان خود را از پذیرائی با حراتی که از ما به حمل آوردید اظهار دایم . اینک مسافرت من مصادف با سالگره نخستین سال دو مین نیم قرن انقلاب بود موقع آنجا میسر نمود یک باز دیگر اهمیتی که مردم افغانستان برای دوستی نیمقرن افغانستان و اتحاد شوروی قائل اند و فضائی آن در مذاکرات صمیمانه ما در مسکو محسوس بود خاطر نشان شود .

بهترین تمنیات خود را برای صحت و موفقیت جلالتمآب شما و استواری مزید دوستی افغانستان و شوروی اظهار میدارم .

اتحاد شوروی راجع بالسنه پښتو و دری صورت میگیرد با قدرانی یاد نمایم . قاموس بزرگ زبان پښتو به روسی با اساس مدارک افغانی و در پایان سالهای متمادی مساعی و همکاری دانشمندان شوروی تقویه گردیده است قدم مؤثر دیگر برای شناسائی زیاد تر مردمان ما محسوب میشود .

اکنون عده زیاد از شاگردان افغانی در شقوق مختلفه در مدارس عالیه شوروی تحصیل میکنند و استادان کشور دوست ما اتحاد شوروی با تمام جدیت در افغانستان مشغول تدریس اند که این خود نمونه بارز دیگری از تقویه روابط حسنه و شناسائی بهتر مردمان ما میباشد .

همکاری اقتصادی افغانستان و اتحاد شوروی یکی از بهترین مظاهر استواری علایق هر دو کشور میباشد .

کشور دوست و همسایه ما اتحاد شوروی بیش از هر کشور دیگر به افغانستان مساعدت اقتصادی نموده و مینمایند یک حصه عمده زیر بنای اقتصادی افغانستان طی پلانهای پنجساله اول و دوم مثل قسمتی از شاهراهها بعضی بندها به کمک دوستان شوروی ما و بزحمت کشتی فرزندان افغان اعمار گردیده است .

سهم گیری دوستان شوروی ما در پلان پنجساله سوم افغانستان نیز به تمقیب علایق حسنه بین هر دو کشور میباشد که اساس آن حسن نیت و نمونه در خشان حسن همجواری است . همکاری در ساحات مختلفه زندگی توأم به احترام و اعتماد متقابل حسن همجواری ، همزیستی مسالمت آمیز و همکاری متشمر در راه دوستی میزده دوستی بین مرصقان افغانستان و اتحاد شورویست . همان طوریکه دوستان افغانی شما از ترقیات و پیشرفتاتی که نصیب کشور دوست شما ن اتحاد شوروی در ساحات مختلفه صنعتی ، زراعتی ، اقتصادی و تکنالوژی گردیده مسرورند متعینم که دوستان شوروی ما از ترقیات افغانستان نیز مسرور میگرددند .

افغانستان در تحت قیادت اعلیحضرت معظم هابیبونی و به مساعی مردم زحمتکش خویش هر راه بلند بردن سویه زندگی اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و سیاسی مجاهدت دارد .

تطبيق پلانهای پنجساله اول و دوم افغانستان که با همکاری دوک دوست و اتحاد شوروی صورت گرفته برای افغانستان زمینه مرحله جدیدی را بوجود آورده است که در نتیجه آن افغانستان در پلان پنجساله سوم خویش پروژهای زود لمر را به غرض

متن اعلامیه مشترک افغانستان و اتحاد شوروی

ذوات ذیل شرکت داشتند .
 ن . ک . بای با کوف معاون شورای وزیران اتحاد شوروی .
 ا . ا . گرومیکو وزیر امور خارجه .
 ن . س . ج . پاتولیچف وزیر تجارت خارجی .
 س . ا . سکاچکوف رئیس کمیته دولتی روابط اقتصادی خارجی .
 و . م . وینو گسراف معین وزارت امور خارجه .
 ک . ا . الکسندروف سفیر کبر اتحاد شوروی در افغانستان .
 س . پ . کیکتیف رئیس شعبه شرق میانه وزارت امور خارجه اتحاد شوروی .
 در موقع این مذاکرات که در فضای دوستی و حسن تفاهم کامل جریان داشت در اطراف مسایل عمده اوضاع بین المللی کنونی به شمول مسایل منطقه تبادل نظر به عمل آمد . همچنین موضوعات مربوط به توسعه مزید روابط افغانستان و اتحاد شوروی از هرجهت مورد مطالعه جامع قرار گرفت .
 غور بر مسایل بین المللی موقع دادمطابقت و یانزدیکی موقف ها و نقاط نظر حکومت های افغانستان و اتحاد شوروی به پیمانده وسیعی مجدداً خاطر نشان شود که طرفین اظهار نمودند تصمیم دارند به اقدامات خود در جهت کاستن کشیدگی های بین المللی و برقراری صلح استوار بین دوله ادامه دهند . طرفین وفاداری خود را به اصول سازمان ملل متحد و آرزومندی خود را برای تحکیم این موسسه بین المللی به منظور اینکه بتواند نقش خود را به حیث وسیله صلح در سرتاسر جهان ایفا کند تأیید و اظهار عقیده نمودند . سیاست بیطرفی مثبت و عدم الحاق به پیمانها و دسته بندیهای نظامی که از طرف افغانستان تعقیب میشود در امر حفظ صلح و تخفیف کشیدگیهای بین المللی و منطقه نقش بارزی دارد .

طرفین از حصول موافقت حاصله در پارسیس راجع به قطع کامل بمباران هوایی و سایر عملیات جنگی مقابل جمهوریت دیموکراتیک ویتنام و در باره ادامه جلسات بان با شرکت نمایندگان جمهوریت دیموکراتیک ویتنام و جبهه ملی آزادی ویتنام جنوبی ، اولیای امور سایگون ، ایالات متحده امریکا به منظور حل مسالمت آمیز مسئله ویتنام اظهار رضائیت و خرسندی نموده این توافق را به

صدراعظم افغانستان یناغلی نوراحمد اعتمادی به دعوت رئیس شورای وزیران یناغلی ا . ن کاسیگین و حکومت اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی از ۱۴ تا ۲۱ عقر ب ۱۳۴۷ مطابق به ۵ تا ۱۲ نوامبر ۱۹۶۸ به همراهی همسرشان به اتحاد شوروی مسافرت رسمی و دوستانه نمودند .

ذوات آتی به معیت جلالتمآب صدراعظم بودند : یناغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت عظمی ، پوهاند محمد اصغر رئیس انجمن دوستی افغانستان و شوروی و وزیر عدلیه ، دکتور عبدالواحد سراپی وزیر مشاور و دیگر شخصیت های رسمی .

صدراعظم افغانستان و همراهان شان در موقع اقامت در اتحاد شوروی در مراسم جشن سال اول دومین نیم قرن انقلاب کبیر سو سیالیستی در مسکو شرکت نمودند صدراعظم افغانستان با این مناسبت تبریکات اعلیحضرت معظم همایونی و مردم افغانستان را به زعمای مردم شوروی ابلاغ داشتند .

حضور بهم رسانیدن رئیس حکومت افغانستان درین احتفال مظهر دیگر دوستی پایدار افغانستان و اتحاد شوروی است که در سالهای پیریزی دولت افغانستان مستقل و ایجاد دولت شوروی نیم قرن پیش بنیان گذاری گردید .

صدراعظم افغانستان و همراهان ایشان علاوه بر ماسکو به شهر لیننگراد مسافرت کرده با آثار تاریخی و موسسات آن شهر و اطراف آن آشنا شدند .

سرتاسر این مسافرت از ایشان پذیرائی صمیمانه و مهمان نوازی با حرارت که مظهر احساسات ، احترام صمیمی و دوستی مردم شوروی نسبت به مردم افغانستان است به عمل آمد .

صدراعظم افغانستان با صدر هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی . و . پادگورنی ملاقات نمود .

صدراعظم افغانستان باریس شورای وزیران اتحاد شوروی ا . ن کاسیگین مذاکرات نمودند درین مذاکرات از طرف افغانستان علاوه بر وزیرای مذکور جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانی در ماسکو ، دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی و دکتور سعیدالله غوثی مدیر روابط سیاسی اشتراک نمودند .

از طرف اتحاد شوروی درین مذاکرات

د افغانستان گالني

ملل متحد و فيصله های ملل متحد اظهارنموده و موقع تبادل نظر راجع به مسایل مورد علاقه موقعبهای اساسی خود را که در اسناد مشترک و اعلامیه های افغانستان و اتحاد شوروی قبلا اظهار شده است تأیید نمودند .

هنگام تبادل نظر مفصل راجع به مسایل مربوط به روابط افغانستان و اتحاد شوروی باز دیگر خاطر نشان گردید این مناسبات عاری از هرگونه اختلاف و میری آزمایش حل نشده می باشد ، افغانستان و اتحاد شوروی در عصر حاضر نخستین دو کشوری بودند که باوجود تفاوت در رژیمهای اقتصادی اجتماعی و سیاسی علایق خویش را به اساس احترام استقلال ، تمامیت ارضی و حاکمیت و اعتماد متقابل و تساوی حقوق و عدم مداخله داخلی یکدیگر توأم با همکاریهای مفید بنا کردند چنانکه این همکاریها در انجام نخستین و دومین پلانهای پنجساله افغانستان نقش بارز داشت .

موافقت هاییکه بین جانبین راجع به مسایل اقتصادی تجاری و فرهنگی منعقد شده است موفقانه اجرا می گردد طرفین تصمیم خود را برای توسعه و بسط همکاری بین خود ها طی دوره اجرای سومین پلان پنجساله افغانستان چنانکه در موافقت نامه ۱۶ دلو ۱۳۴۶ مطابق به ۶ فروری ۱۹۶۸ (که به تصویب مقامات مربوط هر دو کشور رسیده) درج گردیده است اظهار نمودند .

طرفین از ظهور امکانات جدید در زمینه حمل و نقل زمینی و هوایی بین دو کشور و همچنین در مورد استعمار شبکه رو به توسعه شاهراه های افغانستان برای مقاصد ترانزیت که با منافع دیگر کشور های این منطقه مطابقت دارد اظهار رضایت نمودند . توسعه همکاری اتحاد شوروی و افغانستان موافق با منافع هر دو کشور و صلح جهان کاملا مطابقت دارد و نمونه خوب همزیستی مسالمت آمیز دول دارای سیستمهای اجتماعی مختلف میباشد .

هر دو کشور این خط مشی دو سستی و همکاری را در هر ساحه که متضمن منفعت متقابل است پنجاه سال پیش به حیث اساس روابط خود شناخته اند و در شرایط مختلف اوضاع بین المللی مورد آزمایش گذشت زمان قرار گرفته و ازین امتحان موفقانه بدرآمده است .

حیث موفقیت مهمی در راه حل و فصل مسالمت آمیز مسئله ویتنام میدانند . طرفین معتقدند که در حال حاضر برای حل کلی مسئله ویتنام از راه سیاسی شرایط مساعد تری فراهم گردیده است و اظهار امید واری نمودند مذاکرات پاریس به حل و فصل مسئله ویتنام به شکلی که آرزو مند یهای مردم ویتنام را منعکس کند مطابق موافقتنامه های ۱۹۵۴ ژنیو منتهی گردد .

هر دو جانب اندیشه عمیق خود را اظهار نمودند که در شرق نزدیک اوضاعی که در نتیجه تجاوز اسرائیل بر ضد دول عربی به میان آمده است پیوسته همچنان برای صلح خطیر می باشد .

طرفین معتقدند مندرجات فیصله نامه مورخ ۳۰ عررب ۱۳۴۶ مطابق مورخ ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت سازمان ملل متحد به شمول لزوم خروج کامل قوای اسرائیل از خاک تحت اشغال غرب برای حل و فصل سیاسی در شرق نزدیک اساس مناسبی می باشد و باین مناسبت هر دو جانب از ما سوری ت سفیر کبیر گوناویارتنگ نماینده مخصوص سر منشی عمومی سازمان ملل متحد پشتیبانی مینمایند .

طرفین برای حل مسئله خلع سلاح عام و تام تحت کنترل مؤثر بین المللی اهمیت بزرگی قایل شدند .

ازینکه معاهده جلو گیری از انتشار سلاح ذروی از طرف اکثریت دول جهان امضاء شده است اظهار رضایت مندی نمودند این امر قدم مهمی در راه نجات بشریت از خطر سلاح ذروی و نمونه امید بخش حل مسایل پیچیده بین المللی است که محل قبول همه میباشد . طرفین عزم خود را به منظور ابراز مساعی آئینده به اتفاق سایر دول صلح دوست به منظور حل مسئله خلع سلاح اظهار نموده باین مناسبات خاطر نشان نمودند پیشنهاد های جدید شامل بیانیة حکومت اتحاد شوروی که بتاريخ ۱۰ سرطان ۱۳۴۷ مطابق اول جولای ۱۹۶۸ راجع به برخی اقدامات تاخیر ناپذیر برای قطع مسابقه تسلیحاتی و خلع سلاح به سازمان ملل متحد تقدیم گردیده ، اساس خوبی به منظور اقدامات آئینده در ساحه خلع سلاح می باشد . طرفین نیت و تصمیم پایدار خود را برای صرف هر گونه مساعی ممکنه به منظور محو کامل بقایای استعمار مطابق اساسات منشور

و تحکیم مزید روابط بین اتحاد شوروی و افغانستان مقام ارزنده خواهد داشت .
 صدراعظم افغانستان به منظور تذکرات شایسته پنجاهمین سالگره تاسیس علائق دوستانه بین افغانستان و اتحاد شوروی از جلال‌آباد . ن کاسیگین رئیس‌شورای وزیران اتحاد شوروی دعوت به عمل آوردند تا سال آینده به افغانستان مسافرت رسمی و دوستانه نمایند . این دعوت بامسرت قبول گردید .

طرفین بار دیگر خاطر نشان نمودند عزم راسخ دارند در آینده نیز این روابط دوستی و اعتماد متقابل بین دو کشور که با منافع مردمان افغانستان و شوروی و هدف های استحکام صلح مطابقت دارد توسعه دهند .
 مسافرت صدراعظم افغانستان نور احمد اعتمادی در اتحاد شوروی فرصت دیگری را برای ادامه تبادل افکار مفید و با ثمر بین زعمای دو کشور فراهم ساخته در توسعه

بازدید بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم از ولایات

جنوب غربی کشور

رفوع و به اقتضای زمان خود را آماده سازیم . بناغلی اعتمادی علاوه نمودند توقع اعلیحضرت معظم همایونی و همه ما و شما همینست تا باصلاح علم خود را آماده بسازیم .
 وظیفه هر کدام ما خواه پدر یا مادر و یا جوانان اینست تا از وسایل دست داشته باوجود امکانات و وسایل محدود استفاده اعظمی رابنمائیم و باید مساعی مامطلوب باشد .
 بناغلی صدراعظم گفتند : ما امروز با چندین دشمن غیر مرئی از قبیل فقر ، جهل ، بیسوادی و مرض مواجه هستیم که با تمام قوت و توانایی با آن مجادله کنیم و باوجود مشکلات امروزی زمین را طوری فراهم نماییم که بایک اطمینان بیشتر به آن پیش برویم .
 بناغلی اعتمادی گفتند : گر چه وسایل ما محدود است با آنها هدف و غایب اساسی ما اینست تا متوجه باشیم که چطور میتوانیم پسمانی های خود را مرتفع سازیم .
 بناغلی صدراعظم علاوه نمودند چیزی مهم فهم ادراك موقعیت مملکت ما در جهان امروزیست این تنها وظیفه حکومت وقت و یار رئیس حکومت نیست یعنی این وظیفه متوجه همه ما چه زارع ، معلم ، شاگرد و غیره است که با اشتراك مساعی متوجه آن باشیم .
 زمانی این منطقه تاریخی مرکز فرهنگ و کلتور بود و ما باید بکوشیم تا همان موقعیت را حفظ کنیم ، گرچه مملکت ما یک کشور انکشاف نیافته است ولی دارای منابع سرشار میباشد علاوه کشور ما مملکت اسلامی بوده و ملت افغان دارای تاریخ درخشان و گذشته پرافتخار میباشد و اولاد همان مردان هستیم

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بمنظور رفع مشکلات مردم ولایات جنوب غربی کشور و برای بازدید از پروژه های صنعتی ، زراعتی و عمرانی آن مناطق بتاريخ ۴ جدی ۱۳۴۷ عازم آنصوب گردیدند . درین مسافرت انجنیر میر محمد اکبر رضاء وزیر زراعت و آبیاری انجنیر محمد حسین مساء وزیر فواید عامه و دکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور همراه بودند .

بناغلی صدراعظم هنگام مواصلت به لشکر گاه از طرف بناغلی محمد هاشم صافی والی و رئیس عمومی انکشاف وادی هیلمند و ارغنداب ، والیان ارزگان و فراه ، سناتوران و وکلای منطقه رؤسای دوایر ، رئیس محکمه یناروال لشکر گاه ، مامورین ، شهربان و شاگردان معارف استقبال گردید .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت یازده و نیم قبل از ظهر ۴ جدی از سر بندنهر بغرا در هشت کیلو متری و بند برق کانال بغرا در سه کیلو متری شمال شهر گرشک دیدن کردند .

بناغلی صدراعظم در محضر اهالی و طلاب معارف و لسوالی گرشک گفتند : برای من این یک فرصت نیک است که از نزدیک با شما تماس گرفته و به این منطقه تاریخی آشنائی بیشتر حاصل میکنم مطلب من از آمدن به اینجا اینست تا از نزدیک با مشکلات شما آشنا شده و برای رفع آن با مساعی هم بکوشیم بناغلی صدراعظم گفتند : چیز مهمی که از همه اولتر با آن احتیاج داریم علم و معارف است تا در پرتو آن بتوانیم مشکلات خود را

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم در میان اجتماع مردم غرشک

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم بعد از ظهر همان روز با مامورین، اهالی، معارف و شاگردان معارف لشکر گاه ملاقات نمودند. ښاغلي صدراعظم ضمن بیانیه در اجتماع بزرگ آنجاستمینیات و سلامهای اعلیحضرت معظم همایونی را به مردم رسانیده اظهار کردند: منظور اساسی آمدن من و رفقایم درین منطقه جز آشنائی باشما و رسیدگی به آن مشکلاتی که در حدود مقدرور توان حکومت برای رفع آن باشد نیست.

ښاغلي صدراعظم علاوه کردند وقتیکه رسیدگی به مشکلات می گویم در ظاهر جمله مختصر نیست اما معنی بسیار وسیعی دارد که ما باید آنرا با واقع بینی ارزیابی کنیم. و دریابیم مشکل ما چه میباشد ریشه های مشکل ما از کجاست و عواملی که این مشکل از آن نشئت کرده بکدام جوانب متوجه است. ښاغلي صدراعظم افزودند همچنین باید در پهلوئی آن وقتی که رسیدگی به مشکل را تذکر میدهیم باید امکانات مقدرور و میسر را که هدف آن مرتفع ساختن مشکلات است هم باید بصورت واقع بینانه ارزیابی کنیم.

ښاغلي صدراعظم افزودند که هیچ پیشرفت در یک کشور ولو پیشرفته هم باشد بدون وجود حسن تقاضا هم، نظم، ثبات میسر شده نمی تواند.

ښاغلي صدراعظم گفتند وقتیکه ما نظم، ثبات و استقرار میگوئیم در

که دارای گذشته پر افتخار بودند. ښاغلي صدراعظم علاوه نمودند شرایط و ایجابات زمان چیز های نوی را اقتضا دارد که ما باید با آن آماده باشیم. قانون اساسی را که بقیادت اعلیحضرت معظم همایونی قبول کرده ایم به ما حکم میکند که برای موفقیت و تعمیم آن کوشش بکنیم تا موفقیت مزید نصیب ما شده بتواند. ښاغلي صدراعظم گفتند: من خود را در مقابل وظیفه بزرگ می بینم که درین راه از هیچگونه مجاهدت دریغ نخواهم کرد.

چشم امید مملکت طرف جوانان کشور است و فردای مملکت بدست جوانان است تا در بر تو علم و دانش همه ماوشما مصدر خدمتی شده بتوانیم تا طوریکه پادشاه و وطنخواه ما آرزو دارند افغانستان مزاجل عالی تر قسی و پیشرفت را ببیمایند.

همچنان ښاغلي صدراعظم در محضراهایلی مارجیه تمینیات پادشاه محبوب ما را که آرزوئی جز سعادت رعایای و فائسعار شاهانه ندارند به آنها رسانیدیم و مردم را به رجایب ملی شان ملتفت ساختند.

ښاغلي اعتمادی گفتند که منظور از آمدن درین منطقه اینست که ملاحظه کنیم تا در رفع مشکلات شما به چه حد کمک بعمل آمده میتواند و همچنان مساعی و همکاری بیشتر شما را در پیشبرد کار های که جهت خیر شما در نظر میباشد جلب نمایم.

مسافرتها

مر حله اول رعایت قانون را مدنظر داریم زیرا قانون قوی ترین سلاحی است که می تواند نظم و استقرار را در کشور تأمین بکند. قانون را مردمی که بانها سپرده شده است عملی میکنند و درین قسمت سخن من بیشتر متوجه مامورین دولت است.

شباغلی صدراعظم اظهار کردند اصطلاح مامور حکومت معنی محدودی دارد. من از مامورین دولت سخن میگویم مردمیکه آنها به حیث مامورین حکومت یاد میشوند و یا یاد میشوند و یا خود را به حیث مامورین حکومت می شناسند باید بدانند در نظامی که ما داریم یعنی در نظام دیموکراسی ما حکومتی می آیند و میروند اما دولت باقیست.

باید مامورین دولت این احساس را داشته باشند که آنها خدمتگاریکدسته، یکجمعیت یا یک گروه مخصوص نیوده بلکه آنها خدمتگاران خالص وطن، مملکت و پادشاه خود هستند.

مامورین دولت نه تنها احساس مسئولیت بکنند. بلکه باید بوظایف خود به طوری رسیدگی کنند که در آن خدای پاک را حاضر دیده ایمان و وجدان خود را و مسئولیتی را که به آنها سپرده شده در نظر داشته باشند.

شباغلی اعتمادی علاوه نمودند هیچ جامعه نمیتواند ادعا بکند که بطرف یک فردی بهتر متوجه خواهد بود تا آنکه عدالت اجتماعی در آن جامعه تأمین نشده باشد.

شباغلی اعتمادی علاوه نمودند درین فرصتی

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم حین ایراد بیانیه در محضر اهالی ولایت هیلمند

ملی خود کرده باشیم .

ښاغلی صدراعظم از کمک کشور دو ست ایالات متحده امریکا که در پروژه هیلمند به عمل آورده تشکر نموده اظهار امیدواری کردند که سلسله این امداد طوری دوام بکند که در نتیجه طوریکه آرزوی ما بوده انجام یابد .

ښاغلی صدراعظم ضمن اشاره به اصل اتکا بخود گفتند امروز در دنیایی که زندگی میکنیم وبه شرایط سیاسی که در جهان امروز موجود است باید بیشتر به نیروی طبیعی بشری خود وبه ثروت ملی خود اتکا داشته باشیم تا از آن در حدود امکانات خود حد اعظم بهره برداری را تحقق بخشیم .

درینراه من برای خود ، رفقای همکار خود و برای تمام شما و ملت افغان توفیق خدمت مزید می خواهم خدمت مزید بی شائبه و مجرد از اغراض و توفیق برای سعادت افغانستان ، برای بختیاری افغانستان به صورت کل برای سعادت ، سر بلندی و اعتلای وطن و این توفیق که من بار ها بخود دعا میکنم و این دعا یمن برای همه ملت افغانستان است که خدای بزرگ ما را در آنراه داشته باشد که راه خیر فلاح ورستگاری باشد .

خدای متعال پادشاه بزرگ ما را یاری و سالهای درازی توفیق عنایت فرماید تا با آرامش و نظم بتوانند افغانستان را به طرف آینده مصئون تر ، مطمئن تر و فر دای بهتر رهبری نمایند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم روز ۴ جدی در اجتماع اهالی ولسوالی ناد علی تمنیات نیک اعلی حضرت معظم همایونی را به آنها ابلاغ نموده ضمن اشاره به توزیع زمین در وهله نخست کار آسانی می شمارند اما بصورت عمومی امروز بیش از دوصد هکتار نفر در سرتاسر مملکت انتظار گرفتار زمین را دارند که نمیشود با این زمین محدود نیاز مندی شانرا به آسانی رفع نمود لیکن حکومت سعی خواهد کرد تا از زمین و منابع طبیعی بنحوی استفاده بعمل آید که حد اعظم بهره برداری گرفته شود و مشکلی که از این رهگذر موجود است تاحدی مرفوع گردیده از یک طرف برای مردم تسهیلات فراهم شود و از جانبی هم در تولیدات زراعتی مملکت تزئید بعمل آید .

ښاغلی صدراعظم بعد از استماع مشکلات ناقلین ولسوالی ناد علی هدایت دادند تا کمیسیون تحت ریاست دو کتور محمد عمر وزدک وزیر داخله به شمول ښاغلی عبدالروف

ورق قایم همه آرزو داریم که افغانستان یک کشور پیشرفته دنیا باشد افغانستان در هر ساحه چون معارف ، صحیه ، زراعت ، اقتصاد تجارت ودر تمام شئون و شقوق زند گی یکی از ممالک پیشرفته دنیا باشد ویا همان اصل متوازن که کمال مطلوب است ودر قانون اساسی ما از آن تذکر رفته روزی درین مملکت تامین شود مگر باید ببینیم امکانات ما چیست محدودیت های ما و مقدور ما کدامست ما ملتفت هستیم که مرتکب اعمال نشویم زیرا همه ب مردم حساب دادنی هستیم چه ما اینرا هم می فهمیم که مردم افغانستان از محاسب خواهند گرفت . اما میتوانیم خودرا در مقابل وجدان ، ایمان و مردم تیره کنیم تا آن چیز ی را که از توان امکانات ما بیرون بوده و ما هم آرزوی تامین آنرا داشتیم و شما هم آرزوی اجرای آن را داشتید و اگر آن میسر نشده باشد مربوط به تناسب امکانات و توان بوده و در عدم تامین آن است .

ښاغلی صدراعظم افزودند : نظم و آزادی در داخل قانون حق و استفاده از حق و احترام حق و مصئون بودن حقوق مردم در داخل قانون از جمله اساساتی است که مردم مانه تنها به آن ملتفت باشند بلکه باید به آن احترام بکنند .

ښاغلی صدراعظم گفتند: دیمو کراسی معنی خود سری و بی لجامی را ندارد دیمو کراسی به حکومت قانون است همانطوریکه هیچ کس حق ندارد خود را بالاتر از ارزشهاییکه در قانون اساسی کشور در مقابل حقوق ووظایف اساسی مردم درج شده قرار بدهد به همان صورت حق ندارد که در مورد رعایت و تطبیق قانون اهمال و مسامحه را بخود روا بدارد. ښاغلی صدراعظم ضمن اشاره به بهره برداری به صورت اعظم گفتند : که مملکت مادرنگاه اول فقیر است اما فقیر نیست . و ثروت طبیعی داریم که به قوت علم و دانش امید واریم بتوانیم از آن بهره برداری به نفع و سلامت مملکت خود بنائیم .

ښاغلی اعتمادی افزودند یک نمونه این ثروت را شما در ساحه لشکر گاه و هیلمند می بینید مگر کافی نیست . شما می بینید این مصرف و سرمایه گذاریکه درین منطقه صورت گرفته چه مقدار از منابع بیرونی تمویل شده و چه مقدار آنرا مردم افغانستان خود تادیه کرده اند . ازین سرمایه گذاری بزرگ همه ماوشما یک انتظار داریم وآن انتظار اینست که بهره برداری را بعد اعظم برای بلند بردن سنویه زندگی مردم خود و برای تقویه اقتصاد

سافرتها

ویسا رئیس املاک و اسکان تشکیل و بشکایات مردم از نزدیک رسیدگی نمایند .

۵. نباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم روز ۵ جدی از شعبات مختلف میر منوچولنه ، لیسه لشکر گاه شیونخی متوسط نسوان ، خاقول و پکتون ، فابریکه حجاری و نچاری آمریت تحویلخانه سنگ رخام و شعبه تخنیک هیلمند در شهر لشکر گاه در حالیکه از طرف منسوبین مربوط توضیحات داده میشد دیدن کردند .

۶. نباغلی صدراعظم هدایت دادند تا مؤسسه نسوان لشکر گاه به منظور تقویت بیشتر و انکشاف صنایع محلی با میر منوچولنه در کابل تماس حاصل کند . کذا نباغلی صدراعظم بعد از ظهر ۵ جدی از فابریکه روغن نباتی هیلمند دیدن نمودند .

۷. نباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ظهر ۶ جدی سنگ تهداپ عمارت مرکز کلتوری میرمند را در شهر لشکر گاه گذاشتند . این عمارت در ساحه هشتصد و هفتاد متر

۷. نباغلی صدراعظم چینیکه سنگ تهداپ عمارت مرکز کلتوری میرمند را میگرداند.

ښاغلي اعتمادی در خواښگاه از طرف وکلای مرکز نیمروز در ولسی جرگه ، اهالی ، معاریف وشاگردان معارف آنجا استقبالشوند ښاغلي صدراعظم پس از استماع مشکلات مردم آن ولا گفتند : ما از مدت زیاد آرزو داشتیم تا به ولایت نیمروز آمده واز نزدیک با مشکلات شما آشنا شویم اما این فرصت میسر نبود . امروز برای من و رفقایم جای مسرت است که این فرصت میسر گردید . شما از مشقت راه تذکر دادید . ما قصداً خواستیم تا از همان راهی که شما استفاده میکنید آنرا طی نموده تاملات شمارا ببینیم که برای بهبودی آن چه کاری را انجام داده می توانیم . مشکل هر فرد مملکت مشکل حکومت شماست و باید دانست که مشکل حکومت مشکل هر فرد مملکت است .

سعادت و بختیاری مملکت موضوع مورد علاقه همه مردم کشور است زیرا از تاثیرات پسماندگی و فقر مملکت همه مردم مملکت متاثر میگردد . در اعمار مملکت همه ما سهم مشترک داریم .

برای ما موجب کمال مسرت است که در یکی از ولایات باستانی کشور که در جریان تمدادی تاریخ مهذب مدنیتهای بزرگی بوده حاضر شده ایم . خرابه هائیکه در طول راه به نظر ما خورد شاهد عظمتی از تاریخ گذشته درخشان این منطقه وطن است که امروز به حیث ادوار فروزان تاریخ خود به آن افتخار داریم .

شما از مشکلاتی که امروز این ولایت به آن مواجه است واز عظمت گذشته که درین ولایت روزها ، سالها وقرن ها حکمفرما بود تذکر دادید واز طرفی به چاره جوئی مشکلات امروز خود حکومت را متوجه ساختید . تصور می کنید که با آمدن من ورفقای من مشکل ها رفع شده میتواند . من می خواهم یک حقیقت را بتوجه همه شما برسانم که البته منظور آمدن درین جا آشنائی باین مشکلات از نزدیک وجستجوی چاره جهت مرتفع ساختن مشکلات در حدود امکان و مقدر و توان حکومت شما ومردم مملکت شما است . در قسمت منابع طبیعی خداوند بزرگ ومهربان به اختیار ما گذاشته است ومخصوصاً من متوجه آن نکته هستم که باتذکر به آن شما اشاره گردید وآن منبع سرشار طبیعی وطن رود هیلمند است .

استفاده از رود هیلمند به قسمیکه مطلوب است و به طوریکه حداکثر منفعت از آن به دست آید آرزوی بزرگ ما است مشکلات

مربع به گنجایش چهار صد نفر اعمارگردیده وازآن در پروگرامهای هنری ، کنفرانس ها ، نمایش فلمهای تربیوی وصحی استفاده میگردد .

متعاقباً ښاغلي صدراعظم از دستگاه لیبنیات فارم های نسل گیری حیوانات وتبمعات زراعتی بولان در حالیکه از طرف مؤظفین مربوط توضیحات داده میشد دیدن کردند .

ښاغلي اعتمادی بعد از ظهر همان روز با مامورین ، اهالی وشاگردان لیسه زراعت ولسوالی در ویشان ملاقات نموده آنها را به وظایف ومسئولیت هایشان متوجه گردانیدند . همچنان ښاغلي اعتمادی عصر همان روز از سر بند نهر درویشان در شش کیلومتری شمال هزار جفت مرکز ولسوالی گرم سیر و فارم پنبه ساحه در ویشان ولایت هیلمند دیدن کردند .

کذا ښاغلي صدراعظم از مسجد جا مع شهر لشکر گاه دیدن نموده و مورد تهیه سامان کمبود تنویر مسجد به والی هیلمند هدایت دادند .

همچنان ښاغلي صدراعظم در باره تهیه مواد کمبود وسایل تعلیمی لیسه زراعت درویشان به والی ومامورین مؤظف هدایت دادند تا بزودی ممکنه وسایل متذکره را آماده سازند .

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت پنج ونیم عصر ۷ جدی به زرنج مرکز ولایت نیمروز مواصلت نموده و در اجتماع مامورین معاریف ، شاگردان معارف و اهالی ضمن بیانیه تنیبات نیک اعلیحضرت معظم همایونی را با آنها ابلاغ کردند .

ښاغلي صدراعظم خطاب به اهالی ولایت نیمروز گفتند : کمال مسرت دارم درین ولایت کشور که اهمیت تاریخی قابل قدر دارد حاضر میشوم و امید وارم با مشکلات شما آشنائی حاصل کرده طرق رفع آنها در حدود توان حکومت از نزدیک مطالعه نمایم . ښاغلي اعتمادی پس از عبور از دلارام با اهالی علاقه داری خاشرود ، لوخی ، شیشاوه وغرغری نیز ملاقات کردند .

ښاغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت یازده قبل از ظهر ۸ جدی از قسمت شیله رود خانه هیلمند درنه کیلومتری شمال غرب شهر زرنج دیدن کردند .

همچنان ظهر همان روز عمارات شفاخانه و هتل شهروزرنج در حالیکه از طرف مؤظفین توضیحات داده میشد مورد بازدید ښاغلي صدراعظم قرار گرفت . هکذا ښاغلي صدراعظم بعد از ظهر ۸ جدی از محل خواښگاه در کنار رود هیلمند دیدن نمودند .

موجوده که امروز بآن مواجه هستید و تذکر دادید مورد توجه حکومت است که گاهی از کم‌بانی و زمانی از زیادت آب مشکلی دارید. رفع این مشکل مستلزم سرمایه گذاری بسیار بزرگ‌ترین و اولتر از همه ساختن منابع مالی آن جستجو گردد. همچنین همکاری و مساعی مردم این منطقه در اعمار و بهره‌برداری از این ثروت طبیعی از جمله شرایط اولی است من یک بار دیگر می‌خواهم از طرف رفقای خود و شخص خود به شما اطمینان بدهم تا آنچه در حدود توان و مقدور خود داریم برای پیشرفت و خدمت مملکت و در راه اعتلا و خیر مردم مملکت مضایقه نخواهیم کرد. البته درین مامول اولتر از همه همنوائی و تقاضای مردم لازم است تا با مساعی مجموعی و مشترک بیاری خدای بزرگ تحت قیادت پادشاه محبوب خود بهمان راهیکه هدف و مطلوب همه ماوشما است و بهمان طریقی که در آن خیر و فلاح مضمّن است قدم‌های مثبت و متین و فراخ برداریم و فردای بهتری را برای مردم خود آماده سازیم.

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم پس از بازدید چند روزه شان از ولایت نیمروز و لشکرگاه ساعت ۱۲ و ۴۵ دقیقه بعد از ظهر ۱۱ جدی وارد کندهار گردیدند و با استقبال گرم شهربان و اهالی ولایت کندهار مواجه شدند. از شباغلی صدراعظم در کندهار تورا

جنرال محمد سعید قوماندان قوای عسکری، شباغلی نور احمد ستا نکزی مستوفی و وکیل ولایت. مولوی عبدالواسع رئیس محکمه، شباغلی محمد افضل شیردل بناروال سرپرست شباغلی عبدالاحد کرزی و شباغلی عبدالرحیم هاتف وکلای ولایت کندهار در ولسی جرگه رؤسای دوایر، مامورین، معارف، متعلمین و متعلمات معارف و اهالی پذیرائی کردند. مستوفی و وکیل ولایت و چندین تن از اهالی و شلگردان معارف ضمن بیانیه‌های تحسین مقدم از توجهات اعلیحضرت معظم‌ها بیرونی حکومت در رفع مشکلات و پیشبرد پروگرام‌های آن ولایت اظهار سپاس‌گذاری کردند.

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و همراهانشان بعد از ظهر همان روز به زیارت خرقه حضرت محمد مصطفی صلی‌الله‌علیه و سلم رفته پس از اتحاف درود و دعا بروح حضرت سرور کائنات (ص) از امور کاشی و میناتور کاری گنبد خرقه شریف و نقشه‌های ساختمانی آنجا در حالیکه از طرف مهندسی توضیحات داده میشد دیدن کردند.

همچنان شباغلی صدراعظم به مزار اعلیحضرت محمد شاه بابا و میرویس نیکه رفته بر روان آن راد مردان بزرگ درود و دعا اتحاف کردند.

شباغلی صدراعظم در محضر معارف و اهالی کندهار در آبد شهبدا در شهبدا کندهار گفتند:

شباغلی اعتمادی صدراعظم حین استماع مروضه یکتن از شاگردان معارف

خواهران و برادران من مردم شهر ولایت کندهار!

اولتر از همه وظیفه خود میدانم و ایسن وظیفه از طرف پادشاه بزرگ ما به من سپرده شده است که تمینات و آرزو های نیک ذات هیپونی را بشما ابلاغ کنم .

از احساسات و استقبال شما و اظهاراتى که در اینجا بجهل آمد از طرف خود و رفقای همکار خود اعضای کابینه که به معیت من مسافرت نموده اند صمیمانه تشکر میکنم . اظهارات شما موجب دلگرمی بیشتر خدام صادق میگردد که جز خدمت بی آرایش و صادقانه کشور خود آرزوئی ندارند .

شیاغلی صدراعظم گفتند: برای من و رفقای من موجب کمال خرسندی است که امروز در میان شما در شهر تاریخی کندهار در شهریکه مهد نهضت ملی مجاهدات ملی و کارنامه های قرون معاصر کشور ما میباشد خود را می یابیم .

شیاغلی صدراعظم اظهار نمودند چون به سوی گذشته متوجه می شوم در می یابم که این ناحیه کشور و مردم آن در تاریخ مملکت در مراحل مختلف نقش بارزی بازی کرده اند .

نام مردان بزرگ چون میرویس نیکه که اولین نهضت معاصر ملی افغانستان را برپا گردانام کند هار و نام کند هار را به ایشان بسته است همچنین احمدشاه بابا کبیر بانی افغانستان معاصر کسیکه نفوذ و فرهنگ افغان را در نقاط دور دست گسترش بخشید در این شهر آرمیده است .

شیاغلی صدراعظم گفتند : میدان میوند یکی دیگر از صفحات درخشان تاریخ کشور ما میباشد در آنجا مردانی باعزم راسخ به استعمار و به نیروئی که به تمامیت افغانستان تجاوز نموده بود جواب دادند . این ضربت سرتاغاز منکوب شدن استعمار نه تنها در افغانستان بلکه در سرتاسر شرق بود که همیشه مردم افغانستان به این نام ها و به این ارزش ها که در تاریخ ما جاودانه می درخشند افتخار دارند .

شیاغلی صدراعظم اظهار نمودند وقتی در گذشته کشور خود نظر می اندازیم و چهره مردانی را که امروز بنام و کارنامه های آنها افتخار می کنیم می نگریم باید عوامل موفقیت ایشان را جستجو کردیم چسان توانستند این کار نامه هارا از خود بیاد کار بگذارند . شیاغلی صدراعظم علاوه نمودند آنها به پروردگار توانا ایمان راسخ داشتند

در راه حق مردانه پایدار بوده در این طریق عقیده تدبیر ناپذیر داشتند آنها مصالح ملی خود را درک کرده و به مصالح ملی خود و وظایف سنگین خود بخوبی متوجه بودند و برای حفظ نوامیس ملی خود حس سر بازی ، فداکاری و از خود گذری را اولین شعار خود قرار داده بودند .

امروز وقتی که در اثر قربانی های پدران و نیاکان ما این امانت بزرگ و سرنوشت کشور به نسل امروز سپرده شده تکلیف خود را در قبال گذشته و آینده افغانستان که باید برای سلامت آن همه ایثار و صرف مساعی بکنیم باید بخوبی درک نمایم .

ما همه توقع داریم ما همه می خواهیم که مملکت ما یک مملکت پیشرفته باشد ما آرزو داریم همه مردم افغانستان به سلاح دانش و علم طوری مجهز باشند که ایجابات امروز مقتضی آن است ما آرزو داریم در کشور ما عدالت اجتماعی به آن پیمانان و سو به باشد که مشکلی از این رهگذر در ذهن هیچ یک از افراد کشور ما خظور نماید .

آرزو مندی ما این است که یک جامعه مرفه و مترقی باساس تعاون اجتماعی و کرامت بشری ایجاد کرده باشیم تعاون اجتماعی وقتی حاصل شده میتواند که اعتماد بین قوای سه گانه و مردم وقوه هائیکه آنها بهعنا وین مختلف در نظام قانون اساسی افغانستان وظایفی بعهده دارند بوجود آید .

مردم افغانستان از این اورگانها و سازمانها و این توقعاتی دارند . مردم افغانستان باید به حکومت خود که قوه اجرائیه است و از طرف مردم بنام حکومت به خدمت مردم گماشته شده اعتماد داشته باشند .

شیاغلی صدراعظم افزودند اعتماد حاصل نمیشود تا آنکه یک حکومت شایستگی آن را نداشته باشد این شایستگی تنها به گفتار نیست و باید مظاهران در کردار و عمل و در جریان زندگی روزانه ما مشهود باشد از طرف دیگر مردم کشور خاصاً طبقه جوان و منور که آرزو های پیشرفته و مترقی دارند باید مسایل مملکتی ، مسایل ملی و مسایل اجتماعی خود را واقع بینانه ارزیابی کنند باید این قضاوت مجرد از اغراض و خون سردانه و بیطرفانه باشد چنانکه حقایق به صورت واضح و خوبتر در آن منعکس شده بتواند .

شیاغلی صدراعظم اظهار داشتند که حق آزادی بیان و گفتار یکی از منبرجات عمده قانون اساسی است و با استفاده از این حق مطبوعات و جراید مفکوره های مختلف

را در ساحات مختلف زندگی منعکس میسازد و این آزادی بیان و گفتار را در قانون اساسی خود قبول کرده ایم ولی باید مندرجات همه قانون سرتاسر مراعات شود تا این آزادی گفتار و بیان تابع قوانین و حدودی باشد که این آزادی ها را تشخیص و تعیین میکند . حکومت ها باید از انتقادات سالم هراس نداشته باشند هر نوع انتقاد یکه بی آرایش و مثبت باشد باید رهنمای ما بوده ما را به موجودیت خلاها و اشتباهات ما ملتفت سازد ما از چنین انتقادات نه تنها حسن استقبال میکنیم بلکه از آن انتباهی می گیریم تا بمظور سلامت کارها بکار برده شود اگر انتقادات تسبیحیه عوام فریبانه داشته باشد و یا واقع بیبانه نباشد و یا اگر انتقاد طوری استخدام شود که ذهن مردم را منحرف سازد باید آن را نیز بزمان حیث تشخیص نمائیم . ما امروز برای بلند بردن سطح دانش مردم خود و آشنا ساختن مردم خود به حقوق ایشان و استفاده مشروع و قانونی ایشان از این حقوق احتیاج به تنویر مردم داریم و این وظیفه تریبوی بر عهده همه عناصر مسئول و عموم ما میباشد این وظیفه تریبوی در مورد نظامی که برای تعیین روش زندگی خود انتخاب کرده ایم از شخص خود من به حیث رئیس حکومت و مامورین دولت و هر فرد طبقه منور و اهل خیرت افغانستان آغاز میشود .

قانون باید نزد ما بر تری داشته باشد ما باید به قانون مقامی را قایل شویم که به موجب آن به خود اجازه ندهیم که از آن بالاتر قرار گیریم ما به حیث قوه اجرائیه موظف به تطبیق قانون هستیم قانون از طرف قوه مقننه بما سپرده میشود و ما به تطبیق آن موظفیم . قانون دورخ دارد که یکی متضمن حقوق و دیگر حاوی وظایف ماست و هر دورخ قانون باید مساویانه دیده شود تا تعادل آرامش و نظام در جامعه حفظ شده بتواند مردم حقوقی دارند و آزادی هائی دارند آزادی ها و حقوق مردم در داخل نظام قانون باید محترم و مصئون باشد ولی نباید موقع داده شود که آزادی از حدود قانون بیرون شود .

مردم نه تنها در مقابل قانون مسئولیتها و وظایفی دارند که حدود آن در داخل قانون تنظیم شده است و باید به آن ارزش قایل شویم بلکه باید بدانیم که به تامین آن مکلفیم و اگر کسی از حدود قانون تجاوز کند باید قانوناً به احترام قانون مکلف ساخته شود .

پیشانی صدر اعظم علاوه نمودند ما به یک اصل ایمان داریم که باید در جریان زندگی

مناافع افغانستان بالاتر از منافع همه است ما همه برای افغانستان هستیم و افغانستان برای همه مردم کشور است .

پیشانی اعتمادی افزودند : شما در بیانانک خود بمن این افتخار را قایل شدید که من منسوب به کند هار هستم شنیدن این مطلب برایم موجب افتخار است زادگاه من کندهار است ولی باید من و شما شهروان کند هار و هر فرد وطن عزیز این احساس را داشته باشیم که ما به یک شهر و منطقه کشور منحصر و مربوط نیستیم هر فرد این خاک به همه نقاط کشور متعلق است افغانستان برای همه ماست و همه ما برای افغانستان هستیم ما باید ببینیم که مسئولیت مشترک خود را با اصلی که در قانون اساسی مادرج شده است که همه افراد افغان بدون تبعیض و امتیاز در برابر قانون حقوق و امتیاز مساوی دارند احترام کرده باشیم این اصل معنی بزرگی دارد و این معنی تنها در ساحت کلمات نباید محدود بماند .

پیشانی اعتمادی علاوه کردند خواهان و برادران من مادر این لحظه در محلی هستیم که در آن جریان حوادث تاریخ افغانستان عزیز تبارز کرده است اینجا یادگار و آرامگاه یکمده شهیدان است که در راه وطن جان داده اند من یکجا با شما بروج پاک آنها درود می فرستم ما باید بدانیم که ایشان و هزاران راد مردی که در سرتاسر خاک افغانستان آرمیده اند در چه راهی پدید زدگانی گفته اند امروز ما مسئولیت بزرگی برای حفظ ثمر قربانی و فداکاری های این شهیدان و فداکاران وطن داریم که باید نگذاریم این قربانی ارزنده بپدر برود .

ازینجا یک اصل تاریخی بروز میکند که افغانستان با این قربانی ها در یک دوره تاریخ وقتی که مقابل تجاوز استعمار قرار میگردد از ناموس وطن دفاع میکند استعمار و دستنگاه تسلط بیگانه را منکوب میسازد در اینجا از روی حقیقت ادعا کرده میتوانیم که افغانستان

يگانه قضيه سياسي که این اختلاف را بين این دو کشور ایجاد کرده صرف مساعی مردم افغانستان برای پشتیبانی از حقوق مشروع مردم پښتونستان و به منظور تعین حق سرنوشت مردم پښتونستان مطابق اعلامیه جهانی حقوق بشرو منشور ملل متحد دوام خواهد داشت .

ما امید داریم که مردم مسلمان پاکستان این حقیقت را درک بکنند و با اساس عدالت و مساوات و انصاف و اقمیت های تاریخی و حقایق فرهنگی به این مشکل طوری جواب داده باشند که وضع منطقه خطر نشود و اوضاع به ترتیبیکه صمیمانه مطلوب است قرین آرامش ، ثبات و استقرار و زمینه مساعد توسعه همکاری ، اقتصادی و فرهنگی باشد . ما اهداف ملی خود را همیشه در پرتو صلح و آرامش جستجو کرده ایم و جستجو خواهیم کرد ما خدمت به ساحه صلح بین المللی را با اساس سیاست بیطرفی و قضاوت آزاد خود بنا نهادیم سیاست فعال و مثبت عدم الحاق افغانستان و قضاوت آزاد افغانستان در مسایل بین المللی متوجه جلب دوستی با مردم و متوجه خدمت در راه صلح و تقویت همکاری بین المللی میباشد . اگر باز هم در این باره سوء تعبیر میشود و آنانیکه سیاست ملی ما را ناشی از منابع دیگر میدانند که آن به افغانستان خدمت نمی کند باز هم به اشتباه رفته اند جواب این سوال را در هر مرحله تاریخ بشمول تاریخ معاصر میتوانند جستجو کنند که روش ما همیشه از کجا سر چشمه گرفته و بطور پیوسته چر یا ن خود را پیموده است .

شاغلی اعتمادی افزودند : خواهران و برادران ما به حیث اعضای یک حکومت در یک مرحله بسیار حساس و نازک زندگي کشور مسئولیت بزرگی که بر ما سپرده اید بخوبی درک می کنیم و میدانیم راهیکه در مقابل داریم دشوار است ما بر افغانستان امیدقوی داریم و با اطمینان حرکت می کنیم و البته این اطمینان مامسواره روی درک مردم

افغانستان وظایف و جانب شان در مقابل وطن شان است و خوشبختانه این شعور روز بروز در افغانستان پرورش و نمو می یابد . همانطوریکه احمد شاه بابا کبیر تنها ب افغانستان معاصر را گذاشت امروز مردم ما تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه خود افغانستان نوین را پی ریزی میکنند مردانی که دیروز بودند گذشتند و وظایف

اولین کشور آسیائی است که توانسته است زنجیر استعمار را در هم بشکند و در بنیان کاخ استعمار نخستین ضربه را وارد کند .

ما نه تنها از حقوق خود دفاع کرده ایم بلکه تاریخ ثبت کرده است که مادران عصر گذشته از حقوق مسلمانانی که در این منطقه زندگی میکردند از حقوق مردمی که در نیم قاره هند زندگی داشتند در میدان جنگ و میدان سیاست دفاع کرده ایم و این مطلب درج تاریخ است .

امروز کشور هائیکه تازه به آزادی رسیده اند کسانیکه میخواهند حقایق تاریخی را مسخ کنند باید به نیکوئی جستجو بکنند که منبع تاریخ شان در کجا است اگر آنها تاریخی دارند پس باید خود را بآن آشنا سازند و اگر آنها تاریخ ندارند پس بدانند که تاریخ آنها به کجا تعلق میگیرد مانی خواهیم ادعا کرده باشیم که ما پیوسته به دیگران چیزی را ارزانی کرده ایم اما تاریخ ثبت کرده است که در مراحل مختلف تاریخ این منطقه از این سر زمین مذهب ، فرهنگ و مدنیت به نقاط نزدیک و دور دست دیگر گسترش یافته است .

وقتیکه یک کشور مسلمان بعد از آزادی نیم قاره هند در این منطقه ایجاد شد ماکمال خرسندی داشتیم و از آن حسن استقبال کردیم و با اشتراکی که مادر ساحة فرهنگی و مذهبی داریم و با علایق ناگسستنی دیگری که ریشه های آن در تاریخ موجود است توقع داشتیم بتوانیم روابط و علایق پائمر و برادرانه را بین مردمان منطقه ایجاد کرده باشیم اما متأسفانه این کشور مسلمان حقوق یک کتله مسلمان دیگر را که آنها در طول زمان متعادیار راه آزادی خود مجادله کرده اند و بیشتر از دیگران در راه آزادی نیم قاره نیز قربانی داده بودند احترام نکردند تاکنون مردم برادرانه پښتونستان متأسفانه از این حقوق محروم مانده و در این راه مجاهده دارند اگر کسانی هستند که خواسته باشند یا جبر و فشار با استعمال قوه میتوانند جریان تاریخ و سیر تاریخ نهضت بشری و حقوق مشروع را پامال کنند و مختنق سازند بخطارفته اند . این سوال را خود جریان تاریخ جواب میدهد زیرا جریان تاریخ بالعکس توقع ایشان متوجه تا مین آزادی های کتله های دارای هویت مشخص ملی است .

ما با کمال آرزو مندی با داشتن روابط برادرانه با ملت مسلمان و برادر پاکستان همیشه از راه مسالمت آمیز برای حل این

دولت و طبقه منور و جوانان و تمام افراد افغانستان عزیز طلب توفیق میکنم . خدای بزرگ ما را بر راهی استوار داشته باشد که سر منزل آن رستگاری است و در این طی طریق رهبر و رهنمون ما گردد . شعار ماست خدا ، وطن ، شاه .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم پس از بازدید چند روزه شان از ولایات هیلمند نیمروز و کند هار ساعت ۵ - ۲۰ بعد از ظهر روز پنجشنبه ۱۲ جدی با ذوات معینی همان به کابل مراجعت کردند .

خود را انجام دادند و این امانت بما سپرده شده امروز ما وقتی پایه های اعمار افغانستان نوین را پی ریزی می کنیم باید بدانیم چه مسئولیتی داریم و چگونه باید وظایف و تکالیف خویش را انجام دهیم من در این راه برای برآوردن توهمات پیشرفته مردم افغانستان و برای تحقق یافتن آمالی که از طرف پادشاه و از طرف مردم متوجه یک آینده مترقی، مرفه و مسعود برای افغانستان است در راه خدمت گذاری صادقانه و بی آلاچی در این ما مول برای خود و اعضای حکومت و همه مامورین

مسافرت بناغلی ویلیم راجرز به افغانستان

گارد احترام را معاینه نمود . در این سفر بناغلی پیدرسن مستشار وزارت امور خارجه ، بناغلی جوزف سسکو

معاون وزارت امور خارجه برای امور شرق نزدیک و جنوب آسیا ، بناغلی رابرت میکلاوسکی نطق مطبوعاتی وزارت امور خارجه ایالات متحده امریکا ، بناغلی جمیز سپین مدیر شعبه افغانستان و بناغلی سدنی سوپرمدیر امور شرق نزدیک در وزارت خارجه امریکا و بناغلی تامس ویلسن معاون مخصوص مستشار وزارت خارجه آنگشور نیز با بناغلی راجرز همرا بودند .

همچنان یک هیئت دوازده نفری ژورنالستان امریکائی با وزیر خارجه آنگشور وارد کابل شدند .

بناغلی ویلیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا ساعت دوازده وده ظهر همان روز بحضور علیحضرت معظم هما یو سی در قصر گلخانه شرفیاب گردیدند .

در این شرفیابی بعضی از اعضای معینی وزیر امور خارجه امریکا ، بناغلی عبدالله ملکیار سفیر کبیر افغانستان در واشنگتن و بناغلی رابرت نیو من سفیر کبیر امریکا بهر بار کابل نیز حضور داشتند .

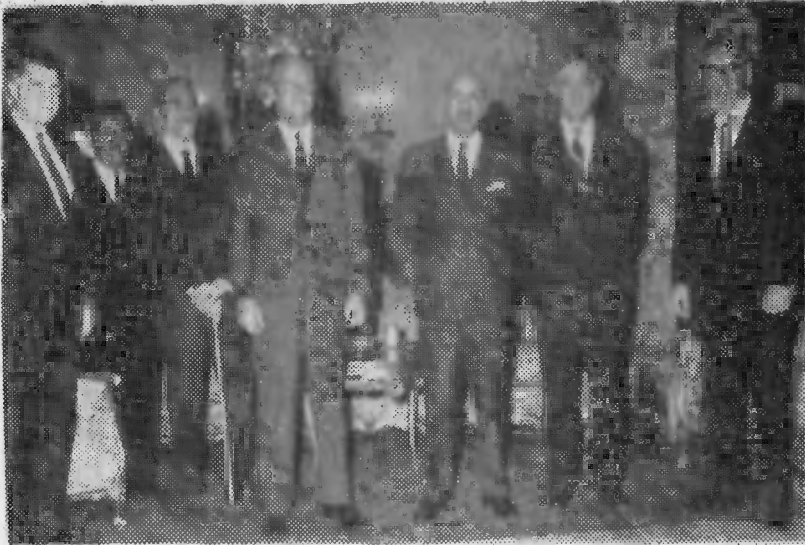
کذا خانم راجرز در عین وقت به حضور علیحضرت ملکه معظمه در ارگ شاهی شرفیاب گردیدند .

بناغلی ویلیم راجرز وزیر امور خارجه ایالات متحده امریکا بدعوت بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم با همراهان شان برای یک توقف مختصر ساعت یازده و چهل و پنج دقیقه قبل از ظهر یکشنبه ۴ جوزا مطابق ۲۵ می ۱۹۶۹ به میدان هوائی بین المللی کابل مواصلت نمودند .

در میدان هوائی بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و وزیر امور خارجه ، میرمن عالیه اعتمادی خانم بناغلی صدراعظم ، بعضی از اعضای کابینه ، بناغلی عبدالله ملکیار سفیر کبیر افغانی در واشنگتن و بناغلی رابرت نیو من سفیر کبیر ایالات متحده امریکا در کابل مامورین عالیرتبه وزارت امور خارجه ، بناغلی گیرهارد مولتن سفیر کبیر جمهوریت اتحادی آلمان در کابل به صفت شیخ السفرا اعضای سفارت کبرای امریکا و امریکائی های مقیم کابل از وزیر امور خارجه امریکا و همراهان شان استقبال کردند .

بناغلی صدراعظم و وزیر امور خارجه بناغلی راجرز را خیر مقدم گفته و از ملاقات شان اظهار خرسندی نمودند بعداً بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، همراهان شانرا به بناغلی راجرز و وزیر امور خارجه امریکا همراهان شانرا به بناغلی اعتمادی معرفی کردند .

وزیر امور خارجه ایالات متحده امریکا در حالیکه بناغلی اعتمادی حضور داشتند

خاطره شرفيا بي ښاغلي راجرز بحضور ذات شپا هانه

ښاغلي راجرز در ضيافت نهاريكه بافتخار ميكند. يقين دارم درلمحاتيكه تاكنون درپايتخت ما جلالتمآب شان از طرف ښاغلي نور احمد اعتمادي صدراعظم در تالار عمارت وزارت اموز خارجه ترتيب داده شده بود اشتراك فرمودند درين موقع ښاغلي اعتمادي و ښاغلي راجرز بيانيه هاي ايراد فرمودند.

ښاغلي راجرز در ضيافت نهاريكه بافتخار ميكند. يقين دارم درلمحاتيكه تاكنون درپايتخت ما جلالتمآب شان از طرف ښاغلي نور احمد اعتمادي صدراعظم در تالار عمارت وزارت اموز خارجه ترتيب داده شده بود اشتراك فرمودند درين موقع ښاغلي اعتمادي و ښاغلي راجرز بيانيه هاي ايراد فرمودند.

متن بيانيه جلالتمآب نور احمد اعتمادي صدراعظم و وزير امور خارجه:

مردم افغانستان که درست پنجاه ساله قبل در پايان يك قرن پيكار مقابل تسلط خارجي و پس از يك مبارزه قاطع به استرداد استقلال خود موفق گرديدند متعاقباً مساوي خود را در راه دشوار رفع شرايط نامساوي زندگاني بدل نموده اند.

جلالتمآب راجرز وزير امور خارجه ايالات متحده امريكا و خانم راجرز جلالتمآبان ، خانمها و آقا بان

اين مجاهدات در ساغات اقتصادي، اجتماعي سياسي و فرهنگي مراحل حساس رشد ونمورا مي پيمايد.

کمال خورسندی دارم شما را به حيث اولين وزير خارجه امريكا که به کشورها مسافرت مينمايند خير مقدم ميگويم .

افغانستان سياست بيطرفي را بطور يك عنعنه بايدار تعقيب ميکند. و بنا برين عدم الحاق به پيمان هاي نظامي را خط مشي خویش گزيده از اساسات منشور ملل متحد وهمکاری آزاد منكي بر حقوق مساوي ملل ولزوم حل و فصل مسايلت آميز منازعات بين المللي جديديانه پشتيباني ميکند.

اگر چه با نام شما بجهت مدعي العموم زمان پريزيدنت فقيد ايزنهاور اولين رئيس جمهور امريكا که تاحال به افغانستان مسافرت نموده آشنائي داشتيم و اکنون شما را در کابينه پريزيدنت «ونکسن» که به حيث نخستين معاون رئيس جمهور امريكا به افغانستان مسافرت کرده بود واز اقامت جلالتمآب شان در کشور ما خاطرات نيك بجا مانده است . يافته و در کشور خود استقبال ميکنيم .

مردم افغانستان اين را که حل و فصل نزاع و يتنام بيرون از ميدان جنگ بر ميز کنفرانس جستجو ميشود همايه اميد واري درنسيته و متوقع اند پيشرفت هائيكه درين مورد اخيراً صورت گرفته برای حل و فصل

ميسافرت شما را به افغانستان اگر چه نهايت مختصر است قدر داني ميکنيم زیرا فرصت تماس و شناسائي سود مندي فراهم

مسا فرتپا

جناب صدراعظم! شما وقتی در کشور ما زندگی کرده اید و به میزبان مردم ما آشنا هستید چیزیکه درین ملاقات والیته به حیث اولین تجربه من بارجال افغانی تأیید بیشتر نموده دوستی و حسن تفاهم متقابل بین دو کشور میباشد. در بیست سال اخیر یکی از دیگر آموخته تفاهم متقابل مبنی بر اساساتی بنا کرده ایم که امکان تبادل نظر آزاد و صریح را چنانکه میزبه روابط بین دوستان است برای ما میسر میسازد.

شاید این حقیقت که مردمان هر دو کشور در راه استقلال مبارزه کرده آزادی را از چنگد می شناسند عامل مهم هستیبه روابط دوستانه را بین ما تشکیل میدهد. اجازه بدید تبریکات پر حرارت خود را به مناسبت ختم جشن پنجاهمین سال آزادی شما بشما تقدیم دارم. البته در مورد بعضی مسائل بین المللی نقاط نظر ما مشابه نیابند ولی باهم موازی اند باین معنی که هر دو حکومت هر کدام مطابق خط مشی خود در راه صلح جهانی و رفاه بشر صرف مساعی میکنند. از قدمهای فراحی که در ده سال اخیر و بیشتر از آن در راه پیشرفت اقتصادی برداشته اید اطلاع جاصل کرده ام. و این موفقیت را که درین دوره بحرانی درائی زحمت کشی مردم و رهنمایی خردمندانه نصیب شان گردیده بافغانها تبریک میگویم. مسرت دارم که امریکائیان نیز در بعضی از این فعالیتها باهمکاران افغانی خود تقشی داشته اند. آرزومند امیدوارم که اشتراک مداوم ما در سالهایکه پیشرو است ادامه بیابد.

قانون اساسی جدید و سیستم پارلمان شما مورد علاقمندی زیاد ماست. سهم گرفتن همه مردم در امور سیاسی شورانگیز، جالب و سودمند است و من موفقیت شما را در این جهت شرافتمندانه شما آرزو دارم.

در خاتمه بناغلی صدراعظم اجازه بدید در برابر پذیرائی گرم شما از شما مجدداً تشکر نمایم و ممنون خواهم شد تا چام خود را یکجا بامن برای صحت و موفقیت اعلیحضرت همایونی محمد ظاهر شاه و بسبب بود مردم افغانستان بلند کنید.

مذاکرات رسمی بین بناغلی راجرز وزیر امور خارجه ایالات متحده امریکا و بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم وزیر امور خارجه ساعت یک بعد از ظهر همان روز صورت گرفت.

درین مذاکرات از طرف افغانستان بناغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت، دکتور عبدالصمد حامد وزیر پلان، بناغلی عبدالله ملکیار سفیر کبیر افغانستان در واشنگتن،

عادلانه این مسئله سود مند و مؤثر باشد. همچنین امیدواریم مطابق فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ آن مساعی که در ساحت بین المللی برای رفع نتایج و آثار جنگش شرق میانه صورت میگیرد منتج به تأمین حقوق مردمان عذب گردد.

ملت افغانستان عقیده راسخ دارد که با رعایت حقوق مردمان و ملل و آرزو مسندی تأمین و استحکام صلح و همکاری بین ملل همه منازعات راه حلی می یابد و از همین جاست که متوقفتند حق تعیین سر نوشت مردم پښتونستان از راه مسالمت آمیز تأمین یافته فضای همکاری برادرانه بین افغانستان و پاکستان مساعید و پالمر گردد.

شادمانیم فرصت یافتیم طی صحبت مختصری که باشما نمودیم در باره یکمده موضوعات مورد علاقه طرفین بشمول بعضی مسائل بین المللی و مسایل اینمنطقه جهان تبادل افکار نمایم امیدواریم در آینده این تماسها بین هر دو کشور به سویه های مختلف ادامه یافته علایق هر دو کشور در ساحت اقتصادی و فرهنگی توسعه و تقویت یابد.

چام خود را به صحت و سلامت رئیس جمهور امریکا پریزدنت نکسن، مهبانان گرامی ماوزیر امور خارجه امریکا و خانم راجرز دوام دوستی افغانستان و امریکا بلند میکنم.

بیانیه بناغلی وزیر خارجه ایالات

متحده امریکا :

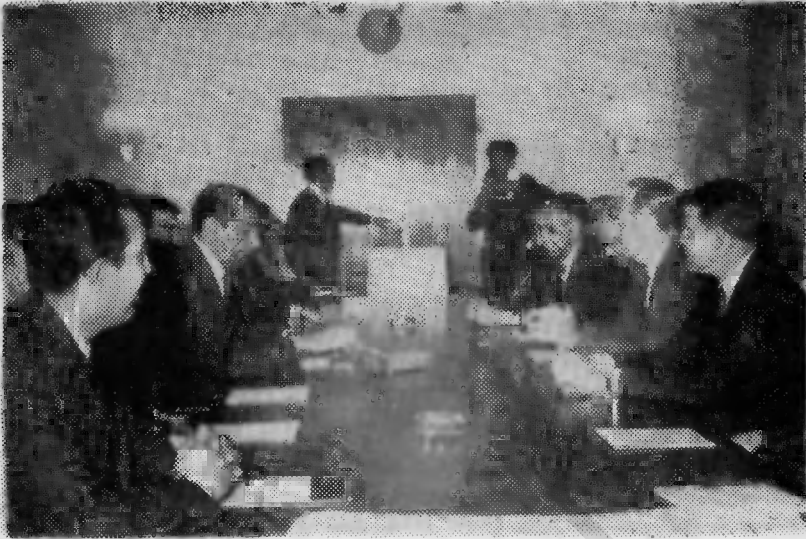
جناب صدراعظم، خانم اعتمادی و همکاران محترم!

مهبان نوازی لطف کارانه اعلیحضرت همایونی و جناب شما نزد همه ما خاطره فراموش نشدنی بیادگار خواهد گذاشت.

یگانه تأسف من در اینجاست که ضیق فرصت مجال نداد تا از کشور زیبای شما زیادتیر دیدن کرده و با یکمده بیشتر از همشهریان شما ملاقات می کردم. اگر بتوانم در آینده این آرزوی خود را عملی خواهم کرد.

اگر چه فرصت کوتاه بود معبداً مسافرت من در افغانستان در زمرة دیگر مقامات سفرم در آسیا بعد از اشغال عهده امور وزارت خارجه ایالات متحده امریکا اولین سفر است مقام براننده خواهد داشت.

اعلیحضرت همایونی محمد ظاهر شاه که از عرصه بیش از ۳۵ سال باین طرف رهنمایی کشور خود را بعهده دارند خردمندی و معرفت و وسیعی از تجارب مختلف راجع بامور اجتماعی و بشری اندوخته اند. من از صحبت با اعلیحضرت افتخار جاصل کرده نهایت مستفید شدم.

گوشه از مذاکرات رسمي بين بنا غلي اعتمادی صدراعظم و ويليم راجرز وزير امور خارجه امريکا

و بناغلي ادنی سو بر مدير امور شرق نزدیک در وزارت خارجه امريکا حضور داشتند . این مذاکرات راجع به موضوعات مورد علاقه هر دو کشور بشمول اوضاع جهان و مسایل این منطقه و روابط بين هر دو کشور بشمول مساعدت های اقتصادی امريکا با افغانستان بود .

بناغلي راجرز و همراهان شان ساعت ۳ و پنجاه دقیقه بعد از ظهر همان روز بعد از توقف مختصر چهار ساعته کابل را به قصد تهران ترک گفتند .

دکتور روان فر هادی مدير عمومي سياسی بناغلي محمد يوسف مهردل مدير قلم مخصوص وزارت امور خارجه ، دکتور سعدالله غوثی مدير روابط سياسی ، دکتور عبدالواحد کریم مدير اقتصادی وزارت خارجه و از جانب ایالات متحده امريکا ، بناغلي رابرت نیومن سفير کبير امريکا در افغانستان ، بناغلي پی درسن مستشار وزارت امور خارجه ، بناغلي جوزف سسکو معاون وزارت امور خارجه برای امور شرق نزدیک و جنوب آسیا ، بناغلي زابرت مکلاوسکی نطق وزارت خارجه ، بناغلي جمیز سپین مدير شعبة افغانستان

مسافرت بناغلي الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی به افغانستان

شوروی به افغانستان

میدان هوائی بین المللی کابل خیر مقدم گفتند .

بناغلي صدراعظم ، دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه ، بناغلي علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، دکتور علی احمد پوپل معاون اول و بناغلي عبدالله یفتلی معاون دوم ، صدرا ت ستر جنرال خان محمد ، وزیر دفاع ملی ، جنرال

بناغلي الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد جماهیر شوروی بنا بدعوت بناغلي نور احمد اعتمادی صدراعظم برای یک مسافرت رسمي ودوستانه از افغانستان ساعت ده قبل از ظهر دوشنبه ۵ جوزا ۱۳۴۸ مطابق ۲۶ می ۱۹۶۹ وارد کابل گردیدند . بناغلي اعتمادی مهمان محترم شانرا در

مسابقات

پس از ختم مراسم میدان ښاغلی الکسی کاسیگین به معیت ښاغلی اعتمادی توسط مورت سواران بدرقه میشد میدان هوایی را به قصد قصر چهلستون که اقامتگاه صدراعظم اتحاد شوروی در مدت اقامت شان در افغانستان تعیین شده بود ترک گفتند.

ښاغلی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی ساعت سه و چهل و پنج دقیقه بعد از ظهر ۵ جوزا با ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در عمارت صدارت ملاقات و مذاکره نمودند.

درین مذاکرات از طرف افغانستان دوکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت، ښاغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت، دوکتور عبدالصمد حامد وزیر پلان، انجنیر میرمحمد اکبر رضاء وزیر زراعت و آبیاری، انجنیر محمد حسین مساء وزیر فواید عامه، دوکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور، جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانستان در مسکو و دوکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه اشتراک داشتند.

از طرف اتحاد شوروی ښاغلی سویومبا یف احمد بیک شوتویانی ویج صدراعظم جمهوریت قرغستان شوروی، ښاغلی دیبور دیشه الکساندر فیلیپوویچ صدراعظم جمهوریت مولداوی شوروی، ښاغلی سکا چکو فرنیس

محمد عارف سفیر کبیر افغانی در مسکو، پوهنوال دکتور محمد عمر وردک وزیر داخله انجنیر محمد حسین مسا وزیر فواید عامه و رئیس هیئت مهمانداران، پوهاند محمد اصغر رئیس انجمن دوستی افغانستان و اتحاد شوروی، ښاغلی اما الله منصور و والی کابل و ښاغلی کانتانتین الکساندروف سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل، و ښاغلی محمد امین اعتمادی رئیس تشریفات وزارت امور خارجه در نزدیک طیاره از مهمانان شوروی پذیرائی نمودند. در این موقع ښاغلی کاسیگین ذوات معیته شانرا به ښاغلی صدراعظم و ښاغلی اعتمادی مستقیلین را به صدراعظم اتحاد شوروی معرفی کردند.

سپس صدراعظمان دو کشور دو ست و همسایه بعد از آنکه موزیک سرود های ملی اتحاد شوروی و افغانستان را نواخت سلام گارد تشریفات را قبول و آنرا معاینه نمودند. بعداً یکدسته از دختران و پسران که با لباس ملی ملیس بودند دسته های گل به نمایندگی شهربان کابل به رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی اهدا نمودند.

ښاغلی کاسیگین و ښاغلی اعتمادی متعاقباً با اعضای کابینه، جنرالهای اردوی شاهانه مامورین عالیرتبه ملکی رؤسای کوردیپلوماتیک و پبنتونستانیهای مقیم کابل و اتباع اتحاد شوروی مصافحه نمودند.

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در میدان هوایی بین المللی کابل از ښاغلی الکسی کاسیگین استقبال کردند

گوشه از مذاکرات رسمی بین هیئت های افغانی و اتحاد شوروی در عمارت صدارت

باظهار تشکر از اینکه دعوت دوستانه حکومت افغانستان را پذیرفته اید شما و همراهان شما را با کمال صمیمیت از طرف خود و همکاران خود خیر مقدم میگویم . این مسافرت جلالتمآب شما توأم با پنجاهمین سالگرد تبادل پیامهای دوستانه مبنی بر شناسایی متقابل و ابراز حسن نیت هر دو ملت میباشد که در زمان استر داد استقلال افغانستان و تاسیس دولت شوروی صورت گرفته بود.

کلمات ولادیمیر ایلیچ لینن در نامه تاریخی ۲۲ می ۱۹۱۹ مبنی بر شنا سائی استقلال افغانستان ثبت تاریخ گردیده است که طی آن باکمال روشن بینی بر قراری علایق حسنه بین هر دو کشور را مقدمه مسا عدت بسین جانین پیش بینی کرده بود . علایق حسنه را که رهبران پیکار استقلال افغانستان و زعمای مؤسس دولت شوروی بنیان گذاری کردند متکی بر همسا یکی نیک ، احترام و اعتماد متقابل بوده امتحان مرور نیم قرن ذاکه در طول آن حوادث بزرگ تاریخی در جهان واقع شده است گذرانیده و اکنون با کمال اطمینان داخل دومین نیمه قرن میگردد .

در نوامبر سال ۱۹۶۸ مسرت داشتیم پیام های اعلیحضرت معظم همایونی ، مردم و حکومت افغانستان را هنگام پنجاه و یکمین سالگرد انقلاب اکتوبر به شما ودیگر زعمای

کمیته دولتی روابط خار جی اقتصاد شوروی وزیران ، یناغلی وینو گرادوف ولادیمیر میخایلوویچ معین وزارت امور خارجه ، یناغلی کنکتیف سر کی پتروویچ رئیس اداره شرق میانه وزارت امور خارجه ، یناغلی کانستانتین الکزاندرروف سفیر کبیر شوروی در کابل ، یناغلی باشانوف بوریس تیرینتیویچ و یناغلی فیر سوف یوری وسیلیی ویچ همکارا نرئیس شورای وزیران و یناغلی مایفیپشلنوکا یوا نو ویچ معاون اداره مطبوعات وزارت امور خارجه اتحاد شوروی در این مذاکرات سهم داشتند.

طی این مذاکرات که در فضای دوستی عنعنوی و صمیمیت بین هر دو کشور صورت گرفت در باره مسایل مورد علاقه جانبین به شمول مسایل بین المللی وقضایای این منطقه آسیا و پیشرفت همکاری های اقتصادی هر دو کشور و مسا عدت اتحاد شوروی در اجرای یکعه پروژه های سو مسین پلان پنجساله افغانستان تبادل نظر بعمل آمد . یناغلی کاسیگین در دعوتیکه به اعزاز جلالتمآب شان از طرف یناغلی نورا احمداعتمادی صدراعظم شام پنج جوزا در قصر وزارت خارجه ترتیب داده شده بود اشتراک نمودند. دزین دعوت بین صدراعظمان هر دو کشور دوست وهمسایه بیانیه های تعاطی گردید .

هتن بیانیه یناغلی نورا احمد اعتمادی:
جلالتمآب عزیز رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی !

آرزو مندی صمیمی ما اینست که در این مأمول توفیق حاصل نموده و در بلند بردن سطح زندگی کافه مردمان کشور و تقویت مبانی ای که جامعه ما روی آن بنا یافته برای نسل حاضر و نسلهای آینده خویش خدمتی بجا آریم .

ملت افغانستان از آغاز استقلال ، سیاست خارجی خود را متکی بر تحکیم استقلال و حفظ منافع ملی و تأیید مبارزه ملل و مردمان در راه رفع استعماری و امحای بقایای استعمار نموده است . افغانستان در این طریق ثابت قدم بوده و بیطرفی و عدم الحاق در پیمانهای نظامی را یگانه راه تأمین این اهداف تشخیص داده است .

افغانستان طرفدار اصول منشور ملل متحد به شمول حل و فصل صلح جو پانه منازعات بین المللی بوده و در مورد یگانه اختلاف سیاسی که در موضوع لزوم تأمین حق تعیین سر نوشت مردم پښتونستان با پاکستان دارد حل و فصل مسالمت آمیز آرزو مند است تا اینکه باین وسیله فضای همکاری وسیع بین ملت های برادر افغانستان و پاکستان فراهم گردد .

مردم افغانستان طرفدار تقویت و توسعه مزید همکاری بین المللی و تشدید مبانی صلح جهان بوده یقین دارد در منازعات همه جهان به شمول قضیه ویتنام ، حل مسئله از راه سیاسی بر طریق نظامی نه تنها مرجح است بلکه یگانه وسیله تأمین رفاه مردم ویتنام است که حق ایشان برای صلح و وحدت غیر قابل انکار میباشد و امید است پیشنهاد های که در این مرحله ابراز شده متوجه نتایج مؤثر گردد .

لزوم رفع نتایج آثار تعرض اسرائیل در شرق میانه برای تاسیس و تحکیم صلح یقینی است و آرزو مندیم آن مساعی ای که اکنون به مقصد حل و فصل موضوع شرق میانه در ساحه بین المللی صورت میگردد . در راه تأمین حقوق مردمان عرب مؤثر ثابت شود . با اظهار قدر دانی از این بازدید شما در این فرصت خجسته که مصادف به سالگرد ختم پنجاه همین سال استر داد استقلال افغانستان و مقارن به نیم قرن تاسیس علایق افغانستان و اتحاد شوروی میباشد و با اظهار یقین که این مسافرت جلالتمآب شما به سلسله تماسهاییکه بین زعمای هر دو کشور پیوسته صورت گرفته و شکل عنعنوی را حاصل نموده است در راه تشدید مزید علایق حسنه افغانستان و شوروی نقش مثبتی خواهد داشت امید وارم که روز های اقامت جلالتمآب

اتحاد جماهیر شوروی و مردم آنکشور دوست و همسایه در مسکو تقدیم نمایم و به منظور تذکار شایسته مرور نیم قرن از تاسیس علایق دوستانه بین افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی از جلالتمآب شما برای مسافرت باین کشور دوست دعوت نمودم و خورسندم امروز شما و همراهان شما را به حیث مهمانان حکومت و مردم افغانستان در اینجا پذیرائی میکنیم .

خاصه این که این مسافرت جلالتمآب در استان آغاز پنجاه و یکمین سال استر داد استقلال افغانستان صورت میگردد . خاطرات نیکو از مسافرت های قبلی جلالتمآب شما طی این مسافرت رسمی شما در کشور ما تجدید میشود .

خورسندم در روز های آینده ضمن بازدید از پایتخت و بعضی ولایات کشور ما با زندگی مردم ما و با نتایج مساعی مردم مادر راه رشد اقتصادی آشنا شده و خاصتاً نتیجه مشخص قسمتی از همکاری های بی شائبه اتحاد جماهیر شوروی را در اكمال یکدهه پروژه ها مشاهده خواهید کرد .

دوستی افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی همچنان که در تقویت مبانی صلح و امنیت در این منطقه جهان نقش ارزنده داشته به حیث عالی ترین مظهر همسایگی نیک و همزیستی مسالمت آمیز تبارز کرده است نتایج مثبتی در همکاری اقتصادی هر دو کشور نیز بار آورده و امکان بسر رساندن یکدهه پروژه های مربوط زیر بنای اقتصادی ما را میسر نموده است .

شاهراه سالنگ که پنج سال قبل جلالتمآب شما در مراسم افتتاح آن از طرف اتحاد جماهیر شوروی نمایندگی نمودید ، شاهراه تورغندی هرات ، کندهار ، شاهراه دوشی ، شیرخان بندر مرکز تولید برق نفلو ، کانال ننگر هار ، تاسیسات استخراج و انتقال گاز طبیعی و یک عده پروژه های دیگر از آنجمله تاسیسات زراعتی مربوط پروژه ننگر هار و تعمیرات موسسه پولی تخنیک در کابل که در افتتاح آن طی این مسافرت اشتراک خواهید فرمود به حیث بارز ترین نمونه های همکاری اتحاد شوروی به افغانستان مورد قدر دانی ملت ما میباشد .

مردم افغانستان در راه تحول اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و سیاسی به مجاهدات دامنه داری دست زده اند که هدف آن تا مین عدالت اجتماعی مطابق مقتضیات زندگی است . عصری و بارعایت و پیروی فرهنگ ارزشها و خصوصیات ملی افغانستان میباشد .

بسیاری از دول مورد امتحان سختی قرار گرفته بود از غنچه آزمایش زمان برآمد ما به حیث همسایگان نیک دو دوستی که آنها را احساسات احترام عمیق و اعتماد نسبت به یکدیگر ورشته های همکاری صلح آمیز سازندگی بهم پیوند میسازد ، زیست میکنیم . روابط اقتصادی متساوی الحقوق ماسال به سال مستحکم تر میگردد تجارت با نفع هر دو طرف افزایش مییابد و تماسهای فرهنگی توسعه می یابد .

تصمیم حکومت های ما دایر بر اینکه نیم قرن وجود روابط اتحاد شوروی و افغانستان به شایسته ترین وجهی جشن گرفته میشود نشان میدهد که طرفین از جریان این روابط وضع فعلی آن رضایتمند میباشند .

مناسبات مودت آمیز اتحاد شوروی و افغانستان نمونه مقنع همزیستی مسالمت آمیز دول دارای نظام اجتماعی مختلف است و اصولی را که باید در زمان ما ، روابط بین دول به نفع صلح ، ترقی و محبوبیای سنگین استعمار و تحکیم استقلال ملی بر اساس آن استوار باشد نشان میدهد .

این سر مشق در اوضاع بین المللی کنونی زمانیکه قوای امپریالیزم استعمار نووشوونیزم عظمت طلبانه سعی دارند بپر وسیله که شده مبارزه در راه آزادی ملی و استقلال ملل مشرق زمین را مختل ساخته مانع تحکیم صلح و امنیت عمومی گردند حایز اهمیت مخصوصاً بزرگی میباشد .

ادامه تجاوز امپریالیستی در ویتنام باعث نگرانی بزرگ ملل گردیده مذاکرات پاریس تاکنون نتیجه مثبتی نبخشیده اند . پیشنهاد های عملی و مثبتی که از طرف جبهه ملی آزادی ویتنام جنوبی و جمهوری دیموکراسی ویتنام داده شده متأسفانه با عکس العمل مثبت طرف دیگر مواجه نگردیدند . درشرق میانه متجاوزین و فراطیون اسرائیلی با استفاده از کمک قوای امپریالیستی در کار حل و فصل مسایل کار شکنی میکنند و اوضاع این ناحیه جهان جداً رو به وخامت میرود .

بلوک تجاوز کارانه ناتو که تلافی جوانان آلمان غربی که خواهان تجدید نظر در نتایج دومین جنگ جهانی میباشد همواره در آن نقش بزرگتری ایفا میکنند به منبع دائمی خطر جنگ مبدل گردیده است .

سیاست امپریالیستی دایر به دخالت در امور دیگر دول و ملل باعث افزایش تشنج اوضاع بین المللی میگردد و سیاست عظمت طلبی و سیادت خواهی در روابط

شما در افغانستان به شادمانی سپری شود . از حاضرین محترم خواهشمندم جام خود را با آرزو مندی صحت و سلامت جلالتمآب الکسی کاسیگین رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی ، باتر قی مزید و رفاه مردم اتحاد جماهیر شوروی و دوام استحکام دوستی پنجاه ساله افغانستان و شوروی با من بلند کنند .

متن جوابیه بناغلی کاسیگین :
آقای صدراعظم گرامی و خانم شان خانم اعتمادی !

دوستان محترم افغانی !
ما در استانه روز مهمی در تاریخ مردم افغانستان ، آغاز پنجاه و یکمین سال استرداد استقلال افغانستان در اینجا گردآمده ایم . نیم قرن پیش به تاریخ ۶ جوزای ۱۶۹۸ مطابق ۲۷ می سال ۱۹۱۹ قشون افغان در مبارزه قهر مانانه در راه آزادی کشور خود به پیروزی قاطعی نایل گردید .

اجازه بفرمائید به مناسبت روز استقلال از جانب مردم و حکومت اتحاد جماهیر شوروی شو سنالیستی صمیمانه ترین تبریکات و بهترین تمنیات را به مردم و حکومت پادشاهی افغانستان تقدیم دارم .

برگردای جشن روز استقلال کشور شما با پنجاهمین سالگرمه بر قراری روابط دیپلوماسی اتحاد شوروی و افغانستان توام میگردد .

افغانستان یکی از اولین دول خارجی بود که جمهوری فزاد شوروی را برسمیت شناخت و روسیه شوروی اولین دولتی بود که استقلال کشور شما را برسمیت شناخت .

ما همیشه به خاطر خواهیم داشت که پایه های دوستی و روابط حسن همجواری بین هر دو کشور ما از طرف و ای لینن مؤسس دولت شوروی و دوست بزرگ ملل مشرق زمین و از جانب رجال برجسته افغانستان در دوره مبارزه در راه استقلال گذاشته شده است .

امروز ملل ما اساس و دلایل کاملی دارند که این سالگرمه را باجلال و شکوه تمام جشن گیرند تجارب نیم قرن همکاری اتحاد شوروی و افغانستان سخنان لینن را در باره اینکه با بر قراری روابط دیپلوماسی دایمی بین دو ملت کبیر ما امکانات وسیعی برای مساعدت و تعاون مشترک برضد هر گو نه تجاوزات ذرتدگان اجنبی نسبت به آزادی و دارائی دیگران فراهم خواهد شد تأیید گردید .

خط مشی سیاست حسن همجواری و همکاری در مشکلتترین شرایط وضع متغیر بین المللی موقعیکه نه تنها سیاست بلکه خود وجود

بین‌المللی نیز به همین عواقب منجر میگردد و هدف آن تفرقه انداختن در جبهه واحد مبارزه بر ضد امپریالیست ها است .

جملات پر سرو صدائیکه در این مورد بکار میبرند قادر نیست این حقیقت را پرده پوشی کند که چنین سیاستی در کوششهای امپریالیزم برای متوقف ساختن جریان خروشان آزادی ملل مشترک زمین که بعد از انقلاب کبیر اکتو بر آغاز گردیده به امپریالیزم کمک

اجازه بفرمائید اظهار امتنان بنمایم که کشور های مادر آینده نیز فعالیت خود را متوجه تخفیف تشنجیات بین‌المللی و برقراری صلح پایدار در کره زمین خواهند نمود .

در خاتمه می‌خواهم از شما آقای صدراعظم از حکومت و مردم افغانستان از آن مهمان نوازی گرمیکه در مورد ما نمایندگان اتحاد شوروی مبدول شده است تشکر نموده یک بار دیگر دو سالگرد زین و خجسته یعنی پنجاهه همین سالگرد استر داد استقلال افغانستان و پنجاهه همین سال جشن برقراری روابط سیاسی بین دو دولت را به شما تبریک بگویم .

اجازه بفرمائید جام خود را به سلامتی دوستی خلل ناپذیر بین اتحاد شوروی و افغانستان بلند بنمائیم برای صحت و سلامتی اعلیحضرت همایونی محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان ، برای صحت و سلامتی یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان و خانم شان و اعضای حکومت پادشاهی افغانستان برای موفقیت های نوین و اعتلای مردم دوست افغانستان .

علیحضرت معظم همایونی ساعت یازده و سی دقیقه قبل از ظهر سه شنبه ۶ جوزا یناغلی الکسی کاسیگین رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی را در قصر گلخانه به حضور شاهانه پذیرفتند . درین موقع یناغلی احمد بیگ سو یوم بایف رئیس شورای وزیران جمهوریت قرغزستان یناغلی دی‌اوردیتسا صدراعظم مولدوویا و همراهان صدراعظم آنکشور نیز حاضر بودند .

یناغلی الکسی کاسیگین آغاز پنجاهویکمین سال استرداد استقلال افغانستان و پنجاهه همین سالگرد تاسیس روابط مقابله بین افغانستان و اتحاد شوروی را از طرف هیئت رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی ، حکومت و از جانب خود به حضور ذات شاهانه تبریک گفتند . که در مقابل ذات شهر یاری مراتب قدر دانی شاهانه شانرا اظهار نموده از اینکه

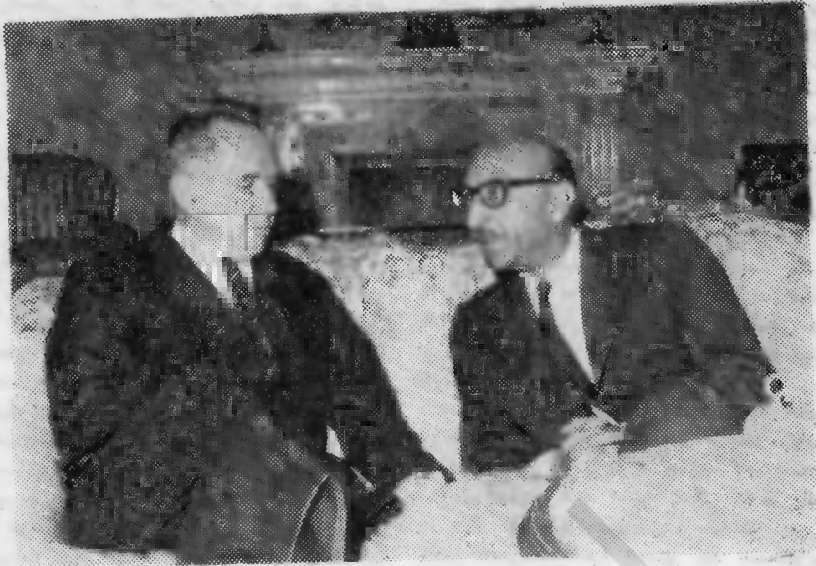
در چنین اوضاع و وظیفه تمام ملل عبارت از آنست که در راه هر گونه و هر قبیل مدعیان باصطلاح رهبری جهانی ، آنهایکه قصد حاکمیت بر سایر کشورها و ملل را دارند سد عبور ناپذیری ایجاد نمایند و ما اطمینان داریم که مبارزه ملل در راه صلح و همکاری صلح آمیز که هم اکنون ثمرات خود را میبخشد همواره توسعه خواهد یافت و همکاری همه جانبه بین کشورهای سوسیالیستی و کشورهاییکه از قیدسیادت استعمار نجات یافته اند بدون شک یکی از مهمترین عواملی در مبارزه بر ضد امپریالیزم استعمار و شو نیزم است .

اتحاد شوروی در سیاست خارجی بلا انحراف از خط مشی معین که معطوف به توسعه روابط دوستانه با همه کشورهای صلح دوست و دفع سیاست تجاوز و انقیاد ملل دیگر و غضب اراضی دیگران میباشد پیروی میکند . برای ملل اتحاد شوروی و افغانستان و برای صلح در آسیا این امر اهمیت زیادی دارد که سرحد های ما با متد ۲۳۰۰ کیلو متر در طرف سالیهای متمادی سرحد صلح دوستی و آرامش بوده و می باشد و معتقد هستیم که در آینده نیز به همین صورت باقی خواهد ماند .

در اتحاد شوروی به سیاست بیطرفی و عدم الحاق افغانستان قدر و قیمت بسزایی قایل می باشند . این سیاست در حل مسایل شرقی و پیشرفت کشور شما امکانات مهمی فراهم میسازد .

مردم شوروی کوششهای مردم و حکومت افغانستان را در راه ترقی اقتصاد ملی و فرهنگ و رسانیدن کادر های تخنیکی و علمی خود کاملاً درک می نمایند .

افغانستان با تعقیب سیاست خارجی صلح دوستانه شایسته امتنان و احترام کلیه مبارزین راه صلح و آزادی ملل گردیده است .

ښاغلي الکسي کاسيگين حين شرفيا بي بحضور شاهانه

معاصر هر دو ملت اساس روابط همسا يکي نیک افغانستان واتحاد شوروي گذاشته شد . افغانستان مستقل و دولت جدیدالتاسيس شوروي بدون هيچگونه تردد وبه کمال اطمینان يکديگر را به رسميت شناختند و درين طريق بر همه دول جهان پيشقدم بودند چنانکه هر دو جانب در همان لحظات حساس تاريخي لزوم ختم استعمار و نيات خودراکه متوجه تاسيس علايق دوستي بود به نوبه خود اظهار واعلان کردند .

مرور نيم قرن به اثبات رسانيد که هدف هر دو دولت پيوسته تشديد مباني صلح و همکاري آزاد متکي بر حقوق مساوي بين ملل جهان بوده وميباشد .

علايق افغانستان واتحاد شوروي با اتکاء باین اساسات استوار و ارزنده وبر اساس اعتماد وتفاهم بين جانبيين پيهم تقويت یافته وهمکاري اقتصادي وسيع را بين هر دو کشور خاصه در پانزده سال اخير ميسر داشته است . مردم ما مساعادت های اتحاد شوروي را که در تطبيق يکمه پروژه های پلانهای رشد اقتصادي افغانستان نقش مؤثر داشته است به نگاه قدر داني مينگرند .

علايق افغانستان واتحاد شوروي در نيم قرن اخير عامل برجسته استحکام صلح درين منطقه جهان و بهترين نمونه همکاري مثبت بين دو کشور دارای نظام اجتماعي وسياسي مختلف و عالی ترين ثبوت همسايگي نیک

رئيس شوراي وزيران اتحاد شوروي به مناسبت يادبود اين روز به افغانستان سفر کرده اند اظهار رضائيت کردند .

به مناسبت پنجاه همين سالگري تاسيس روابط بين افغانستان واتحاد شوروي پيامهاي خاص تبريکه بين اعليحضرت هما يوني و ښاغلي نیکو لای پود گورني صدر هيئت رئيسه شوراي عالی اتحاد شوروي تبادلہ گردید .

متن پیام اعليحضرت معظم همايوني: جلالتمآب عزيز !

به مناسبت پنجاه همين سالگري تاسيس روابط بين افغانستان واتحاد شوروي بهترين تمنيات خود را به جلالتمآب شما وجلالتمآب ليونيد بريژنيف سر منشي کميته مرکزی حزب کمونيست شوروي و جلالتمآب الکسي ن . کاسيگين رئيس شوراي وزيران اتحاد شوروي که مقارن به روز استقلال افغانستان به مسافرت رسمي و دوستانه باین کشور پرداخته اند و ديگر زعمای اتحاد شوروي وبه ملت همسايه و دوست اظهار ميدارم .

نيم قرن قبل در سال ۱۹۱۹ در حالیکه ملت آزاديخواه افغانستان زعمای آن که در پايان يك پیکار طولاني همه آثار تسلط خارجي را محو و به استر داید استقلال وطن ناپيل شده بودند وزمانیکه ملت و زعمای اتحاد شوروي تحت رهبري ولاديمير ايليچ لينن برای رفع تجاوزات بيگانگان مبارزه مينمودند يعنی در سالهای پر افتخاري تاريخ

مسافرتها

میباشد .
باتذکار موقع پنجا همین سا لگرد تاسیس اینعلايق وبا اظهار قدر دانی از پیامدوستانه شما و زعماء مردم شوروی به مناسبت روز استقلال افغانستان صمیمی ترین آرزو های خود و ملت خود را برای ترقی ورفاه مزید ملت دوست وهمسایه اتحادشوروی واستواری دوستی بین هر دو ملت های ما اظهار میدارم .

محمدظاهر - کابل ۶ جوزا - ۱۳۴۸

متن پیام صدرهیئت رئیسه شوروی عالی اتحاد شوروی:

اعلیحضرتا :

بنام مردم شوروی و هیئت رئیسه شوروی عالی اتحاد جماهیر شوروی سو سالیستی و از جانب خود به مناسبت سالروز تاریخی پنجا همین سال بر قراری روابطدیپلوما سی بین هر دو کشور های ما به اعلیحضرت همایونی و مردم دوست افغان مراتب تبریکات صمیمی را تقدیم میدارم .

پایه های دوستی اتحاد شوروی وافغانستان تساوی حقوق واحترام متقابل طرفین ، عدم مداخله در امور یکدیگر و همکاری به نفع صلح وامنیت ملل در آن زمان قهر مانانه گذاشته شد که در کشور ما انقلاب کبیر سوسیا لیستی اکتبر پیروز گردیدوافغانستان در مبارزه مردانه برضد فشار استعمار از استقلال ملی خود دفاع مینمود .

روابط دوستی اتحاد شوروی وافغانستان وحسن همجواری دو کشور ما در شرایط اوضاع بین المللی پیچیده که بار ها تغییری یافت از محک آزمایش در آمد .

سخنان لنین کبیر در باره نزدیکی و اشتراك منافع دو کشور و راجع باینکه میان کشور های ما چنان مسائلی وجود ندارد که احیانا باعث اختلافات گردد ویا اقلا بردوستی ماسایه افگند تائید یافت سر حد های اتحاد شوروی وافغانستان سر حد های صلح و دوستی وآرامش میباشد .

پیمانهای سیاسی منعقدہ در بین کشورهای ما پیمان دوستی سال ۱۹۲۱ و پیمان بیطرفی وعئم تعرض مورخه سال ۱۹۳۱ که در لحظه امضاء نیز واقعه برجسته ای دراموربین المللی محسوب میشدند کماکان به امر صلح وامنیت بین المللی به خوبی خدمت میکنند .

خطمش می همکاری دوستانه و همه جانبه ای که کشور های ما ۵۰ سال پیش برای روابط خود برگزیدند امکان توسعه آن روابط لمر بخش اقتصادی وعلمی وتخنیکی و تجارت

نافع برای طرفین وتبادلات فر هنگی سودمند برای هر دو کشور را که مورد رضایت مندی مشترک بوده دارای آینده بزرگی میباشد بوجود آورد .
ما برای سہم بزرگی که اعلیحضرت همایونی شخصاً در امر توسعه و تحکیم روابط دوستانه و حسن همجواری بین کشور های ما دارند قدر و قیمت بسزای قابل میباشد کشور های ما را پشتی بانی مشترک ازیادال های عالی صلح وامنیت ملل وآرزو مند ی براینکه آخرین بقایای سیستم تنگین استعمار کاملاً و برای همیشه محو گرددواصول همکاری متساوی الحقوق بین المللی مظفر و پیروز گردد متفق میسازد .

مامنظر و مزایای وسیع ادامه توسعه همکاری اتحاد شوروی وافغانستان را درشئون مختلف روابط بین هر دو کشور ودر صحنه بین المللی مطابق منافع کشور های ما وبه نفع امر صلح در سراسر جهان مشا هده مینمائیم .

اطمینان راسخ دارم که روابط مؤدت آمیز اتحاد شوروی وافغانستان که مملو از روح صلحجویی و حسن تقا هم صمیمانه واعتماد میا شد در آینده نیز برای رفاه و سعادت ملل کشور های ما و به نفع تحکیم صلح توسعه و تقویت خواهد یافت .

بهترین تمنیات وآرزومندی های ما را به شخص اعلیحضرت تقدیم وموفقیت هاورفاه افغانستان را خواستاریم .

با احترامات فایقه ن . پاد گورنی کرملن مسکو ۲۷ می ۱۹۶۹

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت هشت شب ۶ جوزا بناغلی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی را در قصر گلخانه به حضور شاهانه پذیرفته با ایشان صرفشام فرمودند . موقع صرف شام به حضور ذات ملو کانه بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جر گه ، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاة ، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی معاوین صدارت عظمی ، سفیر کبیر افغانستان در مسکو ، انجنیر محمد حسین مساء وزیر فواید عامه رئیس هیئت مهمانداران و دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی حضور داشتند .

بناغلی احمد بک ستو باویوچ صدراعظم جمهوریت قرغزستان ، بناغلی الکساندر فلیپو رویچ دپوردیشه صدراعظم جمهوریت مولداوی وبعضی دیگر از همراهان بناغلی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی و سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل در صرف شام به حضور

ذات شهر یاری اشتراك داشتند .
 ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و
 ښاغلی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی
 ساعت یازده قبل از ظهر چار شنبه هفت
 چوږا با قطع نوار فارم غازی آباد را که در
 پنجاه کیلو متري شرق جلال آباد واقع است
 افتتاح نمودند .
 اتحاد شوروی در مورد همکاری های اقتصادی
 وقتی بین هر دو کشور دارند و بنا بر این
 مراتب قدر دانی خود و حکومت افغانستان
 را از سهم گیری شما و همراهان محترم
 شما درین موقع فرخنده اظهار میدارم .
 در حوت سال ۱۳۴۴ (مارچ ۱۹۶۵) اعلیحضرت
 معظم همایونی پروژه کانال ننگر هار را در

گوشه از مراسم افتتاح فارم غازی آباد

متن بیانیه ښاغلی نور احمد اعتمادی حین
 افتتاح فارم غازی آباد :
 جلالتماب رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی:
 جلالتمابان !
 مهمانان محترم !
 هموطنان عزیز !
 نهایت مسرت دارم هنگام افتتاح این قسمت
 عمده پروژه آبیاری ننگر هار که با مساعدت
 مالی و فنی اتحاد شوروی باین مر جله رسیده
 است . جلالتماب به نمایندگی از حکومت
 و مردم کشور دوست و همسایه ما اتحاد
 شوروی سهم گرفته و در افتتاح آن با من
 اشتراك میفرمائید .
 این سهم گیری شخص جلالتماب در مراسم
 افتتاح يك پروژه دیگر که نتایج تعاون با ثمر
 اتحاد شوروی و افغانستان است نشانه دیگری
 از موجودیت روابط دوستانه و صمیمانه است
 که در طی این پنجاه سال ملت های ما را با هم
 نزدیک ساخته است . سهم گیری شما از
 جانب دیگر مظهران علاقه مندی است که

حالیکه جلالتماب ډیمتری پولیا نسکی معاون
 رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی از کشور
 خود نمایندگی میکردند افتتاح نمودند . در آن
 زمان محلیکه اکنون بر آن همه تاسیسات
 و مزارع را با کمال رضایت مندی مشاهده
 میکنیم سنگلاخ بایری بود که با وجود گرما
 و شرایط دشوار طبیعی با نیرو و زحمت جوانان
 افغان و مساعدت چندی وارزنده متخلصان
 شوروی به حیت يك فارم که در آستان بهره
 برداری میباشد دیده میشود .
 در محوطه این فارم ساحه ای بنام فارم
 دوستی تخصص داده شده که در آن نه تنها
 شخصیت های افغانی و شوروی بلکه مهمانان
 دیگر کشور های دوست ما نهال دوستی
 نشانه اند و موجودیت چنین ساحه بهترین
 مظهر آرزوی های صمیمی ملت های افغانستان
 و شوروی در راه تقویت علایق دوستی متقابل
 و همکاری بین المللی میباشد .
 موفقیت این پروژه نه تنها در مچا هدایت
 مردم ما به منظور تکا فوی مواد غذایی بلکه

افغانستان نقش بزرگی را بازی میکند . در افغانستان هنوز هم زمین های دست ناخورده وجود دارد و با توسعه زراعت هزاران هکتار زمین به کشتزار های سر سبز تبدیل شده و منبع حاصلات زیاد و بلندرفتن سوپه زندگی مردم میگردد .

اعمار سیستم آبیاری و ساختمان همچو پروژه ها مانند ساختمان زراعتی و آبیاری کانال جلال آباد وسیله رشد عالی برای جهش زراعت افغانستان بیک سوپه بلند و جدید میباشد . بيموجب نیست که فارم جدید که معنی آن غلبه بر طبیعت میباشد بنام فارم غازی آباد یاد شده است .

مادر اتحاد شوروی تجارب کافی را در اعمار دستگاه های آبیاری و زراعتی، ساختن زمینهای بايرو انکشاف زراعت وسیع اندوخته ایم .

درین ساحه زحمتکشان ازبکستان، تاجکستان ترکمنستان ، قرغستان ، قزاقستان و دیگر جمهوریت های شوروی به موفقیت های بزرگی نایل آمده اند .

در آن مناطق عقب مانده اتحاد شوروی از هر جهت میتوان دید که چطور در اثرزراعت عالی به صورت مداوم سطح زندگی مردم روستا بلند رفته حیات نوین رویکار آمده و مدنیت پیش میرود .

اعمار این فارم دولتی در ننگرهار که به مساعی شما بوجود آمده در راه انکشاف زراعت صنعتی افغانستان که بر اساس تولیدات زراعتی عالی بنا یافته گام اول به شمار می آید .

ازینکه مردم شوروی در اعمار و ساختمان این فارم حصه گرفته اند شواهد بزرگ دوستی و همکاری اتحاد شوروی و افغانستان را مبینیم کشور های ما مانند همسایه های نیک زندگی میکنند .

استقبال گرم و مبهمان نوازی را که در افغانستان از ما بعمل آمده به حیث احساسات دوستانه و بی شائبه مردم افغانستان با مردم اتحاد شوروی می بنداریم و این احساسات متقابل میباشد .

از طرف خود واز طرف تمام مردم اتحاد شوروی موفقیت بزرگی را برای شما و تمام مردم افغانستان آرزو میداریم .

استوار و روز افزون باد دوستی و همکاری اتحاد شوروی و افغانستان .

شباغلی الکسی کاسیگین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی به ساعت هشت شب ۷ جوزا دعوتی به اعزاز شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در قصر چهلستون ترتیب

در بهبود عمومی زندگانی مردم این ناحیه کشور نقش بارز دارد . تولید مساحت سبز در مساعد ساختن آب و هوا برای بهبود شرایط زندگانی و پیشرفت مزید فلاحت موثر است و خورسندیم که یکمده جوانان ما به مساعدت موسسات علمی شوروی برای تدویر فنی تاسیسات آبیاری و زراعت این پروژه بکار آغاز کرده اند و با در آینده نزدیک آماده میشوند .

موفقیت این پروژه بما امید می بخشد که مساعی مردم ما در راه سرسبز ساختن و بهره برداری کشور در آینده به نتایج مؤثری واصل شود .

هموطنان عزیز!

خدای پاک را سپاس گذاریم که افتتاح این پروژه مقارن با میلاد سید المرسلین پیامبر اسلام است که مطابق ارشادات عالیه آن رسول اکرم (ص) همه مسلمانان جهان در راه سعادت مادی و معنوی خویش بذل مجاهدت میکنند . این حسن تصادف را برای موفقیت این پروژه فال نیک گرفته . کامیابی ملت افغانستان را در مجاهدات ایشان در راه ترقی وطن عزیز از درگاه خدای توانا تمنی دارم .

متن بیانیه شباغلی الکسی کاسیگین هنگام افتتاح فارم غازی آباد :

شباغلی صدراعظم محترم!

دوستان محترم افغانی!

رفقای عزیز!

ما در حالیکه به مناسبت پنجاهمین سالگرد استقلال ، پنجاهمین سالگرد تاسیس روابط بین افغانستان و شوروی با افغانستان مسافرت نموده ایم در مراسمی اشتراک مینمائیم که به مناسبت افتتاح رسمی فارم دولتی بزرگوار گردیده و بهر دو سالگره مرتبط می شود .

فارم غازی آباد نتیجه مساعی مردم افغانستان میباشد که در راه حل مسایل رشد اقتصادی افغانستان مستقل صورت میگیرد . در عین حال یکی از عواملی بشمار میرود که ساختمان آن مظهر همکاری ثمربخش اقتصادی طرفین است .

اجازه بدهید امروز به کارگران و متخصصینیکه در ساختمان این فارم حصه گرفته اند تبریکات خود را اظهار نمایم . شماکار بزرگوار انجام داده اید .

در اثر مساعی خستگی ناپذیر شما کانال ها برای آبیاری بوجود آمده ، باغها مشجر گردیده ، کشتزارها احداث شده و قریهها اعمار گردیده و زراعت در سنگلاخ خشک به وجود آمده که در توسعه بیشتر زراعت

د افغانستان کالني

داده بودند .

اعلیحضرت همایونی و تمام مردم افغان تقدیم دارم ملاقاتها و مذاکراتیکه باعلیحضرت داشتیم تمایل مشترک اتحاد شوروی و افغانستان را به توسعه و تحکیم باز هم بیشتر دوستی عنعنونی و همکاری وسیع ما برای رفاه و نیکیختی ملل کشور های ما و امر صلح در سراسر جهان تأیید نمود .
اعلیحضرتا ! سلامتی و سعادت شخص شما و همچنین موفقیت ها ورفا هیت مردم افغانستان دوست را خواستارم .
همچنان ښاغلی الکسی کاسیگین تلگرام آتی را به عنوان ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم از طیاره مخابره کردند :
در این هنگام که افغانستان را ترک میگویم یک بار دیگر بشما ښاغلی صدراعظم، حکومت

دروین دعوت دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگه ، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیا ئی قاضی القضا ت ، ښاغلی علی محمدوزیردربار سلطنتی ، دکتور علی احمد پوپل معاون اول وښاغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت اعضای کابینه ، جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانی متعین مسکو ، ذوات معیتی صدراعظم اتحاد شوروی و سفیر کبیر آنکشور متعین کابل اشتراک ورزیده بودند .
ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و ښاغلی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی ساعت ۱۰ قبل از ظهر ۵ شنبه ۸ جوزا عمارات پولی تخنیک پو هنتون کابل را باقطع نوار افتتاح کردند .

ښاغلی اعتمادی صدراعظم و الکسی کاسیگین باقطع نوار سه رنگ اکادمی پولی تخنیک را افتتاح فرودند

و مردم افغانستان از صمیمیت و مهمان نوازی که در خاک افغانستان نسبت به ما ابراز گردید مراتب تشکرات صمیمانه را تقدیم نمایم .
ملاقاتها و مذاکرات با شما ښاغلی صدراعظم امکان این را میسر نمود که علاقمندی جدی مشترک کشور ها و حکومت های ما را به همکاری در راه تقویت علائق حسن همجوارزی و در امر صلح متقابلته ابراز نمائیم .
آرزوی موفقیت را در امر ترقی کشورتان به شما و حکومت افغانستان اظهار میدارم رفاه و اعتلای مردم افغانستان را خواستارم .

ښاغلی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی بعد از انجام یک مسافرت رسمی و دوستانه به افغانستان ساعت ۹ و ۲۰ دقیقه صبح ۹ جوزا عازم راولپنډی شدند .
ښاغلی الکسی کاسیگین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی بعد از عزیمت از کابل تلگرام آتی راعنوانی اعلیحضرت معظم همایونی از طیاره مخابره نمودند :
هنگام ترک افغانستان آرزو دارم باردیگر تشکرات قلبی خود را از پذیرائی گرم و مهمان نوازی صمیمانه که در موقع اقامت در کشور شما نسبت به ما ابراز شد به

متن اعلامیه مشترک افغانستا ن واتحاد شوروی

شوروی است بعمل آمد .

رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی باعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهرشاه صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی و دیگر رجال و شخصیت های دولتی و اجتماعی افغانستان ملاقات ها و مذاکرات نمودند . از جانب افغانی ذوات آتی درین مذاکرات اشتراک داشتند :

دوکتور علی احمد پوپل معاون اول صدارت عظمی ، ښاغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت عظمی ، انجنیر محمد حسین مساء وزیر فواید عامه ، انجنیر میرمحمد اکبر رضا وزیر زراعت و آبیاری ، دکتور عبدالصمدحامد وزیر پلان ، دکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور ، جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانستان در اتحاد شوروی ، دوکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی و یکمده دیگر از اراکین امور خارجه . در این مذاکرات از جانب اتحاد شوروی اشخاص آتی سهم داشتند :

ښاغلی احمد بیگ سو یوم بایف رئیس وزیران جمهوریت قرغزستان شوروی سوسیالیستی ، ښاغلی ا . ف دی اوردیتسا رئیس شورای وزیران جمهوریت مولدوای شوروی سو سیالیستی ، ښاغلی س . اسکاچوف رئیس کمیته دولتی روابط خارجی اقتصادی مربوط شورای وزیران اتحاد شوروی ، ښاغلی و . م وینو گرادوف معین وزارت امور خارجه اتحاد شوروی ، ښاغلی ا . الکساندروف سفیر کبیر اتحاد شوروی در افغانستان ، ښاغلی س . پ کیکیف رئیس شوق شرق میانه وزارت امور خارجه شوروی ، ښاغلی ا . مارچوک معاون اول ریاست مطبوعات وزارت امور خارجه اتحاد شوروی .

در جریان این مذاکرات که در فضا ی دوستانه وحسن تفاهم صورت گرفت موضوعات مربوط به توسعه و تحکیم روابط افغانستان با اتحاد شوروی و همچنین در باره اوضاع بین المللی مورد علاقه جانبین به شمول مسایل این منطقه آسیا تبادل نظر سودمند صورت گرفت .

جانبین بارضائیت مندی عمیق خاطر نشان نمودند زمانی که رهبران مبارزه استقلال افغانستان و موسس دولت شوروی ولادیمیر ایلیچ لینن باوجود تفاوت نظام های اجتماعی و سیاسی هر دو کشور روابط دوستی و مودت

نظر بدعت ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان ښاغلی الکسی ن . کاسیگین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی از تاریخ ۵ تا ۹ جوزای ۱۳۴۸ مطابق ۲۶ تا ۳۰ می ۱۹۶۹ به افغانستان مسا فرت رسمی و دوستانه نمودند .

ذوات آتی به معیت ښاغلی الکسی ن . کاسیگین مسا فرت نمودند .

ښاغلی احمد بیگ ا . س . سو یوم بایف رئیس شورای وزیران جمهوریت شوروی سوسیالیستی قرغزستان ، ښاغلی ا . ف دی اوردیتسا رئیس شورای وزیران جمهوریت شوروی سو سیالیستی مولدوایا ، ښاغلی س . اسکاچکوف رئیس کمیته دولتی روابط خارجی اقتصادی مربوط شورای وزیران اتحاد شوروی ، ښاغلی و . م وینو گرادوف معین وزارت امور خارجه اتحاد شوروی . ښاغلی الکسی کاسیگین تبریکات هیئت رئیسه عالی اتحاد شوروی ، حکومت و مردم اتحاد شوروی را به اعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهر شاه حکومت و مردم افغانستان به مناسبت روز استقلال افغانستان که به تاریخ ۶ جوزا مطابق ۲۷ می تجلیل گردید تقدیم نمودند . همان روز با پنجاهمین سالگرد برقراری روابط اتحاد شوروی با افغانستان مقارن بود و این روز تاریخی نیز به نحو شایسته در افغانستان تذکار یافت .

رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی در مدت اقامت خویش در افغانستان باتفاق جلالتماب نور احمد اعتمادی در مراسم باشکوه افتتاح موسسه پولی تخنیک کابل که یک مرکز مهم تربیت کادر های ملی انجنیران و اهل تخنیک افغانستان یاد میشود سهم گرفتند . این موسسه به مسا عدت اتحاد شوروی اعمار یافته است .

کاسیگین و همراهان شان از موسسات دیگر که به مسا عدت اتحاد شوروی ساخته شده به شمول سیستم آبیاری ننگرهار که در آنجا در مراسم افتتاح فارم غازی آباد سهم گرفتند دیدن نمود ، و با زندگی و ترقیات مردم افغانستان در اعمار اقتصاد و فرهنگ ملی آشنائی حاصل کردند .

در همه جای افغانستان از مهمان عالیقدر شوروی و همراهان ایشان پذیرائی گرم و مهمان نوازی که مظهر احساسات دوستی و احترام مردم افغانستان نسبت به مردمان

زیادی از کدر های علمی، فنی و مسلکی افغانی به همکاری اتحاد شوروی آماده شده است. در جریان مذاکرات طرفین راجع به مسایل همکاری اقتصادی بین اتحاد شوروی و افغانستان تبادل نظر نموده رضائیت مندی خود را درباره اجرای موفقانه موافقتنامه های اقتصادی که بین هر دو کشور منعقد گردیده اظهار نموده خاطر نشان نمودند که برای توسعه این همکاری در جریان سو مین پلان پنجساله اقتصادی افغانستان بر اساس قرار دادهائیکه به موقع آن بین طرفین منعقد گردیده است امکانات مساعدی موجود است.

هر دو حکومت تصمیم گرفتند کمیسیون مشترک حکومتی، همکاری اقتصادی و فنی اتحاد شوروی و افغانستان را تاسیس نمایند. طرفین موجودیت امکانات نوین را در ساحه حمل و نقل زمینی و هوایی هر دو کشور و همچنین امکان بکار بردن شبکه شاهراه های افغانستان را به مقصد ترانزیت مطابق منافع هر دو کشور و دیگر کشورهای این ناحیه آسیائی می شناسند.

طرفین عقیده راسخ خود را اظهار نمودند که علایق دوستی عنعنوی و همکاری وسیع بین افغانستان و اتحاد شوروی در آینده نیز به موفقیت توسعه و استحکام خواهد یافت. جانب شوروی خط مشی بیطرفی و عدم الحاق افغانستان را که برای حل مسایل مربوط به ترقی و پیشرفت افغانستان امکانات مهمی را فراهم میسازد و افغانستان با پیروی آن شایسته قدر دانی و احترام کشورهای صلح خواه جهان گردیده است تعجید می نماید. اتحاد شوروی و افغانستان در آرزو مندی مشترک راجع به تأمین صلح پایدار در توسعه همکاری بر اساس مساوات بین دول بزرگ و کوچک متفق الرای اند.

اتحاد شوروی و افغانستان عزم راسخ دارند باتفاق دیگر کشورهای صلح دوست در راه رفع تشنجات بین المللی و قطع مسابقه تسلیحات و جلوگیری از انتشار سلاح ذوری صرف مساعی نمایند.

طرفین برین معتقدند که قوت نباید وسیله حل مسایل بین المللی گردد مسایل مورد اختلاف در علایق بین دول باید با وسایل صلح آمیز از طریق مذاکرات و کاملاً موافق با اصول عالیه منشور ملل متحد حل و فصل گردد.

اتحاد شوروی و افغانستان حق همه ملت ها را برین ضمیمانه محترم می شمارند که در امور داخلی و در ساختمان زندگی و ترقی اقتصاد و فرهنگ ملی مطابق به آرزو ها و

را مبنی بر تساوی کامل حقوق، احترام، استقلال و حاکمیت و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر بین هر دو دولت بر قرار نموده این اقدام شان مظهر کمال تدبیر و خردمندی بود.

خط مشی سیاست حسن همجواری و همکاری متنوع که از طرف دولت های افغانستان و شوروی برای روابط متقابل پنجاه سال قبل گزیده شده بود در دشوارترین او ضاع بین المللی از آزمایش زمان بدر آمده و قدرت حیاتی خود را به اثبات رسانید.

معاهده دوستی مورخ ۱۰ حوت ۱۲۹۹ مطابق ۲۸ فیوروری ۱۹۲۱ و معاهده بیطرفی و عدم تعرض متقابل مورخ ۲ سرطان ۱۳۱۰ مطابق ۲۴ جون ۱۹۳۱ که بین افغانستان و اتحاد شوروی منعقد شده تاکنون پایه و اساس روابط طرفین را تشکیل داده با کمال اطمینان برای منافع هر دو کشور خدمت میکند وضع و آرامش در سرحد های مشترک دو کشور عامی مهم ثبات در این منطقه آسیا و در تشدید صلح جهانی بشمار میرود.

روابط دوستانه بین افغانستان و اتحاد شوروی طی پنجاه سال اخیر نمونه و سرمشق عملی همزیستی مساومت آمیز دول دارای نظام های اجتماعی مختلف میباشد.

هر دو جانب با بر گذاری مراسم نیم قرن حسن همجواری افغانستان و اتحاد شوروی رضائیت مندی کامل خود را از توسعه و استواری پایدار علایق بین هر دو کشور اظهار نموده خاطر نشان کردند که این علایق از قشایا و منازعات حل ناشدنی مبری و حایز روح احترام و اعتماد متقابل است.

همکاری مفید و متنوع اقتصادی و فنی بین اتحاد شوروی و افغانستان با موفقیت جریان داشته تجارت به طوریکه برای طرفین نافع است توسعه می یابد و روابط علمی و فرهنگی بین جانیین غنی تر میگردد.

جانب افغانی اظهار رضائیت مندی نمود که همکاری اقتصادی شوروی و افغانستان عاری از همه شرایط سیاسی بوده در امر اعمار اساس رشد اقتصادی مردم افغانستان نقش بارز داشته است و با مساعدت اتحاد شوروی مؤسسات صنعتی مولد نیروی برق و شاهراه های عصری حمل و نقل در افغانستان اعمار یافته و یا تحت ساختمان میباشد.

طرفین تذکر دادند که تجارت اتحاد شوروی در ساختمان مؤسسات بزرگ آبیاری در امر احداث ساختمان های آبیاری در افغانستان با موفقیت مورد استفاده قرار گرفته اند.

طرفین اظهار رضائیت مندی نمودند که عده

مسافرتها

منافع مطابق و بارزش های ملی و عنعنوی خویش از هر گونه مداخله قوت خارجی آزاد باشند.

اتحاد شوروی و افغانستان يك بار دیگر پشتیبانی خود را از حل هر چه زودتر و عادلانه مسئله ویتنام از طریق سیاسی اظهار میدارند به طوریکه آرزوهای مردم ویتنام تامین گردیده و ویتنام از دخالت خارجی در امور داخلی خویش فارغ باشد.

طرفین تحریکات پیهم نظامی اسرائیل را برچند دولت عربی تقبیح نموده معتقدند جز با تخلیه همه قوای اسرائیلی از اراضی اشغال شده، صلح پایدار و عادلانه در شرق میانه تامین شده نمیتواند.

صدراعظم افغانستان و رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی طی ملاقات ها و مذاکرات خویش باتذکار از آن عصر قهرمانانه که مردمان دفاع از استقلال دولت های خویش بر ضد تجاوزات قوای استعماری و امپریالیست مبارزه می نمودند یکبار دیگر عزم راسخ هر دو حکومت را در پشتیبانی کامل از مبارزه عادلانه مردمانیکه تا کنون تحت سلطه استعماری می باشند اظهار نمودند تا هر چه زودتر از یوغ اسارت بیگانگان رهائی یابند.

طرفین عقیده دارند تطبیق کامل اعلامیه ملل متحد راجع به استقلال کشورها و مردمانیکه تحت حاکمیت استعمار میباشند تسویق ناپذیر است.

طرفین هنگام تبادل نظر بر مسایل مورد علاقه مشترك موقف های اساسی خود را که در اسناد و اعلامیه های مشترك اتحاد شوروی و افغانستان قبلا بیان گردیده است تأیید نمودند.

طرفین اظهار تصمیم نمودند که در آینده نیز راجع به مسایل بسط روابط دو جانبه و در باره مسایل عمده بین المللی که مورد علاقه مندی مشترك ایشان میباشد تبادل نظر صمیمانه و صریح خویش را تعقیب نموده و باین منظور عنعنه تماس های شخصی و ملاقات ها را بسوی ه های مختلف دوام دهند.

طرفین اظهار اطمینان نمودند که باز دید یناغلی الکسی . ن . کاسیگین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی از افغانستان سپس جدید و مهمی در توسعه و تحکیم مزید علاق و اتحاد شوروی و افغانستان خواهد داشت.

رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی یناغلی الکسی . ن . کاسیگین و همراهان شان از پذیرائی گرم و صمیمانه ای که نسبت به ایشان ابراز گردید به حکومت و مردم افغانستان اظهار سپاسگذاری و تشکر نمودند.

نظر به هدایت هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی و حکومت اتحاد شوروی یناغلی الکسی . ن . کاسیگین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی از اعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهر شاه دعوت نمودند تا به وقت مساعد از اتحاد شوروی بازدید فرمایند. این دعوت باکمال رضایت مندی قبول گردید.

همچنین یناغلی . ن . کاسیگین از طرف حکومت اتحاد شوروی از یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان دعوت نمودند تا به اتحاد شوروی مسافرت رسمی نمایند. این دعوت با اظهار تشکر پذیرفته شد.

مسافرت میرمن اندراگانندی

به افغانستان

میرمن اندراگانندی صدراعظم هند بنا به دعوت یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت یازده و نیم قبل از ظهر پنجشنبه ۱۵ جوزا ۱۳۴۸ مطابق ۵ جون ۱۹۶۹ برای يك مسافرت رسمی و دوستانه وارد کابل شدند.

یناغلی اعتمادی صدراعظم و میرمن عالیه اعتمادی خانم یناغلی صدراعظم مهمان گرامی شانرا حینیکه از طیاره فرود آمدند استقبال کرده و بایشان خیر مقدم گفتند.

در نزدیک طیاره یناغلی علی محمد وزیر

صدراعظم هند بعداً طرف صفوف مستقيلين که شامل ساير اعضای کابينه ، جنرا لهای اردوی شاهانه ، مامورين عالیرتبه ملکی ، سران کور ديپلو ماتیک ، اعضای سفارت کبرای هند مقیم کابل ، پښتونستا نینها و هند ی های مقیم کابل بودند رفته با هر یک احوال پرسی کردند .

صدراعظم هند و ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بعداً عازم قصر چيلستون شدند . در این مسافرت ، ښاغلی کیوال سنگه معین وزارت امور خارجه ، ښاغلی اردی ساتی مدیر عمومی در وزارت امور خارجه ، ښاغلی ک نتوار سنگه مدیر دفتر صدراعظم ، ښاغلی اچ وای شار داپر شاد مدیر اطلاعات دفتر صدراعظم ، ښاغلی ام ای ، رحمن عضو کمیسیون آب و برق در وزارت آب و برق بامیرمن اندراگاندي همراه بودند .

یکدسته ژورنالیستان هندی مشتمل بر خبرنگاران ، عکاسان و فلمبرداران نیز با صدراعظم هند به کابل آمده بودند .

اعلیحضرت معظم همایونی میرمن اندراگاندي صدراعظم هند را ساعت شش عصر روز ۱۵ جوزا در قصر گلخانه به حضور شاهانه

دربار سلطنتی ، دکتر علی احمد پوپل معاون اول و ښاغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی ، پوهنوال دکتور محمد عمر وردک وزیر داخله ، دکتور محمد انس وزیر اطلاعات و کلتور و رئیس هیئت مہمانداران ، ښاغلی عطا الله ناصر ضیاء سفیر کبیر افغانستان در دهلی ، ښاغلی امان الله منصوری والی کابل ، ښاغلی محمد امین اعتمادی رئیس تشریفات وزارت امور خارجه ، ښاغلی اشوک مهتا سفیر کبیر هند مقیم کابل نیز برای استقبال صدراعظم هند و همراہان شان حضور داشتند .

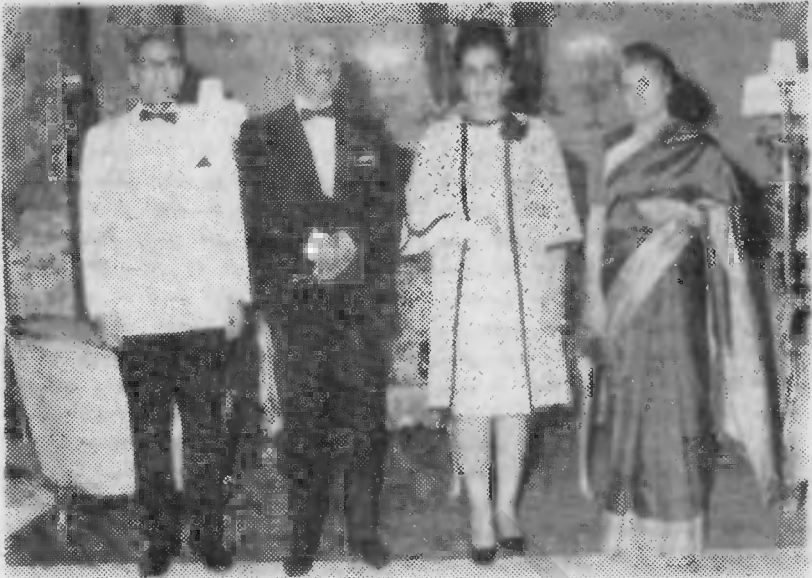
ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم مستقيلين را به میرمن اندراگاندي و صدراعظم هند ، همراہان شانرا به ښاغلی اعتمادی معرفی کردند .

صدراعظمان هر دو کشور در حالیکه موزیک سرود ملی افغان و هند را مینواخت سلام گارد احترام را قبول فرمودند و آنرا معاینه کردند و یکدسته از اطفال خرد سال که با لباس ملی ملبس بودند به نمایندگی از شمیریان کابل دسته های گل به صدراعظم هند تقدیم کردند .

ښاغلی اعتمادی صدراعظم بامیرمن اندراگاندي پس از قبول دسته های گلی که از طرف

اطفال به مہمان گرامی اهدا شده است

خاطره شریف بی میرمن اندرا گاندی بحضور اعلیحضرت تین در قصر گلخانه

پذیرفتند . در این موقع بعضی از همراهان صدراعظم هند ، سفیرای کبار هر دو کشور نیز حضور داشتند . کذا میرمن اندرا گاندی صدراعظم هند ساعت چهار ونیم بعد از ظهر روز مذکور به قصر دلکشا رفته به کتاب مخصوص امضاء نمود .

در مدخل قصر بناغلی علوی معاون ریاست تشریفات سلطنتی از صدراعظم هند پذیرائی نمود . متعاقباً اندرا گاندی به مقبره اعلیحضرت سعید شہید محمد نادرشاه غازی رفته اکلیل گل گذاشت در این موقع بعضی از همراهان صدراعظم ، دکتور محمد انس وزیر اطلاعات و کلتور و رئیس مہمان داران و بناغلی ناصر ضیاء سفیر کبیر افغانی واشوک مہتا سفیر کبیر هند بدر بار کابل نیز حضور داشتند .

میرمن اندرا گاندی صدراعظم هند ساعت ہشت شام ۱۵ جوزا در دعوتی اشتراک کردند کہ باعزاز شہان از طرف بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در تالار وزارت امور خارجه ترتیب شدہ بود در این دعوت کہ تا حوالی ساعت یازدو نیم دوام داشت دکتور عبدالظاهر رئیس ولسی جرگہ ، سناتور عبدالہادی داوی رئیس مشرانو جرگہ ، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی، معا و نین سدرات و دیگر اعضای کابینہ ، بناغلی

عطا اللہ ناصر ضیاء سفیر کبیر افغانی در دہلی ، بعضی از جنرال های اردوی شاہانہ برخی از اراکین وزارت امور خارجه روسای کوردیلوماتیک مقیم کابل ، ذوات معینتی صدراعظم ہند ، سفیر کبیر و بعضی از اعضای سفارت کبیرای ہند با خانم های شان اشتراک ورزیدہ بودند . بناغلی اعتمادی و میرمن اندرا گاندی در این ضیافت بیانہ های تعاطی نمودند .

متن بیانیه بناغلی نور احمد اعتمادی:
جلالتآب صدراعظم ، مہمانان گرامی !
جلالتآبان !
خانم ها و آقایان !

کمال مسرت دارم از جانب مردم افغانستان خود و همکاران خود جلالتمآب شما را و همراهان شما را خیر مقدم میگویم . البتہ بہ خاطر داریم دہ سال قبل جلالتمآب شما بہ معیت پدر فقید خویش بہ کشور ما مسافرت نموده وبہ ہمراہی آن زعمیم بزرگ ہند ، آن احساساتی را کہ زعمای ہند بہ سلسلہ مبارزہ در راہ آزادی ہند بہ افغانستان معاصر مربوط میدارد ابراز داشته بودید . این دید وبازدید های متقابل زعمای ہردو کشور بہ شمول مسافرت اعلیحضرت معظم ہمایونی بہ ہند وسفر های رئیس جمهور سابق ہند را داگر شہان و مرحوم دکتور داگر

د افغانستان کالني

برای اولین بار اهمیت پیکار آزادی ملل آسیا و آفریقا و نیز خطرات دشوار بودن شرایط و امکانات مساعی ایشان را برای رسیدن به آستان ترقی و رشد اقتصادی اعلان کردند. مردم افغانستان سرتاسر قرن ۱۹- از مقابله بین اردوگا های استعماری صدمه دیده و برای اتخاذ موقف سیاسی آزاد مطابق منافع ملی تجارب ارزنده حاصل کرده بودند. از همین جا بود که افغانستان در طول نخستین و دومین جنگ جهانی راه بیطرفی را گزید و در دوره پس از جنگ دوم جهانی پشتیبانی جدی خود را از سیاست عدم الحاق اعلان کرده از اینکه یکمده زیاد کشور های در حال رشد طریق عدم الحاق را اتخاذ نمودند حسن استقبال نمود.

همنوائی هیئت های افغانی و هندی و یکمده کشور های آسیائی و آفریقائی و کشورهای صلح خواه در اجتماعات ملل متحد و همچنین در کنفرانس های کشور های بیطرف منعقد شده بلگراد و قاهره نشانه نزدیک بودن زاویه نگاه هر دو کشور در مورد اوضاع جهان بوده است و از همین جاست افغانستان و هند در اوقات مختلف وطنی اعلامیه های رسمی مخالفت خود را به الحاق به پیمان ها و کتله های نظامی ابراز داشته و اهمیت خط مشی عدم الحاق و مساعی ارزنده کشور های پیرو عدم الحاق را در استواری صلح جهان و تقویت همکاری بین المللی تأیید نمودند.

حسین بافغانستان نشانه روابط استوار هر دو کشور و عامل اساسی تحکیم این روابط میباشد.

علاوق افغانستان با ملت دوست هند چه در زمان مبارزه در راه استقلال و چه بعد از آزادی آن متکی بران پیوند های دیرینه بشری اقتصادی و فرهنگیست که در تاریخ هر دو ملت کهنسال ریشه های عمیقی دارد.

مردم افغانستان به طوریکه پیکار ملت هند را در راه کسب آزادی با نظر علاقه مندی تعقیب میکردند همچنان مجاهدات مردم هند را بعد از تأمین استقلال در راه ترقیات اقتصادی و اجتماعی به منظور تحکیم صلح جهان با همه توجه مشنا هده کرده در حالیکه همه با مجاهدات پدر فقید شما و مساعی جلالتمآب شما در راه اعمار هند نوین آشنا هستند از موفقیت های ملت هند احساسی مسرت مینمایند.

مردم افغانستان که پنجاه سال پیش از امروز پس از یکقرن پیکار در مقابل قوای استعماری به استیلا داد استقلال خویش نایل شدند از نخستین ملل آسیا و آفریقا بودند که با همیت و دشواری مبارزه مقابل عوالم نامساعد زندگانی در نتیجه تجارب عملی ملتشهر گردیدند. زمانی فرا رسید که یک عده زیاد کشور های آسیا و آفریقاشمول افغانستان و هند در اجتماع باندونگ که در تاریخ قرن ۲۰ بشریت مقام برجسته دارد

پښاغلی پور احمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه بیانیه شائرا ابرار میفر ما یند

افغانستان و هند باساز علائق وسیع اقتصادی و فرهنگی که طی قرون متمادی ایشان را با هم پیوست داشته و در زمان معاصر تبدلات تجارتی و فکری را بین هر دو امکان بخشیده است.

امروز نیز علاقمندان مطابق مقتضیات عصر همکاری های مفید را که مطابق منافع و آرزو مندی های هر دو ملت باشد در این ساحات توسعه دهند. کمال مسرت داریم کشور دوست ما هند برای همکاری در بعضی ساحات اقتصادی با افغانستان اظهار آمادگی کرده و به اقدامات عملی پرداخته است.

ملت افغانستان این همکاری را به حیث کمک یک کشور آسیایی دارای علاقه دیرینه با افغانستان و دارای تجارب وسیع و خلی ارزنده در راه رشد اقتصادی صمیمانه قدردانی میکنند.

کشور ما امروز در آستان یک تحول قرار دارد. ما مصمم هستیم تا اساس زندگی نوین افغانستان را متکی بر مقتضیات زمان و فرهنگ ملی خود پی ریزی کنیم. برای رسیدن به اهداف ملی و همچنین اهداف بین المللی توقع داریم صلح و آرامش و تفاهم و همکاری بین المللی در جهان و در منطقه ای که در آن زندگی میکنیم برقرار باشد.

مردم افغانستان برین حقیقت مستشعرنند که دول این منطقه آسیا میتوانند با رعایت اصل تفاهم و دوستی و جستجوی راه حل مسالمت آمیز مسایل ذات البینی خویش بر اساس عدالت و واقع بینی امکانات همکاری های وسیع و مؤثر را بین خود تهیه نمایند. از همین جاست که مساعی ما در مورد یگانگی قضیه مورد نزاع بین افغانستان و پاکستان یعنی تأمین حق تعیین سرنوشته مردم پښتونستان از طریق صلح جو یا نه دوام داشته و امید داریم این مسئله مهم در فضای تفاهم حل و فصل گردد.

چنانکه افغانستان بارها اعلام کرده است حل مسالمت آمیز مسایل ذات البینی به دول این منطقه جهان امکان آنرا میسر میکند تا برای رسیدگی به مسایل مختلف حیاتی خود با حفظ منافع خویش و منافع منطقه و صلح بین المللی با روحیه ای که مقتضای جهان معاصر است بذل مساعی مشترک نمایند و جریانات بین المللی ضرورت تفاهم و همکاری نزدیک را بین کشورهای منطقه ایجاد میکند.

دوام تشنجات خطیر در شرق و غرب آسیا موجب تاسف عمیق ماست امید داریم موقف

چنانکه اظهار نمودید ده سال پیش به

همراهی پدرم به کابل آمده بودم. به خاطر دارم وی از سفر خود چه خرسندی حاصل نمود. پدرم در مورد مردم افغانستان احساسات خاص داشت، چنانکه حتی هنگامیکه میان دیوار های زندان جا داشت فکر او عرصه

متن بیانیة میرمن اندرا گاندی

صدراعظم هند:

جلالتآب صدراعظم!

چند روز قبل در حالیکه به مناسبت الم انگیز مراسم تشییع جنازه زعم بزرگ هند رئیس جمهور فقید دکتور ذاکر حسین به هند مسافرت نمودم با جناب شمامذاکراتی را در مورد مسایل مورد علاقه هر دو کشور آغاز کرده بودم.

مسرت دارم اکنون امکان ادامه این تبادل نظر در فرصت کافی بدست میاید یقین دارم این مسافرت شما در تشنید علائق دوستی و همکاری بین ملت های افغانستان و هند نقش ارزنده خواهد داشت و ضمناً به جلالتمآب شما موقع آنرا میسر خواهد کرد پس از ده سال یکبار دیگر با بعضی جنبه های زندگانی مردم افغانستان آشنائی بهم رسانید و باین مناسبت از طرف همه هموطنان خویش با کمال صمیمیت و دوستانه ترین احساسات شما را خیر مقدم میگویم.

از حاضرین محترم خواهشمندم بایر داشتن جام خویش در آرزو هایم اشتراک نمایند. به صحت و سلامت خانم اندیرا گاندی صدراعظم هند، به ترقی مزید و سعادت ملت دوست هند، به تقویت روز افزون علائق دیرینه دوستی افغانستان و هند.

هر دو کشور های مادر مقابل فشار و قیود مقاومت کرده اند . همچنین هر دو کشور در مساعی خویش برای قانع ساختن کشورهای پیشرفته در اتخاذ خط مشی تجارتی جدید که سبب رشد اقتصادی در ساحه جهانی میشود متفق بوده ایم و صمیمانه امید داریم که در مجالس مختلفه بین المللی همکاری خود را ادامه دهیم .

کشور های در حال رشد میتوانند اقتصاد خود را از راه تبادل روز افزون اموال فلاحتی و صنعتی و متخصصان فنی بین خود هابهبود بخشند . هر دو کشور ما در این مورد آرزو مندی کامل دارند . اما عدم موجودیت وسایل مستقیم حمل و نقل به توسعه تجارت بین ما صدمه رسانیده است . در هند کمتر چنان خانواده ایست که پیداوار شما را مصرف نکنند و یا آرزو مند مصرف کردن آن نباشند . میوه ها و نیا تا تا افغانستان مورد علاقمندی زیاد ماست . در صورت توسعه اقتصاد هر دو کشور این شکل عنعنوی عرضه و تقاضا بهبود یافته و متنوع خواهد شد . با کمال آرزو مندی در شوق مصارف و فابریکه های کوچک آن مازست و تعمیرین را که ما حاصل کرده ایم و مردم ما آنرا بکار میبرند بدسترس شما میگذاریم .

در این ده سال از هنگام مسافرت من باین سو در هر دو کشور های ما وقایع زیاد رو داده است .

خوشنودم تر قی جالب و سریع شما را در می یابم . تحت رهبری فداکارانه اعلیحضرت معظم همایونی جریان عصری بطور واضح و معلوم پیشرفت مینماید . هر دو کشور ما طریق پلان گذاری را گزیده و از روی تجربه میدانیم که در مراحل اول تحول اقتصادی معیار رشد هر چه باشد باز هم توقعات و مطالبات بیشتر از امکانات را به میان می آرد . کشوری که پنجه دادن بامشکلات را قبول کند نسبت به کشوری که به حال پسماندگی قناعت ورزد ، طبعاً دچار کشاکش بیشتر میباشد .

هر دو کشور ما از جمله نخستین مردمانی بودند که در ساحه فکری ، هنری و دانش آناری گذاشتند و باوجود آن اکنون در مسابقه عصری هر دو کشور ما از دیگران دیرتر حاضر شده اند . وراه پیکار در پیش روی شان دراز تر و دشوار تر است .

مانزد خود تمهید کرده ایم تا زمانی که در راه رشد اقتصادی به هدف نایل نگردیم و نتایج کار و زحمت ملت بطور عادلانه تقسیم نگردد و فواید آن بجای یک عده محدود به همه

زمان و مکان را پیسوده متوجه تاریخ مردم دلاور افغانستان بود .

مسافرت وی در افغانستان ، آمدن به زیارت گاهی بود که جایگاه و منبع یک عده از تأثیرات تشکیل کننده فرهنگ مر کسب هند بوده است . مسافرت پدرم و من فرصتی برای ایجاد علایق نوین تفاهم و مؤدت بوده که در ایام تشنجات تأثیر حیاتی دارد .

در زمان های گذشته جدائی بین کشورها مقیاس دیگری داشت . در آن ایام هنوز بشر راه کسب ثروت را به معنی امروزی نیاموخته بود و ماجرا جویان بسوی چسراگاه های سر سبز تربه نگاه رغبت می دیدند حتی در آن زمان بین هند و افغانستان پیکار های نسین واقع شده است و این زاده اوضاع آن از منه بود . مگر امروز برای بشریت مسئله حیاتی عبارت از تقسیم مقدار محدود منابع دیده و شناخته نیست بلکه مسئله استفاده از مقادیر وسیع منابع شناخته و ناشناخته است که کشور های ما چه در بین مردمان خویش و چه در نفس خاک خویش نهفته دارند . درین زمان ما میدانیم که نزد هر کشور منابع کافی برای دوام زندگانی و زندگانی بهتر موجود میباشد .

اما این مأمول وقتی بر آورده خواهد شد که نیرو ها و منابع جهان بطور خلاق به منظور مساعدت کشور های در حال رشد در مجاهدات ایشان که متوجه بر خاستن بر پای خود میباشد بکار رود از اینجا ست که همکاری بین ملل لازمی و لابدی گردیده است و باید همه یکجا متوجه هدف واحدی باشیم که مخالف هیچ کشور نبوده بلکه منظور از آن خیر همه جهانیان باشد . مادر هند مخالف هر اقدام به مقصد تقسیم جهان میباشد مگر از آنان که در راه وحدت بشریت خدمت میکنند پشتیبانی مینمایم .

همکاری اقتصادی بین کشور های پیشرفته و کشور های در حال رشد بالمعوم شکل مساعدت قرضه ، سرمایه ، معاونت تکنالوژی و اموال را گرفته است . در حالیکه اگر کشور های پیشرفته خط مشی تجارتی خود را به طور مفیدی اصلاح نموده در مورد رشد اقتصادی کشور های پسمانده خود را به اهمیت تجارب بین المللی بهتر مستشعر نشان بد هند آنگاه احتیاج به چنین مساعدت ها به پیمانهای زیادی تقلیل خواهد یافت .

علایق داین و مدیون سبب به میان آوردن عقده های روحی و حرص های سیاسی میگردد ما باید بشدت صرف مساعی کنیم تا مساعدت و معاونت را از فشار و قیود بری سازیم .

مرومان مانرسد هر گز آرام نخواهیم نشست. افغانستان و هند عمداً از شمول در کتله

ها و اتحادیه های نظامی که طی بیست و یک سال اخیر در جهان موجود بوده کناره گیری کرده اند. خط مشی بیطرفی هند و افغانستان نشانه بی علاقه‌گی به مسایل جهانی نیست. بالمعکس در باره صلح و ترقی نگرانی کامل داشته ایم و این نگرانی ما را در باره خطرات موجودیت کتله های نظامی یقین بخشیده است. منافع ملی ما و احساس ما در باره آنچه اهمیت و اولیت دارد مستلزم دوستی و همکاری با همه کشورها میباشد ما برای آزادی انتخاب و تعیین سر نوشت خویش مبارزه کرده و قربانیها داده ایم. اکنون به چه صورت حاضر شده میتوانیم شامل یک اردوگاه یا دیگری گردیم.

ما باین عقیده مخالفیم که ملتی خود را مستحق تحمیل کردن اراده و یا طرز زندگانی خویش بر ملل دیگر بشناسد. ما به حق پایدار هر ملت به تعیین خط مشی سیاسی آن معتقدیم، البته هر یک میتوانیم باره آزادی خویش از تجارب دیگران چیزی بیاوریم و این کار شایسته است. مگر کسی حق ندارد تجارب خود را بر ما تحمیل کند. شاید به حساب دارائی و مکتب جهان ما عقب مانده باشیم اما تا آنجا که به سر بلندی و شعور آزادی مربوط است از کسی پس نمانده ایم.

همچنانکه در افغانستان و هند تغییراتی بوقوع پیوسته در صحنه جهانی نیز تحولاتی پدید آمده است. چنانکه مشاهده مینماییم در نظام سر بسته کتله های نظامی شکافها بظهور پیوسته است. قدرت های بزرگ و متحد آن هر یک آرزو مند بر قرار نمودن تماس های گوناگون با دیگران از منافذ ایدیالوژیها و پیمان های نظامی میباشد. مازهور رفع تشنج را بین قدرتهای معظم حسن استقبال و تشویق نموده ایم. باوصف این از خطرات اوضاع کنونی به خوبی مستشعریم اکنون نمیتوانیم ادعا کنیم که خطر تصادم تقلیل یافته است. بلکه در می یابیم که در حال حذر کردن دول معظمه از استعمال سلاح عظیم جنگ های کوچکتر رایج گردیده است.

از این جنگها دو نوع اکنون به نحوی دوام دارد و موجب رنج بیشمار آدمیان و اتلاف ثروت بیکران و مشکلات اقتصادی روز افزون گردیده است. در صورتیکه تفاهم بین المللی متکی بر ملاحظات تنگ نظرانه کشورها باشد موجب احیای مجدد نظریه کهنه دایره نفوذ خواهد شد که در آن صورت

میر من اندرا گاندی صدراعظم هند و ذوات معیتی شان روز جمعه ۱۶ جوزا در حالیکه دکتور محمدانس وزیر اطلاعات و کلتور و رئیس هیات مهمان داران، دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه و سفرای کبار هر دو کشور به معیت شان بود از آثار تاریخی بامیان دیدن کردند.

ساعت ده قبل از ظهر ۱۷ جوزا بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و میرمن اندرا گاندی صدراعظم هند در عمارت وزارت امور خارجه مذاکرات رسمی خود را آغاز نمودند که درین مذاکرات از جانب طرفین شخصیت های رسمی حاضر بودند.

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت ۸ و ۱۵ دقیقه شام ۱۷ جوزا میرمن اندرا گاندی صدراعظم هند را در قصر گلخانه به حضور اعلیحضرتین پذیرفتند.

صدراعظم هند در حالیکه بعضی از همراهان شان نیز حضور داشتند نان شب را در میز سلطنتی به حضور اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه صرف نمودند. در این ضیافت بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم، میرمن اعتمادی، دکتور عبد الظاهر رئیس ولسی جرگه، سناتور عبد الهادی داوی

موشه از مذاکرات رسمي بين بناغلي نور احمد اعتمادي صدراعظم و مير من اندراگاندي صدراعظم هند

عبد الصمد حامد وزير پلان و پيغله کير انور زايي وزير صجيه در قصر چهلستون ملاقات کردند. مير من اندراگاندي صدراعظم هند ساعت ۸ شام ۱۹ جوزا دعو تي بافتخار بناغلي نور احمد اعتمادي صدراعظم در قصر چهلستون ترتيب داده بودند که در آن والا حضرت شاهدخت بلقيس ، مارشال شاه ولي خان غازي فاتح کابل ، والا حضرت سردار عبدالولي دکتور عبدالظاهر رئيس ولسي جرگه، سناتور عبدالهادي داوي رئيس مشرانو جرگه ، دکتور علي احمد پوپل معاون اول صدارت ، بناغلي عبدالله يفتلي معاون دوم صدارت ، بناغلي علي محمد وزير در بار سلطنتي اعضای کابينه بعضی از چنرالان اردوي شاهانه ، سفیر کبير افغاني در هند ، بناغلي عطاء الله ناصر ضياء سفیر کبير هند در کابل ، بناغلي اشوک مهتا يکتعداد مامورين عاليرتبه و رؤسای کوردیپلوماتیک مقيم کابل با خانم های شان اشتراك فرموده بودند .

درين ضيافت هنرمندان هندی يك پروگرام هنري را اجراء کردند . مير من اندراگاندي صدراعظم هند وذوات معيتی شان پس از يك مسافرت پنج روزه رسمي و دوستانه ساعت ده و پنجاه و پنج دقيقه قبل از ظهر سه شنبه ۲۰ جوزا عازم کشور ش گردیدند .

رئيس مشرانو جرگه ، پوهاند عبدالحکيم ضيائي قاضي القضاة ، دکتور علي احمد پوپل معاون اول صدارت ، بناغلي علي محمود وزير دربار سلطنتي ، پيغله کير انور زايي وزير صجيه ، دکتور محمد انس وزير اطلاعات و کلتور ، بناغلي عطاء الله ناصر ضياء سفیر کبير افغاني در هند ، بناغلي اشوک مهتا سفیر کبير هند بدر بار کابل و مير من مهتا و دکتور روان فرهادي مدير عمومي سياست وزارت امور خارجه حضور داشتند .

مير من اندراگاندي صدراعظم هند روز ۱۸ جوزا در حالیکه بناغلي نور احمد اعتمادي صدراعظم با مهمان گرامي شان همراه بودند از شاهراه سالنگ دیدن نموده و نان چاشت رلدر فرشتگان صرف فرمودند . مير من اندراگاندي صدراعظم هند قبل از ظهر دوشنبه ۱۹ جوزا از مير منو تولنه و مؤسسه صحت عامه دیدن فرمودند .

همچنان مير من اندراگاندي صدراعظم هند ساعت ۱۱ و ۱۵ دقيقه قبل از ظهر همان روز در حالیکه والا حضرت شاهدخت بلقيس نیز تشریف داشتند با والا حضرت مارشال شاه ولي خان غازي فاتح کابل در منزل شان ملاقات کردند . مير من اندراگاندي صدراعظم هند ساعت چارونيم بعد از ظهر همان روز با دکتور

والاحضرت مار شال شاه وليخان غا زى فاتح كابل در حاليكه والاحضرت شاهدخت بلقيس هم تشريف داشتند در منزل شان با مير من اندرا گاندى ملاقات فرمودند

پيام هيرمن اندراگاندى صدراعظم هند كه حين عبور از سرحد افغانستان بحضور اعلیحضرت معظم همايوني مغابره شده است: در اين هنگام كه كابل را ترك ميگويم بهترين تشكرات قلبى خودم را به حضور اعلیحضرت همايوني وعليا حضرت ملكه معظمه نسبت به الطاف خاص و مهمان نوازي كه در حق من و همراهانم ابراز داشته اند تقدیم ميدارم.

از جلالتمآب شما و حكومت افغانستان به مناسبت مهمان نوازي با حرارت و مهرباني هاو توجهات تيكه در حق من و هيئت معيتمن در كابل ابراز داشته اند صميمانه تشكر ميكنم.

متن پيام اندراگاندى صدراعظم هند بعنوانى نوز احمد اعتمادي صدراعظم افغانستان: هنگاميكه كابل را ترك ميگويم خاطرات مسرت بخشي از زيبائى سر زمين شما و

اعلامية مشترك افغانستان و هند

صدراعظم هند كه در سال ۱۳۳۸ مطابق ۱۹۵۹ به معيت پدر فقيد خویش پندت جواهر لال نهرو از افغانستان دیدن کرده بود ترقی اقتصادی واجتماعی مردم افغانستان راجالب توجه خویش یافت.

صدراعظم هند اظهار خرسندى نمود كه این مسافرت به وی موقع داد تا تبريكات

نظر به دعوت بنباغلى نور احمد اعتمادي صدراعظم و حكومت افغانستان مير من اندراگاندى صدراعظم هند از تاريخ ۱۵ الى ۲۰ جوزا ۱۳۴۸ مطابق ۵ الى ۱۰ جون ۱۹۶۹ بافغانستان مسافرت نموده و در طول اقامت خویش از طرف مردم افغانستان با مؤدت و حرارت استقبال گردیدند.

بگذارډ .
هر دو صدراعظم ازاينکه راجع به ترميم آبادات
باميان مساعی مشترک آغاز شده است اظهار
رضائيت مندی نموده و موافقت نمودند برای
حفظ و ترميم اين آبادات همکاری مزيد تقويت
يابد .

از آنجا که اين مذاکرات مظهر موجوديت
امکانات قابل ملاحظه در ساحات مختلفه امداد
اقتصادي و فني و همکاری فر هنگي بود هر دو
صدراعظم موافقت نمودند يك کميسيون
مشترک به سويه وزير تاسيس نمايند که به
مطالعه و طرح پروژه های مختلفه به منفعت
هر دو کشور متکی بر انسجام منابع و امکانات
طرفين بيردازد .

اين کميسيون وسايل لازم را برای توسعه
تبادلات تجارتي بين افغانستان و هند نیز
مطالعه خواهد کرد .

در اين مورد صدراعظمان هر دو کشور
برين اظهار موافقت نمودند که همکاری بين
کشور های منطقه اهميت بزرگ دارد .

طرفين اظهار اميد نمودند مشکلات کنونی
در مورد تجارت ترانزيتی زمينی منطقه بزودی
خاتمه يافته و همکاری اقتصادی و تجارتي
بين کشور های منطقه به منفعت مردمان
اين کشور ها به حداکثر توسعه يابد .

بطور خاص خاطر نشان گرديد که شبکه
شاهراه های افغانستان امکانات حمل و نقل
زمينی و تجارت زمينی را بين کشور های
منطقه توسعه بخشيده است .

هر دو صدراعظم اظهار عقیده نمودند که
صحت خط مشی بيطرفی وعدم الحاق باوقوع
گسيختگی در اتحاديه های نظامی و بانموافقتن
قوای صلح و همکاری بين المللی تصديق و
تائيد گرديده است . هر دو صدراعظم اهميت
قبول همزیستی مسالمت آميز و حل و فصل
صلح جويانه منازعات را در جامعه جهانی
برای حفظ صلح و امنيت بين المللی تائيد
کردند .

هر دو صدراعظم عقیده خود را به پرنسپ
های متضمن اعلاميه تاشکند در مورد حل و فصل
اختلافات بين الدول مجدداً ابراز نمودند و
اظهار توقع گرديد که تطبيق اين اعلاميه عمده
صلح منطقه را تايمين نموده و نیز به منفعت
وسيع تر صلح در جهان باشد .

هر دو صدراعظم معتقدند که انعقاد بلاخير
معاهده راجع به خلع سلاح عام و تام چه
سلاح ذروی چه سلاح معمولی تحت مراقبت
مؤثر بين المللی در نگهداری صلح و امنيت
جهانی تأثير حياتی خواهد داشت .
طرفين اظهار تکرانی نمودند که در اين

و تمنيات حسنه حکومت مردم هند را به
مناسبت پاين يافتن پنجاهمين سال استقلال
افغانستان به حکومت مردم افغانستان ابلاغ
نمايد .

صدراعظم هند به حضور اعلیحضرت معظم
همايونی شرفیاب گرديده راجع به موضوعات
مورد علاقه هر دو کشور تبادل نظر نمودند .
صدراعظم هند با صدراعظم افغانستان و
همکاران شان مذاکره نمودند .

اين مذاکرات راجع به موضوعات مختلف
به شمول اوضاع داخلی هر دو کشور، روابط
بين افغانستان و هند ، مسايل مورد علاقه
منطقه و موضوعات بين المللی بود .

در اين مذاکرات به معيت صدراعظم
افغانستان دو کنور علی احمد پوپل معاون
اول و ښاغلی عبدالله يفتلی معاون دوم
صدا رت عظمی ، دو کنور نور علی وزير
تجارت ، دو کنور محمد انس وزير اطلاعات
و کلتور ، انجنير مير محمد اکبر رضاء وزير
زراعت و آبیاری ، دو کنور عبد الصمد حامد
وزير پلان ، ښاغلی عطاءالله ناصر ضياء
سفير کبير افغانستان در هند ، دو کنور
روان فرهادی مدير عمومی سیاسی وزارت
خارجه سهم داشتند .

همچنين درين مذاکرات به معيت صدراعظم
هند ښاغلی کيوال سنگ سکرتر امور خارج
ښاغلی اشوک نانالال مهتا سفير کبير هند
در افغانستان ، ښاغلی رام ساتهی رئيس
امور اقتصادی در وزارت خارج هند، ښاغلی
محمد عبدالرحمن عضو کميسيون مرکزی
آب و برق هند ، ښاغلی نتوار سنگ ښاغلی
شده پرساد آمرین شعبات دفتر صدراعظم
هند اشترک داشتند .

اين مذاکرات در فضای دوستی و صميميت
که نشانه علايق استوار و مودت آميز بين
دو کشور ميباشد صورت گرفته مظهر شباهت
نظر وسيع بين جانبين در موضوعات روابط
بين هر دو کشور و مسايل بين المللی بود .
از آنجا که هر دو حکومت برای ترقی سريع
اقتصادي و فني جانبين رادر ساحات مختلفه
ميکنند هر دو صدراعظم امکانات همکاری
اقتصادي و فني جانبين را در ساحات مختلفه
مطالبه نمودند .

هر دو صدراعظم با کمال رضائيت مندی
متوجه امکانات همکاری خاصه در ساحه
آبیاری و زراعت ، صنايع کوچک ، تعليم
و تربيت و فرهنگ گرديدند .

صدراعظم هند متقبل گرديد متخصصان
فني و ديگر تسهيلاتیکه درين ساحات در
هند ميسر با شد بدسترس افغانستان

مسافرتها

پاریس به حل و فصل مسئله بدون تاخیر منتج گردد .
هر دو صدراعظم نگرانی عمیق خود را در باره دوام اشغال سر زمین های عرب توسط اسرائیل اظهار داشتند .
طرفین معتقدان در حالیکه با تطبیق فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت ملل متحد حل و فصل عمومی مسئله شرق میانه تا مین شده میتواند هر گونه تاخیر در خروج قوای اسرائیل از اراضی اشغال شده ، مخاطرات مزید را متوجه صلح میسازد .

هر دو صدراعظم سیاست نژاد پرست و استعماری را که در جنوب افریقا ، رودیشیا پرتگال پیروی میشود به شدت تقبیح نموده تساند خود را به همه کشورها و موسساتی که برای ختم این سیاست مخالف منشور ملل متحد مجادله میکنند اظهار داشتند .
صدراعظم هند از مهمان نوازی با حرارت و صمیمی صدراعظم و حکومت افغانستان اظهار سپاسگذاری نموده و از بیباغی نور احمد اعتمادی دعوت کرد تا در فرصت مساعد به هند مسافرت نماید . این دعوت با مسرت قبول گردید .

مورد تا کنون پیشرفت اندکی صورت گرفته و اظهار امید نمودند کمیته ۱۸ عضوی خلع سلاح به این موضوع توجه سریع نماید .
طرفین مخالفت قاطع خود را به امپریالیزم استعمار و بقایای آن و استعمار جدید ابراز نمودند .

هر دو صدراعظم خاطر نشان نمودند که اولین نگرانی کشور های در حال رشد علاوه بر حفظ صلح و امحای انواع استعمار یک کشور بر کشور دیگر و همچنان بلند بردن سطح زندگی مردمان شان طی ده سال انکشاف به سرعت ممکنه میباشد .

هر دو صدراعظم از کشور های پیشرفته تقاضا نمودند سیاست تجارتی خود را به طوریکه بیشتر تعمیر کننده و سود مند باشد سوق داده در مورد تأثیر تجارت بین المللی در رشد اقتصادی در جهان تفاهم مزید نشان دهند تا آنکه کشورها از طلب قرضه بی نیاز شوند .

هر دو صدراعظم اظهار نظر نمودند که حل مساله ویتنام محض از راه مذاکرات صلح جویانه صورت گرفته توانسته و موافقت نامه های ۱۹۵۴ زنیو اساس قابل حل و فصل این قضیه میباشد . و امید میرود مذاکرات

مسافرت مارشال اندری انتونو ویچ گریچکو

به افغانستان

مارشال اندری انتونو ویچ گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی در رأس یک هیئت نظامی آن کشور بنا بدعوت ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی ساعت ۱۱ قبل از ظهر پنجشنبه ۴ جدی ۱۳۴۸ مطابق ۲۵ دسمبر ۱۹۶۹ وارد کابل گردید .
در میدان هوایی بین المللی کابل ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی ، دگر جنرال غلام فاروق لوی درستیز ، دگر جنرال عبدالرزاق قوماندان عمومی قوای هوایی و مدافع هوایی ، دگر جنرال عبدالرزاق میوند قوماندان حربی پو هنتون و بعضی دیگر از جنرالهای اردوی شاه افغانستان ، برید جنرال عبدالله روکی سلیمان آتشه نظامی سفارت کبرای افغانستان در مسکو ، بیباغلی سرکی پتروویچ کیکتیف سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل و بیباغلی الکساندر اندرف آتشه نظامی آن سفارت ، وزیر دفاع اتحاد شوروی و همراهان شان را استقبال کردند .
مارشال گریچکو در حالیکه ستر جنرال

خان محمد وزیر دفاع ملی نیز حضور داشت سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه کرد . در میدان هوایی بین المللی کابل بیرق های هر دو کشور در اهتزاز بود . درین هنگام موزیک سرود های ملی هر دو کشور را نواخت . بعداً یک دسته اطفال خوردسال دسته های گل به مارشال گریچکو و همراهان شان تقدیم کردند .
وزیر دفاع اتحاد شوروی بعداً طسرف مستقبیلین که شامل جنرالهای اردوی شاهانه آتشه های نظامی سفارت خانه های مقیم کابل اعضای سفارت کبرای اتحاد شوروی و شوروی های مقیم کابل رفتند و با آنها مصافحه کردند . همراهان مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی درین سفر عبارتند از :
دگر جنرال الکزاندر ایونویچ پوکریشکین معاون سر قوماندانی قوای مدافع هوایی ، دگر جنرال هوایی نیکولای پاولوویچ داگایف رئیس درستیز در ستیز اتحاد شوروی ، دگر والادیمیر نیکولایوویچ سازونوف قوماندان

مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد جماهیر شوروی موقعیکه در میدان هوايي بين المللی کابل از طرف ستر جنرال خان محمد وزير دفاع ملی استقبال میگردند

خاطرات حربي پوهنتون امضاء و طعام چاشت را باډگر جنرال غلام فاروق لوی درستيز و ډگر جنرال عبدالرزاق قوماندان هوايي و مدافع هوايي و بعضی از استادان حربي پوهنتون در قرارگاه حربي پوهنتون صرف کرد.

هكذا مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی ساعت هفت و نیم شام همان روز با شاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در عمارت وزارت امور خارجه ملاقات تعارفی نمود. در این ملاقات ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی، شاعلی کیگنیف سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل نیز حاضر بودند. اعلیحضرت معظم همایونی ساعت هفت و نیم شام ۶ جدی مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی را در قصر گلخانه به حضور شاهانه پذیرفتند.

درین وقت والا حضرت سردار عبدالولی ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی نیز حضور داشتند.

مارشال گریچکو طعام شب را به حضور اعلیحضرت معظم همایونی در قصر گلخانه صرف کرد. همچنان مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی صبح روز مذکور از تطبیقات یک غنچه تقویه شده قوای مرکز که به مناسبت مسافرت جلالتماب شان

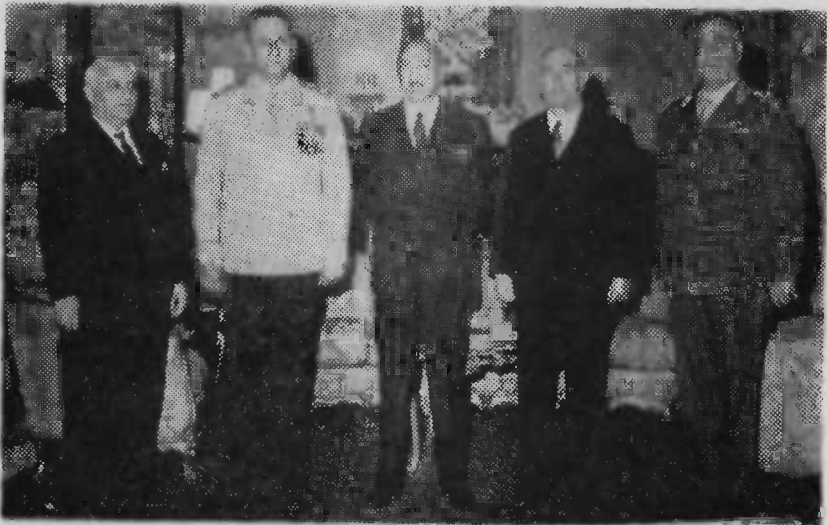
فرقه، ډگر من میخائیل گریچکو رویچ پیوزایوف سرباور وزیر دفاع و جگرن ویکتورو لادیمیر رویچ مرا توف ضابط امر.

مارشال اندری انتو نویچ گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی به ساعت سه و نیم بعد از ظهر روز پنجشنبه در قصر دلکشا کتاب مخصوص را امضاء و متعاقباً به مزار اعلیحضرت شهید سعید محمد نادر شاه غازی رفته اکیلی گل گذاشتند.

همچنان مارشال گریچکو شام روز مذکور در دعوتی که به افتخار شان از طرف ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی در آن وزارت ترتیب شده بود اشتراک فرمودند. درین دعوت بعضی از جنرالهای اردوی شاهانه، همراهان مارشال گریچکو، سفیر کبیر اتحاد شوروی متعین کابل اشتراک کرده بودند.

مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی صبح ۵ جدی از پوهنځی های حربي پوهنتون و پوهنځی تخنیک ریاست عمومی خدمات تخنیکي دیدن کرد.

درین موقع ډگر جنرال میوتد قوماندان حربي پوهنتون و تورن جنرال عبدالواحد سراج رئیس عمومی خدمات تخنیکي راجع به تدریس پوهنځی های حربي پوهنتون و پوهنځی تخنیک تشریحات دادند. مارشال گریچکو در ختم بازدید در کتاب

خاطره شرفیاب مارشال گریچکو به حضور اعلیحضرت معظم همایونی

ترتیب شده بود در شکار قلعه لوگر دیدن معرفی کرد .
 فرمودند .
 قبل از آغاز تطبیقات والا حضرت سردار عبدالولی قوماندا ن قطعه تطبیقات قوای مرکز را به مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی و ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی معرفی کردند .
 تطبیقات در حوالی ساعت ده و نیم قبل از ظهر آغاز وساعت ۱۱ ر ۴۰ خاتمه یافت و برای مشاهده آن بر علاوه جنرالها و یک عده صاحب منصبان اردوی شاهانه آتاشه های نظامی دول متحابه مقیم کابل نیز اشتراک داشتند .
 در ختم تطبیقات مارشال گریچکو نظم و دسپلین و صورت جریان آنرا تمجید نموده موفقیت مزید اردوی شاهانه را آرزو نمود و بعداً از تاسیسات میدان هوایی بگرام دیدن کرد . مارشال گریچکو وسایر مدعوین طعام چاشت را در قرارگاه میدان هوایی بگرام صرف کردند .
 هکذا ساعت هفت و نیم شام همان روز دعوتی از طرف مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی در قصر چهلستون ترتیب شده بود که در آن والا حضرت سردار عبدالولی ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی و بعضی دیگر از جنرالهای اردوی شاهانه وسفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل اشتراک داشتند .
 در این دعوت بیانیه های در باره روابط دوستانه افغانستان واتحاد شوروی از طرف ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی و مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی ایراد گردید . مدعوین در اخیر کانسرتهای را استماع کردند که از طرف هنرمندان وزارت اطلاعات و کلتور اجراء شد .
 مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی و ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی روز دوشنبه ۸ جدی از فارم غازی آباد ،

موقعیکه مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی با ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ملاقات می نمایند

سه شنبه ۹ جدی عازم کشور شان گردیدند. ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی، ډگر جنرال غلام فاروق لوی درستیز، ډگر جنرال عبدالرزاق قوماندان قوای هوایی و مدافع هوایی، ډگر جنرال عبدالرزاق میوند قوماندان حربي پوهنتون، عده از جنرال های اردوی شاهانه، ښاغلی کیکتیف سفیر کبیر اتحاد شوروی و اعضای آن سفارت در میدان هوایی بین المللی کابل با مارشال گریچکو و همراهان شان وداع کردند.

تاسیسات فرقه عسکری نگرهار و کماندو های پراشوتی قوای مرکز در جلال آباد دیدن کرده و طعام چاشت را با الاحضرت سردار عبدالولی و بعضی دیگر از اراکین عسکری در باغ شاه جلال آباد صرف نمودند. همچنان ساعت ۸ شام همان روز دعوتی از طرف ښاغلی کیکتیف سفیر کبیر اتحاد شوروی متعین کابل بافتخار مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی در آن سفارت کبیرا ترتیب یافته بود که در آن الاحضرت سردار عبدالولی، پوهنتول دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه، بعضی از اعضای کابینه و بعضی از جنرال های اردوی شاهانه و رؤسای کور دیپلوماتیک با خانمهای شان اشتراک ورزیده بودند.

مارشال گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی و ستر جنرال خان محمد قبل از عزیمت مهمانان اتحاد شوروی سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه کردند. مارشال گریچکو و همراهانش روز ۴ جدی به دعوت ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی برای یک بازدید رسمی دوستانه از کشور ما وارد کابل شده بودند.

مارشال اندری انتونوویچ گریچکو وزیر دفاع اتحاد شوروی و همراهانش پس از یک مسافرت رسمی پنج روزه قبل از ظهر

مسافرت ښاغلی اگنیو معاون رئیس جمهور امریکا به افغانستان

ښاغلی سپیرو اگنیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا و میرزا اگنیو به دعوت ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم

ساعت چهار عصر سه شنبه ۱۶ جدی ۱۳۴۸ مطابق ۶ جنوری ۱۹۷۰ به کابل مواصلت کردند.

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم، میرمن عالیہ اعتمادی خانم بناغلی صدراعظم، بناغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت، سترجنرال خان محمد وزیر دفاع ملی، بناغلی غلامعلی آئین وزیر مشاور و رئیس هیئت مہمانداران پوهاند عبدالله واحدی والی کابل، بناغلی محمد کبیر نور ستانی بیاروال سرپرست کابل، بناغلی محمد امین اعتمادی رئیس تشریفات وزارت امور خارجه، میرمن حبیبہ صیدی معاونہ ریاست تدریسات ابتدایی وزارت معارف مہماندار خانم بناغلی اگنیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا، بناغلی رابر ت نیو من سفیر کبیر ایالات متحده امریکا در کابل با خانمش در نزد یک طیاره از بناغلی اگنیو و میرمن اگنیو استقبال کردند.

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بعد از آنکه مہمانان محترم شانرا خیر مقدم گفتند مستقبلین را به معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا معرفی نمودند.

متعاقباً بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و بناغلی اگنیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا به طرف گارد احترام رفتند و درین موقع موزیک سرود های ملی هر دو کشور را نواخته و معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا و بناغلی صدراعظم سلام گارد احترام را قبول نموده و آنرا معاینه کردند.

یکدسته از اطفال خورد سال کلا بالباس های ملی ملبس بودند به نمایندگی شہریان کابل دسته های گل را به بناغلی اگنیو و میرمن اگنیو تقدیم کردند.

بناغلی اگنیو و بناغلی اعتمادی سپس به طرف صفوف مستقبلین رفته با اعضای کابینہ جنرال های اردوی شاهانه و مامورین عالیرتبہ ملکی، سران کوردیپلو ماتیک متعین کابل باخانم های ایشان، اعضای سفارت کبرای ایالات متحده امریکا و امریکائیان مقیم کابل مصافحه نمودند.

بعد از ختم مراسم میدان ہوا یی بناغلی اگنیو و بناغلی نور احمد اعتمادی بسوا ری

بناغلی اگنیو معاون رئیس جمهور امریکاییکہ دستہ گلی اهدای طفل خورد سال را قبول میکند

د افغانستان کالني

شدند .
اعلیحضرت معظم همایونی ساعت هشت و پنج دقیقه شام ۱۶ جدي ښاغلی سپيرواگنيو معاون رئيس جمهور ایالات متحده امریکا و مير من اگنيو را در قصر گلخانه به حضور شاهانه پذیرفتند .

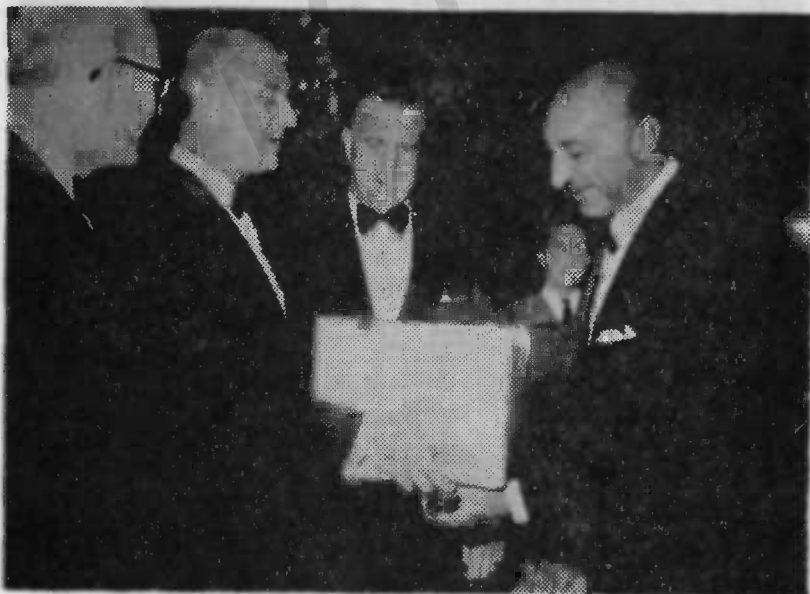
درین موقع والا حضرت شهزاده احمد شاه و همسر محترم مه ايشان ، والا حضرت مارشال شاه وليخان غازي فاتح کابل و همسر محترمه شان ، والا حضرت شاهدخت بلقيس و والا حضرت سردار عبدالولي ، ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم و همسر محترم مه شان نیز حضور داشتند .

درین شرفيا بي ښاغلی اگنيو معاون رئيس جمهور ایالات متحده امریکا دوکيهان سران اپولوی ده امریکا ښاغلی استيفورد و ښاغلی سران را به حضور ذات شاهانه معرفي نمود . ډگروال استيفورد از طرف رئيس جمهور و معاون رئيس جمهور و ملت امریکا و کيهان نوردان امریکایی مقداری اژسنگهای کره ماه را یکجا با بیرق افغانستان که با بیرقهای دیگر ممالک توسط اپولوی یازده به ماه برده و برگشته بود به حیث تحفه به حضور مبارک اعلیحضرت معظم همایونی تقدیم نمود . متعاقباً ډگروال سران تصویر رنگه منطقه آسیا را که در آن افغانستان نیز واقع است و ترسپ کيهان نور دان گرفته شده به حضور ملوکانه تقدیم کرد .

موتر اول و در موتر دوم ميرمن اگنيو و ميرمن عالیه اعتمادی و مهمانان با موتر های دیگر به تعقیب موتر مهمان محترم بسوی قصر چهلستون براه افتادند .

موتر حامل ښاغلی اگنيو معاون رئيس جمهور ایالات متحده امریکا و ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در حالیکه توسط یکدسته از موتر سایکل سواران بدرقه میشد ساعت ۵ و ۴ دقیقه به قصر چهلستون مواصلت کرد . ښاغلی اعتمادی صدراعظم مهمانان محترم ايشان را تا قصر چهلستون مشایعت نمودند همراهان ښاغلی اگنيو معاون رئيس جمهور متحده امریکا عبارتند از :

ډگر من تام ستا فورد کيهان نورد اپولوی دهم و ميرمن استا فورد ، ډگرمن یوجن سران قوماندان اپولوی دهم و خانمش ، ښاغلی استانی بلی ير معاون امور اداری ، ښاغلی گنيو ، ښاغلی جی ری گدریل همکار معاون رئيس جمهور ، ښاغلی کینت کرا ن مشاور امور سیاسی ، ښاغلی هیربارت تیمپسن سکرتر مطبوعاتی معاون رئيس جمهور ، ميرمن هیربارت تیمپسن سکرتر مطبوعاتی خاتم معاون رئيس جمهور ، ښاغلی جان سوريك منشی مطبوعاتی معاون رئيس جمهور ، ډگرمن میخائیل دیرم یاور نظامی و دکتور ویلیم ویس طبیب ښاغلی اگنيو . همچنان یکعده از ژورنالستان امریکایی و نمایندگان بعضی از ژانسن های خبر رسائی نیز وارد کابل

ډگروال استيفورد موقعیکه مقداری اژسنگهای کره ماه را یکجا با بیرق افغانستان بحضور مبارک اعلیحضرت معظم همایونی تقدیم می نماید

ایالات متحده امریکا از نظر جغرافیایی از همدیگر دور افتاده اند اما این مسافرت توسط عتقنه آزادی خواهی واستقلال طلبی مردمان هر دو کشور طی شده است . مردم افغانستان مردم امریکا را به حیث دوست شناسناخته مساعدت صمیمانه ای را که در بیست سال اخیر برای تقویت مساعدی مردم افغانستان در زمینه انکشاف اقتصادی و فرهنگی میسر نموده اند قدر دانی میکنند .

ملت افغانستان خاطرات مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی وعلیاحضرت ملکه معظمه را بکشور شما و همچنین خاطرات مسافرت ایزنهاور فقید را باافغانستان گرامی میدارند .

نزد ما قابل قدر است که رئیس جمهور نکسن شانزده سال پس از مسافرتیکه باافغانستان به حیث نخستین معاون رئیس جمهور بعمل آورده بود از جریمان پیشرفته های افغانستان مطلع بوده است .

چنانکه طی یک پیام بعنوان اعلیحضرت معظم همایونی اظهار داشته اند که در پاره پروگرامهای انکشافی افغانستان که در آن ایالات متحده امریکا طی سالهای نهم مساعدت داشته است باخبر بوده معتقدند این همکاری متداوم مظهر مزایای اعتماد ، احترام و دوستی متقابل می باشد که پیوسته -میزه علائق بین هر دو کشور بوده است . آرزو مندم اظهار نمایم که با این نظریات پرزدهت نکسن همنا می باشیم .

صمانان امریکایی وسایر ذواتیکه در موقع شرفیابی حضور داشتند طعام شنب را در حضور اعلیحضرت معظم همایونی در میز سلطنتی صرف نمودند .

همچنان سپیرواگنیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا ساعت هفت ونیم شام همان روز در دعوتی اشتراک کردند که باعزاز شدن از طرف بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در وزارت امور خارجه ترتیب شده بود . درین دعوت بر علاوه اعضای معیتی بناغلی اگنیو ، پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، اعضای کابینه ، برخی از صاحبمنصبان ارشد اردوی شاهانه ، مامورین عالیرتبه ملکی ، سفیر کبیر امریکا متعین کابل ، روسای کوردیپلو ماتیک مقیم کابل باخانم های ایشان اشتراک داشتند .

درین موقع بیانیه های از طرف بناغلی اعتمادی صدراعظم و بناغلی اگنیو ایراد گردید .

بیانیه جلالتماب نورا احمد اعتمادی

صدراعظم :

جناب معاون رئیس جمهور ، خانم اگنیو :
جلالتمابان !
خانمها و آقایان !

مسرت دارم از جانب خود و همکاران خویش اعضای حکومت افغانستان از شما درینجا استقبال میکنم . گرچه افغانستان و

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بیانیه شانرا در دعوتیکه بافتخار بناغلی اگنیو در عمارت وزارت امور خارجه ترتیب شده بود ایراد می فرمایند

مسافرت وزیر امور خارجه چلالتماپ راجرز در جوزای امسال و همچنین مسافرت کتونی شما به کیتور ما نظیر این علاقمندی رئیس جمهور افغانستان میباشد .

مردم افغانستان که مراحل حساس تحولاتی را در زمینه های اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی می بینند عزم راسخ دارند با رفع مسایل حل طلب که پیوسته متضخیم این تحولات است به پیشرفت در این طریق ادامه بدهند .

ملت افغانستان که برای رفع تسلط خارجی طی قرن ۱۹ و یک قسمت قرن بیست و فشانیه کرده استقلال کامل خود را مجدداً بدست آورده ، عدم الحاق و عدم سهم گیری در پیمانهای نظامی را بهترین خط مشی سیاست خارجی به منظور تحکیم استقلال خویش و تقویت صلح و امنیت جهان تشخیص کرده است ما عقیده داریم همه مسایل جهان از راه صلح آمیز و با رعایت حقی تعیین سرنوشت مردمان و ملل حل و فصل شده میتواند . امید داریم از راه تعیین حق تعیین سرنوشت مردم پنبتونستان به طریق صلح آمیز فضای مسا عدی برای توسعه همکاری برادرانه بین افغانستان و پاکستان میسر گردد .

جناب معاون رئیس جمهور !

مسرت خود را راجع باینکه وگرم نام ستا فورد وگرم چون سرتان به حیت نخستین کیهانی نوردان امریکایی که با افغانستان مسا فرت میباشد در معیت شما می باشند اظهار امیدارم . موفقیت های مردم امریکا در زمینه علوم و تکنولوژی به شمول مسا فرت های کیهانی و فرود آمدن به کره ماه اقیبا ی

جدیدی برای دانش بشری کشف کرده است این مسا فرت شما بکشور ما اگر چه مختصر میباشد باموقع میدهد در باره موضوعات مورد علاقمندی طرفین به شیوه ل تقویت مزید علایق هر دو کشور و همکاری ارزنده اقتصادی و فرهنگی بین هر دو جانب تبادل نظر نمایم .

ما از همکاری اقتصادی بالعموم و همکاری اقتصادی منطقی به طور خاص چنانکه متکی بر احترام متقابل همکاری آزاد با حقوق متساوی و میری از اهداف و تأثیرات نظامی باشد پشتیبانی میکنیم .

ما معتقدیم که مسئولیت اساسی رشد اقتصادی بعهده خود کشور های در حال رشد می باشد البته همه حسن نیت و مساعی این کشورها به نتیجه قابل ذکری نخواهد رسید . جز در صورتیکه کشورهای پیشرفته از روی تعاون و همکاری واضح مثبت و مداوم با ایشان همراهی نمایند . مردم افغانستان لزوم تقویت صلح و امنیت جهان و همکاری بین المللی را مطابق اصول مندرجه منشور ملل متحد که یک ربع قرن پیش از امروز اعلام شده است درک میکنند .

مسافرت شما با افغانستان مصاف باسال نو مسیحی و آغاز سالهای هفتاد قرن بیستم میباشد . صمیمی ترین آرزوهای خود را اظهار میداریم تا این سالها برای بشریت صلح و رفاه بار آرد . چلم خود را با آرزومندی صحت و سلامت رئیس جمهور امریکا پیروزیدنت نکسن ، مهمان گرامی ما معاون رئیس جمهور و خانم اکتیو و دوستی مداوم بین افغانستان و ایالات متحده امریکا بلند میکنم .

در موضوع شرق میانه افغانستان ختم اشغال نظامی اسرائیل را که نتیجه جنگ جون ۱۹۶۷ میباشد مطابق مندرجات فیصله

متن بیانیه بنیانی اکتیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا :

چلالتماپ صدراعظم ، چلالتماپ ، خانما و آقایان !

از دوستانیکه کشور شما را بازدید نموده اند البته بیشتر از همه بنیانی نکسن و خانم ایشان که زمان مجاوت ریاست جمهور این

در موضوع شرق میانه افغانستان ختم اشغال نظامی اسرائیل را که نتیجه جنگ جون ۱۹۶۷ میباشد مطابق مندرجات فیصله

در موضوع شرق میانه افغانستان ختم اشغال نظامی اسرائیل را که نتیجه جنگ جون ۱۹۶۷ میباشد مطابق مندرجات فیصله

است که میدانم در افغانستان هم محسوس
میباشد. مرا بکلی میدانم نموده است. اینکه
میدانم که داستان های سکنه کبیر هنوز هم
درین کشور در خاطر ها زنده است و بعضی
از قبایل در خط های کو می شما امروز
می پندارند از نسل اسپا هیان استگنرانند.

این یکی از نمودار های خیلی کوچک و
بسیار قدیم مردمی است مختلف که از خاور و
باختر باهم یکجا شده ملت افغان را تشکیل
نموده و موجب غنای آن شده اند. صفت مهم
دیگری که مشترک داریم عبارت است از

محبت عنعنه وی ما به آزادی و استقلال ملی
که درین امر افغانستان تاریخ اندکی طولیتر
دارد. جارج واشنگتن که مای را پدر کشور
خویش می نامیم پانزده سال عمر داشت

که احمد شاه بابای بزرگ دو لک چندی
افغانستان معاصر را در سال ۱۷۴۷ تشکیل
نمود. ما هر دو کشور آزادی خود را با
پیکار مسلح بدست آورده و آزادی خود را
با خون حیات خویش نگه داشته ایم و افتخار

بزرگی را به نسبت ملت خود حفظ و ادامه
داده ایم. شاید همین علت است که مردم
مملکتین ما همواره چنان انگاشته میشود که
با هم علاقمندی فکری خاصی پیدا کرده و

مردمی و مفاهم و حرمت با یکدیگر داشته اند
مخصوصاً از آن زمان که اولین تحلیفات افغان
های امریکایی در اوایل قرن هفدهم میلادی وارد
شدند و اولین بارها گزارش افغانی به قنصل
قابل قدر در سالهای ۱۷۹۲ به ایالات متحده
آمده شد.

ما در امریکا آنچه را که در افغانستان به
حیث (تجزیه دیوموکراسی) افغانستان
شناخته شده است صمیمانه تقدیر میکنیم.

نیاطلی صدراعظم شما فیهنید که با امریکاییان
هنوز هم خیلیها همرو ف کسب بجواب
در هنر دیوموکراسی میباشیم ما هم هنوز
وظایف تمام ناشده ای داریم که باره آن
بروشن خیال و مفاهم داریم ما از تشویق
و عزم ما تحت آرزوی است که بروشنی که
واقفان حیات بهتر برای همه باشد و حق گردیم.

پس ما مساعی قابل قدر شما را تقدیر
و تحسین میکنیم و پیشرفت شما را با

امتیاز را در یافته بودند عنعنهمان نوازی بی
اندازه شمارا شنیده و اطلاع آنرا حاصل
نموده ام.

امشب سبب مسرت من میشود که از
مهمان نوازی به پیمانۀ کامل آن محظوظ
میگردم.

امریکاییان زیادی کشور شما را شناخته اند
ما را به شوق انگذند که از این سر زمین
زیبا و شاداب دیدن کنیم و مردم سربلند
آن را با عنقۀ استوار آزادی و استقلال که
از آن با عشق نگهداری و حفاظت میکنند
مستقیماً ملاقات نمائیم.

اکنون به سی و چهارمین سالگرد قرارداد
که وسیله تاسیس روابط کامله دیپلوماسی
بین مملکتین ما گردیده (۲۶ مارچ ۱۹۷۰)
نزدیک میشود. در تمام این سالها خوشبختانه

ماوشما جز دوستان چیزی دیگری نبوده ایم
هیچ مساو ل تشویقین افزای را از هم جدا
نمیکند و نه از حرمتی که به یکدیگر قائلیم
می کاهد و نه کفایت ما را برای همکاری کم
میکنند.

دیداری که رئیس جمهور فقید نیاطلی
ایزنهاور را از کابل نمود و همچنان دیدار قابل
یادگار اعلیحضرت همایونی پادشاه افغانستان
که در سال ۱۹۶۳ از ایالات متحده بعمل
آورده این دیدارها بسیار تذکره میدهد که اگر
چه افغانستان و ایالات متحده امریکه به حساب
طبیعی به اندازه نصف جهان از هم دور
افتاده اند مگر ما در روح مشابه و اکثر اعمال
مشترک باهم هستیم.

بطور دقیق مشابهت بارزی در کرکتر
ملی و طرز دید ما وجود دارد و این را یک
چیز سبب میشود یعنی اینکه قوه هر دو ملت
بطور مهم از جهت نیروی مردم مختلفین بروز

نموده است که آنرا تشکیل میکنند ایالات
متحده امریکه بطوریکه نیاطلی صدراعظم شما
از مشابهت خویش فیهنید از مردمی ساخته
شده است که نژاد و عقیده و زبان
و ملیت میباشد امریکه اکثریت
است که اکثریت گداز بزرگ دنیای نوجوانان
اند.

راجع به خودم مثلاً اگر اجازه ابراز نظر
شخصی را داشته باشم افتخار ابوت یونی
خود را دارم و این یک تأثیر نژادی و ثقافتی

درین دعوت يك يك سیت تکت های بستنی که به مناسبت ورود آنسان به کره ماه و سال نو عیسوی از طرف وزارت مخابرات طبع گردیده بود توسط وزیر مخابرات به ښاغلی اکتیو و دو کیهان نورد امریکایی اهدا شد.

ښاغلی سپیر و اکتیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا ساعت ۹ ونیم صبح چارشنبه ۱۷ جدی بهمراهی ښاغلی

غلام علی آئین وزیر مشاور و رئیس هیئت مهمانداران به مزار اعلیحضرت شهیدسعید رفته اکیلل گل گذاشتند. درین موقع ښاغلی

غلام عثمان علومی معاون ریاست تشریفات سلطنتی، ښاغلی وحید عبدالله معاون ریاست تشریفات وزارت امور خارجه، ښاغلی رابرت نیومن سفیر کمپیر ایالات متحده امریکا متعین کابل و هر څی از همراهان معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا نیز حاضر بودند.

هکذا ښاغلی سپیر و اکتیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا ساعت دهنیم قبل از ظهر چارشنبه ۱۷ جدی با ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در عمارت وزارت امور خارجه مذاکره نمودند.

علاقه مندی عمیق می انگریزیم. ما میدانیم که شما و تمام مردم کشور شما کوشیده اید که منابع طبیعی و انسانی خود را اکمال نموده کشور خود را تجدید وزند گانی مردم خود را به غنا برسانید. ما امریکایی ها از همکاری ما با افغان ها از سالها باینطرف در مساعی بسوی آینده درخشان تر برای افغانها افتخار داریم. مایقین داریم که افغانستان به کوشش خود جهت بکار افکندن منابع خویش برای ساختمان مؤسسات تازه و بهتر، اصلاح زراعت و توسعه اساس صنعتی و رویکار آوردن امکانات مفیده عرفانی و کاریابی برای مردم خود ادامه خواهد داد و

هر قدر که افغانها درین مساعی دوام دهند ما امید داریم به ایشان به هر طریق که بتوانیم معاونت کنیم. ما از استقبال خیلی مهمان نوازانه ښاغلی صدراعظم صمیمانه تشکر میکنیم، ما برای شما و همه دوستان افغان موفقیت سریع و هر کامیابی را در اهدافیکه پیش نظر دارید خواهانیم.

اکنون از همه شما خواهش میکنیم به برداشتن جام برای صحت و سلامت اعلیحضرت همایونی پادشاه افغانستان و به سعادت و بختیاری و ترقی همه مردم افغانستان با من اشتراک کنید.

گوشه ای از مذاکرات بین ښاغلی سپیر و اکتیو معاون رئیس جمهور امریکا و ښاغلی اعتمادی صدراعظم در عمارت وزارت امور خارجه

مسابرتها

در ختم بازديد مير من اگنيو کتا بخاطرات موزيم کابل را امضاء کرد . متعاقباً ميرمن

اگنيو خانم معاون رئيس جمهور ايا لات متحده امريکا و همراهان محترم شان در

دعوتی اشتراک کردند که از طرف مير من صالحه فاروق اعتمادی رئيسه دمير منوتولنه در رستوران باغ بالا ترتيب يافته بود .

درين دعوت مير من عاليه اعتمادی خانم بناغلی صدراعظم و سناتور عزيزه گردیزی ، عده از خانمهاي پايختخت و برخی از ميرمن

هاي امريکايي به شمول ميرمن نيو من خانم سفير کبير ايا لات متحده امريکا متعين کابل اشتراک ورزيده بودند . ميرمن اگنيو از

نمايش البسه ملی افغان که توسط دميرمنوتولنه دایر شده بود بازديد بعمل آورد درختن نمايش رئيسه دمير منوتولنه هداياي

مرکب از صنايع سوزن دوزی کندهار را به مهبانان امريکايی اهدا کرد . در مقابل

ميرمن اگنيو مبلغ ۱۵۰۰۰ افغانی به صندوق پس انداز ما در اهدا فرمودند .

بناغلی اگنيو معاون رئيس جمهور امريکا قبل از اينکه چارشنبه ۱۷ جدی کابل را ترک بگويد بيانيه وداعيه ذيل را صادر کرده است :-

خانم اگنيو ، اينجا نب و همراهان من نسبت استقبال گرميکه در کابل از ما بعمل

آورده ايد عميقاً امتنان داريم کوه هاي پرفريکه پرده عقبي باشکوه شهر زیبای پايختخت شمارا تشکيل ميکند متناظر با حرارت مهبان نوازی عنعنوی شما می باشد .

حرارتيکه شما به آن شهرت داريد هوای سرد زمستاني شما را فراموش خاطر ميسازد اين سفر به من موقع بالاتر از ارزش داده است تا با رهبران افغانستان ملاقات نموده

از ايشان در باره کشور شما و مسایل شما از رزو هاي شما و پلانهاي شما برای آینده معلوم ما تي بدست آورم مخصوصاً افتخار

درين مذاکرات از جانب افغانستان بناغلی عبدالله يفتلی معاون اول صدرت ، دکتور عبدالواحد سرا بی وزير پلان ، بناغلی غلام علی آئين وزير مشاور ، دکتور روان فرهادی مدير عمومي سياسي ، دکتور عبدالواحد کریم مدير عمومي روابط اقتصادي

ودکتور سعدالله غوثی مدير روابط سياسي مديريت عمومي سياسي وزارت خارجه واز جانب ايا لات متحده امريکا بناغلی رابرت

نيو من سفير کبير انگلشور در کابل ، بناغلی بروسن لنگن نائب سفير سفارت کبرای امريکا در کابل ، بناغلی ستانلی بلير معاون

اداری ، بناغلی ريفرد هودیک معاون امور سياسي معاون رئيس جمهور درين سفر و بناغلی چارلس ناس مشاور سياسي سفارت کبرای امريکا در کابل اشتراک ورزيده بودند .

طی اين مذاکرات که تا ساعت يازده و ۲۵ دقيقه قبل از ظهر در فضای دوستي و تفاهم صورت گرفت در باره موضوعات مورد علاقه هر دو کشور به شمول مسایل بين المللی ، مسایل اين منطقه جهان ودوام همکاري اقتصادي وفرهنگي تبادل افکار بعمل آمد .

مير من اگنيو خانم معاون رئيس جمهور ايا لات متحده امريکا ساعت ۹ و پنج دقيقه صبح چارشنبه ۱۷ جدی از موزيم کابل ديدن کرد .

در بازديد ميرمن اگنيو مير من استافورد وميرمن سرنان خانم دوکيهان نورد اپو لوی ده ايا لات متحده امريکا و مير من صمدی معاونه رياست تدريسات ابتدا می ومهباندار ميرمن اگنيو باوی همراه بودند .

هنگام بازديد مير من اگنيو از موزيم کابل بناغلی ممتدی مدير عمومي موزيم ها در باره آثار موزيم به مهبانان محترم امريکايی توضيحات داد . درين بازديد آثار بگرام ، مجسمه هاي يونان بودايی ، نقاشی

هاي باميان والبسه مردم افغانستان طرف دلچسپي وعلاقه زياد خانم معاون رئيس جمهور ايا لات متحده امريکا واقع شد .

د افغانستان کالنی

ښاغلی غلام علی آئین وزیر مشاور و رئیس هیئت مهمانداران ، پو هاند دکتور عبدالله واحدی والی کابل ، ښاغلی محمد کبیر

نورستانی ښاروال سر پرست کابل ، ښاغلی محمد امین اعتمادی رئیس تشریفات وزارت

امور خارجه ، میرمن صمدی معاون ریاست تدریسات ابتدایی وزارت معارف و

مهماندار خانم ښاغلی اکتیو ، ښاغلی رابرت نیومن سفیر کبیر ایالات متحده امریکا در کابل ومیرمن نیومن با ښاغلی اکتیو وهمسر شان وداع کردند .

ښاغلی اکتیو بعد از آنکه به میدانهوایی کابل مواصلت کردند در حالیکه ښاغلی

نوراحمد اعتمادی صدراعظم نیز حضور داشتند بااعضای کابینه ، بعضی از جنرال های اردوی شاهانه ، مامورین عالیرتبه ، سران کوردیپلو ماتیک مقیم کابل ودیگر مشایعین واعضای سفارت کبرای ایالات متحده امریکا وامریکایی های مقیم کابل وداع کردند .

سپس موزیک سرود های ملی افغانستان وایالات متحده امریکا را نواخت و معاون

رئیس جمهور امریکا وښاغلی صدراعظم سلام گارد احترام را قبول وآنرا معاینه کردند .

قبل از عزیمت ښاغلی اکتیو ، دکتور محمود حبیبی وزیر اطلاعات وکلتور آلبوم های مناظر مسافرت شان را که از طرف شعبه عکاسی دباختر آژانس ترتیب شده بود به ښاغلی اکتیو و میرمن اکتیو اهدا کرد .

ښاغلی اکتیو که بدعوت ښاغلی صدراعظم پکابل آمده بودند بیست ساعت درافغانستان توقف داشتند

ودر این مدت به حضور اعلیحضرت معظم همایونی شرفیاب گردیده با ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم ملاقات ومذاکراتی انجام داده است .

طیاره حامل مهمانان گرامی ساعت ۱۲ ظهر از میدان هوایی بین المللی کابل اوج گرفت .

داشتم با اعلیحضرت معظم همایونی ملاقات داشتم وبا ایشان در باره تحولات مسهم اجتماعی وسیاسی که در افغانستان به تحت رهبری مدیرانۀ ایشان صورت گرفته است صحبت نمایم .

ما امریکائیان به روابط قریب و دوستانه چندین ساله که باافغانستان داشته ایم ارزش بزرگی میدهم خورسندم که تعداد زیاد

امریکائیان دوش بدوش با همکاران افغانی خویش در پروگرامهای انگشافی که حکومت ښما سر دست گرفته است در شقوق راه

سازی ، هوانوردی ملکی ، حاصل خیز کردن اراضی در جمله دیگر امور انگشافی خدمت کرده اند .

درخلال اقامت خود من بعضی از پیشرفت های محسوسی را که بعمل آورده ایدمشاهده کردم مخصوصاً در ساحه معارف هر دوکشور های ماوشما میتوانند با استحقاق در این ساحه مباحثات کنند که به منظور وسیع

ساختن امکانات خدمت برای جوانان افغان وآموزش ایشان برای قبول مجاهدات که دنیای جدید از ایشان طالب است همکاری

کرده ایم در اثنای این مسافرت اول باافغانستان مناظر فراموش ناشدنی را دیده بادوستان نیک ملاقی شده ام .

ښما را به این امید وداع مینمایم کهوقت دیگری به اینجا برگردم وښما وکشور بزرگ ښما را بشناسم در عین زمان بهتر بینتمنیات

مرا برای سعادت ومسررت خویش در وضع کلونی صلح جهان که همه ماوشما خواهان آن هستیم بپذیرید .

ښاغلی سپیر و اکتیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده امریکا و میرمن اکتیو چهارشنبه ۱۷ جدی عازم مالینز یاشدند .

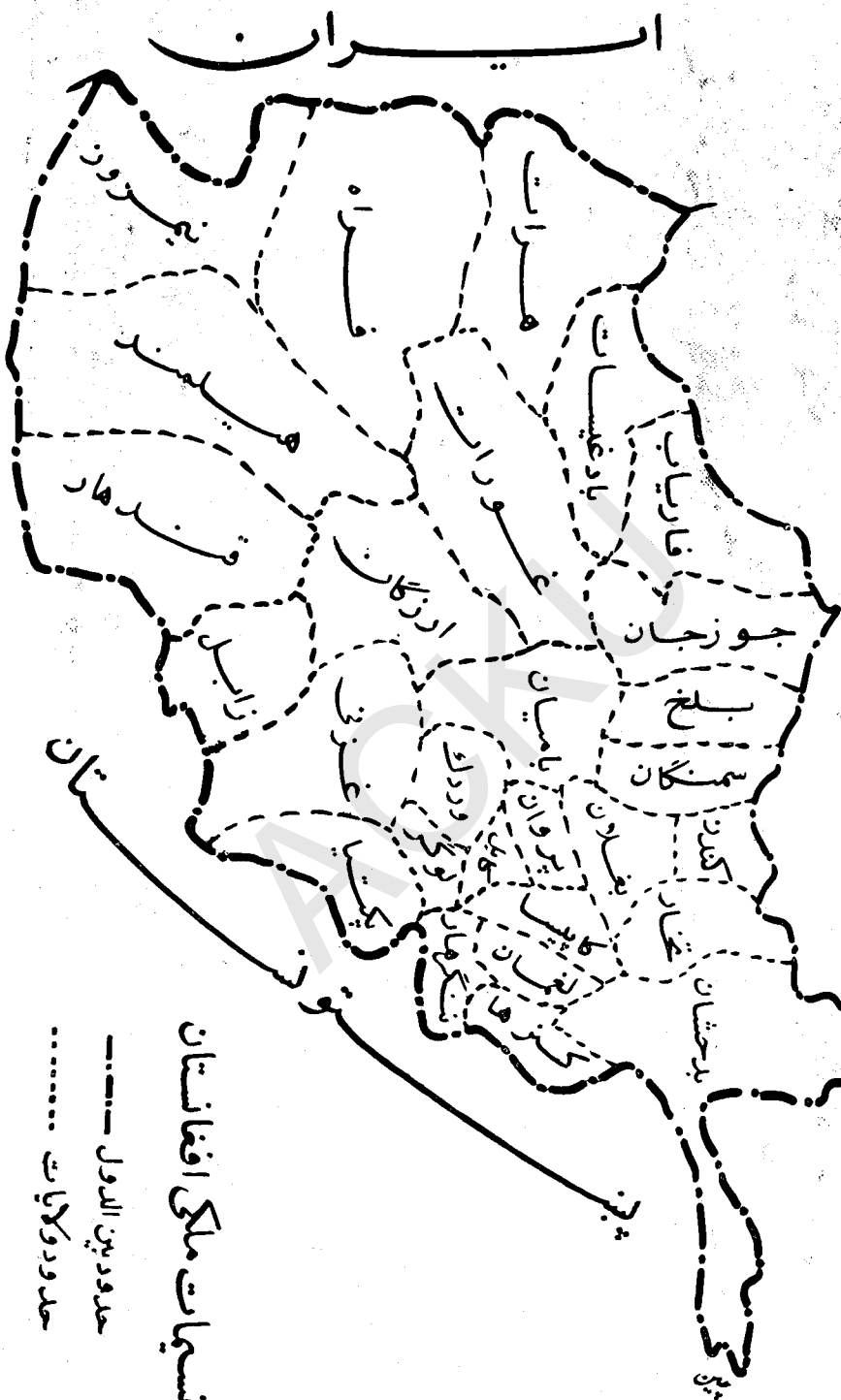
در نزدیک طیاره ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم ، میرمن عالیه اعتمادی خانم

صدراعظم ، ښاغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت ، ستر جنرال خان محمد وزیردفاع ملی ، انجنیر محمد بشیر لودین وزیر داخله

دکتور محمود حبیبی وزیر اطلاعات و کلتور درحالیکه نیکانغلی نورا احمد استنادی صدراعظم نیز تشریف داشتند آلم مسافرت بنا علی گنیو را به ایشان اهدا می فرمایند

انحصار دجاها هـ یر شوری سوسیالیستی

تقسیمات ملکی افغانستان

- حدود بین الدول
- حدود ولایات

معرفی ولایات افغانستان

گرچه اکثر هموطنان عزیز ما بولایات افغانستان مسافرت کرده واز نزدیک از ولایات مذکور وولسوالی های مربوطه آن بازدید بعمل آورده اند ،امسال خواستم تا حد امکان دستیابی مواد مطلوبه ولایات کشور عزیز را طور ایجاز و مختصر به یک شکل خاصی معرفی بداریم .

درین قسمت ولایات افغانستان از لحاظ موقعیت جغرافیایی ، مساحت ، نفوس ، درجه بندی از نگاه ساحه و نفوس ، مرکزیت ، وولسوالی ها و علاقه داری های مربوطه ، دریاها ، کوهها ، کوتلها ، پیداوار ، ذخایر معدنی ، مصارف و مطبوعات معرفی و تقدیم شده است .

امید است این کار مامورد پسند و دلچسپی خوانندگان گرامی دافغانستان کالتی قرار بگیرد .

(اداره)

ولایت ارزگان

- موقعیت : ولایت مرکزی
 مساحت : ۳۲۵۳۷ کیلو متر مربع
 درجه : ۸ (از نگاه مساحت)
 نفوس : ۵۲۷۸۲۱
 درجه : ۹ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : تیرین کوت
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه ۲ دهراد
 ۲ - ولسوالی درجه ۳ دایکنندی
 ۳ - ولسوالی درجه ۳ ترین کوت
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ شهرستان
 ۵ - ولسوالی درجه ۴ کچران
 ۶ - ولسوالی درجه ۴ گزآب
 ۷ - ولسوالی درجه ۴ اجرستان
 ۸ - ولسوالی درجه ۴ چوره
- دریاها : شهرستان - رود هلمند سرود تیرین
 کوهها : نوشته
 کوتل : قناق ، سنگ
 پیداوار : غله جات ، کلیم بلب
 ذخایر معدنی : مس ، آهن

مصارف

تعداد مکاتپ : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
ذکور : ۵۰	۲۷	۶	۱
اناث : ۲	۱	۰	۰
مجموع شاگردان	۶۸۳۳	۴۲۹	۲۵
ذکور : ۴۱۲۸	۲۰۷	۰	۰
اناث : ۱۰۹			

ولايت بادغيسات

موقعيت : شمال غر ب
 مساحت : ۲۹۳۱۶۹
 درجه : ۱۰ (از لحاظ مساحت)
 نفوس : ۳۲۰۱۰۳
 درجه : ۲۲ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : قلعه نو
 مربوطات :
 ۱ - ولسوالي درجه اول مرغاب

۲ - ولسوالي درجه ۴ غورماچ
 ۳ - ولسوالي درجه ۴ قادس
 ۴ - ولسوالي درجه ۴ چونډ
 ۵ - علاقه داري کشک کپنه
 دريا : مرغاب، کولاري ، قيصار، رودکشک
 کوهها : تخت ميلک
 پيداوار : پسته ، غله جات ، پخته ، قره قل
 ذخاير معدني : گوگرد ، سر ب

معارف

تعداد مکاتب : دهاتي	ابتدایي	متوسطه	لیسه
۲۱	۱۸	۲	۱
۴	۱	۱	۰
مجموع شاگردان			
۱۳۶۰	۳۷۴۷	۲۵۸	۵۲
۱۴۲	۳۰۰	۳۳	۰

ولايت باميان

موقعيت : ولايت مرکزی
 مساحت : ۲۰۲۴۲ کیلو متر مربع
 درجه : ۱۴ (از نگاه مساحت)
 نفوس : ۳۴۶۶۱۷
 درجه : ۱۷ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : باميان
 مربوطات :
 ۱ - ولسوالي درجه ۳ پنجاب
 ۲ - ولسوالي درجه ۳ پنجاب بنا موزس
 ۳ - ولسوالي درجه ۴ يکاولنگ
 ۴ - ولسوالي درجه ۴ بيستان و کپهره

۵ - علاقه داري شير
 ۶ - علاقه داري سيغان
 دريا ها : رود بند امير
 کوهها : خنډو کش ، بابا ، فولادی ،
 خواجه غار
 کوتلها : سپاه خاريک ، ناور ، غوگردان ،
 شاتو ، قبر افغان ، دندان شکن ، آقرباط ،
 ملايعقوب
 پيداوار : گند م ، جو ، گلیم باب
 ذخاير معدني : آهن ، مرمر ، سنگ آهک ،
 سيلیکا

معارف

تعداد مکاتب : دهاتي	ابتدایي	متوسطه	لیسه	مسلکي
۳۶	۲۶	۰	۱	۱
۸	۱	۰	۰	۰
مجموع شاگردان				
۱۳۳۳	۵۳۰۴	۷۷۴۲	۷۸	۸۷
۴۷۳	۱۵۳	۴۲۱	۰	۰

ولایت بدخشان

- موقعیت : شمال شرق
 مساحت : ۴۴۹۹۸ کیلو متر مربع
 درجه : ۵ (از نگاه مساحت)
 نفوس : ۳۴۴۴۹۵
 درجه : ۱۹ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : فیض آباد
مربوطات :
 ۱ - ولسوالی درجه ۲ جرم
 ۲ - ولسوالی درجه ۳ درواز
 ۳ - ولسوالی درجه ۳ اشکا شم
 ۴ - ولسوالی درجه ۳ کشم
 ۵ - ولسوالی درجه ۴ واخان
 ۶ - علاقه داری راغ
 ۷ - علاقه داری شهر بزرگ
- ۸ - علاقه داری بهارک
 ۹ - علاقه داری گران منجان
 ۱۰ - علاقه داری خواهان
 ۱۱ - علاقه داری زیباک
 ۱۲ - علاقه داری شغنان
- دویاها :** کوکچه ، آب استاده شیوه ، واخان ،
کوهها : سلسله کوه واخان ، هندوکش ،
 کوه بوم گاه ، کجاو ، پلند ، سنند ، سینین گاه ،
 سفید خرس
کوتلها : واخجیر ، ورم ، گوت گر ،
 باغر ، پوشال ، انجمن
پیداوار : انواع غله جات
ذخایر معدنی : لاجورد ، یاقوت ، سیلیکا ،
 طلا ، یاقوت کبود ، نمک

مصارف

تعداد مکاتب :	دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مسلکی
ذکور :	۷۸	۳۳	۸	۱	۱
اناث :	۸	۴	۱	۱	۱
مجموع شاگردان					
ذکور :	۵۷۴۳	۹۴۷۱	۱۱۷۴	۱۲۴	۷۹
اناث :	۶۲۷	۱۰۵۳	۷۸		

مطبوعات : روز نامه بدخشان ، سال تاسیس ۱۳۲۵

ولایت بغلان

- موقعیت : شمال مملکت
 مساحت : ۱۳۴۹۳ کیلو متر مربع
 درجه : ۱۹ (از لحاظ مساحت)
 نفوس : ۷۳۳۴۸۳
 درجه : ۶ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : بغلان
مربوطات :
 ۱ - ولسوالی درجه اول پلخمیری
 ۲ - ولسوالی درجه ۲ دوشی
 ۳ - ولسوالی درجه ۳ نهرین
 ۴ - ولسوالی درجه ۴ اندراب
 ۵ - ولسوالی درجه ۴ خوست و فرنگ
 ۶ - علاقه داری خنجان
- ۷ - علاقه داری دهنه غوری
 ۸ - علاقه داری تاله و برک
 ۹ - علاقه داری برکه
دویاها : اندراب ، پلخمیری
کوهها : بغلان ، قره باتور ، چون غر
 مار خانه
- کوتلها :** رباطک ، بارانی ، خاواک ،
 هندوکش ، سالنگ
پیداوار : غله جات ، لبلبو ، پخته و
 میوه جات
ذخایر معدنی : گوگرد ، زغال
فابریکه : فابریکه سمنت ، قند و نساجی

د افغانستان کالني

مصارف

مهلکي	ليسه	متوسطه	ابتدایي	تعداد مکاتپ : دهاتي
۲	۱	۱۱	۳۸	ذکور : ۴۵
۰	۰	۲	۳	اناث : ۶
۴۶۶	۹۸	۱۴۴۲	۱۲۳۷۹	مجموع شاگردان
۰	۰	۲۰۸	۱۵۴۶	ذکور : ۳۷۷۰
				اناث : ۴۱۰

مطبوعات : روز نامه اتحاد ، سال تاسيس ۱۳۰۰

ولایت بلخ

- موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۱۵۶۲۶ کیلو متر مربع
درجه : ۱۸ (از لحاظ مساحت)
نفوس : ۳۵۳۷۲۲
درجه : ۱۶ (از نگاه نفوس)
مرکز : هزار شريف
مربوطات :
- ۱ - ولسوالي درجه اول بلخ
 - ۲ - ولسوالي درجه ۲ نهر شاهي
 - ۳ - ولسوالي درجه ۲ دولت آباد
 - ۴ - ولسوالي درجه ۳ شولگره
 - ۵ - ولسوالي درجه ۴ شور تپه
- ۶ - ولسوالي درجه ۴ چار بولک
۷ - ولسوالي درجه ۴ چمتان
۸ - علاقه داري کشنده
۹ - علاقه داري چار کنت
۱۰ - علاقه داري دهدادي
درياها : در ياي بلخ
کوها : المورتک ، البرز
پيداوار : پخته ، قره قل ، خربوزه ، گندم ،
ذخاير معدني : گوگرد ، نمک ، زغال ، سيلیکا
فابريکه : فابريکه روغن نباتي ، نساجي ،
فابريکه کود کيمياوي ، برق حصار تسي
کشمش پاکی و ظروف سفالي .

مصارف

مهلکي	ليسه	متوسطه	ابتدایي	تعداد مکاتپ : دهاتي
۴	۱	۷	۳۱	ذکور : ۱۰۴
۰	۱	۳	۸	اناث : ۱۳
۱۳۹۷	۴۸۲	۱۶۱۵	۱۲۰۰۰	مجموع شاگردان
۴۶	۱۷۲	۷۴۸	۷۳۵۲	ذکور : ۵۵۶۶
				اناث : ۵۸۶

مطبوعات : روزنامه بيدار ، سال تاسيس ۱۳۰۰

ولایت پروان

- موقعیت : ولایت مرکزی
مساحت : ۸۹۵۱ کیلو متر مربع
درجه : ۲۲ (از لحاظ مساحت)
نفوس : ۸۸۷۱۲۷
درجه : ۳ (از لحاظ نفوس)
مرکز : چاریکار
مربوطات :
- ۱ - ولسوالي درجه ۳ غور بند
 - ۲ - ولسوالي درجه ۳ پگرام
 - ۳ - ولسوالي درجه ۴ سرخ پارما
 - ۴ - علاقه داري شنواری
 - ۵ - علاقه داري کوه صافي
 - ۶ - علاقه داري درجه ۴ جبل السراج
 - ۷ - علاقه داري شيخ علي
- درياها : غور بند ، جبل السراج ، سالنگ
شوتل
کوه : پغمان
کوتل : شبر

معرضی ولایات

پیداوار : انواع حبوبات ، گندم ، انگور ، فابریک : نساجی گلپهار ، جبل السراج
 ذخایر معدنی : مس ، باریوم سلفایت ، وفابریک : سیمت
 سرب ، آهن

معارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدائی	متوسطه	لیسہ	مسلمی
۳۳	۳۵	۱۲	۳	۲
۷	۵	۱	۱	۱
مجموع شاگردان	۱۱۸۱۵	۳۰۸۹	۶۷۷	۳۵۷
ذکور : ۲۲۳۸				
اناث : ۲۷۳				
مطبوعات : روز نامہ پروان ، سال تاسیس ۱۳۰۰				

ولایت پکتیا

- موقعیت : جنوب مملکت
 مساحت : ۱۵۰۷۶۲ کیلو متر مربع
 درجہ : ۱۷ (ازنگاہ مساحت)
 نفوس : ۷۳۲۷۷۹
 درجہ : ۷ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : گردیز
مربوطات :
- ۱ - حکومت کلان ارگون
 - ۲ - ولسوالی درجہ ۲ جاجی
 - ۳ - ولسوالی درجہ ۲ جانی خیل
 - ۴ - ولسوالی درجہ ۲ گومل
 - ۵ - ولسوالی درجہ ۲ سپرہ
 - ۶ - ولسوالی درجہ ۳ بدراں
 - ۷ - ولسوالی درجہ ۳ شید کرم
 - ۸ - ولسوالی درجہ ۳ چمکنی
 - ۹ - ولسوالی درجہ ۳ زرمتم
 - ۱۰ - علاقہ داری حسن خیل
- دریا ہا : گو مل رود ، گردیز رود
 کوه ہا : سرو تی ، غر ، خٹی غر ، مستربل غر
 سترحوضی غر
 کوتل ہا : ستوکنڈو ، لتہ کوری
 پیداوار : غلہ چات وچوب چار تراش
 ۱۰ - علاقہ داری حسن خیل

معارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدائی	متوسطه	لیسہ	مسلمی
۷۵	۶۳	۱۸	۵	۴
۲	۲	۲	۲	۲
مجموع شاگردان	۲۴۶۳۰	۳۳۷۸	۸۷۱	۷۶۰
ذکور : ۲۸۷۹				
اناث : ۷۷				
مطبوعات : روز نامہ ورانگہ ، سال تاسیس ۱۳۲۰				

ولایت تخار

موقعیت : شمال مملکت	۵ - ولسوالی درجه ۴ ینگی قلعه
مساحت : ۱۷۵۳۷ کیلو متر مربع	۶ - ولسوالی درجه ۴ فرخار
درجه : ۱۵ (ازنگاه مساحه)	۷ - علاقه داری ورسچ
نفوس : ۱۹۴۲۷۶	۸ - علاقه داری کلفکان
درجه : ۱۵ (از لحاظ نفوس)	۹ - علاقه داری در قد
مرکز : تالقان	۱۰ - علاقه داری چال
مربوطات :	۱۱ - علاقه داری بنگی
۱ - ولسوالی درجه ۲ رستاق	دریاها : آمو ، کوچه ، تالقان
۲ - ولسوالی درجه ۴ خواجه غار	کوتل : دروازه ، ورسچ
۳ - ولسوالی درجه ۴ اشکمش	پیداوار : گندم ، جواری ، پخته وقالین باب
۴ - ولسوالی درجه ۴ چاه آب	ذخایر معدنی : طلا ، نمک ، زغال

مستعارف

تعداد مکاتب دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مستلکی
ذکور : ۵۱	۲۶	۸	۲	۱
اناث : ۴	۳	۰	۰	۰
مجموع شاگردان	۷۶۳۵	۸۵۲	۱۹۴	۴۲
ذکور : ۳۳۰۴	۶۱۸	۱۴	۴	۰
اناث : ۲۰۱				

ولایت جوزجان

موقعیت : شمال مملکت	۶ - علاقه داری بلخاب
مساحت : ۲۸۳۲۶ کیلو متر مربع	۷ - علاقه داری کوستانات
درجه : ۱۱ (از لحاظ مساحه)	۸ - علاقه داری مردیان
نفوس : ۲۱۳۰۰۴۷۳	۹ - علاقه داری فیض آباد
درجه : ۱۲ (از نگاه نفوس)	۱۰ - علاقه داری خانقاه
مرکز : شبرغان	۱۱ - علاقه داری خماب
مربوطات :	دریاها : دریای سرپل
۱ - ولسوالی درجه اول سنگجاریک	کوه : سلسله کوه تیر بند ترکستان
۲ - ولسوالی درجه اول سرپل	کوتل ها : کوتل قم و سبزک
۳ - ولسوالی درجه اول آقچه	پیداوار : قالین و گلیم باب ، کوسفند قرمقل
۴ - ولسوالی درجه ۳ قرقرین	ذخایر معدنی : گاز طبیعی
۵ - ولسوالی درجه ۴ منگجک	

مستعارف

تعداد مکاتب دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مستلکی
ذکور : ۶۲	۲۳	۶	۱	۱
اناث : ۴	۴	۱	۰	۰

مجموع شاگردان

۶۸	۶۳	۷۱۱	۸۰۱۸	۵۴۰۷	ذکور
		۷۷	۱۳۷۴	۲۸۲	اناث

مطبوعات : روز نامه جوز جان ، سال تاسیس ۱۳۴۰

ولایت نیمروز

۴ - ولسوالی درجه ۴ میل کرکی	موقعیت : جنوب غرب
۵ - علاقه داری خاشرود	مساحت : ۵۴۳۳۶
دربایها : فرا رود ، هریرود ، هلمند ،	درجه : ۲ (از لحاظ مساحت)
خاشرود ، رود شان ، رود خیس پاشس ،	نفوس : ۱۲۱۸۷۷
رود کلفری ، رام رود ، سنا رود ، رود کال ،	درجه : ۲۸ (از نگاه نفوس)
رود گلگل ، هامون پوزک ، هامون صابری	مرکز : زرنج
گوه : سیاه گوه	مربوطات :
پیداوار : بخته ، گندم	۱ - ولسوالی درجه ۲ جخانه سور
ذخایر معدنی : نسک	۲ - ولسوالی درجه ۲ چهار بر جک
	۳ - ولسوالی درجه ۴ لاش جوین

مسار ف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
ذکور : ۲۹	۱۲	۳	۱
اناث : ۸	۴	۰	۰
مجموع شاگردان	۲۷۲۴	۵۱۷	۱۴۷
ذکور : ۱۷۴۶	۶۰۷	۰	۰
اناث : ۲۷۴			

ولایت زابل

۴ - ولسوالی درجه ۴ ارغندا ب	موقعیت : جنوب صلیک
۵ - ولسوالی درجه ۴ ترنگ و جلدک	مساحت : ۲۰۶۷۱ کیلو متر مربع
۶ - علاقه داری میران	درجه : ۱۳ (از لحاظ مساحت)
۷ - علاقه داری اطغر	نفوس : ۳۵۸۰۷۴
۸ - علاقه داری شملزایی	درجه : ۱۵ (از نگاه نفوس)
دربایها : ارغندا ب ، ترنگ ، لوره ، اطغر رود	مرکز : قلات
گوهها : سور غر ، کوپکی غر ، باری غر	مربوطات :
سروغور ، شیفکی غر	۱ - ولسوالی درجه ۳ دایه چوبان
پیداوار : غله حبسات	۲ - ولسوالی درجه ۳ شنگی
ذخایر معدنی : مس	۳ - ولسوالی درجه ۴ شا جوی

مصارف

تعداد مکاتب : دهاتي	ابتدایي	متوسطه	لیسه
ذکور : ۳۶	۶۵	۳	۱
اناث : ۰	۱	۰	۰
مجموع شاگردان			
ذکور : ۲۳۸۳	۲۷۹۶	۲۱۹	۱۷
اناث : ۰	۲۱۱	۱۲	۰

ولایت سمنگان

- موقعیت : شمال مملکت
 مساحت : ۱۵۷۷۲ کیلو متر مربع
 درجه : ۱۶ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : ۲۰۷۳۱۵
 درجه : ۲۷ (از نگاه نفوس)
 مرکز : اینک
 مربوطات :
 ۱ - ولسوالی درجه ۲ دره صوف
 ۲ - ولسوالی درجه ۲ خلم
 ۳ - ولسوالی درجه ۴ روبي دو آب
 ۴ - علاقه داری گلدار
 ۵ - علاقه داری حضرت سلطان
 دریاها : سمنگان
 کوه : کوه صیاد
 کوتل : کوتل سمیزک ، بادشا ن، شاه بغلی
 پیداوار : میوه جات تازه و خشک
 ذخایر معدنی : زغال و نمک

مصارف

تعداد مکاتب : دهاتي	ابتدایي	متوسطه	لیسه	مسلکی
ذکور : ۳۴	۱۶	۴	۱	۱
اناث : ۲	۳	۲	۰	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۱۷۹۷	۴۳۸۰	۴۹۲	۹۳	۴۰
اناث : ۸۹	۷۱۳	۱۱۶	۰	۰

ولایت غزنی

- موقعیت : ولایت مرکزی
 مساحت : ۳۸۱۰۶ کیلو متر مربع
 درجه : ۹ (از نگاه ساحه)
 مرکز : غزنی
 نفوس : ۱۲۰۵۴۹۲
 درجه : ۳۵ (از لحاظ نفوس)
 مربوطات :
 ۱ - حکومت کلان کتوان
 ۲ - ولسوالی درجه اول مقر
 ۳ - ولسوالی درجه اول اندر
 ۴ - ولسوالی درجه اول ناهور
 ۵ - ولسوالی درجه ۲ شرن
 ۶ - ولسوالی درجه ۳ جغتو
 ۷ - ولسوالی درجه ۴ چاغوری
 ۸ - ولسوالی درجه ۳ قره باغ
 ۹ - ولسوالی درجه ۴ مالستان
 ۱۰ - ولسوالی درجه ۴ ناوه
 ۱۱ - علاقه داری سلطان خیل
 ۱۲ - علاقه داری جانی خیل
 ۱۳ - علاقه داری دیله
 ۱۴ - علاقه داری اومنه
 ۱۵ - علاقه داری یوسف خیل

مصرفی ولایات

- ۱۶ - علاقه داری آب بند ترنک ، نهاده
 ۱۷ - علاقه داری خواجه غمری گوتلها : شش گاو ، غو جورک ، مزار، ووپ
 ۱۸ - علاقه ده یک وازه خواه
 ۱۹ - علاقه داری زنه خان پیداواز : میوه جات ، حیوانات ، انواع
 ۲۰ - علاقه داری گیلان پوستین و پوستینچه ، نیوپ و دستک
 ۲۱ - علاقه داری گیرو ذخایر معدنی : مس، آهن ، طلا
 دریاها : ارغندا ب ، غزنی ، آب استاده ،

مصارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مسلكی
ذکور : ۶۲	۵۱	۱۵	۴	۱
اناث : ۵	۶	۲	۱	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۵۲۸۸	۱۱۱۴۴	۱۹۴۵	۳۷۷	۳۱
اناث : ۲۳۸	۱۲۰۷	۱۴۱	۳۷	۰
مطبوعا ت : روزنامه سنایی، سال تاسیس ۱۳۳۱				

ولایت غوروات

- موقعیت : غرب مملکت
 مساحت : ۳۵۷۶۴ کیلو متر مربع
 درجه : ۷ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : ۳۲۳۴۶۴
 درجه : ۲۱ (از نگاه نفوس)
 مرکز : چخجران
 مربوطات :
 ۱ - ولسوالی درجه ۲ شهرک
 ۲ - ولسوالی درجه ۳ تولک
 ۳ - ولسوالی درجه ۳ غور و تیوره
 ۴ - ولسوالی درجه ۳ لعل و سر جنگل
 ۵ - ولسوالی درجه ۴ پسا بند
 ۶ - علاقه داری ساغر
 دریاها : فراه رود ، هر یرود ، مر غاب
 رود ساغر ، رود سرینک ، رود خم شوز
 کوهها : سلسله کوه سفید کوه ،
 سیاه کوه
 گوتلها : گوتل تلخ آب
 پیداواز : گندم ، جو
 ذخایر معدنی : سرب

مصارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مسلكی
ذکور : ۶۲	۲۷	۴	۱	۱
اناث : ۶	۱	۰	۰	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۴۲۷۹	۴۵۰۶	۴۱۹	۳۰	۷۶
اناث : ۲۷۵	۲۳۲	۰	۰	۰

ولایت فاریاب

- موقعیت : شمال غرب
 مساحت : ۲۱۰۳۵ کیلو متر مربع
 درجه : ۱۲ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : ۴۳۴۷۱۰
 درجه : ۱۱ (از نگاه نفوس)
 مرکز : میمنه

د افغانستان کالسی

- مربوطات :**
- ۱ - ولسوالی درجه اول اند خوی
 - ۲ - ولسوالی درجه اول پشتونکوټ
 - ۳ - ولسوالی درجه ۲ بلجراغ
 - ۴ - ولسوالی درجه ۲ شیرین تگاب
 - ۵ - ولسوالی درجه ۳ قیصار
 - ۶ - ولسوالی درجه ۴ دولت آباد
 - ۷ - ولسوالی درجه ۴ درز آب
 - ۸ - علاقه داری المار
 - ۹ - علاقه داری کوستان
- ۱۰ - علاقه داری قرمقورل
 ۱۱ - علاقه داری قرغان
 ۱۲ - علاقه داری خان چار باغ
- دریایا :** میمنه ، قیصار ، شیرین تگاب
کوه‌ها : سلسله کوه تیر بند تر کستان
چنگلات : پښتون کوټ و کوستان
پیداوار : قالین ، قالینچه ، پوست قره‌قل
حبوبات و پشم
ذخایر معدنی : گوگرد

معارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مسلکی
ذکور : ۶۶	۲۸	۷	۲	۴
اناث : ۲۵	۹	۲	۰	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۴۵۲۳	۱۲۰۴۴	۱۴۱۹	۳۳۳	۲۹۲
اناث : ۱۶۵۰	۳۱۵۸	۲۹۶	۱۳	۰

ولایت فراه

- موقعیت :** ولایت غربی
مساحت : ۵۹۵۹۰ کیلو متر مربع
درجه : اول (زلحاظ ساحه)
نفوس : ۳۱۴۴۹۱
درجه : ۲۶ (از نگاه نفوس)
مرکز : فراه
مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه اول شین دند
 - ۲ - ولسوالی درجه ۲ انار دره
 - ۳ - ولسوالی درجه ۲ بکواه
 - ۴ - ولسوالی درجه ۴ بالا بلوک
 - ۵ - ولسوالی درجه ۴ قلعه کاه
 - ۶ - ولسوالی درجه ۴ گلستان
- ۷ - ولسوالی درجه ۴ پرچمن
 ۸ - علاقه داری خاک سفید
 ۹ - علاقه داری فرسی
- دریایا :** فراه رود ، شاشرود ، رود فرسی ، رود شین دند ، هاروت رود ، مالمند رود ، رود یز دوان
کوه‌ها : سیاه کوه ، کوه ما لمند ، سلسله کوه افغان ، ریگ دوان غر
کوئل‌ها : گردنه خوال ، گردنه خیر آباد
صحرا : دشت بکوا
پیداوار : جو ، پخته ، گندم
ذخایر معدنی : مس

معارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مسلکی
ذکور : ۳۸	۲۷	۶	۱	۲
اناث : ۴	۲	۱	۰	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۱۶۵۰	۷۵۹۶	۸۶۹	۱۲۴	۲۶۴
اناث : ۳۱۷	۵۲۹	۳۳	۰	۰

مطبوعات : روز نامه سیستان ، سال تاسیس ۱۳۲۶

ولایت کابل

- موقعیت : ولایت مرکزی
 مساحت : ۳۱۲۸۰ کیلو متر مربع
 درجه : ۲۸ (از نگاه ساحه)
 نفوس : ۱۲۹۳۳۶۴
 درجه : اول (ز لحاظ نفوس)
 مرکز : کابل
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه اول کوه هدا من
 ۲ - ولسوالی درجه ۲ چهار دهی
 ۳ - ولسوالی درجه ۲ پغمان
 ۴ - ولسوالی درجه ۳ شکر دره
 ۵ - ولسوالی درجه ۳ قره باغ
 ۶ - ولسوالی درجه ۴ ده سبز
- ۷ - ولسوالی درجه ۴ بگرامی
 ۸ - ولسوالی درجه ۴ سرو بی
 ۹ - علاقه داری خاک جبار
 ۱۰ - علاقه داری کلکان
 ۱۱ - علاقه داری استلاف
 ۱۲ - علاقه داری درجه ۲ چهار آسیاب
 دریاها : کابل ، لوگر
 کوتل‌ها : یک لنگه، خیرخانه ، لته بند، ارغنده
 پیداوار : غله جات ، میوه جات تازه و خشک
 ظروف سفالی
 ذخایر معدنی : مس
 فابریکه : نساجی بگرامی و یکتعداد دستگاه
 های غیر دولتی نساجی ، بافندگی و جراب بافی

معارف

تعداد مکاتب دهاتی	ابتدایی	مؤسسه	لیسه	مسکسی
ذکور : ۲۲	۷۲	۲۲	۱۱	۱۳
اناث : ۶	۳۱	۸	۵	۱
مجموع شاگردان	۵۷۵۴۶	۱۵۶۷۰	۶۰۰۵	۶۱۷۹
ذکور : ۲۷۷۲	۲۳۸۶۸	۶۱۹۱	۲۲۹۳	۵۷۴
اناث : ۸۹۶				

تعداد پوهنتون : ۲

مجموع محصلان :

محصلین : ۴۲۳۴ (به استثنای محصلین حربی پوهنتون)
 محصلات : ۶۹۳

دارالمعلمین عالی کابل :

ذکور : ۱۷۴

اناث : ۵۴

اداره صنعت :

ذکور : ۱۳۳

اناث : ۸

مطبوعات : رادیو افغانستان
 روزنامه‌ها :

انیس بزبان دری و پښتو ، سال تاسیس ۱۳۰۶
 اصلاح بزبان پښتو ، سال تاسیس ۱۳۰۸
 هیواد بزبان پښتو ، سال تاسیس ۱۳۲۸
 کابل تایمز بزبان انگلیسی ، سال تاسیس ۱۳۴۰

د افغانستان کالني

مجلات :

اسم مجله	محل نشر	صاحب امتياز	نوع انتشار	سال تاسيس
اردو	کابل	وزارت دفاع ملي	ماهانه	۱۲۹۹
نيار	رر	وزارت عدليه	ماهانه	۱۳۰۹
کابل	رر	پښتو ټولنه	ماهانه	۱۳۱۰
اقتصاد	رر	اتاق تجارت	ماهانه	۱۳۱۰
عرفان	رر	وزارت معارف	ماهانه	۱۳۰۳-۱۳۰۱
ژوندون	رر	موسسه نشراتي انيس هفته وار	۱۳۳۷	
پښتون پښ	رر	دستگاه راديو	ماهانه	۱۳۱۹
پيام حق	رر	وزارت اطلاعات و کلتور	رر	۱۳۳۱
سالنامه	رر	وزارت اطلاعات و کلتور	سالانه	۱۳۱۱
پښوونکي	رر	وزارت معارف	ماهانه	۱۳۳۱
بخوان و بدان	رر	رر	رر	۱۳۳۲
پوهنه	رر	رر	رر	۱۳۳۶
وته	رر	وزارت ماليه	ماهانه	۱۳۳۳
سرمياشت	رر	سره مياشت	دوماهه	۱۳۳۳
ميرمن	رر	ميرمنو ټولنه	ماهانه	۱۳۳۲
هوا	رر	رياست هوايي ملڪي	سه ماهه	۱۳۳۶
گرهڼه	رر	وزارت زراعت و آبياري	ماهانه	۱۳۳۴
سيانس	رر	پوهنځي علوم	سه ماهه	۱۳۴۲
دکابل پوهنتون	رر	رياست پوهنتون کابل	ماهانه	۱۳۳۷
آريانا	رر	رياست انجمن تاريخ	ماهانه	۱۳۴۱
جغرافيا	رر	پوهنځي ادبيات	دوماهه	۱۳۴۰
دافغانستان بانك	رر	افغانستان بانك	ماهانه	۱۳۳۵
ويسا	رر	پښتني تجارتي بانك	ماهانه	۱۳۳۳
پښتني طبي	رر	پوهنځي طب	سه ماهه	۱۳۳۵
حقوق	رر	پوهنځي حقوق	ماهانه	۱۳۳۴
تعليم و تربيه	رر	پوهنتون کابل	ماهانه	۱۳۲۶
اقتصادي څيړني	رر	پوهنځي اقتصاد	سه ماهه	۱۳۳۹
ادب	رر	رر ادبيات و علوم بشري	دوماهه	۱۳۳۲
حربي پوهنتون	رر	حربي پوهنتون	ماهانه	۱۳۴۳
زيرمه	رر	رياست لوازم دفاع ملي	سه ماهه	۱۳۳۶
وزمه	رر	پوهنځي ادبيات	ماهانه	۱۳۳۶
شموري	رر	شوراي ملي	پانزده روزه	۱۳۳۲
افغانستان	رر	رياست انجمن تاريخ	ماهانه	۱۳۲۴
بدني روزنه	رر	پوهنتون کابل	سه ماهه	۱۳۳۹
تخنيک اردو	رر	حربي پوهنتون	دوماهه	۱۳۴۵

جرايد غير دولتي :

افغان ملت ، سال تاسيس ۱۳۴۵
(فعلا نشر اين جريده متوقف مياشده)

مساورات سال تاسيس ۱۳۴۵

پرچم	رر	رر	۱۳۴۶
پيام وجدان	رر	رر	۱۳۴۶
روز نامه کاروان	رر	رر	۱۳۴۷
ترجمان	رر	رر	۱۳۴۷
خبر	رر	رر	۱۳۴۷
گسيخ	رر	رر	۱۳۴۷

مصرفی ولایات

سبب	سال تاسیس	۱۳۴۷
هدف	زر	زر
جسبه ملی	زر	زر
اتحاد ملی	زر	زر
پکتیکا	زر	زر
سپیده دم	زر	زر
افغان ولس	زر	زر

(لطفاً جریده رسمی را در اینجا مطالعه کنید)
جریده رسمی ، کابل ، وزارت عدلیه ، پانزده روزه ، سال تاسیس ۱۳۴۳

ولایت کاپیسا

موقعیت : ولایت مرکزی	۵ - علاقه داری درنامه کوه بند
مساحت : ۴۶۵۸ کیلو متر مربع	۶ - علاقه داری چهار قریه یعنی حصه اول پنجشیر
درجه : ۲۶ (از لحاظ مساحت)	۷ - علاقه داری دره هزاره یعنی حصه دوم پنجشیر
نفوس : ۳۴۴۷۲۶	۸ - علاقه داری اله ساي
درجه : ۱۸ (از نگاه نفوس)	دریاها : نجرا ب ، پنجشیر ، تکا ب
مرکز : محمود راقی	کوه ها : سلسله کوه هندوکش ، کوه صافی
مربوطات :	کوتلها : بخاواک ، تل ، غرژغان
۱ - ولسوالی در چه اول تکا ب	پیداوار : توت ، انار ، لبنیات
۲ - ولسوالی درجه ۲ کوهستان	
۳ - ولسوالی در چه ۳ پنجشیر	
۴ - ولسوالی درجه ۴ نجرا ب	

مصارف

تعداد مکاتب دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مسلکی
ذکور : ۳۷	۲۳	۷	۱	۱
اناث : ۱۶	۶۰	۲	۰	۰
مجموع شاگردان	۹۱۸۰	۱۸۴۶	۲۸۶	۷۵
ذکور : ۳۴۲۴	۱۲۹۹	۱۶۹	۰	۰
اناث : ۹۵۶				

ولایت کندز

موقعیت : شمال ملک	۳ - ولسوالی در چه ۲ دشت ارچی
مساحت : ۸۰۸۵ کیلو متر مربع	۴ - ولسوالی در چه ۳ قلعه ذال
درجه : ۲۴ (از نگاه مساحت)	۵ - ولسوالی درجه ۴ چهار دره
نفوس : ۴۰۵۴۴۶	۶ - علاقه داری علی آباد
درجه : ۱۴ (از لحاظ نفوس)	دریاها : قندز
مرکز : کندز	کوها : قره باتور ، کور تاور
مربوطات :	کوتل : ایر کنک
۱ - ولسوالی در چه اول حضرت امام	پیداوار : قالین باب ، پخته ، لیلیو ، نیشکر
۲ - ولسوالی درجه ۲ خان آباد	فابریکه : فابریکه تیل کشی

د افغانستان کالني

مملوف

تعداد مكا تب : دهاتي	ابتدا يي	متوسطه	ليسه	مسلكي
ذکور : ۴۶	۲۳	۹	۲	۲
اناث : ۵	۴	۳	۱	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۴۴۱۸	۸۷۱۷	۱۳۴۲	۳۱۱	۴۲۳
اناث : ۳۲۸	۱۶۴۳	۲۵۶	۷۱	۰

ولایت کندهار

- موقعیت : جنوب غرب
مساحت : ۴۵۸۳۳ کیلو متر مربع
درجه : ۴ (از نگاه مساحت)
نفوس : ۷۴۳۴۵۷
درجه : ۴ (از لحاظ نفوس)
مرکز : کندهار
- مربوطات :**
- ۱ - ولسوالی درجه اول سپین بولدک بنددله، معروف ناوه، سالتون ناوه، دوری رود
 - ۲ - ولسوالی درجه اول دند
 - ۳ - ولسوالی درجه ۳ ارغستان
 - ۴ - ولسوالی درجه ۳ خا مریز
 - ۵ - ولسوالی درجه ۳ ارغندا ب
 - ۶ - ولسوالی درجه ۳ پنجوا بی
 - ۷ - ولسوالی درجه ۴ معروف
 - ۸ - ولسوالی درجه ۴ شورا بک
- درباها :** ارغستان، ارغندا ب، تر تک،
کوها : شین غر، شاه مقصود غر،
کوټکی غر، زیارت غر، هلیغ غر، لوټغر
پیداوان : میوه جات تازه و خشک، پشم
ذخایر معدنی : سنگ مرمر، مس، طلا،
سرب، نمک
فابریکه : فابریکه کشمش پاکی

ممان فند

تعداد مكا تب : دهاتي	ابتدا يي	متوسطه	ليسه	مسلكي
ذکور : ۷۵	۴۳	۹	۲	۲
اناث : ۲	۵	۲	۱	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۳۱۷۰	۱۳۳۷۲	۲۲۷۸	۵۳۸	۹۳۷
اناث : ۴۰	۲۲۶۳	۷۷	۱۰۷	۰

مطبوعات : روزنامه طلوع افغان، سدل تاسیس ۱۳۰۰
مجله ماهانه کندهار، سال تاسیس ۱۳۳۹

ولایت کنړها

- موقعیت : ولایت شرقی
مساحت : ۴۶۹۲ کیلو متر مربع
درجه : ۲۱ (از نگاه مساحت)
نفوس : ۳۲۴۷۱۰
درجه : ۲۰ (از لحاظ نفوس)
مرکز : اسد آباد
- مربوطات :**
- ۱ - ولسوالی درجه ۳ خاص کنړ
 - ۲ - ولسوالی درجه ۳ برکنر
 - ۳ - ولسوالی درجه ۴ سر کلنی
 - ۴ - ولسوالی درجه ۴ کامدیش بلندی سین
 - ۵ - ولسوالی درجه ۴ چو کی

معماری ولایات

- ۶ - ولسوالی درجه ۴ دره بیچ
 ۷ - علاقه داری وانگام
 ۸ - علاقه داری ناری
 ۹ - علاقه داری چپه جره
- ۱۰ - علاقه داری برونک متال
 ۱۱ - علاقه داری مزار و نور گل
 دریاها: لندی سین ، گنر سین
 کوتل ها : بارون

معارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
ذکور : ۳۲	۲۸	۱۰	۲
اناث : ۵	۴	۰	۰
مجموع شاگردان	۹۱۹۰	۱۷۸۴	۲۲۸
ذکور : ۲۷۵۰	۴۴۳۳	۰	۰
اناث : ۱۷۵			

ولایت لغمان

- موقعیت : ولایت شریقی
 مساحت : ۸۴۳۴ کیلومتر مربع
 درجه : ۲۳ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : ۲۲۲۰۳۹
 درجه : ۲۶ (از نگاه نفوس)
 مرکز : مہتر لام
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه ۲ قرقه بی
 ۲ - ولسوالی درجه ۴ نورستان
- ۳ - ولسوالی درجه ۴ غلیشنگ
 ۴ - ولسوالی درجه ۴ غلیقکار
 ۵ - علاقه داری کچ عزیز خان
 دریاها : علینگار ، غلیشنگ ، یسانا ل
 کابل سین
 کوها : کوه کوشنت ، مرسیر
 کوتل : بیچار
 پیداوار : برف ، گندم ، نیشکر

معارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	مسلکی
ذکور : ۳۰	۲۵	۴	۱	۱
اناث : ۸	۲	۱	۰	۰
مجموع شاگردان	۹۳۱۳	۲۱۶۴	۶۵۰	۹۲
ذکور : ۲۴۰۷	۵۴۰	۱۱۹	۰	۰
اناث : ۵۱۶				

ولایت لوگر

- موقعیت : ولایت مرکزی
 مساحت : ۴۳۳۴ کیلومتر مربع
 درجه : ۲۷ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : ۳۰۹۱۸۲
 درجه : ۲۵ (از نگاه نفوس)
 مرکز : بره کی برک
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه ۲ کلنگار و پیل علم
 ۲ - ولسوالی درجه ۴ محمدآغه
- ۳ - ولسوالی درجه ۴ ازرو
 ۴ - علاقه داری چرخ
 ۵ - علاقه داری خوشی
 دریاها : دریای لوگر
 کوها : سین غر
 کوتل ها : خریجک ، لته کوری
 پیداوار : جو ، عموه جات ، برف ، گندم
 ذخایر معدنی : نشیسه ، مس ، کرومیت ، مرمر

د افغانستان کالني

معارف

تعداد مکاتب : دهاتي	ابتدایي	متوسطه	لیسه
ذکور : ۹	۲۱	۷	۱
اناث : ۲	۱	۰	۰
مجموع شاگردان			
ذکور : ۶۹۶	۸۶۸۲	۲۱۰۵	۲۹۳
اناث : ۱۵۷	۱۲۷	۰	۰

ولایت ننگرهار

- موقعیت : ولایت شرقي
مساحت : ۷۱۷۶ کیلو متر مربع
درجه : ۲۵ (از نگاه مساحه)
مرکز : جلال کوټ (جلال آباد)
نفوس : ۷۱۷۹۰۵
درجه : ۴ (از لحاظ نفوس)
- مربوطات :**
- ۱ حکومت کلان شنوار
 - ۲ - ولسوالی در جه اول خوگیا نی
 - ۳ - ولسوالی درجه اول کامه
 - ۴ - ولسوالی درجه ۲ سر خروود
 - ۵ - ولسوالی در جه ۲ رودات
 - ۶ - ولسوالی در جه ۳ مهمند دره
 - ۷ - ولسوالی درجه ۳ حصارک
 - ۸ - ولسوالی در جه ۴ کوز کنر
 - ۹ - ولسوالی در جه ۴ اجین
 - ۱۰ - ولسوالی در جه ۴ ده بالا
- ۱۱ - ولسوالی در جه ۴ تازیان
 - ۱۲ - علاقه داری پچیرواگام
 - ۱۳ - علاقه داری شیرزاد
 - ۱۴ - علاقه داری خواجه زایی وگوشته
 - ۱۵ - علاقه داری پهبود
 - ۱۶ - علاقه داری دره نور
 - ۱۷ - علاقه داری در بابا
 - ۱۸ - علاقه داری بتی کوت
 - ۱۹ - علاقه داری چپر هار
 - ۲۰ - علاقه داری لعل پور
- دویاها : کابل ، سرخ رود ، کنر
کوها : تور غر ، سپین غر
کوټل : خیبر
پیداوار : میوه جات ، برنج ، نیشکر
دخایر معدنی : کرومیت ، تبا شیر
فابریکه : نساجی

معارف

تعداد مکاتب : دهاتي	ابتدایي	متوسطه	لیسه	مسلكي
ذکور : ۳۷	۵۴	۱۳	۵	۳
اناث : ۱۵	۵	۱	۱	۰
مجموع شاگردان				
ذکور : ۲۹۳۱	۲۵۵۶۴	۴۷۹۳	۱۱۵۷	۱۱۱۵
اناث : ۹۴۲	۱۵۸۰	۱۷۷	۶۸	۰
تعداد پوهنتون :	۱			
تعداد محصلات :	۴			
تعداد محصلین :	۲۶۵			

مطبوعات : روز نامه ننگرهار ، سال تاسیس ۱۲۹۸
مجله ماهوار ننگرهار سال تاسیس ۱۳۳۷

ولایت وردک

- موقعیت : ولایت مرکزی
 مساحت : ۱۰۶۷۵ کیلو متر مربع
 درجه : ۲۰ (از لحاظ ساحه)
- نفوس : ۴۱۵۶۳۰
 درجه : ۱۳ (از نگاه نفوس)
 مرکز : میدان بنار
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه اول بهسود
 ۲ - ولسوالی درجه ۲ سید آباد
 ۳ - ولسوالی درجه ۳ چک
 ۴ - ولسوالی درجه ۴ حصه اول بهسود
- ۵ - علاقه داری نرخ
 ۶ - علاقه داری چلریز
 ۷ - علاقه داری دایمیر داد
- ۸ - علاقه داری جفتو
 دریاها : هلمند رود
 کوهها : کوه بابا ، کوه فولادی، سلسله کوه
 پغمان
 کوتلها : اونی ، شش گاو ، ملایعقوب
 پیداوار : انواع غله جات
 ذخایر معدنی : سرب ، ابرک

مصارف

تعداد مکاتب : دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
ذکور : ۳۲	۲۹	۱۰	۱
اناث : ۰	۱	۰	۰
مجموع شاگردان	۷۶۵۰	۱۰۷۳	۱۴۹
ذکور : ۲۴۵۱	۸۷	۰	۰
اناث : ۰			

ولایت هرات

- موقعیت : غرب
 مساحت : ۴۱۷۱۸ کیلو متر مربع
 درجه : ۶ (از نگاه ساحه)
 نفوس : ۶۸۵۸۴۶
 درجه : ۸ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : هرات
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه اول انجیل
 ۲ - ولسوالی درجه اول غوریان
 ۳ - ولسوالی درجه ۲ پښتون زرغون
 ۴ - ولسوالی درجه ۲ گلران
 ۵ - ولسوالی درجه ۲ کشک
 ۶ - ولسوالی درجه ۳ اوبه
 ۷ - ولسوالی درجه ۳ گذره
 ۸ - ولسوالی درجه ۴ کرخ
- ۹ - ولسوالی درجه ۴ زنده جان
 ۱۰ - ولسوالی درجه ۴ کپسان
 ۱۱ - ولسوالی درجه ۴ ادر سکن
 ۱۲ - علاقه داری چشت شریف
- دریاها : دریای هریرود ، جوی در آب ،
 رود شور آب ، رود گلران ، رود کرخ ،
 دریای اولنگ ، رود گز
 کسوه : سفید کوه (فیروز کوه)
 کوتلها : رباط ، سرخ ، تلخ آب ،
 خوش رباط
 پیداوار : یخته ، برنج ، گندم ، گلیم و
 قالسین باب
 ذخایر معدنی : آهن ، زغال ، نمک
 فابریکه : سمیت و نساجی

د افغانستان

معارف

مسلكي	ليسه	متوسطه	ابتدايي	تعداد مكاتب : دهتاي
۴	۲	۷	۵۰	دكـور : ۴۷
۰	۱	۲	۹	انا ث : ۶
۱۴۲۳	۵۲۱	۱۹۷۶	۱۷۸۶۰	مجموع شاگردان
۰	۲۰۲	۵۸۵	۴۲۶۵	دكـور : ۲۹۸۲
				انا ث : ۳۲۵

مطبوعات : روز نامه اتفاق اسلام ، سال تاسيس ۱۲۹۸
 مجلات : مجله ماهوار هرات ، سال تاسيس ۱۳۲۶
 مجله ماهوار مېري ، سال تاسيس ۱۳۳۷

ولايت هيلمند

- موقعيت : جنوب غرب
 مساحت : ۵۳۱۸۰ كيلو متر مربع
 درجه : ۳ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : ۳۱۷۵۵۱
 درجه : ۲۳ (از نگاه نفوس)
 مركز : لشكر گاه
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالي در جه اول نهر سراج
 ۲ - ولسوالي درجه ۲ موسی قلعه
 ۳ - ولسوالي در جه ۲ نوزاد
 ۴ - ولسوالي درجه ۳ گر مسير
 ۵ - ولسوالي در جه ۳ ناد علي
 ۶ - ولسوالي در جه ۴ ناوه بار كزايي
 ۷ - ولسوالي در جه ۴ باگران
- ۸ - ولسوالي در جه ۴ ديشو
 ۹ - علاقه داري واشير
 ۱۰ - علاقه داري كجكي
 ۱۱ - علاقه داري سار بان قلعه
 ۱۲ - علاقه داري ريگٹ
- درياها : هلمند ، رود موسی قلعه ، رودباني
 بند كجكي ، نوزاد رود
 كوها : سلسله كوه بغران ، نوزاد ،
 كوه خانشين ، كوه ملك دوكان ، كوه كشته گان
 کوتل ها : کوتل شيبان
 پيداوار : جو ، پخته ، گندم ، ميوه جات ،
 گلیم ، لبنیات ، سنگ مرمر
 ذخاير معدني : نمك
 فابريکه : روغن نباتي

معارف

مسلكي	ليسه	متوسطه	ابتدايي	تعداد مكاتب : دهتاي
۲	۲	۸	۴۱	دكـور : ۵۱
۰	۰	۱	۲	انا ث : ۲
۲۶۸	۱۱۴	۱۱۲۷	۱۱۳۷۷	مجموع شاگردان
۰	۰	۳۳	۵۶۵	دكـور : ۳۳۵
				انا ث : ۹۰

مطبوعات : روز نامه هلمند ، سال تاسيس ۱۳۳۳

بساغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم
و
وزیر امور خارجه

قوة اجرائیه

خط مشی حکومت بناغلی اعتمادی

بنام خداوند بخشننده مهربان !
بناغلی رئیس . وکلای محترم !

با اجابت از اراده اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه برای دو مین مرتبه افتخار آن دارم درین تالار که محل آرزو ها و مظهرخواست های مردم ماست حاضر میشوم . در آن می نمایم که در مقابل وطن عزیز خویش چه مسئولیت بزرگی را متقبل میگردد . با مشا هده احتیاجات ، با در کخواست ها و آرزو های ملی و در نظر گرفتن نارسایی ها و مشکلات این مسئولیت بزرگتر و خطیر تر جاوه میکند و با جهشی که تحول موجوده را بار آورده ، تشخیص و چاره جویی خلاهایی که از آن بوجود آمده است وظیفه ما را حساس تر میسازد . ما وظیفه داریم . برای یک جامعه پیشرفته زیر بنای متینی بگذاریم منافع و جایب ملی و ایجابات حیات امروز و فردا بما حکم میکند . نگذاریم سیر پیشرفت کشور بطی و متوقف گردد ، با جرئت اهداف ملی خود را تثبیت کنیم و برای رسیدن بان مشکلات را هموار سازیم . درین ما مول فعالیت خستگی ناپذیر مجاهدت زوال ناپذیر و مقاومت شکست ناپذیر را از دست ندهیم .

وکلای محترم !

حفظ استقلال سیاسی و اقتصادی و موفقیت نظام دیمو کراسی ، بیکار با جهل ، بیسوادی فقر گرسنگی و بیماری مرام عالی ما و رسانیدن کشور به مدارج اعلا ی پیشرفت های مادی و معنوی ، هدف نهایی مامی باشد این کافی نیست که بگوئیم : دیروز چه کردیم ، امروز چه میکنیم ، فردا چه خواهیم کرد ، باید ببینیم دیروز چه کرده میتوانستیم و چه انجام دادیم ، امروز چه کرده میتوانیم چه انجام می دهیم ، فردا چه کرده خواهیم توانست و چه انجام خواهیم داد . مادر مرحله آزمایش بزرگی قرار داریم . ارزیابی مسدوقبال مسئولیت های فردی و

بناغلی نور احمد اعتمادی صدرا عظم
خط مشی و اعضای حکومت شانرا در ولسی
جرگه به وکلا معرفی کردند :

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موظف ساعت ۱۰ و ده دقیقه قبل از ظهر ۲۶ عقرب ۱۳۴۸ در جلسه عمومی ولسی جرگه اشتراک فرموده خط مشی و اعضای محترم حکومت شانرا به وکلا معرفی نمودند . در جلسه عمومی ولسی جرگه که بریاست یو هتوال دکتور محمد عمر وردک رئیس آن جرگه دایر شده بود بعد از اینکه بناغلی سید مبین شاه امیر منشی ولسی جرگه تکمیل بودن نصاب را اعلام کرد واجندای مجلس را که عبارت از موضوع رای اعتماد به حکومت موظف میباشد اعلان کرد یوهتوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه اظهار داشت : مطابق فقره پنجم ماده ۹۱ قانون اساسی با اولین جلسه این جرگه دوره حکومت بناغلی نور احمد اعتمادی خاتمه پذیرفت و به موجب حکم ماده (۸۹) قانون اساسی اعلیحضرت معظم همایونی به تاریخ ۱۰ عقرب بناغلی نور احمد اعتمادی را دوباره به تشکیل حکومت جدید موظف فرمودند .

اینک مطابق ماده ۸۹ قانون اساسی بناغلی صدراعظم موظف اعضای وخط مشی حکومت خویش را به ولسی جرگه معرفی مینماید تا ولسی جرگه پس از مباحثه در زمینه تصمیم بگیرد . بعداً بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موظف خط مشی و اعضای حکومت شانرا معرفی کردند .

سیس وکلانیکه قبلا برای اظهار نظر در مورد خط مشی حکومت جدید ثبت نام کرده بودند علی الترتیب به ابراز نظر آغاز کردند .

در جلسه که از ساعت ده تا ساعت دو و ده دقیقه بعد از ظهر دوام داشت عده از وکلا اظهار نظر کردند .

در راه رشد سياسي قد می فرا تر گذاشته میشود. اصلاح مواد قانون مربوط به رشوت قانون مجادله با قاچاق، قانون کار و قانون اجراءات جزائی که متضمن شرح یکمده حقوق افراد است واز طرف قوای اجرائیه آماده گردیده، مستلزم توجه عاجل و موثر این جرگه محترم میباشد.

حکومت در مورد کلیه قوانین و خاصاً قوانینی که در جریانات اجتماعی سهم مستقیم دارد. به نوبه خود اولیت خواهد داد.

صرف مساعی برای رشد اجتماعی و سیاسی مردم، تربیه ذهنی و بلند بردن سویره فکری جوانان و افراد جامعه، ایجاد فضای مساعد برای نموی تربیوی، علمی، روحی، و جسمی فرزندان معارف و پوهنتون، بررسی پروگرامهای مدرسی، مساعد ساختن زمینه برای تاسیس انجمن محصلین، آزادیهای اکادمیک و همچنان ابراز مساعی برای جذب یکمده مزید شاگردان، داخل این خطمشی میباشد.

به پیروی از احکام قانون اساسی انکشاف و تقویه زبان ملی پشتو جزء واجب این حکومت است، چنانکه در ساحه معارف مطبوعات و نشرات درین باره مطالعاتی صورت گرفته است که محل تطبیق خواهد آمد انکشاف موثر سیستم اطلاعات و رادیو و توسعه اقدامات کلتوری و هنری جهت ارتقای سویره معنوی مردم و با خبری بیشتر و سریع آنها از جریانات عمده اقتصادی، سیاسی اجتماعی و علمی مملکت و جهان مدنظر گرفته شده است.

در تنظیم فعالیت مدارس دینی، بمنظور مساعد ساختن زمینه تحصیل بهتر و پیشرفته تر بر داشتن قدمهای مثبتی در نظر است. حکومت خواهد کوشید برای بلند بردن سویره تعلیمی و اجتماعی طبقه نسوان که پرورنده و آموزگار فرزندان وطن میباشد قدمهای موثر بردارد.

انکشاف مزید معارف بسوی ههای مختلف با مدنظر داشتن کمیت و کیفیت آن در همه اکناف مملکت از آرزوهای عمده و اهداف اولیه حکومت میباشد. البته امکانها مالی و انسانی کشور مدنظر بوده درین راه مساعی لازمه و دامنه دار صورت میگیرد.

در رشته مبارزه با بیسوادی پروگرام وسیع و مؤثر که مبارزه با بیسوادی را به شکل عملی و حیاتی تقویه بخشدرودست گرفته خواهد شد. بمنظور توسعه مساعدت های صحی پروگرام های مجوزه وزارت صحیه

اجتماعی باید در حدود امکانات، محدودیت ها و نارسائی ها اندازه گیری شود.

برای پیمودن راه پیشرفت و تعالی از همه اولتر محیط سالم و مصئون بکار است تا نیروی ما متوجه جهات دیگر نگردد. و مساعی مردم ما بدون تشمت و پراگندگی رشد سلیم یابد این حکومت برای پیشبرد مرام های ملی، بدون تبعیض از لیاقت و استعداد منورین، روشن فکران و جوانان صالح و افراد وطنخواه استفاده خواهد کرد. راه همکاری بروی همه خدمتگذاران صادق وطن باز خواهد بود.

حکومت با همه افرادی که مساعی شان متوجه سر بلندی کشور است و افغانستان را برای افغانستان نمیخواهند خود را در یک جبهه قرار میدهد.

وکلاي محترم !

اینجانب و همکارانم با اتکاء بپای خدایند و امید پشتیبانی مردم افغانستان و با عقیده راسخ جهت پیشبرد امور اجرائیه و به منظور رشد اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و بهتر ساختن حیات ملی، بر آوردن احتیاجات و خواسته های اولیه مردم و با ارزیابی اوضاع کشور و با درک مسئولیت های بزرگی که متوجه نسل امروز است بر اساس واقع بینی و با توجه به تحولات اخیر و قدرت منابع مادی موجود در خطمشی خویش به قدر توان بر آوردن و عملی نمودن این مطالب را در نظر گرفته ایم. موفقیت نظام نوین، امن و آرامش جامعه دناخ از آزادیهای اجتماعی افراد و مطبوعات در حدود قانون، مبارزه با قانون شکنی و جایگزین ساختن حاکمیت قانون و برای این منظور سعی پیهم در حصول تصویب قوانین مورد نیاز جزء خط مشی مامی باشد. تا مین مزایای حقوق اجتماعی و سیاسی مردم، علاوه بر سایر اقدامات، به قدم اول تصویب یکمده قوانین فردی را ایجاب میکند، تا حدود آزادیهای فردی و اجتماعی مشهود و از ناحیه و جایب و مزایای قانون مردم و موظفین به مسئولیت خود ملتفت باشند.

امروز قوانین زیادی و خصوصاً قوانینی که از نظر پیشرفت اجتماعی و سیاسی کشور مقام عمده دارد، محتاج به توجه می باشد. از آنجمله قانون احزاب که زیر غور شورا است، هر گاه با در نظر گرفتن ایجابات زمان و توافق با روحیه قانون اساسی و قوانین دیگر به تصویب می رسد

آنانیکه قانوناً بسن تقا عد میر سند با ید بدون تاخیر کار را به نسل جوانتر بگذارند و بنا برین لازم است شرایط ، حقوق و رعایت های قانونی و مالی متقا عد بین را طوری تامین نمائیم که تقاعد در سوانح زندگی هر مامور در افغانستان موجب نگرانی و هراس نبوده و به صورت یک جریان طبیعی و عادی چه در بخش عامه و چه در بخش خصوصی محل انتظار و توقع نباشد .

درین موارد قبلا مطالعه ميسو طی صورت گرفته که مراتب آن عملی خواهد شد و در باره آن قسمت که به حیت قانون پیشنهاد می شود توجه مقام محترم شوری مورد توقع میباشد . برای بر رسی و اصلاح وایات و رسیدگی مستقیم به امور اداری و خواسته ها و مشکلات مردم و آشنا یی بیشتر با امکانات انکشاف در نظر است صدر اعظم و وزراء داخل پروگرام معین به ولایات کشور مسافرت نمایند .

اینجناب و همکارانم به نیکویی در ک کرده ایم مشکل ترین ساحه وظیفه مامجادله با رشوت ، اختلاس و قاچاق و احتکار می باشد . موخه کمال تاسف است درین رشته طوری که آرزو ست موفقتی بدست نیامده و جلو این جرایم به ترتیبی که منظور افراد صالح این کشور است گرفته نشده است .

درین مورد از یکسو اتخاذ تدابیر تقنینی و از جانب دیگر تدابیر عملی از طرف قوه اجرائیه لازم میباشد . مگر باز هم یقین است هیچگونه وسیله ای موثر نخواهد بود . جزء در صورتیکه یکبار با این جرایم بشکل یک جهاد به ساحه ملی پیش برده شود و بنا برین همکاری قوای ثلاثه و جمیع هموطنان درین زمینه مورد توقع میباشد .

مسئله قاچاق که در بر هم زدن پروگرام و بیلانس تجارت از همه بیشتر تأثیر دارد از یک طرف موجب تقلیل عایدات و از جانب دیگر سبب تضعیف قدرت تولیدی کشور و باعث رقابت نامطلوب با تولیدات صنایع داخلی می شود که البته حکومت به آن توجه جدی دارد . درین قسمت موجودیت مشکلات محیطی در نظر گرفته شده است که برای جلوگیری از قاچاق به اصلاحات اداری و بانظر اندازی نو بر تشکیلات عمومی مخصوصاً بوسیله تجهیز و تشکیل جلوگیری از قاچاق اقدامات موثر صورت گیرد . در ساحه اقتصادی خط مشی حکومت متکی به پیروی از اصل اقتصاد رهبر شده و مختلط میباشد فعالیت های اقتصادی با

در سر تاسو کشور پیش برده خواهد شد . در ساحه وقایه از امراض ابراز مساعی خواهد گردید و در شهرها متمرکز جابری تهیه آب آشامیدنی اقدامات مزید صورت خواهد گرفت . به منظور بلند بردن سویه اقتصادی و اجتماعی مردمان مناطق دور دست که بنا بر عوامل محیطی از تسهیلات دست داشته کمتر مستفید میگردد ، پروگرام انکشاف دهات در داخل پروگرام انکشاف محل وزارت های مربوطه ، در حدود بودجه عمومی در ساحه زراعت ، معارف و صحیه و غیره کما فی السابق پیشبرده خواهند شد .

بغرض پیشبرد این منظور سیستم اداری اداره انکشاف و محل و نظام فعالیت های انکشافی آن به ترتیبی تنظیم و تثبیت خواهد شد که نه تنها غایه اصلی ماردارساحه حفظ ماهیت اصل پروگرام انکشاف دهات فراهم ساخته بلکه دامنه آنرا در ساحه مورد نیاز توسعه بخشد . به منظور حفظ ترمیم و ساختمان اماکن متبر که از قبیل مساجد و غیره در نظر است اداره ای بنام اداره اوقاف تاسیس گردد . تشکیل وزارت ها و تقسیم وظایف بین آنان در کشور ما متکی بر اساسات نیم قرن پیش است و البته وقت به وقت در آن ترتیبات و تعدیلاتی وارد گردیده است تا به شکل کنونی آمده اند . نظر به تحول اوضاع و اجراءات در بیست سال اخیر اکنون اصلاحات در وظایف وزارت ها و تنقیص و تزئید در عده ای از شعبات دولتی مطابق ایجابات تحول کنونی افغانستان و مقتضیات فنی و مسلکی در داخل امکانات کشور و با در نظر گرفتن سوابق و احوال موجود و دور نمای آینده یک ضرورت اساسی میباشد .

به منظور ایجاد تحول موثر و مفید و تنظیم و هم آهنگ ساختن نظام اداری با شرایط و ایجابات روز موضوع اصلاحات اداری توزیع صلاحیت ، تثبیت وظایف و مسئولیت مامورین ، تاسیس گویا تیف های استهلاکی و بیمه مامورین در نظر میباشد . تشکیل شورای عالی معارف ، تقویله تنظیم مجدد شورای عالی اقتصادی داخل این خط مشی میباشد در مرحله کنونی تحول افغانستان عده جوانان که مدارج تعلیمی را پیموده برای خدمت حاضر میشوند روز افزون است و باید برای این نیروی جوان فرصت کار از طرف دولت و جامعه میسر گردد و برای ایشان در باره پیشرفت و توسعه مسئولیت شان یقین و اعتماد میسر گردد . این جریان خود ایجاب مینماید

هنگفتي در بخش انفرادي سر مایه گذاري شده است که موجو دیت دستگاه مولد انرژی واکمالات زیر بنای اقتصادی و قانون سرمایه گذاري خصوصی از عوامل اساسی انکشاف درین رشته می باشد. سیاست تشویق سرمایه گذاري خصوصی در داخل مرا ت ب قانونی به منظور توسعه سریع صنعت به شکلی که امکانات بیا ایستاده شدن صنایع سالم رامیسر گرداند در آینده نیز ادامه می یابد و توام بان راجع به بهتر ساختن وضع حیاتسی کار گر توجه به عمل خواهد آمد .

این حکومت برای تأمین انکشاف سریع و بر آوردن اهدا ف فوق تنظیم مجدد بانک های صنعتی و زراعتی را حتمی میداند .

بانک زراعتی در حال تشکیل مجدد بوده و بانک صنعتی هنوز مرا حل قانونی خود را نه پیموده است . توقع میرود که در آینده قریب قانون این بانک نیز به همکاری شوری مراحل خود را طی نماید . به منظور انکشاف تجارت داخلی و خارجی و امور ترانسپورتی که از منابع مهم ما بوده است وزیر بنای آن تا اندازه ای از طریق پیشرفت مواصلات در دو پلان اول گذاشته شده ، تسهیلات و تشویق لازم در توسعه صادرات به

یه صورت عمومی مخصوصاً راجع به اقله عمده و مهم آن در طی سالیان اخیر فراهم گردیده است . توسعه و انکشاف مزید تجارت و ترانسپورت توام با فراهم آوری وسایل جنب توریزم سالم ، از نقاط قابل توجه جدیدی حکومت می باشد . هر نوع اقدامیکه به حکم ضرورت و به غرض تسریع رشد اقتصادی مطابق به ایجابات عصر در ایس ساحه ها لازمی پنداشته شود بعد از غور و مطالعه دقیق و طی مرا حل قانونی به عرض اجرا گذاشته خواهد شد . چون مقصد و هدف انکشاف اقتصادی عبارت از بلند بردن سویی زندگی مردم کشور و حرکت بسوی یک حیات مرفه و مسعود برای کافه افراد وطن عزیز میباشد البته با در نظر گرفتن موجودیت استعداد و ظرفیت منابع طبیعی که بعد از یک سلسله مطالعات علمی تحقیق می یابد حق اولیت برای آن پروژه های ضروری منظوقی و محلی که ممد رشد اقتصادی تمام ساحات و بهبود وضع اقتصادی مردم کشور گردد ، داده خواهد شد .

طوریکه نمایندگان محترم ملت اطلاع دارند سر مایه گذاري در دو پلان اول روی همرفته در پروژه های زیر بنای اقتصادی صورت گرفته که مشمریت آن طویل آمدت بوده و در حجم تولیدات متناسباً افزایش

در نظر داشتن تخمینات منابع طبیعی و قوای بشری توسط پلان گذاري منسجم گردیده با مطالعه دور نمای ساحه وسیع انکشاف اقتصادی کشور تنظیم میگردد .

در اثر تطبیق پلانهای پنجساله انکشافی اول و دوم موفقیت های بیش از آنچه توقع میرفت بدست آمده و یک تعداد پروژه زیر بنای اقتصادی به پایه تکمیل رسیده است . پلان پنجساله سوم که در نیمه آن قرار داریم و بر حسب ضرورت در سه سال اخیر آن تجدید نظر به عمل آمده به شوری تقدیم اما تا حال مرا حل قانونی خود را طی نه نموده است .

بمانظور شدن بودجه عادی و انکشافی سالانه قسمت عمده پروژه های مهم آن عملی و تحت اجرا میباشد . با آنکه در ساحه زراعت ، صنعت و تجارت موفقیت های بدست آمده است ولی در وضع اقتصادی کشور رکود ادامه دارد .

این رکود ناشی از قلت سرمایه ، کمی عواید داخلی ، تقلیل در مقدار امداد خارجی و میسر نشدن آن در اوقات پیش بینی شده و مشکلات اداری میباشد . عوامل فوق منتج به عدم هم آهنگی در تزئید تولیدات به تناسب ضروریات مردم کشور گردیده و سرعت انکشاف اقتصادی را بطی گردانیده است . برای اصلاح این وضع در قدم اول ازدیاد تولید مخصوصاً مواد از ترا قسی و مواد خام از طریق ترویج و تعمیم تخم بهتر یا استفاده مزید از کود کیمیای و وسایل بهتر زراعتی انکشاف شبکه های آبیاری و تشویق دهاقین در حدود توان مالی کشور لازم میباشد .

همچنان امکانات بهره برداری از معدن مکشوفه و تثبیت شده کشور از قبیل آهن حاجی کک بیریل ، مس طلا و غیره که یک سلسله تحقیقات هنوز هم در اطراف اقتصادی بودن آنها دوام دارد مورد نظر بوده و به شدت تعقیب خواهد شد . بهره برداری مزید از منابع گاز صفحات شمال ادامه و توسعه تخصصات جهت کشف ذخایر مواد نفتی علاوه بر ساحه تحت مطالعه در سایر مناطق کشور نیز از اهدا ف مهم حکومت شمرده میشود همچنین استفاده نهائی از انرژی موجود برق و توسعه انرژی مورد احتیاج در مناطقی که ایجاب نماید ، در حدود توان مالی کشور مورد نظر حکومت است .

علی الرغم رکود اقتصادی سر مایه گذاري در صنایع مربوط بخش های عامه و خصوصی در دوسال اخیر انکشاف یافته و مبلغ

را بالعموم و همکاری اقتصادی منظوری را ، مشروط بر اینکه میری از اهداف نظامی و تأثیرات آن باشد حمایت میکند و همچنین طرفدار توسعه علائق اقتصادی با اساس حقوق مساوی با کشور های جهان بدون در نظر گرفتن ملاحظات ایدئولوژی بوده همزیستی مساومت آمیز را اساس لازم همکاری اقتصادی فعال میبشمارد . این حکومت همکاری در ساحه ترانزیت زمینی را با کشورهای این منطقه تأیید میکند .

پشتیبانی و مساعی مساومت آمیز افغانستان به منظور تأمین حقوق تعیین سرنوشت مردم پښتونستان وقتی تثبیت شده و بطور خلل ناپذیر ، مطابق فیصله های لویه جرگه افغانستان اعلام خواهد یافت . افغانستان پهنم اعلان کرده و میکند که مسئله پښتونستان یکی از بقایای استعمار بوده و به تازگی خلق نشده و در تاریخ معاصر ریشه عمیق دارد . مسئله پښتونستان قبل از ظهور پاکستان و بعد از ظهور آن نزد مردم افغانستان و حکومت های آن يك مسئله ملی بوده و در آینده نیز خواهد بود .

سرنوشت مردم پښتونستان وقتی تثبیت شده میتواند که اساس حق تعیین سرنوشت بایشان تأمین گردد . این حکومت با امیدواری ، ایجاد علائق برادرانه بین دو کشور مسلمان افغانستان و پاکستان به مساعی خود برای حل این مسئله سیاسی ، که یگانه عایق در راه استحکام سیات برادرانه بین افغانستان و پاکستان و تحکیم صلح درین منطقه میباشد ، دوام خواهد داد . امید داریم رژیم نوین پاکستان بر خلاف گذشته روشهای مثبتی را که متکی بر واقع بینی و دور اندیشی و خیر این منطقه باشد در پیش گیرد .

این حکومت یقین دارد که در فضای تفاهم و برادری قضیه پښتونستان حل و فصل شده میتواند حل این یگانه مسئله سیاسی مطابق آرزوی مردم پښتونستان یقیناً يك ساحه تفاهم وسیع و همکاری باهم را بین افغانستان و پاکستان برقرار خواهد کرد که نتایج آن مطابق منفعت مرادمان این منطقه و مردمان آسیا و صلح جهان خواهد بود . ذواتی را که برای سهمگیری در خدمت کشور به حیث اعضای این حکومت با آرزوی خدمت صادقانه و میری از هر نوع شهرت خواهی حاضر شده اند قرار آتی معرفی میدارم :

بعمل نیازورده است بنا بران با بسر رسیدن موعد قرضه های خارجی ، قلت عواید داخلی که عجزاً حصه عمده آنرا ما لیا تغییر مستقیم یعنی بار دوش مستهلکین و عایق بزرگ تزئید تولیدات تشکیل میدهد ، توام با محدودیت های قابل ملاحظه حجم امداد خارجی وضع مالی بیلانس تادیات ، و بالخاصه سیر انکشاف اقتصادی کشور را جدأ متاثر ساخته است .

باملاحظه این وضع ایجاب توسل بیک اقتصادی متکی به عسرت و صرفه جویی که مستلزم قبول ایثار وفداکاری و سهمگیری مزید مراجعیکه توان و قدرت مالی دارند لازمی میباشد .

جهت اصلاح و بهبود وضع کنونی اقتصادی و تسریع انکشاف افزایش عایدات دولت از طریق مالیات مستقیم و مترقی ، مالیه اراضی و مالیه مواشی مطابق فیصله دوره دوازدهم شورای امر ضروری و حتمی است .

وکلائی محترم !

تقویه بنیه دفاعی کشور از وظایف اساسی حکومت است ، همچنین تقویه حیثیت ، سویه زندگی و معنوی اردوی شاهانه محل توجه کامل حکومت خواهد بود . سیاست خارجی افغانستان با تعقیب خط سیر عنعنوی بیطرفی فعال ، عدم الحاق به پیمانها و دسته بندی های نظامی ، قضاوت آزاد پشتیبانی از حقوق مردمان و ملل جلب دوستی همه ملت ها و خدمت به صلح منطقه و صلح عمومی بوده متوجه حفظ و صیانت استقلال ، حیثیت و مقام بین المللی افغانستان میباشد .

این سیاست مطابق به منافع ملی افغانستان پیشبرده خواهد شد که تأمین این هدف و محور حقیقی سیاست خارجی کشور میباشد . سعی ما برای توسعه روابط افغانستان با کشورهای این منطقه و کلیه ملل جهان بروی اصل احترام ، متقابل ، همکاری آزاد بر اساس حقوق متساوی و پیشرفت های بشری ادامه می یابد .

رعایت اصول عالی مندرجه منشور ملل متحد ، تأیید مساعی آمو سسه در راه صلح جهان ، همکاری بین المللی و حقوق تعیین سرنوشت ، مخالفت با استعمار تحت مظاهر مختلف آن ، اهتمام در راه خلع سلاح عام و تام همزیستی مساومت آمیز و اصل عدم استعمال قوه برای حل منازعات بین المللی ، محل رعایت و پشتیبانی افغانستان میباشد . این حکومت همکاری اقتصادی بین المللی

کشور تحت قیادت اعلیحضرت معظم هیاوینی با پشتیبا نی مردم افغانستان و همکاری شورای افغانستان انجام دهم .

در اجرای این امانت بزرگ رهنمای من و همکارانم ارشادات دین مبین اسلام ، احکام و ارزشهای قانون اساسی افغانستان است . این حکومت با کمال امانت و بدون هیچگونه تردد و جایب و وظایف ملی خویش را با ایمان قوی و کسب توفیق از درگاه خداوند توانا انجام خواهد داد .

در این مأمول یاری خدای بزرگ ، نیروی حقیقت ، عشق به سر بلندی وطن عزیز مویب و رهبر ما است . شعار ما همواره این خواهد بود :

خدا !
وطن !
شاه !

ولسی جرگه پس از ۴۷ و نیم ساعت بحث طی چهارده روز در مسورد خط مشی و اعضای کابینه ښاغلی نور احمد اعتمادی و پس از ابراز نظر په در زمینه وکلا په ساعت یک بعد از ظهر سه شنبه ۱۱ قوس رای اعتماد خود را به حکومت ښاغلی نور احمد اعتمادی مطابق ماده ۸۹ قانون اساسی صادر کرد خط مشی و اعضای کابینه ښاغلی نور احمد اعتمادی با اکثریت مطلق ۱۸۵ رای موافق در حالیکه ۲۰۱ نفر وکیل حاضر بودند از طرف وکلای ولسی جرگه تأیید شد .

در جلسه رای اعتماد شانزده و کسبل رای مخالف دادند . به این ترتیب ښاغلی نور احمد اعتمادی بیش از نود فیصد رای وکلای ولسی جرگه را به طرفداری حکومت خود حاصل کردند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی قبل از صدور رای اعتماد ولسی جرگه در مورد خط مشی و اعضای کابینه شان بیانیۀ ذیل را ایراد کردند :

بنام خداوند بخشنده مهربان !
ښاغلی رئیس ، وکلای محترم !

بیانید لحظه ای خود را مجرد ساخته و عمیقانه بیاندیشیم ، بیانید لمحۀ ای خود را بالاتر از مسایل پیش پا افتاده و منافع کوچک شخصی قرار دهم و بیانید بدون هیچگونه ملاحظه تنها و تنها به هدف اصلی مسئولیت و وظیفه خود را متوجه سازیم . آنگاه قضایات کنیم درین روزها چه گفته شد ، و مسایل به چه نوع ارائه گردید . این اظهارات کدام غایه را تعقیب کرد و متوجه کدام اصل بود .

معاون اول صدارت : عبدالله یفتلی
معاون دوم صدارت و وزیر معارف :
دکتور عبدالقیوم

وزیر دفاع ملی : ستر جنرال خان محمد
وزیر امور خارجه : شخص صدرا عظم
وزیر داخله : انجنیر محمد بشیر لودین
وزیر عدلیه : پوهندوی عبدالستار سیرت
وزیر پلان : پوهنوال دکتور عبدالواحد
سزایی

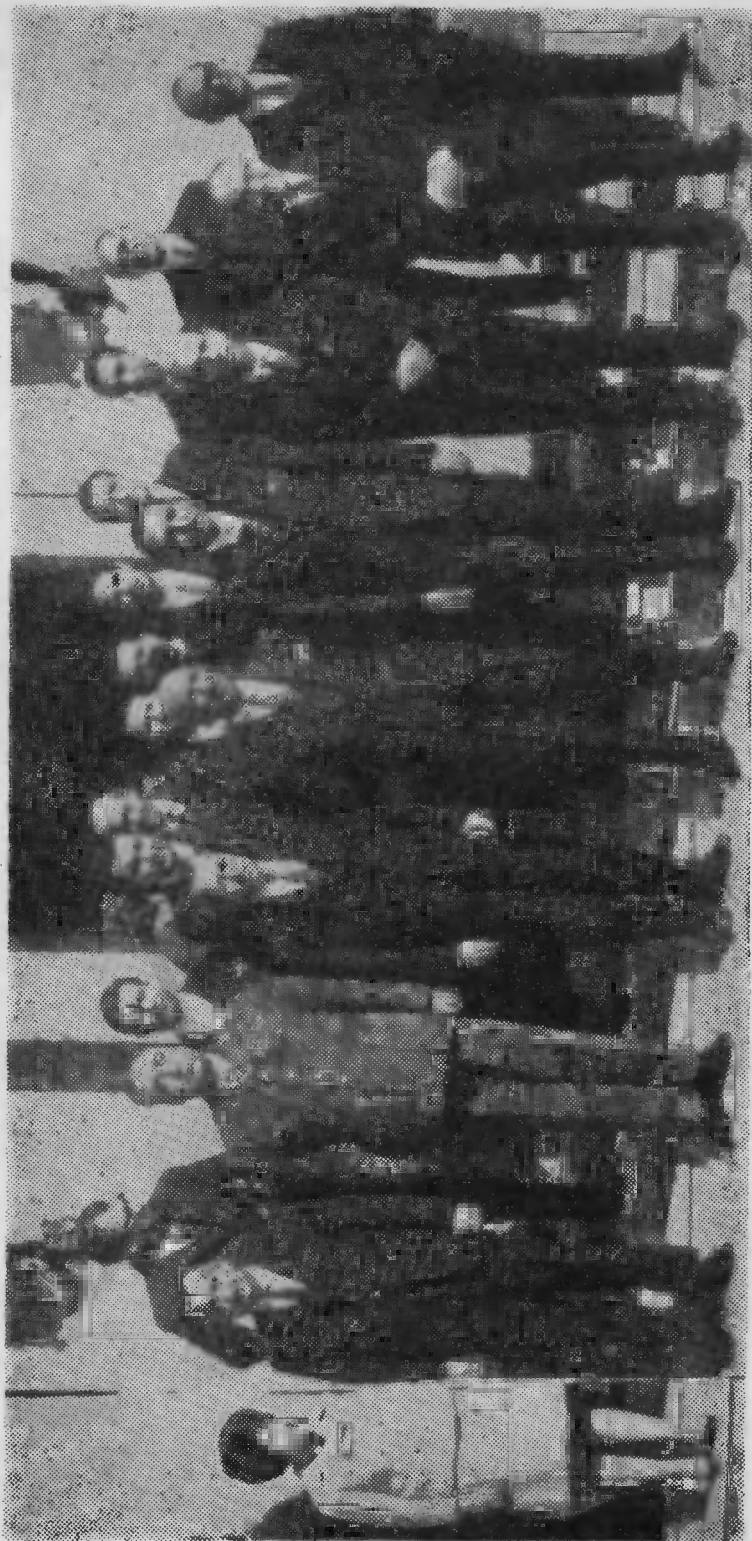
وزیر مالیه : دکتور محمد امان
وزیر تجارت : دکتور محمد اکبر عمر
وزیر فواید عامه : انجنیر محمد یعقوب
کلسی
وزیر اطلاعات و کلتور : دکتور محمود
حسینی

وزیر مخابرات : انجنیر محمد عظیم گران
وزیر صحیه : پوهاند ابراهیم مجیدسراج
وزیر معادن و صنایع : امان الله منصوروی
وزیر زراعت و آبیاری : عبدالحکیم
وزیر مشاور : میر من شفیه ضیائی
وزیر مشاور : پوهندوی غلام علی آئین
رئیس مستقل قیابیل : سید مسعود پوهنیار
وکلای محترم !

افغانستان یک مرحله خلی حساس زندگی سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی خویش را می پیماید جریانات ما راهروزی بامسائل جدیدی مواجه میسازد که بدون حسن مسئولیت و قبول مسئولیت نمی توان به آن جواب گفت :

در احوال کنونی برای همه شعبات دولتی حاصلاً در مورد آنچه مربوط به حکومت و شوروی میباشد تعیین اولیت ها و فوریتها لازم است با هر چه برای پیشرفت کشور اهمیت اساسی دارد به آینده موکل نشود . پیشرفت و عملی شدن موادی که درین خط مشی پیش بینی شده بسته به مساعدت ها و همکاری همه جانبه میا شد .

در نظام دیموکراسی مطابق به قانون سیاسی گر چه مسئولیتها ی ما از لحاظ وظیفه تفکیک شده مگر در مسایل ملی اشتراک مساعی مجموعی مسئولیت بزرگ همه ما میبا شد . این حکومت آرزو مند است در پرتو تجارب گذشته و به توجه بسوی آئینیه ، همکاری را با شوروی براساس تفاهم ، همکاری و اعتماد متقابل با حفظ و اجترام حدود صلاحیت ها ، با حسن نیت کامل مستحکم بنماید . اینجانب و همکارانم بمنظور کسب قدرت و جاه طلبی اینجا نیامده ایم آرزوی ما آنست که خدمت صادقانه و بی آرایش برای پیشرفت

خاطره باریابی نیانلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و اعضای کابینه شان بھنصور اعلیٰ حضرت معظم ہمایونی

قوه اجرائیه

جواب این سوالات را به خود شما میگذارم و قضاوت نهایی را به مردم وطن، خواهران و برادران خود. این ارزیابی برای آنست که معیار و شاخص کار و حرکت ما را تعیین نماید.

این حکومت از ۲۶ عقر ب تا این لمحہ که دو هفته را در بر گرفت با کمال حوصله مندی، آنچه را که طی این جلسات ایراد گردید به دقت استماع نمود. این جلسات شکل مسابقه سخنرانی را بخود گرفته‌ده‌ای هم گوشیدند بلند تر صحبت کنند، شدیدتر بگویند به همه چیز انتقاد گیرند، شاید تصور میکردند با این روش تشخص بیشتر حاصل می‌نمایند.

این روش به هیچ صورت در اعماربنای عرف پارلمانی افغانستان یک سابقه سودمند نمی‌باشد، من آرزو ندا شتم درین مسابقه شرکت نمایم مگر از آنجا که طی این مجالس و بعضی موضوعات مربوط به خط‌مشی موجوده و گذشته نقد و تبصره گردید و هم یک قسمت مهم اظهارات اصلا با موضوع خط‌مشی ارتباط نداشت، وظیفه خود میدانم حقایق را روشن سازم.

طی این بیانات بعضی‌ها مکاتب، شفاخانه‌ها، بند و آنهار، مسکن و راه، فابریکه و صنایع را تقاضا نمودند. یک عده پروژه‌های انکشافی چندین ساله را که محصول زحمات شبها روزی اولاد این خاک است از قبیل هلمند و نغلو، سالنگ و کانا ل ننگر هار و ساختمان‌های عصری نفی کردند.

و تمام انکشافاتی را که در مملکت در ظرف ۱۵ سال اخیر صورت گرفته است و نتایج آن هم مشهود است نادیده گرفتند. برخی از فقدان عمران و آبادی، تجارت و زراعت، مکتب و شفاخانه، راه و مسکن برق و آب بیاناتی دادند و جمعی از فقر و بیچارگی، بیکاری و بیماری، جسیل و بیسوادی، رشوت و اختلاس، قاچاق و مفاسد اجتماعی سخن راندند و مسؤل این همه بند بختی‌ها و ناپسائانی‌ها همین دوره دو سال گذشته قوه اجرائیه را دانستند.

بیانیه‌هایی را که درین چند روز درین جا ایراد شد میتوان به سه دسته تقسیم کرد. یک قسمت اظهارات آن وکلای محترم که معرف دردها، پسمانی‌های واقعی و نیازمندی‌های حقیقی کشور و موکلینشان بود قابل فهم است. توصیه‌های آن وکلای حق پرست و واقع بین را ارزنده می‌شناسیم و تا همین

نظریات ایشان تا حد مقدور محل توجه خواهد بسود.

گفتار یک دسته دیگر و کلام متضمن نظریات معین سیاسی و اید یا لوزی بود که آنها با شیوه مختص خود شان طوری تبارز دادند که مردم مادیرک به آن آشنا می‌باشند و قبلا درین باره قضاوت کرده اند.

همچنین طی این جلسات سخن‌گسائی شنیده شد که محیط ما شخصیت و روش اجتماعی ایشان را از سالیان مدید می‌شناسد. این دسته محدود سیاسی که به یک جمعیت تجرید شده تعلق دارد از تالار ولسی جرگه به طور پایگاه تبلیغی مسوم کننده و فریبنده استفاده کردند. و بنا سوء استفاده از مصونیت پارلمانی حرف زدند که عقده‌های شخصی محرکشان بود. جز پیشبرد اغراض خود و همدستان خود مقصودی نداشتند.

این همه اظهارات مملو از تناقض و تضاد توجه همه افراد با درد وطن را طوری به خود جلب نمود که از خود می‌پرسند وضع ما چیست. چه میخواهیم، چه میکنیم چه باید میگردیم، مقصود کجاست؟

درین فرصت که دوره خطیر و حساس زندگی ملی ما است با این جریان پرسش‌ها، اندیشه‌ها، نگرانی‌ها، ابهام و پیچیدگی‌ها ایجاد شده و جبهه ملی بر من حکم میکند عقده خود را در قبال این اندیشه‌هایی پرده و به صراحت اظهار کنم.

من اندیشه دارم که در لابلای این همه گفتارها این همه مخالفت‌ها، و تضادها منافع واقعی ملت که برای حفظ و پیشبرد آن آنها به شما، و شما به ما اعتماد میکنید. در پس منظر قرار گیرد و از آنچه وظیفه اساسی ماوشما است، دور شویم و بر کنار مانیم. با این تذکر میخواهم توضیح نمایم اگر تو قع این باشد که این حکومت در دوره کار خود تمام خواسته‌هایی را که در ساحه معارف، در سرتاسر کشور طوریکه درین تالار اظهار شده انجام داده میتواند این کار از ما به حیث افرادی که وجود توانایی خود و امکانات مالی و بشری کشور خود را میدانم ساخته نیست.

اگر منظور این باشد تمام خواسته‌هایی را که برای ایجاد تأسیسات و انجام خدمات صحیح در سرتاسر کشور طوریکه درین چند روز تقاضا شده انجام میتوانیم بامحدودیت مالی، تکنیکی و بشری که داریم از عهده ما بیرون است.

اگر انتظار آن را داشته باشیم که بشیکه

این سوال شاخص تو قعات ، خواسته ها ، نیاز مندی ها آرزو ها و انتظارات وطن و مردم کشور از ما خواهد بود .

وکلاى محترم !

شما ميتوانيد از ما توقع كنيد كه مساعى ما متوجه جاگزين ساختن حكومت قانون چه در نظر و چه در عمل باشد . شما ميتوانيد از ما انتظار داشته باشيد از عناصر سالم و صالح حمايت كنيم . با افراد ناسالم ، آشوب طلب ، اخلاق گرو قانون شکن مطابق به قانون معامله كنيم . شما ميتوانيد توقع كنيد كه اين جانب همكارانم باكمال امانت و بدون هيچگونه تردد و جايب و وظائف خویش را طبق ارشادات دين مبین اسلام ، احكام و ارزش هاى قانون اساسى انجام دهيم و در بر آور دن آنچه كه برای انگشاف و پيشرفت کشور در همه سا حارت تا جائيكه در حدود امکان و مقدور باشد صرف مساعى نمائيم .

وکلاى محترم !

ما به حيث قوه اجرائيه و شما به حيث قوه مقننه اولتر از همه بايد به اصل ديمو كراسى كه حكومت قانون است احترام بگذاريد و قانون را در هر مورد از خواسته هاى خود بالاتر قرار دهيم . ما بايد سطح قيم و ارزش هاى اخلاقي را در جامعه خود نه تنها در گفتار بلکه عملا در روش روزانه خود به اثبات برسانيم .

اکثر وکلاء در بيانات خود چنان ذکر کرده اند كه من دو سال قبل در خط مشى حكومت وعده هاى زياد داده بودم و آن وعده را ايفا نكرده ام توجه وكلاى محترم را به عين كلمات خط مشى تاريخى ۲۱ عقر ۱۳۴۶ جلب ميكند كه اظهار داشته بودم : (اين حكومت به هيچ وجه حاضر نيست براى كسب آراى موافق ولسى جرگه چنان وعده هاى بدهد كه ايفائى آن در شرايط كنونى مقدور و ميسر نباشد).

با اين گفتار كه با صراحت تام اظهار شده بود و با صميميت حقيقت را در ميان گذاشته بودم به خود اجازه نداده بودم كه خودم و مردم کشور را اغفال نموده باشم . در همان خط مشى علاوه کرده بودم كه تا آخرين حدود توان و با بذل مساعى آنچه را در اختيار داشته باشيم در راه خدمت به وطن صرف ميكنيم امروز وقتى به اين پس منظر مينگریم هم با فراغت ضمير ميتوانم بگويم هر چه را كه در

مواصلا ت در سر تاسر کشور به نوع وسويه كه در اين چند روز توقع داشتند سبب خسته شود با درك حدود مقدور و ميسر خود و کشور انجام آن را از توان خود بيرونى دانيم . اگر توقع آن باشد كه در همين دوره كه پيشرو داريم در سر تا سر مملكت شبكه آبيارى پهن و همه اراضى قابل زراعت گردد با نارسائى ها نيکه داريم از بر آوردن اين مامول معذوريم . اگر خواسته باشيد كه توسعه و انگشاف همه پروژه هاى عمرانى و اقتصادى کشور طوريكه تقاضا شده در همين دوره به اكمال برسد با در نظر گرفتن وسايل و منابع محدود کشور بر آوردن اين آرزو از قدرت ما بيرون است .

اگر تعبير مجادله با فقر ، بيسوادى و مرض اين باشد كه اين مامول عالى در دوره يك چكوت ميسر شود اين اعجاز از ماساخته نيست . اگر مفهوم جهاد ملي عليه قاچاق سوء استفاده ها ، رشوت ، مفاسد اجتماعى و انحطاط اخلاقى چنانكه در خط مشى اظهار شده طوري فهميده شود كه اين مصايب در مدت وظيفه يك حكومت از پهنائى مملكت بخت بومي بندي انجام اين امر و رسيدن به اين مامول از حدود توان ما بيرون است .

وکلاى محترم !

آنچه من با صميميت و صداقت طوريكه در خط مشى اظهار کرده ام و گفته ميتوانيم اينست كه اعضاى اين حكومت باكمال امانت و درك مسئوليت وظيفه خطير خود و تشخيص درد ها و پيما ني هاى کشور آنچه را كه وسايل و امكانات دست داشته در حدود توان مالي و قدرت بشرى کشور بيارى خداوند توان ، پشتيبانى شما و همكارى مردم کشور انجام داده بتوانند لحظه در قبالت آن مضايقه نخواهد کرد .

اينست حدود مسئوليت ، ساحه امکان و محدوديت ما . ارزيايى او ضاع با يسر ببرى اين واقعيت هاى كه در لابلای با زى هاى سياسى با شد منتظر نباشيد ماتنها چه کرده ميتوانيم و چه بايد بكنيم ما به تنهايى كار پرا از پيش برده نمى توانيم مساعى مجموعى و درك مسئوليت مشترك همه مادر تحت نظام ديمو كراسى راه را براى رسيدن به مامول هموار ميسازد هر کدام بايد هم موافقت كه قرار داريم يا به هر ركن دوليت كه از تباطد داريم وظيفه داريم از خود بپرسيم براى کشور خود و خود چه کرده ميتوانيم و چه کرده ايم . پاسخ به

وکلائی محترم !

طی این دو هفته کمتر کسی گفت چطور میتوانیم متحد شویم و چطور میتوانیم شاخص حرکت خود را برای آینده تعیین نمائیم. کمتر کسی بطور روشن اشاره کرد که علاج این همه درد ها را چطور واز کجا باید سزاع کرد. هر کسی گفت باید هر چیز داشته یا شیم اما کمتر کسی گفت که برای تأمین آن خود چه میدهد. هر کس خواسته ها و احتیاجات و توقعات را منعکس ساخت اما کمتر کسی عوام اصلی این احتیاجات را تشخیص کرد و کمتر کسی راه تأمین آن را در شرایط موجود و محدودیت های مقدور نشان داد.

در مقابل این جریانها و از ورای این موقف گیری ها در بسا مرا حل گفتار محض برای گفتار بود این است اندیشه که از فردای کشور دارند و یقین دارم همه ما نیز با این احساس خود را ازین اندیشه فارغ ساخته نمی توانیم.

یکی از وکلا از بیانیه دو سال قبل من اقتباس کرد که گفته بودم :
(اگر زمانی تشخیص دهم که خدمتگزار ی من دیگر مفید نمی باشد به شما اطمینان میدهم که لحظه به این کرسی نخواهم ماند).

بلی من به تمهیدیکه این وکیل که خود سابقه وزارت دارد به آن اشاره نموده استوارم و استوار خواهم بود. بلی اگر من از کرسی صدارت برای منافع شخصی خود و خانواده خود استفاده میکردم اگر من از مقام صدارت به ساختن حزب و دسته بندی غیرقانونی که هدف آن تحکیم موقعیت سیاسی خودم میبود دست میزدم اگر من دارایی کرسی و امتیازات دولتی را به صورت نامشروع در خدمت دسته سیاسی خود ساخته خویش می گذاشتم، اگر من مصالح افغانستان را برای منافع شخصی خودم معامله میکردم، اگر من ریاکارانه در کانون علم جوانان را بنا و عدم های فریبنده محض به غرض بهره برداری سیاسی با بستن دستمال سیاه اغوا میکردم اگر من مطبوعات دولتی را به حیث آله تبلیغ شخصی مشخص پرستی استخدام میکردم، اگر من به تمهید تخریف و تحریص مامورین دولت را در خدمت جمعیتی غیر قانونی خود می گماشتم، اگر من برای اختناق آزادی مطبوعات تخریب افشاء کننده حقایق را خلاف قانون و بیرون از مجرای قانون مصادره میکردم طوری که گفته بودم لحظه به این کرسی نمی نشستم

اختیار داشتیم و میسر در دوره بدو سال تصدی حکومت با امانت و راستکاری و با مساعی شبانروزی در راه خدمت صادقانه بکشور مضایقه نکردیم. این اظهار محض برای آن بود که آنها می ازین رهگذر باقی نمانده واقعیت بار دیگر طور یکه حقیقت بوده روشن گردد.

وکلائی محترم !

اگر مضموم کار و پیشرفت از نگاه بعضی ها محض تا سیس چند مکتب و چند شفاخانه باشد این کارها با وجود آنکه پلان تا حال از شوری نگذشته ودها قانون دیگر نیز در شوری معطل مانده بیشتر از پیش بینی پلان انجام داده شده است. درین ساعات و پروژه های دیگر را پورا اجراءت دوساله حکومت در رساله تدوین گردیده که در ختم این مجلس به شما توزیع میشود. من اعتراف کردم در ساحه پیکار با قاچاق رشوت و مفاسد اجتماعی تو فیقی نصیب نگردیده است بیائید درین راه صمیمانه همکاری کنیم. من در خط مشی حکومت درین راه جهاد ملی را اعلام کرده ام. بیائید درین جهاد ملی بدون لحظه تا مل با من یا هر حکومت دیگری که میاید اشتراک مساعی نمائید و این جهاد را از همین لحظه از همین جا واز زیر همین سقف آغاز کنیم.

وکلائی محترم !

در حقیقت ما خاشیه رفته ایم. سوال های بزرگ کشور، درد های اساسی مملکت مشکل واقعی وطن، اندیشه های واقعی امروز و فردای کشور در پیچ و تاب بازی های سیاسی از نظر افتاده است و چنانکه ازورای این جلسات دو هفته بی به خوبی مشهود بود. درین وظیفه ناآگاهانه غفلت بعمل آمده است. از جمله آنانیکه در یقینا بدل تبعیض سخن گفته اند بعضی در حقیقت ناخواسته و ناآگاهانه تبعیض را تبارز داده اند. از جمله آنانی که از اختناق سیاسی سخن گفتند بعضی در حقیقت از آزادی انکار کردند.

از جمله آنانیکه از نظم و امنیت صحبت کرده اند بعضی در حقیقت مردم را به بی نظمی دعوت نمودند، از جمله آنانیکه از حقوق جوانان و اهل معارف یاد آور شدند بعضی در حقیقت کسب علم را با بازی های سیاسی و هنگامه جویری خلط کردند. این بود چند نمونه ازین اظهارات نقیض و تضاد.

خاموش گردد .

هموطنان به خاطر دارند چر یا نات
تظاهرات از کجا آغاز و به کجا رسیده و
چسان جناح های مختلف از آن بهره برداری
نمودند . مسئولیت واقعی را آنانی بدوش
دارند که از قانون معرفت و دانش بحیث
مرکز بازی های سیاسی ، استفاده واحساسات
جوانان ما را برای پیشبرد اغراض سوء
خود استخدام کردند و میکنند . مسئولیت
واقعی را آنانی بدوش دارند که جوانان و
حتی اطفال ما را به قانون شکنی تشویق
وترغیب کردند و می کنند . مسئولیت
واقعی را آنانی بدوش دارند که میخواهند
نیروی جوانان را برای مقاصد خوداستثمار
نمایند .

علاقه اینجا نب و همکاران به اولاد
معارف و پیشرفت ایشان کمتر ازهیچکس
نیست .

تعطیل موقت پوهنتون از طرف حکومت
که در اثر توصیه شورای پوهنتون صورت
گرفت نتیجه وضعی بود که همه ما آن را
قابل تأسف میدانیم . تاخیر در دروس از
راه تغییر وقت تعطیلات سالانه جبران نمیشود
اکنون برای ورود اصلاح که در خط مشی
این حکومت ذکر گردیده مقدمه تهیه شده
است آنانیکه میکوشند بین ما و فرزندان
ما بین حکومت و طلاب معارف ومحصلین
پوهنتون رخنه و بدبینی تولید کنند .
تفاق وجدایی اندازند ، اشتباه بزرگی را
مرتکب میشوند . فرزندان معارف بیزترین
گرمی ترین وارجمندترین سرمایه و ثروت ملی
ما ، مایه امید ما و وارثان حقیقی مملکت و
اداره کنندگان آینده کشور هستند . تنها
نیروی جوان آنها جوایده مسایل رشد
اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی فردای کشور
خواهد بود .

فرد افغان به مقابله ایشان مسئولیت
بزرگی دارد ما درین مورد به مسئولیت خطیر
حساس و سنگین خود ملتفت هستیم .

وکلاي محترم!

افراد وطن خواه کشور که با آرزو های
صمیمی در خدمت وطن سعی و مجاهدت
می نمایند در همه این آرزو ها در همه این
تلاشها ، در همه این مساعی ، در همه این
مجاهدات هدفی جز افغانستان بخشنیدار ،
افغانستان مترقی و افغانستان سر بلند
ندارند . این مأمور عالی جز با ابراز مساعی
در پر تو احترام به قانون ، احترام به
آزادی های قانونی ، احترام به حقوق دگران

این جانب و همکارانم به حیث افرادی که
داخل مجادله ملی گردیده بودیم در حالی
که جریانات ناسالیم از هر سو متوجه
بنیان وطن بوده به حکم وظیفه اولی بحکم
وظیفه ملی و به حکم وظیفه ایمانی خود
عقب نشینی را در پهنای این مجادله ملی که
بامانت کامل هدف آن جز خدمت سالیم
به افغانستان و مردم افغانستان نبوده و
نمی باشد ، نه تنها جین بلکه گناه بزرگی
میدانستیم و میدانیم ، این عقیده چنانکه
دیروز به حیث منصدی صدارت با من بود
امروز به حیث صدراعظم موظف با من است
وفردا به حیث یک فرد عادی وطن با من
خواهد بود . ما به نیکوئی درک میکنیم
وقتی جمعیت سیاسی فاقد تقوی سیاسی
باشند آن جمعیت محکوم است .

این وکیل منسوب به جمعیت معلوم الحال
اتهام اختناق سیاسی را بر ما می بندد.
ومی پرسیم اگر اختناق می بود چطور کس
میتوانست در تالار ولسی جرگه که مهذب
قانون گذاری وطن است حکومتی را که تحت
ارزش های قانونی اساسی در حال تشکیل
باشد ، غیر قانونی بخواند . اگر اختناق
می بود آیا تعداد چراغ غیر دولتی دردمت
دو سال بیشتر از چهار چند شده میتوانست
اگر اختناق می بود آیا امروز وکلای مربوط
جناح های مخالف درین تالار وجود میداشتند؟
و به این ترتیب اظهار نظر و تعرض
می نمودند؟

حقیقت آن است که برخلاف به پیمان
وسیع از آزادی ها و حقوق سو تعبیر و سوء
استفاده شده است بعدیکه در همین تالار
مردمانی هستند که برخلاف ارزش ها و
اساسات جامعه ما بخود اجازه میدهند که
نظام ما را فرسوده بخوانند .

اگر اختناق موجود باشد همین لمحله
از آن وکیل و همه وکلای محترم سوال
میکنم آیا چنان مطلبی در خاطر یکی از شما
موجود بود که نظر به موجودیت اختناق قوی
این جلسات جرئت اظهار آن را نکرده باشید.

وکلاي محترم!

بر آنانیکه ادعا میکنند با تعطیل موقت
پوهنتون شمع معارف رو به خاموشی
رفت ، باید گفت ضمن چر یا نات که ناشی
از پیشبرد اغراض عده محدودی بود اگر
با خیرت معامله نمی شد در حقیقت خطر
آن میرفت این شمع نیم خاموش که از چند
سال به این طرف توسط تحریکات عناصر
استفاده جو جانب خاموشی می گرائید بکلی

قوه اجرائیه

به حیث وظیفه ملی خود تا کید کم نه در اظهار رای اعتماد با قضاوت آزاد در روشنی واقعیت ها ، برای حفظ مصالح کشور درباره ما تصمیم بگیرد برای من و رفقای من رای اعتماد کمیت عددی آرا اهمیت اساسی نه دارد . آنچه اهمیت اساسی برای ما ارزش جاتی برای کشور دارد اعتماد بر آنچه است که تنها به حیث نمایندگان ملت برای سلامت وطن تشخیص میکنید .

درین دوره که افغانستان نوین پی ریزی میشود درین فرصت که کشور ما و مردم ما در محل آزمایش بزرگ قرار دارند از یابی و صمیمیت واقعی شما در اظهار رای به هر شکلی که باشد برای بمیلان آور دن یا از بین بردن یک حکومت اهمیت اساسی دارد .

این بود آنچه که بر حکم مصالح علیا ی کشور خود را به اظهار آن موظف میدانم و باین اظهار وظیفه خود را در مقابل شما ، در قبال وطن و در برابر مردم کشور انجام داده ام .

بعد از اظهارات بنیاعلی نور احمد اعتمادی پور هنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه در ختم رای گیری صدور رای اعتماد را به بنیاعلی نور احمد اعتمادی و اعضای کابینه شان تبریک گفت و چنین اظهار داشت .

بنیاعلی اعتمادی صلوات عظیم !

اکو ن که شما بر اساس فقره دوم ماده هشتاد و نهم قانون اساسی رای اعتماد اکثریت نمایندگان مات نجیب افغانستان را بدست آوردید ، مرا تب تبریکات خود را به شما و اعضای کابینه شان تقدیم کرده موفقیت حکومت شما را در راه انجام وظایف محوله خواستگوارا میدارم در پرتو رهنمایی های حکیمانه اعلیحضرت معظم عمایونی پادشاه دیمو کرات و ترقیخواه معاصر کارهای شما که قناعت ملت ، رضائیت خداوند (ج) و خوشنودی پادشاه را حاصل کنید .

آرزو مند م حکومت شما در رفیع نیازمندی های ممکن ملت که درین چند روز بوضاعت از طرفه نمایندگان محترم ملت به سمع شما رسانده شد تمام قوا و وسایل بدست داشته خود را بکار انداخته موفقیت مزیدی بدست آریند .

نمایندگان محترم ملت مشکلات ملی و محلی خود ها را با یحباب وظیفه به حکومت شما بیان نمودند و شما به حوصله فراخ و

احترام به اساسات مقدسه دینی و نوا میس ملی تامین شده نمیتواند . ما و شما وظیفه داریم هر کس را که از قانون تجاوز کند و از پناه قانون بر ضد قانون استقا ده کند به دست قانون بسیار یم .

ما وظیفه داریم چنانکه هر فرد افغان و وظیفه دارد در مقابل سلامت افغانستان در قبال حفظ نظم و آرامش کشور بمنظور و موفقیت نظام برای استقا ده جایز از آزادی های قانونی با درک و شناخت و جایب و تکلیف خود در مقابل خدای خود ، وطن خود پادشاه خود ، وظایف خود را با کمال امانت انجام دهیم . یکی از وکلاء بر این مطلب خطمشی انتقاد کرد که حکومت با همه افرادی که مساعی شان متوجه سر بلندی کشور است و افغانستان را برای افغانستان میخواهند خود را در یک جبهه قرار میدهد . بلی - میخواهم بار دیگر اعلام نمایم که حکومت با آنانیکه افغانستان را برای افغانستان میخواهند در یک جبهه قرار دارد و قرار خواهد داشت .

وکلا ی محترم !

اینجانب و همکارانم برای بدست آوردن کرسی های حکومت تلاش نکرده به طرفداری خود و بر ضد دیگران تبلیغات نکرده ایم چون جریمان وقایع چنین آمد که که مجدداً به تشکیل کابینه بپردازم من و همکارانم به این آرزو درین تالار آمده ایم که در راه خدمت به وطن با کمال پایبندی ، قدم بگذاریم جز این هیچگونه ساقی برای گرفتن مقام صدارت و وزارت نزد ما موجود نیست . معتقدم شما با من موافق خواهید بود که و جایب و مسئولیت ملی ما آن قدر حساس و خطیر است که شهرت طلبی و استفاده های تبلیغی در آن گنجایش ندارد و نزد ما مصالح و منافع ملی باید از هر چه بالاتر باشد به همین ترتیب و بلکه بیشتر از وکلا این ساحه بر رئیس و اعضای اجرائیه که مسئولیت دارند و مسئولیت ندارند تنگتر است .

اعضای محترم ولسی جرگه !

رای یک وکیل در سر نوشت کشور ارزش بزرگ دارد این امانت نیست که باید بهدقت به اهل آن سپرده شود این اظهارات را برای اینکه آندیشه های خود را در قبال آئینده کشور از جریمان تیکه در طی این دو هفته به آن مواجه بودیم صمیمانه با وکلای ملت در میان گذاشته باشیم ، بار دیگر میخواهم

سپردید از رای اعتماد شما سپاسگزارم و امید وارم این اتحاد تا اخیر با ما باشد . مشکلات هر چه بزرگ باشد مطمئنم ملت مادر برابر مشکلات بزرگتر از این باتصمیم وشجاعت پیروز گردیده اند ما آرزو وهدفی جز یک افغانستان نوین ، افغانستان آزاد وپیشرفته وافغانستان منگی بخود وخودی خود افغانستان که عظمت تاریخ گذشته آن زیر بنای زندگانی امروز ما است نداریم .

در حفظ این امانت و پیشبرد مسئولیت خود یاری پروردگار توانا ، نیروی حقیقت عزم و جوانمردی ملت افغان را مویدورهیبر خود میخوایم . برای وصول به این مامول تحت قیادت پادشاه بزرگ ما همکاری شما وپشتیبانی مردم کشور به خود وهمکارانم وهمه شما توفیق نیاز میکنم .

بیائید در این لحظه که اهل وطن بیشتر از همه وقت نیازمند اتفاق اند در ایندوره که بیشتر از هر زمان نیازمند دوستی و راستی میباشد همه شما هموطنان عزیز که در این لمحہ با احساس واندیشه اینکه فردای ما چه خواهد بود به این گفتار گوش میدهد در این نیایش به درگاه پروردگار توانا و مهربان با من انباز گردید و بیائید همه به آواز دل های خود یکجا بگوئیم .

- * الهی حاضر ی چه جوئیم .
- * و ناصری چه گوئیم .
- * الهی مکش این چراغ ابرو خته .
- * و مسوز این دلہای سو خته .
- * الهی دلی ده که نفاق و ناراستی ازخود بیرون کند .
- * همتی ده که شوق خدمت توافزون کند .
- * - و طاعتی ده که به خشنودی تورهنمون کند .

اعلامیہ دارالتحریر شاهی

بعد از اطلاع بر تصویب ولسوی جرگه راجع به اصدار رای اعتماد بر حکومت شاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موظف که بروز سه شنبه ۱۱ فوس ۱۳۴۸ ساعت یک بعد از ظهر صورت گرفت فرمان تعیین خود معزی الیه به حیث صدراعظم وزیراوخارجہ افغانستان وتعیین ذوات آتی به حیث وزرای حکومت شان مطابق به حکم ماده ۸۹ قانون اساسی از حضور اعلیحضرت معظمهمایونی شرف صدور یافت .

شاعلی عبدالله یقتلی : معاون اولصدارت
دکتور عبدالقیوم : معاون دوم صدارت
ووژیر معارف
ستر جنرال خان محمد : وزیر دفاع ملی

پیشانی باز آن را استماع فرمودید و این خود نمودار روحیہ دیمو کراسی است که بارادۀ پادشاه دیمو کرات ما به میان آمده و امید وارم طوریکه جلالتمآب شما در بیانیہ خود اشاره فرمودید در پر تو ارزش های قانون اساسی ، قوہ تقنینه و اجرائیه دست همکاری صمیمانه را با هم داده در فضای حسن تفاهم و همکاری های دایمی حتی الوسع برقع نیاز مندی های کشور موفق شوید .

من یقین کامل دارم که نمایندگان ملت رئیس واعضای حکومت به مسئولیت ها ، صلاحیت ها و مکلفیت های قانونی خود ملتفت بوده در داخل حدود صلاحیت های قانونی با هم دست تعاون خواهند داد وباین ترتیب مسئولیت های خود را که نزد خداوند بزرگ ، پادشاه ، ملت و تاریخ دارند رفع خواهند نمود .

حکومت و ملت آرزو های مشترک دارند و این درد ها و آرزو ها به مساعی مشترک علاج پذیر بر آورده شده میتواند و آنوقتی میسر شده متراند که حسن نیت ، تفاهم واحترام مقابل در بین بوده مشکلات را از راه مفاہمه با همی رفع نمایند حکومت ها تنها در صورتی مصدر کار های مطلوب و موفق برقع نیاز مندی های ملت شده میتواند که از پشتبانی واقعی نمایندگان ملت بر خوردار باشد و اینهم وقتی تحقق می پذیرد که اعضای حکومت به کامل ایماندا ری و امانت داری وظایف محوله خود را به حسن صورت انجام نمایند و در حدود صلاحیت های قانونی از راه خیر اندیشی به خدمت مملکت بپردازند . در راه تعمیم احکام قانون اساسی و تمام قوانین و ترقی وضع اجتماعی وفر هنگی و اقتصاد دی مردم افغانستان و همه وظایفی که در ماده نودو چهارم قانون اساسی بر عهده حکومت گذاشته شده از خدای توانا برای شما و همکاران شما طلب موفقیّت مینمایم .

در خاتمه سعادت وارتقاء مملکت را بزیر سایہ هما پایہ اعلیحضرت معظم همایونی خواستگارم .

ژنده پادشاه ، پاینده با افغانستان

بعد از آنکه ولسی جرگه رای اعتماد را به اکثریت تام به حکومت شاعلی نور احمد اعتمادی ابراز داشتند شاعلی اعتمادی طی بیانیہ امتنانیہ شان گفتند :

بنام خداوند بخشاینده مهربان !
شاعلی رئیس وکلائی محترم ملت !
این امانت بزرگ و این مسئولیت خطیر را لحظه بیش به اینجانب و همکارانم

اولین جلسه کابینه جدید بنائلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم در قصر مدار ت

قوه اجرائیه

انجنیر محمد بشیر لودین: وزیر داخله
پو هندوی عبدالستار سیرت: وزیر عدلیه
دکتور محمد امان: وزیر ما لیه
پوهنوال دکتور عبدالواحد سرا بی: وزیر
پلان
دکتور محمد اکبر عمر: وزیر تجارت
انجنیر محمد یعقوب لعلی: وزیر
نواید عامه
دکتور محمود حبیبی: وزیر اطلاعات و کلتور
انجنیر محمد عظیم گران: وزیر مخابرات

متن بیانیه های بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم

به مناسبت پنجا همین سالگره استقلال کشور

(اول سنبله ۱۳۴۷)

ما مسا عد زند گی و تامین عدا لت اجتماعی
واخترا م به کرامت انسانی و وحدت ملی
و بستگی با عنعنات و فرهنگ ملی استفاده
از مقتضیات عصر و زمان مضمربیشاید .
پیران و جوانان ما که تبحر به اولی و همت
جوانی قوت ملی ما را تشکیل مید هد باید
مسئولیت بزرگ و وظیفه خطیر شانرا در
مقابل حفظ آنچه که از دیروز بما رسیده و در
قبال آنچه که امروز بنا میکنیم و در برابر
آنچه که فردا از ما متوقع اند بسا زیسم
باید درك نموده و خود را وقف آن سازند .

با آرزو مندی برای سعادت مزید کشور
تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی با
کمال اطمینان اظهار میدارم که گر چه
نارسایی بخت و معذرت صحیحی مرادین فرصت
قهران دور از وطن عزیز نگه داشته است درین
لحظات مادتا بعد مسا فه حایلی است اما
معنا قلب و روح احساسات و آرزو ها و
تمنیات من با هموطنان من میشاید .

درین فرصتی که ملت ما این روز های
خجسته را بر گذار مینمایند اندیشه هرفرد
افغان با برادران پښتونستان ما ست
که هنوز به حق تعیین سر نوشت خودنایل
نگردیده اند با استفاده از این فرصت در
حالیکه بروح شهدا راه آزادی کشور و روح
اعلیحضرت شهید سعید قهرمان استقلال
درد می فرستم .

از بار گاه ایزد متعال با کمال عجز نیاز
مینمایم که به فرزندان این خاک و این
خدمتگار وطن توفیق مزید خدمت عنایت
فرماید تا در راه پیشرفت و اعتلای کشور
عزیز و وظایف ما را با موفقیت ورستگاری
انجام دهیم و من الله توفیق .

بنا م خداوند بخشاینده مهر بان !

در این روز های فرخنده که پنجا همین
سالگرد استر داد استقلال وطن عزیز تجلیل
می یابد معاذیر صحسی میرا دور از وطن
نگهداشته است باین وسیله بهترین مرآت
تبریکات و تمنیات خود را به حضور اعلیحضرت
معظم همایونی حاسمی استقلال کشور
علیا حضرت ملکه معظمه و کافه هموطنان
گرامی تقدیم میدارم .

هموطنان عزیز !

گذشتگان ما با ایثار و قربانی استقلال
کشور را تامین نمودند و این امانت را به
نسل های بعد به ودیعه گذاشتند باید به
نیکی درك کنیم .

استقلالی که بخون گذشتگان و خودگذری
ایشان بدست آمده است حفاظت آن مستلزم
از خود گذری و ایثار نسل امروز میباشد .
مجادلات پیگیر برای ایجاد شرایط بهتر
حیات ملی احترام به کرامت انسانی تامین
سطح بالاتر زندگی با تثبیت غایه و هدف
عالی برای جامعه وسیله مؤثر حفظ استقلال
است .

جامعه که قهرمانان ما در دامان خود
پروریده و آنها وظایف شانرا به شایستگی
انجام داده اند امانتی که پیشینیان و
گذشتگان ما به ما سپرده اند باید نسل
امروز به نیروی عقل و دانش با تحمل زحمت
و خدمت گذاری بی شائبه آنها حفظ کنند .
معنی واقعی استقلال در عصر امروز غلبه
بر فقر مجادله با بیسوادای مبارزه با شرایط

به مناسبت عيد سعيد فطر
(۲۹ قوس ۱۳۴۷)

در حبس نگهداشته شده است ما يقين داريم روزي ذرا خورا هد رسيد ملت برادر مسلمان ما پاکستان حقايق اصلي اوضاع را درك نموده از روي ايجاب عدالت و انصاف و مطابق دساتير پاكيزه اسلامي حقوق مردم پښتونستان را رعایت نمايند تا آنكه رشته ها و پيوند های ناگسستني كه در زمينه فرهنگ و تاريخ و در ساحت معنوي مردمان اين منطقه را بهم نزديك ميدارد استوار گردیده و با ايجاد محيط وفضای محبت و برادري همكاري مطابق ايجاب شرايط معاشرت چنانكه در پرتو آن ترقیات اقتصادي، اجتماعي فرهنگي و معنوي مردمان منطقه ميسر گردد تا مين يا بد در اين لمح كه مسلمانان جهان اين ايام فرخنده را تجليل مي نمايند با اندوه به خاطر مي آرند كه در سلسله امت اسلامي پناه گزينان عرب فلسطين و آنانيكه از تابستان سال گذشته باينسو تحت اشغال قواي اسرائيل آمده اند به شمول مردم بيت المقدس از اعاده حقوقيكه با تجاوز اسرائيل پامال شده است هنوز محروم بوده و با كمالات عسرت منتظر خاتمه يافتن اين وضع ستمگرا نه ميباشند.

تمنيات ملت افغانستان و مردمان همه كشور های اسلامي متوجه رستگاري و نجات ايشان است از درگاه خدای پاك التجا ميكنم هر يك ما و ملت خدا پرست خداوند وكافه جهان اسلامي را در راه خدمت خداوند و خدمت خلق خداوند و فداكاري در راه حق تونيق عنايت فرمايد.

به مناسبت عيد سعيد اضحی
۸ حوت ۱۳۴۷

آفريننده خويش مي استند .
مباني وحدت، محبت، برادري و برابري را مستحکم تر مي سازند و به تعاون و همنوایی استوار تر مي گردند اين رهن بزرگ كه در تجليل اين ايام خجسته مضمير است از نزايای برگزیده دين پاك اسلامي باشد. به تقريبات اين فرست مسعود صميمي ترين نبريات خود را به حضور اعليحضرت همايونی، ملکه معظمه، خواهران و برادران هموطن خويش، خواهران و برادران پښتونستان و همه ملل مسلمانان جهان اظهار مي دارم.

به نام خداوند بخشاينده مهر بان!
پروم ايام مبارك عيد سعيد فطر را به حضور اعليحضرت معظم همايوني، علياحضرت ملکه معظمه، هموطنان عزيز، خواهران و برادران وكافه ملت اسلام از صميم قلب تبريك ميگويم.

اين ايام فرخنده پيوسته به ماه مبارك رمضان است كه طی آن ملل مسلمانان جهان نظريه حكم پروردگار پاك همزمان بايكديگر به ادای فريضه عاليه روزه بانيت پاك و باكمال فرمانبرداری و اخلاص پرداخته اند روز های خجسته عيد فرصت مبارك ميسر ميدهد كه هر کدام ما پندار، گفتار و كردار خود و همسران خود را با در نظر گرفتن مصلحت كشور جهان اسلام وكافه بشريت مورد قضاوت و ارزيايي قرار

دهيم.
از آنجايكه دين پاك اسلام مجاهدات فرد و جامعه اسلامي را به منظور رستگاري و نفع هر دو جهان ايجاب ميكنند ايام خجسته عيد بهترين موقع ارزيايي مساعي مادر مقابل اين مسئوليت بزرگ ميباشد.

هر ملت مسلمان مكلف است از روي ايجاب موازين عدالت و اخوت اسلامي براي احترام حقوق و ترقي ديگرمردمان همكش بدل مساعي نمايند و هر ملت اسلامي راست در سلسله عظيم امت اسلامي خود را يك حلقه وصل و نه وسيله فصل سازد.
از اين مناسقم كه در كشور اسلامي مردم يك كتله مسلمان تحت فشار قرار داده شده و يكعهده ايشان در اين ايام مبارك

بنا م خداوند بخشاينده و مهر بان!
در اين ايام فرخنده كه مسلمانان جهان به تدكار خاطر مقدس آن قرباني بزرگ كه حضرت ابراهيم خليل الله به فرمان الهي بجا آورد مي پردازند در مي يابند كه ترحم و اخلاص شرط قرباني در ميدان بندگي پروردگار است و به آنانيكه امكان ميسر گردیده با تشریف به زيارت كعبه فريضه حج بيت الله را ادا نمايند عالی ترين ميزه گرامت انساني كه مساوات است در مناسك اين روز های متبرك اشكار مي گردد چنانكه همه بندگان برابر بايكديگر در حضور

قوه اجرائیه

مصالح علیای کشور بر حسب ارشاد ت
اسلامی هم نظر بوده و در تا مین آن تقاط
مشترک عقاید و افکار مثبت و سود مند خود
را تقویت دهیم .

از خدای توانا التماس دارم ملت افغانستان
را در مساعی خالصانه شان در راه پیشرفت
معنوی و مادی و ادای فرایض اسلامی توفیق
مزید نصیب فرماید .

بزرگترین درس از پر گذاری و استقبال
این ایام برای ملت ما تقدیر از معنی عالی
قربانی و ایثار در همه امور زندگی است
که مصالح ملت را بر منافع فردی مقدم
دانسته و در پیکار برای تشبیه تساند و
هم بستگی از صمیم دل مجاهدت و ورزشیم ،
پندار و کردار خویش را به توجه به این
هدف طوری وحدت بخشیم که از هر گونه
تشتت فکری برکنار گردیم و در راه تا مین

به مناسبت حلول سال ۱۳۴۸

بنام خدای بخشنیده مهر بان ! خواهران و برادران عزیز !

از باستان مردم ما را عادت بر این
است نوروز را احتفال میگیرند و این
استقبال در طبیعت یک سال نو یک روز نو
در حقیقت آغاز دوره دیگری از زندگی است
دیروز یکسال را دنبال گذاشتیم امروز
مجموع زندگی یکسال صفحه ایست بگذشته
میرود اما این گذشته گر چه بازگشت
ندارد ولی سیر آینده را معلوم میسازد و
تأثیر آن نه تنها به سالیکه به آن قدم
گذاشته ایم بلکه برای سالهای آینده نیز
بجا خواهد ماند .

کرده ایم و از اینکه دیگران بما بگویند چه
کرده ایم وجه نکرده ایم بهتر است ما خود
این جرئت اخلاقی را داشته باشیم که پسه
نارسایی های خود ، به نا توانی های خود
از یکطرف اعتراف کنیم و از طرف دیگر
به انجام و ایفای آنچه توفیق یافته ایم با
امانت و با صمیمیت محض برای آنکه آنچه
را در حدود وظیفه ما مقدور بوده است با
صداقت انجام داده ایم اظهار کنیم مردم
کشور علاقه دارند بدانند سالی که گذشت
چه کرده ایم .

توقع هستیم که بادرک حقایق که همه
آن ها و چه بمیان آوردن یک نظام سلیم
دیموکراسی است حرکات حکومت به
ضعف تغییر نشود دیموکراسی در یک جامعه
مستلزم ورزشگی ، تجربه و گذشت زمان
است و این موضوع تأکیدیکه به اساسات
نظامی که آنها برای حفظ نظام است تجاوز
نکند باید در ساحت بزرگترین مورد بررسی
قرار گیرد اولتر از همه آنانیکه در نظام
دیموکراسی مسئولیت دارند باید دارای
ذهن روشن ، قلب مهربان نظر وسیع و
حوصله فراخ باشند .

زودا تاریخ ما را به معرض قضاوت قرار
خواهد داد اما امروز ما خود میتوانیم خود
را قضاوت کنیم دیروز چه کردیم امروز چه
میکنیم و فردا چه خواهیم کرد . این است
سوالیکه ذهن همه ما را مشغول نگه میدارد .
دیروز چه کرده میتوانستیم و چه انجام
نداده ایم امروز چه کرده میتوانیم و چه انجام
میدهیم فردا چه کرده خواهیم توانست و چه
انجام خواهیم داد . این است سوال دیگریکه
ملاك ارزیا بی گفتار و گردار ماست . ارزیا بی
مادر قبل مسئولیت های فردی واجتماعی
باید در همین واقعیت اندازه گیری شود .

هموطنان عزیز !

بادر نظر گرفتن وضع موجود اجتماع
و اقتصادی افغانستان باید اظهار نمود که
تعمیر بنای متین افغانستان مترقی ، مرفه
و مسعود به تشریک مساعی همه افراد ملت
نیاز مند است تا به نیروی همکار ی ایشار و
فداکاری وضع مادی و معنوی افغانستان
روز بروز بهتر گردد .

در جامعه مافقیه ، نقیرتر نگرده . سطح زندگی
مردم نادار بالا برود و ایشان از مزایای
حیات پیشرفته برخوردار باشند .

در این فرصت فرخنده که آغاز سافو است
میتوان اظهار داشت به اساس اتخاذ بعضی
تدابیر و اقدامات در وضع اقتصاد مملکت
امکانات بهبود به نظر میخورد .

توقعات ما جلوتر از امکانات ما است .
آرزو و آمال سائق بزرگ زندگی است .
اما سائق به تنهایی برای بر آوردن مامول
کافی نیست امکانات و محدودیت هاقدر
ونا توانی ها باید همزمان با توقعات و
خواست ها و با آمال و آرزو ها قرار داده
شود از آنجا ما می توانیم به صورت واقع
بینانه به قسمیکه از حقایق انحراف نکرده
باشیم آنچه را انجام داده ایم مورد بررسی
قرار دهیم .

اولتر از همه خود ما هر فرد مانه شخص
دیگر باید لحظه ای تا مل کنیم و در یابیم
که در راه خدای خود ، وطن خود ، مردم
خود ، مسئولیت اجتماعی و فردی خود چه

به پهلوی این اقدامات جهت تسريع پروگرام ساختمان فابريكه كود كيمياوي مبالغه بيشتري تخصيص داده شده تا در اوایل سال ۱۳۵۰ يعني شش ماه قبل از ميعاد پيشيني شده به توليد آغاز گردد و ضمناً به منظور اذدياد انرژي برق پروژه هاي مهم از قبيل برق حرارتی مزار شريف، برق آبي كجكي ويكتعداد دستگاه هاي كوچك ديزلي براي شهرها و محلات مختلف تحت اجرا است و ضمناً براي استفاده مزيده از دستگاه هاي موجود انرژي در تمديد و توسعه شبكه هاي انتقالی برق اقداماتی بعمل آمده است.

كار ساختمان دو فابريكه بزرگ نساجي يكي در كابل و ديگري در بلخ به ظرفيت مجموعی ۲۲ - الی سي مليون متر پارچه ای سال به مرحله تکميل رسیده و قرار است در اوایل سال ۴۸ قبل از ميعاد پيشيني شده به توليد آغاز نماید.

علاوه بر این يکعده پروژه هاي كوچك صنعتی در ساحه اصلاح مواد صادراتی و توليد مواد استهلاکی تاسيس گريده سيلوی كابل به ظرفيت سي هزار تن توسعه یافته و آسیاب دوم آن در حال تکميل است که در اوایل سال ۴۸ شروع بکار خواهد کرد. برای حفظ و نگهداری حيوانات در مناطق مختلف کشور يك تعداد هنگرها به ظرفيت مجموعی هفتاد هزار تن تحت ساختمان است.

كار راه پلخمری شهر غان و راه كابل گرديز با اذدياد تخصیص بودجوي تسريع یافته که در سال ۴۷ راه پلخمری شهر غان ۱۲۶ كيلو متر قير ريزی و ۵۶ كيلو متر آماده قير ريزی شده است و راه كابل گرديز تقريباً هجده ونيم كيلو متر قير و ۱۸ كيلو متر آماده قير ريزی است.

طالانه و سروی يکعده راه هاي مهم از قبيل كابل، هرات از طريق ولايات مرکزی و راه شبرغان، هرات، کندز، فيض آباد مزار شريف، تاشكدر روی دست گرفته شده است.

علاوتاً ساختمان يکعده راه هاي فرعی و پلها که از لحاظ موقعيت دارای اهميت بوده تحت ساختمان گرفته شده که بعضاً تکميل گريده است.

يك تعداد ميدان هاي محلی در نقاط دور دست مملکت جهت توسعه پروازهاي داخلی ساخته شده و پروازهاي داخلی دباختر الوتنه توسعه یافته است. يك قسمت عمده کار دستگاه اتومات

در سال ۴۷ مصارف انكشافی در سكتور عامه در حدود پانزده فيصد اضافه شده و سرمایه گذاری در سكتور خصوصي در شقوق صنايع و زراعت افزايش قابل ملاحظه یافته است وضع تجارت خارجی نيز با اذدياد صادرات گاز طبیعی و اقلام عمده ديگر بهبود یافته عواید اسعاری دولت بطور قابل ملاحظه تقويه گريده است.

بدینترتيب باوجود افزايش تاديات قروض نرخ اسعار خارجی مستقر مانده آنکه مصارف عادی وانكشافی نظر بسال ۴۶ نزديک يانت حجم استقراض از بانك مرکزی بيش از پيمانه محدودی باقیماند و این هم یکی از عواملی بود که بالای استقرار قيم تأثیر مثبت وارد نمود.

در توليدات مهم زراعتی مخصوصاً گندم سبزیجات و میوهجات اذدياد قابل ملاحظه بوجود آمده و در توليدات نساجی و ديگر صنايع استهلاکی مملکت که در سال ۴۵ و ۴۶ رکودی رونما گريده بود دوباره در نیمه اخير سال ۴۷ بهبود حاصل شده و زمينه برای تاسيس صنايع جديد مساعد تر گريده است.

پروگرامهای توسعه ای در توليدات مهم زراعتی و حیوانی به اندازه زیاد مطابق به پلان عملی گريده و پروگرام توسعه زرع گندم، توزیع کود كيمياوی و تخم اصلاح شده به مقایسه سال ۴۶ طبق پلان بين پنجاه الی شصت فيصد بيشتري صورت گرفته است که این بهبود در توليدات، سبب تزیيل قيم عموم مواد غذایی شده و همچنان بهبود بيلانس تاديات و اذدياد تجارت را سبب گريده است.

در پروژه هاي مهم آبیاری از قبيل كانال ننگرهار، وادی هلمند، ساحه سرده، كارهاي ساختمانی برای بهره برداری از منابع آب و زمین که در اثر ساختمان تاسيسات مربوط بوجود آمده آبیاری، تسطیح و کشت زمین صورت گرفته است و ساختمان پروژه پروان نيز در دست اجرا است بر علاوه ساختمان پروژه هاي كوچك آبیاری که از اکثر آن بزودی ميتوان بهره برداری کرد در جریان است.

همچنان از صدور گاز طبیعی در حدودنه مليون دالر به دست آمده و سروی توسعه دستگاه هاي استخراج تصفيه گاز به منظور اذدياد صادرات تاسه و نیم مليارد متر مکعب آغاز یافته با تکميل آن عايدات سالانه از این ناحیه به بيست مليون دالر بالغ خواهد شد.

استحصالی منظوری به مقامات مزبور طه
ارائه گردیده است و جهت تامین منابع مالی و
اسعاری یکتعداد موافقتنامه های قرضه و امداد با
ممالک دوست و موسسات بین المللی عقد شده
است و هم در باره یکتعداد پروژه ها مذاکرات
و تماس هایی در جریان است .

در ساحه پلان گذاری و انسجام امور
اقتصادی مملکت و تامین منابع مالی و تنظیم
فعالیت پروژه های انکشافی اقداماتی
بعمل آمده است . موافقتنامه قرضه
طویل المدت برای پروژه ها با دولت
اتحاد جماهیر شوروی ، موافقتنامه قرضه
های کجکی ، وادی هیر مند ، سروری کادسترو
خریداری نمود هزار تن گندم و شش هزار
تن روغن نباتی با دولت ولایات متحده
امریکا ، موافقتنامه قرضه هر پرود با دولت
یوگوسلاویا ، قرضه پروژه آب آشامیدنی
ولایات با حکومت خاپان عقد گردیده از
آنجمله اکثر موافقتنامه ها در یک وقت
نسبتاً گرفتار مرا حل قانونی خود را به
اثر همکاری شوروی طی نموده و قسمتی از این
منابع استفاده بعمل آمده است و یکمعهده
موافقتنامه ها در مورد مطالعه مقام محترم
شوری میباشند .

گرفتار جدید طویل المدت با حکومت
جمهوریت فدرالی المان ، حکومت دهمارک
حکومت بلغاریا و یک قرضه جدید برای
تورید کود کیمیایی از امریکا اصولاً موافقه
شده است ، و امید میرود در آینده قریب
موافقتنامه های مربوط به آن به امضاء رسد .
موافقتنامه ها و قرار داد های کمک های
تختیکی و امداد با بعضی از دولت دوست و
موسسات بین المللی مخصوصاً مؤسسه
خوراکی جهانی ، برای تهیه یک مقدار مواد
غذایی ، برای کارگران پروژه ها و طلاب
لیلیه مکاتب عقد گردیده و موافقه امداد
ده هزار تن گندم به صورت امداد بلا عوض
با حکومت استرالیا صورت گرفته ، علاوه
تماس هایی با بانک جهانی ، بانک آسیایی
و ملل متحد جهت بدست آوردن کمکهای
مالی و تختیکی مخصوصاً در راه انکشاف
شقوق عمده برقرار شده و اقدامات در راه
مساعده ساختن زمین برای جلب همچو
کمکها که در آنجمله تنظیم تشکیل بانک
زراعتی شامل است که با کمک موسسات مذکور پروژه
های آبیاری کوچک ، پروژه های آبیاری
تحت الارضی ، تنظیم و توسعه گریخت
زراعتی ، حفظ و مراقبت شاهراه و سرکهای

کابل تکمیل و قسمتی بکار افتیده است دیگر
پروژه های مخابراتی چون اتومات مزار
شریف ، هرات ، چینل سیستم های کابل
کنند ، فراه ، و هرات تا سرحد ایران به
مرحله تکمیل رسیده است .

در ساحه معارف پیشرفت قابل ملاحظه
بوجود آمده چنانچه تعداد معلمین ابتدایی
هفت و نیم فیصد ، ثانوی بیست و پنج فیصد
لیسه ها و مکاتیب مسلکی ۳۷ ، ۳ و تعلیمات
عالی ۳۱ ، ۴ فیصد افزایش یافته است . تعمیرات
انستیتوت تخنیک عالی و پولی تخنیک تکمیل
و تحت استفاده قرار گرفته است .

علاوه به تعداد ۲۵۷ مکتب ابتدایی ،
شش لیسه و ۷۷ مکتب متوسط در ولایات
کشور جدیداً افتتاح شده و بغرض توسعه
پوهنتون کابل و ننگرهار تعمیرات جدید
بششم الحاقیه و توسعه پوهنخی ها در این
سال صورت گرفته است .

در ساحه امور صحنی در سال ۴۷ کار
ساختن شانزده شفاخانه و هشت مرکز
صحنی در ولایات در جریان بود کار اکثر
این ساختمان هادر مراحل اتمام میباشند
و کار مقدماً تی یک شفاخانه چهار صد بستری
برای اردو و تعمیر یک شفاخانه یکصد بستری
برای اطفال آغاز یافته است .

پروگرام انکشافی یکتیابه حجم وسیعتری
ادامه دارد . تعمیر و رکشاپها ، گدامها
سرکهای داخل پروژه در جریان است
و برای بهره برداری به صورت فنی از
چنگلات یکدستگاه بزرگ اهر کشی وارد و
عنقریب بکار میافتد .

سروری ابتدایی ولایات مرکزی ، ولایت
کنر ها و لغمان به منظور تطبیق پروگرام
های انکشافی آینده تکمیل شده علاوه بر
پروژه های انکشافی داخل پلان در ولایات
کشور به منظور بردن احتیاجات ضروری
محلات واحداث پروژه های کوچک و انجام
دادن پلان های منظوقی برای اولین بار تحت
عنوان (انکشاف محلی) اساساً تخصیص
جدیدی گذاشته شده که به وسیله این
تخصیصه پروژه های کوچک محلی از روی
اهمیت باساستن تقدم یکی بعد دیگری تکمیل
و در رفع مشکلات محلی کمک بعمل آید .
جهت انسجام امور انکشافی در مدت باقی
مانده پلان پنجساله سوم از لحاظ حفظ توازن
عوااید و مصارف و تقدم پروژه ها نظر به
وضع فعلی تجدید نظر بعمل آمده و برای

چنانچه در این رشته میتوان گفت طوری که آرزو است در نظام اداری تحولی بوجود نیامده و متأسفانه جلو رشوت، اختلاس و فاجاچ به ترتیبیکه منظور است گرفته نشده است.

درین مورد به همکاری و کمک دسته جمعی مردم احتیاج داریم البته برای اصلاح نظام اداری لایحه جدیدی تنظیم گردیده که تحت مطالعه نهایی است و شاید بزودی بعد از طی مراحل تحت اجرا قرار گیرد.

با اینهمه موفقیت حکومت در نظام اداری از بین بردن فساد، رشوت و اختلاس و تاجاچ بسته به همکاری همگان است. در مورد امنیت و آرامش در کشور از نزول احصائیه جرایم به صورت عموم میتوان نیم مژده دهم که سال گذشته با پنجسالم قابل ملاحظه دارد حکومت امیدوار است مطابق بروحیه قانون اساسی و با تسویه تصویب و تطبیق قوانین جدید تحول بهتری در اوضاع جامعه رود در این رشته نیز میتوان نیم اظهار کنم.

در سال ۴۷ مسوده قوانین متعدد ترتیب شده که در آن جمله میتوان از قانون اجتماعات و قوانین مربوط به اصلاحات اداری و قانون کار و کارگر نام برد که این قوانین برای طی مراحل به ولسی جرگه تقدیم خواهد شد. کار کمیسیون غور و مطالعه بر امور معارف که از سال گذشته آغاز شده بود طور مطلوب پیشرفته و همچنین کمیسیون موظف تقوی و انکشاف زبان پښتو کار خود را به پایان رسانده است امیدواریم نتایج مطالعات این کمیسیونها با تداوم بیری که در زمینه اتخاذ میشود مشر با شد. حکومت در نظر دارد در جریان این سال کمیسیون به سویه عالی متشکل از اهل خبرت و متخصصین شقوق اقتصاد تشکیل و مسایل عمومی اقتصاد کشور را مطالعه و بررسی نماید تا از نظریاتشان برای بهبود جریان کار در این ساحه مهم استفاده شود.

هوطنان عزیز!

طی سالیکه گذشت سیاست خارجی افغانستان مطابق اساساً تیکه نیم قرن پیش با استرداد استقلال کشور بنیانگذاری شده و بر حسب فیصله های لوی جرگه جاعه و خط مشی حکومت عملی گردیده، ساحه روابط افغانستان با کشورهای دوست و سبمگیری آن در اجتماعات بین المللی بیسم توسعه یافته است. در حالیکه ملت افغانستان آغاز پنجاهمین

نوعی، آغاز تعمیر مکاتب مسلکی عملی شود در مورد سرمایه گذاری های خصوصی میتوان گفت در همین سال از جمله هفتادونه پروژه منظور شده بیست و نه پروژه به تولید آغاز نموده و پنجاه پروژه متبانی در مراحل تکمیل است.

مجموع سرمایه این پروژهها به دو میلیارد و دوصد و هفتاد و دو ملیون و یکصد و هفتاد و هشت هزار و پنجصد افغانی بالغ میشود در این پروژهها به تعداد یکبزار و چهل نفر کارگر ماهر و در حدود سیزده هزار و دوصد و شصت و شش نفر کارگر عادی بکار خواهند افتید. بودجه انکشافی سال ۴۷ در اثر همکاری شورواتو ام با بودجه عادی در جلسه تابستانی شوری تصویب گردید. این امر به شعبات مربوطه مساعدت نمود تا تخصیصات بودجوی را به صورت بهتر مورد استفاده قرار داده و در نتیجه کار یک عده از پروژه های مهم از قبیل سرک پل خمری شیرغان، فابریکه کورد کیمیاوی و فابریکه نساجی بگرامی پیشتر از پروگرام پیشرفته است.

بودجه سال ۴۸ با در نظر گرفتن وضع اقتصادی و ضرورت مزید در راه تأمین منابع مالی از داخل مملکت به یک حجم پانزده فیصد بیشتر از بودجه سال ۴۷ ترتیب گردیده که در این بودجه یک سلسله اقدامات جدید برای تحکیم وضع مالی کشور پیش بینی شده است در صورت منظور می آن از طرف شوری امید میرود هنوز هم وضع اقتصادی مملکت روبه بهبود بگذارد.

در توسعه و انکشاف امور اقتصادی و عمرانی مملکت مطلبی که حایز اهمیت است باید تا حد ممکن افغانستان به منافع طبیعی و انسانی خویش متکی بوده و به اصل اتکاء بخود پروگرامهای آینده خویش را تنظیم بنماید تا بعد ممکن بگو شد که بیشتر به نیرو و وسایل دست داشته خویش پروژه های انکشافی را عملی سازد یا این همه بسا مسایلی در ساحه انکشاف امور اقتصادی و عمرانی و در رشته تنظیم امور اجتماعی موجود است که تحت غور و مطالعه حکومت میباشد البته از اینکه چه اقدامی در این مورد بعمل آمده تذکر و اشاره به آن پیش از وقت است. این روش جزء طرز العمل ماست نمی خواهیم محض به منظور کسب شهرت به تبلیغات مبالغه آمیز دست بزنیم و بلکه معتقدیم حقایق را بی پرده با مردم خود در میان بگذاریم و همان طور که از اجراء مثبت تذکر میدهم به همان ترتیب از ذکر نارسایی های خویش نیز دریغ نکنیم

يك مسئله ملی بوده و در آینده نیز خواهد
ببرد .

ملت افغانستان طی قیام های متعدد خویش
برضد استعمار و تسلط خارجی کمال وحدت
و عزم راسخ خود را که متکی بر تاریخ با عظمت
ملی است به اثبات رسانیده دولت افغانستان
به حیث مرکز سیاسی پښتونها از حقوق
مردم پښتونستان در میدان های جهاد و
سیاست در مقابل تسلط اروپایی دفاع کرده
است افغانستان او لاین دولت آسیایی بود
که نیم قرن پیش از حقوق مسلمانان
نیم قاره هند و از حقوق همه مردم هند و
حقوق کشورهای تحت استعمار در مقابل
برتانیه بسوی رسمی پشتیبانی کرد . بعد
از انقسام نیم قاره هند و تشکیل پاکستان
حقوق مردم پښتونستان که جزء نیم قاره
هند نبودند تا مین نگردید . ملت افغانستان
با احساس تاسف عمیق از این بی عدالتی
خطیر برای تامین حق مسلم تعیین آزادانه
سر نوشت مردم پښتونستان به مساعی
خود ادامه داده و این مساعی خود را پیهم
ادامه میدهد تا آنکه تا مین این حق مطابقی
آرزو های مردم پښتونستان میسر گردد
و در این منطقه جهان امکان ات یک فضای
نظام و برادری که موجبات ترقیات
اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی را از راه
همکاری بین مردمان این منطقه فراهم
نماید بوجود آید و این همکاری برای تامین
رئاه این منطقه و جهان اسلامی و نیز برای
تقویت صلح و تعاون بین المللی زمینه
مساعی به میان آرد .

اکنون که اوضاع در آستانه یک تحول
جدید دیده میشود حساسیت موقع ایجاب
میکند زعما و مسردم پښتونستان با دور
اندیشی از انکشافات اوضاع و ارزیابی
دقیق رویدادها ، موقف ملی خود را جدیانه
تعقیب نمایند .

امید وارم در این سال مردم پښتونستان
در راه مساعی خویش به منظور تحقق بخشیدن
آمال و تمناات ایشان به موفقیت های
مزید نایل شوند .

خواهران و برادران من !

این سال با سوالاتیکه مقابل کشور است
باتصمیماتیکه مردم ما با استفاده از حقوق
خود خواهند گرفت مارا در دوراهی قرار
میدهد که مسیر آینده زندگی اجتماعی و
سیاسی افغانستان در پر تو آن تعیین
میگردد این سال به حیث صفحه برجسته
در تاریخ معاصر کشور خواهد بود به چشم

سال استرداد استقلال خود را تجلیل نمود
باکمال تاسف ملتفت بود که مردم برادرما
پښتونستان برای حصول حق تعیین
سرنوشت خود هنوز مجادله میکنند . از آنجا
که عدم رعایت این حق مسلم مردم
پښتونستان موجب عدم استقرار اوضاع
در منطقه ای که در آن زندگی میکنیم میگردد
و از آنجا در سالیکه گذشت سیاست فشار
اولیای امور پاکستان بر ضد مردم
پښتونستان نظر به اقتضای سیاست
داخلی پاکستان بطور خاص رو با فزونی
بود . نماینده افغانی در سازمان ملل متحد
طی بیانیه عمومی خویش توجه جهانیان
را با این جریمان خطیر جلب کرد .

جریمان و قیام بشمول قیام مردم
پښتونستان در مقابل تجدید اختناق و فشار
از طرف حکومت پاکستان جواب ادعای
اولیای امور پاکستان را هر هفته بلکه
هر روز داده است .

افغانستان همواره اعلام داشته است که
اساساً موضوع پښتونستان نتیجه بقایای
استعمار بر تانوی است و مطالبه پښتونستان
در تاریخ معاصر ریشه عمیق دارد .

طبیعی است دولت و مردم افغانستان
متوالیاً علاقمندی به سرنوشت مردم
پښتونستان را وظیفه ملی خویش شمرده اند
این ارتباط بر دلایل تاریخی و جغرافیایی
و بر عوامل عمیق فرهنگی و بشری متکی
میباشد .

اولیای امور پاکستان کوشیده اند
تلقین نماید جنبش پښتونستان منحصر به
چند نفر شخصیت محدود دسته های سیاسی
میباشد اما جریمان و قیام یکبار دیگر به
ثبوت رسانید که جنبش پښتونستان متکی
بر شعور عمومی کانه مردم پښتونستان
است که پیوسته موجود بوده امروز تحت
شرایط عصری پیشرفت کرده و تقوی می
یابد . بزندان افگندن شخصیت ها چنانکه
در این ۲۱ سال موجب زوال آن نشده است
در آینده نیز نخواهد شد و چنانکه دیده
میشود و جریانات اخیر شاهد است مردم
پښتونستان در جریمان یکبار مسالمت
کارانه خویش وارد مرحله نوینی می شوند
افغانستان ریفردم ۱۹۴۷ را که طی آن
امکان تا مین حق تعیین سرنوشت برای
مردم پښتونستان میسر نشده بود هیچگاه
معتبر ندانسته است .

حقیقت آنست که مسئله پښتونستان
قبل از ظهور پاکستان و بعد از ظهور آن
نزد مردم افغانستان و حکومت های آن

قوه اجرائیه

باز و بینش ژرف و روشن حساسیت اهمیت و خطیر بودن این دوره را در نظر داشته باشیم و بیش از همه وقت حرکات خود را در داخل قانون قرار داده و مسئولیت خود را در برابر قانون و در برابر نظم و آرا مش در کشور درک کنیم .

هر حکومت رسالتی دارد که شاخص آن با اساس احتیاجات ، ایجابات و ضرورت وقت تعیین میشود و با این اساس مردم ما حق دارند قضاوت کنند که هر یک از حکومت ها در دوره خود رسالت خویش را بچه ترتیب انجام داده است ، تا کدام اندازه در انجام وجایب شان دقت و صداقت به خرج داده ، و بگدام اندازه احوال و سهل انگاری نموده و بگدام اندازه قدم های مثبت برداشته ، و بگدام اندازه محض برای کسب شهرت با داشتن فرصت و موجودیت مساعدت ها با اعمال عجولانه در امور حیاتی و خطیر خلاص های بزرگی ایجاد نموده که تلافی آن در آینده دشوار و قیمت آن گران خواهد بود .

درین فرصت که مسئولیت کار به عهده ماست در پهلوی وظایفی که به انجام آن مکلف هستیم اساسی ترین وظیفه ماتعمیم دیموکراسی است و تطبیق دیموکراسی آماده ساختن مردم برای دیموکراسی احترام به حقوق مردم در داخل نظام دیموکراسی جلب التفات مردم به وجایب و تکالیف شان در قبل دیموکراسی ، و پی ریزی بنیان اجتماع که بروی ارزش ها و اساساً تکیه برای تنظیم زندگی خود مردم افغانستان اختیار کرده اند .

ما تکلیف خود را در مقابل این مهم بزرگ از اول کار درک کرده و تا این لحظه با صداقت و امانت و دقت درین راه پیشرفته ایم و اجازه نداده ایم که خود را بالاتر از قانون قرار دهیم با کمال حوصله و وسعت نظر در مقابل دشواری هائیکه ازین رهگذر متوجه ما بوده و همواره با این عقیده که منفعت بزرگتر در موقعیت نظام کشور مضر است خود را فراموش کرده ایم . بعضاً در راه تا مین این اهداف عالی شاید به مسامحه در اجرای قانون نیز ملزم شده باشیم ، بعضی حلقه ها بدون آنکه به نازکی و حساسیت زمان و تاثیر تصمیمات امروزی بر اعمار جامعه متوجه باشند تا مل و دقت حکومت را تدبیر تعبیر کرده اند هیچگاه بخود اجازه نخواهیم داد کار را به حیث آله تبلیغ برای دستگاه حکومت استفاده م کنیم . حاضر نخواهیم شد با اظهارات

منجر فانه و میان خالی تو قعات ، احساسات و عواطف آنی وسطی بعضی حلقه ها را برای کسب شهرت جلب کرده باشیم . حساسیت این طرز کار را با تکلیف بزرگی که در یک مرحله نهایت دشوار زندگی کشور با سپرده شده است به خوبی درک میکنیم . ماعقیده داریم نقشی را که مردم ما از خود میگذارد اثر آن در زندگی امروز و فردای کشور قاطع است . شاید کار به مفهوم کسب های نظر فریب و اغوا کننده نزد عده مردم مفهوم کار را داشته باشد ، مگر باید بدانیم کار اساسی برای یک روز یا امروز یا یک دوره و یا چند سال معین نباید محدود بماند . بمفهوم واقعی کار باید اولتر از همه متوجه اهداف بزرگ نه تنها سلامت امروز بلکه آینده کشور باشد . میتوانیم اظهار کنیم یک عده مشکلات تیکه بان مواجه هستیم میراث گذشته و زاده آن حرکات عجولانه ایست که امروز مردم افغانستان قیمت آنرا تادیه می کنند حکومت از همه اولتر به مقابل این مشکل قرار دارد .

موجب تأسف است آنانیکه خود میتکر و طرح کننده بعضی قوانین و مقررات بوده اند و تیکه این قوانین در معرض قضاوت عامه قرار گرفت و در یافتند ازین ناحیه بهره برداری و کسب شهرت نمیتوانند و در اثر اتخاذ تصامیم عجولانه و عدم دقت کافی در پرتو ارزیابی مقتضیات و روحیه قانون اساسی مرتکب اشتباهاتی شده اند ، برای آنکه خود را تبرئه کرده باشند این موضوعات را به حیث آله های پیشبرداغراض سیاسی نه تنها استخدام نمودند بلکه یک قدم جلو تر گذاشته آنرا محکوم کردند . اما زمان قیام را طوری ثبت میکند که نمیتوان حقیقت را پنهان نمود . میتوان گفت قانون پوهنتون و بعضی قوانین دیگر که از مباحث روز است میراثیست از گذشته به این حکومت . می دانیم در اجرات خود ، در کردار خود ، و در اعمال خود ماطوری حرکت نماییم که از طرفی تاثیر نامطلوب همچو میراث گذشته را رفع کنیم . و از جانبی برای آیندگان نظیر آن میراثی نگذاریم به خود اجازه داده نمیتوانیم با سرنوشت مردم با سرنوشت کشور و با سرنوشت نظام بازی کنیم و برای کسب شهرت کاذب منافع واقعی کشور را وسیله قرار دهیم . درین جهت تکلیف خود را در مقابل خداوند ، در قبل وطن و در نظر مردم کشور و در پیشگاه پادشاه خود بخوبی درک میکنیم .

۱۵۲

د برابر نا همواریها و مشکلات روزانه برای اعمار يك جامعه مر فة به خداوند بزرگ برابستی و صداقت به شعور سیاسی و همکاری بی شائبه مردم افغانستان در راه سعادت کشور و سلامت جامعه و موفقیت نظام اتکاء داریم .

برای پیشبرد اهداف عالی قانون اساسی به منظور تنظیم حیات ملی افغانستان و تطبیق دیمو کراسی حکومت کوشیده است طرز عملش تا به حد ممکن موید این روحیه باشد و مردم ما مطابق به مقتضیات عصر و بر اساس واقیقات و تاریخ و فرهنگ ملی خویش در حیات نوین خود روز بروز به نظام دیمو کراسی بیشتر آشنا و در گفتار و کردار متین تر ، مترقی تر و سنجیده تر باشند . البته درین فرصت که مرحله ایست ، تحولی برای رسیدن بر شد کامل در حیات اجتماعی و سیاسی مدت زیادی بکار نخواهد بود و شك نیست موانع و عقده ها نازسایه ها و فتنه ها و رزیدگی در بسا جهات موجود است . راه ما ناهموار و پراز مشکلات است ولی نیروی ایمان ، استعداد و سجا پای عالی و علاقه خلل ناپذیر ملت نجیب افغان برای اعتلا و پیشرفت مایه امید وار یست .

از همین جهت است که حکومت جریانات و حوادث دوره تحولی جامعه خویشرا غیر مترقبه ندانسته بانظر فراخ و مجرد آنرا بررسی نموده و کوشیده است تا به خواسته های معقول پاسخ مثبت داده باشد و ضمناً هم مردم را به مسئولیتها ووجایبی که در مقابل قانون دارند ملتفت نماید . به همین ترتیب حفظ منافع ملی علاقه و احترام به نظم و بهبود جامعه و جیبیه هر فرد وطن است . هدف آنست جوانان ما صالح ، وطنخواه و شاهد وست بار آیند تا از عهده وظایف خود به شایستگی بر آیند و این فرصت کوتاه که درین دوره خطیر برای تربیت نسل جوان میسر است نباید بهدر برود . به هریمانکه که يك جوان از تحصیل و آموزش بدورماند به همان اندازه کاروان پیشرفت به عقب می افتد . هیچ فرد وطنخواه نمیتواند عواقب چنین آسیبی را نادیده بگیرد . تلافی هرگونه بی اعتنائی در مورد اولاد وطن و ارزشهای واقعی آماده ساختن ایشان برای سهم گیری در زندگی ملی دشوار است .

جوانان امروز وارث فردای وطن ، پاسبان حفظ ناموس و منافع ملی و مسئول پیشرفت های افغانستان میباشند . نسل جوان ما با در نظر گرفتن ایجابات

زمان و توقعاتی که در اعمار جا معه از ایشان میروید برای مسئولیتهای آینده خویش از همین حالا آمادگی بگیرند . سویره علم و دانش خود را بلند ببرد بانیروی اخلاق مجبزه گردند و ستن و فرهنگ ملی خویشرا گرامی دارند و از مد نیت عصری آنچه را که مفید و شایسته است انتخاب نمایند نه اینکه گرویده تجمل پسند یلاقیدی و خود پرستی گردند . دختران و پسران امروز ، مادران و پدران فردا خواهند بود تقویت میاننی ایمان و خدا پرستی از اهداف جامعه متدین افغانی میباشد از جا نبدیگر سوء معرفی تعالیم اسلامی به طور یکه مخالف روح ترقی گردد و مانع آماده ساختن نسل جدید در پیکار مادی و معنوی باشد منافی اهداف مقدسه دین پاک اسلام است که ترقی مادی و معنوی جامعه اسلامی را و تسلط آنرا بروسایل نیک دنیای معا صر و وظیفه هر مسلمان قرار میدهد . درتائید اصل آزادی بیان و گفتار روش حکومت در مورد روزنامه ها و جراید غیر دولتی روشن است . یکی از مظاهر دیمو کراسی که در طول سال گذشته در کشور مامشود بوده توسعه بی سابقه عده روزنامه ها و جراید غیر دولتی میباشد . جراید و روزنامه ها که به منظور اصلاح امور و ترقی کشور به نشر مطالب می پردازند و منعکس کننده نظریات مردم میباشد در تنویر افغان عامه و جلب نظر مقامات دولتی به وظایف شان دارای اهمیت است .

یکی از محاسن نظام دیمو کراسی استقبال از انتقادات اصلاحی و عاری از اغراض است که پرده از روی نواقص بر میدارد و برای اصلاح امور رهنمائی میکند . این وظیفه حساس تا بحدی بدوش جراید است ولی به هیچوجه نباید با استفاده از حق آزادی بیان منافع ملی را برای اغراض شخصی و عوام فریبی استخدام نمود و یا برای منافع پیش پا افتاده به ایجاد عقده ها و مسخ حقایق مبادرت کرد . مرحله حساسی که ملت افغان پیشرو دارد بعید نیست این اعمال نادرست صدمات بزرگی به بار آرد .

اصطلاحاتیکه در زمینه سیاسی مفاهیم نامانوس و بیگانه را به قسمی افاده میکنند که در ذهن مردم سولاتی را ایجاد کرده میباشد بجای آنکه در راه نزدیکی ایدئال و آمال که دسته های مختلف در کشور برای پیشرفت مملکت دارند خدمت نماید ، ایجاد سوء تفاهات و تمعیراتی را میکند که مستلزم توضیحات بیشتر میباشد واقیعت

۱۵۲

ها ، عنعنات ستن وارزشپا نیکه جا مه بروی آن استوار بوده و امروز هم پا یدار است و فر دای ما هم بروی این پا یه ها بنا میشود با ید هیچگامی از نظر دورنباشد.

هوطنان عزیز !

دردین نر صت خطیر دز راه کوشش، برای ایجاد فضای مفا همه و روحیه همکاری در سرتاسر مملکت پیروان جریانات مختلف فکری و مقامات دولتی باید از روی خبرت ومال اندیشمی مطالبی را که بانظر وقضاوت شما ن مطابقت ندارد باحو صله فراح بررسی نمایند و در همه امور مر بوطه به مصالح وطن از تنگ نظری واستبداد فکری بپرهیزند واز تشمت وپرا گندگی افکار که آهنگ و استقرار جامعه را بهم میزند خود داری نمایند. برای پیشرفت کشور وجود روحیه همکاری حسن نیت واعتماد نه تنها بین ارگان سه گانه دولت بلکه بین دولت و همه افراد ملت لازمی است .

تجربه ملت افغان در مورد علایق قوای سه گانه دولت طی سال گذشته بیشترنمو وتوسعه یافته است تکالیف و صلاحیت های قوای سه گانه دولت به منظور تقویست انسجام وهمکاری در راه پیشرفت سلیم کشور پیهم بهتر تشخیص میگردد هرجانبی از جمله سه قوه تکالیف خود را درینمورد روشنتر درک نموده میتوانند .

ختم مراتب نهایی قانون احزاب ونافذ شدن آن در تحول دیموکرا تیک افغانستان اهمیت اساسی دارد . قانون احزاب باید مانند همه قوانین بارزشهای قانون اساسی وروحیه آن موافق باشد و یقین داریم مقامات تقنینی کشور ملتفت لزوم تا مین اینهم آهنگی میباشد چنانکه حکومت اظهار داشته بیطرف میباشد معنی این بیطرفی اینست . اعضای حکومت در دسته بندی سیاسی جبهه گیری نمیکند بعضی ها این روش را که به اغراض شما ن تضادم دارد نوعی بی علاقی تعبیر کرده اند در حالیکه حکومت خط مشی واهداف خود را بطور آشکار اعلان کرده و در عمل نیز برای تطبیق آن صرف مساعی میکند . حکومت در راه حفظ منافع وطن و مردم کشور و خدمت ملت بیطرف نیست بلکه بطرفداری وخدمات فکر و عمل جبهه میگردد . حکومت در مورد مصالح عالی افغانستان بیطرف نیست از همه افراد وطنخواه کشور و خاصه طبقه جوان که آرزو مندی صمیمی خدمت سلطت را دارند طرفداری میکند و خود را با ایشان داخل یک جبهه میشناسد . حکومت با هیچ دسته که مرام آن بر ضد منافع ملی نباشد مخالفت ندارد . هدف ما افغانستان است راه ما متوجه سعادت افغانستان است اینست شمار ما ، اینست سلاهی ما ، این سلاهی یک حزب سیاسی ویا شمار یکدسته معین نیست بلکه صلاهی است متوجه مردم افغانستان که هر کدام در داخل این اساسات عمومی ومطابق به متن وروحیه قانون اساسی در انتخابات مسیر سیاسی خویش آزاد میباشند .

دوره انتخابات که امسال صورت میگردد از نظر ارزش اجتماعی برای جامعه ما اهمیت خاص دارد و ما را بسوی یک تحول بزرگ ومهم در زندگی سیاسی واجتماعی نزد یک مسازد . اگر این تحول در پرتو عقل وخیرت استقبال گردد صفحه درخشنده ای در حیات ملی ما کشوده میشود .

در قبال این اوضاع وظیفه حکومت سنگینتر وحساستر است حکومت این وظیفه خود را مطابق به قانون و با کمال صداقت ودقت اجرا خواهد کرد .

اکنون از عمر این دوره شوری سهو نیم سال میگردد ودر خلال این مدت سه حکومت یکی بعد دیگری به میان آمده ، درین سال نو در آستانه دو مین انتخابات عمومی شوری بعد از قانون اساسی جدید قرار میگیریم این دوره چارساله یک قسمت نجار ب دیموکراتیک برای شوری وهم برای حکومت فراهم کرده این سال نو در حیات اجتماعی ما سالیست مهم . انتخابات دوره دوم تقنینه درین سال صورت گرفتنیست این دوره برای ابراز

همایونی پادشاه بزرگ ما وعلیا حضرت
ملکه معظمه و همه خواهران و برادران
هموطن خویش صمیمانه تبریک گفته از
خداوند مهربان التجا مینمایم که ملت نجیب
افغان را، خدمتگاران ایشان حکومت
انغانستان را، که آرزوی جز خدمت
صادقانه و بی‌آلایش‌ندارند بتأمین اهدا فرماید
که سعادت، سلامت و رفاهیت وطن‌مادران

مضرر است تحت قیادت اعلیحضرت پادشاه
محبوب ما به صورت مجموعی توفیق
عنایت فرماید. با این آرزو مندی صمیمانه
وروحیه اخلاص در آستانه این سال نو قدم
میگذاریم واز بارگاه پروردگار توانا استدعا
میکنم که این سال نو را به ملت ما و جهان
بشریت مسعود گرداند.

در حال کنونی موجودیت مکاتب مختلف
فکری محسوس و مشهود است مساعی ما
متوجه این هدف است باوجود تباہین مفکوره
ها که در بنیان دیموکراسی سالم موثر
است کوشش کنیم که جامعه خود را از تشتت
فکری واز تمايلات افراطی به ترتیبی مصئون
نگهداشته باشیم که تعادل فکر ووسعت نظر
به کشور حکمفرما باشد واین تضادهای
فکری موجب دوریها و ایجاد خلاها و فاصله
گیریها و عکس العملها نشده بلکه برای
تبادل و تلافی افکار و مقایسه نظریات فضای
سلیمی میسر نموده در نتیجه روحیه هم‌آهنگی
و توافق نظر روی اساساتی قایم گردد که
بجای زیر بنای جامعه ما میآید.

هموطنان عزیز:

ورود سال نو را به حضور اعلیحضرت

به مناسبت جشن پنجاه و یکمین سال استرداد استقلال کشور

آن برآن رو برو است از همه متمایز است
ایجابات و خصوصیات زنده گی امروز هر
لحظه هر فرد مارا به دیدن واقعیتها و
دقت در جریانات و انتباه و تبدیلی شکل
مساعی ناگزیر می‌سازد استعماری که پدران
مارا تهدید میکرد روشن و مرئی بود پندار
و مساعی بشری در زمان ما تغیر یافته
این تغییرات عمیق تر ورنج آور تر از آنست
که دیروز بشریت به آن مواجه بود موقوف
ملت‌های نظیر مادر قبایل این تحولات روز
ازون و بی‌سرانجام بسیار حساس است.
تا وقتی مردم ما به استقلال ذاتی خود
متکی هستند حوادث و رویدادها را به نگاه
دقیق و سلیم مورد قضاوت قرار میدهند
و متحدانها در قبایل این مشکلات تضمین
کننده اصالت افغانی، ارزش و خصوصیات
ملی ما خواهد بود.

در میان این همه گیرودارها و کشمکشهای
جهانی آنچه ما را امیدوار می‌سازد اطمینانی
است که به نیروی معنوی ملت افغان و
قضاوت سلیم جوانان خود داریم.

مهمیزه خاص یک ملت او لتر از همه حفظ
استقلال و استفاده از مزایای استقلال
میباشد. تاریخ گواه است ملت ما همواره
چه در گذشته و چه امروز این اصل عالی
را به حیث شاخص اساسی زندگی ملی خود
شناخته است.

دیروز گذشتگان ما با وسایل محدود
و مانع و محرومیت‌های بیشمار از تمامیت

بنام خداوند بخشنده و مهربان!
هموطنان، خواهران و برادران!
تجلیل سالگرد استرداد آزادی کشور
خاطره‌ای را تجدید میدارد که از نیم قرن
به این سو سرنوشت مردم مارا تثبیت
کرده است.

درین روز در پایانی یک قرن مقاومت
ملی رادمردان افغان به حیث سرسلسله
مبارزین آزادی برای اولین بار بزرگترین
نیروی جهانی را در این منطقه جهان درهم
شکستند. و این پیروزی راه را به سایر
ملل آسیایی برای مبارزه آزادی باز نمودند.
راز بزرگی در پیروزی مردم فاقد وسایل
مادی و اقتصادی در مقابل قوت بزرگ
استعماری ایمان راسخ به آزادی تصمیم
و اتحاد ملتی بود که در ادوار تاریخ همواره
آزاد زیسته و به آزادی ایمان داشت به منظور
وصول بر این هدف ملی تصمیمی اتخاذ
نمود که بحکم رستاخیز ملی زنجیر استعمار
را در هم شکست این رستاخیز قیام عمومی
بود که فرد فرد مردم کشور ما در آن سهم
داشت. امروز ما آن قربانیها و مفاخر
را تجلیل می‌کنیم.

آزادی چنانکه توأم با زندگانی و سرفرازی
ملی بزرگتر از همه چیز است حفظ نگهداری
و استحکام آن در جهانی که ما بسر می‌بریم
بزرگتر از آن است.

شرایطی که گذشتگان ما استقلال از
دست شده را باز ستانند و شرایطی که
نسل امروز و فردا برای حفظ و استحکام

اصل اتکاء بخود یکی از اساسات او لی حیات ما است یکی از مزایای استقلال استفاده و بهره برداری از ثروت های ملی است سر نوشت ملل به وضع اقتصاد دی شان بیشتر بستگی دارد ملت فقیر و محتاج اگر از یک طرف در داخل به مضیقه میا شد از جانب دیگر از خارج نیز بی اندیشه بوده نمی تواند با ارزیابی این واقعیت های زمان سعی و مجاهدت ما باید متوجه آن باشد که از منابع ملی تا بعد ممکن استفاده نهایی بعمل آید .

در پیشبرد امور اقتصادی تنظیم و تزئید عواید ملی موثر است . تا کنون در کشور ما عواید غیر مستقیم رکن اعظم عواید دولت را تشکیل داده است سعی حکومت در طرح مالی مستقیم و مترقی اگر از یک طرف بمنظور بدست آوردن عواید اضافی بغرض پیشبرد پلان های انکشافی واصل اتکاء بخود بوده از طرف دیگر هدف بزرگتر آن متوجه تامین عدالت اجتماعی می باشد هدف ما توسعه پروژه های انکشافی و عمرانی ، تامین رشد اقتصادی ، مجادله با فقر بلند بردن سوسیالیسم و بهبود وضع اجتماعی است هنگام بحث روی بودجه سال ۱۳۴۸ و عواید پیش بینی شده روش عده زیاد وکلای محترم ولسی جرگه که این اهدا را در نظر داشتند قابل تقدیر و امید بخش بود در نظر است که با چنین تدابیر قسمت بیشتر مصارف انکشافی را عواید داخلی تامین نماید .

افغانستان وارد مرحله بسیار حساس زنده گی خویش گردیده است جریانات و واقعیت ها ما را با شرایط تازه مسایل جدید مواجه ساخته است در نظام دیموکراسی هنوز قدم اولی برداشته شده است . حکومت ما و دستگاه دولتی ما در این راه به تجربه و ورزیدگی احتیاج دارند در این نظام تنها حس مسئولیت کافی نیست بلکه درک و تشخیص قبول مسئولیت شرط اولی است در نظام دموکراسی هنگام برخورد با جریانات و حوادث مهم و خطیر نه تنها مسئولین حکومت موظفین دستگاه دولتی ، مسئولین شورا بلکه همه افراد جامعه بایستی با حسن وطنخواهی ، فداکاری ایثار و احترام بقانون و علاقه به نوامیس ملی فهم آنها داشته باشند که چطور در پرتو قانون میتوانند شایستگی منافع ملی و اجتماعی خویش را حفظ نمایند . درین فرصت که هنوز مرحله ابتدایی است هموار ساختن راه برای پیشرفت

خاک خویش دفاع کردند از نوا میس ملی خود پاسداری نمودند و استقلال وطن را حفظ کردند . امروز وظیفه ما از گذشتگان ما خطیر تر است در شرایط امروزی نفوذ خار جی قیافه شناخته شده و همیشگی خود را از دست داده به اشکال جدید و به تغییر قیافه به وسایل مختلف از راه اقتصادی از طریق تبلیغاتی و یا هم با استفاده از گرفتاری های سیاسی در ممالک رخنه می کند و از ثروت های ملی کشورها بهره برداری مینماید .

در وضع موجوده مبارزه با سلطه و نفوذ بیگانه دشوار تر و مقاومت بان مستلزم ورزیدگی ، ایثار و ثبات بیشتر است برای اینکه از این رهگذر مصئون بود با بد به منابع ملی خویش ، به نیروی بشری خویش ، به فهم و دانش خویش ، به قدرت سعی و عمل خویش اتکا نمود . خصوصیت ملی ، قیافه ملی و منافع ملی خویش را حفظ کرد .

مانه تنها وظیفه پاسداری خاک و استقلال خویش را بعهده داریم بلکه حفظ منافع امروز و فردای افغانستان از وجایب اولی ماست .

خواهران و برادران من !

شکی نیست کشور ما به تناسب ملل پیشرفته جهان در سطح اقتصادی عقب مانده و فاقد منابع تسهیلات میا شد ولی با این هم در جمله کشورهای در حال رشد یکی از اولین کشورها است که هرچه در ساحه عمران ، صنایع و غیره دارد همه را به حیث یک دولت مستقل تحت شرایطی که شایسته استقلال ماست بدون دادن کوچکترین امتیاز طرف استفاده قرار داده است . به افتخار میتوانیم ادعا کنیم با همه موانع و محرومیت ها که متوجه افغانستان بوده است باز هم افغانستان هر چه دارد طبق مرام خودش از طرف خودش و برای خودش بوجود آمده است . و این یکی از معیارات برجسته استقلال ملی ما است آزوری همه ماست که با حفظ این خصوصیت ملی مملکت وسویه کشور را به مرحله ای برسانیم که از هر منبع مادی و معنوی در دست داشته استفاده نهایی نمائیم تا بعد ممکن پیشرفت ها ، حیات ما متکی بخود ما باشد در شرایط موجوده بتر تیبی که از جریانات پیداست ملتی که از رهگذر اقتصادی بعد کافی بخود متکی نباشدهران تحت فشار و مضیقه قرار گرفته میتوانند .

اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و پیشبرد نظام نوین اجتماعی دشوار، موانع زیاد و نارسایی ها بشمار استولی با اتکاء به لطف پروردگار و ایمان راسخ و سجا یای ملت از مشکلات نباید بهراسیم سعی برای موفقیت نظام، سلامت افغانستان ارتقاء جامعه افغانی به اساس عنعنات دین و فرهنگ ملی وظیفه هر فرد ماست. و جایب ملی ما بما حکم میکند که محض برای کسب شهرت به تظاهر نپردازیم بلکه بدون تردد با وحدت فکر و عمل با تشخیص منافع ملی در برآوردن آن اقدام نمائیم. مصالح کشور حکم میکند که مردم ما منافع ملی را مقدم دانند سعادت اجتماع را فدای آرامش خصوصاً شخصی نسازند بلکه بیشتر از همه واز هر وقت آمال ملی، مصالح ملی و منافع ملی را برتری دهند.

افغانستان امانتیسب بزرگ از گذشتگان ما که بما رسیده است. پاسداری و حفظ تمامیت آن، حفظ نوامیس ملی با حفظ خصوصیات و میرزات ملی، با حفظ قیافه حقیقی افغانی مطابق به مقتضیات زمان امروز و فردا بعهد نسل امروز است. برای رسیدن باین غایه در پهنای مملکت وحدت فکر و عمل بکارست همانطور که با ید از کوچکتزین منبع مادی بهره برداری نهایی بعمل آید بهمان ترتیب از ارزنده ترین ثروت ملی که نیروی بشری ما میباشند باید استفاده اعظمی گردد.

هر فرد ملت به هر جا و بهر موقعیتی که قرار دارد سرمایه ملی و نیروی ملی وطن هستند.

همکاری، هم آهنگی و همفکری افراد کشور که امور مملکت بدون آن انسجام یافته نمی تواند زیر بنای اساسی برای هر نوع پیشرفت است در جامعه ما که امروز برهنمای و رشد احتیاج بیشتری دارد منورین و روشنفکران میتوانند سهم بارزتری داشته باشند به مفهوم حقیقی روشنفکران و منورین رهنمایان جامعه هستند.

منورین واقعی که جز خدمت وطن اعتلای وطن و سعادت وطن آرزوی نندارند و افغانستان را برای افغانستان میخوانند باید برای خدمت جامعه فرصت مساعد داشته باشند تا در ساحه کار در پیشرفت امور مملکت عملاً سهم بگیرند احتیاجات کشور را می توان از برای کشور تامین نمود اما جای افراد منور را نمیتوان بدیگران سپرده هر فرد حق دارد برای

اثبات حسن نیت و آرزوی خدمت و صداقت بوطن موقع یابد. افغانستان نمیتواند بدون کمک و خدمت جوانان سلیم تعلیم یافته مراحل پیشرفت را بپیماید. توقف معارف توقف سیر پیشرفت ما میباشند درین رشته جز بی تغافل تلافی ناپذیر است. باهر عاملی که در راه تعلیم و تربیه اولاد وطن بنحوی از آنحاعایتی میگردد مبارزه شود جلو حرکات بی بند و بار گرفته شود به استفاده جوانان سیاسی موقع داده نشود که فرزندان ما را دستخوش اغراض خویش بسازند فرصت و زحمت و مصرفی که برای بار آوردن جوانان صالح، عالم و دانشمند صرف میشود بهدر نرود. هدف آنست که افغانستان بسرعت ممکنه فاصله پهناور عقب ماندگی اقتصادی و علمی با ملل پیشرفته را بپیماید.

برای این منظور باید راه آموزش بروی همه باز باشد محیط تعلیم و تربیه دارای فضای آرام و تسهیلات مطلوب به حد ممکن میسر گردد خوشبختانه در اثر تدابیر و همکاری موظفین و استادان معارف جریان دروس در مکاتب شکل طبیعی را اختیار نمود واکثرین آرزو داریم که بزودترین فرصت مساعد دروس پوهنتون نیز آغاز گردد. استادان و مسئولین پوهنتون و معارف برای برآوردن این مامور موظف اند توقع میروند که بزودی در اثر همکاری و مساعی ایشان با اتخاذ تدابیر لازم تاریخ آغاز دروس پوهنتون اعلان گردد و در داخل نظم و لیبات در فضای مساعد و آرام جوانان ما به خاطر آسوده به تحصیل دانش بپردازند و از فرصت قیمتدار و شرایط مساعدی که برایشان از طرف کشور میسر است استفاده نمایند تا از عهده مسئولیت فرودا بخوبی برآیند.

جوانان ما ملتفت باشند طوریکه امروز مسئولیت بدوش ماست فردا بعهده ایشان خواهد بود طوریکه امروز ما به مشکلات متعدد روبرو هستیم فردا ایشان مقابله آن قرار خواهند گرفت. ما میدانیم که توسعه آرزوها، توسعه احتیاجات و درک وسایل رفح این حوایب ما را در جهت توسعه فرهنگ ملی ما قرار داده است ولی باید ملتفت امکانات خویش باشیم مادر حد امکان باتوان بشری قدم برمی داریم بیشتر از آن نه کاری کرده میتوانیم و نه بایست ادعایی کنیم. پیشرفت افغانستان و وحدت فکر و عمل همکاری و هم آهنگی همه جانبه را ایجاب میکند که در این مرحله مهم تر از همه صرف مساعی مثبت جوانان، استادان، نویسندگان و دانشمندان کشور است تا نیروی ملی در

پیشرفت را متاثر میسازد .
کشور ما درین مرحله در قبال آرزوها و توقعات بیشمار قرار دارد . نقش نسل امروز بحث بنیان گذاران جامعه امروزی و مسئولین آینده تاریخ کشور به مراتب با ارزنده تر از آنست که اسلاف ما درین صحنه از خود می گذرانند . یقیناً ملت مساعی استعداده آن را دارد که برای بنسای عظیم افغانستان مترقی تهاد ب متین بگذارد .

درین فرصت که ملت در آستانه انتخابات دوره سیزدهم شورا قرار دارد و مردم ما هنوز هم در رشته انتخابات بتنویرورنهایی سلیم احتیاج دارند حکومت جدید متوجه است که انتخابات بدون هیچگونه فشار و به صورت آزاد در داخل حدود قانون صورت بگیرد ضمناً حکومت جدید متوجه حفاظت امنیت خواهد بود در حالیکه حکومت وظیفه خویش میدانند که زمینه انتخابات آزاد و مبرا از هرگونه تمایلات شخصی باشد توقع این است که مردم نیز بگذارند که این مامول دستخوشی دست اندازی شود کاندیدها و مردم در مبارزه انتخاباتی حدود قانون روحیه دیموکراسی ، ارزشهای قانون اساسی و عدالت را محترم شمرده و بازویشا سلیم خویش مثال بر جسته برای انتخابات آینده بیادگار بگذارند .

انتخاب آن وکلایی که از هر حیث سزاوار نمایندگی باشند به حیث معیار خوبی برای رشد و شعور سیاسی مردم شناخته شده میتواند از این جاست که استفا ده از حق رای دهی و انتخاب وکیل اگر از یک طرف مسئولیت بزرگی را متوجه وکیل میسازد از طرفی هم مسئولیتی به رای دهنده متوجه میگرداند که انتخاب او در جریان زندگی پارلمانی و موقف گیری وکیل او در قبال مسایل مهم و ملی در آن مسئولیت او را سپیم میسازد .

از آنجا که علی الرغم مساعی حکومت هنوز هم قانون احزاب مرا حل خود را از شوری نه پیموده و انتخابات دوره سیزدهم از طریق حزبی صورت نمی گیرد آرزو مندیم انتخاباتی که پیشرو داریم با آرامش و در فضای صمیمیت و در پر تو قانون انجام یابد با آگاهی که مردم ما پیدا کرده اند و با آزادی که برای انتخابات باسلس قانون فرا هم گردیده امید داریم مردم کشور در انتخاب وکیل شان متانت و پختگی از خود نشان دهند و از آرای حقیقی خود با کمال آزادی با ترجیع منافع بزرگتر ملی استفاده نمایند .

مجرای مثبت ارتقای قرار گیری ، حکومت و وظیفه جز خدمت وطن ندارد و جوانان روشنفکران و منورین ارزنده ترین نیروی ملی ما هستند باید همواره همدیگر را درک نمایند . با هم تفاهم داشته باشند . حکومت بایستی برای رشد جوانان صرف مساعی کند مجرای فعالیت های مثبت و سلیم را تا بحد ممکن باز نگهدارد در حل عقده ها بکوشد و فرصتی برای ایجاد فاصله ندهد همچنان جوانان ، روشنفکران ، منورین و کلیه نیرو های اصیل وطنی بگذارند بین ایشان و حکومت شان فاصله بوجود آید و بگذارند قدرت و نیروی افراد و وطن چه در دستگاه دولت ، چه خارج از آن بجمعی منفی سوق یابد .

جوانان ما در اعمار بناء عظیم وطن و برای حفظ و بقای آن و بمنظور پیشرفت روز افزون آن سهم بزرگ دارند . حکومت توام با سایر وظایفی که به مقابل وطن دارد مهمترین وجیبه خود توجه به تربیت و بار آوردن جوانان صالح ، سالم و مجاهد را می داند جوانان ما باید حایز همه خصوصیات و شرفاتی عالی ملی و دارای قیافه و روحیه حقیقی افغانی و شاه دوستی باشند . استعداده ایشان در مجرای سلیم سوق یابد و زمینه مساعی برای تربیت روحی و جسمی ایشان فراهم گردد و در تربیه ایشان مطابق مقتضیات عصر و زمان و ایجابات روحیه جوانان تحول رویکار آید تا بین روش جوانان ما و وضع اجتماعی و فرهنگی امروز و فردای ما توازن برقرار شود .

خلاتی که بعد از از تحول تازه اجتماعی در حیات دختران و پسران ما ایجاد شده به اساس علمی منطقی طبق شرایط عصر و زمان و ایجابات ملی رفع شود و ایشان برای نموی فکری خویش از محیط مساعی بر خور دار باشند از همین حالا در داخل حدود مصالح ملی و قانونی برای گفتار و کردار سالم آزاد باشند و راه تربیت معنوی بروی شان باز باشد .

جوانان ارزنده ترین ثمر زندگانی ، مظهر امید و آمال و پاسداران نوامیس ملی و نگهبانان استقلال وطن هستند . کشور ما در این فرصت در انجام یک دوره تقنینه و دوره تصدی حکومت قرار دارد باین چهار سالی که درین دوره پایانی می یابد دوره نهایت حساس را که مضمهر تجارت ارزنده می باشد به عقب میگذاریم . درین نظام تغافل و اشتباهات هر یک از قوای سه گانه و یا افراد جامعه چرخ جریان

قوه اجرائیه

در راه پشتیبانی از حقوق مردمان و ملل و تحکیم صلح جهان پیوسته صرف مساعی نموده است این سیاست مطابق به منافع ملی افغانستان پیشبرده شده که تا مین آن هدف و محور حقیقی سیاست خارجه کشور می باشد از همین جاست که افغانستان از شرکت در هر گونه دسته بندی نظامی خودداری نموده است .

افغانستان در ساحت بین المللی روابط خویش را با عموم ملل جهان به طور مثبت توسعه بخشیده است شرایط عصر وابجایات

زمان چنان است که نمی توان در مقابل حوادث دنیایی خاصاً در قبال جریاناتی که در منطقه ما صورت می گیرد بی علاقه ماند با تحول و شرایطیکه میزۀ عصر ما است تحولات یک کشور به کشورهای دیگر بی تاثیر مانده نمیتواند . از اینکه با بهم خوردن توازن قوا چگونه تحولات در سیاست کشورهای منطقه به وجود آمده

است نمی توانیم جریانات را نادیده بگیریم درین مورد توقع و مساعی مامتوجه این است که امکانات ایجاد نازا می درین منطقه بوجود نیاید .

از جانب دیگر افغانستان همکاری اقتصادی بین المللی را با عموم و همکاری اقتصادی منظوری را به شرطیکه میرا از اهدای نظامی و تاثیرات آن باشد حمایت می کند و همچنین طرفدار توسعه علایق اقتصادی به اساس حقوق مساوی با کشورهای جهان بدون در نظر گرفتن ملاحظات ایدئولوژیکی بوده همزیستی مسالمت آمیز را اساس لازم همکاری اقتصادی فعال می شمارد .

از زمانیکه اعمار قسمت مهم شاهراه های بین المللی افغانی اکمال یافته است افغانستان آمادگی خود را برای همکاری در ساحه ترانزیت زمینی بدون هیچگونه تفریق و تمیز که متکی بر مسائل سیاسی باشد ابلاغ داشته است . شاهراه های افغانستان یک حلقه مهم شاهراه آسیایی می باشد که اروپا را به شرق اقصی و شمال آسیا را به

جنوب آن وصل میکند . تولید هر گونه مانع در فعالیت این شبکه آسیایی به میان آوردن

در مورد انتخابات و جایی متوجه همه مطبوعات کشور است تنویز مردم وظیفه همه جراید چه دولتی چه غیر دولتی میباشند در تنویز سلیم اذهان واقعاً سهم مطبوعات را نباید نادیده گرفت وجود مطبوعات آزاد از شرایط مهم نموی دیمو کراسی است از اهل مطبوعات توقع می رود برای انکشاف سلیم مطبوعات روشی در داخل قانون انتخاب نمایند و نگذارند ازین رهگذر آزادی مطبوعات صدمه ببینند .

خواهران و برادران من !

نسل امروز نه تنها مسئول پاسداری خاک وطن است بلکه پیشبرد و اعتلای وطن از وجایب اساسی آنست یکی از مزایای حقیقی آزادی بهره برداری از ثروت های ملی و داشتن سویه بهتر حیات اجتماعی می باشد شرایط زندگی امروز دنیا با گذشته فرق فاحش دارد شرایط حیات بین المللی

تغییر کرده است امروز ملل دنیا نمیتوانند زندگی منزوی داشته باشند تخنیک و وسایل پیشرفته عصر ملت ها را با هم نزدیکتر ساخته است . سویه اجتماعی و اقتصادی کشورهای همجوار بر همدیگر اثر دارد حتی از تاثیرات حیات کشور های دور دست نیز نمی توان بی اثر ماند در جوار ما ، در محیط همسایه ما تغییرات روبه انکشاف

است همچنان در داخل افغانستان با برداشته شدن قدمهای اصلاحی ، انکشافی ، عمرانی و پیریزی نظام دیمو کراسی تحول بزرگی در جریانات است ما باید سیر پیشرفت ارتقایی را به سرعت بیمائیم طوریکه در مبارزات ملی برای حفظ تمامیت خاک ،

حفظ و بقای منافع افغانستان زن و مرد ، پیرو جوان این خاک به مقابل عظیم ترین قدرتها به منتهای رشادت با وحدت فکر و عمل پیروزی بدست آورده اند امروز نیز باید با منتهای ورزیدگی و به کمال مجاهدت با وحدت فکر و عمل باید مرا حل پیشرفت و تعالی را سریعتر ، متین تر و جدی تر سپری کنیم .

هموطنان عزیز !

در ساحت سیاست خارجه افغانستان خط سیر عنعنوی بیطرفی خود را پیروی

يك عايق در همكاري اقتصادي بين المللي مي باشد .
تجارت مي باشد كه به ذات خود زمينه را براي همكاري اقتصادي در آينده آماده مي سازد .

از همين جاست كه افغانستان تنها در مورد تسهيلات ترانزيت زميني اتخاذ تر تيبات مساعد دو جانبه و دسته جمعي را طي تماس هاي مختلف پيشنهاد و طرف داري کرده است . و در اين مورد جز پيشرفت عمو مي سطح زندگاني كشور هاي اين منطقه هيچگونه هدف ديگري نداشته است و ندارد .

هيوطنان گرامي !

پشتياني افغانستان از حق سر نوشت آزاد مردم پښتونستان متكي بر آرزو هاي صميمي و پايه دار مردم ما مي باشد اين مسئله در تاريخ از منة معا صر ريشه عميق دارد .

قضيه در زمان تسلط بر تا نوي بر نيم قاره هند واقعات در مقابل خاك دولت افغاني موجود بوده است بعد از ظهور پاكستان به حيث يك كشور اسلامي ، افغانستان تامين حق آزاد تعيين سر نوشت مردم پښتونستان را مطالبه کرده است از زمان ظهور پاكستان باينسو مو قف افغانستان اينست كه مردم پښتونستان بايد سر نوشت خود را آزادانه خود تعيين نمايند . از همين جاست كه افغانستان ريفراند م ۱۹۴۷ را كه بطور ناقص و ازروي تصنع داير گرديده بود فاقد اعتبار شمرد .

افغانستان پيهم اعلام کرده و مي کند كه مسئله پښتونستان يكي از بقا ياي استعمار بوده و به تازگي خلق نشده است استعمار بر تانوي هر گز بر قدرت ، مقاومت و آزادي خواهي مردم پښتونستان غلبه نكرده سر نوشت مردم پښتونستان وقتي تثبیت شده مي تواند كه اساس حق تعيين سر نوشت مطابق مقتضيات بشري

براي شان تامين گردد و جمله حقوق حقه مردم پښتونستان شناخته شود حكومت افغانستان با انكاه بر اين اساس تاريخي بشري و حقوقي از مردم پښتونستان پشتياني کرده و ميكند و هر گونه تغير اوضاع را كه بطور روشن و قانوني متكي بر آراء اظهار شده آزاد مردم نذيعلا قه پښتونستان نبا شد مؤيد حسن نيت شناخته نمي تواند و چنين تبدلات اندیشه هاي زيادي

افغانستان عقیده دارد استفاده تجارت و حمل و نقل از شاهراه هاي زميني بين المللي بايد از تاثير سياست هاي كشور هاي مختلف آزاد بوده و به روي همه كشور هاي جهان بدون تبعيض مفتوح باشد . از ينكه در كشور پاكستان و بعضي محافل مطبوعاتي جهان اين آرزو مندي و ابتكار افغانستان سوء تمبير گرديده و چنان تصور شده كه اظهار آمادگي افغانستان در مورد ترانزيت زميني

نتيجه اهداف سياسي يا مساعی كشور هاي ديگر ذيعلاقه مي باشد موجب تأسف است . همچنين از نظر انداختن و عدم رعایت حقوق يك كشور با ارتباط دادن موضوع به مسايل كشور هاي ديگر براي هيچ كشور عاقبت مفيد ندارد اينگونه تو جيبات و نيز استفاده تبليغاتي از فضاي جنگ سرد تحت

اشكال مختلف ان گرچه منافع آني و موقت براي يك كشور به ميان آرد با زي خطيري بوده و متضمن آسيب بوده مي تواند . اسناد راه ترانزيت زميني افغانستان بسوي هند كه در اخير سال ۱۹۶۵ به شكل يك اقدام موقت از طرف رژيم سابق پاكستان بيميان آمده و به منظور تبليغات مر بوطه سياست

داخلي پاكستان تمدید داده شده متاسفانه تاكنون دوام دارد و اين وضع بر افغانستان مصارف مزيد را كه ترانزيت بحري ايجاب مي كند تحميل مي دارد . توقع مادران است كه رژيم جديد پاكستان اين مشكلات بي لزوم را رفع نمايد .

افغانستان آرزو مند است ملاحظات سياسي در اين طريق ما نعي به ميان نيارد مشروط گذاشتن تسهيلات ترانزيت به ملاحظات سياسي در حقيقت تو ليد يکنوع

فشار اقتصادي مي باشد و چنين مو قف مخالف يك عده اسناد بين المللي و منافي منشور ملل متحد است و به منافع ملل و مردمان يك ناحيه صدمه ميرساند .

افغانستان راجع به همكاري عمو مي اقتصادي منطقوي هيچگونه پيشنهادي تقديم نكرده عقیده دارد كه تنظيم ترانزيت زميني شرط قبلي همكاري در ساحه حمل و نقل

هموطنان عزیز، خواهران و برادران من!

به همه آنانی که این آزادی را بما ودیعه گذاشته اند و برای اینکه این وطن زنده بماند جان سپرده اند و در راه عزت و ناموس وطن به شهادت رسیده اند درود می فرستیم. آنها آزادی ما را به خون خود تضمین کرده اند ما آنان را به جان خود گرامی میداریم درین لمحہ که فرزندان افغان بروح اعلیحضرت شهید سعید محمد نادر شاه غازی محصل استقلال اتحاف دعا میکنند این ایام خجسته را به حضور اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه و همه هموطنان عزیز صمیمانه تهنیت می گوئیم .

جواب این راز شکفت انگیز را که چطور پدران ما توانسته اند در برابر سیل عظیم و بنیان کن استعمار پایدار بمانند و سرانجام آن را خورد و منکوب نمایند باید هرکدام نزد خود و در ذهن خود جستجو کنیم پاسخ این پرسش شخصی است در مسیر امروز و فردای کشور .

نباید فراموش کنیم چنانکه تاریخ در گردش سال و ماه کردار و گفتار گذشتگان را به ما سپرده روزی فرا میرسد که نتیجه اعمال و اعمال ما را به قضاوت آیندگان می سپارد . دعای من بدر با خداوند بزرگ اینست که از آن داوری همه ما سرافراز بدر آئیم .

بیائید درین لحظه به بارگاه پروردگار آزادی بخش توانا درین نیایش با من اشتراک کنیدو یقین دارم مردمی که دلهایشان بدرد وطن می تپد درین نیایش با من انباز خواهند بود .

نیایش من برای سعادت افغانستان افغانستان آزادوسر بلند، افغانستان مرفه و متکی به خود ، آسایش مردم افغانستان و استقامت در راه سلیم و بی گزند یست که ما را به هدف مقصود رهنمون کند .

را برای ایجاد ناآرامی درین منطقه سبب می گردد و نزد ما فاقد اعتبار شناخته میشود. مردم افغانستان متوقع اند رژیم نوین پاکستان بر خلاف سابقان گذشته روش های مثبتی را که متکی بر واقع بینی و دور اندیشی و خیر این منطقه باشد در پیش گیرد. مردم افغانستان یقین دارند که در فضای تفاهم و برادری قضیه پښتونستان حل و فصل شده می تواند و هر گاه حل این یگانگانه مسئله سیاسی که بین افغانستان و پاکستان موجود است مطابق آراء مردم پښتونستان صورت گیرد یقیناً یک ساحه تفاهم وسیع و همکاری باثمر بین افغانستان و پاکستان برقرار شده می تواند که نتایج آن مطابقت منفعت مردم این منطقه ، مردم پاکستان و صلح جهان خواهد بود .

برادران و خواهران عزیز!

باحدوث الم انگیز صدقات حریتی اخیر در یک قسمت مسجد مبارک الاقصی مردمان جهان بهتر مستشعر می شوند که اشغال و تسلط نظامی اسرائیل با اعمال وحشیانه آن موجب آزار وجدان بشریت گردیده است . ملت افغانستان مانند دیگر ملل مسلمان جهان جداً متوقعست که ملل اسلامی و مقامات بین المللی برای حمایت از مراکز مقدسه اسلامی تدابیر مؤثر و قاطع اتخاذ نمایند .

ضمناً باید متذکر شد که شدت مزید کشیدگی اوضاع شرق میانه موجب اتنگرانی بیشتر ما را فراهم آورده است . بافشاری متجاوزین اسرائیلی در دوام دادن اشغال نظامی بر سر زمین های عرب سبب تصادمات دامنه دار روز مراه بان کشور های عرب می باشد که اراضی ایشان تحت اشغال است مردم عرب فلسطین با قیام قهرمانانه خویش اثبات کرده اند و می کنند که اجازه نخواهند داد متجاوزین با فراغ خاطر باشغال خاک ایشان ادامه دهند .

به مناسبت عید سعید فطر

(۱۹ قوس ۱۳۴۸)

وفاکاری بیشتر از هر زمان آماده میشود . مردم خدا پرست افغانستان با احترام این روز های متبر که عید فطر و در پر تو مضمون مقدسه آن به طور روز افزون درک میکنند که درین مرحله حساس سزندگان

بنام خداوند بخشنده و مهربان!
هموطنان عزیز، خواهران و برادران!
در پایان ماه مبارک رمضان که ماه سیر و تزکیه روح و جان شناخته میشود دلهای مسلمانان در تقوی صله های معنوی

خير مقدم گفته و با اين كلمه مختصر
اين عيد سعيد را به اعليحضرت معظم
همايوني حامي دين و وحدت ملي و
عليحضرت ملكة مظلله و خواهران و
برادران خويش ، افراد ملت نجيب افغان
و همه مسلمانان جهان از صميم دل تهنيت
گفته از درگاه رب جليل براي همه امت
اسلامي توفيق بيگران و سعادت مادي و
معنوي نياز ميكنم .

ملي اين عبادت مشترك ايشان را در عزم
جزم و ارادة راسخ در راه تقويت مباني ديني
و تشييد وحدت ملي و بذل مساعي به
مقصد ترقي ، سر بلندي و بختياري ثابت
قدم مي دارد .

ورود اين ايام فرخنده را كه طي آن
مردم مسلمانان افغانستان و همه مسلمانان
جهان مراتب سپاسگذاري را به درگاه
پروردگار بي همتا به مناسبت برگذاري
عبادات ماه مبارك رمضان ادعا ميكنند

دلوي اختر په مناسبت

(د ۱۳۴۸ کال د دلوي ۲۷)

استقبال کړي او دنوع پالو او خيرغوښتلو
دلورو اخلاقو دافکارو او احساساتو دپراختيا
او دخپرو دپاره دهغو له معنوي تاثير څخه
برخور داره وي او د ميني د تقويت او دکورتونو
دليري کولو دپاره زيار وپاسي چه پدي ډول
دافغانستان دوستي او ملي يو والسي
تاداواقوي شي او مونږ د خپل خان خپلي
کورني او خپل هيواد دمدادي او معنوي پيشرفت
په لاره کښي وړاندي گامو نه واخلو .

زما گرانو وروڼو او خویندو!

اجازه راکړي تاسو دي ته راو بولم چه
پدي استدعا کښي زما سره ملگري شي او
دعاوکړي چه لوي خدای دي مونږ ته دلارښوونې
او دهغه د اوامرو د اطاعت دمنلو توفيق
راکړي . او زمونږ خلکو ته داسلام دمقدسو
احکامو دمنلو او عمل برياليتوب را په برخه
کړي او خلکو او هموعانو ته دخدمت دپاره
دراستي او فدا کاري په لاره کښي مونږ ته
هدايت اولارښو نه وکړي .

گرانو وطنوالو!

راځي پدي شيبه کښي چه زمونږ په
کورونو کښي اختر دي عزم وکړو چه پدي
مبارکو ورځو کښي ټول پخپل وار تر هر بل
اختر په زيات خپل بشري او انساني وظائف
تر سره کړو او تر خپلي وسي پوري خو مره
چه کولای شو کوشش وکړو دغه اختر ټولو
کسانو او ټولو کورونو ته له خان سره يوسو
او د دي مبارکو ورځو د سپيڅلي فلسفي سره سم
يو دبل په ښادي او خوشالي کښي شريك
اوسو .

دلوي خدای په دربار کښي دگرانو وطنوالو
دطاعاتو او ضد قاتو دمنل کيدو هيله کوم
او يو ځل بيا تاسو ته دلوي اختر مبارکي
وايسم .

دښوونکي او مهربانه خدای په نامه!
زما گرانو وطنوالو خویندو او وروڼو!
دبي همتا خدای په دربار کښي په دي
مناسبت چه د افغانستان ملت او اسلامي امت
ته د مبارک لوي اختر خوشالي او برکت په
برخه کيږي د خپلي سپاسگذاري مراتب
څرگندوم .

ددې مبارک اختر په مناسبت د معظم
ټولواک همايوني اعليحضرت او عليحضرتي
معظمي ملکي حضور گرانو وطنوالو پښتونستاني
خویندو او وروڼو او دننيا ټولو مسلمانو ملتونو
ته مبارکي واييم .

پدي بخښورو ورځو کښي دديني مبارکو
فرايضو پنځم رکن مناسک په ځای کيږي او
دبیت الله شريف زيارت کوي او همداشيبه
ده چه د جهان ټول مسلمانان ځان له دوي
سره روحاً او ملگري بولي .
ددې فريضي په ادا کولو او دهغي لويي
قرباني په تجليل کښي چه حضرت ابراهيم
خليل الله دلوي خدای په امر په ځای کي د
لوي خدای رضا ته د تسليم او پوره فداکاري
معني مضمهره ده .

داچه مسلمانان ټول يو رنگه او په يوه
وخت کي ددي قرباني درنه خاطره نمانځي د
انسانانو د برابرې دحرمت څرگندونکي دي
چه داسلام پاک دين يي دمنلو اورعايت فرمان
ورکړي دي .

دا مبارک اختر دهغو پاکو عقائدو ملامتسر
دي چه په رڼا کښي يي د افغانستان خلک
اودنړي مسلمانان د راستي او وړاندي تگ
په لاره کښي دزياتي فدا کاري دپاره چمتو
کيږي .

هيله لرم زمونږ خلک دغه مبارکي ورځي
چه داسلام د سپيڅلي دين د زوري فلسفي نښه
او زمونږ له اسلامي شعارتو څخه دي په خوښي

اجمال اقتصادی طی سالهای

۴۷-۱۳۴۸

مقدمه :

در بررسی و ارزیابی اوضاع عمومی انکشاف اقتصادی و پیشرفت‌های مختلفه حیات اقتصادی کشور صورت گرفته است بر نسیب و اصول عملی حکم مینماید تا مبنای تحلیل برای واقعت‌ها و ارقام اقتصادی استوار باشد. در این نوشته که بیشتر شکل راپور مجمل اقتصادی کشور را احتواء میکند باوصف محدودیت‌ها و عدم موجودیت ارقام جامع و موافق، سعی بعمل آمده تا پس نظر اقتصاد مملکت به ارقام (قریب به حقیقت) تصویر شده و رویدادها به صورت مشخص نمودار شوند.

الف - قیم تشویقی :

دولت پالیسی جدیدی را به منظور حفظ و نگهداری حداقل قیمت حبوبات عمده بکار بست، در مورد قیمت پنبه افزایش قابل ملاحظه برای مولدش منظور کرد.

ب : تهیه بیشتر امداد تخنیکي پد هقان و همچنین عرضه بیشتر کود کیمیاوی و تخم اصلاح شده به آنها.

ج : اوضاع جوی مساعد :

درباره محصولات مویشی با وصف اینکه احصائیه وار قدام دقیق در دست نیست معینا قیمتبهای آن نشان میدهد که در این قسمت نیز افزایش بعمل آمده است.

پروگراف جدید بر عکس محصولات صنعتی به استثنای گاز طبیعی پایانه افتیده و اقلام عمده صنعتی از قبیل سمنت، زغال سنگ، منسوجات و شکر هر کدام قوس نزولی را پیموده اند باین هم فروش سمنت در اثر گسترش سرمایه گذاری در سکتور خصوصی و عامه نظریه سال گذشته بالا رفت اما باید خاطر نشان شود که افزایش فروش سمنت ذخایر و گداهای سالهای گذشته را تقلیل داده، هکذا در ذخایر منسوجات نخی به تناسب سال ۴۶ در حدود ۲۵ درصد کاهش بعمل آمد.

به صورت خصوصیت تولیدات نساجی سندی در موسسات جدید التاسیس دوچند بالا رفت پراپلمها و مشکلات مختلفه فابریکات تولیدات شکر باعث تنزیل تولید شکر به اندازه ۲۵ فیصد شد.

طی سال ۴۷ رشد اقتصادی کشور به صورت تقریبی از ۷٫۲ تا ۴٫۳ فیصد تعیین گردیده است. تجارت و سرمایه گذاری در سکتورهای گسترش یافته، صدور تولیدات و محصولات زراعتی و مواد خام رو به افزایش بوده است در حالیکه کسر در تولید مجموعی صنعتی تثبیت گردیده، مصارف انکشافی بودجه دولت تا ۱۵ فیصد بالا رفت همچنین سرمایه گذاری خصوصی در پروژههای کوچک صنعتی در چوکات قانون سرمایه گذاری خصوصی داخلی و خارجی تا بیست و پنج درصد افزایش یافت.

قیمت امتعه استهلاکی در حدود بیست و یک فیصد تنزیل کرده قوس نزول سریع بیشتر در قیمت حبوبات غذایی مشا هده میشود، عرضه پول در قبال قیمت موجوده تا ۱۸٫۸ فیصد بالا رفت آهنگ تکثیر و رشد نفوس بر مبنای تازه ترین تخمینات تا ۲٫۵ فیصد در سال تثبیت گردیده. تولیدات محصولات زراعتی در حدود ۳ درصد به مقایسه سال قبل افزایش یافت، در تولید گندم که قلم عمده و ماده اصلی غذایی مردم است تقریباً ۵ فیصد افزودی بعمل آمده است. تولید مواد خام

د افغانستان کالني

اما در مقابل صدور گاز طبيعي صفحات شما ل به ۱٫۶۱ ميليون متر مکعب بالا رفت و ازین رهگذر ۹ ميليون دالر به عوايد اسعاری مملکت تزئيد بعمل آمد .
 از ظرفيت مجموعی شبکه های برق تعيين شده نظر به بعضی معاذير صرف يک قسمت

سکتور های توليد ملی :

(ارقام به مليون افغانی به قيمت سالهای ۴۴ - ۴۵)

۱۳۴۶	۱۳۴۷	فیصدی تغییرات	
۲۸۳۰۰	۲۹۰۰۰	۴	زراعت
۱۱۰۰	۹۵۷	۱۳	توليد صنعتی
۴۶۰۷	۴۸۲۰	۵	صنایع دستی
۲۸۰	۵۴۰	۹۳	معادن و گاز
۳۰۳	۳۷۰	۲۲	برق
۸۶۰	۹۰۰	۵	ساختمان
۱۱۷۸	۱۲۶۰	۷	مواصلات و مخابرات
۷۱۲۲	۷۳۵۰	۳	تجارت ، هتلهای و رستورانتهای
۲۱۷۴	۲۲۰۰	۱	سایر خدمات شخصی
۴۶۷۳	۴۸۰۰	۳	خانه سازی
۲۸۹۰	۳۱۵۰	۹	خدمات دولتی
۵۳۴۸۷	۵۵۰۰۰	۴	مجموع
۲۷۹۷	۲۸۴۰	۲	کاهشی
۵۶۲۸۴	۵۸۲۳۷	۳	مجموع توليد ملی
۳۰			رشد سالانه (به فیصد)

صادرات و واردات با بیلانس تاديات :

منجمله میوه تغییر نکرده است .
 صدور قره قل ، پنبه و پشم در سال ۴۶ از کم شدن فیصدی مالیه صادرات و گرفتن کمک ، مستفید شده است . بدین معنی که حاصل صادرات اموال فوق الذکر ۲۰ فیصد مفاد را نشان می دهد که این خود يک افزودی قابل تذکر است . در ۱۳۴۷ هجده فیصد تخفیف مزید در مالیه صادرات قره قل بعمل آمد که توقع می رود نتایج این گونه فعالیت های تشویقی در سالهای مابعد به مشاهده برسد .

يک تعداد پروژه ها برای اموال صادراتی قابل پروسس تحت ساختمان گرفته شده و میعاد های برای اصلاح ستندرد درجه بندی اموال

صادراتی از قبیل قره قل و قالین در نظر گرفته شده که امید می رود با اكمال پروژه های فوق الذکر و تطبیق میعاد های اصلاحی برای درجه بندی اموال صادرات کشور انکشاف یابد .

عوايد صادراتی به ۳ ۷۴۲ ميليون دالر که تقریباً ۱۲ فیصد عوايد بیشتر را نسبت به سال گذشته تثبیت میکنند بالا رفت . قلم عمده و برجسته آن صدور گاز طبیعی است که عوايد آن از ۲۹۹ ميليون دالر در سال ۴۶ به ۹۰ ميليون دالر در سال ۴۷ افزایش یافت .

در اموال صادراتی کشور تفاوت های بوجود آمد مثلا :

صدور پشم در سال ۴۷ عوايد بیشتر از ۲۷۷ ميليون دالر را نشان میدهد ، پخته در سال ۱۳۴۷ به مقایسه سال ۴۶ کسر

۱۹۹ ميليون دالر را وانمود میسازد ، حبوبات روغنی در حدود ۷۱۷ ميليون دالر به مقایسه سال ۴۶ کسر ۱۹۹ ميليون دالر را وانمود میسازد ، حبوبات روغنی در حدود ۱۷۱ ميليون دالر عايد داشت . سایر اقلام صادراتی

واردات به قدر ۴۳ فیصد افزایش یافته باید تذکار داد که ورود اموال استهلاکی در حال تزئید است .

در عین حال واردات مواد خام و سامان فالتوی ماشین آلات نیز به علت رشد صنایع خصوصی دستگاه ها زیاد است .

در زمره سرمایه گذاری های خصوصی جدید التاسیس يك تعداد قابل ملاحظه صنایعی تعویضی تجویز و قبول گردیده است . که متوقع است این امر تکلیف مملکت را در مورد مقدار اسعار خارجی جهت پروگرامهای انکشافی از طریق صرفه اسعار برای خرید مواد استهلاکی کمتر نماید . تادیات بشمول پرداخت ربح قرضه های خارجی رقم ۱۳۴۴ ملیون دالر را نشان میدهد در حالیکه این رقم در سال (۴۶) ۱۱۴۴ ملیون دالر بود .

در اواخر سال ۱۳۴۷ ذخایر اسعاری دافغانستان بانک به ۷۴۷ ملیون دالر بالا رفت . در نتیجه باید گفت که وضع عمومی بیلانس تادیات سال ۴۷ به مقایسه سالهای قبل مساعدتر بود .

انکشاف اقتصادی وضع بودجه :

طوریکه قبلاً تذکر رفت مصارف انکشافی دولت در سال ۱۳۴۷ به پانزده درصد بالا رفت ، که این رقم تقریباً ۹۷ و ۱ میلیارد افغانی میشود . در حالیکه مصارف انکشافی سال ۴۶ دولت رقم ۱۷۱ میلیارد افغانی را احتواء میکرد .

مجموع مصارف انکشافی و عادی دولت در سال ۴۷ تقریباً ۱۰ فیصد تولید مجموعی ملی را احتواء کرده و يك افزایش ۱۶ درصد را نظر به سال قبلی نشان میدهد .

در تخصیصات که برای سنگنوز های اقتصادی تعیین گردیده بود کدام تغییر مهمی وارد نشده معیناً وجوه موجوده جهت اکمال پروژه های که حق تقدم آنها نظربه ملاحظات اقتصادی تثبیت گردیده بود صرف شد . پروژه های مانند دستگاه نساجی بگرامی ، فابریکه کود کیمیایی و برق حرارتی در مزار شریف ، سرک پلخمری ، شهرغان و یکمده پروژه های شبکه توزیع برق در جمله پروژه های محسوب میشوند که حق اولیت

آنها مسلم بود . بعد از سال ۱۳۴۵ که مصادف با ختم پلان پنجساله دوم است ، سرمایه گذاری در سکتور عامه تقلیل یافت عمده ترین علت این تقلیل اکمال يك تعداد پروژه های زیربنایی بود . که البته این حالت بصورت مجرد نموده بلکه تاثیر آن در بازار استخدام ملی ، تولیدات و سیستم قیمتها به وضاحت مشاهده میشود .

دولت سعی نمود برای حل این معضلات يك قسمت از فعالیت های اقتصادی را (از نقطه نظر پالیسی) شدت بخشیده و این حالت رکود جاریه را از بین ببرد . به تاسی از مفکوره فوق سال ۴۷ سر آغاز این فعالیت ها و تطبیق پالیسی متذکره محسوب شده میتواند .

در سکتور زراعت بذل توجه بیشتر در پروژه اصلاح گندم بعمل آمد طی این سال توزیع کود کیمیایی یکمده پانزده فیصد و تخم اصلاح شده چهل فیصد بالترتیب افزایش یافته پروژه های بزرگ آبیاری مطالعه و برای ساختمان سیستم آبیاری های کوچک

متخصصین بیشتر داده شده که اجراء عملی شده قناعت بخش میباشد هکذا يك مقدار از زمین های زراعتی جدید برای اسکان دهقانان آماده ساخته شده .

کمبود خریدات های قیصر المدت با نداشتن ربح مناسب و مساعده مانع عمده دیگری در انکشاف زراعت بشمار میرود . اما گام های عملی و فعال در راه تشکیل مجدد بانک انکشاف زراعتی بر داشته شده . مصارف مجموعی دولت در سال ۱۳۴۷ به اندازه ۸۷۵۳ ملیون افغانی بالا رفته و مجموعاً ۲ و ۶۱۹۵ ملیون افغانی افزایش یافته است .

مصارف عادی دولت بنا بر دلایلیکه ذکر میشوند سریعتر بلند رفت :

(الف) توسعه خدمات اجتماعی ، مخصوصاً معارف و صحتیه :

(ب) متخصصین بیشتر برای مصارف حفظ و مراقبت پروژه های جدید تکمیل گردیده اند .

(ج) سبسایدی های قابل شده به منظور

بودجه انكشافی دو لټ به اندازه ۲۴ مليارد افغاني يا تقريباً ۲۶ فيصد بيشتر از مقدار مصرف شده سال ۱۳۴۷ تر تيب گرديده و اين بودجه بدون تعديل يا تنقيص از طرف شورای افغانستان منظور گرديد . از وضع مصارفيکه تالخال صورت گرفته معلوم ميشود كه كار ساختمان در آن پروژه های مهمی كه از لحاظ اقتصادی واجتماعی اهميت بيشتر دارد طبق پيشبيني پلان در جريان است و اميد ميروود كه در مواعد پيشبيني شده تكميل گرديده مورد بهره برداری قرار گيرد .

توقع ميروود كه توليدات زراعتی مخصوصاً گندم ، نباتات صنعتی از قبيل پنبه ، لبلبو وغيره ازدياد بيشتر نمايد ، چون در سال ۱۳۴۷ توليدات گندم به پيمانه قابل ملاحظه نظر به سالهای ماقبل افزايش يافته بود لذا فيصدي افزايش توليدات زراعتی نظر به اينكه حصه عمده توليدات زراعتی را گندم تشكيل ميدهد در سال ۱۳۴۸ به پيمانه سال ۱۳۴۷ نخواهد بود .

توليدات صنعتی نظر به توسعه فعاليت های انكشافی و تقليل مقدار اموال گدا م شده در سال ۴۶ ، در سال ۱۳۴۸ افزايش قناعت بخش خواهد نمود . سطح استخدام نيز بالا ميروود .

در قيمت های اموال استهلاکی تغييری مهمی پيشبيني نگرديده كه در اين صورت پول افغاني مقابل اسعار خارجی تقريباً بدون تغيير عمده باقی خواهد ماند .

عرضه پول نسبت استقراض بيشتر از بانك مرکزی به فيصدي زياد تر توسعه مييابد .

در عوايد دولت در لټ در جريان سال ۱۳۴۸ نظر به ملاحظه اجراءات شش ماهه كسری محسوس است همچنان در استفاده از كمك های خارجی مخصوصاً مواد استهلاکی از مقدار پيشبيني شده تقليل رخ ميدهد . افزايش صادرات مخصوصاً گاز طبیعی واقدا م ديگر پيشبيني ميشود ، تاديات قروض خارجی در حدود ۵۰ فيصد بيشتر خواهد بود و از اين لحاظ فشار بيشتر بر بيلانس تاديات وارد گرديده و ذخاير اسعاری در افغانستان بانك در اوایل سال ۱۳۴۹ نامساعد خواهد بود .

تشويق صادرات كه اين تطبيق در بودجه دولت در سال ۴۷ تازگی دارد . تاديات قروض خارجی و ربح مربوطه آن به اندازه ۱۲۲ مليون افغاني افزايش را نشان داده است . عوايد داخلی با مقايسه اين ارقام كه ۴۴۳۳۲ مليون افغاني در سال ۴۷ بود در برابر ۴۲۱۰۹ مليون افغاني در سال ۴۶ مشا هده ميشود كه باين صورت عوايد تقريباً ۵ فيصد در سال ۴۷ بالا رفته است .

عوايد گاز طبیعی و تهديهای دولتی نه تنها باعث ازدياد عوايد فوق گرديده ، بلکه تنقيصی كه در عوايد ، از لحاظ تكس اسعاری صادرات رخ داده آنرا نيز جبران نموده است عايدات ساير منابع به اندازه محدود تغيير كرده و بعضی انتقالات در منابع عوايد صورت گرفته است .

عوايد مواد استهلاکی اضافه تر از يك مليارد افغاني شده است نا گفته نماند كه اين افزايش برای بار اول صورت گرفته .

پول بانك داری :

عرضه پول به سرعت تقريباً سالانه ۶ فيصد در حيويات سال ۴۷ بلند رفت اين حالت به گسترش كند و آهسته ۴ را فيصد در سال ۴۶ و سرعت ده فيصد طی پلان پنجساله دوم قابل مقايسه است .

قواي بشری :

راپور سالانه در باره قواي بشری و استفاده از نیروی انسانی برای سراسر مملكت موجود نبوده و همچنان گدام مدارك برای تغيير اساسی در ساختن عمومی قواي بشری وجود ندارد .

در سال ۴۷ موضوع استخدام یکی از پرايلم های بود كه مولد اكامل پروژه های بزرگ و وزير بنای بوده و هنوز هم ادامه دارد پائين افتيدن توليد سمنت و منسوجات عدم استخدام اضافی را بوجود آورد .

در سال ۱۳۴۸ توسعه مزيد فعاليت های اقتصادی چه در ساحه عامه و چه در ساحه خصوصی مدنظر حكومت قرار داشت و پروژه های توليدی زراعتی و صناعتی قدامت خود را حفظ نموده است .

پو هاند دكتور عبدالحكيم ضيا نسي فاضى القفصان

قوة قضائيه

تاسيس خود با پيروي اين دساتير عا ليه انجام داده است در ردیف اجرائی است که ما و کافه مردم افغانستان در پرتو نظام اساسی جدید توقع آنرا از قوة قضائيه مستقل مملکت می بردیم و آرزو مند یم در آینده چنین مساعی و مجاهدات باکمال اهتمام ادامه یابد. نظر خوشبینانه که ستره محکمه از همکاری های صمیمی خدمت عدلیه و سایر ارگان حکومت ابراز نموده و آمادگی خود را بارها برای همکاری با سایر قوای دولت عملاً نشان داده است مایه امید واری در استحکام یک نظام دیمو کراتیک متوازن و سالم از طریق تفاهم مزید و همکاری و تشدید بیشتر روابط ذات البینی قوای ثلاثه دولت و بالاتر تأمین اهداف مندرج قانون اساسی میباشد .

خواسته های دولت و مردم افغانستان در دستگاه قضا و مخصوصاً از هر واحد قضائیه ولایات و محلات کشور بیشتر است . صیانت حقوق افراد و دولت ، حفظ تأمین عدالت در منازعات بین اشخاص حقیقی یا حکمی ، بذل مساعی در راه قطع فوری منازعات حقوقی و جزایی با حفظ کرامت بشری و متکی بر اصل بیطرفی کامل قضائیه و انصاف ، شرکت با سایر ارگان دولت در راه حفظ نظم و امن عامه ، بمنظور تقویه مبانی جامعه افغانی دوام و ارتقای آن ، تحقیقات و مطالعات عمیق و مزید در راه اصلاحات و بهبود بیشتر وضع قضائیه ، تطبیق کامل احکام مندرج فصل هفتم قانون اساسی و سایر قوانین مربوط به قضا از جمله اهداف عمده ایست که باید مساعی ممتد قوة قضائیه به همکاری قوه اجرائیه و مقتنه متوجه تأمین آن باشد .

اجرای این وظایف سنگین را به شما از کین قوة قضائیه متکی بشریعت غرای محمدی (ص) و قانون اساسی به حیث یک امانت قیمتدار و عظیم توکیل و تفویض نموده ایم . امید داریم در ادای این وظیفه خطیر پیرو ارشاد مقدس ذات الهی مؤید مطالب علیا افغانستان عزیز و مجری قوانین کشور باشیم .

به مناسبت این روز فرخنده یک بار دیگر از خداوند بزرگ و متعال برای شما توفیقات

در راس قوة قضائیه افغانستان ستره محکمه به حیث مرجع نهایی قضائیه است . مقرر آن در کابل و ریاست آن را مطابق احکام قانون اساسی و قانون تشکیلات و صلاحیت قضائیه قاضی القضاة بعهده دارد . هنوز از تاسیس ستره محکمه بیش از دو سال نمی گذرد یعنی تاریخ افتتاح آن روز ۲۲ میزان ۱۳۴۶ هجری شمسی است و همه به خاطر دارند که با ارشادات عالیحضرت معظم همایونی در همچو یک روز استقلال قوه قضائیه اعلان و افتتاح گردید و از آن بیعد ستره محکمه به داخل حدود قانون اساسی و سایر قوانین مربوط آغاز به فعالیت نموده است . این فعالیت و جنبش در طول مدت دو سال که از رهگذر زمان فاصله بسیار قلیل و کوتاه است اما از نگاه ریفرم و تحولاتیکه در طول این فاصله کم در ساحه قضاء به میان آمده است شایان بسی توجه است که ما علی الترتیب با ایجاز و اختصار از هر یک آن تذکر خواهیم داد .

پیام عالیحضرت معظم همایونی به مناسبت آغاز سال دوم تاسیس ستره محکمه :

بسم الله الرحمن الرحيم !

پوهاند دکتور عبدالحکیم فیاضی قاضی القضاة ، قضات ستره محکمه ، روسا و قضات محاکم ، اراکین و کارکنان قوة قضائیه !

یکسال قبل با تاسیس ستره محکمه به حیث رکن مستقل دولت قدم مهمی در راه تطبیق قانون اساسی و تدویر نظام نوین مملکت برداشته شده . و قضا از دوره انتقال مطابق به تصدات مندرج وثیقه بزرگ ملی وطن در ردیف سایر قوای ثلاثه عملاً به مرحله استمرار به فعالیت آغاز نموده وظایف خطیر و مهم اجرای عدل بشما تفویض گردید تا این امانت سنگین را مطابق هدایات سماوی و نصوص قانونی به طوریکه موجب رضای خداوند (ج) و مصالح علیای کشور باشد حفظ و در راه تأمین عدالت ، صیانت حقوق افراد و دولت و تشدید ارکان نظام نوین کشور به صورت ممتد بذل مساعی نمایند . فعالیتهای را که ستره محکمه در اولین سال

د افغانستان گانډی

مزید ، حسن مساعی در انجام وظیفه مقد من
قضا استدعا می کنیم .

ترتیب میگردد از طریق دارالانشاء شورای عالی به جلسه شورای عالی تقدیم میگردد .
برای توحید وانسجام فیصله های قضایی ستره محکمه ، فراهم آوری تسهیلات برای بوجود آمدن یک موخذ و منبع به حیث رویه قضا .

اورگانهای عمده و اساسی ستره محکمه

قرار آتیست :

- ۱ - شورای عالی قوه قضا ئیه
- ۲ - آمریت عمومی اداری قوه قضائیه
- ۳ - اداره تفتیش قضایی
- ۴ - اداره تدقیق و مطالعات
- ۵ - اداره مدعی العموم قوه قضائیه

شورای عالی قوه قضائیه :

اخیراً باعده از فضلا و حقوق دانان کشور این موضوع مطرح بحث ومذاکره فرار گرفته است تا به کمک آنها با استفاده از فیصله های محاکم که تا الحال جمع آوری شده یک رویه قضاء بوجود آید اهتمام این امرگذاشته از آنکه از منابع حقوقی وقضایی بین المللی استفاده بعمل میاید در راه رشد ونوسعه حقوق ملی مقایسوی نیز تاثیر بسزا بی دارد . نمونه رویه قضایی که در ستره محکمه تنظیم گردیده فیصله شماره ۸ تاریخی ۱۶ عقرب ۱۳۴۷ دیوان تجار تی مقام عالی تمیز است که به همکاری دوکتور محمد قاسم فاضلی استاد پوهنځی حقوق پوهنتون کابل ترتیب وبه مجله قضاء به چاپ رسانده شده است (صفحه ۳۵ شماره ۷ سال ۴۸ مجله قضاء) .

ستره محکمه متشکل است ازقاضی القضا ت به حیث رئیس قوه قضائیه و هشت نفرقاضی عضو که برحسب ماده ۱۰۵ قانون اساسی از طرف حضور اعلیحضرت معظم عمایونی تعیین میگردند .

شورای عالی قوه قضائیه مطابق به لایعه داخلی خود بامور ذیل می پردازد :

تاسیس و تشکیل ادارات قضایی و توحید موافق آن .
تفسیر وتوجیه مواد قوانین استنکاف از تطبیق قوانین مغایر احکام قانون اساسی

اجراءات شورای عالی قوه قضائیه :

- الف - در سال ۱۳۴۷ :
- ۱ - تصاویر ۱۰۵ فقره
- ۲ - یادداشت ۲۳۰ فقره
- ۳ - تجاویز مقام آمریت عمومی اداری قوه قضائیه (۲۰۵ موضوع)
- ۴ - متحد المال ۸۳ موضوع

تبدیل محکمه مطابق به ایجاب دنون تبدیل ، ترفیع ، مواخذة وپیشنهاد تفاعد قضا ت

تنظیم قواعد مربوطه ، تشکیلات و اجراءات محاکم

ترتیب بودجه قوه قضائیه وتطبیق آن بعد از طی مراحل قانونی

تنظیم امور رخصتی قضا ت تدقیق اطلاعات و شکایات وارده در مورد قضا ت

اتخاذ قرار در مورد دست از کار کشیدن قضا ت متهم

اعطای اجازه تحقیقات در مورد قضا ت متهم صدور قرار مبنی بر اعاده مجرمین در خارج مطابق با حکام قانون

تدوین پروژه های قانون در ساحه قضا منگی بماده (۷۰) قانون اساسی

تبدیل ویاتایید رویه های قضایی تصویب مقررات مربوط به ساحه قضا وارجاع آن حسب توشیح به مقام پادشاهی

سایر مسایلیکه در قوانین از آن ذکوری رفته :

ب - در سال ۱۳۴۸ الی تاریخ ۲۸ - ۸ - ۱۳۴۸

- ۱ - تصاویر ۹۲ فقره
- ۲ - یادداشت ۱۵۰ فقره
- ۳ - تجاویز آمریت عمومی اداری قوه قضائیه (۷۰ موضوع)
- ۴ - متحد المال ۴۰ موضوع

اجراءات که از تاریخ تاسیس شورای عالی الی اخیر برج عقرب ۱۳۴۸ دو قسمت طرح مقررات قانونی صورت گرفته است :

۱ - طرح و تصویب مقررات مربوط به وظایف وصلاحیت های مدیریت های اداری ریاست های محاکم .

۲ - طرح و تصویب مقررات مربوط به اجراءات ومحاکمه تأدیبی خورد سالان .

۳ - طرح و تصویب مقررات مربوط به اجراءات ومحاکمه قضا ت .

۴ - طرح و تصویب مقررات مربوط به

ققرات و موضوعات مورد بحث مطابق به احندهای که باعتبار تاریخ ورود ققرات

قوة قضائيه

۹ - تعمیر ریاست محکمه کند هار
 ۱۰ - تعمیر ریاست محکمه کابل (قبلا تکمیل ومورد استفاده قرار گرفته است)
 ۱۱ - تعمیر ریاست محکمه فاریاب
 به اساس پلان انکشافی سال ۱۳۴۷ کار های باقیمانده تعمیرات نیم کاره ۹ ولایت مذکور تقریباً به پایة اکمال رسیده در حدود ده الی پانزده فیصد کار های بعضی از ریاست های محاکم باقی مانده که در آینده قریب تکمیل وبعضی آن که تکمیل شده اکنون مورد استفاده ریاست های محاکم قرار گرفته است

پ :

تعمیر ریاست های شانزده ولایت به شمول تعمیر محاکم ابتدائیه در داخل نقشه ریاست های محاکم که بعد از الغای ستره قضایی تولنه وافتتاح ستره محکمه به اساس نقشه مرتبه وزارت فواید عامه تحت ساختمان میباشد قرار ذیل است :

- ۱ - ریاست محکمه تخار
- ۲ - ریاست محکمه کندز
- ۳ - ریاست محکمه بدخشان
- ۴ - ریاست محکمه سمنگان
- ۵ - ریاست محکمه پروان
- ۶ - ریاست محکمه کاپیسا
- ۷ - ریاست محکمه لغمان
- ۸ - ریاست محکمه وردک
- ۹ - ریاست محکمه لوگر
- ۱۰ - ریاست محکمه کنر ها
- ۱۱ - ریاست محکمه غزنی
- ۱۲ - ریاست محکمه زابل
- ۱۳ - ریاست محکمه هلمند
- ۱۴ - ریاست محکمه بادغیسا ت
- ۱۵ - ریاست محکمه فراه
- ۱۶ - ریاست محکمه اورزگان

تعمیرات فوق قسماً تکمیل و آماده استفاده میباشد و قسماً کار ساختمان یکتعداد ان چهل الی شصت و پنج فیصد تکمیل شده که ممکن تا اخیر سال ۱۳۴۸ هشتاد فیصد کار آن تکمیل شود .

ج - نظر به پلان انکشافی ستره محکمه در نظر است به تعداد هشتاد تعمیر برای محاکم ابتدائیه در ولسوالی ها ویکتعداد منازل رهایش برای اعضای محاکم مذکور اعمار شود چنانچه ولایاتیکه نقشه های شهری آن از طرف ریاست شهرسازی تثبیت وتعیین گردیده نقشه های تعمیرات مذکور با یک مقدار پول به اساس برآورد قبلی به محاکم متذکره آن ارسال گردیده است چنانچه کار ساختمان یکتعداد آغاز و تقریباً پانزده الی بیست

اجراآت و محاکمه مدعی العموم قوه قضائیه
 ۵ - طرح و تصویب مقررات مربوط به تفتیش محاکم وتدقیق دوسیه ها و
 ۶ - طرح و تصویب مقررات مربوط به اجراآت ووظایف وصلاحیت مدیریت های تحریرات دیوان های مقام عالی تمیز .

آمریت عمومی اداری قوه قضائیه :

ستره محکمه از بدو تاسیس خود با یک سلسله مشکلاتی مواجه بوده که پیدا کردن راه حل آنها در طی این فاصله کوتاه آسان نیست . از نظر اداری مشکل اول ستره محکمه مسایل بودجوی ونداشتن یک تشکیل و محل مناسب برای آن است . ثانیاً فقدان پرسونل مجرب وكافی برای بکار انداختن چرخ اداری قوه قضائیه موافق به احکام قانون اساسی وقانون صلاحیت وتشکیلات قضایی است . موضوع بودجه ستره محکمه با داشتن ضرورت های قانونی وایجابات آن تاندازه حل گردیده وامید است بالتدریج در این زمینه برآرزو های خود مطابق با احتیاجات نوین نایل آید .

چنانچه برای تعمیر مقر ستره محکمه در مرکز با ملاحظه دیگر ضروریات و لوازم آن به داخل پلان انکشافی اقداماتی صورت گرفته است وبه سلسله مراجع ذیعلقه آن اجراآت در این زمینه جریان دارد .

همچنان از رهگذر نداشتن تعمیر و قرارگاه های مناسب برای محاکم مرکز ولایات مطالعاتی صورت گرفته است که تمویل و تعمیر آنها در بودجه انکشافی قوه قضائیه پیش بینی شده است .

در مورد پروژه های تعمیراتی ریاست های محاکم وهکذا محاکم ابتدائیه نظر به پلان انکشافی ریاست ستره محکمه که به ۲۸ ولایت وچهار لوی ولسوالی یعنی کوتواز ، شنوار ، اورگون وخوست ساختمان تعمیر ریاست های محاکم ومحل رهایش برای رئیس واعضای محکمه پیش بینی شده است حسب ذیل توضیح میگردد :

الف - اکمال تعمیرات نیم کاره :

- ۱ - تعمیر ریاست محکمه جوزجان
- ۲ - تعمیر ریاست محکمه هرات
- ۳ - تعمیر ریاست محکمه غوروات
- ۴ - تعمیر ریاست محکمه بغلان
- ۵ - تعمیر ریاست محکمه پکتیا
- ۶ - تعمیر ریاست محکمه بلخ
- ۷ - تعمیر ریاست محکمه ننگرهار(تعمیر ریاست محکمه قیلا خریداری شده است)
- ۸ - تعمیر ریاست محکمه پروان

اداره تفتیش قضایی :

این ریاست یکی از اوزگان های اساسی و مهم ستره محکمه به حساب می رود که وظیفه تفتیش عموم محاکم افغانستان را به عهده دارد و هیئت های متعددیرا برای واریسی از شکایات و مواظبت از امور اداری و قضایی محاکم چه در مرکز و چه در ولایات اعزام میدارد. موضوع تدقیق دوسیه های مرتبه آنها توسط هیئت های جداگانه صورت میگیرد در تدقیق دوسیه، موضوع مسئولیت و عدم مسئولیت از هم تفکیک و نظریات قاطع در مورد کسانی که مورد تفتیش قرار گرفته اند ابراز میگردد.

اداره تدقیق و مطالعات :

این اداره نیز از اورگان های مسلکی و مهم قوه قضائیه است که برای تهیه پرسونل قضایی و انکشاف دستگاه قضاء به صورت عصری اهتمام می ورزد اداره تدقیق و مطالعات پلانهای طویل المدت را برای تحول در ساحه قضاء، وفق احکام قانون اساسی و قانون صلاحیت تشکیلات قضایی روی دست دارد. شعبات مهم این ریاست عبارت از آمریت تدقیق و آمریت مطالعات است.

اهداف آمریت تدقیق عبارت است از :

الف - دوسیه های قضات و سایر مامورین ستره محکمه بعد از ابراز نظر ذوات محترم مفتیشین قضایی غرض غور و تدقیق قانونی به آمریت تدقیق ارسال میگردد که کمیسیون های مربوط آن دلایل قانونی خود را در زمینه برائت و یا الزام مامورین ستره محکمه که کار کردگی شان قبلا طرف تفتیش قرار گرفته است طرح و در مورد ابراز نظر مینماید که آیا مامورین مذکور برائت، مسئولیت محاکماتی و یا مسئولیت قبا حتی دارند یا نه. بعدا بآن نظریه هیئت تدقیق و منظوری مقام صالحه دوسیه های مسئولیت مامورین مربوطه از لحاظ محاکماتی و یا قبا حتی به محکمه عالی محاکم قضات در ستره محکمه و یا مجلس تادیبی مربوطه محول میگردد.

ب - مدیر یت عارضین و مدیر یت تحریرات ستره محکمه (بالعموم عراض به شکل مجرد در صورت لزوم توأم با اوراق و یا دوسیه های نسبتی عارضین) عراض یت عارضین را غرض ابراز نظر هیئت قانونی به آمریت تدقیق ارسال میدارد. که آمریت تدقیق به تاسی از هدیایات

فیصد کار ساختمان آنها پیش رفته است. ستره محکمه نظر به پلان انکشافی خود مبلغ بیست و پنج میلیون افغانی برای اعمار تعمیرات مربوطه خود در سال ۱۳۴۷ و مبلغ بیست و پنج میلیون افغانی در سال ۱۳۴۸ پیش بینی نموده، که از آنجمله در سال ۴۷ مبلغ (پانزده میلیون افغانی) از طرف وزارت مالیه به ستره محکمه پرداخته شد که به مصرف تعمیرات فوق الذکر رسیده است. هکذا در سال ۱۳۴۸ وزارت پلان به تناسب بودجه سال ۱۳۴۷ مبلغ پانزده میلیون افغانی به منظور فوق به دسترس استفاده ستره محکمه قرار داده است.

مدیریت عمومی مامورین ستره محکمه در سال ۴۸ به آمریت ذاتیه ارتقا یافته است. هم چنان وفق احکام قانون اساسی و قانون صلاحیت تشکیلات قضایی راجع باستخدام، تبدیلی، ترفیع، تقاعد و عزل قضات و مامورین قوه قضائیه تدایمی اتخاذ گردیده که از اجراءات هر یک آن ها مرا قبت میشود انتخاب اشخاص با کفایت و لایق از طریق کمیته مخصوص اداری با ملاحظه سوابق کار و درجه تحصیل شان صورت میگیرد. برای تشخیص و معرفت قضات و مامورین اداری و تبدیلی آنها وفق احکام قانون، کمیته بزرگی متشکل از اهل خیره و با تجربه کدر قضاء وجود دارد. این کمیته هر سال تشکیل جلسه نموده در باره اجراءات و رسیدگی قضات در دستگاه قوه قضائیه معلومات دقیق حاصل و نتیجه آنها به مقامات صالحه تقدیم میدارد. کمیته مزبور هر کب از سه قسمت است:

قسمت الف. ب. ج. مطابق بماده ده قانون تشکیلات و صلاحیت قضایی، ستره محکمه دایمی یکدیوان خاص است. این دیوان خاص مرکب از سه نفر قاضی ستره محکمه بوده و هر کدام برای یکسال از طرف قاضی القضات انتخاب میگردند. دیوان مذکور از تاریخ ۲۳ سنبله سال ۴۷ الی سنبله ۴۸ به تعداد ۵۱ دوسیه محاکماتی رؤسای قضات و محاکم مربوطه را بنا بر مسئولیت های ناشی از وظایف شان حل فصل نموده و به ۵۵ دوسیه تادیبی قضات رسیدگی نموده است.

هکذا طبق ماده ۱۱ قانون صلاحیت تشکیلات قضایی در ستره محکمه یک دیوان خاص جهت حل و فصل تنازع صلاحیت حوزه و وجود دارد در این دیوان از تاریخ ۱۹ سنبله ۴۷ الی سنبله ۴۸ به تعداد ۴۴ موضوع تنازعی طرف رسیدگی قرار گرفته است.

قوة قضائیه

قانونی توسط کمیسیون های مربوطه در مورد غور و ابراز نظر مینماید و در صورت لزوم عرایض را به محاکم مربوطه عدلی غرض رفع شکایات عارضین رجعت میدهد.

ج - بعضی محاکم عدلی در اثناء جریان دعاوی بعضی از قضایا مشکلات و پرابلم های خود را از نقطه نظر تحلیل و تفسیر قوانین موضوعه و یا اصول و مبادی مذهبه و یا از نقطه نظر بعضی جزئیات مستحدث که استنباط احکام را از کلیات فقهی و قانونی طور واضح ایجاب میدارد، غرض استهدا به مقام ستره محکمه ارسال میدارند که بعد از ابراز نظر هیئت مشورتی اعضای تدقیق، قضات مذکور مطابق به روحیه قانونی هدایت و رهنمایی میگرددند.

آمریت مطالعات :
شعبات ذیل در چوکات امریت مطالعات اجرای وظیفه می دارند :

مدیریت عمومی تشکیلات و خدمات قضایی، مدیریت عمومی ارتباط خارجه، مدیریت نشرات و مجله قضاء. از جمله وظایف عمده این امریت، یکی هم دایر نمودن سیمینارها، کورسهای مسلکی و ستازهای عملی و نظری میباشد چنانچه به تاریخ ۱۹ حمل ۱۳۴۷ به منظور هم آهنگ ساختن مشکلات قضایی و تبادل نظر در باره سایر موضوعات ذیعلقه محاکم مرکزی و ولایات و همچنان بغرض رشد فکری و انکشاف سیستم های قضایی محاکم سمناری در مرکز دایر گردید. این سیمینار که از تاریخ ۱۹ الی ۳۱ اسد دوام داشت در تالار کتابخانه پوهنتون با بیانیۀ پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة افتتاح گردید.

متن بیانیۀ پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی :

المحمد الله العلی الحکیم و نصلی و نسله
علی رسوله صاحب الشرع الیم واله وصبحه
هداة صراط المستقیم .

جلالتآبان محترم و همکاران عزیز !
قدسیت و حیثیت مقام و اهمیت وظایف قضا در تمام ادیان سماوی خصوصاً در تشریح اسلامی بس منیع و مبرهن و بنصوص صریحه آیات بیانات و احادیث قولی و فعلی خیرالعباد صلی الله علیه وسلم ثابت و هر انسان به قدر دانش از سمو این مقام منیع مستحضر است. بی مناسب نخواهد بود در این فرصت خجسته که تدویر یک سیمینار علمی و قضایی روسای محاکم ولایات کشور به ملحوظ رفع پاره ای از مشکلات و تکمیل اصلاحات لازمه در ساحت وظایف قضایی در مقر ستره محکمه به یاری خدای توانا جل مجدده آغاز و افتتاح می یابد از فضا یل

د - همچنان بعضی از وزارت خانها حین احساس مشکلات در اثنای جریان قضایای حقوقی از مقام ستره محکمه هدایت طلب میشوند که مقام منیع ستره محکمه بعد از ابراز نظریه هیئت مشورتی تدقیق، ایشان را در زمینه رهنمایی مینماید.

ه - هرگاه در مسیر قانونی دوسیه های املاکی پرابلم و یا پیچیدگی رخ دهد علی الخصوص که منازعه بین شخص حقیقی و حکمی دایر باشد درین صورت دوسیه های متذکره به امریت تدقیق ارسال گردیده که به اثر رهنمایی قانونی هیئت تدقیق، شعبات مربوطه در زمینه اجراءات مینماید.

و - کمیسیون مؤلف تدقیق در بعضی از موضوعات نظریات خود را از لحاظ احساس به تفسیر قانونی و یا از لحاظ اهمیت خاص آن قابل ملاحظه شورای عالی قضایی میدانند که این امر به سلسله امریت دفتر شوری عالی ستره محکمه به مقام محترم ستره محکمه تقدیم گردیده و مطابق هدایت مصوبه شان در زمینه اجراءات میشود.

پرسونل امریت تدقیق :

نظر به ارزش و اهمیت وظایف تدقیق در ستره محکمه اکثر پرسونل فنی شعبه مذکور را اشخاص تعلیم یافته بدرجه لیسانس و مافوق آن و یا آنانیکه صاحب تجربه و تخصص قضایی باشند تشکیل داده است فعلاً امریت تدقیق شش نفر برتبه سه، چهارنفر برتبه ۴، چهار نفر برتبه ۵ در تشکیلات خود دارد که تحت رهنمایی یک آمر برتبه

وعلو مقام قضا نیز تذکر به میان آمده توجه قضات محترم را به وظایف حساس شایسته مکرراً معطوف نمایم . بدیهی و ثابت است که غرض کلی از بعثت انبیا و تبلیغ رسل است حکام توحید خالص و تخلیق با خلاق و آداب حسنه و اجرای احکام الهی با لای بندگان خدا بر نهج حق و عدالت است .

آیه کریمه :

فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموا ذك فیمسا
شجر بینهم ولا یجدوا فی انفسهم حرجاً
مما قضیت ویسلموا تسلیماً

خلاصه در موضوع اهمیت قضاء و فضایل حکم به نهج حق و عدل آیات، بینات و احادیث پیغمبر اسلامی صلی الله علیه و سلم بکثرت وارد شده و قانون اساسی جدید بالاخص فصل هفتم این مبانی و اساسی استقلال قوه قضائیه و اهمیت قضا را ارشاد کرده است . لهذا اگر قضا ت بشرایط و اسلوب حقیقی خود بهجامه عمل می پوشند ، آنها از بررگترین تابعین صاحب شریعت محسوب بوده از اقرب خاصان الهی شناخته می شود .

علامه شامی نقل می کند که یک نفر قاضی که نسبت اجرای احکام شریعت از نهایت تشریح اکثرأ پیغمبر خدا را در خواب ملاقات و در قضایای مشکله قضایی از آنحضرت استشاره و استفتاء می نمود خاص برای اینکه قرب و وصول آن به رسول الله (ص) مناماً بیشتر خواهد شد از تقلید قضاء استعفا نمود مدت مدید آن حضرت (ص) را در خواب

فیبعث الله النبیین مبشرین و منذرین و انزل معهم الکتاب لیحکم بینهم فیما اختلفوا فیه
من الحق

آیه شریفه :

انا انزلنا التوراة فیها هداً و نور یحکم
بها النبیین

آیه منیهه :

یادادؤانا جعلناک خلیفه فی الارض فاحکم
بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی .

مؤکد و موید اجرای احکام خداوندی برفق حق و عدل است تصدی و طیفه قضا واجب قطعی است قبول احکام قضایی که بر نهج عدل و حق و انصاف صادر میگردد از جانب متخاصمین نیز واجب قطعی رجز ایمان محکوم

گروه ای از اولین سیمینار دوسای مجاریک مرکز ولایات که در تالار
کتابخانه پرمتون کابل دایر شده بود

جانب دیگر نشان میدهد و آنرا به حیث هدف قانون مربوط به تشکیلات و اجراءات محاکم و امور مربوط به قضات تثبیت سینماید .

از اینجا است که تشریحات فوق قانون اساسی و قوانین موضوعه دیگر که از اصول شرعی اسلام سرچشمه گرفته به حیث رهنمایی قضات و محاکم واجب التعمیل است و هم در اثر رهنمایی های حکیمانه پادشاه دیانت شعار و عدالت گستر ما مقام قضا مخصوصاً بعد از تشکیل سنره محکمه حیثیت برارنده و عالی خود را احراز کرده است که حالا مقام عالی قضا به صورت عمو می و

مشخص از هرگونه اعمال نفوذ بر کناراست این ارتقاء بیشتر قضات و اراکین محاکم را به حساسیت و قدسیت وظیفه شان ملتفت می سازد ازین جهت مسئولیت و مکلفیت مؤظفین قضا به اندازه صلاحیت و اعتمادی است که بانها تعلق گرفته است هر چند قدرت و آزادی بیشتر در خلال استقلال قوه قضائیه بمنسب بین محاکم داده بهمان اندازه اگر عیاذاً بالله مر تکب اعمال ناجایز و غیر قانونی میشوند گناه و مجازات آنها سنگین تر خواهد بود ، جامعه منور حلقه های بصیر مملکت حرکات و طرز العمل شانرا بدقت نظارت می کنند .

هكذا وعید هائیکه در شان قضا ت غیر عادل به خصوص احادیث شریف وارد شده نیز زیاد است چنانچه حدیث آتی: (قاضی فی الجنه و قاضیان فی النار) که قاضی عالم و عادل در جنت است و دو قاضی در نار است یکی آنست که

قصداً بهوای نفسی از حق عدل و در حکم خود عدالت را پیروی نمیکند دیگر آنکه به جهالت حکم و از حقیقت تاسی نمی نماید بلی در مکلفیتی که قضات در انفاذ شریعت

و تعمیل قوانین و تأمین عدالت و پیروی از حق و حقیقت در احکام صادره دارند اینست که با معلومات کافی علمی قضایی و حق جوایی حسب مقدور کامل خویش در اصدار احکام قضایی به تنفیذ اوامر شرح مقدس و انفاذ قانون جدید و مساعی لازمه ر امری

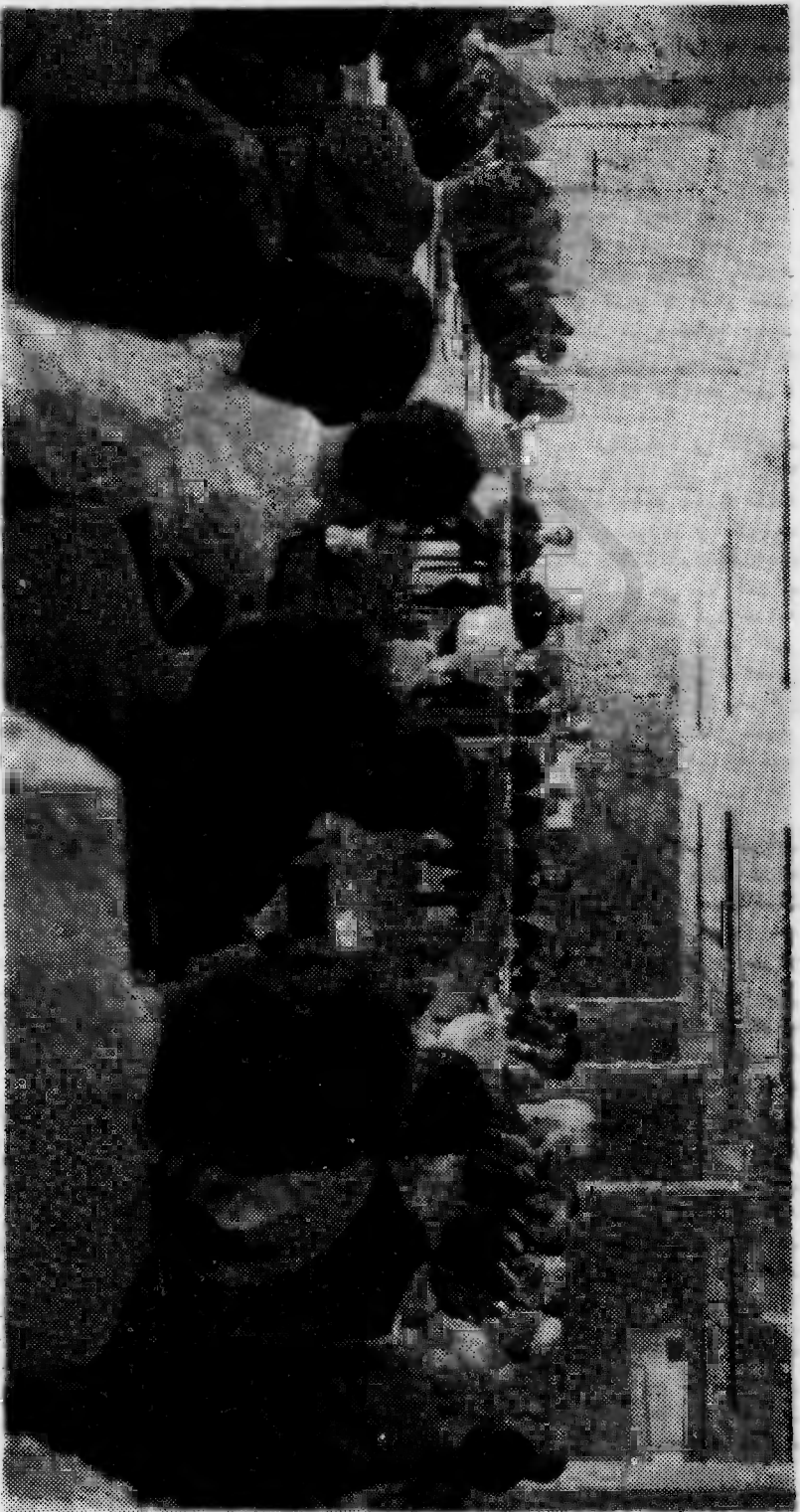
دارند و از امیال نفسی و شخصی پر هیز نمایند در اینصورت اگر احکام شان نظریه دعاوی ، دفع ، شهود ، متخا صین در نفس الامر و واقع مطابقت نکنند شرعاً به قضات مسئولیتی متوجه نبوده و خاصتاً به خصوص

ندید مضطرب گشت بعد از مدت طولانی یک مرتبه رویای کریمه دست داد اضطرار بی که درین مدت نسبت عدم رویای کریمه داشت عرض کرد .

رسول خدا (ص) فرمود وقتیکه بوظیفه قضا اشتغال داشتی و اجرای احکام شرعیست می نمودی از آن جهت بین ما مناسبتی موجود بود کنون که وظیفه قضا را ترک کردی آن مناسبت و وصل از بین رفته .

لهذا پیغمبر (ص) نخستین شخصیتی بود که بعد از تشریح دین مبین اسلامی وظیفه قضا را بنیان گذاری نمود و قواعد کلیه فقه اسلامی را اساس نهاد و مراتب قضا و حکم را تنظیم فرمود و اصحاب خود را باین وظیفه مهم و خطیر معطوف ساخت و امت را با قامه عدل و انصاف رهبری فرمود و بعد از آنحضرت (ص) خلفای راشدین رضوان الله علیهم هر یک بعد آخر وظیفه قضا را با سلوب صحیح توأم با خلالت به معرض اجرا قرار میدادند . احکام و جزئیات فقه اسلام عملاً در عصر نبوت و خلفای راشدین و دیگر صحاب کبار به معرض تطبیق قرار میگرفت اصحاب و تابعین در ولایات اسلامی احکام قضا را تنفیذ می نمودند و در تمام ممالک اسلامی طرز العمل قضایی اسلامی استقرار یافت خصوصاً در مملکت عزیز اسلامی ما مقام قضا همیشه مقدس و مورد احترام بود ، قاضیان ما و دستگاه قضایی باصل آداب قضا مطابق به کلیات فقه شریف اسلامی استقلال و در نفس اجراءات مصونیت داشتند . مقام عالی قضا حیثیت کامل خود را بعد از تنفیذ قانون اساسی حفظ و تمام شعب و ارگان قضا در چوگات ستره محکمه تمرکز و انسجام حاصل نمود .

چنانچه ماده نود هفتم قانون اساسی تصریح میکند که قوه قضائیه یک رکن مستقل دولت است و وظایف خود را در ردیف قوه تقنینیه و قوه اجرائیه انجام می دهد و مواد دیگر این فصل بنا بر اهمیت وظیفه قضا تشکیل و صلاحیت قوه قضائیه تعیین ، تفتیش ، محاکمه عزل ، مسئولیت قضات ، صورت محاکمه ابلاغ و ارائه آسیاب حکم را از یک طرف و مرجع نهایی بودن ستره محکمه واجب التعمیل بودن فیصله های قطعی محاکم تطبیق قوانین و شریعت را در قضایای مورد رسیدگی ، توحید موافق قضایی ، توحید تشکیلات و صلاحیت قضایی و طرز العمل محاکمه را از

بوملاند و کتور عهد الحکیم ضیائی قاضی القضاات حسین ابراهیم بیانیہ در ادلین سمینار رؤسای مہاکم

راجع ميگردد .

اشعار نموده ام و همگان مستحضرند اين سمينار عالي را افتتاح و آغاز مي كنم . اميد

چنانچه پيغمبر صلي الله عليه و سلم در حديث صحيح وارد در كتب سته صحيحه خطاب به متخاضمين مي فرمايد . دو نفر از شما به خصوصي نژد من حاضر مي شويد و يكي از ديگر فصيح تر بوده و مرا تب دعوي خود راصحيح بيان ميكند و ديگر ي بدرستي بيان ومدافعه کرده نمیتواند و من به مقتضای ظاهر شريعت مقدس برای شخص فصيح حکم مي کنم اگر واقعاً حق به جانب نباشد بدانند که حکم من بر نفع آن به قطع از آتش صورت ميگيرد يعني حکم بظاهر شريعت به حق است و نظر ياتيكه محكوم له در واقع به حق نيست گناه بخود آن راجع است .

رياست تدقيق و مطالعات در تحويل و بهبود سيستم هاي قضايي سهم فعا لي داشته يك سلسله پلانيهاي انكشافی رابرای پيشبرد امور قضايي طرح گردانيده که برآوردن اين مامول بيشتر مربوط به اعزام پرسونل مسلکي وقضايي به مالک خارج ميشد . چنانچه در سال ۴۷ يکتعداد ما موريسن برای فراگرفتن تحصيلات عالي و تربيه بيشتر در رشته قضاء به مالک پيشرفته اروپايي اعزام گرديدند ، همچنان به تاسی از نظريات فوق يك سلسله قرار داد هاي کلتوري با کشور هاي ترقيه

بنابر آن توقع ما اينست که قضاوت و منسوبين محاکم نزاهت و قدسيت وظيفه و مکلفيت هاي خود را کاملاً درک کرده در انجام وظيفات و تامين حق و عدالت با خلوص نيت و صميميت و همکاري و معاونت با قوه اجرائيه و تقنينيه

هند ، لبنان و غيره در زمينه عقد گردیده است . يك اندازه سازمان و لوازم از قبيل موبيل و فرنيچر برای شعبات ستره محکمه از موسسات بين المللي خواسته شده ، يك تعداد کتب علمي ، حقوقي و قضايي که بالغ بر يك هزار جلد ميگردد در کتابخانه ستره محکمه مورد استفاده قرار گرفته است همکاري هاي کلتوري و مالي کشورهاي جهان برای نشر و طبع کتب مفيده و مورد ضرورت و اعطاي بورسهاي تحصيلي و ستاژ برای رسانيدن و تربيه بيشتر پرسونل مسلکي و قضايي هنوز هم جريان دارد .

دولت دوش بدوش بفتح وطن و وطنداران گرامي مجاهدات و ورزند راستکاري و نيکو کاري را در همه اجوالي شعاع خود سازند تا ميان طبقات مردم و قضات و ساير مامورين دولت عموماً احترام متقابل و علايق حسنه برقرار

بوده خدمت گذاري به مفهوم واقعي آن در راه رفاه جامعه و آسايش و حفظ حقوق همه بيمان آمده و اعتماد مردم را به سوي تمام دستگاه هاي دولت افزايش بخشند چنانچه ستره محکمه از همکاري هاي قوه اجرائيه و تقنينيه که درين فرصت اندک بروز داده اند متشکر است .

مديريت عمو مي تشکيلات و خدمات قضايي:

اداره مذکور بداخل لايحه وظيفات خود به ترتيب آني اجراآت مي نمايد :

۱ - ترتيب و تطبيق پروگرامهاي تعليمي (سيمينارها ، کورسهاي مسلکي ، تربيتي و ستاژ) .

۲ - تهيه وسايل انكشافی ذهني قضات و اعضاي مسلکي قوه قضائيه با استفاده از وسايل ممکنه سمعي و بصري .

۳ - وارسو و مراقبت کانکور قضاوت .

۴ - تهيه و ترتيب راپور ، تهيه پرسونل قضايي مسلکي و اداري دستگاه قضا .

به منظور اينکه با بيمان آمدن ستره محکمه و تطبيق تشکيلات جديد و پلانيهاي انكشافی قضاء بعضي مشکلات قضايي و اداري محاکم ولايت و ولسواليها به صورت خوبتر درک شده بتواند و اصلاحات بهتري در رفع

مشکلات رونما گردد از روساي محاکم ولايات ، کشور دعوت بعمل آمد تا در اولين سيمينار رؤساي محاکم که بعد از تشکيل ستره محکمه انعقاد مي يابد اشتراک ورزيده اکنون بياري خدای توانا جل مجده باسباس ارشادات قيمتدار

اعليحضرت معظم همايوني شاه عدالت تستر ما که در انتتاحت ستره محکمه ارشاد فرمودند که مکرراً در خطابه هاي علمي وقضايي

ریاست محکمه اختصاصی اطفال :

الف - هدف تاسیس :

از آنجائیکه جرم به حیث یک پدیده اجتماعی منبسط به علل مختلف است . قانون جزاء نظر به ماهیت جرم و اندازه سن

مجرمین دسته بندی های مختلفی را در زمینه پیش بینی و آنرا قابل تمویل دانسته است ، چه آن خورد سالان و اطفال ممیز مرتکب جرایم مختلف می شوند که نمیتوان آنها را مطابق قوانین و شرایط کلان سالان در محاکم عمومی مجازات نمود .

بناسی از نظریات فوق محکمه اختصاصی اطفال به تاریخ ۳ حوت ۴۷ از طرف شورای عالی قوه قضائیه تصویب گردید . این محکمه متشکل از یک نفر رئیس و چهار نفر اعضای ذوالحکم بوده و در حمل سال ۱۳۴۸ به کار آغاز نموده است .

ب - مقررات منبسط به محاکم اطفال حاوی ۳۰ ماده ذیل است که پس از منظوری از حضور اعلیحضرت معظم همایونی بمنصه اجراء قرار گرفته است .

ماده ۱ - این مقررات قواعد منبسط به اجراء و محاکمه تادیبی خورد سالان را تنظیم میکند .

ماده ۲ - رسیدگی بجرایم خوردسالیکه سن او بلندتر از (۷) و کمتر از پانزده سال باشد از صلاحیت محاکم اطفال است .

ماده ۳ - خوردسالیکه سن هفت را تکمیل نکرده باشد به هیچ صورت تحت تعقیب پولیس و خائونالی قرار گرفته نمیتواند .

ماده ۴ - خوردسال که سن او الی پانزده سال باشد - در صورت تیکه مرتکب جرم گردد محکمه برای او جزای تادیبی مناسب حالش تعیین میکند یا محکمه میتواند او را به ولی شرعی اش بسپارد تا مسئولیت تربیت و حفاظت او را طبق هدایت مقام مربوط به

عهده بگیرد و یا خوردسال را به دارالتادیب و یا محل دیگری طبق تجویز حکومت اعزام میدارد حداکثر اقامت خوردسال در مراجع مذکور متجاوز از پنج سال بوده نمیتواند .

۵ - تهیه و تدارک فوریه های وثایق ، فیصله ها و سایر اسناد و مدارک بمنظور استفاده از آن در امور دفتر داری مسلکی محاکم .

۶ - ترتیب و تنظیم فهرست عمومی مامورین قضایی ، اعضای مسلکی ، اداری محاکم قوه قضائیه به اساس قدامت ، درجه تحصیل و اهلیت آنها غرض استفاده از بورس های تعلیمی و ستازها .

۷ - اقدامات مقتضی برای بسجود آمدن کتابخانه مجهز با کتب شرعی ، حقوقی و قضایی بر حسب نیاز مندهای دستگاه قضاء .

۸ - ترتیب احصائیه اجراءات محاکم ولایات .

۹ - اجراءات در باره سالیسر مسائلیکه عند الزوم از طرف مقامات محترم صلاحیتدار باین اداره جهت اجراء سپرده میشود .

۱۰ - ترتیب احصائیه تعمیرات منبسط به قوه قضائیه .

مدیریت نشرات بملوه نشر و چاپ مجله مامور قضاء اثر و کتب مفیده را که با مسلک قضاء و تنویر اذهان عامه سودمند باشد عندالزوم به طبع میرساند . گزارشات مفصل سیمینار و سایر محاکم مرکز و ولایات ضمن سالیسر نشرات ستره محکمه به صورت یک رساله علیحده طبع و انتشار یافته است . (سیر تکامل و انکشاف قضاء در افغانستان) نام رساله دیگری است که در اواخر سال ۴۷ از طرف شعبه نشرات ستره محکمه به طبع رسیده است .

تشکیلات قوه قضائیه :

الف - محاکم عمومی : این محاکم عبارت است از ستره محکمه ، محکمه عالی تمیز ، محکمه عالی استیناف مرکزی ، محکمه عالی قضا ، محاکم ولایات و محاکم ابتدائیه .

ب - محاکم اختصاصی : عبارتند از محاکم اطفال ، محاکم ترافیک ، محاکم اختصاصی مامورین ، محاکم کار و کارگر .

قوانین

ماده ۵ - در صورت تیکه يك یا چند نفر خورد سال به شرکت اشخاص دیگر مرتکب جرم گردیده و یا در ارتکاب جرم معاونت کرده باشند تنها باحوال مجرمین خوردسال در محکمه اطفال رسیدگی میشود .

ماده ۶ - تشخیص و تثبیت سن خوردسال و طیفه قاضی است به ملاحظه تذکره و در صورت شبیه بالای تذکره به نظریه اهل خبره و ظاهر الحال سن او را تعیین میدارد.

تعیین و تثبیت سن خورد سال به اعتبار تاریخ وقوع جرم صورت میگیرد .

ماده ۷ - بادر نظر داشتن احکام مندرج ماده ۱۹۲ قانون اجرا آت جزای محکمه ذیصلاح محکمه محل اقامت فامیلی خوردسال میباشد مگر در حالاتیکه رسیدگی به حالت طفل ایجاب محل دیگری را نماید .

ماده ۸ - محکمه به کلیه جرایم خوردسالان به طور سری رسیدگی مینماید در محکمه فقط اولیا - وکیل مدافع و اشخاص صیغه

نظر آنان در تحقیقات مقدماتی جلب شده و شهود و مطلعین و نماینده دارالتادیب که محکمه حضور آنها را لازم میدانند احضار خواهد گردید .

نشر جریان محاکمه به وسیله مطبوعات یا رادیو یا فلمبرداری یا افشاری هویت و مشخصات متهم به کلی ممنوع است .

ماده ۹ - خورد سالیکه مرتکب فعل قیاحت گردد قاضی او را در جلسه محاکمه تا دیب میکند و یا به تسلیمی او به اشخاص مندرج ماده (۴) امر مینماید .

ماده ۱۰ - خورد سالیکه چندین جنایت و یا جنحه را مرتکب گردد همه جرایم ارتکابی یکمرا تبه در عین محکمه تحت واری قرار میگیرد تعدد مجازات در اثر تعدد جرایم در باره خورد سالان جواز ندارد.

ماده ۱۱ - خورد سالیکه بائر حکم محکمه به ولی شرعی و یا شخص دیگری سپرده میشود اخذ تعهد تحریری مبنی بر اینکه حسن اعمال او را در آینده مرا قیمت نماید حتمی دیده میشود .

ماده ۱۲ - در صورت تیکه قاضی در ختم تحقیقات خورد سال را غیر عادی تشخیص کند بعلت لجه خورد سال در موسسات مربوط قرار صادر نماید و اگر نقص را در تربیت یا محیط اجتماعی خورد سال پداند به اصدار قرار یا تطبیق مقررات تربیتی مینماید .

ماده ۱۳ - قاضی اطفال صلاحیت دارد در صورت تیکه رفتار خورد سال شایسته اغماض باشد به صدور قرار مبنی بر اخطار اقدام و یا از صدور حکم به منظور اصلاح طفل تاخیر نماید .

ماده ۱۴ - خورد سالان پانزده ساله و متجاوز از آن اگر مرتکب قیاحت و یا جنحه گردند محکمه یکی از طرق ذیل را اختیار مینماید :

الف - خورد سال را مطابق مقررات شرعی تعزیر مینماید اما باید در تعزیر مذکور عدم تخریب خورد سال و نوبالقی او را به حیث حالت مخففه عمومی در نظر بگیرد .

ب - خورد سال را به اشخاص مندرج ماده (۴) تسلیم میدهد .

ماده ۱۵ - محکمه اطفال بر حسب گذارش تیکه از وضع خورد سال تعلیم و تربیت آنها از طرف دارالتادیب و یا غیره منابع تربیتی ارسال میگردد میتوانند در تصمیمات سابق یکبار دیگر تجدید نظر نمایند باین طریق که مدت های مذکور را یک ربع تخفیف دهد و در مورد تصمیمات دایر باعزام طفل به دارالتادیب میتواند تصمیم مزبور را به تصمیم مبنی بر تسلیم خوردسال به ولی شرعی تبدیل نماید .

قرار محکمه اطفال درین باب قطعی است .

ماده ۱۶ - رسیدگی بجرایم مستلزم اعدام و قصاص خورد سال پانزده ساله و متجاوز از آن از صلاحیت محاکم اطفال نمی باشد .

ماده ۱۷ - هرگاه خورد سالان بسین بسنین پانزده سال تمام و هجده سال تمام مرتکب جنایتی گردد که مستلزم اعدام و قصاص نباشد مجازات آنها از پنج سال تجاوز کرده نمیتواند و در غیر جنایات نیز در مجازاتشان تخفیف بعمل می آید .

جای مشکوک و غیر قابل اطمینان و یا مسکن تهمت رفت و آمد نماید .

۵ - به چنان اعمالیکه باعث خرابی اخلاق خودش و دیگران گردد دست زند .

۶ - به تکلیف انحراف کننده اقدام نماید و یا معروض به خطر انحراف ورزی باشد .

ماده ۲۴ - تعقیب و اقامه دعوی خوردسالان در فقرات جزایی از وظیفه مدعی العموم مخصوص خورد سال است .

مدعی العموم اطفال طبق لایحه علیحده که از طرف وزارت عدلیه ترتیب می یابد اجراءات مینماید .

ماده ۲۵ - مصارف خورد سال که در اثر حکم محکمه تحت نظر شخصی یا موسسه مخصوص قرار میگیرد از پدر ، مادر و یا کسیکه قانوناً بایستی نفقه خورد سال را بدهد اخذ میگردد هر گاه نفقه دهنده استطاعت نداشته باشد از موسسات خیریه مساعدت میشود .

ماده ۲۶ - قضات محاکم اطفال و یا کسانیکه از طرف آنها موظف میگرددند لاقبل هر سه ماه یکبار تبه شخصاً از دارالتادیب و غیره جاهائیکه خورد سالان به منظور تادیب و تربیه تفویض گردیده بازدید و نسبت با امور و طرز تعلیم و تربیت و پیشرفت اخلاقی آنها رسیدگی نموده و نتیجه را به ستره محکمه تقدیم مینمایند .

ماده ۲۷ - محکمه اطفال مکلف است چگونگی تطبیق قرار خود را مبنی بر معالجه و یا تربیه خورد سال صادر نموده بصورت متداوم مراقبت نماید .

ماده ۲۸ - محکمه حین مراقبت تطبیق قرار مبنی بر معالجه یا تربیه خورد سال تدابیر مقتضی را به حیت تدابیر مکمله یا متممه اتخاذ کرده میتواند .

ماده ۲۹ - فیصله محاکم اطفال نهایی و قطعی است .

ماده ۳۰ - این مقررات سه روز بعد از نشر در مجله قضاء نافذ است .

ج - فورمه جائیکه در مورد سوابق جرمی وضع فامیلی و محیطی اطفال ترتیب گردیده است :

وفق ماده ۱۹ مقررات مربوط به اجراءات و محاکمه تادیبی خورد سالان اشخاص موظف را به علم آوری مفصل و دقیق در اطراف زندگی محیطی ، فامیلی و محیط اجتماعی در فورمه های مخصوص مکلف گردانیده اخیراً شش نوع فورمه که بنام کارات مخصوص

ماده ۱۸ - رسیدگی به جرائم بین سن مجاوز از پانزده سال الی ختم سال هجده از صلاحیت محاکم عمومی است ولی تکمیل دوسیه و شکلیات دوسیه مانند دوسیه اطفال تنظیم میگردد .

ماده ۱۹ - خورد سالیکه مرتکب جرم گردد علم آوری مفصل و دقیق در اطراف زندگی محیطی - فامیلی و محیط اجتماعی او در فورمه های مخصوص از طرف اشخاص موظف بعمل آمده توأم با دوسیه تحقیق غرض وازسی واستنتاج از احوال عمومی خوردسال به محکمه تسلیم داده میشود .

ماده ۲۰ - هرگاه شخصی در اثر اعمال جرمی خورد سال متضرر گردد حق دخالت را در محکمه جزایی خورد سال نداشته و تنها از طریق محکمه حقوق مطالبه جبران ضرر را علیه ولی یا وصی یا محافظ قانونی طفل نموده میتواند .

ماده ۲۱ - محکمه اطفال صلاحیت واریسی از قوانین و امارات و صلاحیت اصدار امر تلاشی و گرفتاری را دارد احکام قانونی اجراءات جزایی مربوط به بررسی قوانین امارات گرفتاری و تلاشی تا جائیکه بماهیت مقررات مربوط به محاکمه اطفال توافق داشته باشد قابل تطبیق دانسته میشود .

هرگاه محکمه در ختم تحقیق باین نتیجه برسد که سن خورد سال متجاوز از (۱۵) سال تمام است دوسیه را به مدعی العموم مسترد میدارد تا از طرف محکمه ذیصلاح تحت رسیدگی گرفته شود .

ماده ۲۲ - احکام قانون اجراءات جزایی در قسمت مصارف شهرد ، اهل خیره ، طبیب و غیره جیمین در محاکم اطفال نیز تطبیق میگردد .

ماده ۲۳ - مامورین ضبط قضایی مکلف اند دوسیه های خورد سالان ذیل را به منظور اتخاذ تدابیر تادیبی و یا اصلاحی به محکمه اطفال ارجاع دارند :

۱ - خورد سالیکه وضع ، سنجیه ، محیط ماحول او مایل و یا راغب به ارتکاب تخلف و انحراف کند .

۲ - از کنترو ل معقول ولی به صورت مکرر کناره جوئی کند و یا مکرراً خود را از تحت کنترو ل معقول ولی یا وصی خارج نماید .

۳ - بدون دلایل معقول و یا بدون اجازه ولی به صورت مکرر منزل و یا برای بیشتر از یک روز ترک کند .

۴ - با اشخاص مشهور با لفساد تماس و معاشرت ورزیده و یا به صورت مکرر به

تاخیر ننموده در موضوعات قبا حتی طفل را در جلسه محاکمه تادیب نموده میتواند احکام قانونی اجراءات جزایی در قسمت مصارف شهود، اهل خیره، طیب و مترا جمین در محاکم اطفال معرفی گردیده هر گاه طفل تحت نظر شخص یا موسسه مخصوص قرار بگیرد طبق حکم محکمه والدین یا اشخاصیکه به نفقه طفل مکلفیت قانونی پیدا مینمایند مصارف او را می پر دازند اگر نفقه دهنده استطاعت نداشته باشد از موسسات خیریه مساعدت بعمل می آید.

د - وجایب و تکالیف مدعی العموم اطفال:
مدعی العموم میت اطفال طبق لایحه که از طرف وزارت عدلیه ترتیب می یابد اجراءات می نماید. مامورین ضبط قضایی مکلف اند دوسیه های خورد سا لان ذیل را به منظور اتخاذ تدابیر تادیبی ویا اصلاحی محکمه اطفال ارجاع دارند.

۱ - خورد سا لیکه وضع، سنجیه، محیط ماحول او مایل ویا راعب به ارتکاب تخلف وانمود کند.

۲ - خورد سا لیکه از کنترل معقول ولی به صورت مکرر. کناره چو پی کند ویا مکرراً خود را از تحت کنترل معقول ولی یاوسی خارج نماید.

۳ - خورد سالیکه بدون دلایل معقول ویا بدون اجازه ولی بصورت مکرر منزل را برای بیشتر از یک روز ترک کند.

۴ - با اشخاص مشهور با فساد تماس و معاشرت ورزیده ویا به صورت مکرر بجای مشکوک ویا غیر قابل اطمینان ویا مسکن تهمت رفت آمد نماید.

۵ - به چنان اعمالیکه باعث خرابی اخلاق خودش و دیگران گردد دست زند.

۶ - به تکدی انحراف کننده اقدام نماید ویا معروض به خطر انحراف ورزی باشد.

مدعی العموم میت مخصوص اطفال درشش ماه اول سال ۴۸ هجده دوسیه خورد سا لان را بر یاست محکمه اختصاصی اطفال جهت حل و فصل موضوعات فرستاده که از آنجمله شش دوسیه به صورت قطعی فیصله گردیده است. متباقی آن نسبت عدم حضور متهمین و تاسیس دارالتادیب تا الحال لاینحل مانده است باید گفت که در سا یر محاکم هر گاه متهم بعد از چند جلب به محکمه حاضر نگردد از تکمیل و خانه پری فوریه استحضاری محکمه ذیصلاح به اصدار حکم غیابی متصل میشود. اما محکمه اختصاصی اطفال مقرره

خورد سا لان متهم مسمی میباشند ترتیب و به ملاحظه مقام آمریت عمومی اداری قوه قضائیه رسانیده شده تا بعد از این دوسیه های اطفال متهم را توام با خانه پری فوریه های متذکره ارسال بدارند هر گاه فوریه های مذکور توام با دوسیه طفل به محکمه ارسال نشود دوسیه مسترد خواهد شد.

نمونه فوریه های متذکره پس از تکثیر به اداره عالی خائونالی وزارت عدلیه و تمام محاکم مربوط رسماً ارسال گردیده تا از موضوع آگاه باشند. فوریه ها زندگنی طفل را مجسم نموده علت وانگیزه جرم ارتکاب شده را به موازین اصول علمی و دقیق روشن می سازد. قضات را در اتخاذ تصمیم معقول و موثر طوری دلخواه یاری مینمایند چه از درجه معرفت و تحصیل، پیسواد و وضع اجتماعی، شرایط ماحول، دارایی، ناداری معیار پابندی به شعار دینی و دسپلین، شغل و پیشه گذشته و حالیه، سکونت گذشته و فعلی، سابقه جرمی، سلوک و وضع مربوطین و همسا به گان والدین اقارب و اشخاصیکه طفل متهم با ایشان در تماس میباشد قضات میتوانند تصمیم معقول اتخاذ نمایند هکذا با ملاحظه این فوریه ها از شغل و پیشه، درجه تحصیل، سکونت طرز اجرای فعل معیار پابندی به دسپلین روشن خورد سا لان متهم با همسا لان، نوع اشتغال و مصروفیت آنها معلومات بدست آمده اگر خورد سا لان متهم متعلم مکتب باشد از هم صنفان و مر بیون را جمع به وضع او معلومات اخذ شده واز هیات اداری و تدریسی ونگران صنف بالتفصیل استفسار بعمل می آید. سنندرد اوسط نمرات باحاضری آن نمرات تهذیب و اخلاق، درجه صنفی، علت ناکامی و اخراج از مکتب نیز در فوریه ها گنجانیده شده است.

همچنان فوریه ها دوکتور موظف را مکلف میدانند تا از سن خورد سا لان متهم اندازه تعقل حالت روحی، صحت وهریضی آن معلومات مستند ارائه بدارند. همچنین مامورین ضبط قضایی وفق این فوریه ها مکلفیت دارند تا درباره نوع جرم، درجه جرم، علل و انگیزه جرم، سلوک متهم، حرکات و سوابق اخلاق متهم، موضوع حیات و معات والدین خورد سا لان متهم معلومات بدست رس محاکم اطفال بگذارند. بامدنظر داشتن مراتب فوق هر گاه قاضی رفتار خورد سا لان را شایسته اغماض بداند به منظور اصلاح طفل در صدور حکم

داده میشود .

همچنان محکمه ولایات خوست ، شنوارو کتواز مانند محاکم سایر ولایات به ریاست محکمه ارتقاء یافته اند که با این صورت تعداد ریاست های محاکم اکنون به ۳۱ ریاست بالغ میگردد . در حال حاضر پرسوئل مورد ضرورت و احتیاج ستره محکمه طبق احکام ماده (۷۶) قانون تشکیلات و صلاحیت قضایی

از فارغ التحصیلان پوهنځی حقوق و شرعیات تهیه میگردد به قسمیکه پس از اخذ امتحان کانکور و گذشتادن یکسال ستاز علمی و نظری مطابق پروگرام موضوعه و کورسهای کدر قضاء که در ستره محکمه دایر است فارغ التحصیلان مزبور حق شمولیت را در کدر قضاء حاصل می کنند . چنانچه در سال ۴۷ به تعداد چهل نفر ستاژیر از کورس های کدر قضاء سند فراغت حاصل کردند که امروز در شعبات اداری و قضایی ستره محکمه مصروف کار میباشند . امسال نیز به تعداد پنجاه و یک نفر ستاژیر که بیشتر شان از محصلین پوهنځی های حقوق و شرعیات اند شامل این کورس بوده و تا اخیر سال ۴۸ پروگرام های مرتبه کورس کدر قضاء را تعقیب می نمایند .

به صورت عموم تعداد مجموعی قضات و اعضای ذوالحکم محاکم مربوط به ستره محکمه به ۶۴۱ نفر بالغ میگردد از آن جمله ۱۳ نفر آنداری درجه دکتورا و ما فوق لیسانس و تخمیناً ۴۲ نفر آن قضات لیسانسه و متبقی فارغ التحصیلان مدارس دینی بوده و یکمده محدود از آنها تحصیلات خصوصی دارند .

عواید سال ۱۳۴۷ و شش ماه اول سال ۱۳۴۸ ستره محکمه :

عواید یکه از طریق محاکم به مدیریت تشکیلات و خدمات ارائه گردیده است بالغ به ۱۰۹۲۶۷۲۸ - افغانی میگردد این عواید را محاکم بیشتر از مدارک آتی حاصل داشته است :

- ۱ - قیمت وثیقه
- ۲ - محصول فیصدی وثیقه
- ۳ - محصول صورت حال
- ۴ - تعزیر بالمال
- ۵ - سایر عواید قانونی .

عواید شش ماه اول سال ۴۸ ریاست های محاکم و محاکم مربوطه بالغ به ۲۴۲۷۷۹۲۰۰۰ افغانی میگردد که نسبت به عواید شش ماه اول سال ۴۷ افزایش قابل ملاحظه در آن دیده میشود .

متذکره حکم غیاثی را نسبت اهمیت موضوع خورد سالان مرغی ندانسته جهت حاضر شدن مشمولین دوسیه در هر پانزده روز جلب ارسال میدارد که این وضع باعث عدم حل و فصل دوسیه گردیده تا خیری در زمینه رخ میدهد .

۵ - دارالتا دیب :

چون دوسیه های بکتهاد متهمین خورد سال بین سنین ۹ الی ۱۵ که برای غور و تحقیق بیشتر به ریاست محکمه اختصاصی اطفال ارسال میگردد ایجاب می نمود که بعضی آنها تحت تدابیر امنیت و اصلاحی قرار داده شوند بنا به ریاست محکمه اختصاصی اطفال موجودیت دارالتا دیب را یک امر ضروری می داند .

(لایحه دارالتا دیب در ماه اسد سال ۱۳۴۶ مرا حل قانونی را طی نموده و در جریده رسمی نشر شده است در ماده ۳۵ آن صریحاً تذکر رفته احکام این لایحه از تاریخ نشر آن در جریده رسمی نافذ است ازینرو محکمه اختصاصی اطفال و سایر دیوانهاییکه به جرایم اطفال رسیدگی میکند مکلف اند مطابق احکام مسندرج ماده (۵) لایحه دارالتا دیب برخی از خورد سالان بین سنین ۹ - ۱۵ را در اثر ارتکاب جرم بعد از محاکمه به دارالتا دیب به غرض اصلاح و تربیت اعزام بدارند) .

دیوان جرایم ترافیکی :

همچنان دیوان خاص جرایم ترافیکی باسناد ماده ۲ - ۶۳ قانون صلاحیت تشکیلات قضا جهت حل و فصل جرایم ترافیکی که در مرکز ویا ولایات رخ دهد در کدر ریاست محکمه عالی استیناف مرکزی تاسیس گردید تا جرایم مزبور را در مرکز ولایات بصورت استیناف مورد رسیدگی قرار دهد . دیوان خاص آن در ماه اسد ۴۸ شروع بکار نموده است که مرکب از یک نفر آمر و دو عضو میباشند .

دیوان جرایم ترافیکی قضا یا بصورت محکمه ابتداییه رسیدگی میدارد . استیناف آن در دیوان خاص ترافیکی استیناف عالی تحت غور و فیصله قرار میگیرد .

در ولایات دوسیه های وقایع ترافیکی را دیوان جرایم علیه امنیت عامه بصورت محکمه ابتداییه رسیدگی می نماید و استیناف آن در دیوان خاص جدید التاسیس ریاست عالی استیناف مرکزی که قبلاً دیوان جزاء از آن رسیده میگرد تحت غور و فیصله قرار

تقنينيه قو

دشوري ددولسمي دوري دڅلورم كال دلمري

او دوهمي غونډې جريانات

په ولسي جرگه كېښي

دميزان ۲۲ :

معلم همايوني اعليحضرت دسپهار په ۱۰ بجود شورا د دولسمي دوري دڅلورم كال لومړنۍ عادي غونډه په ولسي جرگه كېښي پرايستله .

شاهانه ذات په خپلو قيمتدار واړشادانو كېښي وفرمايل :

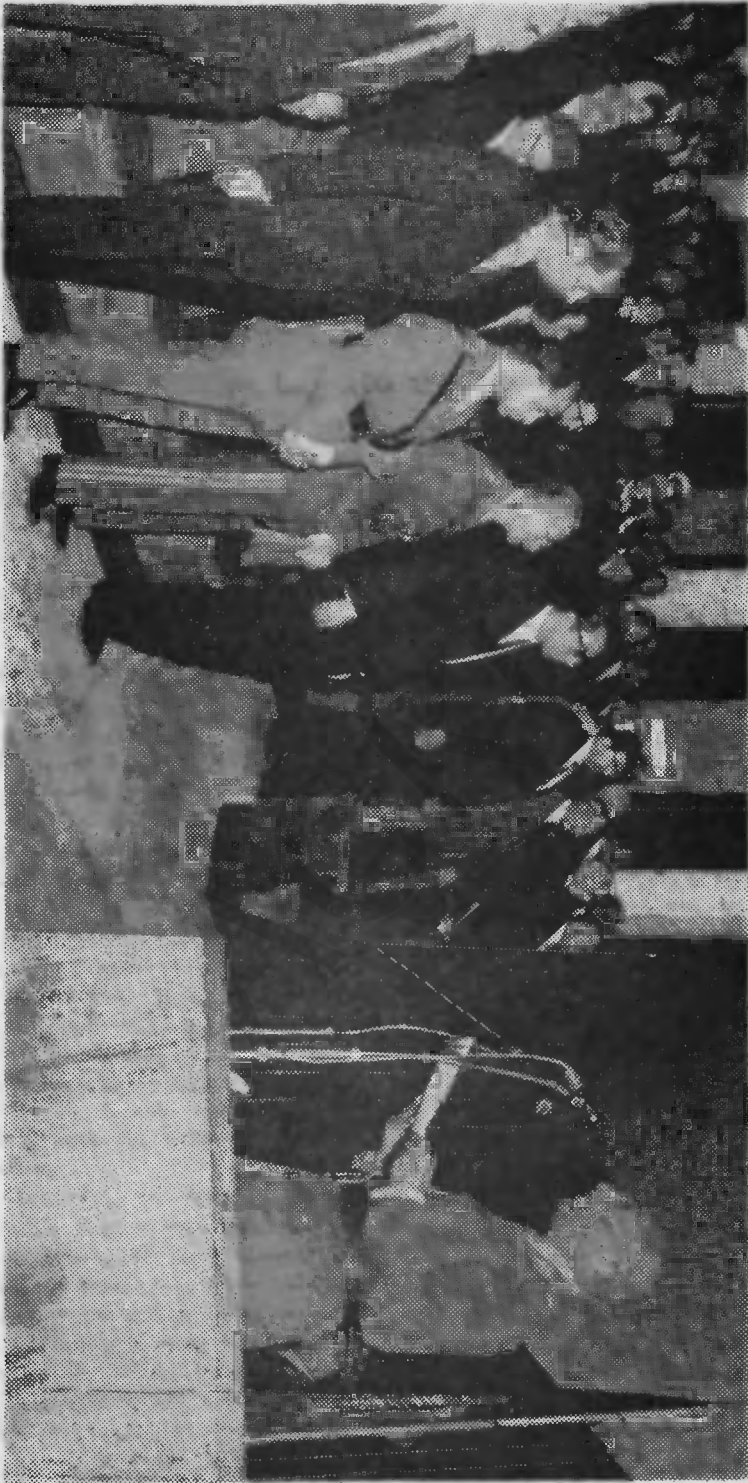
زما عزیزانو دشورا د دواړو جرگو غړو ا خوشحاله يم چه د دی تقينه دوری دکالني غونډی دپرايستلو په مناسبت يو ځل بيا دتاسو سره گورم په دی غونډی سره دشورا د دولسمي دوري څلورم او وروستي كال شروع كېږي .

په تيرو در يو كلونو كېښي دشورا د فعاليتو او د دولت دنورو قواو سرهدهني دروايطو څخه په مملكت كېښي د ديموكراسۍ دتطبيق په لاره كېښي گټورې تجربې لاس ته راغلي دي . دغه تجربې يو مسلم حقيقت څرگند وي چه د دولت په نوي نظام كېښي د دري گونو قواوو همكاري د مسئوليتونو په در ك كولو او دهغو دصلاحيتو نو په حدود كېښي استفاده دپر مختك او برياليتوب مهم عامل دي .

په حقيقت كېښي دغه قواوي دهغووظيفو په اجرا كولو كېښي چه قانون دهغو په اوږو ايښي دي وروستي هدف ته درسيدلو په لاره كېښي چه دديموكراسۍ د اساسا تو پرېنا ديوي هوسا او مترقي ټولني جوړول دي يو دبل مويدي او متممي دي .

ددغه لوړ هدف تايمين نه يوازي ددولت د دري گونو قواوو تر مينځ د تفاهم دروحې پيدا كولو ته اړه لري بلكه د دولت دقانوني فعاليتو نو سره د ملت دټولو افراد و خصوصاً د منورينو او روشن فكرانومرسته

هيله لرم چه د مملكت د مختلفو چا رو په با بد تصميم نيولو په وخت د دی مهم حقيقت در ك كولو ته هم پوره توجه وشي ، هدف په چاپير كوښښونو توحيد ، دنوي نظام ثبت او استقرار او ددی نظام سياسي اقتصادي او اجتماعي كلي هدفونو ته درسيد لو په غرض د فكر او عمل متمرکز كول يواز نې لارده چه كولای شي دټولو قواو سعی او فعاليت مشرو او مطلوبونتيجو ته ورسوي . لوی څښتن (ج) دی دهغومهمو وظيفو اومسئوليتنو په سر ته رسولوكېښي چه دملت او د خپل تاريخ په مخ كېښي ئي په غاړه لري ستاسو د ټولو مددگار وي دلوی څښتن(ج) ددربارڅخه دتوفيق په هيله دادی د اساسي قانون دنهمي مادي د حكم سره سم د افغانستان د شورا د دولسمي دوری كالني غونډه دهغه لوی ذات په سپېڅلي او ستر نوم افتتاح كوم .

مہتمم توگوانگ ہمایونی اعلیٰ حضرت ت کلہ چہ د شوری د خلور م کل ل لہری غونہ بہ چلو قیمتارو ارشادانو سرہ افتتاح کوی

دېمیزان ۲۴ :

دولسی جرگی د جرگه گڼو غونډو د شوری دوکیانو ددوبی له رخصتی نه ورو سسته دخلور م کال د لومړی نیو غونډو په اساس شروع شوی .
دپښتونستان دچارو جرگه گڼی په خپله غونډه کښی نی د ملگرو ملتو په مؤسسه کښی د افغانستان دایمی نماینده او د ملگرو ملتو د عمومی ټولنی په درویشمه دوره کښی دافغانی هیئت د رئیس بناغلی عبدالرحمن پڑواک دوینا په شاوخوا کښی یی بحث او خبری وکړلی .

دپښتونستان دچارو په جرگه کښی د خوشحال خان دلپسی په باره کښی د جرگه گڼی دغی یو دمشنا هډو پر رپوټ بحث وشو او فیصله وشوه چه را تلو نکی غونډی ته دی دپوهنی دوزارت معین اودنانونی تدریساتو رئیس جرگه گڼی ته حاضر او په دی باره کښی د توضیحات ورکړی .
دعامه فوایدو دچارو په جرگه کڼی د رهنی او تعمیراتی بانک مرستیال گڼون وکړ او دنوموړی بانک د تحصیل وپوزوونو په باره کښی یی دوکیانو یو بښتنو ته ځوابونه وویل .
دتقتین او عدلی چارو جرگه گڼی په خپله غونډه کښی د مدافعو وکیانو دچارو دتنظیم پرقانون بحث وکړی .

دېمیزان ۲۵ :

دولسی جرگی د مخابراتو اومواصلاتو دچارو دجرگه گڼی په لومړنی غونډه کښی دمخابراتو وزیر انجنیر محمد عظیم گران گڼون وکړ او دهیواد دمخابراتی وسیلو په باب یی دجرگه گڼی دغی یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .
همدغه راز د پښتونستان دچارودجرگه گڼی رئیس وکیل عبدالقدوس مېمند ددغی جرگه گڼی له غړیو سره دخوشحالخان دلپسی تدریسی جریان او لیلیه وکتله .

دېمیزان ۲۶ :

دولسی جرگی د بین المللی روابطو جرگه گڼی په خپله غونډه کښی د ملگروملتو په مؤسسه کښی دافغانی دایمی نماینده اولوی سفیر بناغلی عبدالرحمن پڑواک وروستی وینا موضوع دبحث لاندی نیوله اوفیصله شوه چه دخارجو چارو له وزارت څخه دی د بناغلی پڑواک دوینا ټول متن د زیات غور دپاره وغوښتل شی .
همدارنگه نوموړی جرگه گڼی دسیناحینو داخلیدل اود هغوی دویزی صادریدل د کتنی لاندی ونیول چه له یو لې بحسث او خبرو څخه وروسته فیصله شوه چه په راتلونکی غونډه کښی دی بناغلی داخله وزیر جرگه گڼی ته ولبلل شی او دوکیانو پوښتنو ته دی ځواب وواپی .

دېمیزان ۲۹ :

ولسی جرگی د خلور م کال په لومړی نیو غونډوکښی په کار پیل وکړ او د پوهنتون دقانون مسوده یی دغور لاندی ونیو له .
غونډه دولسی جرگی د رئیس دکتور عبدالظاهر په ریاست جوړه شوی وه .
همدارنگه دولسی جرگی د پښتونستان د چارو جرگه گڼی د ملگرو ملتو په مؤسسه کښی یی دافغانستان د دایمی نماینده او لوی سفیر بناغلی عبدالرحمن پڑواک د وینا موضوع په دپښتونستان دقضی په باره کښی یی په عمومی مجمع کښی دتلی دمیاشتی په اتلسمه ورځ څرگنده کړی وه د افغانی نماینده دڅرگندولو اودپاکستان دنماینده دځوابو یو سره یی بیاد بحث لاندی ونیوله چه له یو لې غور څخه وروسته د جرگه گڼی دغوښتنی په اساس له غړی نه وروسته په دروېجو د خارج وزارت د سیاسی روابطو مدیر دکتور سعد الله غوثی او سیاسی لوی مدیر دکتور روان فرهادی جرگه گڼی ته حاضر شول او په دی برخه کښی یی دپښتونستان دجرگه گڼی دریس اوغړی پوښتنو ته ځوابونه وویل .

دېمیزان ۳۰ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی د سرپرست بناروالیو د کار د دوام او د وزیرانو دعالی مجلس دپنځمی فقری دفیصلی په باره کښی دتقتین او عدلی چاروود جرگه گڼی نظریه په دی باره کښی د بحث لاندی ونیول شو او درایو په اکثریت فیصله شوه چه دنوی قانون انفاذ چه دگڼی جرگه گڼی د دوز جرگو له خوا تر بحث لاندی نیول شوی دی دغه موضوع دی بیرته

دبدفورد دموترونودپلورولو په باره کښی افغانستان ته دانگلستان حکومت د دوه سمسو وزرو پونډو پور قرار داد دمالی چارو په جرگه گڼی کښی له غور او مباحثی څخه وروسته تصویب شو .
همدارنگه په دی جرگه گڼی کښی دخلور سوو بسترو د روغتون دجوړیدو قرار داد چه دشوروی اتحاد له پور څخه جوړپری تصویب شو .

دقتنین او عدلی چارو جرگه کې ته وسپارل شوی .
 همدارنگه په دی غونډه کېښی دیو هنی نوزارت دیو نسکو د ملسی کمیسیون غونډی ته دغړی په حیث دو لسی جرگی له غږیو ددوو تنو د نه لیب لو په باره کېښی دفرهنکی چارو دجرگه کې فیصله هم تائید اوتصویب شوه .

همدغه راز دولسی جرگی په عمو می غونډه کېښی دخلو ینت زرو تنو غنمو او دنیاتی غوږ یو دخلورزرو تنو او دامریکی له متحده ایالتو نو څخه دکنده هار دپیزلی برېښنا دجنریترونو د اخیستلو دپاره داتوزرو دآلرو د پور دقرار دادو نو په باره کېښی دمالی او بودجی دچارو د جرگه کې نظریه تائید شوه .

غونډه دولسی جرگی د رئیس دکستور عبدالظاهر په مشر ی جوړه شوی وه .

دعقر پ اول :

دولسی جرگی د ینتو نستان دچارو جرگه کې د خوشحال خان دلپسی دتدریسی مشکلاتو پسر موضوع بحث وکړ او د جرگه کې دغړیو په غوښتنه په لسو بجو دوهم معین ښاغلی محمد عارف غولی او دپوهنی وزارت د ثانوی تدریسا تو رئیس ښاغلی غلام علی آئین په داسی حال کېښی چه دخوشحال خان دلپسی مدیر له هغوی سره ملگری و جرگه کې ته حاضر شو او دخوشحال خان دلپسی او لیلی دتدریس د طرز او دچارو د ټپه والی په باب یی د جرگه کې د رئیس او غږ یو پوښتنو ته خواب ووايه او هم د دوهم معین ښاغلی غوږی له خوا ځینی یاد داشتو نه واخیستل شسو .

دعقر پ ۲ :
 دقتنین او عدلی چارو په جرگه کې کېښی دمدافعو وکیلانو دقانون وروستی مادی د جرگه کې دغړیو له ملاحظی څخه تیری شسوی
 همدغه راز د ملکانو تعلیماتنامه تر غور لاندی ونیول شوه او په نتیجه کېښی فیصله وشوه چه نوموړی تعلیماتنامه دی د زیات غور له پاره عومی مجلس ته واستول شوی .
 دافغانستان د حکومت او د امریکی د متحدو ایالتو ترمنځ د نوی زره ټنه غنمو او شپږ زره ټنه نباتی غوږیو داخیستلو موافقه لیک دمالی او بودجی دچارو په جرگه کې کېښی تر غور لاندی و نیول شو .

و روسته له هغه چه دجرگه کې غږیو په دی باره کېښی نظریی څرگندی کړی فیصله وشوه چه دپلان وزیر دکستور عبدالصمد حامد دی جرگه کې ته حاضر شوی او په دی باره کېښی دی توضیحات ورکړی .

دعقر پ ۴ :

صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د ولسی جرگی د رئیس دکستور عبدالظاهر په ملگریا دولسی جرگی دبین المللی روا بطو په جرگه کې کېښی کېدون وکړ . اودبین المللی موضوع گانو په باره کېښی دهغی جرگه کې درئیس او غږ یو پوښتنو ته ځوابو نه وویل دمالی او بودجی دچارو د جرگه کې په

دقتنین او عدلی چارو جرگه کې ته وسپارل شوی .
 همدارنگه په دی غونډه کېښی دیو هنی نوزارت دیو نسکو د ملسی کمیسیون غونډی ته دغړی په حیث دو لسی جرگی له غږیو ددوو تنو د نه لیب لو په باره کېښی دفرهنکی چارو دجرگه کې فیصله هم تائید اوتصویب شوه .

همدغه راز دولسی جرگی په عمو می غونډه کېښی دخلو ینت زرو تنو غنمو او دنیاتی غوږ یو دخلورزرو تنو او دامریکی له متحده ایالتو نو څخه دکنده هار دپیزلی برېښنا دجنریترونو د اخیستلو دپاره داتوزرو دآلرو د پور دقرار دادو نو په باره کېښی دمالی او بودجی دچارو د جرگه کې نظریه تائید شوه .

غونډه دولسی جرگی د رئیس دکستور عبدالظاهر په مشر ی جوړه شوی وه .

دعقر پ اول :

دولسی جرگی د ینتو نستان دچارو جرگه کې د خوشحال خان دلپسی دتدریسی مشکلاتو پسر موضوع بحث وکړ او د جرگه کې دغړیو په غوښتنه په لسو بجو دوهم معین ښاغلی محمد عارف غولی او دپوهنی وزارت د ثانوی تدریسا تو رئیس ښاغلی غلام علی آئین په داسی حال کېښی چه دخوشحال خان دلپسی مدیر له هغوی سره ملگری و جرگه کې ته حاضر شو او دخوشحال خان دلپسی او لیلی دتدریس د طرز او دچارو د ټپه والی په باب یی د جرگه کې د رئیس او غږ یو پوښتنو ته خواب ووايه او هم د دوهم معین ښاغلی غوږی له خوا ځینی یاد داشتو نه واخیستل شسو .

د بین المللی روابطو د جرگه کې دپخوانی تصمیم په اثر د داخلی وزیر دکستور محمد عمر وردک په داسی حال کېښی چه دکابل امنیه قوماندان ډگروال عبد الحکیم ورسره ملگری و جرگه کې ته حاضر شوی او افغانستان ته دسیاحانو دراتگ په برخه کېښی یی دجرگه کې دغړیو پوښتنو ته توضیحات ورکړل . په نتیجه کېښی فیصله وشوه چه راتلونکی غونډی ته دی هغه نظریی او مقررات چه د تور ستیانو په برخه کېښی ښته دی د داخله وزارت له خوا دبین المللی روابطو دچارو جرگه کې ته وړاندی شوی خو چه جرگه کې ورباندی بیا غوږ وکړی .
 دمالی چارو جرگه کې دفاع د وزارت دخلورسوه بستره ایز رو غتون دپور هغه

ولسی جرگه

غونډه کښې د پلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد او دملی دفاع دوزارت د تصمیماتو رئیس تور ن جنرال مراد علی گهون وکړ او د ملی دفاع دوزارت د دڅلور سوه بستره ایزروغتون دجوړولو دموافقه لیک په باره کښې یسی دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته ځوابونه وویل او یو شمیر لیکل شوی پوښتنی دځوابونو دبرابرولو له پاره له ځان سره واخیستلی .

دعقرب پ ۶ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښې دنارینه ژ او ښځو د اجرت دبرابر والی داستخدام تو پیر او شغل په باره کښې دملگرو ملتو دکار دبین المللی یو ولسی تړون په باره کښې بحث وشو . وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دی باره کښې خپلی نظری خړگندی کړی په نتیجه کښې په دی باره کښې د بین المللی روابطو دجرگه کې نظری درایو په اکثریت تائید او تصویب شو .

همدغه راز دنوی زره ټنه غنمو او شپږ چه پخوا د مشرانو د جرگی له خوا تائید شوی وه او دری مادی یی دولسی جرگی دتقنین او عدلی چارو جرگه کې ته رسید لی وی او دغور له پاره عمومی مجلس ته وړاندی شوی وی دهغی جرگی فیصله په غونډه کښې ولوستل شوه او دیو لې بحث نه وروسته دهغی جرگی د فیصلی درد کولو په باره کښې دولسی جرگی دجرگه کې نظریه تائید او تصویب شو .

دعقرب پ ۷ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښې چه ددغی جرگی درئیس دکتور عبدالظا هر په مشرۍ شوی وه د افغانستان د حکومت او د پولیند دجمهوریت ترمنځ فر هنگی موافقت لیک تر بحث لاندی و نیول شو . موافقت لیک پخوا د بین المللی روابطو له جرگه کې نه دزیات غور دپاره عمومی مجلس ته لیرل شوی ؤ .

دعقرب پ ۸ :

دکانو او صنایعو دجرگه کې د فیصلی له مخه دافغان نسا جی دریاست کفیل ښاغلی غلام عمر نیکزاد او دهغه ریاست دمحاسبی لوی مدیر ښاغلی غلام زکریا جرگه کې ته حاضر شو او دنساجی دفابریکی دخرشلو او تولید اتو په موضوع کښې یی دجرگه کې رئیس او غږیو ته توضیحات ورکړل او دجرگه کې یو څه پوښتنی یی د ځوابونو دبرابرولو دپاره یاد داشت کړ لی . دولسی جرگی دمالی او بودجی دچسار و جرگه کې دلنیکر گاه دنیاتی غوړیودفابریکی دپیرودلو موضوع چه د انگلستان له حکومت څخه ۶۵۰ زره سترلنگک پونډیو په پوراخیستل

غونډه کښې دپلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد او دملی دفاع دوزارت د تصمیماتو رئیس تور ن جنرال مراد علی گهون وکړ او د ملی دفاع دوزارت د دڅلور سوه بستره ایزروغتون دجوړولو دموافقه لیک په باره کښې یسی دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته ځوابونه وویل او یو شمیر لیکل شوی پوښتنی دځوابونو دبرابرولو له پاره له ځان سره واخیستلی . دنوموړی جرگه کې له غر می نه وروسته غونډه کښې دهغواته ملیونو ډالر وپور په باره کښې چه د یوگوسلاوی له حکومت څخه دهر پرود دپروژوی له پاره اخیستل شویدی بحث وشو اودپلان وزیر په دی باره کښې هم دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

همدغه راز دنوی زره ټنه غنمو او شپږ زره ټنه نباتی غوړیو دپور په باره کښې چه پخوا دامریکی دمتحد و ایالتو له حکومت څخه اخیستل شویدی دپلان ښاغلی وزیر توضیحات ورکړل .

دتقنین او عدلی چارو په جرگه کې کښې په یو شمیر نو یو پیشنهاد چه د حکومت له خوا دمدافعو وکیلانو دقانون په باره کښې جرگه کې ته رسید لی دی بحث وشو او له بحث نه وروسته ددغه پیشنهاد څینی جزئیات په قانون کښې درج شول اوله یو لسی غورنه وروسته فیصله وشوه چه دغه موضوع دی دزیات غور له پاره عمومی مجلس ته وسپارله شی .

له غر می نه وروسته غونډه کښې فیصله وشوه چه عدلیه وزیر پوهاند محمدصغردی جرگه کې ته حاضر شی او دڅارنوا لیو د اجراآتو او جزایی قضیو په باره کښې دی توضیحات ورکړی .

دقواید عامی او موصلاتو دچارو جرگه کې دکار دقواوو په باره کښې دقواید عامی دوزارت په ځوابونو بحث وکړی .

دکانو اوصنایمو دچارو دجرگه کې په غونډه کښې دگل بهار جبل السراج او پلخمیری دنساجی دفابریکو دتولیداتو په موضوع بحث وشو او له یو لې غورنه وروسته فیصله وشوه چه په راتلو تکي غونډه کښې دی دنساجی د عمومی ریاست نماینده حاضر شی او په دی باره کښې دی توضیحات ورکړی .

د بین المللی روابطو له غر می نه پخوا غونډی ته ملکی هواپی رئیس سردار سلطان محمود غازی او دگرځندوی د ریاست دافغان تور آمر ښاغلی انوار الحق گران حاضر شوی وو او افغانستان ته دسیاحا نو دراتک

د عقرب پ ۱۱ :

دولسي جرگي د بين المللي روابطو جرگه گي په غونډه کښي دبانډ ينيو مطبوعا تو دتبلغاتو په باره کښي بحث اوخبري وشوي او په نتيجه کښي فيصله وشوه چه په راتلونکي غونډه کښي داطلاعاتو اوکلتور وزير دکتور محمد انس ، دخارجه وزارت سياسي لوي مدير دکلتور وروان فراهادي دي جرگه گي ته حاضر شي او په دي برخه کښي دي توضيحات ورکړي . دتقنين او عدلي چارو د جرگه گي له غړي نه پخوا غونډه کښي دماليي دوزارت د معين ښاغلي غلام احمد پوپل گډون کړي او دمحاسبي او بودجي د قانون د ۱۵ - ۱۶ او ۱۷ مادو په باره کښي يي دجرگه گي غړيو ته توضيحات ورکړل .

په دي غونډه کښي له يو لې پو بښتنو څخه وروسته فيصله وشوه چه دغه تعديلات دي دمشرانو دجرگي له تصويب اودبودجي اومالي چارو دجرگه گي دفيصلي سره پيرته حکومت ته وسپارل شي .

دجرگه گي له غړي څخه په وروسته غونډه کښي د دولت دتصديو قانون تر کښي لاندې ونيول شو او له يولي خبرو څخه وروسته فيصله شوه چه دماليي د وزارت نه نياننده دي دجرگه گي راتلونکي غونډي ته حاضر شي او په دي برخه کښي دي توضيحات ورکړي .

دفرهنکي روابطو په جرگه گي کښي دکرهنې دپو هڅي دپو شمير محصلينو د عريضو په باره کښي د پو هڅتون ځوابونه چه پخوايي دپو هڅتون له رياست څخه معلوما ت غوښتل شوي و تر غور لاندې ونيول شول .

د عقرب پ ۱۲ :

دولسي جرگي په غونډه کښي چه ددغي جرگي درئيس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوي وه دسري مياشتي د بسپني د دوه فيصد و پر موضوع بحث وشو . دغه راز دولايي جرگي دانتخابا تو په باره کښي د داخله وزارت ليک ددغي جرگي دمشني په واسطه ته واورول شو .

د عقرب پ ۱۵ :

دولسي جرگي د تقنين او عدلي چارو جرگه گي په غونډه کښي دپو هڅونونو او پوهني دقانون د مطالعي دپاره چه دتقنيني فرمان په واسطه نافذ شوي او جرگه گي ته رسيدلي وودلو مري تو ب حق ورکړي او

شوي ده او دغه راز دپغلان دفابريکي دبخار دښکي دبشپړولو دپاره دانگلستان له حکو مت نه د ۲۲۰ زره سترلنگ پونډو اخيستل شوي پور تر بحث لاندې ونيو له . دکړني او اوبو لگولو دچارو جرگه گي په زراعتي موضو عگانو بحث وکړ .

دپښتونستان دچارو جرگه گي په غونډه کښي دپښتونستان دخلکو دسر نو شست دټاکلو دحق موضوع تر بحث لاندې ونيوله او جرگه گي نظر په څرگنده کړه : څرنگه چه دپښتونستان موضوع د افغانستان دژوند موضوع ده اوهني سره تل دافغانستان خلک علاقه لري او افغانستان تل غوښتي چه دغه مسئله دسولې او روغي له لاري نه حل شي . دافغانستان دولسي جرگي د پښتونستان جرگه گي دملگرو ملتو په عمومي ټولنه کښي دافغانستان دنماننده دويينا وو په تائيد عقیده څرگندوي چه د ۱۳۳۳ او ۱۳۳۴ کالو د افغانستان لويو جرگو د پښتونستان دخلکو دسر نوشت حق تائيد او دافغانستان دحکو مت او ملت ملاتي يي اعلام کړيدي . مونږ دافغانستان دحکو مت دنماننده د ويينا وو په تائيد علاوه د هغه ويينا وي ستا يو .

هدغه راز د بين المللي روابطو د جرگه گي په غونډه کښي دکړخندوي رئيس ښاغلي عبدالوهاب طرزي گډون کړي او دتوريزم د بين المللي موافقت ليکونو په باب يي دجرگه گي د رئيس او غي يو پوښتنو ته ځواب ووايه او هم يي دځواب ليکلو دپاره دجرگه گي ليکلي پوښتنې له ځانه سره واخيستلي .

دتقنين او عدلي چارو په جرگه گي کښي دقضايي قوې دتشکيلاتو پر قانون بحث وشو .

د عقرب پ ۹ :

دولسي جرگي د تقنين او عدلي چارو جرگه گي په غونډه کښي د محاسبي اوبودجي دقانون د (۱۵ - ۱۶ او ۱۷) مادي دتعديل موضوع تر بحث لاندې ونيو له او په نتيجه کښي فيصله وشوه چه د جرگه گي په راتلونکي غونډه کښي دي دماليي دوزارت معين گډون وکړي او په دغه برخه کښي دي دجرگه گي دغړيو پوښتنو ته ځواب ووايي .

ددې مادو دتعديل دحکو مت له خوا ولسي جرگي ته پيشنهاد شوي او دتقنين اوعدلي چارو جرگه گي ته سپارل شوي و .

د مرستو نونو موضوع د اجتماعي چارو د اټکلنا ف او ښه والي د جرگه گي تر بحث لاندې ونيول شوه .

دولسي جرگي دخارجو او بين المللي چارو جرگه گي له غرمي نه پخوا په (۱۱) بجو ددغي جرگه گي رئيس وکيل عبدالملک ناصري په مشرۍ غونډه وکړه او دافغانستان او دپښتونستان دمشرانو برضد د پاکستان دمنابعو دوروستيو خپرونو پر موضوع بحث وشو .

په دې غونډه کېښي داطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمد انس ، دقبایلو دمستقل رياست مرستيال لښاغلي محمد گل سلیمانخيل او دخارجو چارو دوزارت دسيا سي لوي مديریت وکيل دکتور عبد الواحد کريم گهون کړي او دجرگه گي دغږيو پوښتنو ته يې توضيحات ورکړل .

ضمناً دجرگه گي غږيو دپاکستان د منابعو دوروستيو خبرو نو پر ضد خپلسي نظر يې څرگند ي کړي چه داطلاعاتو او کلتور دوزير له خوا وليکلې شوي .

د عقرب ۱۶ :

دولسي جرگي د تقنين او عدلي چارو د جرگه گي په غونډه کېښي د پوهني قانون تر بحث لاندې ونيول شو . دپوهني قانون له لومړي مادې نه ترخلورمي مادې پوري له ځينو تعديلاتو او زيا توالي سره دتقنين او عدلي چارو په جرگه گي کېښي مطالعه شو .

د عقرب ۱۸ :

دکرنې او ابو لکولو وزير انجنير ميرمحمد اکبر رضاء له غرمي نه پخوا دهالي او بودجي چارو په جرگه گي کېښي گهون وکړ او د امريکي دنوي زره ټنو غنمو او شپږزره ټنو نباتي غوړ يو دپور په باره کېښي يسي د جرگه گي دغږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل او دجرگه گي له تحريري پوښتنو يوه برخه يې دخواب ورکو لو دپاره د خان سره يو وړل .

دقبایلو دمستقل رياست مرستيال لښاغلي محمد گل سلیمانخيل د پښتونستان دچارو په جرگه گي کېښي سر څه واخيسته او دپښتونستان په چارو کېښي يي دجرگه گي د رئيس او غږيو پخواينو پوښتنو ته ځوابونه وويل او دتوضيح دپاره يې يولي تحريري پوښتنې دخان سره يووړې .

د بين المللي روابطو دچا رو په جرگه گي

نوموړي قوانين يي تر غور او بحث لاندې ونيول .

د مالي او بودجي دجرگه گي په غونډه کېښي دنوي زره ټنه غنمو او شپږزره ټنه نباتي غوړ يو دپور په باره کېښي د پلان دوزارت پر خواب بحث وشو او فيصله وشوه چه د جرگه گي دشنبې دور ځي په غونډه کېښي دې دکرنې او ابو دلگولو وزير په دغه برخه کېښي دجرگه گي دغږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړي .

همدارنگه د مالي او بودجي دجرگه گي له غرمي نه وروسته غونډه کېښي دکانادايي دوه نو يو الوتکو د پيرو دلو په باره کېښي بيا بحث شوي او فيصله وشوه چه ملکي هوايي رئيس دې دجرگه گي دغږيو پوښتنو ته توضيحات ورکا ندې .

دکرنې او مالداري جرگه گي پر هفليك باندې خبري وکړي چه پخوا د خرخسا يو نو په باب د داخلي او کرنې او اوبولگولو وزارتونو ته لېږل شوي و .

د داخله چارو او محلي اداري جرگه گي غونډه وکړه او د املاکي موضوعو عگانو په باب يې د داخله وزارت پر خوابو نو غور وکړي .

دپښتونستان دچارو په جرگه گي کېښي فيصله وشوه چه په راتلو نكي غونډه کېښي دې دقبایلو د مستقل رياست مرستيال دهغه رياست دمربوطو موضوعو عگانو په باره کېښي دجرگي د رئيس اوغږيو پوښتنو ته ځواب ووايسي .

دتجارت دچارو دجرگه گي په غونډه کېښي دگلپهار دفابريکي د توليدي سپين سان اوتافتي دټوکړانو پر بيه بحث وشو او تجويز وشو چه دگلپهار د نسا جي فابريکي مرستيال په غونډه کېښي دجرگه گي دغږيو پوښتنو ته معلومات ورکړي . دکانو او صنايعو په جرگه گي کېښي دگلپهار د نسا جي دفابريکي پر معلو هاتو چه دگلپهار ، پلخمرې او جبل السراج دنساجي فابريکو تو ليدې منسوجات په بيلو بيلو ډولو نو سره رنگوي غور او خبري وشوي .

دفرهنگي چارو دجرگه گي په غونډه کېښي دجرگه گي دتيري غونډې د فيصلې سره سم دکابل پوهنتون رئيس يو هاند دکتور عبدالله واحدی او دکابل پوهنتون د علمي مرستيال او دکرنې دپوهنځي رئيس له غرمي نه مخکښي دجرگه گي په غونډه کېښي گهون کړي او دجرگه گي د رئيس اوغږيو پوښتنو ته يې توضيحات ورکړل .

بحث او خبری وشوی په دی غونډه کښی یو شمیر وکیلانو په دی باره کښی خپلی نظر یی خرگندی کړی .

دعقو پ ۲۲ :

دولسی جرگی دقتین او عدلی چارو دجرگه گڼی په غونډه کښی په داسی حال کښی چه دپوهنی د وزارت دوهم معین ښاغلی محمد عارف غولبی او د پوهنی وزارت دپلتنی رئیس ښاغلی عبدالحمید حمیدی هم حاضر وو د پوهنی قانون چه په تقنینی فرمان سره نافذ شوی وو تر مطالعی لاندی ونیول شو او په نتیجه کښی داسی فیصله وشوه :

لکه څنگه چه ولیدل شو ددی قانون څینی مادی په تیره بیا د هغه یو لسمه او ۴۷ ماده له داسی مطالبو څخه بحث کوی چه یوازی نه په دی قانون پوری اړه نه لری بلکه دخاصو قوانینو لکه دگو ندو نو دقانون او دټولنو د قانون په واسطه تنظیمیری او په دی قانون کښی دهغه یادونه ددقوانینو دتطبیق او ترتیب په ساحه کښی دناوړه تفاهم دیدا کیدو باعث کیری نو له دی کبله دغی جرگه گڼی تصمیم ونیو چه دغه قانون ددی داساسی قانون د ۷۷ مادی د حکم په اساس رد شی او ددی موضوع له وړاندی کولو سره یو ځای جرگه گڼی له عمو مسی مجلس نه خواهش کوی چه یوه اعلامیه خپره کړی او په هنی کی محصلینو ، زده کوونکو او استادانو ته توصیه وکړی چه د اساسی قانون د ۳۲ مادی په رعایت کولو سره دی اوضاع عادی او طبیعی حال ته راوگرځوی او مظاهری دی پای ته ورسوی . او پخپلو درسونو دی بیاپیل وکړی . وروسته جرگه گڼی دپوهنتونو نو قانون ترغور لاندی ونیو .

دپښتونستان دچارو په جرگه گڼی کښی دقبایلو د مستقل ریاست مرستیال ښاغلی محمد گل سلیمانخیل دقبایلو د ریاست ځوابونه چه پخوا یی دجرگه گڼی پوښتنی له ځانه سره وړی وی جرگه گڼی ته حاضر شو او جرگه گڼی دهغه ریاست ځوابو نه ترغور لاندی ونیول .

دولسی جرگی صحنی چارو جرگه گڼی دتعاون موضوع دمرکز اوولایاتوپه درملتونو کښی د دواگانو بیه او دلاویا تو محلاتو په څینی روغتونو کښی دجراحی او غاښو د بیلو بیلو څانگو د ډاکترانو د کسمبوداو نشتوالی موضوع او دغه راز دکلیود پراختیا دپروژو دډاکترانو دکار دساحی اواجراآتو

کښی دانگلستان دحکومت د دوسو زرو پونډو پور په باره کښی خبری وشوی او فیصله شوه چه دمالی او پلان دوزارتو نو نمایندگان دی دجرگه گڼی په راتلونکی غونډه کښی گډون وکړی او په دی باره کښی دوکیانو پوښتنو ته ځوابونه وواپی .

همدارنگه په دی جرگه گڼی کښی دسیاحینو داوسیدو اوددخول دویزی د مقرراتو په باره کښی له بحث او خبرو نه وروسته تجویز ونیول شو چه د داخله وزارت اودگرځندوی دریاست نمایندگان دی په راتلو نکی غونډه کښی په دی باره کښی توضیحات ورکړی .

دقتین او عدلی چارو په جرگه گڼی کښی دپوهنی قانون له پنځمی مادی نه تر اتلسمی مادی پوری دڅینی کموالی او زیاتوالی سره مطالعه شو .

دکانو او صنایو دچارو او د ملی دفاع دچارو جرگه گڼی په خپلو غونډو کښی پرمربوطو موضوعگانو غور وکړ ، د تجارت دچارو په جرگه گڼی کی پرا رسید لوغریضو غور وشو .

د عقو پ ۱۹ :

دولسی جرگی په لویه غونډه کښی د سری میاشتی په گټه له معاش نه دمالیتو او برعایداتو اعانه په سلو کښی دوه فیصله شو چه په دی باره کښی دی حکومت مسوده ترتیب او هغه دقانونی مرحلو دتیرولسو دپاره شورا ته ولیری .

همدارنگه په دی غونډه کښی چه ددی غونډی د رئیس دکتور عبدالظاهر په مشری جوړه شوی وه د افغانستان او پولیند موافقتنامه له غور او مباحثی نه وروسته تائید شوه چه نوموړی موافقتنامه دی د دارالانشاء له لاری دبیا کتلو دپاره حکومت ته ولیری .

دنفوسو دسروی قانون طرحه چه دقتین او عدلی چارو په جرگه گڼی کښی دڅه کموالی اوزیاتوالی سره تصویب شوی و دلوی غونډی دزیات غور دپاره له نوموړی جرگه گڼی څخه دولسی جرگه دارالانشاء ته وسپارل شو .

دعقو پ ۲۰ :

دولسی جرگی په غونډه کښی چه د دغی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشری جوړه شوی وه دپوهنی او دپوهنتونو دقانون په باره کښی د محصلینو پرموښتنو

دکانو اوصنايعو وزير دجرگه كې په مجلس كښې گډون وكړ او د ۲۲۰ زره سترلنگ پونډو په باب چه د انگلستان له حكومت نه د بفلان دقند د فابريكي د بخار د دستگاه دپاره پور اخستل شوی د جرگه كې درئيس اوغي يو پوښتنو ته خواب وركړ او يولي ليكلي پوښتنې يې دخواب دبرابرولو لپاره له خان سره يوې دفتر هنگي چارو په جرگه كې كښې د پخواني تصميم له مخه دكابل پو هنتون رئيس او مرستيال حاضر شو او دكرني د پو هنجي د محصلينو د عريضې په برخه كښې چه پخوا دولسي جرگي د عمومي مجلس له خوا دغور دپاره دغې جرگه كې ته سپارل شوی وه له هغوی څخه پوښتنې وشوې چه دهغوی له خوا يو په بل پسې توضيحات وركول كيدل .

دقنين او عدلي چارو د جرگه كې په داسي حال كښې چه دولسي جرگي رئيس دكتور عبدالظاهر هم په هغې كښې گډون درلود دپوهنتونونو قانون له لومړي مادي څخه تر ۲۳ مادي پوري دجرگه كې له كتنې څخه تير شو .

دفايد عامي او مواصلاتو دچارو جرگه كې په مربوطو موضوعگانو له غور او بحث نه وروسته فيصله وكړه چه دعقرب په ۲۵ نيټه دى دفايد عامي وزير جرگه كې ته حاضر شى او دجرگه كې دغې يو پوښتنو ته دى توضيحات وركړي .

دعقرب ۲۵ :

دفايد عامي او مواصلاتو دچارو دجرگه كې دپخواني تصميم په ائرد فايد عامي وزير انجنير محمد حسين مسا په داسي حال كښې چه دهغه وزارت دساتني او څارني رئيس انجنير معراج الدين نوري ورسره ملگري ؤ دجرگه كې په غونډه كښې گډون كړى او د بين المللي لويو لارو دجوړولو په باب يې دجرگه كې دغې يو پښتنو ته خواب وركړ دقنين او عدلي چارو دجرگه كې له غړي نه پخوا غونډه كښې چه د پوهنتونونو پر قانون بحث دوام درلود د پوهني د وزارت دوهم معين ښاغلي محمد عارف غوكي ، دكابل پوهنتون رئيس پوهاند دكتور عبد الله واحدي دشرعياتو د پوهنجي استاد ښاغلي عبدالستار سيرت ، دحقوقو او سياسي علو مود پوهنجي استادان ، ښاغلي عبدالواسع سراج او ښاغلي محمد قاسم فاضلي جرگه كې ته حاضر شول او په دغه برخه كښې يې دجرگه كې درئيس اوغي يو پوښتنو ته خواب وركړ .

او د ولاياتو د عامي روغتيا له آمريتو نوسره د دوى دروايطو موضوع ترغور لاندې ونيول شوه .

د مالي او بودجي دچارو په جرگه كې كښې دامريكې له متحد وايلاتو څخه دنوي زره ټنو غنمو او شپږ زره ټنو نباتي غوړ يو دپيرو دلو د تړون پر موضوع بحث وشو دغه راز دامريكې دمتمد وايا لاتو له حكومت څخه ديو مليون دالرو په قيمت دنبا تى غوړ يو دپيرو دلو تړون چه دهغه د افغانيو ديبې له جملې نه (۸۷۹۸۹۵۳) افغانى دزراعتي كريدت د موسسې دجوړيدلو دپاره دجرگه كې دثايد وړو كې ځيدى جرگه كې دنوموړو تړونونو په باره كښې خپل قرار صادر كړ . وروسته جرگه كې د هغو ۲۲۰ زرو سترلنگ پونډو د پور پر موضوع چه دانگلستان له حكومت څخه د بفلان د قند د فابريكي د بخار د دستگاه او دهيلمند نباتي غوړ يو د فابريكي دپاره اخيستل شوى وو تربحت لاندې ونيول شوه او په نتيجه كښې فيصله وشوه چه دجرگه كې په ننتي غونډه كښې دى دكانو او صنايعو ښاغلي وزير گډون وكړى او په دغه باره كښې دى جرگه كې ته توضيحات وركړي .

دولسي جرگي د داخله چارو او محلي اداري دجرگه كې په غونډه كې داطراف دښار والسيو د چارو په باب د ځينو وكيلانو د پيشنهادونو داستملاكي موضوعگانو په باره كښې خبري وشوى او لازم تصميمونه ونيول شول دغه راز فيصله وشوه چه دعقرب په ۲۵ نيټه دى دژاندارم او پوليسو عمومي قوماندان د كابل ولايت امنيه قوماندان ، دترافيكو رئيس دى جرگي ته حاضر شى او د مربوطو مسئلو او دښاري سرويسونو دنظم په باب دى دوكيلانو پوښتنو ته خواب ووايي دملې دفاع دجرگي كې په غونډه كښې په مربوطو موضوعگانو بحث وشو .

د فرهنگي چارو دجرگه كې دكرنسي د پوهنجي دشاگردانو د عريضې پر موضوع بحث وكړ اوله يولي غور او خبرونه وروسته په دغه باره كې تصميم ونيول شو چه د جرگه كې په ننتي غونډه كښې دى دپوهنتون ښاغلي رئيس او مرستيال دى گډون وكړي او دجرگه كې دغې يو پوښتنو ته دى خواب ووايي .

دعقرب ۲۳ :

د مالي او بودجي د چارو دجرگه كې د تصميم له مخه له غرمي نه پخوا په لسو بجو

دجرگه کې له غز می نه وروسته غونډه کېږي هم دپوهنتونونو پر قانون بحث روان و دلسی جرگې د داخلي او محلي ادارې دچارو دجرگه کې دپخواني فيصلي په پيروي دداخله وزارت دژاندارم او پوليسو عمومي قوماندان بريد جنرال محمد رحيم ناصري دترافيکو دمدير ښاغلي سعدالله يوسفی په ملگرتيا جرگه کې ته حاضر شو دپکسيانو او ښاري او اطرافي سرويسو نو دکرايي دترتيب او تنظيم او دکرايي دنرخ دمتوازن کولو په باب يې دجرگه کې دغږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

دولسی جرگی ابلاغه :

څرنګه چه د پوهنتونونو او پوهنی په قوانینو کېښی چه په تقنینی فرمانونو سره نافذ شوی دی داسی مادی لیکل شوی وی چه له دی قوانینو سره یی اړیکې نه در لو دی نوله دی کبله دولسی جرگی له خوا ردشو. له دی امله دپوهنتون ټولو محصلینو ، محصلانو ، استادانو ، او د پوهنی شاگردانو اوښوونکو ته خبرو وزکول کیری چه نوردی په دغه برخه کېښی له مظاهر و نه ډډه وکړی اوخپلو درسونو ته دی دوام ورکړی . غونډه دولسی جرگی د رئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه .

دعقرب ۲۷ :

دولسی جرگی په عمومي غونډه کېښی چه دهغی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه د ملکانو دلایحی په باره کېښی د تقنین او عدلی چارو دجرگه کې نظریه درایو په اکثریت تائید او تصویب شوه . دغه راز په دی غونډه کېښی دمداخلو وکیلانو دقانون لومړی او دوهمه ماده له متن سره سم یی له تعدیل څخه درایو په اکثریت تصویب شوه .

دولسی جرگی دتقنین او عدلی چارو دجرگه کې په پېشنهاد کېښی دملکانو دلایحی په باره کېښی چه دمجلس داکثریت دتائید وپوگرځید داسی ویل شوی چه : دملکانو لایحه چه له دیموګراسی روحی سره سره خوری اوله هغو شرطو نو سره چه په اساسی قانون کېښی دانتخاباتو دپاره ټاکل شویدی مغایرت لری رد شوه او هم یی دحکومت له خوا د ملکانو دالغاتو صبه کېږده .

دعقرب ۳۰ :

دولسی جرگی دمالی او بودجی دجرگه کې په غونډه کېښی د شوروی اتحاد دپوردتړون په باب کېښی بیا بحث وشو .

دملی دفاع د وزارت دلوژستیک رئیس تورن جنرال محمد نذیر سراج له غز می نه وروسته په دوو بجو دمالی او بودجی دچارو دجرگه کې په غونډه کېښی کېږون وکړی او په دغه باره کېښی یی دجرگه کې درئیس او غږیو پوښتنو ته توضیحات ورکړل . دتقنین او عدلی چارو دجرگه کې د دولت

دجرگه کې له غز می نه وروسته غونډه کېږي هم دپوهنتونونو پر قانون بحث روان و دلسی جرگی د داخلي او محلي ادارې دچارو دجرگه کې دپخواني فيصلي په پيروي دداخله وزارت دژاندارم او پوليسو عمومي قوماندان بريد جنرال محمد رحيم ناصري دترافيکو دمدير ښاغلي سعدالله يوسفی په ملگرتيا جرگه کې ته حاضر شو دپکسيانو او ښاري او اطرافي سرويسو نو دکرايي دترتيب او تنظيم او دکرايي دنرخ دمتوازن کولو په باب يې دجرگه کې دغږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

دپښتونستان دچارو دجرگه کې په غونډه کېښی دفر هنگی او د پښتونستان دنورو مربوطو موضوعگانو په باب بحث وکسپ . دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو جرگه کې دخوړڅوله غور کولونه وروسته په خپله غونډه کېښی دهغو اتو ملیو نوچالس وپور په موضوع باندی چه دافغانستان حکومت دیوګوسلاویا له حکومت څخی د هر یوود د پروژی دپېښیدلو دپاره اخستی و خپل قرار صادر کړی او دارالانشاء ته یی وسپاره . دبین المللی روابطو په جرگه کې کېښی دهغو ۲۰۰ زره ستر لنگ پونو دپورپر موضوع بحث وشو چه د انگلستان له حکومت اخستل شوی دی . اوله یولې غور اوخبرونه وروسته په لسو بجو د دولتی انحصارا تو دریا ست مرستیال ښاغلی پنجشیر ی جرگه کې ته حاضر شو او په دغه برخه کېښی ورڅخی توضیحات وغوښتل شول .

دغه پور د ډیزلی بدفورد د (۱۲۸) ارايو هوټرو دپيړودلو دپاره اخستل شوی و او دغه راز جرگه کې په ۱۹۶۴ کال کېښی دویانا د نړی دپستی اتحادی دتړون مربوط دافغانستان دتصویب دسندد اساسنا می پر موضوع او دمانترو په ښار کېښی د ۱۹۶۵ کال دنوامبر د ۱۳ نیټی دتیلی کمیو نیکشن پر بین المللی تړون غور وکړی او فیصله وشوه چه په راتلونکی غونډه کېښی دی دمخابرا تو وزیر انجنیر محمد عظیم گران جرگه کې ته حاضر شی او په دغه باره کېښی دی دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته ځواب ورکړی .

دعقرب ۲۶ :

دپوهنی قانون دولسی جرگی د تقنین او عدلی چارو دجرگه کې دنظریی له مخه دهغی جرگی په غز می غونډه کېښی دراویو په اتفاق رد شو او دپوهنتونو قانون دیو ششمیر وکیلانو د توحید شوی پېشنهاد په اساس له بحث او خبرو نه وروسته درایو په اکثریت

د تصدیق قانون له لومړي مادي نه تر پنځمې مادي پورې له ځينو تعديلاتو سره تاييد كړي . د پښتونستان د چارو په جرگه كې كښې د پښتونستان په مربوطو موضوعگانو بحث وشو .

د داخله او محلي ادارې د چارو په جرگه كې د ژاندارم او پوليسو د دعوو مي قو ماندا ن دشفاهي ځوابو نو په شاو خوا كښې دښاري سرويسو نو د موضوع په باب بحث وكړ . د كرنې او مالدارۍ جرگه كې په رسيد ليو موضوعگانو غور وكړ او وروسته د جرگه كې د دو روستي تصميم په غرض تجويز وشو چه په راتلو نكي غونډه كښې دې دخپل ځايونو او ځنگلو نو پر موضوع غور وشي .

دقوس ۲ :

د بين المللي روابطو د چارو په جرگه كې كښې چه د جهاني پستي د اتحاد يو ميشاق بين المللي كنوانسيو ن پروتوكول تر بحث لاندې ؤ دمخبرانو وزير انجنير محمد عظيم گران د جرگه كې په غونډه كښې گډون كړي او د جرگه كې د رئيس او غړو پوښتنو ته يې په دغه برخه كښې توضيحات وركړل .

دغه راز د جرگه كې غړيو د المان د اتحادی جمهوريت د مخبرانو له وزير سره دمخبرانو دوزير دوروستيو خبرو په باره كښې پوښتنې وكړې چه د انجنير گران لهخوا ځواب وركړ شو . د پست رئيس ښاغلي غلام محمد سکندر هم دمخبرانو له وزير سره ملگري ؤ .

د بين المللي روابطو جرگه كې له غړي نه وروسته غونډه كښې د دواړو ميشاقو پرمختن باندې خپل قرار صادر كړ او د دعوو مي مجلس دغور دپاره يې دارالانشاء ته وسپاره . د تقنين او عدلي چارو جرگه كې پخپلې غونډه كښې د دولت د تصديو قانون له شپږمې مادي نه تر ۲۵ مادي پورې چه ددې قانون وروستي ماده ده له ځينو تعديلاتو سره تصويب كړه او ديو كل په صورت پر هغه باندې راني واخستلې شوي .

دقوس ۳ :

دولسي جرگې په غونډه كښې چه د هني جرگې درئيس دكتور عبدالظاهر په مشرۍ شوي وه د پوهنتو نو دقانون په باره كښې د حكومت د استشاري په ليك بحث وشو او په نتيجه كښې درا يو په اكثريت فيصله وشوه هركله چه د پوهنتونو قانون دشرا نو په جرگه كښې خپل قانوني مراحل نه دي تير كړي نو په دې باره كښې دولسي جرگې تصميم پخوا له وخت څخه دې دمشرا نو دجرگې له

دقوس ۴ :

دولسي جرگې په غونډه كښې د انجنير عبدالصمد سليم د پراخت په باره كښې د حكومت ليك چه له ولسي جرگې څخه ئي نظر په غوښتي وه ولوستل شواوتر بحث لاندې ونيول شو په نتيجه كښې دقانو ئي اعتراض په اثر چه درا يو په اكثريت تائيد شو داسي فيصله وشوه هركله چه دولسي جرگې پخواني فيصلې د نغلسو د دوستيې د شاملينو په باره كښې پر ملا محاكمه غوښتنله او اجرائيه قوې د دوستيې د پوه مشخص شامل پاني نه شواي ساتلي نوله همدې كبله ولسي جرگه خپله پخواني فيصله په دې باره كښې بيا تائيد وې او د حكومت راليزل شو ليك بيرته مسترد كوي همدغه راز په دغې غونډه كښې دمدا فعو وكيلانو دقانون دريمه ماده له ځينو تعديلاتو سره تصويب وشوه او دهغه په څلورمه ماده بحث وشوه . دغه غونډه دولسي جرگه درئيس دكتور عبدالظاهر په مشرۍ شوي وه .

دقوس ۶ :

دولسي جرگې دتجارت په جرگه كې كښې دافغانستان دشا هي حكومت او دبولندولسي جمهوريت تر منځ دمالونو دتبادلي تړون ، همدغه راز د افغانستان او بلغاريې ترمنځ تجارتي موافقه ليك له بحث او خبرو نه وروسته درا يو په اكثريت تائيد شول . دكرهني او مالدارۍ د چارو په جرگه كې كښې چه ددعوو مي ورشو گانو موضوع ئي تربحث لاندې ونيولې وه په نتيجه كښې ئي فيصله وكړه چه دجرگه كې په ننتي غونډه كښې دې دكرهني او ابو لگولو وزير انجنير ميرمحمد اكبر رضا ، دماللي وزير ښاغلي محمدانور ضيايي او د داخله وزارت معين ښاغلي منصوري گډون وكړي او په دې باره كښې دې دجرگه كې دخپل يو پوښتنو ته ځوابونه ووايي .

د تقنين او عدلي چارو جرگه كې دمخاسباتو دبودجي دقانون ۱۵ ، ۱۶ ، او ۱۷ ماده ترغور لاندې ونيولې او په نتيجه كښې فيصله وشوه چه دجرگه كې په راتلو نكي غونډه كښې دې دماللي وزير ښاغلي محمد انور ضيايي گډون وكړي او په دې باره كښې دې توضيحات وركړي .

تخنيک رئيس دکتور عبدالعظيم ضيا يسي دغرمي نه پخوا غونډه کښي گډون وکړ او دپولي تخنيک د محصيلينو دغوښتنو په باره کښي دجرگه گډې دغې يو پوښتنو ته ځوابونه وويل او يو شمير ليکل شوي پوښتني يې دځوابو دبرابرو له پاره له خان سسرره واخيستلي .

دصناعتی بانک قانون دمالی او بودجی دچارو په جرگه گډې کښي تر بحث لاندې ونيول شو . د دولت دتصديو دقانون مطالعه د عدلی او تقنين دچارو په جرگه گډې کښي بشپړه شوه او دزيات غور له پاره د دارالانشاء له لاری عمومی مجلس ته واستول شوه .

همدغه راز د تر فيع او تقاعد د قانون ضميمه چه (۹) مادی لری او په تقنينی فرمان نافذه شويده له یوی خان کړی مادی چه پخوا ديو شمير وکيلانو دپيشنهاده په اثر په عمومی مجلس کښي تصويب شوی وه جرگه گډې ترغور لاندې ونيوله .

دعدلی چارو جرگه گډې له يو لړ غور نه وروسته دغه ماده تائيد کړه او په نوروښو مادو باندې يې خپل بحث ته دوام ورکړ .

دتجارت د چارو جرگه گډې د کندهار د سوداگر و په عريضه بحث وکړ اوله يو لړ غور او خبرو نه وروسته فيصله وشوه چه دتجارت وزير دکتور نور علی دی دجرگه گډې په راتلو نکی غونډه کښي گډون وکړی او په دی باره کښي دی توضیحات ورکړی .

د داخله او محلی اداری په جرگه گډې کښي دکابل ښاروالی ځواب چه دباغ قاضی دسیمی په باره کښي له کابل ښاروالی نه پوښتنه شوی وه جرگه گډې تر غور لاندې ونيو .

دقوس ۱۳ :

دولسی جرگی د پښتونستان دتقنين اوعدلی چارو جرگه گډو او د بين المللی روابطو جرگه گډې په غونډو کښي پر یولې مربوطو موضوعگانو غور او څيړنه وکړه .

دقبایلو د مستقل ریاست مرستیال ښاغلی محمد گل سلیمانخیل له غرمي نهمخکښي په (۱۱) بجو د پښتونستان دچارو په جرگه گډې کښي گډون کړی او دجرگه گډې دغرمي پوښتنو ته يې ځواب ورکړ .

دغه راز فيصله وشوه چه دجرگه گډې په راتلونکی غونډه کښي دی داطلاعاتو او کلتور دوزارت مین او دقبایلو د مستقل ریاست مرستیال گډون وکړی او د پښتو نستان دمربوطو خبرونو دخپرونو په باب دی توضیحات ورکړی .

د داخلی او محلی اداری د چارو په جرگه گډې کښي دښاری او شاوخوا سرویسو نو په موضوع بحث وشو .

دفرهنگی چارو په جرگه گډې کښي دپولي تخنيک دمحصلينو په عريضه بحث وشو او په نتیجه کښي يې فيصله وکړه چه دجرگه گډې په راتلو نکی غونډه کښي دی دپو هنتون درياست نماینده گډون وکړی او په دی باره کښي دی توضیحات ورکړی .

دقوس ۷ :

دولسی جرگی د کرنی او مالداري دتقنين اوعدلی چارو جرگه گډو په غونډو کښي دڅيړنې ځایونو او دولایاتو د اداری مجلسو نو دقانون پرموضوعگانو بحث او څيړنه وکړه . دکرنی او اوبو لگولو وزیر انجنیر میرمحمد اکبر رضاء ، دمالی دوزارت مین ښاغلی غلام احمد پوپل او د داخله وزارت مین ښاغلی امان الله منصوري له غرمي نهمخکښي په یوولسو بجو دکرني او مالداري په جرگه گډې کښي گډون وکړ او د هیواد دعو می څيړنې ځایونو په باب کښي دجرگه گډې په نظر یې له بحث نه وروسته دجرگه گډې درئيس او غرمي پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

په دی جرگه گډې کښي یولې غور او خبرونه پس په دغه برخه کښي ځینی تصمیمونه ونيول شول .

دکرنی او اوبو لگولو دوزارت د څنگلو نو رئیس او دمالی دوزارت د عواید و رئیس هم په دی غونډه کي گډون درلود . دتقنين اوعدلی چارو دجرگه گډې په غونډه کښي دولایاتو د اداری مجلسو نو قانون له ځینو تعدیلاتو سره تائید شو او د عمومی مجلس د تصویب دپاره دولسی جرگی دارالانشاء ته وسپارل شو .

دقوس ۹ :

دولسی جرگی د بين المللی روابطو په جرگه گډې کښي د دوو لکو ستر لنک پوښو په بیه ددبفورد موټرو دپيرو دلو د تړون موضوع چه پخوا د افغانستان او انگلستان دحکو متو تر منځ شوی و تر بحث لاندې ونيول شوه .

دمالی دوزارت دخزانو رئیس ښاغلی عبدالعزیز عطایی په جرگه گډې کښي گډون وکړ او په دی باره کښي يې جرگه گډې ته توضیحات ورکړل . دفرهنگی روابطو دچارو په جرگه گډې کښي دپولي

ولسی جرگه

غور نه وروسته تصمیم ونيول شو چه په راتلونکي غونډه کښي دخار جه چارو دوزارت نماينده د جرگه گړي په غونډه کښي گډون وکړي او دمربوطو موضوعگانو په باره کښي دى توضيحات ورکړي .

دمحاسبي او بودجي دقانون (۱۵ ۱۶ او ۱۷) ماده چه په پخواني غونډه کښي دهغو په باره کښي دمالیي له وزير سره هم مفاهمه شوي وه دتقنين اوعدلي چارو دجرگه گړي په غونډه کښي تربحث لاندی ونيول شوي او دنوموړو مادو دتمديد مسوده تصويب شوه اودعمومي مجلس دزيات غور او تصويب دپاره دارالانشاء ته وسپارل شو .

دبين المللي روابطو په جرگه گړي کښي دامريکي دمتحد وایالتو نو د نوي زره ټنو غنمو او شپږ زره ټنو نباتي غوږيو دپيرونولو پرموافقت ليک بحث وشو .

موافقت ليک دمالیي او بودجی دچارو د جرگه گړي له قرار څخه وروسته دمو ضوع دارتباط له مخه د بين المللي روابطو جرگه گړي ته وسپارل شسو .

دقوس ۱۷ :

دولسی جرگي په غونډه کښي دمنطقو ی معاش په باب د حکومت لپږ لي ليک چه د ژروالي غوښتنه يي کوله ولوستل شو .

اووکيلانو په دغه برخه کښي خپلي نظريي څرگندي کړي .

له بحث نه وروسته په دی باره کښي چه حکومت ته دی اجازه ورکړه شي چه دهغو پروژو دکار کوونکو منطقو ی معاش چه غنم اوبندښت يي دهيواد دستر اقتصادي زيان سبب کيږي په ۴۷ کال کښي د عمو می بودجی له سرجمع څخه اجرا کړي او په آينده کښي دی حکومت دبودجی له وړاند ی کولونه مخکښي دهغو ځايونو او پروژو له شرحي سره چه دهغو دپاره دغه ډول معاش ضروري گنل کيږي د منطقو ی معاش تفصيلات دی له دلايلو سره شورا ته وړاندی گاندي ديو تن تصويب اوتائيد شو .

غونډه دولسی جرگي درئيس دکتور عبدالظاهر په مشر ی شوي وه همدارنگه د بين المللي روابطو دجرگه گړي په غونډه کښي دامريکي له متحدوايا لتو نو سره د نوي زره ټنو غنمو او دپرش زره ټنو نباتي غوږيو د تړون موضوع تربحث لاندی ونيول شوه اوله غور او بحث نه وروسته مربوطه تړون تصويب شو او په عمومي مجلس کښي دغور دپاره دارالانشاء ته وسپارل شو .

دمالیي وزير ښاغلي محمد انور ضيا يي له غرمي نه مخکښي په لسو پجو په داسی حال کښي چه دبو دجی او محاسبي دقانون د ۱۶ او ۱۷ مادی دتمديد په باره کښي بحث روان ؤ دتقنين اوعدلي چارو په جرگه گړي کښي گډون وکړ او په دغه برخه کښي يي دوکيلانو پوښتنو ته ځواب ووايه .

دملکي مامورينو د استخدام ، تر فيح او تقاعد دقانون ضميمه چه په دوه ورځوکښي دتقنين اوعدلي چارو په جرگه گړي کښي مطالعه شوه دعمومي مجلس دغور دپاره دارالانشاء ته وسپارل شوه .

دبين المللي روابطو جرگه گړي پخپلي غونډه کښي دهغه دوه لکه ستر لنگ پونډو پرپور بيا بحث وکړ چه له انگلستان څخه دبد فوردموټر وديپروود لو دپاره اخيستل شويدي .

دجرگه گړي په غونډه کښي دمالیي دوزارت دخزانو رئيس ښاغلي عطا يي او د دولتي انحصارا تو درياست مرستيال ښاغلي پنجشيري گډون کړي او په دغه باره کښي يي دجرگه گړي دلپړل شو وليکونو په باب توضيحات ورکړل .

دقوس ۱۶ :

دولسی جرگي دمالیي او بودجی جرگه گړي دولسی جرگي د رئيس داکتر عبدالظاهر په مشر ی دصناعتی بانک د تاسيس اواکتشاف په باره کښي خبري او غور وکړ .

دپلان وزير دوکتور عبدالصمد حامد او د تجارت وزير دکتور نور علی له غرمي نه مخکښي د مالیي او بودجی په جرگه گړي کښي گډون کړي او په دغه برخه کښي يي دوکيلانو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

همدارنگه نو موړی جرگه گړي د آلمان د اتحادی جمهوريت دلس مليون مارکو دپورپه باره کښي خپل قرار صادر کړ اود عمومي مجلس دزيات غور دپاره يي دارالانشاء ته وسپاره .

د اطلاعاتو او کلتور دوزارت مین ښاغلي محمدخالد روښان او دقبایلو د مستقل رياست مرستيال ښاغلي محمد گل سلیمان خیل له غرمي نه مخکښي د پښتونستان دچارو په جرگه گړي کي گډون وکړ اودپښتونستان په باره کښي دخپرونو او تېليغاتو او دهيواد په ورځپاڼه کښي يي دهغه دمربوطو خبرو نو دخپرونو او راديو افغانستان دپروگرام په باره کښي ځواب ورکړ او يو څه پوښتنی يي د ځواب دپرايولو دپاره ياد داشت کړل .

دغه راز په دی غونډه کښي له يو لسې

دقوسس ۱۸ :

اجلاس تر شروع پوري ټال وي . همدغه شان په دې غونډه كېنې تجويز وشو چه دجرگه گي د نظر يو يوه كا بي دي دمطالعي دپاره دكرني او اوبو لگولو داخله او ماليي وزراتونو ته وليږله شي چه له ژوري مطالعي نه وروسته دهغوي نظر يي بيرته جرگه گي ته واستوي .

دولسي جرگي په غونډه كېنې د حكومت ليك دصدا ت دپلټونكو د تنقيصا تود خارجه چارو او دما لپي دوزارتونو د تنقيصا تود دروان كال د بودجي دتطبيق مشكلاتو په نسبت نان وايا نونه دامداد دپنځوپا نونو ضميمي سره عمومي مجلس ته ولوستل شو . وروسته له دې چه په دغه برخه كېنې يو شمير وكيلانو نظريي څرگندي كړي په دې باره كېنې بحث بلي غونډي ته ټال شو . غونډه دولسي جرگسي درئيس دكتور عبدالظاهر په مشر ي شوي وه .

دقوسس ۲۱ :

دولسي جرگي د دولسمي دوري د څلورم كال دلومې يو غونډو وروستي مرحله دقوسس ديو ويشتمي نېټي له غرمي نه پخوا دولسي جرگي درئيس دكتور عبدالظاهر په مشر ي دكنندز دمركز دوكيل مولوي عبدالرحمن مخدوم له خوا دقرآن كريم د څو آيتو په تلاوت دايره شوه .

دولسي جرگي رئيس دكتور عبدالظا هر دغونډي په پای كېنې وويل : ددغې غونډي په پای ته رسيدو سره د څلورمې لومړني غونډي او د تقنيني د دولسمي دوري وروستۍ كال پای ته رسيدو په دغو دوه مياشتينيو غونډو كېنې چه دميزان له دوه ويشتمي نېټي څخه تراوسه پوري يي دوام وكړي په دې بريالي شوي يوجه خپلي وظيفي تر يو ي اندازي پوري اجرا كړو .

دولسي جرگي بيلو بيلو جرگه گيوزيات شمير موضوع گاني له غور نه ورو سسته دمجلس دارالانشاء ته سپار لي دي چه د عمومي مجلس له خوا له دغو موضوع گانو څخه پر ځينو بحث وشو او تصويب شولي . دولسي جرگي رئيس څرگنده كړه چه په دغو غونډو كېنې دولسي جرگي زيات وخت دځينو مهمو موضوع گانو لکه دپوهني د قانون او د پوهنتونودقانون په مطالعه كولو كېنې تير شو . همدغه راز دملگرو ملتو د ځينو موسسو يو شمير تي ونونه اولهمرستو وركوونكو دولتو سره داقتصا دي همكار يو يوشمير موافقي له غور نه وروسته تصوي ب شول .

دكتور عبدالظاهر د ملت له ټولو هغو محترم ووكيلانو څخه چه په دغو غونډو كېنې حاضر وو او خپلي وظيفي يي په جرگه گيو او عمومي مجلس كېنې سر ته رسولي دي تشكر وكړ او وويل په دغه وخت كېنې چه ددغې دوري اوومي غونډي پای ته رسيد ي او دولسي جرگي دكار له مودې څخه يسو اجلاس پاتي دي ددغې دوري په پا تي موده كېنې زموږ دوظيفو اجرا كولو كېنې زمونږ مسئوليت ډير حساس او ډير دروند دي او

دقوسس ۲۰ :

دولسي جرگي دخارجه چارو د وزارت سياسي لوي مدير دكتور روان فرهادي او د سياسي لوي مديريت دسياسي روابطودخانكي مدير دكتور سعدالله غولي له غرمي نسه مخكېنې دپښتونستان دجرگه گي په پټه غونډه كېنې كېون كړي دجرگه گي د رئيس اوغړيو پوښتنو ته يي دمربوط موضوعگانوپه باره كېنې توضيحات وركړل .

دبين المللي روابطو دچارو جرگه گي په غونډه كېنې دهغه دوه لكو ستر لنگ پوندو پور پر موافقت ليك بحث وكړ چه دپيزلي بدفورد موټرو د پيرودلو دپاره دانگلستان له حكومت څخه اخيستل شويدي . جرگه گي دماليي پلان دوزارتونو او د دولتي انحصاراتو دنيمايندگانو د شواب له اوريدلو او دهيواد دسياسي ، ملي او اقتصادي ښيگړوله مخه له خارجي دولتونو او موسسوڅخه دپوراخيستلو دپه نظر كېنې نيولو سره دخوړڅو غور نه وروسته خپله فيصله صادره او هغه يي دارالانشاء ته وسپارله .

دقوايد عامي او مواصلا توجرگه گي دويانا د ۱۹۶۴ كال د پستي جبهاني اتحاديي په مياشاق او د ۱۹۶۵ كال د نوامبر د مياشتي دكمو نيكنښ په بين المللي تړون پوري د افغانستان دالحاق په باره كېنې بحث وكړ او د عمومي مجلس دزيات غور دپاره يي خپل قرار داد دارالانشاء ته وليږه .

دمالي او بودجي دچارو جرگه گي دشوروي اتحاد دپور په باب كېنې بحث وكړ او په دغه برخه كېنې يي خپل قرار صادر كړ .

دهيواد د عمومي څي څاپونو موضوع باندي دكرني او مالداري جرگه گي بيا غور وكړ چه له يولي غور نه وروسته فيصله وشوه چه دغه موضوع دي دولسي جرگي دراتلونكي

دحوت ۲۲ :

دولسی جرگی د تقنینی د دولسمی دوری دخلور م کال دو همه غونډه د داخلی وظایفو له لایحی سره سم دژمی د دری مینا شتی رخصتی له تیره وولو نه وروسته دولسی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په وینا سره شروع شوه .

دولسی جرگی د رئیس دکتور عبدالظاهر دوینا متن :
محترمو وکیلانو :

خماله پاره د خوشحالی خای دی چه تاسو گرانو ملگرو سره دولسی جرگی په تالار کښی یو ځل بیا گورم . هیله لرم چه د تعطیل وزخی مو په پیری خوښی سره تیری شوی وی اوله خپلومو کلبینو سره دلیدنو کتنو او د انتخابی سیمو او د هیواد د عمومی حالاتو مطالعی څخه مو چه زمونږ د پارلمانی فعالیتو نو اساس تشکیلوی په لویه پیمانته مو استفاده کړی وی . محترم مو وکیلانو د دی غونډی په شروع کیدو سره د دولسمی تقنینی دوری په وروستی اجلاس پیل کیری په دی اجلاس کښی زمونږ مصروفیتو نه یقینا ددی دوری د تیرو اجلاسونو څخه زیات یو شمیر هغه مو ضوعگانسی چه په تیرو اجلاسو نو کښی ولسی جرگی ته راز سیدلی دی باید دمرسوطو جرگه کیود غور او څیړنی نه وروسته عمومی مجلس د مطالعی دپاره دارالانشاء ته وسپارل شیسوی یولې موضوعات دجرگه کیو لخوا کتل شوی اود عمومی مجلس دغور دپاره دارالانشاء ته رسیدلی اویابه په نژدی وخت کښی دارالانشاء ته وسپارل شوی .

همدا راز یو شمیر نوی موضو عگانی چه د دولت د ۸۸ کال بودجه او دریم پنځه کلن پلان هم په کښی شامل دی ددی اجلاس په موده کښی به دحکومت له خوانه ولسی جرگه ته دغور دپاره وسپارل شی چه ددی ټولوموضو عاتو مطالعی دولسی جرگی دمحترم موغوزیات فعالیت ته هم په مختلفو جرگه کیو کښی او هم په عمومی مجلس کښی اړتیا لری . هیله لرو چه محترم وکیلان دوظیفی اهمیت ته چه په تیره بیا ددی دوری د وروستی اجلاس په موده کښی ورسره مخا مخ دی پوره ملتفت وی .

محترم مو وکیلانو له دی امله چه د دی اجلاس یو څه وخت ددیار لسمی دوری د انتخابی تی فعالیتو نو له شروع کیدو سره تصادف کوی . ددی احتمال شته د دولسمی دوری یو شمیر هغه محترم وکیلان چه غواړی

زښت زیات فعالیت عواړی مونږ د تاریخ د قضاوت او دخپلو مؤکلبینو د انتظار او امتحان په مرحله کښی واقع یو . ددی مسئولیت په درک سره باید کوبښی وکړی و چه دالهی په عنایت سره دسپارل شوو وظیفو په سرته رسولو کښی زیات توفیقونه زمونږ په برخه شی .

دولسی جرگی رئیس وکیلانو ته خطاب وکړی او وویل اوس چه درسختی وخت راورسید اومونږ او تاسو دیو ټاکلی وخت دپاره سره خدای پامانی کوو مونږ ته دولسی جرگی د دوولسمی دوری دوکیلانو په حیث دوروستی ځل دپاره وخت پیدا کیری چه دخپلوانتخاباتی غونډو او د هیواد په عمومی او خصوصی حالاتو کښی غور وکړی واوله خپلو مؤکلبینو سره له نژدی نه وگورود خلکو په اړتیاوو او هیلو کښی دهغو دسرته رسولو په امکاناتو سره درسختی له دوری نه زیات کارواخلو . څرنگه چه درسختی دغه دوره دقانون جوړولو د دولسمی دوری له ورستی اجلاس څخه دمخه راغلی ده خاص اړ څښت لری .

درسختی په دی دوره کښی کتنی د دی دوری دوروستی اجلاس دفعلیتو نو اساس تشکیلوی . ولسی جرگی په دی دوره کښی کوبښی کړی چه د خپلو ملی وجیبو په عملی کولو کښی دټولو خلکو له نظر یو څخه نمایندگی وکړی او د ملت له ملاتړ څخه برخورداره وی .

دکتور عبدالظاهر هیله څرگنده کړه چه په هره مرحله کښی دی د اسلام دین اساسا تو د هیواد اساسی قانون ته احترام ، وظیفی اوگرانو وطنوالو ته د خدمت احترام زمونږ لارښودوی .

دولسی جرگی رئیس په پای کښی خلکو ته دخدمت په لاره کښی ځان او وکیلانو ته له پاک خدای څخه دتو فیقو نو هیله وکړه اود افغان نجیب ملت د نیمکرغی او د افغانستان د دیموکرات پاجا معظم هماغونی اعلیحضرت دسلامتیا دپاره یی دلوی خدای له دربار نه دعا وکړه .

صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی له غرمی نه مخکښی په ۱۱ بجو ولسی جرگه ته لاړ او دهغی جرگی له رئیس دوکتور عبدالظاهر او ځینو وکیلانو سره د خدای پامانی کتنه وکړه .

همدارنگه ښاغلی صدراعظم د غرمی په ۱۲ بجو د مشرانو جرگی ته لاړ او دمشرانو دجرگی له رئیس سناتور عبدالهادی داوی او ځینو سناتورانو سره د خدای پامانی کتنه وکړه .

دولسی جرگی د دیار لسمی هوی دپاره خان کاندید کړی د دوی مصروفیت په انتخا بی حوزه کښی د دوی د حضور رسو لو له په ولسی جرگه کښی مانع وگر خسی .

هیله ده چه ددغی مشکلا تو د مخ نیوی دپاره او دحاضر ی دوضعی د بهبود په منظور ولسی جرگه ددی اجلاس په شروع کښی لازم او موثر ترتیبات ونیسی .

محتر مو وکیلانو ؟

همدغه راز د فیصله وشوه چه عدلیه وزیر پوهاند محمد اصغر دی دجرگه کی په غونډه کښی په دی باره کښی دجرگه کی د رئیس اوغړیو پوښتنو ته ځوابونه وواپی .

مونږ دهغو مهمو وظیفو د سر ته رسو لو په لار کښی چه د دوولسمی تقنینی دوری داخری اجلاس په موده کښی یی په مخ کښی لرو د افغانستان د ټول ملت د انتظار او امتحان په درشل ولاړ یو .

دحمل ۲ :

دولسی جرگی د مالی او بودجی د چارو د جرگه کی دغرمی نه پخوا غونډه کښی د هیلمنده د نباتی غوړیو د فابریکی د اخیستلو له پاره دشیپږ سوه پنځوس زرو پونډسترلنگو اودبیلان دقتند دفابریکی د ترکانی د دستگانه داخیستلو له پاره دشلو زرو پونډ سترلنگو دتړون موضوع چه دانگلستان له حکومت سره لاسلیک شوی وو تر بحث او غسور لاندی ونیول شوه چه دیولې خبرو اوغور نه وروسته تصمیم ونیول شو چه دکانو اوصنایمو وزیر دجرگه کی په راتلو نکی غونډه کښی گډون وکړی او په دغه باره کښی توضیحات ورکړی .

هیله لرو چه د لوی خدای په مرسته او د وظیفی تر سره کولو ته دپوره پام لرنی او احترام له لاری له دی موقف څخه بریا لی راووزو . دپاک خدای (ج) نه غواړم چه موږ ته توفیق راکړی چه وکولای شو خپل وظایف د افغانستان د دیموکرات پادشاه معظم همایونی اعلیحضرت حکیمانه لارښودنی په رپا کی لکه څرننگه چه د افغانستان ولس ورته هیله من دی تر سره کو .

د لوی خدای په نامه او د افغانستان د نجیب ملت د نیک مرغی په هیله د دولسمی تقنینی دوری د څلورم کال دوهم اجلاس افتتاح کوو .

دحوت ۲۴ :

دغه راز دجرگه کی دغرمی نه وروسته غونډه کښی دهغو ۷۲۰ ملیونو جایانیو تړون چه د څکللو د اوبو دپروژی له پاره دجاپان له حکومت سره لاسلیک شویدی تر بحث لاندی ونیول شو .

دولسی جرگی د فواید عامی او مواصلاتو دجرگه کی رئیس او غړیو دژمی له رخصتی نه وروسته په کار پیل وکړ . دنوموړی جرگه کی په افتتاحیه غونډه کښی د مخابرا تو وزیر انجنیر محمد عظیم گران هم گډون کړی وو .

دحوت ۲۵ :

جرگه کی فیصله وکړه چه د پلان وزیر دجرگه کی په راتلو نکی غونډه کښی گډون وکړی او په دغه باره کښی توضیحات ورکړی . وروسته بیا جرگه کی په نساجی بانندی د ۱۶ ملیونو افغانیو د مالیاتو موضوع تر بحث لاندی ونیوله چه له غور نه وروسته په دغه باره کښی خپل قرار صادر کړی او د ولسی جرگی دارالانشاء ته یی وسپاره .

دولسی جرگی غونډه د نصاب د نه پوره کیدوله کبله جوره نشوه .

دحوت ۲۸ :

د فرهنگی چارو جرگه کی دخپلی اجندا پرشاملو موضوعگانو بانندی بحث وکړ . دولسی جرگی د تقنین او عدلی چارو جرگه کی پخپله غونډه کښی په حقوقی دعوگانو کښی دپسی شامحاکمی د قانون پروژه له اومی مادی څخه تر ۴۲ مادی پوری مطالعه کړه .

دولسی جرگی د تقنین او عدلی چارو په جرگه کی کښی دبودجی اومحاسبی دقانون دپنځلسمی شپاړسمی او اوه لسمی مادی په تصدیلی بحث وشو چه له یولې بحث نه وروسته جرگه کی په دی باره کښی خپله فیصله صادره کړه اودعمومی مجلس دغورله پاره ئی دارالانشاء ته وسپارله .

دحوت ۲۹ :

د فواید عامی او مواصلاتو دچارو په جرگه کی دغرمی او تعمیراتی بانک دپور دولسی جرگی د تقنین دچارو دجرگه کی په موضوع بانندی بحث وشو .

ولسی جرگه

چه پدی باره کښی دجرگه گڼی دغږیو لهخوا
اخیستل شوی ؤ دجرگه گڼی دغږیو پوښتنوته
ځوابونه وویل او خبری یی ورسره وکړی .
همدغه راز د قبایلو د مستقل ریاست
مرستیال ښاغلی محمد گل سلیمان خیل
دپښتونستان دجرگه گڼی په غونډه کښی
گډون وکړ او د پښتو نستان دمو ضوع گانو
په باره کښی یی دجرگه گڼی درئیس اوغږیو
پوښتنو ته ځوابونه وویل .
دمالی او بودجی دچارو جرگه گڼی په خپله
غونډه کښی داوو سوو او شل ملیونو جاپانی
پښتون په باره کښی چه پخوا داوورسولو
دشیکو له باره دجاپان له حکومت سره
شوی ؤ خپله فیصله صادره او دولسی جرگی
دارالانشا ته یی وهپارله .

دحول ۹ :

دولسی جرگی دتقنین اوعدلی چارودجرگه گڼی
په غونډه کښی په حقوقی دعوا کښی د جلب
او احضار او غیابی محاکمی په باره کښی
خبری وشوی او ذکر شوی قانون بیا تر(۱۶)
مادی پوری دغونډی له مطالعی نه تیر شو او
په هغی کی ځنی تعدیلات او زیاتوالی پیدا
شو .

دپښتونستان دچارو په جرگه گڼی
په یو شمیر مربوطو موضوعگانو غور وشو .
دروغتیا دچارو جرگه گڼی چه تازه په غونډو
شروع کړی دجرگه گڼی د اجندا په داخلی
موضوعگانو خبری وشوی .

دبین المللی روابطو چارو جرگه گڼی په
هغو موضوعگانو چه په اجندا کی داخلی
وی بحث او خبری وکړی او داسی فیصله
وشوه چه په راتلونکو غونډوکی دی په هغو
موضوعگانو خبری وشو چه د اولیت حق لری
دکرنی او مالداری دچارو په جرگه گڼی
دهیواد دکرنی چاری تر بحث لاندی ونیولی .

دفرهنگی چارو جرگه گڼی په خپله غونډه کی
په یو شمیر رسید لو عریضو غور وکړی اوله
یولی خبرونه وروسته فیصله وشوه چه
دجرگه گڼی په غونډه کی د پوهنتون رئیس
پوهاند عبدالله (واحدی) حاضر شوی او د
جرگه گڼی دغږیو پوښتنو ته دی معلومات
ورکړی .

دحول ۱۲ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی
لومړی دکار فهرست دولسی جرگی د منشی
وکیل محمد شاه ارشاد له خوا ولوستل شو او
وروسته له هغه د افغانستان او د امریکی د
متحدو ایالتو دحکو متو تر منځ دنوی زروتنو

دولسی جرگی د بین المللی روابطو
جرگه گڼی او د پښتو نستان دچارو جرگه گڼی
اودگانو او صنایعو دچارو جرگه گڼی خپل
دژمی درخصتی د تیرو لسو نه وروسته په
کار پیل وکړ .

دحول ۶ :

دولسی جرگی د تقنین او عدلی چارو په
جرگه گڼی کښی د جلب او احضار او په
حقوقی دعواگانو کښی پسی شا (غیابی)
محاکمی دپروزی مسوده له ۲۳ مادی څخه
تر ۳۲ مادی پوری مطالعه شوه او دهغو په
باره کښی تصویبونه وشول .

دملی دفاع دچارو په جرگه گڼی کښی
دهغو جلبیانو په باره کښی چه دځینو معاذیرو
له مخی یی عمر له ۴۶ کالو څخه زیات شوی
وی بحث وشو او په نتیجه کښی یی فیصله
وشوه چه د ملی دفاع د وزارت دتشکیلا تو
رئیس برید جنرال عبدالسلام ملکیار دی
دجرگه گڼی په غونډه کښی گډون وکړی او
په دی باره کښی دی توضیحات ورکړی .

داووه سوو او شل ملیونه جاپانی پښتون
چه دری ملیونه داره کښی دمالی اوبودجی
دچارو دجرگه گڼی له خوا تر غور لاندی
ونیول شوه .

دپلان وزیر دکنور عبدالصمد حامد له غرمی
نه پخوا په لسو بجو په جرگه گڼی کښی گډون
وکړی او په دی باره کښی یی دجرگه گڼی
دغږیو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

دکرهنی او مالداری دچارو جرگه گڼی
دورشو گانو او دجرگه گڼی دځینو راتلو نکو
چارو په باره کښی خبری وکړی .
دانکشافی پلان دچارو جرگه گڼی دژمی له
رخصتی نه وروسته په کار پیل وکړی .

همدغه راز د پښتونستان دچارو جرگه گڼی
په یو شمیر مربوطو موضوع گانو غور وکړی
او دیو لې بحث نه وروسته تصمیم ونیول
شو چه په راتلونکی غونډه کښی دی دقبایلو
دریاست مرستیال گډون وکړی او د بحث
وې موضوع په باره کښی دی توضیحات
ورکړی .

دحول ۷ :

دولسی جرگی د تقنین او عدلی چارو د
جرگه گڼی د پخوانی فیصلی له مخی دغرمی
نه پخوا په لسو بجو عدلیه وزیر پوهاند
محمد اصغر په داسی حال کښی چه د هغه
وزارت دتقنین رئیس هم ورسره ملگری ؤ
گډون وکړی او په حقوقی دعواگانو کښی دجلب
احضار او پسی شا محاکمی دقانون دپروزی
د مسودی او ځینو یادداشتو نو په باره کښی

نوموړی جرگه گي له يو لړ غور نه وروسته په دی باره کښی خپله فيصله صادره اودولسی جرگی دارالانشاء ته وسپارله .
دروغتیا دچارو دجرگه گي په غونډه کښی دفره دولایت دبالا بلو ک دولسوالی وکیل ښاغلی عبدالستار بختور دجرگه گي درئیس په حیث ، دسپین بولد ک وکیل ښاغلی حاجی عبدالصمد درئیس دثائب په حیث او دگرم سیر وکیل ښاغلی حاجی محمد د منشی په حیث انتخاب شول .

دحمل ۱۳ :

دپښتونستان دچارو جرگه گي په مربوطو موضوع گانو بحث وکړي .
دفرهنگی چارو دجرگه گي په غونډه کښی په داسی حال کښی چه په رسید لیواریضو بحث دوام درلود دکابل د پو هنتون دریاست دووتنو نمایندگانو گهون وکړ او په دی باره کښی دجرگه گي دغې پو پوښتنو ته ځوابونه وویل او ځینی لیکل شوی پوښتنی یی د ځوابونو د برابرولو له پاره له ځان سره واخیستلی .

دتقین او عدلی چارو په جرگه گي کښی دبار کزودناوی وکیل ښاغلی عبدالرشید داوری دجرگه گي د رئیس په حیث ، دشهر صفا وکیل ښاغلی نظر محمد درئیس دثائب په حیث ، او دکابل وکیل ښاغلی میر محمد صدیق فرهنگ د منشی په حیث انتخاب شول .
د افغان نساجی دفابریکی رئیس ښاغلی محمد جعفر مختار زاده دکانو او صنایعو د جرگه گي غونډی ته حاضر شو او د فابریکی د تولیدی کوره اوسپین سان دنرخ دجکیدو په باره کښی یی دجرگه گي دغې پو پوښتنو ته ځوابونه وویل او دجرگه گي لیکل شوی پوښتنی یی دځوابونو د برابرولو له پاره له ځان سره واخیستلی .

د داخله او محلی اداری ، تجارت او د ملی دفاع دچارو جرگه گيو په خپلو مربوطو موضوعگانو غور وکړي . دکرهنی اومالداری دچارو جرگه گي له خوورڅو خبرو اترو څخه وروسته دهیواد دور شو گانو د موضوع په باره کښی خپله فيصله صادره کړه .

دحمل ۱۷ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی چه دهغی دجرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشر یی جوړه شوی وه د ۷۲۰ ملیونو چاپانی پښ دتړون چه دوه ملیونه امریکایی ډالره کیری او د بین المللی تیلی کمیونیکشن او جهانی پوستی تړون کښی د افغانستان د گهون په باره کښی بحث وشو وروسته له هغه

غنمو او سپین زرو تڼو تڼانی غوړیو دپورموافقه لیک او د افغانستان او د گوسلاوی د فدرالی سوسیالیستی جمهوریت تر منځ د اتو ملیونو امریکایی ډالرو دپور موافقه لیک تر غورلاندی ونیول شول وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دی باره کښی خپلی نظر یسی څرگندی کړی نو موړی موافقه لیکو نه درایو په اکثریت دحکومت د پیشنهاد په اساس تایید او تصویب شول .

دپوهنی وزیر دکتور محمد اکرم له غرمی نه پخوا دپښتونستان دچاروپه جرگه گي کښی گهون وکړ او دبحث وړ موضوع په باره کښی یی دجرگه گي درئیس او غړیو یو شمیر پوښتنو ته ځوابونه وویل او یو شمیر لیکل شوی پوښتنی یی د ځوابونو د برابرولو له پاره له ځان سره واخیستلی .

د اوبو رسو لو دپروژو له پاره د اووه سوو او شل ملیونو چاپانی پښ دپور تړون چه دوه ملیونه ډالره کیری دبین المللی روابطو دچارو په جرگه گي کښی تر بحث لاندی ونیول شوه .

همدغه راز دولسی جرگی په غونډه کښی درا یو په اکثریت دجرگه گيو پخوانی غړی تایید او تصویب شول او فیصله وشوه چه مربوطی جرگه گي دی خپل اداری هیئت انتخاب او دتصویب له پاره دی عمومی مجلس ته وړاندی کړی .

همدغه راز دکرهنی دپروژو د تمویل له پاره دامریکی له متحد ایالتو څخه ۸۰۷۹۸۰۹۵۳ افغانیو پور موضوع په غونډه کښی درایو په اکثریت تایید او تصویب شوه .

دحمل ۱۴ :

دولسی جرگه دمالی او صنایعو جرگه گي غونډه وکړه او د نساجیو په موضوع یی بحث او خبری وکړی او په دی باره کښی یی تصمیمونه ونیول .

دحمل ۱۶ :

دولسی جرگی د بین المللی روابطو په جرگه گي کښی په داسی حال کښی چه دولسی جرگه رئیس دکتور عبدالظاهر هم حاضر وو د پلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد له غرمی نه پخوا په لمن نیمو بجو گډون کړی وو او د اووه سوو او شل ملیونو چاپانی پښ دپور د تړون په باره کښی یی چه دوه ملیونه امریکایی ډالره کیری دوکیلانو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

چه تړون د هغه له متن او دمالی او بودجی او بین المللی روابطو دجرگه گڼو له نظریو سره د دوهم منشی له خوا ولوستل شو ل یوشمیر وکیلانو په دی پاره کښی خپلی نظریی څرگندی کړی او رایې واخیستلی شوی. په نتیجه کښی په دی پاره کښی دحکومت پیشنهاد درایو په اکثریت تائید او تصویب شو.

دحاصل ۲۰ :

دولسی جرگی دکانو او صنایعو دچارو جرگه گڼی د جنگلک دکار خانو په موضوع گانو بحث وکړ او له یولې غور نه وروسته فیصله وشوه چه دجرگه گڼی په غونډه کښی دی دجنگلک دکار خانو رئیس گڼون وکړی او دجرگه گڼی دغږیو پوښتنو ته دی ځوابونه وواپی .

دپښتو نستان د چارو جرگه گڼی په خپلو مربوطو مسئلو بحث او غور وکړ .

د داخله او محلی اداری دچارو جرگه گڼی دمقر دولسوالی د خلکو په عریضه غور وکړ . دتقنین او عدلی چارو دجرگه گڼی په غونډه کښی چه دقضا تبه قوی نمایند گانو گڼون پکښی کړی ؤ د جلب احضار او پسی شامحاکمی دقانون دځینو مادو په پاره کښی توضیحات ورکړل .

دفرهنگی او ثقافتی چارو په جرگه گڼی کښی درسید لی عریضی په موضوع بحث دوام درلود چه دیو لې غور نه وروسته فیصله وشوه چه دجرگه گڼی په غونډه کښی دی دپو هنی وزیر دکتور محمد اکرم او د پوهنتون رئیس دکتور عبدالله واحدی گڼون وکړی او په دی پاره کښی دی دجرگه گڼی دغږیو پوښتنو ته ځوابونه وواپی .

دفواید عامی او مواصلاتو جرگه گڼی دهرنی او تعمیراتی بانک دپورویو په موضوع غور وکړ او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه په غونډه کښی دی دهرنی او تعمیراتی بانک رئیس گڼون وکړی او په دی پاره کښی دی توضیحات ورکړی .

دکرهنی او مالداری دچارو جرگه گڼی له څوورځنی غور نه وروسته دټول هسبواد دورشوگانو په پاره کښی خپله فیصله صادره کړه او دعو می مجلس دغور له پاره پسی دارالانشا ته وسپار له .

دملی دفاع دچارو جرگه گڼی دیو شمیر وکیلانو د پیشنهاد په اثر دهغو جلیبیا نو په برخه کښی چه عمر بی له شپږ څلوپښتو کلو څخه زیات وی او په جزا باندی محکوم شی بحث وکړ .

په نتیجه کښی فیصله وشوه چه دجرگه گڼی په غونډه کښی دی دملی دفاع د وزارت د تشکیلاتو رئیس گڼون وکړی او په دی پاره کښی دی نظریه ښکاره کړی .

دمالی او بودجی دچارو جرگه گڼی په

همدغه راز د تیلی کمو نیکشن او جهانی پوستی تړون په غونډه کښی ولوستل شو او په نوموړی تړونو کښی د افغانستان گڼون درایو په اکثریت تائید شو .

دحاصل ۱۸ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی داستهلاکی موادو دپاره دلسو ملیو نو آلمانی مارکو او دځینو پروژو د تمویل په غرض دنورو لسو ملیونو مارکو په تړون باندی بحث او خبری وشوی . دغه تړون پخوا دمالی او بودجی دچارو په جرگه گڼی کښی مطالعه شوی او دزیات غور دپاره عمو می مجلس ته سپارل شوی ؤ .

عمومی مجلس وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دغه پاره کښی خپلی نظریی څرگندی کړی دغه تړون دحکومت دپیشنهاد له مخه درایو په اکثریت تائید کړ . دځینو پروژو دتمویل په غرض دلسو ملیونو مارکو تړون هم په دی غونډه کښی تر بحث لاندی ونیول شو .

وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دغه پاره کښی پوښتنی وکړی درا یو په اکثریت فیصله وشوه چه موضوع دی دزیات غور له پاره حکومت ته راجع شی .

همدغه راز په له غرمی وروسته غونډه کښی د داخله چارو دجرگه گڼی اداری هیأت درایو په اکثریت تصویب شو .

د داخله چارو دجرگه گڼی د اداری هیأت غړی دادی :

دزرمت وکیل ښاغلی باز محمد د رئیس په حیث ، د اچین وکیل ښاغلی محمد کمین دنایب په حیث ، او د اندراب وکیل ښاغلی عبدالقیوم دمنشی په حیث .

دحاصل ۱۹ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگی د رئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه په دغه غونډه کښی لومړی دکار فهرست دولسی جرگی د منشی وکیل محمد شاه ارشاد له خوا ولوستل شو او وروسته له هغه دمدافعو وکیلانو قانون له

مربوطو موضوع گانو غور وکړي .

د حمل ۲۱ :

دولسي جرگي د فر هنگي چارو جرگه گي په غونډه کښي د پو هني وزير داکتر محمد اکرم چه دکابل پو هنتون رئيس داکتر عبدالله واحدی ورسره و بر خه واخيسته او درسيدلو عريضو په باره کښي دجرگه لي د رئيس او غړيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

په جرگه گي کښي په داسي حال کښي چه دولسي جرگي رئيس دکتور عبدالظاهر حاضر و د ماليي وزير بنا غلي محمد انور ضيا يسي او دپلان وزير دکتور عبد الصمد حا مدبرخه واخيسته او د صنعتي بانک د قانون په باره کي يي دجرگه گي دغړيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

دپښتونستان دچارو جرگه گي په اجندا کښي ديو شمير شاملو موضوعگانو بحث وکس .

دفر هنگي چارو جرگه گي د پو هني د وزارت په خواپ باندي چه پخوا درسيد لو عريضو په موضوع کښي پوښتنی شوی وی بحث او خبری وکړی او په نتیجه کښي په دغه باب پو شمير نوری پوښتنی دپوهني وزارت ته راجع شوی .

درهني او تعمیراتی بانک رئيس بنا غلي عصمت الله عنایت سراج د فواید عامی او مواصلاتو دچار د جرگه گي په غونډه کښي بر خه واخيسته او د خلور شپيته تلو پور وړو په باره کښي چه پخوا يي له هغه بانک نه پور اخيستی دی توضيحات ورکړل .

دبين المللي روابطو دچارو جرگه گي دجرگي گي اداري هيأت په لاندی ډول وټاکه: دشرک دري وکیل بناغلي عبد المالك ناصری درئيس په حيث، دوازی خوگیل بناغلي بهاوالحق دنايب په حيث او دکابل دلو مری حوزی وکیله ميرمن رقيه ابوبکر دمنشی په حيث .

دانکشافی پلان دچارو جرگه گي په مربوطو موضوع گانو غور وکړي .

دملی دفاع دچارو جرگه گي ديو شمير هغو افرادو په باب چه د کابل دو لایست دامنیه عمومی قوماندانی له خوا د ملی موسسو د ساتنی له پاره موظف کيږی بحث وکس .

دگانو او صنايعو په جرگه گي کښي دجنگلک دکار خانو د تولیدی بيی په باره کښي دهغه ریاست خواپو نه مطالعه شول .
د داخله چارو جرگه گي د ښاروالی د نرخنامو د نرخونو د اداري او کنترول او د ښار د نظافت په باره کښي بحث وکړي او تصمیمونه يي ونيول .

دتقنين او عدلی چارو جرگه گي په یوشمير مربوطو موضوعگانو غور او خيښنه وکړي . دکرني او مالداري دچارو په جرگه گي کښي دپښي په بيه او دسورت په ترتیب بحث وشو .

د حمل ۲۴ :

دولسي جرگي په عمومی غونډه کښي د گوندونو دقانون د مسودی د پنځمی ما دی

دغه راز د ملی دفاع دوزارت دتشکیلاتو رئيس برید جنرال عبدالسلام د ملی دفاع دچارو په جرگه گي کښي بر خه واخيسته او دهغو مجلوبينو په باره کښي چه دهغو سن شمير خلويستو کالو ته رسيږی او په جزا محکو ميږی د جرگه گي درئيس او غړيو پوښتنو ته خواپ ووايه . او دجرگه گي دلیکلو پوښتنو یوه برخه يي د خواپ دبرابرو له امله له ځان سره واخيسته .

دغرمی نه مخکښي په لس نیمو بجو د جنگلک دکار خانو رئيس بناغلي عبدالرحيم چين زایي او ددغه ریاست د محاسبی لوی مدیر بناغلي محمد نادر دکانو او صنایعو دچارو په جرگه گي کښي کډون وکس او دجنگلک دکار خانو دتوليداتو او انکشاف په برخه کښي دجرگه گي دغړيو پوښتنو ته توضيحات ورکول چه په دغه سوال او خواپ کښي د جنگلک د فابریکی دتولیدی مالونو بيی شاملی وی .

دولسي جرگي د تقنين او عدلی چارو جرگه گي دستری محکمی او قضا ئیه قوی دنمایندهگانو په خواپونو باندي چه دجرگه گي دورمی ور ځی په غونډه کښي د جلب او احضار او غیابی محاکمی دقانون د ځینوموادو په باره کښي توضيحات ورکړی و غور وکړي . دپښتونستان جرگه گي دجرگه گي دغونډی په اجندا کښي په شاملی موضوع باندي غور وکړي .

د مالی او بودجی دچارو جرگه گي دصناعتی بانک قانون تر غور لاندی ونيو . په نتیجه کښي فیصله وشوه چه په غونډه کښي دی دپلان وزير او د مالیي وزير بر خه واخلي او په دغه باره کښي دی توضيحات ورکړي . دکرني او مالداري دچارو جرگه گي دپښي دور کړی او بيی په موضوع او زمیندارو ته دهغو دکولو دتقو يي او دغه راز دواترپمپ ماشينونو دبیي په بر خه کښي چه دکرني او ابو لکو لو د وزارت له خوا زمیندارو ته ورکول کيږی بحث وکړي .

د حمل ۲۳ :

دولسي جرگي د مالی او بودجی د چارو

ولسی جرگه

د (ج) دقوری په متن کښی د تعدیل په باب د یوشمیر وکیلانو پیشنهادچه بېرني وولوستل شو اوله بحث نه وروسته درایو په اکثریت فیصله وشوه چه دغه موضوع دی د مجلس له اجندا څخه وایستله شی غونډه دولسی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه .

د (ج) دقوری په متن کښی د تعدیل په باب د یوشمیر وکیلانو پیشنهادچه بېرني وولوستل شو اوله بحث نه وروسته درایو په اکثریت فیصله وشوه چه دغه موضوع دی د مجلس له اجندا څخه وایستله شی غونډه دولسی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه .

دحمل ۲۵ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی د مدافع وکیلانو د قانون په مسودی با ندی بحث او خبری وشوی .

ددغه قانون اتمه او لسمه ماده له یو لږ غور او مباحثی نه وروسته د ځینو تعدیلاتو سره درایو په اکثریت تایید شوه او نهمه مادی یی د مجلس داکثریت د فیصلی سره سم حذف شوه .

دغه راز هغه پیشنهاد چه دیو شمیر وکیلانو له خوا لاسلیک شوی او د فوریت غوښتنه یی کوله هم په غونډه کښی ولوستل شو .

په دغه پیشنهاد کښی ویل شوی ؤ چه دیوشمیر هغو شاگر دانو موضوع چه د پوهنتون دکانکور په از موبنه کښی ناکام پاتی شویدی عمومی مجلس ته وړاندی نشی بلکه دفرهنگی روابطو دچارو جرگه گۍ ته وسپارله شی چه په نتیجه کښی په اکثریت سره فیصله وشوه چه دغه موضوع د زیات غور له پاره مربوطی جرگه گۍ ته ولین له شی . دکانو او صنایعو دچارو دجرگه گۍ اداری هیأت هم په دغه غونډه کښی په لاندی ډول تأیید شو :

دبلخ دولسوالی وکیل ښاغلی عبدالقدوس صافی د رئیس په حیث ، دزابل وکیل ښاغلی حاجی عبدالعزیز د نائب په حیث او دبگرامیو وکیل حاجی عبدالحفیظ د منشی په حیث . غونډه دولسی جرگه درئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه .

دحمل ۲۶ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی د مدافع وکیلانو دقانون د مسودی یوولسمه ماده چه دیوی جلا جزء دزیاتولو په نسبت له دوی ورځی راهیسی بحث ورباندی دوام در لود درایو په اکثریت دهغی دریدلو نه وروسته نوموړی جز تأیید او تصویب شو .

دغرمی نه وروسته په غونډه کښی دیوزیات شمیر وکیلانو د پیشنهاد په اساس دیوشمیر هغو شاگر دانو په باب چه دکانکور په از موبنه کښی ناکام پاتی شویدی دفرهنگی چارو د جرگه گۍ نظر په تر بحث لاندی ونیوله شوه .

دحمل ۲۷ :

دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښی په داسی حال کښی چه دولسی جرگی رئیس دکتور عبدالظاهر حاضر ؤ له غرمی نه پخوا په لسو بجو د مالی وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی کلون وکړ او د صنعتی بانک د قانون په باره کښی یی د جرگه گۍ غرمی ته توضیحات ورکړل .

همدغه راز د مالی وزیر د بین المللی روابطو دچارو په جرگه گۍ کښی کلون وکړ او دځینو تړونو او خار جی پورونو په باره کښی یی د جرگه گۍ درئیس او غرمی پوښتنو ته ځوابو نه وویل .

دکابل د پوهنتون د طب د پوهنځی دنه پو تنو محصلینو د عریضی په باره کښی دهغه پوهنځی په خوا پو نو د فر هنگی روابطو په جرگه گۍ کښی بحث وشو . دکانو او صنایع د چارو په جرگه گۍ کښی د جنکک د کار خانو دریاست د تولیداتو دنرخ په باره کښی د هغه ریاست دشفاهی ځوا پونو په باب بحث وشو .

دپښی بیه اوسورت بزگرو ته د پښی داصلاح شوی تخم دویشلو موضوع دکرهڼی او مالداری دچارو په جرگه گۍ کښی تر غور لاندی ونیول شوه .

دملی دفاع دچارو جرگه گۍ دامنه عمومی قوماندانی د ملازمینو په موضوع چه د غیر رسمی موسسو په ساتنه مو ظف کپیری بحث وکړ .

دقتین او عدلی چارو جرگه گۍ د یو لړ قوانینو په باره کښی غور وکړ او تصمیمونه یی ونیول .

دروغتیا او انکشافی پلان جرگه گۍ په یوشمیر مربوطو موضوعگانو غور وکړ .

دحمل ۲۸ :

دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښی په داسی حال کښی چه دولسی جرگی رئیس دکتور عبدالظا هر هم حاضر وو دصنعتی بانک په قانون بحث وشوه . دمالی وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی او دپلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد له غرمی

عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه .

دټور لمړی :

دمدافعو وکیلانو د قانون مسوده دولسي جرگې په عمو مي غونډه کېنې چه د هغې جرگې درئيس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شو ي وه وکتله شوه .

په دې غونډه کېنې دنوموړي قانون له شلمې مادي څخه تر دیر شمې مادي پورې له بحث او غور نه وروسته له ځينو تعديلا تو سره درا يو په اکثریت تائيد او تصویب شو .

دټور ۳ :

دولسي جرگې د مالي او بودجې دچارو په جرگه کې کېنې د دولت قطعیه حساب ترغور لاندې ونيول شو .

دتقتين او عدلي چارو جرگه کې ديو هنتون دقانون په مسوده خپل بحث ته دوام ورکړ او لازم تصميو نه يې ونيول .

دملې دفاع او داخله چارو جرگه کې په يو شمير مربوطو موضوعگانو بحث وکړ دفرهنگي چارو جرگه کې په را رسيد ليو عريضو غور وکړ او له يو لې بحث نه وروسته يې يوشمير ليکل شوي پوښتنې د کابل پوهنتون ته واستولې .

دټور ۴ :

دولسي جرگې د صحې چارو په جرگه کې کېنې دکابل په ښار او د هيواد په ولاياتو کېنې د دواگانو د بيې په باره کېنې بحث وشو . دتقتين او عدلي چارو په جرگه کې کېنې دپو هنتون دقانون په مسودې باندې بحث وشو .

دمالي او بودجې دچارو جرگه کې د دولت د ۱۳۴۵ کال د قطعیه حساب په باب خپله فيصله صادره او دعمو مي مجلس د غوردپاره يې دارالانشاء ته وسپار له .

دکانو او صنايعو د چارو په جرگه کې کېنې د جنگلک دکار خانو د فابريکې دطلبانو په موضوع باندې چه دفابريکې د ۴۵ کال په بيلانس کېنې ښودل شوي و بحث وکړ او يولې ليکلې پوښتنې يې دغې فابريکې ته راجع کړلې .

دټور ۶ :

دولسي جرگې د پښتو نستان دچارو جرگه کې دخپلې اجندا مربوطې موضوعگانې تر غور لاندې ونيولې .

دکر هني او ابو لمگو لو دچارو په جرگه کې کېنې دپښې د بيې او سورت تراکتورونو

نه پخوا د هغې جرگه کې په غونډه کېنې کېدون وکړ او دصنعتي بانک د قانون په باره کېنې يې دجرگه کې غړيو ته توضيحات ورکړل .

دتجارات د چارو جرگه کې له يو لې بحث او خبرو نه وروسته خپل اداري هيئت په دې ډول تائيد او تصویب کړ .

د اجر ستان دولسو لي وکیل ښاغلي عبدالستار ملاخيل د رئيس په حيث دارغنداو وکیل ښاغلي عبدالسلام الکو زي د رئيس دنائب په حيث او دهر غاب وکیل ښاغلي حاجي غلام رباني شملزا يې د منشي په حيث .

دجمل ۳۰ :

دولسي جرگې دمالي او بودجې دچارو په چارو جرگه کې د ښاروالي درياست په خوابونو چه دپروسې کال په غونډه کېنې د نظامت دښار د چو ماتونو د ملامامانو د معاش او دښاروالي دنورو چارو په باره کېنې پوښتنه ورڅخه شوي وه خپل بحث ته دوام ورکړ او فيصله وشوه چه په دې باره کېنې زيات بحث دکابل دښاروالي دنمايند په حضور کېنې وشي .

دبين المللي روابطو جرگه کې په خپلو موضوع گانو بحث وکړ .

دولسي جرگې دتقتين او عدلي چارو جرگه کې په خپله غونډه کېنې د پوهنتونو دقانون مسوده چه پر وسې کال دعمومي مجلس له خوا دغې جرگه کې ته سپارل شوي وه ترغور او بحث لاندې ونيوله . دکانو او صنايعو د چارو جرگه کې دجنگلک دکار خانو دفابريکې د ۱۳۴۵ کال د بيلانس دتحقيق په موضوع غور وکړ .

دولسي جرگې د پښتو نستان مالي او بودجې ، روغتيا ، کرهني او مالدارۍ او د فرهنگي چارو جرگه گيو په مربوطو موضوع گانو بحث وکړ .

دجمل ۳۱ :

دولسي جرگې په عمو مي غونډه کېنې دمدافعو وکیلانو د قانون مسوده له دولسي مادي نه تر نولسمې مادي پورې ولوستل شوه اوخبري ورباندې وشوي .

وروسته له هغه چه يو زيات شمير وکیلانو چلاجلا ددغه قانون د هر مادي په باره کېنې خپلې نظريې څرگندې کړې نو موړې اتمه مادي درا يو اخیستلو نه وروسته درا يو په اکثریت تصویب شوي .

دغه غونډه دولسي جرگې د رئيس دکتور

او واټریمپونو په موضوع بحث وشو . شویډی شل کلنۍ ته دی تعدیل شی .
 دکړهني او ابو لگولو وزیر انجنیر میرمحمد اکبر رضا دجرگه گۍ په غونډه کښې گډون وکړ او دبحث وړ موضوع گانو په باره کښې یې دجرگه گۍ دغې یو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

دبین المللی روابطو دچارو جرگه گۍ د اجندا په شاملو موضوع گانو بحث وکړ او تصمیمونه یې ونيول .

دفور مولیراو دولایتسو دځینو نیم کساره روغتونو په موضوع باندې دروغتیا دچارو د جرگه گۍ له خوا بحث وشو .

دکانو او صنایعو دچارو په جرگه گۍ کښې دجنکلك دکار خانو په ځوابونو بحث وشو .

د انکشافی پلان جرگه گۍ په مربوطو موضوع گانو بحث وکړ .

دتجارت او ثقافتی جرگه گۍ هم په خپلو مربوطو موضوع گانو بحث وکړ .

د داخله چارو جرگه گۍ دلیني موټرلونکو په عریضو او ترا فیکي اجراءاتو په باره کښې بحث وکړ .

دفاوید عامی د چارو جرگه گۍ په مربوطو موضوع گانو بحث وکړ . د تقنین او عدلی چارو جرگه گۍ د پوهنتون په قانون بحث وکړ .

د ملی دفاع دچارو په جرگه گۍ کې د بقایا وو مجلو بینو او د اجندا په نورو موضوعگانو بحث وشو .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

د مالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ کښې د صنعتی بانک اساسنامه ولوستل شوه او د هغی له لومړی مادی څخه تر شلمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شوی .

تعديلاتو او زياتوالي سره تصويب شوي او دغو مي غونډې د زيا تغور له پاره دارالانشاء ته وسپارلي شوي .

دمالي او بودجي د چارو په جرگه كې كښي د دولت د ٤٨ كال د بودجي د انډول نو يو مدر كو نو دنه سوه او دوشپيته مليو نو افغانو دعوايد و موضوع تر بحث لاندې ونيول شوه او په نتيجه كښي تصميم ونيول شو چه جرگه كې دې په خپلو راتلو نكو غونډه كښي په دغه باره كښي له مسئولو مقامونو څخه توضيحات وغواړي .

د تجارت د چارو جرگه كې د افغان نساجي د فابريكې د كوره ، سپين او رنگه سان د بڼي په موضوع باندې بحث وكړ او تصميمونه يې ونيول .

د كيمياوي سري له پاره له متحدو ايا لئو څخه د پور داخيستلو موضوع د بين المللي روابطو د چارو په جرگه كې كښي تر بحث لاندې ونيول شوه او د تړون اصل مطالعه شو . په دې غونډه كښي فيصله وشوه خو په دغه باره د زيات توضيح له پاره د پلان د وزارت نه نماينده د جرگه كې غونډي ته راشي او د جرگه كې پوښتنو ته توضيحات ورکړي .

د داخله چارو په جرگه كې د پكتيا د ولايت د زرمته په ولسوالي پوري مربوط د مومتي خان د كلي دخلكو دعريضې په موضوع باندې چه د دوي د ځمكو يوه برخه د سردي د بند تر نقشي لاندې راغلي بحث وشو او په نتيجه كښي فيصله وشوه چه د جرگه كې په راتلونكي غونډه كښي دې دكرني او ابو لگولو، داملاكو او اسكان او د ښار جوړولو نمايندگان جرگه كې ته راوغوښتل شي او په دغه باره كښي دې توضيحات ورکړي .

دغه راز د جرگه كې دسپار په غونډو كښي د كابل د ترافيكو مدير ښاغلي سعد الله برخه واخيستله او د ټكسي گانو او ښاري سرويسونو د اجازه ليك او د كرا يې د بڼي په باره كښي يې د جرگه كې پوښتنو ته توضيحات ورکړل او يوشمير ليكلي پوښتني يې د خوا ب د برابرولو له پاره له خان سره يوډې .

د فز هنكي چارو په جرگه كې كښي د شرعيا تو د پو هنخي د رياست نماينده او د پو هنې د وزارت د ديني مدرسو لوي مدير گبون وكړ او د مدرسو دنهوتنو دعرض په باره كښي يې د جرگه كې دغږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

د ٤٥ او ٤٧ كلو نو دواگانو د ملي فور مولير موضوع دروغتيا د چارو په جرگه كې كښي تر غور لاندې ونيول شوه .

د بين المللي روابطو د چارو په جرگه كې دهغه يو مليو نو او دوه سوه او اوو زرو امريكايي ډالرو د پور په باره كې چه د كيمياوي سري له پاره د امريكې له متحدو ايا لئو څخه اخيستل كيري بحث وكړ .

دمالي او بودجي د چارو په جرگه كې كښي دصناعتې بانك د قانون له يووښتمې مادي څخه تر دير شمي مادي پوري چه وروستې برخه يې ده تر بحث لاندې ونيول شوي او ديو لې غور او خبرو نه وروسته پرونوموړي قانون باندې ديوه كل په صورت رايسي واخيستلي شوي او تصويب شو او د كروشوي قانون دغو مي غونډي، د زيات غور له پاره دارالانشاء ته وسپارل شو .

د ولاياتو د بزگرانو د پر له پسې شكاياتو په اثر دكرني او مالداري د چارو جرگه كې د پښي د بڼي په موضوع بيا بحث وكړ .

د شرعياتو د پو هنخي ديو شمير محصلينو دعرض موضوع د فز هنكي چارو د جرگه كې له خوا تر بحث لاندې ونيول شوه او د يو لې مباحثاتو نه وروسته لازم تصميمونه ونيول شول .

د داخله چارو په جرگه كې د ولاياتو د جرگي دانتخاباتو په موضوع بحث وكړ .

د جرگي كې په له غرمي نه وروسته غونډه كښي د كابل د ترافيكو د جريانا تو په باره كښي چه پخوا له هغه مديريت څخه پوښتنه شوي وه بحث وشوه .

د گانو او صنايعو د چارو جرگه كې د كار خانو د ١٣٤٨ كال د پروگرام په باره كښي بحث وكړ .

د ١١ د ټور :

دولسي جرگي د تقنين او عدلي چارو په جرگه كې كښي د پو هنې د وزارت په توضيحاتو چه د ټور د لسمې ورځې په غونډه كې د پو هنې د وزارت له خوا د پو هننو دقانون په باره كښي وركړ شوي وو بحث وشو .

د كرهني او مالداري د چارو جرگه كې د ٤٨ كال د پښي د بڼي دور كولو په باره كښي خپل بحث ته دوام وركړ او لازم تصميمونه يې ونيول .

د ١٣ د ټور :

دولسي جرگي د قضا يې تشكيلاتو او صلاحيت دقانون مسوده چه له څه مودي راهيسې د تقنين او عدلي چارو په جرگه كې كښي تر بحث لاندې وه له يو لې غور نه وروسته يو سلو اته ويشت مادي يې دځينو

دئور ۱۶ :

دولسی جرگی په عامو می غونډه کښی د قضایی صلاحیت او تشکیلا تو د قانون د مسودی په موضوع چه پخوا دتقنین اوعدلی چارو دجرگه کی له خوا دغور او تصویب له پاره عمومی مجلس ته وپاندی شوی وه بحث وشو .

وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دی باره کښی خپلی نظر یی څرگندی کړی ددغه قانون لو مړی او دو همه ماده چه د قضایی تشکیلا تو دلو مړی فصل یوه برخه ده درایو په اکثریت تصویب شوی همدغه راز دهغه په دریمه ماده باندی بحث وشو او دهغی تصویب راتلو نکی غونډی ته وځنډول شو دغه غونډه دولسی جرگه درئیس دکتور عبدالظاهر په مشر ی جوړه شوی وه .

دئور ۱۷ :

دولسی جرگی د داخله چارو جرگه کی دزرمت دولسوالی دموتا خان دعلاقه داری د خلکو دغرض په موضوع باندی چه ځمکی یی دسردی داوبو تر بند لاندی را غلی دی بیا غور وکړ .

داسکانه او املا کو رئیس او دسر دی د بند مرستیال دیناز جوړولو د نما ینده به ملگرتیا جرگه کی دغرمی نه مخکښی غونډه کښی برخه واخیستله او په دغه باره کښی یی دجرگه کی دغږ یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل او یوشمیر لیکلی پوښتنی یی دځواب دبرابرو لو له پاره له خان سره یوپی . دمالی او بودجی د چارو جرگه کی ددولت د ۴۸ کال دبودجی په اټلول باندی غور وکړ . دپښتونستان دچارو جرگه کی په مربوطو موضوعگانو یی غور وکړ .

دقبایلو مستقل رئیس سید مسعود پوهنیار له غرمی نه مخکښی په لسو بجو دجرگه کی په غونډه کښی گډون وکړ او دهغی موضوع په باره کښی یی دجرگه کی دغږ یو پوښتنو توضیحات ورکړل چه ورباندی بحث کیده . د ۴۵ او ۴۷ کلو نو د دواگانو د ملی فور مولیر په باره کښی دروغتیا دوزارت دمعین دکتور عبدالله عمر او ددواگانو دپیو درئیس شفا هی ځوابو نه دصحی چارو په جرگه کی کښی تر بحث لاندی ونیول شول . دغه راز دپکتیا او بغلان دولایتو دروغتونو دودانیو په موضوع باندی هم چه مربوطو تیکه دارانو یو څه پیسی اخیستی او دودانیو د جوړولو کار یی نیمگړی پری ایښی دی بحث وشو .

دطب دپو هنجی دتپوتو محصلینو دغرض

دکرنی او مالداری دچارو جرگه کی دپښی دپبی دورکړی په باب دپزگرانو دپر له پسی شکایتو په موضوع باندی بیا بحث وکړ او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه دحکومت نماینده دی دجرگه کی راتلو نکی غونډی ته حاضر شی او په دغه برخه کښی دی توضیحات ورکړی .

دپښتونستان دچارو په جرگه کی کښی په مربوطو موضوعگانو باندی غور وشو .

دئور ۱۴ :

دولسی جرگی په عامو می غونډه کښی د شوروی اتحاد دلسو ملیو نو روبلو په پور او دبد فورج موټرونو د اخیستلو له پاره د انگلستان له حکومت نه د دووسووزرو ستر لنگک پونډو دپور په تړون باندی بحث او خبری وشوی .

پورو نه پخوا دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو او د بین المللی روابطو دچارو په جرگه کیو کښی مطالعه شوی او دعمومی غونډی دزیات غور له پاره دارالانشاء ته سپارل شوی وو .

وروسته له هغه چه یو زیات شمیر وکیلانو په دغه باره کښی نظریی څرگندی کړی نوموړی پورونه دمالی او بودجی دچارو دجرگه کی دنظریی په اساس درایو په اکثریت تائید او تصویب شول .

غونډه دولسی جرگی د رئیس دکتور عبدالظاهر په مشر ی جوړه شوی وه .

دئور ۱۵ :

دولسی جرگی په عامو می غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشر ی شوی وه د څپ ځایونو په موضوع باندی بحث او خبری وشوی .

دغه موضوع پخوا دکر نی او مالداری دچارو په جرگه کی کښی مطالعه شوی او د عمومی غونډی دزیات غور له پاره دارالانشاء ته سپارل شوی وه .

له یو لې دوامدار غور او بحث نه وروسته ددغی موضوع درداوايستلو په باب یوشمیر وکیلانو په هغه پیشنهاد باندی چه وایسی دا موضوع دولسی جرگی له خوا دځمکو دسروی دقانون په مسوده کښی تشریح او ځای کړه شوی وه رای یی واخیستلی شوی او نوموړی قانون درایو په اکثریت تائید او تصویب شو .

محمد خان له غرمي نه پخوا په لسو بجو په جرگه کې کښې پرڅه واخيستله او په دغه باره کښې يې دجرگه کې دغريو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

وروسته بيا جرگه کې په دغه باره کښې خپل قرار صادرکړ او موضوع يې دعومې غونډې دزيات غور له پاره دارالانشاء ته وسپارله .

دتقنين او عدلي چارو جرگه کې دتيلفون دقانون په موضوع باندې چې دتقنيني فرمان په اثر نافذ گڼل شويدي او پنځه څلويښت مادي لري خپل بحث ته دوام ورکړ او فيصله يې وکړه چې په راتلو نکې غونډه کښې دې وروسته له هغه چې دمخبراتو د وزارت له نماينده سره مفاهمه وکړي هغه ديو کل په صورت تصويب کړي .

دفرهنگي چارو په جرگه کې کېدمطبوعاتو ادب او هنر او دملک الشعراء د انتخاب په موضوع باندې بحث وشو او له يولي خبرو اترونه وروسته فيصله وشوه چې په راتلونکي غونډه کې دې داطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمد انس جرگه کې ته حاضر شي او په دغه باره کښې دې توضيحات ورکړي .

دکانو او صنايعو دچارو جرگه کې دبرښنا دښتوالي په نسبت دخير خاني ميني دخلکو په عرض او دهغو په دلایلو باندې چې په دغه باره کې د افغانستان دبرښنا موسسې له خوا پاندي شوي وو بحث وکړ او فيصله وشوه چې په راتلو نکې غونډه کې دې دکانو او صنايعو دوزارت معين انجنير عبدالقدوس مجيد او د افغانستان دبرښنا موسسې رئيس ښاغلي حميدالله حميد جرگه کې ته حاضر شي او دبرښنا دويشلو په باره کښې دې توضيحات ورکړي .

د داخله چارو په جرگه کې کښې د خوراکی شيانو دنرخنامې په موضوع باندې بحث وشو او له يوه غور نه وروسته فيصله وشوه چې په راتلو نکې غونډه کې دښاروالي نماينده جرگه کې ته راوغوښتل شي او په دغه باره کښې دې توضيحات ورکړي .

دشور ٢١ :

دولسي جرگې په عومي غونډه کې د قضايي صلاحيت او تشکيلاتو د قانون د مسودې په دويمې مادي باندې بحث وشو . وروسته له هغه چې يو زيات شمير وکیلانو په دغه باره کښې نظريه څرگنده کړه دهغه پيشنهاد په اساس چې د مجلس ديو شمير غړوله خوا لاسليک او په هغه کې دقانوني

په موضوع باندې دفرهنگي چاروپه جرگه کې بحث روان ؤ او له يو لړ غور او خبرو نه وروسته فيصله وشوه چې ددوي عريضي د ارتباط له حيثه دپو هنتون رياست ته دې واستول شي .

دانکشا في پلان دچارو جرگه کې ددولت د ١٣٤٨ کال په بودجې باندې بحث وکړ . دغه بودجه پخوا د مشرانو دجرگې له لارې دغې جرگه کې ته رسيدلې وه .

دزراعت او مالداري دچارو جرگه کې په مربوطو موضوعگانو بحث وکړ . دملې دفاع دچارو جرگه کې د اجندا په شاملو يو شمير موضوعگانو بحث وکړ .

دشور ١٨ :

دولسي جرگې د تقنين او عدلي چارو جرگه کې د تيلفون دقانون په موضوع باندې چې پخوا دتقنيني فرمان په اثر نافذ شوي وه بحث او خبرې وکړې .

دملې دفاع دچارو په جرگه کې کښې دهغو افرادو په موضوع باندې چې په خدمتي ډول موسسو ته ورکول کېږي بحث وشو او فيصله وشوه چې په راتلو نکې غونډه کې دژاندارم او پوليسو عومي قوماندان بريد جنرال ناصري حاضر شي او په دغه برخه کې دې توضيحات ورکړل . دتجارت دچارو او دقوايد عامې او مواصلاتو دچارو جرگه کې يو شمير مربوطو موضوعگانو باندې غور وکړ .

دشور ٢٠ :

صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي په داسې حال کې چې د صدارت دوهم مرستيال ښاغلي عبدالله يفتلي د مالي وزير ښاغلي محمد انور ضيا يې د عدلي وزير پوهاند محمد اصغر او دپلان وزير دکتور عبدالصمد حامد ورسره ملگري وو د مالي او بودجې دچارو دجرگه کې په غونډه کې برخه واخيستله او دنويومدر کوله عوايدو څخه دهغو ٩٦٢ مليونو افغانيو په باره کښې يې دجرگه کې دغريو پوښتنو ته توضيحات ورکړل چې د دولت د ١٣٤٨ کال د بودجې موازنه پکښې شامله وه .

دبين المللي چارو په جرگه کې کښې د امريکې د متحدو ايالتو څخه دکيمباوي سري اخيستلو له پاره ديو مليون دوه سوه اووه زره اوسلو ډالرو په پور باندې بحث وشو . دپلان دوزارت معين ښاغلي عبدالوهاب حيدر او ددغه وزارت مالي رئيس ښاغلي

ولسی جرگه

خلاگانو د احساس په نسبت یا دونی شوی دی درایو په اکثریت فیصله وشه چه نوموړی قانون دی دزیات غور او مطالعی له پاره بیرته دتفتین او عدلی چارو کمیسیون ته وسپارل شی .

دغه راز په یوبل پیشنهاد با ندی چه د یوشمیر هغو شاگردانو په با ب د کابل پوهنتون دکانکور په از مونه کبسی نا کام گنل شویدی دفوریت غوښتنه یی کوله رایي واخیستلی شوی په نتیجه کبسی دغه پیشنهاد درایو په اکثریت رد او د ولسی جرگی له اجندا څخه وایستل شو .

دغه راز په دی غونډه کبسی پیشنهادوشو چه دتفتین اوعدلی چارو او دمالی اوبودجی دچارو جرگه گیو دکار دزیاتوالی په نسبت دیکبښی ، دوشنبی او سه شنبی په ورځو دعو می غونډی له ختمیدو نه وروسته خپل کارته دوام ورکړی چه دغه پیشنهاد درایوپه اکثریت تائید او تصویب شوه .

غونډه دولسی جرگی دلو مړی نایبښاغلی محمد اسماعیل مایار په مشر ی شوی وه .

دټور ٢٢ :

دقضایی تشکیل او صلاحیت قانون چه د هغه په ځینو موادو کبسی دلفظی نیمگرتیاوو له مخی بیا دتفتین او عدلی چارو جرگه گی . ته استول شوی وو دجرگه گی له غور او د نیمگرتیاوو له لری کولو نه وروسته دمجلس دزیات غور له پاره بیا د هغی جرگی دارالانشاء ته وسپار ل شو .

دمالی او بودجی دچارو جرگه گی د دولت د ١٣٤٤ کال د بودجی په باره کبسی بحث او خبری وکړی .

دټور ٢٣ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کبسی دهغو شاگردانو په موضوع چه دیو هنتو ن په کانکور از مونه کبسی نه دی بر یالی شوی خبری وشوی .

دغه موضوع دهغه پیشنهاد په ضمن کبسی چه دیو شمیر وکیلانو له خوا لاسلیک شوی ؤ او دبیری دحق غوښتنه یی کوله دارالانشاء ته وسپار ل شوه او دولسی جرگی دلومړی منشی وکیل محمد شاه ارشاد له خوا ووستل شوه وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دی باره کبسی خپلی نظریی څرگندی کړی دیوه پیشنهاد په اساس درایو په اکثریت فیصله وشوه چه دغه موضوع دزیات غوراو دپوهنی له وزیر دکتور محمد اکرم سره د زیاتو خبرو له پاره بیرته فر هنگی چارو

دټور ٢٤ :

صدراعظم ښا غلی نوراحمد اعتمادی دولسی جرگی د بین المللی روابطو دچارو دجرگه گی په غونډه کبسی گپون وکړ او دنړی دغی سیمی دهیواد د موضوع گانو ، له نورو هیوادو سره د افغانستان دعلایقو او بین المللی مهمو مسئلو په باره کبسی یی توضیحا ت ورکړل او دجرگه گی دغی یو پوښتنو ته یی ځوابو نه وویل .

دخارجه چارو دوزارت سیاسی لوی مدیر دکتور روان فر هادی او دسیاسی روا بطور دکتور سعدالله غونډی د اقتصادی روابطو مدیر دکتور عبدالواحد کریم او دقلم مخصوص آمر ښاغلی محمد یوسف مبردل هم په دغی غونډه کبسی گپون کړی وه .

دفر هنگی چارو د جرگی گی په غونډه کبسی د اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمد انس گپون کړی و او دهغه وزارت دکلتوری فعالیتو په پروگرام کبسی داصلاحاتو او په حکومتی صورت له پخوا نی سیستم څخه دکلتور دریاست دتصدی دپوښتنو په باره کبسی یی توضیحا ت ورکړل .

همدغه راز د ملک الشعرا د انتخاب د جریدو او درایو داعلانو په تیره بیاددوگانو دهغو اعلانو په باره کبسی یی چه بی دروغتیا د وزارت د نظر یی له اخیستلو څخه اعلان کبیری دجرگه گی دغی یو پوښتنو ته ځوابو نه وویل او هم یی دمركز اوولایتو د کتابخانو دتاسیس او پراختیا په باره کبسی دجرگه گی غی یو ته معلوما ت ورکړل .

دپښتو نستان دچارو جرگه گی په مربوطو موضوع گانو غور وکړ .

دروغتیا دچارو په جرگه گی کبسی دمركز او ولایتو دروغتونو د تنظیم ، ترتیب ، نظم او نسق په موضوع بحث وشو .

دکر هنی او مالداری او دملی دفاع دچارو جرگه گیو داچندا په داخلویوشمیر موضوعگانو باندی بحث وکړ .

ددلالی په قانون دتجارت دچاروپه جرگه گی کبسی بحث وشو او جرگه گی دیولی بحث نه وروسته په دی باره کبسی خپله فیصله صادره کړه او موضوع دعو می مجلس دغور له پاره دارالانشاء ته وسپار ل شوه .

دمخابراتو دوزارت معین انجنیر عزیزالله

زاهر او د تېلفون رئيس انجنير سيد نسيم علوی له غرمي نه پخوا د تقنين او عدلی چارو دجرگه کې په غونډه کېني گهون وکړ او دتېلفون دقانون دتمديداتو په باره کېني يی دجرگه کې له غړيو سره خبری وکړی .
د انکشافی پلان په جرگه کې د ۸۸ کال د

د فواید عامی او مواصلا تسو دچارو په جرگه کې کېني دتېلفون د محصول داخيستلو په موضوع خبری وشوی اوله یولي غور نه وروسته فيصله وشوه چه موضوع دی دعمومی مجلس دزیات غور له پاره دارالانشاء ته وسپارله شی .

دمالیی وزیر شباغلی محمد انور ضیا یی اودپلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد دمالی اوبودجی دچاروله غرمي نه پخوا غونډه کېني گهون وکړ او د دولت ۸۸ کال د ترتیب شوی بودجی په باره کېني یی دنو یو عواید او د هغو دحقوقي ، اقتصادی اوسیاسی جنبوله په نظر کېني نیولو سره دجرگه کې دغړیو پوښتنو ته یی ځوابونه وویل .
دکانو او صنایعو دچارو په جرگه کې کېني دکانو او صنایعو دوزارت نماینده او د افغانستان دبرښنا موسسی رئیس گهون کړی وو او د خیر خانه مینی او دښار دنورو داخله سیمو او دکابل دشاو خوا لکه چارآسیا او بگرا میو دبرښنا دلیونو دغزلو او رڼا کولو په باره کېني یی دجرگه کې دغړیو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

دشور ۲۷ :

د تجارت وزیر دکتور نور علی او دافغان نساجی رئیس شباغلی مختار زاده د تجارت دچارو په جرگه کې کېني گهون وکړ او د فابریکی دتولیدی توکرانو د بیی په باره کېني یی دجرگه کې دغړیو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

دمالیی او بودجی دچارو په جرگه کې کېني د دولت د ۸۸ کال د بودجی دعمومی موازی په باره کېني بحث ته دوام ورکړ شو .
دانکشافی پلان دچارو جرگه کې د دولت د ۸۸ کال په انکشافی بودجه باندي له اوږده بحث نه وروسته خپله فیصله صادره کړه او دارالانشاء ته یی وسپارله .

د داخله چارو جرگه کې د باغران دولسوالی د یو شمیر خلکو داملا کو په عریضو بحث وشو .
دروغتیا او پښتنو نستان جرگه گړیو په اجندا کېني شاملو موضوع گانو باندي

بحث وکسړی .

د فرهنگي روابطو د چارو جرگه کې د هغو محصلینو په موضوع چه د پوهنتون په کانکور از موینه کېني نه دی بریالی شوی بحث وکړی .

دغه موضوع پخوا د عمومی مجلس له خوا دزیات غور له پاره جرگه کې ته سپارل شوی وه چه له یولي بحث او غور نه وروسته تصمیم ونيول شو چه نن له غرمي نه وروسته دی دپوهنی وزیر دکتور محمد اکرم مجرگه کې ته حاضر شی او په دی باره کېني دی توضیحات ورکړی .

د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې کېني د پست او تلگراف دقانون په موضوع بحث وشو .

دکانو او صنایعو دچارو جرگه کې د خیر خانی مینی اونورو ځایو خلکو ته د برښنا دویشلو په باره کېني دبرښنا د موسسی په یو شمیر ځوابونو غور وکړ او یو شمیر لیکلي پوښتنی یی دبرښنا د موسسی او دپلان وزارت ته واستولی .

د بین المللی روابطو جرگه کې د خارج چارو دوزارت او په خارج کېني د افغانی سفارتو نو دخانکو دتشکیلا تو او شخصی بودجی په باره کېني بحث وکړ او یو شمیر لیکل شوی پوښتنی یی هغه وزارت ته واستولی

دشور ۲۸ :

دیو هنی وزیر دکتور محمد اکرم دولسی جرگی دفر هنگی چارو دجرگه کې دپخوانی فیصلی په اساس له غرمي نه وروسته په دووبجو دنو موپي جرگه کې په غونډه کېني گهون وکړ او دیو شمیر هغو متعلمینو دعریضو په باره کېني یی چه د پوهنتون په کانکور از موینه کېني نه دی بریالی شوی دجرگه کې دغړیو پوښتنو ته ځوابونه وویل او دجرگه کې یو شمیر لیکل شوی پوښتنی یی دځوابونو د برابرولو له پاره له خان سره واخيستلی .

دشور ۳۰ :

دولسی جرگی د فرهنگي چارو جرگه کې دیو شمیر هغو شاگردانو دعریضی په باب چه دکانکور په از موینه کېني بریالی شوی نه وو دپوهنی دوزیر دکتور محمد اکرم په شفاهی ځوابونو باندي بحث وکړی .
د تجارت دچارو دجرگه کې په غونډه کېني دتساجی دفابریکی دتولیدی منسوجاتو

ولسی جرگه

دیبی په باره کی دافغان نساجی درئیس په پخوانیو ځوابونو باندی بیا خبری وشوی. دکانو اوصنائیو جرگه کی دکابل او دخیر خانی دغایبې دپروژې دبرېښنا دشبکی دپراختیا په باره کښی له بحث نه وروسته په دغه برخه کښی خپل قرار صادر کړ او دعمومی غونډی دزیات غور له پاره یی دهغی جرگی دارالانشاء ته وسپاره .

دجوړا ۱۰:

دولسی جرگه دمالی او بودجی دچارو جرگه کی دخارویو دمحصول په قانون بحث وکړ او دهغه له لومړی مادی څخه ترشپږمی مادی پوری دجرگه کی له مطالعی څخه تیری شوی .

همدغه راز دهغه په ۵،۴ او ۶ مادو کښی تعدیلات راغلل .

دتجارت دچارو په جرگه کی کښی نفتی موادو او بوری دبالقطع تړون په موضوع بحث وشو په نتیجه کښی یولې پوښتنی د مالیی وزارت ته راجع شوی .

د داخله چارو جرگه کی د خورا کی شیانو په باره کښی دښاروالی ترخانم تر غور لاندی ونیو له . دملی دفاع دچارو جرگه کی

په مربوطه موضوع بحث وکړ او فیصله یی وکړه چه دجرگه کی په راتلو نکی غو نډه کښی دی دملی دفاع دوزارت دتشکیلا تو رئیس برید جنرال عبدالسلام گهون وکړی او تر بحث لاندی موضوع په باره کښی دی دجرگه کی دغی یو پوښتنو ته ځوابونه وواپی . دکرهنی او مالداری او کانو او صنایعو جرگه کیو په خپلو مربوطو موضوع گانسو غور او بحث وکړ .

دولسی جرگی د داخله چارو جرگه کی دزملی دولسوالی دموتی خان د علاقه داری دیو شمیر خلکو دهغی عرضی په باره کښی چه مخکی یی د سردی تر بند لاندی شویدی او پخوا یی دغی جرگه کی ته عرض کړی دکرهنی او ابو لگلولو د وزارت په ځوابونو بحث وکړ او په دی باره کښی وروستی فیصله دښار جوړولو او کور جوړولو د عمومی ریاست او د املاکو او اسکان د ځوابو تر رارسید لو پوری راتلو نکی غونډی ته وځنډول شوه .

دتجارت دچارو جرگه کی د نفتی موادو او بوری دحمل ونقل دقرار داد په باره کښی بیا بحث وکړ او یو شمیر لیکل شوی پوښتنی یی ترتیب کړی او دځوابونو دپراپولو له پاره یی مربوطو ځایو ته وسپار لی . دخارویو د محصول دقانون ۷ او ۸ مادی دمالی او بودجی دچارو دجرگه کی له مطالعی څخه

دمالی او بودجی دچارو په جرگه کی کښی له بحث نه وروسته د دولت د ۱۳۴۸ کال د انکشافی او عادی بودجی د موازنی په باره کښی دمشرانو دجرگی د مشورتی جرگه کی نظریه تأیید شوه .

دغی جرگه کی په دغه برخه کښی خپل قرار دعمومی غونډی دغور له پاره دولسی جرگی دارالانشاء ته وسپاره .

دمالی او بودجی دچارو جرگه کی پخپله له غرمی نه وروسته غونډه کښی دیوملیون او دووسو اووزرو او سلو امریکایی ډالرو دپور دموضوع په باره کښی چه دامریکی له متحدو ایالتو څخه دکیمیای سربیدر ابرولو له پاره اخیستل شویدی خپل قرار صادر او هغه یی دارالانشاء ته وپاندی کړ .

دجوړا ۳:

دولسی جرگی دهغو متعلمینو موضوع چه پخوا د پوهنتون په کانکور از موینه کښی نه و بریالی شوی بیا هم د فرهنگی چارو په جرگه کی کښی ترغور لاندی ونیول شوه له یولې بحث نه وروسته دجرگه کی غی یو فیصله وکړه چه د کابل د پوهنتون رئیس پوهاند فضل ربی پژواک دی دجرگه کی په غونډه کښی گهون وکړی او په دی باره کښی دی توضیحات ورکړی .

دتقنین او عدلی چارو په جرگه کی کښی دپست دقانون له اتلسمی مادی څخه ترخلور ویشتمی پوری مطالعه شو او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه په راتلو نکی غونډه کښی دی دمخابراتو او عدلیه وزارتو نمایندگان دزیاتو توضیحاتو له پاره جرگه کی ته حاضر کړی شی .

دخارویو دمحصول دقانون په دوهمه او دریمه ماده دمالی او بودجی دچارو په جرگه کی کښی بحث وشو .

دجوړا ۵:

دولسی جرگی د فرهنگی چارو جرگه کی له غرمی نه وروسته دهغو شاگردانو په موضوع باندی بحث او خبری وکړی چه دکابل پوهنتون دکانکور په از موینه کښی بریالی

تيري شوي او ددغه قانون په نهمه ماده بحث وشنو .

دجوزا ۲۸ :

دولسي جرگي دتجارت دچارو په جرگه کې کښي دافغان نساچي دتوليد ي شيانو ددبيي دزياتوالي او نفتي موادو او بوري دتړون په باره کښي بحث وشو او فيصله وشوه چه په دي باره کښي دجرگه کې ترتيب شوي پوښتني دي دخواب اخيستلو له پاره مربوطو خانگو ته واستولي شي .

دفرهنگي چارو جرگه کې دهيوادعرفاني موضوع تر غور لاندې ونيو له .
دفواید عامي او مواصلاتو دچارو په جرگه کې کښي دسپړ کونو دساتني اوخاړني په موضوع بحث وشو .

دجوزا ۱۷ :

دفرهنگي او فواید عامي او مواصلاتي دچارو جرگه گيو په خپلو غونډو و کښي په اجندا کښي دشاملو موضوع گانو په باره کښي غور وکړي .

دولسي جرگي د داخله چارو په جرگه کې کښي دغزني داندېو دولسوالي ديو شمير په عريضو چه مخکي يي د سردی تر بند لاندې شويدي غور وشو اوله خبرو نه وروسته د دوی عريضي له ځينو لازمو هدايتو سره مربوطو مقاماتو ته واستولي شوي .
دکرهني او مالداري دچارو جرگه کې هم په مربوطو موضوع گانو غور وکړي .

دسرطان ۱۱ :

دولسي جرگي د ملي دفاع دچارو جرگه کې دبقايا مجلو بينو په موضوع بحث وکړي او فيصله وشوه چه په راتلو نكي غونډه کښي دي دملی دفاع دوزارت نماينده جرگه کې ته حاضر شي او په دي باره کښي دتوضيحات وړکړي .

دجوزا ۲۱ :

همدغه راز دروغتيا دچارو او دتجارت دچارو جرگه گيو په اجندا کښي په شاملو موضوع گانو باندې بحث وشو .

دولسي جرگي د داخله چارو جرگه گسي غونډه وکړه او دکابل د بازار دجو ماتو نو د ملامامانو د معاش او د بازار دلو مي نيو موادو دنرخ دنه کنترول په موضوع باندې بحث وکړي .

دسرطان ۱۴ :

دولسي جرگي د ملي دفاع دچارو ، داخله چارو ، گانو اوصنایعو دچارو او دروغتيا دچارو جرگه گيو غونډې وکړي او په يوشمير مربوطو موضوع گانو يي غور او بحث وکړي .

دجوزا ۲۴ :

دسرطان ۱۸ :

دولسي جرگي دتجارت دچارو په جرگه کې له ۱۹۶۸ کال څخه تر ۱۹۷۲ کاله پوري دمالو نو د تبادلې د موافقه ليک په باره کښي چه د افغانستان د شاملي دولت او د چکو سلواکيي دسو سيا ليستي جمهوريت ترمنځ پخوا لاسليک شويدي بحث وشو .

دمنځپرا تو وزير انجنير محمد عظيم گران له غرمي نه پخوا په لسو بجو دفواید عامي او مواصلاتو په جرگه کې کښي گډون وکړي اودهغه تړونو په باره کښي يي چه هغه وزارت په دي وختو کښي دالمان اتحادي جمهوريت سره لاسليک کړيدي دجرگه کې دغړيو يوشمير پوښتنونه ځوابونه وويل .

همدغه راز د ۱۹۶۸ او ۱۹۶۹ کلو له پاره د دواړو هيوادو تر منځ دبيو او تجارتي پروتو کول هم په دغې جرگه کښي ترڅپړني لاندې ونيول شو .

دتجارت دچارو جرگه کې دځينو جريدو اعتراضونه چه دتجارت په وزارت يي کړي و تر غور لاندې ونيول .

همدغه راز د فرهنگي ، ملي دفاع ، کرهني او مالداري دچارو جرگه گيو په اجندا کښي شاملو موضوع گانو باندې بحث وکړي .

دجوزا ۲۷ :

وروسته له هغه چه يولي بحث او خبري وشوي جرگه کې په دي باره کښي خپله فيصله صادره او ددعمو مي مجلس دزيات غور له پاره يي دارالانشاء ته وسپار له .
د داخله چارو په جرگه کې کښي دهيواد په املاکي موضوع بحث وشو .

دولسي جرگي په عمو مي جرگه کې کښي چه دهغي جرگي درئيس دکتور عبدالظاهر په مشرعي شوي وه دگډې جرگه کې غړي دمخکو دسروي او احصائي دفاعون په تعديلاتو باندې زيات غور له پاره چه دغه تعديلات دمشرانو دجرگي له خوا شويدي درا يو په اکثریت وټاکل شول .

همدغه راز دروغتيا دچارو د انکشاف پلان ملي دفاع ، تقنين او عدلي چارو ، بين المللي روابطو ، فواید عامي او مواصلاتو جرگه گيو

ولسی جرگه

مربوطی موضوع گانی مطالعه کړی او تصمیمونه ځوابونه وویل .
پی و نیول .

دسرطان ۲۸ :

دولسی جرگی د بین المللی روابطو د چارو د وزارت او په خارج کښی د افغانی سفارتونو په تشکیلا تو باندی بحث وکړ .
همدغه راز دکرنی او مالدارۍ ، داخله او دروغتیا د چارو جرگه گپو د اجندا په شاملو موضو عگانو باندی بحث وکړ .

دسرطان ۲۹ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی بیا هم د دولت د ۱۳۴۸ کال په بودجه بحث وشو .
په دی غونډه کښی چه دولسی جرگی د رئیس دکتور عبدالظاهر په مشر ۍ شوی وه دمالی وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی گپون وکړ او په دی باره کښی یی دیو شمیر وکیلانو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

دسرطان ۳۰ :

د دولت دعادی او انکشافی بودجی موازنه څلورمه ورځ وه چه دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی بیا تر بحث لاندی و نیول شوه .
دغه غونډه چه دولسی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشر ۍ شوی وه دمالی وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی په دی غونډه کښی گپون وکړ او په دی باره کښی یی دیو شمیر وکیلانو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

داسد ۱ :

دولسی جرگی د بین المللی روابطو په جرگه گۍ کښی د هیواد دلو یو لارو د اصلاحاتو ساتنی اوخارنی له پاره د پنځه ملیونو امریکا یی ډالرو دپور په موافقه لیک بحث وشو .

همدغه راز د مشا ور تی خدمتو له پاره دملگرو ملتو د مخصوص صندوق یو ملیون شپږ لکه او پنځه دیر ش زره ډالره مرسته په جرگه گۍ کښی تر خپرنی لاندی و نیول شو او د نو موړ وموضوع گانو په باب غور اوبحث نه وروسته جرگه گۍ په دی باره کښی خپله فیصله صادره کړه اوخپله وروستی فیصله یی دولسی جرگی دارالانشاء ته وسپار له .

ددغی جرگه گۍ له غر می نه وروسته غونډه کښی د افغانستان او دچکوسلواکیی د دولت تجار تی تړون مطالعه شو او له یولی بحث او خبرو نه وروسته دغه موضوع د عمومی مجلس دزیات غور له پاره دارالانشاء ته وسپارل شوه .

دسرطان ۲۱ :

دولسی جرگی د داخله چارو جرگه گۍ دخورا کی شیانو دنرخ دکنترو ل په باره کښی چه دکابل ښاروالی له خوا اعلان او نرخ ایښود ل شویدی بحث وکړ او لازم تصمیمونه پی و نیول .
دروغتیا د چارو په جرگه گۍ کښی دهیواد په مرکز او ولایتو کښی د دواگانو دنرخ د کنترول په باره کښی بحث وشو .

دسرطان ۲۲ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی چه ددغی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشر ۍ شوی وه د کیمیاوی سری داخیستلو له پاره دیو ملیون دوه سوه او اووه زره ډالرو دپور موافقت لیک چه د افغانستان او د امریکای د متحدو ایالتو تر منځ شوی ووددغی جرگی دمالی او بودجی او د بین المللی چارو دجرگه گپو دنظریی په اساس درایو په اکثریت تائید او تصویب شو .
دغه راز په دغه غونډه کښی د دولت د ۱۳۴۸ کال په عادی او انکشافی بودجی باندی بحث وشو او له غور او مباحثی نه وروسته فیصله وشوه چه د مالی وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی دیو دپوډجی خطا بی ورکو لودپاره برخه واخلی او په دغه باره کښی دجرگه گۍ غړیو ته توضیحات ورکړی .

دسرطان ۲۴ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشر ۍ شوی وه دمالی وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی له غر می نه پخوا په لس نیمو بجو په غونډه کښی گپون وکړ او د ملت د نمایندگانو په منځ کښی یی د دولت د ۱۳۴۸ کال بودجی په باره کښی وینا وکړه .

دسرطان ۲۵ :

د دولت د ۴۸ کال د عادی او انکشافی بودجی په موازنه دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی بحث وشو دمالی وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی له غر می نه پخوا په لس نیمو بجو په غونډه کښی گپون وکړ او دهغو نویو عایداتو چه د دولت له خوا په بودجه کښی ځای شویدی د ۹۶۲ ملیونو افغانیوپه باره کښی یی دیو شمیر وکیلانو پوښتنو ته

د افغانستان کالني

گډون وکړ او د خار چه چارو د وزارت او په خارج کښي د هغه د سياسي نمايند گيو د تشکيلاتو په باره کښي يې د جرگه گي رئيس اودغريو پوښتنو ته يې ځوابونه وويل . همدغه راز له غرمي نه پخوا په يوولسو

بجو د ملي دفاع دوزارت د تعميراتو عمومي رئيس تورن جنرال مراد علي ناصري او دلوژستیک رئيس تورن جنرال محمد نذير سراج په داسي حال کښي چه د تعميراتو سرانجنير جگتورن عبدالقدير ورسره ملگري د بين المللي روابطو د چارو په جرگه گي کښي گډون وکړ او د ملي دفاع دوزارت د څلور سوه بستره ايز روغتون په باره کښي يې د جرگه گي د رئيس اودغريو پوښتنو ته ځوابونه وويل .

په دغه وخت کښي د پلان د وزارت مالي رئيس ښاغلي محمد جان هم حاضر ؤ . تورن جنرال ناصري د روغتون د جوړولو په برخه کښي دروغتون دوداني، دکتلاک او مودل له مخي چه له خان سره يې جرگه گي ته وپورې د جرگه گي پوښتنو ته ځوابونه وويل . د داخله چارو په جرگه گي کښي د بنديانو په باره کښي بحث وشو .

د اسد ۱۸ :

دولسي جرگي د بين المللي روابطو د چارو جرگه گي د شوروي اتحاد د پنځو مليونو اودري سوو زرو روبلو د پور موضوع چه د ملي دفاع دوزارت د څلور سوه بستره ايز روغتون د جوړولو دپاره اخستل شويدي تر مطالعي لاندې ونيول او له اوله يولي بحث او خبرونه يې وروسته تصويب کړ او دزيات غور دپاره يې عمومي غونډي ته وسپارله .

دغه راز د خار چه چارو دوزارت په خارج کښي ددغه وزارت د سياسي نمايند گيو په تشکيلاتو باندې بحث وشو او لازم تصميونه ونيول شول .

د افغانستان او دترکي جمهوريت ترمنځ د حمل ونقل او ترانزيت موافقت ليک هم د جرگه گي تر بحث لاندې ونيول شو او له خبرو او بحث څخه وروسته فيصله وشوه چه دتجارت وزير داکتر نور علي دبين المللي د چارو جرگه گي ته راشي او په دغه باره کښي دى دجرگه گي پوښتنو ته ځواب ورکړي . دفرهنکي چارو په جرگه گي کښي د افغانستان او ولسي چين د جمهوريت ترمنځ دفرهنکي موافقت ليک او د افغانستان او جاپان ترمنځ فرهنکي موافقت ليک تر بحث لاندې ونيول شو .

له يولي بحث او خبرو اترو نه وروسته جرگه گي د دواړو پورتنيو تړونونو په باره کښي خپله فيصله صادره کړه او دارالانشاء ته

دتجارت د چارو جرگه گي د ترانسپورتي مسئلو په باره کښي د جرگه گي دپوښتنو په مقابل کښي د ترانسپورت د عمومي رياست په ځوابونو بحث وکړ .

د اسد ۴ :

دولسي جرگي د بين المللي روابطو د چارو په خار چه چارو د وزارت او له هيواد څخه دپاندي د هغه وزارت د سياسي نمايند گيو په تشکيلاتو بحث وکړ او تصميونه يې ونيول .

همدغه راز دکرهني او مالداري ، ملي دفاع ، فوايد عامي او مواصلاتو په جرگه گيو کښي هم په اجندا کښي شاملو موضوع گانوبحث وشو .

د اسد ۸ :

د ملي دفاع دوزارت د څلور سوه بستره ايز روغتون د جوړولو له باره پنځو مليونونو او دري لکو روبلو د پور موافقت ليک د مالي او بودجي چارو په جرگه گي کښي تر بحث لاندې ونيول شوه جرگه گي له يولي بحث او خبرو نه وروسته نوموړي موافقت ليک تائيد کړه او دغڼو ملي مجلس دزيات غور له باره يې دولسي جرگي دارالانشاء ته وسپارله .

دبين المللي روابطو د چارو په خار چه چارو دوزارت د تشکيلاتو او په نورو هيواد کښي د سياسي نمايند گيو په موضوع خپل بحث ته دوام ورکړ او يو شمير ليکل شوي پوښتني هغه وزارت ته راجع کړي .

د افغانستان او فرانسې ترمنځ فرهنکي موافقت ليک د فرهنکي چارو په جرگه گي کښي وڅيړل شو او جرگه گي په دې باره کښي خپله فيصله صادره کړه او دارالانشاء ته يې وسپارله .

د اسد ۱۱ :

دولسي جرگي د بين المللي روابطو د چارو په خار چه چارو دوزارت او د شوروي جمهوريتو اتحاد ترمنځ د پور په هغه موافقت ليک باندې چه ديو څلور سوه بستره ايز روغتون د جوړولو لپاره پخوا د دواړو حکومتونو ترمنځ لاسليک شوي ؤ بحث وشو او په نتيجه کښي له يولي بحث او خبرو نه وروسته تصميونه ونيول شو چه په راتلونکي غونډه کښي د پلان او دملي دفاع دوزارتو نمايندگان په جرگه گي کښي برخه واخلي او په دغه باره کښي دى دجرگه گي پوښتنو ته ځواب ووايي .

د اسد ۱۵ :

دخار چه چارو دوزارت معين ښاغلي عبدالرزاق ضيايي له غرمي نه پخوا دولسي جرگي د بين المللي چارو په جرگه گي کښي

ولسی جرگه

د نظر یی له مخه درایو په اکثریت تصویب شو .

دولسی جرگې په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه د افغانستان او ترکیی تر منځ د ترانزیت او حمل و نقل موافقت لیک او دملی دفاع د ۴۰۰ بستره ایز روغتون دجوړولو دپاره د افغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ د پنځه ملیونو دری سووزرو رولبو دپورموافقت لیک تر بحث لاندی و نیول شو .

دغه موافقت لیکو نه دمخه د بین المللی روابطو دچارو په جرگه گۍ کښی مطالعه شوی او دجرگه گۍ فیصله درایو په اکثریت دعمو می غونډی له خوا تصویب شوه . په هم دغی ورځ دپاک قرآن د خواتیو پښه تلاوت د افغان د نجیب ولس د نیکمرغۍ اود افغانستان ددیمو کرات پاچا همایونی معظم اعلیحضرت په سلامتی دولسی جرگی دتقتینی ددولسمی دوری دوروستی غونډی پای د هغی جرگی د رئیس دکتور عبدالظاهر په واسطه له غرمی نه مخکښی اعلام شو .

دولسی جرگی رئیس دیوی وینا په ترڅ کښی وویل : په دغه تاریخی شیبه کښی چه دولسی جرگی دولسمه دوره د افغانستان د سیاسی نهضتونو د تاریخ جزء گرځی بی مورده نه دی ددی دوری خصوصیا تو ته یولنډ نظر واچوو او دولسی جرگی دراتلو نکو دورو زیانو بر یالیتوبونو د هغو تجر بو په بناهیله وارو چه په دغه څلور وکالو کښی موراغونډی کړی دی .

دکتور عبدالظاهر زیاته کړه : ددو لسمی دوری ولسی جرگه څلور کاله پخوا دمیزان په ۲۲ د نوی اساسی قانون د ارزښتونو سره سم دآزادو انتخاباتو په اساس د دیمو کراسی دنظام د بیسابقه او نوی فصل دخلاصیدوسره مینځ ته راغله چه په دی ترتیب سره چه ددی دوری وکیلانو بی له سابقی او دروند درک او دوظیفو دزیاتوالی او د ملی وچایبودسر ته رسولو په تصمیم په کار پیل وکړی او ددغو وظیفو د اجراء تنظیم په مقصد تر ټولودمخه دخپلو داخلی وظیفو د اصول په تسوید او تصویب لاس پوری کړی .

دولسی جرگی رئیس زیاته کړه . ددی کار سر ته رسول که له یوی خوا زمونږ دفعالیتو نو په تنظیم کښی مرسته وکړه له بلی خوا ځینی مشکلات یی هم مینځ ته راوړل ځکه محترمو وکیلانو د موجود شرایطو سره په نوی پارلمانی چارو کښی کافی تجر به نه در لوده او دهغی دموادو دتطبیق څخه ځینی مشکلات پیدا شول چه پیشبینی شوی نهؤ او دچارو دجریا ن په چټکی کښی یی

یی وسپارله .

د داخله چارو جرگه گۍ د حکومست پرلپښ لی ځوابو نو باندی چه پخوا دموتاخان دخلکو دعرضو په باب چه ځمکی یی دزنه خان دبنډ تر کاسی لاندی راغلی وی بحث او خبری اتری وشوی .

د اسد ۱۹ :

دولسی جرگی په غونډه کښی د دولت د ۴۸ کال بودجه تر بحث لاندی ونیول شوه پس له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دغه باره کښی نظر یی ورکړی درایو په اکثریت داسی فیصله وشوه .

لومړی د ځمکو د مالیی دزیاتوالی او د مواشی د محصول په اخیستلو په پرنسیب موافقه وشوه او دهغی تحصیل دهغی قانون نرایښودلو پوری وځنډیده چه اجتماعی عدالت خوندی کړی . نور دحکومت نوی پیشنهاد شوی عواید دتائید وپ وگرځید .

دو هم دپودجی د ۴۸۱ ملیو نو افغانیو د کسر په باره کښی چه د نوموړی دووقلمونو دکموالی له امله پیدا کیری حکومت ته صلاحیت ورکړی شو چه دوه سوه ملیون افغانی دی له هغو لگښتونو څخه چه د انکشا فی فعالیتونو د دریدلو سبب ونه گرځی او ۲۸۱ ملیون افغانی دی د داخلی پور له درکه جبران کړی . دولسی جرگی د بین المللی روابطو جرگه گۍ د افغانستان او ترکیی تر منځ دحمل او نقل دترانزیت په موافقت لیک باندی غور وکړی .

دتجارت وزیر دکتور نور علی له غرمی نه وروسته په دووبجو جرگه گۍ ته حاضر شو او په دغه باره کښی دوکیلانو پوښتنو ته ځواب ووايه .

وروسته بیا جرگه گۍ دغه موافقت لیک تصویب کړی او موضوع دعمومی غونډی دزیات غور له پاره دارالانشاء ته وسپار له شوه .

د اسد ۲۰ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی چه ددغی جرگی درئیس دکتور عبدالظاهر په مشرۍ شوی وه د افغانستان او فرانسی تر منځ په فرهنگی موافقت لیک باندی بحث او خبری وشوی .

وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دغه باره کښی نظریه څرگنده کړه موافقت لیک دجرگه گۍ د نظر یی په اساس د هغه داوومی مادی په حذفولو سره درایو په اکثریت تائید او تصویب شو .

دغه راز په دی غونډه کښی دمامورینو د ترفیح او تقاعد دقانون دشیپا سمی ما دی دوروستی پراگراف په تعدیل باندی خبری وشوی چه له یولی بحث او خبرو نه وروسته دغه تعدیل دتقتین او عدلی چارو دجرگه گۍ

رازيو شمير تخنيکي او اقتصادي موافقت لیکونه ، فرهنگي موافقت لیکو نه ، د خار جي پورونو موافقت لیکو نه او نور چه دهيوادپه اجتماعي ، اقتصادي او مالي ژوند کښي ستره برخه لري له غور او خيبرني څخه وروسته يي تصويب کړيدي .

دولسي جرگي رئيس دوکيلانو ژوره اوخاصه پاملرنه چه هر يو يي د څلور وکالو په موده کښي د دولت دعادي او انکشا في بودجي او د مرستي کوونکو دولتو نو سره د تخنيکي او اقتصادي همکار يو موافقت لیکو نو په مطالعه کښي او دهيواد په نورو مالي چارو کښي يي ښودلي دي په حقيقت کښي دخلکو د هيلي له اثر څخه وباله چه دخپل مادي حالداصلاح اودژوندانه حالت دښه والي هيله يي لري دااجتماعي عدالت په اساس دعوايدو په حصول او د هيواد د محدود ومنابعو دښه مصرف دپاره دوکيلانو کوشښونه يي د احترام او ستايني وړ وباله . دولسي جرگي رئيس دکتور عبدالظاهر د اساسي قانون د ۱۶۷-۱۸ مادو په اساس د حکومت د اعمالو څارني ته چه دولسي جرگي دمهمو وظيفو څخه گڼل کيږي د اشاري په ترڅ کښي وويل : محترم ويکلان د شوري د دولسمي دوري په موده کښي يي داستيضاح ، استجواب ، او حکومت ته دااعتماد درايي دغوښو په ضمن کښي د خلکو مشکلات چه د حکومتونو دماورينو دبدو اعمالو او دقانون دنه تطبيق څخه پيدا شوي دي پرله پسې او په دو امداره توگه دلېجې په صراحت څرگند کړي او د امکان په حدود کښي يي لاري چاري ور نه لټولي او ځيني وخت دتحقيق دجرگه گي په جوړولو مجبور شويدي .

دکتور عبدالظاهر وويل : دشوري ددولسمي دوري ولسي جرگه ددغو څلورو کالو په موده کښي اساسي قانون دملت په بختوري او نيکمرغي ديوې وثيقي په حيث پيژندلي او کونښن کړيدي چه دهغي مواد په کلي او جزوي توگه تر تطبيق لاندې راشي او مونږ نيکمرغه يو چه د اساسي قانون ددغو موادو چه دهيواد دلاري مثال دي مويدي او ملا تې وو .

دولسي جرگي رئيس دکتور عبدالظا هر په پای کښي وکيلانو ته په خطاب کښي وويل : ددي گلماتو دويلو سره زمونږ وظيفي دولسي جرگي په تالار کښي پای ته رسيږي او په داسي حال کښي له ډيرو ښو خاطر وسره تاسو سره خدای پاماني کوم وخت غښتم بولم چه دتوانا او لوي پرور دکار بارگاه ته په گډه سره نيابښ کړو او دافغانستان د نجيب ملت نيکمر غي او زمونږ ديمو کرات پاچا همايوني معظم اعليحضرت سلامتيا او دولسي جرگه دراتلسو نکسو دورو زياتسو برياليتوبو نو د پاره دعا کوو .

دکتور عبدالظاهر دوکيلانو د حاضرې موضوع ته د اشاري په ترڅ کښي زيات ته کړه : دوکيلانو د حاضرې موضوع او د زخستي دورڅو ټاکل چه په تيره بيادوروستي غونډي په دوره کښي د محترم موکيلانو د انتخاباتي فعاليتو نو سره برابر شو عمو مي غونډي او دجرگه گيو غونډي يي د نصاب د نشتوالي سره مخامخ کولي .

دولسي جرگي رئيس زياته کړه : له پلي خوا د دولتو د نصاب ټاکل چه دجرگه گيو او عومري غونډو دعادي چارو دسر ته رسولو دپاره د داخلي وظيفو په اصول کښي تثبيت شوي و دتطبيق وپنه و .

دکتور عبدالظاهر دسياسي گوندونونشتوالي دولسي جرگي ددولسمي دوري يو بل اساسي مشکل وباله اوويي : دغه مسئله علاوه پردې چه دديمو کراسي د اساسا تو په تطبيق کښي ضروري دي دپارلماني نظام په تگ لار کښي هم مهمه او ستره برخه لري .

ده زياته کړه : دولسي جرگي د دولسمي دوري په موده کښي هره موضوع چه په مجلس کښي مطرح شوه ، دهغي په عکس چه په مائلو مجلسو کښي معمول دي دگوندونو نطقانونو ته بحث محدود نه وه بلکه هر وکيل ځان مجبور لیده چه خپل عقايد څرگند کړي او په نتيجه کښي د بحثونو اوډوالي دغوښو زياتره وخت نيولي او د موضوعاتو فيصلي يي ځنډولي .

دولسي جرگي رئيس دقوانينو دوضعي او تعديل په باره کښي چه دولسي جرگي داساسي او مهمو وظيفو څخه دي او دهغي جرگي زيات وخت يي نيولي دي وويل : دملت وکيلانوله يوې خوا دبين دآزادي څخه په پوره استفاده دقوانينو دلوايحو دمطالعي په ضمن کښي د خلکو غوښتنې او اپټياوي په مفصله توگه څرگندول اوله پلي خوا دوکيلانو سختي هيلي داساسي قانون دارزيمنتونو د تطبيق دپاره او په موضوعاتو کښي دقت دقوانينو چټک تصويب او مطالعه يي مشکل کول .

دکتور عبدالظاهر څرگنده کړه چه دنوموړو مشکلاتو سره يو شمير مهم قوانين لکه د ښارواليو قانون د اعتبار نامي اوسند قانون دولايت جرگي قانون ، د انتخاباتو قانون د عسکري مکلفيت د اصول نامي د (۲۴) مادي تعديل د ملکي مامورينو د تر فيع او تقاعد داصولنا مي د (۲۱) مادي تعديل ، جنايي چارو ته د ابتدايي محکمو رسيد گي دمحلې گمرکو نو له منځه وپل ، دخمکو داحصائي او سروې قانون ، د مدافعو وکيلانو دچارو او دتظيم قانون ، او نور دولسي جرگي په دولسمه دوره کښي تصويب شويدي . دولسي جرگي رئيس زياته کړه : همدغه

دمشرانو په جرگه کښی

دمیزان ۲۴ :

دمشرانو دجرگی دخلورم کال لو مړنۍ
عمومي غونډه له غرمي نه پخوا په لسو بچو
دمشرانو دجرگی درئيس سناتور عبدالهادی داوی
په مشرۍ جوړه شوه . په دی غونډه کښی
دپټورایو اخیستلو په نتیجه کښی دپروان
دولایت سناتور ښاغلی میر عبد الکریم معقول
دلومړۍ نائب ، دغور دولایت سنا تور ښاغلی
محمد سعید مشعل د دوهم نائب په حیث ،
د بدخشان دولایت سناتور ښاغلی محمد هاشم
واسوخت دمنشی په حیث او دزابل د ولایت
سناتور محمد نبی توخی درایو په اکثریت
دمنشی دنایب په حیث انتخاب شول همدغه
راز دمشرانو د جرگی دمربوطو جرگه گیو غړی
دعمومي مجلس له غړیو څخه وټاکل شول .

دمیزان ۲۸ :

دمشرانو د جرگی په عمومي غونډه کښی
چه دمشرانو دجرگی د اول نائب سنا تور
میر عبد الکریم معقول په مشرۍ شوی وه
دمربوطو جرگه گیو دغړیو لست د منشی
سناتور محمد هاشم واسوخت له خوا مجلس
نه ولوستل شو او په لږ تغیر او تعدیل
سره د عمومي مجلس له خوا تائید او تصویب
شو ، همدغه راز له غرمي نه وروسته دغو
جرگه گیو غونډی وکړی او خپل اداري هیئت
یی په لاندی ډول درایو په اکثریت وټاکه .

دمالی او بودجی دچارو په جرگه گۍ

کښی :

سناتور محمد حسین یاد فراهی دجرگه گۍ
درئيس په حیث ، سناتور محمد یعقوب
سمنگانی دجرگه گۍ د مرستیال په حیث
سناتور سید جلال الدین ، سناتور محمد امین
یونسی ، سناتور میر عبد الکریم معقول ،
سناتور حاجی شیر محمد نمپروز ، سنا تور
محمد نبی توخی ، سناتور محمد جعفر عسکر
سناتور حاجی عبدالرزاق ، سناتور محمد رضا
کربلائی ، سناتور عبدالعلی تخار ، اوسناتور
غلام حضرت ابراهیمی ، دنوموړی جرگی
دغړیو په حیث .

دمیزان ۲۹ :

دمشرانو د جرگی د عدلی او قوانینو دچارو
جرگه گۍ دسناتور محمد امین خورپانی او
دمالی او بودجی دچارو جرگه گۍ د سناتور

دخارجو او بین المللی چارو په جرگه گۍ

کښی :

سناتور عبد الحمید عزیز د جرگه گۍ د
رئيس په حیث ، سناتور عبدالصمد د رئيس
دنائب په حیث ، سناتور میر من عزیزه گردیزی
دجرگه گۍ د منشی په حیث ، سنا تور
محمد امین خورپانی د غړی په حیث ، سناتور
محمد زمان ترکی او سنا تور عبد الشکورولی
دجرگه گۍ دغړیو په حیث .

دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه گۍ کښی :

سناتور محمد امین خورپانی دجرگه گۍ
درئيس په حیث ، سناتور مولوی عبدالحکیم
جوزجانی دجرگه گۍ د منشی په حیث ،
سناتور محمد هاشم مجددی ، سناتور حبیب الله
هیلمند ، سناتور محمد یوسف سیفانی ،

او د داخله او ښارواليو د چارو جرگه گي په گډه سره په کار پيل وکړي او دخپلو مطالعيو او نظريو نتيجه دي ژرتورزه عمو مي مجلس ته وړاندي کړي . همدغه راز دمشرانو د جرگي دشکاياتو داوريد لو او د داخله او ښار واليو د چارو جرگه گي غونډي وکړي او خپل اداري هيئتونه يي وټاکل .

د عقرب ۶ :

د سنا تور سيد اشرف په مشرۍ د شکاياتونو د اوريدلو د جرگه گي په غونډه کښي د مراجعينو پر يو شمير عريضو باندې غور وشو او خپلي فيصلې يي دمشرانو د جرگي دارالانشاء ته وسپارلي .

دمشرانو د جرگي دخارجو او بين المللي چارو د جرگه گي په غونډه کښي چه دنساتور عبدالحميد عزيز په مشرۍ شوي وه . د پلان دوزارت د تطبيق او خازني رئيس ښاغلي سيد امين الله (بها) گډون وکړ او دکادستر دسروي دپور دموافقت ليک په باره کښي يي دجرگه گي دغړيو شفاهي پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

وروسته له هغه چه جرگه گي دنوموړي موضوع په شاو خوا کښي غور او خپرونه وکړه په نتيجه کښي دغه موافقت ليک تائيد او عومي مجلس ته دپړاندي کولو دپاره دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارل شو .

د عقرب ۷ :

دمشرانو دجرگي دمنتخبې جرگه گي په غونډه کښي چه دنساتور محمد حسين يادفراهي په مشرۍ شوي وه دخورا کي موادو او عامه اړتياوو دموسسې ښاغلي رئيس گډون کړي او دپور د تمام شوي بيبي او نان وايانو ته دهغو دپيشلو په باره کښي دجرگه گي دغړيو شفاهي او ليکنو پوښتنو ته يي توضيحات ورکړل .

دمشرانو د جرگي د عدلي او قوانينو په جرگه گي کښي چه دنساتور محمد امين خوگيايي په مشرۍ جوړه شوي وه د ځمکو دسروي او احصائي قانون له لومړي ما دي نه تر ۱۶ مادي پوري درأ يوپه اتفاق تائيد شو .

د سناتور سيد اشرف په مشرۍ دشکاياتونو داوريدو دجرگه گي غونډه وکړه او دمرجعينو پر يو شمير عريضو يي غور او خپرونه وکړه او په دغه برخه کښي يي دلازمو اجرااتو دپاره خپلي فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلي .

حاجي محمد حسين يادفراهي په مشرۍ غونډي وکړي او په مربوطو موضوع گانو يي غور وکړ .

د عقرب ۱ :

دمشرانو دجرگي په عومي غونډه کښي چه دمشرانو دجرگي درئيس سناتور عبدالهادي دوي په مشرۍ جوړه شوي وه لو مړي دعومي مجلس دکار دوختونو دټاکلو په موضوع بحث وشو په نتيجه کښي درا يو په اکثريت تجويز ونيول شو چه دیکشنبي او چار شنبې په ورځو دسپار له ننه نيومو بجو څخه له غرمي نه وروسته تر يوه نيمه بجه پوري دي مجلس وشي .

وروسته له هغه دجرگه گيو دکار دوختونو دټاکلو په باره کښي بحث وشو چه په نتيجه کښي يي درا يو په اکثريت فيصله وشوه چه دجرگه گيو رئيسان دي دمجلس دمنشي په همکاري دجرگه گيو دکار وختونه وټاکي .

د عقرب ۴ :

دمشرانو دجرگي دخارجو او بين المللي چارو دجرگه گي دنساتور عبدالحميد عزيز په مشرۍ غونډه وکړه او دکادستر دسروي دپور په شاو خوا کښي له غور او کتنې څخه وروسته تجويز ونيول شو چه دپلان دوزارت نماينده دي دجرگه گي په غونډه کښي گډون کړي او دنساتور اوبوښتنو ته دي توضيحات ورکړي .

د عقرب ۵ :

دمشرانو دجرگي په عومي غونډه کښي چه دمشرانو دجرگي درئيس سنا تور عبدالهادي داوي په مشرۍ شوي وه لومړي دهغي جرگي دشکاياتو د اوريدلو او عدلي او قوانينو د چارو دجرگه گيو د غړيو دلړوالي په موضوع بحث وشو چه په نتيجه کښي يي سناتور قيام الدين خادم او سناتور محمد عمر غونډي دشکاياتو د اوريدلو دجرگه گي په غړيو کښي او سناتور عبدالبايي مجددي د عدلي او قوانينو دجرگه گي په غړيو کښي د عومي مجلس د راديو په اکثريت شامل شول .

وروسته له هغه د ډوډي د نرخ په باره کښي چه بايد ټيټ شي ديو شمير سناتورانو نوي پيشنهاده مجلس ته ولوستل شو او له يو لي بحث او خبرونه وروسته په نتيجه کښي فيصله وشوه چه په دي باره کښي دي دمشرانو دجرگي د بودجي او مالي چارو دجرگه گي

مشرانو جرگه

دعقر ب ۸ :

لاندى ونيول شى .

دمشرانو د جرگي په عمومي غونډه كېنې چه دمشرانو دجرگي د رئيس سناتور عبدالهادي داوى په مشرۍ شوى وه دكادستر دسروى دپور ددواقت ليك په باب دمشرانو دجرگي دخارجو او بين المللي چارو دجرگه گڼې نظريه له بحث او خبرو نه وروسته دراىوپه اكثرثيت تايد او تصويب شوه . موافقت ليك پخواپه ولسي جرگه كېنې تصويب شوى وو .

دعقر ب ۱۱ :

دمشرانو دجرگي ۱۳ :

دمشرانو دجرگي دخارجو او بين المللي چارو په مشرۍ شوى وه دكادستر دسروى دپور ددواقت ليك په باب دمشرانو دجرگي دخارجو او بين المللي چارو دجرگه گڼې نظريه له بحث او خبرو نه وروسته دراىوپه اكثرثيت تايد او تصويب شوه . موافقت ليك پخواپه ولسي جرگه كېنې تصويب شوى وو .

دخارجو او بين المللي چارو په جرگه گڼې كېنې چه دسناتور عبد الحميد عزيز په مشرۍ شوى وه دافغانستان دشاهاى دولت اودناروى اودنمارك دشاهاى دولتو تر منځ دهورا يسي خدمنو موافقه ليكو نه تر غور لاندې ونيولې شول په نتيجه كېنې يې جرگه گڼې تصميم ونيو چه دعقرب په ديار لسو ورځو دى دملكي هوايي رياست نماينده دجرگه گڼې په غونډه كېنې گډون وكړي او دسناتورانو پوښتنوته دى ځوابونه ووايي .

دخارجو او بين المللي چارو په جرگه گڼې كېنې چه دسناتور عبد الحميد عزيز په مشرۍ شوى وه دافغانستان دشاهاى دولت اودناروى اودنمارك دشاهاى دولتو تر منځ دهورا يسي خدمنو موافقه ليكو نه تر غور لاندې ونيولې شول په نتيجه كېنې يې جرگه گڼې تصميم ونيو چه دعقرب په ديار لسو ورځو دى دملكي هوايي رياست نماينده دجرگه گڼې په غونډه كېنې گډون وكړي او دسناتورانو پوښتنوته دى ځوابونه ووايي .

دغه راز ددشكايونو داوريډو په جرگه گڼې كېنې چه دسناتور سيد اشرف په مشرۍ شوى وه دمراجعينو په عريضو غور وشو او دجرگه گڼې فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلې شوى .

دعدلي او قوانينو دچارو په جرگه گڼې كېنې چه دسناتور محمد امين خور يانى په مشرۍ يې غونډه كړې وه دځمكو دسروى اواحصائى قانون له اووه لسو مادې څخه تر خلوو پښتمې مادې ترغور لاندې ونيول شو او دراىوپه اتفاق تايد شو .

دعقرب ۱۴ :

دمشرانو دجرگي ددشكاياتو د اوريدلو په جرگه گڼې كېنې چه دسناتور سيد اشرف په مشرۍ غونډه كړې وه دمراجعينو پريو شمير عريضو غور وشوه .

همدغه راز د ترافيكو د پښو مدير جگړن محمد فيروز ددشكاياتو د اوريدلو د جرگه گڼې په غونډه كېنې گډون وكړ او دجرگه گڼې پښتنو ته ځوابونه وويل .

دكرني دچارو په جرگه گڼې كېنې چه د سناتور عبد الوهاب آصفى په مشرۍ جوړه شوى وه په مربوطو موضوعگانو خبرې او غور وشو .

دډوډى دنرخ دښكته كيدو په باره كېنې د مشرانو دجرگي په انتخاب شوى جرگه گڼې كېنې چه دسناتور حاجي محمد حسين يادفراهي په مشرۍ يې غونډه كړې وه دكابل ښاروالى مرستيال ښاغلى محمد كبير نور ستانى گډون كړى ؤ اودسناتورانو پوښتنو ته يې ځوابونه وويل اوليكلي شوى پوښتنې يې دځوابونو دپراېولو له پاره له ځان سره واخيستلې .

دعقر ب ۱۲ :

دمالېي او بودجې دچارو په جرگه گڼې كېنې دسناتور حاجي محمد حسين ياد فرا هي په مشرۍ د ۴۶ مالي كال د منظور شوى بودجې دسرجمع دتفاوت په باب د عوايدو د پيش بينى شو يو مدركونو دنه تحقيق په لحاظ بحث او غور وشو او په نتيجه كېنې فيصله وشوه چه په راتلونكې غونډه كېنې دى دمالېي دوزارت دبودجې رئيس او دعوايدو د رئيس دجرگه گڼې په غونډه كېنې گډون وكړي او دسناتورانو پښتنوته دى ځوابونه ووايي .

دعدلي او قوانينو په جرگه گڼې كېنې د سناتور محمد امين خور يانى په مشرۍ د ځمكو د سروى او د احصائى دقانون له ۴۱ مادې

دمشرانو دجرگي په عمومي غونډه كېنې چه دسناتور عبدالهادي داوى په مشرۍ جوړه شوى وه دډوډى دنرخ دكوالى په باره كېنې دمشرانو دجرگي دټاكل شوى جرگه گڼې دكتنو نتيجه تر بحث لاندې ونيول شوه .

وروسته له هغې چه دموضوع په شاوخوا كېنې مباحثې وشوې په نتيجه كېنې دراىوپه اكثرثيت فيصله وشوه چه د كابل ښاروالى دتحريري ځواب تر رسيدو پوري دى دغه موضوع وځنډېزى او په راتلو نكې غونډه كېنې دى په پوره ډول سره تر بحث او كتنې

څخه تر ٤٤ مادي پوري بحث او غور وشوه .

دعقر ب ١٥ :

دمشرانو د جرگي په عمومي غونډه كېنې چه دمشرانو دجرگي درئيس سناتور عبدالهادي داوي په مشرۍ جوړه شوي وه دمشرانو د جرگي دجریدي دنه خپريدو په باره كېنې بحث اوخبري وشوي .

دمجلس رئيس سناتور داوي د ٤٧ كال په بودجه كېنې د مصرفو او پرسونل تنقيص دليل راوپ او ويي ويل چه رسمي اقدامونه روان دي . هيله ده د مشكل د حل په صورت دجریدي په خپرولو بريالي شو . واپسي دشورا د انتخاباتو د قانون دگهي جرگه كې د دوغړيو د كمبود په باره كېنې هم بحث وشو په نتيجه كېنې سناتور محمدجعفر عسكراوسناتور محمدزمان تركي دسناتور محمدهاشم مجددي او سناتور گل احمد ملكيار په ځاي چه په سفر كېنې دي درايو په اكثريت وټاكل شول او تجويز ونيول شو چه دشورا د انتخاباتو دقانون گڼه جرگه كې دي هغه فقري چه دگهي جرگه كې د فيصلسي دپاره رسيدلي هم فيصله كړي .

په پای كېنې دپوړي د نرخ په باره كېنې دمشرانو دجرگي دټاكلې شوي جرگه كېنې نظريه دمنشي سناتور محمد هاشم واسوخت له خوا مجلس ته ولوستل شوه او له يولي بحثو نو څخه وروسته د پوړي دوزن ، نرخ او كنترول په باره كېنې دجرگه كې تجويزونه درايو په كثريت تاييد شول .

دعقر ب ١٨ :

دمشرانو د جرگي ددالي او قوانينو دچارو په جرگه كې كېنې چه دسناتور محمد امين خوږياني په مشرۍ يي غونډه كړي وه د ځمكو دسروي او احصايي قانون له پنځه څلويښتمې مادي څخه تر څلور شپيتمې مادي پوري له ځينو تعديلاتو او زياتوالي سره تاييد شو . دمالي او بودجي دچارو په جرگه كې كېنې چه دسناتور حاجي محمد حسين ياد فرا هي په مشرۍ جوړه شوي وه دمالي د وزارت دبودجي رئيس ښاغلي يار محمد او د عوايدو درياست كليل ښاغلي شپير گبون كړي و او دعواييدو د پيښيښي شويو مدركونو دنه تحقيق په حيث د ٤٦ مالي كال د بودجي دمنظور شوي سر جمع د تفاوت په باره كېنې يي دجرگه كې دغيو پوښتنو ته ځواب نه وويل اوليكال شوي پوښتمني يي له ځانو سره واخيستلي . دشكايينو د اوريد لو په جرگه كې كېنې

دسناتور سيد اشرف په مشرۍ دمرجعينو په يوشمير عريضو غور وشو او په ضمن كېنې يي د دولتي انحصاراتو د رياست دپلټني له اداري مدير ښاغلي محمد رحيم او دكابل د ولايت د حقو قو له مدير پنا غلي فريدون څخه پوښتمني وشوي او دسنا تورانو پوښتنو ته يي ځوابونه وويل .

دعقر ب ١٩ :

دمشرانو دجرگي په لويه غونډه كېنې دافغانستان ، ناروي دنمارك د حكومتو نو ترمنځ دپوښتمني خدمتونو د موافقت ليكو نو په باره كېنې د بين المللي او خار چه چارو دجرگه كې نظريه له خبرو او بحث نه وروسته درا يو په اكثر يت تاييد او تصويب شو .

دجرگه كې نظريه دسناتور واسوخت له خوا مجلس ته ولوستل شوه . غونډه دمشرانو دجرگي دلو مړي نايب سناتور ميرعبدالكريم معقول په مشرۍ جوړه شوي وه .

دشورا گهي جرگه كې په خپلي غونډه كېنې دڅينو اختلاف لرونكو قانونو په باره كېنې دسناتور عبدالخالق واسمي په موقتي مشرۍ دجرگه كې دكارپول، تنظيم او هغه يي درا يو په اكثر يت تصويب كړ . وروسته درا يو په اتفاق سناتور گل احمد ملكيار درئيس په حيث ، وكيل عبد الر شيد ناوري درئيس دنايب په صفت ، اوسناتور محمدهاشم مجددي دگهي جرگه كې د منشي په حيث انتخاب شول .

په دي جرگه كې كېنې نسبت نوروقانونو ته دښارواليو د قانون دطرحي مطالعه درا يو په اكثر يت تاييد شوه او دهغي دو همه ماده د ځيني كموالي سره تصويب شوه .

دعقر ب ٢٠ :

دمشرانو دجرگه كې دعدلي او قوانينو دچارو په جرگه كې كېنې چه دسنا تور محمد امين خوږياني په مشرۍ يي غونډه كړي وه د مراجعينو په يو شمير عريضو غورو شو .

دخار چه او بين المللي چارو په جرگه كې كېنې چه دسناتور عبد الحميد عزيز په مشرۍ جوړه شوي وه دمخبراتو د وزارت معين ښاغلي عزيز الله او د تيلفون او تلگراف رئيس ښاغلي محمد نسيم گبون كړي و او د بين المللي تيلي كمو نيكا سيون دكنوانسيون په باره كېنې يي د جرگه كې دغيو پوښتنو ته ځوابونه وويل .

دمالي او بودجي دچارو په جرگه كې كېنې چه دسنا تور حاجي محمد حسين يادفرا هي په مشرۍ شوي وه د دريم پنځه كلن پلان

مشرانو جرگه

به تعديل غور وشو .
دشوري په گډه جرگه گډې کښې دښارواليو
دقانون پنځمه ماده او داخترلافي او ومي مادي
لومړي او دوهمه او د (ه) فقرې له يو لړ
بحث نه وروسته له تعديل سره درايو په
اکثريت تاييد شوي . دکوي جرگه گډې رياست
سناټور گل احمد ملکيار په غاړه دز لود .
وشوي .

دعقرب ۲۱ :

دمشرانو د جرگې د عدلي او قوانينو په
جرگه گډې کښې د سنا تور محمد امين خوږ ياني
په مشري دځمکو د سروی او احصائيتي قانون
له لومړي مادي نه تر دريمي مادي پوري د
يوکل په صورت مطالعه او له ځينو تعديلاتو
سره تاييد شو .

دمالي او بودجي د چارو په جرگه گډې
کښې چه دسناټور حاجي محمد حسين يادفراهي
په مشري شوي وه د دريم پنځه کلن پلان
دتعديل په بناو خوا کښې غور او څيړنه وشوه
دشکايو نو د اوريد لو په جرگه گډې کښې
چه د سنا تور سيد اشرف په مشري جوړه
شوي وه دهراجينو پر يو شمير عريضو غور
وشو او دجرگه گډې فيصلې دمشرانو دجرگې
دارالانشاء ته وسپار لي شوي .

دسنا تور عبد الوهاب آصفي په رياست
دکرنې په جرگه گډې کښې دځينو سناټورا نو
دييشنهاده په شاوخوا کښې چه د عمو مې
مجلس د فيصلې په اساس هغې جرگه گډې
ته رسيد لي ؤ او دغه راز د کجکيو اوارغنداب
دبند دلاندې ځمکو ديبې دتعيين او دحق آبي
دخړڅلاو د ۱۳۴۱ کال پر قانون بحث وشو
او د پلان له وزارت نه ليکلي توضيحات
وغوښتل شول .

دشورا په گډه جرگه گډې کښې چه
دگل احمد ملکيار په مشري شوي وه د
ښارواليو د قانون د اوومي مادي (دو، ز، ح او ط)
فقرې تر بحث او مطالعي لاندې ونيو لي شوي
جرگه گډې دنو مې مادي دفقرو په باب له
حذف او تعديل سره وروستي موافقي ته
ورسيد ل .

دعقرب ۲۵ :

دمالي او بودجي د چارو په جرگه گډې
کښې چه دسناټور حاجي محمد حسين يادفراهي
په مشري جوړه شوي وه د دريم پنځه کلن
پلان د تعديل په شاوخوا کښې غور او څيړنه
وشوه .

دشکا يتونو د اوريد لو په جرگه کښې چه
مشري يې دسنا تور سيد اشرف په غاړه
وه دهراجينو پر يو شمير عريضو غور او د

جرگه گډې فيصلې د مشرانو دجرگې دارالانشاء
ته وسپارل شوي .

دخارجو او بين المللي چارو په جرگه گډې
کښې چه د عبد الحميد عزيز په مشري جوړه
شوي وه د بين المللي تيلي کمونو کښن د
کنوانسيون په باره کښې له لومړي برخي
نه تر لسم ارتيکل پوري بحث او خبري
وشوي .

دعدلي او قوانينو په جرگه گډې کښې چه
دسناټور محمد امين خوږ ياني په مشري
جوړه شوي وه د ځمکو د سروی او احصائيتي
قانون له ۳۱ مادي نه تر پايه پوري دځيني
تعديل سره پای ته ورسيد او عمو مې مجلس
ته دوې اندې کيدلو دپاره دمشرانو دجرگې
دارالانشاء ته وسپارل شو .

دعقرب ۲۶ :

دمشرانو د جرگې په عمو مې غونډه کښې
چه دهغې جرگې د رئيس سناټور عبد الهادي داوي
په مشري شوي وه دصدارت لومړي مرستيال
ديوهني وزير دكتور علي احمد پوپل ، دهغه
وزارت معين او دپلټني رئيس گډون کړي
او د پوهني دوروستيو پيښو او دپوهني
دپروگرامونو د اصلاح په باب يې دسناټورانو
پوښتنو ته توضيحات ورکړل او په پای کښې
فيصله وشوه چه دمشرانو دجرگې اودپوهني
دوزارت تر منځ دې په دغه برخه کې خبري
اتري وشي .

دشورا په گډه جرگه گډې کښې چه دسناټور
گل احمد ملکيار په مشري شوي وه دښارواليو
دقانون د (ک) دفقري (۸۷، ۸۹، ۹۰ او ۹۲)
مادي تر بحث لاندې ونيو لي شوي او له حذف
او تعديل سره وروستي موافقي ته ورسيد .

دعقرب ۲۷ :

دمشرانو دجرگې دمالي او بودجي دچارو
جرگه گډې دسناټور حاجي محمد حسين يادفراهي
په مشري غونډه وکړه او د دريم پنځه کلن
پلان پر موضوع او تعديلاتو بحث وکړي په
نتيجه کښې فيصله وشوه چه نن دې دپلان
وزير دكتور عبد الصمد حامد دجرگه گډې په
غونډه کښې گډون وکړي او دجرگه گډې
دهغويو پوښتنو ته دې توضيحات ورکړي .

دغه راز د ۴۶ کال دبودجي عوايدودکسر
په موضوع کښې دمالي د وزارت دخوابونو
په شاوخوا کښې بحث او خبري وشوي .

دعدلي او قوانينو په جرگه گډې کښې چه
دسناټور محمد امين خوږ ياني په رياست جوړه
شوي وه دروغتيا د وزارت اداري رئيس
ښاغلي حبيب الله او دهغه وزارت دمامورينو

دقوس ۲ :

دمشرانو د جرگې د عدلی او قوانینو دچارو دجرگه گي په غونډه کښي چه دسنا تور محمد امين خوږياني په مشري شوي وه دمراجينو دعريضو په شاو خوا کښي غور او خپنه وشوه .

دمالي او بودجي د چارو په جرگه گي کښي چه دسنا تور حاجي محمد حسين ياد فرا هي په مشري شوي وه د دريم پنځه کلن پلان دټولو تکليفونو په باره کښي غوږ او خپنه وشوه .

دشکايانو نو د اوريد لو په جرگه گي کښي چه دسنا تور سيد اشرف په ريا ست جوړه شوي وه د مراجينو پر يو شمير عريضو غور وشو او دجرگه گي فيصلی دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلي شوي .

دقوس ۳ :

دمشرانو دجرگي په عمو مي غونډه کښي چه دهغي جرگي د رئيس سنا تور عبدالهادي داوي په مشري شوي وه دځمکو دسروي او احصايي دقانون ددادو په شاو خوا کښي يولي بحث وشو په نتيجه کښي يي دراويو په اکثریت فيصله وشوه چه په راتلو نكي غونډه کښي د عدليه وزارت د تقنين رئيس دي گډون پکښي وکړي او دسنا تورانو پوښتنو ته دي ځوابونه ووايي .

دشوري گډي جرگه گي چه دسنا تورگل احمد ملکيار په مشري يي له غرمي نه وروسته غونډه کړي وه د ښارواليو د قانون ۱۳ ، ۱۴ ، ۱۹ ، ۲۴ ، ۲۸ ، ۳۱ ، ۳۳ ، ۳۵ مادو په باره کښي وروستي موافقي ته ورسیده .

دقوس ۴ :

دمشرانو دجرگي د شکايانو نو داوريد لو دجرگه گي په غونډه کښي چه دسنا تور سيد اشرف په مشري شوي وه د مراجينو پر يو شمير عريضو غور وکړ او دجرگه گي فيصلی دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلي شوي .

دعدلي او قوانینو په جرگه گي کښي چه دسنا تور محمد امين خوږياني په مشري وشوه دمراجينو پر يو شمير عريضو غور وشو او ضمناً دمالي دوزارت اداري رئيس پنا غلي فضل الحق ديو تن متقاعد د دوسي په باب دجرگه گي دغوږيو پوښتنوته توضيحات ورکړل .

دمالي او بودجي دچارو په جرگه گي کښي چه دسنا تور حاجي محمد حسين يادفرا هي په مشري شوي وه د دولت د ۴۶ کال د بودجي دعوایدو دکسر په شاو خوا کښي بحث وکړ . او دعو مي مجلس ته يي

مدیر ښاغلی عبد المجید گډون کړي اوديو تن متقاعد دعريضی په باب يي د جرگه گي د غوږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

دشکايانو نو د اوريدو په جرگه گي کښي چه دسنا تور سيد اشرف په مشري شوي وه دمراجينو پر يو شمير عريضو بحث وشو اودجرگه گي فيصلی د مشرانو د جرگي دارالانشاء ته وسپارلي شوي . دشورا په گډه جرگه گي کښي دښارواليو دقانون د ۱۲ مادي په ښاوواکښي بحث وشو خونتيجي ته ونه رسيدل او موضوع راتلونکي غونډي ته پال شوه .

دعقرب ۲۸ :

دمشرانو د جرگي دمالي او بودجي دچارو په جرگه گي کښي چه دسنا تور حاجي محمد حسين ياد فرا هي په مشري جوړه شوي وه دپلان وزير دكتور عبدالصمد حامد گډون کړي او ددريم پنځه کلن پلان او دهغه د تعديلاتو په باب يي دجرگه گي دغوږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل اوليکلي پوښتنی يي له ځانه سره يوړي .

دشکايانو نو داوريدلو په جرگه گي کښي چه دسنا تور سيد اشرف په رياست جوړه شوي وه دمراجينو پر يو شمير عريضو غور وشو اوضمناً دټيږو د تصفيي رئيس ښاغلي عبدالاحد ، دتصفيي لوي مدير ښاغلي جمال الدين دطلباتو مدير مير عبد الرحمن او دهغه رياست دطلباتو مامور ښاغلي امان الله دجرگه گي دغوږيو پوښتنو ته توضيحات ورکړل . جرگه گي خپلي فيصلی دمشرانو د جرگي دارالانشاء ته وسپارلي .

دعدلي او قوانینو په جرگه گي کښي چه دسنا تور محمد امين خوږياني په مشري جوړه شوي وه دمراجينو پر عريضو غور وشوه .

دعقرب ۳۰ :

دمشرانو د جرگي په عمو مي غونډه کښي چه دهغي جرگي رئيس سنا تور عبد الهادي داوي په مشري شوي وه پس له هغه چه دحکومت له خوا د ځمکو د احصايي دسروي قانون دلپري ځل دپاره ولوستل شو او همدغسي دولسي جرگي جوړ کړي پروزي او دمشرانو دجرگي عدلي او قوانینو د جرگه گي دپروزي اونظر يي چه دسنا تور محمد هاشم واسوخت له خوا ولوستلي شوي تجويز وشو چه په راتلونکي غونډه کښي ټولي نوموړي پروزي ماده په ماده مجلس ته ولوستل شي او پرهری مادي باندي رايي واخيستلي شي .

مشرانو جرگه

دوړاندې کولو دپاره خپله فيصله د مشرانو جرگې دارالانشاء ته وسپارله .
دشورا په گډه جرگه کې کښې د سناتور گل احمد ملکيار په رياست د ښارواليو د قانون پر (۲۷، ۲۸، ۳۹، ۴۱، ۴۲ او ۴۳) مادو باندې له بحث او خبرو نه وروسته وروستی موافقي ته ورسیده .

دقوس ۵ :

د سنا تور محمد امين خورپاني په رياست د عدلی او قوانينو په جرگه کې کښې د مرجعينو پريو شمير عريضو غور او خپرنه وشوه .

د سناتور سيد اشرف په مشرۍ د شکايتونو د اوریدلو په جرگه کې کښې د مرجعينو پر عريضو غور وشو او د جرگه کې فيصلی د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته وسپارلی شوی .
دشورا گډې جرگه کې د سناتور گل احمد ملکيار په رياست د ښارواليو د قانون د اختلاف وپړ (۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، او ۵۲) ما دو بحث و شس او له يو لې بحث او خبرو اترونه وروسته وروستی موافقي ته ورسیده .

دقوس ۱۰ :

د مشرانو د جرگې په عمومي غونډه کې چې د لومړي نايب سنا تور مير عبدالکریم معقول په مشرۍ شوی وه د عدليه وزارت د تقنين رئيس ښاغلي سميع الدين ژوند گډو ن کړی وو او د پخواني فيصلی له مخی د ځمکو سروی او احصائی د قانون د بحث وړ موادو په شاو خوا کښې یی مجلس ته د پرتوضیحات ورکړل و وروسته له هغه د عمومي مجلس غړيو دلو مړی مادی او دهغي د مربوطو فرقو په باره کښې بحث او خبری وکړی .

دقوس ۶ :

د مشرانو د جرگې په عمومي غونډه کې چې دهغي جرگې د رئيس سناتور عبد الهادي داوی په مشرۍ شوی وه د عدليه وزارت د تقنين رئيس ښاغلي سميع الدين ژوند گډو ن کړی وو . او لومړی یی د ځمکی د سروی او احصائی د قانون د منځ ته راتگ او ضرورت په شاو خوا کښې مجلس ته توضیحات وړاندې کړل ورسې يو شمير سناتورانو دنو موړی مادی (الف، ب، ج، د، ه) فقرو پوری تماس ونيو او د تقنين له رئيس څخه یی توضیحات و غوښتل چې پوښتنوته ځوابونه ووايي او په نتیجه کښې یی د عمومي مجلس درايو په اکثریت تجویز ونيول شو چې ښاغلي ژوند دی دولسی جرگې او د مشرانو د جرگې د عدلی او قوانينو د چارو د جرگه کې جوړه شوی پروژه وگوري او په راتلو نکی غړنډه کښې دی وپراو بشپړی توضیحات مجلس ته وړاندې کړی .

دقوس ۹ :

د مشرانو د جرگې د مالی او بودجی د چارو جرگه کې د سناتور حاجي محمد حسين يادفراهي په مشرۍ د دريم پنځه کلن پلان د تعديل په باره کښې د پلان د وزارت په ځوابونو غور وکړی .

په نتیجه کښې د لومړی مادی دالف، ب، ج، د، ه ، فقري درايو په اکثریت تايید او تصویب شوی .
دشوری گډې جرگه کې د سنا تور گل احمد ملکيار په مشرۍ غونډه وکړه او د ښارواليو د قانون د (۵۶، ۵۹، ۶۲، ۶۸، ۷۱، او ۸۲) اختلافی مادو په باره کښې وروستی موافقي ته ورسید له .

دقوس ۱۱ :

د مشرانو د جرگې د مالی او بودجی د چارو جرگه کې د سناتور حاجي محمد حسين يادفراهي په مشرۍ غونډه وکړه او د دريم پنځه کلن پلان په دري وروستیو کلو پوری مربوط دنويو عوايدو په باب عمومي مجلس ته دوړاندې کولو دپاره خپله نظریه دارالانشاء ته وسپارله .
دخارجه او بين المللی چارو جرگه کې د سناتور عبدالحمید په مشرۍ په استخدا م

د افغانستان کالني

دغه راز په دې غونډه کې د سروی او ځمکو د احصائیې د قانون دوهمه او درېمه ماده چه په درېمه ماده کې یو څه تعدیل راغی درایو په اکثریت تصویب شوه .

دقوس ۱۶ :

دمشرانو دجرگې دخارجه او بین المللی چارو جرگه گۍ دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ غونډه وکړه او له امریکې څخه د شلوزرو تنو غنمو د پیرو دلو د موافقت لیک په شاوخوا کې څیړنه وشوه په نتیجه کې فیصله وشوه چه په راتلونکې غونډه کې دپلان نمایندګه دی دجرگه گۍ په غونډه کې ګډون وکړی .

دعدلی او قوانینو په جرگه گۍ کې چه دسنا تور میر محمد شاه صدیقان په ریاست شوی وه پر مربوطو موضوعګانو غوراوی څیړنه وشسوه .

دشکایتونو د اوریدلو جرگه گۍ دسنا تور سید اشرف په مشرۍ دمرجعینو پریو شمیر عریضو غور وشو او دجرگې فیصلې دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دقوس ۱۷ :

دمشرانو دجرگې په عمومي غونډه کې چه دمشرانو دجرگې درئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه په مربوطو موضوع ګانو بحث وشو او دځمکو دسروې او احصائیې دقانون په شاوخوا کې فیصله وشوه له یوې خوا دسنا تورانو دژمی در سختی وخت نژدی شوی اوله بله پلوه ددی قانون په باب له حکومت څخه زیات معلومات ایجابوی نوله دی کبله در سختی د دوری تر پایه پوری دی ټال وی .

دمشرانو دجرگې دعدلی او قوانینو دجرگه گۍ په غونډه کې چه دسنا تور محمد امین خوږیانی په مشرۍ شوی وه د پوهنتون د قانون په شاوخوا کې چه له ولسی جرگه نه رد شوی او داصولی مراتبو دوهلو دپاره مشرانو جرگې ته رسیدلی دی بحث او خبری شروع شوی .

دخارجه او بین المللی چارو پر جرگه گۍ کې چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ شوی وه دپلان وزارت معین ښاغلی عبدالوهاب حیدر ، اودیپلان رئیس ښاغلی محمد خان ګډون کړی اوله امریکا څخه دشلو زرو ټنو غنمو دپیرو دلو موافقت لیک په شاوخوا کې دجرگه گۍ دغږیو پوښتنو ته توضیحات ورکړل . دشکایتونو د اوریدلو په جرگه گۍ کې دسنا تور سید اشرف په مشرۍ دمرجعینو

اوشغل کې د تبعیض په باب ۱۱۱ گنی دټرون په شاوخوا کې غور او څیړنه وکړه دغه ټرون ولسی جرگې تصویب کړی او دمراتبو د تیرولو دپاره د مشرانو دجرگې دخارجه او بین المللی چارو جرگه گۍ ته رسیدلی وو .

دشکایتونو د اوریدلو جرگه گۍ چه دسنا تور محمد امین خوږیانی په مشرۍ شوی وه دمرجعینو پریو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه گۍ فیصلې دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دعدلی او قوانینو جرگه گۍ دسنا تور محمد امین خوږیانی په ریاست دهمارڅښته کار په مقابل کې دغور او ښځی داجوری دبرابرتیا په ټرون پوری د افغانستان د الحاق پرموضوع غور او څیړنه وکړه د جرگه گۍ له نظری سره نوموړی موضوع دزیات غور دپاره د مشرانو دجرگې دخارجه او بین المللی چارو جرگه گۍ ته وسپارل شوه .

دشورا کوی جرگه گۍ دسنا تور گل احمد ملکیار په ریاست دښاروالیو دقانون داختلاف رپور (۹۱۰۷۴، ۷۸، ۷۹، ۸۱، ۸۶، ۹۰، ۹۱) مادو باندی وروستی موافقی ته ورسیده .

دقوس ۱۲ :

دمشرانو دجرگې دشکایتونو د اوریدلو په جرگه گۍ کې چه دسنا تور سید اشرف په مشرۍ جوړه شوی وه دمرجعینو پریو شمیر عریضو غور وشو او ضمناً د کابل ښاروالی مرستیال ښاغلی محمد کبیر نورستانی او د هغه ریاست د پلټنی مدیر ښاغلی عبدالقدیر دجرگه گۍ دغږیو پوښتنو ته توضیحات ورکړل . جرگه گۍ خپلی فیصلې دارالانشاء ته وسپارلی .

دعدلی او قوانینو په جرگه گۍ کې چه دسنا تور محمد امین خوږیانی په ریاست شوی وه پر مربوطو موضوع ګانو غور او څیړنه وشسوه .

دقوس ۱۳ :

دمشرانو دجرگې په عمومي غونډه کې چه دمشرانو دجرگې درئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د دریم پنځه کلن پلان د دری کالو دمربوطو نویو عوایدو په باب دمشرانو دجرگې دمالی او بودجی دچارو دجرگه گۍ نظریه دمنشی سناتور محمد هاشم واسوخت په واسطه مجلس ته ولوستل شو چه له بحث او خبرو نه وروسته دنوموړی جرگه گۍ نظریه درایو په اکثریت تایید او تصویب شسوه .

مشرانو جرگه

پریو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه گۍ فیصلی دارالانشاء ته وسپارل شوی . دشورا گڼی جرگه گۍ له غرمی نه وروسته په دوو بجو دگل احمد ملکیار په مشرۍ غونډه وکړه او دجرگه گۍ دیو غړی دپیشنهاد له مخه دبناروالیو دقانون د (و)دقفری د (۷) ماده حذف په روابطو پوری په مربوطو فصلو کښی یوه فقره زیاته شوه اوله یولې خبرو او بحث نه وروسته نوموړی پیشنهاد تأیید او درایو په اکثریت تصویب شو .

دبناروالیو قانون دیو کل په ډول دجرگه گۍ دغړیو په اکثریت تأیید شو او په (۷) فصلو نو او (۹۱) مادو کښی یی خپل مراتب له شورانه طس کړل .

وروسته یی پر دو همی موضوع چه دمقاعدینو دمعاش له زیاتوالی څخه عبارت دی خپل بحث شروع کړ اوله یولې بحث او خبرو نه وروسته موضوع دجرگه گۍ راتلونکی غونډی ته ټال شوه .

دقوس ۲۰ :

دمشرانو دجرگی رئیس سناتور عبدالهادی داوی دسناتورانو دژمی رخصتی دغی جرگی د داخلی وظیفو له لایحی سره سم دکب د میاشتی تر ۲۲ نیټی پوری اعلام کسړه .

دمشرانو دجرگی په وروستی غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د بین المللی تیلی کمونیکیشن دکنوانسیون چا پ شوی پا ټی دمجلس پرغړیو وویشلی شوی .

او درایو په اکثریت فیصله وشوه څرنکه چه نن ورځ وروستی غونډه ده پردغه موضوع دی مطالعه او بحث دژمی درسختی د دوری تریایه پوری ټال وی .

وروسته د مجلس رئیس سناتور داوی دمجلس دغونډی په آخره کښی په یوه وینا کښی وویل سناتوران دی د خپلی ورځی په خوشحالی تیری کړی او له ټاکلی وخت نه وروسته دی په پوره روغتیا او سلامتیاسره راټول شی . او په خپلو ورسپارل شو و وظیفودی پیل وکړی .

دشورا گڼی جرگه گۍ دسنا تور گل احمد ملکیار په ریاست غونډه وکړه اودمقا عدینو دمعاش دزیاتوالی په برخه کښی وروستی موافقی ته ورسیده .

دحوت ۲۲ :

دمشرانو دجرگی د تقنینی دولسمی دوری

خلورم کال دوهمه غونډه وروسته له دری میاشتنی رخصتی څخه دحوت په دوویشتمه ورځ دسنا تور عبدالهادی داوی دمشرانو دجرگی رئیس له خوا پراستله شوه .

دمشرانو دجرگی رئیس سناتور عبدالهادی داوی دپرانستلو په وینا کښی له دی څخه چه دمشرانو دجرگی د دولسمی دوری دخلورم کال دوهمی غونډی شروع کیرزی خوشحالی وکسړه .

سناتور داوی هیله وکړه چه په دی دوره کښی مربوطی چاری د جرگی دغړیو په مرسته په ډیر فعالیت سره اجرا کړی شی خو چه دراتلو نکی کال په منی کښی چه یوشمیر انتخابی ملگری به دغی جرگی ته نوی راشی پخوانی چاری په ښه ډول اجرا شوی وی .

سناتور داوی ددوتنو سناتورانو یعنی مرحوم سناتور سید حبیب شاه او د ملک الشعراء صوفی عبدالحق بیتاب له وفات څخه خواشیني وکړه اودجرگی له غړیو څخه یی وغوښتل چه د دوی روح ته دعا وکړی .

سناتور داوی په پای کښی دهغو چارو

لست چه په عمومی مجلس او جرگه گڼی پوری اړه لری ولوست او هیله یی وکړه چه په دغی وروستی دوره کښی تروسه و سه کونښن وشی چه تر څو چه امکان لری د مجلس او جرگه گڼی مربوطی چاری ژر تر ژره سرته ورسیری .

دحوت ۲۴ :

د دولت د ۱۳۴۸ کال بودجه د مالیی د وزیر ښاغلی محمد انور ضیا یی له خوا له غرمی نه پخوا په لس نیمو بجو دمشرانو دجرگی رئیس سناتور عبدالهادی داوی ته وپاندی شوه .

په دغه وخت کښی دصدارت عظمی د پارلمانی روابطو رئیس ښاغلی محمد یاسین نسیمی او دهالیی دوزارت د بودجی رئیس ښاغلی یار محمد حاضر وو .

دمشرانو دجرگی دخارجو او بین المللی چارو په جرگه گۍ کښی دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ د افغانستان او د امریکی دم متحدو ایانو دحکومتو ترمنځ په څلوښت کاله پور دشل زرو ټنو غنمو دپیرود لوموا فقه لیک له یولې بحث او خبرو نه وروسته تصویب شو او د اصولی هراتیو د تیرو لو له پاره دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپارل شو چه دمشرانو دجرگی عمومی مجلس ته وپاندی شی دغه موافقه لیک پخوا دولسی جرگی په

عمومي مجلس کښې تصويب شوی وو .

د حوت ۲۶ :

ښاغلي عبدالصمد حامد په داسې حال کښې چه دصدارت عظمي دپارلماني روابطو رئيس ښاغلي محمد ياسين نسيمي هم ورسره وو د دولت د ۱۳۴۸ کال د انکشافی بودجی دموازنی سر جمع دمشرانو دجرگي رئيس سناتور عبدالهادی داوی ته وپاندي کړه . همدغه راز د عدلي او قوانينو دچارو په جرگه کې کښې چه دسناتور محمد امين خوږيانی په مشرۍ يې غونډه کړې وه د پوهنتون دقانون او دپوهنی دقانون په باب دولسي جرگي تصويب تر بحث اوڅيړني لاندې ونيول شو .

دمشرانو دجرگي د مالي او بودجی دچارو په جرگه کې کښې چه دسنا تور محمد يعقوب سمنگانی په مشرۍ يې غونډه کړې وه ددولت د ۱۳۴۸ کال د بودجی د موازنی سر جمع تر غور او څيړني لاندې ونيول شو او له يولې څيړو نه وروسته په دی باره کښې يو لې پوښتنی ترتيب شوی او فيصله وشوه چه دحمل په دوهمه نيټه دمالیې وزير ښاغلي محمد انور ضيا يې په جرگه کې کښې گډون وکړی او توضيحات دی ورکړی .

د مالي او بودجی دچارو په جرگه کې کښې چه دسناتور محمد يعقوب سمنگانی په مشرۍ جوړه شوی وه دمالیې وزير ښاغلي محمد انور ضيا يې په داسې حال کښې چه دهغه وزارت دعوايد رئيس او دبو دجی رئيس ورسره وو گډون وکړ او د دولت د ۱۳۴۸ کال د بودجی دموازنی دسر جمع په باره کښې دجرگه کې دغږو پوښتنو ته توضيحات ورکړل او ليکلي پوښتنی يې دخان سره واخيستی .

دخارجو او بين المللی چارو جرگه کې چه دسناتور عبدالحميد عزيز په مشرۍ جوړه شوی وه دکار او ارځښت په مقابل کښې دښځو اوتارینه وو داجرت دبرابرو والی تړون ترغور لاندې ونيول شو اوله يولې بحث نه وروسته تجویز ونيول شو چه د ۱۳۴۸ کال د حمل په دوهمه نيټه دکانو اوصنایعو د وزارت نمایندگی په جرگه کې کښې گډون وکړی اودجرگه کې دغږو پوښتنو ته دی ځوابو نه ووايي .

د خارجو او بين المللی چارو دجرگه کې په غونډه کښې چه دسنا تور عبدالحميد عزيز په مشرۍ شوی وه دفوا يدعامی وزيرانجنير محمد حسين مسعودکار او کارگر لوی مدير عبدالاحد سامر گډون وکړ اودکار او استخدام دتبعيض په باب په (۱۱۱) گڼه کښې د افغانستان دالحاق دتړون او دکسم ارزښته کار په مقابل کښې دښځو اوتارینه دتساوی دتړون په شاوخوا کښې دجرگه کې دغږو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

د عدلی او قوانينو په جرگه کې کښې چه دسنا تور محمد امين خوږيانی په مشرۍ يې غونډه کړې وه په مربوطو موضوع گانو غور وشو .

د حوت ۲۸ :

دحمل ۳ :
دمشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښې چه دهغی جرگي درئيس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د امریکي له متحدو ایالتو څخه په څلویښت کاله پور د شلو زرو ټنو غنمو داخستلو موافقت ليکد عمومي مجلس تصویب مسوده چه د یو ی یادونی سره تأیید شوی وه مجلس ته ولوستل شوه او دیو لې بحث نه وروسته درایو په اکثریت ومنل شوه .

دمشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښې چه دمشرانو دجرگي درئيس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د مشرانو دجرگي دمالی او بودجی دچارو دجرگه کې دهغه شل زرو ټنو غنمو د اخیستلو موافقه ليک په باره کښې د افغانستان او د امریکي د متحدو ایالتو تر منځ لاسلیک شویدی دهغه له ضمایمو سره دمشرانو دجرگي د خارجو او بين المللی چارو دجرگه کې نظریه د مجلس دمنشی سناتور محمد هاشم واسوخت له خوا ولوستل شوه اوددغی موضوع په باره کښې له يولې بحث نه وروسته په نتیجه کښې نوموړی قرارداد له ځینو یادونو سره تأیید او تصویب شو او داسې فيصله وشوه چه دارالانشا دی دمجلس داکثریت د روحیې په اساس دیادونو مسوده جوړه کړې او دوروستی تصویب له پاره يې دی راتلو تکي غونډی ته وپاندي کړی .

وروسته بیا دځمکو دسروی دقانون پنځمه ماده تر بحث او مباحثی لاندې ونيول شوه او درایو په اکثریت تصویب شوه .

دحمل ۴ :

دمشرانو دجرگي د خارجو او بين المللی

دحمل ۲ :

له غرمی نه پخوا په دریو بجو دپلان وزیر

مشرانو جرگه

چارو په جرگه کې کښې چې د سنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ غونډه کړې وه په استخدا م او شغل کښې دتوپیر تړون او د یو ډول کار په مقابل کې دښځو او نارینه و د اجرت د برابر والی تړون دولسی جرگې دتصویب په اساس عیناً تا یید او تصویب شول او دمشرانو دجرگې دعو می مجلس د وروستی فیصلی په غرض دارالانشاء ته وسپار ل شول .

همدغه راز د افغانستان د شاهی حکومت او د امریکې د متحدو ایالتو تر منځ د خلوینښت زرو ټنو غنمو او څلور وزرو ټنو نباتی غوړیو داخیستلو موافقه او په دی باره کې کښې دولسی جرگې تصویب دجرگه کې له خوا تر غورلاندی ونیول شول .

دحمل ۵ :

د مشرانو د جرگې د مالی او بودجې دچارو په جرگه کې کښې چې د سنا تور محمد یعقوب سمنگانی په مشرۍ جوړه شوی وه د دولت د ۱۳۴۸ کال د انکشا فی بودجې په شاوخوا کښې بحث او خبری وشوی .

دحمل ۹ :

د مشرانو دجرگې د مالی او بودجې دچارو په جرگه کې کښې چې د سنا تور محمد یعقوب سمنگانی په مشرۍ یی غونډه کړې وه دپلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد گهون کړی وو او د دولت د ۱۳۴۸ کال د انکشا فی بودجې په باره کې یی لازم توضیحات ورکړل .

دخارجو او بین المللی چارو په جرگه کې کښې چې د سنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ جوړه شوی وه د افغانستان د شاهی حکومت او د امریکې د متحدو ایالتو تر منځ د خلوینښت زرو ټنو غنمو او څلور وزرو ټنو نباتی غوړیو داخیستلو موافقه لیک په شاوخوا کښې غور وشو او په نتیجه کې فیصله وشوه چې په راتلونکې غونډه کې دپلان د وزارت نماینده په جرگه کې کښې گهون وکړی او دجرگه کې دغړیو پوښتنو ته ځوابونه وواپی .

دحمل ۱۰ :

د مشرانو دجرگې په عمو می غونډه کې چې د هغی جرگې درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د یو هنتون د

د مشرانو دجرگې په عمو می غونډه کې چې د سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د دولت د ۱۳۴۸ کال د بودجې دسر جمع په چوکات کې دپیشبینی شوی عواید و د نه تحقق په باب دمشرانو دجرگې د مالی او بودجې دچارو دجرگه کې نظر په تربحث او مذاکرې لاندی ونیول شوه او له یولې بحث نه وروسته د نوموړی عوایدو د کسر دمنظوری په شاوخوا کښې دجرگه کې نظریه درایو په اکثریت تائید او تصویب شوه .

وروسته بیا دکار د ترا کسم او د ځینو سناتورانو د پیشنهاد له کبله د کار دوختونو دزیاتوالی په باره کې یولې بحث وشو په نتیجه کې کښې درایو په اکثریت داسی فیصله وشوه چې دیکشننې او چهار شنبی پورڅو علاوه د پنجشنې په ورځ هم عمو می مجلس جوړ شی او په اجندا کې دشا ملو فورو په باره کې واریسی او فیصلی وکړی

دحمل ۷ :

له غر می نه پخوا په لسو بجو دپلان

دغړيو پوښتنو ته يې ځوابو نه وويل .
نوموړې جرگه گي. دمرا جعينو دعريضو
په باره کښې خپلې فيصلې د مشرانودجرگي
دارالانشاء ته وسپار لي .

دحمل ۱۳ :

دمشرانو دجرگي په عمو مي غونډه کښې
چه دهغي جرگي دلو مړي نا ټب سنا تور
مير عبد الکریم معقول په مشرۍ شو ي
وه ديوي مادي دزيا توالي موضوع د يوي
ضميمي په ډول د ملکي مامورينو تر فيع
اوتقاعد او استخدام په اصولنا مه کښې
شامله شويده دولسي جرگي دتصويب په
تائيد دمشرانو جرگي دعدلي او قوا نينو
دچارو دجرگه گي نظر په تر بحث او غور
لاندې ونيول شوه په نتيجه کښې نو موړي
ماده چه د الف ، ب او ج پکښې شا ملي
دي دجرگه گي. د نظر يې او دولسي جرگي
دتصويب په اساس درا يو په اکثريت تائيد
او تصويب شوه او هم د يوه کل په ډول
دهغي په باره کښې را يې واخيستلي شوي.

دحمل ۱۶ :

دمشرانو دجرگي دخارج او بين المللي
چارو په جرگه گي. کښې چه دسنا تور
عبدالحميد عزيز په مشرۍ يې غونډه کړي
وه د افغانستان د حکومت او د امريکي د
متحدو ايا لتو تر منځ د خلويست زرو ټنو
غنمو او څلور زرو ټنو نباتي غوړيوداخيستلو
موافقه ليک دولسي جرگي د عمو مي مجلس
دتصويب په اساس تائيد شو اودمشرانو د
جرگي عمو مي مجلس ته دپړاندې کيدو په
غرض دارالانشاء ته واستول شو .

دمالي او بودجي دچارو په جرگه گي. کښې
چه دسنا تور محمد حسين ياد فرا هي په
مشرۍ جوړه شوي وه د مالي وزير ښاغلي
محمد انور ضيا يې گډون کړي ؤ او د دولت
د ۱۳۴۸ کال د عايدا تي او مصارفا تي
بودجي په باره کښې يې دجرگه گي. دغړيو
پوښتنو ته ځوابو نه وويل او ليکل شوي
پوښتنې يې د ځوابو نو دبرا برو لو له پاره
له ځان سره واخيستلي .

د عدلي او قوانينو په جرگه گي. کښې
دسنا تور محمد امين خورڼ ياني په مشرۍ په
مربوطو موضوعگانو غور وشو .
دشکايو داوريډلو په جرگه گي. کښې چه
دسنا تور عبدالغني باغبان په مشرۍ جوړه
شوي وه د مراجينو په يو شمير عريضو غور
او فيصلې وشوي او دجرگه گي. فيصلې
دمشرانو دجرگي جرگه گي. ته واستولې

قانون او دچو هني دقانون درد په باره کښې
دولسي جرگي دتصويب د تائيد په باب د
مشرانو د جرگي د عدلي او قوانينودجرگه گي.
په نظر په بحث وشو . او له يو لې بحث
نه وروسته دجرگه گي. نظريه درا يو په
اکثريت تائيد شوه او فيصله وشوه چه د
عدلي او قوانينو دچارو جرگه گي. دي ددغي
موضوع تصويب دتس والي د کيدوله په
نظر کښې نيول سره د پوهنتون او پوهني
دقانون مسوده جوړه کړي او وروسته ځل
له پاره يې دي راتلونکي غونډې ته وړاندې
کسړي .

دحمل ۱۱ :

دمشرانو دجرگي دمالي او بودجي دچارو
جرگه گي. دسنا تور محمد يعقوب سمنگاني
په مشرۍ د دولت د ۱۳۴۸ کال د بودجي
دموازي د سر جمع په باره کښې خبري وکړي.
دخارج او بين المللي چارو په جرگه گي.
کښې چه دسنا تور عبدالحميد عزيز په مشرۍ
يې غونډه کړي وه د پلان دوزارت مالي
رئيس ښاغلي محمد خان گډون کړي وو او
د افغانستان د حکومت او د امريکي دمتحدو
اياتو تر منځ د خلويست زرو ټنو غنمو
او څلور زرو ټنو نباتي غوړيو د اخيستلو
دموافقه ليک په باره کښې يې دجرگه گي.
دغړيو پوښتنو ته ځوابو نه وويل او يو
شمير ليکل شوي پوښتنې يې د ځوابو نو
دبرابرو لو له پاره له ځان سره واخيستلي .
دعدلي او قوانينو دچارو په جرگه گي.
کښې دسنا تور محمد امين خورڼ ياني په مشرۍ
په مربوطو موضوع گانو غور وشو .
دشکايو د اوريد لو جرگه گي. دسنا تور
عبدالغني په عريضو غور وکړ او دجرگه گي.
فيصلې يې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته
وسپار لي .

دحمل ۱۲ :

دمشرانو دجرگي دمالي او بودجی
دچارو جرگه گي. دسنا تور محمد يعقوب
سمنگاني په مشرۍ د دولت د ۱۳۴۸ کال
دموازي د سر جمع په باره کښې غور وکړ
اوفيصله يې وکړه چه دمالي وزير ښاغلي
محمد انور ضيا يې دي دجرگه گي. په غونډه
کښې گډون وکړي او دجرگه گي. دغړيو
پوښتنو ته دي ځوابو نه ووايي .
دشکايو د اوريد لو په جرگه گي. کښې
چه دسنا تور عبدالغني باغبان په مشرۍ
يې غونډه کړي وه د روغتيا د وزارت دپلتي
رئيس دکتور حبيب دل گډون کړي او دجرگه گي.

مشرانو جرگه

شوی .

دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه گسې کښې دسنا تور محمد امین خوږیا نی په مشرۍ د ۱۳۴۵ کال د حوت دلسمې نیټې دتیلون په قانون بحث او خبرې وشوې او دهغه په باره کښې له یو لې خبرو نه ورو سته تجویز ونيول شو چه دمخابرا تو وزیرانجنیر محمد عظیم گران دی دجرگه گسې په غونډه کښې گډون وکړی او دجرگه گسې دغې یو پوښتنو ته دی ځوابو نه وواپی .

دشکا یتو د اورید لو په جرگه گسې کښې چه دسنا تور عبدالغنی باغبان په مشرۍ یې غونډه کړی وه د مراجعینو په یو شمیر عرضو غور او فیصلی وشوې چه دجرگه گسې فیصلی دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپار ل شوی .

په دغې غونډه کښې د داخله وزارت د پولیسو او ژاندارم دعو می قوماندانان دارکان رئیس شباغلی عبدالحنان او امنیه مدیر شباغلی عبدالصیر گډون کړی ؤ او دجرگه گسې د غړیو پوښتنو ته یې ځوابو نه وویل .

دحمل ۲۰ :

دمشرانو جرگې په عمو می غونډه کښې چه دهغې جرگې درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د پو هنتون د قانون او د پو هنی دقانون درد تصویب مسوده تر بحث او خبرو لاندې ونيول شوه اوله یولې بحث نه وروسته په نتیجه کښې نوموړی تصویب درایو په اکثریت تائیدشو .

دحمل ۲۳ :

دمشرانو دجرگې دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه گسې کښې چه د سنا تور محمد امین خوږیانی په مشرۍ یې غونډه کړی وه د تعلیماتنا می او د ملکانو دلغوه کید لو په باب دولسی جرگې دتصویب په باره کښې بحث وشو .

دمالی او بودجې دچارو په جرگه گسې کښې چه دسنا تور محمد حسین یاد فرا هی په ریاست جوړه شوی وه د دولت د ۱۳۴۸ کال دعادی او انکشافی بودجو د موازی او دنوموړی بودجې د اجزاو وپه باره کښې د مالی او بودجې دچارو دجرگه گسې نظر یې د مشرانو جرگې دارالانشاء ته وسپار ل شوی چه عمو می مجلس ته یې وړاندی کړی .

د خار چه او بین المللی چارو په جرگه گسې کښې چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ یې غونډه کړی وه دیلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد او دهغه وزارت مالی رئیس شبا غلی محمد خان گډون کړی وو او د افغانستان

دحمل ۱۷ :

دمشرانو دجرگې په عمو می غونډه کښې چه دهغې جرگې رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د دولت د ۱۳۴۶ کال د اورداد تې بودجې د سر جمع دپیشبینی شوی عواید دنه تحقق دعلتونو په باره کښې دفرعی هیئت دیاد داشتو نو مسوده تر غور لاندی ونيول شوه .

دنوموړو عواید و د کسر موضوع د مشرانو دجرگې دحمل دمیاشتی دشمیر می نیټې په غونډه کښې وړاندی شوی اودحکومت دپیشنهاد دولسی جرگې دتصویب او د مشرانو دجرگې دمالی او بودجې دچارو دجرگه گسې دنظر یې په اساس منظور او تائیدشوی وه .

دحمل ۱۸ :

دمشرانو جرگې د عدلی او قوانینو جرگه گسې چه دسنا تور محمد امین خوږیانی په مشرۍ یې غونډه کړی وه دهغه قانونی خلا د لیری کولو له پاره چه د پو هنتون اودپوهنی دقانون درد په اثر منځ ته راتله خپله فیصله عمو می مجلس ته دوړ اندی کولو دپاره د مشرانو دجرگې دارالانشاء ته ولین له .

دخار چه او بین المللی چارو په جرگه گسې کښې چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ جوړه شوی وه د افغانستان دشا هی حکومت او د امریکې دمتحدو ایالتو تر منځ دکندهار ددیولې جنریترونو د اخیستلو له پاره د څلویښتو کلو نو په قسط د امریکې داوردی مودی داته سوه زره ډالرو دیور دتړون په موضوع باندی خبری وشوې اودیو لې بحث نه وروسته په نتیجه کښې تجویز وشو چه دیلان وزارت نمایندنه دی په غونډه کښې گډون وکړی او دجرگه گسې دغړیو پوښتنو ته توضیحات ورکړی .

دشکایتو نو د اورید لو په جرگه گسې کښې چه دسنا تور عبدالغنی باغبان په مشرۍ جوړه شوی وه دمراجعینو په یوشمیر عرضو غور اوفیصلی وشوی اودجرگه گسې فیصلی دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته واستولی شوی .

دحمل ۱۹ :

دمشرانو دجرگې دمالی او بودجې دچارو په جرگه گسې کښې چه دسنا تور حاجی محمد حسین یاد فراهی په مشرۍ یې غونډه کړی وه په مربوطو موضوع گانو غور وشو .

دشاهي او دامريکي دمتحدو ايالتو تر منځ داته سوه زره ډالرو د څلويښت کالو دپور دټرون او د څښلو داوبو دپروژو له پاره د افغانستان او جاپان تر منځ داووه سوه او شل مليو نه يڼ دپورد ټرون په باره کښي يي چه دوه مليو نه امريکا يي ډالره کيږي د جرگه گي دغړو پوښتنو ته توضيحات ورکړل. دعدلي او قوانينو په جرگه گي کښي چه دسناتور محمد امين خوږياني په مشر ي جوړه شوي وه په مربوطو موضوعگانو غور او څيړنه وشوه .

دحمل ٢٦ :

دمشرانو دجر گي دخارجو او بين المللي چارو په جرگه گي کي دسناتور عبدالحميد عزيز په مشر ي غونډه کړي وه دافغانستان د دولت او جاپان تر منځ دڅښلو داوبو د برابرولو دپروژو له پاره اووه سوه او شل مليونو جاپاني يڼ دپور ټرون چه دوهمليونه امريکا يي ډالره کيږي تر بحث لاندی ونيول شو او په نتيجه کښي نوموړي ټرون درا يو په اکثريت تائيد شو اودجرگه گي نظر په عمو مي مجلس ته دپوړاندی کيدو په غرض دمشرانو دجر گي دارالانشاء ته وسپار ل شوه .

دحمل ٢٧ :

دمشرانو د جر گي په عمو مي غونډه کښي چه دهغي جرگي درئيس سناتور عبدالهادي داوي په مشر ي شوي وه د افغانستان د حکومت او دامريکي دمتحدو ايالتو تر منځ دڅلويښت زرو ټنو غنمو او څلورزو ټنو نيائي غوړيو دپيرودلو موافقه ليک او دنوي زرو ټنو غنمو او شپږ زرو ټنو نيائي غوړيو داخيستلو تکميلی موافقه ليک درا يو په اکثريت تائيد او تصويب شول .

په دغي غونډه کښي د افغانستان او دامريکي دمتحدو ايالتو تر منځ د هيلمند دناوي دگرهني دکر يدت دموسسي تاسيس هم د رايو په اکثريت تصويب شو . همدغه راز په دي غونډه کښي له غرمي نه پخوا په لسو بجو دپلان وزير دکتور عبدالصمد حامد اودهغه وزارت مالي رئيس گډون کړي ؤ . او دنو مو و موافقه ليکونو په باره کښي يي دسنا تور انو پوښتنو ته ځوابونه وويل . وروسته له هغه سنا تورانو ددغي موضوع او دپلان دوزير د ځوابو په باره کښي بحث وکړ په نتيجه کښي نوموړي موافقه ليکو نه درا يو په اکثريت تائيد او تصويب شول .

دحکومت او دامريکي د متحدو ايا لتوترمنځ دنوي زرو ټنو غنمو او شپږ زرو ټنو نيائي غوړيو د پيرودلو او د هيلمند په ناوه کښي دکرهني دکر يدت دموسسي تاسيس د موافقه ليک په باره کښي يي د جرگه گي دهغي يو پوښتنو ته ځوابونه وويل . جرگه گي ته دپوړاندی کيدلو په غرض دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وپاندي کړي .

دشکايو داوريده لو په جرگه گي کښي چه دسنا تور عبدالغني باغيان په مشر ي جوړه شوي وه دمراجينو په عريضو غور اوفيصلي وشوي چه دجرگه گي فيصلي دمشرانو دجر گي دارالانشاء ته وسپارلسي شوي .

دحمل ٢٤ :

دمشرانو دجر گي په عمو مي غونډه کښي چه دهغي جرگي د رئيس سنا تور عبدالهادي داوي په مشر ي شوي وه د افغانستان د حکومت او دامريکي دمتحدو ايا لتوترمنځ دڅلويښت زرو ټنو غنمو او څلور زرو ټنو نيائي غوړيو د اخيستلو موافقه ليک د هغه له مربوطو پاڼو سره دمنشي سنا تور محمد هاشم واسوخت له خوا مجلس ته ولوستل شو او له يولي بحث نه وروسته په نتيجه کښي تجويز ونيول شو هر کله چه د افغانستان او دامريکي دمتحدو ايالتو ترمنځ دنوي زرو ټنو غنمو او شپږ زرو ټنو نيائي غوړيو داخيستلو او د هيلمند په ناوه کښي دکرهني دکر يدت دموسسي دتاسيس تکميلی موافقه ليک په ځينو مواردو کښي له نوموړي موافقه ليک سره اډه لري نودغه موافقه ليک دي هم ولوستل شوي .

وروسته له هغه چه دغه موافقه ليک هم ولوستل شو د دواړو موافقه ليکو نو په شاو خواکښي يولي خبري وشوي او په نتيجه کښي فيصله وشوه چه دپلان وزير دکتور عبدالصمد حامدي په عمو مي غونډه کښي گډون وکړي او دسنا تور انو پوښتنو ته دي ځوابونه ووايي .

دحمل ٢٥ :

دمشرانو جر گي دخارجو او بين المللي چارو په جرگه گي کښي چه دسنا تور عبدالحميد عزيز په مشر ي يي غونډه کړي وه دپلان دوزارت مالي رئيس ښاغلي محمد خان برخه واخيستله او دکندهار دپښ لي برښنا دډيريو دستگاه وو ددرولو له پاره دافغانستان

مشرانو جرگه

دجمل ۳۰ :

دمشرانو جرگی دمالي او بودجی دچارو په جرگه کې کښی چه دسنا تور حا جی محمد حسین یاد فرا هی په مشر ی جوړه شوی وه د دولت د دریم پنځه کلن انکشا فی پلان دتعدیلاتو په شاو خوا کښی غور اوڅیړنه وشوه .
دعدلی او قوانینو په جرگه کې کی چه دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی

دثور ۲ :

دمشرانو دجرگی د عدلی او قوانینو دچارو په جرگه کې کښی چه دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی بی غونډه کې ی وه د متقاعد و مراجعینو په عریضو یولې بحث وشو او په نتیجه کښی دجرگه کې فیصله بیا د مشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپارل شو .
همدغه راز دملکانو په لایحه او دملکانو د لغوکیدو په باره کښی دولسی جرگه په تصویب

دجمل ۳۱ :

دمشرانو دجرگی په عمو می غونډه کښی داوه سو او شل ملیو نو جاپانی ین پور تپون درایو په اکثریت تصویب شو .
دمشرانو دجرگی په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی شوی وه د څینلو داویو د پروژو دیر منځ بیولو له پاره د افغانستان او جاپان تر منځ داووه سوه او شل ملیونه جاپانی ین دپور تپون چه دوه ملیونه امریکایی ډالره کیری د مشرانو دجرگی د خار چه او بین المللی چارو دجرگه کې د نظر یی په اساس تر بحث لاندی ونیول شو اود یولې بحث نه وروسته په نتیجه کښی نو وپری تپون درایو په اکثریت تا ئید او تصویب شو .

دثور ۳ :

دمشرانو دجرگی په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس سناتور عبدالها دی داوی په مشر ی شوی وه د دولت د ۱۳۴۸ کال د انکشا فی او عادی بودجی د موازی سرجمع او دهغی مربوطی پا نی او په دی باره کښی د مشرانو دجرگی دمالي او بود جی دچارو دجرگه کې مشور تی نظریه دهغشی سناتور محمد هاشم واسوخت له خوا مجلس دشکا یتو د اوریدلو په جرگه کې کښی چه دسنا تور عبدالغنی په مشر ی شوی وه دمرجعینو په یو شمیر عریضو غور او فیصلی وشوی د جرگه کې فیصلی دشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپار ل شوی .

همدغه راز دمشرانو دجرگی د مالی او بودجی دچارو دجرگه کې په غونډه کښی چه له غر می نه وروسته دسنا تور محمد حسین یاد فرا هی په مشر ی شوی وه د دولت د دریم پنځه کلن انکشا فی پلان دتعدیلاتو په باره کښی دجرگه کې نظریه تر تیپ او دمشرانو دجرگی عمر می مجلس ته دپرانندی کیدو په غرض دهغی جرگی دارالانشاء ته وسپار ل شوه .

دثور ۶ :

دمشرانو دجرگی دخار چه او بین المللی چارو په جرگه کې کښی چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشر ی بی غونډه کې ی وه دیلان دوزارت مالی رئیس ښاغلی محمد خان گپون کېری وو او د افغانستان د شاهی حکومت او دیو گوسلاوی دسوسیالیستی فد رالی جمهوریت تر منځ اقتصادی همکار ی دموافقه لیک په باره کښی بی دجرگه کې دغریو پوښتنو ته خوا بونه وویل .
دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه کې

دثور لمړی :

دمشرانو دجرگی د خار چه او بین المللی چارو په جرگه کې کښی چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشر ی بی غونډه کې ی وه دیلان دوزارت مالی رئیس ښاغلی محمدخان گپون کېری وو او دکندهار دویزلی برښنا د دستگاه د درولو په غرض د افغانستان دشاهی دولت او د امریکی د متحدو ایالتو ترمنځ داتو لکډالرو د خلو بیئت کالو پور دتړون په باره کښی بی دجرگه کې دغریو پوښتنو ته خوا بونه وویل .

کښي چه د سنا تور مير محمد شاه صديقيان به مشر ي. يي غونډه وکړي په يو شمير عريضو غور وشو .
 فيصلی د مشرانو د جرگي دارالانشاء ته وسپارلي شوی .

د ٩ ټور :

د مشرانو د جرگي د عدلي او قوانينو په جرگه کې کښي چه د سنا تور محمد امين خوزياني په مشر ي. يي غونډه کړي وه د مخابرا تو وزير انجنير محمد عظيم گران او دهغه وزارت د تيلفون او تلگرافو رئيس انجنير سيد محمد نسيم علوي گډون وکړ او د تيلفون دقانون په شاو خوا کښي يي چه په ٤٥ کال کښي تدوين شوي د جرگه کې د غړيو شفاهي پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

دغه راز د پوښتنو درياست اداري مرستيال ښاغلي غلام سخي پنجشير ي اود هغه رياست دښووني او روزني لوي مدير ښاغلي زمان الدين سروري دجرگه کې په غونډه کښي گډون وکړ او دمرجعينو دريضي په باره کښي يي دجرگه کې شفاهي پوښتنو ته توضيحات ورکړل او ليکلي پوښتني يي د خواب دبرابرولو له پاره له شان سره يووړي . ددشکايو د اوريد لو په جرگه کې کښي چه دسنا تور سيد اشرف په مشر ي. يي غونډه کړي وه دمرجعينو په يو شمير عريضو باندې غور وشو او دجرگه کې فيصلی د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلي شوی .

د ١٠ ټور :

د مشرانو دجرگي په عمومي غونډه کښي چه دهغي جرگي درئيس سنا تور عبدالهادي داوي په مشر ي. شوي وه د افغانستان د حکومت او د امريکي د متحدو ايا لتودمرستو دموستي ترمنځ د اتو لکوډالرو دخلوبښتکلن پور دتړون موضوع چه په کند هار کښي دپيزلي برښنا ، ددستگاود د په کار اوچولو له پاره اخيستل کيږي تر بحث لاندې ونيول شوه او وروسته له هغه ددغي موضوع فيصله راتلو نکي غونډي ته وځنډول شوه .

د ١٣ ټور :

د مشرانو دجرگي ددشکايو د اوريد لو په جرگه کې کښي چه دسنا تور سيد اشرف په مشر ي. يي غونډه کړي وه دمرجعينو په يوشمير عريضو غور وشو اودجرگه کې فيصلی د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارل شوی .
 عدلي او قوانينو دچارو په جرگه کې کښي چه دسنا تور محمد امين خوزياني په مشر ي.

ددشکايو داوريدلو په جرگه کې کښي چه دسنا تور عبدالغني باغبان په مشر ي. يي غونډه کړي وه دمرجعينو د عريضو په باره کښي بحث وشو او دجرگه کې فيصلی د مشرانو دجرگي جرگه گيو ته وسپارل شوی .

د ٧ ټور :

د مشرانو دجرگي په عمومي غونډه کښي چه دهغي جرگي درئيس سنا تور عبدالهادي داوي په مشر ي. شوي وه د دولت دانكشافی دريم پنځه کلن پلان دتديلا تو په باره کې د مشرانو دجرگي دمالي او بودجي دچارو د جرگه کې نظريه دهغه له مربوطو پاڼو سره چه دمنشي سنا تور محمد هاشم واسوخت له خوا مجلس ته ولوستل شول له يولي بحث نه وروسته دجرگه کې نظر په درايو په اکثريت تائيد او تصويب شوه .
 ټاکل شوي ده چه دغه موضوع د اصولي مراتبو دتيرو لوله پاره ولسي جرگي ته واستو له شي .

د ٨ ټور :

د مشرانو دجرگي دخارجو او بين المللي چارو جرگه کې چه دسنا تور عبدالحميدعزيز په مشر ي. يي غونډه کړي وه په کندهار کښي دپيزلي برښنا ددستگاه ددرو لو له پاره د افغانستان دحکومت او د امريکي دمتحدو ايا لتو دمرستو د موسسي ترمنځ داتو سوووزرو ډالرو دخلوپښت کلن پورتړون تصويب کړ او خپل نظريه يي صادره کړه او د اصولي مراتبو د تيرو لو له پاره يي د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار له چه عمومي غونډي ته يي وړاندې کړي .

د عدلي او قوانينو دچارو په جرگه کې کښي چه دسنا تور محمد امين خوزياني په مشر ي. يي غونډه کړي وه دملکانو د لايحي په شاو خوا کښي يولي بحث او څيړني وشوي او په نتيجه کښي تجويز وشو چه داخله وزير ډاکتر محمد عمر وردک او عدليه وزير پوهاند محمد اصغر دجرگه کې په غونډه کښي گډون وکړي او دنو موږي لايحي په باب دجرگه کې دغړيو پوښتنو ته توضيحات ورکړي .

ددشکايو داوريدلو په جرگه کې کښي چه دسنا تور عبدالغني باغبان په مشر ي. يي غونډه کړي وه دمرجعينو په يو شمير عريضو باندې غور او فيصله وشواودجرگه کې

مشرانو جرگه

جوړه شوی وه په مربوطو موضوع گانو بحث وشو .

دټور ۱۴ :

خوږپاڼی په مشرۍ شوی وه عدلیه وزیر پوهاند محمد اصغر او داخله وزیر پوهنوال دکتور محمد عمر وردک گډون کړی وو او د ملکانو دلایحی په باره کښی یی دجرگه گۍ دغږیو پوښتنو ته ځوابو نه وویل .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه گۍ کښی چه دسنا تور سید اشرف په مشرۍ یی غونډه کړی وه دمراجعینو په یو شمیرعریضو غور وشو او دجرگه گۍ فیصلی دمشرانو جرگی دارالانشا ته وسپارلی شوی .

په دغی غونډه کښی د کابل ښاروالی مرستیال ښاغلی محمد کبیر نور ستاڼی او د ښاروالی د خدمتو لوی مدیر ښاغلی ضیاء الدین امیری گډون کړی وو او د مراجعینو دعریضو په باره کښی یی دجرگه گۍ دغږیو پوښتنو ته ځوابو نه وویل .

دټور ۱۷ :

دمشرانو دجرگه گۍ په عمومي غونډه کښی چه دهنی جرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د ځمکو داحصائی او سروی دقانون په شپږمی مادې باندی بحث او خبری وشوی .

ددغی مادې په شاوخوا کښی دیو لږخبرو اترو نه وروسته تجویز وشو چه څرنکه چه داماده غور او زیاته څیړنه ایجا بوی دعمومی غونډی دغږو له جملی نه یو فرغی هیأت وټاکل شی خو هیأت په هنی باندی غوروکړی او خپله نظریه عمومي غونډی ته وړاندی کسړی .

غونډی لس تنه سنا توران د هیأت دغږو په صفت تثبیت کړل . دنوموړی قانون اوومه او اتمه مادې دراویو په اکثریت تائید او تصویب شوه .

دټور ۲۰ :

دمشرانو دجرگه گۍ دڅارچه او بین المللی چارو په جرگه گۍ کښی چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ یی غونډه کړی وه دمخابرا تو دوزارت دتلفون او تیلگراف رئیس انجنیر سید محمد نسیم علوی گډون وکړ او دتیلی کمو نیکیشن د بین المللی تړون په باره کښی چه د ۱۹۶۵ کال دنوامبر په دوولسمه نیټه شوی دی دجرگه گۍ دغږیو پوښتنو ته ځوابو نه وویل .

دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه گۍ کښی چه دسنا تور محمد امین خوږ یا نی په مشرۍ وه دملکانو دلایحی په باره کښی غور وشو .

دمشرانو دجرگه گۍ په عمومي غونډه کښی چه دهنی جرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه په کند هار کښی دپیزلی برښنا دستگاوو د درولو له پاره د افغانستان دحکومت او د امریکی دمتحدو ایالتو دمرستو دمرسسی تر منځ د اتو لکو ډالرو د څلویښت کلن پور موضوع چه په تیره عمومي غونډه کښی هم تر مطالعی او مباحثی لاندی نیول شوی وه بیا طرحه شوه او ورسو ته له هغه چه ددغی موضوع پشاوخوا کښی یولی خبری وشوی اونظریی څرگندی شوی په نتیجه کښی نو موپوتړون دراویو په اکثریت تائید او تصویب شو تړون پخوا په ولسی جرگه کښی تصویب شوی ؤ . همدغه راز په دی غونډه کښی دځمکو د سروی او احصائی دقانون په شاوخوا کښی یولی بحث وشو .

دټور ۱۵ :

دمشرانو دجرگه گۍ دڅارچه او بین المللی چارو په جرگه گۍ کښی چه دسنا تورعبدالحمید عزیز په مشرۍ یی غونډه کړی وه داتوملیونو ډالرو دپور په باره کښی چه دیوگوسلاوی حکومت یی دهر پرود دپروژی دیوی برخه دتمویل له پاره افغانستان ته ورکوی خپل تصویب او نظریه د اصولی مراتبو دتیرولو په غرض دمشرانو دجرگی دارالانشا ته واستوله چه عمومي مجلس ته یی وړاندی کړی .

دپوهنی دچارو په جرگه گۍ کښی چه دسنا تور عبدالشکور ولی په مشرۍ یی غونډه کړی وه دپوهنی او پوهنتون د پروگرامو په باره کښی خبری وشوی .

دشکایتو داوردلو په جرگه گۍ کښی چه دسنا تور سید اشرف په مشرۍ یی غونډه کړی وه دمراجعینو په یوشمیر عریضو غور وشو او دجرگه گۍ فیصلی د مشرانو دجرگی دارالانشا ته وسپارلی شوی .

په دی غونډه کښی دستری محکمې د نامورینو لوی مدیر ښاغلی عبدالکریم شادان گډون کړی وو او دجرگه گۍ دغږیو پوښتنو ته یی ځوابو نه وویل .

دټور ۱۶ :

دمشرانو دجرگه گۍ دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه گۍ کښی چه دسنا تور محمد امین

به دغې جرگه کې کښې د کابل ښاروالی مرستیال ښاغلی محمد کبیر نور ستا نی او دیلان مدیر ښاغلی محب علی سلطانی برخه واخیستله او دهره جعینو دعریزو په شاوخوا کښې یې دجرگه کې دغې یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

دټور ٢٣ :

دمشرانو دجرگې د عدلی او قواښو دچارو په جرگه کې کښې چه دسنا تور محمد امین خوز یانی په مشرۍ یې غونډه کړې وه د مراجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو . دکرهڼی دچارو په جرگه کې کښې دسنا تور عبدالوهاب آصفی په مشرۍ د اروزگان دولايت دمركز ترين کونټ دای چین دښار عارضینو د او بو د حق په باره کښې غور وشو .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه کې کښې دمرجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه کې فیصلی دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته واستولی شوی .

دټور ٢٤ :

دمشرانو دجرگې په عمو می غونډه کښې چه دهغې جرگې د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د عدلیه وزارت دتقنین رئیس ښاغلی سمیع الدین ژوندگړون کړې و او د ځمکو د سروی او احصائی دقانون دنهجې مادی په باره کښې یې دمجلس دغې یو پوښتنو ته ځوا بونه وویل .

وروسته له هغه سنا تورانو په دی باره کښې بحث وکړ او له یولې بحث نه وروسته درایو په اکثریت فیصله وشوه چه د عدلی او قوانینو جرگه کې دی ددغې مادی په باره کښې د مجلس دپړو غې یو د نظر یې په اساس غور او بیا کتنه وکړې او خپله نظریه دی دوروستې فیصلی له پاره عمو می مجلس ته وړاندې کړې همدغه راز دنو مورې قانون دیو ولسمی مادی په باره کښې له یو لېرې بحث نه وروسته فیصله وشوه چه دغه مادی دیهم دغور او بیا کتنې له پاره عدلی او قوانینو دچارو جرگې ته وسپار له شی .

دټور ٢٧ :

دمشرانو دجرگې دشکایتو د اوریدلو په جرگه کې کښې چه دسنا تور سید اشرف په مشرۍ یې غونډه کړې وه دمرجعینو په یو شمیر عریضو باندې غور وشو او دجرگه کې فیصلی دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه کې کښې چه دسنا تور سید اشرف په مشرۍ شوی وه دمرجعینو په یو شمیر عریضو غوروشو او دجرگه کې فیصلی دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

دفرعی جرگه کې دغې یو له جملې څخه چه دټور په اووه لسمه ورځ د ځمکو دسروی او احصائی دقانون په شپږ مه مادی د زیات غور په باره دعو می مجلس له خوا ټاکل شو یده سنا تور عبدالوهاب آصفی ، سنا تور دکتور عبدالوکیل ، سنا تور آقا رحیم زراع ، سنا تور محمد یعقوب سمنگانی سنا تور عبدالغنی باغیان ، سنا تور غلام حضرت ابراهیمی اوسنا تور محمد هاشم مجددی غونډه وکړه او د نو مورې قانون شپږ مه مادی یې تعدیل کړه او دعو می مجلس د وروستې فیصلی له پاره یې د مشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپار له .

دټور ٢١ :

دمشرانو دجرگې په عمو می غونډه کښې چه دهغې جرگې د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه دځمکو دسروی او احصائی په شپږ مه مادی باندې دفرعی هیئت نظر په تر بحث او خبر ولاندې ونیول شوه .

وروسته له هغه چه د موضوع په شاوخوا کښې توضیحات ورکړې . لسمه ماده درایو په اکثریت تصویب شوه

دټور ٢٢ :

دمشرانو دجرگې دعدلی او قوانینو په جرگه کې کښې چه دسنا تور محمد امین خوز یانی په مشرۍ یې غونډه کړې وه دملکانو دقانون دپروزی دطرحې په شاوخوا کښې چه د جرگه کې له خوا تر تیب شوی وه بحث او خبری وشوی .

دخارجو او بین المللی چارو په جرگه کې کښې چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ یې غونډه کړې وه دمخابرا تو د وزارت تدیست رئیس ښاغلی غلام محمد سکندر برخه واخیستله او د بین المللی پستی اتحادیې د اساسنامې په شاوخوا کښې یې دجرگه کې دغې یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه کې کښې چه دسنا تور سید اشرف په مشرۍ یې غونډه کړې وه دمرجعینو په یو شمیر عریضو باندې غور وشو او دجرگه کې فیصلی دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

دارالانشاء ته وسپارلی شوی .
 عدلی او قوانینو د چارو په جرگه کې کښې
 دسنا تور محمد امین خور یانې په مشرۍ .
 دځمکو دسروی او احصائی دقانون په نهمه
 او یو لسمه ماده چه د عمومی مجلس له
 خوا دغور او بیا کتنې له پاره دغې جرگې ته
 سپارل شوی وی تر غور او خپرنې لاندې
 ونیول شوی اوله یولې بحث او خبرونه
 وروسته جرگه کې په دی باره کښې خپله
 فیصله صادره او عمومی مجلس د وروستۍ
 فیصلې په غرض یې د مشرانو دجرگې
 دارالانشاء ته وسپارله .

دخارجو او بین المللی چارو په جرگه کې
 کښې دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ .
 دجهانی پوستې د اتحادیې په تړون کې کښې
 چه په ۱۹۶۴ کال کې په ویا نا کښې شوی
 دی او دتیلی کمو نیکشن په بین المللی تړون
 کې چه د ۱۹۶۵ کال د نوا مبر په دوولسمه
 نیټه دقانون په بنار کې شوی دی د
 افغانستان دکورون په باره کښې یو لې بحث
 او خبرې وشوې په نتیجه کې جرگه کې
 خپله نظر په دولسي جرگې د تصویب په
 تائید دنو مورو موافقو په باب صادره کړه
 او عمومی مجلس ته دواړاندې کیدلو په غرض
 یې د مشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپارله .

د تړون ۳ :

د مشرانو د جرگې د کړنې او اوبولو
 جرگه کې دسنا تور آقا رحیم زارع په مشرۍ .
 د ارزگان د ولایت د مرکز ترین کور ت دبی چین
 دویالی دعار ضینو دحقابې په باره کښې خپله
 نظریه او فیصله صادره کړه او د مشرانو دجرگې
 دارالانشاء ته وسپارله .

د تړون ۲۸ :

د مشرانو دجرگې په عمومی غونډه کې
 چه دهغې جرگې دلو مری نائب سنا تور
 میر عبدالکریم معقول په مشرۍ شوی وه د
 ځمکو دسروی او احصائی دقانون د نهمې
 او یوولسمې مادې په باره کښې د عدلی او
 قوانینو د چارو دجرگه کې نظر په دسنا تور
 محمد هاشم واسوخت له خوا ولوستل شوه
 وروسته له هغه چه یو شمیر سنا تورا نه په
 دی باره کښې خپلې نظر یې څرگندې کړې
 په نهمه ماده کې دجرگه کې زیاتوالی دوايو
 په اکثریت تصویب شو .

دسنا تور محمد امین خور یانې په مشرۍ .
 عدلی او قوانینو په جرگه کې کښې په
 مربوطو موضوعگانو باندې غور او خپرنه وشوه .
 دسنا تور سید اشرف په مشرۍ ددشکایتو
 داوریولو په جرگه کې کښې دهرامجینو دیو
 شمیر عریضو په شاو خوا کښې غور وشو او
 دجرگه کې فیصلې د مشرانو دجرگې دارالانشاء
 ته وسپارلی شوی .

د تړون ۳۱ :

د مشرانو دجرگې په عمومی غونډه کې
 چه دهغې جرگې د رئیس سنا تور عبدالها دی
 دای په مشرۍ شوی وه د ځمکو دسروی
 او احصائی قانون له ۲۱ مادې څخه تر ۴۹
 مادې پورې درا یو په اکثریت تائید او
 تصویب شو .

همدغه راز ددغه قانون له یوولسمې مادې
 څخه تر شلمې مادې پورې له یولې بحث او
 خبرو نه وروسته له ځینو تعدیلا تو سره
 تصویب شوی .
 ددغه قانون نهمه او یوولسمه ماده د عمومی
 مجلس دپخوانی فیصلې په اساس دغور او
 بیا کتنې له پاره د عدلی او قوانینو د چارو
 جرگه کې ته گرځول شوی وی .

د جړنو ۱ :

د مشرانو دجرگې په عمومی غونډه کې

د تړون ۲۹ :

د مشرانو دجرگې دخارجو او بین المللی

له غر می نه پخوا دهغی جرگی درئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشر ی دمخکو د سروی او احصائی دقانون ۲۹، ۳۰، ۳۱ او ۳۲ مادی دمشرانو دجرگی دعدلی او قوانینو د جرگه گۍ طرح دسنا تور آقار حیم زار ع له خوا مجلس ته ولوستل شوی او په هره ماده باندی غور او بحث وشو .

په نتیجه کبسی ۲۹ او ۳۱ مادی دراویو په اکثریت تائید او تصویب شوی او ۳۰ او ۳۲ مادی دزیات غور له پاره عدلی او قوانینو جرگه گۍ ته بیرته واستولی شوی چه جرگه گۍ دمجلس د اکثریت د روحیی په اساس خپله نظریه دوروستۍ فیصلی په غرض عمومی مجلس ته وړاندی کړی .

دجوړا ۵ :

دسنا تور محمد شاه صدیقیا ن په مشر ی دعدلی او قوانینو په جرگه گۍ کبسی دملکانو قانون له لمړی مادی نه تر څلور می ما دی پوری تر بحث لاندی ونیول شو او خبری ورباندی وشوی .

دسنا تور سید اشرف په مشر ی دشکایاتو داوریډلو په جرگه گۍ کبسی دمراجعینو په یوشمیر عریضو باندی غور وشو اودجرگه گۍ وروستی فیصلی دمشرانو جرگی دارالانشاء ته وسیار لی شوی .

دجوړا ۳ :

دمشرانو دجرگی دخارجه او بینالمللی چارو په جرگه گۍ کبسی چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشر ی شوی وه دنفی موادو دانحصار رئیس ښاغلی پاینده محمد او دمالیی دوزارت دپورونو مدیر ښاغلی نور محمد گبون وکړ او د افغانستان دشاهی دولت او د انگلستان دشا هی دولت ترمنځ دبد فوردموتیرو د اخیستلو له پاره دوولکو سترلنگک پونډو پور د موافقه لیک په باره کبسی یی دجرگه گۍ دغږ یو پوښتنو ته دځوابو نه وویل او یولې لیکلی پوښتنی یی دځوابو نو دپراپولو پاره له خانو سره واخیستلی .

دجوړا ۱۰ : دمشرانو دجرگی دخارجه او بین المللی چارو په جرگه گۍ کبسی چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشر ی یی غونډه کړی وه دلس ملیو نو روبلو پور موافقه لیک چه دشوروی جمهوریتو د اتحاد او دافغانستان دپاچا هی دولت تر منځ لاسلیک شوی وو تصویب شو او ددعوی مجلس دو روستی تصویب له پاره دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسیار ل شو .

دعدلی او قوانینو په جرگه گۍ کبسی دسنا تور محمد امین خوپ یانی په مشر ی په مربوطو موضوع گانو غور وشو . دشکایاتو داوریډلو په جرگه گۍ کبسی دسنا تور سید اشرف په مشر ی دمراجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو اودجرگه گۍ فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسیار ل شوی .

دجوړا ۱۱ :

دمشرانو دجرگی په عمومی غونډه کبسی چه دهغی جرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی شوی وه دمخکو دسروی او احصائی دقانون له یو دیر شمی ما دی څخه تر اووه دیر شمی مادی پوری له بحث اوغور نه وروسته دراویو رایو په اکثریت تائید او تصویب شوی .

دجوړا ۴ :

دمشرانو دجرگی په عمومی غونډه کبسی چه دهغی جرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی شوی وه د افغانستان او یوگوسلاوی دحکو متو ترمنځ داتو ملیونو ډالرو پورد موافقه لیک په باره کبسی دمشرانو دجرگی دخارجه او بین المللی چارو د جرگه گۍ نظریه دراویو په اکثریت تائید او تصویب شوه . همدغه راز په دغی غونډه کبسی تجویز

دجوړا ۱۲ :

دمشرانو دجرگی دخارجه چارو په جرگه گۍ کبسی چه دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشر ی وشوه له یولې بحث نه وروسته دبد فوردموتیرو اخیستلو له پاره د افغانستان او

مشرانو جرگه

انگلستان ترمنځ د دووسو زرو ستر لنګ پوندو تړون تائيد او تصويب شو او د جرگه کې نظريه د عمومي غونډې دوروستې فيصلې له پاره د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته وسپار له شوه .

د عدلي او قوانينو په جرگه کې کښې چه د سنا تور محمد امين خوږ يانې په مشرۍ وشوه د مربوطو موضوعگانو په شاو خوا کښې غور او خپره نه وشوه .

د شکايتو د اوريدلو په جرگه کې کښې چه د سنا تور سيد اشرف په مشرۍ وشوه د مراجعينو په يو شمير عريضو باندې غور وشو او د جرگه کې فيصلې د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته وسپار لي شوي .

دجوذا ۱۷ :
د مشرانو د جرگې په عمومي غونډه کې چه د هغې جرگې د رئيس سنا تور عبدالهادي داوې په مشرۍ شوي وه د مخکو د سروې او احصائې د قانون د ۳۸ مادې د تعديل په باره کښې د فرعي هيئت نظر په د منشي له خوا ولوستل شوه اوله يولې خبرو نه وروسته د پيرو را يو د تجويز په اثر له سنا تورانو څخه يو بل پنځه کسيز فرعي هيئت وټاکل شو چه د نوموړې مادې او د پخواني هيئت د تعديل په باره کښې غور او بيا کتنه وکړې او د خپل تعديل صورت د وروستې فيصلې په غرض عمومي مجلس ته وپاندي کړې .
۳۹ ماده له يو لې بحث نه وروسته درا يو په اکثريت تصويب شوه .

دجوذا ۱۸ :
د مشرانو د جرگې په عمومي غونډه کې چه د هغې جرگې د رئيس سنا تور عبدالهادي داوې په مشرۍ شوي وه د مخکو د سروې او احصائې د قانون طرحه له څلويښتمې مادې تر شپږ څلويښتمې مادې پورې د منشي سنا تور محمد هاشم واسوخت له خوا ولوستې شوي اوله يولې بحث او خبرو نه وروسته په نتيجه کې درا يو په اکثريت فيصله وشوه چه يو څلويښتمه ماده دې هم هماغه پنځه کسيز هيئت ته چه داته دير شمي مادې په باب دنوي کتنې له پاره ټاکل شو پدې د دريو تنو سنا تورانو په گډون چه د عمومي غونډې له خوا دنو موړې هيئت دغې يو په جمله کښې زيات شول وسپارل شي چه دغو نډې د غېږو د اکثريت د روحيې په اساس دغې مادې د زيات تعديل صورت دې تسو پدکړې او دوروستې فيصلې له پاره يې عمومي غونډې ته وپاندي کړې .

څلويښتمه ماده تر شپږ څلويښتمې مادې پورې وروسته له هغه چه په هرې ما دې باندي بحث او را يې واخيستلې شوي درا يو په اکثريت تائيد او تصويب شوي .

دجوذا ۱۹ :
د مشرانو د جرگې په فرعي جرگه کې کښې چه د سنا تور عبدالوهاب آصفې په مشرۍ جوړه شوي وه د مخکو د سروې او احصائې د قانون دطر حې په ۳۸ مادې باندي بحث او خبرې وشوي او دنو موړې مادې د تعديل مسوده جوړه او د عمومي غونډې دوروستې فيصلې له پاره د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته وسپار له شوه .

دجوذا ۱۳ :
د مشرانو د جرگې دکر هني په جرگه کې کښې د سنا تور آقا رحيم زارع په مشرۍ د کجکې له بند څخه د اوبو لگولو د حق د ادعا په موضوع غور وشو او په دې باره کښې د پلان وزارت ته ليکل شوي پوښتنې واستولي شوي .

د شکايتو د اوريدلو په جرگه کې کښې د سنا تور سيد اشرف په مشرۍ د مراجعينو په يو شمير عريضو غور وشو او د جرگه کې فيصلې د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته وسپار لي شوي .

د عدلي او قوانينو په جرگه کې کښې د سنا تور محمد امين خوږ يانې په مشرۍ د مخکو د سروې او احصائې د قانون د پوړيو مادو په باره کښې پخوا د عمومي مجلس له خوا د بيا کتنې په غرض نو موړې جرگه کې او فرعي هيئت ته سپارل شوي وي په هر ماده غور وشو په نتيجه کې يې جرگه کې او فرعي هيئت کوم تعديلات چه په نو موړو مادو کښې يې راوستلي دي د عمومي مجلس دوروستې فيصلې په غرض د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته وسپار لي .

دجوذا ۱۴ :
د مشرانو د جرگې په عمومي غونډه کې چه ددغې جرگې د رئيس سنا تور عبدالهادي داوې په مشرۍ شوي وه له بحث او خبرو نه وروسته د مخکو د احصائې او سروې د قانون د ۲۹ او ۳۰ مادو په باره کښې د موقت جرگې کې نظريه درا يو په اکثريت تائيد شوه .

شوی ۵۳ او ۵۶ مادو هغه پخوانی فرعي هیئت ته چه د نورو مادو دتعدیل له پاره ټاکل شوی و دتعدیل په غرض وسپارل شوی خو چه هیئت زرتزرزه دپخوا نیو او دغو دوو مادو دتعدیل صورت تر تیب اودروستی فیصلی له پاره یی عمومی مجلس ته وپاندي کړی .

دجوړا ۲۵ :

دمشرانو دجرگی په عمومی غونډه کښی چه دهغی جرگی د دوهم نائب سنا تور محمد سعید مشعل په مشر ی شوی وه د مخکو دسروی او احصائی قانون له اوو پنځوسمی مادی څخه تر څلور شپیتمی مادی پوری د سناتور آقا رحیم زارغ له خوا مجلس ته ولوستل شو او وروسته له هغه چه په هره ماده بحث وشو او رایې ورباندي واخیستلی شوی ددغه قانون وروستی ماده درایوډاکثریت په اساس له عمومی مجلس څخه تیره شوه .

دجوړا ۲۶ :

دمشرانو دجرگی دمالی او بودجی دچارو په جرگه کښی کښی چه دسنا تور محمد یعقوب سمنگانی په مشر ی یی غونډه کړی وه د افغانستان او د آلمان د اتحادی جمهوریت ترمنځ د استیلاکي موادو له پاره دلس ملیونو مارکو پور دموافقه لیک په باره کښی بحث اوخبری وشوی .

دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه کښی کښی چه دسناتور محمد امین خور یانی په مشر ی شوی وه دقریدار ی دقانون په دریم فصل بحث او غور وشو .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه کښی دسناتور حاجی عبدالرزاق وها ب کو هستانی په مشر ی د مراجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه کښی فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء وسپارلی شوی .

دفرعی هیئت په غونډه کښی سنا تور عبدالوهاب آصفی دمخکو دسروی او احصائی دقانون د ۴۸، ۴۹، ۵۳ او ۵۶ مادو دتعدیل مسوده تر تیب او درایو په اکثریت تصویب شوی .

دجوړا ۲۷ :

دمشرانو دجرگی دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه کښی کښی چه دسنا تور محمد امین خور یانی په مشر ی یی غونډه کړی وه په مربوطو موضوعگانو باندي غور وشو .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه کښی دسنا تور حاجی عبدالرزاق وها ب کو هستانی په مشر ی دمراجعینو په یو شمیر عریضو

دسناتور محمد امین خور یانی په مشر ی دعدلی او قوانینو په جرگه کښی کښی د مربوطو موضوعگانو په شاو خوا کښی خپرنه وشسوه .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه کښی دمربوطو موضوعگانو په شاو خوا کښی چه دسنا تور حاجی عبدالرزاق په مشر ی شوی وه دمراجعینو په عریضو باندي غور وشو او دجرگه کښی فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دجوړا ۳۰ :

دسنا تور عبدالشکور ولی په مشر ی د پوهنی په جرگه کښی کښی په مربوطو موضوعگانو باندي بحث او خبری وشوی .

دسناتور محمد امین خور یانی په مشر ی دعدلی او قوانینو په جرگه کښی دمراجعینو د عریضو په شاو خوا کښی غور وشو .

دشکایتو د اوریدلو په جرگه کښی دسناتور عبدالرزاق کاپیسا یی په مشر ی دمراجعینو په یو شمیر عریضو باندي غور وشو او دجرگه کښی فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته واستول شوی .

دسناتور عبدالوهاب آصفی په مشر ی دفرعی هیئت په غونډه کښی د مخکو دسروی او احصائی دقانون دطرحی دیو څلویښتمی مادی په باره کښی بحث او خبری وشوی .

دجوړا ۲۸ :

دمشرانو دجرگی په عمومی غونډه کښی چه دنو موړی جرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی جوړه شوی وه دمخکو داحصائی او سروی دقانون دطرحی له ۴۷ مادی نه تر ۵۰ مادی پوری چه دسنا تور محمد هاشم واسوخت له خوا غونډی ته ویل کیده دیو لې بحث او خبرو اترو نه وروسته چه پر هر ی مادی باندي یی رایې اخستلی کیدی ۴۸ او ۴۹ ماده دڅینو زیاتوالو سره او ۴۷ او ۵۰ مادو په عین شکل سره تائید او تصویب شو .

دجوړا ۲۹ :

دمشرانو دجرگی په عمومی غونډه کښی چه دهغی جرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی شوی وه دمخکو دسروی او احصائی قانون له یو پنځوسمی مادی څخه تر شپین پنځوسمی مادی پوری دسنا تور آقا رحیم زارغ له خوا مجلس ته ولوستل شو اوله یو لې خبرو او بحث نه وروسته ۵۲، ۱۵، ۵۰ او ۵۵ مادو درایو په اکثریت تائید او تصویب

غور وشو اودجرگه گي. فيصلی د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستولی شوی . نظریه دهغي له ورسره پاڼو سره مجلس ته په دغي جرگه گي. کښی دپو لي تخنيکرييس او دهغه رياست دکنترول او محاسبی او د جرگه گي. دغړيو پوښتنو ته یی ځوابونه وویل .

دسرطان ۲ :

دسنا تور سید اشرف په مشرۍ ددشکایتو داوریډلو په جرگه گي. کښی دمراجینو دیو شمیر عریضو په شاو خوا کښی غور وشو او دجرگه گي. فیصلی دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستولی شوی . دسنا تور محمد امین څوگيانی په مشرۍ دعدلی او قوانینو په جرگه گي. کښی دمدافعو وکیلانو دقانون په شاو خوا کښی یو لي بحث او خبری وشوه .

دسرطان ۳ :

دمشرانو دجرگي دشکا یټو داوریډلو په جرگه گي. کښی چه دسنا تور سید اشرف په مشرۍ شوی وه دمراجینو په یو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه گي. فیصلی دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارل شوی. دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه گي. کښی دسنا تور محمد امین څوږ یانی په مشرۍ دمدافعو وکیلانو دقانون له اولی مادی څخه تر دولسمی مادی پوری تر غور لاندی ونيول شو .

دسرطان ۴ :

دمشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښی چه دهغي جرگي درئيس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه دوپانا د ۱۹۶۴ کال دیستی اتحادی له تړون او د مانترود ۱۹۶۵ کال د تیلی کمو نیکشن له بین المللی تړون سره د افغانستان دالحاق دموضوع په باره کښی دمشرانو دجرگي دخارجو او بین المللی چارو دجرگه گي. نظریه دهغي له مربوطو پاڼو سره دسنا تور آقارحیم زارع له خوا مجلس ته ولوستل شوه اوله یو لي بحث او خبرو نه وروسته په دغو تړونو کښی د افغانستان دالحاق په اکثریت تائید او تصویب شوه . دمشرانو جرگي دعدلی او قوانینو دجرگه گي. له غر می نه وروسته دسنا تور محمد امین څوږ یانی په مشرۍ غونډه وکړه او دسنا تور محمد اشرف مشرف وال دپیشنهاد او دلستونو سناتورانو د تائید له مخه یی د هغو کسانو دتا بعیت دپخوانیو تذکر و د موضوع په باره کښی چه عکسو نه پری نه

دجوړا ۲۸ :

دمشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښی چه دهغي جرگي درئيس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د ځمکو دسروی او احصائی دقانون دطر حی د ۲۸ مادی او ۴۱ مادی په باره کښی دفرعی هیئت د تعدیل دتسویب صورت دسنا تور آقارحیم زارع له خوا مجلس ته ولوستل شو او له یو لي بحث او خبرو نه وروسته ۲۸ ماده دراوی په اکثریت تائید او تصویب شوه .

دجوړا ۳۱ :

دمشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښی چه دهغي جرگي درئيس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د ځمکو دسروی او احصائی دقانون دطر حی په ۵۳، ۴۱ او ۷۶ مادی پوری مربوط دفرعی هیئت دتعدیل تسویب دسنا تور آقارحیم زارع له خوا مجلس ته ولوستل شو وروسته له دینه چه په هری مادی باندی خبری او بحث وشو (۴۱) او (۵۶) ماده د هیئت د تعدیل په اساس او ۵۳ ماده دیوی کلمی په زیاتوالی سره چه دعو می غونډی له خوا وشوه دراوی په اکثریت تائید او تصویب شوی .

وروسته بیا د افغانستان د شاهي دولت او دشوروی جما هیرو داتحاد تر منځ دلس ملیون روبلو دپور دموافقت لیک موضوع مطرح شوه او دراوی په اکثریت تائید او تصویب شوه .

دسرطان ۱ :

دمشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښی چه دهغي جرگي درئيس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د ځمکو دسروی او احصائی دقانون دطر حه چه په هغي کښی اته فصلو نه او څلور شپيټه مادی شاملی دی دسنا تور آقارحیم زارع له خوا دیوکل په ډول مجلس ته ولوستل شوه او دراوی په اتفاق تائید او تصویب شوه . وروسته بیا د بد فرود موټرونو داخیستلو له پاره د افغانستان او انگلستان د شاهي دولتو نو تر منځ داووسووزرو ستر لنک پوښود تړون په شاو خوا کښی دمشرانو

حاجی سید اشرف په مشرۍ د مراجمینو په یوشمیر عریضو غورځو او د جرگه کې فیصلی د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته وسپارلی شوی.

په دغې جرگه کې کښی دنگر هار دناوی دانکشاف دعمومی ریاست مرستیال ښاغلی محمد اکرم گهون کړی او دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته یې ځوابونه وویل.

دسرطان ۱۰:

دمشرانو دجرگې دشکایتو داوریډ لو په جرگه کې کښی چه دسنا تور حاجی سید اشرف په مشرۍ یی غونډه کړی وه دمراجمینو په یوشمیر عریضو غور وشواو دجرگه کې فیصلی د مشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپارلی شوی.

په دغې جرگه کې کښی دمالیې دوزارت دگمر کاتو رئیس ښاغلی عبدالحمید اودکانو او صنایعو دوزارت دصنا یو رئیس دینلوم انجنیر عبدالله گلی جان او د هغه ریاست دخارجو اورتبایطو او اورگانو مدیر گهون کړی او دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته یې ځوابونه وویل.

دعدلی او قوانینو په جرگه کې کښی چه دسنا تور میر محمد شاه صدیقیا ن په مشرۍ یی غونډه کړی وه په مربوطو موضوعگانو غور وشو.

دسرطان ۱۱:

دمشرانو دجرگې په عمومي غونډه کې چه دهغې دجرگې دلو مړی نائب سنا تور میر عبدالکریم معقول په مشرۍ شوی وه دملکانو لغوه کیدو په باره کښی دولسی جرگې د ۱۳۴۷ کال د عقرب د میاشتی د ۲۷ نیټې تصویب دسنا تور آقا رحیم له خوا ولوستل شو او وروسته له هغه چه دمشرانو دجرگې دعدلی او قوانینو دچارو دجرگه دنظریې او دولسی جرگې په تصویب یولې بحث وشو په نتیجه کښی دولسی جرگې تصویب دراو په اکثریت رد شو او دهغه رد دیوه لیک په زیاتولو سره تصویب شو.

دسرطان ۱۴:

دمشرانو دجرگې دخارجو اوبین المللی چارو په جرگه کې کښی دسنا تور عبدالحمید عزیز په مشرۍ دافغانستان دشاهی دولت او دآلمان داتحادی جمهوریت ترمنځ داستهلاکی شیانو دلس ملیونو مارکو دموافقه لیک په باره کښی غور وشو.

دی لیکدلی او دعمومی غونډې له خوا دغور له پاره دغې جرگه کې ته سپارله شوی وه غور او څیړنه وکړی.

دسرطان ۷:

دمشرانو دجرگې په عمومي غونډه کې چه دمشرانو دجرگې دلو مړی نایب سنا تور میر عبدالکریم معقول په مشرۍ جوړه شوی وه لومړی د حکمو د سروی او احصائی دقانون په طرحه کښی داختلف وړ موادونه د فیصلی درسیدو او غور په غرض دشوار په گډه جرگه کې کښی د شمول له پاره د لسو تنو سنا تورانو دټاکلو په موضوع باندی بحث او خبری وشوی چه په نتیجه کښی سنا تور آقا رحیم زارع، سنا تور محمد یعقوب سمنگانی، سنا تور محمد امین خویزانی، سنا تور محمد شاه صدیقیا ن، سنا تور قیام الدین خادم، سنا تور محمد زمان تره کی سنا تور محمد امین یونسی، سنا تور محمد سعید مشعل، سنا تور محمد هاشم مجددی اوسنا تور میر عبدالکریم معقول د مجلس د رایو په اکثریت انتخاب شول. نظام پوری مربوط دمشرانو دجرگې دعدلی او قوانینو دچارو دجرگه کې نظریه دهغې له مربوطو پایو سره دسنا تور آقا رحیم زارع له خوا مجلس ته ولوستل شوه او له یولې بحث نه وروسته تجویز وشو چه په راتلونکی غونډه کښی دی دغه موضوع ماده په ماده ولوستله شوی.

دسرطان ۸:

دمشرانو دجرگې په عمومي غونډه کې دهغې جرگې درئیس سنا تور عبدالها دی دای په مشرۍ دقریه دای دجرگې دنظام اودهغه په باره کښی دمشرانو دجرگې دعدلی او قوانینو دجرگه کې دنظریې په باره کښی یولې بحث او خبری وشوی.

دسرطان ۹:

دمشرانو دجرگې دمالیې او بودجې دچارو جرگه کې دسنا تور محمد یعقوب سمنگانی په مشرۍ دافغانستان دشاهی دولت اود آلمان ددرا لې دولت ترمنځ داستهلاکی مواد ودلس ملیونو مارکو پور دموافقه لیک په باره کښی خپله نظریه دمرا تېو دتیرولو له پاره دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپارله. دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه کې کښی دسنا تور محمد امین خویزانی په مشرۍ دمدا فمو وکیلانو دقانون په باره کښی غور وکړی. دشکایتو د اوریډلو په جرگه کې کښی دسنا تور

دسروطان ۱۶ :

دمشرانو دجرگي ددشکايانو د اوريدلو په جرگه کې کښې چې دسنا تور حاجي سيد اشرف په مشرۍ يې غونډه کړې وه د مراجعينو پر يوشمير عريضو غور وشو او د جرگه کې فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلې شوي په دغې جرگه کې کښې دمالیې دوزارت دمامورينو مدير ښا غلسي رسول داد وردك گهون کړې او دجرگه کې دغړيو پوښتنو ته يې ځوابونه وويل .
دعدلي او قوانينو دچارو په جرگه کې کښې دسنا تور محمد امين خوږ ياني په مشرۍ په مربوطو موضوعگانو غور وشو .

دسروطان ۱۷ :

دمشرانو دجرگي دسنا تور حاجي سيد اشرف په مشرۍ ددشکايانو د اوريدلو په جرگه کې کښې ديو شمير مراجعينو دعريضو په شاوخوا کښې غور وشو او دجرگه کې فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلې شوي .
په دغه جرگه کې کښې دخارجو چارو د وزارت معين ښاغلي عبدالرزاق ضيا يې برخه واخيستله او دجرگه کې دغړيو پوښتنو ته يې توضيحات ورکړل .

دسنا تور محمد امين خوږ ياني په مشرۍ دعدلي او قوانينو په جرگه کې کښې دمربوطو موضوعگانو په شاوخوا کښې غور اوڅيړنه وشوه .

دسروطان ۲۱ :

دمشرانو دجرگي ددشکايانو د اوريدلو په جرگه کې کښې دسنا تور حاجي سيد اشرف په مشرۍ دمرجعينو په يوشمير عريضو غور وشو او دجرگه کې فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلې شوي .
دعدلي او قوانينو دچارو په جرگه کې کښې دسنا تور محمد امين خوږ ياني په مشرۍ دڅينو موضوعگانو په باره کښې غور وشو .

دسروطان ۲۲ :

دمشرانو دجرگي په عمومي غونډه کې چې ددهغي جرگې د دوهم نايب سنا تور محمد سعيد مشعل په مشرۍ شوې وه دتابعيت دپخوانيو بې عکسه تذکرو لرونکو په باب دمشرانو دجرگي دعدلي او قوانينو دجرگه کې نظريه دسنا تور آقا رحيم زارع له خوا مجلس ته ولوستل شوه او له يو لړ بحث اوڅيړنو نه وروسته درا يو په اکثریت تجویز

دمالیې دوزارت دخزانو رئيس ښا غلي عبدالعزيز عطايي ددغې جرگه کې په غونډه کې کښې گهون وکړ او په همدې موضوع کې يې دجرگه کې دغړيو پوښتنو ته ځوابونه وويل .

وروسته له هغه جرگه کې دولسي جرگې دتصويب او دمشرانو دجرگي د مالي او بودجي دچارو دجرگه کې دنظريې په اساس دنوموړې پور په باره کې خپله فيصله داصولي مراتبو د تيرولو په غرض دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلې .
دعدلي او قوانينو دچارو په جرگه کې کښې دسنا تور محمد امين خوږ ياني په مشرۍ دمرجعينو دعريضو په شاوخوا کښې غور وشو .

ددشکايانو د اوريدلو په جرگه کې کښې دسنا تور حاجي سيد اشرف په مشرۍ د مراجعينو ديو شمير عريضو په باره کې غور وشو او دجرگه کې فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلې شوي .

دسروطان ۱۵ :

دمشرانو دجرگي په عمومي غونډه کې چې ددغې جرگې دلوهرې نايب سنا تور مير عبدالکريم معقول په مشرۍ شوی وه د افغانستان د شاهي دولت او دآلمان داتحادی جمهوريت فدرالي دولت ترمنځ د استهلاکي موادو دلسو ميليونو مارکو دپور دمواقت ليک په شاوخوا کښې دمشرانو دجرگي دمالیې او بودجي دچارو دجرگه کې او دخارجو چارو بين المللي چارو جرگه کې نظر په ددغه موافقت ليک او د هغه د مربوطو پاڼو سره دسنا تور آقا رحيم زارع له خوا مجلس ته ولوستل شوه اوله يولي بحث اوڅيړنه وروسته په نتيجه کې دغه موافقت ليک درا يو په اکثریت تائيد او تصويب شو .

ديو شمير سنا تورانو د پيشنهاد په اثر دبيت المقدس داردني برخي الحاق په باره کې چې داسرائيلو تش په نامه دولت غواړي په خپله خاوره پورې يې ملحقه کړې دمشرانو دجرگي په غونډه کې يولي بحث وشو .
په نتيجه کې فيصله وشوه چې نوموړي پيشنهاد دملگرو ملتو د موسسې د امنيت په شوري کې د افغانستان د دايمي نماينده وينا دمشرانو دجرگي دعمومي مجلس له خوا تائيد شوه .

مشرانو دجرگه دافغانستان د خلکو په نمايندگي داسرائيلو دغه تيري کوونکي کار غندي او خپله نارضا يي څرگندوي .

وشو چه موضوع دی مربوطی مرجع ته خبر ورکړې شي .
 دجرگه گي فيصلی دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دسرو طان ۲۳ :

دمشرانو دجرگي د عدلی او قوائینو په جرگه گي کښی دسنا تور محمد امین خوږیانی په مشر ی دمدافعو وکیلانو دقانون په باره کښی بحث او خبری وشوی .
 دشکایتو داوریډ لو په جرگه گي کښی دسنا تور حاجی سید اشرف په مشر ی د مراجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه گي فیصلی دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دسرو طان ۲۴ :

دسنا تور محمد امین خوږیانی په مشر ی د عدلی او قوائینو په جرگه گي کښی د مراجعینو دعریضو په شاوخوا کښی غور او خپونه وشوه .
 په دغه جرگه گي کښی دگلپهار دنساجی داجرائی او ما مورینو لوی مدیر بناغلی عبدالشکور الم آگاه بر خه واخیستله او د جرگه گي دغې یو شفا هی پوښتنو ته یی توضیحات ورکړل او لیکلی پوښتنی یی د خواب دبرابرو لو دپاره له ځان سره واخیستلی .
 دسنا تور حاجی سید اشرف په مشر ی دشکایتو داوریډلو په جرگه گي کښی د مراجعینو په یو شمیر عریضو باندی غور وشو اودجرگه گي فیصلی دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستولی شوی .

دسرو طان ۲۵ :

دسنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی د مشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښی دتاقه ډوډی پخلی او داوډود خرابی په باب دمشرانو دجرگي دپخوانی فیصلی په باره کښی دیو شمیر سنا تورانو دپیشنهادمنشی سنا تور محمد نبی توخی له خوا مجلس ته ولوستل شو اوله یولي بحث نه وروسته درایو په اکثریت فیصله وشوه چه دغه موضوع دی مربوطو مرجع ته یادونه او تعقیب شی .

دسرو طان ۲۸ :

دمشرانو دجرگي دعدلی او قوائینو په جرگه گي کښی دسنا تور محمد امین خوږیانی په مشر ی دمدافعو وکیلانو دقانون په باره کښی غور وشو .
 دشکایتو داوریډلو په جرگه گي کښی دسنا تور حاجی سید اشرف په مشر ی د مراجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو او

دسرو طان ۲۹ :

دمشرانو دجرگي په عمو می غونډه کښی چه ددغی جرگي درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی شوی وه ځینو سنا تورانو ځینی پیشنهاد ونه مجلس ته وړاندی کړل او د هر پیشنهاد ونه مجلس ته وړاندی کړل خبری وشوی او لازم تجویز ونه ونيو ل شول .
 سنا تور محمد امین خوږیانی وویل څرنگه چه دبدو جو ی مشکلاتو له امله دمشرانو دجرگي دعمو می غونډو جریانات ددغی جرگي له خوا نه دی خپاره شوی ښه په داوی چه دهمدی دوری دجرگي ناتو لنهیز دمشرانو دجرگي دنشرا تو په وسیله تر تیپ او هغه خه چه په تیپ ریکاردر کښی مفصل ثبت شویدی دیو کتاب په ډول چاپ شی .

سنا تور میر من حمیرا ملکیار سلجو قی در شوت د انسداد په باره کښی د خپل پخوانی پیشنهاد یادو نه وکړه او ددغی پخوانی پیشنهاد یادو نه وکړه او ددغی موضوع په شاوخوا کښی یی وینا وی وکړی .
 سنا تور گل احمد ملکیار دنسار او کور جوړولو په حالت پوری مر بوطه یو لړ وینا وی وکړی او په دغه برخه کښی یی خپلی نظر یی څرگند کړی .

سنا تور میر محمد شاه صدیقیا ن داوواو ډوډی په باره کښی یوه وینا وکړه . په نتیجه کښی دسنا تور محمد امین خوږیانی تجویز درایو په اکثریت تأیید شو اودسنا تور میرمن حمیرا ملکیار سلجو قی دپیشنهاد په باب تجویز وشو چه دمشرانو جرگي ته د رشوت دانسداد د قانون د اصولنا می تر رسیدو پوری که سمدستی دماورینو دجرایمو او دعامه گټو او امنیت په خلاف د جرایمو دجزا دقانون ۹۲ ماده تعدیله شی گټوره به ثابت شی .

دسنا تور ملکیار او سنا تور صدیقیا ن دپیشنهاد په برخه کښی درایو په اکثریت فیصله وشوه چه دنسار جوړولو رئیس اود کابل ښاروالی مرستیال او همدغه راز د خوراکي موادو دبرابرولو رئیس په عمو می غونډه کښی بر خه واخلی او دسنا تورانو پوښتنو ته دی توضیحات ورکړی .

دسرو طان ۳۰ :

دمشرانو دجرگي دعدلی او قوائینو دچارو په جرگه گي کښی دسنا تور محمد امین خوږیانی په مشر ی د مراجعینو دعریضو په

مشرانو جرگه

غونډه کښې گډون وکړی او پوښتنو ته دې ځوابونه ووايي .

داسد ۴ :

دسنا تور محمد امين خوږ يانې په مشرۍ عدلي او قوانينو په جرگه گۍ کښې دمدافعو وکيلانو دقانون دطر حې په شاوخوا کښې غور او څيړنه وشوه .

دشکايو اوږد لو په جرگه گۍ کښې چه دسنا تور عبدالغني باغبان په مشرۍ غونډه وکړه ديو شمير مرا جينو په عريضو باندې غور وشو اودجرگه گۍ فيصلې دارالانشاء ته وسپار لي شوي .

داسد ۵ :

دمشرانو دجر گۍ په عمو مي غونډه کښې چه دهغي جرگي دلومړي نا ئب سنا تور مير عبد الکریم معقول په مشرۍ شوي وه لومړي د افغانستان دحکومت او دامريکي دمتحدو ايا لتو دهمکارۍ د اداري تر منځ دپوزرټنه کمياوي سري دراوپلو له پاره ديو مليون دوولکو او وزرو او سلو ډالرو پورد موافقه ليک په باره کښې د مشرانو دجر گۍ دڅار چه او بين المللي چارو دجر گۍ نظريه او دموافقه ليک مړبو طي پاني دمنشي سناتور محمد هاشم واسوخت له خوا مجلس ته ولوستل شوي له يو لي بحث او خبرو نه وروسته نوموړي موافقه ليک درا يو په اکثريت تائيد او تصويب شو .

وروسته له هغه دخورا کي شيا نو او عامه اپتياو عمو مي رئيس ښاغلي دوست محمدفضل تجار تي او صنا عتي مرستيال انجنير محمد اشرف دتېبي اوویشلو آمر ښاغلي عبدالمو من رحيمي او دسيلو او مرکزي سيلو دژرندي سر انجنير ، انجنير مير احمد په غونډه کښې گډون وکړ .

لومړي دخورا کي شيا نو او عامه اپتياؤ رئيس په پخوا وختو کښې په بيلو بيلو نومونو سره ددغي دستگاه د تاريخي لنه يز اوداوسني رياست مقصد او اساسات مجلس ته بيان کړل .

وروسته له هغه سنا تورانو هريوه په خپل وارسره پوښتنې وکړې په پای کښې دخوراکي شيانو او عامه اپتياو ښاغلي رئيس پوښتنو ته ځوابونه وويل .

په اخر کښې تجويز ونيول شو چه ښاغلي رئيس دې په راتلو نكي غونډه کښې هم گډون وکړي او خپلو ځوابو ته دې دوام ورکړي .

باره کښې غور وشو .

دڅار چه او بين المللي چارو په جرگه گۍ کښې دسنا تور عبدالحميد عزيز په مشرۍ دافغانستان او دامريکي دمتحدو ايا لتو د همکارۍ د اداري تر منځ دپوزرټنه کمياوي سري دراوپلو له پاره ديو مليون دوولکو او وزرو او سلو ډالرو پور موافقه په شاوخوا کښې غور وشو اوله يولي بحث نه وروسته په نتيجه کښې جرگه گۍ نو موړي موافقه ليک دولسي جرگي دتصويب په اساس تائيد کړ او په دې باره کښې بي خپله نظريه د اصولي مراتبو دتبرولو په غرض دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار له .

په دغي جرگه گۍ کښې کښې دپلان دوزارت مالي رئيس ښاغلي محمد خان گډون کړي او دجرگه گۍ دغي يو پوښتنو ته يي ځوابونه وويل .

دشکايو د اوږد لو په جرگه گۍ کښې دسنا تور حاجي سيد اشرف په مشرۍ دمراجينو په يو شمير عريضو غور وشو او دجرگه گۍ فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار ل شوي .

دسرطان ۳۱ :

دمشرانو دجر گۍ ددع لي او قوانينو په جرگه گۍ کښې دسنا تور محمد امين خوږ يانې په مشرۍ دمدافعو وکيلانو دقانون په باره کښې بحث وشو .

دشکايو داوږيدلو په جرگه گۍ کښې د حاجي عبدالرزاق وها ب کو هستاني په مشرۍ دمراجينو په يو شمير عريضو غور وشو اودجرگه گۍ فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار لي شوي .

داسد ۱ :

دمشرانو دجر گۍ په عمو مي غونډه کښې چه دهغي جرگي دلومړي نا ئب سنا تور مير عبدالکریم معقول په مشرۍ شوي وه دښار جوړولو او کور جوړولو عمو مسي رئيس ښاغلي محمد سرور عمر ، دکابل دښاروالي مرستيال ښاغلي محمد کبير نورستاني دښار جوړولو رئيس انجنير عبدالله برښنا او دهغه رياست مرستيال داکتر عبدالعلي گډون کړي وو او په کابل اوولا يتو کښې دښار جوړولو او کور جوړولو داساساتو او دښاروالي دمربوطو چارو په باره کښې يسي دسنا تورانو پوښتنې واوريد لي او درا يو په اکثريت تجويز ونيول شو نو موړي رئيس او مرستيال دې دمشرانو دجرگي په راتلونکي

داسه ۶ :

ورکړل به پای کښی یی ددغی دستگه د تخنیکي ، فنی او انجنیر ی مسئلو اودکابل دښار دپنځه ویشت کلن پلان دزازه ښار داصلاح او د تخنیکي په تفصیلی او فنی موضوع گانو بیا ن انجنیر عبدالله برښنا ته اود ښار جوړولو داجراآنو څرگندول چه ددغه ریاست دمنځ ته راتگ له وخت څخه په مرکز او ولایتو کښی شویدی داکتر عبدالله علی ته محول کړل .

دسنا تور حاجی عبد الرزاق و هاب کوهستانی په مشر ی. دشکا یتو داوریډلو په جرگه گڼه کښی دمراجیعینو په یو شمیر عریضو باندی غور وشو اودجرگه گڼه فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته واستو لسی شوی .

دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی. دعدلی او قوانینو په جرگه گڼه کښی دمراجیعینو په عریضو باندی کتنه وشوه .

داسه ۷ :

وروسته له هغه چه یو شمیر سناتورانو په ځینو بابتو کښی پوښتنی وکړی انجنیر برښنا او داکتر علی هر یوه په خپل وارسره په نوموړو ټاکل شویو څانگو کښی یو له معلو مات ورکړل او په هره برخه یی رڼاو اچوله .

دمشرانو دجرگه گڼه کښی او قوانینو په جرگه گڼه کښی چه دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی. شوی وه د عدلی وزیر پوهاند محمد اصغر او ددغه وزارت دتفتین رئیس ښاغلی سمیع الدین ژوند سر څه واخیستله او د مدافع وکیلانو دقانون دطرحی په شاو خوا کښی یی دجرگه گڼه دغی یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

څرنگه چه پوښتنی د مجلس سرختمیدو پوری سر ته ونه رسیدی دغونډی په پای کښی فیصله وشو چه د عدلی وزیر پوهاند محمد اصغر دجرگی گڼه په راتلونکی غونډه کښی هم برخه واخلی او دپا تی موادو په شاو خوا کښی دی توضیحات ورکړی .

دسنا تور حاجی عبدالرزاق و هاب کوهستانی په مشر ی. دشکایتو داوریډلو په جرگه گڼه کښی دمراجیعینو په یو شمیر عریضو باندی غور وشو اود جرگه گڼه فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته واستو لسی شوی .

داسه ۱۱ :

دمشرانو دجرگی دعدلی او قوانینو په جرگه گڼه کښی چه دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی. شوی وه د عدلی وزیر پوهاند محمد اصغر او دهغه وزارت دتفتین رئیس ښاغلی سمیع الدین ژوند گڼون کړی و اود مدافع وکیلانو دقانون دطرحی پر موادو باندی دجرگه گڼه دغی یو سوالو نو په باره کښی توضیحات ورکړ . دشکایتو نو داوریډلو په جرگه گڼه کښی دسناتور عبدالغنی باغیان په مشر ی. د مراجیعینو پر یو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه گڼه فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته ولیرل شوی .

داسه ۱۲ :

دمشرانو دجرگه گڼه په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی. شوی وه دخورا کی شیا نو اوعامه اډتیاؤ عمو می رئیس ښاغلی دوست محمد فضل ، دکابل ښاروالی مرستیال ښاغلی محمد کبیر نورستانی ، دمرکزی سیلو تجارتي اوصناعتی مرستیال انجنیر محمد اشرف دتپیی اوویشلو آمر ، ښاغلی عبدالمومن رحیمی اودسیلو او ژرندی سر انجنیر ، انجنیر میر احمد گڼون کړی وه او عمو می رئیس ښاغلی فضل پخوا نیو پوښتنو او هغو پوښتنو ته چه په تیره غونډه کښی دسناتورانو له خوا شوی وی ځوابو نه وویل .

داسه ۸ :

دمشرانو دجرگه گڼه په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشر ی. شوی وه دښار جوړولو او کور جوړولو رئیس ښاغلی محمد سرور عمر دکابل ښاروالی مرستیال ښاغلی محمد کبیر نورستانی دښار جوړولو رئیس انجنیر عبدالله برښنا او دښار جوړولو دریاست مرستیال داکتر عبدالله علی گڼون کړی وو .

داسه ۱۳ :

دمشرانو دجرگی دشکایتو د اوریډلو په جرگه گڼه کښی دسنا تور حاجی عبدالرزاق و هاب کوهستانی په مشر ی. دمراجیعینو په

لومړی عمو می رئیس ښاغلی محمد سرور عمر دسناتورانو دپوښتنو په ځواب کښی چه په تیره غونډه کښی ور څخه شوی وی له مهمو مطلبو نوسره لکه دښار جوړولو هدفو نه څه دی ، کله منځ ته راغلی دی ، مقصد یسی څه دی ، خو مره پانگه لری او پالیسی یی د کومی مفکوری په اساس ده تماس ویتو او مفصل تو ضیحات یسی

یوشمیر عریضو غور وشو او دجرگه گي. فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپارلی شوی. عدلی او قوانینو په جرگه گي کبسی دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی. په مربوطو موضوعگانو غور وشو. ولوستل شو.

داسه ۱۴ :

دمشرانو دجرگی دعدلی او قوانینو په جرگه گي کبسی دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی. د مدافعو وکیلانو دقانون په شاوخوا کبسی یولې بحث، خبری او بیا کتنه وشوه.

دشکایتو داوردلو په جرگه گي کبسی دسنا تور حاجی عبدالرزاق و هاب کوهستانی په مشر ی. دمراجعینو په یوشمیر عریضو غور وشو او دجرگه گي فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپارلی شوی. په دغی غونډه کبسی دسناچی عمومی رئیس ښاغلی محمدجعفر مختار زاده گهون کړی و او دجرگه گي دغی یو پوښتنو ته یی ځوابونه وویل.

داسه ۱۵ :

دمشرانو دجرگی په عمومی غونډه کبسی چه دهغی جرگی دلو مړی نائب سنا تور میر عبدالکریم معقول په مشر ی. شوی وه دمشرانو دجرگی په باره کبسی خبری وشوی او تصمیمونه ونيول شول. همدغه راز د هغو موضوعگانو په باره کبسی چه دعو می مجلس له خوا څینو جرگه گيو ته سپارلی شوی او نتیجی یی تراوسه پوری عمومی غونډی ته نه دی وړاندی شوی دسنا تورانو له خوا وینا وی وشوی اودهغو دژر اجرا کیدو له پاره یاداشتونه واخیستل شول.

داسه ۱۸ :

دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی. عدلی او قوانینو په جرگه گي کبسی دمراجعینو په یوشمیر عریضو باندی غور او څیړنه وشوه. دشکایتو داوردلو په جرگه گي کبسی چه دسنا تور عبدالغنی باغبان په مشر ی. وشوه دمراجعینو پر یوشمیر عریضو باندی غور وشو او دجرگه گي فیصله دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته واستو له شوه.

داسه ۱۹ :

دمشرانو دجرگی په عمومی غونډه کبسی چه دغی جرگی درییس سنا تور عبدالهادی دسنا تور محمد امین خوږ یانی په مشر ی. عدلی او قوانینو په جرگه گي کبسی دورستی ځل له پاره مدافعو وکیلانو دقانون په طرحی باندی یولې بحث وشو او دجرگه گي نظر په درایو په اکثریت ترتیب او تصویب شوه.

د افغانستان کالنی

ورسیده ، مونږ نه پو هیرو چه په آینده کښی به بیا هم په دی تالار کښی سره وگورو او کښینو او همکاري به سره وکړو که په څو که د وظیفی د ایجا باتو په وخت کښی له خپل دغه خدمتگار څخه موزیرتیا او نادودی لیدلی یا اورید لی وی هیله لرم پخپله مشرتابه سره له هغو څخه را تیر شی .

او داصولی مراتبو دتیرولو له پاره دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته واستو له شوه .

دسنا تور عبدالغنی باغبان په مشرۍ د شکایتو د اوریدلو په جرگه گسی کښی د مراجعینو په یو شمیر عرضو باندی غور وشو او د جرگه گسی فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته واستو لی شوی .

داسد ۲۳ :

زمونږ جرگه پخپل وار دولسی جرگی د دولسمی دوری له گرانو غړو څخه چه زمونږ په نسبت هر وخت دورولی او احترام کارانه وضعه ښودلی ده ډیره خوشا له ده ، اودهغو متوالیه حکو متو له محتر مو غړو څخه چه دمشرانو له جرگی سره صمیمی همکاري او حقیقی قدر دانی یی کړیده ډیره شکر به کوو او تل په زمونږ په یادوی د مشرانو دجرگی دمرحو مو غړو چنا ب استاد بیتا ب او فضایل مآب دگازر گاه میر صاحب او ملیح البیان شا عر بلبل افغان او سید حبیب پاچا له پاره بیا دلوی خدای (ج) د

دمشرانو دجرگی دولسمی دوری غونډی دقران عظیم الشان دڅوآیتو په تلاوت او دمیواد دتیکمرغی او دافغانستان ددیموکرات اوترقی غوښتونکی پاچا همایونی معظم اعلیحضرت دسلامتیا په دعا پای ته ورسیدی
دمشرانو دجرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی د اختتامی د وینا متن :

مرحمت له در بار څخه دښنی او لوړو درجو مسلت کوو او د دوی پا تی کسانو ته په ملی او شخصی خدمتو کښی بریالیتوب او خپلو مقصدو درسیدو هیله کوو او کسار سموونکی او بنده پا لونکی خدای ته یسی سپارم او د محتر می جرگی هغه غړو ته چه ځانو نه یی بیا د ملی خدمتو له پاره کاندید کړیدی بریالیتوب او سر لوړی غواړم .

الحمد لله رب العالمین چه زمونږ دجرگی غړو ته توفیق عنایت وفرمایه خو خپل گران ملت او هغو متوالیه حکو متو ته چه په دغه موده کښی منځ ته راغلل خپل څلور کلن خدمت مو په درناوی او عافیت سره سر ته ورساوه او له مهربان خدای څخه راضی یو چه زمونږ محترم مؤکلین زمونږ جرگی ته دقدر او استحسان په سترگه گوزی که دلوی خدای (ج) رحیمانه تا ئیدات را به برخه شوی نه وای ښا یی دطعم پراښکلو یادویری په پښیدلو سره خپلی اسلامی او افغانی ټولنی ته د خدمت له مستقیم لاری څخه اوښتی وای او حق موپتاوه یا هغه ته مو بی اعتنا یی کوله .

مخکښی تر دی چه ددغی جرگی غونډی پای ته ورسیری دمشرانو دجرگی دعو می غونډی غړو دکور جوړولو او ښار جوړولو په باره کښی د منتخب کمیسیون نظریه اودغه راز د ډوډی دپخولو او اوږودچارو په باب دموقتی جرگه گسی نظریه تائید کړه .

شکر کوو چه زمونږ دجرگی دفعالیت له لاسه داسی کار را بر سیره نشو چه له حکومت څخه د ملت د جلاوالی سبب شوی وای یاز مونږ د دیمو کراسی پالونکی پاچا همایونی معظم اعلیحضرت نیک او تر قسی غوښتونکی ارادی چه د ملت او مملکت په نسبت یی داساسی قانون له وړاندی کو لو څخه درلود لی سر ته رسید لی نه وای .

همدغه راز دمشرانو دجرگی په عمو می غونډه کښی د افغانستان او ترکی ترمنځ دحمل او نقل او شوروی اتحاد ترمنځ او د ملی دفاع د وزارت له پاره د څلور

زمونږ څو کلن دفترونه او زمونږ دڅلورکالو دکارو نو پښوی دوسی د هغو کسانو په نظر چه دمطالعی څیړنی یا تمتع غوښتونکی وی موجودی دی دوی یی لید لای شی او پوره هیله لرو چه تاریخ زمونږ دغی ویناوی تردیدی نکړی .

سوه بستره ایز روغتون دجوړولو په باره کښی دتختیکي مرستی د موافقت لیک او د افغانستان او فرانسې ترمنځ دفر هنگی موافقت لیک په باره کښی ددغی جرگی دڅارجه او بین المللی چارو دجرگه گسی نظریه درایو په اکثریت تائید او تصویب شوه .

ددغو جرگه گیبو نظریی دجرگی دمنشی دقائم مشرانو کومه وظیفه چه زمونږ گران مؤکلین مونږ ته راسپار لی وه نن پای ته ولوستلی شوی .

دشورئ د ديار لسمي دورى دا انتخابات
نتايج او جريانات

پادشاهی فرمان دشوری د دیارلسمی

دوری د انتخاباتو په باره کښی

زما گران ملت !

اساس گران ملت ته اعلامیری .

اول : په کابل ښار ، قند هار ، هرات د مشرانو جرگی دغرو و انتخابات چه په هغو کښی د انتخابات د نظارت د هیئتونو شمیر دشوری د انتخابات تو د قانون د (۱۵) مادی په موجب درایو اخستلو د مرکز ونو سره برابردی اوله دی کبله د انتخابات تو د دوام موده د پنځو ورځو نه زیاتیری د ۱۳۴۸ هجری شمسی کال د سنبلی د میاشتی په دولسمه ورځ به شروع شی .

دهیواد په نورو سیمو کښی به دشرا نو دجرگی انتخابات د ۱۳۴۸ هجری شمسی کال د سنبلی د میاشتی په څلور مه نیټه شروع شی . دوهم : دولسی جرگی دغرو انتخابات به دهیواد په ټولو سیمو کښی د ۱۳۴۸ هجری شمسی کال د سنبلی د میاشتی په ۱۹ نیټه شروع شی .

درېم : د انتخابات تو د نظارت مرکز ی هیئت د ۱۳۴۸ هجری کال د نور دوهمی نیټی نه د انتخابات تو د قانون د احکا موسره سم په خپله وظیفه پیل کوی .

څلورم : دشوری ددواپو جرگو د انتخاب کوونکی جدول به د ۱۳۴۸ هجری شمسی کال دجوزا د میاشتی په دریمه نیټه دقانون د احکا موسره سم خپورشی .

هیله کو م چه ددی ملی مهمی وظیفی په اجرا کښی به زموږ دگرانو وطنوا لو گرو ن دهغی مثبتی علاقی او سیاسی نفعج مظهر وی چه زموږ خلک یی د خپلو سیاسی حقو قو څخه دگټی اخستلو او د دولت نظم او دامن درعایت سره لری . دلوی خدای څخه د خپل گران هیواد دپاره لوړتیا او پر مخ تګ غواړم چه دلوی خدای توفیق د دولت او دگران هیواد دخلکو سره ملگری وی .

دپاک خدای شکر کو م چه د عمو مسی انتخاباتو یوه بله دوره دلوی څښتن په مرسته او د اساسی قانون او د هغه د مندر جو ارزښتونو په رڼا کښی چه زموږ دملی ژوندون دوه ساینی تضمین کوی شروع کیری . د دولسمی تقنینیه دوری ددی څلور وکالو نوپه موده کی چه خپلی وروستی میاشتی تیروی زموږ په سیاسی او اجتماعی ژوندون کښی یوه سلسله قیمتی تجربی لاس ته راغلی هیله کو م چه دهغو په رڼا کښی لکه چه ددی خاوری منور زمان او د ملت ټول خلک دغه هیله لری دشوری ددیارلسمی دوری دپاره چه ډیره درنه وظیفه په غاړه لری یو سلیمه فضا برابره شی . د افغانستان شوری چه باید تل د ملت دصادقانه نیتو نو واقعی تمشیل ته پاملر نه وگری د اساسی قانون سره سم باید د خلکو دارادو مظهر وی اود مملکت په سیاسی ژوند کښی څرگنده برخه واخلي نو باید هر فرد ، دانتخاباتو په وخت کښی دملی دقیق مسئولیت د احساس او د عصر او زمانی دغوښتنو سره سم دقانون په چوکات کښی دننه دخپلو سیاسی حقوقو څخه گټه واخلي او خپله وظیفه ترسره کوی . د اوجایب او وظیفی په هغه وخت کښی په ښه ډول ترسره کیدلای شی چه دټولو نه لوهری دافغانستان لوړو مصالح په نظر کښی ونیولای شی . دادی اوس دشوری د دیارلسمی دوری د انتخابات تو اجرا چه دهغی بنسټ داسلام دنه بدلیدونکو تعلیمو نو په پیروی دافغانستان دنوی نهضت دبانی اعلیحضرت محمد نادرشاه شپید په لاس ایښودل شوی دی دشوری دانتخاباتو دقانون (۳۱) مادی دتوضیح په

دولسى جرگى رئيس پو هنوا ل دكتور محمد عمر ورد ك

دشوری د دیار لسمی دوری دانتخاباتو نتایج

په ولسی جرگه کښی

دشوری د دیار لسمی دوری دولسی جرگی دوکیلاو انتخابات د ۱۳۴۸ هـ، ش کال د ثور د میاشتی د لومړی نیټی د ۱۲۱ گڼه پاچایی فرمان په اساس د شوری د انتخاباتو دقانون د (۳۱) مادی د حکم په پیروی د اساسی قانون د څلورم فصل د مندرجاتو په تکیه په لاندی دول شوی دی :

په ټول هیواد کښی دولسی جرگی انتخابات د ۱۳۴۸ کال د سنبلی په نو لسمه نیټه شروع او په هغو ونه و نو کښی چه درای اخستلو یو مرکز یی لاره د سنبلی په درویشتمه نیټه پای ته ورسیدل . په هغو ونه و نو کښی چه درای اخستلو دوه مرکز ونه یی لرل د سنبلی په اته ویشتمه نیټه پای ته ورسیدل او په هغو ونه و نو کښی چه درای اخستلو دری مرکز ونه یی لرل د ۱۳۴۸ کال دمیزان د میاشتی د دوهمی ورځی دماښام په اوو بجرو قاعد ټای پای ته ورسیدل .

دسرخ پارسا د انتخابی ونه دلو مری مرکز د انتخاباتو د بطلان حکم چه د انتخاباتو د قانون په تکیه د پروان دولایت محکمی په قلمی امر صادر شوی ؤ ددغه مرکز انتخابات د الغاء په سبانی ورځ دقانون مطابق بیا له سره شروع شول . او دسرخ وپارسا د انتخابی ونه دلو مری مرکز انتخابات دمیزان د میاشتی د نهمی ورځی دماښام په اوو بجوبای ته ورسیدل .

دیناغلی صدراعظم وینا دشوری د دیار لسمی دوری د انتخاباتو د نتیجو په باره کښی :
دلولی او بښندوی خدای په نامه !

دلولی خدای شکر کوم چه دشوری د دیار لسمی دوری انتخابات د انتخاباتو د څارنی دمرکزی کمیٹی او ولایتی هیئتونو د مستقیمی څارنی لاندی پای ته ورسیدل چه نتایج یی دانتخاباتو د څارنی دمرکزی کمیٹی له خوا د ۱۳۴۸ کال دمیزان په ۱۲ نیټه د داخله وزارت د دفترته ورسیدل او د انتخاباتو دقانون د ۴۳ مادی په حکم درسمی جریدی او رادیو افغانستان په وسیله اعلامیږی .

اجراشوی انتخابات زمونږ د ټولنی دپاره داجتماعی اوسیاسی ارزښت په لحاظ په تیره مؤفق کاندی .

- دولسي چر مي د ديار لسمي دوري منتخب غړي دادی :
- ۱ - دکابل دښار دلپري او دوهمو ناحيو منتخب وکيل ښاغلي محمد اسحق عثمان .
 - ۲ - دکابل د دريمو او څلورموناحيومنتخب وکيل ښاغلي پير ک کار مل .
 - ۳ - دکابل دپنځمو او شپږمو ناحيومنتخب وکيل ښاغلي محمد يوسف بينش .
 - ۴ - داوومو او اتمو ناحيو منتخب وکيل ښاغلي غلام محمد فر هاد .
 - ۵ - د نهمو او لسمو ناحيو منتخب وکيل ښاغلي جی سنگک .
 - ۶ - دچهار دهمي د حوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد آصف .
 - ۷ - د کوهدامن دحوزي منتخب وکيل ښاغلي مير علي احمد .
 - ۸ - د پغمان د حوزي منتخب وکيل ښاغلي حفيظ الله امين .
 - ۹ - د ده سبز دحوزي منتخب وکيل ښاغلي مير احسان .
 - ۱۰ - د بگرا ميو د حوزي منتخب وکيل ښاغلي عبد الرسول .
 - ۱۱ - د سروبي دحوزي منتخب وکيل ښاغلي حفيظ الله .
 - ۱۲ - دقره باغ د حوزي منتخب وکيل ښاغلي غلام سرور .
 - ۱۳ - ددشگر دري د حوزي منتخب وکيل ښاغلي سيد ظاهر شاه .
 - ۱۴ - دلورگرد ولايت دمرکز منتخب وکيل ښاغلي محمد نبی .
 - ۱۵ - دپل علم د مرکز منتخب وکيل ښاغلي سيد اکسیر .
 - ۱۶ - د محمد اغي د حوزي منتخب وکيل ښاغلي عبدالله .
 - ۱۷ - دازرود حوزي منتخب وکيل ښاغلي لعل گل فرياد .
 - ۱۸ - دورد کود ولايت دمرکز منتخب وکيل ښاغلي نور علم .
 - ۱۹ - دسيد آباد د حوزي منتخب وکيل ښاغلي عبدالله .
 - ۲۰ - دچک د حوزي منتخب وکيل پوهنوال داکتر محمد عمر وردک .
 - ۲۱ - د بهسود و د حوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد اسلم .
 - ۲۲ - دبېسود د لومړي پر خي منتخب وکيل ښاغلي محمد سليمان .
 - ۲۳ - دپروان دولايت دمرکز دحوزيمنتخب وکيل ښاغلي مير عثمان .
 - ۲۴ - د جيل السراج د حوزي منتخب وکيل ښاغلي عبدالحميد .
 - ۲۵ - دبگرام د حوزي منتخب وکيل ښاغلي عنایت الله ابلاغ .
 - ۲۶ - دغور بند د حوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد کبير غور بندی .
 - ۲۷ - دسر خيار ساد حوزي منتخب وکيل ښاغلي نادر علي .
 - ۲۸ - دپروان دولايت دمرکز منتخب وکيل ښاغلي عبدالصميم .
 - ۲۹ - د کوهستان د حوزي منتخب وکيل ښاغلي عبدالله .
 - ۳۰ - د نجرا ب د حوزي منتخب وکيل ښاغلي خواجه آقا .
 - ۳۱ - دتکا ب دحوزي منتخب وکيل ښاغلي اسدالله .
 - ۳۲ - دپنجشير دحوزي منتخب وکيل ښاغلي عبدالقيوم .
 - ۳۳ - د باميان دولايت د مرکز منتخب وکيل ښاغلي مير غلام حسن .
 - ۳۴ - دپنجاب دحوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد اکبر .
 - ۳۵ - دپکاولنگ دحوزي منتخب وکيل ښاغلي سيد محمد حسن .
 - ۳۶ - د سيغان وکا مرد د حوزي منتخب وکيل ښاغلي احمد خان .
 - ۳۷ - ددرس دحوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد سرور .
 - ۳۸ - دغزني دولايت دمرکز وکيل ښاغلي محمد عوض .
 - ۳۹ - د جغتو د حوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد اسلم .
 - ۴۰ - داندېرد حوزي منتخب وکيل ښاغلي يار محمد .
 - ۴۱ - دغزني دقره باغ دحوزي منتخب وکيل ښاغلي نقشبند .
 - ۴۲ - دناهور د حوزي منتخب وکيل ښاغلي عبدالحسين .
 - ۴۳ - د مقر د حوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد اکرم .
 - ۴۴ - دجا غوري دحوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد ايوب .
 - ۴۵ - دشرن دحوزي منتخب وکيل ښاغلي وزير محمد .
 - ۴۶ - دمالستان دحوزي منتخب وکيل ښاغلي شاه موسی .
 - ۴۷ - دنای دحوزي منتخب وکيل ښاغلي محمد هاشم .
 - ۴۸ - دکټواز دلوی ولسوالی دمرکز منتخب وکيل ښاغلي عبدالحيب .

ولسي جرگه

- ٤٩ - دوازي. خواه دحوزي منتخب وکیل
بناغلي بهاء الحق .
- ٥٠ - دلغمان دولايت دمركز منتخب وکیل
بناغلي عبدالکریم .
- ٥١ - دقر غيبي د حوزي منتخب وکیل
بناغلي شمس الحق .
- ٥٢ - دعلي شنک دحوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالرزاق .
- ٥٣ - دعلينگار دحوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالله .
- ٥٤ - دنورستان دحوزي منتخب وکیل
بناغلي محمد اسماعيل .
- ٥٥ - دننگر هار دولايت دمركز منتخب
وکیل بناغلي فقير محمد .
- ٥٦ - دسر خروود د حوزي منتخب وکیل
بناغلي امير محمد .
- ٥٧ - دخوگياږو دحوزي منتخب وکیل بناغلي
خير الله .
- ٥٨ - دروداتو دحوزي منتخب وکیل بناغلي
روح الله .
- ٥٩ - د مهنمدری دحوزي منتخب وکیل
بناغلي سعدالله .
- ٦٠ - دکامی دحوزي منتخب وکیل بناغلي
فضل الله فياض .
- ٦١ - دنبیوی دحوزي منتخب وکیل بناغلي
محمد آصف پو پل .
- ٦٢ - دحصار ک غلزايي دحوزي منتخب
وکیل بناغلي عبدالوهاب .
- ٦٣ - دکڼي و دولايت دمركز دحوزي منتخب
وکیل بناغلي محمد اکرم .
- ٦٤ - دخوگي دحوزي منتخب وکیل
بناغلي غلام محمد .
- ٦٥ - داسمار دحوزي منتخب وکیل بناغلي
محمد هاشم .
- ٦٦ - دسر کاږو د حوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالغني .
- ٦٧ - دخاص کڼي ودحوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالجليل .
- ٦٨ - دپيچ دحوزي منتخب وکیل بناغلي
سميع الله .
- ٦٩ - دکامدیش د حوزي منتخب وکیل
بناغلي شمس الدين .
- ٧٠ - دبغلان ولايت دمركز منتخب وکیل
بناغلي غلام دستگیر .
- ٧١ - دپلخمری دحوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالرشيد .
- ٧٢ - دنهرين د حوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالحفيظ .
- ٧٣ - داندرا ب د حوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالقيوم .
- ٧٤ - ددوشي د حوزي منتخب وکیل بناغلي
سيد ناصر شاه .
- ٧٥ - دکندز دولايت دمركز منتخب وکیل
بناغلي سيد امير .
- ٧٦ - دچار دری د حوزي منتخب وکیل
بناغلي هيکل .
- ٧٧ - دقلعه ذال دحوزي منتخب وکیل
بناغلي خواجه مراد .
- ٧٨ - دارجی دحوزي منتخب وکیل بناغلي
ننگ يو سفزی .
- ٧٩ - دخان آباد د حوزي منتخب وکیل
بناغلي سيد امير .
- ٨٠ - دحضرت امام دحوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالرحمن .
- ٨١ - دسمنگانو د ولايت دمركز منتخب
وکیل بناغلي عبدالهاشم .
- ٨٢ - دخلم د حوزي منتخب وکیل بناغلي
شجاع اللهين .
- ٨٣ - ددره صوف د حوزي منتخب وکیل
بناغلي نظام الدين .
- ٨٤ - دروی دو آب د حوزي منتخب وکیل
بناغلي نور محمد .
- ٨٥ - دجوږجان دولايت دمركز منتخب وکیل
بناغلي عبدالکریم .
- ٨٦ - داقچي دحوزي منتخب وکیل بناغلي
عبدالرشيد صافي .
- ٨٧ - دسر پل دحوزي منتخب وکیل بناغلي
کمال الدين اسحق زي .
- ٨٨ - دسنگ چارک دحوزي منتخب وکیل
بناغلي سيد اسحق .
- ٨٩ - دقر قين دحوزي منتخب وکیل بناغلي
محمد احمد .
- ٩٠ - دننگجک دحوزي منتخب وکیل
بناغلي محمد امين .
- ٩١ - دتخار د ولايت دمركز منتخب وکیل
بناغلي محمد نظر .
- ٩٢ - درستا ق دحوزي منتخب وکیل
بناغلي محمد انور .
- ٩٣ - دينگی قلعه د حوزي منتخب وکیل
بناغلي محمد حکيم .
- ٩٤ - د اشکمش دحوزي منتخب وکیل
بناغلي عبدالقيوم .
- ٩٥ - دخوست فرننگ دحوزي منتخب
وکیل بناغلي مير محمد حسن .
- ٩٦ - دچاه آب د حوزي منتخب وکیل
بناغلي محمد علم .
- ٩٧ - دفر خار د حوزي منتخب وکیل
بناغلي محمد توره قل .
- ٨٩ - دخواجه غار دحوزي منتخب وکیل
بناغلي محمد طاهر .

- ۹۹ - دېدخشان د ولايت د مرکز منتخب وکیل ښاغلی عبدالعزيز .
- ۱۰۰ - د درواز د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبد الرحمن .
- ۱۰۱ - د جرم د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد هاشم واسوخت .
- ۱۰۲ - د اشکاشم د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالجبار .
- ۱۰۳ - د کشم د حوزې منتخب وکیل ښاغلی سيد محي الدين .
- ۱۰۴ - د واخلان د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد اسمعيل .
- ۱۰۵ - د دبلخ د ولايت د مرکز منتخب وکیل ښاغلی محمد سرور اکبري ،
- ۱۰۶ - د دبلخ د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالقدوس صافي .
- ۱۰۷ - د چار بولک د حوزې منتخب وکیل ښاغلی ولي محمد رحيمي .
- ۱۰۸ - د نهر شاهي د حوزې منتخب وکیل ښاغلی شاه محمد .
- ۱۰۹ - د چمتال د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبد الوهاب .
- ۱۱۰ - د دولت آباد د حوزې منتخب وکیل ښاغلی سيد يحيى .
- ۱۱۱ - د شور تپيې د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالله .
- ۱۱۲ - د شولگري د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمود .
- ۱۱۳ - د فارياب د ولايت د مرکز منتخب وکیل ښاغلی محمد رحيم شيدا .
- ۱۱۴ - د داند خوي د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد عمر .
- ۱۱۵ - د دبلچراغ د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالغفور .
- ۱۱۶ - د دشرين تگا ب د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد عثمان .
- ۱۱۷ - د قيصار د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد يوسف .
- ۱۱۸ - د دپښتون گوټ د حوزې منتخب وکیل ښاغلی بخار .
- ۱۱۹ - د درز آب د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالله .
- ۱۲۰ - د دولت آباد د حوزې منتخب وکیل ښاغلی حبيب الله .
- ۱۲۱ - د بادغيس د ولايت د مرکز منتخب وکیل ښاغلی عبدالمجيد .
- ۱۲۲ - د مرغاب د حوزې منتخب وکیل ښاغلی غلام رباني .
- ۱۲۳ - د قاداس د حوزې منتخب وکیل ښاغلی سيد محمد غوث .
- ۱۲۴ - د جو ند د حوزې منتخب وکیل ښاغلی امير محمد .
- ۱۲۵ - د غور ماچ د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد الدين .
- ۱۲۶ - د غور د ولايت د مرکز منتخب وکیل ښاغلی عبدالجبار .
- ۱۲۷ - د شبرک د حوزې منتخب وکیل ښاغلی تاج الملوك .
- ۱۲۸ - د تولاك د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد رفيق .
- ۱۲۹ - د لعل و سر جنگل د حوزې منتخب وکیل ښاغلی خادم بيك .
- ۱۳۰ - د پسابند د حوزې منتخب وکیل ښاغلی احمد خان .
- ۱۳۱ - د تيوره د حوزې منتخب وکیل ښاغلی فخر الدين .
- ۱۳۲ - د هرات ولايت د لومړي حوزي منتخب وکیل ښاغلی سيد رسول فکور .
- ۱۳۳ - د هرات د ولايت د دوهمي حوزي منتخب وکیل ښاغلی رحمتيا ن .
- ۱۳۴ - د غوريا ن د حوزې منتخب وکیل ښاغلی شاپور .
- ۱۳۵ - د دانجيل د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبد القدوس مومند .
- ۱۳۶ - د کرخ د حوزې منتخب وکیل ښاغلی شاعلم طاهري .
- ۱۳۷ - د پښتون زرغون د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد علي قاضي زاده .
- ۱۳۸ - د گدز د حوزې منتخب وکیل ښاغلی غلام حيدر .
- ۱۳۹ - د داوبې د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالعلي .
- ۱۴۰ - د کشك د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالرحمن .
- ۱۴۱ - د گلران د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد هاشم .
- ۱۴۲ - د دزنده جان د حوزې منتخب وکیل ښاغلی فدا محمد .
- ۱۴۳ - د دکهسان د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد جنيد .
- ۱۴۴ - د ادر سکن د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالصير .
- ۱۴۵ - د نيمروز د ولايت د مرکز منتخب وکیل ښاغلی دوست محمد .
- ۱۴۶ - د اصل چخانسور د حوزې منتخب وکیل ښاغلی امان الله .
- ۱۴۷ - د چار برك د حوزې منتخب وکیل ښاغلی عبدالرحمن .
- ۱۴۸ - د دلاش وجو ين د حوزې منتخب وکیل ښاغلی محمد غوث .

ولسي جرگه

- ۱۴۹ - د فراه ولايت د مرکز منتخب وکیل
ښاغلی عبدالوهاب .
- ۱۵۰ - د پير چمن دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی عبدالوهاب .
- ۱۵۱ - د بکوا د حوزي منتخب وکیل ښاغلی
محمد زمان .
- ۱۵۲ - د شين ډنډ د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی محمد امان .
- ۱۵۳ - د انا ر دري دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی جمعه .
- ۱۵۴ - د قلعه گاه دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی سيد انبياه .
- ۱۵۵ - د گلستان د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی مرزا محمد .
- ۱۵۶ - د بالا بلو ک د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی عبدالغفار .
- ۱۵۷ - د دهلمند دولايت دمرکز منتخب وکیل
ښاغلی سيد مبین شاه .
- ۱۵۸ - د نوزاد دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی آقا محمد .
- ۱۵۹ - د موسی کلا دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی عبدالرؤف بينوا .
- ۱۶۰ - د گرم سیر د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی حاجی محمد .
- ۱۶۱ - د ناد علی دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی صفر محمد .
- ۱۶۲ - د نهر سراج د حوزي منتخب
وکیل ښاغلی امان الله .
- ۱۶۳ - د باغرا ن دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی جمال خان .
- ۱۶۴ - د ناوی پارکزي د حوزي منتخب
وکیل ښاغلی محمد منیر .
- ۱۶۵ - د دیشو د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی نذر الله .
- ۱۶۶ - د کند هار دولايت د اولي حوزي
منتخب وکیل ښاغلی نور محمد .
- ۱۶۷ - د کند هار د دوهمي حوزي منتخب
وکیل ښاغلی محمد آصف .
- ۱۶۸ - د شورا بک دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی دوست محمد .
- ۱۶۹ - د ډنډ د حوزي منتخب وکیل ښاغلی
عبدالاحد کرزي .
- ۱۷۰ - د خاکریز د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی خدا داد .
- ۱۷۱ - د میوند دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی میر محمد .
- ۱۷۲ - د پنجوايي دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی محمد شیرین .
- ۱۷۳ - د کند هار دارغندا پ د حوزي
منتخب وکیل ښاغلی عزیز الله واصفي .
- ۱۷۴ - د شاولي کوټ د حوزي منتخب
وکیل ښاغلی لعل محمد .
- ۱۷۵ - د ارغستان وکیل ښاغلی محمد اسحق
علومسی .
- ۱۷۶ - د معروف دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی غلام علی .
- ۱۷۷ - د ذابل دولايت دمرکز منتخب وکیل
ښاغلی عبدالعزیز .
- ۱۷۸ - د دشنگي دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی بسم الله .
- ۱۷۹ - د دایي چوپان د حوزي منتخب
وکیل ښاغلی منگل .
- ۱۸۰ - د دجله ک دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی عبدالله .
- ۱۸۱ - د دارغنداو د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی غلام نقشبند .
- ۱۸۲ - د شاه جوی د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی غلام دستگیر .
- ۱۸۳ - د ارزگان دولايت دمرکز منتخب
وکیل ښاغلی غلام جیلانی .
- ۱۸۵ - د دای کندي د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی لعل محمد .
- ۱۸۶ - د گزاب د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی محمد اکبر .
- ۱۸۷ - د شمرستان د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی غلام حسین .
- ۱۸۸ - د اجرستان دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی عبدالستا و .
- ۱۸۹ - د اصل ارزگان دحوزي منتخب
وکیل ښاغلی عبدالقیوم .
- ۱۹۰ - د چوري د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی عبدالخالق .
- ۱۹۱ - د گجران دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی غلام رسول .
- ۱۹۲ - د ډيکتيا د ولايت دمرکز منتخب
وکیل ښاغلی امان الله .
- ۱۹۳ - د زر ملي دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی باز محمد .
- ۱۹۴ - د دخالویو د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی اقبال .
- ۱۹۵ - د دجانخیلو د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی جنت گل .
- ۱۹۶ - د سید گرم دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی شهباز .
- ۱۹۷ - د اورگون د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی وزیر محمد .
- ۱۹۸ - د گو مل دحوزي منتخب وکیل
ښاغلی رضا ن .
- ۱۹۹ - د خوست د حوزي منتخب وکیل
ښاغلی شیر احمد .

ملت تاريخ دهغه سره له اتصال څخه مينځ ته راځي ددغه حقيقت کتنه دشورا دغړو دروند مسئوليت دهغو زماني عواملو له دايړي څخه چه دورځي دهرې مطرح شوي قضيه په چاپيره را ټولپيړي ، دباندي پاسي او تر ليرو راتلونکي پوري يې غځوي .

اويدغه توگه دشورا هره تقنينيه دوره په داسي حال کيښي چه دزماني دچورليد لو له نظره د پخوانيو او راتلو نکو دورو څخه بيله ښکاري ، په اصل کيښي دپوي داسي مرحلي حيثيت لري چه په دواړو خواوو پوري نښتي دي ، دپخوانيو کونښنونو پانگه په کار اچوي اودهغه لمر راتلونکي ته سپاري .

دشورا دولسمه دوره چه نن يې وظيفه سرته رسپيري لو مړني تقنينيه دوره ده چه پخپله برخه کيښي يې داساسي قانون احکام ترهغه ځايه پوري چه دي قوی اجازه ورکو له تراجرا لاندې نيول .

ددې وجيبي سرته رسول په هغو دقيقو شرايطو او ايجا بانو کيښي چه د دولت دنوي له مينځ ته راتلو او تطبيق څخه مينځ تيراغلي دي يقيناً چه ډير گران کار دي . دغه نظام دديموکراسي په تامين او په هيواد کيښي د فردی حقوقو په تضمينو لو سره دخلکو هغه هيله پوي نوي او فعالې مرحلي ته ورسو له چه دخپل هيواد د اداري په چارو کيښي د گډون دپاره يې لري .دغه هيله دشوري په غونډو کيښي په ښکاره ډول څرگنديدله اوپه پرله پسې ډول يې دهغي دغړو دپو هي ،زغم اوپراخي حوصلې د از مويلو دپاره موقع برابروله .

د افراد ودخوقوددايړي دورځ په ورځزياتيدونکي پراختيا او ددعومي نظم او امن دساتلو د ضرورت تر مينځ ، دهغو مقصدونو دتامينولو چه په يوکال يا يوي دورې پوري اډه نيسي او دليريو واقع شوو ملي هدفونو تر مينځ دمحلې ملاحظاتو او دپوه کل په حيث دټول هيواد دگټو تر مينځ ، دشورا په نزد داچراييه قواوو دمسئوليت داصل د تطبيق او په عين حال کيښي د حکومت داستقرار دضرورت په نظر کيښي ساتل او هغه ته د فعاليت د مطمئنې زميني دبرابرولو تر مينځ اوبالاخره دهغه امتياز چه د اساسي قانون په موجب يې لاس ته وروپړي وو او دهغه دروند مسئوليت او مشخصو حدودو د احساس ترمينځ چه همدغه ملي وثيقه د هغو په اړه و او صلاحيت باندي ايښي ؤ دشورا دولسمې دورې پولې داسي تجربي له ځانه څخه پريښودلې چه يقيناً په دشوار ددي دورې ددواړوچرگو

۲۰۰ - د ټيږو د حوزې منتخب وکيل ښاغلي شير محمد .

۲۰۱ - د ځاځي ميدان د حوزې منتخب وکيل ښاغلي ميراجان .

۲۰۲ - د ځمکنيو د حوزې منتخب وکيل ښاغلي سراج الدين .

۲۰۳ - د موسي خيلو د حوزې منتخب وکيل ښاغلي بختيار گل .

۲۰۴ - دواځي ځدران د حوزې منتخب وکيل ښاغلي يار محمد .

۲۰۵ - د شنوار و دلوي ولسوا لږ دمرکز دحوزې منتخب وکيل ښاغلي محمد اعظم .

۲۰۶ - د نازيانو د حوزې منتخب وکيل ښاغلي سيف الرحمن .

۲۰۷ - د اچين د حوزې منتخب وکيل ښاغلي علي محمد .

۲۰۸ - دغزني دکوچيانو د حوزې منتخب وکيل ښاغلي شهنواز .

۲۰۹ - دکټواز د حوزې منتخب وکيل ښاغلي عبدالرزاق .

۲۱۰ - دکلات د حوزې منتخب وکيل ښاغلي محمد انور .

۲۱۱ - د پشت رود د حوزې منتخب وکيل ښاغلي عبد الرشيد .

۲۱۲ - دگرم سيل دريگستان اوبلو خو دحوزې منتخب وکيل ښاغلي عبد الحميد .

۲۱۳ - د ننگرهار د کوچيانو د حوزې منتخب وکيل ښاغلي الله نظر .

د ميزان ۲۲ :

همايونی معظم اعلیحضرت د ميزان په ۲۲ ورځ له غرمي نه پخوا په لسو بجو په خپلو قيمت دارو ارشا داتو سره دشوري ديار لسمه تقنينيه دوره پرانستله .

دشاهانه ذات دويانا متن !

بسم الله الرحمن الرحيم !

زما عزيزانو دشورا دديار لسې دورې غړو! په دغه رکن پوري انتصاب چه داساسي قانون په حکم د افغانستان دملت د ارادي مظهر دي ، بي له شک نه د خوشحالي او افتخار وړ امتياز دي . په عين حال کيښي همدغه امتياز دي چه سترې او مخصوصاً دقيقې اوحساسې وجيبي دتقنينيه قوی دمنسو بينو په اوږو وراچوي او د هيواد دچارو يو مهم رکن دهغو تصميمونو پر بنا حرکت کوي چه دشورا د دواړو چرگو په مقر کيښي نيول کيږي .

که ددغو چارو يوه برخه دخلکو په ورځني ژوند پوري اډه نيسي ، نو يوه بله برخه يې همدغه اساسي کړۍ تشکيلوي چه دپوه

معلم بۆلگە مەلۇماتى ئالغۇچى تىلگە چەتئوردى دىيار لىسە دورە بە خېلو قىمتدارلاردا تاشقە شىرە پىرانىيىسى

دموژري استفادي وړوگرځي . دشورا د پرا نستلو نه وروسته د نوي حکومت دجوړيدلو دپاره اقدام کيږي . يقين کوم چه د دولت ددغو دوو مهمو ارگانو تر مينځ دتماس بر کرار يد ل که دحکومت دجوړيدلو په مرحله کيښي وي او که دهغه د خدمت په دوره کيښي دپوره ښه نيت پر بنا شروع کيږي او په متقابل تفا هم او مشرۍ همکاري سره به دوام وکړي . دخلکو دنمايند گي امانت يوازي هغه وخت د مملکت د مصالحو ساتلو سره په ځای کيږي چه دټولو وظيفو په سرته رسولو د اساسي قانون احکام او حدود تر کومه شاخه پوري چه د دولت پدي رکن پوري اړه نيسي په پوره دقت سره رعايت شي .

بسم الله الرحمن الرحيم

درون او محترمو وکيلانو !

خپله وظيفه گنم چه ستاسو ورونو دنیک نظر او ښه اعتماد څخه چه زما په انتخاب کيښي موښودلي دي دزړه له کومې تشکر کوم . لکه چه پوهيږي زموږ او تاسي وظيفه ډيره درنده او مهمه ده ددغي حساسي اولويي وظيفي سر ته رسول بي دلوي او مددگار خدای (ج) له مهرباني او ستاسي ملگرو دزړه له کومې مرستي او همکاري څخه امکان نه لسي .

زه په داسي حال کيښي چه دخپل ځان اوستاسي له پاره دلوي خدای (ج) له دربار څخه دبريالي تو ب هيله کوم له تاسسي محترمو ملگرو څخه غواړم لکه څنگه مو چه زما په انتخاب کيښي دزړه له کومې مرسته وکړه زموږ او ستاسي دگډو راتلونکو وظيفو په سر ته رسولو کيښي هم خپلي همکاري ته دوام ورکړي او خپلي وظيفي دورور ولي او ټينگ ايما ن په رڼا کيښي سر ته ورسوي خو چه په نتيجه کيښي دخپلو وظيفو دښه اجرا په اثر دخپلو موکلينو د رضائيت افتخار وگټو .

زه دولسي جرگي د ديار لسيمي دورې درئيس په حيث تاسي ملگرو ته وعده درکوم چه انشاء الله د لوي خدای په مرسته به دگران ټولو ک دترقي غوښتونکو ارزوگانو سره سم ، د اساسي قانون په پيروي دولسي جرگي د داخلي وظيفو دقانون په اساس خپله وظيفه په پوره امانت داري اوبې طرفي پای ته ورسوم .

په پای کيښي له تاسو محترمو وکيلانو څخه غواړم چه په دغي دعا کيښي له ماسره گډون وکړي .

ژوندی دی وی ټولو ک ، مترقي اوآباد دی وی افغانستان ، نيکمرغه دی وی افغانی ټولنه .

په دغه وخت کيښي وکيلانو دژوندی دی وی ټولو ک ، مترقي اوآباد دی وی افغانستان نيکمرغه دی وی افغانی ټولني شعارونه دولسي جرگي درئيس سره په يو غږ وويل او د احساساتو دښودلو او چکچکو او دژوندی دی وی ټولو ک په شعارونو سره بدرهگه کړي . دولسي جرگي د ديار لسيمي دورې درياست نور کانديدان دادی .

اميد کوم چه د افغانستان دشورا تل پدي ساحه کيښي دراتلو نکو دورو دپاره او دغه راز د دولت دنورو ارگانو او د افغانستان د خلکو دپاره يو څرگند مثال وي .

تاسو ټولو ته دپاک خدای له دربار څخه دتوفيق په غوښتنلو سره دافغانستان دشورا داديار لسيمه تقنينيه دوره دلوي او مهربان خدای په نامه پرا نيزم ، خود دولت داساسي قانون دحکامو سره سم دخپلو وظيفو په سرته رسولو پيل وکړي .

دميزان ۲۷ :

دولسي جرگي عومي غونډه د غرمي نه وروسته به دوو بجو دولسي جرگي دديار لسيمي دورې دموقت رئيس وکيل عبدالرشيد په مشرۍ شوي وه او په هغې کيښي درئيس انتخاب دوکيلانو تر بحث لاندې ونيول شو او وروسته دولسي جرگي درئيس دانتخاب دپاره چه شپږ تنه ددی څوکي دنيولو دپاره يي ځان کانديد کړي وو را يي واخستلي شوي او وکيل وردک د ۸۲ رايو په اکثريت دولسي جرگي دديار لسيمي دورې د دايمي رئيس په حيث انتخاب شو .

دولسي جرگي دديار لسيمي دورې دموقت رئيس وکيل عبدالرشيد درئيس په حيث د وکيل وردک دانتخاب مبارکي وويل او دولسي جرگي درياست څوکي يسي وده ته وسپارله او هيله څرگنده کړه چه دکنور وردک دولسي جرگي درياست په موده کيښي داساسي قانون او نورو قوانينو د ارزښتونو د په نظر کيښي نيولو سره په ديمو کرا تیک ډول مجلس اداره کسړي .

وروسته دولسي جرگي دديار لسيمي دورې دايمي رئيس وکيل عبدالرشيد درئيس په حيث دموقت رئيس وکيل عبدالرشيد نه د څوکي

کانديدان دى دخپلې کانديدې پانې درياست مقام ته وړاندې کړې او خپلې سوانح دى په عمومي مجلس کېنې ولو لي .

دولسې جرگې دلو مېرې نائې دخوکې دنيولو له پاره شپږ تنو وکيلانو دکنډ هار دولايت دډنډ دولسوالي وکيل ، وکيل عبدالاحد کرزي ، د بلخ دولايت دچار بو لک دولسوالي وکيل ، وکيل ولي محمد رحيمي ، دجوزجان دولايت دسر پل دولسوالي وکيل ، وکيل کمال الدين اسحق زى ، دفاريا ب دولايت داند خوي دولسوالي وکيل ، وکيل محمدمر اندخوي ، دکاپيسا دولايت دغوربنددولسوالي وکيل ، وکيل محمد کبير او دلوگر دولايت د ازري دولسوالي وکيل ، وکيل لعل گل فرياد وو خانو نه کانديد کړې وو چه په نتيجه کېنې دکنډ هار دولايت دډنډ دولسوالي وکيل ، وکيل عبدالاحد کرزي ، د ٤٣ رايو په گټلو سره دهغې جرگې دلو مېرې مرستيال په حيث انتخاب شو .

دغه انتخابات په يوه ديمو کرا تيکه فضا کېنې وشول او رايې دهغې جرگې دداخلې وظيفو له اصولنامې سره سمې واخيستلې شوي . دکانديدانو نمايندگان په داسې حال کېنې چه يو شمير وکيلان په تالار کېنې حاضر وو دکانديدانو رايې وشمير لي او داسې اعلام شوي .

- وکيل عبدالاحد کرزي ٤٣ رايې .
- وکيل ولي محمد رحيمي ٢٩ رايې .
- وکيل محمد کبير غور بندي ٣٢ رايې .
- وکيل محمد عمر اند خوي ١٨ رايې .
- وکيل لعل گل فرياد ٢٦ رايې .
- ممتنې ١٤ رايې .

درايو دشمير لو له اعلام نه وروسته دولسې جرگې رئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک وکيل عبدالاحد کرزي چه د ٤٣ رايو په گټلو سره بريالي شوي وو معرفي کړې .

همدارنگه دولسې جرگې دغرمي نه وروسته غونډه کې دپغلان دولايت د دوشي دولسوالي وکيل سيد شاه ناصر نادري د ٦٨ دراويو په اخستلو سره دولسې جرگې د دوهم نائې په حيث وټاکل شو .

غونډه چه دولسې جرگې درئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرې په دووبجو او ٤٥ دقيقو شروع شوي وه تر څلوروجو اوشلو دقيقو پوري دوام درلود .

د دوهم نائې دخوکې دنيولو دپاره ، د هرات دانجيل دولسوالي وکيل عبدالقدوس مېمند ، دجوزجان دولايت داقچي دولسوالي وکيل عبدالرشيد صافي ، دوردگو دولايت

دکابل دښار له اولي حوزي څخه وکيل محمد اسحق عثمان ، دکابل دښار له څلورمې حوزي څخه وکيل غلام محمد فرهاد ، دکندهار دولايت دارغنداؤ له ولسوالي څخه وکيل عزيز الله واصفي ، دپلديغيس دولايت له مرغانو څخه وکيل غلام رباني شملزي او دپروان دولايت دپگرام له ولسوالي څخه وکيل الحاج عنايت الله ابلاغ .

په خواره هغه چه وکيلانو دراويو په اخيستلو پيل وکړې وکيل عزيز الله واصفي لهخپلې کانديدې څخه د ديپلوم انجنير غلام محمد فرهاد په گټه استعفا وکړې .

دولسې جرگې هوياست دکانديدانو له پاره دراويو شمير په دې ډول دى .

پوهنوال دکتور محمد عمر وردک ٨٢ رايې .

وکيل محمد اسحق عثمان ٣٢ رايې .

وکيل الحاج عنايت الله ابلاغ ٣٧ رايې .

وکيل ديپلوم انجنير غلام محمد فرهاد

٢٨ رايې .

وکيل غلام رباني شملزي ٧ رايې .

ممتنې لس رايې .

دولسې جرگې د ديار لسې دورې درئيس

له پاره دراويو ورگول د اساسي قانون

او دولسې جرگې د داخلې وظيفو دلايحي په

پټ او ديمو کرا تيک ډول په داسې حال

کېنې چه دراويو ورگولو غونډه بر ملاوه او

دوه سوه او شپږ تنه وکيلانو پکېنې حاضر

وو سر ته ورسيدل او وروسته له هغه د

نوموړو کانديدانو دنمايندگانو په منگېنې

په داسې حال کېنې چه نور وکيلان په تالار

کېنې حاضر وو رايې وشمير لي شوي چه

په نتيجه کېنې پوهنوال دکتور محمدمر

وردک د دوه اتيا رايو په گټلو سره دولسې

جرگې دديارلسې دورې درئيس په حيث

انتخاب شو .

دميزان ٢٨ :

دولسې جرگې دسهار په غونډه کېنې

چه دهغې جرگې درئيس پوهنوال دکتور

محمد عمر وردک په مشرې شوي وه دکندهار

دولايت دډنډ دولسوالي وکيل عبدالاحد کرزي

د دري څلويښتو رايو په گټلو سره دراويو

په اکثريت دولسې جرگې دلو مېرې نائې

په حيث انتخاب شو .

دغې غونډې چه دورځي په لسو بجو او

پنځوس دقيقو په داسې حال کېنې چه دوه سوه

اولس تنه وکيلان حاضر وو دولسې جرگې

درئيس دلو مېرې نائې د انتخاب موضوع

تر بحث لاندې ونيو له چه له بحث اوخيرو نه

وروسته دراويو په اکثريت فيصله وشوه چه

ولسی جرگه

مرکز وکیل نور علم مظلوم کاندید شوی و او اودمخه تر دی چه رای واخستل شی دمجلس داکثريت په فیصلی سره دولسی جرگی د دوهم نائب د خوکی کاندیدانو خپله سوانح دوکیانو د خبر تیا دپاره پخپله ولوستله . وروسته بیا دولسی جرگی د داخلی وظایفو داصولنا می سره سم په پټ ډول سره درایو اخستل شروع شوه او درایو شمارلو دپاره دکاندیدانو نمایندگان وټاکل شوه او هغوی داډول رای اعلان کړی .

وکیل سید شاه ناصر نادری ۶۸ رای .
وکیل عبدالرشید صافی ۵۶ رای .
وکیل عبدالقدوس مېمند ۳۰ رای .
وکیل نور علم مظلوم ۳۵ رای .
ممتنع نه رای .

دعقر پ ۴ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه دپټو او آزادورایو اخیستلو په نتیجه کښی دهیلمند د مرکز وکیل ښاغلی سید مبین شاه امیر دلو مری منشی په حیث انتخاب شو .

غونډه له غرمی نه پخوا په لسو بجو شروع شوه او دولسی جرگی رئیس وغوښتل هغه کسان چه دولسی جرگی دلو مری منشی دخوکی له پاره ځانونه کاندید کوی د خپل کاندید والی پایه دی وسپاری اودغو وکیلا نو دخپل کاندید والی پانی وسپارلی . دهیلمند له مرکز څخه وکیل سید مبین شاه امیر .

دکندهار له لومړی حوزی څخه وکیل نور محمد اکبری له شکر دری څخه وکیل سید ظاهر شاه . دکابل له پنځمی حوزی څخه وکیل جی سنگ .

دمزار شریف له مرکز څخه وکیل محمد سرور اکبری . دننگر هار له روداتو څخه وکیل روح الله . وروسته له هغه هر یوه خپلی سوانح او ځینو خپل مرامو نه ولوستل خو پخوا له هغه چه درایو اخیستل شروع شی دکابل له پنځمی حوزی څخه وکیل جی سنگ له خپلی کاندیدی څخه استعفا وکړه .

ورپسی په داسی حال کښی چه دوه سوه او یو تن وکیلان حاضر وو دولسی جرگی دلو مری منشی دانتخاب له پاره په پټ ، آزاداو دیمو کراتیک ډول درایو اخیستل شروع شول چه نتیجه یی په دی ډول ده :
وکیل سید مبین شاه امیر ۷۰ رای ،

دعقر پ ۵ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی چه دنوموړی جرگی درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه دمنشی دنایب د انتخابیدو موضوع دنو موی جرگی دمنشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شو . دخوست وکیل ښاغلی شیر احمد خوستی ، دهرات دلمری حوزی وکیل ښاغلی سید رسول اودخان آباد دولسووالی وکیل ښاغلی سید امیر دخپلو کاندیدی پیشنهاده وړاندی کړی او رای اخیستل شروع شو .

چه په نتیجه کښی دخان آباد دولسووالی وکیل ښاغلی سید امیر درایو په اکثریت دمنشی دنایب په حیث انتخاب شو .

دولسی جرگی دغر می نه وروسته عمومی غونډه کښی دشگایتو د اوریدلو دجرگه کی جوړیدل له غور او څیړنی نه وروسته درایو په اکثریت تصویب شول .

همدغه راز په دغی غونډه کښی دولسی جرگی دتقنین ، مالی او بودجی په جرگه کیو کښی دهر ولایت وکیلانو خپل یو یو نماینده درایو په اتفاق انتخاب کړی .

غونډه دولسی جرگی درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه .

دعقر پ ۶ :

دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی چه دهغی جرگی درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه لومړی دپښتو نستان انکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو ، بین المللی روابطو ، دفاع ، فرهنگی کرهنی ، کانو او صنایعو ، تجارت ، فواید عامی اومواصلاتو ، داخلی او محلی اداری دچارو دجرگه کیو دغړی یو دانتخاب په باره کښی دولسی جرگی دگار اجندا دهغی جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه او غړی یی درایو په اکثریت وټاکل شول .

همدغه راز دځینو وکیلانو دپیشنهاد په اثر فیصله وشوه چه دچار شنبی او پڅشنبی او شنبی په ورځو کښی دی چه دولسی جرگی د داخلی وظیفو دلایحی له مخی دجرگه کیو کار دی دځینو پاتی جرگه کیو دچارو د

د افغانستان کالسی

بشپړیدو له پاره دی دولسی جرگی عمومی غونډه جوړه شوی .

حوزی وکیل ښاغلی محمد شاه رحمتیا ندمنشی په حیث .

د اساسی تشکیلاتو او انکشافی پلان د چارو په جرگه کې کښی :
دجوز جان دولايت داقچي وکیل ښاغلی عبدالرشید صافی درنيس په حیث ، دهيلمند دولايت دنهر سراج وکیل ښاغلی امان الله درنيس دمړستیال په حیث او دهيلمند دولايت دبار کزو دناوی وکیل ښاغلی محمد منیر دمنشی په حیث .

دمالی او بودجی دچارو جرگه کې غړی :
دجوز جان دولايت دمنگجک وکیل ښاغلی محمد امین ، د سمنگانودولايت دخلم وکیل ښاغلی شجاع الدین ، دپکتیا دولايت دشمنکیو وکیل ښاغلی سراج الدین منگل ، د بامیانو دولايت دینجاو وکیل ښاغلی محمد اکبر دکاپيسا دولايت دریزه کو هستان وکیل ښاغلی عبدالله ، دهرات دولايت دزنده جان وکیل ښاغلی حاجی فدا محمد ، دبدخشان دولايت ددروازو وکیل ښاغلی عبدالرحمن کوفی دفره دولايت دشین ډنډ وکیل ښاغلی امان الله شین ډنډی ، دکڼو ونو دولايت داسمار وکیل ښاغلی محمد هاشم مشواڼی ، دچخانسور وکیل ښاغلی امان الله شیر زاد دهيلمند دولايت دنوزاد وکیل ښاغلی آقامحمد دپروان دولايت دغور بند وکیل ښاغلی محمد کبیر غور بندي ، دارزگان ددهراو د وکیل ښاغلی محمد کریم صحرايي ، دکندز دولايت دحضرت امام وکیل ښاغلی عبدالرحمن نیکزاد ، دنهر پڼ وکیل ښاغلی عبدالحفیظ ، دتخار دولايت دخواجه غار وکیل ښاغلی محمد طاهر چيچکه .

دغور دولايت دتیوری وکیل ښاغلی فخرالدین ، دبادغیس دولايت دجو نډوکیل ښاغلی امیر محمد ، دلغمان دولايت دعلي شنگ وکیل ښاغلی عبدالرزاق او دبلخ دولايت دشور تیبی وکیل ښاغلی قاری عبدالله .
دقوانینو د تطبیق دهرات او شکایتو اوریدلو دجرگه کې غړی :

دجوز جان دولايت دسنگ چارک وکیل ښاغلی سید اسحق ، دکڼو ونو دولايت دپیچ ددری وکیل ښاغلی سمیع الله صافی ، د سمنگانو دولايت ددره صوف وکیل ښاغلی نظام الدین امیری ، دبلخ دولايت دبلخ دولسوالی وکیل ښاغلی عبدالقدوس صافی ، دکاپيسا دولايت دمرکز وکیل ښاغلی عبدالهیمن ، دهرات دولايت داوبی وکیل ښاغلی عبدالعلی ، دبدخشان دولايت دکشم وکیل ښاغلی محی الدین ، دغزنی دولايت دوازی خوا وکیل ښاغلی بهاء الحق مور یانی ، دکابل دولايت

دعقرب ۱۰ :
دولسی جرگی په عمومی غونډه کېښی دهغی جرگی دکار پروگرام دولسی جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له خسوا ولوستل شو .

دقتین او عدلی چارو دجرگه کې له خوا دشکایتو د اوریدلو دجرگه کې دوظیفودلایحی دترتیب په باره کې دیو شمیر وکیلانو پيشنهاد دعو می مجلس له خوا رد شو او دهغه پر ځای دشکایتو د اوریدلو دجرگه کې له خوا دطرز العمل او دوظیفو دلایحی په باره کېښی دیو شمیر نورو وکیلانو پيشنهاد له عمومی غونډی څخه له تیریدو نه وروسته تائید او تصویب شو .

دغه غونډه دهغی جرگی درنيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه .

د عقرب ۱۱ :
دولسی جرگی په عمومی غونډه کېښی چه دهغی جرگی درنيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه دمالی او بودجی دچارو ، دقوانینو د تطبیق دشکایتو داوریډلو ددین المللی روابطو د اساسی تشکیلاتو او انکشافی پلان دچارو دجرگه کېو رنيسان نائبان او منشیان دراویو په اکثریت انتخاب شول . دنو موړو جرگه کېو ، رنيسان نائبان او منشیان په دی ډول دی :

دمالی او بودجی دچارو په جرگه کې کښی منتخب شوی رئیس ، نائب رئیس او منشی :
داند خوی وکیل ښاغلی محمد عمران دخوی درنيس په حیث ، دغزنی دولايت دجغتو وکیل ښاغلی محمد اسلم شریفی درنيس دنائب په حیث او دکڼده هرات دښار د اولی حوزی وکیل ښاغلی نور محمد اکبری دمنشی په حیث .

دقوانینو د تطبیق د مراقبت او دشکایتو داوریډلو په جرگه کې کښی :

دکندز دولايت دمرکز وکیل ښاغلی سید امیر هاشمی درنيس په حیث ، دپکتیا دمرکز وکیل ښاغلی حاجی امان الله احمد زی درنيس د نائب په حیث او دهرات دښار د دوهمی ښاغلی میرزا محمد دقیق دمنشی په حیث .

د دین المللی روابطو په جرگه کې کښی :
دمزار شریف دمرکز وکیل ښاغلی محمد سرور اکبری درنيس په حیث ، دپنګی کلا وکیل ښاغلی محمد حکیم صدیقی درنيس د نائب په حیث او دهرات دښار دوهمی

ولسی جرگه

د بگرا میو وکیل ښاغلی عبدالر سو ل، د بامیانو د ولایت د سیغانو او کهمر دووکیل ښاغلی احمد خان ، دلوگرد ولایت د پل علم وکیل ښاغلی مولوی سید اکبر ، د نیمروز د ولایت د مرکز وکیل ښاغلی دوست محمد کر کیچ ، د پروان د ولایت د مرکز وکیل ښاغلی میر محمد عثمان ، د هیلمند د ولایت د گرم سیر وکیل ښاغلی حاجی محمد خان ، د ننگرهار د ولایت

د شینوار وکیل ښاغلی محمد اعظم ، د شبرستان وکیل ښاغلی غلام حسین یوسفی د بغلان د ولایت د خوشت او فرنګ وکیل ښاغلی میر محمد حسن ، د غور د ولایت د مرکز وکیل ښاغلی عبدالجبار ، د هیلمند د ولایت د کوچیانو وکیل ښاغلی عبدالرشید نو رزی ، د تخار د ولایت د درستاق وکیل ښاغلی حاجی محمد انور ، د لغمان د ولایت د علینګار وکیل ښاغلی عبدالله اخندزاده او د کندهار د ولایت د میوند وکیل ښاغلی میر احمد .

دین المللی روابطو د جرگه غړي :

همدغه راز د ولسی جرگې د سهار په غونډه کېښی دیر شو تنو وکیلانو حکومت ته د اعداد درایو ورکولو په باب د دولسی جرگې د طرز العمل په باره کېښی یو څلور فقره ایز پیشنهاد وړاندی کول چه عمو می مجلس ته د هغه د وړاندی کولو له پاره را یی واخیستلی شوی او وکیلانو درایو په اتفاق فیصله وکړه چه نو موړی پیشنهاد دی د ولسی جرگې عمو می غونډی ته ولاندی شی او په دغی موضوع باندی بحث شروع شو .

د پغمان وکیل ښاغلی حفیظ الله امین ، د بلخ د ولایت د دولت آباد وکیل ښاغلی سید یحیی عمر ، د بلخ د ولایت د چمتا ل وکیل ښاغلی عبدالوهاب او د غزنی د ولایت د مقر دناوی وکیل ښاغلی محمد هاشم ترکی .

د انکشا فی پلان او اساسی تشکیلاتو د جرگه غړي :

د ولسی جرگې دوشیقو د تدقیق جرگه کې له غړی نه وروسته غونډه وکړه او د وکیلانو په یو شمیر وثیقو یی غور وکړ . د پروان د ولایت د بگرام دولسوای وکیل مولینا عنایت الله ابلاغ چه د جرگه کې ریاست یی په غاړه درلود وویل چه تر او سه پوری د ولسی جرگې د دیارلسمی دوری د وکیلانو دوه سوه او د پارلس وثیقی د وثیقو د تدقیق د جرگه کې له خوا تائید او تثبیت شوی دی چه زیات یی پخوا د ولسی جرگې عمو می غونډی هم تصویب کړی دی او نوری پاتی به یی په راتلونکی نیژدی وخت کېښی عمو می مجلس ته وړاندی شی .

د جانی خیلو وکیل ښاغلی میرزا جنت عزیز د شولگری وکیل ښاغلی محمود او د هیلمند د ولایت د ناد علی وکیل ښاغلی صفر محمد خروښی .

د عقرب ۱۲ :

د ولسی جرگې په عمو می غونډه کېښی چه دهغی جرگې درئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه له یوی جرگه کې نه بلکی جرگه کې ته د تبدیلی له پاره دیو شمیر وکیلانو دغوښتنو او د جرگه گپو په ټاکل کیدو کېښی دگپون له پاره دیو شمیر نورو وکیلانو دغوښتنو په باره کېښی را یی واخیستلی شوی او په نتیجه کېښی په دی باره کېښی دغه ډول تصویبو نه وشول . دمو مند دری وکیل ښاغلی نور الله د داخله چارو له جرگه کې نه د تجارت جرگه کې ته وکیل فاتح الملک ننگ یو سفزی د پښتونستان له جرگه کې نه د کرخ وکیل ښاغلی شاه علم طاهری د ملی دفاع له جرگه کې نه درو غتیا د چارو جرگه کې ته ، وکیل جنت خان جانی خیل منگل د پلان له جرگه گسی نه د فرهنگي چارو جرگه کې ته .

د عقرب ۱۴ :

د ولسی جرگې د بیلو بیلو چارو جرگه گپو دقرآن عظیم الشان دخو آیتو نو ترلوستلو

د ولسی جرگې په عمو می غونډه کېښی چه دهغی جرگې درئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه له یوی جرگه کې نه بلکی جرگه کې ته د تبدیلی له پاره دیو شمیر وکیلانو دغوښتنو او د جرگه گپو په ټاکل کیدو کېښی دگپون له پاره دیو شمیر نورو وکیلانو دغوښتنو په باره کېښی را یی واخیستلی شوی او په نتیجه کېښی په دی باره کېښی دغه ډول تصویبو نه وشول . دمو مند دری وکیل ښاغلی نور الله د داخله چارو له جرگه کې نه د تجارت جرگه کې ته وکیل فاتح الملک ننگ یو سفزی د پښتونستان له جرگه کې نه د کرخ وکیل ښاغلی شاه علم طاهری د ملی دفاع له جرگه کې نه درو غتیا د چارو جرگه کې ته ، وکیل جنت خان جانی خیل منگل د پلان له جرگه گسی نه د فرهنگي چارو جرگه کې ته .

د عقرب پ ۱۷ :

دولسي جرگي د تجارت دچارو په جرگه گي. کښي چه دوکيل عبدالقدوس مېمند په مشري. يي غونډه کړي وه دجرگه گي دکار اووولس فقري چه له پخوا څخه نا اجرا پا تي وي واريه وار يوه پر بله پسي تر بحث او خبرولاندي ونيولي شوي .

دقننين اوعدلي چارو په جرگه گي کښي دحکو مت د ۱۳۴۶ کال دحمل د مياشتي د پنځلسمي نيټي پيشنهاد چه دسر پر ستو ښارواليو د دوام په نسبت تر بحث لاندي نيول شو په نتيجه کښي درا يو په اتفاق فيصله وشوه هر کله چه دښارواليو دقانون پروزي پخوا خپل قانوني مرا حل تير کړيدي نوموړي پيشنهاد تر غور او خپرتي لاندي ونه شو نيول کېدای .

وروسته له هغه د ټولنو د قانون پروژه د جرگه گي له خوا تر غور لاندي ونيول شو په نتيجه کښي له غور او خپرتي نه وروسته فيصله وشوه چه لومړي دي نو موړي پروژه ديوي فرعي کميټي له خوا تر غور لاندي ونيوله شي او نو موړي کميټه دي په باره کښي دخپلو مطالعو نتيجي جرگه گي ته وړاندي کړي او جرگه گي دي غور ورباندي وکړي . دفرهنگي چارو جرگه گي هغه موضوعگاني چه له تيري دورې څخه نا اجرا پا تي وي تر بحث لاندي ونيولي ددغي جرگه گي رياست دغزني دناور وکيل ښاغلي عبدالحسين مقصودي په غاړه درلود .

دمالي او بودجي دچارو جرگه گي له غرمي نه مخکښي اوله غرمي نه وروسته غونډه کښي دخپلور مليو نو کلدارو دپور تړون تر بحث لاندي ونيو او دنو موړي تړون په باره کښي دجرگه گي دغي يو له خوا ځيني ياد ياداشته و اخیستل شول چه په راتلونکي نيزدي وخت کښي به په دي باره کښي دمالي له وزارت څخه پوښتنې وشي .

دکرهني او مالداري دچارو جرگه گي د عمومي ورشو گانو موضوع د بغلان دوکيل ښاغلي دستگير وطنيار د پيشنهاد په اثر تر بحث لاندي ونيو له په نتيجه کښي په دي باب يي لازم تصميونه ونيول .

ددغي جرگه گي رياست دسر پل وکيل کمال الدين اسحق زي په غاړه درلود . دقوايد عامي او مواصلاتو جرگه گي چه دوکيل نادر علي الله داد په مشري يسي غونډه کړي وه دښار جوړو لو دقانون په باب يو لي خبري وشوي او دمو ضوع فيصله راتلونکي غونډي ته وځنډول شوه .

وروسته په خپلو مقد ماتي غونډه وپيل وکړي او پر مربوطو موضوعگانو باندي غور وکړي . دتجارت دچارو جرگه گي دوکيل عبدالقدوس مېمند په مشري د داخله چارو جرگه گي دوکيل باز محمد زرمسي په مشري د فوايد عامي او مواصلاتي جرگه گي دوکيل نادر علي الله داد په مشري ، دقننين او عدلي چارو جرگه گي دوکيل عبدالروف بينوا په مشري ، دبودجي او مالي چارو جرگه گي دوکيل محمد عمر اند خو يي په مشري ، دکرهني او مالداري دچارو جرگه گي دوکيل کمال الدين اسحق زي په مشري . دبين المللي روابطو دچارو جرگه گي دوکيل محمد سرور اکبري په مشري ، دفرهنگي چارو جرگه گي دوکيل عبدالحسين مقصودي په مشري ، او دملي دفاع دچارو جرگه گي دوکيل جنيدالوزي په مشري غونډي وکړي .

د عقرب پ ۱۵ :

دولسي جرگي دقننين او عدلي چارو په جرگه گي کښي دسياسي گوندونو دقانون دواحدي مادي په باره کښي چه دشوري د گډو جرگه گيو کميټه غواړي داسي تصويب وشو چه دولسي جرگي دارالانشاء ته دي ژر ترژره د مشرانو له جرگي سره دگپي کميټي جوړولو ته اقدام وکړي . همدغه راز په دغي جرگه گي کښي دولسي جرگي له باره دحقوقي او قانوني مشوروپه غرض له خارجي هيوادو څخه د دوو تنو حقوقي مشاورانو د استخدام موضوع تصويب شوه .

دمالي او بودجي د چارو جرگه گي دخپلور مليونو دارو دپور په تړون چه پخوا د افغانستان او د امريکي د متحدو ايالتو دحکو متو تر منځ شويدي بحث او خبري وکسري .

دملي دفاع دچارو جرگه گي دبقا يا جليبانو په موضوع بحث وکړي .

همدارنگه د انکشاف پلان او اساسي تشکيلاتو جرگه گي دقرآن شريف دخو مبارکو آيتو له تلاوت نه وروسته په خپله لومړني غونډه پيل وکړي .

د داخله او محلي اداري جرگه گي په خپله غونډه کښي په دي باره کښي د ښاغلي دوست محمد سدوزايي پيشنهاد چه د عقرب په اووه لسمه نيټه دشنبې په ورځ دي د جرگه گي غړي دعو مي او دکابل دولايت دتوقيف خانو حالات وگوري تايد کړي .

ولسي جرگه

کولو دپاره نومونه ثبت کړی وه . یوه تن وکیل دجرگې دنصا ب په هکله قانوني اعتراض وپاندي کړ او وی ویل چه لومړی دخینو وکیلانو پروتایفو باندي چه په اجندا کسي داخل دی باید بحث وشي خو وکیلان قانوناً وکیلان وویل شي ددغه اعتراض په مو جب چه مجلس له خوا په اکثریت سره تا ئید شو د (۹) تنو وکیلانو وثیقي چه پخوا د وثایقو دتدقیق دجرگه گي له خوا تائیدشوی وی دمجلس د منشي له خوا ولوستل شوی او په لاندی ډول تصویب شو لی .

دوثیقو وکیل ښاغلی نور الله دزابل دکوچیانو وکیل ښاغلی محمد انور ، دزابل دشنگیو دولسوالی وکیل ، ښاغلی بسم الله دغور دولایت دتیوری وکیل ، ښاغلی میرفخرالدین دبدخشان دواخان دولسوالی وکیل ، ښاغلی محمد اسمعیل پامیری دهرات دادرسکن دولسوالی وکیل ښاغلی عبدالصیر علی زای دهرات دولایت دکشک دولسوالی وکیل ، ښاغلی عبدالرحمن جمشید ی دبدخشان داشکاشم دولسوالی وکیل ، ښاغلی عبدالجبار معانی .

تر هغه وروسته دمجلس منشي نو ی دری فقره ایزه پیشنهاد چه دفریت غوښتنه یی کړی وه او زیاتو وکیلانو هغه لاسلیک کړی وو ولوست دغه پیشنهاد چه هم داعتقاد درایو ورکولو په هکله دولسي جرگي دطرز العمل په باب کی وو درایو په اکثریت تصویب شو چه په غونډه کی دی تر بحث لاندی ونیول شي خو یو شمیر وکیلانو بحث ته دوام ورنکړی .

دعقوب ۲۴ :

دولسي جرگي په عمو می غونډه کښی چه د هغی جرگي درئيس پو هنوال دکستورمحمد عمر وردک په مشر ی شوی وه فیصله وشوه چه حکومت دی ددوشنبی په ورځ داعتقاد درایی داخیستلو له پاره دولسي جرگي په غونډه کښی گډون وکړی .

وروسته له هغه چه دغونډی اجندا دولسي جرگي دمنشي وکیل سید مبین شاه امیر له خوا مجلس ته ولوستل شوه هغه څلور فقره ایزه پیشنهاد چه له خو ورځورا هیسی بحث ورباندي روان وو تر غور لاندی ونیول شو چه په نتیجه کښی دهغه یوه ماده چه له رادیو افغانستا ن څخه داعتقاد رای دی د غونډی دجر یا ن دخپریدو په باره کښی وه درایو په اکثریت تا ئید شوه او دری نوری مادی یی رد شو لی .

دمراقبت ، شکایتو د اوریدلو او دکانواو سنایعو دچارو جرگه گیو خپلی لومړی نسی غونډی شروع او په کار یی پیل وکړ دکانواو اوصنایعو دچارو دجرگه گي ریاست انجنیر غلام محمد فرهاد په غاړه درلود .

دعقوب ۱۹ :

دولسي جرگي په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگي درئيس پو هنوال دکستور محمد عمر وردک په مشر ی شوی وه لومړی دکار پروگرام دولسي جرگي دمنشي وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شو وروسته له هغه یو شمیر وکیلانو د هغه څلور فقره ایزه پیشنهاد په باره کښی نظریی ښکاره کړ لی چه حکومت ته د اعتماد درایو ورکولو له پاره وپاندي شوی و

دعقوب ۲۰ :

دولسي جرگي په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگي درئيس پو هنوال دکستور محمد عمر وردک په مشر ی جوړه شوی وه لومړی دغونډی دکار اجندا دولسي جرگي د منشي ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا غونډی ته ولوستل شوه ، دولسي جرگي د عمو می غونډی دکار په اجندا کی جرگي د حکومت ته درایو ورکولو په هکله څلور فقره ایزه پیشنهاد و چه خو تیری ورځی هم پر هغه باندي بحث شوی دی . او بله موضوع دحکومت دکې نلارده بیا نو لو او داعتقاددرایو اخیستلو دپاره دتیا ری څرگندولو په هکله دصدارت عظمی لیک وو او دریمه مسئله د خینو وکیلانو دوثایقو دتدقیق موضوع وه . په نتیجه کښی دهرات دولایت دانجیل وکیل ښاغلی عبدالقدوس مو مند پیشنهاد چه غوښتی وه دعمو می مجلس غونډی دی د جرگه گیو دکار په ورځو کی هم دوام وکړی دلسو تنو وکیلانو تر تا ئید وروسته درایو په اکثریت تا ئید او تصویب شو .

همدغه رنگه وکیلانو د څلور فقره ایزه پیشنهاد په باب بحث او خبری وکړی .

دعقوب ۲۱ :

دولسي جرگي په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگي درئيس پو هنوال دکستور محمد عمر وردک په مشر ی جوړه شوی وه لومړی دغونډی اجندا دولسي جرگي دمنشي ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه . په داسی حال کښی چه یو شمیر وکیلانو پر څلور فقره ایزه پیشنهاد باندي دخبرو

وروسته له هغه د اعتماد درايي داخيستلو اودکې نلاري د څرگندولو له پاره د حکومت د حاضر يدو په باره کښي د دوو تنو وکيلانو گډه پيشنهاده تر بحث لاندې ونيول شو چه درايو په اکثريت فيصله وشوه چه حکومت دی د اعتماد درايي داخيستلو او کي نلاري د څرگندولو له پاره د جرگي ددوشنبې دورځي په غونډه کښي گډون وکړي .

د عقرب پ ۲۷ :

دولسي جرگي په غونډه کي چه دنوموړي جرگي درئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ي جوړه شوي وه لومړي دولسي جرگي دمنشي له خوا دغونډي د نصاب پوره والي اعلان شو او د مجلس اجندا هم د حکومت پر کي نلاره او د کابيني پر غړو باندي دوکيلانو د نظر ښکاره کول وه .

په دغه غونډه کي په داسي حال کي چه موظف صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی دخپلي کابيني دغړو سره دولسي جرگي په تالار کښي حاضر وه دولسي جرگي عمومي غونډه تر غرمي دمخه په لسو بجو او لسو دقيقو شروع شو له او تر غرمي وروسته تر دوو بجو پوري يي دوام وکړ او ۲۳ تنو وکيلانو وينا وي وکړي .

دغونډي په پای کښي ديوه پيشنهاده په اثر چه دفوريت غوښتنه يي کوله فيصله وشوه چه د اعتماد دراي دغونډو تر پایه پوري دی په هغو ورځو کي چه دجرگه گډو دکارورځي دی هم عمومي غونډي دوام وکړي .

د عقرب پ ۲۸ :

دولسي جرگي په عمومي غونډه کښي چه دهغي جرگي درئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ي جوړه شوي وه لومړي دولسي جرگي دمنشي سيد مبین شاه امير له خوا دولسي جرگي د نصاب پوره والي اعلان شو او دمجلس اجندا چه دموظف حکومت پر خط مشي باندي دنظر ښکاره کول وه اعلان شوه

په داسي حال کښي چه موظف صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی او دهغه دحکومت غړي دولسي جرگي په تالار کښي حاضر وه وکيلانو دخپل نظر په ښکاره کولو باندي پيل وکړ او تر غرمي وروسته تر دوو بجو پوري چه غونډه پای ته رسیده ۱۷ تنو وکيلانو خپري وکړي .

د عقرب پ ۲۹ :

دولسي جرگي په عمومي غونډه کښي چه دهغي جرگي درئيس پو هنوال دکتور

وروسته له هغه د اعتماد درايي داخيستلو اودکې نلاري د څرگندولو له پاره د حکومت د حاضر يدو په باره کښي د دوو تنو وکيلانو گډه پيشنهاده تر بحث لاندې ونيول شو چه درايو په اکثريت فيصله وشوه چه حکومت دی د اعتماد درايي داخيستلو او کي نلاري د څرگندولو له پاره د جرگي ددوشنبې دورځي په غونډه کښي گډون وکړي .

حکومت پخوا د اعتماد درايي داخيستلو او دکې نلاري دوپ اندي کولو له پاره له خپل چمتو والي څخه دخپل ليک په واسطه ولسي جرگي ته خبرور کړي وو .

د عقرب پ ۲۵ :

دولسي جرگي په عمومي غونډه کښي د اعتماد درايي په غونډه کښي چه ټاکل شو يده ننه له غرمي نه مخکښي په لسو بجو جوړه شي دنوي حکومت په کي نلارد نظر يو دڅرگندولو له پاره دوکيلانو نوبتونه له خبرو نه وروسته وټاکل شول .

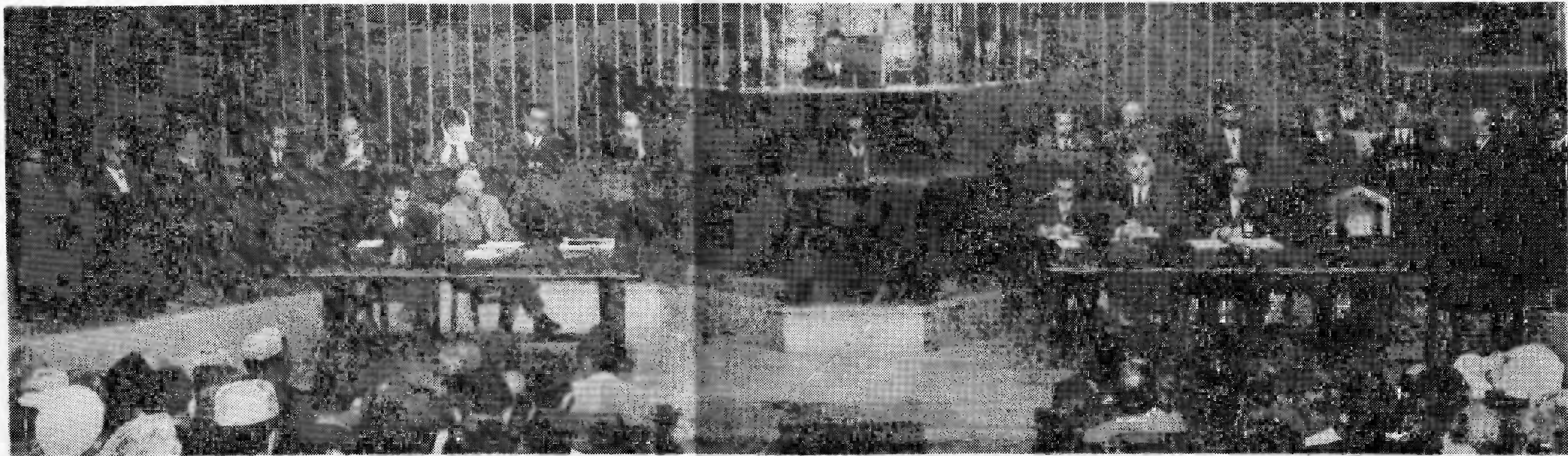
غونډه دهغي جرگي درئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ي شوي وه .

د عقرب پ ۲۶ :

دولسي جرگي د غرمي نه پخوا عمومي غونډه کښي چه دهغي جرگي درئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ي جوړه شوي وه وروسته له هغه چه دولسي جرگي منشي وکيل سيد مبین شاه امير د نصاب تکميل اعلام کړ او دمجلس اجندا يي چه موظف حکومت د اعتماد دراي ور کول دی اعلام کړي . دولسي جرگي رئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک وويل ، د اساسي قانون د ۹۱ مادي له پنځمي فقرې سره سم ددغي جرگي په دی غونډه سره د ښاغلي نور احمد اعتمادی دحکومت دوره پای ته ورسیده او د اساسي قانون د ۹۸ مادي دحکم سره سم معظم ټولواک همایوني اعليحضرت د عقرب په لسمه نيټه ښاغلي نور احمد اعتمادی بيا د نوي حکومت په جوړولو موظف کړي .

دادی د اساسي قانون له ۸۹ مادي سره سم ښاغلي موظف صدراعظم دخپل حکومت غړي اوکي نلاري ولسي جرگه ته معرفي کوي څوچه ولسي جرگه له بحث نه وروسته په دی باره کښي تصميم ونيسي . اوس له ښاغلي نور احمد اعتمادی څخه غوښتل کيږي چه دخپل حکومت غړي او کي نلاري ولسي جرگي ته معرفي کړي .

وروسته له هغه موظف صدراعظم ښاغلي

موظف صدراعظم بناغلی نور احمد اعتمادی او دده د نوي کابینې غړي د اعتماد درايو اخستلو دپاره دولسي جرگې په تالار کې دوکيلانو د بحث د اوریدلو په حال کې

مشری شروع شو له او تر غرمی وروسته
یې تردوو بڼو او دولسو دقیقو پوری دوام
وکی .

لومړی د مجلس اجندا چه د حکومت پوځو
او کسپنلاره بانندی د نظر یو
خرگند ول وه دولسی جرگی د منشی
ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا اعلان
شو له او ۱۷ تنو وکیلانو په دی برخه کی
خپلی نظر یې خرگندی کړی .

دوکیلانو دوینا دپا یته رسید لو وروسته
دشپې له خوا څخه داعتقاد درایو دغونډو کولو
وږمه ور څښی طرح شوی پیشنهاد د منشی
له خوادولسی جرگی عمو می غونډی ته وړاندی
شو دڅینو وکیلانو دنظر یو د خرگندو لو
وروسته نوموړی پیشنهاد درایو په اکثریت
رد شو .

دقوس ۳ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی
دولسو تنو وکیلانو د مؤظف حکومت په کپنلار
بانندی خپلی نظر یې خرگندی کړی .

غونډه له غرمی نه مخکښی په لسو بڼو
او پنځه دقیقو دولسی جرگی درنيس پوهنوال
دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ جوړه
شوی وه او تر پوی بڼی او پنځه څلویښت
دقیقو پوری یې دوام درلود دغونډی له
شروع کیدو نه مخکښی دهغی جرگی منشی
وکیل سید مبین شاه امیر د مجلس اجندا چه
مؤظف حکومت دکپنلار په شاوخوا کښی
بحث وو اعلام کړه .

په دغی غونډه کښی مؤظف صدراعظم
ښاغلی نور احمد اعتمادی او دده دکا بڼی
غرمی حاضر وو .

دقوس ۴ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی
پنځلس تنو وکیلانو د مؤظف حکومت په
کپنلار نظر یې خرگندی کړی .

په دغی غونډه کښی چه له غرمی نه پخوا
په یوولسو بڼو په داسی حال کښی چه
مؤظف صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی
او دده دحکومت غرمی هم حاضر وو دهغی
جرگی درنيس پو څنوا ل دکتور محمد عمر
وردک په مشرۍ شوی وه او له غرمی نه
وروسته یوه بڼه او پنځوس دقیقو پوری
یې دوام وکی پنځلس تنو وکیلانو خپلی نظری
خرگندی کړی .

دغونډی له شروع کیدو نه پخوا دولسی
جرگی منشی وکیل سید مبین شاه امیر د
مجلس اجندا په موضوع یې د حکومت

محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه لومړی
دولسی جرگی منشی وکیل سید مبین شاه امیر
دنصا ب پوره والی او د بحث موضوع د
حکومت په کپنلار د وکیلانو دنظریو خرگندول
اعلام کړی .

په دغی جرگه کښی چه موظف صدراعظم
ښاغلی نور احمد اعتمادی او دده دکا بڼی غرمی
دولسی جرگی په تالار کښی حاضر وو اووه
لسو تنو وکیلانو نظری خرگندی کړی .
دغه غونډه له غرمی نه پخوا په لسو بڼو
شروع شوه او له غرمی نه وروسته دوو بڼو
پوری یې دوام وکی .

دقوس ۱ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی چه
دهغی جرگی درنيس پوهنوال دکتور محمد
عمر وردک په مشرۍ شوی وه دهغی اجندا هم
دحکومت په کپنلار ، دغرمی بانندی وکیلانو
دنظر یو خرگندول وه .

وروسته له هغه چه د مجلس نصاب دولسی
جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له
خوا پوره اعلام شو عمو می مجلس له غرمی
نه مخکښی په لس نیمو بڼو په داسی حال
کښی چه موظف صدراعظم ښاغلی نور احمد
اعتمادی او دده دکا بڼی غرمی دولسی جرگی
په تالار کښی حاضر وه شروع شوه او له
غرمی نه وروسته تر دوه نیمو بڼو پوری دوام
وکی .

په دی مجلس کښی وروسته له هغه
دیارسو وکیلانو خپلی نظر یې خرگندی کړی
دمجلس منشی په دی باره کښی دیو شمیر
وکیلانو پیشنهاد چه دحکومت په تگلار
او غرمی په موضوع بانندی غونډی دغرمی
له دوولس نیمو بڼو څخه دلمانځه او تراویحو
څخه وروسته دشپې تر لس نیمو بڼو پوری
وشی ولوست . وروسته له هغه ددی پیشنهاد
په باب په مجلس کښی رایې واخیستلی شوی
او په اته اوایا موافقو رایو سره دغه پیشنهاد
دعمومی مجلس ته اجندا کښی شامل کړی شو .

دقوس ۲ :

دولسی جرگی په عمو می غونډه کی ۱۷
تنو وکیلانو د مؤظف صدراعظم ښاغلی
نور احمد اعتمادی د حکومت په کپنلار او
دکابڼی پر غرمی بانندی نظر یې خرگندی کړی .
دولسی جرگی غونډه چه تر غرمی دمخه
په لسو بڼو او ۴۰ دقیقو په داسی حال کی
چه مؤظف صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی
اودهغه دحکومت غرمی حاضر و دولسی جرگی
درنيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په

دغونډې په اول کښې دولسي جرگې منشي وکيل سيد ميبين شاه امير د نصاب پوره والي او دمجلس اجندا چه دحکومت په کي نلاره د نظريو څرگند و ل وو مجلس ته اعلام کړه.

دقوس ۹ :

دولسي جرگې په عمو مي غونډه کښې نهه تنو وکيلانو د مؤظف حکومت په کي نلار او غږ يو باندي خپلي نظر يي څرگندي کړي. دولسي جرگې غونډه په داسي حال کښې چه مؤظف صدرا عظم بنا غلي نوراحمداعتمادی او دده دحکومت غږي دهغي جرگې په تالار کښې حاضر وو له غږ مي نه پخوا په يولسو بجو دولسي جرگې د رئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر يي شروع او له غږمي نه وروسته دوو بجو او لسو دقيقوپوري يي دوام وکړ .

لومړي دمجلس دنصاب له اعلام نه وروسته دغونډې اجندا دوکيل سيد ميبين شاه اميرله خوا د اعتماد را يي موضوع وپنودل شوه .

دقوس ۱۰ :

لسوتنوو وکيلانو دو لسې جرگې په غونډه کښې چه له غږمي نه مخکښي يولسو بجواو پنځلس دقيقو په داسي حال کښې چه مؤظف صدراعظم بناغلي نوراحمد اعتمادی او دده دمنتخبې کابيني غږي دهغي جرگې په تالارکښې حاضر وو دولسي جرگې درئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر يي شوي وه دمؤظف حکومت په کي نلار اوداعتماددرايې په باره کښې نظر يي څرگندي کړي .

غونډې له غږمي نه وروسته تريوه بجه او پنځه څلويښتو دقيقو پوري دام درلود. لومړي دغونډې اجندا چه داعتماد را يي موضوع وه دولسي جرگې دمنشي وکيل سيد ميبين شاه اميرله خوا اعلام شوه .

دقوس ۱۱ :

ولسي جرگې په تيرو څوار لسوور څوکښې دپناغلي نوراحمد اعتمادی دحکومت پږغږوياندي تراووه څلويښت نيم ساعت بحث او نظري څرگند ولو وروسته وکيلانو داساسي قانون د(۸۹) مادي سره سم دپناغلي نوراحمداعتمادی حکومت ته دخپل اعتماد رأيه ورکړه.

دپناغلي نوراحمد اعتمادی تسک لاره او دکابيني غږي په داسي حال کښې چه دولسي جرگې (۲۰۱) غږي حاضررو د (۱۸۵) موافقو رايو په مطلق اکثريت سره تائيدشو. داعتماد درا يو ورکولو دغونډ ي (۱۶) تنو وکيلانومخالفي

په کي نلار دوکيلانو دنظر يو څرگند ول وو اعلام کړه .

دقوس ۵ :

څوارلسو تنو وکيلانو دولسي جرگې په عمو مي غونډه کښې په داسي حال کښې چه مؤظف صدراعظم بناغلي نوراحمداعتمادی اودکابيني غږي حاضر وو د مؤظف حکومت په کي نلار نظريي ښکاره کړ لي .

غونډه له غږ مي نه مخکښي په لسو بجو او پنځه څلويښتو دقيقو دولسي جرگې د رئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر يي شوي وه او له غږ مي نه وروسته تردو بجو او پنځلس دقيقو پوري يي دوام وکړ . دهغي جرگې منشي وکيل سيد ميبين شاه امير دمجلس اجندا چه د حکومت په کي نلارياندي دوکيلانو نظريو څرگندول وو اعلام کړه .

دقوس ۶ :

دولسي جرگې په عمر مي غونډه کښې اووه لسو تنو وکيلانو د حکومت په کي نلار او غږ يو باندي نظريي څرگندي کړي .

په دهغي غونډه کښې چه دهغي جرگې د رئيس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر يي يي په داسي حال کښې چه مؤظف صدرا عظم بنا غلي نور احمد اعتمادی او دده د حکومت غږي هم حاضر وو او له غږمي نه مخکښي لس نيمو بجو شروع او دغږ مي نه وروسته يوي بجې او پنځو لسو دقيقو پوري يي دوام وکړ اووه لسو تنو وکيلانو د حکومت په کي نلار او غږ يو خپلي ويناوي وکړي .

دمجلس په اول کښې دولسي جرگې منشي وکيل سيد ميبين شاه امير د مجلس اجندا چه بيا هم دحکومت د کي نلار او غږ يو په باره کښې دوکيلانو د نظر يو څرگند و ل وواعلام کړه .

دقوس ۸ :

دولسي جرگې په عمو مي غونډه کښې پنځلس تنو وکيلانو دمؤظف حکومت دکي نلاري په باره کښې نظر يي څرگندي کړي . دغه غونډه چه مؤظف صدراعظم بنا غلي نور احمد اعتمادی او دده دحکومت غږي يو پکښې گډون کړي وو دهغي جرگې د رئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر يي له غږمي نه مخکښي لسو بجو او پنځوس دقيقو شروع او له غږ مي نه وروسته په دوو بجو او لسو دقيقو پای ته ورسیده .

ولسی جرگه

رای ورکړې په دی ډول سره ښاغلی نور احمد اعتمادی دولسی جرگی دوکیانو په سلو کې تر نوی زیاتې را یی د خپل حکومت په طرفدارۍ حاصلې کړې .

ښاغلی نور احمد اعتمادی د خپل حکومت تگ لاره او دکا بیڼی فېرست د عقرب د میاشتې په ۲۶ نیټه ولسی جرگی ته څرگند او معرفی کړې وه .

دقوس ۱۲ :

محترمو وکیانو ! ددغې غونډې په پای ته رسیدو سره دتقنینی دیار لسمی دوری لومړنۍ غونډې پای ته رسیدې . په دغو دوو میاشتینیو غونډې کښی چه دمیزان له دوه ویښتمی څخه تر اوسه پوری یی دوام درلود په دی بریالی شووچه خپلی وظیفی تر یوی اندازه پوری سر ته ورسوو .

دولسی جرگی دروغتیا دچارو جرگه گۍ غونډه وکړه دغور یانو وکیل ښاغلی شاهپور علی زی د رئیس په حیث او داجرستان وکیل ښاغلی عبدالستار ملاخیل د رئیس د نایب اودمرغاب وکیل ښاغلی غلام ربانی شمولزی دمنشی په حیث وټاکل شو .

دوثقو دتدقیق جرگه گۍ کار په خپل وخت سرته ورساوه اود عومی غونډی تصویب یی واخیست نورو جرگه گۍو هم غونډی وکړې او هغه موضوع عگانو یی تر غور لاندی ونیولی چه له دولسمی دوری څخه نیمگړی پاتسوی او شمیر یی دپام لرنی وپدی .

دپښتونستان دچارو جرگه گۍ خپله لمړی غونډه شروع کړه .

دقوس ۱۳ :

ددغو غونډو په شروع کښی خو وړ څی د دایمی رئیس او نورو اداری غړیو انتخاب ونیولی ځکه چه په تیرو دورو کښی دغه انتخابات په لومړنیو غونډو کښی دولسی جرگی دتقنینی دوری له رسمی پراښستل کیدو څخه مخه کیدل .

دولسی جرگی د بودجی او مالی چارو د جرگه گۍ په غونډه کښی دسپ کونودساتنی او څارنی له پاره دجهانی بانک د پنځو ملیونو ډالرو پور په موضوع بحث او خبری وشوی او دیو ملیون او شپږ سوواو پنځه څلو یښتو زرو وړیا مرستی موضوع تا ئید شوه او دعوومی مجلس دغور له پاره دولسی جرگی دارالانشا ته وسپارل شوه همدغه راز دولسی جرگی دشکایتو د اورید لو جرگه گۍ هم دقوس په دیار لسمه نیټه غونډه وکړه او په مربوطو موضوع عگانو یی غور وکړ .

همدغه راز په نوی حکومت دا اعتماد دارایی په څرنگوالی بحث او له ولسی جرگی څخه دحکومت دا اعتماد درایی دغوښتلو جریان اودحکومت په کړنلار باندی بحث په بی صاری ډول اویدشو .

دقوس ۱۴ :

په څو تیرو هغو کښی موښی تجربی سی حاصلی کړی چه په راتلونگی وخت کښی په زمونږ له پاره ډیری گټوری وی دمحترمو وکیانو په نزدغه دزړه له کومی هیله موجوده ده چه دولسی جرگی دغه دوره دخپلی وظیفی دسر ته رسو لو او هغو موادو له پاره

دولسی جرگی دقوانینو دتطبیق دمرأقت جرگه گۍ غونډه وکړه اودجرگه گۍ دداخلی وظیفو دلایحی مسوده یی په اوومادو کښی ترتیب کړه او دعوومی مجلس دتصویب له پاره یی دارالانشاء ته وسپارل .

دقوس ۲۱ :

چه دهغی په اجندا کښی شامل دی یا شامل یږی کونیش وکړی او دهر غونډو په پای کښی او ددیارلسمی دوری په پای کښی دتیری دوری هغه بقایای چه دهیواد له پاره اهمیت لری او هم داچندا نوی فقری حل او فصل کړی او دراتلو نکی دوری له پاره کار نیمگړی پری نه ږدی له همدی کبله په کلکه سره

دولسی جرگی د دیار لسمی تقنینی دوری داو ل کال لومړنۍ غونډی پای ته ورسیدی او دولسی جرگی وکیان دحوت تر ۲۲ نیټی پوری دژمی دقانو نی رخصتی تیروی دولسی جرگی ددیار لسمی دوری د اول کال دلو می نیو غونډو وروستی غونډه سهار دهغی جرگی د رئیس پوهنوال

د افغانستان د ټولو حيا تي چارو دمخوا ز ن
انكشاف په لار كېښي په كار واچوي .

اوس چه دولسي جرگي دقانوني رخصتي
موده را رسيد لي ده موږ او تاسي دپوي ټاكل
شوي مودي له پاره خدای پاماني كوو اوخپلو
انتخابي حوزو ته ستنين وهيله لرم چه د
ملت محترم وكيلان دوطنوالو دغوښتنو او
اړتياو په ارزيا بي كښي دافغانستان دټولو

خلكو دعمومي اړتياوو په نظر كښي نيو لړ
اودهغو دسره رسيدو دعلمي امكانا تو له
مطالعي سره درخصتي له دورې څخه ډيره
استفاده وكړي او دخلكو اړتياوي په ژور فكر
سره مطالعه كړي .

دغه مطالعي زموږ دپار لمانسي فعاليتو
اساس دي په راتلو نكو غونډو كښي چه هيله
لرو په وخت كښي يعني دسپ كال دحوت
دمياشتي په دوه ويستمه نيټه وشي زموږ د
وظيفو دسر ته رسو لو له پاره گټور ثابت
شي په دغه وخت كښي له ټولو محترم مو

وكيانو څخه چه دغونډو په موده كښي بي
خپلي وظيفي دصميميت او همكاري په روحيه
او دكران افغانستان دترقي په هيله عمومي

مجلس او جرگه گيو كښي سر ته رسو لي دي
تشكر كوم او دراتلو نكي ملاقات په هيله
تاسي په مهربان خدای سپار م .

هيله لرم چه په هر وخت كښي داسلام
دمبين دين د اساسا تو او اساسي قانون ته
احترام او د افغانستان دخلكو دترقي او
پرمختگ هيله او د اجتماعي عدالت تامين
زموږ دعمل لار وي .

په پای كښي د خپل ځان او تاسي له پاره
خلكو ته د خدمت په لار كښي د لوی خدای
(ج) توفيق غواړم او د لوی خدای په در بار
كښي دافغانستان دنجيب ملت د نيكم غړي او
سر لوړي او دمعلم ټولو كهمايوني اعليحضرت
دسلامتيا چه ددغه ستر تحول باني اوساتونكي
دي دعا كوم .

د لوی خدای (ج) په نوم دغه غونډه او د
افغانستان دولسي جرگي دتقيني ديارلسمي
دوري لو مړني غونډي پای ته رسو م .

لازم دي چه په ډيرو چارو او دهغو په
طرز العمل كښي له معمول او دمائلو هيوادو
له پار لمانسي تجربو سره سم سليم او مثبت
اصلاحت راوستل شي خو چه دجرگه گيو
او عمومي مجلس دكار طرز او د موضوعگانو
ارتباط او انسجام په چټكتيا او اغيزه ناك
ډول سره وشي .

د افغانستان ولسي جرگه د مخ په ترقي
هيوادو او د افغانستان په شان نوروهيوادو
دپار لمانو څخه فعاله او گټوره او په دي

پريا لي شي چه وطنانو ته ثابت كړي چه
دافغانستان تقينيه قوه دخپلو حقيقي وظيفو
په اجرا كولو كښي ځنډ روانه بولي او دوي

ته سپارل شوي فقری هيواد په اقتصادي
اجتماعي، فرهنگي اوسياسي ژوند كښي دهغو
داهميت له مخي او دلو مړي والي او بيري
له ايجا باتو سره سم په پوره نظم سره حل
او فيصله كړي . هر كله چه ددغو غونډو په

دوره كښي داجرا ثيه قوي مسؤليت نوي
حكومت ته وسپارل شو داعتقاد درايب د
غوښتلو په غونډو كښي چه دنوي حكومت

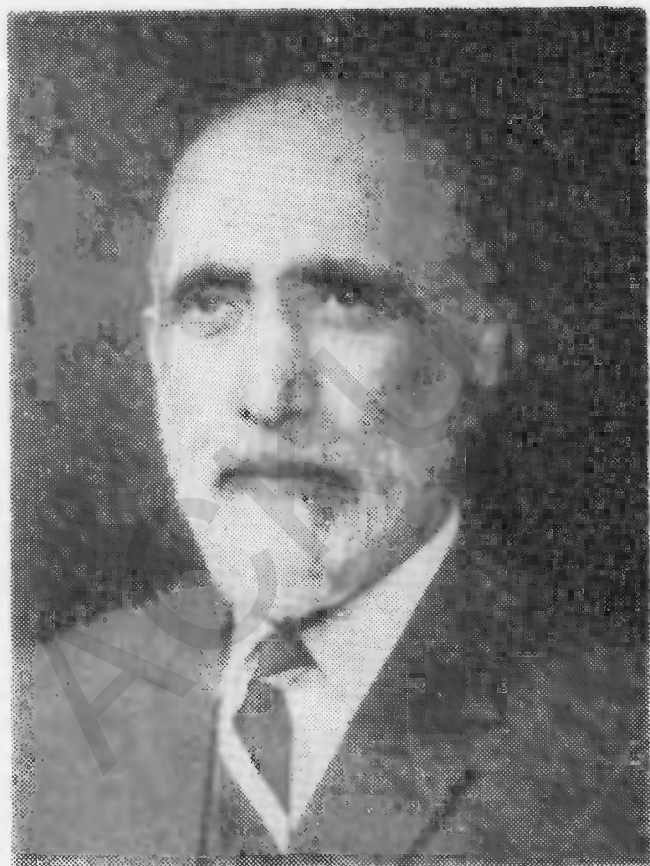
په غړيو او كړنلار باندې بحث پكښي وشو
محترم مو وكيانو موقع پيدا كړه چه دحكومت
وكيانو موقع پيدا كړه چه دحكومت په
كړنلار باندې دبحث په وخت كښي دخلكو

هيلي او آرزو گاني په تفصيل او صراحت
سره څرگندي كړي يقين لرم چه ولسي جرگه
دمعظم ټولو كهمايوني اعليحضرت هغه

قيمتدار ارشادات چه دشوري ددغي تقينيه
دوري دپرانيستلو په وخت كښي بي داجرائيه
اوتقينيه قواو تر منځ همكاري او مرستې په
باره كښي وفرمايل خپل لارښوونكي بولي .

داجرا ثيه او تقينيه قواوو تر منځ همكاري
اوبنو علايقو د پينگېدلو او د مقابل احترام
په باره كښي دنوي حكومت دتصميم څرگندول
لكه چه دحكومت په كړنلار كښي څرگند

شويدی دولسي جرگي دتو چه وړ وگرخيد او
هيله لرم چه د همكاري اوبنو علايقو په
رڼا كښي ولسي جرگه وكړاي شي چه داساسي
قانون او ټولو قوانينو سره سم خپل كوښښونه

دمشرانو دچرگی رئیس سینا تور عبدالهادی داوی

دشوری د دیار لسمی دوری دانتخاباتو نتایج

دمشرانو په جرگه کښی

- دشوری د دیار لسمی دوری دمشرانو جرگی دمنتخبو غړو انتخابات د ۱۳۴۸ هـ ش کال دلور د میاشتې په لومړۍ نیټه د (۱۲۱) گڼه پاچا یی فرمان په اساس د شسوری د انتخاباتو د قانون مطابق او داساسی قانون دخلورم فصل او مندرجاتو په پیروی په ټول افغانستان کښی (دکابل، کندهار او هرات له ښارونو پرته) دسنبلې په څلورمه نیټه شروع او په هغو ونډونو کښی چه درای ورکولو دوه مرکزونه یی لرل د ۱۳۴۸ کال دسنبلې په اتمه ورځ او په هغو ونډونو کښی چه درای ورکولو درې مرکزونه یی لرل د ۱۳۴۸ کال دسنبلې په نولسمه ورځ پای ته ورسیدل .
- دکابل، کندهار او هرات په ښارونو کښی د ۱۴۳۸ کال د ثور دلو مړۍ نیټی د ۱۲۱ گڼی پاچا یی فرمان په اساس دمشرانو جرگی انتخابات دسنبلې په دولسمه ورځ شروع او د ۱۳۴۸ کال د سنبلې د شپاړلسمی ورځی دماښام په اوو بجو پای ته ورسیدل . هغه تکمیلی انتخابات چه د زابل ولایت ددایچویان په حوزه کښی دانتخاباتو دقانون په اساس او دزابل ولایت محکمی دعا مه حقوقو ددویان دحکم په تکیه د دوو نورو ورځو دپاره د مسکن او خاک افغان په مرکز ونو کښی تجویز شوی وو د ۱۳۴۸ کال د میزان د نهمی ورځی د ماښام په اوو بجو پای ته ورسیدل .
- هغه گمان چه د اساسی قانون اودشوری دانتخاباتو د قانون د احکاموپه موجب دسناتور په حیث انتخاب شوی دی ، دادی :**
- ۱ - د کابل ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی عبدالهادی داوی .
 - ۲ - دلوگرولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی غلام سخی .
 - ۳ - دوردکو ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی محمد اسماعیل مایار .
 - ۴ - دپروان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی علی احمد بایانی .
 - ۵ - دکاپیسا ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی عبدالاحد .
 - ۶ - د بامیان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی محمد علی .
 - ۷ - دغزنی ولایت منتخب سنا تور ،
- ۸ - دلغمان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی عبدالواحد .
 - ۹ - دننګرهار ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی سلطان محمد مجددی .
 - ۱۰ - دکونړ ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی عبدالخالق .
 - ۱۱ - دپغلان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی عبدالحفیظ .
 - ۱۲ - دکندز ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی غلام نبی تاشر .
 - ۱۳ - دسمنگان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی باز محمد .
 - ۱۴ - دجوزجان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی محمد شریف .
 - ۱۵ - دتخار ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی حبیب الرحمن ناصری .
 - ۱۶ - دبدخشان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی سید عبدالقیث .
 - ۱۷ - د بلخ ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی محمد ابراهیم .
 - ۱۸ - د فاریاب ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی محمد کریم .
 - ۱۹ - د بادغیس ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی غلام حضرت .
 - ۲۰ - دغور ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی محمد حسین .
 - ۲۱ - دهرات ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی عبدالباقی مجددی .
 - ۲۲ - دنیمروز ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی شیر محمد .
 - ۲۳ - دفراه ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی آقا محمد .
 - ۲۴ - دهیلمند ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی حبیب الله .
 - ۲۵ - دکندهار ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی عبدالرزاق .
 - ۲۶ - دزابل ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی باز محمد .
 - ۲۷ - دارزگان ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی محمد رفیق .
 - ۲۸ - دپکتیا ولایت منتخب سنا تور ، ښاغلی بهرام .

(انتصابي سنا توران)

- ۲۹ - سنا تور مير من حميراء سلجوتي .
- ۳۰ - سنا تور عبدالحميد عزيز .
- ۳۱ - سنا تور عبدالخالق واسمي .
- ۳۲ - سناتور مولوی عبدالوهاب .
- ۳۳ - سناتور دكتور عبدالشکور ولي .
- ۳۴ - سناتور عبدالصمد .
- ۳۵ - سناتور دكتور عبدالوکیل .
- ۳۶ - سنا تور مير من عزيزه گردیزی .
- ۳۷ - سناتور مولوی غلام نبي کاموی .
- ۳۸ - سنا تور دكتور فقير محمد شفاء .
- ۳۹ - سنا تور قيام الدين خادم .
- ۴۰ - سناتور محمد امين خور يا نبي .
- ۴۱ - سنا تور محمد جعفر عسکری .
- ۴۲ - سنا تور سيد داود الحسيني .
- ۴۳ - سنا تور محمد امين يو نسي .
- ۴۴ - سنا تور محمد زمان تره کی .
- ۴۵ - سناتور مير محمد شاه صدقيان .
- ۴۶ - سنا تور محمد علي .
- ۴۷ - سناتور محمد هاشم مجددي .
- ۴۸ - سنا تور مير احمد مولايي .
- ۴۹ - سنا تور ناظر علي جاجوري .
- ۵۰ - سنا تور حاجي محمد خمکنی .

دهيزان ۲۷ :

دمشرانو جرگی په عمو می کښی چسه د مشرانو جرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی په مشرۍ جوړه شوی وه لومړی دمشرانو جرگی درئیس په اشاره سنا تور غلام نبي کاموی دمشرانو جرگی دو همه دوره د قرآن عظیم الشان دخو آیاتو په تلاوت سره پرانستله ور پسی دمشرانو جرگی رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په لاندی ډول وینا وکړه .

بسم الله الرحمن الرحيم :

گرانو ملگرو او محترمو سنا تورانو !

الحمد لله تعالی ولمنه چه دمشرانو جرگی لومړی دوره د اساسی قانون په مطابق چه زمونږ ددیانت پرور او دیمو کراسی پا لو نکی پاچا معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت به توجه په ۴۴ کال کی شروع شوی وه په خیر او عانیت سره پای ته ورسیده او نن ورغ مونږ غواړو چه دو هم قدم واخلو یعنی دو همه دوره شروع کړو کله چه یو ولس دخپل ژوندانه غوښتنی په خپله ټاکی او فیصله کوی دی ته دیمو کراسی وایی خو عالی مقصد او غایه ژر په لاس نه راځی .

زمونږ یو شمیر وگړی شکایت لری چه دیمو کراسی دوی ته څه وکړه او اساسی قانون کو مه تقیصه اصلاح کړه او داسی نور خوکه ښه ژور فکر وکړو کړو هیڅ یوشی

دیمو سپری دښوونی او پوهنی پوره کول آسانه کار نه دی په تیره بیا دیوی ټولنی دښوونی او پوهنی دپوره کولو کار ځینی خلک شته چه دغه دیمو کراسی چه په اساسی قانون کی ورکړی شوی ده کافی نه بولی خو د دوی دا اعتراض دهغه بللی طبقی تراعتراض زیات بیخایه دی .

مونږ دقدرت دتدریجی قانون په حوصله سره باید مشوش نشو په ټینگ عزم او زیاتی هیلی سره باید خپل کونښن ته دوام ورکړو .

نوی سنا تورانو ته ښه راغلی وایم او دین ورځی داصل کار دپروگرام په عملی کولو باندی شروع کړو او دلوی او امتعال خدای څخه دکومک او مرحت هیله کوو د مشرانو جرگی دداخلی وظایفو دلایحی سره سم ترڅو چه دمشرانو جرگی درسمی منشی ټاکل کښی باید دمشرانو جرگی ډیر کشر غړی په موقتی ډول دمنشی گری وظیفه په غاړه واخلي .

وروسته بیا سنا تور داوی دمشرانو جرگی دداخلی وظیفو د اصولنا می په اساس د جوزجان دسنا تور محمد شریف امینی څخه وغوښتل چه په موقتی ډول دمنشی خوکی ونیسی .

سناتور محمد شریف امینی د اصولو سره سم دمنشی خوکی ونیوله او وروسته دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت فرمان چه سنا تور داوی یی دمشرانو جرگی درئیس په حیث انتخاب کړی دی ولوست چه په اوږدو چکچکو سره بدرقه کیده .

وروسته دمشرانو جرگی رئیس سنا تور داوی دمجلس دغړو څخه وغوښتل چه دولایقو د تدقیق دکمیسیون غړی وټاکي او څو کچه غواړی ددی کمیسیون غړی شی خپل ځان دی کاندید کړی .

سنا تور مير محمد شاه صدیقان ، سناتور عبدالخالق واسعی دبلخ سناتور محمدابراهیم سمنگانی ، دتخار سناتور حبيب الرحمن ناصری ، سنا تور قيام الدين خادم ، دهيلمند سناتور حبيب الله هلمند ، دکنذ سنا تور

سناتور عبدالهادی داوی دمشرانو دچر کی رئیس کله چه خپله بیانیه ایراد وی

غلام نبي ، سنا تور محمد جعفر عسکری ، دشم روز سنا تور شېر محمد ، سنا تور غلام حضرت ابراهيمي ، دبادغيس سنا تور سناتور محمد هاشم مجددي ، دهرات سناتور عبدالباقي مجددي ، سنا تور محمدامين خورباني ، داررگان سناتور محمد رفيع دو تايقود کميسيون دياره خانونه کانديد کړه او درايو اتفاق سره دمجلس له خوا ومنل شوه .

په اخر کيښي دمشرانو چرکي د اداري هينته په ټاکلو باندې يو لي خبري وشوي اودافيشل وشنوه چه په راتلونکي مجلس کي دي د اداري غړو دټاکلو دياره سنا تورا ن خپل کانديد مجلس ته وړاندې کي خو ددغو په هکله په پټ ډول رای واخستل شي . ديو بل خبر د مخي دوټايقو د تدقيق کيښو ن ترغر مي وروسته غونډه وکړه او سنا تور ميرمحمدشاه عبدالقيان بي د رئيس په حيث او دتسخار سنا تور حبيب الرحمن ناصر ي درئيس دناټ په حيث او دبادغيس سنا تور غلام حضرت ابراهيمي درايو په اتفاق دکيښو ن دمشي په حيث وټاکل شوه . دوټايقو د تدقيق کيښو ن د ۲۸ وټيکو د جملې شخه ۳۳ وټيکو تر خبري ونيو لي او درايو په اتفاق بي نوموړي وټيقي قانو ني وبللي او هغه بي تائيد او تصديق کړي او نوري پا تي وټيقي چه سمار صي بي در لودي ، ويلي غونډي ته وځنډول شوي .

دميزان ۲۸ :

اميني خانونه کانديد کړي . درايو اخستلو په نتيجه کيښي سنا تور عبدالشکور ولي ۲۱ رای سنا تور محمد شريف اميني ۱۲ رای اوسناتور هلمندی (۱۰) رايبی وگتلی اودری را یسی مستنکف وی چه په دی ترتیب سره سنا تور عبدالشکور ولي دمشرانو جرگی د دو هم نائب په حیث انتخاب شو .

دمشرانو دجرگی دولیقو د تدقیق جرگه کی دسنا تور میر محمد شاه صدیقیا ن په مشرۍ غونډه وکړه اوله غور او خپرنی نه وروسته بی دانتخابی سنا تورانو ولیقی درايو پسه اتفاق تائید او تصدیق کړی او نوری ولیقی تر غور لاندی ونیولی .

دميزان ۲۹ :

دمشرانو جرگی دلو مری منشی دپاره سنا تور محمد امین یونسی او سنا تور غلام حضرت ابراهیمی کانديد شول چه دپښی رایو اخستلو په نتیجه کيښي سنا تور یونسی (۲۹) او سنا تور ابرا هیمی ۱۶ رای واخستلی او سنا تور محمد امین یونسی دمشرانو جرگی دلومری منشی په حیث انتخاب شو .

دمشرانو جرگی دولایقو کمیسیون دسنا تور میر محمد شاه صدیقیا ن په مشرۍ غونډه وکړه او په تر بحث لاندی ولایقو په شاوخوا کی کتنی وکړی او دزیات غور دپاره وبلو غونډی ته ټال شوه .

دميزان ۳۰ :

دمنشی دنا ئب د خوکی دپاره یوازی سنا تور محمد ابرا هم ارزگانی کانديد شو چه په ۲۱ موافقو او ۱۴ مستنکفو رایو سره مشرانو جرگی دمنشی دنا ئب په حیث انتخاب شو .

دمشرانو دجرگی په عمو می غونډه کيښي چه دمشرانو جرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوه دتدقیق دکمیسیون نظریه چه د ۲۸ ولیقو دجملی څخه ۲۵ ولیقی تثبیت کړی وی دمشرانو جرگی د موقتی منشی سنا تور محمد شریف امینی له خوا ولوستل شوه .

دعقرب ۳ :

دمشرانو دجرگی دولایقودتدقیق دجرگه کی په غونډه کی چه دسنا تور میر محمد شاه صدیقیا ن په ریاست شوی وه دلغمان دولا یت دمشرانو جرگی د انتخابانو مربو طی پانی او موضوع تر غور او خپرنی لاندی ونیول شو .

تر هغه وروسته دمشرانو جرگی رئیس سنا تور داوی ، سنا تور انو ته وویل چه د مشرانو جرگی دلو مری نائب او دو هم نائب او همدغه رنگه دمنشی او دهغه د نا ئب د خوکی دنیو لو دپاره که څوک ځان کانديد وی خپل دکانديد یو پانی دی وړاندی کی

دعقرب ۴ :

دمشرانو دجرگی په عمو می غونډه کيښي چه دهغی جرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه داته گونو جرگه گيو غړی درايو په اکثریت د داخلی وظیفو داصو لو په اساس انتخاب شول . دغونډی اجندا چه دجرگه گيو دغړی یوټاکل پکښی شامل ؤ دمشرانو دجرگی دمنشی سنا تور محمد امین له خوا ولوستل شوه .

سنا تور محمد اسمعیل مایار ، سنا تور محمد هاشم مجددی او سنا تور غلام نبی ناش خپل خانونه دمشرانو جرگی دلو مری نائب د خوکی دپاره کانديد کړی او د خپل کانديد یدو پانی بی وسپار لی .

دعقرب ۵ :

دمشرانو دجرگی دولیقو دتدقیق جرگه کی دسنا تور حبیب الرحمن ناصری په مشرۍ غونډه کړی ؤ او دانتخابی سنا تورانو دولیقو په شاو خوا کيښي بی چه معارض بی درلود غور او خپرنه وکړه .

په لومړی رای اخستلو کيښي چه په پټ ډول دسنا تورانو په مخ کيښي وشوه سنا تور مایار (۱۵) رای سنا تور غلام نبی ناش (۱۶) رای او سنا تور مجددی ۱۳ رای گتلی وی او دری رای ممتنی وی . څرنگه چه د سنا تور مایار او سنا تور ناشر رای سره برابر ی وی دو هم ځلی بیا په سری ډول ددغو دوو سنا تورانو تر منځ رای اخستل شروع شول او په نتیجه کيښي سنا تور محمد اسمعیل مایار ۲۶ رای او سنا تور غلام نبی ناش ۱۶ رای وگتلی په دغه ترتیب سنا تور محمد اسمعیل مایار دمشرانو جرگی دلومری نائب په حیث انتخاب شول .

دمشرانو جرگی دجرگه گيو دغړیو پیزندنه:

هغه سنا تورانو چه دمشرانو جرگی په غونډه کيښي درايو په اکثریت دعالمی وزارت دپلان وزارت ، دبودجی ، گهر کا تو انحصارات او صادرات د تفتیش په جرگه گيو

دمشرانو جرگی د دو هم نائب د خوکی دنیولو دپاره سنا تور عبدالشکور ولی ، سنا تور حبیب الله هلمند ، سنا تور محمد شریف

د تخار سناتور ، سناتور حبيب الرحمن ناصرى
د بفلان سنا تور ، سنا تور عبدالحفيظ او
سناتور عبد الخالق واسمى .

**دكانو او صنايعو دوزارت اودكر نى او
اوبولگولو دوزارت دجرگه گمى غمى عبارت
دى له :**

د بادغيس سنا تور ، سناتور غلام حضرت
ابراهيمى ، د بلخ سنا تور ، سنا تور محمد
ابراهيم ارزگاني ، د سمنگان سناتور ، سناتور
باز محمد ، سنا تور محمد زمان
تره كى ، د ارزگان سنا تور ، سنا تور محمد
رفيق نوابى او سنا تور ډاكتر عبدالوكيل .

**دملى دفاع دوزارت ، د فوايد عامى د
وزارت او د قبايلو مستقل رياست د چارو د
جرگه گمى غمى عبارت دى له :**

سناتور مير محمد شاه صديقان ، سناتور
محمد على ، د فراه سناتور ، سنا تور آقا محمد
د نيمروز سناتور ، سناتور شير محمد ، سناتور
مير احمد مولايى او سنا تور محمد جعفر عسكرى .
د شكايتو داوريدلو ، د كار او كارمرو او
اجتماعى چارو ، د جرگه گمى غمى عبارت
دى له :

د ننگرهار سنا تور ، سنا تور سلطان جان
مجددى ، سناتور محمد على ، د فارياب سناتور
سناتور محمد كريم كوهى ، د هرات سنا تور
سناتور عبدالباقى مجددى ، د باميان سنا تور
سناتور محمد على نرگس ، د فراه سنا تور ،
سناتور آقا محمد ، د بدخشان سنا تور ،
سناتور سيد عبدالغياث ، د پكتيا سنا تور ،
سناتور بهرام مهربانى د لوگر سنا تور ،
سناتور غلام سخى احمدزى ، او د غورا ت
سناتور ، سناتور محمد حسين .

د غونډى په پاى كېسى يو شمير سناتورانو
داسى يو پيشنهاد وړاندې كې چه د مشرانو
جرگى د داخلي وظيفو داصو لئا مي د پنځوسمى
مادى په اخر كېسى دى زيات شى چه ټول
سناتوران دى بايد داتو جرگه گيو څخه
په يوه كېسى دى شامل شى چه ديو لې بحث
څخه وروسته تجرېز داسى وشو چه دغه
پيشنهاد داصو لى مراتبو د تيروولو دپاره د
مجلس رئيس ته وړاندې شى .

د عقر پ ٦ :

د مشرانو دجرگى د وټايقو جرگه گمى د
سناتور مير محمد شاه صديقان په مشرۍ
د ښاغلى محمد نبى او ښاغلى باز محمد د

كېسى انتخا پ شول عبارت دى له :

دارزگان سنا تور ، سنا تور محمد رفيق
نوابى ، د لوگر سنا تور ، سنا تور غلام سخى
احمدزى ، سنا تور عبدالحميد عزيز ، سناتور
عبدالشكور ولى ، د كندهز سنا تور ، سنا تور
غلام نبى ناشر ، د بادغيس سنا تور ، سناتور
حاجى غلام حضرت ابراهيمى ، د كاپيسا سناتور
سناتور عبدالاحد ، د پكتيا سنا تور ، سناتور
بهرام مهربانى ، دهيلمند سنا تور ، سنا تور
حبيب الله هيلمند ، سنا تور محمد زمان
تره كى ، د نيمروز سناتور ، سنا تور شير محمد
د كندهار سناتور ، سناتور عبدالرزاق باركزى
د جوزجان سناتور ، سنا تور محمد شريف امينى
د وردك سناتور ، سناتور محمد اسماعيل مايار ،
سناتور قيام الدين خادم ، د غورا ت سنا تور
سناتور محمد حسين ابراهيم زاده .

**د داخله وزارت او د ښارواليو د چارو د
جرگه گمى غمى عبارت دى له :**

د سمنگانو سناتور ، سنا تور باز محمد ،
د بلخ سنا تور ، سنا تور محمد ابراهيم ارزگاني ،
د تخار سناتور ، سناتور حبيب الرحمن ناصرى
د بفلان سناتور ، سنا تور عبدالحفيظ ، سناتور
مير احمد مولايى او سنا تور محمد جعفر عسكرى .
**د خار چه او بين المللى چارو د جرگه گمى
غمى عبارت دى له :**

سناتور عبدالحميد عزيز ، سنا تور
عبدالشكور ولى ، سناتور ميرمن عزيزه گرديزى
سناتور محمد امين خوكيانى ، سناتور محمد امين
يونسى ، سناتور محمد زمان تره كى ، د
كندهز سناتور ، سناتور غلام نبى ناشر ،
د جوزجان سنا تور ، سناتور محمد شريف امينى
د كندهار سناتور ، سناتور عبدالرزاق بالاكرزى .

**د عدليه وزارت د قواينو او سترى محكمى
د جرگه گمى غمى عبارت دى له :**

سناتور غلام نبى كاموى ، سنا تور
مير محمد شاه صديقان ، سنا تور محمد امين
خوكيانى ، د كټرونو سنا تور ، سنا تور مولوى
عبد الخالق صديقى ، د باميان سنا تور ،
سناتور محمد على نرگس ، د هرات سناتور
سناتور عبدالباقى مجددى ، دهيلمند سناتور
سناتور حبيب الله هيلمند ، سنا تور نادرعلى
جاغورى ، او سناتور محمد هاشم مجددى .

**د پوهنى دوزارت ، د اطلاعاتو او كلتور د
وزارت ، د دوغتيا دوزارت او داوالمپيك د
جرگه گمى غمى عبارت دى له :**

سناتور سيد محمد داود الحسينى ،
سناتور ډاكتر فقير محمد شفاء ، سنا تور
ميرمن عزيزه گرديزى ، سناتور عبدالصمد ،

سناتورۍ دوئیغو د دوسیې داراوقو په شاوخوا کبسی چه دزابل ولایت څخه ترتیب شوی دی یولې غور او څیړنی وکړی .

د داخله او ښاروالیو دچارو په جرگه کې کبسی :

سناتور حبیب الله هیلمند درنيس په حیث او سنا تور عبدالحفیظ د منشی په حیث .

دپوهنی دچارو په جرگه کې کبسی :
سناتور داکتر فقیر محمد شفا د رئیس په حیث ، سنا تور عبدالمخالق واسعی درنيس دناائب په حیث .

او سنا تور میر م ن عزیزه گردیزی دمنشی په حیث .

دملی دفاع دچارو په جرگه کې کبسی :
سناتور محمد جعفر عسکری درنيس په حیث ، سنا تور محمد علی د رئیس دناائب په حیث او سنا تور شیر محمد نیمروز دمنشی په حیث .

دمشرانو دجرگې دخارجو چارو دچارو دمنشی انتخاب دجرگه کې راتلو نکی غونډی ته وځنډول شو .

دعقرب ۱۲ :
دمشرانو دجرگې دشکایتو د اوریدلو جرگه کې . دسنا تور عبدالباقي مجددي په مشرۍ د مراجعینو په یو شمیر عریضو غور وکړ په نتیجه کبسی دجرگه کې فیصله دمشرانو د جرگې دارالانشاء ته واستولی شوه .

دپوهنی دچارو په جرگه کې کبسی دسناتور داکتر فقیر محمد شفا په مشرۍ دمربوطو موضوعگانو په شاوخوا کبسی په مقدماتی ډول یولې بحث او خبری اتري وشوی .

دوئیغو دتد قیق په جرگه کې کبسی چه دسناتور میر محمد شاه صدیقیا ن په مشرۍ شوی وه دلغمان والی ښاغلی محمد حسن گردیزی په غونډه کبسی گپون کړی وو اود مشرانو دجرگې د انتخاباتو د مربوطو پایو ددوسیو او د ښاغلی محمد اشرف مشرقی وال عریضو په باره کبسی چه دښاغلی عبدالواحد سره معارض دی چه له هغه ولایت څخه یی دخپلی سنا توری وثیقه حاصله کړیده دجرگه کې دغې یو پوښتنو ته ځوابونه وویل او لیکل شوی پوښتنی یی دځوابونو دبرابرولو په غرض له ځان سره واخیستلی .

دعقرب ۱۳ :
دمشرانو دجرگې دوئیغو دتد قیق جرگه کې

دعقرب ۷ :

دمشرانو دجرگې په عمو می غونډه کبسی چه دهغی جرگې درنيس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه دمجلس منشی سناتور محمد امین یونسی دجرگه گپو اداری لست چه په خپله په جرگه گپو کبسی ترتیب شوی و مجلس ته ولوست او د نوموړولستونو دڅینو قانونی مقرراتو په باره کبسی یو لې بحث او څیړنی وشوی .

دعقرب ۸ :

دمشرانو دجرگې دوئیغو دتد قیق جرگه کې دسنا تور حبیب الرحمن ناصری په مشرۍ غونډه کړی وه اود معارض لرونکو انتخاباتی سناتورانو دوئیغو په باره کبسی یی غور او څیړنه وکړه .

دعقرب ۱۱ :

دمشرانو دجرگې په عمو می غونډه کبسی چه دهغی جرگې درنيس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه وروسته له هغه چه دمشرانو جرگې منشی سنا تور محمد امین یونسی د اورجرگه گپو د اداری هیئت لست مجلس ته ولوست ددغو جرگه گپو درنيسانو ، نایبانو او منشیانو انتخابات درایو په اکثریت تائید شو .

دخارجو او بین المللی چارو په جرگه کې کبسی منتخب رئیس ، نایب رئیس او منشی :
سناتور عبدالحمید عزیز درنيس په حیث، سناتور غلام نبی ناشر درنيس دناائب په حیث، **دشکایتو د اوریدلو په جرگه کې کبسی :**
سناتور عبدالباقي مجددي د رئیس په حیث، سناتور محمد کریم کو هی درنيس دناائب په حیث او سنا تور محمد حسین دمنشی په حیث.

دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه کې کبسی :
سناتور محمد امین خور یانی د رئیس په حیث ، سنا تور محمد شاه صدیقیا ن درنيس دناائب په حیث او سنا تور محمد علی نرگس دمنشی په حیث .

دمالی او بودجی دچارو په جرگه کې کبسی :
سناتور حبیب الله هیلمند د رئیس په حیث سناتور عبدالرزاق بالا کرزی درنيس دناائب

مشرانو جرگه

دسناتور مير محمد شاه صدیقيا ن په مشرۍ غونډه وکړه او د نينا غلي محمد اشرف مشرقی وال د عريضی په باره کښی یی چه دینا غلي عبدالواحد سره چه دلغمان له ولایت څخه یی دخپلی سنا توری وئیکه حاصلسه کړیده خپله فیصله درایو په اکثریت ترتیب او تنظیم کړه .

دشکایتو داوریدلو جرگه کی دسنا تور عبدالباقي مجددي په مشرۍ غونډه کړی او دمرجعینو په یو شمیر عریضو یی غور وکړ اوخپلی فیصلی یی دشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپار لی .

دعقر ب ۱۴ :

دمشرانو جرگی په عمو می غونډه کښی چه دشرانو دجرگی دلو مری نا ئب سنا تور محمد اسمعیل مایار په مشرۍ شوی وه دزابل په ولایت کښی دشرانو دجرگی دانتخاباتو په باره کښی دپخوانی مجلس دخبرو په دوام یولې خبری اتری وشوی او په دی باره کښی ډیری خبری به دشرانو دجرگی په راتلونکی غونډه کښی وشی .

دعقر ب ۲۴ :

دمشرانو دجرگی دعدلی او قوانینو په جرگه کی کښی دسناتور محمد امین خورپانی په مشرۍ دتلفون دقانون لومړی فصل پای ته ورسید . د داخله او ښاروالیو دچارو په جرگه کی کښی دسنا تور میر احمد مولای په مشرۍ د خورا کی شیانو د نرخ او دپروان په کارته کی دجو مات دجوړولو په باره کښی د جرگه کی دغې یو ددوو پیشنهاد به اساس تجویز ونیول شو چه دشنبی په ورځ دقوس په لومړی نیټه دی سر پرست ښاروال د جرگه کی په غونډه کښی گډون وکړی .

دعقر ب ۲۵ :

دمشرانو جرگی په عمو می غونډه کښی چه دشرانو دجرگی درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه د زابل ولایت دمشرانو جرگی دانتخاباتو موضوع تر خبرو او خپرنی لاندی ونیول .

دعقر ب ۲۶ :

دمشرانو دجرگی دشکایتو داوریدلو جرگه کی دسنا تور عبدالباقي مجددي په مشرۍ غونډه وکړه او دمرجعینو په یو شمیر عریضو یی غور وکړ او دجرگه کی فیصلی دشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

دعقر ب ۲۷ :

دمشرانو جرگی دشکایتو نو داوریدلو څخه دسنا توری وئایق یی حاصل کړی دی ددوئایقو دتدقیق دجرگه کی نظریه ولوستله او دجرگه پر هغه باندی اوږدی خبری وشوی خود بحث دوام بللی غونډی ته وځنډیدی .

دعقر ب ۲۰ :

دمشرانو دجرگی دشکا یټو د اوریدلو په وسپارلی .

د افغانستان کالني

دغفر پ ۲۸ :

سناټور عبدالباقي مجددي دوتايقو دتدقيق دجرگه گي دغري ټوپ څخه او سناټور غلام حضرت ابراهيمي دوتايقو دجرگه گي دمنشي گري څخه استعفا وپاندي کړي وه بيله دسناټور ابرا هيمي له غوښتنې څخه نورټول غوښتن ليکو نه درايو په اکثريت تا ئيد شول .

تردغه وروسته دلغمان په ولايت کي د مشرانو جرگي دانتخاباتو موضوع تر بحث لاندې ونيول شوه او تر يولي خپرو وروسته دوتايقو دتدقيق د کيسيو ن د نظريي سره سم دسناټور عبدالواحد انديوال وټيکه په غالب اکثريت تائيد شو له او د ښاغلي محمد اشرف معارضې عريضه داوريډلو وپونه بلل شوه ترهغه وروسته په پروان کښي دمشرانو جرگي دانتخاباتو په هکله دو لايقو دجرگه گي نظريي مجلس ته ولوستل شوي چه تر يو لې خپرو او مباحثو وروسته تجويز ونيول شو چه په دغه موضوع پوري مربوطي پايي دي چاپ شي او سناټورانو ته دي ورکړه شي خو پدي برخه کي زياته کتنه وکړي .

دقوس ۳ :

دمشرانو دجرگي دپو هني ، روغتيا او شکايتو نو د اوريدلو جرگه گيو غونډه وکړه او په مربوطو موضوعگانو باندي يي غور او څيړنه وکړه .
دپو هني او روغتيا جرگه گي چه دسناټور دکتور فقير محمد شفا په مشري غونډه کړي وه دتقليبي درملو او په بازار کښي دهغسي دزياتوالي په باره کښي يو لې خبري وکړي په نتيجه کښي تجويز ونيول شو چه دقوس په لسمة د دوشنبې په ورځ دروغتيا وزارت دپلټني رئيس او د دواگانو دديپو رئيسان تر غرمي دمخه پر لسو بجو دجرگه گي غونډي ته حاضر شي او دجرگه گي دغې وسوالونو ته دي ځواب ووايي .

دقوس ۴ :

دمشرانو دجرگي ددعلي او قوانينو دچارو په جرگه گي کښي چه دسناټور محمد امين خور ياني په مشري يي غونډه کړي وه د تيلفون دقانون او ل او دو هم فصل په دوو غونډو کښي تر غور لاندې ونيو د ځينو مادو په حذف او تعديل سره يي دواړه فصلو ته تائيد کړل .

دمشرانو جرگي په عمومي غونډه کښي چه دهغي جرگي درئيس سناټور عبدالباقي داوي په مشري جوړه شوي وه دزابل په ولايت کښي دمشرانو جرگي دانتخاباتو موضوع تر بحث لاندې ونيول او په نتيجه کښي دراويو په اکثريت تجويز ونيول شو دمخه تردې چه مشرانو جرگه په دي برخه کښي خپله وروستي فيصله صادره کړي ښه په داوي چه دقضائيه قوي سره تماس ونيسي .
ترهغه وروسته دلغمان په ولايت کښي د مشرانو جرگي دانتخاباتو دموضوع په باره کښي دمشرانو جرگي دوتايقو دتدقيق د کيسيو ن نظريات دجرگي دمنشي سناټور محمد امين يونسې له خوا غونډي ته ولوستل شوه او تر يولي خپرو وروسته بحث راتلونکي غونډي ته وځنډول .

دقوس ۱ :

دمشرانو جرگي دداخله او ښارواليو په جرگه گي کښي چه دسناټور مير احمد مولايي په مشري يي غونډه کړي وه سر پرست ښاروال ښاغلي محمد کبير نور سناټور کډون کړي او دخورا کي شيانو د نرخ او د پروان په کار ته کښي دجو مات د ودانولو په باره کښي يي دجرگه گي دغويو پوښتنو ته ځوابونه وويل او ليکل شوي پوښتني يي له ځان سره واخيستلي .
دعدي او قوانينو دچارو په جرگه گي کښي چه دسناټور محمد امين خور ياني په مشري يي غونډه کړي وه دتيلفون دقانون لومړي فصل وکتل شو او په نتيجه کښي تجويز ونيول شو چه دمخابراتو له وزارت څخه دي ليکلي پوښتني وشي .

دقوس ۲ :

دمشرانو دجرگي په عمومي غونډه کي چه دهغي جرگي درئيس سناټور عبدالهادي داوي په مشري جوړه شوي وه دپو شمير سناټورانو غوښتن ليکو نه چه دپو شمير څخه وبلې جرگه گي ته دتبديل اوياداستعفا غوښتنه کړي وه دجرگي دمنشي سناټور محمد امين يونسې له خوا ولوستل شوه چه ددغه غوښتن ليکو نو په اساس سناټور باز محمد دکر هني دجرگي څخه مستعفي او سناټور عبدالرزاق بالا کرزي چه دخارجو او بين المللي چارو دجرگه گي څخه يي خپله تبديلي دشاکياتو د اوريدلو جرگه گي ته غوښتي وه . همدغه رنگه سناټور آقامحمد دملي دفاع دجرگه گي څخه استعفا ودرکړه يي په جرگه گي دشمول غوښتنه کړي وه او

مشرانو جرگه

چه دهفي جرگي درئيس سنا تور عبدالهادي داوي په مشري د اته دير ش تنو سنا تورانو په حضور شوي وه د دوه ويشتونو سنا تورانو دپيشنهاد په اساس د پروا ن په ولايت كښي د مشرانو دجرگي دانتخابا تو په نزا عي موضوع بحث وشو او دهفي په باره كښي رايي واخيستلي شوي چه په نتيجه كښي په دوه ويشتو موافقو ، شپږ و مخالفو او لسو مستنكفورا يو سره د مشرانو دجرگي دوئي قود تدقيق دجرگه كې دغې يو داكتريت نظريه تصديق او تا ئيد شوه .

همدغه راز د مشرانو دجرگي په عمو مي غونډه كښي د مشرانو دجرگي په غي يتوب كښي دمير عبدالكريم معقول او علي احمد باياني تر منځ اختلافي موضوع تر بحث لاندې ونيول شوه په نتيجه كښي يسي د علي احمد باياني د مشرانو دجرگي دغې يتوب وليقه درا يو په اكثريت تا ئيد او تثبيت شوه .

د مشرانو دجرگي دشكا يتو د اوريد لو جرگه كې د سنا تور عبدالبا قي مجددي په مشري غونډه كړې وه او دمراجيعينو په يو شمير عريضو يي غور وكړ او دجرگه كې فيصلې يي د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار لي .

دقوس ۱۵ :

د مشرانو دجرگي دعد لسې او قوانينو جرگه كې د سنا تور محمد امين خوند يا ني په مشري د تيلفون دقانون دريم او څلور م فصل تر بحث لاندې ونيو او په ځينو مادو كښي يي په تعديل سره درا يو په اكثريت تا ئيد او تصويب شول .

دشكا يتو د اوريد لو په جرگه كې كښي د سنا تور عبدالباقي مجددي په مشري د مراجيعينو په يوشمير عريضو غور وشو او دجرگه كې فيصلې د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپارلي شوي .

دقوس ۱۶ :

صدراعظم نېما غلي نور احمد اعتمادي دخپل حكومت له غي يو سره له غر مي نه مخكښي به يوولسو بجو د مشرانو جرگي په غونډه كښي گډون وكړ او د اساسي قانون د (۸۹) مادي په اساس دحكومت كڼنار يي د مشرانو جرگي ته معرفي كړه .

د مشرانو دجرگي غونډه دهفي جرگي درئيس سناتور عبدالهادي داوي په مشري شوي وه او تر يوولسو بجو او پنځوس دقيقو پوري يي دوام در لود .

دشكا يتو داوريد لو په جرگه كې كښي چه د سنا تور عبدالباقي مجددي په مشري يي غونډه كړې وه دمراجيعينو په يو شمير عريضو غور وشو او دجرگه كې فيصلې د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار لي شوي .

دقوس ۹ :

د مشرانو دجرگي په عمو مي غونډه كښي چه دهفي جرگي دلو مري نايب سنا تور محمد اسمعيل مایار په مشري شوي وه د پروا ن په ولايت كښي د مشرانو دجرگي د انتخابا تو د اجرا آتو يا ني د سنا تور محمد امين يونسي له خوا مجلس ته ولوستل شوي او په دي باره كښي بحث له غر مي نه وروسته تر يوي بجي پوري دوام در لود او په پا ي كښي تجويز ونيول شو چه ددغي موضوع بحث دي دنن ور ځي په غونډه كښي چه په اجستنا يي ډول كيږي دوام وكړي .

دقوس ۱۰ :

د مشرانو دجرگي په عمو مي غونډه كښي چه دهفي جرگي دلو مري نايب سنا تور محمد اسمعيل مایار په مشري شوي وه د پروا ن په ولايت كښي د مشرانو دجرگي د انتخابا تو موضوع چه د پروني غونډه يا چنداوه دمنشي سنا تور محمد امين يونسي له خوا مجلس ته اعلام شوه او دهفي په باره كښي بحث له غر مي نه وروسته يوي نيمي بجي پوري دوام در لود .

دقوس ۱۱ :

د مشرانو دجرگي دشكا يتو د اوريد لو د كرهني ، عدلي او قوانينو جرگه كيو غونډه وكړه او په مربوطو موضو عگانو باندي خپره وكسړه .

دشكا يتونو د اوريد لو جرگه كې چه د سناتور عبدالبا قي مجددي په مشري غونډه كړې وه د مراجيعينو پر يو شمير عريضو باندي غور وكړ او دجرگه كې فيصلې د مشرانو د جرگي دارالانشاء ته واستولي شوي .

د كرهني په جرگه كې كې چه د سنا تور غلام حضرت ابرا هيمي په مشري يي غونډه كړې وه دنومووي جرگي دمنشي دټا كلو په باب خبري وشوي .

د عدلي او قوانينو جرگه كې چه د سنا تور محمد امين خوگيايي په مشري يي غونډه كړې وه په مربوطو موضو عگانو يي خبري وكسړي .

دقوس ۱۲ :

د مشرانو دجرگي په عمو مي غونډه كښي

صدر اعظم یشاگلئ نور احمد اعتمادی کلہچہ: خیل حکومت کیرنلار او غیرئ ہمس آئوچوچوکی تہ مورفی کوی

سرہ میاشت

عواید و مصارف سال ۱۳۴۷ ہرگز جمعیت

الف - عواید :

۱۱۴۰۰۰	افغانی	۱ - حق المصروفات
۱۷۸۶۰۱۲۳۱	در	۲ - اعانہ
۳۰۰۲۰۷۹۹	در	۳ - عواید ہفتہ مخصوص و روزجہانی
۱۹۲۴۵	در	سرہ میاشت
۲۴۲۰۹۰۰۰	در	۴ - فروش جنتری و مجلہ
۲۶۴۳۷۶۶۱۸۱	در	۵ - کرایہ تعمیر و غیرہ
۲۸۷۶۰۲۰۷۳	در	۶ - دو فیصد مالیات و یک فیصد محصول گمرک
۵۳۲۴۶۰۰۰	در	۷ - مفاد اسپام و حسابات امانت نامفاد
۲۱۲۰۰۰۰	در	۸ - عواید مراکز صحی
۱۳۶۰۰۰	در	۹ - اعانہ سفارت ہند
۳۰۰۰۰	در	۱۰ - اعانہ شاہدخت شمس بہلوی
۱۳۶۰۰۰	در	۱۱ - مفاد خالص سلسلہ اول السی ۱۳
۵۳۶۰۱۸۰۰۰	در	لاتری جمعیت
۵۸۹۷۷۹۰۰	در	۱۱ - چہل فیصد عواید نمایندگی
۳۹۱۴۶۴۲۱۸۰	در	مجموع عواید

ب : مصارف جمعیت :

۱۴۳۱۰۷۹۴	در	۱ - معاشات و حق الزحمہ ما
		۲ - مصارف عادی ماکولات، سفر، خرچ داخلی، مفروضات، روغنیات، موترو ترمیمات تعمیر وغیرہ
۲۱۱۰۴۹۲۴۳	در	۳ - برای پروژہ جدید مرستون
۱۷۶۰۷۱۳۲۴۰	در	۴ - خریداری خیمہ برای وقایع عاجل
۵۴۳۶۰۰۰	در	۵ - نشانات
۱۷۰۶۹۸۰	در	
۲۱۷۰۷۱۶۲۰۵۷	در	مجموع مصارف

ج : کمک ها :

اول - امداد داخل :

	۱ - قیمت خونیکه برای مریضان بی بضاعت داده شده
افغانی ۵۶۳۴۸۰۰	۲ - قیمت ادویه مریضان بی بضاعت
زر ۱۹۱۳۵۷۵	۳ - اجرت بستر مریضان بی بضاعت
زر ۷۵۲۰۸۰	۴ - قیمت ۴۵۰ متر صحن سفید که به اکبر خان رو غتون کمک شده
زر ۱۱۷۰۰۰۰	۵ - کمک های نقدی به مردم بی بضاعت مرکز
زر ۶۲۲۶۹۸۰۰	۶ - کمک های جنسی کمپل ، دریشی بالا پوش ، بوت وغیره البسه دو خته شده به قیمت
زر ۳۱۹۲۴۰۰۰	۷ - کمک به مردم آسیب دیده سیلاب آق مسجد امام صاحب
زر ۱۱۵۳۹۹۰۰	۸ - خرید تعمیر برای مرستون ننگرهار
زر ۸۵۰۱۸۳۰۰	۹ - کمک به مرستون مرکز : .
زر ۵۸۶۱۶۴۸۰۰	۱ - نقده
	۲ - کمک های جنسی از قبیل کمپل ، دریشی ، بالا پوش ، بوت وغیره البسه به قیمت
زر ۱۹۶۹۶۰۰۰	مجموع کمک های داخلی
زر ۸۰۶۰۸۳۲۵۵	

دوم : کمک به خار ج :

	۱ - به جمعیت شیر و خورشید ایران دو مرتبه :
زر ۱۵۳۳۷۹۴۵۰	خیمه ۴۰۰ با پ به قیمت
زر ۱۲۰۳۰۹۸۲۰	کمپل شش هزار تخته به قیمت
زر ۱۰۰۰۰۰۰۰	سطر نخی پنجاه تخته به قیمت
زر ۲۴۴۸۹۰۰۰	تکه باقی ۲۴ هزار متر
زر ۷۱۹۳۹۲۵۰	ادویه
	۲ - به مجامع صلیب احمر ها در جینوا
زر ۸۶۳۸۶۰۰	هشت هزار فرانک سوئیس معادل
زر ۳۸۸۷۵۶۱۲۰	مجموع کمک های جمعیت به خار ج
زر ۸۰۶۰۸۳۲۵۵	مجموع کمک های جمعیت به داخل
زر ۱۱۹۴۸۳۹۳۷۵	میزان کمک ها
زر ۲۱۷۵۷۱۶۲۵۷	میزان مصارف
زر ۳۳۷۰۵۵۵۶۳۲	مجموع مصارف و کمک ها
زر ۳۹۱۴۶۴۳۶۸۵	اصل عواید جمعیت
زر ۳۳۲۰۵۵۵۶۳۲	مصارف و کمک ها وضع شده
زر ۵۴۴۰۸۷۰۵۳	عواید خالص سال ۱۳۴۷

کمکها فی جمعیت در سال ۱۳۴۷

الف :

فعالیت پولی کلینیک مرکز سره میاشت!

اطفال	اناک	ذکور	تداوی شدگان سرویس های مختلف
۵۰۸۹	۱۵۰۶۴	۳۱۲۱۱	بیجکاری ، سرویس ، وپانسمان شدگان
۱۵۶۸	۱۸۰۱	۱۹۲۹	واکسین شدگان
۲۵۰۲	۳۰۴۶	۱۷۹۶	بستر شدگان
۸	۳۰۹	۳۹۸	

ب :

اطفال	انان	ذکور	مرکز امدادیه اولیه چه بوری :
۵۴۱	۱۲۲	۸۶۸	پانسما ن شدگان
۱۵۹۴	۲۷۶۷	۲۷۵۶	پیچکاری شدگان
۳۴۰	۹	۱۷	مریضان عاجل
۱۹۰	۱۳۰	۵۳	پیچکاری مجانی

ج :

اطفال	انان	ذکور	مرکز امدادیه اولیه کار تد پروا ن :
۹۴۳	۲۳۰	۱۰۶۷	پانسما ن شدگان
۱۵۲۲	۱۱۷۴	۱۷۶۷	پیچکاری شدگان
۱۳	۱	۳۷	واقعات عاجل
۰	۱۳۰	۲۸	رهنمایسی به شفا خانه ها
۴۷۱	۲۱۴	۳۱۸	واکسین شدگان

د : مرکز امدادیه اولیه چمن حضوری :

اطفال	انان	ذکور	پانسما ن شدگان
۱۰۱۷	۲۴۰	۱۴۷۱	پانسما ن شدگان
۳۹۷۷	۲۹۷۱	۵۴۲۱	پیچکاری شدگان
۴۴۰	۹	۴۵۰	مریضان عاجل
۴	۴۰	۱۳۰	احصائیه کسانیکه از ادویه جمعیت مستفید شده اند

ه :

اطفال	انان	ذکور	پولی کلینیک ننگر هار :
۳۵۶۰	۴۶۱	۴۵۳	پانسما ن شدگان
۴۳۹	۵۴۱	۵۶۲	پیچکاری شدگان
۹۰۸	۱۹۴	۲۱۱	واکسین شدگان

موقعیکه از طرف جمعیت افغانی سره میاشت مواد درسی به متعلمین بی بضاعت مکاتب ابتدایی شهر کابل توزیع میگردد

حاصلات سال ۴۷ امریت املاک :

سیر	۹۸۱	گندم امریکایی
زر	۱۲۷۸	گندم وطنی
زر	۱۵۶	جو
زر	۴۴	جوار ی
زر	۴	شاخل
زر	۳۸۴۲	گاه سفید ، گندم و جو
زر	۲۴	بیده خشک
زر	۱۶۱	کسرو
زر	۷۳۲	بادنجان سیاه
زر	۴۰۲	بادنجان رومسی
زر	۲۴۶۲	کچالو
زر	۱۴	پالک
زر	۴۳۱	پسیاز
زر	۳۰۰	سیر
زر	۴	مسرچ تازه
زر	۱۴۰	زردک
زر	۱۸۶	شلفم
زر	۱۵۶	لبلبو
زر	۵۸	زردآلو
زر	۵	آلو بالو

واردات نقدی از املاک مرستون :

پول اجاره باغ انگوری	۱۸۰۰۰ افغانی
قیمت شیدر تیر مایی	۶۰۰ افغانی
قیمت نهال های فرو شده	۳۶۰۵ افغانی

ج - فعالیت های مدیریت تعلیم و تربیه :
به تعداد متعلمین نظر به سال های گذشته تزئید قابل ملاحظه بعمل آمده تعداد متعلمین و متعلمیات سال ۱۳۴۷ بالغ به ۲۱۴ نفر گردیده که از صنف اول الی صنف دوازدهم در مکاتب ابتدا یه ، ثانوی و مسلکی شامل اند .

علاوتاً برای اطفال و کلان سالان نیکه سن قانونی شمویت مکتب را ندارند و یا برای شان زمینه خواندن مکتب مساعد نیست در داخل مرستون کورسهای اکا بر برای باسواد ساخن ایشان بدو سو یه مختلف تاسیس گردیده یکی اکا بر ابتدا یی دو می اکا بر مترو سطح که توسط متعلمین تدریسی مدیریت تعلیم و تربیه تد ریس میشود . به پروگرامهای بدنی متعلمین مذکور نیز توجه شده تیم فنیال باسکتبال ، وزنه برداری جینا سنک و غیره توسعه پیدا کرده است . در پهلوی تمام پروگرام های فوق نقطه قابل ذکر و مهم موضوع کتابخانه داخل مرستون میباشد که متعلمین در ساعات فراغت از کتاب های علمی و تربیوی

فعالیت های مرستون دو سال ۱۳۴۷

سال ۴۷ برای مؤسسه مرستون یکسال نیکو و ثمر بخش به حساب می رود مؤسسه مرستون در سال ۴۷ به پیشرفت های قابل ملاحظه ای نایل گردیده . شروع پروژه جدید مرستون و ساختن یک قسمت از تعمیرات این پروژه از جمله مفیدترین اقدامات برای این

مؤسسه بود . هم چنین امضاء قرار داد امداد غذایی که درین اواخر صورت گرفت بهبود وضع زندگی مشمولین این مؤسسه را تامین خواهد نمود . شعبات این مؤسسه در سال ۱۳۴۷ قرار ذیل فعالیت نموده اند :

الف - امریت خدمات :

در سال ۴۷ یکصد و سی نفر اشخاص مستحق و اطفال بی سرپرست مطابق شرایط مؤسسه جدیداً به مرستون شامل

شده اند . از جمله مشمولین در سال ۴۷ سی و چار نفر طلاب و طلبیات در پرورشگاه شامل شده اند و پنجاه نفر از مؤسسه خارج گردیده است .

در سال ۴۷ به تعداد ۵۲۲ نفر در مرستون شامل بودند که از آن جمله ۱۲ طفل در شیرخوارگاه ، ۲۲۰ نفر در کودکستان ، ۱۳۸ نفر در پرورشگاه دوم و متباقی در داخل مرستون قسمتاً با فامیل های شان زندگی میگردند .

ب - امریت املاک :

امریت املاک در آغاز سال ۴۷ در حدود (۴۰۰۰) اصله نهال در مواضع لازمه غرس

نموده ، کذا ۶۱ جریب زمین جدید آباد و ۲۱ جریب زمین خرابه را قلبه و هموار کاری نموده و گندم در آن زرع نموده است . همچنان ۱۰۷ جریب زمین خاربه برای زراعت آماده

ساخته که قسمتاً گندم در آن زرع شده و قسمتاً در نظر است گندم بهاری در آن زرع شود . در بیست و هشت جریب زمین سبزیجات و ترکاری از طرف اداره املاک کاشته شده است .

سره میاشت

نفر معاون معلم به تعداد ۱۶۸ عدد سا مان
مختلف از قبیل میز ، چوکی ، آلماری وغیره
ساخته است .

۲ - شعبه حجاری :

شعبه حجاری با داشتن هفده نفر شاگرد
به تعداد ۳۹۷ تکه سا مان سنگی از قبیل
غوری ، کاسه های میوه خوری ، موزائیک ،
مجسمه ، گلدانی ، و خاکستر دانی ساخته
است .

۳ - شعبه خیاطی : شعبه خیاطی طی درسال
۴۷ ذریعه ۲۶ نفر شاگرد خویش (۵۴۵۴)
پارچه البسه مختلف طرف ضرورت مرستون
را ساخته است و علاوه بر آن درشعبه خیاطی
مرستون در سال ۴۷ به تعداد ۳۲ پارچه
البسه مختلف النوع برای نمایش نندارتون
جشن ساخته شده است .

۴ - شعبه گلدوزی مرستون توسط ۲۲
نفر شاگرد ۲۲۷ پارچه اقسام روی میزی
پیراهن و دیگر پارچه های گل دوزی و
خامک دوزی ساخته که در نندارتون جشن
قسمت زیاد آن به فروش رسید .

۵ - شعبه بوت دوزی درسال ۴۷ توسط
۲۸ نفر شاگرد ۶۱۳ جوزه انواع بوت های
مردانه زنانه و طفلانه ساخته است .

۶ - شعبه بافت که تازه در سال
۱۳۴۷ در مرستون رویکار آمده و اکثر
کارکنان آنرا اطفال خوردسال تشکیل
میدهند یک تعداد با لشت ها و دستگول
های بافته گی ساخته است که نمونه آن در
ندارتون جشن به معرض نمایش گذاشته
شده بود .

عواید مرستون :

۱ - از درك عواید تیارتر مرستون
۱۷۹۰۰۰۰ افغانی که از آن جمله ۱۱۰۰۰۰
افغانی آن به مصارف تعمیراتیاتر
به مصرف رسیده و متباقی آن به حساب
امانت با مفاد در پشتنی تجار تی بانك
تحویل شده است .

۲ - از درك قیمت فروش ماشین های
بافت مستعمل مبلغ ۵۰۰۰۰۰ افغانی به حساب
امانت با مفاد تحویل شده است .

۳ - از درك امداد از منابع داخلی وخارجی
مبلغ ۱۲۴۵۰۰ افغانی به حساب با مفادبانك
تحویل شده .

مذکور استفاده شایانی برای بلند بردن
سویه علمی و اخلاقی شان می نمایند .
از جمله ۲۱۴ نفر مشمولین امتحان سالانه
سال ۴۷ ، ۱۶۷ نفرشان کامیاب ، ۶ نفر فرار
۵ نفر نسبت مررضی محروم امتحان و ۳۵

نفرشان ناکام مانده اند .

د - فعالیت مدیریت پرورشگاه :

در پرورشگاه اول و دوم (۲۲۰) متعلم
و متعلمه شامل بوده که نسبت به سال
۱۳۴۶ بیست و هفت نفر اضافه میباشند .
از جمله دختران کلانسال بخواجهشوالدین
شان (۱۰) نفر از پرورشگاه خارج و به
آمریت خدمت معرفی شده تا با فامیل
های شان زندگی نمایند و چهار نفر از طلاب
بخواجهش خودشان بعد از تهمید از آقارب
شان از مرستون خارج شده اند . پرورشگاه
توانسته است با کمک و رهنمایی معلمین
داخلی وخارجی در پروگرام های تربیوی
اطفال از قبیل آداب معاشرت طرزحرکات
نظافت و طهارت و دیگر خواص اطفال
کنترول و انتظامی به میان آرد . متعلمین
و متعلمات پرورشگاه مرستون تحت پروگرام
های سیر علمی از سالنگک ، گلپهار ،
پنجشیر و پغمان دیدن نموده اند .

ه - مدیریت صحیه :

تعداد مراجعینکه در پولی کلینیک معاینه
و معالجه شده : ۷۳۲۵ نفر
مریضا نیکه در داخل بستر معالجه شده اند :
۲۹۷ نفر
مریضا نیکه در شفاخانه های مؤسسات
مربوط وزارت صحیه بستر شده اند
۹۷ نفر

مریضا نیکه در اطالقهای شان تحت
رژیم و تداوی قرار گرفته اند ۱۳۲۳۴ نفر
مراجعینکه وقایه ضد کو لرا شده اند

۶۴۵ نفر
وقایه ضد تیتا نوس ، دفتری و سیاهسرفه
۶۴۵ نفر

پانسمان شدگان ۲۳۸۵ نفر
اطفالیکه در شیر خوارگاه تحت رژیم
قرار گرفته اند ۲۲۷۵ نفر

و - مدیریت صنایع :

۱ - شعبه نجاری :

شعبه نجاری مرستون با داشتن ۳۲ نفر
شاگرد تحت نظر یک نفر معلم نجاری و یک

د افغانستان کالسي.

۴ - از درك فروش موتر های سا بقه مبلغ ۴۱۹۸۷۰ افغانی به حساب امانت با مفاد تحویل شده .

۵ - از درك تحصیل باقیات وناخوره اشخاصیکه خارج شده اند ۲۲۰۰۰ افغانی به حساب امانت تحویل شده .

امداد های جنسی که از طرف دوا یسر داخلی و خارجی داده شده حسب ذیل است:

۵ - از طرف سفارت پو لیند در کابل : پای پاك منجی ۲۱۰ متر و ۱۲ سانتی . چوب خار نوع تخته بوزن ۵۶۵ کیلو .

الف - از طرف اداره پروگرام های مواد غذایی ملل متحد :

۱ - گوشت کانسر و شده ۲۴۰۷۷ قطی معادل ۱۲۰ ر ۱۰۴۳۱ کیلو .

۲ - شیر پودری خشک ۵۷۴ خریطه معادل ۱۳۳۳۰۴۰۰۰ کیلو .

۳ - روغن مایع نباتی ۸۶ بیلر معادل ۱۳۳۳۰۵۹۰۰۰ کیلو .

بین ریاست مرستون و اداره موادخوراکه ملل متحد به تاریخ ۲۳ دلو ۴۷ قرار دادی به امضاء رسید که به اساس ان اداره مذکور معادل ۱۳۱۰۰۰۰ دالر مواد غذایی در ظرف سه سال به مرستون معاونت میکند .

۴ - بوره بداخل ۱۶ بوری معادل ۱۷۴۹۴۰۰۰ کیلو .

مواد غذایی که به مرستون داده میشود عبارت است از :

۵ - چای سیاه لپتون دو صندوق معادل ۵۹۰۰۰۰ کیلو .

گندم ۳۰۷ تن .
روغن ۳۱ تن .

شیر ۳۴۰۰۰ تن .

زردی تخم نوع خشک ۴۰۰۰ تن .

گوشت گاو ۳۱۰۰۰ تن .

پنیر ۵۰۰ ر ۱۱ تن .

بوره ۸۰۰۰۰ تن .

چای ۱۰۰۰ تن .

ب - از طرف وزارت جلیله صحیه :

تابلیت های مختلف النوع - ۶۰۶۰۰ دانه .

ادویه بوتلی مختلف النوع - ۱۴۲۷ بوتل .

امپول های مختلف النوع - ۶۶۲ امپول .

ادویه تیوبی مختلف - ۹۷۱ تیوب .

ادویه قطی گکی مختلف - ۱۲۳ قطی .

ادویه ویال ۱۵۰ ویال .

ادویه گرامه ۵۰ کیلو .

فعالیت مرستون در ننگرهار :

در مرستون ننگرهار که جای رهایش برای مشمولین آن کافی نبود در سال ۱۳۴۷ پلان یک تعمیر جدید شامل ۲۶ اطاق مختلف ویک برنده کلان برای کارگاه بافندگی طرح وکار آن آغاز گردید . مصارف این تعمیر از طرف یک عده اشخاص و دوا یسر مرستون ولایت ننگرهار طور کمک پرداخته شده است شعبه بافت مرستون ننگرهار یک مقدار کافی پارچه های مختلف النوع در سال ۱۳۴۷ بافته است .

ج - از طرف اداره کی برمد یکو :

شیر خشک پودری که توسط ریاست روزنتون داده شده ۷۶۴ کیلو و ۲۸۰ گرام

ماشین خیاطی مکمل وفعال امریکا یسی ۲ پایه .

ویتا مین اطفال - ۱۳۲۰۰ تابلیت .

د - از طرف رضا کاران آلمانی :

ماشین خیاطی پایه کی سنگر - یک پایه .

تابلیت های مختلف النوع - ۷۹۰۵۹ دانه .

امپول های مختلف النوع - ۹۲۳۰ امپول .

ادویه بوتلی - ۴۲۹ بوتل .

ادویه قطی گکی - ۱۴ قطی .

شعبات نجاری ، خیاطی ، بوتدوزی نیز در مرستون ننگرهار در نظر گرفته شده همچنان در نظر است محلی برای دیوهای اغذیه الیسه وادویه ساخته شود تا احتیاج مؤسسه مذکور ازین رهگذر رفع گردد .

گوشه ای از کمک های نقدی جمعیت افغانی سره میاشت به دردم آسیب دیده قریه سلطان
بابه علی شیر ولایت بلخ

عواید و مصارف شش ماه اول سال ۱۳۴۸ سره میاشت

الف - عواید جمعیت :

افغانی ۶۶۳۰۱۹۰ - ۴۱	۱ - فیصدی مالیات و محصول گمرک
افغانی ۶۷۱۴۷۸ - ۰۰	۲ - مفاد حساب امانت
افغانی ۱۰۹۱۳۲ - ۰۰	۳ - کرایه تعمیر
افغانی ۲۲۸۸۹ - ۰۰	۴ - عواید مراکز صحی
افغانی ۱۷۳۷۵ - ۰۰	۵ - فروش جنتری
افغانی ۱۶۰۰۰ - ۰۰	۶ - عواید روز جهانی
افغانی ۴۳۱۵ - ۰۰	۷ - اعانه جات مختلف
افغانی ۲۶۰ - ۰۰	۸ - حق عضویت ها
افغانی ۷۴۷۱۶۳۹ - ۰۰	مجموع عواید

ب - مصارف جمعیت :

افغانی ۶۵۷۰۴۸ - ۲۳	۱ - معاشات
افغانی ۲۶۲۹۴ - ۵۰	۲ - حق الزحمه موظفین مراکز صحی
افغانی ۴۲۹۶۹ - ۷۶	۳ - ماکولات
افغانی ۱۶۵۸ - ۰۰	۴ - سفر خرج داخلی
	۵ - سفر خرج خارجی :
افغانی ۲۲۷۹۹۶ - ۰۰	۱ - کرایه طیاره ۱۹۴۶۹ - ۰۰
	۲ - سفر خرج ۳۰۰۰ دالر ۱۳۶۵۰۰ - ۰۰
افغانی ۲۶۴۰ - ۰۰	۶ - ترمیم چوکی ها
افغانی ۱۰۵۸۱ - ۰۰	۷ - البسه بهاری مستخدمین
افغانی ۱۲۶۲۲ - ۸۶	۸ - مصارف متفرقه
افغانی ۶۳۴۲ - ۰۰	۹ - کمک در منطقه جشن
افغانی ۱۷۳۵۹۸ - ۴۰	۱۰ - قرطاسیه و حق الطبع مجله

د افغانستان کالني

- ۶۱ - مصارف روغتيا ت موترها
 ۸۸ - ۲۶۹۹۱ افغاني
- ۱۲ - ترميم وپرزه جات موترها
 ۰۰ - ۱۵۷۸۹ افغاني
- ۱۳ - ترميم تعمير
 ۹۰ - ۱۳۳۲۶ افغاني
- ۱۴ - خريداری ذغال سنگ و محروقات
 ۰۰ - ۱۹۸۶۵ افغاني
- ۱۵ - تفاوت آرد کورون مامورين
 ۰۰ - ۱۷۳۳۷۶ افغاني
- ۱۶ - خريداری ۶۰ باب خيمه
 ۰۰ - ۷۴۴۰۰ افغاني
- مجموع مصارف ۵۳ - ۱۴۸۴۴۹۹ افغاني
- ج - کمک ها :

اول - بداخل مملکت :

- ۱ - اجرت بستر ۲۴ نفر مريض بی بضاعت
 ۰۰ - ۶۶۲۹ افغاني
- ۲ - برای ۴۷ نفر بی بضاعت خون خريداری شده
 ۰۰ - ۴۴۵۰۰ افغاني
- ۳ - برای ۲۲ نفر بی بضاعت ادويه خريداری شده
 ۰۰ - ۵۴۱۳۲ افغاني
- ۴ - کمک به مرستون
 ۰۰ - ۲۶۵۳۰۰۰ افغاني
- ۵ - برای ده نفر معيوبين بايسکل سه عرابه بی توزيع شده
 ۰۰ - ۳۷۸۰۰ افغاني
- ۶ - کمک های مختلفه به هردم
 ۱۶ - ۱۶۸۷۴۹ افغاني

جمعيت افغاني سره مياشت برای متعلمين مکتب قره سلطان بابه علی شير ولايت بلخ
 که صنفهای شان در اثر بارندگی منهدم گودیده خيمه نصب میکند

د افغانستان کالني

دوم - مرکز امداد اوليه ده بوري :			
اطفال	انان	ذکور	تعداد پانسمان شدگان
نفر ۱۵۰۶	۱۵۱۴	۱۱۶۹	پیچکاری شدگان
نفر ۲۹۲۷	۲۳۵۹	۲۶۶۷	واکسین شدگان
نفر ۳۸۹۴	۱۳۶۰	۱۱۵۲	مجموع
نفر ۸۳۲۷	۵۲۳۳	۴۹۸۸	سوم - مرکز کار ته پروان :
نفر ۱۲۴۸	۲۳۵	۱۴۹۹	تعداد پانسمان شدگان
نفر ۲۵۸۰	۲۴۲۹	۱۲۹۲۶	پیچکاری شدگان
نفر ۲۷۱۲	۲۷۴۹	۲۸۵۵	واکسین شدگان
نفر ۶۵۴۰	۵۴۱۳	۱۷۲۸۰	مجموع
چهارم - مرکز چمن حضوری :			
نفر ۲۰۸۷	۴۲۶	۲۹۳۴	تعداد پانسمان شدگان
نفر ۱۰۲۰۳	۵۹۴۳	۱۰۰۰۵	پیچکاری شدگان
نفر ۷۳۵	۸۶۱	۲۰۴۷	واکسین شدگان
نفر ۱۳۰۲۵	۷۲۳۰	۱۴۹۸۶	مجموع
پنجم - نماندگی ننگرهار :			
نفر ۳۲۰	۴۲۱	۳۶۰	تعداد پانسمان شدگان
نفر ۳۳۱	۴۲۷	۳۸۱	پیچکاری شدگان
نفر ۲۲۴	-	-	واکسین شدگان
نفر ۸۷۵	۸۴۸	۷۴۱	مجموع
ششم - شفاخانه امام صاحب :			
نفر ۴۱۷۵	۴۵۵۲	۶۷۸۸	تعداد مریضانیکه تداوی شده اند :
نفر —	۱۹	۴۰	تعداد مریضانیکه شامل بستر شده اند :
نفر ۳۸۴	۲۵۸	۹۶۵	تعداد پیچکاری و پانسمان شدگان :
نفر ۴۹۶	۶۰۲۶	۳۳۳۸	تعداد واکسین شدگان
نفر ۵۰۵۵	۱۰۸۵۵	۱۱۱۳۱	مجموع

علاوه از آنکه به تعداد ۴۴۰ مریض توسط امبولانس به شفاخانه هاو منازل شان حمل داده شده مبلغ ۷۷۴۲ - افغانی اجرت مریضان بی بضاعت از طرف جمعیت افغانی سرهمیاشت به شفاخانه ها پرداخته شده .

همچنان به اندازه ۳۸۵۰ افغانی خون برای یک عده اشخاص مستحق از صحت عامه خریداری شده و مبلغ ۹۹۳۹۲ - افغانی تقدماً برای یک تعداد اشخاص مستحق معاونت شده است .

اداره تبلیغات :

وظیفه این اداره از نگاه تفهیم و تنویر و تشکیل روحیه در مردم بسیار مهم بوده بدین ترتیب که از یکطرف مردم را از اهداف مرام ، خدمات و فعالیت جمعیت مطلع مینماید از جانب دیگر زمینه را برای جلب استعانت مردم خیر پسند میا میسازد . همچنان این اداره به موضوعات و رشته های مختلفه جمعیت روشنی انداخته اهمیت این موسسه عام المنفعه را از نگاه خدمات بشر دوستی بدون مدنظر داشتن هیچ گونه تبعیض خلایقه

همچنان مجله سره میاشت بلا وقفه از طرف این اداره نشر و توزیع گردیده است .

۲ - اداره تبلیغات جمعیت در هر پانزده روز پروگرام رادیویی جمعیت را که بهترین وسیله برای تبلیغ موضوعات جمعیت است از طریق رادیو افغانستان بخش نموده است .

۳ - تبلیغات جمعیت روزجهانی سرهمیاشت و پنجاهمین سالگرد لیک را که مصد ف به ۱۸ تیر بود تحت شعار بین المللی آن که (سره میاشت های جهان خود را برای خدمت فردا آماده می سازد) با همکاری مؤسسات

سره میاشت

دوران وسایل مختلفه تبلیغاتی بصری جمعیت قرار داده شده بود .
۸ - جمعیت افغانی سره میاشت نظر به ارتبای طی که با یکصد وده هیئت و دارای جمعیت های هلال احمر ، صلیب احمر و شیروخورشید سرخ جهان قایم نموده اکثرأ بااعزام هیئت و ارسال مواد تبلیغاتی در نندار تون جمعیت های مذکور سهم گرفته است .

۹ - اداره تبلیغات جمعیت به مناسبت هفته مخصوص سره میاشت یکمقدار پامفلیت و پوستر حاوی اجراءات و فعالیت های هفت ساله جمعیت نشر و توزیع نموده است .

۱۰ - جمعیت افغانی سره میاشت ازمدتی باین طرف آرزو داشت که برای غور و تدقیق موضوعات نشراتی خود یک بورد مشورتی داشته باشد . اخیرأ امریت تبلیغات جمعیت موفق گردید بورد مشورتی مذکور را تشکیل نماید . این بورد که متشکل از یکمده نویسندگان ودانشمندان کشور است ماه یک مراتبه در مرکز جمعیت گرد هم جمع میشوند ودر پیرامون موضوعات تبلیغاتی ونشراتی جمعیت که مفیدیت و مؤثریت آن در هر گوشه وکنار کشور مطابق آرزو و مرام جمعیت باشد غور و تدقیق می نماید .

عرفانی ، فرهنگي ، کلتوری ، سپورتی وسایر مؤسسات ذیعلقه در مرکز وولایات طی محافلی تجلیل واستقبال کرده همچنان نشریه فوق العاده به مناسبت پنجا همین سالگرد لیک شامل پیام های او تانت سرمنشی ملل متحد ، جوسویارسو رئیس گورنر های لیک و هنر یک پیر سکرتر جنرال لیک از طرف اداره جمعیت نشر و طبع شده و در روزمذکور توزیع گردیده است .

۴ - اداره تبلیغات جمعیت نشریه های مختلفه خود را وقتاً فوقتاً بنا بر ارتبای طمطوبوای و نشراتی که با یکصد ودوازده جمعیت های هلال احمر ، صلیب و شیر و خورشید سرخ دارد عنوانی جمعیت های مذکور ارسال نموده است .

۵ - همچنان تلگرام های تسلیت وهمدردی از طریق اداره تبلیغات جمعیت به کشور های متضرر و مصیبت دیده مخابره شده است .
۶ - اداره تبلیغات از برندگان جوایز ممتاز لاتری سلاید ها تهیه نموده تحت عنوان مرد خوشبخت هفته در سینما ها به معرض نمایش قرار داده است .

۷ - یکی از اجراءات عمده اداره تبلیغات تهیه غرفه نمایش در نندار تون پنجاه یکمین جشن استر داد استقلال کشور میباشد که

عواید پنج سلسله لاتری در شش ماه اول سال ۱۳۴۸

سلسله ها	تعداد	قیمت به افغانی	جوایز وغیرمصارف
اول	یکصد هزار	۱۰۰۰٫۰۰۰	۶۰۵۱۹۱۷۶۰ افغانی
دوم	یکصد هزار	۱۰۰۰٫۰۰۰	۵۹۰۳۴۴۸۵ افغانی
سوم	یکصد هزار	۱۰۰۰٫۰۰۰	۶۰۶۲۳۲۷۶۵ افغانی
چهارم	یکصد هزار	۱۰۰۰٫۰۰۰	۵۷۹۹۸۰۷۶۵ افغانی
پنجم	یکصد هزار	۱۰۰۰٫۰۰۰	۶۰۱۲۱۰۰۰ افغانی
مجموع	۵۰۰٫۰۰۰ قطعه	۵۰۰۰٫۰۰۰	۲۹۸۲۹۵۹۷۵ افغانی

مقاد خالص پنج سلسله مذکور :
مقاد خالص سلسله های شش ، هفت وهشت لاتری : ۴۵۰ ، ۱۹۱ ، ۱ افغانی

عواید و مصارف سه ماه سوم سال ۱۳۴۸ جمعیت :

الف عواید :

۱ - اعانه جات داخلی	۵۴۵۴۴۰ افغانی
۲ - مفاد اسبام و حسابات امانت	۱۱۸۶۰۶۰۵۵ افغانی
۳ - عواید هفته مخصوص	۱۱۲۹۸۹۷۵ افغانی
۴ - عواید مراکز صحی	۱۴۳۹۱۰۰ افغانی
۵ - از مدرک محصول گمر کی وغیره	۱۸۷۴۹۲۷۷۳ افغانی
مجموع	۳۱۹۳۸۲۳۴۳ افغانی

د موقعيکه از طرف جمعيت افغاني سره مياشت به محبوسين ولايت کاپيسا البسه تو زريع

ميگردد

ب : مصارفات :

۱ - معاشات مامورين و مستخدمين
۲ - مصارف عادي

افغاني ۳۵۵۹۱۰۷۹
افغاني ۱۵۳۳۹۷۳۳

۳ - اكمال پروژه مرستون و مصارف

يونت سيار
مجموع

افغاني ۸۲۱۵۸۶۱۲۰
افغاني ۸۷۲۵۱۶۹۳۲

ج - کمک ها :

به مرستون :
۱ - نقده
۲ - جنس

افغاني ۱۳۲۵۰۰۰۰

بوت ۱۹۵ جوره

زيرپراهنی ۳۲۰ ٹوب

افغاني ۲۳۹۵۰۰۰

جاکت ۴۰۰ ٹوب

جسراب ۶۰۰ جوره

۳ - قيمت ادويه خريداري شیده برای
مريضان بي بضاعت

افغاني ۸۷۳۰۰۰

۴ - قيمت خونیکه به مريضان بي بضاعت
کمک شده

افغاني ۴۸۰۰۰۰

۵ - قيمت اجرت بيستر

افغاني ۶۰۰۰۰

۶ - معاونت های پولی

افغاني ۱۶۳۲۳۷۸۴

افغاني ۱۰۲۵۱۴۸۷۱۶ مجموع مصارف

دمیر منو ټولنه

تاسیس گردیده است .

در ساحهٔ تعلیم و تربیه :

شیر خوار گاه و کودکتان د میرمنو ټولنه باقبول تعداد بیشتر ی از اطفال در خدمت مادران بوده ولیسه مسلکی دمیرمنو ټولنه در سال ۴۷ چهار مین دوره فارغ التحصیلات خود را در رشته اسپستان سو سیال بجامه تقدیم کرد . اکنون (۸) نفر از فارغ التحصیلات این لیسه در رشته اسپستان سو سیال در خارج مشغول تحصیلات عالی میباشد .

همچنان در نظر است دو نفر دیگر از فارغ التحصیلات این لیسه تحصیلات عالی به خارج اعزام شوند . و در سال تعلیمی ۴۷(۲۴) نفر از لیسه مسلکی دمیرمنو ټولنه فارغ گردیده اند . نظر با همت معلمات مسلکی در کودکتان ها و نیاز مندی شدید درین رشته بر طبق پروگرام مرتبه در سال تعلیمی ۴۸ شعبه تربیهٔ معلمات کودکتان نیز در لیسه مسلکی دمیرمنو ټولنه برای اولین بار در افغانستان افتتاح شد . امید است فارغ التحصیلات این رشته در کودکتان های مرکز ولایات که هر سال به تعداد آن افزوده میشود نقش خود را مؤفانانه ایفاء کنند .

کذا (۱۶۰) نفر از کورسهای تایپ دری و (۱۲۰) نفر از کورسهای تایپ انگلیسی و یک تعداد دیگر از کورس آرایش موی تصدیق نامه گرفته اند .

در ساحه مبارزه با خرافات :

درین باره علاوه از نشر اتیکه توسط مجله ماهانه میرمنو صورت میگردد ، کنفرانس های نیز در زینب ننداری و باغ عمومی نسوان شهرار از طرف مدیریت تنویر افکار دمیرمنو ټولنه دایر گردیده و توجه زنان و دختران را در راه جلوگیری از مسایل خرافی و خلاف عنقنات ملی جلب نموده است .

در ساحهٔ نشرات و تبلیغات :

مجلهٔ میرمنو بصورت ماهوار با قطع و صحافت مناسب حاوی مطالب حقوقی ، تاریخی ، اجتماعی ، صحیحی ، تربیوی ، ادبی

دمیر منو ټولنه طبق اساسنامه خود مسؤول و فراهم نمودن وسایل برای تنویر افکار تعلیم و تربیه صحی و رهنمائی جامعه نسوان برای احراز موفقیت اجتماعی ایشان و معاونت های لازمه برای رسیدن باین مقصوده میباشد . آنچه دمیرمنو ټولنه در ساحه مسؤولیت خود فعالیت میکند عبارت است از :

الف : برای زنانیکه سن شان از مرحلهٔ شمول به مکاتب رسمی گذشته وسایل فراگرفتن تعلیمات عصری را مهیا ساختن .

ب : بحیث یک مرکز تربیهٔ زنها برای بر انداختن رسم و رواجهای مضحک و مزخرف که باعث عنت ملی و دینی موافق نباشد جهد و تبلیغ نمودن .

ج : بانشر کتب ، مجلات ، نمایشهای فلمهای تعلیمی و صحنه های تربیتی با ازدیاد معلومات و تنویر اذهان نسوان پرداختن .

د : برای فارغ التحصیلات مکاتب و مدارس نسوان ساحه کار و وظیفه تجسس نمودن **ه :** بحیث مرکز امداد یه برای طبقه محتاج نسوان مشغولیت و سرگرمی تدارک نمودن و معاونت های افراد خیر اندیش را بطبقهٔ محتاج رساندن .

و : برای احیای صنایع دستی خصوصاً دوخت و بافت ، بذل مجاهدت نمودن وسایل آموزش معلومات مفیده و تدبیر منزل را برای طبقهٔ نسوان تهیه کردن ، همچنان برای تربیه حیاتی ، اجتماعی و حقوقی زنان بذل مجاهدت نمودن .

روی این مکتفیت ها دمیرمنو ټولنه خدمات آتی را انجام داده است :

در ساحه مبارزه با بیسواد ی :

در سال ۴۷ (۲۲) کورس اکابر جدیداً در شهر کابل تاسیس و روز بین المللی سواد با مراسم خاصی تجلیل شد . ده هزار قطعه شعار مبارزه با بیسوادی در کابل و ولایات توسط هیلو کوپتر پخش شده چندین لوحه باشعار های مبارزه با بیسوادی در نقاط مهم شهر نصب گردیده همچنان ۸ کورس دیگر به منظور فوق دایر گردیده که ۱۶۰ نفر مشمولین کورس های مذکور در ماه جوزا فارغ و تصدیق نامه ها اخذ نمودند . علاوه تا یک کورس اکابر در ولایت بامیان

گوشه از امتحانات سواد خوښي تحت رياست والا حضرت ليلىما

غير از كمك هاى انفرادى و عندالضرورت
 زعلا به تعداد (٤٤) نفر از مادران مستحق
 و محتاج به صورت ماهوار از معاونت هاى
 بولى صندوق مادر مستفيد ميگردند .
 كذا در سال ٤٧ بيك مادريكه منزل ويك
 طفلش را در حادثه حريق از دست داده است
 مبلغ ده هزار افغانى معاونت شده . و هم
 بمادرانيكه شو هرانشان را در حادثه سقوط
 طياره بوئينك ٧٢٧ آريانا از دست داده اند
 يك مبلغ نسبتاً كافي كوكم و مساعدت
 شده است . همچنان امداد زمستاني شامل
 مواد ارتزاقى محروقات و غيره از امانه هاى
 جمع آورى شده ، توسط انجمن مير مهرباى
 رضاكار باساس امر و هدايت والا حضرت
 شاهدخت بلقيس به مجرب سات مركز توزيع
 شده است .

كلتورى ، تقريحي ، راپورتاژ هاوداستانهاى
 جالب در چوكات پاليسى معينه نشر شده
 وتوانسته است بيش از پيش بر تعداد
 علاقمندان خود بيفزايد . علاوه از آن سينماى
 زينب نندارى با نمايش فلمهاى مختلف و
 اختصاصى هفته يك بار طور رايگان با طفل
 خدمت مطلوب انجام مى دهد .

تالار زينب نندارى علاوه از نمايش فلم
 هاى تربيتى براى اطفال و زنان براى ايراد
 كنفرانسها ، محافل عرفانى و غيره مرورد
 استفاده قرار گرفته و ميگيرد . چنانچه تجليل
 روز بين المللى سواد روز بين المللى
 سره مياشت ها تجليل روز مادر در همين جا
 صورت گرفته است .

در ساحه كوكم بزنان محتاج :

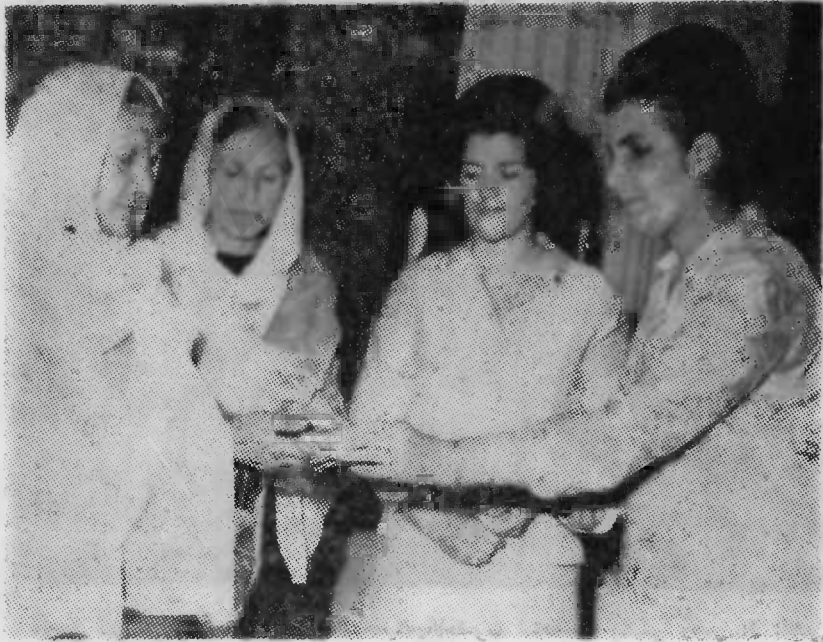
همچنان براى يك تعداد مادران و اطفال
 البسه و براى (٥٠) نفر يك مقدار روغن نباتى
 براى يكصد نفر ادويه و پول نقد توزيع
 و امداد گردیده است .

با تاسيس صندوق مادر و دلچسپى
 مؤسسات واشخاص خير انديش با اين راه
 عام المنفعه ، دمير منو تولنه توفيق يافته
 علاوه از مزدريكه يك تعداد مادران از درك
 اجرت خياطى البسه قرار دادى حاصل
 ميدارند ماهانه يك يك مشت پول . طور مدد
 معاش بمادران محتاج از صندوق مادر كار
 سازى نمايد .

كذا براى يك تعداد مريضان ولايت باميان
 كه مصاب به مرض جزام اند يك مقدار
 لباس و پول نقد توزيع شده و براى شفاخانه
 آن ولايت مقدار ادويه كمك گردیده است .

دمیرنو ټولنه

- ۳۰۰۰ افغانی .
- ۵ - ښاغلی میر محمد نعیم خان یعقوب بی
- ۵۰۰۰ افغانی .
- روز مادر :**
- از عرصه سه سال است روز مادر با مراسمی خاصی در مرکز ولایات کشور طی محافلی تجلیل میشود .
- سو مین سالگروه روز مادر با پیام علیاحضرت ملکه معظمه به تاریخ ۲۴ جوزای ۱۳۴۸ در مرکز ولایات تجلیل گردید .
- والاحضرت شاهدخت بلقیس رئیسه عالی انجمن میرمن های رضاکار اعتبار نامه ها وجوایزی را که از طرف دمیرنو ټولنه برای مادران ممتاز سال تعیین شده بود در آن روز خجسته به آنها توزیع نمودند .
- همچنان علیاحضرت ملکه معظمه عصر روز سه شنبه ۲۷ جوزای ۱۳۴۸ مادران ممتاز سال را در ارگ شاهی به حضور علیاحضرت شان پذیرفتند .
- علیاحضرت ملکه گرامی مادران ممتاز سال را از اینکه اولاد صالح به جامعه تقدیم داشته اند مورد تقدیر قرار دادند و سکه های طلائی اعلیحضرت معظمه همیونی را به آنها
- ۴ - ښاغلی محمد طاهر سرور ی اهدا فرمودند .
- صندوق مادر :**
- ۱ - بانک ملی افغان ۸۶۲۶۳۴ افغانی .
- ۲ - امداد خانمهای کور دیپلو ما تیکه مقیم کابل ۶۰۰۰۰ افغانی .
- ۳ - انجمن خانمهای هندی مقیم کابل ۳۵۰۰۰ افغانی .
- ۴ - اهدایه خانم کیسنگر ۵۰۰۰ مارک .
- ۵ - اهدایه شاهدخت شمس پهلوی ۲۰۰۰ دالر .
- ۶ - اهدایه میرمن اندیراگاندی - صدراعظم هند ۸۰۰۰۰ افغانی .
- کسانیکه برای تجلیل روز مادر در سال ۱۳۴۸ سهم گرفته بودند عبارت اند از :
- ۱ - ښاغلی سید مرتضی رئیس اتاق تجارت کابل ۱۰۰۰۰ افغانی .
- ۲ - ښاغلی محمد شریف رئیس افغان ترانزیت ۷۰۰۰ افغانی .
- ۳ - میرمن رحیمه متعلمه صنف ۱۲ لیسه مسلکی دمیرنو ټولنه ۳۰۰۰ افغانی .
- ۴ - ښاغلی محمد طاهر سرور ی اهدا فرمودند .

علیاحضرت ملکه معظمه موفیکه سکه طلا را به یکتن از مادران ممتاز سال اهدا مینماید

علاوټا در حدود صد نفر از محبو سین به وقفه ها در شش ماه اول سال ۱۳۴۸ ویزیت وپرف مشكلات شان پر داخته شده است .

انجمن میر منهای رضا کار :

انجمن میر منهای رضاکار مانند سایر لهای گذشته تحت ریاست عالیہ والا حضرت شاهدخت بلقیس در جمع آوری اعانه ، دایر کردن محافل به منظور جمع آوری اعانه، توزیع لباس و مواد ارتزاقی برای محتاجان و محبوسات و تهیه یک تعداد بایسکل های سه عراده یی برای معیو بین و تدریس کورس های اکابر و ظایف خود را بنحو مطلوب انجام داده است .

تعداد بایسکل های سه عراده ئی که در ظرف سال ۴۸ به معیو بین کشور داده شده به تعداد نود عراده میرسد . البته این توزیع بایسکل ها ادامه داشته دمیر منو ټولنه در نظر دارد تا به معیو بین ولایات نیز بایسکل های سه عراده ئی توزیع نماید .

در ساحه خدمات اجتماعی :

از آغاز سال ۱۳۴۸ خدمات اجتماعی زیل صورت گرفته است :

به تعداد (۴۴) نفر مادر از صندوق مادر معاش گرفته .
یکتعداد کثیر فامیل ها توسط مددکاران اجتماعی مؤسسه ویزت شده .

همچنان حسب هدایت دو کتورا ن مؤظف یکتعداد اطفال و خانم ها را دیو گرافی و بی . سی . جی شده اند. کذا برای شصت نفر مستحق ادویه داده شده است .

ویزیت های متفرقه جهت رفع مشکلات زنان و کارگران فابریکه های (بتیان بافی)

فیروز و توفیق) بعمل آمده و مشکلات شان حل شده است .

انجمن میر من های رضا کار در حالیکه والا حضرت شاهدخت بلقیس رئیس ان انجمن

تشریف دارند یک تعداد تری سایکل وا به معیو بین توزیع می نمایند

دمیرنو ټولنه

افغانستان در کنفرانس های بین المللی باعزام
نماینده های زنان افغان اشتراک نموده و

در ساحه صنایع دستی دوخت و بافت :

اکثر دعوت های رسمی ممالک دوست را
پذیرفته است .

سوزن دوزی افغانی که همواره از طرف

میر من های ممالک دوست و همجوارحین

مهبانان خار جی مورد تمجید قرار میگردد در
چوکات مدیریت عمومی صنعتی دمیرنو ټولنه

مسافرت شان در افغانستان از دمیرنو ټولنه

ونمایندگی های دمیرنو ټولنه در ولایات
انگشاف بیشتر کرده .

دیدن کرده اکثر آنها عضویت افتخاری این
مؤسسه را قبول کرده اند .

علاوه از آنکه سوزن دوزیهای نقاط مختلف

در طرف سال میر من کیستگر خانم
صدراعظم اتحادی آلمان ، هیئت زنان اتحاد

کشور از قبیل کند هاری، مزاری، غزنی جی ،

شوروی ، والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی

ننگر هاری ، هزاره گی ، کتازی ووردکی

رئیس عالی شیر و خورشید ایران ، لیلایویدا
خانم صدراعظم ایران ، میرمن هاس

در وتیرین دایمی دمیرنو ټولنه قرار داده

شده در غرفه نندار تون بین المللی پنجاهمین

چشن استقلال کشور نیز به معرض نمایش

واستفاده تماشا چیان گذاشته شده بود .

رئیس انجمن زنان انگلستان ، معین وزارت

معارف چکوسلوواکیا ، خانم خوانساری رئیس
انجمن اولیا و مربیان ایران ، میرمن

چنانچه پارچه های سوزن دوزی سال

۱۳۴۷ که به صورت کامل از کلتور مملکت

نمایندگی میکند. در یک محل مناسب گذاشته

شده تا علاقمندان ازین صنعت باستانی کشور

دیدن کنند .

اندیرا گاندی صدراعظم کشور دوست ما هند

از دمیرنو ټولنه بازدید بعمل آورده اند .

همچنان یک هیئت زنان افغانی بریاست میرمن

صالحه فاروق اعتمادی رئیس دمیرنو ټولنه

بنا بدعوت مقامات حکومتی کشور اسلامی

ترکیه و انجمن اولیا و مربیان ایران از ترکیه

و ایران دیدن کرده و با زنان سرشناس آنجا

تبادل افکار نموده اند .

همچنان یک هیئت دو نفری دیگر بنا به

دعوت کمیته زنان اتحاد جماهیر شوروی به

نمایندگی از دمیرنو ټولنه جهت اشتراک در

کانگره فدراسیون دموکراتیک بین المللی

زنان روز ۲۲ جوزا ۱۳۴۸ عازم هلستنگی

شدند .

دوساحه روابط فرهنگی :

یکی از مسائلیکه در طرف بیست سال

اخیر در جهان مورد توجه خاص ملل قرار

گرفته است انگشاف تماس و برقراری

مناسبات بین جمعیت ها و انجمن های زنان

ممالک مختلف است . زیرا تبادل هیأت ها

در راه شناسایی و تحکیم دوستی ملل

مخصوصاً در تنویر افکار مردم و کسب تجارب

اجتماعی و علمی مفید ثابت میشود .

دمیرنو ټولنه نیز مطابق موقف بین المللی

پروگرام انکشافی ملل متحد در افغانستان

متعدده رویهم رفته به تناسب ذیل میتوان گفت : ۲۳ فیصد برای زراعت ، بیست فیصد برای معارف ، بیست فیصد برای انکشاف زیر بنایی ، ۱۷ فیصد برای صحت ، بیست فیصد برای سایر فعالیت های انکشافی .

تخصیصه سال ۱۹۶۹ قسمت اخیرالذکر پروگرام که محدود به ۹۴۵۰۰۰۰ دالر بود از سال ۱۹۷۰ که محدود به مبلغ ۹۷۰۰۰۰ دالر است ، رویهم رفته بین بیست پروژه توزیع گردیده و معاونت فنی را در ساحت های ایداعامه دهاتی ، سیستم متريک ، کار توگرافی ، اداره مامورین ملکی ، مخاپرات ، و صحت احتوا میکند .

قرار راپور منتشره اداره پروگرام انکشافی ملل متحد در کابل تعداد مجموعی پرسونل بین المللی آن موسسه در ماه اسد ۱۳۴۸ به ۱۷۶ نفر میرسید که ۷۰ نفر آنها پرسونل قرار دادی بودند و بکار های پروژه های صندوق وجهی مخصوص ملل متحد در مملکت خدمت میکردند در حالیکه به فعالیت های امداد تخنیکي به تعداد ۴۷ نفر متخصص مصروف بود . قسمت بزرگ معاونتی که بهم رسانده شد شامل تریبه تقریباً ۱۲۰۰ نفر پرسونل افغانی میباشد که دوش بدوش بامتخصصین مذکور کار میکند .

هكذا تا ماه اسد ۱۳۴۸ متجاوز از ۷۲۶ نفر تیمه افغانی پس از فراغ تحصیل در خارج تحت پروگرام ملل متحد و هیئت های اختصاصی آن بوطن بازگشته و ۷۸ نفر هنوز به خارج بودند . انسجام عمومی و تعمیم پروگرام توسط دفتر ملل متحد مقیم کابل چنانچه دارای ده نفر عضو بین المللی ۱۷۲ نفر عضو افغانی است صورت میگيرد . اداره پروگرام انکشافی ملل متحد بداخل عمارات دفتر مرکزی خود دفاتر نماینده گسی های

افغانستان که یکی از دول عضو سابقه دار سازمان ملل متحد میباشد در خلال سالها بکار پروگرام انکشافی این سازمان جهانی سهم فعال و بارزی داشته ، ضمناً به حیث یک مملکت روبانکشاف از معاونت صندوق وجهی مخصوص و پروگرام توسعهی امداد تخنیکي (فلا هر دو باهم مزج و تحت عنوان واحد پروگرام انکشافی ملل متحد یاد میشود) بهره مند بوده و هست .

صندوق وجهی مخصوص از آغاز آن در سال ۱۳۳۸ تا ختم ۱۳۴۸ به شمول کمکهای مصوبه ماه جدی امسال به تعداد شانزده پروژه انکشافی را در مورد افغانستان تصویب نموده که منجمله کار سه پروژه آن در ظرف سال به پایه تکمیل رسیده است . رقم تخصیصه پروژه های متذکره تخمیناً مبلغ ۱۸۰۴۲۴۰۰۱ دالر از طرف صندوق وجهی و سهمیه نقدی و جنسی که حکومت به مقابل آن می پردازد معادل ۱۳۰۸۵۲۰۰۱ دالر میشود . از جمله سرجمع تخصیصات صندوق وجهی مخصوص برای افغانستان ریزش پول در ساحت مختلفه رویهم رفته به تناسب ذیل بوده است : ۴۶ فیصد برای زراعت و آبیاری ، ۳۲ فیصد برای انکشاف زیر بنایی ، ۱۷ فیصد برای معارف ، و پنج فیصد برای ساحت دیگر .

علاوً در خلال همین دوره یعنی از سال ۱۳۳۸ تا ختم سال ۱۳۴۸ از نظر بقیه پروگرام امداد تخنیکي ملل متحد نیز غیر از وجوه مذکور در فوق تخمیناً مبلغ ۹۲۰۲۰۰۰ دالر بقرض مشوره و معاونت فنی در چندین رشته با افغانستان کمک بعمل آمده است که باین ترتیب رقم مجموعی امداد ملل متحد از ۱۳۳۸ تا ختم ۱۳۴۸ در حدود مبلغ ۲۷۰۰۰۰۰ دالر بوده است . ریزش پول را در سرجمع تخصیصه معاونت ملل متحد پروگرام امداد تخنیکي بساحت

سازمان بین المللی کار (آی.ال.او)، سازمان خوراکی و زراعت ملل متحد (اف.ای.او)، سازمان تریبوی علمی و کلتوری ملل متحد (یونسکو)، صندوق اطفال ملل متحد (یونیسف)، اتحادیه بین المللی تیلی گو مونیکا سیون (ای.سی.یو)،

در ماه اسد ۱۳۴۸ اعلان شد که بانک آسیایی درخواست حکومت افغانستان را جهت معاونت تخنیکي بر اساس يك گرانت در ترتیب چار یا پنج پروژه کو چک آبیاری تصویب

نمود. این پلان توسط يك هیئت امداد تخنیکي بانک مذکور ارزیابی و حینیکه با تفصیل جزئیات آن تصویب شد از طرف وزارت زراعت و آبیاری با کمک تیم پروگرام انکشافی ملل متحد به موقع اجراء قسار میگردد.

فکتور مشکلی که در مرحله نهایی امکان آبیاری را تثبیت مینماید و هم برای زندگی در کشوری مانند افغانستان حتمی و ضروری بشمار میرود آب است. در ظرف پنجسال گذشته در دو منطقه امتحانی چاه حفر گردیده

حقایق وار قام هیدرولوژی گرد آورده شده از متود های ژئوفیزیکي استفاده بعمل آمد و یک ورکشاپ جهت ترمیم و نگهداشت عراده جات وسامان تاسیس یافت و موقع مهمی به تربیه آن اتباع افغانی داده شد که در آینده

اعضای ستاف شعبه آبهای زمینی ریاست سروی آب و خاک وزارت زراعت و آبیاری را تشکیل خواهند داد چنانچه شعبه مذکور با رهنا ئی پرسونل بین المللی پروژه تاسیس گردیده است.

نقطه اساسی مهم در ساحه زراعت همانا بهتر ساختن محصولات زمین است به وسیله استفاده از کود کیمیاوی، تطبیق ادویه ضد حشره و امراض نباتی و بکار بردن تخم

زراعتی اصلاح شده درین ساحه یکنفر متخصص از جانب امداد تخنیکي ملل متحد يك عده تجارب وسیعی را از رهگذر تطبیق کود کیمیاوی بر مزارع گندم و پنبه در فصل تابستان

بعمل آورد کذا یکنفر متخصص سروی خاک تحت همین پروژه مشغول جمع آوری نمونه های خاک زراعتی از مناطق پروژه های آبیاری گردیده.

سازمان بین المللی هوا نوردی ملی (ایگاو)، پروگرام غذایی جهان (دبلیو.اف.پی) و مرکز اطلاعات ملل متحد (یو.ان.ای.سی) رانیز جاگزین ساخته و اطاقهای دفتر را بالوازم دفتر ی باختیار آنها قرار داده است.

منظور از تاسیس مرکز اطلاعات ملل متحد خدمت مطبوعاتی در باره ملل متحد و شعبات اختصاصی آن میباشد. این امر بوسیله يك کتابخانه ملل متحد که در آن یکتعداد اسناد و مدارک هیئتهای اختصاصی جمع آوری شده، يك پروگرام منظم هفته وار که از خلال امواج

رادیو افغانستان پخش میشود، و نشر انکشافات قابل ملاحظه در (یو.ان.دی.پی) و هیئتهای اختصاصی در افغانستان و فعالیت های ملل متحد بشکل وسیعتر آن که به مطبوعات محلی میسپارد، انجام میگردد.

دوساحه زراعت و آبیاری :

در سو مین پلان پنجساله افغانستان (۱۳۵۰ - ۱۳۶۰) توجه بیشتر در مورد انکشاف ترانسپورت و مواصلات واز دیاد تولیدات زراعتی و صناعتی بعمل آمده است. روی

این ملحوظ قسمت بیشتر از وجوه پروگرام انکشافی ملل متحد که برای افغانستان تخصیص داده شده است به زراعت وقف میگردد. برای نیل باین هدف یکی از ساحه های عمده و بزرگ آبیاری است که در حال و آینده توجه زیادی درین رشته بعمل میآید.

پروژه صندوق وجهی که هدف آن اجرای سروی در باره امکانات آبیاری در حوزه های دریای هریرود و حصه علیای دریای کابل میباشد در اوایل سال کار سروی آن در ساحات متذکره انجام گردید.

کار سروی امکانات آبیاری در حوزه دریای کندز، خان آباد تحت پروژه دیگر صندوق وجهی ادامه دارد. در حالیکه ضمناً ساختمان های کوچک آبیاری تحت رهنمایی تیم پنج نفری متخصصین امداد تخنیکي نیز مرتباً پیش میرود. تیم مذکور قسملاً از کارهای ساختمانی

صحی حیوانی به تصویب رساند که این امر متوجه بر توسعه فعالیت‌های پروژه مذکور به پیمانۀ وسیعی خواهد بود و به توسط تخصیص

انضمامی مبلغ ۱۰۰ ر ۴۶۶ دالر از طرف صندوق وجهی مخصوص و مصرف معادل ۴۳۸۰۰۰ دالر نقدی و جنسی از طرف دولت افغانستان تمویل میشود.

در ساحة معارف :

از سال ۱۳۳۰ باینظر ف، چینی که فعالیت‌های امداد تخنیکي سازمان تربیوی علمی و کلتوری ملل متحد (یونسکو) در

افغانستان شروع شد، معاونت در یک سلسله مساحات وسیع به شمول کارهای دستی، تعلیم و تربیه تخنیکي، فزیک و سیانس بهمرسانده شده است. بهر حال در چند

سال گذشته مساعی یونسکو متمرکز بر دورشته عمده بود، تربیه معلمین و پلان گذاری عرفانی بهلاوه همین تمرکز مساعی انسجام عمومی امور انکشاف معارف را به پیمانۀ بزرگتر امکان پذیر ساخته است.

در مورد تربیه معلمین ولایات نیز توجه گردیده و این پروژه با آغاز عملیات یک پروگرام انکشاف معارف منطقه و ی (ار.ای.دی.پی) در اوایل سال ۱۹۶۸ شروع گردید که متمرکز بر دو مرکز تجربی

در کند هار و مزار شریف میباشد. همچنان دو دارالمعلمین عالی بر اساس دارالمعلمین عالی کابل که بوسیله پروژه دیگر صندوق وجهی مخصوص معاونت میشود از طرف وزارت معارف در کند هار و مزار شریف تاسیس گردید که توسط مشاورین پروگرام انکشاف معارف منطقه وی (حاضرأ) دو نفر

در کند هار و یکنفر در مزار شریف) معاونت می شوند. کذا یونسکو متقبل گردید برای دوسال دیگر دارالمعلمین عالی کابل را از مساعدت‌های خود مستفید گرداند.

تربیه معلمین ابتدایی ولایات نیز از نظر دور نیست چنانچه اکادمی تربیه معلمین فعلا به تهیه معلمین دارالمعلمین ولایات که تحت صلاحیتش میباشد اهتمام می ورزد. عدۀ بیشتر فارغ التحصیلان اکادمی بعداً به یکی ازین دارالمعلمین در چاریکار، گردیز

سال گذشته آغاز پروگرام کسب و کوبراتیف های زراعتی در افغانستان بود

که تحت پروگرام مبارزه برای آزادی از گرسنگی سازمان خوراکی و زراعت ملل متحد توسط اداره انکشاف بین المللی سویدن

(سید) تمویل میشود. این پروژه در ماه سنبله چارده نفر پرسونل داشته بیشتر به تربیه نفر در رشته تطبیق عملی تخنیک‌های توسعه زراعت، انکشاف کریدت زراعتی

سازمان ولوازم کوپرا تیف های مارکتنگ و تربیه ناظرین کوپرا تیف و تربیه پرسونل بانک زراعتی و صنایع روستائی میسر دازند.

نخستین کورس پروژه مذکور در انستیتوت تربیوی در ماه حمل با اشتراک ۳۵ نفر شاگرد شروع بکار نمود.

نقطه عمده دیگر انکشاف زراعت که در حال حاضر شامل فعالیت‌های پروگرام انکشافی ملل متحد میباشد حفظ الصحه حیوانات و نسلگیری است. یک پروژه جامع صندوق

وجهی مخصوص چنانچه اکنون در سال دوم فعالیت خود است انکشاف خدمات صحی حیوانی و نسلگیری حیوانات را در کشور بوسیله تربیه معاونین داکتر در کابل و قسماً در

مراکز تربیوی مسلکی در فارم حکومتی پروژه ایشان در بغلان توسعه می بخشند. از مکتب معاونین صحت حیوانی در کابل

که از آن یک نفر متخصص رسیدگی می نماید در ماه قوس ۱۳۴۷ به تعداد (۲۷) نفر فارغ التحصیل شدند. فعلا شاملین دوره

جدید مکتب مذکور در حدود (۴۱) نفر میباشد یکی از فعالیت‌های دیگر این پروژه تشکیل و سایر و تسهیلات صحی حیوانی و نسلگیری حیوانات میباشد و در منطقه امتحانی بغلان کندز، تخار و بدخشان در قسمت شستشوی

گوسفند و پروگرام های تطبیق واکسین بالای مواشی و تاسیس کلینیک‌های صحی حیوانی صرف مساعی شده است. شورای اداری پروگرام انکشافی ملل متحد در ماه جدی ۱۳۴۷ درخواستی را دایر بر اعطای معاونت انضمامی باین پروژه جهت تاسیس انستیتوت

تعمیر مجدد و انگشاف گماشته میشود مخصوصاً بکارهای عملی، حفظ و مراقبت

در چند سرک بزرگ منتخبه در سرا سر کشور و تمام سرکهای که بیشتر به آن ضرورت احساس میشود شمرده مستقیماً موظف بوده و همچنان در تشکیل مجدد و تربیه

کارکنان ریاست حفظ و مراقبت شامراهها در وزارت فواید عامه عملاً وظیفه دار خواهند بود. باورود مینیجر موسسه مشاورین متذکره کار عملی در ساحه در ماه سرطان آغاز گردید.

باید گفت که هنوز هم ضرورت به توسعه شبکه سرکهای درجه اول وجود دارد. و یک تیم تراز دادی ملل متحد در حال حاضر بالای

سروی نهائی بعضی حصص پروژه سرک مستقیم کابل، هرات از طریق ولایت مرکزی مشغول فعالیت میباشند. کذا یک تیم دیگر مربوط به امور فواید عامه که تحت پروگرام

امداد تخنیکي مساعدت شده باریاست انکشاف محل در فعالیت اند که بیشتر فعالیت آنها متمرکز بر اعمار پلها و عمارات مراکز پروژه میباشد.

در ساحه هوا نور دی ملکی :

معاونتهای تیم امدادی تخنیکي ایکاو (موسسه هوانوردی بین المللی) که باریاست هوائی ملکی بیشتر سروکار دارد قابل یادآوری است. خصوصاً پیشرفت قابل ملاحظه در ترمیم سامان آلات ساختمان میدان سابقه و فعال گرداندن مجدد ورکشاپ ریاست

هوائی ملکی صورت گرفته. کذا همکاری شش نفر متفحص در قسمت محافظت پرواز و مسایل عمومی هوانوردی قابل ذکر است.

عامل خیلی مهم و با ارزش در انگشاف هوانوردی ملکی داخلی همانا بهتر ساختن

خدمات هواشناسی کشور است. دو نفر متخصص مربوط به پروژه صندوق و جیبی مخصوص ملل متحد که هدفش همکاری برای یک دوره پنج ساله در ساحه انکشاف خدمات هواشناسی افغانستان است وارد

هرات، جلال آباد و کندز که بهر کدام آن یک نفر متخصص مقیم یونسکو معانت مینماید، گماشته میشوند. مصرف مشاورین مذکور که جمعاً به شمول یکتن منسوب به دارالمعلمین کابل شش نفر هستند به حیت جزو کمک یونیسف به پروژه مزبور از طرف یونیسف کار سازی میشود. بر حسب یک پلان عملیات جدید که بهاء فیروزی توسط حکومت افغانستان و یونسکو و یونیسف امضا شد یونیسف در خلال سالهای ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۰ سامان، مواد و مصرف خدمات

متخصصین را به قیمت تقریباً یک میلیون دالر میسر دازد در حالیکه یونسکو به حیت هیئت اجراییه پروژه را اداره نموده و از مجرای پروگرام انگشاف ملل متحد خدمات متخصص را به قیمت ۴۰۰۰۰۰۰ دالر خواهد رساند. به تعداد ۶۴ فیلو شپ دوازده ماهه که وجوه لازمه آن قبلاً تخصیص داده شده

هنوز قابل اعطاء میباشد رشته دیگری که یونسکو به آن مبادرت میورزد پلانگذار معارف است و درین سلسله یک تیم پنج نفره متخصصین به وزارت معارف دایر بر طرح پلان عرفانی و اداره تعلیم و تربیه برودگانستنگ تعلیم و تربیه نسوان و تعلیم اکابر همکاری های قابل وصفی به خرج داده اند.

در ماه اسد بیست و پنج نفر متخصص یونسکو جهت معاونت بانگشاف این رشته شامل کار بودند در حالیکه مقارن باین زمان دوازده نفر اتباع افغانی تحت پروگرام های متنوعه یونسکو در خارج کشور مشغول تحصیل و پنج نفر دیگر بانتظار آغاز پروگرام های درسی خود در خارج بودند.

در ساحه مواصلات :

نظر به اهمیت و ارزشیکه در امور مواصلاتی و شاهراه های کشور داده شده، شورای اداری پروگرام انگشاف ملل متحد به ماه جون آغاز عملیات مقدماتی یک پروژه صندوق و جیبی مخصوص را تصویب نمود که هدف آن تهیه خدمات مشاورتی و تعلیم و تربیه لازم جهت استفاده موثر سامان و موادی میباشد که تحت قرضه پنج میلیون دالری از انجمن انگشاف بین المللی تدارک خواهد شد.

اعضای تیم مشاورین که از طرف هیئت اجراییه پروژه یعنی بانک بین المللی

د افغانستان کالنی

را به یازده نفر میر سانده در حالیکه عده متخصصین بین المللی فعلاً پنج نفر است و دو نفر دیگر بزودی بآنها ملحق خواهند شد .

در ساحهٔ صحت :

سازمان صحتی جهان (دبلیو. ایچ. او) از سال ۱۹۴۹ در افغانستان بفعالیت آغاز کرده است در مرور بیست سال از آن تاریخ ترقیاتی

در یک عده ساحات تحت مساعی حکومت افغانستان و با امداد تخنیکي سازمان صحتی جهان و کمک جنسی صندوق اطفال ملل متحد

(یونیسف) و در سالهای اخیر با کمک پروگرام غذائی جهان ، نصیب کشور گردیده است . در خلال سالها امداد تخنیکي سازمان

صحتی جهان با افغانستان از مدارک مالی خود سازمان تدارک و تمویل گردیده نظر به پروگرام انکشافی ملل متحد از جمله سیزده

پروژه فعال که توسط سازمان صحتی جهان معاونت به آن میشود چندین پروژه غرض انضمام به پروگرام امداد تخنیکي سال ۱۹۶۹ به تصویب رسیده است .

نخستین معاونت بغرض تقویه پروژه مجادله برضد مالاریا صورت گرفت که در سال ۱۹۵۸ به یک پروگرام امحای کامل مالاریا مبدل گردید . در پهلوی امدادسازمان صحتی جهان ، یونیسف نیز تخصیصهای را که سرجمع آن سه ملیون و دو صد و پنجاه هزار دالر میشود در ظرف سالهای ۱۹۵۲ تا ۱۹۶۸ برای کمک با این پروژه به تصویب

رسانده است . معاونت به تعلیم و تربیه نرسپای مردانه در سال ۱۹۵۲ و تعلیم و تربیه نرسپای زنانه در سال ۱۹۵۷ آغاز گردیده و پروگرام تربیه قابلگی نیز عجالتاً

از معاونت سازمان بهره مند میگردد . کذا تحت امداد تخنیکي پروگرام انکشافی ملل متحد خدمات مشاوره نرسنگ توسط چهار نفر متخصص در سال ۱۹۶۹ در رشتههای شامل اداره نرسنگ ، قانون نرسنگ و تأسیس انجمن نرسپا شروع گردیده است . یونیسف تخصیصات تقریباً یکتیم ملیون دالرا بین

کابل گردیده اند .

تهیه سامان آلات به قیمت متجاوز از ربع ملیون دالر تحت این پروژه دارای اهمیت به خصوص میباشد .

به منظور اتصال وار تباط ولایات کشور شرکت هوانوردی باختر که از طیارات کوچک استفاده میکند تأسیس یافت . که توسط

یک پروژه صندوق وجهی مخصوص معاونت میشود چنانچه این امر از طرف سازمان بین المللی هوا نوردی ملکی تحت اجراء قرار میگردد .

پروژه متذکره بشکل مقدما تی در سال ۱۹۶۸ بعملیات آغاز نموده . در ماه جنوری ۱۹۶۹ پروژه را شورای اداری پروگرام

انکشاف ملل متحد با تخصیص ۱۰۰۰ و ۱۰۹۰۰۰ دالر و مصرف متوقعه تقریباً سه و نیم

ملیون دالر از طرف حکومت ، به شمول خرید طیاره جدید ، طور کلی تصویب کرد .

در ساحهٔ مخابرات :

گذشته از رشته مخابرات فیزیکی ، رشته تیلی کومو نیکا سیون یعنی مخابرات رادیویی نیز دارای اهمیت میباشد . مرکز تربیوی مخابرات چنانچه اکنون به سال چهارم معاونت بذریعهٔ یک پروژه صندوق وجهی مخصوص ملل متحد است که توسط اتحادیه بین المللی مخابرات رادیویی اجرا میشود .

کار قیمتداری را به توسط تربیه تخنیکدانهای تیلی کومو نیکا سیون برای خدمت در شعبات پوسته ، تلیفون و تلگراف و به تدریج اشغال وظیفه تدریسی در خود مرکز متذکره ، انجام نموده است .

در اخیر سال ۱۹۶۸ نخستین دو صنف با جمعاً ۲۴ نفر محصل فارغ التحصیل گردیدند و یک عده ۲۴ نفری در اخیر سال ۱۹۶۹ فارغ خواهند شد . منجملهٔ فارغان مذکور ده نفر به حیث کونتر پارت در خود مرکز تربیوی نگهداشته شدند که عده کونتر پارت های داخلی

امار اجم به پروژه های تولیدی مستقیم از سال ۱۹۶۷ پیمد ۷۰۰ نفر عملیه و متعلمین امداد غذائی پروگرام غذائی جهان

رابوسيله پروژه که باز دیاد تولید سه معدن زغال در کرکر، اش پشته و دره صوف

متوجه است در یافت مینمایند. تخصیصات این پروژه جمعاً ۴۹۷۰۰۰ دالر میباشد. مذاکره و مفاهمه راجع به پروژه جهت تهیه

امداد ۲۰۰۰ نفر عملیه تقریباً در شرف اختتام است که در ساختمان فابریکه کود

کیمیای و ستیشن برق در مزار شریف مصروف فعالیت هستند. در ظرف سه سال مصارف پروژه در حدود ۳۰۰ ر ۱۹۱ ر ۲

دالر تخمین گردیده. در ساحه دیگری ۲۰۰۰ کارگر و متعلمین مربوط بریاست انکشاف ولایت بکتیا از سال ۱۹۶۷ باین

طرف از پروگرام سه ساله غذائی جهان استفاده مینمایند. که تخمیناً قیمت آن ۲۰۴۰۰۰ ر ۱۰۰ دالر خواهد بود.

از زمان آغاز فعالیت های امدادی تکنیکی (ای. ال. او) در افغانستان به سال ۱۹۵۳ رشته های صنایع دستی و صنایع کوچک، پلان گذاری قوای بشری، کوپراتیف ها، چرمگری و اداره پرسونل هر کدام از مشوره

و معاونت متخصصین (ای. ال. او) استفاد کرده اند. مساعی حاضره سازمان مذکور متمرکز بر سه ساحه اخیر الذکر میباشد. دو نفر متخصص برای معاونت در انکشاف کوپراتیف ها در ولایت لوگر مشغول فعالیت اند.

تعداد متخصصین فعلاً به پنج نفر میرسد. یک نفر مشاور اداره پرسونل بریاست خدمات ملکی صدارت عظمی مؤظف گردیده

است در حالیکه به وزارت معادن و صنایع و وزارت معارف نیز عند الضرورت خدمت میکنند.

متخصص چرمگری که به پروژه چرمگری

سال ۱۹۴۹ و ۱۹۵۸ بفرض تقویه سرویس های صحی تصویب کرده است. از سال

۱۹۶۳ باینطرف در انکشاف و فعالیتها متنوعه مؤسسه صحت عامه معاونت بعمل آمده است همچنین در یک عده ساحات دیگر به

شمول تعلیم و تربیه طبی در پوهنتون کابل و امحای چیچک و نیز کنترل تولد و کلوز و سرویس های صحی ما در و طفل معاونت رسانده شده است.

امداد غذائی :

فعالیت های پروگرام غذائی جهان در افغانستان در سال ۱۹۶۴ شروع شد و بتاريخ اول اگست ۱۹۶۹ یک پروژه که به ساختمان

بند نغلو مواد غذائی تقدیم می کرد انجام شده شش پروژه در حالی فعالیت بوده و دو پروژه دیگر زیر بحث است.

معاونت در ساحه منابع بشری از سال ۱۹۶۴ باین طرف به مکاتب لیلیه کابل آغاز گردیده است. و یک موافقه نامه نظیر آن به ماه جنوری ۱۹۶۹ جهت معاونت به همین قبیل مکاتب خارج شهر کابل با مضاع رسید.

برای سال ۱۹۶۹ جمعاً ۲۲۰۰۰۰ متعلم از این پروگرام مستفید شدند و رقم مصرف بالاتر از چار ملیون دالر تخصیص داده شده

بود. در ماه جنوری ۱۹۶۹ موافقه نامه به غرض معاونت سه ساله به قیمت ۱۳۱۰۰۰۰ دالر به مؤسسه مرستون امضاء شد. موافقه نامه دیگری هم اکنون در مورد تهیه معاونت به ورتون ها، کلینیکهای مادر و طفل و یک مکتب نرسنگ، مراکز صحی و بولی کلنیک های در سرتاسر افغانستان تحت مذاکره و

مفاهمه قرار دارد که متوقعست در ابتدای سال ۱۹۷۰ بکار شروع کند.

یک پروژه که هدفش معالجه و نیت به ۲۰۰ ر ۳ خانواده ناقصین در وادی هیلند

معاونت به قیمت متجاوز از ۶۲۵۰۰۰ دالر در سه سال است در سال ۱۹۶۹ شروع شد.

د افغانستان کالنی

جاریکار گماشته شده قسماً تجدید نظر بر در حالیکه ترویج سیستم متریک در کابل طرح طبیعی چر مگری و قسماً به فعالیت و سپس در همه ولایات تحت مشوره یک نفر های دامنه دار تر بیوی در مؤسسه صنایع متخصص سازمان انکشاف صنعتی ملل متحد چرم که در سال ۱۹۶۸ تاسیس گردیده کار (یونیدو) اجرا میشود .

میکند . سازمان ملل متحد هیئت اجرائیه پروژه

همکذا متخصصین مذکور با وزارت تجارت صندوق وجهی مخصوص میباشد . که با

نیز به منظور معاونت و مساعدت با وزارت ریاست شهر سازی و خانه سازی معاونت و

موصوفه در راه تاسیس پروگرام سر مایه مینماید . در حال حاضر هفت نفر متخصص

گذاری خصوصی در صنعت چرم رابطه برقرار در ساحات مهندسی ، پلان شهری ،

تحقیقات ساختمانی ، امور اجتماعی و امور نموده است .

برعلاوه فعالیت های فوق ، با (ای.ال.او) حفاظت صحه با آنریاست همکاری مینماید .

اخیراً موافقه بعمل آمده تا تحت این پروژه طبق فیصله قبلی در سال ۱۹۷۰

پروگرام عادی خود معاش و مصرف یک انجام میشود .

نفر متخصص کاشی کاری را که در استالف یکی از پرو بلمهای مهمی که کشور عاجلتاً

اجرائی وظیفه مینماید برای سال ۱۹۶۹ به آن رو برو میباشد قلت چوب دستک است

کار سازی بنماید . و باید مجادله کرد تا یک پروژه صندوق وجهی

گذشته از پروژه های که فوقاً ذکر شد با وزارت زراعت و آبیاری در نمایش و تربیه پرسونل

یکمده بنا حات دیگر نیز از معاونت های پروگرام به مقصد اصلاح جنگل و علفچر معاونت

انکشافی ملل متحد استفاده کرده اند . کنند . در حال حاضر فعالیت های پروژه

با مؤسسه کار تو گرافی افغانستان از سال مذکور متمرکز برزرع چنار در وادی کابل

۱۹۶۰ باینظر ف و به خصوص در سال میباشد و تربیه پرسونل منحصر است

۱۹۶۹ توسط یک نفر متخصص کار تو گرافی بر اعضای انستیتوت ملی چنار وزارت زراعت

و متخصص سروی جیودیزی معاونت بعمل آمد و آبیاری که جدیداً تاسیس گردیده است .

باستانشناسی

مدیریت عمومی باستانشناسی و حفظ آبدات
تاریخی خدمات آتی را انجام داده است :

۲۰ - همچنان اداره باستانشناسی ضمن
اجراآت و فعالیت های خود کمک فوری و
جدی یونسکو را برای حفظ و نگهداری آثار
باستانی افغانستان مطالبه نموده است .
تحقیق در باره دوره کوشانی :

بمنظور شناسایی و معرفی بیشتر دوره
کوشانی ها در افغانستان اخیراً اداره بنام
(مرکز تحقیق و تتبع دوره کوشانی ها در
افغانستان) تاسیس گردیده که حسب

صوابدید مقام وزارت اطلاعات و کلتور
وظایف این مرکز تحقیق بدوش مدیریت
عمومی باستانشناسی و حفظ آبدات تاریخی
محول گردیده است که به اساس آن تحقیق و
تتبع در پیرامون دوره کوشانی ها جریان
دارد .

مرکز تحقیقات دوره کوشانی های
افغانستان برای روشن ساختن تاریخ کوشانی
ها مصمم گردیده وسایل و وسایط علمی ،
تربوی و تحقیقی ، پرسونل فنی ، دانشمندان
و علمای جید را استخدام نماید . مرکز
تحقیقات مذکور نه تنها آرت دوره کوشانی
ها را مورد مطالعه قرار خواهد داد بلکه
در نظر است در باره آرت گند هار را نیز
مطالعه شده مرکز تحقیقات دوره کوشانی
ها دارای شعبه تدقیق و مطالعات بوده که
تالخال دوره کوشانی ها را از نظر آرت
باستانشناسی و مسکوکات مطالعه و تحقیق
نموده از جانب دیگر ارتباط تحقیق خود را
با چار مرکز مهم یعنی اتحاد شوروی ، ایران
پاکستان و هند قایم کرده است ضمناً با دول متذکره
همکاری های علمی داشته از یک طرف
مواد لازمه مربوط به تاریخ و ثقافت افغانستان
را بدسترس ایشان گذاشته و از طرف دیگر
خواهان همکاری آنها در ترتیب و فراهم
آوری مواد گردیده است .

سروی مناطق شمالی :

برای سروی و حفاریات مناطق شمالی
افغانستان خصوصاً حوزه دریای پنج و آمو
دریا بتاریخ ۱۲ عقرب ۴۸ پروتو کولبین
مدیریت عمومی باستانشناسی و حفظ آبدات
تاریخی افغانستان و اکادمی ساینس اتحاد
شوروی در مرکز وزارت اطلاعات و کلتور
بامضاء رسید . به موجب این پروتو کول
آثار یکه با اثر احداث و اعمار بند های متعدد

۱ - تاسیس مرکز کوشانی ها در
افغانستان .

۲ - تشریح علمی مکمل موزیم قند هار .

۳ - حفظ و ترمیم مختلف تپه شتر هده با
پوشش مجدد آن .

۴ - ترتیب و تنظیم موزیم کاپیسا .

۵ - مراقبت و حفاظت مجسمه ۳۵ متری
بامیان قبل از آغاز کار پروژه آن توسط
هیأت هندی و افغانی .

۶ - تهیه وسایل و وسایط برای امور
حفاریات و نقشه کشی آبده ها در ساحه های
مختلف کشور .

۷ - حفظ و نگهداری رواق خواجه عبدالله
انصار با مقبره گوهر شاد بیگم در هرات .

۸ - ترتیب و تنظیم آثار منقول تپه شتر
هده در موزیم ننگر هار .

۹ - نشر مضامین متعدد برای معرفی حوزه
های باستانی کشور در داخل و خارج .

۱۰ - بررسی از امور حفاریات متخصصین
خارجی در ساحات مختلف کشور .

۱۱ - تشریح و ارائه معلومات در باره
آثار باستانی و موجودیت آنها در نقاط
مختلف کشور غرض آشنایی سیاحین و اتباع
خارجی .

۱۲ - تهیه آلبوم از آبدات تاریخی دوره
اسلامی مخصوصاً دوره تیموری .

۱۳ - استخدام هیئت های فنی تحت
پرورگام یونسکو برای ترمیم و حفظ آبدات
باستانی افغانستان .

۱۴ - نمایش آثار باستانی تپه شتر هده
در غرفه جشن .

۱۵ - حفاریات در خم زرگر کاپیسا ، ده
میر سرای خواجه ، تپه هده و کاوش موقتی
در تپه باغ آسیا ب پای منار .

۱۶ - اعزام هیئت های فنی به خارج
برای مزید معلومات در رشته باستانشناسی
و مهندسی .

۱۷ - نشر و چاپ تکت های ادخال برای
بازدید از حوزه حفاریات تپه شتر هده .

۱۸ - ترمیم و حفظ آبدات باستانی باغ
بابر شاه .

۱۹ - سروی و کاوش موقتی در تپه وزیر آباد
پلخمری توسط هیئت های فنی .

پوست گاو شاید قریب بدوره اسلامى باشد . کده وخواجه سیا پوش مربوط به دوره اسلام ، قلعه چل بر چک با برج گنده دوره پیش از اسلام را احتوا میکند وقلعه های چى گینى متعلق بدوره اسلام است .

تپه سر دار غزنی :

بائر کاوش و تحقیقات باستانشناسی هیئت اینالوی تحت اداره دوکتور تدی باستانشناس اینالوی در تپه سر دار غزنی یک سلسله آثار وستو په های بودایی که هر کدام آن به نقاط مختلف تپه مذکور قرار داشت کشف گردیده که آثار تاریخی مذکور نمایند گی از عصر زمان ادوار بودایی مینما ید . همچنان

برق بالای در پای پنج وآمو بدست میا یداز افتخارات باستانی افغانستان بوده و همه آن متعلق بدولت شاهى افغانستان میباشد امتیاز عکاسی و فلمبرداری ونشر فوتوها ومضامین مربوط به حوزه هایمذکره به اکادمی ساینس اتحاد شوروی داده شده است .

هیئت مختلط اکادمی ساینس اتحادشوروی ومدیریت عمومی باستانشناسی برای تحقیقات ابتدایی از منطلق ذیل دیدن نموده اند .

- ۱ - اشک تپه .
- ۲ - تپه کلان (شمال شرق شیرغان) .
- ۳ - تپه چل مرد (نزدیکی قشلاق قزلایاق) .
- ۴ - طلا تپه .

ولایت نیمروز :

درسال جاری یک هیئت باستانشناسی آلمانی تحت ریاست دوکتور کلاوس فیشر از مناطق مختلف ولایت نیمروز(میستان) سروی علمی بعمل آوردند که قرار است سال آینده به یک حفاریت مکمل در بعضی از مناطق آنولایت دست بزنند هیئت آلمانی تحت رهنمائی دوکتور فیشر اولین سروی باستانشناسی خود را در منطقه بین حوزه کده (شمال شرقی ولایت نیمروز) ومسیر حوزه کانال زرگان وزورگان که باسم پوست گاو مشهور است شروع نمودند بعداً هیئت مذکور سروی علمی خود را با استفاده از نقشه های رهبری شده وعکس

هیئت مذکور ضمن کشف یکتعداد مجسمه های بودایی وستو په هاییکه فورم وساختمان جداگانه دارند موفق به کشف یک مجسمه زنی که از گل پخته ساخته شده گردیده اند دست ها وپا های مجسمه مذکور از بین رفته وتنها تنه آن باقی مانده است . هکذا هیئت مذکور از اعماق مختلف تپه سر دار بعضی آثار گلی از قبیل کوزه چه وغیره آثاریکه قسماً دارای رنگ خاکی وبعضی آنها دارای رنگ سرخ مایل به نسواری میباشد به دست آورده اند .

ولایت میمنه وولسوالی بلچراغ :

بائر در خواست پرو فیسور لویی دو بری وهیئت انسانشناسی موزیم تاریخ طبیعی آمریکا در افغانستان و موافقه مدیریت عمومی باستانشناسی ، سروی وحفریات ابتدا در در مناطق شمال افغانستان مخصوصاً در ولایات میمنه صورت گرفت که هدف این سروی وکاوش وانمود ساختن دوره های قبل تاریخ میباشد ، هیئت امریکایی لویی دو بری اولین بازدید و سروی خود را از غار لولی که در آنجا بعضی آثار دوره های قبل تاریخ موجود بود شروع نمودند . هیئت مذکور سمج لولی را که واقع تخت زانغان میباشد باندازه دو نیم در شانزده متر دسته بندی نموده که بائر سندناژ ناحیه جنوب سمج مذکور هویدا و دو سوراخ دیگر هم بدست آمده که در نتیجه بعد از کاوش بعق شخصت ساتنی بعضی سنگ های عادی ویک تعداد تیکر های دو پارچه یی لهاب دار که متعلق بدوره های اسلامی میباشد بدست آمده علاوه یکتعداد موره ها که بعضی آنها از سنگ کورتس ساخته شده با چند پارچه تیکر غیر منقوش ، استخوان والا شت انسان وسنگ چقماق بدست آمد که قرار نظریات پروفیسور

های که توسط طیاره عکس برداری شده در مناطق مختلف ولسوالی نیمروز چون کده ، خواجه سیا پوش ، قلعه شوال ، زیارت امیران صاحب ، برج گنده و منطقه بین زیارت امیران صاحب ولسوالی نیمروز که باسم چى گینى مسمی است شروع نمود از بعضی خرابه های تاریخی باستانی این حوزه ها عکس برداری نمودند و یکتعداد تیکر های (گلاسیرد) شده وساده را برای تحقیقات مزید دوره های تاریخی جمع آوری نمودند . گرچه مدت این سروی کوتاه بود اما تحقیقات جالبی که زاستی جنبه علمی و تحقیقی را به خود گرفته است عبارات از سروی حوزه آبدی های تاریخی بین شخصت کیلو متری ولایت نیمروز وحوزه چى گینى میباشد که مسمی به قلعه زنگار ، قلعه بی بی ومنطقه چل بر چک است . بقرار نظریات دوکتور فیشر چل برچک پدیده شهبکاری از نظر معماری پیش از دوره اسلام ویا اوایل دوره اسلام میباشد این آبدی ها وقلعه ها در بین تپه ها مدفون بوده وبعضی آنها نیمه واضح است . دوکتور فیشر از نظر دوره های تاریخی (اسلام وپیش از اسلام) مناطق مذکور را چنین تعریف میکند:

باستانشناسی

ویناغلی ب ، ب لال رئیس باستانشناسی جمهوری هند باامضاء رسید تا به موجب این موافقت نامه بیکر های ۳۵ و ۵۳ متری بامیان را از خطر وحوادث طبیعی که هر آن بت های مذکور را تهدید میکند در مدت پنج سال حفظ نمایند کار پروژه مذکور در سال ۴۸ با لای مجسمه ۳۵ متری شروع گردید وقرار است تا اخیر سال پنجم قرار داد فوق بت های مذکور با بعضی از مغاره های بودایی بامیان حفظ شود . کار حفاظت مجسمه ها و مغاره ها توسط هیئت تریم کار آن هندی وافغانی شروع شده که نتیجه کارشان قناعت بخش خوانده شده است .

تپه شتر هده :

تپه شتر هده در يك فاصله هشت کیلو متری شهر جلال آباد در ناحیه اینکبه بنام هده یاد می شود قرار دارد . در سال های اخیر ناحیه مذکور تحت آبیاری و برای کشت و زراعت گرفته شده در حوزه هده تپه های وجود دارد که ساختمان آنها از نظر جیولوژی و آرکیولوژی قابلاً ملاحظه است . گرچه حوزه هده دارای تپه های زیادی است که متعلق به دوره بودایی بوده اما از همه جالب تر تپه شتر است که طرز اعمار ستوپه ها و آثار تپه مذکور در هیچ يك تپه های هده و خارج از هده و مناطق شمال غربی هند وجود ندارد .

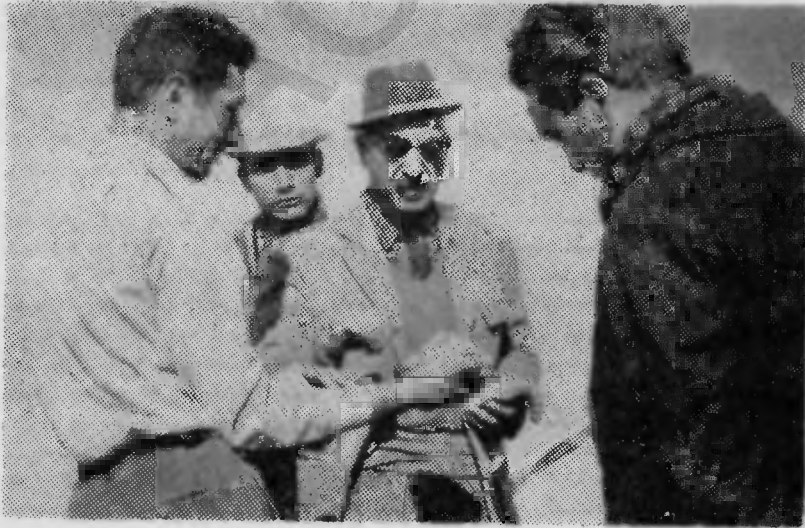
لویی دوبری آثار مذکور گزاهی از ادوار قبل تاریخ میدهد چیزی جالب که نظر لویی دوبری رابخود معطوف ساخت عبارت از يك کلوله گلی است که چو ف آن شکاف بوده قرار مشاهدات دوبری ممکن شی مذکور الی هشتم بانی بوده باشد .

به تعقیب این حفريات سندازدیگری در پهلوی آن مغاره صورت گرفت که با ثران پارچه های سنگ چقماق ، پارچه های خورد استخوان و پارچه های تیکر ساده بدست آمده به قرار نظريات و مشاهدات پروفیسور لویی دوبری حفريات غار لولی از نگاه ادوار قبل تاریخ ودوره کوشانی ها در خور مطالعه است . متعاقباً هیئت مذکور حفريات شانرا در ولسوالی بل چراغ در نزدیکی دره گریوان شروع کردند .

حفريات مذکور با لای مغاره ایکه دارای قاعده تقریباً یکصد و پنجاه متر و عمق شصت متر میباشد صورت گرفته ودر اثر حفريات سنگهای بزرگ در سقف آن معلوم گردید . مغاره مذکور رواق مانند بوده از آن پارچه های سنگ چقماق و بعضی استخوانها بدست آمده است .

پروژه مشترک حفظ آبادت بامیان :

بتاریخ ۲۸ سرطان ۴۸ قرار داد مشترک بین مدیریت عمومی باستانشناسی افغانستان

دكتور مستمندی مدير عمومی باستانشناسی، قهیکه بحضور اعلیحضرت معظم همایونی در باره آثار مکتشفه هده توضیحات تعرض میرسانید

گوشه ای از جناح راست اتاق ماهی هادر تپه شتر

تپه شتر هده توسط هیات افغانی حفريات
 شده و تا حال ۳۴ ستو په وچند بن رواق کشف
 شده که هر رواق آن نمایندگی از حیات
 مختلف بودا وسبر تکامل ارتقایی بودیزم
 را نشان میدهد . تپه شتر هده (نظر به نقشه
 سه دوره حفريات) مشتمل از يك دهلیز و
 مدخل وجناح خارجی معبد است که يك
 ستراتیژیک مبرم با حصص باقی مانده تپه دارد
 در تپه شتر هده جالب ترین رواقیکه از نظر
 تاریخ آرت بودایی در شرق تا حال پدید
 نیامده است عبارت از رواق ماهی ها است
 این رواق در سال ۱۳۴۷ توسط هیات فنی
 مدیریت عمومی باستانشناسی ترمیم شده
 واز خطر حوادث جوی حفظ گردیده است .
 و ششکارنیکه در این مجسمه بکار برده شده
 ارزش مهم تاریخی دارد .

بوشش شده ضمناً آثار وستو په ها ترمیم
 و حفظ گردیده است . در اطراف ستو په ها
 صحنه های حیات مختلف بودا ، بودا استوا
 را همین راهبه ها و حیوانات عجیب الخلقه
 به چشم می خورد که بعضی آنها از نظر
 میتو لوژی بودایی در خور ستایش بوده و
 مشهود تاریخ بودیزم است . رواق ها ستوپه
 ها و صحن معبد مذکور در سال ۱۳۴۷ به
 صورت فنی ترمیم و نگهداری شده ، نقطه ای
 قابل ذکر که باید آنرا خاطر نشان کرد موجودیت
 مجسمه بزرگیست که بعد از مجسمه های
 بودایی بامیان و دره ککرک نظیر آن تا الحال
 در افغانستان دیده نشده رنگ آمیزی طرزکار
 و ششکارنیکه در این مجسمه بکار برده شده
 ارزش مهم تاریخی دارد .

آی خانم :

آی خانم در منطقه ای که در پای پنج و آمو خود را از هم جدا میسازد موقعیت داشته و از قدیم به همین اسم مسمی است آی خانم دارای قصر ، جینا زیوم و حصار میباشد گرچه حوزه مذکور از نظر باستانشناسی چند سال پیش سروی و مطالعه شده بود اما بعداً حفريات منطقه مذکور توسط هیأت فرانسیسی تحت ریاست پروفیسور پول برنادر رئیس (دی-ای-اف-ای) روی دست گرفته شده که کار حفريات آن با اشتراك مساعی اعضای مدیریت عمومی باستانشناسی پیشرفت شایانی نموده است . پروفیسور برنادر آی خانم را یک شهر تلقی کرده و پاشگاه های آنرا واضح ساخت ستون های مدور و خرابه این شهر با عظمت باستانی را از ته خاک بیرون آورد . هیأت باستانشناسی فرانسوی با استفاده از میتو دار کیو لوزی می کوشند آثاری بدست آورند که مشهود بزرگترین مدنیت در قاره آسیا و حوزه افغانستان باستان باشد تا کنون چندین کمیته ازین شهر ظاهر شده که برای روشن ساختن تاریخ گذشته کشور باستانی ما خیلی موثر است . علاوه بر یکتعداد آثار دیگر از قبیل شپتو ها ، سرستون ها ، مجسمه های نامکمل ، مسکوکات و سیرامیک های ساده و منقوش بدست آمده که از نظر ادوار تاریخی در خور اهمیت میباشد .

هکذا به اثر سندها های متعدد بعضی پارچه عاج بدست آمده که ایجاب تحقیقات بیشتر را میکند . سنگ های هندسی و غیر هندسی مرمر از اعماق مختلف بدست آمده که گواهی طرز ساختمان این شهر با عظمت و آبدۀ آی خانم رامی دهد . در ماه اسد ۱۳۴۸ به اثر سندها های باستانشناسی فرانسوی یکطرفه نقره ای مدور بدست آمده که روی آن با طلا ملمع شده این طرف دارای قطر ۵۰ ، ۲۴ سانتی متر و ضخامت ۵۰ ، ۱ میلی متر میباشد در وسط ظرف مذکور شکل یک گادی بر جسته به نظر می رسد و عرابه های آن دارای هشت بازو بوده در بالای گادی مذکور قرار مشاهدات پروفیسور برنادر رب النوعی که بنام (سیبیلی) مسمی شده با داشتن گلاهد بلند تاج مانند به حالت نشسته به نظر می خورد . گادی مذکور توسط زن رانده می شود در بین این طرف جمعیتی معلوم میشود که با معیت رب النوع به قصر می روند . گادی رب النوع را دوشیرینال دار به حرکت می آورد .

پای منار :

منطقه پای منار در شمال کابل در عرض راه بین کابل و بگرام قرار داشته این محل در قدیم راه کاروانی بود که بعد از عبور از کوتل پای منار به اصل حوزه مذکور داخل میشدند .

پای منار اسم قدیمی این حوزه است که الفرد فوشی باستان شناس فرانسوی این محل را از زمره راه های کاروانی بین بلخ و تکسیلا دانسته است .

در باغ آسیاب علاقه پای منار سه عددخم چینی که یکن از دهاتین مصرف آبیاری بود بدست آمد که بعداً در اثر کاوش بیشتر شش عدد خم دیگر کشف گردید .

بلندی وضخامت خم های مذکور از هم فرق داشته تنها طرز ساختن شان باهم شباهت و برابری داشتند ، خم ها در روی صحن اطاق عاری از سند له ویا کاکل قرار گرفته بودند ، روی هم رفته دیوار جنوبی اطراف خم ها دارای شش مبره یابند بوده که هر کدام از یک دیگر در حدود ۴۵ الی ۵۰ سانتی متر ارتفاع داشته ضخامت دیوار از یک متر و نود سانتی تجاوز میکند دیوار بصورت عموم از گل اعمار گردیده است . با آنکه خم های مذکور از اثر تاثيرات جوی متاثر گردیده اما نقطه دلچسپ اینست که در بین خم ها خاک به صورت طبقات بنظر می خورد طوری که طبقه اول دارای خاک نرم طبقه دومی دارای خاک نسبتاً جغل دار ، و طبقه سومی دارای خاک کلوله شده و طبقه چهارم دارای خاک بکلی سخت که انسان تصور می کند به شکل گل پخته در آمده باشد میباشد .

از بین یکی از خم های مذکور سکه مسی مدور اوگسیداسیون شده بدست آمده که برای روشن شدن تاریخ این حوزه بهترین سند است .

اجراءات هیات یونسکو :

مدیریت عمومی باستان شناسی و حفاظت آثار تاریخی افغانستان از بدو تاسیس تالخال کوشیده است آبدات اسلامی و غیر اسلامی را که در هر گوشه و کنار مملکت موجود باشند از تاثیرات حوادث جوی و خراب شدن حفظ و مراقبت نماید به تاسی از نظریه فوق در چند سال گذشته رواق شرقی خواجه عبدالله انصاری ، مقبره گوهر شاد بیگم در علاقه کپسنان و مجسمه ۳۵ متری با میان بصورت عاجل ترمیم شده است . قسمت اعظم بست بامیان بصورت فنی از طرف هیئت اداره

سپس یوډا ایستوا از حفريات تپه شستر

پر و تو کول بین وزارت اطلاعات و کلتور و بناغلی رنه ماهو مدیر عمومی یونسکو بتاريخ ۱۷ عقرب ۱۳۴۸ به امضاء رسید که به موجب آن یونسکو عنقریب یک هیأت مشتمل از متخصصین لایق و ورزیده را به افغانستان اعزام خواهد نمود تا سروری و مطالعه دقیقی را در باره آبدات تاریخی افغانستان به انجام رسانند و هم آبدیه های را که متأسفانه از نظر دور مانده و تا الحال از آنها کدام اطلاعی در دست نیست کشف نمایند .

باستانشناسی و هیأت ترمیم کار آن هندی به اساس موافقتنامه که قبلا در زمینه یامضاء رسید ترمیم و محافظت شده است .

ناگفته نباید گذاشت که هدف از این ترمیم آثار باستانی کدام تغییر شکل در اصل اثر نبوده بلکه ترمیم است تا آثار باستانی مذکور از تاثیر حوادث جوی و امکان از بین رفتن محفوظ بماند .
برای حفظ و مراقبت آثار باستانی کشور

پروتوکول و موافقتنامه ها

یکی از انکشافات مهمی که درین سال های اخیر نصیب افغانستان گردیده توسعه روابط اجتماعی ، اقتصادی و سیاسی آن بادل متعابه میباشد . گرچه این روابط از قدیم الایام وجود داردا ما دامه آن درین اواخر بیش از پیش توسعه یافته است چنانچه در شش ماه دوم سال ۱۳۴۷ و دوازده ماه سال ۱۳۴۸ يك سلسله قرار دادها و موافقتنامه ها در ساحات اجتماعی ، اقتصادی ، و کلتوری بین دولت پادشا هی افغانستان و کشور های ذی علاقه عقد و امضاء شده است که این خود شاهد ادعای مامبنی بر توسعه روابط افغانستان بادل متعابه میباشد .

درین قسمت واحد توان اجمال قراردادها و موافقتنامه های که از اول سنبله ۱۳۴۷ الی اخیر سال ۱۳۴۸ چه در داخل و چه خارج از کشور بین افغانستان و کشور های ذی علاقه با امضاء رسیده تقدیم شده است . (اداره)

قرار داد مبنی بر توسعه تاسیسات معادن گاز
بین حکومت افغانستان و اتحاد شوروی ساعت
یازده قبل از ظهر ۲۵ میزان ۱۳۴۷ در وزارت
مالیه با امضاء رسید .

به موجب این موافقت نامه سامان آلات و
مواد ساختمانی منطقه استحصالی فابر یکه
کودگمیایوی شهر مزار شریف از حکومت
اتحاد شوروی خریداری میگردد .

موافقتنامه را از طرف افغانستان بنا غلی
غلام احمد پوپل معین وزارت مالیه و از
جانب اتحاد شوروی بناغلی سکاوتین مستشار
سفارت کبرای آنکشور متعین کابل امضاء
نمودند .

موافقتنامه قرضه دو صد هزار رو بسل

قرار داد قرضه دو صد هزار رو بسل از
اتحاد شوروی برای پروژه سرك پلخمری
شبرغان و حفظ مراقبت شاهراه کشک هرات
وکندهار شام ۲۷ میزان ۱۳۴۷ بین نمایندگان
افغانستان و اتحاد شوروی در وزارت مالیه
امضاء گردید .

قرار داد را از طرف افغانستان بنا غلی
غلام احمد پوپل معین وزارت مالیه و از
جانب اتحاد شوروی الکساندر کولوف معاون
مستشاریت اقتصادی سفارت کبرای شوروی
در کابل امضاء کردند .

قرار داد مبنی بر جمع آوری معلوما ت
ابتدائی جهت ترتیب پروژه توسعه تاسیسات
معادن گاز در ساختمان های خواجه گوگردکو
یتیم تاق و همچنان مطالعه امکانات بهره برداری
از ذخایر گاز طبیعی ساختمان خواجه برهان
قبل از ظهر ۹ میزان ۱۳۴۷ مطابق اول اکتوبر
۱۹۶۸ بین وزارت معادن و صنایع و موسسه
نفت و خیم پروم اکسپورت شوروی در کابل
عقد گردید .

به موجب این قرار داد که به تاسی از
موافقتنامه منعقد ماه دلو سال ۱۳۴۶ بین
افغانستان و اتحاد شوروی صورت گرفته
ظرفیت مراکز تجمع و تصفیه گاز در شبرغان
تا چهارونیم ملیارد متر مکعب گاز بالا خواهد
رفت .

قرار داد را از طرف افغانستان انجنیر
عبدالقدوس مجید معین وزارت معادن
و صنایع و از جانب شوروی بناغلی سکاوتین
مستشار اقتصادی سفارت کبرای آن کشور
در کابل امضاء نمودند .

موافقتنامه قرضه ششصد هزار رو بسل

موافقتنامه حاوی ششصد هزار رو بسل قرضه

هکتار زمین زراعتی شامل ساحه غربشاهراه سالنگ و ناحیه قره باغ پروان و مرکز برق شمال شرقی چاریکار به قوه دو هزار کلیوات و تاسیس یک مرکز پمپ آبی با حکومت افغانستان مساعدت و همکاری فنی خواهد کرد.

موافقت نامه قرضه هفت صدو بیست میلیون ین

مراسلات موافقت نامه قرضه هفت صدو بیست میلیون ین جاپانی معادل دو میلیون دالر بتاريخ ۶ قوس ۱۳۴۷ ین چکومات افغانستان و جاپان در کابل عقد گردید .
مراسلات موافقتنامه را از طرف افغانستان یناغلی محمد انور ضیائی وزیر مسالیه و از جانب حکومت جاپان یناغلی ساشی چیروما تسوئی سفیر کبیر آنکشور مقیم کابل در وزارت مالیه امضاء نمودند .
ازین مبلغ در تمویل پروژه های آبرسانی استفاده شده میعاد استر داد قرضه بیست سال و معا فیت پرداخت اقساط پنج سال و معا فیت پرداخت اقساط پنج سال می باشد .

موافقت نامه همکاری عرفانی ، کلتوری و علمی

موافقتنامه پروگرام همکاری عرفانی ، کلتوری و علمی بین افغانستان و چکوسلواکیا برای سال ۱۹۶۸ بتاريخ ۱۲ قوس ۱۳۴۷ مطابق ۴ دسمبر ۱۹۶۸ در پراگ توسط یناغلی سلطان احمد پوپل سفیر کبیر افغانستان و دوکتور هالوبک آمر ادارات خارجی وزارت معارف چکوسلواکیا به امضاء رسید .
نظر به پروگرام کلتوری فوق برای یکنمعداد زیاد محصلان افغانی جهت تحصیل در پوهنتون های چکوسلواکیا سکا لر شپها تهیه خواهد گردید و همچنان یکنمعداد استادان چکوسلواکی برای ایراد بیانیه هاو کنفرانسهای علمی در پوهنتون های افغانستان وارد افغانستان خواهند شد .

موافقتنامه پروژه آبیاری

ساعت نه ونیم ۱۶ جسدی ۱۳۴۷ پلان عملیات پروژه مطالعه امکانات آبیاری منطقه کندز ، خان آبادراکه از طرف صندوق مخصوص ملل متحد (سیشل فند) به آن کمک میشود انجنیر میر محمد اکبر رضاء وزیر زراعت و آبیاری از طرف افغانستان ، یناغلی ارسن شهباز آمر پروگرام انکشافی ملل متحد از طرف آن موسسه و یناغلی اس.کی.دی نماینده موسسه خوراکه و زراعت جهان به نمایندگی

موافقتنامه تجاری و تادیات

موافقتنامه های تجاری و تادیات برای سالهای ۱۹۶۸ - ۱۹۷۲ و پرو توکول های تجاری و قیم برای سال ۱۹۶۸ و ۱۹۶۹ بین افغانستان و جمهوریت سوسیالیست چکوسلواکیا ظهر ۱۴ عقرب ۱۳۴۷ در سالون وزارت تجارت باامضاء رسید .

موافقتنامه و پروتوکول را از جانب افغانستان دکتور محمد اکبر عمر معین وزارت تجارت و از طرف چکوسلواکیا یناغلی امیل پزنیکا رئیس هیئت تجارتي آنکشور امضاء کردند .
به موجب این پروتوکول ها افغانستان پخته ، پشم ، کنجد ، زغر ، پوست گوسفندی بز ، و بغه ، میوجات خشک ، منسوجات پشمی و نخ ، مواد معدنی و نباتات طبی به چکوسلواکیا صادر شده و از چکوسلواکیا دستگاه های مکمل سامان و لوازم صنعتی ، ماشین آلات لوازم تعمیراتی ، مواد کیمیای ، چینی باب گوگرد ، قرطاسیه ، منسوجات و پاپوش به افغانستان وارد میگردد .

موافقتنامه امداد تخنیکي

موافقتنامه های تکمیلی در مورد امداد تخنیکي حکومت جمهوریت اتحادی آلمان برای ادامه انکشاف ولایت پکتیا و اکادمی پولیس وزارت داخله شام ۱۷ عقرب ۱۳۴۷ بین هیئت های حکومت افغانستان و جمهوریت اتحادی آلمان در سالون وزارت پلان به امضاء رسید .

موافقتنامه را از جانب افغانستان یناغلی عبدالوهاب حیدر معین وزارت پلان و رئیس هیأت افغانی و از طرف جمهوریت اتحادی آلمان دکتور ایلسن رئیس هیئت اقتصادي جمهوریت اتحادی آلمان امضاء کردند .

پرو توکول همکاری اقتصادی و تخنیکي

ساعت ده ونیم قبل از ظهر سه شنبه ۲۸ عقرب ۱۳۴۷ مطابق ۱۹ نوامبر ۱۹۶۸ ضمیمه پروتوکول همکاری اقتصادی و تخنیکي منمقده ۲۹ جولایی ۱۹۶۶ بین افغانستان و جمهوریت مردم چین از طرف دکتور محمد احسان رفیق معین وزارت زراعت و آبیاری و یناغلی ناوچین شازدافیر سفارت کبرای جمهوریت مردم چین در کابل به امضاء رسید .
باساس این پروتوکول منضمه، جمهوریت مردم چین در تحت استفاده آوردن پنج هزار

موافقت نامه ها

از طرف مؤسسه مذکور امضاء کردند .
تخصیصیه صندوق مخصوص ملل متحد
برای این پروژه عبارت از ۷۰۸۳۰۰۰ دالر
خواهد بود که از آن جمله سهم صندوق
مخصوص (سیشل فند) به ۶۵۰۹۰۰۰ دالر
و سهم حکومت برای تامین مصارف داخلی
به ۴۰۰ ر ۵۷ دالر بالغ میگردد . همچنین
حکومت مامورین و خدمات ضروری را تهیه
خواهد کرد که مصارف آن معادل ۲۹۰۸۴۰
دالر تخمین شده است ، منظور از این پروژه
انجام مطالعه مربوط به امکانات انکشاف و
توسعه آبیاری حصص زراعتی در يك ساحه
منتخبه به اندازه ۲۰۰۰۰۰ هکتار در منطقه
کنڈز - خان آباد است و این امر در تعقیب
يك مطالعه وسیع مربوط به امکانات آبیاری
که توسط بانک بین المللی و اعمار مجدد
و انکشاف قبلا انجام یافته بود صورت میگيرد.
بنابر این پروژه اقدامات آتی نیز انجام داده
میشود : تحقیقات آب شناسی از لحاظ
موجودیت آب در آنساحه ، تحقیق منابع آب
های زیر زمینی در آن منطقه ، تهیه و تکمیل
پیشنهاد ها برای بهبودی امور موجوده مربوط
به آبیاری و توسعه شبکه آبیاری ، تدقیق و
معاینه تمام جنبه های آبیاری برای زراعت
و معاملات مربوط به قرضه ها ، خدمات مربوط
به تدقیق و مطالعه در باره توسعه امور
آبیاری و غیره و بالاخره تهیه يك پلان انکشافی
برای ساحه داخل این پروژه که تطبیق آن
مدت دو سال را در بر خواهد گرفت .

موافقتنامه قرار داد چهل هزار تن گندم

ساعت پنج بعد از ظهر سه شنبه ۲۴ جدی
۱۳۴۷ قرار دادی برای خریداری چهل هزار
تن گندم از اتحاد جماهیر شوروی بین ریاست ارزاق
و احتیاجات عامه و مستشاریت تجار تی سفارت
کبرای اتحاد شوروی در کابل بامضاء رسید.
باساس این قرار داد توريد گندم از اتحاد
شوروی به افغانستان آغاز می یابد .

پرو توکول مبادله اموال

پروتو کول مبادله اموال برای سال ۱۹۶۹
بین افغانستان و جمهوریت مردم چین بعد از
ظهر ۶ دلو در سالون وزارت تجارت عقد
گردید .

پروتو کول را از جانب افغانستان دکتر
علی نواز رئیس تجارت تی وزارت تجارت و از
طرف جمهوریت مردم چین بناغلی پاوجی
لین شارژدافیر سفارت کبرای جمهوریت مردم
چین در کابل امضاء کردند .
به موجب این پروتوکول از افغانستان
کشمش ، میوه خشک ، هنگ و سایر نباتات طبی
و لاجورد به جمهوریت مردم چین صادر میشود
و از آنجا سامان تعمیراتی ، پرزه جات ،
منسوجات مصنوعی و سایر اموال مورد ضرورت
وارد میگردد .

موافقتنامه خدمات هوایی ملکی

بین افغانستان و لبنان موافقت نامه خدمات
هوایی ملکی بتاريخ ۱۲ دلو ۱۳۴۷ در بیروت
امضاء گردید .

موافقتنامه را از طرف افغانستان بناغلی
محمد موسی شفیق سفیر کبیر افغانی در لبنان
و از طرف لبنان دکتر طور یگیان مساوان

پروتو کول توسعه مواصلات تلیفون و تلگراف

پروتو کول توسعه و بهبود مواصلات تلیفون
و تلگراف بین افغانستان و ایران ساعت شش
شام ۲۱ جدی ۱۳۴۷ در سالون وزارت مخابرات
بامضاء رسید .

پروتو کول را از جانب افغانستان انجنیر
سید محمد نسیم علوی رئیس تلیفون و تلگراف
و از طرف ایران مهندس عزیز الله خالکزادی
مدیر عمومی ولایات و سر پرست عمومی لین ها
مهندس محمد تقی محمدی مدیر عمومی تلیفون
و کار یرو مهندس احمد معتدی مدیر عمومی
بی سیم پهلوی امضاء کردند .

باساس این پروتوکول يك چینل مستقیم
کریر تلیفون کابل و تهران و دو چینل کریر
تلیفون بین هرات و مشهد بر قرار میگردد.
همچنین چهار چینل تلیگرافی بین هر دو
کشور بکار می افتد که یکی آن بین کابل
و تهران فعالیت خواهد کرد و در باره استفاده
از سه چینل دیگران بعداً تصمیمات عملی

پشم ، میوه جات خشک ، پوست گوسفندی و بزى ، کنجد ، زغر ، نباتات طبی و سنگ مرمر به جمهوریت مردم پولند صادر میگردد . از جمهوریت پولند ماشین آلات زراعتی ، نسا جی مواد تعمیراتی ، پرزه جات عراهه جات و منسو جات را برای و چرمی به افغانستان وارد میگردد .

پرو تو کول مبادله اموال

پروتوکول مبادله اموال و قیم برای سال ۱۹۶۹ بین افغانستان و بلغاریا بعد از طهر ۲۸ دلو ۱۳۴۷ در وزارت تجارت عقد گردید .

پروتوکول را از جانب افغانستان دکتور محمد اکبر عمر معین وزارت تجارت و از طرف بلغاریا ښاغلی اولگا گاجیف سفیر کبیر آن کشور در کابل امضاء کردند .
 اساس این پروتوکول از افغانستان نیمه خشک ، انار و سایر میوه جات ، پوست بزى و گوسفندی ، پسته ، کنجد ، وغیره نباتات طبی هنگ ، موی بز ، منسوعات نخی و پشمی ، پوست آهو و محصولات صنایع دستی به بلغاریا صادر گردیده و از آن کشور ماشین آلات ، پرزه جات آلات برقی ، موتر سایکل ، شیشه ، سا مان لابر اتوار ، مواد تعمیراتی ، محصولات لبنی و غیره به افغانستان وارد میگردد .

موافقتنامه همکاری اقتصادی و تخنیکي

اسناد مصدقه موافقتنامه همکاری اقتصادی و تخنیکي افغانستان و شوروی که سا ل ۱۳۴۶ منقذ شده بود ساعت ۱۲ و ۱۵ دقیقه طهر ۲۷ حوت ۱۳۴۷ توسط دکتور عبدالواحد سرابی وزیر مشاور و ښاغلی الکساندروف کانستانتین سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل در قصر وزارت امور خار جه تعاطی گردید .

این موافقتنامه به تاریخ پانزده دلو سا ل ۱۳۴۶ مطابق ۶ فبروری ۱۹۶۸ در مسکو توسط ښاغلی عبدالله یفتلی معاون دوم صدارت عظمی و ښاغلی نویکوف معاون رئیس شورای وزرای اتحاد شوروی امضاء شده بود .
 در نظر است که از این کریدت اتحاد شوروی برای تکمیل امور فابریکه های کود کیمیای و تولید برق حرارتی و فارم های زراعتی دولتی نگر هار و امور تسطیح اراضی در وادی نگر هار که از پروژه های انتقالی پلان دوم میباشد استفاده بعمل آید .

وزارت امور حمل و نقل آنکشور در مقراداره هوایی بیروت امضاء نمودند .

در موقع امضای موافقتنامه نمایندگان وزارت امور خار جه لبنان انجنیر محمد اکرم آمر دفتر کلتوری سفارت کبرای افغانی در لبنان نمایندگان وزارت امور خارجه لبنان و شرکت هواپیمائی شرق میانه حاضر بودند به موجب این موافقتنامه یک هیئت هوانوردی ملکی از افغانستان به بیروت مسافرت نموده تا راجع به تعداد پرواز ها و سایر امور مربوط به مسایل هوایی با هیئت لبنانی مذاکراتی انجام دهند .

موافقتنامه تهیه مواد ضروریه

موافقتنامه (۱۴۰۸۰۰۰) دالتر به منظور تهیه مواد ضروری از طرف یونسکو یونیسف به اکادمی تربیه معلمین وزارت معارف بعد از طهر ۱۶ دلو ۱۳۴۷ در تالار وزارت معارف امضاء گردید .

این موافقتنامه را از طرف افغانستان پوهنوال محمد عارف غوثی معین دوم وزارت معارف و از طرف یونسکو ښاغلی ایکلتن آمر تیم یونسکو و از طرف یونیسف ښاغلی جافری آمر یونیسف در کابل امضاء کردند .
 به موجب این موافقتنامه یونسکو مبلغ (۵۱۵۸۰۰) دالتر ، یونیسف (۹۴۵۰۰۰) دالتر و وزارت معارف (۳۲۷۳۲۶) افغانی را برای انکشاف اکادمی تربیه معلمین و دارالمعلمین اساسی و مکاتب تجربی جهت تهیه مواد درسی ، اعزام متخصصین و فیلو شپ ها مساعدت میکند .

این کمک یونسکو و یونیسف و مساعدت وزارت معارف به اکادمی تربیه معلمین سه سال را در بر خواهد گرفت .

پرو تو کول مبادله اموال

پروتوکول مبادله اموال بین افغانستان و جمهوریت مردم پولند برای سال ۱۹۶۹ طهر روز ۲۶ دلو ۱۳۴۷ در سالون وزارت تجارت عقد گردید .

پروتوکول را از جانب افغانستان دکتور علی نواز رئیس تجارتی وزارت تجارت و از طرف جمهوریت مردم پولند ښاغلی تودوکازاک رئیس هیات تجارتی آن کشور امضاء کردند .

به اساس این پروتوکول از افغانستان

موافقت نامه ها

همچنان طبق موافقتنامه منعقدہ بین دو کشور مساعدت فنی و تخنیکي از این کریدت در ساحه تفحصات بطرول، گاز در صفحات شمال افغانستان، معادن، پروژه سرب و مس، شبرغان، هرات، کندز، فیض آباد، ساختمان ساحه رهائش و ساحه تولیدی در فابریکه های کود و برق، تمدید لین انتقال برق از فابریکه تولید برق حرارتی تا شهر بلخ و پروژه های دیگری که در آینده بین مملکتین موافقه شود پیشبینی هائی بعمل آمده است. حکومت اتحاد شوروی کریدتی را به اختیار افغانستان گذاشته است که از آن در ساختمان موسسات صنعتی استفاده بعمل خواهد آمد. این پروژه ها بعد از مطالبه جنبه های اقتصادی و تخنیکي آن بین مملکتین موافقه خواهد شد.

قرارداد گلتوری

بین افغانستان و جاپان قرارداد گلتوری در وزارت خارجه جاپان بتاريخ ۲۱ حمل ۱۳۴۸ امضاء گردید. این قرارداد را از طرف افغانستان داکتر عبد الحکیم طیبی سفیر کبیر افغانی در جاپان و از طرف حکومت جاپان بناغلی کای چی ایچی امضاء نمودند. باساس این قرارداد جاپان یک تعداد محصلین افغانی را جهت تحصیلات عالی در جاپان می پذیرد.

موافقتنامه قرضه ۱۰۲۰۷،۱۰۰ دالر

موافقتنامه قرضه یک میلیون و دو صد و هفت هزار و یکصد دالر بین افغانستان و ایالات متحده امریکا بتاريخ اول ثور ۱۳۴۸ با امضاء رسید.

ازین قرضه ده هزار تن کود کیمیاوی دای امونیم فوسفیت که به منظور پیشبرد امور تولیدات زراعتی مخصوصاً گندم استفاده میشود تهیه میگردد.

موافقتنامه را از جانب افغانستان بناغلی محمد انور ضیائی وزیر مالیه و از جانب ایالات متحده امریکا دکتور رابرت نیومن سفیر کبیر آنکشور در کابل در سالون وزارت مالیه امضاء گردند.

قرضه مذکور یک قرضه طولمدت برای چهل سال بوده که ده سال اول از نادیه معا ف و درسی سال بعدی به اقساط پرداخته میشود. این قرضه دارای ربح دو فیصده در ده سال اول و سه فیصده درسی سال بعدی میباشد.

پروگرام همکاری فرهنگی و علمی

پروگرام همکاری فرهنگی و علمی برای سال ۱۳۴۸ بین پوهنوال محمد عارف غوثی معین دوم معارف و بناغلی الکساندروف سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی قبل از ظهر

همچنان طبق موافقتنامه منعقدہ بین دو کشور مساعدت فنی و تخنیکي از این کریدت در ساحه تفحصات بطرول، گاز در صفحات شمال افغانستان، معادن، پروژه سرب و مس، شبرغان، هرات، کندز، فیض آباد، ساختمان ساحه رهائش و ساحه تولیدی در فابریکه های کود و برق، تمدید لین انتقال برق از فابریکه تولید برق حرارتی تا شهر بلخ و پروژه های دیگری که در آینده بین مملکتین موافقه شود پیشبینی هائی بعمل آمده است. حکومت اتحاد شوروی کریدتی را به اختیار افغانستان گذاشته است که از آن در ساختمان موسسات صنعتی استفاده بعمل خواهد آمد. این پروژه ها بعد از مطالبه جنبه های اقتصادی و تخنیکي آن بین مملکتین موافقه خواهد شد.

همچنان باساس اسناد متذکره فوق حکومت اتحاد شوروی کریدتی را به مبلغ هفده میلیون روبل بقرض تمویل مصارف محلی ساختمانی پروژه هائیکه از طریق مساعدت اتحاد شوروی احداث میگردد بدسترس حکومت افغانستان میگذارد.

حکومت افغانستان این کریدت را برای توريد اموال استهلاکی از اتحاد شوروی تخصیص داده است تا از عواید فروش آن مصارف محلی پروژه های که به مساعدت اتحاد شوروی احداث میگردد قسمت آمین شود.

ضمایم پروتو کول همکاری تخنیکي در ساحه زراعت

ضمایم پروتو کول همکاری تخنیکي در ساحه زراعتی بین حکومت افغانستان و فرانسه بتاريخ ۷ حمل ۱۳۴۸ وزارت زراعت و آبیاری مبادله گردید.

ضمایم این پروتو کول را از طرف افغانستان دکتور احسان رفیق معین وزارت زراعت و آبیاری و از طرف فرانسه بناغلی انذره نیگر سفیر کبیر آنکشور در کابل امضاء نمودند.

مطابق این پروتو کول همکاری افغانستان و فرانسه در ساحه انکشاف تولید پخته در ولایت کندز و اصلاح نسل گاو های شیری در فارم های بینی حصار و بگرامی و دوام این مساعدت های فنی در سالیان اخیر که توسط هیئت فرانسوی در افغانستان به عمل آمده

آزاد برای عبور و مرور اموال، عراده ها، مسافرین و اوائیه مورد ضرورت شخصی آنها میباشد. در صورتیکه آغاز و انجام مسافرت و یا حمل و نقل ماورای خاک هر یک از طرفین متعاهدین باشد ترانزیت در آن صورت میگیرد.

باین صورت امکانات عبور و مرور مسافرین مال التجاره و عراده جات افغانی مساعده شده که خاک ایران و ترکیه را طی به بلغاریا یونان و غیره کشور های اروپائی رفت و آمد نمایند.

همچنین ترکیه میتواند مسافرین و مال التجاره خویش را از طریق ترانزیت ایران و افغانستان به پاکستان، هند و اتحاد شوروی انتقال بدهد و باینموجب انعقاد یک موافقتنامه جدید با ایران نیز ضروری میباشد که مذاکرات آن مراحل مقدماتی خود را گذشتانده است علاوه بر تسهیلات فوق در ماده دوم این موافقتنامه تصریح شده که با تبدیل کردن وسایل حمل و نقل، تخلیه نگهداری انبار موقتی، تنظیم ویسته بندی در خاک یک دیگر متعاهدین ماهیت ترانزیتی اموال از بین نمیرود. انعقاد موافقتنامه مشا به با ایران در آنصورت نه تنها عراده جات افغانی مسافرین، و اموال را طور ترانزیت از خاک ایران و ترکیه با اساس سلوک متقابل عبور داده میتواند بلکه عراده جات افغانی مسافرین و اموال را به خاک افغانستان خاک ترکیه در بنادر و ایستگاه های خطوط آهن آنکشور ها رسانده میتواند تا از آنجا مسافرین و مال التجاره ذریعه وسایل حمل و نقل از قبیل کشتی و طیاره به مقصد اصلی و هد ف نهائی به اروپا و غیره انتقال نمایند.

همچنان عراده جات ترکی علاوه از ینکه مال التجاره و مسافرین را طور ترانزیت از خاک افغانی انتقال داده میتواند عراده های ترکی مسافرین و اموال را به خاک افغانستان رسانده و بعداً توسط عراده ها و طیارات به مقصد پاکستان و هند حسب مطلوب حمل و نقل گردد. در ماده اول پروتوکول دوم ضمیمه موافقتنامه مذکور از عضویت افغانستان به میثاق بین المللی شاهراه ها که در آن تقریباً تمام کشورهای اروپای غربی، شرقی و ترکیه عضویت دارند توقع شد.

در صورت عضویت افغانستان در میثاق بین المللی شاهراه ها حق ترانزیت برای عراده های افغانی در سر تا سر اروپا میسر

۱۰ نور در وزارت خارجه با مضاء رسید. بر اساس این پروگرام هیئت های فرهنگی علمی، صحنی، هنری و ورزشی طرفین از کشورهای دیگر بازدید بعمل خواهند آورد و مطابق سالهای قبل محصلان افغانی برای فرا گرفتن تحصیلات عالی و ستاژتحت بورسهای اتحاد شوروی به آنکشور اعزام خواهند شد.

همچنان بر اساس این پروگرام طرفین موافقت نمودند تا سالگرد پنجاهمین سال استقرار روابط سیاسی هر دو کشور را در پایتخت های یکدیگر برای یک هفته تجلیل نمایند و در جریان این هفته به معرفی مزید فرهنگی یکدیگر در کشورهای ایشان اقدام کنند.

این پروگرام با اساس موافقتنامه فرهنگی بین افغانستان و اتحاد شوروی منعقد سال ۱۹۶۰ مطابق ۱۳۴۱ طبق معمول همه ساله با مضاء رسید.

پروتوکول همکاری فرهنگی و علمی

پروگرام همکاری فرهنگی و علمی برای سال ۱۳۴۸ مطابق ۱۹۶۹ بین پوهنوال محمد عارف غوثی معین دوم وزارت معارف و انجنیر لیپور وزار معین وزارت معارف چکوسلواکیا قبل از ظهر ۱۵ نور در وزارت خارجه با مضاء رسید.

با اساس این پروگرام هیئت های فرهنگی و علمی طرفین از کشورهای یکدیگر بازدید بعمل خواهند آورد و همچنان برای یک تعداد محصلین موقع داده خواهد شد تا از بورسهای تحصیلی آنکشور استفاده نمایند.

موافقتنامه ترانزیت

موافقتنامه ترانزیت و حمل نقل بین افغانستان و ترکیه ساعت ۴:۵۸ دقیقه قبل از ظهر ۲۸ نور ۴۸ در وزارت تجارت با مضاء رسید.

درین موافقتنامه ترانزیت مال التجاره، مسافرین و عراده جاتیکه در یکی از دوکشور ثبت شده باشد با رانندگان عراده های مذکور شامل میباشد.

ماده اول و دوم موافقتنامه مذکور حاوی مطالبی از قبیل تعریف ترانزیت، حق ترانزیت

موافقت نامه ها

میگردد عراده های افغانی میتوانند مسا فرین و اموال را طور ترانزیت به لندن وستکپلم حمل و نقل نمایند .

ماده دوهم پروتوکول ضمیمه موافقتنامه توضیح مینماید هر گاه حمل و نقل مسافری و مال التجاره ترانزیتی بوسیله و شرکت های حمل و نقل مجاز که توسط یکی از طرفین موافقتنامه به طرف دیگر معرفی شده باشد صورت گیرد و عراده ها مطابق شکل واستندرد میثاق های بین المللی باشد مقامات گمرکی طرفین حتی المقدور ساده ترین مراسم گمرکی را در باره آنها مرعی خواهند نمود .

مواد دیگر این موافقتنامه مطالبی را از قبیل تادیات ، تضمین بانکی ، بیمه ، لایسنس و موضوع صدور ویزه کثیر المسافر را برای رانندگان هر دو کشور در بر دارد .

پروتوکول امداد تخنیکي

پروتوکول مربوط به امداد تخنیکي در ساحة انكشاف مراكز هوا شناسي بين حكومت افغانستان واتحاد شوروي روز يكشنبه ۱۱ جوزا ۱۳۴۸ در ریاست هوایی ملکی امضاء گردید .

این پروتوکول را از طرف افغانستان دکتر عبدالخالق معاون ریاست هوایی ملکی و از طرف اتحاد شوروی یناغلی سکاوتین مستشار اقتصادی سفارت کبرای آنکشور در کابل امضاء کردند درین پروتوکول اتحاد شوروی قبول کرده است شش ستیشن مترو لوژی زراعتی و بیست و پنج ستیشن هوا شناسی را بمنظور تسهیل هوا نوردی در میدانهاییکه با ساس پلان انكشافی هوایی ملکی در ولایات کشور احداث میگردد تاسیس و آنرا تکمیل کند .

همچنان شش میدان جدید را برای مطالعات طبقات بلند اتمو سفیر علاوه به ستیشن های هواشناسی باشش ستیشن پیلوت با لون مجهز نماید .

حکومت شوروی درین پروتوکول قبول کرده تا مصارف پنج ستیشن هوا شناسی را که در نقاط مرکزی کشور به کمک اتحاد شوروی قبلا بکار افتاده برای پنج سال دیگر نیز بپردازد ، همچنان در تجهیز بیشتر و تکمیل دستگاه هواشناسی میدان هوایی بین المللی کابل و رادوی این میدان همکاری کنند .

باساس این پروتوکول مدت خدمت هشت نفر از متخصصین هوا شناسی که طبق پروتوکول منعقد ۲۳ جنوری ۱۹۶۲ در افغانستان با پرسونل افغانی همکاری دارند برای مدت سه تا چهار سال دیگر تمدید میگردد .

ماده یازده موافقتنامه توضیح مینماید در صورتیکه طرفین متعا هدین عضویت موافقتنامه بین المللی را حاصل نمایند که نسبت به تدابیر مندرج این موافقتنامه تسهیلات بیشتر حمل و نقل ترانزیتی را تامین کند طرفین مذکور شرایط موافقتنامه بین المللی را بدون تعدیل این موافقتنامه به صورت متقابل تطبیق خواهد نمود .

به منظور فراهم آوری تسهیلات در امور ترانزیت و ترانسپورت در امور ترانزیت و ترانسپورت بین المللی طرفین متعا هدین موافقت نمودند که از مسافرین واثایی آنها اموال و وسایل حمل و نقل که به طور ترانزیت از خاک یکی از طرفین عبور مینماید هیچگونه محصول وارداتی و صادراتی به شمول عوارض گمرکی و مالیات باستثنای مصارف خدماتی از قبیل ترمیمات ، نگهداری و مصارف حمل و نقل راه ها در یافت نخواهد کرد .

همچنان طرفین موافقت نموده اند بمنظور فراهم آوری تسهیلات بیشتر در امور حمل و نقل ترانزیتی نمایندگی های موسسات حمل و نقل اموال و مسافری طرف دیگر را که با امور ترانزیت اشتغال دارند در کشور یک دیگر اجازه تاسیس بدهند .

طرفین موافقت نمودند کمیسیون مختلطی مرکب از نمایندگان هر دو کشور به منظور مراقبت در حسن اجرای این موافقتنامه و رفع مشکلات احتمالی از آن تعیین نمایند کمیسیون مذکور در صورت ضرورت پیشنهادی مینی بر تعدیل این موافقتنامه به مقامات مربوطه تقدیم خواهد نمود .

همچنان حقوق هر دو کشور به اساس

موافقتنامه قرضه پنجاه ملیون مارک

تاریخ ۱۲ جوزا ۱۳۴۸ مطابق ۳ جون ۱۹۶۹ موافقتنامه یک قرضه پنجاه ملیون مارک بین حکومت افغانستان و جمهوریت اتحادی آلمان در بن باامضاء رسید .

این موافقتنامه را از طرف وزارت پلان بناغلی حبیب‌الله حبیب رئیس تعاون‌تخنیکی واقتصادی آن وزارت و از طرف ملل متحد بناغلی ارسن شهباز رئیس هیئت‌امداد‌تخنیکی ملل متحد در کابل در سالون وزارت پلان امضاء نمودند .

این موافقتنامه را از طرف افغانستان جلال‌آب دکتور محمد یوسف سفیر کبیر افغانی در بن و از طرف جمهوریت اتحادی آلمان دکتور هادکوت معین وزارت خارجه و بناغلی ایلسن وزیر دولت آنگشور دروزارت خارجه امضاء کردند .

باساس این موافقتنامه ملل متحد حاضر شده است تا یک ملیون و ششصد و چهل و پنج هزار دالر برای خدمات‌مشور تی یعنی استخدام متخصصین جهت پروژه اصلاحات و حفظ و مراقبت سرکها که با قرضه پنج ملیون دالر بانک جهانی صورت میگیرد باافغانستان امداد نماید .

باساس این موافقتنامه جمهوریت اتحادی آلمان معادل پنجاه ملیون مارک را بغرض اكمال پروژه های مختلف تحت شرایطمناسب بدسترس افغانستان میگذارد . طوریکه موافقه گردید ازین قرضه جهت استخراج مناب؛ سع طبیعی و معادل و توسعه شبکه تیلیفونی سراسر افغانستان و تشویق صنایع‌خصوصی از طریق بانک صنعتی استفاده بعمل خواهد آمد .

سهیمه افغانستان در این پروژه که به صورت نقد پرداخته میشود معادل ۱۱۵۰۰۰ دالر به پول افغانی بوده و طی چهار سال به ملل متحد قابل پرداخت است .

پرو توکول معادلت اسناد تحصیلی

پروتوکول معادلت اسناد تحصیلات متوسط مسلکی ، عالی و درجه های علمی بین افغانستان و اتحاد شوروی ساعت ده قبل از ظهر ۲۱ جوزا ۱۳۴۸ باامضاء رسید .

سهیمه پرسو نل ، پوسته و تلگرام‌ساحه کار و لوازم افغانی بالغ بر هفتاد دو ملیون ونه صد و پنجاه هزار افغانی میگردد که از آن در چهار سال برای پیشبرد خدمات‌مشاورتی پروژه و تشکیلات اداری ریاست سرکسازی و حفظ و مراقبت وزارت فواید عامه استفاده بعمل می آید .

به موجب این پروتوکول از این بیمد فارغان مکاتب مسلکی ، ثانوی و پوهنتون که از طرف حکومت معرفی میشوند باارائه دیپلومه‌های افغانی حق شمول رادر موسسات تعلیمات مسلکی و عالی اتحاد شوروی بدون طی دیگر مراحل رسمی تحقیق معادلت حق شمول را حاصل خواهند کرد .

اصل اسناد منضمه قرضه پنج‌ملیون‌دالربانک جهانی به تاریخ ۷ سرطان ۱۳۴۸ توسط شازردافیر سفارت کبرای افغانی مقسیم واشنگتن و معاون بانک جهانی در واشنگتن به امضاء رسید .

موافقتنامه پروگرام همکاری فرهنگی

موافقتنامه پروگرام همکاری فرهنگی برای سال ۱۹۶۹ بین افغانستان و جمهوریت مردم بلغاریا به تاریخ ۷ سرطان ۴۸ در وزارت امور خارجه باامضاء رسید .

پروتوکول را از طرف افغانستان پوهاند فضل ربی پژواک و از طرف اتحاد شوروی بناغلی ک . الکزانروف سفیر کبیر آنگشور در افغانستان امضاء نمودند .

موافقتنامه را از جانب حکومت افغانستان دکتور سیف‌الرحمن صمدی معین اول وزارت معارف و از طرف حکومت بلغاریا بناغلی ولگا گاجیف سفیر کبیر آنگشور بدر بار کابل امضاء نمودند .

موافقتنامه پروژه حفظ و مراقبت شاهراهها

موافقتنامه پروژه حفظ و مراقبت عملیات شاهراه های افغانستان بعد از ظهر ۴شنبه ۴ سرطان ۱۳۴۸ بین ملل متحد و وزارت پلان در کابل باامضاء رسید .

باساس این پروگرام حکومت بلغاریا یک تعداد بورسهای تعلیمی را برای استفاده محصلین افغانی به دسترس افغانستان میگذارد و در ساعات علمی و هنری به‌منظور

تفاهم و شناسا ئی بیشتر هر دو کشور فعالیت ها و همکاری ها صورت میگیرد .

به موجب این قرار داد کمپنی انتر نشنل امور سروی انجینیری پروژه سازی ، مراقبت ساختمان و بهره برداری ابتدائی دستگاه برق آبی کجکی شبکه انتقال کجکی کند هار و کجکی گرشک را اجرا خواهد کرد .

موافقتنامه همکاری تخنیکي و اقتصادی

بیست و هفتمین متمم موافقتنامه همکاری تخنیکي و اقتصادی از ظهر ۱۱ سرطان بین حکومت افغانستان و جمهوری اتحادی آلمان در وزارت پلان امضاء گردید .

این موافقت نامه را از جانب افغانستان دوکتور عبدالصمد حامد وزیر پلان و از جانب جمهوری اتحادی آلمان دوکتور گیر هارد مولتنن سفیر کبیر آنگشور در کابل امضاء نمودند .

باساس این موافقتنامه گروپ مشاور تی هندرسکن تا تاریخ ۲۱ اگست ۱۹۷۱ با وزارت پلان همکاری خواهد کرد .

موافقتنامه ترمیم آبدات تاریخی

موافقتنامه ترمیم آبدات تاریخی با میان صورت مشترک بین افغانستان و جمهوری هندرسکن تا تاریخ ۲۱ اگست ۱۹۷۱ با وزارت ۱۰ قبل از ظهر ۲۱ سرطان ۱۳۴۸ به امضاء رسید .

موافقتنامه را از جانب افغانستان پنا غلی شاهی بای مستمندی، مدیر عمومی باستانشناسی و حفظ آبدات تاریخی وزارت اطلاعات و کلتور و از جانب هند پناغلی برچ کمار سکرتراول سفارت کبرای هند در کابل امضاء کردند .

به موجب این موافقتنامه افغانستان و هند به صورت مشترک در ترمیم آبدات تاریخی بامیان می پردازند و طرف هند متخصصین ، انجینیران ، آلات و افزار و مواد ضرورت کار را تهیه میدارد .

قرار داد انجینیری دستگاه برق آبی کجکی

قرار داد انجینیری پروژه سازی دستگاه برق آبی کجکی بین افغانستان و برینناموسسه و کمپنی انجینیری انتر نشنل امریکا ئی ساعت ده قبل از ظهر ۲۶ اسد ۴۸ در برینناموسسه با امضاء رسید .

قرار داد را پناغلی حمیدالله حمید رئیس عمومی دبرینناموسسه و پناغلی دیل ارشاکلی معاون ریاست کمپنی مذکور امضاء نمودند .

موافقتنامه تقویه وانکشاف بانك زراعتی

به منظور تقویه وانکشاف بانك زراعتی بین وزارت مالیه و صندوق مخصوص ص کمک های تخنیکي ملل متحد موافقت نامه بتاریخ ۷ سنبله ۴۸ در وزارت مالیه به امضاء رسید .

باساس این موافقت نامه صندوق مخصوص ملل متحد یک صد بیست هزار دالر برای مصارف خدمت و استخدام متخصصین به بانك زراعتی میدهد .

کمک های تخنیکي متذکره برای سه سال در نظر گرفته شده است امید است که بعد از سپیری شدن مراحل لازمه ، آخرین سرجمع این کمک های تخنیکي به ۵۱۳۰۰۰ دالسر برسد . این موافقت نامه را از طرف وزارت مالیه پناغلی عبدالعزیز عطائی رئیس خزاین و پناغلی المنس معاون نمایندگی ملل متحد در کابل به نمایندگی از طرف صندوق مخصوص ملل متحد امضاء نمودند .

موافقتنامه پروگرام غذائی جهان

به تاریخ ۱۰ میزان ۱۳۴۸ پناغلی ارسن شهباز آمر پروگرام انکشافی ملل متحد به نمایندگی از طرف موسسه پروگرام غذائی جهان و پناغلی محمد خان جلال رئیس مالی وزارت پلان بنمایندگی از طرف حکومت افغانستان موافقت نامه اساسی ای را امضاء کردند که بنا برآن در آینده مواد خورا که به افغانستان امداد میشود .

پروگرام غذائی جهان از سال ۱۹۶۴ باین طرف هفت موافقتنامه را جهت تهیه مواد غذائی به پروژه های مختلف در افغانستان امضاء نموده و قیمت مجموعی مواد غذائی که تحت این پروژه ها تهیه شده بالغ به هفت ملیون دالر گردیده است از این جمله سه پروژه برای پروگرام تغذیه بهتر ، و پروژه برای انکشاف تولید قوه برق و استخراج زغال سنگ و دو پروژه دیگر در ساحه اسکان اصلاحات ارضی واحداث مجدد جنگل ها میباشد .

موافقتنامه پنج هزار تن کود کیمیا وی نیز امداد میکند .

این هیأت طبی علاوه بر هیأت های طبی فرانسه خواهد بود که در پو هنتون کابل مصروف تدریس و معالجه بیماران میباشند .

موافقتنامه معادل پنجمصد هزار دالر کود کیمیاوی بین حکومت افغانستان و جاپان به تاریخ ۱۲ میزان ۴۸ در وزارت پلان بامضاء رسید .

موافقتنامه استیشن های مترو لوژی زرا عتی وها بد رو لوژی

به موجب این موافقتنامه حکومت جاپان مبلغ چهار صدو پنجاه هزار دالر را به

ساعت ده صبح ۳ عقرب ۱۳۴۸ پلان عملیات يك پروژه پروگرام انكشافی ملل متحد که مربوط به صندوق مخصوص پرو گرام مذکور میباشد در وزارت پلان به امضاء رسید این موافقتنامه را نیناغلی محمد یوسف فرزند رئیس احصائیه ووکیل ریاست تعاون اقتصادی و تخنیکي وزارت پلان و نینا غلی شهباز آمر اداره پروگرام انكشا فی ملل متحد در افغانستان امضاء نمودند .

افغانستان بطور امداد بلاعوض می پردازد . این موافقتنامه را از طرف افغانستان دکتور نور علی وزیر تجارت واز جاپان نیناغلی ماتسوی سفیر کبیر آنکشور در کابل امضاء کردند . مقدار کود کیمیاوی که باسلس این موافقتنامه به افغانستان وارد میگردد در حدود پنج هزار تن خواهد بود .

این پروژه عبارت از انکشاف سرویس های میترو لوژی بوده و باین طریق يك پروژه دیگر پرو گرام انكشا فی ملل متحد در افغانستان داخل ساحه عمل میگردد .

موافقتنامه تهیه پرسو نل طبی کلینیک موافقتنامه تهیه پرسو نل طبی پولی کلینیک عصری دندان قبل از ظهر پنجشنبه ۱۷ میزان ۱۳۴۸ بین پیغله کبرا نور زائی وزیر صحتیه و نیناغلی اندری نیکر سفیر کبیر فرانسه متعین کابل در مؤسسه صحت عامه به امضاء رسید .

موسسه بین المللی میترو لوژی (دبلیو - ام - او) که موسسه اجرا کننده این پروژه میباشد حکومت افغانستان را در توجیه بهبود و توسعه دادن سرویس های میترو لوژی مربوطه آن معاونت خواهد کرد . هدف های خاص این پروژه عبارت است از: توسعه شبکه های مربوط به اجمال اوضاع جوی و سرویس های میترو لوژی زرا عتی و میترو لوژی مسایل مربوط به آب . همچنین متحد الشکل ساختن سامان لازم و بهبودی عمومی برای مؤثریت این سرویس ها درین پروژه شامل میباشد .

به اساس این موافقتنامه حکومت فرانسه آمادگی نموده که برای شعبات مختلف پولی کلینیک و کلینیک دندان کابل که تعمیر و تجهیز آن با مساعدت جمهوریت اتحادی آلمان آماده میشود متخصصین و پرسو نل طبی تهیه میکند . معاش و مصارف این متخصصین به دوش حکومت فرانسه خواهد بود .

باساس موافقتنامه فوق چهار صد و پنجاه ونه ستیشن جدید و متنوع هوا شناسی تاسیس خواهد گردید تا معلومات جوی کافی از مناطق مختلف افغانستان را در دسترس بگذارد .

این موافقتنامه قسمتی از موافقتنامه عمومی در مورد همکاری فرهنگی بین افغانستان و فرانسه میباشد که در ۱۳۴۵ بین هر دو کشور به امضاء رسیده است .

سهم حکومت افغانستان در مصارف این پروژه معادل شش صد و هشت هزارو یکصد و چهل دالر در طرف مدت پنج سال بوده و سهم پروگرام انكشا فی ملل متحد و صندوق مخصوص ملل متحد در این پروژه به هفتصد و هشتاد و چهار هزار و یکصد دالر بالغ میگردد .

حکومت فرانسه در مدت پنج سال بعد از اكمال تعمیر و تجهیزات پولی کلینیک و کلینیک دندان متخصصین مربوطه را تهیه میکند و بعد از سپری شدن پنج سال تمدید این موافقتنامه برای امداد مزید مذاکرات جداگانه را ایجاب مینماید .

هیأت طبی فرانسه برای این کلینیک نه تنها در تداوی و معاینات روز مره کمک میکنند بلکه در ستاز اطبای افغانی در این رشته

موافقتنامه سروی و حفريات مشترک باستان شناسی

پوپل معين وزارت ماليه و ښاغلي ترميناسوف معاون مستشار اقتصادي سفارت کيرای اتحاد شوروی متعين کابل امضاء کردند . قرار داد های امور جاده های مذکور یکی بتاريخ ۱۸ جولای ۱۹۶۴ و دومی آن به تاريخ ۹ فبروری ۱۹۶۸ بين افغانستان و اتحاد شوروی منعقد شده بود .

موافقتنامه سروی و حفريات مشترک باستان شناسی در قسمتی از سواحل دریا های پنج و آموبين افغانستان و اتحاد شوروی روز دو شنبه ۱۲ عقرب ۱۳۴۸ در وزارت اطلاعات و کلتور باامضاء رسید .

از آنجا که احداث بند های برق به موجب توافق بين هر دو کشور برای استفاده متنوع المرام از آب پنج و آمو در آینده سبب بلند رفتن سطح آب و صدمه رسانیدن به نقاط دارای اهمیت باستان شناسی شده میتواند بنا بر این جانبين افغانستان و اتحاد شوروی برای چاره جوئی قبلی به مذاکراتی پرداخته اند که انعقاد این موافقتنامه مرحله اول آن میباشد . این موافقتنامه را از طرف افغانستان دکتور شاهي بای مستمندی مدیر عمومی باستان شناسی و حفظ آبادات وزارت اطلاعات و کلتور و از طرف اتحاد شوروی پرو فیسور گر وویل کوف عضو اکادمی علوم اتحاد شوروی امضاء کردند .

پروتوکول اعمار شفاخانه سی بستری برای مریضان جذام

پروتوکول امور اعمار يك شفاخانه بیست الی سی بستری برای مریضان جذام بتاريخ ۱۶ قوس ۱۳۴۸ بين وزارت صحیه و موسسه امدادی ماورای بحار جمهوریت اتحادی آلمان در وزارت صحیه باامضاء رسید .

این شفاخانه به مصرف یکصد و پنجاه هزار مارک جمهوریت اتحادی آلمان در مدت کمتر از ۱۸ ماه اعمار میشود و سامان و لوازم آن از طرف موسسه مذکور امداد میگردد .

موافقتنامه تفحصات و حفريات مشترک باستان شناسی برای چهار سال اعتبار داشته مدت آن قابل تمدید میباشد .

درین شفاخانه علاوه از تدای مریضان مصاب به جذام ، جراحی پلاستیکی نیز صورت میگيرد و مریضانیکه در اثر مرض جذام بعضی از اعضای وجود خود را از دست داده باشند تحت عملیه های جراحی پلاستیکی قرار میگيرند و اعضای شان مجدداً احیا میشود .

پروتوکول مساعدت های آینده یونسکو با افغانستان

این پروتوکول را پوهاند عبدالله عمرمعین وزارت صحیه و دکتور واپ معاون موسسه ماورای بحار امضاء کردند .

پروتوکولی راجع به مساعدت های آینده یونسکو در ساعات تعلیم معارف ، فرهنگ و حفظ آبادات ساعت شش و نیم شام ۱۷ عقرب ۱۳۴۸ بين افغانستان و موسسه یونسکو در مهبانخانه ملل متحد باامضاء رسید .

موافقت نامه پروژه حمایه طفل و مادر

موافقتنامه مساعدت بالا عوض یکصد و بیست هزار روبل جهت ساختمان بلاک هفتم پروژه حمایه طفل و مادر به تاریخ ۸ جدی ۱۳۴۸ در عمارت دمیر منو تولنه باامضاء رسید ، این موافقت نامه را میرمن صالحه فاروق اعتمادی رئیس دمیرمنو تولنه و ښاغلي ویکتورک شویدنکو

پروتوکول را از طرف افغانستان دکتور محمد اکرم وزیر معارف و دکتور محمدانس وزیر اطلاعات و کلتور حکومت سرپرست و از جانب موسسه یونسکو ښاغلي رونماهو مدیر عمومی آن موسسه امضاء کردند .

قرار داد تکمیل امور ساختمانی جاده ها

مستشار اقتصادي سفارت کيرای اتحاد شوروی متعين کابل امضاء نمودند پروژه طفل و مادر که ساحه سه جریب زمین را در جوار عمارت دمیرمنو تولنه احتوا میکند شامل کودکستان باگنجایش دو صد طفل ، یک شیر خوار گاه به ظرفیت پنجاه طفل و یک مرکز حمایه طفل و مادر میباشد .

قرارداد تکمیل امور ساختمانی جاده پلخمری مزار شریف ، شبرغان همچنان قرار داد سروی و پروژه سازی جاده های شبرغان ، میمنه ، هرات ، کندز ، خان آباد ، تالقان و فیض آباد به تاریخ ۱۳ قوس ۱۳۴۸ در وزارت ماليه باامضاء رسید .

قرار داد های متذکره را ښاغلي غلام احمد

د افغانستان کالني

فعاليت کند برای شهر های بلخ و مزار شريف
تخصيص داده شده است .
قرار داد صدور گاز طبيعي

قرار داد صدور ۲۵۰۰ ميليون متر مکعب
گاز طبيعي از افغانستان به اتحاد شوروی
برای سال ۱۹۷۰ بين نمايندگان هر دو کشور
ساعت سه بعد از ظهر اول دلو ۴۸ در وزارت
معادن و صنايع امضاء شد .

قرار داد را ښاغلی عبدالقدوس مجيد معين
وزارت معادن و صنايع و ښاغلی امانیوف نماينده
مستشاريت تجارتي اتحاد شوروی در کابل

و ښاغلی ژدانوف نماينده سيوز نفت اکسپورت
که سمت رياست هيئت اتحاد شوروی را
داشت امضاء کردند .

پلان عمليات مربوط امداد مواد خورا که
پلان عمليات مربوط امداد مواد خورا که

پروگرام غذایی جهان به کار گران ساختمان
فابريکه های کود کيمياوی و رق حرارتی
پل امام بکری مزار شريف به تاريخ ۶ دلو
۱۳۴۸ در وزارت پلان بامضاء رسيد .
به اساس پلان مذکور پروگرام غذا يی
جهان ۶۲۴۷ تن گند م ، ۳۹۱ تن شير خشک

۱۰۴ تن تخم پودری ، ۱۲۳ تن پنير ، ۳۹۱
تن گوشت کانسرو شده ، ۳۸۳ تن روغن نباتی

۲۵۳ تن بوره و ۲۶ تن چای سياه را به
افغانستان کمک می کند که قيمت مجموعی آن

به شمول محصول گمرک ، بیمه وغيره آن معادل
دومليون و دوصدو هفتادو هفت هزار و هشتصدو
هشتاد دالر تخمين گرديده است .

پلان عمليات مربوط امداد مواد خورا که

را ښاغلی حبيب الله حبيب رئيس تعاون
اقتصادی و تخنيکی وزارت پلان و ښاغلی
ارسن شهباز آمر پروگرام انکشافی ملل متحد
در افغانستان امضاء کردند .

موافقتنامه امداد مشاورين بلاعوض

حکومت اتحاد شوروی موافقه کرده است
تاسه نفر از مشاورين خود را به صورت

امداد بلاعوض در رشته حفظ و مراقبت سرکها
و انرژی برای دو سال بدسترس وزارت
فوايد عامه و دافغانستان دبرښنا موسسه
بگذارد .

اسناد مربوط باین موضوع را بتاريخ
۸ جدی ۱۳۴۸ انجنير معراج الدين نوری رئيس

حفظ و مراقبت و سرک سازی وزارت فوايد عامه
دكتور هادی کمال مدير عمومي در دافغانستان

دبرښنا موسسه و ښاغلی ویکتور ک شويديتکو
مستشار اقتصادي سفارت کبرای اتحاد شوروی

در وزارت پلان امضاء کردند .

**قرار داد سروی پروژه شبکه های توزيع
برق ولایت بلخ**

قرار داد سروی پروژه شبکه های توزيع
برق شهر های بلخ و مزار شريف ساعت
دوی بعد از ظهر ۲۴ جدی ۱۳۴۸ در دبرښنا
موسسه بين افغانستان و اتحاد شوروی بامضاء
رسيد .

قرار داد قرضه را از طرف دافغانستان

برښنا موسسه ښاغلی دكتور عبدالهادی مدير
عمومی اقتصادي برښنا موسسه و از طرف
اتحاد شوروی ښاغلی گیورگی ترمینا سوف

معاون مستشار اقتصادي سفارت کبرای اتحاد
شوروی در کابل امضاء کردند .

از جمله سی و شش هزار کیلو وات برق

حرارتي فابريکه کود کيمياوی شهر مزار شريف
باطرفيت توليدی دوازده هزار کیلو وات برق
که قرار است در سال ۱۳۴۹ شروع به

سیستم متریک و اوزان

البته این سلسله استخدام مامورین فنی تا تکمیل اعضای لازمه اداره سیستم متریک ادامه خواهد داشت .

تطبیقات عملی و عیار نمودن اوزان متریک:
اعضای فنی ضمن مطالعات و اجراءات عملی خود در فابریکه جنگلک ، تحت نظر متخصص و مشاور ملل متحد پس از يك سلسله مشوره های لازمه راجع به ساختمان اوزان از نگاه تخنیکي و كمیت مواد به عیار نمودن اوزان تولیدی فابریکه جنگلک مطابقت ستندرد بین المللی پرداخته اند چنانچه اوزانی که تاکنون به شهر کابل توزیع گردیده یا اوزانی که برای سایر ولایات مدنظر گرفته شده توسط اشخاص متذکره عیار گردیده است .

تطبیقات صنفی :

در مراحل اول فیصله گردید که طور امتحانی تطبیقات صنفی به عمل بیاید که باساز این نظریه برای سه صد دوکان نانوای شهر کابل اوزان متریک تهیه و توزیع گردید . اما نظر به صوابدید وزارت داخله که احکام آن به بناوالی توصل ورزیده بود تطبیقات آنرا به ملحوظات که نزد آنها بود معطل قرار دادند .

تطبیقات سا حوی :

برای تطبیق اوزان متریک در شهر کابل فیصله گردید که قبل از همه يك سا حوئیه ایکه شرائط محیطی بهتر را از نگاه خرید و فروش دارا باشد تحت تطبیق قرار گیرد چنانچه بار اول دکانهای زرغونه میدان که به شرایط فوق مطابقت میگرد تحت تطبیق قرار گرفت . چون نتیجه آن مثبت بود ناحیه دوم قلعه فتح الله خان و متعاقباً ساسا پسر نواحی شهر کابل تحت تطبیق قرار گرفت .

نشریات و تبلیغات :

برای تنویر افکار مردم و شناسائی بیشتر

در سال ۴۳ نظر به صوابدید حکومت وزارت تجارت مکلف گردید تا سیستم متریک را جاگزین اوزان و آلات اندازه گیری مختلف النوع که از سابقاً بی متعادلی در مملکت رایج بود گرداند .

بتأسی از آن پس از يك سلسله مطالعات به همکاری وزارت پلان یکنفر متخصص و مشاور سیستم متریک تحت پروگرام های همکاری ملل متحد استخدام و به وزارت تجارت معرفی گردید . برای سهولت کار و تطبیق بهتر سیستم متریک (در مرحله اول تبدیل اوزان محلی به اوزان متریک) در سال ۴۵ اداره بنام مدیریت سیستم متریک تشکیل و در چوکات وزارت تجارت گنجائیده شد .

پرسوئل فنی :

اعضای فنی اداره مذکور را در مرحله اول شش نفر فارغ التحصیلان لیسه عالی استقلال تشکیل میداد که غرض آشنائی و بلدیت به سیستم متریک تحت تربیه قرار گرفتند .

مامورین مذکور برای مدت یکتیم سال از طرف صبح دروس نظری خود را در مرکز وزارت تجارت تحت نظر متخصص ملل متحد و بعد از ظهر دروس عملی خود را در فابریکه جنگلک فرا میدادند متعاقباً شش نفر مذکور جهت فرا گرفتن تحصیلات عالی به فرانسه اعزام گردیدند که پس از اكمال کورسهای مربوط در مکتب عالی مترو لوزیویک سلسله ستاز در دواير مربوطه آنکشور دو باره به وطن عودت و بکار آغاز نمودند .

نظر به وسعت کار سه نفر دیگر از فارغان لیسه استقلال استخدام گردیدند که بعد از تدریس عملی و نظری در مرکز وزارت تجارت فابریکه جنگلک و مراجع مربوطه به فرانسه اعزام گردیدند . گروه سه نفری مذکور فعلاً در فرانسه مشغول تحصیل میباشد . گروه سوم که نیز از فارغان لیسه استقلال میباشد مشغول تحصیل در فرانسه هستند .

اعضای فنی اداره سیستم متریک موقعه اوزان مروجه بازار شهر کابل را سروی میکنند

شان به سیستم متریک تبلیغات آتی از طرف اداره سیستم متریک بعمل آمده است :
 ۱ - نشر پروگرامهای تبلیغاتی از طریق اوزان متریک در پغمان به پایه اكمال رسیده رادیو .
 ۲ - نشر يك تعداد تابلو های مکمل و نصب آن در چار راهی ها ، ایستگاه های سرویس و دیگر محلات .

۳ - نشر و توزیع تابلو های تعدیل شده اوزان برای دکانداران .

۴ - توضیحات مکمل راجع به هدف و مرام این تابلو ها از طریق جراید .
 ۵ - ترتیب مصاحبه و راپورتاژها با جراید .

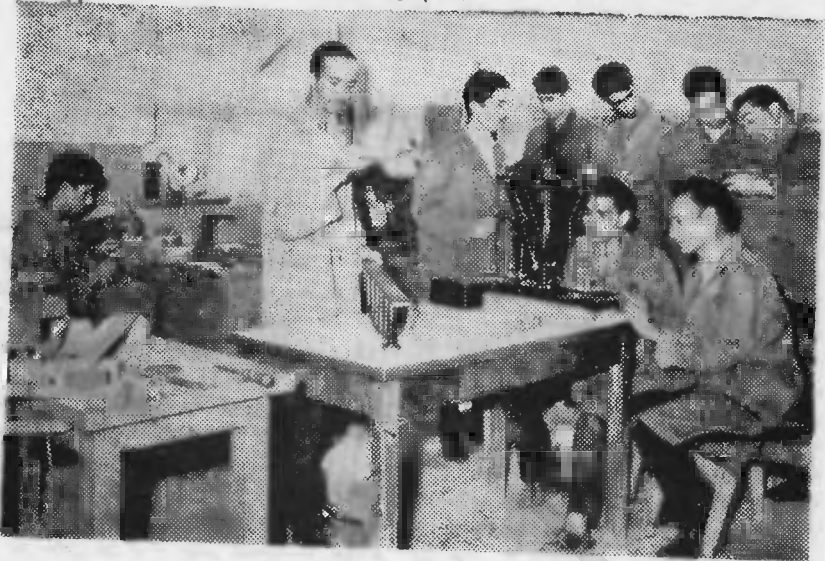
تطبیق در نواحی ده گانه شهر کابل :

به همکاری ریاست بنار والی اداره سیستم متریک اخیراً مؤفق گردیده تا به دکانداران مربوطه نواحی ده گانه شهر کابل اوزان متریک را توزیع نمایند . (به استثنای دکاندارانیکه در وقت توزیع حاضر نبودند).

سروی و احصائیه گیری :

سروی و احصائیه گیری یکی از وظایف عمده این اداره بوده چنانچه قبل از تطبیق اوزان متریک احصائیه گیری دکانهای شهر کابل داشتن ایتلانهای اندازه گیری در این اداره حتمی و لازمی بوده باین اساس با مراجعه ودرخواست از حکومت فرانسه يك تعداد ایتلانهای (وزن - طول - پیمان) چه به صورت خریداری و چه به صورت امداد تخنیکي حکومت فرانسه به دست آورده شده

سیستم متریک و اوزان

اعضای فنی اداره سیستم متریک

کمیسیون مترولوژی :

برای انسجام و هم آهنگی ساختن امور توزیع، تعمیم، ترویج و کنترل اوزان متریک و سایر آلات اندازه گیری و همچنین برای رفع حواشی اداره سیستم متریک کمیسیونی از طرف مقامات عظامی تشکیل گردید .

اعضای محترم کمیسیون :

- ۱ - وزیر یا معین وزارت تجاریت به حیث رئیس
- ۲ - رئیس احصائیه و پلان وزارت تجارت
- ۳ - کابل بناروال
- ۴ - نماینده وزارت دفاع ملی
- ۵ - نماینده پوهنتون
- ۶ - نماینده ریاست اوزان و احتیاجات عامه
- ۷ - نماینده فابریکات جنگلک
- ۸ - متخصص و مشاور ملل متحد
- ۹ - مدیر و دو نفر اعضای اداره سیستم

متریک

ذوات محترم فوق باسناد احکام صدارت عظمی تا الحال چندین مرتبه تشکیل جلسه داده و برای بهتر ساختن امور سیستم متریک تصاویر و تصاویر و مذاکره کرده اند که در مرحله اجرا قرار داده شده است .

قانون ولایچه کنترول :

به منظور جلوگیری از اختلافات و سوء تفاهم به همکاری مشاور و متخصص ملل متحد مسوده پروژة قانون سیستم متریک ترتیب و تحت غور و مذاکره کمیسیون مترولوژی قرار داده شده است . امید است به زودی ممکنه قانون ولوایح مذکور پس از طی مراحل قانونی مورد استفاده عامه قرار گیرد .

اعضای فنی اداره سیستم متریک

که پس از اكمال تعمیر لابرا توار در آنجا نصب واز آن کار گرفته خواهد شد .

ترازو :

متعاقب تطبیق اوزان متریک احتیاج مبرم بداشتن ترازو های احساس و کم قیمت احساس گردید که اداره سیستم متریک در زمینه با حکومت فرانسه در تماس شده یکنفر انجنیر فابریکات جنگلک را برای فرا گرفتن معلومات بیشتر در باره ساختمان ترازو به فرانسه اعزام نموده است . البته یگانه آرزوی اداره سیستم متریک ساختن ترازو مانند اوزان متریک در داخل مملکت است تا از یک طرف اسعار یکه در این مورد به مصرف میرسد صرفه گرفته و از جانب دیگر کارگران افغانی بکسار افتند .

ترازوی لابرا توار :

یک تعداد ترازو های خورد و بزرگ که به صورت اینلان و یا چین کنترول در بازار از آن کار گرفته میشود اداره سیستم متریک با استفاده از امداد تخنیکی حکومت فرانسه بدست آورده است .

احصائیه گیری و سروی مقدامتی طوافیا :

پس از تطبیق اوزان متریک در دکانهای شهر کابل اداره سیستم متریک مصمم گردید تا طوافان (فروشندگان دوره گرد) را نیز به اوزان متریک مجهز نماید . چنانچه احصائیه گیری طوافان خاتمه یافته و اوزان مورد ضرورت شان در فابریک جنگلک عیار و بدسترس ریاست بناروالی گذاشته شده است تا مورد استفاده شان قرار دهد .

د پښتونستان د جریاناتو لنډیز

دس نوشت د ټاکلو حق چه دملگرو ملتو منشور د بشرد حقوقو په جهانی اعلامیه او دبشر د حقو قو د پیرو مهمو په تړونو نو کښی دبشر د حقو قو د پیرو مهمو اساسا تو په حیث لیکل شوی دی تر اوسه پوری دنړی په ځینو سیمو کښی دهغه مراعات نه کیری او د استعمار د دوام او دهغه د بقایاؤ په اثر دیر غل کونکو قواؤ د تیری صحنی گر ځیدلی دی لکه څنگه چه ددغه حق دتامین په لاره کښی دملتو نو او خلکو مبارزه دوام لری زمونږ دپښتو نستانو ورهسو د سرنوشت دحق دټاکلو احترام او مراعات نه کول دخواستنی او زوری انديښنی مو جب دی مونږ په صمیعی ډول هیله لرو چه زمونږ دوروږو سوله ایز کوششونه پر یا لیتوب ته نزدی شی او هغوی چه دقوی او فشار په استعما ل غواړی دغه مشروعی ارزوگانی شنوی کړی باید وپو هیږی چه د زمانی جریان دتک لاری په مخالفه لاره حرکت کوی زمونږ دزمانی غوښتنی او دتحول دتاریخ دمخو نو ازمینستونو او په تیره د دغی سیمی تاریخ چه پکښی او سپر وښودلی دی چه په دغو مشروعو حقوقو بانندی تیری ددغو ارزوگانو مخه نشی نیولی .

زمونږ هیله داده چه د عدالت او انصاف مخه دروغی جوړی لاری او دمفا همی اصل دفشار جبر اوله قوی څخه دکار اخیستلوځای ونیسی تر څوچه ددغه حق په لاس ترواړولو په دی سیمه کښی ورور گلوی په ځای شی او آرامی او جهانی سوله پیا وړی شی .

د ۱۳۴۸ کال درا تک په مناسبت ښاغلی صدراعظم وویل : په داسی حال کښی چه د افغانستان ملت دخپلی خپلواکی پنځوسمه کالپیره ونمانځله په ډیر تأسف او خواشیننی سره ملتفت وو چه زمونږ پښتونستان یی وروته تر اوسه پوری دخپل سر نوشت دټاکلود حق د لاس ته راوستلو له پاره مجادله کوی له دی کبله چه د پښتونستان خلکو دمنل شویو حقوقو مراعات په دغه سیمه کښی چه مونږ ژوند پکښی کوؤ دحالاتو دخرابی سبب کیری او له دی کبله چه تیر کال دپښتونستان دخلکو په خلاف دپاکستان دچارو دواکمنو د فشار سیاست د اقتضاتو له مخی په خاص ډول مخ په زیا تیدوؤ دملگرو ملتو په موسسه کښی افغانی نماینده په خپله وینا کښی د نړی والوتو جه دغه خطیر جریان ته جلب کړه

دپښتو نستان خلک د پخوا پشا ن دخپلی مطالبی په تا ئید کښی فعا لیت کوی . چه دادی په پښتو نستان او افغانستان کښی دپښتونستان په مسئله پوری مربوط جریا ن په دی ډول دکابل کالنۍ په دی برخه کښی دلوستو نکو مطالعی ته وړا ندی کیری .

دافغانستان دخپلواکی د ۵۱ کالین ی دمانځلو د مراسمو دپرانستلو په وخت کښی همایو نی معظم اعلیحضرت پخپلو شا هانه ارشاداتو کښی دپښتونستان د مسئلی په باره کښی وفرمایل :

دخپلواکی دور ځی دنمانځنی په دی وخت مو په خاص ډول دخپلو پښتونستان نورږو ارزوگانو او مجاهدو ته پام دی چه لاتراوسه خپلی مشروعی آرزو او مسلم حق ته نه دی رسید لی . د افغانستان ولس او حکومت دپښتونستان ولس ته دسر نوشت ټاکلو د حق برابرولو دپاره خپل کوششونه جاری ساتی مونږ هیله لرو چه د پاکستان حکومت دواقع بینۍ او دتاریخ د بی غرضی مطالعی په رڼا کښی داو کړی شی چه دولس دارزو گانو مطابق دپښتونستان دکشا لی په اوارولو هغه یوا ځنی خنډله منځه لری کړی چه د افغانستان او پاکستان دتعلقاتو د پوره بهبود په مخکښی پروت دی .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدرا عظم په ۱۳۴۷ کال کښی دملگرو ملتو دتاسیس دکالیری دورځی په مناسبت دخپلی وینا په تر څ کښی دپښتونستان د موضوع په باره کښی وویل :

هیله لرم چه د پښتونستان موضوع د پاکستان د حکومت او دپښتونستانیا نو منځ دخبرو له لاری حل شی او د پښتونستان دخلکو دحقوقو په تامین او د دوومسلمانو ورونو هیواد و افغانستان او پاکستان تر منځ ددی سیمی دخلکو دکوو گټو او ددعو می سولی او بین المللی تعاون او دملگرو ملتو نو ددنوروعالیه هدفو نو سره سم ددی قضی حل چه زیاته همکاری غواړی دملگرو ملتونو یوستر هدف دبشر ی حقوقو تامین دی چه په ۱۹۶۸ کال دبشر دحقوقو بین المللی کال په حیث اعلام شوی دی .

همدا شان د ۱۳۴۷ کال دقوس په ۱۸ نیټه دبشر د حقوقو دکالیری دتجلیل په مناسبت ښاغلی نور احمد اعتمادی دپښتونستان د موضوع په باره کښی وویل :

پښتونستان

نیمې قاری له ویشل کیدو او دپاکستان له منځ ته راتګ نه وروسته دپښتونستان د خلکو حقوق چه دهند دنیې قاری یوه برخه نه وو تامین شوی د افغانستان ملت له دغې بی عدالتی څخه دپیری خوا شینې په احساس سره دپښتونستان دخلکو د آزادانه سرنوشت دټاکلو دمنځل شوی حق دتامین له پاره خپل کوششونو ته دوام ورکړی او خپلو دغو کوششونو ته تل او پرله پسی دوام ور کوی

څو چه دپښتونستان دخلکو له ارزوگانوسره دغه حق تامین شی او دنړی په دغه سیمه کښی دښه نیت او ورور گلوی فضا منځ ته راشی چه ددغی سیمی دخلکو تر منځ دهمکاری له لاری د اقتصادی او اجتماعی او فرهنگی ترقیو موجبات برابر کړی . او دغه همکاری ددغی سیمی او د اسلامی نړی د هوسا یی او هم دسولی او بین المللی مرستو دتقوی له پاره ښه زمینه برابره کړی اوس چه حالات دیوه نوی تحول په درشل کښی لیدل کیری دوخت حساسیت ایجابوی چه دپښتونستان مشران او خلک باید دحالاتو په انکشاف او دپښو په دقیقه ارزیا بی کښی په ډیر فکر سره خپل ملی موقف په کلکه سره تعقیب کړی .

هیله لرم چه په دغه کال کښی دپښتونستان خلک دخپلو آرزوگانو دسر ته رسو لو له پاره په خپلو کوششونو کښی زیات بریا لیتوب ته ورسیری .

دخپلو اکړ د ۵۱ کالپری په منا سبیت صدر اعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دپښتونستان دمستلی په باب وویل :

دپښتونستان دولس دآزاد سرنوشت دټاکلو دحق ملاتړ د افغانستان ن دولس په ټینگو صمیمی هیلو ولاړ دی دغه مسئله د معاصر ی زمانی په تاریخ کښی ژوری ریښی لری دا کښاله دهند په نیمه قاره باندي د برتانوی تسلط او د موجوده افغانی دولت د خاوری په مقابل کښی د اقداماتو په وخت پور ته شوی ده . دیوه اسلامی هیواد په حیث دپاکستان دمنځ ته راتلو وروسته افغانستان دپښتو نشتا ن دولس د سرنوشت دټاکلو د آزاد حق دتامین غوښتنه کړی ده .

دپاکستان د منځ ته راتلو راهیسی د افغانستان دریځ دادی چه د پښتونستان ولس خپل سرنوشت باید پخپله آزادانه وټاکي همدوجه ده چه افغانستان وویل د ۱۹۴۷ کال ريفرانهم چه ناقص او دتصنع له مخی وشو اعتبار نلری .

افغانستان پر له پسی دا خبره کړی او کوی یی چه دپښتونستان مسئله د استعمار

د پاکستان د حکومت له خوا دنوی اختناق اوفشار په مقابل کښی د پښتونستان د خلکو دقیام په گډون دپښو جریان دپاکستان دچارو دواکمنوادعا ته هره هفته بلکه هره ورځ ځواب ورکړی دی افغانستان تل اعلام کړی دی چه اساساً د پښتونستان موضوع دبرتانوی استعمار له بقایا وو څخه ده او دپښتونستان غوښتنی په معاصر تاریخ کښی ژوری ریښی لری .

طبعی ده چه دافغانستان دولت دپښتونستان دخلکو دسرنوشت له حق سره علاقه خپله ملی وظیفه گهلی ده دغه ارتباط په تاریخی او جغرافیا یی دلیلونو او فرهنگی او بشری ژورو عوامو متکی دی دپاکستان دچارو واکمنو کونښی کړی دی دا تلقین وکړی چه دپښتونستان جنبش په ځوتنو محدودو شخصیتونو او سیاسی ډلو پوری منحصر دی خو دپښو جریان یو ځل بیا ثابتته کړه چه دپښتونستان جنبش د پښتونستان دټولو خلکو په عمومی شعور متکی دی چه تل موجود ؤ او اوس یی تر عصری شرطونولاندی پرمختګ کړی او تقوی به کیری .

دشخصیتونو بندی کول لکه چه په یوویشتو کلوکښی دهغودزوال اوله منځه تللو سبب شوی نه دی په راتلونکی وخت کښی به یی هم سبب نه شی او څرنگه چه لیدل کیری او وروستنی جریانات یی شا هدی دپښتونستان خلک په خپله د (روغی په ډول) مبارزه کښی نوی مرحلی ته رسیری .

افغانستان د ۱۹۴۷ کال ريفر نهم چه په هغه کښی دپښتونستان دخلکو له پاره دسرنوشت دټاکلو دحق دتامین امکان پیدا نشو هیڅ کله د اعتبار وړنه دی گهلی حقیقت دادی چه دپښتونستان مسئله دپاکستان له منځ ته راتګ نه پخوا او له هغه نه وروسته دافغانستان دخلکو او حکومتو په نزد یوه ملی مسئله ده او په راتلونکی وخت کښی به هم وی دافغانستان ملت داستعمار او خارجی تسلط پرضد خپلو څو ځله دریدلو اوقیام کښی خپل پوره یووالی اوټینګه غم چه به ملی تاریخ او عظمت متکی دی اثبات ته رسولی دی د افغانستان دولت دپښتو سیاسی مرکز د اروپا یی تسلط په مقابل کښی د جهاد او سیاست په ډگر کښی دپښتونستان دخلکو له حقو څخه دفاع کړی وه .

افغانستان لومړی اسیا یی هیوادو چه نیمه پیری پخوا یی دهند دنیې قاری د مسلمانانو دهند دټولو خلکو اوتر استعمار لاندی هیواد و دحقو نه در طانی په مقابل کښی په رسمی سویه ملاتړ وکړ . دهند

د بقیایو څخه ده او اوس نه ده پیدا شوی .
 برتانوی استعمار هیڅ کله د پښتونستان
 دولس مقاومت او آزادی غوښتنی په قدرت
 غلبه نه ده میندلی د پښتونستان دو لیس
 سرنوشت هغه وخت فیصله کیدی شی چه
 دوی ته دبشری مقتضیاتو مطابق دسرنوشت
 د ټاکلو حق ورسیری او د پښتونستان دولس
 ټول حقو وپیزاند ل شی دافغانستان ن
 حکومت ددغو تاریخی بشری او حقو قی
 اساساتو په اتکاء د پښتونستان دولس ملاتړ
 کړی دی او کوی یی او دحالاتو د هر ډول
 داسی بدلون چه پهرو ښانه او قانونی ډول
 د پښتونستان دخلکو په آزادو رایو ولاړنه وی
 دښه نیت له مخه نشی بلل کیدی او دغه
 راز تبادلات په دغه سیمه کښی دناکراز یو
 دیپدا کیدو دپاره دزیاتواندښنو سبب کیری
 او زمونږ په نزد اعتبار نلری .
 دافغانستان خلک هیله لری چه دپاکستان
 نوی رژیم دتیرو حکومتو نو په لاره لاړنه
 شی او یوه داسی روغه لار ونیسی چه په
 واقع بینی دور اندیشی او ددی سیمی په
 خیرولایه وی دافغانستان خلک یقین لری چه
 دمهاضمت او ورور گلو ی په فضا کښی د
 پښتونستان مسئله حل کیدی شی او که
 چیری دغه یوازنی سیاسی مسئله چه د
 افغانستان او پاکستان تر منځ پر ته ده د
 پښتونستان دولس درایو په مطابق حل شی
 یقیناً د افغانستان او پاکستان تر منځ د
 پراخه تفاهم او گهوری همکاری یوه سا حه
 منځ ته راتلای شی چه دهغی نتیجی به ددغی
 سیمی دخلکو د آسیا دخلکو او دنری دسولی
 په گټه وی .

د پښتونستان ورځ

دسنبلی په نهمه ورځ چه د پښتونستان د
 تاریخی ورځ په نوم په پښتونستان او
 افغانستان کښی تجلیل او نمانځل کیری په
 ۱۳۴۸ کال کښی هم دپښتونستان ورځ دسنبلی
 په ۹ نیټه په کابل کښی په داسی حال کښی
 چه دپښتونستان د بیلو بیلو سیمو مشرانو
 پکښی گډون در لود دکابل دښار او شاوخوا
 زرگونو خلکو په شمول په پښتونستان
 میدان کښی دکابل سر پرست ښاروال له
 خوا دپښتونستان په بیرغ پور ته کولو
 شروع شو چه په درنو مراسمو او خاص
 اهمیت تجلیل اوونمانځل شوه همدا شان
 افغانی اخبارونو دپښتونستان د مشرانو په
 عکسونو چاپو لو اوددغی ورځی دتاریخی
 ارزښتو دضا مینو په خپرولو استقبال او
 دټولو ولایاتو په مرکزو کښی یی هم ښه
 هرکلی وشو .

په پښتونستان کښی هم ددغی ورځی
 تجلیل د آزاد پښتونستان په بیلو بیلوسیمو
 لکه جنوبی پښتونستان ، منځنی پښتونستان
 او شمالی پښتونستان کښی په خاصو تودو
 مراسمو ، ښادنامو او ټولنو ونمانځل شوه او
 دپښتونستان ورځ دلیکوالو او پوهانو له
 خوا په اوږدو ویناو کښی په دغه ورځرڼا
 واچولی شوی چه ټولی انگازی یی خپری
 شوی وی .

په ولسی جرگه کښی دپښتونستان مسئله تائید شوه

دعقرب په میاشت کښی دولسی جرگی
 د ۱۳ دوری دټاکلو وکیلانو او دافغانستان
 دنوی موظف حکومت دمشرانو داعتماد درای
 دگډی ټولنی په جریان کښی دیوی خوا
 وکیلانو دخپلو ویناو په ترڅ کښی دپښتونستان
 دمستلی په تائید دافغانستان دورورولی
 دعلايقو او افغانی ارزوگانو په نما پندگی د
 پښتونستان دمستلی دحل دپاره خپل تاو ده
 احساسات وار په وار څرگنه کړل د بلی
 خوا په دغه جریان کښی دافغانستان
 صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د خپل
 حکومت دکړی نلاری د څرگنولو په ترڅ
 کښی دپښتونستان دمستلی په تائید وویل:
 دپښتونستان دولس دسرنوشت دټاکلو دحق
 خوندي کیدو دپاره دافغانستان کوششونه او
 ملاتړ به په جدی ډول او بی له دی چه خلل
 پکښی راشی دافغانستان ن دلو یو جرگو د
 فیصلو مطابق جاری پاتی شی .

افغانستان پرله پسې دا اعلان کړی او
 کوی یی چه د پښتونستان مسئله داستعمار
 له بقایاو څخه ده نوی نه ده پیدا شوی او په
 معاصر تاریخ کښی ژوری ریښی لری د
 پښتونستان مسئله دپاکستان دجوړیدو نه
 مخکښی او تری وروسته دافغانستان دولس
 او حکومت په نزد یوه ملی مسئله ده او په
 سرنوشت هغه وخت ټاکل کیدی شی چه د
 معاون ریاست کمینی مذکور امضاء نمودند .
 سرنوشت ټاکلو دحق اساس دوی په باب
 تطبیق شی .

دا حکومت د افغانستان او پاکستان ددو
 مسلمانانو هیواد و تر منځ دورور گلو د
 روابطو دراپیدا کولو په هیله او سره ددغی
 سیاسی مسئلی دحل دپاره چه افغانستان او
 پاکستان تر منځ درورو گلو د روابطو په
 دی سیمه کښی دصلحی دټینګښت په مخکښی
 یوازنی خنډ دی خپل کوشش جاری ساتی .
 مونږ هیله لرو چه دپاکستان نوی رژیم به
 دپخوانی چال چلند بر خلاف داسی سم تګ

اود استعمار په ضد مجادلی په لاره کښی بی خپل ځانو نه قربا ن کړی دی . نو عجیبه داده چه ددغو ټولو مجادلو سره بیا هم یوازی دوی وو چه دسر نوشت دحق نه محروم پا سی دی افغانستان د پښتونستان دخلکو گانو مطابق جدا تا ئید وی .

ښاغلی پڑوا ك وویل متاسفانه دخبرودلاری څخه دپښتونستان دکشالی دحل دپاره زمونږ كوششونه دناكامی سره مخامخ شوی دی خو مونږ بیا هم خپلو امید واریو ته دوام وركوؤ خو دپاكستان حكومت دموضوع په اهمیت وپوهیږی او دهغوی سره ددغه راز شخړو دپاره د بین المللی منل شوو اساساتو دمعیارونو سره سم او دخلکو او ملت د سر نوشت د ټاكلو داتكار نه میندو نکی حق په بنایاتكاراوم چه د سر نوشت دټاكلو دحق معامله وكړی په ملگرو ملتو كښی دافغانستان نما ینده ښاغلی پڑواك پخپل وضاحت كښی نو رو مهمو جهانی موضوعگانو ته چه د عمومی ټولنی ددی دوری دمهمو فقرو څخه دی وویل مادغه فقر وته اشاره ونكړه مگر ددغو فقرو سره زمونږ دبی علاقه كی دلیل نه دی .

هیله لرو چه په آینده كښی ددغو ټولو موضوعگانو په باب دوینا كولو موقع پیداكړو ښاغلی پڑواك وویل چه خپله وینا په دی خبرو ختمه ؤم .

چه په ټولو مذاكرو كښی به ددی عالی مجلس دټولو غړو سره دپخوا پشا ن خپلی همكاری ته دوام وركړم .
څه وخت چه دپاكستان هیئت له خوا د ښاغلی پڑواك دوینا خلاف په ظاهری رنگ دخواب وركولو كوشش وكړی شو نوښاغلی پڑواك بیا داسی وویل :

زه غواړم خو لنهوی خیری وكړم . دپاكستان نماینده زما دخبرو په مقابل كښی د خواب ویلو دخپل حق څخه استفاده كړی ده .

دغه خواب لكه چه می وویل چه دپاكستان حكومت دپښتونستان دخلكو دخودارادیت له حق څخه انكار كړی دپښتونستان دخلكو دغه غوښتنه دخودارادیت دحق څخه بیرته بل څه نه ده زه فكر كوم چه ددی ټولنی غړی پوهیږی چه پاكستان په ځینو وختو كښی خپل سیاست دخودارادیت دحق په اساس راوپاندى كوی اوهغه داسی وخت وی چه دهغه څخه خاص مقصد په نظر كښی ولری :

دغه حقیقت چه په دی موضوعگانو كښی دوه معیاره شته دی زما دپښتون ورور له ویناؤ څخه ثابت شوه او هم دا چه د پاكستان نماینده هغه ریفر نلیم ته اشاره وكړه چه په ۱۹۴۷ كال كښی شوی ؤ په دی موضوع

لاره غوره كړی چه په واقع بیني وړاندی نظر اوددی سیمی په خیر باندى بناء وی دا حكومت یقین لری چه دمفاهمت او ورور ی په فضا كښی دپښتونستان كشاله اواریدی شی دپښتونستان دخلكو دارزو گانو مطابق ددی یوازی سیاسی مسئلی حل به یقیناً د افغانستان او پاكستان تر منځ دوسیع مفاهمت اوفایده مندی همكاری داسی موقع برابره كړی چه نتیجی به یی ددی سیمی د ولسونو او ددنیا دسولی په ښیگنه وی .

په ولسی جرگه كښی د پښتونستان د جاورو جرگه گمی

د افغانستان له خوا د پښتونستان ملاتړ اوتا ئید كاملا ملی حیثیت او شكل لری اوله همدغه مخه د افغانستان د اولسی جرگی په ۱۲ تقنینیه دوره كی دپښتونستان د چارو په نوم یوه جرگه گمی جوړه شوه او دداخلی وظایفو په لایحه كښی درج او تصویب شوه او په دی ډول په هره دوره كښی به دپښتونستان دجرگه گمی غړی او رئیس هیئت ټاكل كیری او وظیفه به یی له هره اړخه دپښتونستان دچارو دجر یا ن خارنه وی .

په ولسی جرگه كښی دپښتونستان دچارو كمیسیون دافغان ملت دارزو گانو په نمایندگی دپښتونستان ورونو سره دته شلیدونكو علاقو او تاریخی واقعیتونو په زړه پوری ترجمانی كوی همدا شان دمشرانو جرگه هم وخت په وخت ددغی قضیې په باره كښی د افغانستان حكومت كوششو نه تا ئیدكړی دی .

دپښتونستان دقضیې په باره كښی د ښاغلی پڑواك وینا :

په ۱۳۴۷ كال دملگرو ملتو د ټولنی په ۲۳ غونډه كښی د افغانستان دایمی نماینده لوی سفیر ښاغلی عبدالرحمن پڑواك دخپلی وینا په ترڅ كښی د پښتونستان په باره كښی دپاكستان حكومت د نماینده په خواب كښی دنورو هغو ټولو شخړو وضاحت سره چه دبین المللی اندیښنی سبب كیری وویل :
زمونږ دهیواد په گانو كښی دپښتونستان دخلكو او د پاكستان حكومت تر منځ شخړو یوه خطیره وضع منځ ته راوستلی ده چه د منطقی آینده سو له او امنیت تهدید ی وی دهغو خلكو او دهغو دخمکی سر نوشت دواړه دکشمیر څخه لوی دی .

ښاغلی پڑواك وویل :
دپښتونستان خلك هغه یوا ځنی خلك ؤ چه دنړی په دی سیمه كښی دانگریزانو له خوا رېږول كیدل او دخپلی آزادی دگټلو

کښی هم فکر کوم چه دپاکستان دموقف تحلیل ضروری دی مون باید ددی ریفر نهم په با ب دپاکستان مؤظف (چه پخپله د پاکستان نماینده وویل دانگریز دوایسرای تر نظارت لاندی شوی دی) په یاد لسم غواړم تکرار کړم چه دغه ریفر نهم چه د انگریزانو دوایسرای تر نظارت لاندی شوی دی مگر پاکستان په یو بل مورد کښی مثلاً دکشمیر په مسئله کښی چه خلور انتخابات هلته شوی دی هیر کړی دی او دهغه دخلکو د آزادی مظهر نه گڼی . د پاکستان نماینده وویل چه په هغه ریفر نهم کښی په سلوکښی نوی پښتنو رایه ورکړه چه په پاکستان پوری ملحق کښی دلته باید نوی پوښتنی په نظر کښی ولرو .

به با ب شکایت کاؤ زما آشنا هیره کړه چه بو ممتاز مسلمان دهند مشردی ولی دغه خبره دپاکستان په نزد بی تفاوته ده بلکه چهومی ویل غواړم چه خولنوی خبری وکړم . مونږ په دغه موضوع کښی مداخلنه کوودا دپښتونستان دخلکو او د پاکستان دحکومت ترمنځ یوه کشاله ده خرنکه چه دغه کشاله دخود ارادیت دحق په اساس ولاړه ده مونږ دهغی ملاتړ کوو لکه خرنکه چه دنړی په ټولو برخو کښی دخود ارادیت دحق ملاتړ کوو . دا یوازی ټکی ؤ چه غوښتل می هغه خرنکه کړم . افغانستان دخاوری یاد نفو سوکومه تقاضا نه لری دا موضوع باید پوره واضحه کړی شی .

که چیری ټول پښتونستان دپاکستان جزوی مونږ به لو مړنی هیواد اوسو چه هغه به رسمیت وپیژنو په دی شرط چه همدا اوس یو ریفراندم هلته اجرا شی خو په هغه کښی دی خلکو ته دخود ارادیت دحق وروسپارل شی . مونږ په پاکستان پوری دهغوی دالحاق فیصله چه هغوی وکړی ومنو مگر طبعاً غواړو چه دغه ریفراندم دیویل مقام تر نظارت لاندی مثلاً دملگرو ملتو د موسسی تر نظارت لاندی وشی یانورترتیبات ورته وویل شی . مگر هغه ریفراندم چه د انگریزانو دوایسرای تر نظارت لاندی شوی دی . هغه وایسرای چه دپښتونستان خلک دوه پیری دهغه دهیواد سره وجنکیدل داسی ریفراندم نه وی چه هغه تا ئید کړو .

ښاغلی پژواک په ملگرو ملتو کښی د پښتونستان په واقعیت کښی رڼا واچوله :

د ۱۳۴۸ کال د میزانه په میاشت کښی دملگرو ملتو په موسسه کښی دافغانستان نماینده ښاغلی پژواک دخپلی اوږدی وینا په ترڅ کښی وویل دجهانی شخړو په جمله کښی چه سوله او امنیت بی له خطر سره مخامخ کړی دی یوه هم دپښتونستان دخلکو دسر نوشت دټاکلو مسئله ده ښاغلی پژواک پخپله وینا کښی چه دپښتونستان په مسئله بی رڼا واچوله دایمی هم وویل چه افغانستان دپښتونستان دخلکو او دپاکستان دحکومت ترمنځ جنجا لونیو سره چه نړی اود هغی سیمی دامنیت او سولی دآیندی دپاره خطر لری مستقیمه علاقه لری ښاغلی پژواک وویل دپښتونستان دخلکو موضوع او غوښتنه قانونی عادلانه او مشروع ده چه دخلکو د ژوندانه دلاری او استقلال په ټاکلو اودهیلو دسرتو رسیدو په حق متکی ده او مونږ ددغه ټول قضیو دټولو خلکو په باره په هر ځای

لومړی په دی ریفراندم کښی چه دهند دوایسرای تر نظارت لاندی وشو دپښتونستان دخلکو دپاره یوازی یوه لاره وپاندی کړی شوه او هغه دا چه یا په هند پوری ملحق شی یا په پاکستان پوری او بله لار ورته نه وه . په هغه وخت کښی دپښتونستان دخلکو ادعا داوه چه دخپل سر نوشت دټاکلو دحق څخه دپښتونستان د دولت داستقلال دپاره استفاده وکړی مگر دغه لار ورته نه وه پر پښتو دلته شوی په همدغه علت دپښتونستان په سلوکښی پنځوس نفو سو د ریفراندم سره پریکړه وکړه هر څوک کولی شی چه په دی باره کښی دهغه وخت اسنادو ته مرا جعه وکړی هغوی په هغه ریفراندم کښی بر خه وانه خستله که چیری وویل شی چه په سلوکښی نوی خلکو دپاکستان په طرفداری را پی ورکړی نو حقیقت نه لری دپاکستان نماینده وویل چه دی پخپله یو پښتون دی په دی باره کښی څه شک او تردید نشته اوزه په دی خوشحاله یم چه هغه پښتون دی مگر ما وویل چه دپښتونستان موضوع دپښتونستان دخلکو او دپاکستان دحکومت ترمنځ یوه کشاله ده مگر ښکاره ده چه دپاکستان نماینده دپاکستان دحکومت غړی دی .

د پاکستان نماینده وویل چه دپاکستان جمهور رئیس په خپله یوه ممتاز پښتون دی . زه په دی هم اعترا ف کوم چه جلالتماب ایوب خان یو تن پښتون دی مگر ددی خبری معنی دانه ده چه دهغه دریاست جمهور ی په دوره کښی دپښتون په حقوقو باندی تیری نه دی شوی یا له دغه حق څخه انکار نه دی شوی دغه راز باید هیرنکړو چه هغه بله ورځ د پاکستان خار چه وزیر په دی ټولنه کښی دهند دمسلمانانو د حقوقو

کښې چې وی ملاتړ کړی دی .
 پښاغلی پژواک وویل د پښتونستان په مسئله کښې چې څه د پاسه داته ملیو نوتنو مشروعی هیلی دخیلی دی او دا سپاږم پراخه سیمه ده چه دسروشست دټاکلو حق غواړی او یوه جدی موضوع ده چه خطر و نه او ناوړی نتیجی لری .

پښاغلی پژواک زیاته کړه له دی کبله چه دغه مسئله تر اوسه پوری ملگرو ملتو ته نه ده وړاندی شوی نو هیله کوم چه دپاکستان نوی حکومت په داسی حال کښې چه ددغو خلکو له هیلو څخه خیر دی او دجالا تو په خطر ناک والی پوه دی له بین المللی مثل شوو معیارو سره سم قضیې دحل په منلو سره دخلکو دسروشست دټاکلو دحق په اساس چه انکار ور څخه نشی کیدلی ددغه ډول منازعو دحل دپاره دپخوا پشان زموږ له هیلو څخه لری او مخالف اقدام ونه کړی

دملگرو ملتو په ټولنه کښې دافغانستان د نماینده پښاغلی پژواک دوینا متن چه د ۱۳۴۸ کال دمیزان په میاشت کښې افغانی اخبارونو خپور کړ او اوږدی تبصری پری هم شولی او دپښتونستان په مسئله یو ځل بیارپا واچولی شوه ددی واقعتونو ارزښتو نه چه د افغانستان دخلکو سره د پښتونستان د خلکو نه شلیدونکی نژدی ولسی او کلتوری علایق لری پخپلو تبصرو کښې څرگنده او د افغانستان دنماینده پښاغلی پژواک ددوینا تو د هر خلکو وشو په همدی شان دپښتونستان خلکو دافغانستان دنماینده پښاغلی پژواک کتوره وینا چه د پښتونستان دحقو قی مطالبی غږی دجهانی موسسی دجلسی غږ ته رسولی دخپلو هیلو تر جمانی او دخپلو ارزوگانو نمایندگی وگڼله او داحساسا تو په څرگندولو یی ددغی وینا په زړه پوری استقبال وکړ .

دخپلواکی په مراسمو کښې دپښتونستان گلپون :

په ۱۳۴۸ کال کښې دخپلواکی د ۵۱ کالیری په مراسمو کښې سر بیره د آزاد پښتونستان دمشرانو نه دپښتو ټولنی په بلنه د محکوم مرکزی پښتونستان نو میا لو لیکوا لو او نامتو مشرانو لکه پښاغلو اجمل خټک ، میرمهدی شاه مهدی او قلندر مومند او جنو بی پښتونستان نه پښاغلی محمد هاشم غلزی ، ملک محمد عثمان کاسی ، محمد جعفر اڅکزی او پښاغلی ملک عبدالعلی کاکړ ، چه دتورخم اوسپین بولدک په لارو کابل ته راغلی و دخپلواکی دکالیری په مراسمو کښې گهو ن وکړ ددوی دراتگ په وخت کښې دښکر هار

او کند هار په لارو کښې دمراسمس سیکوالو له خوا یی هر کلی او سترې مشی وشول او په کابل کښې افغانی پوهانو او لیکوالو ورته تاوده سترې مشی وویل .

دپښتونستان ادیبانو او پوهانو په ډیرو افغانی ټولنو کښې چه د دوی په ویاړ جوړی شوی وی گهوون وکړ د جشن دمراسمو د ننداری او ځنو ځایو دلیدنی نه وروسته د سنبلی په ۱۶ ورځ بیر ته پښتونستان ته په داسی حال کښې چه په زړه پوری مخه ښه ورته وویل شوه لاپل . همدا شان دجنوبی پښتونستان نو میالی مشر خان عبدالصمد خان اڅکزی دافغانستان دخپلواکی د ۵۱ کالیری په مراسمو کښې دگهوون دپاره دخپلو ملگرو سره داسد په ۳۱ نیټه کابل ته راغلی و خان عبدالصمد نور احمداعتمادی برخه کښې پښاغلی صدراعظم نور احمداعتمادی دقبایلو مستقل رئیس پښاغلی پسر هنیار ، دپښتونستان ستر مشر خان عبدالغفار خان، دپښتو ټولنی رئیس پښاغلی رښتین د پایتخت شاعرانو ، ادیبانو او په کابل کښې اوسیدونکو پښتو نستانو ادوښار یو شمیر مخور و په زړه پوری هر کلی ووايه . دجنو بی پښتونستان نو میالی مشر خان عبدالصمد خان اڅکزی چه دجنوبی پښتونستان څخه دافغانستان پولی ته راوړسید دقبایلو دستقل ریاست مرستیال اود کند هار دقبایلو دمدير او دکندهار د لیکوالو شاعرانو او مخورو له خوا یی هر کلی وشو په کند هار کښې له والی او اوسیدونکو پښتونستان نو سره په منزل باغ کښې چه د دوی هر کلی ته راټول شوی و ولیدل او کابل ته د راتگ په وخت کښې یی په زابل اونورو ځایو کښې تودهر کلی وشو .

خان اڅکزی دخپلواکی په مراسمو کښې په گهوون کولو سر بیره د افغانستان دصناعتی او تاریخی ځایو نو دلیدلو دپاره ولایاتو ته هم سفر وکړ او په هرهر ځای کښې یی د مینتی او ورور گلوی نه ډکهر کلی وشو .

خان عبدالصمد خان دپښتونستان د ادیبانو په ملگرتیا دسنبلی په ۱۶ نیټه د افغانستان شمالی ولایاتو ته لاپل په کندوز کښې یی د هغه وخت دوالی پښاغلی دوکتور محمود حبیبی او د مرکزی دایرو د رئیسانو او په کندوز کښې داوسیدونکو پښتونستانیانو له خوا هر کلی وشو .

دکندوز په لار بغلان ته د رسیدو په وخت کښې د بغلان والی پښاغلی سلطان عزیز او نورو مشرانو د دوی هر کلی وکړ .

خان عبدالصمد خان دسنبلی په ۲۰ نیټه مزار شریف ته لاپل په مزار شریف کښې هم

کښې چه وی ملاتړ کړی دی .
 پښاغلی پژواک وویل د پښتونستان په مسئله کښې چې څه د پاسه داته ملیو نوتنو مشروعی هیلی دخیلی دی او دا سپاږم پراخه سیمه ده چه دسروشست دټاکلو حق غواړی او یوه جدی موضوع ده چه خطر و نه او ناوړی نتیجی لری .

پښاغلی پژواک زیاته کړه له دی کبله چه دغه مسئله تر اوسه پوری ملگرو ملتو ته نه ده وړاندی شوی نو هیله کوم چه دپاکستان نوی حکومت په داسی حال کښې چه ددغو خلکو له هیلو څخه خیر دی او دجالا تو په خطر ناک والی پوه دی له بین المللی مثل شوو معیارو سره سم قضیې دحل په منلو سره دخلکو دسروشست دټاکلو دحق په اساس چه انکار ور څخه نشی کیدلی ددغه ډول منازعو دحل دپاره دپخوا پشان زموږ له هیلو څخه لری او مخالف اقدام ونه کړی

دملگرو ملتو په ټولنه کښې دافغانستان د نماینده پښاغلی پژواک دوینا متن چه د ۱۳۴۸ کال دمیزان په میاشت کښې افغانی اخبارونو خپور کړ او اوږدی تبصری پری هم شولی او دپښتونستان په مسئله یو ځل بیارپا واچولی شوه ددی واقعتونو ارزښتو نه چه د افغانستان دخلکو سره د پښتونستان د خلکو نه شلیدونکی نژدی ولسی او کلتوری علایق لری پخپلو تبصرو کښې څرگنده او د افغانستان دنماینده پښاغلی پژواک ددوینا تو د هر خلکو وشو په همدی شان دپښتونستان خلکو دافغانستان دنماینده پښاغلی پژواک کتوره وینا چه د پښتونستان دحقو قی مطالبی غږی دجهانی موسسی دجلسی غږ ته رسولی دخپلو هیلو تر جمانی او دخپلو ارزوگانو نمایندگی وگڼله او داحساسا تو په څرگندولو یی ددغی وینا په زړه پوری استقبال وکړ .

دخپلواکی په مراسمو کښې دپښتونستان گلپون :

په ۱۳۴۸ کال کښې دخپلواکی د ۵۱ کالیری په مراسمو کښې سر بیره د آزاد پښتونستان دمشرانو نه دپښتو ټولنی په بلنه د محکوم مرکزی پښتونستان نو میا لو لیکوا لو او نامتو مشرانو لکه پښاغلو اجمل خټک ، میرمهدی شاه مهدی او قلندر مومند او جنو بی پښتونستان نه پښاغلی محمد هاشم غلزی ، ملک محمد عثمان کاسی ، محمد جعفر اڅکزی او پښاغلی ملک عبدالعلی کاکړ ، چه دتورخم اوسپین بولدک په لارو کابل ته راغلی و دخپلواکی دکالیری په مراسمو کښې گهو ن وکړ ددوی دراتگ په وخت کښې دښکر هار

دغه تودی مینی او وروروی داحسا سا تو په څرگندولو هر کلي وشو چه دافغانستان ن مشران او خلک یی دپښتونستا نو سره لری خان عبدالصمد خان د سنبلی په ۲۶ نیټه د خوشحال خان دلپسی دپښتو نستانو هلکانو دتحصیلی اوښی پالنی جریا ن وکوت . خان عبدالصمد خان دسنبلی په ۲۸ ورځ ننگر هار ته لاړ ننگر هار ته درسیدو په وخت یی دننگر هار دوالی ادیبانو شاعرانو ، پښتونستانیانو او افغانی ولسی خلکو له خوا هرکلی وشو .

خان عبدالصمد خان بیا لغمان ته لاړ دلغمان دلیدلو نه وروسته نغلو ته لاړ دغلو بریننا بندیی هم وکوت په دی شان خان عبدالصمد خان ډیر دلیدلو وپ ځایو نه او انکشا فی پروژی ولیدی ، خان عبدالصمد خان دجنو بی پښتونستا نو میالی مشر دمیزان په لومړی ورځ چه دقبایلو مستقل رئیس اوددغه ریاست لویو مامورینو په کابل کښی او سیدو نکو پښتونستا نیانو دکابل یو شمیر ادیبانو او دوستانو ورته مخه ښه وویله دجنو بی پښتونستا ن په لور وخو خید او څنگه چه خان عبدالصمد خان کند هار ته ورسید یوځل بیایی تودهرکلی وشو او د دوی په در ناوی ټولنه جوړه شوی وه خان عبدالصمد خان په کند هار کښی متیر ک تاریخی ځایونه او کجکی بند او نور انکشا فی پیشتر فتو نه وکتل په دغه ترڅ کښی هرات ته هم لاره په هرات کښی هم تود هر کلي او روغپو وشو او د دوی په درناوی جوړه شوی ټولنو کښی گډون وکړ او مهم ځایو به یی وکتل دمیزان په څلورمه نیټه دهرات نه بیرته کندهار ته راغی په کند هار کښی یی یو ځل بیا ځینی ځایو نه وکتل . وروسته بیاجنوبی پښتونستا ته دخپلوملگرو سره لاړل .

خان عبدالغفار خان :

دپښتونستا نو میالی مشرخان عبدالغفارخان چه دخو کالو راهیسی په افغانستان کښی دی په کابل کښی دپښتونستا ن دور ځی په مراسمو کښی دگډون نه وروسته چه ننگر هار ته تللی ؤ دمیزان په ۵ ورځ د جلال آباد نه کابل ته راغی او دمیزان په ۸ نیټه دهند ی مقاماتو په بلنه دگانندی د زیریدنی دسلمی کالیبری په مراسمو کښی دگډون له پاره او دنهرو دسولی دجائزی داخستلودپاره په الوتکه کښی هند ته لاړ .

(دخوشحال خان دلپسی کامیا بی)

دخوشحال خان لیسه چه په ۱۳۴۸ کال دپښتونستا ن ماشو مانو د روزنی اوتربیی په منظور د افغانستان په لگښت په کابل

د مبارگي پيغا مونه :

دپښتونستا ن دبیلو بیلو بر خونه لکه د جنوبی پښتونستا ن د اخکزو بلو څوکاکیو او همداراز د آزاد شمالي پښتونستا ن دمومنندو ابریدو ورکزو ، پزو ځمکنو ، شتوارو او د باجوې دسلارزو ، مامو نهو ، چار منگو ، اتما نخیلو او سره کمر ، دساپو ، شینوارو خانزادگانو او د منځی آزاد پښتونستان دوزیرو مسعودو ، بیتنو ، دوپو او نورو قبیلو له خوا د افغانستان دخپلواکی د ۵۱ کالبر ی په مناسبت دسنبلی په لومړی ورځ دهایونی

خپلی او دملی تحریک کوششونه په پرله پسې ډول چاری پاتی شوی او هېوودرید لی نه دی بلکه دپاکستان ډیر حکو متو نه یی په مقابل کښی دما تې سره مخامخ شوی او ددغه کبله یو حکو مت هم ددغه تحریک په مقابل کښی دخپل زور ازمایی په تکرار کښی دوام نه دی کړی مگر کوم وخت چه دایو ب خان حکومت دمارشل لا په نافذ کولو ودید او خنجر په لاس یی دخلکو ارزوگانی په سروونیو کښی ولې لی د آزادی خواهانوه یی په جیلو نو ډکولو کښی جای دادونه هم ضبط کړل او بندیزونه یی پری ولکول لیکن دغه مارشل لایی زور گیری یی هم دشخړود حل سره څه مرسته ونکړی شوه بلکه انقلابی خوږ لن په انقلابی گوگل کښی نور هم پوځ شو او د سورت دلس کلنۍ دوری په پایی کښی دایو ب خان دحکو مت په ضد دانقلابی خوږ لن نه داسی سپرغی راولوتلی چه د جنرال ایوب خان دحکو مت په ضد دعو می قیام مرستی ته دیوی خواد پښتونستان نر نیمخی لوی واړه سیاسی او ملی ډلی او دپو هنی شاگردان په یوه شوروزوږ راووتل او دبلې خوا پخپله په پاکستان ن کښی هم عومو ما او په شر قی پاکستان ن کښی خصوصاً دبنیاد مو زور د سمندریشان طوفانی او په مظاهرو کښی د پاکستان خلکو په ډکو خولو دپښتونستان په واقعیت داعترا ف کولو په تائید په یوغږ وویل!

ژوندی دی وی پښتونستان ، ددغه عومی قیام دما تو لو دپاره دجنرال ایو بخا ن حکومت هر ډول زور اوزر په کار واچول مگر اباسیند په شگو چا تې لی دی په دغه تریخ ساعت او جوشیدلی انقلابی مرحله کښی دیوی خوا دپښتونستان سیاسی بندیان را خوشی کړی شو دبلې خوا عظیم الشانه جلسو او مظاهرو یوبل شکل اختیار کړ .

دنیشنل عوامی گونډه سره د پاکستان ن نورو گونډو نو هم ملگرتیا وکړه . اودلویو سیاسی او ملی شخصیتو په گډون لکه مولانا بهاشانی ، شیخ مجیب الرحمن د پاکستان پخوانی خار چه وزیر ښاغلی بوټو جنرال اعظم خان او ایر مارشل اصغر خان دپښتونستان دخلکو په جلسو کښی دگډون دپاره پښور ته راغلل او عظیم الشانه تاریخی جلسی وشولی . په جلسو کښی واقعیتو نه او حقایق په ډاگه بیان او په تودوویناؤ کښی دپښتونستان په مطالبه اعتراف او تائید ونشو .

په دغه جلسو کښی دپاکستان ن حز بی او ملی مشرانو دپښتونستان په واقعیت اعتراف

معظم اعلیحضرت حضور ته ، علیاحضرتی معظمی ملکی ، درنی سلطنتی کور نی او افغان ملت ته په رالیرو پیغامو کښی د مبار کی مراتب څرگند شوی ؤ او د افغانستان دزیاتی ترقی او پرمختگ په آرزو ښی هیلی څرگندی شوی وی .

دمیزان په ۲۲ نیټه د آزاد پښتونستان دمومندو اپریدو ورکزو ، پرو ځمکنو ، او دباچور ، دسلارزو ماموندو چار منگو ، اتمان خیلو اودسره کمر دسا پو شینوارو خانزادگانو او دمخنخی پښتو نستان دوزیر و مسعود و بیټنو داوړواو دجنو بی پښتونستان دبلو خواخکرو اوکاکیرو قامی مشرانو دخپلوخلکو په نمایندگی په رالیرو لو پیغامو کښی د افغانستان د محبوب پادشاه معظم همایونی اعلیحضرت د نیکمرغی زیریدنی کالپیری په مناسبت دمعظم ټولواک شاهانه حضور ته او درنی سلطنتی کورنی ته دزړه دکو می دمبارکی مراتب وړاندی کړی او د همایونی اعلیحضرت دسیوری لاندی دافغان ملت دزیاتی ترقی میله څرگنده کړی وه همدا شان دافغانستان دصدراعظم په حیث دښاغلی نور احمداعتمادی دبیاناکل کیدو په مناسبت دجنو بی پښتونستان دبلو خو ، اخکرو کاکړی و او آزاد شما لی پښتونستان دباچور دسلارزو ، ماموندو چارمنگو اتمانخیلو او دسره کمر سا پو ، شوارو خانزادگانو ، مومندو او دتیراداپریدو ورکزو ، دلوپگی دشوارو او دآزاد منخنخی پښتونستان دوزیر ستان مسعود ، وزیرو بیټنو او د وړو دقامونو مشرانو اوسپین ژیرو دخپلو خلکو په نمایندگی دخپلی خوښی په رالیرو پیغامونو کښی ښاغلی اعتمادی ته د مبارکی مراتب څرگند کړی ؤ او دگران ټولواک دسیوری لاندی دافغانستان دودانی اوترقی او دښاغلی اعتمادی دحکو مت د بریالیتوب ښی هیلی کړی وی .

په همدی شان دقوس په ۲۰ نیټه د کوچنی نیکمرغه اختر په مناسبت د آزادشمالی پښتونستان منخنخی پښتونستان او جنو بی پښتونستان قامی مشرانو دخپلو خلکو د احساساتو په نمایندگی دمعظم همایونی اعلیحضرت شاهانه حضور ته درنی سلطنتی کورنی ، ښاغلی صدراعظم او ټول افغان ملت ته پخپلو رالیرو لو پیغامو کښی دمبار کی مراتب څرگند کړی ؤ .

په پښتونستان کښی دحالاتو په یو ځل انقلابی کیدل .

په محکوم پښتونستان کښی خودپاکستان دجوړیدو راهیسی دپښتونستان دپاره هلی

د افغانستان کالني

ديونپ مخالفت د پښتونستاني ولس د مجاهدو ستاينې داسې اتمشين تقريرونه ؤ چه په وضاختونو كښي يې دپاكستان په حكومت په خان پوري حيران لاس تر زني په فكر كښي كيناؤ په دغه جلسو كښي د پنجاب سند او بنګال نمايندگانو د پښتونستان د خلكو دپر له پسي مبارزو دستاينو په ترڅ كښي د پښتونستان خلك دفرنگي د استعماري دورې دخاتمي قهرمانان وبلل او دجنرال ايوب خان دپلا نوسره يې په ډكه خوله مخالفت اعلام كړ په داسي حال كښي چه دپښور په زرگو نو خلك ورسره ملگري ؤ دظاهري په ډول دپښور په ښارو گرځيدل او په پايي كښي چه دقصة خواني دشپيدانو په يادگار يې گلان كښيودل او د بنيادمو بهير هر څه وخوځول نو د پاكستان حزبي او ولسي مشرانو دپاكستان د خلكو په تمايندگي په خپلو ويناؤ كښي وويل مونږ د پښتونستان د حق د خواراديت ديونپ د ماتيدو او پخپله خوښه د پښتونستان د سرنوشت د فيصلې ملگري يو او دخپلي هر ډول مرستي اوملگرتيا وعدي يې د پښتونستان خلكو ته ور كړي او داوږدو وضاحتونو او تفصيل وار بيانانو په ترڅ كښي د اساسي او بنيادي حقوقو د حصول دپاره دگوي مرستي عهد پيمان دنیشنل عوامي پارټي تشكيلات او د دغه گونم سره ملگري تيا اعلام شو بي شماره آزادي خواهان ددغه گونم غړي شول . او دجنرال ايوبخان د حكو مت خلاف د انقلابي خوږ لنډه د مخالفت لوڅي پور ته شولي .

دپاكستان د پښتونستان كښي د پښتونستان د پښور په زرگو نو خلكو د حالات غلي غوندي ساتي شسول مگر د پښتونستان سياسي او ملي تحريك په دغه حال كښي هم حالا توتو دپا ملرلو په ترڅ كښي خپل هدف ته متوجه وو او بالاخره څنگه چه ديونپ د ماتيدو او صوبا يې خودمختاري منلو غږ وشو نو د محكوم مركزي پښتونستان خلكو دنیشنل عوامي گوند په مشري يو ځل بيا په جلسو او مظاهرو لاس پوري كړ .

بله مارشل
د ۱۹۶۹ كال دجون په ۲۵ نيټه چه جنرال يحيي خان دپاكستان اداره تسليم او نيوله سمدستي يې مارشل لانا فذ او اعلان كړه او يوه اوه كسيزه كابينه يې جوړه او تشكيل كړ له حالاتو هم په بل ډول انعكاس وكړ مگر وروسته ځيني هغه موضوعات چه دگړدي ميز جرگي پري څېړني كړي وي ورو په ورو راښكاره او داو منل شو چه يونپ مات او پښتونستان چه دمخه پري اعتراف شوي نیشنل عوامي گوند ته موقع ور كړي شوه چه په صوبا يې ډول پښتونستان د جوړولو سره به مرسته وشي او په دغه تا ئيد او هڅه په پښتونستان كښي جلسي او ټولني دنیشنل عوامي گونم په مشري د پښتونستان په نوم دخپل حق او سرنوشت دټا كلو په هڅه دخپل ملي او سياسي تحريك په ترجماني مقصد ته درسيدلو كوشش په دوام كښي فعاليت جاري پاتي شوي دي .

په محكوم مركزي پښتونستان كښي
دپاكستان د پخواني صدر ايوب د حكو مت د ماتيدونه وروسته چه د پښتونستان په خلكو يوه بله مارشل لاراغله د خو ورځو پوري خو حالات غلي غوندي ساتي شسول مگر د پښتونستان سياسي او ملي تحريك په دغه حال كښي هم حالا توتو دپا ملرلو په ترڅ كښي خپل هدف ته متوجه وو او بالاخره څنگه چه ديونپ د ماتيدو او صوبا يې خودمختاري منلو غږ وشو نو د محكوم مركزي پښتونستان خلكو دنیشنل عوامي گوند په مشري يو ځل بيا په جلسو او مظاهرو لاس پوري كړ .

په دغه باره كښي دپښور اور دواخبارنو هم همدغه انعكاسات په خپل وخت په لنډه ډول خپاره كړي دي چه دنومني په حيث يې دنیشنل عوامي گوند دمشر خان عبدالولي خان دهغي وينا متن د بده بيري دجلسي دجريان په حواله وپاندي كړي دي وايي چه دپښور دښارنه اوه ميله لري په بده بيره نو مي ځاي كښي ددسمبر په ۷ نيټه يوي لوي جلسي ته چه په زرگو نو خلكو پكښي دتو ميالومشرانو اوليكوالو په گډون لكه اجمل خټك ، افضل خان سيف الرحمن سيفور عار ف خټك ، عاصمي هشنفري ، فضل ادين سيلاب ، عبدالودود ، حاجي حبيب الله او نورو برخه اخستي وه د

دپاكستان د حكو مت بيله دي بله چاره ونه ليدله او په دي فكر شو چه د سياسي شخصيتو په گډون دگړدي ميز په نوم د جلسي غونډيدلو ترتيب يې ونيو او د پاكستان او پښتونستان سياسي اشخاص راو بلبل شو په راولپنډي كښي دگړدي ميز جرگي ته غونډه شول .

دگړدي ميز جرگه

دغې جرگي در اټوليدلو او كينا سستلو سره سم جنرال ايوبخان او مخالفو گوندو ترمنځ په خبرو كښي دما شوپړي سروران او دموافقي په ځاي مخالفتونه زيات شول اخر دفورري د مياشتي نه دمارچ پوري جريان په كړ كښن حال فضاء خړه او حالات داسي مرحلي ته ورسيدل چه نه خبرو نتيجه وركړه اونه وپاندي شوي پيشنهاد ونه ومنلي شو په پايي كښي چه دمخالفونو سمندريه طوفاني حال غوړننگو نه وهل او دمخالفو گوندونو مشران د كنفرانس نه ووتل جنرال ايوب خان هم چه بله لار ونه ليدله لومړي داوويل چه په راتلونكو انتخاباتو كښي گډون نه كوي او بيا چه دغه اعلان هم دراو لاپ شوي

پښتونستان

خان عبدالو لي خان (دلجسي دمرام تودهرکلي وشو او داحساسا تو څرگند ولو په دورا ن کښي پري گلو نه وپاشل شو ددغي جلسي دجريا ن په خپور شوي وضاحت کښي داهم زياته شوي وه چه دپوه بيري د جلسي پشان د دسمبر په ۷ نيټه دنيشنل عوامي گوند له خوا په مردان کلي دښاغلي شهزاده مير په مشر ي لويه جلسه چه په زرگو نو خلکو پکښي گپون کړي و ووشوه ښاغلي حاجي شهزاده مير جلسي ته دوينا کولو په ترڅ کښي وويل :

لوي خدای دپښتونستان خلکو ته دهغو قربانيو بد له ورکړه کومې چه دوي دخپلي آزادي او بنيادي حق دحصول دپاره سر او مال قربان کړي دي او دادی داستعمار بقاياؤ جاگير داره مفاد پرست سر مایه دارټول بي پردی او پښتونستاني قام بي سر لوی کړي په دغه وخت کښي جلسي په يو غږ وويل . (ژوندي دي وي پښتونستان) او بيا په يوه اتفاق دخان عبدالغفار خان څخه غوښتنه وشوه چه بيرته پښتونستان ته راشي . په خبرونو کښي داهم زياته شوي وه چه دپوه بيري اومردان جلسي لادچا خبره نه وي خپري شوي او په کلو کورونو کښي انگازي ، گرځيدلي چه دسپتمبر په ۹ نيټه په مردان کښي دپښتونستان محصلينو داتحادی د مرستيال ښاغلي عوشي منير په مشر ي غونډه جوړه شوي وه دغي غونډي ته ښاغلي منير په يوه اوږده وينا کښي وويل هر پښتونستانی چه ديونټ دماټولسو او د پښتونستان دجوړولو او خان عبدالولي خان سره دمرستي ډاډ راکړي مونږ په هروخت دهغه ملگري يو . نو موږي په دغه ترڅ کښي دمردان دکالچ دمحصلينو داتحادی دمشر ښاغلي اقبال زاهد خدمتو نه وستاييل او بيا پي دخپلي وينا په پايي کښي وويل دپښتونستانو محصلينو اتحاديه په هيڅ کوم سيا سي حزب پوري مربوطيت نه لري مگر څوک چه ديونټ ماتولو او دپښتونستان جوړولو دپاره کار کوي دغه اتحاديه ورته دملگر تيا او مرستي ډاډ ورکوي .

څکه دغي اتحادی دحق خوداراديت اخستلو عهد کړي چه پښتونستان جوړ کړ او يوځل بيا د تاريخ په پاڼو کښي پښتونستان څرگندول غواړو .

په همدی شان په محکوم مر کزي پښتونستان کښي دنيشنل عوامي گونډه په مشر ي جلسي او غونډي دخلکو په ملگرتيا رواني دي او دآزادي غوښتنی ملي او سياسي احساسات يونټ ماتولو او پښتونستان جوړولو ته متوجه دي .

نيشنل عوامي گوند مشر خان عبدالو لي خان دوينا کولو په ترڅ کښي وويل دوطن دآزادي او يونټ دماټيدلو په لپ کښي ستاسي ډټولو اونيشنل عوامي گوند خدمتو نه ستايم اودادي مونږ دخپل ۱۳ کلن فعاليت او قربانيو نه وروسته ديونټ په ماتولو بريالي شو . خان عبدالو لي خان په دغه وخت کښي وويل زه تاسي ته ددی خپري مبارکي وایم اوزياته بي کړه چه اصلي آزادي پښتنو گټلي دهغه پښتانه تور يالي او سرتيري وبلل او وي ويل همدا پښتانه وو چه دانگريز غوندي لوي قوت ته بي ماتي ورکړي ده نو بايد اوس ديونټ دماټيدلو وروسته پښتونستاني ولس په خپل مستقبل فکر وکړي او هغه مطالبې چه د اير ب خان نه شوي دي او جنرال يحيي خان پوره کړي ديونټ غوندي مسئله بي هم حل کړه . خان عبدالو لي خان ټول پښتونستاني د پوهني شاگردان او منوره طبقه خپل مسئوليتو نو ته متوجه کړل او پدی خبره بي افسوس څرگند کړ چه د آزادي دپاره په قرباني ورکو نکو باندي دغداری تور پوري کيږي حال دا چه بايد کوم چا چه دانگريزانو سره مجاهده کړي هغوی ته دقدر او عزت په سترگه وکتلي شي .

خان عبدالو لي خان دخپلي وينا په ترڅ کښي دپوه انگريز منصف په حواله وويل که چيري پښتانه پو شي نو ددنيا هيڅ قوت مقابله نشي کولي . او زياته کړه . چه پښتون ولس هيڅ قام په بيه نشي اخستلی څکه پښتانه ضمير فروش نه دي او په دی وضاحت کښي بي يقين څرگند کړ چه ديونټ ماتيدلو نه وروسته به مونږ ته ځني مسایل را پيدا شي او مونږ به دهغو په حل کولو باندي په يقيني توگه کامياب شو .

دخان عبدالو لي خان دوينا په پا يي کښي دعوامي گوند نو ميالي ليډر . ښاغلي عاشق شاه پاچا جلسي ته دوينا په ترڅ کښي دپوه بيري دخلکو قرباني وستايلي او وي ويل اوس چه مونږ ته کومه آزادي را کړي شوي ده ددی نه بايد هر پښتون استفاده وکړي او په دغه کښي به هر پښتون مساوي برخه ولري هغه وويل صوبه به مونږ ته راوسپارل شي او پښتونستان به جوړ کړ و ددغه نه وروسته دنيشنل عوامي گوند سکر تر ښاغلي اجمل خټک وويل کله چه يونټ په قاعده ډول مات کړي شي نو دوي به دخوښي څرگندولو په لپ کښي يوه جلسه اومظاهره وکړي او په دغه باره کښي چه دده وضاحت واوري دل شو په جلسه کښي په يو ځل به دی ناروچه (ژوندي دي وي پښتونستان ژوندي دي وي خان عبدالغفار خان او ژوندي دي وي

در جهان سیاست

شرق میانه:

جدی ۴۷ تأیید کرد که مذاکرات دو جانبه بین امریکا و اتحاد شوروی به منظور حل مسأله شرق میانه جریان دارد بعد تر معلوم گردید که مذاکرات بین امریکا، اتحاد شوروی انگلستان و فرانسه برای هم آهنگ ساختن مساعی شان در راه حل بحرانیهای شرق میانه در مقر موسسه ملل متحد آغاز یافته است. نمایندگان این چهار کشور به تاریخ چهاردهم حمل ۱۳۴۸ مذاکرات شانرا در نیویارک آغاز و طی آن مفکوره تحمیل حل سیاسی را بر اسرائیل و کشورهای عربی رد نمودند. ضمن این مذاکرات نمایندگان مذکور راجع به ماموریت صلح گوناریارینگ نیز تبادل نظر و حمایت شانرا از این ماموریت ابراز داشتند.

طبق راپورهای ملل متحد یکی از مساعی چهار کشور مذکور این بود تا امکان انعقاد قرار داد یک موافقه به سیستم توافقیکه بین اتحاد شوروی و جاپان در پایان جنگ عمومی دوم حاصل شد فراهم شود. تحت این موافقتنامه هر دو کشور روابط شانرا بدون امضای معاهده صلح عادی ساختند اسرائیل مخالفت خود را با این مساعی چهار کشور بزرگ ابراز نمود. نه تنها این مساعی ادامه یافت بلکه برای حل معضله شرق میانه پلانیهای دیگری نیز ارائه شد از آن جمله پلان ملک حسین پادشاه اردن است که به تاریخ بیست و یکم حمل ۱۳۴۸ افشاء شد این پلان شامل مواد ذیل بود.

- ۱ - ختم حالت جنگی.
- ۲ - احترام بر سمیت شناختن حاکمیت ملی و تمامیت ارضی و استقلال تمام کشورهای این حوزه.
- ۳ - برسمیت شناختن حق زندگی مردمان این ساحه در حال صلح در داخل سرحدات مربوط فارغ از هر گونه تهدید و یا عملیات جنگی جویانه.
- ۴ - رفت و آمد آزاد از آبهای کانال سوئز و خلیج عقبه و تضمین مصئونیت قلمروهای این حوزه با استفاده از تمام طرق لازمه به شمول تأسیس مناطق غیر نظامی.
- ۵ - حل عادلانه موضوع مهاجرین

در جریان شش ماه اخیر سال ۴۷ و در خلال سال ۴۸ اوضاع تشنج بار شرق میانه همچنان انظار محافل سیاسی و مردم جهان را به خود معطوف نگهداشته بود و هرآنخطر آن میرفت که دامنه تصادمات مسلحانه بین عرب ها و اسرائیل وسعت پیدا نموده و به جنگیکه پای قدرت های بزرگ نیز در آن کشانیده شود تعویض گردد.

رویداد های شرق در طول این مدت نشان داد که مقاومت مردم مناطق تحت اشغال اسرائیل رو به فزونی میروید چنانچه بروز سیزدهم سنبله ۱۳۴۷ اعلام شد که برای اولین بار انفجار چند بم در تل ابیب رخ داده و به اثر آن یک نفر به قتل رسید و هفتاد دوف نفر جراحت برداشتند. از جانب دیگر تصادمات در دو جبهه کانال سوئز و خط اوربند بین اسرائیل و اردن شدید تر شده میرفت. تا جائیکه در قبال سه تصادم شدید به تاریخ سیزدهم قوس ۱۳۴۷ اردن از شورای امنیت ملل متحد تقاضا کرد برای خاتمه دادن اعمال دور از قانون اسرائیل اقدامات لازم بعمل آرد. اما اسرائیل نه تنها به فیصله های ملل متحد احترام می قایل نشد بلکه قراء و شهربهای مختلف اردن را متواتر با بم های آتش افروز بمباران میکرد و در خط اوربند سوئز بالای قوای جمهوری متحد عرب مکرراً حمله مینمود. نه تنها این دو جبهه معروض حملات اسرائیل قرار میگرفت بلکه کشورهای دیگر عربی نیز از شر این اعمال مصئون نماندند. شب هشتم جدی ۴۷ قوای اسرائیل بر میدان هوایی بین المللی بیروت حمله نموده اقلایازدهه طیاره تجارتمی را تخریب کردند. شورای امنیت به اتفاق آراء این عمل اسرائیل را مورد تقبیح قرار داده اعلام داشت لبنان مستحق در یافتن جبران خسارات وارده میباشد در حالت تصادمات مسلحانه در جبهات مختلف اسرائیل ادامه داشت و هم راپورهای از فعالیت های مبارزین مؤسسه نهضت آزادی فلسطین بطور متواتر انتشار می یافت و تائید سرمنشی ملل متحد به تاریخ بیست و دوم

فلسطین . ملك حسين با توضیح این مطالب پیشنهاد نمود در بدل این ملحوظات (برای مزید معلومات به کنفرانس تاریخی رباط مراجعه شود) انکشاف دیگر در واقعات شرق میانه نشر اخبار مربوط به اجازه دخول اتباع امریکای در قوای اسرائیل با حفظ ملیت امریکایی شان بود این موضوع طی مذاکراتیکه بین مقامات جمهوریت متحد عرب و سفرای کشورهای عربی در قاهره صورت گرفت شدیداً انتقاد شد .

نارامی های شرق میانه هنوز تخفیف نیافته بود که از تشنج در سرحدات سوریه و لبنان راپور داده شد . به تاریخ دوم عقرب ۱۳۴۸ عده از افراد کماندوی عرب سه موضع سرحدی لبنان را از داخل خاک سوریه مورد حمله قرار دادند . بین آنها و محافظین سرحدی لبنان تصادماتی رخ داد . به تعقیب تصادمات چند روزه جمهوریت متحد عرب در منازعه لبنان و مؤسسه آزادی فلسطین میانجیگری کرد . در اثر مذاکراتیکه در قاهره بین یا سر عرفات رهبر مؤسسه نهضت آزادی فلسطین و جنرال لاهیل بوستان قوماندان قوای نظامی لبنان صورت گرفت اوربند در تصادمات قوای طرفین نافذ گردید در پایان مذاکرات صرف اعلام شد که در باره تمام مسایل مورد علاقه توافق کامل حاصل گردیده اما کدام اعلامیه رسمی در زمینه انتشار نیافت .

به تعقیب این امر در حالیکه فضای متشنج شرق میانه کاملاً نارام بود مذاکرات وزرای خارجه و دفاع کشورهای عربی به استثنای کشورهای تونس صورت گرفت . بعد از کنفرانس رباط چنین معلوم می شد که کشورهای عربی بیشتر از پیش بهم نزدیک شده اند . اما در عین حال خطر امکان جنگ وسیع در شرق میانه از طرف وزیر امور خارجه کانادا اعلام شد وی که به اسرائیل و جمهوریت متحد عرب مسافرت نموده بود گفت هرگاه برای رفع بحرانات شرق میانه اقدامات عاجل صورت نگیرد امکان وقوع جنگ درین منطقه حتمی است . از طرف دیگر رئیس هیات نمایندگی امریکا در ملل متحد گفت در راه مذاکرات بین نمایندگان امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه راجح به شرق میانه مشکلاتی ایجاد شده است . شب سوم قوس کابینه اسرائیل جلسه اضطراری تشکیل و بر فعالیت های روزافزون

ملک حسین با توضیح این مطالب پیشنهاد نمود در بدل این ملحوظات (برای مزید معلومات به کنفرانس تاریخی رباط مراجعه شود) تمام قلمروهای که در جنگ چون سال ۱۹۶۷ اشغال کرده بیرون نماید و فیصله های شورای امنیت را در حصه بحرانات شرق میانه تطبیق کند .

از جانب دیگر بتاريخ پنجم نور ۱۳۴۸ حکومت جمهوریت متحد عرب به او تاننت سرمنشی ملل متحد اطلاع داد هیچگونه خطوط متار که در شرق میانه وجود ندارد حکومت عرب متحد ضمناً سه نکته ذیل را خاطر نشان ساخته بود : متار که محدود به زبان است ودوام کرده نمیتواند در شرایط فعلی خطوط متار که وجود ندارد زیرا فیصله نامه مربوط آن به تاریخ هفت جون ۱۹۶۷ هنگامیکه قوای جمهوریت متحد عرب هنوز در سینا بود و قبل از آنکه قوای اسرائیل به کانال برسد تصویب شده بود . حوادثی که در ساحل شرقی کانال سوئز اتفاق افتد قاهره مسئول آن بود نمیتواند .

در پهلوی این رویدادها طوریکه قبلانیز اشاره نمودیم اوضاع نارام شرق میانه نارامتر می شد چنانچه در آغاز ماه جوزای ۱۳۴۸ برای اولین بار بعد از جنگ جون ۱۹۶۷ قوای هوایی طرفین در جنگ های کانال سوئز حصه گرفتند .

بعدتر یعنی شب یازدهم سرطان ۱۳۴۸ شورای امنیت بحث خود را در باره شکایت اردن علیه اسرائیل آغاز کرد و نمایندگان چهار کشور بزرگ یعنی اتحاد شوروی ، انگلستان ، فرانسه ، امریکا به حکومت اسرائیل اخطار دادند تا از هرگونه اقدامات برای تغییر وضع قسمت اردنی بیت المقدس خودداری کند .

در اوایل ماه سنبله ۴۸ بر تشنجات شرق میانه حادثه رقت بار دیگری اضافه شد و آن حریق قسمتی از مسجد شریف الاقصی توسط اسرائیل بود . به تعقیب این حادثه در جهان اسلام بیقراری عام رونما شد . بعد وزرای خارجه و نمایندگان چهارده کشور عضو جامعه عرب در کنفرانسیکه در قاهره تشکیل داده بودند در باره انصاف کنفرانسی برای غور در باره جریانات شرق میانه موافقه کردند . این کنفرانس از طرف جلسه سران کشورهای جمهوریت متحده عرب اردن ، سوریه و عراق به منظور غور در باره ایجاد هم آهنگی در سیاست اقتصاد کشورهای عربی در قاهره تعقیب شد و بعد آن یعنی

ویتنام:

اوایل سنبله سال ۱۳۴۷ توام باتشدید جنگ های قوای متخاصم در ویتنام بود بروز دوم همین ماه قوای کمونست سو مین حمله بزرگ خود را در ویتنام جنوبی شروع کرد . پایگاه بزرگ دانانگ و چپل وهشت شهر و دیگر مواضع نظامی مورد آتشباری هاوان وراکت قرار گرفت . درین مدت قوای امریکا در ویتنام جنوبی به جنگ سخت دیگری اشتغال داشتند . آنها از منطقه دوکلاب در سطوح مرتفع مرکزی ویتنام جنوبی دفاع میکردند .

در حالیکه از پرواز های متداوم طیارات بم افکن امریکا برویتنام شمالی راپور داده می شد یکدسته هفتصد نفری قوای ویتکانگ یک قسمت شهر تی نین را در صد کیلومتری شمال غرب سیگون اشغال کردند در عین حال اعلام شد که امریکا هزاران نفر از قوای بحری خود را باز هم بویتنام میفرستد اما واقعه مهم در تاریخ تصادمات ویتنام به تاریخ یازدهم عقرب سال ۱۳۴۷ رخداد آن روزی بود که لیندن جانسن رئیس جمهور آنوقت امریکا اعلام کرد بمباران قوای هوایی بحری و توپخانه امریکا برویتنام شمالی قطع می شود . در همین بیانیه مهم خود جانسن متذکر شد در جلسات بعدی مذاکرات صلح پاریس به تاریخ ششم نومبر نمایندگان جنبه آزادی ملی ویتنام جنوبی و حکومت سیگون اشتراک می ورزند .

اتحاد شوروی در برابر این اقدام جانسن گفت باقطع بمباران امریکا برویتنام شمالی و موافقه در باره کنفرانس متشکل از چهار قدرت در پاریس قدم مهمی در راه صلح برداشته شده . کشور های بریتانیا ، کانادا ، جاپان و هند ازین اقدام امریکا حسن استقبال کردند اما حکومت سیگون مخالفت خود را با آن ابراز داشت . در قبایل این اقدام مذاکرات وسیع صلح پاریس بین هیأت های چهار جانبه دایر گردید اما قبل از دایر شدن چنین کنفرانس راجع به اینکه مذاکرات دو جانبه باشد یا چهار جانبه بحث های نسبتاً ممتد وطولانی صورت گرفت سیگون اصرار داشت کنفرانس به طور دو جانبه دایر شود اما ویتنام شمالی میگفت چهار هیأت بطور مستقل در مذاکرات سهم گیرند . رئیس هیأت ویتنام شمالی هم چنان میگفت اگر مقامات امریکایی و سیگون صرف یک هیأت

کماندو های عربی در نقاط مختلف اسرائیل و مناطق عربی تحت اشغال اسرائیل مذاکره نمود . اسرائیل بنام جزای همجواری طرح جدید ظالمانه ای ایجاد و به موجب آن منازل آن عرب های بیگناه را که نزدیک منازل مبارزین عربی باشد منفجر می نماید .

یکی از انکشافات دیگر سیاسی شرق میانه این بود که به تاریخ بیست و دوم قوس مذاکرات نمایندگان انگلستان و لیبیا در باره تخلیه پایگاه های انگلستان در آنکشور آغاز شد . بعد تر اعلام شد که انگلستان موافقه کرده تا ماه مارچ آینده عساکر خود را از لیبیا بیرون بکشد و پایگاه های نظامی خود را در آنکشور تخلیه کند ضمناً گفته شد که حکومت لیبیا از ایالات متحده امریکا تقاضا کرد تا از انگلستان پیروی نموده و پایگاه های خود را در لیبیا تخلیه نمایند .

مذاکرات تیکه ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی و جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت متحد عرب در قاهره انجام دادند از نظر ناظرین قابل اهمیت بود . طوریکه گفته شد آنها راجع به یافتن طرق همکاری نزدیک در برابر دشمن عرب ها یعنی اسرائیل به موافقه رسیدند .

بتاریخ سی ام قوس کنفرانس سران دول عربی در رباط تشکیل شد درین کنفرانس که سه پادشاه و یازده رئیس دولت اشتراک نموده بود کنفرانس های شش ساله دول عربی را که وقف مسایل فلسطین بود تکمیل کرد درین کنفرانس در مورد بحران شرق میانه با مطالعه پیشنهاد جمهوریت متحد عرب راجع به سوقیات منابع نظامی عرب علیه اسرائیل نیز بحث شد . این کنفرانس بدون آنکه در پایان آن اعلامیه ای نشر شود خاتمه یافت اما بعد تر سران کشور های جمهوریت متحد عرب ، سودان و لیبیا مذاکرات شانرا در طرابلس آغاز و در پایان آن اعلام شد که حکومت سودان و لیبیا موافقه کرده اند عساکر خود را به جمهوریت متحد عرب اعزام ندارند تا با تجاوزات اسرائیل مقابله نمایند . در عین حال موضوع پنج کشتی فرانسوی که به طور اسرار آمیزی از بندر شیر بورگ فرانسه حرکت داده شده و به اسرائیل آورده شد سروصدایی با لانمود . از جانب دیگر از تاریخ دوازدهم ماه قوس به بعد مذاکرات نمایندگان چهار کشور بزرگ در ملل متحد روی مسایل شرق میانه نار دیگر آغاز شد .

را تشکیل میدهند مربوط خود آنها است و در آن صورت کنفرانس به طور سه جانبه دایر خواهد شد.

مدتی گذشت تا اختلافات روی شکل میز و اینکه مذاکرات چند جانبه باشد حل شد و به تاریخ پنجم دلو ۱۳۴۸ مذاکرات وسیع صلح ویتنام در پاریس آغاز شد. با افتتاح

و ادامه این مذاکرات باز هم اخبار مربوط به فعالیت های نظامی طرفین در ویتنام جنوبی شنیده می شد پایگاه های آمریکا در ویتنام جنوبی مورد حمله ویتکانگ ها قرار میگرفت و طیارات بی ۵۲ آمریکا مواضع ویتکانگها را بمباران میکرد.

انکشاف مهم دیگر در مسأله ویتنام به تاریخ بیست و پنجم ثور ۱۳۴۸ رخ داد. ریچارد نکسن رئیس جمهور آمریکا يك پلان

هشت فقره را برای بیرون شدن تدریجی و متقابل عساکر خارجی از ویتنام جنوبی که از طرف انتخابات آزاد و اور بند تحت نظارت بین المللی تعقیب خواهد شد پیشنهاد کرد. نکسن طی این پیشنهاد خود از هائوی تقاضا کرد تا در بازه بیرون شدن متقابل و تدریجی تمام عساکر خارجی در خلال دوازده ماه از ویتنام جنوبی موافقه کند.

در حالیکه زود خورد های ویتنام ادامه داشت به تاریخ نهم جوزای ۱۳۴۸ اعلام شد که نکسن و وان تیو رؤسای جمهور آمریکا و ویتنام جنوبی در پایان مذاکرات مهم

شان در جزیره مدوی به موافقه رسیدند در حدود بیست و پنج هزار عسکر آمریکایی تا ماه اگست سال ۱۹۶۹ از ویتنام جنوبی بیرون کشیده شود. اما این توافق همزمان با تأمین آرامش در ویتنام جنوبی نبود صرف چند ساعت قبیل از اینکه مذاکرات مدوی آغاز یابد ویتکانگها شصت هدف را در ویتنام جنوبی بمباران کردند.

در حالیکه اقدام رئیس جمهور آمریکا در مورد اخراج این تعداد عساکر از ویتنام جنوبی مورد استقبال بعضی کشورها قرار گرفت نطق هیأت نمایندگی ویتنام شمالی در زمینه گفت نتایج کنفرانس مدوی نشان داد که آمریکا از سیاست خود در مورد ویتنام منصرف نگردیده است.

دو روز بعد از مذاکرات نکسن و تیو ویتکانگها به تشکیل حکومت مؤقتی در ویتنام جنوبی اقدام نمودند در اعلامیه که بدین مناسبت در پاریس انتشار یافت گفته شد که این حکومت در مناطق ایجاد شده که تحت تصرف ویتکانگها می باشد. مامورین آمریکایی عکس العمل آرا می در مقابل این

تصمیم ویتکانگها نشان دادند متخصصین غرب در مورد این اقدام ویتکانگها چنین ابراز عقیده کردند که غرض از تشکیل حکومت مؤقتی ویتکانگها در قدم اول این است تا موقف خود را در مذاکرات پاریس مستحکم سازد و در عین زمان حمایت بیشتری در ویتنام جنوبی کسب نمایند.

بعد تر یعنی بتاريخ سیزدهم عقرب ۴۸ ریچارد نکسن رئیس جمهور آمریکا طی بیانیه مهمی اظهار داشت پلانهای برای بیرون شدن قوای جنگی زمینی آمریکا از ویتنام جنوبی طرح نموده ولی این اقدام از روی کدام تقسیم اوقات عملی نخواهد شد. اما گفت به اساس پلانهای که طرح کرده جنگ های ویتنام به صورت تدریجی خاتمه خواهد یافت.

در ویتنام شایعه قتل عده زیاد سکنه يك قریه ویتنام جنوبی که گفته میشود توسط عساکر آمریکایی صورت گرفته در داخل و خارج آمریکا سرور صداهای زیادی ایجاد کرده در عین حال در پاریس اعلام شد که هنری کیت لاج رئیس هیأت امریکادر مذاکرات صلح ویتنام و معاون وی لارنس دالز از وظایف شان استعفا دادند از آن به بعد تا تعیین جانشین این دو نفر فلیپ حبیب يك مامور عالی رتبه وزارت امور خارجه آمریکا از طرف آنکشور در این مذاکرات نمایندگی میکند.

در عین حال ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا طی يك بیانیه تلویزیونی به تاریخ سوم نوامبر ویتنام شمالی را برای انجام مذاکرات جدی دعوت کرد نکسن گفت سال گذشته هائوی پیشنهاد شخصی وی را به شمول ابتکار مذاکرات سری رد کرده است.

مبارزات بهاری و زمستانی ویتکانگها و ویتنام شمالی در شب یازدهم ماه قوس به بلندترین مرحله خود رسید و قوای توپچی ویتکانگ بمباران خود را بالای مواضع آمریکایی و ویتنام جنوبی شدت بخشید. بعد از تاریخ هفت نوامبر که در آن تاریخ ویتکانگها ۶۸ موضع آمریکایی و ویتنام جنوبی را بمباران کرده بودند این نخستین حمله وسیع و بزرگ آنها بالای مواضع آمریکایی و ویتنام جنوبی می باشد. ضمناً در واشنگتن اعلام شد طبق پلانها یک حکومت آمریکا در نظر دارد تعداد زیادی از عساکر خود را که بالغ بر سه صد هزار میشود تا سال ۱۹۸۰ عیسوی از ویتنام جنوبی بیرون خواهد کشید.

يافت که در آن گفته شد حکومت اتحاد شوروی و چکو سلواکیا قرار داد مربوط به تمرکز مؤقتی قوای خارجی را در چکوسلواکیا تصویب نموده اند. انکشاف مهم دیگر در اقامت اخیر چکو سلواکیا در روزهای اخیر ماه حمل ۱۳۴۸ رخ داد. دو بچک از وظیفه‌اش به حیث منشی اول حزب کمونیست چکوسلوواکیا سپردش و عوض وی کوستا وهو سا که انتخاب گردید. جوزف سمر کو فسکی نیز از هیأت رئیسه حزب چکو سلواکیا بر کنار شد.

به تاریخ هشتم ثور ۱۳۴۸ کوستاوهوساک منشی اول حزب کمونیست چکو سلواکیا در پایان مسافرتش از مسکو گفت: به عقیده وی چکوسلواکیا برای حل مشکلات آنکشور توان کافی دارد.

وی هم چنان گفت از نتایج کنفرانس کمک‌های متقابل اقتصادی منعقد مسکو کاملاً رضایت دارد. واز تماسهای دو جانبه که طی اقامتش در مسکو مخصوصاً بارهبران حزبی و حکومتی اتحاد شوروی بعمل آورد مسرور می‌باشد هوساک گفت این مذاکرات فضای خوبی را برای تماسهای آینده ایجاد کرد.

پاکستان:

مظاهراتی علیه رژیم محمد ایوب خان سابق رئیس‌جمهور پاکستان در شهرهای مختلف آنکشور در نیمه ماه عقرب ۱۳۴۷ صورت گرفت که باعث مسدود شدن بسیاری از پوهنتون‌ها و مکاتب شد. مقامات حکومتی پاکستان خان عبدالولی خان رئیس‌حزب نیشنل عوامی را روز بیست و دوم عقرب ۴۷ همراه باسیزده نفر دیگر به اتهام تهدید امنیت عامه توقیف نمود. همزمان با این توقیف ذوالفقار علی بوتو وزیر خارجه اسبق پاکستان و رهبر حزب مردم آنکشور با چندین از شخصیت‌های دیگر دستگیر شدند. درین وقت ادارات تعلیمی در پشاور مرکز پښتونستان محکوم مرکزی و همچنان در شهرهای پاکستان مسدود شد. در اثر این واقعات در تمام نواحی پښتونستان محکوم مظاهراتی برپا شد و مظاهره‌کنندگان در شعارها و خطابه‌های شان این عمل نامناسب حکومت پاکستان را تقبیح نمودند. بعد تر مارشال اصغر خان سابق قوماندان قوای هوایی پاکستان مخالفتش را با حکومت ایوب خان اعلام کرده گفت آن حکومت صرفاً از طریق

در اواخر ماه قوس بازمه اعلام شد که امریکا بنجاه هزار عسکر دیگر خود را از ویتنام جنوبی تا پانزدهم اپریل ۱۹۷۰ خارج می‌سازد ضمناً ریچارد نکسن رئیس‌جمهور امریکا اخطار داد که امریکا با افزایش فعالیت‌های طرف مقابل شدیداً مقابله خواهد کرد.

واقعات اروپای مرکزی:

در اواخر ماه اگست ۱۹۶۸ که مصادف با روزهای اول سنبله ۱۳۴۷ می‌شود واقعه چکو سلواکیا از واقعات مهم و داغ روز بود. روز بیست و یکم اگست منابع معتبر خبررسانی واقعه داخل شدن قوای اتحاد شوروی، آلمان شرقی، بلغاریا، پولیند و مجارستان را به چکوسلواکیا انتشار داد. آژانس تاس درین مورد چنین اطلاع داد: رهبران حزبی و حکومتی جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا از اتحاد شوروی و سایر کشورهای متحد آن تقاضا کرده تا به مردم دوست چکوسلواکیا کمک‌های فوری به شمول کمک قوای مسلح صورت گیرد.

نمایندگان امریکا، انگلستان، فرانسه و چهار کشور دیگر مسوده فیصله‌نامه را در قبال این واقعه به شورای امنیت ملل متحد ارائه کردند و در آن ضمن تقبیح اشغال چکوسلواکیا از طرف عساکر پنج کشور اروپای شرقی تقاضا شده هر چه زودتر عساکر اشغال‌کننده از چکوسلواکیا خارج گردند.

منابع خبررسانی غرب به تقبیح این واقعه خیر دادند که الکندر دو بچکو بعضی دیگر از رهبران حزبی و حکومتی چکوسلواکیا مفقود الاثر گردیده اند اما در مسکو اعلام شد که دو بچک رهبر حزبی و چرنیک صدراعظم و سمر کو فسکی رئیس شورای ملی چکوسلواکیا در مذاکراتیکه بین رهبران آنکشور و اولیای امور اتحاد شوروی در مسکو جریان دارد اشتراک نموده اند.

در اعلامیه مشترکیکه در پایان این مذاکرات انتشار یافت گفته شد طرفین بر ضرورت تقویه کمپ سوسیالیستی و انجام تعهدات قبول شده به موافقه رسیدند. بعدتر در خلال یک هفته اولد ریس چرنیک صدراعظم چکو سلواکیا چهار مرتبه به اتحاد شوروی مسافرت کرد تا موافقتنامه مربوطه موجودیت مؤقتی قوای پیمان وارسا را در چکوسلواکیا به امضاء برساند. روز بیست و هفتم میزان خبری انتشار

عراق قبلاً به ایران اطلاع داده بود که آنکشور آبهای شط العرب را جز و منطقه عراق میداند ایران مقابلتاً اعلام داشت تجاوزات مکرر علیه کشتی های ماهیگیری ایران که در آبهای ایران در شط العرب مصروف بود صورت گرفته است .

در عین وقت از تمرکز عساکر ایرانی در امتداد سرحدات مورد منازعه شط العرب بین عراق و ایران اطلاع داده شد . قوای ایران به حال آماده باش در آورده شد . و به قوای بحری آنکشور هدایت داده شد تا کشتی های را که به طرف خرمشهر نزدیک می شود همراهی نمایند .

بعداً حکومت عراق طی ابلاغیه اظهارداشت اعلامیه ایران راجع به الغای معا هده ۱۹۳۷ يك اقدام یکجانبه و مخالف قانون بین المللی است . مقامات عراق گفتند این معا هده بر پروتوکول سال ۱۹۱۳ استوار بوده همچنان به کمیسیون سر حدی سال ۱۹۱۴ مستند می باشد که اسناد قانونی بین المللی بوده هر دو کشور به تمسک به آن مکلف اند .

ایران اعلام داشت مواد مهم عهد نامه سرحدی ایران و عراق مورخ سال ۱۲۱۶ طی ۳۲ سالی که از تاریخ انعقاد آن میگذرد علی الرغم مساعی و تقاضای های مکرر دولت شاهنشاهی ایران همواره مورد بی اعتنایی دولت عراق قرار گرفته است . مقامات ایرانی ضمناً گفتند موضوع اختلاف در باره شط العرب از راه مذاکرات با تثبیت سر حد در خط وسط آب به موجب قرار داد جدیدی حل و فصل شود .

از جانبی هم عراق اعلام نمود آنکشور اختلافات خود را با ایران از راه مسالمت آمیز مطابق منشیر و قوانین بین المللی حل کند .

مسأله خلع سلاح و استفاده صلح

آمیز از نیروئی اتومی :

بروز سی ام سنبله اعلام شد که اتحاد شوروی پیشنهاد کرده است تا مذاکره بین آنکشور و ایالات متحده امریکا در مورد تجدید سلاح ذروی صورت گیرد گفته شد مسکو پیشنهاد کرده است این مذاکرات در ژنیو دایر گردد .

در عین حال به تاریخ دهم ثور اتحاد شوروی و امریکا مذاکرات شانرا در باره استفاده صلح آمیز از انفجارات ذروی به پایان رسانیدند . این مذاکرات از تاریخ ۱۴ تا ۱۶ اپریل در ویانا صورت گرفت .

استعمال قوه و آوردن اختناق خود را حفظ کرده است . بعد تر ایوب خان در دلاکه مرکز پاکستان شرقی در حالیکه مظاهرات ضد حکومت ادامه داشت و عساکر برای مقابله با آنها احضار شده بود گفت : وی خواهان دکتاتوری است اگر مساعی برای تغییر اساس های سیستم حکومت وی به خرچ داده شود عواقب وخیمی در بر خواهد داشت طبق هدایت مقامات حکومتی پاکستان بعد تر اجتماعات در آن کشور ممنوع قرار داده شد پولیس برای متفرق ساختن آنها تیکه علی الرغم منع حکومت در جاده ها اجتماع مینمودند از لت و کوب و استعمال گاز اشک آور استفاده مینمود و بر مظاهره چنان آتش میگرد . این مظاهرات روز بروز شدت می یافت و خبر های دستگیری بیشتر مظاهره چنان انتشار می یافت تا آنکه به تاریخ پنجم حمل ایوب خان وظیفه اش را به حیث رئیس جمهور پاکستان ترک گفت و قدرت را به جنرال یحیی خان قوماندان نظامی پاکستان سپرد . یحیی خان جنرال ۵۲ ساله بلا فاصله حکومت نظامی را در سراسر آنکشور اعلام نمود .

بعد از اینکه قانون نظامی در قبال نارامی های دوره ریاست جمهوری ایوبخان در پاکستان نافذ شد . اخیراً جنرال یحیی خان رئیس جمهور پاکستان گفت انتخابات پارلمانی به اساس یک نفر یک رای به تاریخ پنجم اکتوبر در آن کشور صورت میگیرد تا قانون جدید پاکستان را تدوین نمایند .

وی گفت مجلس جدید وظیفه دارد در خلال یکصد و بیست روز بعد از اولین جلسه خود قانون اساسی جدید پاکستان را تدوین کنند در صورتیکه در این راه تو فیق نیابد مجلس منحل و انتخابات پارلمانی در آن کشور مجدداً صورت خواهد گرفت .

جنرال یحیی خان گفت چون تعداد زیاد مردم پاکستان در پاکستان غربی با یک یونت مخالف هستند ازینرو تصمیم گرفتم که یک یونت منحل شده و به جای آن چندین ایالت رویکار آید . وی گفت هر خلال این مدت در پاکستان مقررات نظامی نافذ خواهد بود .

مسأله ایران و عراق :

آغاز ماه ثور ۱۳۴۸ مصادف با واقعه مهم در تاریخ دو کشور همسایه ایران و عراق بود . ایران الغای پیمان سال ۱۹۳۷ را با عراق راجع به تعیین سرحدات بین دو کشور در امتداد شط العرب و در مورد استفاده مشترک از آن اعلام نمود .

نموندند .
 به تاریخ نهم عقرب اتحاد شوروی و امریکا مسوده معاهده مربوط به غیرنظامی ساختن بستر ابحار را به مجمع عمومی مؤسسه ملل متحد پیش نموده برای اولین بار موافقه نمودند تا به هر گونه پیشنهادیکه در زمینه صورت میگیرد گوش فرا دهند .
 ضمناً ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی یک نسخه تجدید شده مسوده مشترک ایشان تحریم سلاح ذروی را در بستر ابحار به کنفرانس بین المللی خلع سلاح پیش کردند و در آن خود را از حق ویتهو در تعدیل پیمان مذکور محروم قرار دادند .

در آغاز ماه قوس ۱۳۴۸ امریکا پیمان منع انتشار سلاح ذروی را که سه سال قبل از طرف امریکا ، اتحاد شوروی و انگلستان تأیید شده بود امضاء کرد .
 در عین وقت شورای عالی اتحاد شوروی این پیمان را تصویب نمود و به این ترتیب سه کشور بزرگ این پیمان را امضاء کردند انگلستان پیمان مذکور را قبلاً امضاء کرده بود . بعد تر جمهوری اتحادی آلمان نیز پیمان را امضاء کرد .

برای عملی شدن این پیمان کم از کم چهل عضو ملل متحد باید آنرا امضاء کنند .

به تاریخ هفده نوامبر ۱۹۶۹ مذاکرات نمایندگان امریکا و اتحاد شوروی در باره خاتمه دادن به ادامه کار احداث سیستم دفاع راکتی و محدود ساختن اسلحه ستراژیکی اتومی در هلستنگی آغاز یافت .
 در عین حال مذاکرات عمومی راجع به خلع سلاح در کمیته اول مجمع عمومی ملل متحد آغاز یافت . اجندای مذاکرات مشتمل بود بر مسایل خلع سلاح عمومی و کلی اسلحه کیمیاوی و بیولوژیکی ، لزوم قطع آزمایشات ذروی و حرارتی ذروی و اجرای فیصله نامه های کنفرانس قدرت های فاقد اسلحه ذروی .

الکمی روشچین نماینده اتحاد شوروی به خطرات انکشاف مزید مرمی های ذروی و اسلحه کیمیاوی و بیولوژیکی اشاره کرده گفت اتحاد شوروی و گروپ کشور های سوسیالیستی با در نظر گرفتن اهمیت خاصی اسلحه کیمیاوی و بیولوژیکی موضوع انکشاف تولید و ذخیره اسلحه کیمیاوی و بیولوژیکی را به بیست و چهارمین دورۀ اجلاس مجمع عمومی ارائه نموده امحای این نوع اسلحه را مطالبه کرد .

طرفین ضمن این مذاکرات موافقه کردند در آینده نزدیک از انفجارات زیر زمینی میتوان با موفقیت برای افزایش استخراج نفت و گاز و برای ایجاد حفره های زیر زمینی استفاده نمود .

همچنین ازین انفجارات برای احداث ذخایر بزرگ آبی در مناطق بایر ، احداث کانال ها و استخراج معادن استفاده شده می تواند .

طرفین همچنان موافقه کردند مبادله نظریات تخنیکي سود مند بوده چنین مذاکرات را برای آینده لازمی می پندارند گر چه در مذاکرات راجع به اینکه چگونگی از استعمال صلح آمیز انفجارات ذروی استفاده بعمل آید بحث نشد اما مطابق ماده پنجم پیمان عدم انتشار سلاح ذروی طرفین ابراز عقیده کردند که این مذاکرات در پرتو ماده متذکره خیلی بوقت بوده درین ماده پیمان عدم انتشار سلاح ذروی تضمین میکند که استفاده صلح آمیز از انفجارات ذروی در دسترس قدرت های فاقد سلاح ذروی نیز قرار خواهد داشت .

از جانب دیگر اتحاد شوروی در کمیته هدفه عضوی خلع سلاح ژنیو گفت مایل است قدم به قدم و بزرگ اساس وسیع و جهانی در راه تحقق بخشیدن خلع سلاح کار نمایند اتحاد شوروی تأکید کرد چون دول غربی هنوز پروگرام جهانی سابق اتحاد شوروی را برای خلع سلاح تدریجی قبول نکرده آن کشور آماده است تدابیر مندرجه آن پروگرام را مکرراً یک یک مطرح نماید . تدابیر مذکور عبارت بود از منع استعمال اسلحه ذروی تجدید و تقلیل بیشتر وسایل نقلیه سلاح ستراژیکی ، منع پرواز های طیارات حامل بم ذروی ، تجدید منطقه های بحر پیمایی برای تحت البحری حامل راکت و از بین بردن پایگاه های خار جی . کمیته بین المللی خلع سلاح جلسات خود را به تاریخ یازدهم سرطان ۴۸ بار دیگر برای غور در باره مسایل مورد علاقه در ژنیو آغاز کرد .

کمیته خلع سلاح مشتمل بر هجده عضو بوده که پنج عضو آن مربوط کشور های شرقی ، پنج عضو مربوط به کشورهای غربی و هشت عضو دیگر مربوط کشورهای بیطرف است . اما فرانسه از بدو امر در جلسات این کمیته اشتراک نکرده است .

بعد تر امریکا و اتحاد شوروی که رؤسای مشترک کمیته بین المللی خلع سلاح در ژنیو می باشند با توسعه این کمیته از راه شامل ساختن نمایندگان چند کشور دیگر موافقه

ریگستانی که قزاقستان شوروی را از سنگیا نک چین جدا می سازد و بر فراز دریای آمور و وسوری در حالیکه این دریا ها به طغیان سرد خزانی میپردازد مقابله می شوند .

وی گفت هرگاه مذاکرات هلنسکی بین نمایندگان اتحاد شوروی و امریکا موافقانه خاتمه یابد در راه حفظ و استحکام صلح جهانی کمک نموده مسابقه تسلیحاتی مرمی های ذروی را متوقف خواهد ساخت .

این روز نامه نوشت جنگ در واقع بر سر مسأله منطقه نه بلکه بر سر موضوع قدرت است در اواخر ماه سر طان در مسکو اعلام شد مذاکرات نمایندگان اتحاد شوروی و جمهوری مردم چین در شهر خاباروفسک واقع شرق دور اتحاد شوروی درمورد استفاده مشترک از آبهای سر حدی شروع شده است

طبق یک خبر دیگر ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا استعمال سلاح مکرر بی را طی بیانیه به تاریخ پنجم قوس مورد نکوش قرار داده گفت حکومت وی تصمیم گرفته است تا ذخایر سلاح مکرر بی را از بین ببرد.

در اواخر ماه میزان رادیو مسکو رادیو پیکنگ اعلام داشتند مذاکرات جمهوری مردم چین و اتحاد شوروی در باره رفع اختلافات سر حدی دو کشور به تاریخ بیست و هشتم میزان در پیکنگ شروع شد. واسلی کوزنتسوف معاون اول وزارت خارجه اتحاد شوروی و چیاوکوان هوا معاون وزارت خارجه جمهوری مردم چین رهبری هیات های نمایندگی دو کشور را در این مذاکرات به

مذاکرات هلنسکی در آغاز ماه جدی پایان یافت طرفین موافقه کردند که مذاکرات شانرا راجع به تحدید سلاح ستراژیکی در ماه اپریل آینده به زنیو مجدداً شروع کنند در اعلامیه ایکه بدین مناسبت انتشار یافت نمایندگان امریکا و اتحاد شوروی از پیشرفت مذاکرات درین مورد ابراز خوشی کردند .

تصادم سر حدی چین و شوروی:

در قیال نشر اخبار مربوط به تصادم قوای سرحدی جمهوری مردم چین و اتحاد شوروی

عصده داشتند . این مذاکرات نتیجه ملاقات و مذاکراتی می باشد که بین الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی و چونلای صدراعظم جمهوری مردم چین حین توقف مختصرش در پیکنگ صورت گرفت . کاسیگین بعد از اشتراک در مراسم تدفین هوچی من رئیس جمهور سابق ویتنام شمالی به پیکنگ توقف نموده بود .

طرفین اعلامیه های نشر و یکدیگر را به تجاوز و تخطی ملزم قرار دادند به تاریخ بیست و چهارم ماه جوزای سال ۱۳۴۸ روزنامه مردم منتشره پیکنگ طی مقاله نوشت اتحاد شوروی بمنظور اشغال مناطق متعلق به جمهوری مردم چین در چند سال اخیر و مخصوصاً از شروع ماه می گذشته بارها در جزیره چین پاو که آنهم متعلق به

در اواخر قوس اعلام شد که مذاکرات سرحدی جمهوری مردم چین و اتحاد شوروی به طور موقت به تعویق افتید .

جمهوریت مردم چین می باشد یک سلسله حملات مسلحانه دست زده است . حکومت اتحاد شوروی ضمن اعلامیه ایکه در باره این

واسلی کوزنتسوف که در مذاکرات پیکنگ ریاست هیات اتحاد شوروی را بعهده داشت برای اشتراک در جلساتی پارلمانی آنکشور عازم مسکو شد .

تصادمات سرحدی نوشت تذکر داد حوادث مسلحانه سرحدی که از طرف چین تحریک شده بود بر فراز دریای او سوری در ناحیه جزیره دامانسکی صورت گرفت .

یکی از مسایل مهم دیگر درمورد جمهوری مردم چین تماسهای مجدد نمایندگان آنکشور با هیات امریکا ست نمایندگان سیاسی این دو کشور بعد از دوسال در وارسا با هم ملاقات و مذاکره نمودند . گرچه موضوع مذاکرات آنها افشا نشد اما توافق حاصل شد که تماسهای شان برای بحث راجع به مسایل مورد علاقه بطور متناوب دوام کند.

معمداً روز نامه آبرور در یکی از شماره های خود ضمن تبصره روی این مسأله نوشت سرحدات مجهول و مبهم بین چین و اتحاد شوروی عامل احساس جنگ و احتمالاً جنگ ذروی شده است روس و چین در امتداد سرحد یک منگولیای تجزیه شده باهم برخورد مسلحانه میکنند و بر فراز کوه های

مسأله استرداد اوکیناوا به جا پان:

را صدمه نرساند صورت خواهد گرفت .

در اعلامیه گفته شده پیمان امنیتی بین جاپان و ایالات متحده امریکا بدون هیچگونه

تغییر در مورد پایگاه های امریکا یسی در اوکیناوا پس از احیای حاکمیت جاپان در آنجا مورد تطبیق قرار خواهد گرفت .

به تعقیب این خبر ایساکو ساتو صدراعظم جاپان اعلام کرد حکومت وی از اتحادشوروی

مطالبه خواهد کرد تا در مورد جزایر کوریل که اکنون به تصرف آنکشور است حقوق جاپان را برسمیت بشناسد .

حکومت اتحاد شوروی مدعی است جزایر کوریل و دیگر جزایر این منطقه که قبلاً به

تصرف جاپان بود اکنون تحت اداره اتحاد شوروی قرار دارد به اساس موافقات بین المللی

از جنگ عمومی دوم به اینطرف به اتحاد شوروی مربوط شده است ازینرو سوال

استرداد این جزایر به جاپان مطرح بحث قرار گرفته نمیتواند .

بیافرا :

در اواخر ماه جدی خبری نشر شد که سقوط رژیم تجزیه طلب بیافرا را به اطلاع عامه رسانید .

جنرال اوجو کو رهبر بیافرا با چند تن از اعضای حکومت خود از بیافرا فرار و بعد معلوم شد که به ساحل عاج پناه برده است . ساحل

عاج یکی از کشورهای بود که قبلاً بیافرا را برسمیت شناخته بود . ضمناً ساحل عاج اعلام نمود که به او جوکو اجازه فعالیت های سیاسی در آنکشور داده نخواهد شد . باامضای موافقتنامه مربوط به تسلیمی قوای

بیافرا به نایجیریا که توسط جنرال ایفوبونک لوی درستیز بیافرا امضاء شد جنگ های دو نیم ساله نایجیریا خاتمه یافت .

سوال استرداد جزیره اوکیناوا به جاپان از جدی باینطرف موضوع مذاکرات امریکا

وجاپان را تشکیل میداد و بعقیده ناظرین سیاسی روابط آینده این دو کشور مربوط

به صورت حل این مسأله بود . مخصوصاً از وقتیکه وزیر خارجه جاپان غرض مذاکره

باولیم راجرز وزیر امور خارجه و سایر

مقامات امریکایی به واشنگتن مسافرت نمود مقدمه مذاکرات بین ایساکو ساتو

صدراعظم جاپان را با ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا روی این مسأله فراهم ساخت .

صدراعظم جاپان در اواخر ماه عقرب ۱۳۴۸ در رأس یک هیات غرض مذاکره در

باره استرداد جزیره اوکیناوا که از بیست و پنج سال باینطرف تحت تسلط امریکا بود

وارد واشنگتن شد .

در خلال مذاکرات سه روزه اشریانگن توافق حاصل شد امریکا تا سال ۱۹۷۲

جزیره اوکیناوا را به جاپان مسترد نماید

وهم سلاح اتومی خود را از پایگاه های امریکا در جاپان بیرون بکشد .

ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا اعلام کرد که امریکا در سال ۱۹۷۲

جزیره اوکیناوا را به جاپان واگذار کرده و سلاح های ذروی خود را از پایگاه های بیرون

خواهد کشید . یک اعلامیه منتشره در پایان مذاکرات ایساکو ساتو صدراعظم جاپان و رئیس جمهور نکسن که در واشنگتن بدین

مناسبت انتشار یافته مستشعراست که استرداد این جزیره سنتراتژیک بحرالکاهل به جاپان

براساس عقد یک قرار داد خاص و شرایط خاصی که امنیت منطقه شرق دور یا خود جاپان

کنفرانس تاریخی رباط

دولت متجاوز اسرائیل بعد از جنگ جون ۱۹۶۷ از تجاوزات و حشيانه خود به حقوق عنعنات ، خاك و اثرات متبرکه اسلامی دست برداشته تا اینکه به سلسله تفریباتیکه درین اواخر می خواستند در جغرافیه بیت المقدس وارد کنند مسجد مبارک که الاقصی را بتاریخ ۳۱ - اسد ۱۴۴۸ طعمه حریق نمودند که در اثر این حادثه غم انگیز به قسمت جنو بی و یک قسمت سقف داخل مسجد مبارک الاقصی در بیت المقدس تحت اشغال اسرائیل صدمه رسید .

ب - مقامات اسرائیلی بعد از آغاز حریق سبب آنرا طوری ذکر نمودند که در بین اظهارات مسئولین اسرائیلی تناقض شدیدی وجود داشت و سبب آن را قضا و قدر جرقه برقی آنها از طرفی شخص ناشناسی اعلان داشتند .

ج - بعد از آن مقامات اسرائیلی اعلان نمودند که سبب این حریق شخصی باسم های روهین ، رو هان ویا کو هین است .

د - بعد از آن مقامات اسرائیلی اعلان نمودند که این شخص خود مسیحی پروتستان است و بدیهیست که هدف اسرائیل از این گفتار آن بود تا روابط بین مسلمانان و مسیحیون را تیره سازد و در عین زمین مقامات اسرائیلی را حمایت نماید .

ه - عدم همکاری و تأخیر مقامات اسرائیل در تشکیل کمیسیون تحقیق پیرامون این موضوع دلیل دیگر است که این کمیسیون پنج روز بعد از گذشتن واقعه اجتماع نمود و بعد از آن رئیس کمیسیون اظهار نمود که فیصله خود را بعد از محاکمه متهم اعلان می دارد .

و - مقامات اسرائیلی بعد از هجوم ۵ جون ۱۹۶۷ در تحت همین منطقه که حریق از آن آغاز گردیده حفریات زیادی نموده بودند . باملاحظه دلایل فوق واضح میگردد که اسرائیل در حریق مسجد الاقصی خود دست داشته و اسباب آن را نیز میباید بود .

اهداف اسرائیل از این حریق عبارت است از :

اول - در ورأ این حادثه آرزوی اسرائیل که تجدید بنای مجسمه سلیمان است مخفی میباشد و برای این منظور این اثر بزرگ اسلامی را از بین بردند .

الف - بن گورین در هشتم ماه جون ۱۹۶۸ اعلان کرد . فلسطین بدون بیت المقدس و بیت المقدس بدون مجسمه سلیمان معنی ندارد .

و همچنین مسجد مبارک که در حصره محراب شکافته شده و منبر گرانبایکه توسط صلاح الدین ایوبی در آنجا گذاشته شده بود طعمه آتش و تخریب گردیده است . پس از وقوع این واقعه الم انگیز کشور های عربی مقامات اشغال گر اسرائیل را مسئول حقیقی این واقعه دانسته . متعاقباً نمایندگان کشور های اسلامی در ملل متحد به شمول افغانستان تشکیل جلسه داده بعد از ملاقات با اوتانت سر منشی ملل متحد تقاضای کشور های اسلامی را در باره انجام تحقیقات بیطرفانه در اطراف حریق مذکور واقداً م برای حفاظت اما کن مقدسه مسلمان های جهان در فلسطین تحت اشغال اسرائیل بوی تقدیم نمودند . گرچه دولت متجاوز اسرائیل یکنسب سیاح استرالیائی (دینسی روهین) را که ۲۷ سال دارد و در آن دقایق در همان منطقه به چشم میخورد متهم باین عمل زشت نموده وی را توقیف نمودند تا باشد که این جنایت را برو تحمیل نمایند اما شایع گردید که روهین نام مزبور قبل از عزیمت به منطقه شرقی بیت المقدس مدت چند ماه را در یکی از قرارگاه های خصوصی اسرائیل سپری نموده بود که این خود باحساس شک و تردید اعراب افزوده است از همه بیشتر دلایل آتی ثابت میسازد که احراق مسجد الاقصی از طرف مقامات اسرائیلی به سلسله پلان تفریب دادن وضع بیت المقدس تحت اشغال صورت گرفته است .

الف - مقامات اسرائیلی بعد از آغاز حریق در مسجد الاقصی هرگز از جای خود تکان نخورده و قوه اطفائی خود را به آنجا

د - منطقه باب الحدید .
ه - باب المجلس که باسم منطقه المجلس الاسلامی شهرت دارد . در این مناطق پنجاهگانه ۳۰۰ - اثر تاریخی عربی و اسلامی وجود داشته و در آن زیاد تر از ۳۰۰۰ - تن عرب سکونت دارند .

ششم - مقامات اسرائیلی باسم اینکه دست به حفريات زده اند مسلمانان را از نزدیک شدن به آن مناطق مانع شدند و گذشته از آن مسلمانان را از اداء نماز در مسجد اقصی منع کردند و تنها به ادای نماز جمعه اجازه دادند در حالیکه رئیس حاکم های اسرائیلی در همین مناطق و در نزدیکی مناطق حفريات نماز های مجموعی را برگزار می نمودند . برای اینکه به ارزش و اهمیت تاریخی مسجد مبارک الاقصی شناسائی بیشتر حاصل شود اینک طور مختصر در باره این محل مقدس و ارزش تاریخی آن روشنی انداخته میشود .

مسجد اقصی

مسجد الاقصی قبله اول مسلمانان جهان بوده و سومین جایگاه مقدس مسلمین دنیا محسوب میشود کذا مسجد مبارک الاقصی از زمره یادگارها و معابد متبرکه در چه اول عالم اسلام و جهان مسیح است این مسجد که در محوطه وسیع و پهناوری که آن را حرم شریف نام میگذارند و در بیت المقدس واقع است بنا شده و محاط به قطعه زمین متبرکه ایست که بنام مسجد حضرت عمر و یا مسجد بیت المقدس یاد میشود . بعقیده مسلمین بعد از مکه معظمه و مدینه منوره سومین سرزمین مقدس و خیلی متبرک مسلمانان جهان میباشد . مسجد اقصی قبل از ظهور دین مبین اسلام کلیسا بود که امپراتور روم ژوستینین آن را بنام حضرت مریم بنا نموده بود ولی وقتی نور اسلام در آن ناحیه تابید بامر وارشاد حضرت عمر (رضی) آن را بشکل مسجد در آوردند . بعد از مدتی در اثر زلزله مسجد منهدم گردید اما بار دیگر آن را اعمار نمودند . و هر قدر تبدلات و تعمیراتی که در آن مسجد در مرور زمان وارد شد شکل آن مسجد را از کلیسا دور و به مسجد قریب تر کرد .

در سنه ۱۱۸۷ میلادی مطابق ۵۸۳ هجری صلاح الدین ایوبی آن را تجدید و مرمت کرد . محراب مسجد مذکور بنقش و نگارهای بسیار عالی تزئین یافته در همانجا منبری است از چوب که در آن عاج و صدف منبت

ب - وزیر ادیان اسرائیل بعد از هجوم سال ۱۹۹۷ اعلان کرد این سرزمین به حکم اشغال و حکم خسریداری که اجدادشان دو هزار سال قبل نموده بودند از آن اسرائیل است .

دوم - اسرائیل از یهودی ها دعوت نمود تا صندوقی برای تجدید بنای مجسمه سلیمان تشکیل نمایند و همچنان اظهار نمود که مسجد حضرت عمر (رضی) بر بالای مکان مجسمه قرار گرفته است .

سوم - یک منبع اسرائیلی به تاریخ ۲۵ جوزا ۱۳۴۸ مطابق ۱۵ - ۷ - ۱۹۶۹ اطلاع داد که امتداد دیوار المبکی برای اولین مرتبه بعد از دو هزار سال آشکار خواهد گردید . ضمناً اظهار نمود که هنگام اشغال اسرائیل از این دیوار به جز ۳۰ یارد (گژ) چیز دیگری دیده نمی شد و بعد از آن مقامات اسرائیلی ۵۰ یارد امتداد این دیوار را آشکار نمودند که البته این خبر در جریده انترناسیونال و هرالد تریبون نیز نشر گردیده بود .

چهارم - بعد از آنکه مقامات اسرائیلی ۵۰ یارد دیگر این دیوار را کشف نمودند اجراءات ذیل را بعمل آوردند :

الف - از بین بردن ۱۳۵ منزل در هفته اول اشغال بیت المقدس .

ب - ۶۵۰ تن از ساکنین این منطقه را بی خانمان ساختن .

ج - ۵۹ عمارت دیگر را نیز مصادره کردن .

د - صاحبان این عمارت را تحت تهدید و فشار قرار دادن تا قرار داد های خود را لغو و آن را تخلیه نمایند تا کار تخریب آن آغاز گردد .

پنجم - این پروگرام و پروژه اسرائیل که میخواهد دیوار المبکی را بکلی ظاهر سازد باعث آن میگردد تا دیوار شمالی حرم شریف را از بین ببرد و بعضی مناطقی را که در آن عرب ها سکونت دارند بکلی خراب نمایند و قراریکه بلدیة بیت المقدس یعنی مقامات اسرائیلی اعلان نمودند بعوض ساکنین عرب یهودی ها را در آنجا جادهند باید گفت که با عملی گردیدن این پروژه اسرائیلی مناطق ذیل بکلی از بین می رود .

الف - قسمتهای شمال غربی منطقه سلسله .

ب - بازار القطنین که یکی از بازارهای قدیمی عربی اسلامی در بیت المقدس است .

ج - جزء از منطقه الواد .

کاری شده که خیلی حیرت انگیز است و از کتیبه که در آن وجود دارد معلوم میشود که این منبر در سنه ۵۶۴ هجری ساخته و شیشه های پنجره های بالای محراب آن متعلق به قرن ۱۶ میلادی است در دو طرف راست و چپ مسجد دو مصلاهی قدیم جلب توجه میکنند که دارای ستون مار پیچ و طاق های مثلثی است که آن را مقام حضرت عمر نام میگذارند و میگویند آنجا نماز گاه حضرت عمر است و همچنان در اینجا مصلاهی دیگری است معروف به مقام حضرت ذکریا (ع). مسجد اقصی دارای ده دروازه باز و چهار دروازه بسته است در داخل ۱۷ چاه و در منطقه ای که با اسم صحن صخره یاد میشود هشت چاه دیگر وجود دارد و مسلمانان در مقابل مسجد اقصی در حوضیکه با اسم الکاش مشهور است وضو می کنند این مسجد مبارک از خود چهار منار بلند دارد که از آن برای آذان دادن استفاده می نمایند و همچنان در آن موزیم و کتابخانه وجود دارد که اخیراً حریق از آن جا آغاز گردید. در داخل مسجد اقصی مسجد مستطیل شکلی وجود دارد که با اسم مسجد عمر (رض) شهرت داشته و این مسجد نیز طعمه حریق گردیده است.

در منطقه شمالی مسجد اقصی گنبد بزرگی بنا گردیده که یکی از شاهان خاندان ایوبی در سال ۱۲۱۷ میلادی آنرا بنا نمود و این خود از هفت گنبد کوچکی تشکیل گردیده که هر یک از آن در مقابل یکی از دروازه های مسجد اقصی قرار گرفته است و در داخل دهلیز بزرگی وجود دارد که بر پایه های بزرگی بنا گردیده است. برای بازدید از مسجد اقصی همه میتوانند بین ساعت هفت و یازده قبل از ظهر داخل آن شود و بعد از ظهر نیز در اوقات غیر از نماز و روزهای جمعه و اعیاد میتواند از آن دیدن نمایند. باید گفت که مسجد اقصی یکی از بزرگترین مساجد ۳۴ گانه بیت المقدس است که ۲۹ مسجد آن در داخل دیوار بیت المقدس قدیم و باقی آن خارج دیوار وجود دارد. این مکان مقدس که خداوند بزرگ در کتاب خود از آن ذکر نموده و بین آن و مسجد الحرام ارتباط بوجود آورده است در آن معجزه اسراء صورت گرفته که از این سبب آنرا دروازه آسمان مینامند. در استان این مکان مقدس، خداوند بزرگ نماز پنجگانه را به مسلمانان فرض نمود و خداوند بزرگ این مکان مقدس را که قبله اول نامید برای آن بود تا مسلمانان متوجه این مکان مقدس گردیده مسئولیت آزاد ساختن و حمایت آن

را بر دوش گیرند. این بود معر فی مختصر مسجد مبارک اقصی. حریق مسجد مبارک اقصی نه تنها جهان عرب بلکه تمام مسلمین جهان را متأثر ساخته همه مسلمین خصوصاً جهان عرب در صدد آن شدند تا چاره اساسی در مقابل این تجاوزات اسرائیل اتخاذ گردد. چنانچه برای غور و تحقیق بیشتر در باره حوادث ناشی از حریق قسمتی از مسجد اقصی و عواقب ناشی از اشغال اماکن مقدسه اسلامی توسط اسرائیل، وزرای خارجه و نمایندگان چهارده کشور عضو جامعه عرب بتاریخ ۳ سنبله ۱۳۴۸ کنفرانسی در قاهره تشکیل داده و بر اساس توافق های حاصله در این کنفرانس یک سلسله مساعی برای انعقاد یک کنفرانس اولی با شرکت سران کشورهای عربی و کنفرانس دومی با شرکت سران دول و یا حکومت کشورهای اسلامی بعمل آمد.

همچنان در کنفرانس قاهره راجع به تجهیز نظامی و اقتصادی کشورهای عربی جهت مقابله با سیاست تجاوز کارانه اسرائیل موافقه بعمل آمد. بائر فیصله کنفرانس قاهره سران کشورهای عربی با شرکت رهبران جمهوریات عربی متحد، اردن، سوریه، عراق و سودان برای غور در براه ایجاد هم آهنگی در سیاست اقتصادی کشورهای عربی مذاکرات شانرا در قاهره شروع کردند. ریاست هیئت نمایندگم عراق را در این کنفرانس جنرال مهدی عماش معاون صدراعظم آنکشور بعهده داشت. جمال عبدالنا صر رئیس جمهوریت عربی متحد، ملک حسین پادشاه اردن و دوکتور نور الدین الا تاسی رئیس جمهور سوریه ریاست هیئت های نمایندگی کشورهای خود را در این کنفرانس که هدف آن آمادگی بیشتر کشورهای عربی برای مقابله با سیاست ضد عربی اسرائیل میباشد بعهده داشتند. جمال عبدالنا صر رئیس جمهوریت عربی متحد هنگامیکه کنفرانس را افتتاح نمود متذکر شد که در این کنفرانس راجع به مسئولیتهای هر یک از کشورهای عربی در مقابل تجاوزات اسرائیل بحث شده و تصمیمات مقتضی در زمینه اتخاذ خواهد شد.

کنفرانس کوچک سران کشورهای عربی بعد از یک سلسله بحث و مذاکره و اتخاذ تصمیم لازم به تاریخ ۱۲ سنبله ۱۳۴۸ در قاهره خاتمه یافته و در اعلامیه منتشره

رسیده است اظهار فرمودند با اعلیحضرت پادشاه المغرب اطلاع دادند که بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در اجتماع سران دول با حکومات کشور های مسلمان متعقدہ رباط از طرف افغانستان اشتراک خواهند کرد .

بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم پس از دریافت ماموریت از حضور اعلیحضرت معظم همایونی به حیث نماینده افغانستان در کنفرانس رباط ساعت ۱۰ و ۱۰ دقیقه پنجشنبه ۲۷ سنبله ۱۳۴۸ غرض اشتراک در کنفرانس مذکور عازم رباط پایتخت المغرب گردیدند . اعضای هیئت افغانی در این اجتماع عبارت بودند از : دوکتور محمد انس وزیر اطلاعات و کلتور ، بنیاعلی محمد موسی شفیق سفیر کبیر افغانی در قاهره ، دوکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه ، دوکتور عبدالواحد کریم مدیر روابط اقتصادی وزارت خارجه ، بنیاعلی محمد یوسف مرادل سکرتر بنیاعلی صدراعظم و بنیاعلی سیدمحمد فاروق فرهنگ عضو مدیریت روابط بین المللی و ملل متحد در وزارت خارجه .

کنفرانس عالی سران کشور های اسلامی که در آن نمایندگان ۲۵ کشور اسلامی به شمول افغانستان اشتراک ورزیده بودند با خطابه دوازده دقیقه اعلیحضرت حسن دوم پادشاه المغرب که بعداً بر یاست کنفرانس انتخاب گردید به تاریخ ۳۱ سنبله افتتاح گردید .

کنفرانس که بعداً نشر گردید گفته شد که تصمیمات متخذه در کنفرانس قاهره نقطه تحویلی برای آزادی مناطق عربی که تحت اشغال اسرائیل میباشد محسوب شده و به تجاوزات اسرائیل علیه عربها خاتمه خواهد داد .

باساس فیصله کنفرانس قاهره کنفرانس بزرگ و عالی ممالک اسلامی به تاریخ ۲۱ سنبله ۱۳۴۸ مطابق ۲۲ سپتامبر ۱۹۶۹ در رباط تشکیل گردید .

اعلیحضرت حسن دوم پادشاه المغرب اشتراک ممالک اسلامی را در بین کنفرانسیک امر لازمی دانسته از تمام ممالک اسلامی دعوت بعمل آوردند تا به مقصد متحدساختن ووقف های کشور های اسلامی در موضوع آسیبی که در اثر حریق اخیر به مسجد مبارک الاقصی رسیده است وهم چنان راجع به مسئله شهر بیت المقدس تبادل نظر و اتخاذ تصمیم نمایند .

اعلیحضرت حسن دوم ضمن دعوت شان از ممالک اسلامی ، طی تلگرافی عنوانی اعلیحضرت معظم همایونی ، ذات شاهانه شانرا از تاریخ واهداف کنفرانس مطلع فرموده ضمناً از دولت پادشاهی افغانستان دعوت بعمل آوردند تا درین کنفرانس بزرگ و عالی اشتراک ورزد . در مقابل اعلیحضرت معظم همایونی طی تلگرافی احساسات عمیق ملت افغانستان را راجع به صدمه که تحت اشغال اسرائیلی به مسجد مبارک الاقصی

بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم قبل از عزیمت جانب رباط بنیاعلی عبدالله یفتلی سابق معاون دوم صدارت وداع می فرمایند

خالصانه خود، حکومت و هیئت افغانی را به اعلیحضرت حسن دوم پادشاه المغرب میزبان این اجتماع تاریخی اظهار نمایم مردم نجیب این کشور در اقصای غرب جهان اسلامی از نخستین قرون اسلامی تا کنون در پسر برافراشتن پرچم مقدس اسلام خدمات شایسته بجا آورده و در طول تاریخ در نشر و معرفی اندیشه های عالیله اسلامی و تمدن درخشان آن نقش بارز داشته اند.

مهمان نوازی ایکه در هنگام انعقاد این اجتماع در مورد ما صورت میگیرد نشانه برجسته فتوت و جوان مردی عنعنوی میباشد که در نزد مردم مغرب اسلامی پیوسته گرامی شمرده شده است. نشانه سبب عظمت اسلام درین اجتماع به نیکوئی مهبود است چنانکه یکمده افراد مسلمان جهان که در کشورهای خود مسئولیت سیاسی واجتماعی دارند بدون هیچ تفریق مبنی بر نژاد، زبان، منشاء جغرافیائی و غیره درینجا گرد آمده اند. در این لمحہ بیش از نیم ملیارد هم کیشان ما که در قاهره های پنجگانه زندگی دارند فکراً و روحاً درین مجلس با ما همراهی مینمایند. مشاورت در مورد مسایل زندگانی از جانب مسلمانان میباشد آرزو مندیم اجتماعات اسلامی مانند این در آینده در ساحت وسیعتر و متنوع تر صورت گیرد.

اکنون مسلمانان با تکیا بروجوه مشترک وصله های استوار که بین ایشان موجود است نظر به جریانات کنونی اوضاع به سویه رؤسای دول و حکومت نمایندگان خاص گرد آمده اند تا از اجتماع ایشان قدرت اخلاقی و توانائی به میان آمده توسط آن از حقوق مسلمانان مطابق به عدالت و مطابق به منافع همه بشریت دفاع بعمل آید. هدف سهم گیرندگان تاثیر آوردن بر جریانات و وقایع شرق میانه و فلسطین تحت اشغال و شهر قدس مطابق به عدالت می باشد ضمناً تذکر می شود هیئت افغانی از ینکه هیئت هستند و همچنین نمایندگان فلسطین شامل این کنفرانس گردیدند کمال رضایت دارد.

از بیست سال باینسو صیبه نیت مقامات مقدسه اسلام و مسیحیت را مورد مخاطره آورده است اسرائیل پس از تجاوز ۱۹۶۷ در سازمان ملل متحد به زبان نماینده خود ادعا کرد که غلبه اسرائیل معنای وحدت شهر قدس را داشته و بنا براین علاقیت متوازن بین ادیان بوجود خواهد آمد. این بودصورت ادعای اسرائیل که مبنی بر ملاحظات دینی میباشد زمانیکه در نتیجه اشغال اسرائیل یک قسمت مسجد شریف اقصی اول قبلتین

بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم متن پیام آتی اعلیحضرت معظم همایونی را به تاریخ اول میزان ۱۳۴۸ مطابق ۲۳ سپتامبر ۱۹۶۹ که عنوانی این کنفرانس تاریخی فرستاده شده بود در مجلس عمومی قرائت نمودند.

متن پیام اعلیحضرت معظم همایونی :
برادران عزیز، رؤسای دول و حکومت نمایندگان ممالک اسلامی کنفرانس رباط ! از جانب خویش و ملت افغانستان هنگام انعقاد این اجتماع که نخستین کنفرانس کشور های اسلامی در تاریخ معاصر میباشد صمیمی ترین آرزو های خود را برای موفقیت آن اظهار میدارم.

ملت افغانستان از مدت مزید به هزار سال به اینسو در خدمت دین پاک اسلام از هیچگونه فداکاری دریغ نکرده سهمگیری در دفاع مردمان و مسلمانان جهان را وظیفه اساسی خود می شمارد. در این هنگام مظهر حادثه اسف انگیز آسیب رساندن حریقی به یک قسمت مسجد الاقصی امید داریم این کنفرانس بر افکار عامه کشورها و طرز مؤقف گیری همه کشورها راجع به اوضاع شرق میانه و سرزمین های عربی تحت اشغال و مسئله شهر قدس تاثیر عمیقی بیارد که در نتیجه آن پشتیبانی واقعی، اخلاقی و علمی برای تأمین حقوق مردم عرب و فلسطین فراهم گردد.

بشما اطمینان میدهم مردم و حکومت افغانستان مؤید همه اقداماتی میباشند که مورد موافقه کشور های مسلمان جهان واقع شود. با اظهار امید که هیئت افغانی در تأمین اهداف عالیله این کنفرانس خدمتی بنماید از خداوند توانا برای شما و همه کشور های مسلمان و کافه بشریت توفیق میخواهم تا در راه عدالت و دفاع از حق و احترام حقوق مردمان پابرجا و کامگار باشد.

سپس بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بیانیه شانرا در این کنفرانس مبنی بر حمایت مردم و حکومت افغانستان از اهداف عالیله این کنفرانس ایراد کردند.

متن کامل بیانیه بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم :
بنام خداوند توانا !
اعلیحضرت حسن دوم پادشاه المغرب
ورئیس کنفرانس !
برادران عزیز!
قبل از همه وظیفه دارم مراتب امتنان

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه در میدان هوایی المغرب از طرف اعلیحضرت ملك حسن دوم پادشاه آنکشور استقبال میگردند. در عکس والا حضرت مولایی عبدالله نیز دیده میشود

مقامات مقدسه و تامین آزادی عبادت، را به پیروان همه ادیان در فلسطین دارامینا شد واقعاً اسلام یکعده مقدسات اهل کتاب و مذاهب ابراهیمی را از روی عقیدت احترام میکند و این احترام را پیوسته بجا داشته است مسلمانان جهان از همه مردمان جهان پیرو همه ادیان و مربوط همه ملل که بسوی رسمی و غیررسمی از حق مسلمانان طرفداری نموده و به پرنسیب کسب اراضی از راه تسلط نظامی و توسعه طلبی مخالفت نموده اند سیاسی گذارند. مسلمانان امیدوارند که در آینده این مساعدت به ایشان دریغ نشود از اینجا است

در اثر حریق آسیب دید و مسلمانان سرتاسر جهان در قبالت مقامات عالیه بین المللی فریاد آلم بلند کردند درینحال همان اولیای امور اسرائیل مسلمانان را متهم به نشر خرافات قرون وسطائی مینمایند و بطورطعن آمیز میگویند که مسلمانان از دین به حیث حربه سیاسی کار میگیرند این تهمت گذاری اسرائیل جریحه نوبنی بر احساسات مسلمانی امت اسلامی وارد مینماید . تاریخ بشر شاهد است که مسلمانان طی سیزده قرن در محضر بشریت به اثبات رسانیده اند که اهلیت نکهبانی و حراست

کنفرانس ریباط

مقابل مقامات مقدسه در آینده صورت نگیرد .

باید متذکر گردید که ملل متحد طسی چندین فیصله نامه که از ۱۹۶۷ با اینسو صادر شده است الحاق شهر عربی قدس را از طرف اسرائیل فاقد هر گونه اساس حقوقی شناخته است . بنابر این جامعه بین المللی قدا ماتیرا که اولیای امور اسرائیلی برای تغییر ستا توی شهر عربی قدس اتخاذ نموده اند رد کرده اصرار و آنها ك اولیای امور اسرائیل درین مورد حمله مستقیمی بر سازمان ملل متحده و اصول روحیه و مندرجات منشور آن می باشد .

حکومت افغانستان معتقد است که راه حل مسئله کنونی با تطبیق فیصله نامه (۲۲) نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت که ضمناً مقتضی تخلیه سر زمینها تحت اشغال توسط قوای اسرائیلی میباشد . جامعه بین المللی تحمل کرده نمی تواند که اسرائیل مزید برآن مانع تطبیق مراتب این فیصله نامه گردد بنابر این باید همه ملل و خاصاً اعضای شورای امنیت سازمان ملل متحد به اقداماتی پردازند که به موجب آن اسرائیل مجبور به ترک راه توسعه طلبی شده مطابق فیصله شورای امنیت سر زمینهای اشغال شده را تخلیه نمایند تا من حقوق پناه گزینان عرب فلسطین که فیصله های شورای امنیت آنها بر سمیت شناخته است شرط اساسی مسایل شرق میانه می باشد . ناکامی ملل متحد در تطبیق این فیصله نامه ها عیناً مرادف ناکامی بزرگ جمعیت ملل بوده عدالت را در جهان مورد مخاطره میآرد . حکومت و مردم افغانستان حاضرند در همه اقداماتیکه مجموع کشور های اسلامی در راه تا مین حقوق مردم عرب فلسطین رویه مست گسرد سپیم شو ند . متیقنیم که این کنفرانس در تقویت تساند و تضامن فعال مردان مسلمان برای جلب مجدد توجه همه بشریت به ستمیکه برضد مردم عرب و جهان اسلامی روا داشته شده است . تأثیر عمده خواهد داشت .

این کلمات را با عرض نیاز بدرگاه خداوند توانا خاتمه میدهم که شاملین این مجلس را یاری نموده روشن بینی هدایت فرماید تا در تلمین عدالت و ختم اشغال اسرائیلی که نتیجه تجاوز ۱۹۶۷ می باشد توفیق یابند دعا میکنیم که این کنفرانس در جلب توجه همه جهانیان صلح خواه و عدالت پسند مؤفق بوده در نزدیک ساختن مردان و کنگله های اسلامی ساکن هر دیار جهان که باشند به منفعات صلح جهان ترقی ملدی و معنوی تمام بشریت مؤثر واقع گردد .

که این کنفرانس نه تنها مسلمانان بلکه همه صلح خواهان و عدالت پسندان جهان را مخاطب قرار میدهد جریان وقایع ثابت کرد که اسرائیل نه تنها حاضر به احترام پیروان ادیان دیگر غیر یهودیت نیست بلکه از راه اقدامات توسعه جویانه در پی احیای موجودیت پیروان دیگر عقاید می باشد و این حالت نتیجه نفوذ افسراطیون و متمصبین صیهونی در داخل اسرائیل است که راه جنگ طلبی را در پیش گرفته اند . مسلمانان متیقن اند که مسئولیت حریق واقعه (۱۹۴۱ ماه) اگست اخیر در مسجد شریف اقصی بر عهده اشغالگران اسرائیلی است .

این حالت خاصه آنها ك اسرائیل به پیشبرد سیاست تجاوز و توسعه طلبی ، نتایج خطیر بار آورده است .

که آنها مردمان روشن و خبیر بعد از حدوث جنگ جون ۱۹۶۷ پیشبینی کرده بودند .

اسرائیل گرچه در میدان جنگ شش روزه با اتکا بر پلان تعرض که قبلاً بدقت طرح شده بود در میدان جنگ غلبه کرد . اما اکنون به هیچ صورت در میدان صلح غلبه نمی کند بلکه محیط پیرامون خود را به میدان جنگ دائمی مبدل کرده به این صورت صلح و امنیت آن منطقه جهان را دچار مخاطره ساخته است مقاومت قهرمانان مردم عرب فلسطین اکنون با همه شدت و بسط آن چنانکه در این بیست سال سابقه نداشته است ظهور نموده است .

در نگاه مسلمانان واقعه حادثه به یکی از گرامی ترین مقامات مقدس ایشان آسیب رسانیده است و بنا بر این طبیعی است که مسلمانان قبل از همه با کمال اندوه ماهیت دینی این مسئله را حس می کنند .

اما همه مردمان صلح خواه به شمول آنانیکه بیرون جامعه اسلامی می باشند به خوبی درک می کنند که حادثه وارده نتیجه مستقیم اشغال غیر قانونی شهر عربی قدس و دیگر سر زمین های عربی توسط قوای اشغالی اسرائیل می باشد از همین جاست که این ماجرا نزد همه کنگله های مسلمان جهان که با مردمان عرب مصیبت زده از صمیم دل همدردی دارند . اندوه عمیقی بار آورده است نزدیک شدن روز افزون مؤقف های همه کشور های اسلامی در ملل متحد و جلب همتوایی مزید دیگر کشورها در این قضیه جریان مثبتی است که در ساحه بین المللی می باشد .

نمایندگان کشورهای مسلمان در ملل متحد به يك آواز مطالبه کرده اند که با اقدامات لازمه اتخاذ گردد تا اینگونه بی حرمتی هادر

اعلامیه کنفرانس سران کشور های اسلامی در رباط

و به حقوق عمده بشر که هدف و اصول آن اساس همکاری با ثمر بین همه مردمان میباشد.

با تصمیم استوار بر اینکه صلح های برادری و روحانی را که بین مردمان ایشان موجود است استوار تر ساخته آزادی و میراث تمدن مشترک خویشرا که مبنی بر اساسات

عدالت و تسامح و عدم تبعیض و امتیاز میباشد نگهبانی نمایند. با رزو مندی پیشبرد رفاه ترقی و آزادی با تصمیم اتحاد مساعی به منظور صیانت صلح و امنیت جهان مراتب

آتی را اعلام میکند: حکومت ایشان به منظور پیشبرد همکاری نزدیک تعاون متقابل در ساحات اقتصادی، علمی، فرهنگی و معنوی با قنءاء به تعالیم جاودان اسلام مشاورت خواهند نمود. حکومت ایشان

متعهد اند هر گونه نزاع ذات البینی خویشرا از طرق صلح جویانه بطوری حل و فصل نمایند که به تقویت صلح و امنیت جهان سودمند بوده و مطابق اهداف و اساسات منشور ملل متحد باشد. رؤسای دول و حکومت و نمایندگان کشورهای اسلامی با

در نظر گرفتن وقوع حریق جنایت کارانه در مسجد مبارک اقصی مرا تپ آتی را اعلان میکنند. واقعه دردناک (۲۱) اگست ۱۹۶۹ که توسط حریق موجب آسیب زیاد در مسجد

مبارک اقصی گردید بیش از ششصد ملیون مسلمان را در سراسر جهان دچار اندوه عمیقی نمود. این هتک حرمت که در مقابل یکی از متبرک ترین زیارتگاه های بشریت صورت گرفته است و اعمال تباهی و بی حرمتی

بمسجد اقصی که تحت اشغال اسرائیل در شهر قدس که نزدیک روان اسلام، مسیحیت و یهودیت متبرک است صورت گرفته است موجب کشیدگی مزید در شرق میانه و اشمزاز و استنکار مردمان همه جهان گردیده است.

رؤسای دول و حکومت و نمایندگان کشورهای اسلامی اعلام میکنند مخاطراتی که متوجه مقامات مقدسه اسلام در شهر قدس میباشد نتیجه اشغال شهر توسط قوای اسرائیلی است

رؤسای دول و حکومت و نمایندگان کشورهای آتی در نخستین کنفرانس سران کشورهای اسلامی که از تاریخ ۹ تا ۱۲ اوجیب ۱۳۸۹ هجری قمری مطابق اول میزان تا ۳ میزان ۱۳۴۸ هجری شمسی مطابق ۲۲ تا ۲۵ سپتمبر ۱۹۶۹ مسیحی در شهر رباط منعقد گردید اشتراک نموده بودند:

۱ - افغانستان

۲ - الجزایر

۳ - چاد

۴ - گینسی

۵ - اندونیزیا

۶ - ایران

۷ - اردن

۸ - المغرب

۹ - عربستان سعودی

۱۰ - کویت

۱۱ - لبنان

۱۲ - لیبیا

۱۳ - مالیزیا

۱۴ - مالی

۱۵ - موریتانیا

۱۶ - نیجیر

۱۷ - پاکستان

۱۸ - سینیگال

۱۹ - سومال

۲۰ - یمن جنوبی

۲۱ - سو دان

۲۲ - تونس

۲۳ - ترکیه

۲۴ - جمهوری عربی متحد

۲۵ - یمن

۲۶ - جامعه مسلمانان هند

نمایندگان موسسه آزادی فلسطین به حیت مشاهد در کنفرانس سهم گرفتند. با ایمان بر اینکه یکانگی عقیده دینی عامل نیرومند نزدیکی و تفاهم مردمان ایشان میباشد. باین عزم راسخ که ارزشهای روحانی، اخلاقی اجتماعی، اقتصادی، اسلام را که عوام اساسی پیشرفت بشریت میباشد پاسداری و صیانت نمایند. اعلام میکنند ایمان راسخ خویشرا به تعالیم اسلام که مساوات حقوق را بین آدمیان ابلاغ کرده است تا کد میکنند پابندی خود را به منشور ملل متحد

یاسداری صیغه مقدسه این مقامات و ضمانت آزادی ، رسیدن باین امر ممکنه متبر که ایجاب میکند که شهر قدس ستا توی قبل از جون ۱۹۶۷ را که آنرا ۱۳۰۰ سال تاریخ تأکید نموده است باز حاصل کند . بنا بر این حکومت ها و مردم ایشان مصمم اند هرگونه راه حل موضوع فلسطین را که اعاده ستا توی سابق شهر قدس در آن شامل نیاشد رد نمایند . حکومتها و مردمان کشورهای اسلامی از همه حکومتها و خاصتاً از فرانسه ، اتحاد شوروی ، برتانیه و ایالات متحده امریکا مطالبه مینمایند . تا به تمسک مسلمانان به شهر

۲ - بنیان گذاری يك دفتر دایمی که وظیفه آن ارتباط بین دول سهم گیرنده وانسجام اقدامات ایشان خواهد بود .
(رباط ۲۵ سپتامبر ۱۹۶۹) .

پس از کنفرانس تاریخی و عالی رباط که در آن سران دول و حکومت ممالک اسلامی اشتراک ورزیده بودند و الاحضرت مولای عبدالله نظر به هدایت اعلیحضرت حسن دوم پادشاه

المغرب به يك عده از کشورهای اسلامی که در کنفرانس رباط سهم گرفته بودند مسافرت دوستانه نمودند . و الاحضرت مولای عبدالله به سلسله مسافرت شان به يك عده از کشورهای اسلامی ساعت ۳:۲۰ دقیقه بعد از ظهر

شنبه ۱۷ عقرب ۱۳۴۸ مطابق ۸ نوا مسبر ۱۹۶۹ با همسر محترمه شان و الاحضرت لمیعه برای يك اقامت دو روزه وارد کابل شدند . و الاحضرت شاهدخت بلقیس و الاحضرت سردار عبدالولی حین اقامت مهمانان غربی از ایشان پذیرایی بعمل آوردند .

و الاحضرت مولای عبدالله طی این اقامت شام یکشنبه ۱۸ عقرب به حضور اعلیحضرت معظم همایونی در قصر گلخانه شرفیاب گردیدند . ذات شهرباری طعام شب را با و الاحضرات مهمانان محترم المغربی در میز سلطنتی صرف فرمودند .

هكذا و الاحضرت مولای عبدالله ساعت ۱۱ قبل از ظهر همان روز به قصر دلکش تشریف برده و به کتاب مخصوص امضاء نمودند ، متعاقباً و الاحضرت مولای عبدالله و الاحضرت لمیعه همسر شان به مقبره اعلیحضرت شهید سمید رفته و بروح آن راد مرد بزرگ اتحاف دعا کردند .

همچنان و الاحضرت مولای عبدالله طی اقامت شان در کابل با شاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم سرپرست و مؤلف ملاقات فرمودند .

زادگان کنفرانس در حالیکه اوضاع اسفناک فلسطین موجب اندوه و اضطراب ایشان گردیده است پشتیبانی کامل خود را به مردم فلسطینی در مورد اعاده حقوق تلف شده ایشان و در پیکار آن برای آزادی ملی تأیید مینمایند . سهم گیرندگان کنفرانس اعلام میکنند که هوا خواه صلح اند مگر صلحی که از روی شرافت و عدالت باشد .

فیصله نامه کنفرانس سران اسلامی در

رباط : کنفرانس سران کشورهای اسلامی رباط تصمیم گرفت که اجتماع وزرای امور خارجه دول سهم گیرنده در شهر جده در

وزیر دولت ونماینده شخصی حبیب بورقبه
رئیس جمهور تونس
ابورحمن التیرانی رئیس جمهور یمن

قرار بود کنفرانس صبح ۲۹ قوس آغاز
شود اما برای يك روز به تعویق افتاد. این
اقدام سران کشور های عربی برای آن اتخاذ
شد تا شرکت کنندگان این کنفرانس فرصت
بیشتری برای مشوره در باره مسایل مورد
علاقه داشته باشند وهم در باره این موضوع
تصمیم بگیرند که ریاست جلسات این
کنفرانس با پادشاه المغرب باشد یا با رئیس
جمهور سودان.

اجندای کنفرانس حاوی چهارده فقره بوده
که مطالب عمده آن ازین قرار است: طریقی
تقویہ جنگ اعراب فلسطینی علیه اسرائیل
تقویہ کوماندو های فلسطینی، پشتیبانی از
مردمان عربی مناطق متصرفه جنگ چون
۱۹۶۷ اسرائیل، تقویہ تبلیغاتی عربی و
دیگر موضوعات داخل اجندا. در جلسه
افتتاحیه، جنرال جعفر النمیری رئیس دولت
سردان، ملک حسین دوم پادشاه المغرب و
عبدالخالق حسوناسر منشی جامعه عرب
بیانیه دادند.

ملک حسین دوم از نمایندگان تقاضا کرد
تا به پاخاسته وبه یاد بود شهادی نهضت
مقاومت فلسطینی چند دقیقه سکوت کنند.
عبدالخالق حسونا اسرائیل رابه استعمارگری
مورد نکوهش قرار داده گفت: جرایمی که
اسرائیل مرتکب میشود استعمار گران مرتکب
شده اند واسرائیل به شدت و زور به اشغال
قلمرو های عربی ادامه میدهد.

جعفر النمیری رئیس دولت سودان ضمن
بیانیه افتتاحیه خود از موقف کوماندو های
فلسطینی جدا حمایت کرد. وی ضمناً از
سیاست ایالات متحده امریکا در شرق میانه
انتقاد کرده گفت: ما روشی را باید در برابر
آن اتخاذ نمایم

ملک حسن پادشاه المغرب میزبان کنفرانس
بوده جای خود را در جوار کرسی النمیری
که طبق پروتوکول جامعه عرب از جلسه
افتتاحیه ریاست میگردد ابراز نموده بود در
عقب تربیون مجلس بیرق چارده کشور عربی
وبیرق فلسطینی آویخته و سمبول جامعه عرب
نصب گردیده بود.

والاحضرت مولای عبدالله و همراهان شان
صبح دوشنبه ۱۹ عقب به رباطعودت کردند.

به تعقیب کنفرانس عالی و تاریخی رباط
ومسافرت والاحضرت مولای عبدالله به يك
عده از کشور های اسلامی وزرای خارجه
سیزده کشور عربی (به استثنای کشور تونس) به

تاریخ ۲۰ عقب ۱۳۴۸ فیصله بعمل آوردند
تا پنجمین کنفرانس سران کشور های عربی
در رباط پایتخت المغرب انعقاد یابد. چنانچه
با تأسی از نظریه فوق، جامعه عرب به

تاریخ ۲۳ عقب دعو تنامه های را توأم با
اجندای مذاکرات کنفرانس برای سران کشور
های عربی جهت اشتراک در کنفرانس سران
ممالک مربوطه ارسال نمود.

پنجمین کنفرانس سران دول عربی ساعت
چهار و ۱۵ دقیقه ۳۰ قوس ۱۳۴۸ به وقت
افغانستان در رباط آغاز گردید.

اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه متدین
وترقی خواه افغانستان به مناسبت انعقاد
کنفرانس سران دول عربی در المغرب طی
تلگرامی، تمنیات حضور شاهانه شانرا برای
موفقیت این اجتماع به رباط پایتخت آنکشور
ابراز فرمودند.

درین کنفرانس عالی رباط ممالک و رجال
ذیل شرکت ورزیده بودند.
هواری بو مدین رئیس جمهور الجزایر
هردن التقریطی معاون صدراعظم عراق
ملک حسین پادشاه اردن

شیخ صباح السلام الصباح امیر کویت
شازل حلو رئیس جمهور لبنان
چکرن معمراقدفای رئیس شورای دولت
لیبیا

ملک حسن دوم پادشاه المغرب
ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی
سالم علی را همی رئیس جمهور یمن جنوبی
جنرال جعفر محمد النمیری رئیس شورای
دولت سودان
وزیر داخله سوریه

جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عرب
متحده

در جهان سیاست

موسسه نهضت رهایی بخش فلسطینی یعنی (پی،ال،ا) برای اولین بار با حقوق کامل رای دهی در کنفرانس اشتراك نموده بود. همچنان روی دیوار مقابل آیات متبرکه از قرآن مجید که ملت عرب را به وحدت می خواند نقش گردیده بود.

باید خاطر نشان کرد که پنجمین کنفرانس دول عربی در رباط کنفرانس های عالی در شش ساله دول عربی را که وقف مسایل فلسطین بود تکمیل نموده است.

کنفرانس های قبلی سران عربی در جنوری سال ۱۹۶۴ در قاهره، سپتامبر ۱۹۶۴ در سکندریه، در سپتامبر ۱۹۶۶ در دارالبیضا در اگست ۱۹۶۷ در خرطوم دایر شده بود.

دو کنفرانس اولی عموماً به موضوع برگرداندن آب دریای اردن و جلوگیری از استفاده آن از طرف اسرائیل وقف شده بود. همچنان پلان های مربوط به تاسیس يك سازمان سیاسی و نظامی فلسطین در خارج فلسطین را مورد بحث قرار داده بودند.

این پلانی شامل مسایل موسسه آزاد فلسطین و اردوی آزاد فلسطین بوده که مسئله تمویل آنها مهمترین موضوع مورد مذاکره در سومین کنفرانس سران عربی در دارالبیضا بود.

کنفرانس دارالبیضا در عین زمان پیمان استحکام دول عربی را به میان آورد که طبق آن دول عضو جامعه عربی وعده کردند که علیه همدیگر از پروپاگانده جلوگیری کنند.

چهارمین کنفرانس سران عربی که بعد از واقعه جون سال ۱۹۶۷ دایر گردید منتج به موافقه در مورد سیاست عدم مذاکره وعدم صلح با اسرائیل گردید.

دول دارنده نفت از قبیل کویت، عربستان سعودی و لیبیا قبول کردند که سالانه سیزده میلیون دالر با جمهوریت عربی متحد واردن برای جبران صدمات وارده برایشان کمک کنند.

این موضوع بعد از آنکه کنفرانس عالی اعاده ارسال نفت رابه غرب موافقه کرد فیصله شد. ارسال نفت به غرب در انهای جنگ جون ۱۹۶۷ متوقف شده بود.

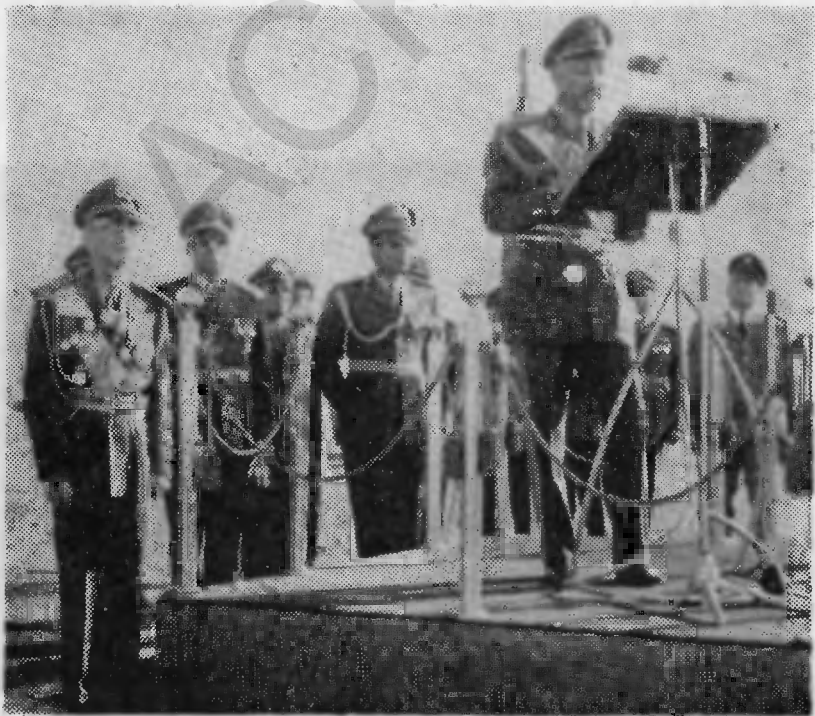
پنجمین کنفرانس سران کشورهای عربی که دو روز قبل با شرکت سران چهارده کشور در رباط شروع شده بود بدون اینکه کدام اعلامیه انتشار بدهد سه شنبه ۲ جدی ۱۳۴۸ مطابق ۲۳ دسمبر ۱۹۶۹ خاتمه یافت.

ملك حسن دوم پادشاه المغرب طی بیانیة در آخرین جلسه کنفرانس گفت که کشورهای عربی به حمایت خود از فلسطینی ها از لحاظ سیاسی، مالی و تهیه افراد، کمک های مقتضی خواهند کرد. وی علاوه کرد که نشر تمام مطالبی که در کنفرانس رباط مورد مطالعه قرار داده شده امکان پذیر نمی باشد. به تاسی از توافق های حاصله که در کنفرانس سه روزه قاهره به میان آمد وزرای خارجه جمهوریت عربی متحد، سودان و لیبیا یکشنبه ۲۱ جدی ۱۳۴۸ مطابق ۱۱ جنوری ۱۹۷۰ برای غور در باره تمام مسایل مورد علاقه در قاهره کنفرانس دادند. محمود ریاض وزیر خارجه جمهوریت عربی متحد پس از جلسه کنفرانس قاهره به خبرنگاران گفت که درین جلسه مذاکراتی در باره تشکیل کمیته های مشترکی که اقدامات مشترک و همکاریها را در ساحه های مختلف بین جمهوریت عربی متحد، سودان و لیبیا تقویه خواهد بخشید صورت گرفته است. کنفرانس وزرای خارجه جمهوریت عربی متحد، سودان و لیبیا ۲۳ جدی مطابق ۱۳ جنوری خاتمه یافت.

د افغانستان کالنی

حسب فیصله قبلی سران دول عربی جهانی به مخاطره انداخته است .
کنفرانس کوچکی به شمول سران جمهوریت این کنفرانس از تمام کشور های صلح
عربی متحد ، اردن ، سوریه ، عراق و سودان دوست و مردم مترقی جهان که از مو قف
در اوایل ماه فبروری ۱۹۷۰ در قاهره تشکیل کشور های عربی حمایت دارند تقاضا نموده
گردید . نادر جنبه مشترکی برای مقابله با تجاوزات
درین کنفرانس سران عربی کوشیدند اسرائیل که از طرف ایالات متحده امریکا
تا طر قی برای ایجاد هم آهنگی بیشتر سیاسی پشتیبانی میشود شرکت نمایند .
و نظامی بین خود ها پیدا نمایند تا بدین در اعلامیه کنفرانس قاهره علاوه شده که
وسیله با سیاست تجاوز کارانه اسرائیل اسرائیل سیاست تجاوز کارانه خود را علیه
علیه ممالک عربی مقابله کرده بتوانند . اذکار عامه جهانیان و همچنان تخلفات خود
کنفرانس کوچک سران کشور های عربی را از منشور ملل متحد و فیصله های این
یس از ختم جلسات شان به تاریخ ۲۱ دلو موسسه جهانی ادامه داده نمیتواند .
۱۳۴۸ مطابق ۱۰ فبروری ۱۹۷۰ تصمیم خود اعلامیه خاطر نشان میکند که کنفرانس
را در باره آزادی سرزمین های متعلق به عربها سران کشور های عربی تحت شرایط دشواری
که تحت اشغال عساکر اسرائیلی می باشد ناشی از توسعه حملات نظامی اسرائیل انعقاد
و یقین کامل خود را برای مو قفیت اجتناب یافته بود .
ناپذیر درین راه در اعلامیه مشترک یکس در اعلامیه گفته شده که شرکت کنندگان
قاهره انتشار یافت ابراز داشتند . کنفرانس قاهره به قدرت خود جهت مقابله
درین اعلامیه سیاست ایالات متحده امریکا با فعالیت های که جهت برهم زدن تاریخ
در باره پشتیبانی از اسرائیل مورد انتقاد کشور های عربی صورت میگردد و همچنان
قرار داده شده و تصریح گردیده که ایالات به کفایت خود جهت منکوب ساختن تجاوزاتی
متحده امریکا با حمایت مداوم از اسرائیل که علیه حقوق کشور های عربی صورت
صاح را در شرق میانه و همچنان صلح میگردد یقین کامل دارند .

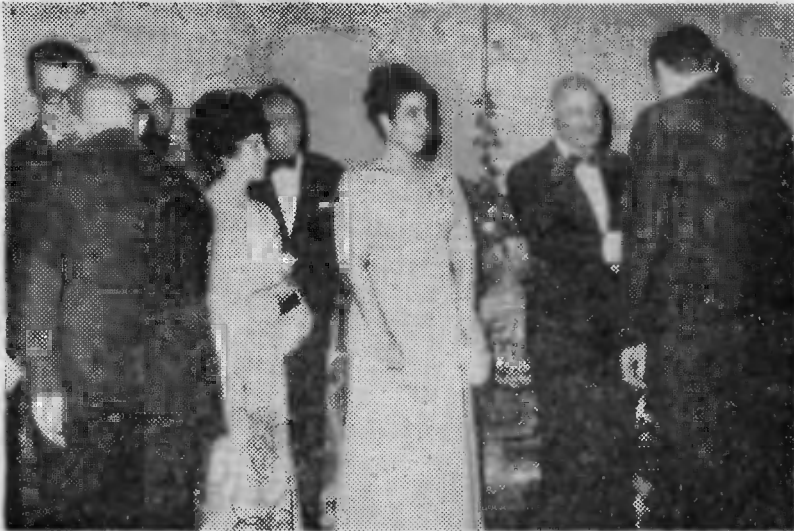
اخبار مصور

اعلیٰ حضرت مہتمم ہمایونی با ارشادا ت قیمتدار شان پنجا همین جشن استرداد استقلال
کشور را افتتاح می فرمایند
(اول سنبلہ ۱۳۴۷)

اعلیٰ حضرت معظمہ ہمایونی موقعیکہ با قطع نوار سه رنگ نندار تو ن بین المللی را افتتاح می فرمایند
(۲ سنبله ۱۳۴۷)

یماغلی نور احمد اعتمادی صدرا عظمہ را تپ تبریکات شانرا بہ مناسبت میلاد مسعود ذات شہریاری پہ پیشگاہ ملوکانہ بعرض میرسانند
(شام ۲۲ میزان ۱۳۴۷)

اعلیحضرت معظم هما یونی موقعیکه برای ادای نماز عید سعید فطر جانب مسجدشاهی
جلال آباد تشریف فرما استند (۲۹ قوس ۱۳۴۷)

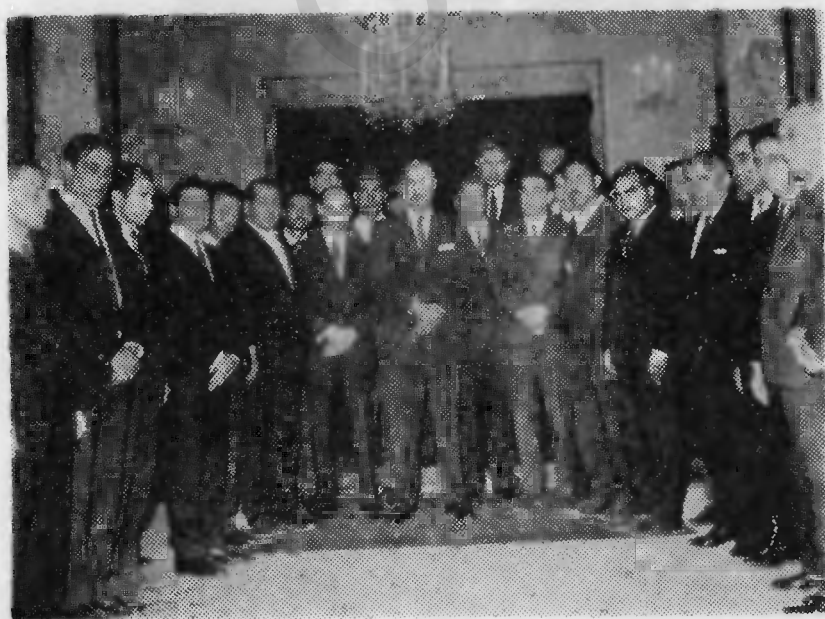
اعلیحضرت معظم هما یونی قبل از عزیمت جانب جلیان با شهزاده گمان گرامی در میدان
هوایی بین المللی کابل وداع می نمایند (۸ حمل ۱۳۴۸)

خاطره ای شرفیابی نمایندگان معلمان کشور بحضور اعلیحضرت معظم همایونی در قصر گلخانه .

در عکس والاحضرت شاهدخت بلیس نیز دیده میشوند

(۲۵ ثور ۱۳۴۸)

خاطره ای بار یابی نمایندگان معلمان کشور بحضور اعلیحضرت معظم همایونی در قصر گلخانه

(۲۵ ثور ۱۳۴۸)

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر دوی سرطان از ساحات مختلف پروژه آبیاری پروان در حالیکه در هر قسمت از طرف متخصصین داخلی و خارجی توضیحات بعرض می‌رسید دیدن فرمودند
در عکس ذات شاهانه از مدل پروژه آبیاری دیدن می‌فرمایند

(۲ سرطان ۱۳۴۸)

شاهلی ارسن شهباز آمر پروگرامهای انکشافی ملل متحد در افغانستان موقعیکه آلبوم سکه‌های موسسه خوراکه و زراعت جهان را به شاهلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم تقدیم می‌نمایند
(۲۸ نور ۱۳۴۸)

خاطره ای شرفیای بی میر من تر شکوایکیهان نورد اتحاد شوروی بحضور اعلیحضرت معظم
همایونی وعلیاحضرت ملکه معظمه در قصر گلخانه

(شام ۲۹ اسد ۱۳۴۸)

اعلیحضرت معظم همایونی باارشا دا تقیمتدار شان پنجاه ویکمین جشن استرداد
استقلال کشور را افتتاح می فرمایند (اول سنبله ۱۳۴۸)

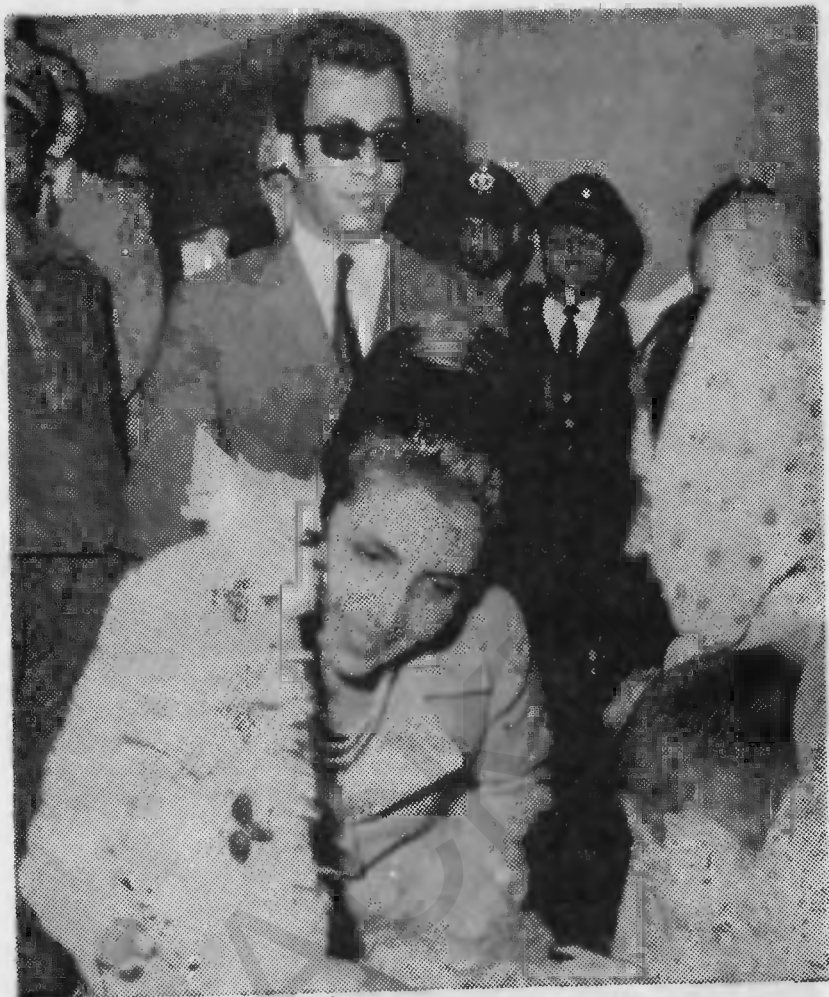
نمایش هنر مندان ممالک دوست در حالیکه والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت مریم در لوژ تشریف داشتند ساعت هشت شام اول سنبله در تالار کابل ننداری افتتاح گردید .
 دوین عکس یکی از هنر مندان اتحاد شوروی بعد از شرفیابی بحضور والا حضرت تین مورد التفات والا حضرت شاهدخت مریم قرار گرفته است

(شام اول سنبله ۱۳۴۸)

والا حضرت شهزاده احمد شاه موقعیکه با فطاح نوار نندار تون پنجاه و یکمین جشن استر داد استقلال کشور را در چمن حضوری افتتاح می فرمایند

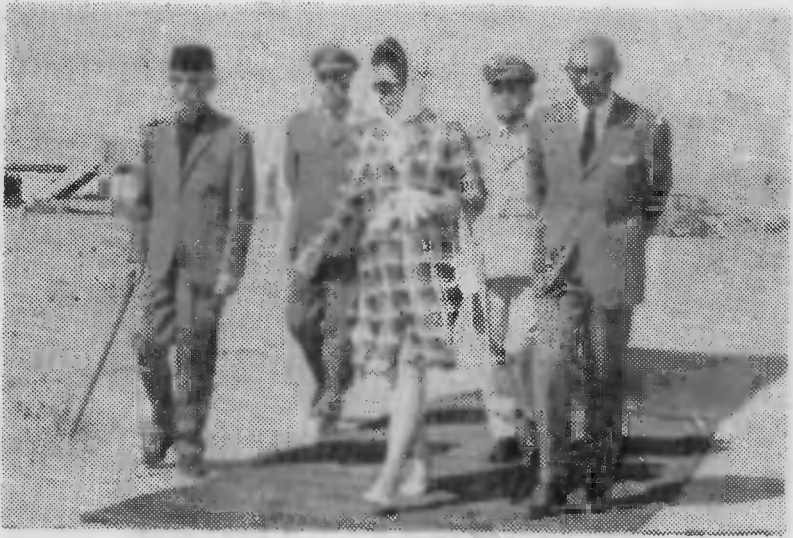
(۲ سنبله ۱۳۴۸)

بیست و یکمین سالگرد روز بین المللی اطفال طی مراسم خاصی بحضور علیاحضرت
ملکه معظمه در غازی سٹیو م تجلیل گردید.
علیاحضرت ملکہ معظمہ در ختم پروگرام اطفالی را کہ حایز درجہ گردیدہ بودند بحضور
علیاحضرت شان پذیرفته مورد تقدیر قرار دادند
(۸ سنبلہ ۱۳۴۸)

والاحضر تابشہزادہ احمد شاہ حسینکہ ازغرفہ مطبعہ دولتی دیدن می فرما یند
(۲ سنبلہ ۱۳۴۸)

علياحضرت ملکه معظمه نظر به تجویز اطباء برای معالجه استخوان دست شان عازم
 ایالات متحده امریکا شدند .
 اعلیحضرت معظم همایونی علیاحضرت ملکه معظمه را تا نزدیک طیاره مشایعت
 فرمودند .
 والاحضرت مارشال شاه ولی خان غازی فاتح کابل و والاحضرت سردار عبدالولی
 نیز در عکس دیده میشوند
 (۹ میزان ۱۳۴۸)

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه باقطع نوار هتل بین المللی انتر کانتیننتال
 را افتتاح می نماید
 (۱۸ سنبله ۱۳۴۸)

ذات شہر یاری هنگام بازدید ذات شاہانہ شان از ولایت کندز، از لیسہ شاهدخت بلقیس دیدن فرمودہ معلمات ان کیسہ را آورد تفقد شاہانہ قرار دادند

(۱۷ میزان ۱۳۴۸)

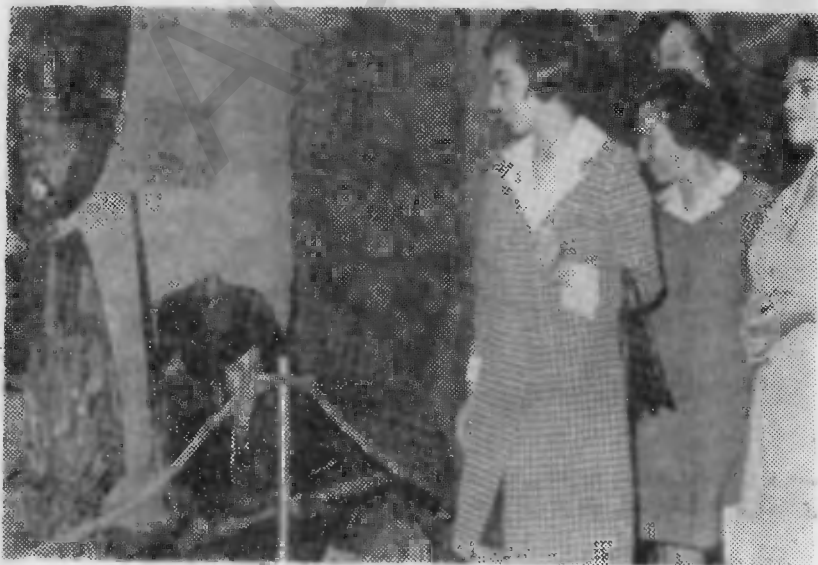

خاطره ای بار یابی یکتعداد اطفال و پکتون کندز کہ مورد الطاف ذات شاہانہ قرار گرفته اند

(۱۷ میزان ۱۳۴۸)

اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه کیک مخصوص میلاد ذات شاهانه شانرا توسط
 کاردار پارچه می نمایند
 (شام ۲۳ میزان ۱۳۴۸)

والاحضرت شاهدخت بلقیس از نمایشگاه صنایع دستی وسوزن دوزی بعضی از ولایات
 کشور که به منظور کمک با معیوبین افتتاح گردیده بود دیدن فرمودند .
 (۲۰ میزان ۱۳۴۸)

اعلیحضرت معظم همایونی چنینکه بیر قرآ بیگی از رؤسای بونده مسابقه بز کشتی اعطای فر مایند . در عکس والاحضرت شهبزاده احمد شاه نیز دیده میشوند
(۲۴ میزان ۱۳۴۸)

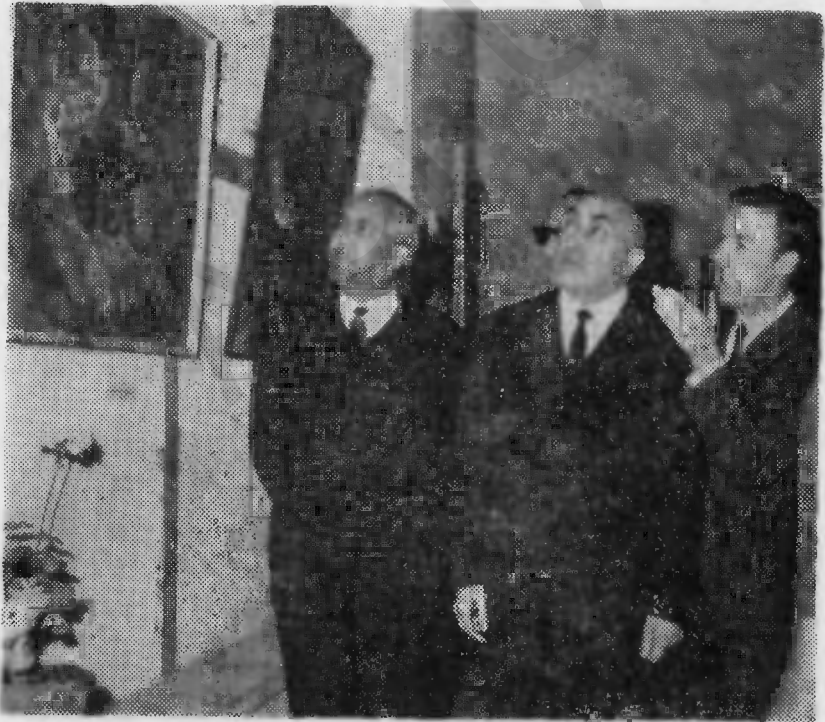

قبل از آنکه علیا حضرت ملکه معظمه شفاخانه قوای بحری بتسدای ایالات متحده امریکا را پس از عملیات موفقانه عارضه دست شان ترک بگویند یکتعداد نرسبای شفاخانه را بحضور علیا حضرت شان پذیرفتند .

(۲ عقرب ۱۳۴۸)

علياحضرت ملکه معظمه موقعیکه مرا تپرضیایت شانرا په کپتان ویلیام توریل آمر
شفاخانه قوای بحری بتسدا اظهار می فرمایند
(۲ عقرب ۱۳۴۸)

نمایشگاه آثار هنری نقاشان شورقواتشوروی عصر هشت عقرب ۱۳۴۸ توسط
بناعلی محمد خالد رویشان معین وزارت اطلاعات و کلتور در تالار نمایش های کابل
بناروالی افتتاح گردید .
دکتور محمد انس وزیر اطلاعات و کلتور در کابینه سر پرست و بناعلی محمد خالد
رویشان چنینکه از آثار نقاشان اتحادشوروی دیدن می فرمایند

(۸- عقرب ۱۳۴۸)

خاطره بار بابی بناغلی رونه ماهو مدیرعهو می یونسکو بحضور اعلیحضرت معظم
همايونی در قصر گلخانه

(۱۴ عقرب ۱۳۴۸)

مدالهای ریشتمین و منه پال که از حضور اعلیحضرت معظم همايونی برای يك عده از
مامورین وزارت اطلاعات و کلتور منظور گردیده بود توسط دکتور محمد انس وزیر
اطلاعات و کلتور در کابینه سر پرست به آنها تفویض گردید .
در عکس دکتور محمد انس ریشتمین مطلقا را به سپینه بناغلی محمد خالد رویشا ن
معین بانوزارت می آویزند

(۱۴ عقرب ۱۳۴۸)

والاحضرت مولای عبدالله و الاحضرت لمیعه همسر محترم شان به سلسله مسافرت شان بیک عده از کشور های اسلامی هفده عقرب وارد کابل شدند . والاحضرت شاهدخت بلقیس و الاحضرت سر دار عبدالولی در میدان هوایی از مهمانان گرامی استقبال کردند. در عکس والاحضرت ابامهمانان المغربی حین قبول سلام گارد احترام دیده میشوند (۱۷ عقرب ۱۳۴۸)

نشان سر دار عالی که از حضور اعلی حضرت معظم همایونی برای بنیاد رونه ماهو مدیر عمومی یونسکو منظور گردیده بود تو سطنیادلی نور احمد اعتمادی صدراعظم مؤظف و سر پرست بوی اهدا گردید . بنیادلی نور احمد اعتمادی موقعیکه نشان سر دار عالی را به سینة بنیادلی رونه ماهو می آویزند (۱۷ عقرب ۱۳۴۸)

خاطره شرفیای بی والا حضرت مولای عبداللہ و همسر محترم شان بحضور اعلیٰ حضرت
معظم ہمایونی در قصر گلخانہ

در عکس والا حضرت شاہدخت بلقیس و والا حضرت احمد شاہ نیز دیدہ می شوند
(شام ۲۰ عقرب ۱۳۴۸)

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم جنبیکہ فرمان تقرر بناغلی دکتور محمود جیبی وزیر
اطلاعات و کلتور را به ایشان می سپارند
(۱۲ قوس ۱۳۴۸)

اعلیحضرت معظم همایونی حینیکه بعد از ادای نماز عید سعید فطر از مسجد ارگشاهی
خارج می شوند

(۱۹ فوس ۱۳۴۸)

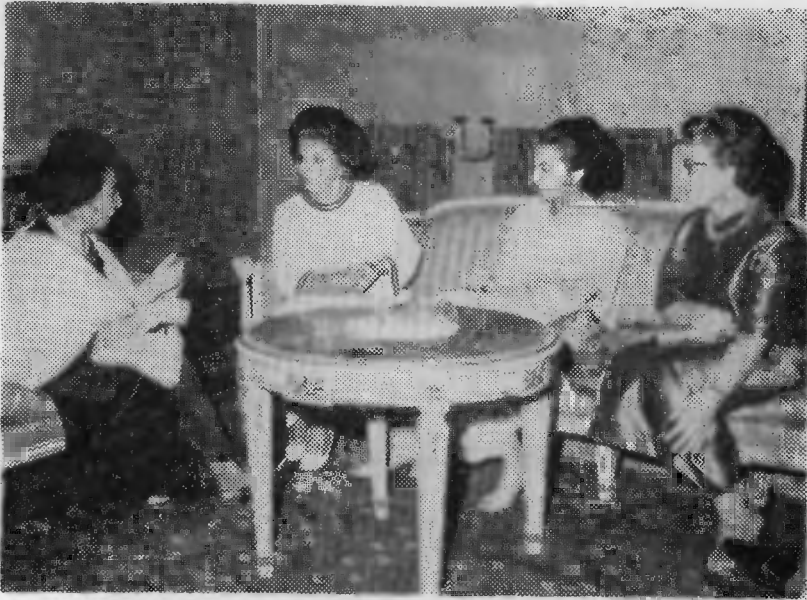
پروژه مرکز تحقیق و تکثیر ماهی ساعت یازده و نیم قبل از ظهر سی قوس در کنار بند درونته درسی کیلو متری غرب شهر جلال آباد توسط بناغلی عبدالحکیم وزیر زراعت و آبیاری افتتاح گردید
در عکس بناغلی عبدالحکیم وزیر زراعت و آبیاری و سایر کبیر جمهوریت مردم چین از ماهی های تربیه شده پروژه درونته دیدن می فرمایند

(۲۰ قوس ۱۳۴۸)

دكتور محمود جيبى وزير اطلاعات و كلتور
موقعه چينل سوم واديسو افغانستان ن را
افتتاح مي نمايند

(اول جيبى ۱۳۴۸)

گوشه ای از ملاقات و الاحضرت شاهدخت بلقیس و میرمن اگنیو

(۱۷ جدی ۱۳۴۸)

والاحضرت مارشال شاه ولیخان غاز ی پس از توزیع شهادتنامه های فارغان حربی پوهنتون مدال را به سینه یکتن از صاحب منصبان می آویزند

(۱۵ جدی ۱۳۴۸)

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم قبل از توزیع شہادتنامہ های فارغان حربی پوهنتون بیانہ سازا در تالار حربی پوهنتون ایراد می فرمایند.

(۱۵ جی ۱۳۴۸)

والاحضرت شا هدخت بلقیس حینیکه شهادتنامه یکتن از فارغ التحصیلات لیسہ
ملالی را اهدا می نمایند
(۶ دلو ۱۳۴۸)

جلالتماب دکتور محمود حبیبی وزیراطلاعات و کلتور موقعیکه باقطع نوار طبع مجددتفسیر
مبارک را بزبان ملی پښتو در مطبعة دولتی آغاز می نمایند

(۳۰ جدی ۱۳۴۸)

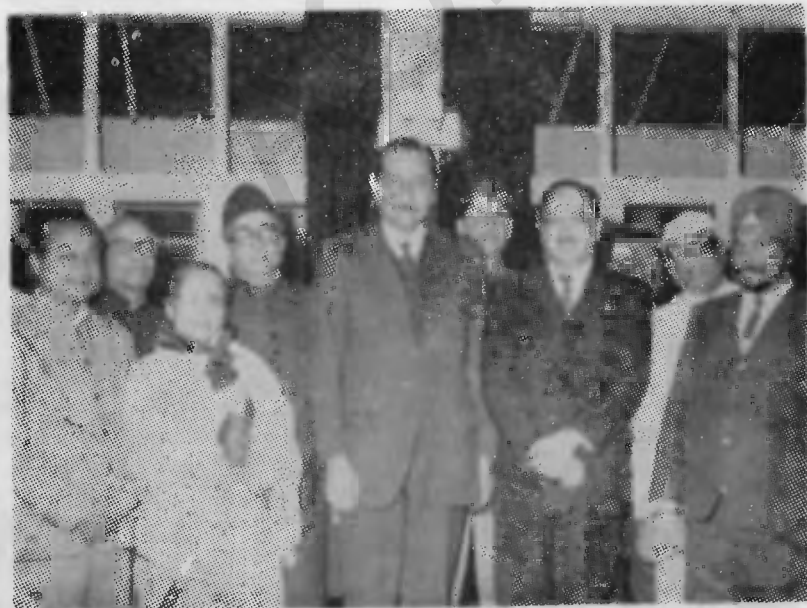
بناغلی ژوتول لوتول عضو پارلمان فرانسه‌چینیکه از طرف دکتور روان فر هادی در میدان هوایی استقبال می‌شود
(۱۱ دلو ۱۳۴۸)

دکتور محمود جیبی وزیر اطلاعات و کلتورچین مصافحه با بناغلی ژوتول لو تول و کیل
چر پارلمان کشور فرانسه در هتل انترکانتیننتال
(۱۲ دلو ۱۳۴۸)

خاطره ای بار یابی بناغلی ژو نیل کوتول نه‌اینده پار لمان فرانسه بحضور اعلیحضرت
معظم همایونی در قصر گلخانه
(۱۳ دلو ۱۳۴۸)

هیئت پارلمانی هند بعد از ظهر پانزده دلو با بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در
قصر صدارت ملاقات فرمودند .
بناغلی اعتمادی صدراعظم با هیئت پارلمانی هندی
(۱۵ دلو ۱۳۴۸)

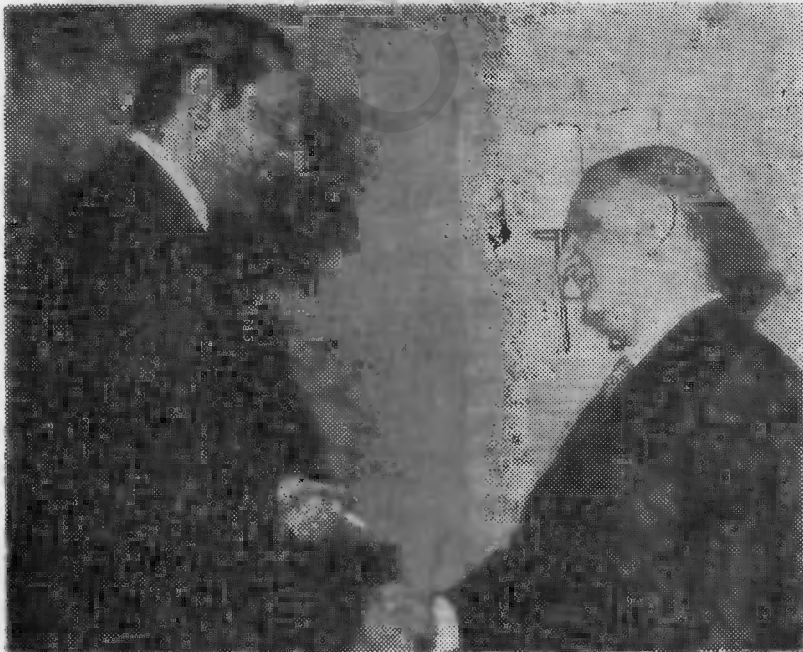
ذات شاهانه احساسات مردم شهر جلال آباد را پس از ادای نماز عید سعید اضحی با اشاره دست چو ب میگویند

(۲۷ دلو ۱۳۴۸)

اعلیٰ حضرت معظم ہمایونی حنیکہ برای ادای نماز عید سعید اضحیٰ جانب مسجد شاهی
جلال آباد تشریف فرما استند

(۲۷ دلو ۱۳۴۸)

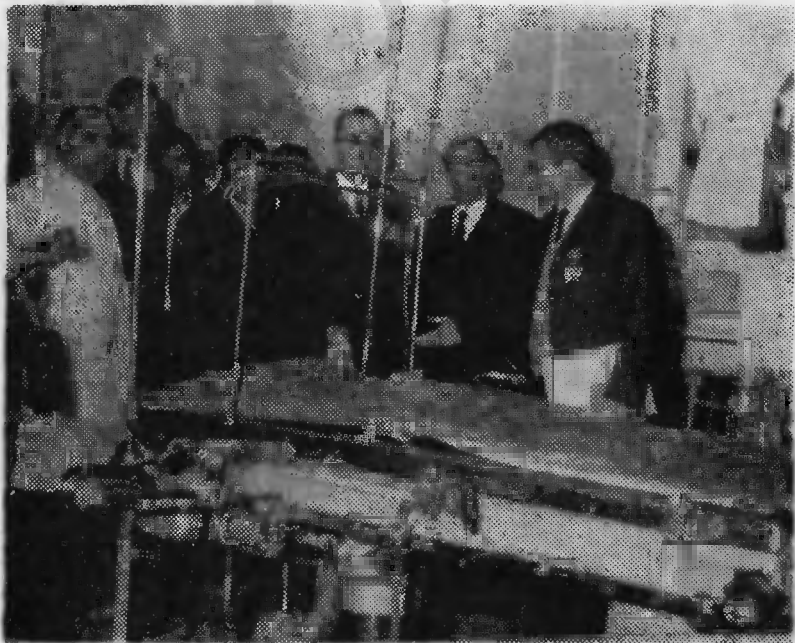

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و وزیر امور خارجه موقعیکه با بناغلی کارل سکرتر
امور خارجه هند ملاقات تعارفی می نمایند

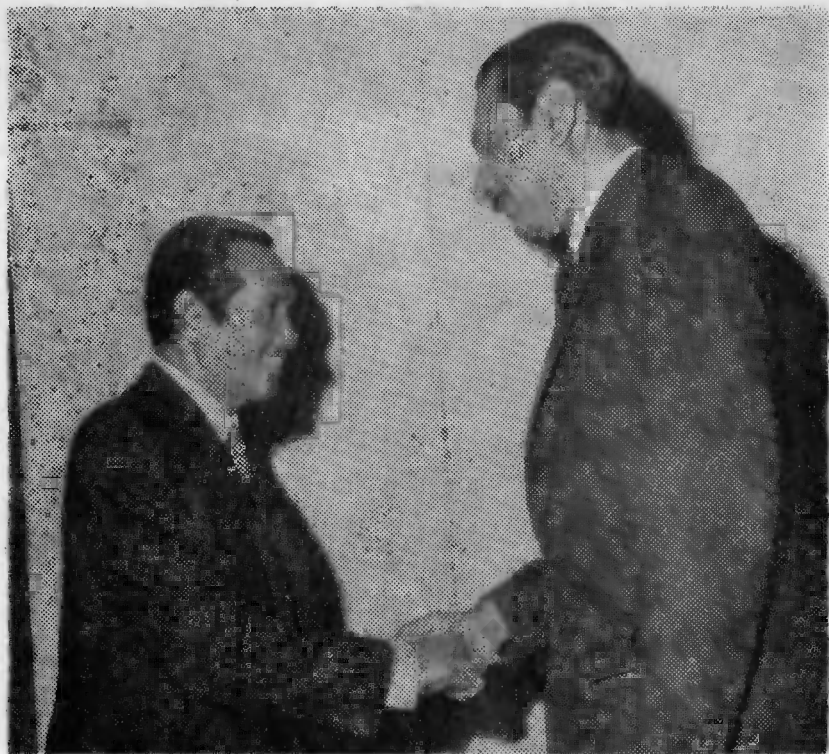
(۴ حوت ۱۳۴۸)

والاحضر ت شهزاده احمد شاه قبل از عزيمت جانب كتمندو حينكه با بنا غلى
 نور احمد اعتمادى صدراعظم در ميدان هوايى بين المللى كابل وداع مى فر مايند
 (۷ حوت ۱۳۴۸)

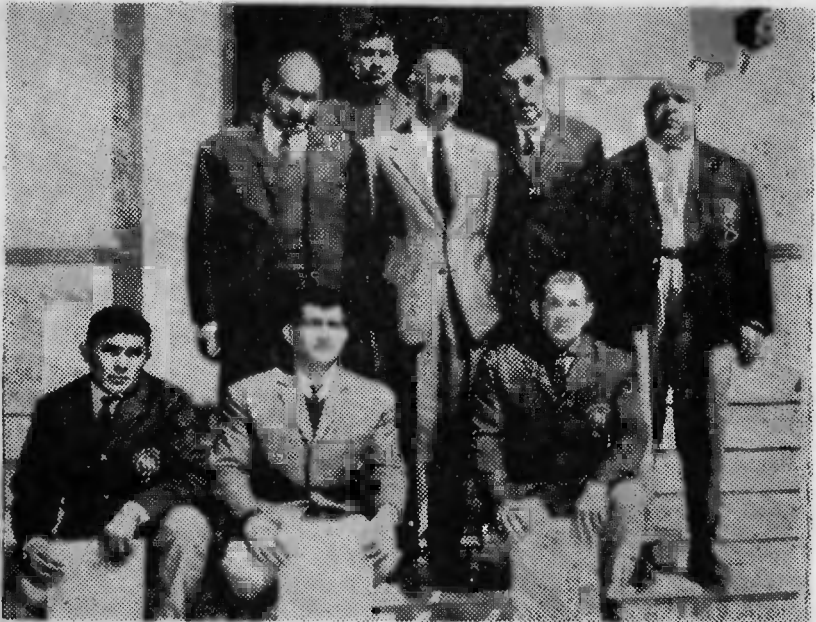
پو هاند دكتور محمد ابراهيم مجيد سراج وزير صفيه حين باز ديد از ميژ عمليات
 سرويس جرا حى نادر شاه رو غتون
 (۵ حوت ۱۳۴۸)

بناغلی نوز احمد اعتمادی صدراعظم چینیکه با بناغلی مگاپکیلی سابق رئیس جمهور فلپین در قصر صدارت ملاقات تعارفی می نمایند
(۱۰ حوت ۱۳۴۸)

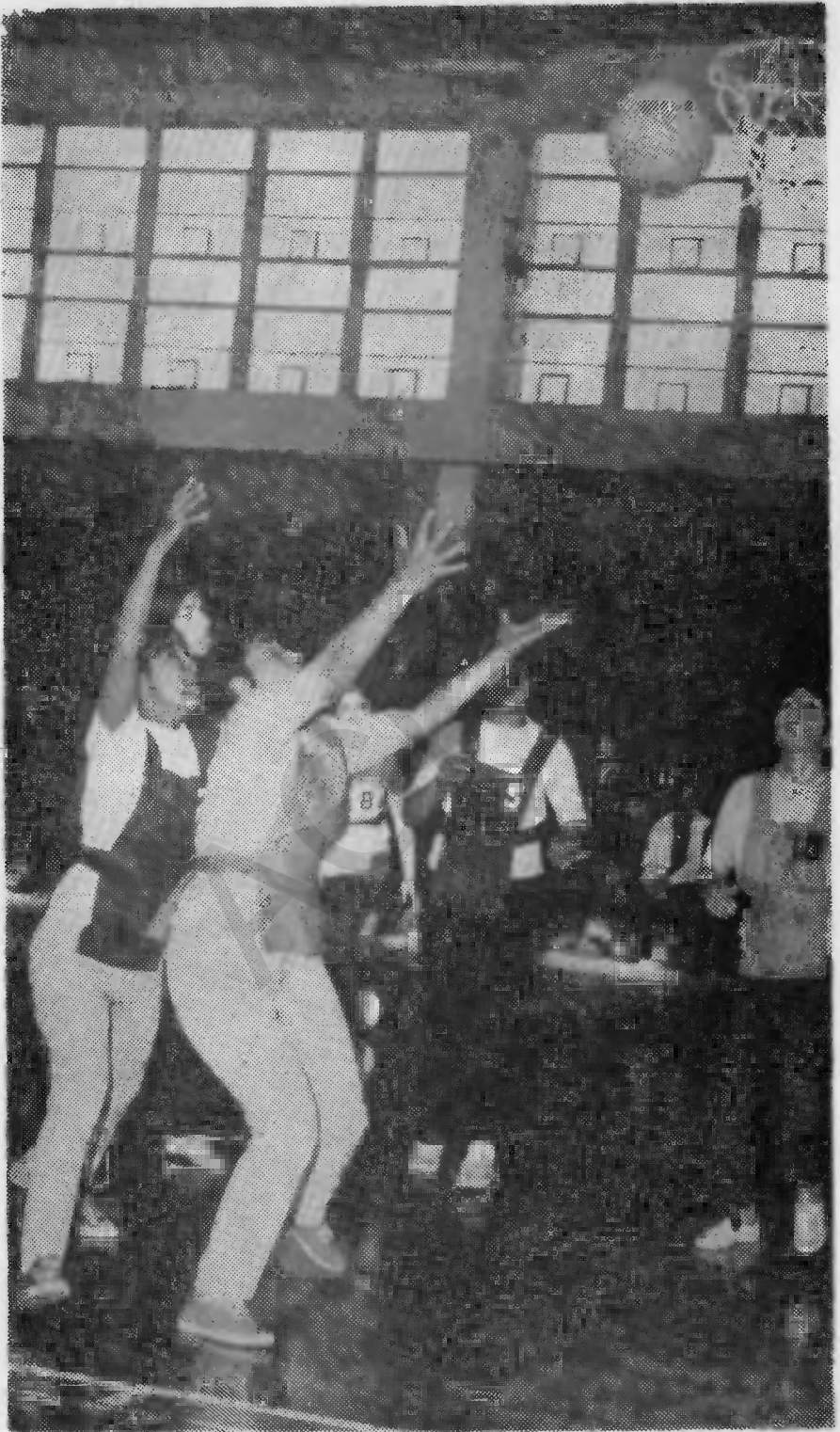
دکتور محمود حبیبی وزیر اطلاعات و کلتور چینیکه دوره چارم حفريات آثار باستانی تپه شتر هده را آغاز می کنند
(۷ حوت ۱۳۴۸)

اعلیحضرت معظم همایونی پنج تن از بهلوانان افغانی را که در مسابقات تایلند
حایز دیپلوم گردیده اند در قصر گلخانه بحضور شاهانه پذیرفتند
(۱۱ حوت ۱۳۴۸)

انجنیر محمد یعقوب لعلی وزیر فواید عامه، حسینیکه شاهراه پلخوری و مزار شریف و
باقطع نوار افتتاح می نماید
(۱۰ حوت ۱۳۴۸)

گوشه ای از مسابقات تیم های باسکتبال پوهنتون کابل

منقره عمو می از ملاکرات در الطوفی تاسیس افغانستان اکا دمی در هتل کابل
(۱۲ حوت ۱۳۴۸)

خاطره ای بار یا بی بنا غلی ادگار دوروکیل در پارلمان فرانسه و سابق صدراعظم
انگسور بحضور اعلیحضرت معظم همایونی (۱۳ حوت ۱۳۴۸)

میرمن شفیه ضیائی وزیر مشاور حینیکه تصدیق نامه یکتن از پالندوی های رضاکار
را اعطائی فرمایند (۱۷ حوت ۱۳۴۸)

اخبار علمی

طوریکه خوانندگان گرامی ما معلومات دارند در جهان امروزی علم تخنیک و سیانس به پیشرفت های زیادی نایل گردیده است ، خاصتا بعد از جنگ جهانی دوم در ساحت علوم و علم کیهان نوردی قدم های موثری برداشته شده است که ما این موفقیت را بیشتر در دو دولت پیشرفته جهان یعنی اضماع متحده امریکا و اتحاد شوروی سراغ کرده می توانیم .

سال ۱۹۵۸ آغاز پروگرام پرتاب اعمار مصنوعی به فضا بوده ، اقدامات اتحاد شوروی درین راه و پروگرام های تحقیقات فضای خارجی که از طرف ایالات متحده امریکا رویدست گرفته شده بود قدم دیگری بشمار میرفت . گنجگاویشتر باعث ازدیاد تجارب و اندوخته های بشر در ساحت علم کیهان نوردی گردیده ، بشر موفق به ساختن راکت و سفینه ها گردید تا با استفاده از آن به فضای خارجی مسافرت نمایند .

پرتاب سفینه وستو ل - ۱ اتحاد شوروی به تاریخ ۱۲ اپریل ۱۹۶۶ با سر نشینی مچر یوری گاگارین اولین انسانیکه به فضای خارجی مسافرت کرده است و پرتاب سفینه فریدم ۷ - اضماع متحده امریکا به تاریخ ۵ می ۱۹۶۶ با سر نشینی شپارد اولین فضا نورد امریکا ، امیدی برای تسخیر ماه فراهم کرد ، تا اینکه همان جسم روشن که همه ما آنرا مهتاب می نامیم بعد از قرنهای سال بتاریخ ۳۰ سرطان ۱۳۴۸ مطابق ۲۱ جولای ۱۹۶۶ با پایین شدن اولین انسان (آرمسترانگ) تسخیر گردید .

برای مزید معلوما ت خوانندگان گرامی در افغانستان کالته معلوما ت مختصری در باره پرتاب سفینه های هفت ، هشت ، نه ، ده ، یازده و دوازده اضماع متحده امریکا و پرتاب اعمار مصنوعی و سیوز های اتحاد شوروی که در ظرف شش ماه دو هم سال ۴۷ و دوازده ماه سال ۱۳۴۸ صورت گرفته است بالترتیب تقدیم میشود .

(اداره)

اپولوئی هفت

۲۲۸ الی ۲۸۲ کیلو متر حرکت می کرد که این امر قدم بزرگی برای پیاده کردن انسان بکره ماه بشمار میرود .

سفینه مذکور مدت ده روز و بیست و یک ساعت و چهل و پنج دقیقه در فضا بوده و طی این مدت یکصد و شصت بار بدور زمین چرخید .

در اپولوئی هفتم برای اینکه حادثه اتفاق نیفتد برای حفظ جان کیهان نوردان ترتیبات اساسی گرفته شده و همچنان دستگاه تهویه قسمی تنظیم گردیده بود که شصت فیصد اکسیجن و چهل فیصد نایتروجن در داخل سفینه تولید کند .

حکومت ولایات متحده امریکا سفینه اپولوئی

هفت را که حاوی سه نفر کیهان نورد والتر شیرا (۴۵) ساله ، والتر کینگهام (۲۶) ساله و دون ریزن (۳۸) ساله میباشد ساعت هفت و نیم بعد از ظهر ۱۹ میزان ۱۳۴۷ به وقت افغانستان بوسیله راکت غول پیکر ساتور از کیپ کیندی بفضا پرتاب نمود .

کیهان نوردان امریکایی سه ساعت پس از پرتاب دو مین مرحله را کتی را که توسط آن به فضا پرتاب شده بودند از سفینه جدا ساخته و بعداً ضمن گردش در فضا سفینه خود را بار دیگر با راکت نزدیک ساختند . سفینه اپولوئی هفت با سرعت بین

به وقت افغانستان تحت عمليات قرار داد
 اين مانوره در اثنای يك مخابره مكمل و دريك
 تاريخي مطلق طوري بعمل آمد كه سفينه فضايي
 به طرف قسمت تاريخ ماه ، دهمين دوره
 خود را بر مدار كره ماه طي ميكرد تماس
 راديويي با اپولو بساعت ۲۵ ر ۴۲ دقيقه وقت
 كرينو يچ در عقب مهتاب قطع گرديد . اما
 اپولي هشتم سه دقيقه و ۲۳ ثانيه بعد از
 فیر راکت از مدار مهتاب خارج شده و
 تماس های رايود يی ده دقيقه بعد تر از فیر
 راکت دو باره بر قرار گرديد . طبق مشاهدات
 اندرز و جيمز لوييل در سطح مهتاب حفزه
 های بزرگ به شکل دایروي بو صاحت دیده
 شده كه گویی در اثر اصابت اججار سماوی
 بوجود آمده اند ، رنگ مهتاب به نظرايشان
 خاکی مثل پلاستر پاریس معلوم شد . لوييل
 یکی از پنج نقطه رابروي سطح مهتاب برای
 فرود آمدن آینده کيهان نور دان امریکايي
 تعيين کرد .

کيهان نور دان بعد از ۳۶ دقيقه وقفه
 هنگامیکه دو باره به قسمت روشن ماه قرار
 گرفتند موفقیت مانور خود را به زمین را پور
 دادند . بعد از آن اپولو به سرعت ۵۰۰۰
 كيلو متر در ساعت به پرواز خود در يك
 میسر بیضوي در دور ماه ادامه داد .

در ختم دوره دوم انجن را کت ديگر ی
 مشتعل گردیده وسفینه را به مدار دایروي
 ۱۱۱ كيلو متری مهتاب قرار داد .

سفینه اپولوی هشتم با سه نفر سرنشینان
 ان بعد از يك مسافت هفت روزه و گردش
 بدورادور مهتاب به ساعت هشتم و بیست
 ويك دقيقه ۶ جدی ۱۳۴۷ بوقت افغانستان
 در بحر الكا هل فرود آورده شد .

اپولوی نهم

حکومت ولايات متحد امریکا بتاريخ ۱۲حوت
 ۱۳۴۷ مطابق ۴مارچ ۱۹۶۹ سفینه اپولوی
 نهم راباسه تن از کيهان نوردان امریکا يی
 بساعت هشتم ونیم بعدازظهر بوقت افغانستان
 توسط راکت بزرگ ساترن پنجم از کيسپ
 کنیدی به فضا پرتاب نمود .

هدف از پرتاب اين سفينه از مایشان
 کيسولی بود كه از طرف امریکايی ها جهت
 پیاده نمودن انسان بکره ماه مورد استفاده قرار
 می گرفت .

کيهان نوردان سفینه اپولوی هفتم بتاريخ
 ۲۲ میزان برای اولین بار به نمایش داخلی
 توسط دستگاه های تلویزیون دست زدند،
 کيهان نوردان مذکور بعد از چندین بار
 گردش بدور ادور زمین به تاريخ ۲۶ میزان
 با از دیاد ارتفاع سفینه کيهانی اپولوی
 هفتم از سطح زمین بيك مانوره مهم دست
 زدند .

کيهان نوردان سرعت سیر سفینه کيهانی
 را ۱۶ هزار ميل ديگر از دیاد بخشیده ندکه
 این امر در راه پیاده ساختن انسان به سطح
 كره ماه اهمیت زياد داشت .

کيهان نوردان سفینه اپولوی هفت بعداز
 ۱۶۳ بار گردش یازده روزه بدورا دورزمین
 و ختم ماموریت کيهانی شان ساعت ۳ و ۴۵ دقيقه بعد
 از ظهر ۳۰ میزان ۱۳۴۷ به وقت افغانستان در
 ۳۲۰ كيلو متری جنوب جزایر بر موسدا در
 بحر اطلس فرود آمد .

اپولوی هشتم :

حکومت ولايات متحده امریکا به تاريخ
 ۳۰ قوس ۱۳۴۷ مطابق ۲۱ دسمبر ۱۹۶۸
 سفینه اپولوی هشتم راباسه نفر سرنشینان
 آن فرانك بورمن ، جيمز لوييل وويليم اندرز
 از پایگاه کيسپ کنیدی به فضا پرتاب نمود .
 سفینه مذکور بعد از دو مرتبه گردش به
 دورا دور زمین راه خود را به طرف مهتاب
 پیش گرفت . اپولوی هشتم دو مین تصویری
 زمین را به تاريخ ۲ جدی به ساعت ۲۸ وقت
 كرينو يچ به زمین مخابره نمود . این تصویری
 يك عكس واضح و روشن كره زمین را كه نیمه
 ان با تاريکی پوشیده شده بود نشان میداد
 کيهان نوردان سفینه مذکور در حالیکه ۲۸۸۰۰
 ميل با مهتاب فاصله داشتند با يك سرعت
 ۲۲۲۳ ميل في ساعت حرکت ميكردند . در
 حوالی صبح سه جدی سفینه اپولوی هشتم
 مسافت خود را در يك مدار بين ۳۱۲ و
 ۱۱۲ كيلو متری مهتاب انجام داده در
 فاصله های نزديك ترین گردش ان بدور
 مهتاب از سرعت ان كاسته شد تا قبل
 از مراجعت بسوی كره زمین به گردش دورادور
 مهتاب پير دازد .

دگر من فرانك بورمن موفقانه را كست
 ۲۰۰۰ پونده اپولوی هشتم را برای جدا
 ساختن سفینه از مدار كره ماه به سوی زمین
 ساعت ۱۰ قبل از ظهر چهار شنبه ۴ جدی

کیهان نوردان اپولوی نهم مکدویت ، داوید سکا ت واسل شکار ت اولین مانور اتصال را برای تمرین فرود آمدن در سطح مهتاب سه ساعت پس از پرواز در مدار مهینه اجرا کردند ، آنها قسمت اصلی سفینه اپولو را از مرحله سوم را کت (ستر ن) جدا کردند پس از آن سفینه نیز به زاویه ۱۸۰ درجه چرخشی زد و خود را مقابل کیسول ماهنوردیکه در داخل مرحله سوم را کت نصب بود قرار داد . بعد به ساعت ۱۱ و ۳۶ دقیقه شب ۱۲ حوت بوقت افغانستان شکار ت قوماندان اپولو ۹ با گرفتن سرعت کمی بیشتر از سرعت را کت که ۲۸۰۰۰ کیلو متر فی ساعت سرعت داشت بنر می پوزه سفینه خود را با پوله کیسول متذکره که به وسیله یک گیرای پیله مانند باراکت بسته شده بود متصل ساخت . داوید سکا ت بعداً خبر داد که ما به کیسول لیکه در را کت نصب میا شد پیوست شدیم .

اپولوی ده

کیهان نور دان امریکا یی با پیمودن ۲۵۰۰۰۰ میل مسافه از زمین الی نزد یک کره مهتاب ریکارد سفر جهانی را ثبت تاریخ تمدن بشر کردند این کیهان نوردان تا فاصله ۹ میلی سطح کره ماه نزد یک شدند که تا آن زمان هیچ انسانی باین اندازه به کرات سماوی دیگر نزدیک نشده بود .

سفینه اپولوی ده به تاریخ ۲۹ ثور ۱۳۴۸ مطابق ۱۹ می ۱۹۶۹ با سه نفر کیهان نوردان امریکا یی یعنی تام ستا فورد ، جانینگ و یوجینی سرنان بساعت ۹ و ۱۹ دقیقه به وقت افغانستان برای یک مسافرت هشت روزه فضا یی برای گردش بدور مهتاب به فضا پرتاب شد . دونیم ساعت بعد تر قسمت سوم را کت حامل سفینه به فعالیت آغاز کرد .

در سفینه دهم یک کمره جدید تلویزیون رنگه به وزن دوازده پوند نصب گردیده بود . مناظریکه از مسافه ۴۱۲۰ میلی به زمین براد کاست گردید خیلی دلچسپ به نظرمی خورد .

ستا فورد و سرنان در کیسول لیکه توسط آن انسان برای اولین بار به سطح کره مهتاب پیاده شد ، قرار گرفته و در هشت میلی سطح مهتاب نزدیک شدند و آنها امکان پیاده شدن انسان را در محل مساعد سطح مهتاب مطالعه کردند .

سفینه اپولوی دهم در حالیکه تمام آلات مذکور به خوبی کار می نمود کیهان نوردان توانستند دو ساعت بیشتر از وقت تعیین شده استراحت نمایند و به ساعت یک و

اتصال پوزه کیسول با سفینه به شکارت و مکدویت امکان آنرا فراهم ساخت تا حین آزمایش کیسول ماهنورد و گرفتن ترتیبات اولین سفر در سطح مهتاب از طریق یک تونل اتصالی از اپولو به کیسول انتقال کنند . در حوالی صبح ۱۳ حوت در حالیکه استیشن کیهانی به فراز قاره استرالیا قرار داشت کیسول و سفینه که با هم متصل شده بودند از راکت فاصله گرفت .

فیر مجدد راکت بسوی مدار آفتاب از نزدیک توسط کیهان نوردان مشاهده گردیده به مرکز کنترل ما موریت اپولو در هوستون تکراس خبر دادند که راکت مانند یک ستاره بزرگ به فاصله زیادی از اپولو از نظر نا پدید شد .

قدم دیگر کیهان نوردان در این مانور عبارت بود از بکار انداختن امتحانی سیستم موتور یا انجن عمده اپولو که سفینه را به مدار ۱۱۲ در ۱۳۱ میلی (میل بحری) مهتاب پرتاب نمود . کیهان نوردان سفینه اپولوی نهم بعد

د افغانستان کالني

داخل سفینه بکار میرفت و دیگر مواد دستگاہ های ضروری سفینه درین قسمت جا داشت .

راکت ساترن ۵ که سفینه اپولی ۱۱ را باسه کیهان نورد ان یعنی نیل آرمسترانگ (فرمانده) ، ادوین الدرین (پیلوت سفینه ماه نورد) و مایکل کالنیز (پیلوت سفینه فرماندهی) به سوی کره ماه پرتاب کرد نیز دارای سه قسمت بود که هر مرحله ان وظیفه معین داشت . اپولوی یازده مجموعاً ۳۲۰۰۰۰۰ کیلو گرام وزن داشت و راکت ساترن ، (۲۹۹۰۰۰۰) کیلوی آنرا تشکیل میداد .

پرتاب :

مرحله اول ساترن ۵ ساعت ۲۰ دقیقه عصر چهارشنبه ۲۵ سرطان ۱۳۴۸ (۱۶ جولای ۱۹۶۹) یعنی ۷ هزارم یک ثانیه دیرتر از وقت معین با نیروی اولی ۳۲۴۰۰۰۰۰ کیلو گرام مشتعل و مسافرت تاریخی بشر به سوی کره ماه از همان زمان آغاز یافت .

فقط ۱۲ دقیقه پس از پرتاب و استفاده از مرحله اول و دوم ساترن ۵ اپولوی - ۱۱ به سرعت ۲۴۰۰۰۰ کیلو متر فی ساعت و ارتفاع تقریباً ۱۸۵ کیلو متر در مدار زمین قرار گرفت . با کمک مرحله سوم راکت و هدایت لازمه مرکز کنترل ، اپولوی - ۱۱ در ساعات اول صبح پنجشنبه ۲۶ سرطان در حالیکه از زمین یک فاصله بعید قرار داشت به سوی ماه روان بود . البته اپولو نمی توانست مستقیماً به طرف ماه برود زیرا پس از سه روزیکه سفینه مسافت بین زمین و ماه (۳۸۴۰۰۰ کیلو متر) را می پیمود ماه بقدر ۲۶۵۰۰۰ کیلو متر از جایش حرکت میکرد به این ترتیب اپولو به طرف نقطه ای روان بود که ماه نیز پس از سه روز در آنجا بود تا توانست در مدارش قرار بگیرد .

مانسور :

طوریکه فوقاً تذکار داده شد کپسول فرماندهی با کولمیا در قسمت بالای اپولوی ۱۱ قرار داشت و کپسول حامل نیز میان (کولمیا) و (عقاب) جا داشت ، در هنگام پرتاب لازم بود موقعیت کپسول ها همین باشد . زیرا اگر خطری در هنگام پرتاب متوجه کیهان نوردان میشد . به آسانی می توانستند سفینه (کولمیا) را نجات بدهند اما وقتی این خطر رفع شد و آنها به طرف ماه

پنجاه و هشت دقیقه به وقت افغانستان سفینه اپولوی دهم از ساحه جاذبه مهتاب خارج شد . درین وقت فاصله سفینه از زمین (۲۵۹۰۰۰) کیلو متر و سرعت ان چهارهزار و هشتصد و فی ثانیه بود .

کیهان نوردان امریکایی در پایان مسافرت هشت روزه فضایی شان بعد از ۶۵ دور به مدار ماهتاب برای یکی از حساسترین مرحله ماموریت شان که عبارت از داخل شدن سفینه به اتموسفر زمین میباشد آمادگی گرفتند و به سرعت تقریباً ۲۵ هزار میل فی ساعت به طرف زمین مراجعت نمودند کیهان نوردان امریکایی بروز دوشنبه ۵ جوزا مطابق ۲۶ می ۱۹۶۹ به ساعت ۹ - ۲۲ دقیقه به وقت افغانستان در جنوب بحر الکاهل فرود آمدند .

اپولوی یازده

سفینه کیهانی اپولی ۱۱ که اولین انسان را در سطح کره ماه پیاده کرد (بدون راکت پرتاب کننده) ۴۵۳۶۰ کیلو وزن داشت و از سه قسمت ذیل تشکیل یافته بود :

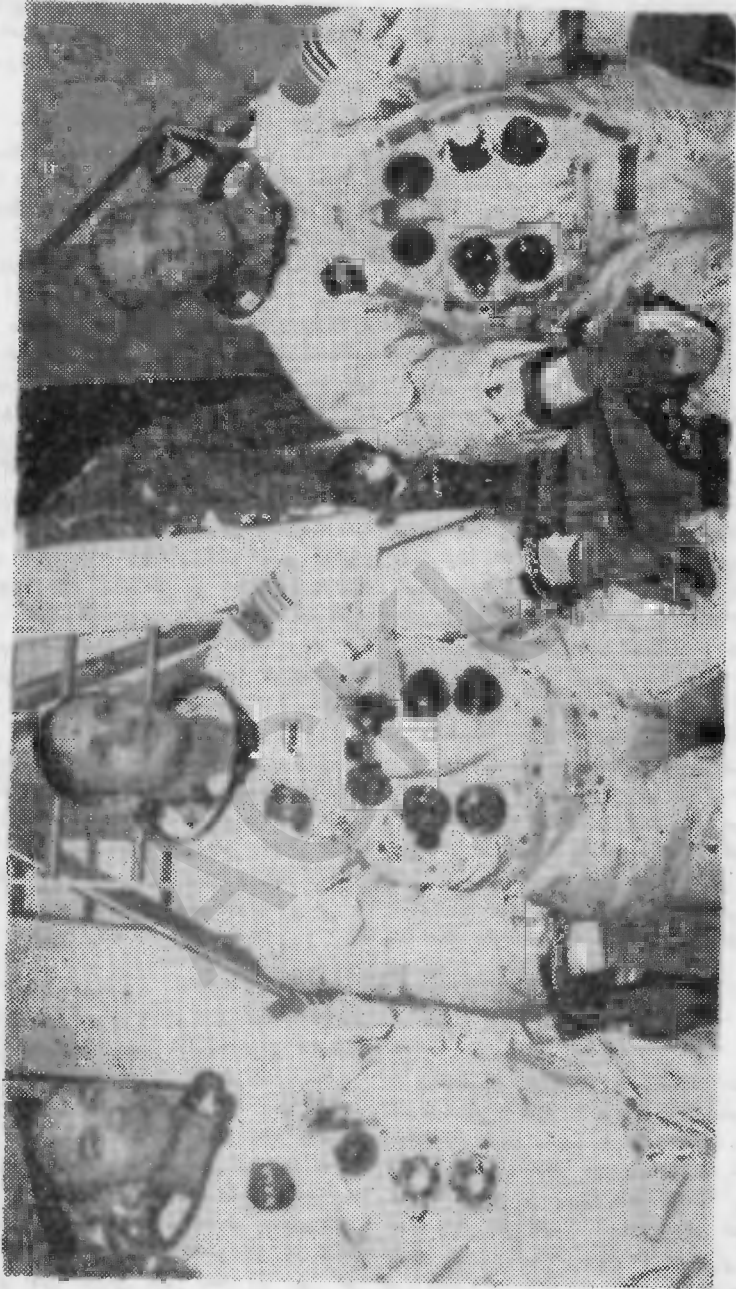
۱ - سفینه فرماندهی : که هر سه کیهان نورد در آن جا گرفته بودند . این سفینه در هنگام پرتاب در بالای دو قسمت دیگر قرار داشت . سفینه فرماندهی در آخرین قسمت پرواز بنام (کولمیا) یاد میشد .

۲ - سفینه ماه نورد :

این سفینه ساختمان عنکبوت مانند داشت و در آخرین قسمت پرواز بنام (عقاب) یاد میشد دو کیهان نورد امریکایی توسط همین سفینه در سطح ماه فرود آمدند عقاب به نو به خود از دو قسمت تشکیل شده بود و در هنگام پرتاب از زمین در زیر دو قسمت دیگر قرار داشت .

۳ - سفینه حامل :

تقریباً تمام کارهاییکه در سفینه اپولوی ۱۱ انجام می یافت احتیاج به برق داشت در نتیجه تعامل کیمیا بی یکجا کردن گاز های اکسیجن و هایدروجن که در سفینه حامل صورت میگرفت برق و آب نوشیدنی برای کیهان نوردان تهیه میشد . به همین ترتیب تانک های گاز هلیوم که برای تنظیم فشار

کپتان نور دان اپولوی یازده اصلاح متحده امریکا

براه افتادند لازم بود (کولمبيا) و (عقاب) باهم متصل شود تا دو نفر از کيها ن نور دان بتوانند در وقت معين از (کولمبيا) به (عقاب) بخيزند .

آرمسترانگ با مهارت کامل کولمبيا و سفينه حامل را از مرحله سوم را کت جدا کرد و اين دو کيسول را که با هم پيوست بودند به زاويه ۱۸۰ درجه چرخانده به اين ترتيب قسمت جلو کولمبيا با عقاب وصل وسفت شد .

مايکل کالينز در سفينه کولمبيا با قي ماند و به ارتفاع ۶۹ ميل از سطح ماه در مداردايره وي بدوران مي چرخيد .

براه افتادند لازم بود (کولمبيا) و (عقاب) باهم متصل شود تا دو نفر از کيها ن نور دان بتوانند در وقت معين از (کولمبيا) به (عقاب) بخيزند .

آرمسترانگ با مهارت کامل کولمبيا و سفينه حامل را از مرحله سوم را کت جدا کرد و اين دو کيسول را که با هم پيوست بودند به زاويه ۱۸۰ درجه چرخانده به اين ترتيب قسمت جلو کولمبيا با عقاب وصل وسفت شد .

سفينه عقاب در چند دقيقه اول بصورت عمودي بسوي منطقه يي بنام بحر آرام در سطح ماه پيش رفت . بعد مسير عقاب بشکل خط مايلی در آمد و با سرعتيکه فرود مي آمد به همان سرعت به طرف نقطه يي که قبلا براي فرود آمدن تعيين شده بود جلوميرفت . در قسمت زير سفينه عقاب دستگاه نصب شده بود که اشرا ت و علايم سطح ماه را ثبت ميکرد و فضا نور دان به گو مک ماشين هاي اتومات هر لحظه مي دانستند ارتفاع شان از سطح ماه چقدر است و با چه سرعتي فرود مي آيند .

بعد عقاب را از ميان پوشش سلندري ان خارج کرد و به همین ترتيب به مسافت شان ادامه دادند . هنگامیکه اپولي - ۱۱ تازه بسوي ماه براه افتاده بود بيش از ۳۹۰۰۰۰ کيلو متر في ساعت سرعت داشت بعد نظر به کشش جاذبه زمين سرعت سفينه کاهش يافت تا اينکه در فاصله ۳۲۰۰۰۰ کيلو متری زمين (جائیکه کشش زمين و ماه مساويست يعني هيچ جاذبه وجود ندارد) اپولو کمترین سرعت ۳۴۰۰ کيلو متر في ساعت را داشت پس ازان سفينه زير تاثير جاذبه ماه قرار گرفت و سرعتش آهسته آهسته زياد شد در نزديکي ماه اپولو به سرعت تقريباً ۹۰۰۰ کيلو متر في ساعت حرکت ميکرد .

هنگامیکه آنها به نزديکي سطح ماه رسيدند آرمسترانگ متوجه شد سفينه شان در دست به سوي گودالي به بزرگي ميدان فوتبال روان است . او سفينه عقاب را کمی جلوتر رانند و ساعت ۱۲ و ۴۷ دقيقه و ۴۰ ثانيه همان شب (وقت کابل) به سرعت ۳ کيلو متر در ساعت به آرامي در گوشه هموار بحر آرام در سطح ماه فرود آمد . آرمسترانگ در اولين مخابره از سطح ماه گفت :

قبل از اينکه آنها به نزديکي ماه برسند آرمسترانگ والدرين از تونل ميان دوسفينه گذشتند و داخل سفينه ماه نورد عقاب شدند آنها براي چند دقيقه دران باقي ماندند تا تمام دستگاه هاي آنها براي آخرين مرتبه آزمايش کنند و از همانجا عکس هاي تلويزيوني به زمين مخابره کردند .

(عقاب فرود آمده است)

دوفضانورد امريکايي چند ساعتی درسفينه شان باقي ماندند تا براي پياده شدن در سطح ماه خود شان را آماده کنند . آنها يکبار ديگر دستگاه هاي عقاب را آزمايش کردند . چه اگر سفينه شان هنگام فرود آمدن زياني ميديد . آنها از پياده شدن به سطح ماه صرف نظر ميکردند و سعی نمودند خود شانرا دو باره به سفينه کولمبيا برسانند اما همه چيز درست بود و آنها لباس شانرا براي قدم گذاشتن بسطح ماه مرتب کردند و هوای داخل سفينه را آهسته آهسته بيرون نمودند تا فشار داخل وخارج عقاب هماهنگ

در حوالی ساعت ۱۰ شام شنبه ۲۸ سرطان اپولوی - ۱۱ از کنار کره ماه گذشت و عقب ان رفت . یعنی جائیکه برای ۳۵ دقيقه ممکن نبود با مرکزکنترول در زمين تماس بگيرد . عقب ماه کيهان نور دان را کست ۲۰۵۰۰ پونده سفينه را بکار انداختند تا سرعت آنها به ۵۴۰۰ ميل في ساعت کاهش دهند . تنها با اين سرعت ماه مي توانند سفينه يي چون اپولوی يازدهم را زيرتاثير جاذبه اش قرار بدهد و مسير آنها به شکل بيضوي بدور خودش تغير بدهد اگر اين کار موفقانه صورت نمي گرفت سفينه به مدارماه قرار نيمگرفت و دو باره رهسپار زمين ميشد . پس از چند ساعت و چند دور بدور ماه نيل آرمسترانگ و ادوين الديرين يکبارديگر

شود و آنها بتوانند در آنرا بکشایند .
 آرمسترانگ در سفینه را کثود و با آن را می
 بیرون خزید و از پله ها پائین آمد . ساعت
 ۷ و ۲۶ دقیقه صبح دو شنبه ۲۰ سرطان
 (وقت کابل) آرمسترانگ به عنوان او لین
 انسان در تاریخ بشریت پای چیش را به
 نرمی در سطح ماه نهاد او پای را سست
 و دستپایش را هنوز در زینت سفینه نگه داشته
 بود و پای چیش را به خاطر این بار اول
 در سطح ماه گذاشت که اگر سطح ماه نرم
 تر از آنچه تصور میکردند می یافت یا کدام
 خطری دیگری احساس میکرد بهتر می توانست
 روی پای راست خودش را دوباره بالا بکشد.

باز هم جمعی آوری نمونه های خاک و
 سنگ کره ماه (آرمسترانگ و الدرین) .

گذشتن يك تابلی کوی چك حاوی امضای
 پرزیدنت نکسن و هر سه فضا نوردان پولوی
 ۱۱ و پرچم امریکا .

گذشتن مایکروفلم پیا م های روسای
 اکثر ممالک جهان که در آن جمله پیا م
 اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان
 نیز میباشد .

درست ۲ ساعت و ۴۰ دقیقه پس از آنکه
 آرمسترانگ بر سطح ماه قدم نهاد . مرکز
 کنترل هدایت داد تا آنها به سفینه شان
 برگردند و برای مراجعت از ماه خود شانرا
 آماده کنند . پس از ۲۱ ساعت و ۳۶ دقیقه
 ۱ و ۴ ثانیه توقف فضاوردان در ماه ، بالاخره
 راکت قسمت بالایی عقاب روشن شد و
 فضاوردان بسوی سفینه کولمبیا پرتاب
 شدند . قسمت تحتانی عقاب بانرد بان و
 بعضی لوازم اضافی به سطح ماه باقی ماند
 بلند شدن عقاب از سطح ماه که خطرناکترین
 بخش پرواز سفینه بود درست زمانی صورت
 گرفت که سفینه کولمبیا پس از بیست و
 پنجمین دورش در مدار ماه از قسمت تاریک
 ماه خارج میگردد .

سفینه های عقاب و کولمبیا پس از ۲۷
 ساعت و ۵۱ دقیقه دوری از هم در ساعت
 يك و ۴۵ دقیقه با مداد روز ۳۱ سرطان در
 قسمت ناهری ماه با هم یکجا شدند پس
 از یکجا شدن دو سفینه برای چند لحظه
 مغایره بین آنها و مرکز کنترل در زمین
 قطع و فضاوردان برای چند دقیقه قادر نبودند
 سفینه های شانرا با هم متصل کنند . تا
 بتوانند تو تل بین دو سفینه را باز نمایند
 و آرمسترانگ و الدرین از عقاب به کولمبیا
 بخرزند . ولی سرانجام این کار هم شده
 آرمسترانگ اول دو بکس حاوی نمونه های
 خاک کره ماه را به کولمبیا انتقال داد . بعد
 خودش وارد آن شد . الدرین تقریباً نیم ساعت
 بعد وارد کولمبیا شد .

پس از آن فضاوردان تونل میان دو
 سفینه را بستند و سفینه عقاب را رها کردند

الدرین از داخل عقاب حرکات آرمسترانگ
 را نظارت میکرد و از او عکس می گرفت .
 آرمسترانگ پس از اجرای چند حرکت
 جسمانی برای تعیین حدود حرکت اعضای
 بدن و قابلیت نگهداشتن تعادل حرکات و
 موازنه بدن در سطح ماه . یک کامره تلویزیون
 را به کار انداخت تا سر نشینان کره زمین
 هم ببینند آرمسترانگ و الدرین اصلاً در سطح
 ماه چه کارهایی را اجراء می نمایند .

پس از تقریباً ۲۰ دقیقه الدرین نیز به
 عنوان دو مین انسان در سطح ماه قدم نهاد
 و هر دوی شان به اجرای کارها و تجربیات
 محوله پرداختند . آنها مجموعاً به این کارها
 دست زدند :

اجرای حرکات جسمانی (آرمسترانگ) .
 جمع آوری نمونه های خاک و سنگ ماه
 (آرمسترانگ) .

بکار انداختن کامره های تلویزیون برای
 مغایره به زمین (آرمسترانگ) .
 نصب دستگاه ثبت کننده (باد های آفتاب)
 و تشعشعات آفتاب (الدرین) .
 نصب دستگاه زلزله سنج در فاصله تقریباً
 هفتاد فوت از سفینه (الدرین) .

این دستگاه در حدود ۱۵ تا ۲۰ مرتبه
 حساس تر از هر وسیله زلزله سنجیست
 که تا حال در کره زمین بکار افتاده است
 وقتی الدرین این دستگاه را نصب کرد مرکز
 کنترل حتی حرکات پایهای او را در هنگام
 برگشتن از دستگاه ثبت کرد .

نصب وسیله منعکس کننده که (بالینز)
 مجهز میباشد (آرمسترانگ) .

۱۹۶۹ باوجود هوای بارانی از کپک کینید ی به فضا پر تا ب گردید .

سه تن کپهان نور دا ن مذکور عبارت بودند از : چارلز کنراد ، ریچارد گاردن والن بین گرچه مسازرت ایشان نسبت نقیصه در تانک اوکسیجن تقریباً برای ۲۴ ساعت به تعویق افتاد . اما با آنهم پرواز سفینه مو ففانه صورت گرفته و به ملامت به سطح کوره مساه در منطقه بنا م (بحر طوفانها) فرود آمد .

کنراد والن بین بعد از سه ونیم ساعت قدم زدن بروی کوره ماه و جمع آوری سنگهای سطح ماه دوباره به کپسول حامل شان که به سطح مهتاب قرار داشت مراجعت نمودند درین وقت ریچارد گاردن کپهان نوردسومی در سفینه اصلی مصروف گردش به دورادور کوره ماه بود .

کپهان نور دا ن پس از انجام موفقانه ماموریت شان به مهتاب که شامل ۳۲ ساعت توقف در سطح ماه ، و پاسخ به یک سلسله سوالات خبر نگاران از زمین که در نوع خود اولین کنفرانس مطبوعاتی در فضا بود به مسافرت خود خاتمه داده و به ساعت یک و بیست و هشت دقیقه شب ۴ قوس مطابق دوی دسمبر ۱۹۶۹ بصورت سالم اما سرچپه در جنوب بحر الکاهل فرود آمد .

پرتا ب وینوس (۱ - ۵) اتحاد شوروی

پرتا ب شد که از فراز افریقا میگردد . وسایل ستیشن به صورت عادی کار میکرد و مخایره با آن برقرار بود در داخل ستیشن، حلقه ای مزین با یک نقش برجسته از تصویر لینن و نشان اتحاد شوروی قرار داشت . پرواز سفینه اتحاد شوروی مو سوم به وینوس چهارم مرحله بزرگی در کاوشهای سیارات نظام شمسی محسوب میشود این ستیشن که به تاریخ ۱۸ اکتوبر ۱۹۶۷ با وزن ۱۱۰۶ کیلو به سوی زهره پرتا ب شده بود به آرامی در سطح آن فرود آمد . وظیفه عمده تحقیقاتی ستیشن وینوس چهارم این بود تا ساختمان اساسی فزیک و کیمیاوی اتوموسفیر زهره را معلوم نماید . علاوه بر مسیرو پرواز ستیشن نیز مطالعاتی انجام میگرفت که با مقایسه با پرواز وینوس چهارم ، ستیشن وینوس پنجم با وسایل بیشتر تحقیقاتی و مطالعاتی مجهز بود . با پرتا ب وینوس اول به وزن ۶۴۳۵ کیلو به سوی زهره به تاریخ

تا برای همیشه بگردش در مدار آفتاب ادامه میدهد . آرسترا نیک با روشن کردن را کت مخصوص سفینه ، کولمبیا را که هنوز هم با سفینه حامل یکجا بود بسوی زمین هدایت کرد و خود شان به خوردن و نوشیدن و استراحت پرداختند .

ساعت ۸ و ۵۲ دقیقه قبل از ظهر پنجشنبه ۲ اسد سه فضا نورد امریکایی با سفینه کپهانی شان به نزدیکی اتمسفر زمین رسیدند و سفینه حامل را نیز رها کردند .

ساعت ۹ و ۶ دقیقه سفینه کولمبیا از ارتفاع یکصد و بیست کیلومتر وارد اتموسفیر زمین شد و مخایره آنها به خاطر تشنجات الکتریکی ناشی از اصطکاک اتموسفیر قطع شد و دوباره بکار افتاد .

در فاصله ۹ و ۱۴ تا ۱۵ دقیقه پاراشوت های کولمبیا باز شد و در ساعت ۹ و ۱۹ دقیقه روز ۲ - اسد سفینه با سه تن کپهان نورد در بحر الکاهل فرود آمد .

اپولوی دوازده

سفینه ماهنورد اپولوی دوازده با سر نشینی سه تن کپهان نورد به ساعت ۸ و ۵۲ دقیقه شب ۲۳ عقرب ۱۳۴۸ مطابق ۱۴ نوامبر

اتحاد شوروی به تاریخ دوشنبه ۱۶ جدی ۱۳۴۷ مطابق ۶ جنوری ۱۹۶۹ یک استیشن فضایی اتوماتیک بین السیارات موسوم به وینوس پنجم را ساعت ۹ و ۲۸ دقیقه وقت مسکو به سوی زهره پرتا ب کرد .

وینوس پنجم مطالعاتی را که توسط ستیشن وینوس چهارم در سیاره زهره آغاز یافته بود دنبال می کرد : وینوس چهارم در ماه اکتوبر ۱۹۶۷ در سطح زهره فرود آورده شده بود . وینوس پنجم در اواسط ماه می ۱۹۶۹ بعد از طی ۲۵۰ میلیون کیلومتر فاصله به سطح زهره نشست و اتموسفیر این سیاره را مطالعه کرد .

وزن استیشن مذکور بدون قسمت اخیر راکت انتقال دهنده آن در حدود ۱۱۰۰ کیلو بود ستیشن به ساعت ۱۰ و ۴۷ دقیقه هنگامی از مدار زمین توسط سفینه به سوی زهره

۱۲ فروری ۱۹۶۱، مطالعات علمی و عملی اتحاد شوروی در باره این سیاره شروع شد نیز به وزن ۹۶۳ کیلو گرام از فاصله ۲۴۰۰۰ کیلو متری زهره گذشت. وینوس سوم به و مطابق سنجشی که به عمل آمده اینستیشن از یکصد هزار کیلو متری زهره گذشت. به سیاره زهره رسید و نخستین سفینه ای بود که حلقه نشان دار اتحاد شوروی را در سطح زهره گذاشت. ۲۷ فروری ۱۹۶۶، وینوس دوم

پرتاب سیوز (۱ - ۵) اتحاد شوروی

بعد از ظهر شنبه ۴ عقرب ۱۳۴۷ مطابق ۲۶ اکتوبر ۱۹۶۸ به ساعت یازده و ۳۴ دقیقه وقت مسکو را کت نیرومند سفینه سیوز ۳ اتحاد شوروی که حامل یک انسان بود به فضا پرتاب گردید الات محوله سفینه مذکور که به پیلو تی کلو نل جور جی بریگویی به فضا پرتاب شده بود به صورت عادی کار می کرد.

یکبار بدور زمین چرخ می خورد و لادیمیر شاتالوف یک صاحب منصب ۴۱ ساله قوای هوایی اتحاد شوروی بود فاصله اعظمی سفینه از زمین ۲۲۵ کیلو متر بوده در حالیکه مسافت اصغری آن ۱۷۳ کیلو متر تخمین می گردید.

سویوز ۳ در مدار معینه خود قرار گرفته و ناصله اعظمی آن از سطح زمین ۲۲۵ کیلومتر و فاصله اصغری آن به ۲۰۵ کیلو متر می رسد.

سیوز چهارم یازدهمین سفینه حامل انسان می باشد که به فضا پرتاب گردید.

سفینه کیهانی اتحاد شوروی شب ۵ عقرب چند ساعت پس از آنکه در مدار معینی قرار گرفت با یک قمر مصنوعی که قبلا به فضا پرتاب شده بود در فضای خارجی متصل گردید. سفینه کیهانی سیوز سوم به سلسله فعالیت های اتحاد شوروی جهت پیاده نمودن انسان به سطح کره ماه به فضا پرتاب گردیده بود، سفینه فضا یی سیوز سوم بعد از چهار روز پرواز در فضا به ساعت ده و بیست و پنج دقیقه ۸ عقرب به وقت مسکو به قلمرو اتحاد شوروی به صورت مواقانه به زمین مراجعت کرد.

سفاین سیوز چهارم و سیوز پنچ پس از اكمال یک دور کامل در مدار زمین دو باره از هم جدا شده. سیوز پنجم توسط بورئیس ولینوف به گردش خود بدورادور زمین ادامه داد.

اتحاد شوروی سفینه دیگری را موسوم به سیوز پنجم که حامل سه کیهان نورد میباشد به تاریخ ۲۵ جدی ۱۳۴۷ مطابق ۱۵ جنوری ۱۹۶۹ به فضا پرتاب نمود.

سفاین مذکور صبح روز پنجشنبه ۲۶ جدی باهم ملحق گردیده و دو کیهان نورد سیوز پنچ از روز نه سفینه خارج و پس از یک ساعت شنا در فضای خارجی وارد سفینه چهارم گردیدند.

سیوز پنجم در مانوره های که توسط پیلو ت سفینه فضا یی سیوز چهارم اجرا میشود اشتراک کرد.

این اولین باری بود که در تاریخ کیهان نوردی دو سفینه حامل انسان حین پرواز در فضای خارجی با هم متصل گردانیده شدند.

پرواز سفینه سیوز چهارم بدورا دور زمین موفقانه پایان یافته به تاریخ ۲۷ جدی

سفینه فضا یی حامل انسان موسوم به سیوز چهارم یک روز قبل یعنی ۲۴ جدی از طرف اتحاد شوروی بمدار زمین قرارداده شده بود.

به ساعت ۹ و ۵۲ دقیقه وقت مسکو در منطقه قزاقستان که قبلا تعیین شده بود فرود آورده شد.

سرنشینان سفینه مذکور بعد از فرود آمدن به زمین احساس راحت و خوبی می نمودند

پیلو ت سفینه که در هر ۸۸۲۵ دقیقه

د افغانستان کالني

پرتا ب سفاین ۶ - ۷ - ۸ اتحاد شوروی

حکومت اتحاد شوروی به تاریخ ۱۹ میزان منظور از پرتا ب سیوز اخرین یعنی ۱۳۴۸ مطابق ۱۱ اکتوبر ۱۹۶۹ سه سفینه (۸) الحاق و اتصال باسفا ین (۶) و (۷) بود که یکی بعد دیگر به فضا پرتا ب گردید .

را باسر نشینی هفت نفر فضاوردیکی بعددیگر پرتا ب سفینه جدید مرحله آغاز ساختمان به فضا پرتا ب نمود . کیهان نور دانسفا ین

یک استیشن دوار را باز کرد که هدف عمده و اساسی حکومت اتحاد شوروی نیز طی سال مذکور عبارت بودند از :

گنورگی ستیانویچ شونین .
ویکتور کورباکوف .

های اخیر ساختمان همچو یک دستگاہ ویلات فارم فضای بوده است .

الیکس آیلیسوف ، ولادیمیر سانالوف ، سفاین مذکور پس از مسافرت تاریخی ولادیسلاف ولکوف ، اناولی منیچتکوف ، شان به تاریخ ۲۶ میزان مطابق ۱۸ اکتوبر و والرئ کوباسوف به حیث انجنیر سفینه ششم . به آرامی به زمین فرود آمد .

لست القمار مصنوعیکه از طرف اتحاد شوروی در ظرف شش ماه دو سال ۴۷ و دوازده ماه سال ۱۳۴۸ به فضا پرتا ب شده است :

تاریخ پرتاب	نمبر	کوز موس
۱۴ سنبله ۱۳۴۷	۲۲۹	..
۱۵ میزان ۱۳۴۷	۲۴۶	..
ماه عقرب ۱۳۴۷	۲۵۱	..
ماه عقرب ۱۳۴۷	۲۵۲	..
اول قوس ۱۳۴۷	۲۵۴	..
۸ قوس ۱۳۴۷	۲۵۵	..
۱۱ قوس ۱۳۴۷	۲۵۶	..
۲۴ قوس ۱۳۴۷	۲۵۹	..
۲۵ حوت ۱۳۴۷	۲۷۱	..
۲۶ حوت ۱۳۴۷	۲۷۲	..
۳ حمل ۱۳۴۸	۲۷۳	..
۳ ثور ۱۳۴۸	۲۸۰	..
۳۰ ثور ۱۳۴۸	۲۸۲	..
اول سنبله ۱۳۴۸	۲۹۵	..
۱۱ سنبله ۱۳۴۸	۲۹۷	..
۲۴ عقرب ۱۳۴۸	۳۱۰	..
ماه قوس ۱۳۴۸	۳۱۱	..
ماه قوس ۱۳۴۸	۳۱۴	..

اختراعات و اکتشافات

بازوی مصنوعی :

اخیراً در یکی از شفاخانه های شهر بوستن ایالات متحده امریکا بازوی مصنوعی که به اثر اراده و میل شخص معیوب فعالیت نموده و بنا م بازوی (بوستن آرم) یساده میشود ساخته شده است . این بازوی مصنوعی که توسط بینری و موتور کار میکنند بادرک علایم برقی عضلات میتواند مطلب شخص معیوب را برآورده سازد .

بازوی متذکره قدرت بلند کردن پنج کیلو گرام وزن را دارا بوده و ضمناً اشخاص معیوب توسط این بازو در حدود بیست کیلو گرام وزن را باخود حمل کرده میتوانند . بازوی مصنوعی حین کار نظر به ساختمانی که دارد به مصرف رسانیدن قوای محرکه را مثل بازوی طبیعی تنظیم میکند و نظر به فعالیت و کاری که شخص معیوب میخواهد انجام دهد قوای مصرفی کم و یازاید میشود .

استعمال این نوع بازو ها بسیار آسان بوده اشخاص معیوب می توانند در ظرف پانزده دقیقه باسیستم کار آن آشنا می گردند .

برمه حفر زمین :

دانشمندان تفحصات اتحاد شوروی اخیراً ایجاد یکنوع برمه بزرگ حفر زمین موفق گردیده اند که در حصه سر برمه یک پا به تیپ ریکارد در کوچک نیز گنجانده شده میتواند در هنگام عملیه حفر چاه های عمیق که برمه به طبقات مختلف ارضی برخورد و نفوذ میکند تیپ ریکارد در مزبور جریان و خصوصیات آواز را ثبت کرده و نتیجه تفحصات را با اشارات قابل فهم بیلا انتقال میدهد . دانشمندان راجع باکتشافات این آله جدید علاقمندی زیادی نشان داده و مدعی اند که با استفاده از آن میتوان معلوما تمفید و ارزنده را به دست آورد .

ماشین خیاطی خود کار :

دو نفر دانشمندان اتحاد شوروی اخیراً ایجاد اختراع یک نوع ماشین جدید خیاطی موفق گردیده اند که بدون استعمال تار و سوزن کار میدهد . در بین این ماشین چنان تجهیزات کوچک موجود است که طبق اصول

فنی (ماوراء صوت) میتواند گوشه های دو پارچه تکه را بدون ایجاد ضرر ذوب نموده و آنها را باهمدیگر بچسباند . این عمل چسبایش که باشکال مختلف بخیه مانند صورت گرفته میتواند بحد لازم مضبوط باقی میماند .

ماشین جدید طباعتی و برجسته نویسی :

کارکنان موسسه پتنتی بوز واقع شهر ستامفورد مربوط ایالت کلکتیک امریکا اخیراً ایجاد یکنوع ماشین جدید طباعتی و برجسته نویسی موفق گردیده اند .

لوحه های کوچک آدرسی و امثال آنرا که از فلز و یا از پلاستیک ساخته شده باشد توسط این ماشین نقش و نوشته میکنند . در زمره خصوصیات بارز ماشین برقی مزبور که به قسم (تایپ رایتر) میباشد این دو عامل شامل است .

یکی اینکه سریع کار میکند دیگر اینکه بدون آواز محل استفاده قرار گرفته و صورت کار گرفتن از آن بسیط می باشد . ماشین جدید تایپ مانند برجسته نویسی ، دارای ۹۶ علایم و مشخصات است . یک تایپست عادی میتواند در ظرف یکساعت به تعداد ۷۵ قطعه آدرسی را بطور برجسته تایپ بکند .

تلیفون دروازه را باز میکند :

متخصصین کمپنی جنرال تلیفون و اتحادیه صنعت الکترونیک مقیم نیویارک با ایجاد یکنوع سیستم تلیفون امنیتی موفق گردیده اند که بالخاصه برای مردم تنها نشین و آپارتمان والا از نگاه سببولت کار و امنیت خیلی مفید میباشد .

این سیستم تلیفون جدید که بنا م (انترفون) موصوم شده است از داخل منزل با قفل دروازه ارتباط تخنیک میداشته باشد ، صورت فعالیت و استفاده انترفون ازینقرار است :

شخصی می آید پشت در می بیند که دروازه قفل است ناچار دکمه زنگ دروازه را فشار میدهد تا کسی بیاید . صاحب منزل ازین واقعبت باثر بصد آمدن زنگ مخصوص تلیفون آگاه میشود . گوشی را بر داشته به صحبت آغاز میکند . هرگاه شخص طرف مقابل آشنا بود و صاحب منزل میخواهد او را به داخل دعوت بکند صرف نمره شش تلیفون را دایر کرده منتظر پذیرایی باقی میماند گویا با چرخ دادن نمره شش قفل

دروازه داخل منزل باز میشود .

اگر صاحب منزل نخواهد کسی را بپذیرد البته از همانجا معذرت خویشرا تقدیم داشته محتاج آمدن بدهن دروازه نیست .

قهوه جوش اتوماتیکی :

هستند بعضی اشخاص تا صبحانه قبل از خارج شدن از بستر يك پياله قهوه داغ را ننوشند چرتشان بجا نشده و از خوابگاه بیرون نمیشوند . اینک متصدیان کمپنی سننیم شیکاگو اخیر آبیاجاد یکنوع قهوه پزی اتوماتیکی موفق گردیده اند که بمجرد بیدار شدن از بابان از خواب قهوه گرم تیار را تقدیم میکند .

قهوه جوش جدید دارای ترتیبات يك ساعت شما ته دار نیز میباشد .

ساعت مزبور دو وظیفه را اجرا میکند . یکی اینکه بموعده معینه برق را طور اتوماتیک سویچ کرده و قهوه پزی برقی را چالان میکند . سپس وقتیکه قهوه جوش آماده استفاده گردید زنگ ساعت خود بخود به صدا می آید . درین موقع بی‌بی‌آقای منزل از خواب بیدار گردیده جابه جا در پياله اش قهوه میریزاند و آنرا نوش جان میکند .

البته سرشب مقدار آب لازمه و مقدار لازمه قهوه (بداخل کیسه های کوچک) دربین ظرف آب گذاشته شده وساعت شماته دارآن بوقت معینه برخواستن از خواب تنظیم وعیار میگردد .

قهوه جوش جدید دارای علامه چراغی

نیز میباشد در موقع سویچ بودن قهوه پزی يك چراغك در زیرش معلوم میشود موقعیکه چراغك دومی روشن شد دلجمع میشود یسم ومیدانیم که قهوه تیار شده است . قهوه‌پزی مذکور را در سایر اوقات نیز میتوان بخاطر جمعی مورد استفاده قرار داد .

بایسکل های سیا حتی :

موتور سایکل های کوچک مروجهمعولا دود وآواز های ناخراش از خود بروز میدهند به منظور رفع معاذیر فوق الذکر ، اینکیکی از موسسات صنعتی کلیفورنیا اخیر آبیاجاد یکنوع بایسکل های بسیط موتور دار برقی به موفقیت نایل گردیده است . ذخیره نیروی این نوع بایسکل های کوچک را تعبیه يك بطری دوازده ولته برقی که در نزدیکه عرابه عقبی بایسکل جاگزین ونصب میشده باشد تشکیل میدهد

ماشین جدید الکترو نیک :

ممالک مترقی عصری بسوی يك اجتماع بدون استعمال پول نطقه روان است . یعنی اكثر معاملات امروزی را توسط ارائه کارت های اعتبار ویا صدور چكها اجرا میکنندولی برای اینکه در استفاده از کارتها ویا چكها سوء استفاده بعمل آمده نتواند ، تدا بیر ارزنده ومهم اتخاذ میگردد چنانچه متصدیان کمپنی سننای واقع ولایات متحده امریکا اخیراً موفقیت کارمندان فنی خویش را بایجاد يك ماشین جدید الکترونیک در زمینه اعلان کرده اند .

خصوصیات عمده ماشینك تشخیص مزبور ازینقرار میباشد :

نخست نقشهای هندسی دست انسان توسط ماشین ثبت گردیده وسپس بشفرهای (مقناطیس یا ظواهری) تبدیل می یابد . علایم مزبور را در بالای کارت های اعتبارمشتریان طور بخصوص نقش میزنند .

وقتیکه مشتری یا صاحب چك بکسدام مرجع یا مغازه مراجعه میکند ، صاحب مغازه علایم بخصوص دست شخص را بانقشهای کارت توسط ماشین طرف مقایسه قرار میدهند هرگاه هر دو نقش همجنس باشند . در لوحه ماشینك کلمه (درست وقبول) در يك لحظه نمایان میشود .

از اختراع جدید در امور مربوط به صدور تذکره ها و پاسپورت نیز میتوان استفاده نمود .

ماشین تسیر سازی :

در جینوا (سویزرلند) یکنوع ماشینی اختراع وبکار انداخته شده که تسهیلات قابل ملاحظه در کار صنعتی بوجود آورده است . این ماشین بشکل مربع بوده و صرف دونفر بکار دارد که از طرف آن مراقبت نمایند چه این آله جدید می تواند مقدار دو هزار و سه صد پولی اتیلین شامل شیر رادر ظرف يك ساعت ممزوج و مخلوط نموده ودر بوتل ها پر نماید . سرعت کار این ماشین فوق العاده میباشد .

بایسکل بدون سرو صدا :

این بایسکل های سیا حتی که بدو نود وبخار وبدون سروصدا راه میپیمایند صرف پنجاه پوند وزن داشته در بین تول بکسهای موترها ، طیارات کوچک وموتربوتها گنجانیده شده میتواند بایسکل های برقی هنگام تفرج ویا ضرورت در پیمودن اراضی میل دار وسر بلندی خیلی باسنان کمک میکند . سرعت

اختراعات

راه پیمایی عادی آن بیست میل فی ساعت و سرعت اعظمی آن چهل میل فی ساعت میباشد بطری برق بایسکل مذکور تا مسافت پنج مایل کش میدهد . نیروی بطری آن در طرف سه و نیم ساعت به مصرف قلیل چند پیسه ، دوباره قابل چارج می باشد .

آله جدید موسیقی :

متصدیان موسسه (ارگن) واقع ماکنجی ایالت پنسلوانیای امریکا اخیراً بایجاد یکنوع دستگاه کوچک الکترونیکی موفسک گردیده اند که در حقیقت مجموعه یک ارکسترای موسیقی خانگی محسوب گردیده مینواید . این دستگاه واره دار بمانند دستگاه پیانو دارای مرتبات کلکی بوده ولی از نگاه سیستم ساحت نظام شرکت ترانزستور دار الکترونیکی در آن بکار رفته است .

این آله با محتویات گاز مخصوص آن بالخاصه حریق هائیرا که ناشی از آتش گرفتن پترول و سایر مواد تیلی و روغنی باشد خوبتر دفع واطفا می کند .

تلیفون جدید برای مواضع پرسرو صدا :

اخیراً تلیفون جدیدی از طرف شرکت تلیفون و تیلگراف (نیپون) اختراع شده که مخصوص نواحی و مواضع مزدحم و جای پرسرو صدا است ، این تلیفون که در ماه اکتوبر سال ۱۹۶۸ مورد استفاده قرار گرفته است قسمت فرستنده آن با یک میکروفون بسیار قوی مجهز شده است که صدای شخص صحبت کننده را بسیار بلند میکند و صدای اطراف را ضعیف و مشخص نمیسازد .

در ماشین ارکسترای خانگی ساز نوای هر نوع آلات موسیقی از قبیل اکاردیون ، پیانو ، گتار ترومیت ، توله ، وایلون و امثال آن نواخته شده میتواند .

گویند دستگاه مزبور کمالات تقریباً سی نوع آلات مختلف موسیقی را اجرا کرده میتواند گویا تقریباً تمام آوازهای خوش آینه موسیقی درین دستگاه تنظیم و جمع آوری گردیده است . این اختراع ارکسترای خانگی محصول ده ساله تتبعات و مساعی کارکنان موسسه (الن ارگن) میباشد .

از طرف دیگر دستگاه تقویت کننده ای در دسته این تلیفون تعبیه شده است که صدای صحبت کننده را قوی ویا ضعیف میکند و این بسته به قدرت شنوایی شخص تلیفون کننده میباشد .

این تلیفون در مناطق بسیار مزدحم توکیو و ایستگاه های راه آهن ومارکیت ها و غیره نصب شده است .

این تلیفون ها برای مدت یکسال در مناطق پرسرو صدا مورد آزمایش گذاشته میشود و سپس به تدریج در تمام توکیو نصب و آماده فروش به بازارهای خارجی خواهد شد .

این اختراع را دکتور (شالداخ) به حیث یک ششکار در طبابت بوجود آورده که قطر آن یکنیم سانتی متر است و در آن یک الکتروند نقره ویک الکتروند قلمی تعبیه شده که برق تولیدی آن در حدود یک ولت میباشد ولی چون این برق برای جریان عمومی کافی نمیشد از این ترانسفر مر دستگاه برق تولیدی را به چهار صد بالا می برد که این ولتاژ برای جریان قلب کاملاً کافی شمرده شده است ، و وزن عمومی دستگاه چهل و سه گرم است که در

آله جدید اطفای حریق :

کمپنی (رومن) واقع ایالت نیو جرسی امریکا اخیراً بایجاد یک نوع جعبه محفوظ اطفای حریق موفق گردیده است که طور خود به خود کار میدهد این آله به شکل چراغهای تیلی گادی بوده که در بین آن مواد گاز دار (فیرون ۱۳۰۱) به حالت فشرده جاگزین شده است . آله اطفائی را معمولاً در بالای سقف تعمیر نصب و اویزان می کنند .

این آله های کوچک به پیمانگی زیاد در موسسات ، دوایر ، منازل ، کارگاهها و در حصه داخلی ماشین هوا پیمها موارد استفاده دارد . صورت کار آن از این قرار است : در موقع حریق فوری هوای محیط آنجا گرم و سپس داغ می شود .

سرپوش اتوماتیکی آله جدید اطفای حریق به اثر حرارت ۱۶۵ درجه فارنهایت خود به خود باز گردیده گاز فشرده ضد

طول ده سال کار الکترو د قلمي دستگاہ قابل تعویض خوانده شد که مخترع عقیده دارد بزودی این مشکل رانیز حل خواهد کرد .

اسفنج تشنه :

کیمیای سسی ام نیو یارک اخیراً به منظور فراهم آوری تسهیلات در تطهیر فرش های منازل با ایجاد یکنوع جاروب اسفنجی برقی موفق گردیده است ، جاروب مزبور بنام (اسفنج تشنه) نیز یاد میگردد ، بکمک این جاروب اسفنجی میتوان مایعات چبه شده روی فرش را باسانی جذب پاک نمود ، اسفنج آن قدرت جذب و ذخیره یک کوارتر مایع را (از هر نوعی که باشد) دارد بعد از شیلیدن و تخلیه اسفنج ، آنرا میتوان دوباره محل استفاده قرار داد .

جاروب اسفنج برقی بدو نوع در بازار عرضه میشود : نوع اول آن شامل واحد مرطوب میباشد که جمعاً نه پوند وزن دارد ، نوع دوم آن حاوی واحد (مرطوب، خشک) میباشد که جمعاً یازده پوند وزن دارد .

دوگاره :

کارکنان کیمیای رایم واقع نیویارک اخیراً نخستین ماشین دو کاره تیپ ریکارد و سینما را ایجاد کرده اند ، یعنی دستگاہ مزبور باوسایلی مجهز است که در عین حال میتواند دوکار را طبق ذیل انجام بدهد :
۱ - آوازها را ثبت و دوباره شنوایند
میتواند .

۲ - مناظر فلمهای سینمایی را ثبت و دوباره میتواند بنمایش بدهد وزن ماشین جدید دوکاره ۶۶ پوند بوده ، نوارهای فلمی ستندرد (ربع یک انچ) با چهار خط مسیر صدا در آن بکار میرود . برای ثبت وضبط مناظر از دستگاہ تلویزیون ویا از کامره تلویزیون بداخل منزل میتوان استفاده کرد دستگاہ دوکاره از نگاه مصارف نیز به فایده مشترک یا ن میباشد چنانچه مصارف فی دقیقه فعالیت دستگاہ های (ویدئو تیپ) مروجه یک دالر بوده در حالیکه این مصرف ماشین دوکاره به ثلث پائین می آید .

کاغذ انرژی دار :

اخیراً یکنوع بطری برقی جدید که ترکیب عمده آنرا کاغذ تشکیل میدهد ایجاد گردیده است . در سامانیکه با بالتی (بطری خشک) کار میکنند از این بالتی جدید بنحو احسن میتوان استفاده کرد حتی گفته میشود که توسط بالتی کاغذی میتوان یک موتور را نیز چالان

نمود . بطری جدید که بنام (کاغذ انرژی دار) یاد میگردد صرف باندازه یک دهم حصه یک اونس وزن دارد . بالتی های کاغذی اساساً از ترکیب چهار مواد بطرز بسیط حسب ذیل ساخته شده اند .

یک طبقه کاغذ خشک که بانمک معمولی محل تعامل کیمیای قرار داده شده است . کاغذ مزبور دارای یک غلاف نازک از فلز جست ویا میکنیزیم میباشد .

در زیر این قشر الیاف خشک کاغذی بامواد پو تا سیوم سلفیت آلوده شده قرار دارد . بالاخره در هسته بالتی جدید زغال میده را میگذرانند . در حصه پائین بالتی های کاغذی پارچه مانند چند رشته سیم است هنگامیکه بالتی کاغذی را با آب مرطوب سازند فعال شده و تولید انرژی مینماید . در ماشین ریش تراشی برقی هنگامیکه بالتی کاغذی را داخل جعبه آن بگذارند . بائس تماس با پارچه های فلزی خود بخود تولید انرژی مینماید نیروی برقی و دوام استفاده از بالتی های کاغذی نسبت ببالتی های مزوجه زیاد میباشد . این اختراع جدید هم در مرحله تجربه قرار دارد بعد از تکمیل مراحل انکشاف به تولید بطریهای کاغذی به پیمانہ زیاد اقدام خواهد شد .

تلویزیون تحت البحری :

متخصصین اتحاد شوروی اخیراً با ایجاد یکونوع کامره و دستگاہ تلویزیون نایل گردیده اند که در زیر آبهای عمیق مورد استفاده قرار داده میشود . این دستگاہ که بنام کراب یاد میگردد . غواصان مخصوص آنرا در تحت الابحار این طرف و آنطرف حرکت میدهند با انجنیران دانشمندان در بالا بدخلخواه خویش مناظر حقیقی و مختلف زیر ابحار را طور مستقیم دیده و معلومات لازم را بدست بیاورند . قبل از ایجاد کامره تلویزیون کراب غواصان چشم دید های خویش را در مقابل دانشمندان برنگهای مختلف بیان میکنند .

همچو بیانات غیر مستقیم بعضاً درواز واقعیتها و بشکل انحراف آمیز آماده میشود است . وزن دستگاہ کراب در بالای خشکه سنگین احساس میشود ولی غواصان در زیر آب به آسانی میتوانند آنرا از یک محل به محل دیگر حرکت و انتقال بدهند .

تلفون در خدمت عکاسان و پولیس :

عکاسی که مسلماً نقش برجسته بی در

اختراعات

کمی تالاق موتز های سرنگون شده و آتش گرفته شده را به شکل کلین برش کرده و قضا زدگان را از آن محل یکا یک بیرون بکند درین صورت البته خطرات شان اعصاب و معیار سوختگی بدن اشخاص بعد قابل ملاحظه یی تقلیل می یابد .

ماشین لسان مصنوعی :

دانشمندان المان غربی اخیراً یکنوع ماشین الکترونیکی (کمپیوتر مانند) متکا مل را ایجاد کرده اند که همانند کودک سخن آموزی کرده میتواند . ماشین لسان مصنوعی محصول سالها کار و تجارب یکمده علماء تخنیک و انجنیری میباشد .

این ماشین با چنان آلات حساس مجهز است که نه تنها باواز انسان میتواند حرف بزند بلکه همانند کودکان نورس سوال و جواب هم کرده میتواند .

ارقام علامت و پروگرام هائیکه قبلا در بین ماشین مذکور نصب میگردد بکمک دستگاه زبان مصنوعی آن به شکل آواز دوباره افاده میشود و شخص مقابل به آن وسیله حل مطلب میکند .

گویند روزی خواهد رسید که توسط همین نوع ماشین آلات الکترونیکی حساب جاری مشترکین را در بانک ویا کتب مورد ضرورت مراجعین را در کتابخانه هاباسرع وقت سراغ و دستیاب بکنند این ماشین های حساس و عالی در آینده موارد استفاده مهم دیگری نیز خواهد داشت .

ماشین پیاده روی سازی :

کمپنی سکو کی بین المللی واقع شهر ایونستون ایالت الونای امریکا اخیراً یکنوع ماشین جدید پیاده روی را ایجاد کرده اند که دو خصوصیت عمده آن قرار ذیل می باشد .

نخست اینکه اقتصادی فعالیت کرده مصارف کار باندازه چهل فیصد (بمقایسه دستگاه های مروجه) تقلیل می یابد . دوم اینکه سریعت کار کرده و بکارگران زیاد ضرورت نمی افتد .

دستگاه اتوماتیک مزبور که بنام (پیو سیور) یاد میگردد در ظرف یکساعت میتواند بطول یکصد و بیست گز راه را به سهولت و بدرستی کانکریت ریزی نماید .

هکذا یکنفر ماشینکار میتواند تقریباً همه پارچه های ماشین را تدویر و کنترول کند . پیو سیور به سرعت دو نیم الی پنج و نیم فوت در فی دقیقه به پیش حرکت و عملیه

جهان دانش ، تحقیقات و تخنیک طبابت داشته وحتی از این طریق خدمات قابل توجهی هم به پولیس نموده که اخیراً این موضوع تحت نظر عمیق واقع شده واز اینرو در اتحادیه آلمان این موقع مسیر آمده که آثار و علائم اشخاص مظنون و تحت اشتباه بانسانسی انگشتانش از طریق تلیفون عکاسی گردد .

این فوتو ها که در ابتدا کوچک بدست می آید بعداً میشود . آنرا بهر اندازه که توقع باشد بزرگ ساخت . این اختراع که مخصوصاً برای پولیس و کشف آثار و علائم انگشتان مجرمین تحت اشتباه بی نهایت مفید و مثبت میباشد خصوصیت دیگری راهم حایز است و آن اینکه سرعت داشته و از اتلاف وقت پولیس ها جلو گیری می کند .

تحت البحری کوچک :

کارمندان اتحاد شوروی اخیراً یک نوع تحت البحری کوچک دو نفری را موفقانه در بحیره سیاه محل آزمایش قرار دادند . این تحت البحری با پلاستیک و فلز المونیم پوشش شده است در زمره آلات کنترولی آن یک عدد کرومومتر و قطب نما نیز شامل می باشد . این تحت البحری که (لانکا) نام دارد به منظور انجام امور ترمیمات در زیر آب مورد استفاده بوده و خدمات شایانی را اجرا کرده می تواند .

آله آهن بر :

در واقعات ترافیکی یعنی وقتیکه می بینید دام موتز واژگون شده و اشخاص در زیر یادرب مابین موتز قید شده اند بیم خطر و هلاکت بیشتر میشود هرگاه موتز آتش گرفته باشد البته احتمالاً خطر حیات زیاد تر است .

بنابراین منظور فراهم آوری تسهیلات در امور نجات یک انجنیر استرالیایی اخیراً به تقلید از آله کوچک (قطعی بازکن) یک نوع آله بزرگ آهن را ایجاد کرده است پس کردن موتز یا کشیدن اجساد زخمی اشخاصیکه در بین موتز های واژگون شده قرار دارند محتاج دقت بیشتر و به کار بردن نیروی مزید است در حالیکه با آله رافعهدار آهن بر جدید می توان فلزات بادی موتز را به آسانی و باسرع وقت برش کرده قضاء زده گان را نجات داد .

ادارات پلیسان امنیتیه و با لخاصه موتز های مامورین موظف ترافیکی و اطفا فیه با این آله جدید مجهز گردانیده میشوند . بدین ترتیب گویا یک نفر هم می تواند با مساعی

بياورند .
 هنگاميکه موتر برفتار شد ، موتر را ن
 ميتواند که آئينه را با اشاره يك پا يکي به
 حالت محفوظ در آورد .
 اين آله وابتکار جديد را در اکثر لاريهاي
 عادي و موتر هاي سرويس ميتوان محل استفاده
 قرار داد .

کانگريت ريزي را انجام ميدهد . ضخامت
 کانگريت کاري معمولاً ۹ - انچ در نظر گرفته
 ميشود .
 ماشين کانگريت ريزي و خيا بان سازي
 (پيو سيور) از يکجا بجای ديگر توسط يکنفر
 ماشينکار به آساني انتقال داده شده ميتواند .

موتر طياره مانند :

بخاري برقي بوزن ۲۷۰ گرام :
 يك فابريکه بزرگ جاپان آله براي گرم
 کردن وجود ساخته است که بزرگ کالابوشيده
 شده مي تواند .
 اين آله گرم کننده که در حدود پنج دالر
 قيمت دارد فقط ۲۷۰ گرام وزن داشته و براي
 ده ساعت بوجود گرمي ميخشد و به آساني
 هم چارج شده مي تواند . اين آله جديد براي
 آنتهايکه در سرما در هواي آزاد کارميکنند
 خيلي ها مفيد خواهد بود .

کارکنان کمپني انجنيري بسد فورد
 انگلستان اخير آيکتو ع موتر ک طياره مانند
 آب پيمايي را ايجاد کرده اند که در نوع
 خویش جالب و ممتاز ميباشد . اين موتر ک
 آبي بنام (سرکرفت) ياد ميگردد . سرعت
 اعظمي آن چهل ميل فيساعت بوده بدورمحورش
 ميتواند جابجا طور کامل دور بخورد .

(سرکرفت) از مواد ترکيبي الياف شيشه يي
 بشکل مضبوط ساخته شده . قواره آن بيشر
 شبيه يك نملبكي (يا بشقاب) ميشود .
 سرکرفت بسي سگانه بوده و بمانند طياره هاي
 عادي دم ندارد اشترنگ (چرخ کترول)
 آن مخصوص ميباشد . يعني راننده مجبور
 است که در مواقع دور دادن روي وسعت حرکت
 موتر ک آبي از وزنه و لنکر بدن خویش نيز
 به يك سمت کار بگيرد .

ماشين چاپ کوچک سرميزي :
 کمپني سکر پيتو ماتيك شهر فلادلفياي
 امريکا اخيراً با ايجاد يکتو ع ماشين چاپ
 کوچک سرميزي موفق گرديده است که بنام
 (سکرپيتو ماتيك ۶۱۲) ياد ميگردد . اين
 ماشين که در نوع خویش به خصوص مي
 باشد باندازه نصف يکما شين تايب بزرگي
 دارد . ولي صورت کار ، آن عالي بوده با
 استفاده از سوچ اتومات آن به فعا لیت
 در آورده ميشود . يك نفر مامور دفتر (غير
 فني) به آساني ميتواند از آن به سهولت
 کار بگيرد . اين ماشين ميتواند در يکساعت
 از ۳۳۰۰ تا ۶۸۰۰ کاپي را از چاپ بيرون
 بکشد . کاپيهاي چاپ به صورت خشک
 و قابل بستني خارج ميشود و في الفور به
 معرض استفاده قرار داده شده ميتواند .

(سرکرفت) هم به منظور تفرج و هم به
 منظور سگي زن در بالای آب مورد استفاده
 قرار گرفته ميتواند (سرکرفت) بدون انجن
 داراي يکصدو بيست پوند وزن مي باشد .
 در بشقاب آب پيما معمولاً انجن هاي (۱۵
 ۳۵) اسب قوه محل استفاده قرار داده ميشود
 بداخل (سرکرفت) در مواقع ، عاجل و لزوم
 نجات قضا زدگان الي چهار نفر گنجا نیده
 شده ميتواند .

چشم دريوان روشن :

بسادیده شده که در هنگام توقف موترها
 بعضي کودکان و يا حيوانات در زير موتر
 جا گرفته در معرض خطر قرار ميگيرد براي
 اينکه موتر رانان قبل از حرکت حصه زيرين
 وجوانب موتر را به آساني مراقبت کرده
 بتوانند اينک موسسه طراحي يونيك واقع
 ايرلند شمالي با ايجاد يك منظره نماي فوشي
 موفق گرديده اند منظره نما از يك آئينه
 (۸ در ۴) انچ ساخته شده که در زير چوکی
 دريوار نصب و جا گزين ميگردد .

شاهکاري در اتوموبيل سازي :
 خورد ترين فابريکه موتر سازي آلمان
 غربي موفق به ساختن بزرگترين شاهکار
 در صنايع اتوموبيل سازي شده است .
 مدل ۹۱۷ جديد کارخانه (فري پوشه) در
 سالون هاي اتوموبيل (ژنو) سويس ، حيرت
 آورنده است .

دريوار به محض بالا کردن سیت چو کسی
 اش آئينه چنان وضعيتي را به خود ميگيرد
 که دريوار به يك نظر ميتواند از زير عراده
 هازير بادي موتر و عقب موتر خبر گيري
 کرده بعد از اطمينان خاطر موتر را به حرکت

نسبت به مریضان در مواقع ضروری جلب میکند در ساحه تطبیق قرار گرفته است . این دستگاه که عکس العمل اشخاص و مواد را در تحقیقات فضایی بدستگاه های مربوطه اطلاع میدهد توسط ساینس دانان امریکایی انکشاف داده شده است . از خصوصیات این آله اینست که اختلاف هوای تنفسی داخلی وخارجی را تعیین میکند و در عین حال در اثر مسدود شدن لوله تنفسی توچه پرستار را نسبت به مریض جلب میکند . مسئولین شفاخانه مذکور توقع دارند با بکار افتادن سیستم جدید (مجهز بازننگ) از تعداد پرستاران وساعات کار در قسمت مریضانیکه تحت مداوی دایمی میباشد کاسته خواهد شد .

بایسکل برقی :

کمپنی بایسکل سازی ستیلبر واقع نیویارک اخیراً برای آن نوع بایسکل سوارانیکه از پا بدل زدن بسوه آمده اند یکنوع بایسکل برقی را ایجاد کرده اند . بایسکل برقی توسط یک بطری ستندرد دوازده ولت که در عقب سیت بایسکل جاگزین میگردد کار میکند . پنج موتور که کوچک برقی که در حصه عرابه پیش روی واقع اند به وسیله این بطری نیرو میگیرند و بکارافتند وزن مجموعی یک بایسکل برقی ۸۲ پوند است . این بایسکل بایک چارچ بطری میتواند مسافه صد میل را به سرعت بیست میل فی ساعت طی کند . بطری بایسکل قابل دو باره چارج کردن میباشد . هنگامیکه پلک بطری مزبور رادر سکت های عادی برقی (داخل منازل) نصب بکنند بطری آن در طرف شب چارج میشود و برای فردا آماده میگردد .

آله راه یابی :

متصدیان کمپنی آلات سامعه سازی واقع ایالت مسیچوستس امریکا اخیراً موفقیت کارمندان فنی خویش را در مورد ایجاد یک آله کشف راه و جلو گیری از برخورد با موانع اعلان کرده اند . این آله تخنیک کوچک باندازه یک چراغ دستی بوده که خصوصیات استفاده از آن ذیلا خلاصه میگردد .
۱ - کشتی رانان میتوانند در هوای تاریک و غبار آلود موانع را از دور کشف کرده خویشتن را قبل از بروز خطر نجات دهند .
۲ - اشخاص کور و نابینا میتوانند با استفاده از آن در سرب و جاده باطمینان قدم زده و وجود خویش را از برخورد با موانع

وستایش همگان را برانگیخت مودل مزبور بایک موتور دوازده سلندر به قوت ۱۵۰۰ اسب دارای معادل سرعت ۳۵۰ کیلو متر در فی ساعت است و در مسابقه یکپهزار کیلو متری مونزا (ایتالیا) اشتراک نمود . ارتفاع این اتوموبیل ۹۲ سانتی متر و طول آن ۴۰ ر ۴ متر میباشد . قیمت آن را (۱۴۰۰۰۰) مارک معادل به ۳۵۰۰۰۰ دلار تعیین کرده اند .

قرآن شریف در دوهزار صفحه :

در چکو سلواکیا قرآن شریف به ۲۵ ، ۲ ر ۵ سانتی متر در دوهزار صفحه چاپ شده .

مینی چتری :

اخیراً یک کارخانه چتری سازی آلمان یک نوع مینی چتری ساخته و به بازار عرضه کرده که به اندازه یک کف دست بوده و نام تجاری آنرا (مینی چتری) اعلان نموده اند . این چتری ها که در نمایشگاه های پاریس وبروکسل به معرض نمایش قرار گرفت در موقع استفاده برابر یک چتری معمولی است ولی در غیر آن بیشتر از اندازه یک کف دست حجم ندارد این چتری ها مخصوصاً بازار بسیار گرم داشته و خانم ها بیشتر با آن علاقه گرفته اند .

تکسی میتز جدید :

متصدیان کمپنی صنعتی ساندرز واقع بریسبین کشور استرالیا اخیراً موفقیت کارمندان فنی خویش را راجع با ایجاد یکنوع تکسی میتز های کوچک و مطمئن اعلام داشته اند . تکسی میتز را معمولاً در موتورها های تکسی نصب میکنند . وجه گرایه به تناسب مسافه طی شدگی از راکب اخذ میگردد اندازه کیلومتری اجرات پیوندن فی کیلو متر مسافه قیمت ثابت و غیره ملحوظات طور اتوماتیک توسط تکسی میتز مزبور سنجش گردیده و نتیجه آن با هر فدرشت در هر موضع در بالای لوحه درجه دار میتز نشان داده میشود . بدین ترتیب گویا راکبین با درپور در چنگال نیتفیده خود بخود میفهمد که چقدر پول باید برای تکسی والا بدهد حجم تکسی میتز مزبور باندازه یک رادیوی ترازو یستور دارسفری میباشد .

تطبیق فرستنده فضایی در شفاخانه ها :

اخیراً در یکی از شفاخانه های کالیفورنیا فرستنده فضایی که مجهز با فرستنده رادیویی وزنگ میباشد و توجه موظفین شفاخانه ها را

د افغانستان ګالسي

کيکي) اخيراً يك ماشينک دستي دوخت کالاړا ايجاد کرده اند که حجم آن باندازه يك کليچه صابون کلان ميباشد . ماشينک جديد از نگاه

شکل وقواره شبيه ماشين دوخت کاغذميباشد که طور معمول در دفاتر مورد استفاده قرار ميگيرد طول بخيه ها توسط دست خياط قابل

کم وزيا د بوده و بدین وسيله کنترول شده ميتواند ماشينک دوخت کو چک را بالخاصه در دوران سفر ميتوان مورد استفاده قرار داد . کودکان نيز ميتوانند به حيث بازپچه از آن استفاده بنما يند .

تلويز يونيکه آتش وا انتشار ميه هد :

انجنيران موسسه انجنيري ليننگراد تلويز يوني را به ميان آورده اند که توسط دستگا های آن آتش به فاصله هشتاد کيلو متر دور تر در جنگل سرايت ميکند :

درين تلويز يون يك کامره ، يك ترانزيمتر و يك آلۀ کنترول صدا جا داده شده است . توسط آلۀ ديد تلويز يون يك نقطه به

فاصله سيصد و سي کيلو متر دور تر پائين وبالا دیده شده ميتواند .

کامره آن داراي دولنز بوده که يکي آن برای ديد نقاط عمو مي و ديگران برای ديد اشيا ي مقاطیسی در دور ترين فاصله استعمال شده ميتواند .

رنگ به جای مرکز گرمي :

ساينس دانان بر تانوي اخيراً به کشف رنگي موفق گرديده اند که اگر در ديوار های منازل استعمال گردد در ايام زمستان از آن ميتوان به حيث مرکز گرمي استفاده کرد .

اين رنگ توسط قوه برق که در نقاط آن سيم وصل گرديده است گرم ميشود و ازينکه داراي ولتيج پائين ميباشد هيچگاه بيم خطر ، تگان و آتش سوزي از آن نمي رود .

ساينس دانان ميگويند اتا قهاي که توسط اين رنگ مزین ميگردد . بزودي گرم ميشود و زمانیکه برق اين مرکز گرمي قطع گردد . ديوار ها تا يك مدت طولاني گرم باقی می ماند .

نجات بدهند . آلۀ راه يابی کو چک بانيروي برق بطري فعاليت کرده ، انعکاس امواج صدايکيه از موانع مقابل در وجود شخص دارنده (آلۀ کشف راه) پديد می آيد بشکل تک تک

قابل شنوا يی بوده وانسان نابينا ميتواند بفهمد که در مقابل او به فاصله نزديک کدام مانع وجود دارد . اشخاص نو آشنا به مدت

پانزده دقيقه ميتوانند که با ترتيب و صورت کار آلۀ مزبور آشنا گرديده در همه موارد از آن حسن استفاده بعمل آورند .

آلۀ راه يابی يك دکمه کنترول يی نيز دارد توسط اين پرزه ميتوان صدای تک تک آلۀ از يك ضربه درد و ثانيه به صد ضربه دريك ثانيه تسريع نمود . البته پيچک آن نظر به موقعيت محل عيار ميگردد صدای تک تک آلۀ مذکور توسط گوشهای انسان طور عادي احساس وادراک ميگردد .

آلۀ جديد کشف اسلحه :

موسسه صنعتی انفتکس واقع ولنگتن ايالت ديلو يرامريکا اخيراً يك آلۀ کو چک حساس اختراع کرده اند که شبيه چراغهای دستي ميباشد .

آلۀ مزبور بانيروي بطري کو چک خشک کار کرده و به مجرد نزديک شدن با اشيا ي فلزي از قبيل تفنگچه ، چاقو و امثال آن متاثر ميگردد سوزنک لوحه در جه داران بخيزک درمي

آيد . پوليس مجبور نيست که آلۀ مزبور را در بدن اشخاص مظنون تماس بدهد . حتی اگر در جيب کدام شخص کدام تيغ ريش تراشي موجود باشد توسط اين آلۀ کشف ميشود .

آلۀ جديد کشف اسلحه به اشکال ديگسر نيز ساخته شده ميتواند . چنانچه پليسان محض ميتوانند آن آلۀ حساس را در جوار استين کرتي خویش نيز جا داده و در بين جمعيت مردم طور عادي گردش بکنند و اشخاص مظنون را طرف مراقبت ويا باز داشت قرار بدهند .

ماشين دوخت کو چک :

يکي از موسسات صنعتی توکيو بنام (ايديل

اخبار جالب

خواهند کرد .

اشكال موزائيك ذوات در گذشته متذيله نيز در جوانب آن مجسمه نقاشي خواهد گردید . ابر هام لکن ، رئيس جمهور کنيدي سناتور را برت کنيدي و دو کتور لوتر کنگ نقاش و مجسمه ساز مذکور (ديني بو ناند) نام دارد .

قيافه واقعي يك از دواج :

دريكي از محافل پاريس از اشتراك كنندگان سوال شد كه قيافه واقعي يك از دواج چيست . هر كس به سليقه و ذوق خود جواباتي داد يكي از آنجمله جواداد كه مورد استقبال حضار واقع گردید و جايزه وعده شده را به او سپردند .

آموختن زبان روسي در مدت ده روز :

اولين ازمايش طريقه جديد تعليم زبانهاي خارجي در پوهنتون آلماني اراتنگن نور نبرگ توفيق كامل ببار آورده است محصلين زبان هاي خارجي حتي زبان هاي مشكل مانند زبان روسي را در مدت ده روز تا آن حد آموختند كه قادر به ترجمه مطالب تخصص از روسي به آلماني بودند .

جواب اين شخص چنين بود :

نخست مرد حرف ميزند وزن بحرفهايش گوش ميدهد بعد زن حرف ميزند و مرد به حرفهايش گوش ميدهد در اخير هر دو حرف ميزند و همسايه ها به حرفهاي شان گوش ميدهند .

سكي بازي در هوا :

سكي بازي در بالاي برف و آب مروج بوده است . اما يك محصل جوان تبعه اتحاد شوروي موسوم به كازينو ف اخير آ دست به ابتكاري زده كه در عالم سيورت جالب ميباشد . موصوف در حاليكه در عقب يك موتر آبي در بالاي آب لخشك ميخورد . به كمك يك كاغذ پرا ن ساخت خودش ، خودش را به هوا پرا نده ارتفاع خيز آن از سطح آب در يا چه به اندازه پانزده متر بود . كازينوف باين ترتيب توانست مدتي در هوا پرواز كرده و شناور باشد .

كازينو ف خيال دارد كه كاغذ پرا نهاي بهتر و بزرگتر ايجاد نوده وبا استفا ده از آنها صحت و استقرار پرواز هاي خويش را تا مبن نمايد .

مجسمه ياد گاري از تفنگها :

بعد از حادثه سوء قصد و قتل سنا تور رابرت كنيدي فقيد (الياتو) بناروا ل شهر سانفرانسيسكو اعلان كرد كه مردم آن شهر طور خوش برضا تفنگهاي خويش را به مقامات بناروالي مسترد بكنند . در نتيجه به تعداد ۱۹۲۲ عدد تفنگ جمع آوري گردید . بائر فيصله مقامات بناروالي تفنگهاي مزبور به يكنفر نقاش سپرده شده است تا همه آنها را ذوب نموده با تركيب فلزات ديگر يك مجسمه به نقش سانفرانسيسكو بسازد . اين مجسمه را در کشور ايتاليا نصب وير گزار

يك ابتكار جديد :

در ممالك پيشرفته جهان كه هر روز بر تعداد عرا ده جات افزوده ميشود عبور و مرور اطفال از جاده هاي مزدحم از مشكل روز به شمار ميرود . اخير آ يكي از موسسات بکس سازي انگلستان دست به ابتكاري زده و بکسهاي دستي برنگ نارنجي روشن تهيه کرده است كه در شب و روز رنگ آن انعكاس ميکند و رانندگان عرا ده جات حامل اينگونه بکسهاي دستي را در هر قسمت جاده ها كه در حرکت باشند ديده ميتوانند و بدین ترتيب براي اطفال موقع ميدهند تا عرض جاده را عبور نمايند .

سويچ اشپلاقي :

موسسه صنعتي سنگر واقع نيويار ك اخير آ بايجاد يكنوع سويچ برقي موفق گردیده اند كه بائر يكنوع اشپلاقي كردن مخصوص گل و روشن ميشود .

ازين سويچ در چراغهاي عادي منزل ، در

راديو در تلویزیون ودر آلات تسخین برقی بصورت واضح نشان میداد و طفل در صورتی میتوانست نجات بیا بد که عمل سزا برین در موردش انجام می یافت .

وقتیکه نوزاد یک ماه پیش از پسر رسیدن موعد معینه بدنیا آمد ونخستین گریه خود را سر داد دکتوران اظهار تعجب کردند زیرا به نوزاد مذکور هیچ گونه آسیبی نرسیده بود. دکتوران مجدداً به معاینه مادرش پرداختند آنها تصور میکردند که مرمی هنوز هم در بدن زن وجود خواهد داشت اما در یک رادیو گرافی جدید نیز از مرمی اثری نیافتند مثل اینکه مفقود شده باشد و اتفاقاً مادرش نیز جراحی شدیدی نه برداشته بود .

بالاخره در رادیو گرافی سوم راز مرمی گمشده فاش شد ومعلوم گردید که گلوله مذکور در روده نوزاد بند مانده است . دکتوران اظهار عقیده میکردند که مرمی مذکور در بدن مادر طفل نفوذ کرده

و در بدن نوزاد متوقف شده است . در مرحله نخست دکتوران به این عقیده رسیدند که باید طفل را جراحی کنند ولی بعداً از فکر خود منصرف شدند وچند روز به نوزاد مهلت دادند واین بهترین فیصله بود زیرا مرمی چهار روز بعد از تولد شدن طفل بدنیا می آمد بدن نوزاد به صورت طبیعی خارج گردید به این ترتیب حادثه شگفت انگیز بروکلین مراحل تکامل خود را پیموده در حالیکه پولیس با همه گونه وسایل در جستجوی فاعل وعلت این امر بودند مادر وپدر لولسی نسبت به وضع صحی نوزادشان ابراز امیدواری میکردند.

یتیم خوشبخت :

یک دهقان ملیونر بنام (گانو) اخیراً بمعم ۴۴ سالگی وفات کرده و در وصیت نامه اش چنین نوشته بود که مبلغ ۱۲۰۰۰۰۰۰ دلار دارایی اش را به یک پسر یتیمی بد هند که دارای مشخصات ذیل باشد .

دارای چشمان آبی بوده و عمرش کمتر از هشت سال باشد این پسر باید قبل از سن ۲۶ سالگی از دواج نموده واولاد ببار بیاورد ، لازم است که این مرد بالاخره دارای بی اش را با ولین فرزندش انتقال بدهد ، در صورت عدم موافقه ، دارایی اش بکدام یتیم خورد سال دیگری که حایز مشخصات فوق باشد انتقال داده شود .

وکیل ملیونر متوفی فعلاً در جستجوی انتخاب یتیم مستحق میباشد .

صورت کار سویچ جدید از ینقرار است : سویچ اشپلاقی را طور عادی در ساکت برق تعبیه می کنند آله تسخین برقی از قبیل اطو ،ویا راديو وامثال آنها با سویچ توسط پلک ربط میدهند .

هر آله جدید برقی یکدانه اشپلاقی مخصوص (که حکم کلید را دارد) ضمیمه میداشته باشد. آقای خانه ومیر من منزل با چورچوراشپلاقی از مسافه لازم میتواند که آلات برقی را روشن ویا خاموش بکند . آله برقی با یک اشپلاقی خودش روشن ویا اشپلاقی متعاقب خاموش میشود . وسایط وآلات مزبور بغیر از اشپلاقی مخصوص خودش فرمان اشپلاقیهای دیگر را نمی پذیرد .

سامان وآلات برقیکه آلی سه صدو پنجاه ولت ظرفیت داشته باشد . توسط (سویچ اشپلاقی) مورد استفاده قرار داده شده میتواند.

کودکی دو رحم مادرده ف مرمی قرار گرفت:

لوسی میلا گروس اسم نواز دیست که در بروکلین نیویارک بدنیآ آمده و جهان طبابت را دچار تعجب کرده است زیرا وی پیش از اینکه بدنیا بیاید وچشم به جهان بکشايد مورد هدف گلوله قرار گرفته بود قضیه از ین قرار است که مرمی یک تفنگچه به بدن مادر و کودک اصابت کرد اما هر دو توانستند جان به سلامت ببرند هیچ کس نمی داند که این حکایت چگونه آغاز شد ، تنها همین اندازه معلوم شده است که در یکی از کوچه های تنگ ناحیه عقب افتاده نیویارک این واقعه صورت گرفته است .

لوسی مادر نوزاد در حالیکه هشت ماه حامله بود از کلکین عمارت طبقه سوم که در آن زندگی میکرد به بیرون مینگر بیست موردهدف مرمی واقع وگلوله به بدنش نفوذ نمود .

این زن تازه عروس در حالیکه از ناحیه کودکش سخت هراس داشت وبه آینده اش می اندیشید ذریعه شوهرش به شفاخانه انتقال داده شد اما دکتوران نسبت به نجات این زن حامله که تازه به نیویارک آمده بود و امیدهای زیاد نسبت به طفل نوزادش داشت بسیار خوشبین نبودند عکسها ئیکه ذریعه اکسریز گرفته شد مرمی را در بدن زن حامله

مرد ۲۳ زنه :

در شهر کوالا لمپور يك مرد ۶۵ ساله بنام نيك عبدالرحمن زنه گاني ميكند كه تا الحال طبق شريعت اسلام به تفاريق چهارزني بآبيست و سه زن از دواج كرده است .

هنگاميكه از عبدالرحمن موصوف دليل زياد از دواج كردنش پرسيده شد . در جواب اينطور اظهار داشته است . (از ازدواج با زنان مختلف خوشم مي آيد . مير تنها نيز مرا ميبيستند . فكر ميكند كه نيرو و مهارت تسخير قلوب زنها در وجود من كشت و زرع شده است) .

جشن پل :

از هفت صد سال به اينطرف مرد م شهر پيزا (واقع ايتاليا) هر سال روي پل رود خانه ارنو به (جنگ شديده) مي پردازند و دلچسپ اين است كه جنگ موصوف هر سال روي همين پل صورت مي گيرد .

پشك سنگگوي :

جنگ اصلي واقعي در قرن ۱۳ در اين پل صورت گرفت و بعد از آن هر سال جشني در شهر موصوف برگزار ميگردد كه به نام (جشن پل) شهرت دارد در اين جشن تمام مردم شهر اشتراك مي ورزند .

بناغلي كا ككول سر بيطار شهر قونيه (تركيه) اخيراً اظهار داشته است كه يك پشك موسوم به (پالا) استعداد حرف زدن را داشته و تا الحال چند كلمه تركي را به زبان ميراند . پالاي هوشيار كه پنجسال عمر دارد كلمات ذيل را ميتواند ادا بكند . انا (مادر) بابا (پدر) ابلا (خواهر كلان) و كامل (نام صاحب پشك مذكور) .

صدها تن جوانان شهر پيزا در حاليكه با سپروشمشير مجهز ميشوند . روي اين پل داخل جنگ ميشوند . وقتيكه روز به پايان رسيد شوراي بلدي شهر در چار راه بزرگ شهر به فاتحين جوايزي اعطا مي نمايد .

پالا كلمات مزبور را بطرز سخن زدن يك كودك يك ساله ادا ميكند .

اين روز وشب در ديوار هاي خانه هاي شهر طرفهاي مي آويزند كه در بين آن شمعي مي سوزد . چون رود خانه ارنو از قلب شهر ميگذرد انعكاس نور اين شمع ها در رودخانه منظره جالبي را تشكيل ميدهد .

استعداد سنگگويي (پالا) توسط بناغلي كامل قرار شرح ذيل كشف شده است . آفای كامل ميگويد . من يك شب باثر صدا و واويلا از خواب بيدار شدم . شنيدم طفلي (مادر ، مادر) ميگويد . گمان كردم كه نواسه

تغيير جنسيت توسط عمل جراحي :

يك محكمه بروكسل دو دوكتور بلژيكي را به خاطر مرگ يك پسر جوان بيست و دو ساله كه ميخواستند او را به دختر تبديل كنند محكوم كرد .

ام از خواب بيدار شده و مادر ميگويد . در نتيجه معلوم شد كه نواسه ام به خواب بوده و پشك ما (پالا) دچار كدام تكليف شده بود . بروي فرش اطابق ديگر دراز افتاده و با آهنگ تضرع (مادر ، مادر) صدا ميكند .

آنها متهم هستند كه زخمهاي كشنده با ترتيبات قبلي در وجود او وارد آورده اند ولي عزم كشتن او را نداشتند .

طفلي كه دو نوع اعضاي تناسلي دارد :

در اين اوآخر طفلي در ايالت اسام واقع شرق هند بدنيا آمده كه داراي اعضاي تناسلي مردانه و زنانه ميباشد .

محكمه در دعواي خود گفته است كه دعواي خود را بر اساس پرابلم تغيير جنسيت پيش نخواهد برد زيرا پسر وفاميل او موافقت كامل خود را در اين مورد ابراز داشته است .

صحت طفل ظاهراً خوب است اما تكامل آن از طرف اطباي مربوط تحت مراقبت قرار دارد چه اين دو مين و ولادت غير طبيعي درعين فاميل ميباشد .

محكمه همچنان ميداند كه اين عمليات درين فاميل تقريباً سي سال قبل يك دختری

کاملاً لازمی بود و هیچ اشتباه طبی نیز از طرف دکتوران صورت نگرفته است . تولدات اضافه از يك كودك بیشتر درایتالیا و اتحاد شوروی صورت می گرفت . گراسسیا فرا نکو از اهل سیمسلی در طی نه سال

عملیات موفقانه به تاریخ ۱۳ اکتوبر ۱۹۶۷ در شفاخانه انجام داده شده بود یازده روز بعد از آن وی در اثر انجماد خون فوت کرد . ازدواج خویش سه بار سه گانگیها بدنیا آورد و یا فیودورا واسلیت ساکن شهر ما سکو

در طی عمر زناشو هر ی خود ۶۹ کودک به جامعه خویش تقدیم کرد . این زن شانزده مرتبه دو گانگی ، هفت بار سه گانگی و چار

عجیب ترین مادر دنیا :

بار چار گانگی تولد نمود . زن موصوف به عمر ۵۶ سالگی در پایان قرن گذشته از جهان در گذشت .

گوسفند دندان طلائی :

در یکی از قصبات بلغاریا واقع در جنوب شرق آنکشور گوسفندی پیدا شده که دندان های طلائی دارد دندانهای طلائی این گوسفند نه شوخی بوده و نه کاردندان سازی در آن دخالت دارد وزارت صنایع کیمیا و فلزات بلغاریا موضوع را جدآ تحت مطالعه قرار داده است .

نخستین نتیجه حاصله از مطالعات مقدماتی نشان میدهد که حیوان مذکور خاک حاوی آثار طلا را قبل از نموی دندانها لیسیده است

بلعیدن يك گاو توسط مار :

يك افعی بزرگ در گانا گاو جسیمی را بصورت کاملی بلعید . این حادثه در یکی از چراگاه های دولتی گانا در مناطق شمالی آنکشور

رخداد . از مدتی بود که چند گاو از بین گاوها این چراگاه مفقودالائرمیشدو پس از يك

سلسله فعالیت برای پیدا کردن آنها بالاخره جسد يك گاو پیدا شد اما از گاو های مفقوه شده دیگر اثری بدست نیامد .

چند روز بعد یکی از کارکنان این چراگاه افعی بزرگی را مشاهده کرد که ده مستر طول داشته و شکم آن از اندازه طبیعی بزرگ تر بود . این افعی توسط کارکنان چراگاه

به قتل رسیده و پس از آنکه شکمش را پاره کردند گاوی در آن یافتند که قبلاً آنرا بلعیده بسود .

(کلار امونتا گوا) زن سی و دو ساله سیاه پوست ساکن لورانسو مار کوسس واقع موزمبیک پرتگال برای سومین مرتبه صاحب چندین اولاد دیگر گردید . زیرا موصوفه در شفاخانه شهر خود بستری و چار گانگی که سه تن آن پسر و يك تن آن دختر می باشد بدنیا آورد .

این چار كودك چار هفته پیش از موع تولد شده و لهذا در جعبه های مخصوص نوزادان قبل از میعاد گذاشته شدند . هر چار كودك این زن دارای وزنهای خفیف بوده به این معنی که از ۶۴ تا ۲ پوند وزن آنان آمد

دختر این چار گانگی که در موقع تولد امیدوی برای ادامه حیاتش نبود بعد از انتقال خون به بدنش مانند برادرانش حالت بهتری پیدا کرد .

اطباء عقیده دارند که چار گانگیها می توانند بزندگی خود ادامه بدهند . هر چار طفل در ظرف بیست دقیقه تولد شدند . کلارامونتا گوا برای وضع حمل چار گانگیها پیش از پیش آمادگی گرفته بود ، در سال

۱۹۶۲ کلاراکه آنوقت دو دختر داشت و امروز هشت و دو ساله می باشند دو گانگی زایید ولی هر دو كودك وفات یافتند دو سال بعدتر موصوفه پنج گانگی زایید که از آنجمله چارتن آن زنده ماندند و حالا از کمال صحت و تندرستی برخوردارند .

تولدات بیش از یکتن در موزمبیک يك امر شگفت انگیز و نادر نمی باشد . بر حسب عقیده اطباء يك سلسله قبایل افریقای درین مورد استعداد شگفت انگیزی دارند ولی هیچ چنین اتفاقی نیفتاده است که يك

زن به تنهایی موفق به زاییدن این همه چار گانگیها و پنج گانگیها شده باشد تاکنون

دهيواد مهمی پيښی

دآريانا ۷۲۷ بو ټينگ الو تکه ولويده او وچاوديدله

د آريانا ۷۲۷ بو ټينگ الو تکه چه له کابل څخه بيروت، استانبول، فرانکفورت او دهغه ځای څخه يی غوښتل چه لندن ته لاړه شی. کله چه دلندن د (کات وگ) هوا يی ميدان ته رابښکته کي ده دميدان په يو نسيم ميلي کښی دلری او غبار له امله چه دميدان فضايی پټه کړی وه په يوه کسور بانسدي ولگيده او وچاوديده دهغه پيښه د ۴۷ کالدميزان په پنځلسمه په يوه بجه ۲۵ دقيقو چه دافغانستان په وخت شپږ بجی او لس دقيقی کيږی وشوه او د څلور پنځو س تنو مسافر وله جملی څخه دری څلويښت تنه مړه او يولس تنه ټپيان شول او دالوتکی له اتو تنو عملی څخه پنځه تنه مړه شو او دری تنه يی ژوندی پاتی شو.

مړه شوی کسان دادی : انجنير مرحوم عبدالحی علم، ميلمه پالان مرحوم غلامسختی مرحوم حيات الله، مرحومه طاهره، او مرحومه زينب.

آريانا ۷۲۷ بو ټينگ الو تکه چه دری انجنينونه يی در لوده او په يوه ساعت کښی ۶۳۲ ميله چټک او د ۱۲۵ تنو مسافرو ياد ۲۷ زرو پونډ ومالو نو دوړلو طاقت يی درلوده. په ۷ مليونو ۵۰۰ زرو ډالرو په بيه اخيستل شوی وه.

دهغه تپرون له مخی چه دنويو يارک (فرست نیشنل سټی بانک) دبو ټينگ دالوتکی جوړولو کمپنی او دآريانا افغانی هوا يی شرکت تر مينځ شوی وو. دآريانا افغانی هوا يی شرکت يو مليون ډالر نقدی پيسی ورکړی اونور يی په قسط ورکول کيدی.

خرنگه چه ۷۲۷ بو ټينگ الو تکه بيمه وه نونو موړی شرکت دپيسو داخيستلو دپاره د بيمی دهغو شرکتو سره تماس ونيوه چه پخوا په هغه کښی بيمه شوی وه.

د دارالامان ستري ما ټی اور واخيست
دهغه اور په اثر چه د ۱۳۴۷ د عقر ب په ۲۱ د پنجشنبی دور ځی وروسته له غرمی د فوايد عامی د وزارت په ودانی کښی ولگيد او د شيبی تر ۱۲ بجو پوری بل و د دارالامان ستره ودانی په سلو کښی دپرش وسوله چه په هغه جمله کښی دسر کونو، بندونو

اوويالو درياستونو دفترونه د انجنيری څانگه اودکار دقواو دتصفيی څانگه چه دودانی په دريم پور کښی واقع وه زياتی وسولی.

صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی ددی پيښی دستر تاوان له کبله ډيره خواښيښی وکړه او د فوايد عامی وزارت ته يی لارښودنه وکړه چه ددی ودانی دقدامت او تاريخی ارڅښت له مخه ډير ژردی د ترميم او په فنی اصل حال سره دودانی کر څولو دپاره ترتيبات ونيسی.

سيلاو ۵۵ گو روڼه ونړول

دهغو سيلاوو په اثر چه د ۴۷ کال د قوس په ۲۰ له سختو او پر له پسی بارانو څخه وروسته دگزار دی دولسوالی د سنو گرو په کلي راغلی وو دهغه کلی د ۷۵ کورو د جملی څخه ۵۵ کورونه ټپ ولی او دهغه ځای کښتونه او باغونه يی زیان من کړه.

سيلاو پنځه حویلی ونړولی

دهغو سيلاوو په اثر چه د ۴۷ کال د قوس په ۲۵ له سختو او پر له پسی بارانو څخه وروسته دژنده جان دولسوالی د سنگ بست په کلي کي راغلی وو پنځه حویلی ټپيدلی او دهغو دکور سامان او لوبښی او بوږ يدی.

سيلاو ۱۷ کورونه ونړول

دهغو سيلاوو په اثر چه د ۴۷ کال د قوس په میاشت کښی له سختو او پرله پسی بارانو څخه وروسته چه دذراه ولایت د انار دری په ولسوالی کښی راغلی وو ۱۷ کورونه يی ټپ ولی او يو اندازه کښتونو ته يی زیانونه ورسول.

سيلاو ۱۹ کورو نه ونړول

دهغه باران اوږلی په اثر چه لوی سیلاب دانار دری دولسوالی په مرکز کښی د ۴۷ کال د قوس په میاشت کښی راغلی وو ۱۹ کورو نه ټپ ولی او يو اندازه څمکی هم وړيدی.

سيلاو دپرش گو روڼه ونړول

دهغو سيلاوو په اثر چه د هوسمی اورښتو له کبله دجوند دولسوالی په کلیو او کورونو کښی راغلل دپرش کورونه ټپيدلی او زراعتی څمکو ته تاوان رسيدلی دی. او همدارنگه دزيارتگاه دکلی يو او سيدونکی دسلاوونږ په اثر مړ شويدي.

د افغانستان کالني

سل تنه سور لی په دغی پښنه کښی ژوندی پاتی شو او اته تنه مړه شول .

ډبره عجیبه واقعه

یو سرویس موټر د ۴۷ کال ددلو ی په میاشت کښی له پنځه څلویښتو تسنو سورلیو سره دقو ل باقی په برخه کښی د جمعی دور څی دماښام له پنځو بجو څخه دشنبی دور څی د سهار تر لسو بجو پوری تر بر ف کو چ لاندی وو او سور لی یی د موټردیوی هنداری په ما تولو او په واوره کښی دیوه کوچنی سوری په جوړولو سره تازه هوا تنفس کوله او په دغه کار سره یی له دغی وژونکی پښی څخه ځانونه خلاص کړل.

دواوری پاکوټو موټر تر واورو لاندی شو

دسالنگک دلو یی لاری د حفظ او مراقبت د واورو پا ک کولو موټر چه دلاری پا ک کولو له پاره په کار بوخت وو دبر ف کو چ او باد کو یی په اثر تر واورو لاندی شو چه دهغه ددریو تنو کار کوونکو له جملی څخه یو تن ټپی . یو تن مړ او یو بل تن ورک شو . او همدغه راز یو تن دقوایکار و معاون دکار په وخت کښی په دی پښنه کی تری تم شوه.

دوه تنه ۱۹ ساعته دواورو لاندی

دوتنه وروسته له ۱۹ ساعتو څخه چه دواوری لاندی شوی وو ژوندی راوه ویستل شو. هغه ډریور او کلینر چه د ۴۷ کال د دلو ی په ۱۱ دشپی په یولسو بجو دسالنگک دگهوآرسنگ په برخه کښی دواورو لاندی شوی وو وروسته له ۱۹ ساعتو د بیپوشی په حال کښی دواورو څخه راوه ویستل شو .

۲۰ تنه دواوری دښویدو په اثر مړه او ۱۳ گورونه ونړیدل .

دهغه بر ف کو چ په اثر چه ۴۷ کال د دلو ی په میاشت کښی د و ا خا ن د ولسوالی دخواهان په علاقه داری کښی وشوه ۲۰ تنه مړه یو تن ټپی او ۱۳ کورونه نړیدلی دی .

دواوری دښویدلو په اثر ۱۳ تنه مړه او

۷۹۵ څاروی هلاک شوه .
د ۴۷ کال ددلو ی په میاشت کښی دواوری دښویدلو په پښه کښی چه و ا خا ن په ولسوالی کښی شویده ۱۳ تنه مړه او ۷۹۵ څاروی د جرم په ولسوالی کښی هلاک شوی او دهغه ځای خلکو ته تاوانو نه رسیدلی دی .

یوه غونډی او ښویده

د ۴۷ کال دجدی په لسمه دیوی غونډی دښوایدو په اثر د فاریاب ولایت د سنجلا دکلنی یوکور ونړید چه دهغه په اثر یو ۱۸ کلن هلاک او یوه ۱۶ کلنه نجنی مړه شوه .

شپږ تنه مړه شوه

په یوه ترافیکي پښنه کښی چه د هرات ولایت د چشت په علاقه داری کښی وشوه او د موتر داورا خستلو سبب شو شپږ تنه مړه او ۲ تنه ټپیان شول .

یوه زړه دردوونکی صحنه

یوه اته کسبزه کور نی دخوړیانودولسوالی پرمکنی زاوه کلنی کښی د ۴۷ کال دجدی په ۲۱ شپه داورلگیدو په اثر هلاک شوه .
دغه کور نی په داسی حال کښی چه ویده وه د دوی دکوټی دمخامخ برنوی څخه دوچو واښوڅنی او رجگک شوی وو او دجوآرودډندو امبار اور واخست او دوی ته یی دتښتی لاورو بنده کړی وه چه ددی اور په اثر گل محمد ۵۵ کلن پلار ، میر من صابره ۳۵ کلنه مور ، میرآقا ۲۵ کلن او اسمعیل ۲۴ کلن زامن ، میر من جمعه گله ۲۸ کلنه د گل محمد لور او دوه وازه زامن او داسمعیل ۲۵ کلنه ښځه میر من نظیره مړه شول .

یخنی یو پسته رسوونکی د ۴۷ کال د جدی په میاشت کی مړه کړه :

مرحوم عاشور پسته رسوونکی څه وخت چه غوښتل چه خپله پسته دپهار ک دعلاقه داری څخه دزیبا ک علاقه داری ته یوسی دچپل تن په کوتل کښی دزیاتی یخنی له کبله مړ شو.

واوری نه په مړه کړل

د ۴۷ کال د دلو ی په ۱۶ دسیاه بومکد دری په برخه کښی چه دپنجاب دولسوالی په پنځوس کیلو متری کښی پر ته ده دواوری دښویدو په اثر نه په مړه شول .

۱۷ ساعته دواورو لاندی

دگهوآره سنگ او اولنگک په برخه کښی اته ویشت موټرونه د ۴۷ کال ددلو ی په میاشت کی دجمعی دو رڅی له غر می نه وروسته د څلورو بجو څخه دیکشنبی د ورڅی له غر می نه وروسته تر څلورو بجو پوری د بر ف کو چ او باد کو یی په مینځ کښی بند پاتی شوی وو او دموټرو څه دپاسه

د یوې کوتي دني يديو په اثر يو سړی يوه
ښځه او يو کوچنی مړه شوه .

په باميانو کښی يوه کورنۍ دغره دښويدو
په اثر دتيرولو لاندی شوه

ديکاولنک دولسوالی مربوط دسرکنک په
کلی کښی يوه پنځه کميزه کورنی د ۴۸
کال دحمل په مياشت کی دیوی حسی دغره
دراوليدو په اثر دتيرولو لاندی شوه چه دهغنی جملی
څخه يوه نجلۍ چه دوه تيرو تر مينځ کښی بنده
پاتی وه ژوندی راويستل شوه او هتياقی چه عبارت
ديوه پلار ، مور يو زوی ، او يوه لورومړه
شوه .

د جوزجان د ولايت مړيو طه د خم يا ب
په علاقه داری کښی دیوی کوی دني ييدلو
په اثر د ۴۷ کال د حوت په مياشت کښی
يوسړی او ددښځه او يو څلور کلن کوچنی
بی ځای په ځای مړه شوه .

په بلخ کښی ۲۱۳ کورونه ونړيدل

دبلخ ولايت دسلطان بابا علي شيردکلی
د ۲۱۳ گمبدي کورونه دپړ له پسی اورښتونوپه
اثر ونړيدل د نړی د لسو کورونو و نړو
مالونه روغ رمپه دکلی نورو کورونو ته وليږ
دول شوه اودسر تاوان نه دی رسيدلی دکلی
کورونه د ۴۷ کال د زمی دورښتونوپه اثر ورورو
ونړيدل .

په هرات کښی دوه نجونی ديوه برج
دلويدو په اثر مړی شوی

يوه ۷ کلنه او بله ۵ کلنه دوه نجونی دهغه
برج دني ييدو په اثر چه دکور په خوا کښی
وو دخاورو اولوتولاندی مړی شوی .

ديوه دوه پوږيز کور دني ييدو په اثر
۶ تنه مړه شوه

دهغه ورښتو په اثر چه څلورو ورځی يی
د پروان په ولايت کښی دوام
درلود دسنجد دري دده غوچک په کلی کښی
د ۴۸ کال د حمل په مياشت کښی يو دوه
پوږيزه کور ونړی يداو يوه شپږ کميزه کورنی
تری لاندی مړه شوه .

دباد او طوفان په اثر يو سړی مړ شو
په کابل کښی دباد او طوفان په اثر يوتن
مړ شو . مړی دده افغانانو اوسيدونکی سکندرو
چه دکار څخه وروسته د کور خواته روان واو
هغه تيلر چه داطلاعاتو او کلتور وزارت
دودانی تر شا پارک شوی وی د طوفان
په اثر روان شو او سکندر چه پلي روان
وو تر عوادی لاندی کړ او ځای په ځای مړ شو .

دهرات او بادغيس تر مينځ سرک اوږو
يووړ

دهغو سيلاوو په اثر چه د ۴۸ کال د حمل
په ۳۰ دورو ستيو بارانو په اثر د هرات د
ولايت په ځينو مربوطاتو کښی راغی
دهرات او بادغيس تر مينځ سرک د خواجه
چار شنبی او مسجد چو بی په برخه کښی
زیان من شو او د دغه ولايت تر مينځ
دسبزک دغابښی له لاری ترافیک بند شو
او همدغه راز دتيلفون يو څلويښت ستنی د
هرات او بادغيس تر مينځ او بو يووړی .

لس کورونه او يو يو وړل

دهغه سيلاوو په اثر چه دپړ له پسی اورښتونو
څخه وروسته د چشت په علاقه داری کښی
د ۴۸ کال د حمل په ۲۵ راغی دهر ويچ په کلی کښی
لس کورونه له منځه يو وړل .
په عين حال کښی د ده شادی په کلی
کښی دهمدی ورښتونو په اثر ۱۱ کورونه رنک
شول .

په پروان کښی مخکه وښو يده

دپروان دسنجد دري دکلا لانو په کلی
کښی د ۴۸ کال د ثور په مياشت کی دیوی
غونډی دیوی برخی دښوئيدو په اثر دوه تنه
مړه شول .

او همدارنگه دزياتو ورښتو په اثر دسبزک
دغابښی يوه برخه پر سرک ونړيدله او د
هرات او بادغيس تر مينځ د ترا فيکو تک
واتک يی سم لاسی وځنډول .

دهريرود او به په بی ساری توگه جگمی شوی

دهغه او ورځنی ورښتنو په اثر چه د
۴۸ کال د حمل په مياشت کښی دهرات په
ولايت کښی وشو دهريرود او به په بی ساری
توگه جگمی شوی چه دلور ييدو په انسر
خپل مسير ته يی تغير ورکړ او دملا يسه
په برخه کښی دسرک دوه طرفه ونی او يووړی
او همدارنگه د انجيل په ولسوالی کښی
خو ژرندی اووایلی او يووړی دی او ديوه
کور دني ييدلو په اثر يوه ښځه او دري کوچنیان
مړه شوه .

دفرخار د سين او به زياتی شوی

دفرخار دسيند او په د ۴۸ کال د ثور د
مياشتی دستخو بارانو او دسيلاو په انسر
له عادی حال نه زياتی شوی چه دهغنی
په اثر شپږ کورونه ونړی يدل .

دترافيکی پيښی په اثر ۱۶ تنه مړه شول

دخوږ ياتيو دولسوالی دزا وی په کلی
کښی دیوی ترافيکی پيښی په اثر د ۴۸ کال

د جوزا په ۱۱ شپاړس تنه مړه او څلور تنه ژوبل شو. دغه پېښه هغه وخت وشوه چه د ننګرهار ۱۲۸۷ لمبر لاری چه د سپين غره دلمنی څخه يی واوره بار کړی وه او جلالآباد ته روانه وه له نولس متره جگوالی دزا وی شیلی ته ولویده چه دهغه په اثر ۸ تنه نارینه او اته تنه ښځی او نجسو نسې مړی او څلور تنه ټپیان شول.

د یوه سلو نه زیاتی وزی او میری اوبویووی هغه سیلاو چه داجر ددری څخه د ۴۸ کال دجوزا په ۱۳ رابنکته شوی ددو دیو سلو نه زیاتی وزی، میری چه خریدی وی وپلې. او همدارنگه دهمدی سیلاو په اثر یوه اندازه دکرلو ځمکه او دری سوه متره عمو می سرک او بو یو وپ.

۱۰۸ کورونه دغره دښوئید په اثر د ۴۸ کال دجوزا په میاشت کښی له منځه لاړل دسمنگانو دولايت دمرکز د ایبکو درباطک دنوکاسه په کلی کښی دغره دیوی پرخی د ښوئیدو په اثر یو سلو اته داوسید لوکورونه دوه سوه او دوینځوس جریبه دکرنی وپځمکه له منځه لاړه.

د یوه کور د نړی دلو په اثر دری تنه د خاور ولاندی شوه

دوروستینو ورښتونو په اثر چه دمیربچه کوټ دولسوالی مربوطه دبابا قشتار په کلی کښی دعقرب په شلمه وروسته له غرمی یوکورو نړیده چه دهغه دلو یدو په اثر یوه پنځوس کلنه ښځه او دوه کوچنیان تری لاندی شول. وروسته له یوه ساعت ه ښځه دخاورولاندی مړه او دوه کوچنیان ژوندی راویستل شو.

په یوه ترالیکی پښه کښی پنځه تنه مړه شو دکود وېر ق دریاست مربوط زیل موټر دنهر شا هی دولسوالی مربوط ددهدای په علاقه داری کښی چه شو چه دهغه په اثر پنځه تنه مړه او څلور تنه زخمیان شو.

دآهو د بوټو جوړولو په فابریکه کښی اور ولگید

دجمی دښی په یوه تیمه بچه د ۴۸ کال دجدی څلورمه دآهو دبوټو په فابریکه کښی اور ولگید. چه دهغه په اثر دفابریکی ختیځه شمال ختیځه او جنوب ختیځه برخه وسوخیده دغه فابریکه چه ۱۳۱۸ کال کښی د(۱۴) ملیونو افغانیو په لومړنی پانگه په کار پیل وکړ وروسته له هغه په ۱۳۴۷ کال کښی یی پانگه دیر شو ملیونو افغانیو ته جگه شوه چه په سلو کښی ۴۹ یی دسو یسانو اونوره یی دیو شمیر داخلی پانگه لرونکو وه. او ۳۲۷ تنه کاریگران په دغی فابریکه کښی په کار بوخت وو.

د ۱۰۸ کورونه دغره دښوئید په اثر د ۴۸ کال دجوزا په میاشت کښی له منځه لاړل دسمنگانو دولايت دمرکز د ایبکو درباطک دنوکاسه په کلی کښی دغره دیوی پرخی د ښوئیدو په اثر یو سلو اته داوسید لوکورونه دوه سوه او دوینځوس جریبه دکرنی وپځمکه له منځه لاړه.

د ۴۸ کال د اسد په میاشت کښی څلور تنه دسیلاو په اثر مړه شوه دننګرهار دولايت دشیر زاد دعلاقه داری دمر کی خیلو او کود یخیلو له درونه داورښت څخه دیدا شوی سیلاو دراو تلو په اثر څلور تنه مړه او دخلکو دشولو او چوارو د کورونو یوه، برخه زیانمنه شوه اوهمدا غه راز ددغه سیلاو په اثر یو شمیر خا روی هم تلف شوه.

دموټر داوښتو په اثر د ۴۸ کال دسنبلی په میاشت کښی لس تنه مړه او ۱۳ تنه ټپیان شول دهلمند ۸۷ لمبر موټر چه دهلمند دولايت ددیشودولسوالی درو یشت تنه اوسیدونکی پکښی سواره وو او دشوری په دیار لسمه دوره کښی دخپل وکیل دانتخاب له پاره د دیشو له ولسوالی څخه دلشکرگاه ښار ته روان وو دهغی ولسوالی په دیرش کیلومتری کښی واوښت چه لس تنه پکښی مړه او دیار لس تنه ټپیان شول.

دسرک نه دیوه بنز داوښتلو په اثر د ۴۸ کال دسنبلی په میاشت کښی شپږ تنه مړه شول دیو بنز موټر شپږ تنه سور لی چه دخپلی خوردواوه په مراسمو کښی دکهون دپاره له کندهار نه لشکرگاه ته تلل دکندهار دولايت دمیوند په ولسوالی کښی دیوی ترا فیکسی پېښی په اثر مړه شول.

دولایاتو د اطلاعاتو او کلتور د مدیرانو سیمینار

په ترڅ کښی وویل چه زمونږ مطبوعات باید دمعنی او مفکوری په لحاظ د افغانستان د تاریخی ملت له پاره وپ تیا ولری او مونږ باید په همدغه لار کی مطبوعا تو ته وده ورکړو له همدغه امله دی چه زه نن دغه سیمینار د مطبوعا تو د لوی شعار تر عنوان لاندی دلوی او قدیر خدای په مرسته زمونږ دلوی او دیمو کرات پا چا په نامه پرائیز م .

د اطلاعاتو او کلتور وزیر وویل :

مطبوعات د دولت څلورمه قوه ده ، آرزو لرم چه دا قوه چه تاسو یی اهل یاست وساتی او موجودیت یی په ښه توگه تثبیت کړی . دڅلور می قوی اصطلاح په نو نسمه پیړی کښی د دیمو کراسی د نورو زیاتواصطلاحاتو په څیر هغه وخت چه در ی گو نی قواوی سره تفکیک شوی او عامه افکار دی موجودی خلا ته ملتفت شول درک شو له . دهمدغه اصل درک کول ؤ چه داخلا یی د څلور می قوی یعنی مطبوعا تو په ذریعه ډکه کړه .

مطبوعات اوږده سابقه لری له رومنیانو څخه تر ننه پوری مطبوعا تو بیلی بیلی مرحلی تیری کړیدی نو ځکه پخپله مطبوعاتو څه نوی والی نه دی لرلی خود څلسور می قوی په حیث دخپل مقام نیو لو له پاره د مطبوعا تو مجادله یوه نوی خبره وه چه په نونسمه پیړی کښی را پیدا شوه .

دکتور حبیبی زیاته کړه چه د افغانستان مطبوعا تو هم دغسی لاره وهلی او تقریباً له سلو کلو راهیسې دخپلی ودی او دخپل موقعیت دپاره دمجدالی په لاره برابر شوی دی .

مونږ دخپلی دیمو کراسی په نظام کښی دڅلور می قوی په حیث خپل مقام ته د مطبوعا تو درسیدو له پاره خپلی مجادلی ته دوام ورکوو .

د افغانستان د مطبوعا تو په قانون کښی رادیو ، تیاتر ، دتمثیل هنر او د عامه افکارو دتمثیل ټول صور تو نه د مطبوعا تو دارکانو په حیث دی چه ورځپاڼی او جریدی یی لوی

د اطلاعاتو او کلتور وزارت په مرکز کښی دولایاتو د اخبار ونو د مسئولو مدیرانو سیمینار چه پخپله نوع کښی لومړنی سیمینار وو ، ددی زمینه برابره کړه چه د ولایاتو اخبار لیکو نکی دهغو تحو لا توسره له نژدی څخه آشنا شی چه دمرکز په ورځپاڼو کښی د صحافت او مضامینو له نظره راغلی او دمرکز دورځپاڼو له تجربو څخه په استفادی سره په خپلو ورځپاڼو او جریدو کښی لازم او ضروری تحو لو نه راوولی .

سر بیره پدی دغه سیمینار دولا یا تو اخبار لیکونکو ته موقع ورکړه چه په مملکت کښی دورو ستیو راغلیو ذهنی او فکری انکشافونو په رڼا کښی ددیمو کراسی دسا لمی ودی دپاره داخبارو نو سهم او برخه په ښه وجهه تشخیص او خپلی خپرونی د دیموکراسی دروحی سره موافقی او مطابق کړی .

دغه مطبوعا تی لو مړ نسیمینار د اطلاعاتو او کلتور دوزیر دکتور محمود حبیبی په وینا د حوت په لسمه دسپار په لسو بجو درادیو افغانستان په تالار کښی پرانستل شو . د اطلاعاتو او کلتور وزیر په خپله افتتاحیه وینا کښی درو منیا نو له عصر څخه تر ۱۹ پیړی او له هغی څخه را وروسته وختو پوری په بیلو بیلو دورو کښی د مطبوعاتو انکشافی پرمختک څرگند کړ او په افغانستان کښی دمطبوعا تو د انکشاف یادو نه یی وکړه او په ملی نهضتو او د افغانستان دجامعی له پاره په سلیمو خدمتو کښی یی دهغو برخه با اړخښته او اغیزه ناکه وبلله .

دکتور حبیبی وویل وپایم چه د هیواد دمطبوعا تو د نهضت په تاریخ کښی دلومړی ځل له پاره دغه سیمینار پرائیزم .

وایی چه هر ملت ته دهمدغه لاره پاره وپ مطبوعات ښای یی او هر مطبوعات داسی ملت جوړوی چه ورته ښای یی . همدغه خبره زمونږ لوی او اساسی مسئولیت را په برخه کوی او همدغه شی زمونږ دمطبوعا توستر پروبلم دی دکتور حبیبی په ملی ارشاد او لارښوونه کښی دمطبوعا تو رول ته داشاری

دکتور حبيبي دليکوا لو او ژور ناليستا نو مقام او حيثيت ياد کي وي ويل . دا مقام معنوی ار خښت لری او د قضا و ت يومقام دی هغه هم د ملي ارشاد تبليغ او هدايت په لار کښي دسليم قضاوت مقام دی .
ده زيا ته کهه زمونږ شعار خدای ، هیواد او پا چا دی . زمونږ دغه لو په ملي مفکوره مونږ د اسلام په با ارځښته او واقعي اساسونو پو هوی لاره را ته ښيي . دغه شعار زمونږ هر کار او حرکت ديو مو ټي افغانستان د خدمت له پاره برابر وی . نو ځکه هر هغه کار چه له وحدت سره منافي وی که دغسی کار د تر قی په نامه وی او علمی طوا هر ولری بیا پی هم رد وو .

مونږ با ید دخپل لوی او ملی شععار (یعنی زمونږ پاچا ، شا هی مشروطه رژیم او تاجداره دیمو کراسی) تر رڼا لاندی راشو او تر همدغه شعار لاندی خپله ملی مبارزه پرمخ بوړو او یقین ولرو چه ددغو سلیمو کوشښونو په پای کښي حقیقت ته چه عدالت تامینول دی رسیږو . نو لازم دی چه زمونږ او ستاسو ټولی هلی ځلی د حقیقت لټونی او عدالت تامینو لو له پاره وی ديو مسلما ن پوه مهمه وجیبه د عدالت د تحقق په لاره کښي خدمت کول دی . باید ووايم که مونږ چیری عدالت له پاره کار ونکړو نو دخپل پاچا دازرو گانو دسر ته رسو لو په لاره کښي موکار نه دی کړی دخپلی دیمو کراسی د رژیم له پاره نه یومفید شوی نو ځکه دغی موضوع ته دخپلو مطبوعاتی ملگرو کلکه پاملر نه را جلبوم .

دکتور حبيبي داهم وویل : اساسی قانون زمونږ ددیمو کراسی لار ښوونکی اوښکارندوی دی او زمونږ دیمو کراسی زمونږ دپاچا اراده ده او ددغه دیمو کراسی نظام تقویه کول زمونږ وظیفه ده خو که چیری مطبوعات کمزوری شی د سیاسی او اجتماعی تاریخ په استناد زمونږ دیمو کراسی کمزوری کیری نو له همدی کبله آزاد او سلیم مطبوعات زمونږ ددیمو کراسی او ملی نظام مو یددی . د فلسفی یو لومړنی بحث دعادی معرفت او علمی معرفت څر گندول دی په عادی معرفت کښي حجم او اندازی ته اهمیت ورکوی خو په واقعی او علمی معرفت کښي کیفیت او معنی ته ارځښت ور کوی .

د اطلاعاتو او کلتور وزیر هیله وکړه چه زمونږ مطبوعات علمی معرفت غوره کړی اومونږ باید په دی ځان ونه و نه غو لوو چه په فلانی ولایت کښي ورځپاڼه یا مجله روال

رکن دی . که چیری دورځپاڼو او جسر یدو نشراتی سیاست ته منو چه شو . له دوو عمدۀ خصوصیتو او دوو مشکلاتو سره مخامخ کیږو ځکه ځینی مسئول مدیران فکر کوی چه زمونږ ورځپاڼی او جریدی د حکومت له بودجی څخه تقوی په کیری نو حقیقت نشی ویلای زه نه پو هیږم چه دا مفکوره له کومه ځایه را پیدا شوی ده . خو هغه لوی علمی مغالطی بولم ځکه له چیری له حقوقی او علمی لحاظه دغه مثال تحلیل کړی و دی حقیقت ته رسیږو چه دغه تلقیات سم نه دی .

د اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبيبي زیاته کړه چه مونږ په شا هی مشروطه رژیم کښي ژوند کوو زمونږ په همدغه ملی نظام کښي د افغانستان ملت په خپله اراده خپل ټول اختیارات هغه قدرت ته سپارلی دی چه دولت نویږی او د دولت په سر کښي پاچا دملي ارادی دممثل په حیث واقع دی . نو کله چه دولت فیصله کوی چه دغه قدرت دی په دریو عمدۀ رکنو یعنی اجرا ټیبه ، مقننه او قضائیه قوو سره تفکیک شی او مطبوعات یی څرگند کړی نو دایوه ملی فیصله ده . دمطبوعاتو وظیفه ده چه دملي ارادی په تمثیل کښي خپله بر څه د همدغی فیصلی له مخی سر ته ورسوی نو که چیری مطبوعات تحقایی خپروی په حقیقت کښي لو په ملی اراده تمثیلوی نو حقیقت ویل او حقیقت لیکل زمونږ له اساسی وجیبه څخه دی .

د اطلاعاتو او کلتور وزیر د افغانستان مطبوعات تحلیل کړل وی ویل زمونږ په نزد حکومتی مطبوعات او ازاد مطبوعات په دوو جلا جلا مفهومو نو کښي موجود نه دی ځکه ما پخپل پخوانی علمی تحلیل کی ثابتۀ کړه چه مطبوعات د یو کل په حیث د مملکت د قوانینو له مخی آزاد دی نو په دوو مفهومونو اومعیارونو کښي د آزاد و او حکومتی مطبوعاتو راوستل سمه خبره نه دی اورویای نه بولم .

د اطلاعاتو او کلتور وزیر دوام ور کړی وی ویل . زمونږ د پاچا د تمینیا تو په اساس د حکومت د خط مشی له مخی اودخپلو خلکو د ملی ارزو گانو سره سم مونږ ټول دمطبوعاتو د خدمتگارانو په حیث په یوه جبهه کښي ځای لرو . مونږ افغانستان د افغانستان له پاره غواړو او دیواو یو مو ټی افغانستان له پاره لوړ ټیا او نیکمر غی غواړو همدا خبره د څلور می قوی یعنی مطبوعاتو له پاره مجادله ده او هم یی شعار دی .

د اطلاعاتو او کلتور وزیر د وکتور محمود حبیبی کله چه پخپله وینا سره د ولایتو د اطلاعاتو او کلتور دمدونو سمینار افتتاح کوی

ډول تمثیل کړی خلک هغی ته مراجعه کوی او په اقتصادی لحاظ له سقوط سره نه مخامخ کیری نو که چیری کو مه جریده مخ په کمزور تیاوی ویل کیدای شی چه یایی ملی مفکوره په ښه ډول نه ده تحلیل کړی یاداجه غوښتنه یی چه غیر ملی مفکوری خپری کسری یا دا چه دژور نالیزم له اساسی پر نسیبونو سره نه دی مخامخ شوی .

د اطلاعاتو او کلتور وزیر د هیواد مطبوعاتو تقویه د اطلاعاتو او کلتور دوزارت ددغه په خیت یاد کړی او ویی ویل چه زمونږ غیر حکومتی جریدی باید په یو ډول تقویه شی ځکه چه د هغو تقوی دهمطبوعاتو تقوی په ده او موږ سره ټول په یوه جبهه کښی یو . ځکه هغه چه دملی مفکوری له پاره خدمت کوی زمونږ په جبهه کښی دی او موږ ددوی په جبهه کښی یو له دی کبله که چیری له دغو جریدو څخه یوه جریده سقوط کوی په مطبوعاتو باندی یوه ضرر به ده ، دکتور حبیبی دولایاتو له ورځپاڼه سره تماس ونیو او ویی ویل چه دولایاتو دمطبوعاتو اداری له داسی مسئلو او موضوع عکائو سره مخامخ کیری چه کو لای شی ددغو مسئلو په حل سره دهیواد له پاره لوی لوی خدمتو نه وکړی البته مطبوعات بیا هم باید دټولنی دخدمتگار په خیت خپل مقام وسای .

زمونږ هیله داده چه دولایاتو ورځپاڼی په اساسی او جدی ډول تقوی په شی او هغه وظیفی چه د خدمت له پاره یی په غاړه لری د خلور می قوی په خیت او د قضاوت د مقام په خیت یی سر ته ورسوی . نو له همدی کبله غواړم چه ددغه سیمینار په بحثو نسو کښی پخوا ذکر شوی موضوع گاننی په تیره بیا د خپرو نوجود او نه وجود صحافت دمطلبو نو دپوړاندی کولو ، څرنگوالی د خپرونی ښکلا او ددغو خپرونو مطبوعاتی هدفونه په جدی ډول او دلجهی په صراحت سره په سیمینار کښی تر بحث لاندی ونیسی . هیله لرم چه ددغه سیمینار بحثونه په تیره بیا د اطلاعاتو او کلتور دوزارت له مرکزی خانگو ، نشراتی موسسو په تیره بیا له دولتی مطابعو سره دولایاتو داطلاعاتو او کلتور دمدیرانو تماسو نه گټور او اغیزمنانک ثابت شی او وروستی نتیجی یی دمطبوعاتو دښه کیدو له پاره تطبیق شی .

وروسته له هغه له پروگرام سره سم داطلاعاتو او کلتور دوزارت داطلاعاتو او کلتور دوزارت د نشراتو لوی مدیر ښاغلی حبیب الرحمن جدیر او د دولتی مطابعو رئیس ښاغلی کند هاری د خپرو نو د طبع او د

دا چه هغه خپرونی د صحافت ښکلا او د لوستلو وې مطلبو نو په لحاظ په زړه پوری نه وی .

یعنی دهغو مطلبو نه دژور نالیزم داصولو په مراعاتو سره چه سلامت ، صحت ، چټکتیا او ښکلا ده نه وی وړاندی شوی . دمثال په ډول د باختر آژانس له خپرو نه څخه ۲۴ ساعته وروسته استفاده وشی ځکه تاسی پوهیزی کو م خبر چه ۲۴ ساعته ورباندی تیر شوی وی خبری ارزښت له لاسه ورکوی او دخپرو لوړو نه وی بلکه د تاریخ په لې کښی راخی او دغه ډول مطبوعات دخلورومی قوی ددغه فو نو موید نه دی .

داطلاعاتو او کلتور وزیر د ژور نالیزم داصولو دمراعات او صحافت ته دمطلبو نو دپوړاندی کو لو په باره کښی ښکلا او علمی مطلبو بیت نا نید کړی او ویی ویل چه زه دغه مسئلی دمطبوعاتو د مثبت انکشاف په غرض دسیمینار مطالعی اوبحث ته پریزیم .

دکتور حبیبی د مطبوعاتو له فلسفی سره تماس ونیو او ویی ویل چه د مطبوعاتو فلسفه دمطبوعاتو آزادی ده زه په څرگنده لهجه اعلام کو م چه آزادی خپل په سروالی نه دی او دآزادی او خپل په سروالی تر مینځ لږفاصله ده خو ددغی لږ فاصلی په ډیر ښه سره مراعات کیدای شی خو د فهم او واقعی دردونو دلرلو په شرط چه یقین لرم هر لیکوال یی لری .

زه د مطبوعاتو آزادی دسلیمو مطبوعاتو په چوکات کښی غواړم او په دغه ډول چوکات کښی دمطبوعاتو آزادی د مطبوعاتو ستر شمار دی چه یاد می کړی ځینی انتقاد کوی چه مطبوعات کنترو لوی زه نه یو هیږم کو م سانسور او کنترو ل ځکه زمونږ کوښښو نه د قانون له احکامو سره سم دخپل په سروالی په ضد دی او دغیر ملی مفکورو د خپرولو په ضد دی دغه زمونږ سلیمه لار ښودنه اوهمکاری ده چه په هیواد کښی دسلیمو مطبوعاتو دتقوی او پر مختک له پاره سر ته رسیری .

داطلاعاتو او کلتور وزیر دڅښونو هغو ورځپاڼو او جریدو په باره کښی چه دوام نه شی کولای ویل هغه ورځپاڼه یا جریده چه په میاشت کښی څسو ځله خپره شی او وروسته بیا د خلکو په دهنونو کښی معنا منحرف معرفی شی یاله دهنونو څخه هیری شی یاداجه په ما دی لحاظ سقوط وکړی واقعی ورځپاڼه او خپرونه نه دی ځکه که چیری نو موږی خپرو نه د خلکو واقعی دردونه په سلیم او غیرمنحرف

داخباړ ليکونکو سيمينار

چريدو د صحافت په باره کښې وينا وې وکسړې .

په پای کښې د هرات داطلاعاتو او کلتور د ادارې آمر ښاغلی محمد علم غواص دهيواد دولايتو داطلاعاتو او کلتور دنورو مديرانو په نمايندگي دمطوبعاتو سيمينار دجوړيدو په هر کلي وکړ او دمطوبعاتو دسالم انکشاف په لار کښې يې خپل چمتووالی څرگند کړ .

داطلاعاتو او کلتور د وزارت دشراتو لوی مدير ښاغلی حبيب الرحمن جدير په خپله وينا کښې وويل مطوبعات له هغو ديرو مهمو وسايلو څخه گڼل کيږي چه دعامو فکرونو په لار ښودنه همدغه راز دهيواد په گټه تبليغ کښې لوی او اغيزه ناک رول لري تر دې چه همدغه مطوبعات دې چه کولای شي ديوي ټولني د معنويت بنسټ ټينگ کړي او يا يې دنړي دپه اوله منځه تللوخواته بوږي يا ټولني ته هدايت اولار ښوونه وکړي يا يې د بد بختي فساد او گمراهي په سيند کښې لاهو کړي او د ملي غرور فکرونو او دخلکو د عقيدو د کمزوري سبب شي .

ښاغلی جدير دملي وحدت دبنسټ د ټينگيدلو له پاره د ليکوالو درول په باره کښې وويل چه مطوبعات او د علم خاوندان او ليکوال نه يوازي په خپل هيواد کښې د ملي يووالي دبنسټ او دخلو تر منځ د روحي او معنوي پيوند د ټينگيدو له پاره خدمت کوي بلکه دخپل هيواد د بين المللي روابطو په ښه کيدلو او څرپر کولو کښې هم اغيزه ناکه او تاريخي برځه لري .

ښاغلی جدير د ديمو کراسي په رڼا کې دمطوبعاتو د انکشاف په باره کښې توضيحات ورکړه او وي ويل چه دمطوبعاتو تسليم انکشاف ديوه هيواد په اجتماعي اوسياسي انکشاف کې زيا ته اغيزه لري . څرنگه چه مونږ د ديمو کراسي په رڼا کې حرکت کوو هيله مند يو چه مطوبعات وکولای شي د اساسي قانون د ارزښتونو په رڼا کې د سالمې وينا او قلم دلاري د ديمو کراسي په برخه کښې داسې تبليغ وکړي چه دنورو د فکر پياوړتيا د آزادۍ ته زيان ونه رسوي ورپسې د دولتي مطابعو رئيس ښاغلی محمد ابراهيم کند هاري وروسته له هغه چه دمطابعو دوضعي په باب کې تشریحات ورکړه وي ويل دنیکه مرغه زمونږ په گران هيواد کې دمطابعو تدريجي انکشاف د امکانات ميسرکړه چه دپوهانو عالمانو دکهورو آثارو د چاپولو د پاره زمينه برابره شي او کوم

مشکلات چه په دې برخه کښې پخوا موجود وه تر ممکنه حده پوري رفع شو له او په زړه پوري ډول باندې په زرگونو ښکلې کتابونه او آثارونه چاپ شول اوعلاقه مندانو ته وړاندې شوي دي ښاغلی کند هاري په ولايتو کښې دمطابعو د زياتي پر اختيا په باب کښې وويل چه داطلاعاتو او کلتور وزارت دمطابعو د انکشاف په هکله خپل فعا لیتونه زيات کړي دي چه د نيکه مرغه دغه فعا لیتونه دټولني دمنوري طبقې د خواهم تائيد شوي دي په نظر کې دې چه دمرکز اوولايتو مطابع تر ممکنه حده پوري مجهز شي خو وکولای شي دخلکو دهيلوپه هکله چه دمطوبعاتو څخه په تيره بيا دمطابعو په برخه کې لسري مثبت او متين گامونه واخلي .

ښاغلی کند هاري وويل ددغو اقداماتو په اړخ کې کونښنې کيږي چه دولايتو دمطابعو دکار کونکو د معلوما تو سطح چه وکولای شي په راتلونکي وخت کې د فن د استاد په حيث وظيفه اجرا کړي لور په بوزو داکار پخوا د مرکز څخه دفتي کار کونکو د لير لو دلاري سر ته رسیده .

ښاغلی کند هاري وويل ددغو اقداماتو په اړخ کې کونښنې کيږي چه دولايتو دمطابعو دکار کونکو د معلوما تو سطح چه وکولای شي په راتلونکي وخت کې د فن د استاد په حيث وظيفه اجرا کړي لور په بوزو داکار پخوا د مرکز څخه دفتي کار کونکو د لير لو دلاري سر ته رسیده .

ښاغلی کند هاري وويل ددغو اقداماتو په اړخ کې کونښنې کيږي چه دولايتو دمطابعو دکار کونکو د معلوما تو سطح چه وکولای شي په راتلونکي وخت کې د فن د استاد په حيث وظيفه اجرا کړي لور په بوزو داکار پخوا د مرکز څخه دفتي کار کونکو د لير لو دلاري سر ته رسیده .

راځي او که څوک يې په ورځپاڼه کښي وويني نه ور څخه منزجر کيږي .
 ښاغلي روښان زيا ته کړه چه دولایتو په ورځپاڼو کښي درنگي کليشو چا پو ل له وخت څخه پير پخوا دی سره ددی به هم د دولتي مطابعو رياست په دی باره کښي له تاسو سره مرسته وکړي .

داطلا عا تو او کلتور د وزارت معين د سيمينار شاملانو ته د توضيحا تو ور کولو په ترڅ کښي دورځپاڼو په مخونو کښي د جدولو نو رول دکليشو ، مضمونو او اعلانو دجلا کولو په بر څه کښي بارڅښتنه وباله ويي ويل چه دهغه داستعمال له پاره بايد له دقت څخه کار واخيستل شي .

ده د اعلان د خپرولو په باره کښي هم تفصيلات ورکړل ويي ويل . چه دا اعلان د خپرولو له پاره بايد نوي لاره په کار واچوله شي ده وييل چه زر به په ورځپاڼو کښي سينما يي اعلانونه په مصوره تو گه خپارشوي ښاغلي روښان وروسته له هغه چه دورځپاڼو دصفحو دتړلو او تر تيبولو په باره کښي توضيحات ورکړل وي ويل ديوي ورځپاڼي مخونه چه څومره جالب وي هغو مره زيات علاقه مندان پيدا کوي .

داطلا عاتو او کلتور دوزارت معين دصفحه بندي چولو نه څرگند کړل ويي ويل بايد سر مقالې چه اوس دهيواد دپيرو ورځپاڼو په اولو مخونو کښي نيولي کيږي نورومخونو ته دی يوپولي شي ځکه چه دورځپاڼي لو مړي مخ دور ځي دخبرونو له پاره دی .

ښاغلي روښان د اختصاصي مخونو لکه د پوهني ، سپورت ، ښځو او نورودغسي مخونو صفحه بندي څرگنده کړه ويي ويل چه په ورځپاڼو کښي بايد دهغو تر تيب ته پام ولرو په ولاياتو کښي ددی موضوع دتامينو لو له پاره هم ترتيبات نيول شوي دي .

داطلا عاتو او کلتور معين په پای کښي دسيمينار له غړو څخه وغوښتل که چير ي د دوی دويانا په هره جنبه کښي پوښتنې ولري ودی وايي وروسته دسيمينار څوتوغوي يو په رڼ سره دورځپاڼو د خپرونو اعلانو او سر مقالو په باره کښي توضيحات وغوښتل او د اطلا عا تو او کلتور د وزارت معين د دوی دسوا لونو دحل کولو له پاره زيات توضيحات ورکړل .

ورپسي دراديو افغانستان رئيس دکتور عبدالطيف جلالی دراديو له راپور ترانو سره دولایتو داطلا عاتو او کلتور د مديرانو همکاري

اعليحضرت علم دوسته او معارف پالونکي پاچا د عمر د اوږدوالي په دعا پای ترسوم همدارنگه مطبوعات سيمينار دوهمه غونډه چه په هغه کښي دولا يا تو داطلاعاتو اوکلتور مديرانو گهون کړی وو د حوت په يولسمه له غرمي نه مخکښي په نهو بجو او ٤٥ دقيقو داطلا عاتو او کلتور دوزارت په کلوب کښي وشوه .

داطلا عا تو او کلتور دوزارت معين ښاغلي محمد خالدي روښان د سيمينار په دوهمه غونډه کښي وروسته له هغه چه دسيمينار جوړولو او دهغه دارڅښت په باره کښي يي وينا وکړه دوزارت ليزم د مساييلو په باب يي دسيمينار غړو ته توضيحات ورکړل .

ښاغلي روښان وييل چه دورځپاڼو مسئول مديران دی بايد دصحافت ، صفحه بندي ، قطعي ، جدولو عکس اوکليشي طباعت ، حروف چيني ، مضمون او اعلان په باره کښي ژوري مطالعي وکړي او په خپلو ورځپاڼو کښي دی تل ښکلا په نظر کښي ولسوي .

داطلا عاتو او کلتور دوزارت معين وييل: سره ددی چه په لاسو دحروفو ټولول په ډيرو هيوادو کښي له منځه تللي خوژمو نږ په مملکت کښي لاتر اوسه دغه کار شته ، په لاسو باندی د حروفو ټولول د کار د پرمختگ له پاره اساسا نه دی . دهغه مشکل درفع کولو له پاره يو شمير دلينو تايپ ماشينونه په دولتي مطابعو کښي له خارج څخه تهيه شوي .

او په هغو کښي يو شمير زلميان په کار بوخت دي .
 ده وييل چه په ولايتو کښي به هم دهغه مشکل درفع کولو له پاره يو شمير ماشينونه برابر شي .

داطلا عا تو او کلتور معين وروسته له هغه چه دعنوانونو ، حروفو د تحويل د متن د مضامينو او اعلانونو په باره کښي يي توضيحات ورکړل ويي ويل چه په لويديځو هيوادو کښي دهغه مشکل درفع کولو له پاره دفتو گرافي له الکترونيکو وسايلو څخه کار اخيستل کيږي او له يو ډول حروفو څخه په زياتو اندازو عنوانونه جوړيږي .

داطلا عا تو او کلتور معين ښاغلي محمد خالدي روښان دعکسو ، کليشو او رنگي کليشو په باب د توضيحاتو ورکولو په ترڅ کښي وييل بايد کوبښي وشي چه ښه عکس لاس ته راشي ځکه خو مره چه عکس روښانه وي او کانتر است ولري هغو مړه يي کليشه ښکلي

کښی د خبرو لیکني د اصولو په تعقیبو نو سره ورځ په ورځ خپل فعالیتونه پراخوي داجتماعي سياسي او اقتصادي پيښو او واقعا تو د خبرو نو په اخستلو کښی له چټکي څخه دکار اخستلو هدف تشيبتوي او البته په دی ساحه کښی بیا هم زیا تو او کلکو کوبښونو ته ضرورت لری .

ده د باختر آژانس د انکشا فی پروژو د څرگندولو په ضمن کښی وویل چه دمطوعاتو د انکشا فی پروگرامونو له مخی د باختر آژانس کوبښن کوی چه په ولایتو کښی د نویو نمایندگیو په پراختیا سره د خپلو خدمتو نو ساحه پراخه کړی اوزیات بریالیتوب وگټی .

د باختر آژانس رئیس وویل چه د پرس دارشيف نه لرل یوه خلاوه چه د بشپړو خبرونو په برابرولو کښی یی مانع را پیدا کړی وه په دغه خلا با ندی د اطلاعاتو او کلتور دوزارت په مسلکی مجلسو نو کښی بحث وشو او د باختر آژانس ددغه یوآرشيف مقدمات تر مطالعی لاندی نیولی دی .

دولايتو د اطلاعاتو او کلتور مدیرانو په دغه وخت کښی ځینی پوښتنی وکړی چه د باختر آژانس رئیس بناغلی مبارز ځوابونه ورکړل او د باختر آژانس او دولايتو د اطلاعاتو او کلتور د مدیرانو ترمنځ همکاري د پراختیا او ښه کولو له پاره ځینی مباحثی وشوی او په دی باره کښی موافقی راغلی او همدغه راز د مطوعا تي سيمينار غړو په همدی ورځ دراديو افغانستان ، عامه کتابخانی د ځوانانو د کلوب او باختر آژانس له موسسا تو څخه کتنه وکړه .

دراديو افغانستان داستد یوگانو ورکشاپ او تربیوی کورس څخه دولايتو د اطلاعاتو او کلتور د مدیرانو د کتنی په وخت کښی دراديو افغانستان رئیس دکتور عبداللطيف جلالی دنوموړو څانگو په هکله توضیحات ورکړه همدغه رنگه دسيمينار د پروگرام سره سم دسيمينار غړو دعامة کتابخانی ، دځوانانو د کلوب سالون سینما اودمجلاتو دکوټی څخه کتنه وکړه په دغه کتنه کی د عامو کتابخانو رئیس بناغلی محمد ابراهیم خواخوږی توضیحات ورکول ورسپی د سيمينار غړو د باختر آژانس د تخنیکي او مسلکی څانگو څخه کتنه وکړه د باختر آژانس درئیس بناغلی عبدالحمید مبارز سره ددغی موسسې دخبرونو په باب خبری وکړی .

په باب دوینا په ضمن کښی وویل هیله ده چه ستاسو په مرسته راپور ترانگستور موضوعات دعامة ذهنونو د رڼا کولو له پاره برابر کړی .

دراديو افغانستان رئیس زیا ته کړه چه باید داطلاعاتو او کلتور مدیران دولايتو د ورځپاڼو دسر مقالو په راستلو کښی مرسته وکړی چه په ټاکلو وختو کښی له راديو افغانستان څخه خبری شی .

ده وویل د هغو سر مقالو په ټاکلو کښی په دخبرولو له پاره موثر وی په ولایتو کښی داطلاعاتو او کلتور مدیران دی له راديو افغانستان سره مرستی وکړی ځکه چه د اوریدونکو دوخت دنیو لو تلافی نه کیری . همدارنگه ده دیو ولایت د معرفی کولو له پاره دراپور په برابرولو کښی له راپورترانو سره د اطلاعاتو او کلتور دمدیرانو همکاري جلب کړه .

اوهمدارنگه د باختر آژانس رئیس بناغلی عبدالحمید مبارز د مطوعا تو دسيمينار د غړی نه مخکښی غونډه کښی ددغه مطلب د څرگندولو په ضمن کښی د باختر آژانس خدمتونه څرگند کړل وی وویل . چه دباختر آژانس داخلی خبرونه په مرکز اوولایتو کښی د خپلو خبریانو په واسطه برابروی او دنشراتی موسسو د استفا دی له پاره یی ورلږیږی .

بناغلی مبارز د هیواد د ټولو خبرونو له پاره د مصور وراپور تاژ و عکسونو اوسياسي تحلیلونو په برابرولو سره د خدمت کولو له پاره د باختر آژانس چمتو والی ښکاره کړی او زیا ته یی کړه چه د مطالبو صحیح والی د خبر په اخستلو او مخا بره کښی دکار چټکوالی د باختر آژانس د فعالیتو نو مهم اساس دی .

ده وویل د خارج څخه د خبر اخستلو او ثبتولو او بیا یی دخبرولو ترمنځ له دریو دقیقو څخه تر پنځو دقیقو پوری وخت لگول کسیری .

د باختر آژانس رئیس وویل چه باختر آژانس د خپلی پالیسی له مخی دخبرو بیطرفی او سلامتی ساتل دی خپل فعالیتونه ورځ په ورځ پراخوی او خارجي خبرونه په داسی توگه برابروی چه دیو جهانی خبر رسوونکی آژانس سره ووی .

ده د داخلی خبرونو دتپه کولو په باره کښی وویل چه د داخلی خبرو په برابرولو

برخه کښې دهغې نمایندګۍ کوی یو لوی رسالت به غاړه لری او حکومت دغه رسالت ته داحترام په سترګه کوری او دهغه دسرته رسو لو لپاره کونښنې کوی خو دښو اوپراخو امکاناتو په برابرولو سره د افغانستان د شرایطو په یوه دیمو کراسی نظام کښې خپل واکمنی او مثبت مقام ونیسی .

ښاغلی صدراعظم زیاته کړه چه زمونږ خلک مونږ ته متوجه دی چه مونږ څه ډول حرکت کوی او هم هیله لری چه و پوهیږی خپلی وظیفې په څه ډول سر ته رسوو حکومت عامو ذهنونو ، عامو فکرونو او عمو می افکارو ته خاص ارزښت قایل دی خود عام ذهنیت واقع بیناناناً تفسیر او دهغه سلیمه لارښودنه دمطوبو عا تو اصلی وظیفه ده .

مطوبو عا ت هغه وخت کولی شی چه خپلی وظیفې به ښه ډول سر ته ورسوی چه په خپله ددغو وظیفو حساسیت او اهمیت متوجه اوسی او مونږ خپلو ځانو نو ته متوجه شو او دهیواد اړتیاوی او حالات دخلکو له هیلو سره چه زمونږ څخه یی لری په دقیق صورت ارزیابی کړو .

ښاغلی صدراعظم دخلکو د اړتیاؤ دلری کولو او د دوی دهیلو سر ته رسو لو ته د اشاری په ترڅ کښې وویل چه مونږ با ید موضوعات امکانات او دخپل حرکت لوری تشخیص کړو ځکه دغه تشخیص دی چه زمونږ دحرکت لار روښانه کوی او زمونږ کونښنونه په مثبت لوری بیا یی او پوهیدای شو چه دغه حرکت او کونښنونه په پای کښې دوطن له پاره ګټور ثابتیږی او د هیواد او سنیو مشکلاتو ته خوا ب ورکولای شی .

مایخوا وویل چه مونږ په یوه حساسه دوره کښې ژوند کوی . په دی ځای کښې باید ووایم چه له یوی خوا عقیده او وظیفه لرو چه دهغه نظام دپریالیټوب له پاره چه نن ورڅه زمونږ خلکو دخپلو ځانو له پاره منلی دی خدمت وکړو او له بلې خوا با ید ملتفت او سو چه ددغه ملی هدف دسر ته رسیدو له پاره د پیاوړیټوب او پوره تجربې له نشتوالی سره مخامخ یو . سر بیره پر دی زمونږ په مقابل کښې ډیری هیلی او غوښتنی هم موجودی دی چه باید په نظر کښې یی ولرو . ښاغلی صدراعظم وویل چه ددغه نظام او ملی هدفونو دپریالیټوب له پاره مطوبو عا تان چه ویلای شم دنهضت او ارتقاء پر چم داران دی دعامو ذهنیتونو په تنویر ، ددیمو کراسی

صدراعظم ښا غلی نور احمد اعتمادی دعوت په ۱۶ له غرمی نه پخوا په یوولسو بجو او پنځو دقیقو دولا یتو نو داطلاعا تو او کلتور له مدیرانو سره په داسی حال کښې چه داطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی هم حاضر وو . د صدارت په ماڼۍ کښې وکتل .

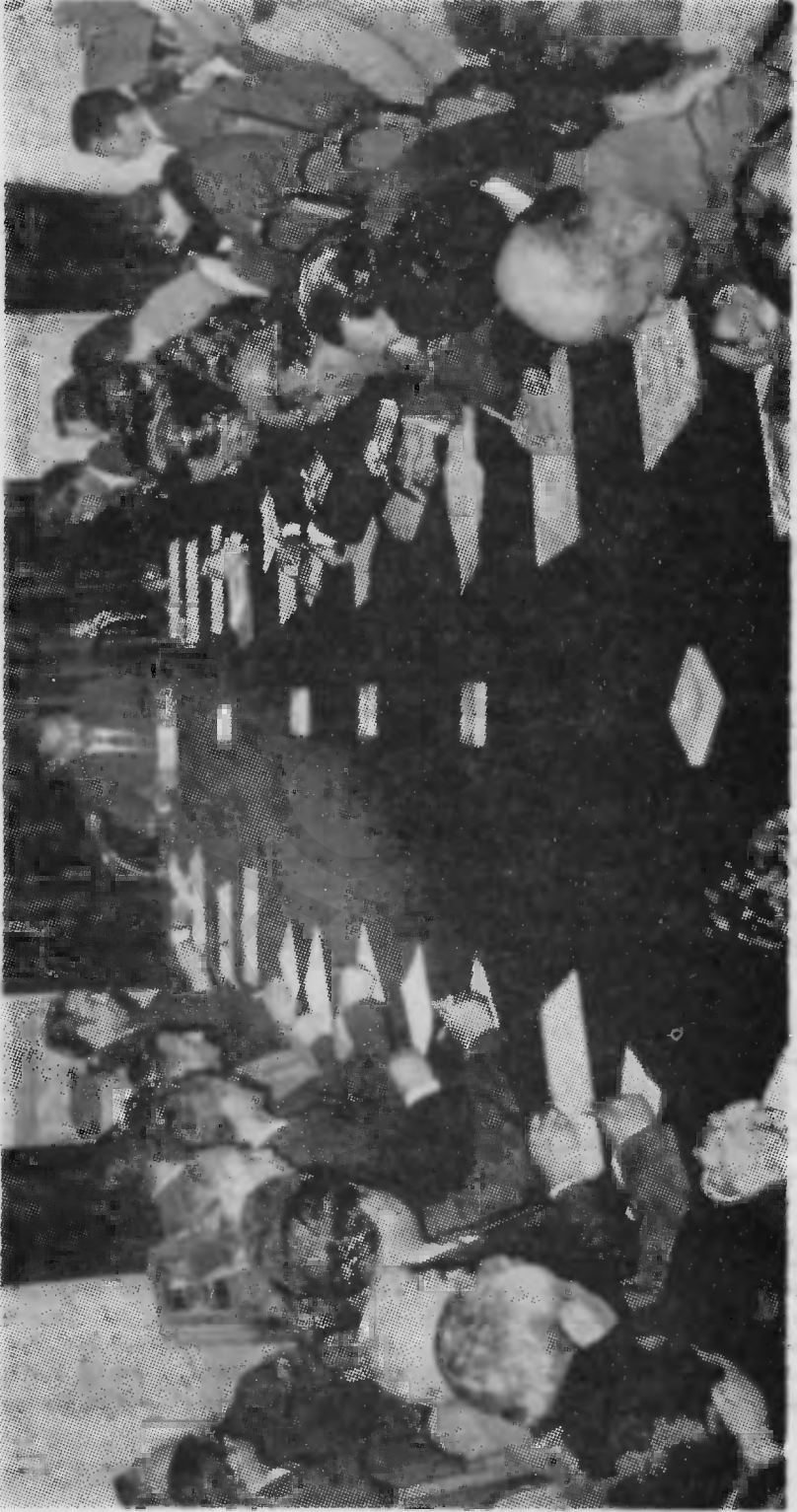
ښاغلی صدراعظم له دغی کتنی څخه خوښی څرګنده کړه او وی ویل خوښ یم چه وخت لوموځ په لاس راځی خو چه ستا سودعلاقی وړ مطالبو او زمونږ دهغه گټو مسئولیتو او کونښنونو په باب چه ددغه مسئولیتو دپرمخ بیولو لپاره یی په غاړه لرو . له تاسو سره خبری کوم .

ښاغلی صدراعظم د مطوبو عا تو اهمیت ته اشاره وکړه او وی ویل : دمطوبو عاتو وظیفه ارشاداولار ښوونه ده او تاسو پوهیږی چه دغه غټه وظیفه له ځانه سره لوی لوی مسئولیتونه هم لری . دمطوبو عا تو سلیمه پراختیا اودهغه دحیثیت ساتنه او دهغه خدمت د اساسی هدفونو څخه دی .

ښاغلی اعتمادی زیاته کړه : مونږ با ید ملتفت او سو چه دخپل ملی ژوندانه په یوه حساس وخت کښې یو ، زه پوهیږم چه تاسو دخپلو مطوبو عا تی وظیفو دروند والی او اهمیت ته ملتفت یاست . دزمانی جر یا نداسی راغلی دی چه مونږ دخپل هیواد دژوندانه په یوه حساسه او مشکل وخت کی واقع یو او غټ مسئولیت مونږ او تاسو ته متوجه دی . البته نشو کولی چه په سطحی ډول سره له دغو مسایلو څخه تیز شو او له خپل مسئولیت څخه له هغه درندوالی سره چه لری یی ، سترگی پټی کړو .

هغه رسالت چه نن یی مونږ او تاسی لرو دهیواد دسبب وړ ځی دټولنی په جوړښت کی به ډیره ژوره اغیزه ولری . باید ووایم هغسی چه دغه رسالت مونږ ته متوجه دی نوهمدا رنگه نورو هغو قواوو ته چه زمونږ په ننتی نظام کښې هر یو دملی وظیفو په سر ته رسو لو او دچارو په پرمخ بیولو کښې مسئولیت لرو هم متوجه دی . البته مطوبو عا ت په دغو قواو کښې د ملی مرامونو د پرمخ بیولو لپاره اغیزه ناکه ، غټه او با ارزښته برخه په غاړه لری .

صدراعظم ښا غلی نور احمد اعتمادی ویل : مطوبو عا ت چه تاسو نن ورڅه په خپله

صدر اعظم نيا علي نور احمد اعتمادی په داسی حال کینی چه دا اطلاعاتو او کلتور د وگور معهود جیبی هم حاضر وو دولایاتو دا اطلاعاتو او کلتور او دمرکز له مسئولو مدبرانو سره د کتی په وخت کینی

د سلیمي روز نی او په حقوقو ، وظیفو او مکلفیتو نو باندی دخلکو پو هو لو سره مهم نقش په غاړه لری ځکه چه دغه مامور ل د مطبوعا تو په واسطه دیوی تر بیوی او موثری وسیلی په حیث تا مینیدای شی .

ښاغلی صدراعظم وویل زموږن هیله داده چه تاسی دوظیفی په اهمیت او هغه نقش سره چه دهیواد دژوند په جوړ یا ن اگرم دیوه هوسا افغانستان ، یو نوی افغانستان د جوړولو له پاره یی له خپله ځانه پریر دی خپل مسئولیت ته متوجه اوسی . البته امکان لری تخنیکي محدودیتو نه موجود وی چه خوشحاله به شم له تاسی څخه یی واورم .

خو چاډ در کولای شم چه د اطلاعاتو او کلتور وزارت تصمیم نیولی دی چه دخپلی وسی سره سم ستاسی دکار دښه کیدو له پاره زمیننه برابره کړی ځکه موږن عقیده لرو چه ستاسی کوښښونه د انکشافی او اصلاحی پلانو د پرمخیولو سبب دی چه دحکومت دکړنلاری او دخلکو په مسایلو کښی د حکومت دډمه واریو جز دی .

ښاغلی اعتمادی زیاته کړه حکومت په دی پوهیدلی دی تر څو چه ستاسو کوښښونه له هغه سره ملگری نه وی کومی وظیفی چه د نوی نسل په برخه کښی په غاړه لری نه شی تره سره کولای .

ښاغلی اعتمادی د افغانستان د اقتصادی مشکلاتو د څرگندولو په ترڅ کښی وویل چه افغانستان د یو مخ په انکشاف هیواد په حیث اقتصاد دی مشکلاتو سره مخامخ دی او همدغه رنگه افغانستان دیوه مخ پر تحو ل هیواد په حیث د اجتماعی مشکلاتو لرونکی هم دی .

ښاغلی اعتمادی زیاته کړه حکومت په دی پوهیدلی دی تر څو چه ستاسو کوښښونه له هغه سره ملگری نه وی کومی وظیفی چه د نوی نسل په برخه کښی په غاړه لری نه شی تره سره کولای .

ښاغلی اعتمادی د افغانستان د اقتصادی مشکلاتو د څرگندولو په ترڅ کښی وویل چه افغانستان د یو مخ په انکشاف هیواد په حیث اقتصاد دی مشکلاتو سره مخامخ دی او همدغه رنگه افغانستان دیوه مخ پر تحو ل هیواد په حیث د اجتماعی مشکلاتو لرونکی هم دی .

ښاغلی اعتمادی زیاته کړه حکومت په دی پوهیدلی دی تر څو چه ستاسو کوښښونه له هغه سره ملگری نه وی کومی وظیفی چه د نوی نسل په برخه کښی په غاړه لری نه شی تره سره کولای .

ښاغلی اعتمادی د افغانستان د اقتصادی مشکلاتو د څرگندولو په ترڅ کښی وویل چه افغانستان د یو مخ په انکشاف هیواد په حیث اقتصاد دی مشکلاتو سره مخامخ دی او همدغه رنگه افغانستان دیوه مخ پر تحو ل هیواد په حیث د اجتماعی مشکلاتو لرونکی هم دی .

ښاغلی صدراعظم وویل زموږن هیله داده چه تاسی دوظیفی په اهمیت او هغه نقش سره چه دهیواد دژوند په جوړ یا ن اگرم دیوه هوسا افغانستان ، یو نوی افغانستان د جوړولو له پاره یی له خپله ځانه پریر دی خپل مسئولیت ته متوجه اوسی . البته امکان لری تخنیکي محدودیتو نه موجود وی چه خوشحاله به شم له تاسی څخه یی واورم .

خو چاډ در کولای شم چه د اطلاعاتو او کلتور وزارت تصمیم نیولی دی چه دخپلی وسی سره سم ستاسی دکار دښه کیدو له پاره زمیننه برابره کړی ځکه موږن عقیده لرو چه ستاسی کوښښونه د انکشافی او اصلاحی پلانو د پرمخیولو سبب دی چه دحکومت دکړنلاری او دخلکو په مسایلو کښی د حکومت دډمه واریو جز دی .

ښاغلی اعتمادی زیاته کړه حکومت په دی پوهیدلی دی تر څو چه ستاسو کوښښونه له هغه سره ملگری نه وی کومی وظیفی چه د نوی نسل په برخه کښی په غاړه لری نه شی تره سره کولای .

ښاغلی اعتمادی د افغانستان د اقتصادی مشکلاتو د څرگندولو په ترڅ کښی وویل چه افغانستان د یو مخ په انکشاف هیواد په حیث اقتصاد دی مشکلاتو سره مخامخ دی او همدغه رنگه افغانستان دیوه مخ پر تحو ل هیواد په حیث د اجتماعی مشکلاتو لرونکی هم دی .

ښاغلی اعتمادی زیاته کړه حکومت په دی پوهیدلی دی تر څو چه ستاسو کوښښونه له هغه سره ملگری نه وی کومی وظیفی چه د نوی نسل په برخه کښی په غاړه لری نه شی تره سره کولای .

ښاغلی اعتمادی د افغانستان د اقتصادی مشکلاتو د څرگندولو په ترڅ کښی وویل چه افغانستان د یو مخ په انکشاف هیواد په حیث اقتصاد دی مشکلاتو سره مخامخ دی او همدغه رنگه افغانستان دیوه مخ پر تحو ل هیواد په حیث د اجتماعی مشکلاتو لرونکی هم دی .

ښاغلی اعتمادی زیاته کړه حکومت په دی پوهیدلی دی تر څو چه ستاسو کوښښونه له هغه سره ملگری نه وی کومی وظیفی چه د نوی نسل په برخه کښی په غاړه لری نه شی تره سره کولای .

ښاغلی اعتمادی د افغانستان د اقتصادی مشکلاتو د څرگندولو په ترڅ کښی وویل چه افغانستان د یو مخ په انکشاف هیواد په حیث اقتصاد دی مشکلاتو سره مخامخ دی او همدغه رنگه افغانستان دیوه مخ پر تحو ل هیواد په حیث د اجتماعی مشکلاتو لرونکی هم دی .

چه دغه سلامو وړاندی کړه چه په هیواد کښی هیڅوک که څه هم د میتود او تکنیک له مخی حکومت سره همونو نه وی . خو دافغانستان د افغانستان له پاره په اصل عقیده ولری او احساس وکړی . د همکارۍ ساحه پرانیستلی ده . ځکه موږ پو هیرو چه د ملی ژوند په دغی حساسه مرحله کښی باید ټول ملی طاقتونه دوطن په خدمت کښی اوسی موږنه شو کولای ووینو چه هغه لږ قو تونه چه په هیواد کښی موجود دی په تیت او پرک ډول بیلو بیلو خواووته متوجه شی ځکه مسوون وظیفه لرو چه د هیواد د ټولو ملی ټرټونو څخه په دی شان د استفاده وکړی وچه زموږ د خلکو انرژۍ او کوبښونونه په دغه وخت کښی چه افغانستان ډیره اړه ورتی لری بیخایه لای نه شی او په زړه پوری واقع شی له همدی کبله د نظر په دغی پراختیا سره مسایل وینو او هیله کوو چه زموږ ځوانان ، منورین او نور خلک په عام صورت په دغه حساسیت وپو هیږی او خپلی ملی وظیفی او مکلفیتونه په یوه پراخه ساحه کښی وپلټی .

بناغلی صدراعظم زیاتره کړه مونږ پخپله ټولنه کی باید تعادل وساتو ځکه که پیری ځنی خلک مختلفو اړخونو باندی په افراطی ډول سره په ځینو مسایلو فکرو کړی او مینځ ته یی راوباسی او هغه سالم وبولی .زه فکر کو م چه داشتنیاه لاره به تعقیب کړی ، حال داچه مونږ دخپلی ټولنی اساسونه او خپل ملی ارزښتونه په یو سلیم تفکر سره دخپل نن اوسیا ورځی مثبتی ودانی لپاره د هغو تحولاتو او نهضتونو د زیر بناء په حیث وپېژنو چه زموږ د زمانی خاصه ده په دی ترتیب زموږ دیو شمیر خلکو دغه انتظارچه غواړی زموږ ټول مشکلات په یوه لنډه او محدوده موده کښی له منځه لاړ شی له واقعینی څخه لیری ده .

اوله بلی خوا باید ووایم چه زموږ یوشمیر خلک په هغو شیانو چه لری یی قناعت کوی او دنورو مفکورو منلو ته یو ډول تذبذب ښکاره کوی .

چه زما په فکر دواړه د هیواد په کټه نه تمامیری اوس نو باید یاده کړم چه ددغو دواړو فکرونو تر منځ ډیره زیاته فاصله شته او دغه فاصله له یوی ورځی نه بلی ورځی ته زیاتیری له بلی خوا داسی نور خلک هم شته چه زما په فکر د هیواد زیاتره منوره طبقه تشکیلوی او مسایل او جر یانامت په بی

څرگندولو سره د افغانستان ملی مصالح تشخیص کړو .

البته د مطبوعا تو سلیم انکشاف او پراختیا او ټولنی دپاره د مطبوعا تو سلیم خدمت کول هغه ډیر مهم اصل دی چه د هیواد د ملی گټو او مصالحو د تامین په لاره کښی پر ځای کیری .

دیوه شاخص په حیث د سلیم حرکت تشخیصول او ددغه تثبیت شوی شاخص سره خپل حرکت ته وفق ورکول په بی له تر دید څخه دعامو ذهنونو ، د مطبوعا تودسلیم انکشاف او دخپلو خلکو د مثبت سیاسی رشد په چوکاټ کښی موږ بریالی کړی او زموږ ټول خدمتونه د هیواد د ملی مصالحو په خدمت کښی قرار نیسی .

بناغلی صدراعظم وویل تاسی دولا یتو د اطلاعاتو او کلتور مدیران چه د هیواد په ولایتو کښی د مملکت د مطبوعا تو وظیفه لرونکی یاست د وطن په کلیواو دها توکښی دخلکو په مشکلاتو او هیلو پو هیږی او ستاسی بیان او تفسیر ددغو واقعیتونو دحل دلاری په پیژندلو کښی له حکومت سره مرسته کسوی .

بناغلی صدراعظم د هیواد په ولایتو کښی د مطبوعا تو دوظیفو حساسیت تا ټید کړی اووی ویل چه د افغانستان په اجتماعی او سیاسی تشکیلاتو کښی مطبوعات ټاکلی او اړخښت لرونکی مقام لری په موږ اوتاسی لازم دی چه له دغه مقام او فرهنگی وسیلی څخه سالمه استفاده وکړو .

حکومت ارزو لری په هره اندازه چه میسروی دخلکو ذهنی قدرت . علمی قدرت او بشری قدرت په دی ترتیب جلب کړی چه دغه قدرتونه په مجموعی او ډول او دگه مسئولیت په احساس سره زموږ دگه هدف په خدمت کښی چه هوسا افغانستان دی قرار ونیسی ځکه کله چه دغه قدر تونه سره یو ځای شی او د مطلوب هدف په لوری سوق شی په آسانی او چټکتیا سره موږ خپل مقصد ته چه افغانستان د افغانستان له پاره ډی رسوی .

په همدی اساس دی چه حکومت په خپله کړنلار کښی څرگنده کړیده له ټولو خلکو سره چه په هیواد کښی افغانستان د افغانستان له پاره غواړی حکومت له دوی سره په یوه جبهه کښی دی البته د حکومت دغه سلا پراخه معنی لری ددغی معنی پراختیا په دی کښی ده

علاقگي سره تعقيبوي ښا يي ځيني په مسايلو به سا تلو سره خپلي وظيفي دا چمتا عي باندي انتقاد وکړي. مگر د اصلي جريانا تو سره کو مه لازمه علاقه نه نيسي حال دا چه دوی کولی شي دهغو فکرونو دطرزونو په منځ کي چه پور ته می توضیح کړه دفاصلي دليري کولو او دهغو تر منځ ديوي موازي دساتلو لپاره ديوه اساسي عا مل په حيث اغيزه نا ک واقع شي . نو دلته يو ځلي بياد مطبو عا تو: وظيفه را بر سپره کيږي څو په دی لاره کي يي د تعادل دتا مين او دتعادل په لوري دخلکو دلار ښووني خدمت تر سره کړي . ښاغلي صدراعظم د ملي جهاد تر تو ضیح کولو وروسته وويل : چه حکو مت په خپل ټول صميميت سره چه دا صلاحاتو له پاره يي او ټولو وسا يلو سره چه په لاس کښي لري او هغه يي په دی لاره کښي په کار اچولي دي خو بيا هم خپل بر ياليتوب د خلکو په صميمانه او بي شا ټيټو مرستو پوري تړلي بولي او د حکو مت تلقی داده چه دغه ټولي مجادلي په حقيقت کښي دخلکو د حقوقو دساتنو او دعدا لت دتا مين او پوي هوسا او آرامي ټولني دجوړولو دپاره کيږي دلته بايد خلک د دغه واقعيت په در کولو او ددغه ملي جهاد په ساحه کي د مکلفيت په احساسو لو دحکو مت سره گډه کوشښ وکړي .

دولاييتو د اطلاعاتو او کلتور د مديرانو سيمينار چه يوه هفته پخوا په کابل کښي شروع شوي وو د حوت په ۱۸ پا ي ته ورسيد او دولاييتو داطلاعاتو او کلتور مديران خپلو ولايتو ته روان شول .

د اطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمود حبيبي دسيمينار دپاي ته رسيدو په مجلس کښي چه دسهار په لسو بجو داطلاعاتو او کلتور دوزارت په تالار کښي جوړ شوي وودخپرونو دذهنو نو دتويرو او گپورو معلوما تودرواندي کولو په لحاظ دهيواد په ولايتو کښي داطلاعاتو او کلتور دوظيفو د اهميت د څرگندولو په ضمن کښي دکار دښه کيدو له پاره دسيمينار د فيصله د تطبيق تا کيد وکړ .

د اطلاعاتو او کلتور وزير وويل : وزارت تصميم نيولي دي چه دسيمينار فيصلي د مسلکي مجلس له زيات تدقيق نه وروسته د وزارت او دهغه دمربوطو موسسو له ټولو امکانو تو څخه په استفاده سره عملي شي .

دکتور حبيبي د اطلاعاتو او کلتور مديرانو بر ياليتوب د دولت دعامو خدمتو له ټولو موسسو سره د دوي دگډو کوشښونو په ساتنه او پراختيا او له خلکو سره مثبتو او صميمانه روابطو په پراختيا پوري مربوط و باله او ويي ويل : سليم مطبوعات چه پوره قانوني آزادي لري کولای شي چه د موسسو او خلکو له پاره په زړه پوري خدمتونه وکړي .

د اطلاعاتو او کلتور وزير دولاييتو دشراتي موسسو داپتيابو دليري کولو له پاره د وزارت او سنيو او راتلونکو انکشافسي پلانونو ته اشاره وکړه و يي ويل چه دسيمينار د فيصلو او د مسلکي مجلس دغور له مخي به يو ځل بيا دولاييتو مهمي او ضروري موضوعگانو په خاص ډول د اطلاعاتو او کلتور دوزارت په مقابل کښي قرار ونيسي . د سيمينار دپاي ته رسيدو په غونډه کښي فيصله وشوه چه دغه ډول مطبوعاتي سيمينار دي هر کال د حوت دمياشتي په اوله هفته کښي جوړ شي .

په پای کې دا صلاح دشراتي موسسي رئيس ښاغلي سيد فقير علوي ، دهرات دولاييت د اطلاعاتو او کلتور آمر ښاغلي محمد علم غواص ، دپروان دولاييت د اطلاعاتو او کلتور مدير ښاغلي رضوان قل تمنا دبدخشان دولاييت د اطلاعاتو او کلتور مدير ښاغلي نظر محمد کتا مياپ دننگرهار د اطلاعاتو او کلتور مدير ښاغلي عبدالرؤف قستيل د هلمند دولاييت د اطلاعاتو او کلتور مدير ښاغلي محمد ابراهيم عطا يي له دغه فرصت څخه چه ور ته پيدا شوي او په مستقيم ډول د ښاغلي صدراعظم د لار ښووني او مهربانيو څخه چه دا هل مطبوعاتو سره يي کړي دي او په هيوادکي د مطبوعاتو دا همت د تا کيد په نسبت د ښيي خو شعالي او خوښي مرا تب څرگند کړل او وي ويلی چه مطبوعات د خدا ي وطن او پاچا دلوي شمار په خدمت کښي دي او په دغه هيواد افغانستان ته خدمت کړي او کوي يي هيواد افغانستان ته خدمت کړي او کوي يي او مطبوعات حاضر دي دمفا سديو په ضد لکه چه د حکومت په تگ لاره کي يادو له ورته شوي ده د مطبوعاتو دمقام او حيثيت

افغانستان

پایتخت: کابل ، مساحت : ۷۰۰,۰۰۰ کیلو متر مربع ، نفوس : ۲۹۵ ر ۶۹۴ ر ۱۶ بیرونی : سه بازارچه عمومی بزرگ های سیاه سرخ و سبز و در حصه وسط نشان محرابه و منبر بادو خوشه گندم در دو کناره آن « واحد پولی افغانی (۴۵) افغانی معادل یک دالر امریکایی.)

افغانستان یک کشور محاط بخشکه بوده و در آسیای مرکزی واقع گردیده است .

بیش از نیمه سر زمین افغانستان را کوهها و ارتفاعات تشکیل میدهد ، سلسله ارتفاعات معروف هندوکش از سمت شمال شرقی به سمت جنوب غرب بطول تقریباً ۶۰۰ کیلو متر و عرض ۱۰۰ کیلو متر امتداد داشته و اکثر دریا های افغانستان ازین سلسله ارتفاعات سر چشمه می گیرند .

سلسله جبال هندوکش در حصه وسطی افغانستان کشیده شده آتشفشان بدو حصه شمالی و جنوبی تقسیم می نماید . دره های مناطق شمال هندوکش هموار بوده برای زراعت خیلی مساعد است . حصص افتاده جنوب هندوکش غالباً کو هساز بوده به درختان انبوه پوشیده شده است .

حدود اریبه :

افغانستان از طرف شمال متصل است با اتحاد جماهیر شوروی ، از طرف غرب با دولت شاهنشاهی ایران و از طرف جنوب و شرق با پهنوستان . همچنین افغانستان از طرف شمال شرقی دریک تنگه کو هستلی بطول ۱۰۰ کیلومتر یا ایالت سینکیانگ جمهوری مردم چین هم سرحد می باشند .

منابع و صنایع :

افغانستان یک مملکت زراعتی بوده هشتاد فیصد مردم آن زراعت پیشه می باشند حاصلات عمده آنرا گندم ، جو ، جواری برنج ، نیشکر ، پخته ، لبلبو ، انواع سبزیجات ، میوه جات تازه و خشک انواع اشیاء منور و غیر منور تشکیل می دهد . افغانستان از لحاظ معادن غنی بوده ذخایر معادن طلا ، نقره ، لعل ، لاجورد ، مس ، سرب ، سلیکان ، منگنیز ، ابرک ، زغال سنگ ، آهن ، مرمر ، شیشه ، یاقوت ، گوگرد ، تمالیو سممت در آن وجود دارد که اکثر

معادن مذکور از طرف وزارت معادن و صنايع سروی و تثبیت شده است .

با طرح پلان های پنج ساله که او لین پلان آن در سال ۱۳۳۵ طرح و آغاز گردید حکومت افغانستان یکتعداد پروژه های اقتصادی و زود رس را روی دست گرفته که حد اکثر آنها اكمال و بهره بر داوی از ان جریان دارد .

گاز طبیعی از اقلام در شت صنایع افغانستان را تشکیل می دهد که سالانه بیک پیمانہ زیاد تحت قرار داد های جداگانه به مملکت دوست و همجوار افغانستان ، اتحاد جما هیر شوروی صادر میگردد .

قالین ، قالینچه ، پوست ، پشم ، پوست قرهقل ، انگور کشمش ، شکر پاره ، پسته بادام وغیره نیز از جمله صادرات محسوب می شود .

واردات افغانستان را بیشتر ماشین آلات تکه با ب ، اشیای لوکس بطرول ، دستگاہای نساجی و بافندگی تشکیل می دهد . ثروت عمدتاً مالداران را گوسفند ، گاو ، بز و خاصتاً اسب و گوسفند مخصوص قرهقل تشکیل میدهد .

وار دات افغانستان را بیشتر ماشین آلات تکه با ب ، اشیای لوکس بطرول ، دستگاہای نساجی و بافندگی تشکیل می دهد . ثروت عمدتاً مالداران را گوسفند ، گاو ، بز و خاصتاً اسب و گوسفند مخصوص قرهقل تشکیل میدهد .

تاریخ :

افغانستان قبل از قرن ۱۹ در قاره آسیای مرکزی نفوذ بزرگی داشته و فعالیت های آن در بین رودخانه آمودریای سهند و ساورای ان صفحه در خشان و بر جسته این قسمت آسیا را تشکیل داده است .

نام قدیم افغانستان (آریانا) بود ، این نام در کتاب (اوستا) آمده است و به همین منطقه آسیای میانه اطلاق میگردد . در دوره اسلام اسم (خراسان) جای نام آریانای باستان را گرفت . بالاخره نام (افغانستان) در قرن نزد هم وسعت یافته و بعضی نام خراسان مستعمل و متداول گردید . امروز نام ملی و رسمی باشندگان مردم این کشور با عظمت و تاریخی (افغانستان) میباشد .

آو یابیها :

طوایف آریایی (بمعنی عام ان) بمرمان اصل (هند - اروپایی) اطلاق میگردد . طوایف آریانیها از جمله نژاد سفید پوست بوده و قسمت بزرگ اقوام سفید پوست را تشکیل میدهد . اما آریایی ها (به معنی خاص) یکعده مردمانی هستند که بین

در دوره (ویدی) طوایف آریایی از بخدی بطرف جنوب هندو کش سر ازیر شده و بالاخره در هند منتشر گردیدند .

دوره زردشت :

درین دوره زمینہ های حیاتی ، فکری و مذهبی آریانا برای قبول یک ذهنیت جدید و تکاملی مساعد بود یکی از پیشوایان این دوره (زردشت) بود زردشت یکمرد دانا بوده در حوالی قرون پنجم الی دهم قبل از میلاد بداخل افغانستان امروزی میزسته است . وی کوشید تا خرافات اجتماعی آنروز را از اذهان مردم زدوده آنچه مفید و نیازمندی به آن احساس میگردد بمیان آورد .

آشوری ها و هخامنشی ها :
وقتیکه آریانا کانون مدنیت اقوام

آریایی بود ، آشوری ها وهنجامنشی هانظر تسلط را براین کشور دا شتند با وجود مجادلات زیاد سیروس کبیر (۵۴۹ - ۵۲۹ ق م) و دار یوشس (۵۲۲ - ۴۸۵ ق م) بالاخره سر زمین آریانا را بدو حصه تقسیم کردند که یکی آن موسوم به کند هزار او دیگری موسوم به باختر یا می باشد .

سکندر کبیر :

بعد از آنکه اسکندر کبیر نفوذ خود را درین منطقه پهن کرد افغانستان باستان تحت نفوذ فرهنگ و زبان یونانی واقع شد بعد از رو یکار آمدن سلسله موریان هند ، آشوکا پادشاه مقتدر مور یا سلسله و نفوذ خویش را تا اراضی قریب جنوب سلسله کوه های هندو کش قایم کرد . بتوجه آشوکا مذهب بودائی درین شور دا خل ودر ظرف پنجصد سال در اکثر مناطقی شرقی افغانستان پهن و منتشر گردید .

دوره گوشا نیان

در دوره دوم امپراتوری کوشانیان کانیسکا (در حدود ۱۲۰ میلادی) به تخت سلطنت آریانا جلوس کرد .

یکی از پایتخت های آن کاپیسا یا بگرام امروزی بود .

افغانستان درین دوره مرکز تجارت و روابط اقتصادی بین ممالک چین ، هند و امپراتوری روم گردید .

افغانستان دربین قرون اولی هفتم عیسوی یک مرکز فرهنگ و ترویج بودائی بوده است ، صد ها معاره های بود وپاش که در سنگلاخهای دره بامیان با اشکال منظم حفر و با نقشهای زیبا رنگ آمیزی شده است از عمر پلانی تمدن بودائی درین سر زمین بخوبی گواهی میدهد . دو مجسمه بودائی یکی بار تفاع ۱۷۵ فست و دیگری بار تفاع ۱۱۵ فست بعد از گذشتن زیاد از هزار سال باز هم برای سیاحین جالب و شگفت انگیز میباشد .

ظهور اسلام در افغانستان :

افغانستان از ۱۲ قرن باینظر فیک کشور اسلامی می باشد هیچ مذهب و دیانت دیگری در عقول و فکور مردم افغانستان به مانند اسلام تا غیر عمیق وریشه دایمی نینداخته است .

لشکر مجاهدین اسلام در مقابله بارودو های دو امپراتوری بزرگ جهان (روم

دوره سامانیان :

در اواسط قرن دهم میلادی البتگین شاهر غزنی را تحت کنترل خود در آورد . جانشینان او بالخا صه سلطان محمود غزنوی سر اسر خراسان و سر زمین هند را تا پنجاب ، ملتان و گنگا پزیر تسلط خود در آورد .

دوره غوریان :

تمدن در خشان اسلامی نیم قاره هند در قرن ۱۲ و در نیمه قرن سیزدهم هجری مریون مساعی شاهان سلسله غوری افغانستان میباشد .

در سال ۱۲۲۳ میلادی آخرین سلطان از سلسله غوریان که در افغانستان حکومت می نمود بدست سپاهیان مغل کشته شده و قسمت اعظم از منطقه افغانستان ضمیمه امپراتوری مغل گردید . اما دیری نگذشت که این منطقه مورد تاخت و تاز امیر تیمورلنگ واقع گردیده ویرانی های که در زمان چنگیز بمیان آمده بود به اعمار مجدد آن پرداخته شد .

دوره تیموریان :

دولت تیموری افغانستان یکقرن دوام نموده بالاخره بواسطه ظهور دولتهای صفوی فارس دایره سیاسی شان محدود گردیده جای خود را در افغانستان شمالی و غربی بحکومت های مذکور ودر افغانستان شرقی بدولت نو احداث با بریه هند گذاشتند .

دوره بابر :

در اوائل قرن دهم هجری بابر موقت

ديد در نتیجه انگلیسها مجبور به تخلیه بابر در سال ۹۳۲ هجری از افغانستان با ستقامت هندوستان سو قیات کسر ده دولت لودی افغان را در حوزه گنگا منقرض و سلطنت خویش را اعلام نمود .

دوره سوری ها :

جانشین امیر عبد الرحمن خان امیر حبیب الله خان هجده سال سلطنت کرد و بعضی وسایل را در مملکت وارد ساخت امیر حبیب الله خان در جنگ بین المللی اول بیطرفی کشور را اعلان نمود .

در ختم جنگ جهانی اول امیر امان الله خان به تخت سلطنت نشست در سال ۱۳۲۷ هـ ، ق (۱۹۱۹ عیسوی) اعلان جنگ سوم افغان و انگلیس شروع شد و در نتیجه فاتح این حرب سیه سالار محمد نادر شاه غازی علامت فتح و پیروزی را بدست آورده بدین ترتیب در عصر سلطنت امیر امان الله خان استقلال افغانستان حاصل گردید .

ولی بعد از چند سال یک قوت ارتجاعی بنام حبیب الله (بچه سقا) حکومت را سقوط و خودش اعلان پادشاهی کرد . مگر بزودی سیه سالار محمد نادر شاه خان غازی یک قوای ملی را تشکیل نموده از طرف ملت بیعت پادشاه افغانستان قبول گردید .

پس از شهادت اعلیحضرت محمد نادرشاه غازی اعلیحضرت المتوکل علی الله محمد ظاهر شاه به تخت سلطنت جلوس کرد (۱۳۱۰ هجری شمسی) . اعلیحضرت معظم همایونی مصروف امور ترقی و تعالی کشور افغانستان بوده یگانه هدف ذات شاهانه شان دریافت وسایل عصری برای نیل به این آرزوی ملی می باشد . دولت پادشاهی افغانستان توانسته است در این عصر فرخنده بایروزی از سیاست بیطرفی روابط خود را با ممالک جهان بسط و توسعه بخشد .

مسافرت زعمادی افغانستان به دول متحابه و در مقابل مسافرت سران دول ویا حکومت ممالک دوست به افغانستان علائق و دوستی افغانستان را بادول جهان روز بروز استوارتر و محکمتر ساخته است . افغانستان عضو ملل متحد می باشد .

قانون اساسی که بر اساسات دیموکراسی استوار می باشد یک ولیقه ملی افغانستان

به تشکیل یک حکومت در کابل گردید . با ستقامت هندوستان سو قیات کسر ده دولت لودی افغان را در حوزه گنگا منقرض و سلطنت خویش را اعلام نمود .

درین دوره شیر شاه سوری بعد از جنگهای سختی که با همایون نمود او را بکشور فارس فرار ساخته مجدداً شهنشاهی افغان را در کشور هند اعلام نمود . اما نفوذ و سلطه افغانها آهسته آهسته در هند چیده شد . از جانب دیگر صفویها بعضی از ولایات راجت اشغال خویش قرار دادند .

دوره هوتکیها :

بابیان آمدن دولت هوتکیان (میرویس نیکه) دست تسلط صفویها کوتاه گردید و هوتکیان توانستند فارسی را اشغال کنند و به سلسله فتوحات ، نادر افشار تا دهلی پیش رفت و دربار مغل هند را تا بسج خود ساخت .

دوره ابدالی :

بعد از مرگ نادر افشار ، احمدشاه بابا (ابدالی) در سنه ۱۱۶۰ هـ . ق پادشاه افغانستان شد و مدت ۲۵ سال پادشاهی کرد . اما در زمان اولاده احمدشاه بابا که در حدود یکصد سال درین کشور حکومت کردند . امیرا طوری افغان آهسته آهسته رو به تحلیل و تجزیه گذاشت .

دوره محمد زایی ها :

امیر دوست محمدخان ، امیر شیرعلیخان امیر عبدالرحمن خان ، امیر حبیب الله خان امان الله خان ، اعلیحضرت محمد نادر شاه شهبید ، والمتوکل علی الله اعلیحضرت محمد ظاهر شاه در زمره پادشاهان معروف سلسله محمد زایی محسوب میگرددند .

در هنگام سلطنت امیر دوست محمدخان قوای انگلیس بشکست های فاحش مواجه گردید .

در عصر سلطنت امیر شیرعلیخان دولت انگلیس از ارتباط سیاسی او با دولت روسیه بدبرده جنگ دوم افغانی و انگلیس را در سال ۱۲۹۶ هجری آغاز کرد . قشون انگلیس در کابل و میوند تلفات سنگینی

ممالک جهان

مشر ف بدین مبین اسلام است ، متباقی آنها
اهل هنود و عیسو یہای مقیم کشور تشکیل
مید هد .
معارف : تعلیمات ابتدایی را یگان و
اجباری است .

(لطفاً معارف را در زیر عنوان معرفی
ولایت که بصورت مفصل ولایت وار تشریح
شده مطالعه فرمائید) .

دفاع : هر فرد افغان مجبور و مکلف
است پس از اكمال سن بیست و یک سالگی
دوره مکلفیت خود را برای مدت دو سال
سپری نماید .

دوره مکلفیت برای جوانان تحصیل یافته
یک سال است که برتبه دریم برید من در
مکتب ضابطان احتیاط سپری می نمایند
السنه : زبان ملی و رسمی افغانستان
پشتو و دری می باشد .

بوده پیروی از آن وجیبه هر فرد این کشور
است . با پیروی از اساسات قانون اساسی مردم
افغانستان توانستند برای دو مین بار وکلای
مورد نظر خود را برای عضویت در ولسی
جرگه و مشرانو جرگه انتخاب کنند .

رژیم :

افغانستان دارای رژیم شاهی مشروطه
بوده شورای افغانستان متشکل از دونوع
جرگه میباشد که برای یک دوره چهار ساله
انتخاب شوند .

۱ - مشرانو جرگه دارای ۵۶ عضو
بوده ، ۱۸ آن انتخابی و ۱۸ عضو دیگران
انتصابی می باشد .

۲ - ولسی جرگه دارای ۲۱۳ عضو میباشد
واز ۱۸ ولایت افغانستان انتخاب می
شوند .

مذهب : نود و نو فیصد مردم افغانستان

ارجنتاین

دارای ذخایر زغال ، سرپ ، جست ، آهن
گوگرد ، نقره ، مسن و طلا است . نفت هم
توسط حکومت و هم توسط کمپنی های شخصی
استخراج میگردد . بزرگترین چاهای نفت
آن در نواحی کومودورا ، ریوادویا واقع است
بزرگترین ساختمان صنعتی ارجنتاین عبارتست
از :

فابریکات ملی فولاد در سان نیکولاس ،
پنبه ، گندم ، جو ، برنج ، زغر ، چودرور شرقه
در ارجنتاین روئیده و اهمیت دارد . صنایع
شکر ، شراب و پنبه زیاد است آفتاب پرست
و تنباکو ولو بیا نیز کاشته میشود .

ثروت عمده مالداران را گوسفند ، گاو ،
اسب ، بز و خوک تشکیل میدهد ، سالانه
به صورت وسطی چهل و چهار میلیون گاو ،
چهل و پنج میلیون گوسفند تربیه میشود .
واردات عمده ارجنتاین عبارت از تکه ،
بناب ، روغنات ، مواد کیمیایی ، آهن ، ماشین
های زراعتی و شیشه با ب است .

تاریخ و حکومت : در سالهای ۱۶۰۵ و ۱۶۰۶
توسط کاشفین هسپانوی تحت رهبری (چوان
دیز ، دو سویس) کشف گردید . ارجنتاین
تحت اثر هسپانیه تاوقتی باقیماند که در
۱۸۱۰ ولایات آن در نتیجه یک انقلاب جمهوری
آزاد را تشکیل داد . در ۱۸۵۲ قانون اساسی
آن به تصویب رسید . قانون اساسی موجوده

پایتخت بوینس ایرس ، مساحت : ۱۰۷۲۷۰۰
مربع میل نفوس (بستقرار تخمین ۱۹۶۷)
۲۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ بیرق آبی ، سفید و پارچه های
افقی آبی با آفتاب طلوع در پارچه سفید
واحد پولی : پیسو هشت پیسو معادل یک
افغانی .

شرح : جمهوریت ارجنتاین از (بولیویا)
تادماغه (هارین) به فاصله ۲۳۰۰ میل واز اندیز
تا اتلاننیک جنوبی امتداد دارد . از طرف
شمال ببولیویا ، از شمال شرق باپراگوی
و برازیل و پوروگوی و از شرق با بحر الکاهل
گواپا بلندترین قله نصف کره غربی به
ارتفاع ۲۲۸۳۴ فوت در آن واقع است اندیز
جنوبی دارای جپیل ها و دریاچه های ماهی
است . در شرق اندیز سطوح همواری وجود
دارد که در شمال پراز جنگلات بوده و در
جنوب مزارع وسیع گندم و چراگاه حیوانات
را تشکیل میدهد .

ریو دوله پلاتا از بزرگترین دریاها
بوده سه شهر مهم بوینس ایرس ، لاپارتا
(ارجنتاین) مونتوید و (یورگوی) در کناره
های آن واقع است .
بوینس ایرس از بزرگترین شهرهای
امریکای لاتین است .

منابع و صنایع : کوه های ارجنتاین

۶۶ يك گروپ سه نفری نظامی داکتر ایلیا را برطرف و برید جنرال متقاعد هوان کارتوسی ونگانیا را به حیث رئیس جمهور اعلام کرده کانگرس منحل شد احزاب سیاسی ممنوع گردید .

در مارچ ۶۷ پیسو یکبار دیگر تنزیل قیمت کرد و در ماه جون همان سال ارجنتاین قانون جدید نفت را روی کار آورده که به اساس ان به کمپنی های خصوصی بعدسه و نیم سال اجازه مجدد داده شد تا در استخراج نفت سهم بگیرند .

پوهنتون های ملی موقتاً مسدود گردید . ارجنتاین عضو ملل متحد و موسسه کشور های امریکا می است .

معارف و مذهب : نو د فیصد نفوس را رومن کاتولیک ها تشکیل میدهند . تعلیمات ابتدایی را یگان و اجباری است . پوهنتون های ملی زیادی در ارجنتاین وجود دارد .

مردمان ارجنتاین باز ماندگان اینا لوی ها و هسپانوی ها اند و در میان شان نسو سی ها جرمنی ها وانگلیس ها نیز وجود دارند .
دفاع : در سنین بیست و چهل و پنج خدمت عسکری اجباری است .

قشون ارجنتاین بر ۸۵۰۰۰ نفر بالغ می گردد در پهلو ی آن عساکر احتیاط هم موجود است .

آن در ۱۹۵۶ تصویب گردید .
۲۲ ولایت دارد که دارای حکومتات محلی و سیستم قانونی بالخاصه خود هستند .

در ۱۹۴۴ و بعد از انتخاب ۱۹۴۶ که خوان پیرون یک فرد نظامی رئیس جمهور ارجنتاین شد سیستم دموکراسی آن مملکت را به دکتاتوری مبدل کرد . ومملکت را شدیداً مقروض ساخت . در ۱۹۵۵ نظامیان و ملکی ها او را بر انداختند و تبعید کردند . در همین سال یک حکومت موقتی تشکیل گردیده و به حیث رئیس جمهور هیدرو ادرامبرو را تعیین نمودند . وی آزادی های فردی را دو باره تامین و املاک غصب شده را مسترد نموده (حزب پیرون) راملغی قرار داد . بعد از اولین انتخابات آزاد (دکتور اورتورو فراندیزی) به ریاست جمهوری مقرر گردید (۱۹۵۸) . در ۱۹۶۲ یک کودتای بدون خونریزی باعث رویکار آمدن (جوزماریا کیدو) گردید وی دوباره مملکت را در حالت نصف دکتاتوری قرار داد .

در ۱۹۶۳ بحرانات ارجنتاین باعث استعفای کابینه کیدو گردیده و انتخابات متعاقب ان (دوکتور اورتورو ایلیا) رابه حیث رئیس جمهور انتخاب کرد . در سال ۱۹۶۶ پیرو نست ها در چندین انتخابات ایالتی موفق گردیدند در ماه می همان سال هفتمین تنزیل قیمت پیسو اعلام گردیده در جون

استرالیا

استرالیا ی جنوبی ، استرالیا غربی ، تاسمانیا ، ایالت شمالی و ایالت مرکزی استرالیا .

منابع و صنایع : بیشتر صناعتی شده میرو د بیست و پنج فیصد قوای کارگری مجموعی ان مصروف صناعت است و تنها پانزده فیصد آن مصروف حرفه های محلی اند .

تولید پشم مهمترین صنعت استرالیا است سی فیصد تمام پشم جهان در استرالیا تولید میشود . براعظم استرالیا یکی از بزرگترین مولدین گندم جهان نیز میباشد ، شکر ، شراب میوه جات ، سبزیجات ، گوشت ، حبوبات سنگهای معدنی به شمول سرپ و نفت نیز صادر میکند . تولیدات صنعتی مهم آن عبارت از آهن و فولاد است منسوجات ، سامان برقی و رادیو بی ، دواها رنگها ، ماشین باب ، اسباب فلزی موتر و ماشین موتر ، طیاره و کشتی نیز تولید میکند .

پایتخت : کانبرا . مساحت : ۲۹۷۱۰۸۱ میل مربع ، نفوس : ۱۱۹۲۸۸۸۹ پرچم : زمین آبی بانشان بیرق انگلیس که بالاتر از ستاره هفت ضلعی قرار دارد . همچنان نشان صلیب جنوبی .

واحد پولی : دالر استرالیا یی ، معادل چهل و دو افغانی .

شرح : براعظم استرالیا مانند جزیره عظیمی در جنوب شرق آسیا و پایا نتر از جزایر اندونیز یا واقع شده است بحر هند در جنوب و غرب آن واقع بوده و بحر الکاهل در شرق آن واقع است . آبهای این دو بحر در شمال در قسمت بحیره تیمور با هم می آمیزد . کوه های کاسیو سکو در ساحل شرقی امتداد دارد . سطح مرتفع جنوبی آن دو هزار فوت بلند است .

قسمت های مختلفه استرالیا بنام های ویزل جدید جنوبی ، وکتوریا کوینزلیند

ممالک جهان

تاریخ و حکومت : در ۱۹۰۱ به حیث یک کشور مشترک المنافع در آمد . پارلمان آن متشکل از تاج (که توسط گورنر جنرال از آن نمایندگی میشود) سنا و مجلس نمایندگان است . حکومت سرمایه گذاری انفرادی را تشویق نموده مناسبات خود را با انگلستان و اضلاع متحده در بهترین شکل نگهداری میکند ، در بسیاری پیمان های نظامی عضویت دارد ، با اساس قانون تقاعد آن در مورد جنگ در سنین پیشرفته و به اشخاص معیوب به شمول کوران ، بیکاران و غیره معاش پرداخته میشود . همچنان قانون حاملگی امتیازات زیادی به مادران حامله میدهد عضو ملل متحد

دفاع : قوای زمینی ، هوایی ، و بحری دارد که بالواز م عصری مجهز اند . همچنان با اساس پیمان های نظامی سینو و غیره و در چوکات مشترک المنافع سیستم دفاعی مشترک دارد .

استریا

پایتخت : ویانا . مساحت : ۲۲۳۷۶ مربع میل ، نفوس (نظر به تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) ۷۷۲۲۳۰۰۰ بیریق : سه ستون سرخ ، واحد پولی شلنگ (۱۰۰ کروشن یک شلنگ معادل یک ونیم افغانی .

شرح : یکی از ممالک کوهستانی اروپای مرکزی است . در غرب با سوئیس در شمال غرب با جهمیل کانستانس در جنوب با سوئیس و شاخه های آلپ و بعضی از ولایات ایتالیه و یوگوسلاویا در شمال با جمہوریت اتحاد آلمان در شمال شرق چکوسلواکیه و در شرق و جنوب شرق با هنگری احاطه شده است . ارتفاع شاخه های آلپ در استریا به ۱۲۸۵۷ فٹ میرسد .

دره های متعددی این مملکت را با ممالک همجوار پیوند میدهد . (دره بریز) یکی از راه های قدیمی است که به ایتالیه میرسد . استریا جنگلات فراوان دارد .

بزرگترین دریای آن (دانوب) از شمال غرب از (باواریا) تا شرق در چکوسلواکیه امتداد دارد . (دراو) (ال) و (مور) از دریا های دیگر است که از بعضی استفاده برقی و آبیاری هم میشود .

آب و هوای معتدل دارد .

منابع و صنایع : استریا آهن خام روغنیات الومونیم ، زغال ، سمنت ، مس و چوب تولید میکند . منابع مهم گرافیت هم دارد . تولید قوه برقی انکشاف خوبی نموده . از صنایع مهم آن فولاد سازی نساجی ، الیاف پنبه و سند ، مواد کیمیایی و چرم مصنوعی است . باوجود محدودیت زمین های زراعتی

استریا نودو پنج فیصد مواد خوراکی خود را تولید میکند . گندم ، جواری ، چودر ، جو ، کچالو ، نیشکر در آن میروید .

همچنان در استریای سفلی تاکستان های زیادی وجود دارد . گاو ، گوسفند ، خوک اسب و بز از حیوانات عمده آن است . عایدات ملی استریا از نقطه نظر سیاحت سالانه بیشتر از چار صد ملیون دالر تخمین میشود جشن موزارت در سال بریز برگزار می شود جشن دولتی ویانا شهرت فراوان دارد . صادرات عمده آن آهن ، فولاد ، کاغذ ، منسوجات ، ماشین ، مواد کیمیایی ، تولیدات فلزی ، عرادجات ، الومونیم و قوای برقی است تجارت بیشتر آن با آلمان غربی ، ایتالیه و اضلاع متحده امریکا صورت میگیرد .

تاریخ و حکومت : استریا یا نشانه شرقی شارلمان (۷۸۸ میلادی) در ۱۲۷۸ به تصرف هیسبرگ ها آمد بعد تر تیرول در ۱۳۶۳ و پوهیمیا و هنگری در ۱۵۲۶ به آن منضم گردید در ۱۵۲۹ و در ۱۶۸۲ ترکها در ویانا شکست خوردند .

در تصادمات بعدی سیلیسیا به تصرف پروس درآمد . در سالهای ۱۷۷۲ ، ۱۷۹۳ و ۱۷۹۵ استریا قسمت هایی از پولیند را اشغال کرد . استریا صحنه جنگهای بزرگ ناپولیون واقع شد و در شکست دادن ویسهم گرفت بعد از جنگ هفت هفته ای با پروس و شکست از آن لو مباردی و بنیساریا ایتالیه از استریا بدست آورد .

در زمان پادشاهی مشترک استریا هنگری

ممالك جهان

از صنایع عمده آن تهیه مواد غذایی است سنا که بنا م سیناد آیرین یاد میشود و ايجو ، منسوجات ، ماشین های طباعتی ، فلزات ، تنباکو ، عراده جات ، بوت و مواد کیمیاوی نیز در آیرلیند تولید میشود .
انکشاف صنعتی آیرلیند به سرعت دوام دارد . ماشین های برقی و غیر برقی کسود مصنوعی ، و فلزات از صنایع مهم آن بشمار میرود .

تاریخ و حکومت :

در ۱۹۱۶ قیامی به مقابل حکمرانی انگلستان بوجود آمد که منتج به اعلان جمهوریت آیرلیند گردید .

در ۱۹۲۱ انگلستان شکل دو مینیون را به الستر که شامل شش حکومت محلی بود و آیرلیند جنوبی که شامل ۲۶ حکومت محلی بود پیشنهاد کرد باین پیشنهاد آیرلیند شمالی موافقت کرد . قانون اساسی دولت مستقل آیرلیند در ۱۹۲۲ به تصویب رسید نظر به یک موافقه بین آیرلیند شمالی و انگلستان . آیرلیند شمالی در همین سال خود را جدا ساخت در ۱۹۲۷ قانون اساسی جدیدی تحت اجراء قرار داده شد که با سانس آن آیرلیند جنوبی یک دولت خودمختار دیموکراتیک بنام قدیم آن . آیر اعلان گردید . پارلمان آیرلیند متشکل از یک شورای بنام دیل آیرین که ۱۴۴ عضو دارد . و یک مجلس

معارف و مذهب :

بیشتر از نود فیصد مردم رومن کاتولیک اند .

تعلیمات اساسی اجباری و رایگان است موسسات تعلیمی زیادی در آیرلیند وجود دارد . که مهمترین همه پوهنتون ملی آن است .

دفاع :

خدمت عسکری به صورت آزاد و اطلبانه است قوای دایمی زمینی هوایی و بحری آن به ۱۳۰۰۰ نفر و قوای احتیاطی به ۲۵۰۰۰ نفر میرسد . بحریه آن متشکل از کشتی های کوچک است .

آیسلیند

شده و هر دو در ۱۳۸۰ تحت اداره دنمارک درآمدند . دنمارک ، آیسلند را در سال ۱۹۱۸ یک مملکت آزاد شناخت و تنه پادشاه دنمارک حیثیت پادشاه آیسلند را نگهداشت .

در ۱۹۴۱ آیسلند تصمیم گرفت بکلی از دنمارک جدا شود و قانون اساسی یک جمهوریت را ایجاد و قبول کند . در نتیجه جمهوریت آیسلند به تاریخ ۱۷ جون ۱۹۴۴ اعلام گردید . آیسلند به تاریخ ۲۳ - ۲۸ جون ۱۹۳۰ هزار و مین سالگه آلتنگ قدیم ترین انجمن پارلمانی دنیا را جشن گرفت در ۱۹۵۹ تعداد اعضا آلتنگ از ۲۵ نفر به ۶۰ نفر بالا رفت . رئیس جمهوران اسگیراسگیرسن است که چار بار انتخاب شده است .

معارف و مذهب :

زبان مردم آیسلند از الودگی بالسنه

پایتخت : ریکجا و یک مساحت : ۳۹۷۵۸۰ میل مربع نفوس : ۲۰۰۰۰۰ پرچم : آبی با صلیب سرخ و حواشی سفید ، واحد پولی : کرونه ، یک کرونه معادل یک افغانی .

شرح :

یک جمهوریت ایست که از جزیره اشفشانی بوجود آمده و نزدیک دایره قطب شمال موقعیت دارد . جریان گرم بحری گلفست ستریم هوای آنرا معتدل میسازد . و دارای چشمه های معدنی آب گرم است سی و پنج فیصد نفوس مشغول زراعت اند کچالو و ملی و دیگر نباتات را زرع میکنند صنعت ماهیگیری رواج زیاد دارد .

تاریخ و حکومت :

آیسلند در سالهای ۹۳۰ - ۱۲۶۲ یک جمهوریت آزاد بود آنگاه با ناری ملحق

دفاع : داپري : بر ي مانده است دنمار كي وانگليسي نيز تدريس ميشود هشت سال تعليمات مقدماتي اجباري ميباشد . بيسواد در آيسلند وجود ندارد مذهب لوترا ن است ولي آزادي مطلق مذهبي حكمر ما ميباشد . آيسلند قشو ن ندارد ، بحريه ندارد ، قلمه هاي جنگي ندارد ، عضو اساسي ناتو ميباشد واز ان رهگذر يك ميدان هوايي را دار ، در كيفلا ويك دارد .

اتحاد جماهير شوروي

يورال كه در بحيره كسين ، دان كه در بحيره ازوف ، دونباي غربي كه در بالتيك ودو نباي شمالي كه در بحيره ابيض ميريزند . در قسمت روسيه آسياسي دريا هاي اوب ، ينسي ولينا كه در بحر منجمد شمالي وآمور كه در اوقيانوس كبير ميريزند وجود دارد . يك كانالي كه شصت و سه ميل طول دارد واز والكا گراد تا كالاچ امتداد دارد دريا هاي دان وولگا رابهم وصل ميكند ويك سيستم هشتاد هزار ميلي كانال ها چهار بحرسرحدي آنرا باهم وصل ميسازد .

پایتخت اتحاد شوروي شهر ماسكو است كه دران قصر قديمي تزار هاي روس واقع شده وبه حيث مركز اعصاب جمهوريت هاي مختلف ان به حساب ميرود . ليننگراد دومين شهر اتحاد شوروي است كه در سابق بنام پتروگراد وپتر سبورگ ناميده ميشد و در حوزه درياي نيو واقع شده است . كيف پايتخت هزار ساله جمهوريت اشتراكيه اوكرين است و مركز صنعتي جنوب روسيه بشمار ميرود .

كريميا از تفرجگاه هاي عمده اتحاد شوروي است كه به يالتا وديگر تفرجگاه هاي كناربحر سياه ارتباط پيدا ميكند .

تاريخ و حكومت :

مردم روسي متشكل از قبائل سلاويك كه در كوه هاي كارپاتيا ن مي زيستند به تدريجه به جانب جنوب شمال و شرق انتشار نمودند . ودر بين بالتيك و بحيره سياه جاگزين شدند كه اين انتشار در حوالي قرون نهم و دهم به وقوع پيوست . در ۹۸۸ ميلادي به امر شهزاده ولاد يمير مذهب عيسويت گرفتند . از شهر ماسكو در نشر يات روسي سال ۱۱۴۷ تذكر رفته است كه در آن زمان شهر كوچكي بود . اما به كمك شهزادگان روسي مسكو وسياست ايشان در جلب كمك تاتار هاي مسكو روز بروز وسعت پذيرفت .

پایتخت : ماسكو. مساحت: ۸۶۴۹۴۹۸ مربع ميل نفوس (به قرار تخمين حكومت در ۱۹۶۸) ۲۳۶۷۰۰۰۰۰ پرچم : زمين سرخ با نشان داس وچكش برنگ زرد و ستاره طلايي پنج جانبي . واحد پولی روبل ، يك روبل معادل ۴۵ افغاني .

شرح :

اتحاد جماهير اشتراكيه شوروي از نگاه مساحت بزرگترين کشور دنيا است كه در دوبر اعظم از اوقيانوس كبير شمالي تا خليج فنلند امتداد يافته است قسمت شمالي آسيا ونصف شرقي اروپا را احتواء کرده ازقطب شمال تا بحيره سياه امتداد دارد . در غرب بافنلند ، بحيره بالتيك ، پوليند ، چكوسلواكيا هنگري ورومانيه هم سرحد ميباشد . در جنوب ان رومانيه ، بحيره سياه ، تركيه ، ايران افغانستان ، چين ، جمهوريت مردم مغولستان وكوريا واقع شده است . در انتهاي شمال شرقي ابناي بيرنگان را از الاسكا جدا ميسازد .

کشور وسيع اتحاد شوروي كه يك برشتم حصه خشكه روي زمين را تشكيل ميدهد تقريباً داراي تمام انواع اقليم غير از اقليم استوايي ميباشد وانواع مختلف توپوگرافي را حايث است . قسمت اروپاي ان متشكل از سطوح كم ارتفاعي است كه در شرق ان كوه هاي يورال در جنوب و جنوب شرق ان كوه هاي كريميا وقفقاز واقع شده است كوه هاي يورال كه روسيه آسياسي را از روسيه اروپايي جدا ساخته دو هزار و پنجصد ميل از شمال به جنوب امتداد دارد . قسمت آسياسي ان را نيز سطوح همواريكه در جنوب و شرق با كوها احاطه شده است تشكيل ميدهد . تقريباً يك صدهو پنجاه هزار دريا ودو صد و پنجاه هزار جھيل در اتحاد شوروي وجود دارد . دريا هاي مهم اروپايي ان عبارت اند از دنپپر كه در بحيره سياه ،

تشکیلات سیاسی :

روسیه متشکل از پانزده فدراسیو نجهامیر اشتراکیه است بعضی از آنها تشکیلات اضافی هم دارند .

سیستم اقتصادی :

مینی بر ملکیت اشتراکی بوده دو نوع ملکیت تفریق میشود . یکی ملکیت دولتی و دیگر ملکیت کوپرا تیفها و مزارع اشتراکی منابع سرشار و طبیعی در سراسر اتحاد شوروی موجود است .

صناعت وزارت انکشاف فوق العاده نموده است .

زغال ، نفت ، آهن به مقادیر زیاد استحصال شده فولاد ، سمند ، برق ، گاز طبیعی ، عرادات و غیره عواید سرشاری دارد .

وتجارت خارجی به پیمانۀ وسیع صورت میگردد .

حکومت :

یکانه حزب قانونی عبارت از حزب کمونیست اتحاد شوروی است که کانگریس آن در حدود ۱۵۰۰ عضو انتخابی داشته در هر چار سال یکبار جلسه میکند .

در این جلسه کمیته مرکزی انتخاب میگردد کمیته مرکزی هیئت رئیسه را انتخاب مینماید که سیاست حزب را بین وقفه های جلسات کمیته مرکزی تعیین می نماید .

و همچنان یک دارالانشاء از طرف کمیته انتخاب میشود که بزرگترین عضو اجرائیه حزب می باشد . هیئت رئیسه حزب کمونیست مشتمل از دوازده عضو کامل و شش اعضای اضافی (الترینت) است . سکرتر جنرال حزب کمونیست لیونید بر یژنیف و صدراعظم الکسی کاسیگین است . نیکولای پود گورنی حیثیت رئیس دولت را دارد و بنام صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی یاد میشود .

معارف و مذهب :

تعلیمات عمومی اجباری است بیشتر از صد زبان تدریس میگردد بعد از یک کورس هشت ساله سه سال دیگر لازم است که متعلم مکتب ثانوی را گذراندن شامل موسسات علمی یا پوهنتون ها شود .

در ۱۹۶۴ بیشتر از دو صد بیست هزار مکتب موجود بود و به همین تناسب موسسات علمی بالاتر نیز وجود داشت کمتر از یک اعشاریه پنج فیصد مردم شوروی بیسواد اند . در ۱۹۱۸ کلیسا و دولت از هم جدا شدند . تعداد زیادی از عیسوی ها ، مسلمانها ، یهود ها و بودایی ها در شوروی

شهباده بزرگ روسی دیمتری در ۱۳۸۰ بر تاتار ها غلبه یافت و امکان توسعه روسیه را بیشتر ساخت . در حوالی قرن هژدهم یک حکومت مرکزی با قدرت متمرکز شده ای در روسیه موجود بود . و تزار های روسی سیاست قاطعانه ای داشتند .

پیتر کبیر (که بین ۱۶۸۹ تا ۱۷۲۵ بر روسیه حکمروایی کرد) در تاریخ روس جای مهمی دارد .

پیتر به تحولات تخنیکی غرب علاقه فراوان گرفته بود ازین رو یکعده خارجی ها را در شهر ماسکو جاگزین ساخت وی اولین تزاری بود که خاک روسی را ترک داده در نیدرلند مصروف کاری بندری شد تا بتواند مملو ما تی در مورد ساختمان کشتی ها به دست آرد همچنان جهت مطالعه به ممالک انگلستان و فرانسه به آنجا ها سفر کرد .

بعد از مراجعت کوشش زیادی به خرج داد تا مملکت وی به جانب تمدن پیش برود تجارت را تشویق کرد و کارگران خارجی را جهت هدایت دادن در فابریکه ها و کشتی سازی استخدام کرد . شهر موجوده لنینگراد راوی به حیث پایتخت بنا کرد . نام آن را سینت پترسبورگ نهاد . وی جنگ های طولانی با سویدنی ها . ترک ها و پولیندی ها نمود .

قرن نوزدهم نشانه تحولات کلتوری واجتماعی در روسیه بشمار میرود .

در جریان قرن نوزدهم دو نوع متفکرین در روسیه ظهور کردند یکی (غربیون) که به جریانات ممالک غربی علاقه میگردید و دیگر (سلارو) پسند ها که معتقد به محافظه سیستم قدیمی روسی و حیات زراعتی بودند .

مساحت و منابع روسی به مملکت اجازه داد به نسبت دیگر ممالک زود تر مرا حل صنعتی شدن را به پیماید در همین وقت جریانات های انقلابی نیز در روسیه پدید آمد که هدف آن از بین بردن رژیم (اوتوکراسی) بود .

بعد از چند انقلاب در نیمه دوم قرن نوزدهم و ابتدای قرن بیست در زمان جنگ جهانی اول و در سال ۱۹۱۷ انقلاب سوسیالیستیک در روسیه به وقوع پیوست که تحت رهبری لینن منتج به برقراری رژیم سوسیالیستیک در روسیه شد .

روسیه در جنگ های جهانی اول و دوم حصه گرفت . رژیم سوسیالیستیک سیاست های اقتصادی و مالی ای بوجود آورد و در طی این مدت مردم شوروی به موفقیت های بزرگی رسیدند .

مخابره تيلي تايپ و راديو يي بين ماسکو و واشنگتن برای مخابرات عاجل و جلوگيری از جنگ تصادفي همچنان در جولای ۱۹۶۳ اتحاد شوروی ، انگلستان و امريکا يك معا هده مشتر کی را امضاء نمودند که به اعتبار آن همه گونه آزمایش های ذروی به استثنا ی آزمایش های زیر زمینی ممنوع قرار داده شده.

وجود دارند . عروسی ها باید ثبت دفا تر شود . طلاق تشویق نمیگردد . مادران بعد از زایمان سوم خویش حقوق دولتی میگیرند . اتحاد شوروی و اضلاع متحده امريکا در بیستم جون سال ۱۹۶۳ موافقتنامه ای را باامضاء رسانیدند که باساس ان سیستم

اردنيه هاشميه

مواد تعميراتی ، تيل زيتون ، صابون ، صدف و منسوجات را دارا میباشد . عوايد توريزم ان بیشتر از عوايد صادرات ان میباشد .

تاريخ و حكومت :

از قرن شانزده تا جنگ جهانی اول جزء امپراطوری عثمانی بود . در ۱۹۲۲ برماندیت فلسطين داخل شد و در ۱۹۴۶ به آزادی رسید امير عبدالله اولين امير آن شد . قرار داد امداد دو جانبه با برتانيه بست و آنرا در ۱۹۴۸ مورد تجديد نظر قرار داد در ۱۹۵۵ عضو ملل متحده شد .

امير عبدالله بن حسين پسر دوم حسين ابن علی در جولای ۱۹۵۱ به قتل رسید و طلال پسر ارشدش به ریاست گزیده شد ولی سه ماه بعد به علت مرضی پارلمان او را مخلوع و برادرش حسين را بر تخت نشاند (دوم می ۱۹۵۲) وی به تاریخ ۲۵ می ۱۹۶۱ انتوانت اوریل گارد فرانکیسی را به عقد از دواج خویش در آورد و نام او را ملکه منا گذاشت . ولیعهد او عبدالله به تاریخ ۳۰ جنوری ۱۹۶۲ متولد گردید .

قوة تقنینی مرکب از سنای سی و يك نفره مقرره توسط امير نمایندگان نشست نفری منتخب توسط ملت میباشد اردنيه و ممالک دیگر عربی در ۱۹۴۸ جامعه عرب را تشکیل دادند و هدفشان مقابله با مملکت نام نهاد اسرائیل بود .

اردنيه در اثر يك موافقت متار که با اسرائیل بیت المقدس را در اختیار خود دارد. اردنيه و عربستان سعودی به تاریخ ۲۹ اگست ۱۹۶۶ اعلام کردند که ایشان برای همکاری در ساحت نظامی و اقتصادی و سیاسی خود باهم موافقت کرده اند . به تاریخ ۵ جون ۱۹۶۷ یهود برهسایگان عربی خود حمله کرد و طی جنگهای شدیدی

بایتخت ان عمان و بیت المقدس . مساحه: ۳۷۵۰۰ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۷) ۲۱۴۵۰۰۰ . پرچم : سه قطعه افقی برنگهای سیاه ، سفید و سبز مثلث سرخ همراه با ستاره هفت گوشه یی سفید . واحد پولی . دینار اردنی يك دینار معادل دو صد افغانی.

شرح :

اردنيه يك سلطنت مشروطه است درآسیای غربی که سابقاً تحت ماندیت فلسطين بود . نام اردنيه هاشميه به ۲۶ اپریل ۱۹۴۹ گذاشته شد . مملکت از دو قسمت متشکل است . اردنيه غربی که صالح الزراعه ولی پیر شده است و اردنيه شرقی که قسماً سر سبز و قسماً سستیهای خشک میباشند به شمال ان سوریه به شرق ان عراق و به شرق و جنوب ان عربستان سعودی و به غرب ان مملکت نام نهاد اسرائیل واقع است . بسمت شمال غرب به غدیر گالیله امتداد دارد . یگانه بندران عقبه نام دارد که به جنوبی ترین قسمت مملکت به کنار خلیج عقبه واقع است . جبهیل مرده بین اردنيه و مملکت نام نهاد اسرائیل واقع است .

مواضع دارای اهمیت تاریخی و مذهبی ان عبارتند از یور و شلم (بیت المقدس) بیت اللحم ، عمان ، جریکو ، سامریه و غیره به حساب احصائیه سال ۱۹۶۱ در نفوس آن ۶۲۰۷۲۵ عرب مهاجر فلسطين شامل است .

منابع و صنایع :

قسمت غربی امکانات خوب زراعتی دارد بادنجان رومی ، سبزیها ، گندم ، زيتون ، انگور ، نارنج ، لیمو ، و کیله دارد . معادن فاسفیت و پوتاس را دارا میباشد دوسیستم کانال ، یکصد و چهل هزار جریب آنرا آبیاری میکند . منابع تنباکو ، اردسازي ، تقطیر ،

ممالک جهان

که بین اردنیه و اسرائیل در گرفت . قوای اردنیه تحت قیادت اعلیحضرت ملک حسین با شهبامت قابل وصفی جنگیدند و تلفات سنگینی را هم درین راه متحمل گسردیدند وقتی بین طرفین آتش بس اعلام گردید اسرائیل حاضر نشد بیت المقدس اردنی را همراه بان ساحه اردنی که به جناح غرب دریای اردن واقع است پس به اردنیه واگذار شود ، و وانمود کرد که باید ممالک عربی برای حل و فصل موضوعات ذات السببیه مستقیماً با اسرائیل به مذاکره آغاز نمایند . ممالک عربی برای این کار حاضر نشدند و نازکی اوضاع بین اردنیه و اسرائیل در مناطق

سرحدی ادامه یافت . اسرائیل چندین بار به خاک اردنیه بطرف شرق رود اردن حمله کرده و موجب شد تلفاتی به اردنی ها وارد شود . قوای اردنیه همچنان باشهبامت بادشمن جنگیده ایشان را از رود اردن به آنسو راندند .

معارف و مذہب :

نفوس اردنیه بطور عموم عرب و مسلمان میباشد . عرب های مسیحی آن به یکصد و هشتاد هزار نفر بالغ میشود تعلیم به زبان عربی است و انگلیسی هم تدریس میشود .

افریقای مرکزی

پایتخت : - بانگی . مساحت ۲۳۸ هزار مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) ۰۰ ۱۶۴۵۹۹ . پرچم : قطعات افقی ، ابی ، سفید ، سبز و زرد با یک قطعه عمودی سرخ در مرکز و یک ستاره طلایی در گوشه چپ بالا بی پرچم .

واحد پولی فرانک پنج و نیم فرانک معادل یک افغانی .

از متصرفات قدیمه فرانسه در افریقای استوایی بنام یوبانگی شهری است که از شمال با چاد از شرق با سودان از جنوب با هر دو کانگو و از غرب با کامرون محاط میباشد . این جمهوریت نزدیک به خط استوا واقع بوده و اکثر خاک آنرا فلات ها تشکیل میدهند اوسط ارتفاع آن از بحر دو هزار فوت بوده دریا های آن طرف جنوب به کانگو و طرف شمال به غدیر چاد میریزند . آزادی کامل جمهوریت افریقای مرکزی به تاریخ ۱۳ - اگست ۱۹۶۰ اعلام گردید و در ستا میر عضو ملل متحد شد . عضو جامعه فرانسوی میباشد .

رئیس جمهور افریقای مرکزی داور داکو بعد انتخاب شدن همه احزاب سیاسی را لغو کرد و در سال ۶۵ دو باره انتخاب گردید . در اول جنوری ۱۹۶۶ لوی درستیز جین بیدال بوکاسا رئیس جمهور داکو را معزول کرد و مناسبات سیاسی کشور خود را با جمهوریت مردم چین قطع نمود .

اساس اقتصادی مملکت بر پنبه ، قهوه استوار است . صادرات عمده آن پنبه واز معدنیات عمده آن الماس و طلا میباشد . گوشت را از چاد وارد میکند . فرانسوی زبان رسمی است .

هز چار گروه نژادی این جمهوریت زبان سنگهو میدانند .

افریقای جنوبی

پایتخت : پرتوریا و کیپ تاون . مساحت ۳۵۹ ۴۷۲ مربع میل نفوس (تخمین ملل متحد در ۱۸۷۳۳۰۰۰ ۱۸۷۳۳۰۰۰) . بیرق : سه تریشه افقی ، نارنجی ، سفید و آبی و در تریشه علامه یونین جیک و ترانسوال ویر کلوزو دولت آزاد سابقه او را نژ .

واحد پولی راند (ده شلنگ) معادل یکصد و بیست افغانی .

شروع : جمهوریت افریقای جنوبی . سابق اتحادیه افریقای جنوبی به تاریخ ۲۱ می ۱۹۶۱ جمهوریت خود را اعلام واز ممالک مشترک

قتل رسید. بالتزاز ریستر که او هم از پیروان قوی تبعیض نژادی است به عوض فرورد صدراعظم شد.

رئیس جمهور آن در هر هفت سال یکبار انتخاب میشود. سناتور کب از پنجاه و چار عضو و اسامبلی مرکب از یکصد و شصت عضو میباشد. که برای پنج سال انتخاب میشوند.

معارف و مذهب :

چهارده یونیورسیتی دارد. تعلیمات ابتدایی برای همه تبعه آزاد و برای سفید پوستان جبری است. کلیساها هالندی پروتستان از دیگران بیشتر است. زبان های رسمی آن انگلیسی و افریقای جنوبی است.

دفاع :

سیستم دفاعی مملکت هر تبعه سفید پوست و امکلف میسازد که بین سنین هفده و شصت در وقت جنگ برای خدمت نظامی آماده باشد اشخاص بین سنین هفده و بیست و شش مکلفند سرویس نظام را در طول چار سال بگذرانند.

تولیع و حکومت :

اتحادیه افریقای جنوبی توسط پارلمان برتانیه در ۳۱ می ۱۹۱۰ تشکیل شد و این درست هشت سال بعد از شکست جمهوریت های آزاد ترانسوال و اورانژ بود به دست برتانیه در جنگ های بوور، اتحادیه مذکور به نسبت ذخایر طلایش مصایب کافی دید. مسکین اروپایی آنها لندی ها بودند.

که بعد ها بنام افریقا نیز یاد شدند و ایشان تا کنون یک سیاست تبعیضی را تعقیب کرده اند که بنام آپارتاید نامیده میشود و هدف آن اینست که برای سفید پوستان و دیگر مردم مناطق و هایش و انکشاف اجتماعی علیحده تنظیم گردیده به اساس یک قانونیکه در ۱۹۵۹ تصویب گردیده است با تنو را میتوان در قسمت های سفید پوست استخدام کرد ولی ایشان هیچ نوع حقوق مدنی نخواهد داشت.

صدراعظم فرورد در خواست عضویت جمهوریت خود را در ممالک مشترک المنافع وقت پس گرفت که دیگر اعضاء نظر به سیاست تبعیض نژادی آن به عضویت افریقای جنوبی مخالفت کردند. ولی مملکت مذکور در پلاک ستر لنگ باقی مانده است.

فرورد در سپتمبر ۱۹۶۶ توسط یک تن از اهالی سفید پوست افریقای جنوبی به

از اهالی سفید پوست افریقای جنوبی به نام **افریقای جنوبی** : به تاریخ ۱۹ می ۱۹۶۷ اسامبله عمومی ملل متحد به تاسیس یک شورای داد که تا جون ۱۹۶۸ افریقای جنوبی را به آزادی نایل سازد.

ممالک جهان

شورای مذکور در اگست ۱۹۶۷ دایر شد و نماینده کشور چیلی رئیس آن انتخاب گردید ولی حکومت افریقای جنوبی و نامود کرد که در زمینه همکاری نخواهد کرد . نفوس آن نیم میلیون میباشد که صرف

اکوادور

پایتخت : کیتو . مساحت ۱۱۶۲۷۰ مربع میل نفوس : ۵۰۸۰۰۰ . پرچم : پارچه عرضی زرد که در فوق پارچه های نازک آبی و سرخ قرار دارد و علامت جنگی میان آن است . واحد پولی : سوکر معادل دو نیم افغانی .

شرح :

در طرف شمالی ساحل بحر الکاھل امریکای جنوبی قرار دارد . کوه های (اندیس) آنرا از شمال به جنوب قطع و به سه ساحه طبیعی تقسیم میکند . وسعت مملکت از شمال جنوب یکصد میل به شمال خط استوا و چهار صد میل به جنوب آن میباشد همسایگان آن کولو مبیئا و پیرو است . منابع مهم معدنی دارد : نقره ، نفت ، مس ، آهن ، سرپ و زغال زیاد است تولیدات زراعتی روز بروز انکشاف میکند از بزرگترین صادر کنندگان کیله جهان است بیست فیصد عایدات ملی از صنایع بدست می آید . بعد از سه قرن حکومت هسپانیایی در ۱۸۲۲ با کولمبیا ملحق و در ۱۸۳۰ جمهوریت آزاد گردید . رئیس جمهور آن برای چار سال توسط

معارف و مذهب :
مذهب عمده مردم رارو من کاتولیک تشکیل میدهد . زبان مردم هسپانیایی بوده تعلیمات ابتدایی اجباری است خدمت زیر پرچم نیز اجباری میباشد .

البانیا

پایتخت : تیرانا ، مساحت : ۱۱۰۹۷ میل مربع . نفوس : (برقرار تخمین ۱۹۶۸ حکومت ۲۰۰۰۰۰۰ . بیرق : سرخ بابا شده دوسره و ستاره سرخ با حواشی زرد . واحد پولی : لیک (صد قنطار) یک لیک معادل نه افغانی .

منابع و صنایع :

جنگلات و فلزات معدنی از منابع عمده آنست صنایع فلزی آن بخوبی انکشاف نکرده است تولیدات عمده مملکت را تنباکو ، چوب ، پشم پوست ، پنیر و دیگر لبنیات ماهی ، روغن زیتون ، جواری ، گاو و غیر طبیعی تشکیل میدهد .

شرح :

البانیه یکی از ممالک کمونیستی بالکان بوده سرزمین کوهستانی باریکی است که دو صدویست و پنج میل در ساحل شرقی آدریاتیک امتداد دارد . در شمال غرب با جبیل سکو تری و در شمال غرب و شمال

با ممالک کمونستي باعث شد بر تانيه و اتازوني بان قطع علايق کند ويوگوسلاو يا قرار داد اقتصادي خود را از باعث عداوتان مملکت با حکو مت تيتو قطع نمود . در دسمبر ۱۹۵۵ البانيه با اتحاد شوروي علايق ديپلوماسي خود قطع کرد . اکنون روابط نزديکي با جمهوريت مردم چين بر قرار کرده است . که در ۱۹۶۶ به اثر مسافرتهاي صدر اعظمان شان به کشور های همديگر تقويه يافته است .

معارف و مذهب :

حد اعظمي نفوس ان را مسلمانان تشکيل ميدهند . بعد ازان عيسو يا ن اورتو داکس رومن کاتولیک ها قرار دارند . مکاتب به تعداد کم بوده اما به اساس قانون اساسي تعليمات ابتدائي را يگان و اجباري است از نظر نژاد الباني های شمال غيگ ها وجنوب تاسک ها اند .

دفاع :

خدمت عسکري در بين سن نزده وسي و پنج سالگی اجباري است قشون الباني در حدود ۲۵۰۰۰ است . البانيه مانند جمهوريت مردم چين در قواي عسکري خود موضوع مناسب ورتبه ها را از بين برده است .

دولت کوشيده است تا زراعت و صنايع خفيه را انکشاف داده سرکهای جديد و مراکز توليد برق اعمار نموده ومعادن را عصري بسازد . چار بندر بحري دارد مهترين و مجهز ترين ان (دورازو) است .

تاريخ و حکومت :

بيشتر از دو هزار سال قشون چنگي در البانيه جنگيده اند و برای سنوا تعديه يك مملکت اسلامي بود .

توسط کنفرانس اروپايي ۱۹۱۲ استقلال داخلي يافت وشهزاده ويليام وايد بر تخت نشست در ۱۹۱۴ فرار کرد . در ۱۹۱۵ آزادي ان توسط ايتاليه اعلان گردید . در ۱۹۲۵ جمهوريت ودر ۱۹۲۸ شا هي گردید شاه احمد زوغلو در ۱۹۳۹ متواري گردید و البانيه در معرض قشون جرمني وايتا لوی تا ۱۹۴۴ قرار گرفت . در نومبر ۱۹۴۵ حکومت مو قتي جنرال (انور هو کسپا) توسط برتانيه اتازوني واتحاد شوروي بر سميت شناخته شد . در انتخابات ۱۹۴۵ کمونيست ها فايق آمده ودر جنوري ۱۹۴۶ اعلان جمهوريت کردند . نمايندگان پارلمان يك جرگه يي ان يکنفر از هجده هزار نفر انتخاب گردید چار سال خدمت ميکنند در ۱۹۴۸ ارتباط نزديک البانيه

الجزاير

منابع و صنايع :

توليدات زراعتي شامل گندم ، جو ، چودر ، جواي ، کچالو ، کتان وتنباکو . شراب وروغن زيتون نيز توليد ميگردد . خرما ، انار وانجنير به وفرت مسي رويد مالداری زياد است ذخاير بزرگ آهن ، جست سرب ، سيناب ، مس وسرمه گاز وپترول وجود دارد .

توليدات صناعتي الجزاير سالانه در حدود چار صد وچهل و پنج مليون دالرتخمين ميشود . واردات عمدتاً توليدات نساجي ، ماشين با ب ، موتر ، پترول ، شکر ، زغال ، آهن فولاد ، حيوانات وقبوه تشکيل ميدهد صادرات ان عبارتست از مشروبات ، حيوانات پوست ، ميوه جات ، آهن ، جست خام سنگهای کوگرد ، گارک ، نباتات عطري توليدات تنباکو ، سبزيجات ، وپتروليم ، تجارت ان عمدتاً بافرانسه صورت ميگيرد .

پایتخت : الجزايره مساحت : ۹۱۹۵۹۱ مربع ميل . نفوس (به قرار نفوس شماری ۱۹۶۶) ۱۲۰۲۰۰۰ واحد پولی : دينار معادل نه افغانی .

شرح :

جمهوريت الجزاير با سياست سوسياليستيک در سوم جولای ۱۹۶۲ به آزادي نایل گردید در حدود پنج مليون مسلمانها اروپايي ها برای ختم حکمرانی ۱۳۲ ساله فرانسوي قيام کرد وراي دادند الجزاير در ۱۸۴۲ به فرانسه ملحق ساخته شده بود . الجزاير در افريقای شمالی به امتداد ۶۴۰ ميل در ساحل مدیترانه ودر بين تونس در شرق ومراکش در غرب واقع شده است . در جنوب به صحرا و به افريقای غربی فرانسوي وصل ميشود . سطوح هموار تل در ساحل مزارع حاصلخيزی را ميسازد و دو سلسله کوه های اطلس به ارتفاع اعظمي ۷۰۰۰ فتمملکت را تقسيم ميکنند .

تاریخ و حکومت :

موجود بود تا اینکه کمیته سیاسی هفت‌عضوی نمایندگان بن بلا و قشون الجزایری اوضاع را تحت کنترل در آوردند . بعد از اولین انتخابات شورای ملی در ۱۹۶۲ احمد بن بلا به‌حیث‌صدراعظم‌موظف‌تعیین گردید . وی الجزایر را یک مملکت سوسیالیستی بیطرف باحفظ بیطرفی در سیاست خار جی اعلان کرد .

ملیت خواهی عربی از سال ۱۹۵۴ الی ۱۹۶۲ ناآرامی های جدی را در الجزایر به وجود آورد . فرانسه تقریباً نصف قوا ی خود را مصروف الجزایر می کرد و سالانه بیشتر از یک میلیارد دالر مصرف را متحمل میگشت .

قانون اساسی الجزایر در سپتمبر ۱۹۶۳ تصویب شد و بن بلا یگانه کاندید ریاست جمهوری به حیث رئیس جمهور برای پنجسال انتخاب گردید . ملی ساختن صنایع وزمین های زراعتی به سرعت صورت گرفت و در ۱۹۶۳ الجزایر صد میلیون دالر کمک طویل المدت به قسم قرضه صنعتی از اتحاد شوروی دریافت کرد . الجزایر هنوز هم بگرفتن کمک از فرانسه ادامه میدهد .

در بین سالهای ۱۹۵۴ - ۶۲ انقلاب الجزایر منتج به مرگ ۱۲۰۰۰ مسلمان و ۱۰۲۰۰ عساکر فرانسوی گردید . مخالفین کنترل فرانسه بدو گروه (حرکت ملی الجزایر) وجبهه آزادی ملی الجزایر منقسم گردیده بودند و در وقت نبل به آزادی گروه دوم به کثرت در مقابل آنها گروه قشون افراطی فرانسوی (او . ای . اس) که خواهان دوام حکومت فرانسه در الجزایر و تحریک قشون در مقابل جنرال دوگول بودند قرارداد داشت .

الجزایر عضو ملل متحد و جامعه عرب است . در سال ۱۹۶۵ بعد از یک کودتا بومیدین (نام طفلی اش محمد بو خروبه بود) رهبری الجزایر را بعهده گرفت .

در ۱۹۵۸ رئیس جمهور فرانسه جنرال دوگول دادن حق تعیین سرنوسشت را به الجزایر و عده داد در سپتمبر ۱۹۵۹ جبهه آزادی ملی الجزایر حکومت موقتی را بریاست فرحت عباس تأسیس نموده یوسف بن خده در اگست ۱۹۶۱ جانشین او شد مذاکرات ایویان در ۱۹۶۲ بین جبهه آزادی ملی الجزایر و فرانسه منجر به متار که ، قبول حکومت موقتی و استقلال الجزایر بعد از یک ریفرنندم شد . در اول جولای همین سال هشتاد فیصد آراء خواهان آزادی بوده و جنرال دوگول در سوم ماه مذکور آزادی الجزایر را اعلان کرد . در جریان ۱۹۶۲ مناقشات بین حامیان احمد بن بلا معاون صدراعظم حکومت موقتی و یوسف بن خده صدراعظم

معارف و دین :

مردمان اصلی الجزایر اعراب و بربر های مسلمان اند یک پوهنتون در الجزایر وجود دارد مکاتب ابتدایی فرانسوی و مسلمان ها باهم آمیخته شده اند .

قبل از آزادی تقریباً یک میلیون اروپایی که هشتاد فیصد شان در الجزایر متولد شده بودند وجود داشت فعلاً این رقم یک‌برده تنقیص نموده است .

السلوادور

میکند . در ۱۸۲۱ از هسپانیه آزادی گرفت شصت فیصد بی سواد دارد . تعلیمات اجباری و رایگان است . زبان ان هسپانوی و مذهب رومن کاتولیک است . رئیس جمهور از طرف مردم برای پنج سال انتخاب میشود .

پایتخت : سان سلوادور . مساحت : ۸۲۵۹ میل مربع . نفوس : ۳۱۵۱۰۰۰ پرچم : آبی ، سفید ، آبی به صورت افقی با علامت جنگی در قسمت سفید آن ، و احد پولی : کولون معادل هجده افغانی .

شرح :

برای پارلمان هر فرد دارای سن ۱۸ و بالاتر مجبور است رای بدهد . السلوادور عضو موسسه ملل متحد و شورای کشورهای امریکای است .

از کوچکترین جمهوریت های امریکای مرکز یست . و در زرع قهوه هفتمین کشور جهان است . پنبه ، طلا و شکر را نیز صادر

تاریخ ۸ جون ۱۹۶۵ پادشاه المغرب به يك حالت اضطراری را اعلام نموده و متعاقباً ان خودش عهدهٔ صدارت عظمی را نیز به عهده گرفت .
المغرب كمك بلا شرط امریكا واتحاد شوروی را حاصل میكند و به فرانسه قرار داد ها ی همکاری اقتصادی تخنیکي و كلتوری دارد المغرب عضو ملل متحد و جامعه عرب است .
معارف و مذهب : نفوس محلی المغرب اکثر بی سواد است ولی مراکز تر بیوی مسلکی وزواعتی ان رو به انكشاف میباشد . مكاتب ومدارس مذهبی فرانكو مسلم و فرانسوی دارد . پوهنتون اسلامی گیروین در فیض خیلی معروف است زبان رسمی عربی است ونفوس ان اهل سنت میباشد .

قوای فرانسوی در ۱۹۶۱ كاملاً المغرب را تخلیه کردند .
سیدی محمد بن یوسف . پسر سومولای یوسف در ۱۹۲۷ به عنوان محمد پنجم معرفی شد . پسر ارشدش مولای حسن بتاريخ ۹ جولای ۱۹۵۷ به حیث وارث تاج و تخت شناخته شد .
ودر همان سال لقب سلطان به (ملك) تبدیل کردند .
محمد پنجم در ۱۹۶۱ مرد ولیعهد او به عنوان ملك حسن دوم بر تخت المغرب بنشست او يك قانون اساسی نورا بمیان آورد .
المغرب به تاریخ ۷ دسمبر ۱۹۶۲ يك سلطنت مشروطه اعلام شد . واولین پارلمان ۱۴۴ نفری در ۱۹۶۳ انتخاب گردید . به

اندونیزیا

از دوصد ملیون تن تیل خام تولید میكند . همچنان تیل وارده اوعراق ، كویت ، ساراواك و تصفیه مینماید . از نظر تولید قلمی بعد از ملایا درجه دوم را احراز کرده است .

هشتاد فیصد مردم مصروف زراعت اند ، برنج ، جواری ، حبوبات دیگر . تنباكو ، قهوه ، رابر ، مرج ، الیاف اقسام نارگیل ، چای ، شكر وتیل از تولیدات عمده ان است حکومت اندونیزیا كوپراتیف ها را تشویق نموده وبایلان های پنجسال میخواد هد تولیدات برنج غذای اساسی و قدرت ترقی رابلند برد . يك پلان هشت ساله انكشافی در سال ۱۹۶۱ آغاز گردیده است .

تاریخ و حكومت :

تا ماه مارچ ۱۹۴۲ اندونیزیا از مستملكات ماورای ابچار هالیند بشمار میرفت . بعد از مدت اشغال اندونیزیا توسط جاپان (۴۵ - ۱۹۴۲) مجاهدین ملی اندونیزیا به رهبری (احمد سوکارنو و دوكتور محمد عطاء) جمهوریت اندونیزیا در اگست ۱۹۴۵ اعلان گردید . جنگلهی چارساله اندونیزیا و هالیند بعد از امضای موافقتنامه ۱۹۴۹ خاتمه یافت كه نظر به ان امسور تمام اندونیزیا به استثنای ایریا ن به حكومت انتقالی جدید كه بنام اضلاع متحده اندونیزیا یاد میگردد واگذار شد . دوكتور سوکارنو در شانزدهم دسمبر ۱۹۴۹ به

پایتخت : جاگارتا . مساحت : ۷۳۵۸۶۵ مربع میل . نفوس : ۱۱۰۰۰۰۰۰۰ .
پرچم : دو بند افقی سرخ و سفید .
واحد پولی : روپیه معادل چارونیم افغانی .
شرح :

اندونیزیا بزرگترین مجمع الجزایر جهان كه سابقاً به شرق الهند موسوم بود بالای استوا از ۶ درجه عرض البلدشمالی تا ده درجه عرض البلد جنوبی واقع شده و متشكل بیش از سه هزار جزیره می باشد چار عدد از بزرگترین جزایران عبارتند از جاوا (یکی از پر نفوسترین مناطق جهان كه در ان هزار نفر در يك میل مربع زیست میكنند) سوماترا ، بورنیو غربی و سلیبیز ، بالی ، سومبادا ، تیمور وغیره است .

نژاد های مختلفی در اندونیزیا موجود است .

ایر یا ن غربی با نیو گینی ها لیتدی كه از سالیان درازی اندونیزیا ادعای مالكیت آنرا داشت در ۱۹۶۳ تحت اداره ان در آمد . جاگارتا در جزیره جاوا واقع شده و نام قدیمی ان (باتاوا) است .

منابع و صنایع :

اندونیزیا یکی از غنی ترین ممالك جهان از نگاه ذخایر طبیعی میباشد و ذخایر بزرگ قلمی ، تیل وزغال و ذخایر عمده متگانیز ، مس ، نكل ، طلا ونقره دارد . سالانه بیش

ممالک جهان

های ۶۱ - ۱۹۵۵ جنگهای غیر منظم در سوماترا و سلبیز بر ضد رژیم وی به رشد اقتصاد ملی مملکت صد ماتی وارد آورد .

اندونیز یا مخالف بوجود آمدن اتحادیه بزرگتر مالیزی بود ولی در ۱۹۶۶ از یکطرف صلاحیت دکتر سو کارنو به حیث رئیس جمهور از او گرفته شد و وظایفش را کاملاً به جنرال سو هار تو دادند و از جانب دیگر با مالیز یا نیز سرانجامی را از پیش گرفت . در دسامبر ۶۶ - اندونیز به پلز به عضویت ملل متحد درآمد . سو هار تو رسماً دو ماه مارچ ۱۹۶۸ به حیث رئیس جمهور اندونیز یا شناخته شد .

معارف و مذهب :

نود فیصد اندونیز یا بی ها مسلمان اند نفوس با قیامانده را عیسوی ها هند و ها و بودایی ها تشکیل میدهند .

تعلیمات ابتدایی در سنین ۶ - ۱۲ اجباری بوده تعلیمات متوسط و عالی به پیمان متوسط وجود دارد . پوهنتون جاگارتا و باندونگ مشهور اند . زبان رسمی مردم باها ساندونیزیا است که از ملایا بی مشتق شده است .

حیث رئیس جمهور انتخاب گردید . در جولای ۱۹۵۰ همه ایالات موافقت کردند تا یک حکومت مرکزی قوی ای بنا شده و نام آن جمهوری اندونیز یا گذاشته شود در سپتمبر همان سال اندونیزیا به عضویت ملل متحد درآمد .

بعد از سال ۱۹۵۷ اندونیز یا به یک سلسله اقدامات ملی ساختن املاک هالیندی ها پرداخت این کار در ۱۹۶۲ منتج به واگذار شدن امور اداری ایریا ن به اندونیز یا گردید . ناآرامی های اقتصادی و سیاسی در مملکت باعث گردید که دو کشور سو کارنو در ۱۹۵۹ دوباره قانون اساسی آن مملکت را که در ۱۹۴۵ به میان آمده بود نافذ سازد پاساسی آن صلاحیت رئیس جمهور نا حدود بوده و وی مجبور به اتخاذ یک سیاست دیموکراسی رهبری شده میباشد .

در ۱۹۶۰ دکتر سو کارنو پارلمان انتخابی ۲۵۷ عضوی را به پارلمان انتصابی ۲۶۱ عضوی میدل کرد . دوکتور سو کارنو در ۱۹۶۳ برای همیشه به حیث رئیس جمهور خوانده شد . از سال

اندورا

از طرف ناپلیون به آن اعطاء گردید سالانه خراجی معادل ۹۶۰ فرانک به فرانسه و ۴۶۰ پیسیتا به اسقف اورجل می پردازد . توسط یک قونسلگری عمومی که ۲۴ عضو منتخب دارد اداره میشود . قضات به تعداد مساوی از طرف فرانسه و اسقف تعیین میگردند .

اندورا به مقدار کافی آهن ، سرب ، زنج سنگ و چوب دستک دارد از صنایع مهم آن تربیه گوسفند و جلب سیاه چین است . لسان رسمی مردم آن (کتالی) و دین اساسی آنها رومن کاتولیک است .

پایتخت : شهر اندورا (اندورالاولیلا) - مساحت : ۱۹۱ مریل . نفوس : (بقرار نفوس شماری ۱۹۶۸) ۲۱۶ ، ۱۷ ، بیرق آبی زرد ، سرخ به صورت عمودی ، واحد پولی : فرانک ، معادل نه افغانی و پیسیتا معادل هفتاد و پنج پول .

جمهوری یتی است در وادی پیرنه تحت سرپرستی فرانسه و اسقف هسپانوی وارجل از ۱۲۷۸ به اینطرف از استقلال و آزادی بهره مند بوده و در ۱۸۰۶ قانون اساسی آن

ایالات متحده آمریکا

تاریخچه ها دارای سیزده ریشة افقی (هفت تاریخچه سرخ شش تاریخچه سفید) با یک ساحه آبی در کنار بالایی چپ که تا پارچه چارم سرخ رنگ امتداد دارد و دارای پنجاه ستاره

پایتخت : واشنگتن . مساحت ۳۶۱۵۲۱۱ میل مربع . نفوس : ۲۰۰،۶۵۸،۰۰۰ . پرچم : ملی آن موسوم به ستاره ها و

مسلط شدند. وانگلیس ها قسمت اعظم آنرا متصرف گردیدند.

در سال ۱۷۶۳ انقلاب امریکا باعث حصول استقلال ایشان از انگلستان گردید و ملت مستقلی را به وجود آورد (۴ جولای ۱۷۷۶) قانون اساسی امریکا در ۱۷۸۷، منصفه تطبیق گذاشته شد اولین رئیس جمهور امریکا جارج واشنگتن انتخاب گردید.

حکومت امریکا را میتوان یک دیموکراسی مشروطه نامید. دو حزب مشهور سیاسی امریکا دیموکرات و جمهور ی خواه است. دومجلس دارد یکی سنا ودیگر نمایندگان اعضای سنا برای شش سال ونمایندگان برای دو سال انتخاب میشوند. کاندید های ریاست جمهوری ومعاون ریاست جمهوری یکسال پیش از انتخابات از طرف کنوانسیون ملی تعیین میشوند. نمایندگان این کنوانسیون تحت شرایط به خصوص انتخاب می گردد مثل اینکه باید درین کنوانسیون از تمام ایالات به تناسب نفوس آنها نمایندگی بعمل آید. انتخابات رئیس جمهوری هر چارسال یکبار اجراء میشود.

در انتخابات عمو می رای دهندگان مستقیماً برای کاندیدان رئیس جمهور دلخواه خودرای میدهند. هر کاندید یکه اکثریت آراء یک ایالت را به دست آورد نماینده همان ایالت ها در صورت لزوم در انتخابات نهایی حمایت میکند. در انتخابات نهایی نمایندگان واعضای سنکه از ایالات مختلف گرد آمده اند اشتراک مینمایند و کاندید یکه اکثریت آراء ایشان را بدست آورد برای چارسال به حیت رئیس جمهور انتخاب میگردد. رئیس جمهور فعلی ریچارد نکسن است. کانگرس امریکا اختیارات وسیع قانون گذاری را در کشور دارد.

منابع و صنایع :

اضلاع متحده امریکا از کشور های غنی جهان بوده چه از نگاه ذخایر معدنی و چه از نگاه زمین های زراعتی وچه از نگاه انکشاف صنایع و فابریکات اهمیت بزرگی در جهان دارد.

تجارت خارجی به پیمانهای وسیعی انکشاف کرده است. جدیدترین وسایل حمل و نقل. فابریکات صنایع فلزات، موتر سازی وغیره وسایل تخنیک زیاد انکشاف یافته است. تولیدات زراعتی، گندم، تنباکو، مالداری و صنعت نفت ایالات متحده نهایت شهرت دارد. گله های گاو، گوسفند

سفید میباشد. واحد پولی : دالر معادل چهل و پنج افغانی.

شرح : قسمت عمده ایالات متحده قسمت وسطی امریکای شمالی را اشغال کرده است که چهل وهشتم ضلع آن در همین حصه قرار دارد. همین قسمت آن یک طرف محدود است به کانادا. از طرف جنوب به مکسیکو وخلیج مکسیکو از طرف شرق به بحر اطلس واز طرف غرب به بحر الکاهل.

ایالت الاسکا : در گوشه شمال غربی کانادا واقع بوده ودر شمال آن بحر منجمد شمالی. در شرق آن کانادا در جنوب آن خلیج الاسکا ودر شرق آن اینای بیرونک واقع بوده وهمین ابنا آنرا از اتحاد شوروی جدا میسازد. در ایالات متحده در چهار ضلع تخلیه میشوند. که عبارت از بحر اطلس. جویلهای بزرگ خلیج وبحر آرام است. از سیستم های بزرگ دریایی آن مسیسیپی، سینت لارنس، کولمبیا و کورلادو است در ایالات حوزه اطلس که در شرق کوه های اپالاش قرار دارند جریان سزیم داشته ودر انکشاف صناعتی این حوزه سهم بارز گرفته است.

عده ای ازین دریاها قابل کشتی رانی است. در ایالات حوزه جویلهای بزرگ همه بالاخره به دریای سینت لارنس ریخته واز راه خلیج سنت لارنس کانادا در بحر الکاهل میریزد. نشیب خلیج شامل آن قسمت از ایالات متحده است که آبهای آن در خلیج مکسیکو میریزد.

سیستم مسیسیپی، از سیستم های بزرگترین دریایی ایالات متحده است. سلسله جبال اپالاش در شرق وراکی در غرب قرار دارد. کشور امریکا پهناور و دارای اقلیم های مختلفه است.

تاریخ و حکومت :

در سال ۱۹۴۲ کرسٹوف کولمبس ملاح جینوایی اجازه مسافرت غربی را از ملکه ایزابل هسپانیه اخذ نمود. در سوم اگست این سال وی با پنجاه و دو مرد و کشتی سانتاماریا و دو کشتی دیگر که هر کدام حامل هژده مرد بود به جانب غرب شتافت درین سفر وسه سفر دیگر کولمبس مناطق کیوبا، هسپانیولا، پورتوریکو، چینکا، ترینداد، امریکای جنوبی را کشف کرد. ودر سال ۱۵۰۶ اوقات نمود. باین ترتیب راه سرزمین امریکا برای اروپائیان باز شد. بعد از آن کشورهای مختلف اروپایی بر مناطق مختلف این سرزمین

معارف و مذهب :

بیش از يك هزار پوهنتون وجود دارد .
 که در هر کدام شعبات اختصاصی زیاد دیگری دارند . علاوه بر پوهنتون های اختصاصی دیگر با مکاتب زیاد موجود است . معارف به اندازه زیادی تعمیم یافته است .
 معلمین به اندازه کافی و در شقوق مختلف اختصاصی موجود اند . تعلیمات ابتدایی عام بوده موسسات و کودکستان ها به احوال اطفال در سنین قبل از مکتب رسیدگی میکنند .
 دین عیسوی عام بوده پروتستان ها اکثریت نفوس را تشکیل می دهند . کاتولیک ها هم در ایالات متحده زندگی میکنند .
 غیر از اینها پنج ملیون و هفتصد هزار یهودان نیز در امریکا بسر میبرند .

واسط مخصوصاً در جنوب بوفورت تریبیه میشود . مرغداری انکشاف زیاد کرده است . استخراج معادن طلا و غیره عواید هنگفتی دارد . صادرات امریکا در سراسر جهان صورت میگیرد . امریکای لاتین ، جنوبی ، افریقا ، اروپا ، آسیا ، و غیره به پیمانهای وسیع با امریکا تجارت دارند . واردات امریکا را نیز موادی از همین جاها تشکیل میدهد . پیشرفت تخنیک و ماشینی سریع است .

نساجی تولیدات زیادی دارد . صنعت تولید برق انکشاف نموده است هواپیما بی و بحریه تجارتی عواید زیادی بار می آورد . اکثر میوه جات در امریکا میروید و حاصل خوب دارد .
 حبوبات و سبزیجات نیز بوفورت پیدا میشود .

ایتالیا

تونل بزرگ و معروفی آن گذشته هر دو کشور ذریعه آن بهم ارتباط بیشتر پیدا کردند .
 از دریا های مهم و حاصلخیزان دریای پیانو ، اوج ، تیچینو و ادا است . در دامنه های جنوبی الب دریاچه ها و بند های زیبایی وجود دارد که اخیراً تونل بزرگ و معروفی از قلب دره های زیبا بوجود آمده است صفحات پو که شامل مناطق پدمونت ، لومباردی ، ایلیاوینس میباشد از مراکز فعالیت های زراعتی و صنعتی ایتالیا بشمار میرود . صنایع بیشتر ایتالیا در داخل سه ضلعی میلان ، تورین ، جینوا تمرکز کرده است . از همین ناحیه پائین تر دریای آرگو از بین تاکستان های سرسبز انگور عبور میکنند و دریای تیراز بین شهر روم به جانب غرب عبور مینماید .

پایتخت : روم ، مساحت ۱۶۶۳۷۲ مربع میل نفوس : (نظر به تخمین حکومتی در ۱۹۶۸): ۵۳۷۶۴۸۰۰۰ . پرچم : سه پارچه عمودی سبز تارک ، سفید و سرخ . واحد پولی : لیره (معادل هفت پول .

شرح :

جمهوریت ایتالیا قطعه خاک طولانی ای را تشکیل میدهد که بشکل موزه در بحیره مدیترانه پیشرفته است . جزیره سیسیلی در حدود دو میل دورتر از قسمت قدامی این موزه و به صورت جداگانه در مدیترانه واقع است .

ایتالیا در حدود ۷۶۰ میل طول و کمتر از ۲۲۰ میل عرض دارد . در شرق آن بحیره ادریاتیک واقع است .

به طرف شمال شرق آن دریاچه وینس در جنوب آن دریاچه ایونین بطرف غرب در نصف شمالی آن دریاچه جینوا و در نصف جنوبی آن بحیره ترهین واقع شده است . تقریباً به استقامت خط وسط ایتالیا در غرب جزیره ساردینا واقع شده است که از سیسیلی کوچکتر میباشد . ایتالیا توسط شاخه های الباز فرانسه ، سوئیس ، اتریش و یوگوسلاویا جدا شده است . از مشهورترین قله های اروپا مونت بلانک به ارتفاع ۱۵۷۸۰ فوت در سرحد ایتالیا و فرانسه قرار دارد که اخیراً

سیسیلی : ۹۹۲۷ میل مربع مساحت و نزدیک به پنج ملیون نفوس دارد .
 جزیره مثلثی است که آتش فشان های خاموش و فعال دارد . از زمان های قبل از تاریخ مردمان مدیترانه در آن بود و باس داشتند زمانی هم یکی از دولت های قوی یونانی سیراکوس را پایتخت خود قرار داده بود . دولت روم سیسیلی را از کار تازها در ۲۱۵ قبل از میلاد متصرف شد . قله بلندترین سیسیلی ۱۰۷۰۵ فوت ارتفاع داشته و بنام قله اتنا معروف است که خود یک

آتش فشان فعال میباشد .
پالرمو ، کتایا و مسینا لږ شهر های مشهور آنست . از تولیدات سیسلی میوه از قبیل نارنج ، لیمو و غیره ، گندم ، شراب گوگرد ، نمک و پلدام است . گاو گوسفند و قاطر در آن تربیه میشود .

تاریخ و حکومت :

بعد از اینکه ایتالیه برای قرون متمادی تقسیم شده و اجزای آن را به ممالک دیگر ضم کرده بودند ایتالیه جدید بعد از جنگ ۱۸۵۹ شروع به انکشاف نمود و آن وقتی بود که ناحیه لپاردی تحت اداره شاه ایما نوئل دوم در آمد . بعد ازان مناطقی مهم دیگری هم به آن ضم گردید .

اولین پارلمان ایتالیه در سال ۱۹۱۶ ایمانوئل را به حیث پادشاه ایتالیه اعلان کرد . ایتالیه . دولت واتیکان را در سال ۱۹۲۹ برسمیت شناخت . در ۱۹۱۹ فاشیزم در ایتالیه ظهور کرد . موسولینی شکل دکتاتور ایتالیه را اختیار کرده تصاویر و پیمجامع ملل را نقض نموده بالای حمله و شامل محور برلین و توکیو گردید همچنان قشون خود را بفرانسه فرستاد تا به مقابل هسپانیه بجنگند . در جنگ جهانی دوم با جرمنی همنا گردید .

بعد از بین رفتن فاشیزم در ۱۹۴۴ ایتالیه به جرمنی و جاپان اعلان جنگ داد و در فتح متحدین سهیم گشت در سال ۱۹۴۵ موسولینی در قریه دو نگو اعدام گردید . ایمانوئل سوم جای خود را به پسرش همبرت دوم واگذاشت در ۱۹۴۶ بعد از یک ریفرندم ایتالیه جمهوری گردید مجلس سنای ایتالیه به نسبت یکتفرقی یکصد و شصت هزار نفوس برای مدت پنج سال انتخاب میشود . پنج نفر از اعضای سنارائیس جمهور مادام العمر انتخاب می تواند .

مجلس وکلا یک نماینده از هر هشتاد هزار نفوس دارد که برای پنج سال انتخاب میشوند القاب اشرافیت دیگر رسمیت ندارد و تشکیل مجدد حزب فاشیزم ممنوع است . ایتالیا عضو ناتو بوده در ۱۹۵۵ عضویت ملل متحد در آمد .

معارف و مذهب :

مذهب رسمی ایتالیه رومن کاتولیک است بیست و شش پوهنتون دولتی دارد .
دفاع : قوای دفاعی ایتالیه با عضویت آن مملکت در ناتو منظم تر و قوی شده و جدیدترین سلاح را به شمول راکت ها و غیره دارد .

ساردینیا : ۹۴۸۳ مربع میل مساحت و (۱۶۴) میلیون نفوس دارد ، یک جزیره کوهستانی با معادن زغال سرب و مس است . انگور ، بادام و تنباکو در آن به وفورت پیدا میشود . گاو و گوسفند در ساردینیا تربیه میشود .

جزایر البارد کاپری : اولی به نسبت معادن آهن . ماهیگیری و شراب سازی خودمشهور بوده ناپلیون در آن جا به تبعید بسر می برد و دو می لژ نظر زیبایی و آب و هوای مناسب خود شهرت دارد .

از بنا در مشهور ایتالیه جینوا ، ناپل ، وینس تریسته ، انکو ناوپالرمو است آثار بزرگ تاریخی موزیم ها و کلیسا های زیبا ایتالیه سالانه بیش از بیست میلیون سیاح را جلب میکند .

منابع و صنایع :

مواد زراعتی عمده آن گندم ، لیمو ، کچالو جوار ، و انگور است اکثر میوه جات و سبزیجات ایتالیه در بازار مشترک اروپا عرضه میشود . انگور بدرجه اول ، بادام نارنج لیمو ، سیب و فاک بدو به بعدی و بوفرت پیدا میشود . در بعضی از مناطقی آن برنج هم میرود ، گاو ، گوسفند ، اسب قاطر و بز در ایتالیه تربیه میشود . در ایتالیه شراب های مختلف النوع ساخته میشود که شهرت فراوان دارد . مرمر سفید و رنگه هم پیدا میشود . در بعضی مناطق آن گاز طبیعی وجود دارد .

۱۹۶۴ ایتالیه بیش از دو هزار و هفتصد مراکز برق آبی و هشتصد مراکز برق حرارتی داشت که مجموع تولید برق آنها به شصت و دو عشار به هفت بلیون کیلووات فی ساعت میرسد .

ایتالیه دارای قابریکات برق ذروی میباشد . تولیدات آهن و فولاد ایتالیه سالانه به بیشتر از ده میلیون تن میرسد ایتالیه از مولدین بزرگ هاشمین آلات صنعتی و برقی موثر آلات فولادی ، ماشین های تایپ ، بوت ، تکه بلب و غیره بشمار می رود صنایع کیمیاوی ایتالیه در حال انکشاف است . تنباکو ، کاغذ و قطی سگرت از طرف دولت

ایتیویا (حبشه)

پایتخت: ادیس ابابا مساحت: (۳۹۸۳۵۰) مربع میل) به شمول اریتریا، نفوس: ۲۳،۴۵۷،۰۰۰. پرچم: سه پارچه افقی سبز، زرد، سرخ بانقش شیر دریاچه زرد واحد پولی: دالر حبشی معادل هجده افغانی.

شرح: کشور شاہی حبشه (ابی سینیا) یک مملکت کوهستانی ایست واقع در شمال شرق آفریقا که در شمال شرق متصل است با اریتریا که به بحریرة احمر میرسد. در شرق با سو مالی لیند فرانسوی مجاورت دارد. و در شرق، جنوب شرق و جنوب آن سو مالی و در جنوب آن کینیا و در غرب آن سو دان واقع است. از دریاها یعمده آن دریای ابی، بارو، گپ، ددیسنه، و ابی او اش های وچو با است. اقلیم حاره و موسمی بارانی بین ماهای جون تا سپتمبر دارد.

منابع صنایع:

در حدود نود فیصد عواید زراعتی است اما منابع صناعتی مهم نیز دارد استفاده از قوه آب و برق تحت سروی قرار دارد. زمین حاصلخیز و باران وافر باعث شده است زمینها سالانه دو فصل بدهند، قهوه، گندم، جو، آتس تباکو و نیشکر مواد عمده زراعتی اند که بو فرت تولید میگردند.

معارف و مذهب:

کلتور حبشه تحت تاثیر یونان و مصر قرار گرفته است. عیسویت مذهب اکثریت را تشکیل میدهد. سراسقف کلیسا از طرف امپراتور انتخاب میگردد. یک برینج نفوس را مسلمانان تشکیل داده اند یکتعداد پوهنخی هابه شمول پوهنتون ادیس ابابا وجود دارد زبان رسمی آن (امهاری) است. **دفاع:** امپراتور فرماندان عمومی قوای زمینی. هوایی و بحری است.

ایران

پایتخت: تهران. مساحت: ۶۲۸۰۶۰ میل مربع. نفوس بقرارتخمین ۱۹۶۷ ملل متحد ۲۸۴،۲۶۶،۰۰۰. پرچم: سه پارچه افقی سبز، سفید و سرخ که در قسمت سفید آن شیر و خورشید طلایی نقش شده است. واحد پولی: ریال معادل شصت و دو پول. **شرح:** ایران در شمال متصل است با اتحاد شوروی

و بحیره کسپین . در شرق به افغانستان و بلوچستان در جنوب با خلیج عمان و در غرب با عراق و ترکیه . سطح مرتفع شمالی ان حاوی کوه های البرز در شمال کوه های دماوندوز اگر و س در جنوب است . دو صحرای تمکین تقریباً بیست و پنج فیصد مساحت ایران را اشغال کرده است . میدان های هوایی تهران ، اصفهان ، شیراز و آبادان میتوانند طیارات جت را بپذیرند از بنا در مهم ان بندر شاهپور ، بندر پهلوی بندر خم مشهر و بندر شاه میباشند . خرابه های قدیم پرسی پولیس در شیراز موقعیت دارد .

باسفوس گذشت و در ۴۹۰ ق . م در مراتون شکست خورد . در ۳۲۳ ق . م سکندر مقدونی به ایران حمله کرده و داریوش سوم را شکست داد . بعد از ان بالتر تیب پارت ها و ساسانی ها در ایران حکومت کردند . عرب ها دین اسلام را به ایران آوردند و چندین قرن بعد از ان سیاست مذهبی خلفای عربی بران مسلط بود . مغل ها در ۱۲۵۰ بعد از میلاد و در ۱۳۷۰ تیمور لنگک به ایران حمله ور شدند . بعد از سقوط خلافت در ۱۵۰۲ ایرانی ها توسط یک رژیم شاهي تحت رهبری پادشاه اداره میشوند در ۱۹۰۶ ایران صاحب یک قانون اساسی گردید .

قانون اساسی حاوی قوه اجرائیه است که توسط کابینه و مامورین دولتی که بنا م شاه کار میکند اجراء میشود قدرت تقنینیه به دست (مجلس) است که برای چار سال انتخاب میشود .

مجلس سنای ایران شصت عضو دارد که نصف اعضا انتخابی و نصف ان انتصابی است تمام قوانین باید به صحنه شاه برسد . در سال ۱۹۴۱ قشون برتانوی موافقتنامه ای را با امضاء رسانیدند که به تمامیت خاک ان احترام گذاشته و کمک های اقتصادی به ان بدهند . در ۱۹۵۱ مناقشاتی در مورد ملی ساختن نفت ایران به وجود آمد که منتج به انسداد فابریکه تصفیه نفت آبادان در مقابل کمپنی ایرانی ، برتانوی شد . در ۱۹۵۳ طرفداران شاه اوضاع را تحت کنترل آورده و دو کتور محمد مصدق صدراعظم را مدت سه سال محکوم به حبس نمودند . به کمک امریکا ایران در ۱۹۵۴ با هشت کمپنی نفت برتانوی ، امریکایی ، هالیندی و فرانسوی قرار داد بیست و پنج ساله ای را به امضاء رسانید .

تا فابریکه سابق انکو لو ایران نین را به کار انداخته هفتاد میلیون دالر تاوان به کمپنی مذکور داده و پنجاه فیصد تمام عایدات نفت را به ایران واگذار شود . قانون ارضی جدید در ۱۹۶۲ به تصویب رسید که با اساس ان مردم و دهاقین بی زمین میتوانند مالک زمین شوند .

معارف و مذهب :

مذهب شیعه اکثریت دارد تعلیمات ابتدایی اجباری است . تعلیمات عالی در پوهنتون های تهران ، شیراز ، مشهد ، اصفهان ، تبریز و اهواز میسر است در ۱۹۶۲ سپاه

منابع و صنایع :
 جنگلات در دامان کوه های ان وجود دارد . معادن از قبیل تیل ، آهن ، زغال ، منس ، سرب ، منگانیز ، نکل ، کروم ، جست ، گوگرد ، مرم سفید و کوبالت نیز وجود دارد .

ایران یکی از منابع بزرگترین نفت در شرق است . نفت توسط پنج پایپ لاین عمده به آبادان منتقل شده و در آنجا تصفیه میشود . زراعت از مشاغل اولی ایرانیا ن است ، گندم ، جو ، جواری ، برنج میوه جات ، عسل ، پشم ، تنباکو ، ابریشم خام ، نیشکر و پنبه از تولیدات مهم ان است .

بعضی از مشروبات ایرانی مشهور است در چندین شهر مهم ایران از قبیل کرمان ، قم ، اراک ، تبریز ، مشهد ، اصفهان و کاشان قالین بافته میشود . صادرات عمده ایران را پترو ل ، پنبه ، قالین ، خاویار ، خرما میوه جات ، عسل ، پوست و پشم ، برنج و مرم تشکیل میدهد .

صنعت ماهی گیری در کسپین وجود دارد سه بند جدیداً قوای برقی تولید میکند و در آبیاری سهم میگیرد که عبارتند از کرچ ، سفید رود و دز .

تاریخ و حکومت :

در ۱۹۳۵ بائر فرمان رسمی نام ان از فارس به ایران میل شد . یکی از ممالک کهن جهان است . ایرانی ها از نژاد آریایی ها بوده و از شرق وارد ایران شده اند . در ۹۴۵ ق . م سیروس ها و پارسی ها را متفق ساخت . شهر بابل را فتح کرد و بیت المقدس را به یهود ها واگذار کرد . داریوش اول با لای یونان حمله کرد از

ممالک جهان

دانش بوجود آمد که با ساسان فارغان مکاتب ثانوی در دهات و قراء مصروف تدریس میشوند تا وقتی که مدت خدمت زیر پرچم آنها خاتمه یابد. لسان ایران فارسی است.

دفاع: خدمت دو سال زیر پرچم اجباری است. ایران عضو پیمان سنتو بوده و هیئت های نظامی امریکا در تهران وجود دارند.

بار بادوس

پایتخت: برج تاون. مساحت ۱۶۶ مربع میل. نفوس: تخمین ۱۹۶۷، ۲۴۶۷۰۰۰. بیرق سه قطعه مساوی عمودی که دو قطعه خارجی ان آبی تیز و وسطی طلایی با یک سه شاخ سیاه میا شد. واحد پولی: دالر غرب الهندی معادل سی الغانی.

باربادوس کشور کوچکی است که در بحر اتلانتیک در منتها الیه قسمت شرقی غرب الهند واقع است.

این کشور به تاریخ ۳۰ ماه نو میرسال ۱۹۶۶ آزادی و استقلال کامل خود را از برتانیه بدست آورد.

بلندترین نقطه باربادوس کوه (هیلابی) است که ۱۱۱۵ فوت ارتفاع دارد.

بار بادوس که معنی ریشدار و یا خاردار را میدهد. برای نخستین بار توسط ملان پرتگالی واسپانوی به منطقه مذکور اطلاق شده است. عقیده بر این است که چون در بار بادوس در ختان خاردار انجیر به پیمانۀ زیاد موجود میباشد. شاید این تسمیه از همین جانشمنت نموده باشد.

صنعت ماهیگیری در این کشور خیلی زیاد انکشاف نموده است.

چون بار بادوس دارای سواحل زیبا و قشنگ میباشد. از آن جهت صنعت توریسم رونق خوبی دارد. و همه ساله یک تعداد زیاد توریست از نقاط مختلف جهان به کشور مذکور رو میاورد در کشور بار بادوس رویهمرفته در هر میل مربع ۱۵۰۶ نفر زندگی مینماید.

وبدین ترتیب از لحاظ کثرت نفوس بلندترین مقام را در جهان احراز مینماید.

مردم بار بادوس عموماً از نعمت سواد برخوردار هستند و صرف کمتر از یک فیصد بی سواد در آنجا سراغ شده میتواند.

یکی از کشتی های انگلیسی برای نخستین بار در سال ۱۹۰۵ به جزیره بار بادوس مواصلت کرد. و متعاقب آن پناه گزینان

برازیل

جنوبی است. در حدود ۲۶۷۶ میل با بحر اطلس ساحل میسازد.

از طرف شمال محاط است با ونزوئلا و گیانای دمنار کی. گیانای برتانوی و گیانای فرانسوی. از طرف شرق متصل است با بحر اطلس و از جنوب با یورو گوی. ارجنتاین و پراگوی در غرب آن پولویو یا پیرو کولمبیا واقع است در قسمت شمال آن مناطق جنگلی فوق العاده انبوه منطقه امازون

پایتخت: برازیلیا. مساحت ۳۲۸۶۶۴۷ مربع میل نفوس (به قرار تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) ۸۵۷۶۵۰۰۰. بیرق سبز با بیست و دو ستاره سفید شکل صلیب بروی دایره ای که مرکز آن الماس طلایی نقش شده است.

واحد پولی: کروز یرو (معادل ۹ افغانی). شرح: برازیل چه از نگاه وسعت و چه از نگاه نفوس از بزرگترین کشورهای امریکایی

وجود دارد. متواری کشته بود حکومت خود را در ریودوجنیرو انتقال داد (۱۸۰۸ م). به این اساس برازیل تحت اثر دو م خوی ششم شکل حکومت پادشاهی را گرفت.

بعد از بازگشت وی به پرتگال پسرش (پدر وی اول) آزادی برازیل را در سال ۱۸۲۲ اعلان کرد و خودش به حیث امپراطور آن در آمد.

امپراطور دوم برازیل (پدر وی دوم) به انریک انقلاب از پا در آمده و جمهوریت ایالات متحد برازیل بوجود آمد.

برازیل متشکل از بیست و دو ایالت یک علاقه فدرال و چهار ولایت است. در جنگ های اول و دو و جهانی برازیل با متحدین اشتراک داشت. در ۱۹۴۶ منشوری در برازیل به امضاء رسید که با اساس آن برازیل از منابع نظامی خود به مقصد حملات استغفا ده نمی تواند و به حکومت برازیل قدرت بوجود آوردن تحولات اجتماعی و اقتصادی بخشیده شده است. همچنان به حکومت حق داده شده تا عدالت اجتماعی را فراهم کرده سرما به گذاری آزاد را با قیمت های مهم کار از طرف کارگران آشتی بدهد و صنایع شخصی را که به مفاد اجتماعی باشد تقویه نماید ایمن منشور به حکومت اجازه میدهد احزابی را که مخالف مفاد اجتماعی باشد منسوخ سازد. منشور به مردم و زن برازیلی که به هژده سالگی رسیده باشند حق رای دادن را میدهد رئیس جمهور برازیل برای پنج سال انتخاب میشود.

اعضای مجلس سنا برای هشت سال و اعضای مجلس نمایندگان برای چهار سال انتخاب میگردد.

تعدیل قانون اساسی برازیل در ۱۹۶۱ صورت گرفت، برازیل شکل حکومت پارلمانی را دارد.

جنرال برانکو در ۱۹۶۴ بعد از کولارت که توسط یک شورای عسکری سقوط داده شد به حیث رئیس جمهور انتخاب گردید او انتخابات شهری پارلمانی را شکل غیر مستقیم داد.

کانگرس برازیل در سوم اکتوبر ۱۹۶۶ ارتور سیلوا را بحیث رئیس جمهور انتخاب نمود و در ۱۵ مارچ ۱۹۶۷ رسماً کرسی را اشغال کرد.

معارف و مذهب :

به صورت عمومی مملکت کاتولیکی است اما آزادی مذهب تضمین شده است سی و دو پوهنتون رسمی و سه پوهنتون کاتولیکی

حوزه آمازون حاوی شبکه دریاها می باشد که بیشتر قابل کشتی رانی می باشد ۲۷۳۱۸۰ میل از دریاها برای برزیل بصورت عمومی قابل کشتی رانی است. ابشار معروف ایگواسیو که از عجایب جهان است در سرحد یکی از ایالات جنوبی برازیل قرار دارد. هفتاد و پنج فیصد تولیدات زراعتی و هشتاد فیصد تولیدات صنایع برازیل در قسمت مرکز جنوبی آن که دارای آب و هوای مساعد و منابع زیادی است صورت میگردد.

برازیلیا پایتخت جدید برازیل در ۱۹۶۰ افتتاح گردید. سابقاً پایتخت آن ریودوجنیرو بود.

منابع و صنایع :

معادن برازیل نهایت زیاد بوده اما نسبتاً کمتر انکشاف یافته است. منگا نیز آهن و مونا زیت که منبع عمده (توریم) است به مقادیر زیاد استخراج میشود.

تیل، نکل، کروم، الماس صنعتی، مس، کوارتز، تنگستن نیز وجود دارد. بیش از پانزده ونیم ملیون کیلووات برق تولید میکند. بیست و پنج فیصد کارگران برازیل مصروف صنایع نساجی اند سالانه بیشتر از دو ملیون تن فولاد تهیه میکند و از صنایع دیگر آلومینیم، محصولات پترولی، سممت عرارجات و دواسازی است. برازیل بزرگترین تولید کننده قهوه در جهان است. همچنان در ۱۹۶۲ سو مین مملکت بزرگ تولید کننده شکر به حساب میرفت. کپله، پنبه، نارنج و غیره نیز بوفرت میروید. گاو های نوع برهمین هندوستان در برازیل تربیه شده و بانژاد های مختلف آنها آمیخته شده است که در حدود بیشتر از پنجاه ملیون راس تخمین میشود برنج، قهوه، چای و روغن نباتی از تولیدات مهم زراعتی آن است. برازیل یگانه تولید کننده موم کورنوپا است که در تولید ریکارد های موسیقی و تولید عایق برق و صدا بکار میرود.

تاریخ و حکومت :

(ونستت یی پنزون) هسپانوی برای بار اول ساحل برازیل را در سال ۱۵۰۰ میلادی تصادف کرد.

کاشف اصلی آن پیدرو الوار نر کابرا لیک ملاح پرتگالی است برازیل به حیث مستعمره پرتگالی تازمانی قرار داشت که خاندان شاهی برانکا که در ۱۸۰۷ از مقابل قشون ناپلیون

ممالک جهان

و چار صدو هشتاد و شش موسسه تعليمی عالی
دیگر دارد .
تعلیمات ابتدایی اجباری و رایگان است
لسان مردم پرتگالی است .
دفاع : تحت یک سیستم انتخابی خدمت
عسکری تمام مردان بین هجده تا چهل و پنج
سالگی خدمت زیر پرچم را می گذرانند مدت
خدمت یکسال و برای خدمت احتیاط پنج سال
است .

برما

پایتخت : رنگون . مساحت ۲۶۱۷۸۹
میل مربع . نفوس : (تخمین ۱۹۶۷ میل متحد)
۲۵۸۱۱۰۰۰ . پرچم : سرخ با علامه آبی
تاریک ستاره سفید پنج ضلعی و در بین هر
ضلع آن ستاره های کوچک دیگر وجود دارد .
واحد پولی : کیات یعنی صد پیاس معادل
نه افغانی .
شرح : جمهوری برما که در جنوب حوزه
هند و چین قرار دارد از طرف شمال محاط
است با چین از شرق با چین و لاوس و تایلند
از جنوب با خلیج بنگال و از غرب با اسام هند
پاکستان و خلیج بنگال . از کوه های شمال
شرقی و شمال آن دریا های سرازیر میشود
که وادی های قابل رهايشی را به وجود می آورد
و از آن جمله مهمترین آن وادی دریای (ایراوادی)
است که این دریا به طول نهصد میل قابل
کشتی رانی میباشد .
از بنا در مهم آن رنگون که در کنار جبهیل
(مرتبان) واقع است میباشد .
منابع و صنایع :

سنگ های معدنی بوفرت یافت میشود
پترول ، سرب ، نقره ، تونگستن ، جست و
غیره از معادن مهم آن است .

لعل ، یا قوت و سنگ یشم آن از قسم
اعلی است .

از تولیدات عمده آن برنج ، پنبه ، جواری
تنباکو ، قلعی ، نقره ، و پترول است .
مصارف زیادی در مورد بهبود زراعت منابع
آب ، معدن ، برق و حمل و نقل صورت
میگیرد .

تاریخ و حکومت :

در قرون وسطی برما یک دولت شاهی
بودایی مذهب بود که در حدود ۱۵۱۲ عیسوی
تحت اثر کمپنی هند شرقی بر تانوی آمد .
انگلستان در ۱۸۲۴ کنترل بر مای سفلی
و در ۱۸۸۴ کنترل بر مای علیا را بدست
گرفت و تا سال ۱۹۳۷ به حیث جزوی از هند
اداره میکرد . درین سال برما حکومت خود

معارف و مذهب :

باشندگان برما را اساساً مغل ها می
تشکیل میدهند که با تایلندی ها ، تبتی ها ،
ملایایی ها ، چینی ها و دیگر باشندگان
آسیایی شرقی شباهت دارند مذهب اکثر
برمای ها به لسان برمای حرف میزنند .
تعلیمات عالی در پوهنتون های رنگون
ماندالی و غیره موجود است . سیستم مکاتب
دولتی در ۱۹۴۸ در برما بوجود آمد مذهب
رسمی آنرا بودایی تشکیل میدهند که نود
فیصد مردم پیرو آنند .

دفاع : در ۱۹۵۹ خدمت عسکری اجباری
برای مرد های هجده تا چهل و شش ساله و
زن های هجده تا سی و شش ساله تصویب
شد متخصصین فنی در بین سنین هجده تا پنجاه
و شش سالگی بایست خدمت عسکری خود را
بگذارند .

بلجيم

پایتخت : برسان . مساحت ۱۱۷۷۵ ميل مربع نفوس (تخمین ۱۹۶۷مسل متحد) ۹۰۵۸۱۰۰۰ . پرچم : سه پارچه افقی سیاه زرد و سرخ واحد پولی : فرانك (معادل نود پسون) .

شرح : در شمال غرب با دریاچه شمالی چهل ميل ساحل میسازد . شمال آن نیدرلند در شرق آن نیدرلند ، جرمنی و لکسمبورگ و در جنوب غرب آن فرانسه قرار دارد . دریای (ماز) از فرانسه تا نیدرلند در بلجیم شرقی امتداد دارد . شهرهای بروسل ، بروژی ، گنت و انتورپ از نگاه هنر و مهندسی شهرت دارند از شهرهای صنعتی آن لیژ و چارلیروی میباشد .

منابع و صنایع :

یگانه معدن مهم بلجیم زغال سنگ است بلجیم از مالک مولد مواد صنعتی است با آنهم زراعت و جنگلداری در آن اهمیت دارد از تولیدات زراعتی آن گندم ، کچالو ، جو ، جودو و لبلبو است . از صنایع عمده آن استخراج معادن ، فولادسازی ، مواد غذایی ، مشروبات ، ماهیگیری ، شیشه بافی ، برش الماس تهیه نساجی و تولید مواد کیمیاوی است مرکز عمده تجارت الماس جهان در شهر انتورپ واقع است .

اقتصاد بلجیم بالای تجارت خارجی است استوار است در حدود چهل فیصد تولیدات خود را به صورت عمومی و هفتاد و پنج فیصد فولاد و شیشه بآب خود را به خارج مملکت به فروش میرساند .

تاریخ و حکومت :

بلجیم یک تاریخ دو هزار ساله دارد . در ظرف این مدت رومنها ، فرانکها ، نورگندیها ، هسپانویها ، اطریشیها ، و فرانسویها ، بر آن حکومت کرده اند .

بعد از سقوط ناپلئون در ۱۸۱۵ بلجیم جزء نیدرلند شد . در ۱۸۳۰ باشندگان بلجیم جدایی خود را از دنمارکی هاتقاضا نمودند و در اکتوبر همین سال بلجیم بشکل یک مملکت شاهی مشروطه درآمد ولی پولداول به حیث پادشاه انتخاب شد .

در ۱۹۱۵ جرمنی موافقتنامه لندن را جمع به عدم تعرض به بلجیم نقض نمود و قشون آن

وارد این مملکت شد . بعد از جنگ جهانی اول موافقتنامه (ورسای) باعث انضمام ۳۸۲ مربع میل و بیشتر از ۶۴ هزار نفوس به بلجیم شد . در خلال جنگ عمومی لیو پولد دوم به جرمنی تسلیم گردید تا از خونریزی بیشتر جلوگیری نماید . هیئت کابینه وی به حکومت در حال تبعید در لندن ادامه دادند . اما با این هم بلجیم در زمان جنگ شدیداً خساره دید کلیسا های قدیمی و خانه های قدیمی زیادی در اکثر شهرهای آن به خرابه ها مبدل شد . کتابخانه پوهنتون لو بن که بیشتر از هزار کتاب داشت سوخته شده و در حدود پنجاه هزار بلژیکی حیاتشان را از دست دادند بعضی از آنها در کمپهای نازی ها تلف شدند در ۱۹۵۰ پنجاه و هفت فیصد مردم بلجیم به طرفداری لیو پولد سوم رای دادند اما به نسبت مخالفت های داخلی وی از شاهی کناره گرفت و پسرش بردوون اول پادشاه شد .

در بلجیم همه مردم باید رای بدهند و آنانیکه رای ندهند جریمه میشوند از ۱۹۵۰ به بعد زنان نیز رای میدهند . پارلمان بلجیم متشکل از یک سنا است که نمایندگان آن قسماً مستقیم و قسماً غیر مستقیم برای چهار سال انتخاب میشوند تعداد کسانیکه به صورت مستقیم انتخاب میشوند مساوی نصف تعداد اعضای مجلس نمایندگان است نمایندگان مجلس اخیر الذکر نیز برای چهار سال به صورت مستقیم به تناسب یک نماینده از هر چهل هزار نفوس انتخاب میگرددند . در ۱۹۶۶ پال واندن بوینا نت صدراعظم یک حکومت ائتلافی عیسوی سوسیالیست آزاد و مترقی گردید .

در ۱۹۵۷ بلجیم به اشتراک پنج کشور اروپایی دیگر در بازار مشترک شامل شد .

مذهب و معارف :

نفوس بلجیم بدو دسته فلتمنگها و والون تقسیم میشود . مذهب اکثریت را رومن کاتولیک تشکیل میدهد . چندین پوهنتون در شهرهای گینت ، لیژ ، بروسل و لوین و مکتب تخنیک ، هنر ، و موسیقی وجود دارد . زبان

ممالك جهان

های رسمی مردم بلجیم را فرانسوی در جنوب و فلش (یکنوع دنمارکی) در شمال و هردو زبان در پرو کسل تشکیل میدهد. **دفاع:** بلجیم عضو پیمان نظامی اتلانتیک شمالی است خدمت عسکری عام بوده خدمت داوطلبانه از هفده سالگی شروع میشود که پنج سال خدمت لازم دارد. بلند تر از هفده و کمتر از هجده ساله، چار سال، و بلند تر از هجده ساله سه سال خدمت عسکری انجام میدهد مدت معین لازمی خدمت اجباری دوازده ماه است. این اصل شامل حال منصبداران احتیاط نمیشود.

بلغاریه

پایتخت: صوفیه. مساحت ۴۲۷۹۶ مربع میل. نفوس (بقرار تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد ۸۳۰۹۰۰۰) پرچم: سه پارچه افقی سفید، سبز، سرخ، با نشان جنگی در وسط، واحد پولی: لیو (معادل سیوشش افغانی).

شرح: بلغاریا در شمال محاط است با رومانی در غرب با یوگوسلاویه در جنوب بایونان در شرق با بحیره سیاه و در جنوب شرقی با ترکیه. از بنا در مهمان و رنا و بورگاز است.

منابع و صنایع:

صنایع عمده آن گندم، جوار، جو، جواری است. کچالو و بادجان رو می هم در آن میروید. مملکت به صورت عمومی زراعتی است اما تحت اقتصاد ملی پلان گذاری شده صنعتی میشود. فشار زیادی با لای قوای برقی، زغال، ماشین با ب، فلزات نساجی، مواد ساختمانی. پوست اشیای چرمی و تیل انداخته شده است.

تجارت عمده آن با ممالک کمونستی صورت میگردد. صادرات آن گندم، سبزیجات مواد کیمیایی، نقره، نساجی پوست با ب، فلزات، سمنت با ب است.

تاریخ و حکومت:

بلغاریاها از نژاد سلاوها بوده در قرن هفتم میلادی در بلغاریا جاگزین شدند و در ۸۶۵ میلادی پیرو مسیح گردیدند. در ۱۳۹۳ م ترکها بلغاریه را اشغال کردند. در ۱۸۷۸ و در ۱۸۷۸ به مقابل ترکها شوریدند و در ۱۹۰۱ به شکل پادشاهی مستقل در آمد.

بوتسوانا

پایتخت: گابرون. مساحت ۲۷۰۵۰۰ مربع میل نفوس به تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد ۵۹۳۰۰۰. بیرق آبی روشن با یک فیته افقی سیاه حاشیه سفید در وسط. واحد پولی: راند افریقای جنوبی، معادل شصت افغانی. بوتسوانا در ۳۰ سپتامبر ۱۹۶۶ از تحت الحمایگی

د افغانستان کالنی

برتانیه آزاد شد و در اکتوبر ۱۹۶۷ به عضویت ملل متحد در آمد بوتسوانا در مرکز افریقای جنوبی واقع بوده و اکثریت قاطع نفوس آنرا سیاه پوستان تشکیل میدهند. همسایگان آن جمهوری افریقای جنوبی، افریقای جنوب غربی، ورودیشیا میباشند. در جنوب غرب این کشور صحرای کالاهاری واقع است. در شمال کشور دلدل زارها و زمینهای زراعتی است. در شرق مراتع برای مالداري وجود دارد. تولیدات گاو از صنایع عمده آنست ولی در اثر خشکسالی پنجساله در ۱۹۶۷ به آن صدمه زیاد وارد آمد منابع وسیع مس در کشور کشف گردیده است.

توریزم در حال انکشاف است. شیرسیاه یال وغزال شکار میکنند. عده زیادی از مردمان بوتسوانا در کشور افریقای جنوبی کار می کنند و مقدار زیاد تولیدات گوشت آن هم به افریقای جنوبی به فروش میرسد. حکومت انگلستان کمک های مادی قابل ملاحظه ای به آن می نماید.

در ۱۸۸۵ این کشور که در سابق بچوانالیند نام داشت در اثر تقاضای عده ای از سران آنکه مورد تهاجم مردمان بود در ایالت ترانسوال افریقای جنوبی واقع شده بودند به تحت حمایتی بر تانیه درآمد. در مارچ ۱۹۶۵ بر تانیه به آن آزادی داخلی داد و در ۱۹۶۶ کاملاً آزاد گردید.

قانون اساسی بوتسوانا تبعیض نژادی را ممنوع قرار داده است.

بوروندی

پایتخت: بوجومبورا. مساحت ۱۰۷۴۴ میل مربع. نفوس (بقررتخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) ۳۴۰۰۰۰ پرچم: دو مقطوعه مايل. ساحه سرخ در بالا و پائین ساحه سبز در چپ و راست. خوشه گیاه بالای طبل در دایره سفید مرکزی. واحد پولی فرانک ممالی پنجاه پول.

شرح: مملکت پادشاهی بوروندی یک قسمت از متصرفات قدیم بلجیم تحت اداره ملل متحد که بنام روندا و بوروندی یاد میشد در اول جولای ۱۹۶۲ پا به آزادی گذاشت در شمال آن روندا در شرق آن

تانگانیکا و در غرب آن غدیر تانگانیکا و جمهوری دیمو کراتیک کانگو واقع اند.

قهوه از پیداوار و صادرات مهم آنست مالداري و استفاده از پوست حیوانات رواج زیاد دارد از بلجیم و ملل متحد کمک اخذ میدارد. عضو ملل متحد و موسسه کشورهای افریقای است. نصف نفوس آن عیسوی است عده زیاد باقیمانده نفوس خدایی را بنام ایمانا می پرستند.

کیروندی، سواهیلی و فرانسوی از زبان های معمول است.

بولیویا

پایتخت: سوکر. مرکز حکومت: لاپاز مساحت ۴۱۶۰۰۰ میل مربع نفوس: (بقررتخمین ۱۹۶۷ حکومت) ۳۸۰۱۰۰۰ پرچم: سه پارچه افقی سرخ، زرد، سبز واحد پولی پیسو (معادل چار افغانی).

شرح: از طرف غرب محاط است به پیرو و چلی، از طرف شمال و شرق به برازیل، در شرق آن پراگوی و در جنوب آن ارجنتاین موقعیت دارند. بولیویا در سطح مرتفع مرکزی واقع بوده سه قله بلندترین امریکا در آن قرار دارد. بیشتر از نصف نفوس آن را سرخ پوستان و سیزده فیصد

آنرا سفید پوستان تشکیل داده اند. از جهیل های مشهور آن تیتا کاکا است.

منابع و صنایع: هفتاد فیصد نفوس آن مصروف زراعت اند. تولیدات آن کاکاو شکر، قهوه، جو برنج و رابر است.

استخراج معدن از صنایع مهمتر آن است ذخایر بزرگ حلبی، نقره، مس، سرب، جست، سرمه، بسموت، طلا، آهن، نمک بورات و چونه در آن وجود دارد.

تولیدات حلبی جهان در بولیویا صورت میگیرد.

تاریخ و حکومت :

در ۱۰۳۵ از مستملکات هسپانیه گردید در ۱۸۱۱ آزادی خود را از هسپانیه حاصل کرد . بعد از جنگ با برازیل ، ارجنتاین و بورو گوی قانون اساسی دیمو کراتیک خود را در ۱۸۷۰ به تصویب رسانید در ۱۹۴۰ قانون اساسی آن تعدیل شد که با سانس انحصارات مواد استهلاکی از بین رفته قییم تثبیت گردید .

کانگرس آن یک جرگه یی بوده هر عضو از ۲۵۰۰۰ نفوس نمایندگی میکند . به جای سنای مجلس دولتی دارد رئیس جمهور که باید رو من کاتولیک باشد برای پنج سال انتخاب میشود . رئیس جمهور فعلی ان الفریدو سترو ستر میبا شد که در ۱۹۵۴ انتخاب گردیده است ودر ۵۸ و ۶۳ مجدداً انتخاب شده است .

معارف و مذهب :

رومن کاتولیک مذهب عمده بوده دیگر مذاهب نیز آزادی دارند از هفت تا چهارده سالگی تعلیمات ابتدایی اجباری است . زبان مردم هسپانوی بوده اما زبان قدیمی سرخپوستان بنام گوارانی نیز استعمال میشود .

شرح : یکی از دو مملکت محاط به خشکه امریکای جنوبی است در شمال آن بولیویا و برازیل در شرق آن ارجنتاین و در غرب آن ارجنتاین و بولیویا واقع اند .

زمین آن برای مراتع و زراعت نهایت آماده است . کوه های آن از جنگلات غنی است یکی از مناطق بهترین جهان از نگاه آبیاری است دریای پراگوی در حدود ۱۸۰۰ میل قابل کشتی رانی است سرویس های منظم کشتی ها از بوینس ایرس و غیره شهر های نزدیک جریان دارد .

منابع و صنایع :

منابع چوب پوشش فراوان است آهن منگنیز و مس بوقرت وجود دارد اما استحصال نشده است در حدود هفتاد و پنج فیصد نفوس مصروف زراعت و مالداري اند ، جواری پنبه ، لوبیا ، تنباکو ، میوه جات فامیل نارنج زیاد میروید . صادرات عمده آن گوشت گاو و دیگر مواد غذایی است . پنبه و نچ ، چوب ، پوست ، حیوانات و تنباکو نیز صادر میکند .

پاکستان

پایتخت : اسلام آباد . **مساحت :** ۳۶۵۰۲۹۰۰۰ نفوس : ۱۰۷۲۵۸۰۰۰ پرچم : پارچه سبز تاریک . با پارچه عمودی سفید نزدیک پایه به هلال و ستاره پنج ضلعی واحد پولی : روپیه پاکستانی معادل هشت افغانسی .

در شمال این منطقه کوه (کی دو) که دومین قله مرتفع جهان است و ۲۸۲۵۰ فوت ارتفاع دارد واقع شده است آب و هوای آن خشک بوده باران کم دارد تابستان های آن بسیار گرم است . پاکستان شرقی دلتا های بزرگی دارد که دردها نه های دریا های گنگاو برهما پوترا چنا در خلیج بنگال واقع شده اند .

در وقت مونسون بیشتر از صد انچ بارش دارد . پایتخت جدید پاکستان راولپندی جدید اعمار می گردد .

منابع و صنایع :

برنج و گندم ، جو ، پنبه ، چای ، تنباکو نیشکر اهمیت عمده دارند گوگرد ، نمک ،

شرح : مشتمل بر دو ساحه شمال غربی و شمال شرقی نیم قاره هندوستان است که در حدود هزار میل از هم دور افتاده اند در شمال غرب پاکستان غربی پشتونستان و ایران ، در جنوب شرق آن هندوستان در جنوب آن بحیره عرب و در شمال شرق آن منطقه کشمیر واقع است . مساحت پاکستان شرقی ۵۴۵۰۱ میل مربع بوده متشکل از بنگال و درشرق آن برما و در جنوب غربی هشتاد فیصد مردم مصروف زراعت اند . طویلترین دریای پاکستان غربی سند است که از دامنه های

ممالک جهان

داده شد نظر باین قانون حکومت ریاست جمهوری قدرت بیشتری را کسب کرد پارلمان یک اطاقه فعلی پاکستان ۷۵ عضو از پاکستان غربی و ۷۵ عضو از پاکستان شرقی و سه عضو مخصوص برای زنان پاکستان شرقی و غربی دارد. اصلاحات ارضی در ۱۹۵۹ شروع گردید.

معارف و مذهب :

در حدود هشتاد فیصد مردم مسلمانانند. ده میلیون هند و ما هفت صد هزار عیسویان نیز در آن بسر میبرند. پارسی ها و بودایی ها هم به تعداد کم در آن وجود اند تعلیمات ابتدایی اجباری را یگان است.

ده پوهنتون دارد اردو و بنگالی در بین السنه زیادی که در پاکستان مروج است به حیت السنه ملی قبول گردید و زبان رسمی انگلیسی است.

دفاع : قوای زمینی، هوایی و بحری دارد خدمت عسکری اختیاری است. عضو پیمان نظامی جنوب شرق آسیا یعنی سیاتو است همچنان عضویت پیمان نظامی مرکزی یعنی سنتورا دارد. با ترکیه و امریکا پیمان های نظامی دفاعی دارد. پیمان های دیگر همکاری را نیز با امریکا ترکیه، ایران و جمهوری مردم چین باامضاء رسانیده است. امریکا تا سال ۱۹۶۵ به پاکستان چهار میلیارد دالر کمک اقتصادی و نظامی داده بود.

غاز، پترو ل، زغال سر مه و سلیکا از معادن آن است. تولید جوت پاکستان از همه ممالک بیشتر است. تکه های نخی از صادرات عمده آن بعد از جوت میباشد. انساج پشمی ابریشمی سندی نیز در پاکستان غربی تولید میشود. کود مصنوعی و رنگها از تولیدات دیگر آنست. در پاکستان شرقی چای زیاد تر تولید میگردد.

تاریخ و حکومت :

در تاریخ پنج هزار ساله نیم قاره هند اشتراک دارد. اعراب در ۷۱۱ عیسوی بر هند هجوم آوردند و دین اسلام را رایج کردند بعد از جنگ عمومی اول مسلمان ها به حیت یک اقلیت احساس وجود نمودند در وقت خروج برتانوی ها از هند (اگست ۱۹۴۷) ساحه هائیکه اکثریت مسلمان داشتند حکومت علیجده ای را به قسم دو مینیون در چوکات ممالک مشترک المنافع تشکیل دادند.

محمد علی جناح اولین گورنر جنرال آن بود. جنرال محمد ایوب خان بعد از استعفا ی سکندر میرزا در ۱۹۵۸ رویکار آمد و در ۱۹۵۰ به حیت اولین رئیس جمهور منتخب حلف وفاداری کرد. نامبرده در انتخابات بعدی نیز پیروز گردید. و در سال ۴۸ جنرال ایوب خان استعفاء داد و کرسی ریاست جمهوری را به جنرال یحیی خان واگذار گردید جنرال یحیی خان در سرانگشور رژیم نظامی را اعلان کرد. قانون اساسی دوم پاکستان در ۱۹۶۲ تحت اجراء قرار

پانامه

پایتخت : پانامه مساحت : ۲۹۲۰۸ میل مربع . نفوس : (تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) ۱۳۲۹۰۰۰ . پرچم : مستطیلی متشکل از چار پارچه سفید با ستاره آبی ، سفید ، سفید با ستاره سرخ و سرخ است . واحد پولی : بالبو معادل چهل و پنج افغانی .

شرح : جمهوری پانامه تنگنای پانامه را احتوا میکند و امریکا مرکزی را با جنوبی وصل میسازد .

۷۶۷ میل در شمال شرق (کراپین) ساحل دارد . در شرق و جنوب با کولو میبا در غرب و شمال با کوستاریکا سرحد داشته توسط منطقه کانال پانامه بدو حصه

منابع و صنایع :

جنگلات انبوه دارد . و چوب کاج راصادر میکند ، تنها نصف زمین های حاصلخیز و قابل زرع . کشت میشود . مالداری رایج است . قهوه و برنج تولید میشود . از صادرات عمده آن کیله ، کاکاو شکر و سمنت است . تجارت عمده آن با ایالات متحده صورت میگیرد .

تاریخ و حکومت :

در ۱۵۰۱ هسپانیه ساحل آنرا کشف کرد. در ۱۸۲۱ هسپانیه پانامه را به کولو میبا

پانامه به يك دستگاہ مشتمل ك امریکا يی و پانامه يی واگذار می شد . امكانات ساختمان يك كانال جديد مطالعه ميگريد و امریکامور دفاع نظامی كانال را به عهده ميگرفت . اين قرار داد ها هنوز توسط حكومت هر دو كشور تصويب نگردیده است .

معارف و مذهب :

مذهب رومن كاتوليك رايج بوده اما مذاهب ديگر نيز وجود دارد . تعليمات در بين سنين هفت تا پانزده سالگی اجباری است . زبان رسمی هسپانوی و استعمال آن اجباری است . پوهنتون ملی آن در شهر پانامه واقع است .

تسليم کرد از ۱۸۵۵ تا ۱۸۸۵ خود مختار بود بعد از ان مستقيماً توسط كolumbia تحت اداره گرفته شد در ۱۹۰۳ به آزادی رسيد . در همان سال پانامه اختيارات منطقه كانال را به ايالات متحده واگذار کرد قانون اساسی سوم پانامه در ۱۹۴۶ به تصويب رسيد . شورای ملی (هر نماينده برای پانزده هزار نفر نفوس) برای چار سال انتخاب ميشود .

در ۱۹۶۴ در مورد برافراشتن پرچم پانامه در منطقه كانال اغتشاشاتی واقع شد .

در ۱۹۶۷ اضلاع متحده امریکا و پانامه سه قرار داد را تصويب کردند که به اساس آنها حكومت امریکا تسلط خود را بر كانال

پرنگال

تاريخ و حكومت :

در زمان معراج فتوحات اسلامي تحت نفوذ عربها بود . از قرن دوازدهم ببعديك دولت مستقل شاهی بود . انقلاب ۱۹۱۰ باعث برقراری رژيم جمهوري گرديد . قانون اساسی جديد آن در ۱۹۳۳ با مراجه باآراء عمومي تدوين و چندین مرتبه تعديل گرديد و مجلس که هر کدام يكصد و بيست عضو دارد موجود است و اعضای شورای ملی توسط انتخابات مستقيم روسای فاميل بدو در نظر گرفتن جنس تعيين ميشوند و شورای ملی مشوره داده و در موارد اقتصادي و اجتماعي فعاليت ميکند .

رئيس جمهور برای هفت سال انتخاب ميشود . از ۱۹۵۹ ببعده طريقه انتخاب عبارت از انتخاب توسط نمايندگان يعني هر دو مجلس و نمايندگان نواحی مختلفه پرنگال ميشود از ۱۹۳۴ ببعده حزب اتحاديه ملی بوسر اقتدار است .

رئيس جمهور فعلي پرنگال ادميرال توماز ميشود که در ۱۹۶۵ دو باره انتخاب گرديده است . صدراعظم آن سال لزارو ميشود که از ۱۹۳۲ ببعده صدراعظم است .

معارف و مذهب :

مذهب رومن كاتوليك مذهب اساسی پرنگال را تشكيل داده اما آزادی مذهب وجود دارد تعليمات ابتدا يی اجباری است . چارپوهنتون دارد . موسسات تعليمی مختلفه ديگر نيز

پاينتخت : لزين . مساحت : ۳۵۰۵۱۰ مربع ميل . نفوس (تخمين ۱۹۶۷ ملل متحد) ۹۶۴۴۰۰۰ . پرچم : پارچه های عمودی سبز ، سرخ ، بانفش سير در مرکز . واحد پولی : ايسكوود معادل يك افغانی و پنجاه پول . شرح : قسمت غربی شبه جزيره آيبيريا را در اروپا اشغال کرده است . در شرق و شمال محاط است به هسپانيه و در جنوب و غرب آن بحر اطلس واقع شده است . دو جزيره متعلق آن بنام های ازور و ماديرا واقع بحر اطلس شمالی نيز عين سيستم اداری پرنگال را دارند . يك مملکت کوهستانی است دو سوم زمين زرع ميگردد .

منايع صنايع :

گندم ، جو ، جوار و برنج از حبوبات عمده آن است از تاكستان های آن انگور و شراب توليد ميکنند . تيل زيتون و ميوهجات به کثرت موجود است . نوزده فيصد را جنگلات نشتر . بلوطو کارک پو شانه است .

معادن شامل زغال ، سرب ، مس ، قلمی ، کاولين ، گوگرد ، ليتيم و تيتانيم است . از توليدات مهم صنايعی آن تکه باپ ، ظروف ، مواد کيمياوی ، کاغذ ، و شيشه باپ است . صادرات آن شامل کارک ، شراب ماهی قظی شده ، کشمش وغيره ميشود .

پرنگال در سال ۱۹۶۵ در اولين سال پلان پنجساله دوم انکشاف اقتصادی خود قرار داشت . پلان اول به سيستم حمل ونقل ومخابرات آن انکشاف وسيعی دارد .

ممالک جهان

زیاد است که شامل مکاتب فنی هنری و و پنج سالگی اجباری است بحریه کو چک عصری مجهز است در جنگ دوم جهانی موسیقی نیز میباشد .

با امریکا و انگلستان کمک کرد از اعضای

دفاع : خدمت عسکری بین بیست تا چهل مؤسس ناتو است .

متصرفات پرتگال

جزایر دماغه سبز: پانزده جزیره در اطلس شمالی میباشد ساحه مجموعی آنها بیشتر از ۲۰۱۵۴۹ است قهوه ، ادویه ، پوست میوه و حبوبات دارد .

گینیا پرتگال : در ساحل غربی افریقا بین سنیگال و گابون یک مساحت ۱۳۹۴۸ میل مربع نفوس بیشتر از (۵۴۹۰۰۰) دارد. صادرات عمده آن موم روغنیا ت عاج پوست است . بندر مهم آن بیسو نام دارد. جزایر سان توم و پرنسیپ درخلیج گینیا واقع و تحت اداره یک گورنر قرار دارد کمتر از شصت و چهار هزار نفوس دارد کاکاو ، قهوه ، کپره ، روغن نباتی و کتین از پیداوار آن است .

ماکاو : در دهانه دریا کانتون چین قرار داشته بیشتر از یک صد و پنجاه هزار نفوس دارد تجارت عمده آن با چین صورت میگیرد. تیمور پرتگال : جزیره تیمور واقع در شمال استرالیا جزیره کوچکی است که کمی بیشتر از پنج صد هزار نفوس دارد قهوه، کپره و موم صادرات آن است پایتخت آن دیلی نامدارد .

انگولا : هزار میل در امتداد جنوبی کانگو با بحر سرحد میسازد . اداره آن توسط گورنر جنرال صورت میگردد که اختیارات فوق العاده دارد . یک شورای تقنینی نیز دارد .

از ۱۵۷۵ بعد به تصرف پرتگال درآمده است مساحت آن ۴۸۳۵۱ میل مربع و نفوس آن چهار اعشاریه ۹۳۶ ، است که از این جمله تنها دو صد و پنجاه هزار نفر اروپایی اند . پایتخت آن لواندانا نام دارد . پیداوار مهم آن قهوه ، الماس ، جواری ماهی ، شکر ، پنبه ، حبوبات روغنی ، عاج ، گاو ، تنباکو ورا بر است از معادن مختلفه غنی است طلا و نفت کشف گردیده است .

الکول ، تکه های نخی ، ماهی ، کاغذ بوز ، صابون ، شکر و تنباکو تولید میکند . **موزامبیق :** از دماغه دیلاکوتا اتحاد افریقای جنوبی در شرق افریقا امتداد دارد (۲۹۷۷۳۱) میل مربع مساحت و نزدیک به هفت میلیون نفوس دارد پایتخت آن لورینگو مار کیس ، نامدار پیداوار مهم آن سمست ، آرد ، شکر ، پنبه ، کپره و موم است معادن شامل زغال ، طلا ، نقره ، و یورانیوم میباشد .

پولینده

پایتخت : وارسا مساحت (۱۲۰۶۶۴) میل مربع نفوس : تخمین مملت متحد (۱۹۶۷) ۳۱۹۴۴۰۰۰ پرچم : دو پارچه افقی سفید و سرخ واحد پولی : (زلوتی) (۴ زلوتی معادل ده افغانی) .

شرح : یک جمهوری کمونیستی اروپای مرکزی است . در شمال دریا بالتیک و اتحاد شوروی در شرق آن اتحاد شوروی در جنوب آن چکو سلواکیا و در غرب آن

منابع و صنایع :

چهل و پنج فیصد مصروف زراعت اند . گندم ، جو ، کچالو ، لبلبو و تنباکو میروید نساجی ، مواد کیمیایی ، چوب کاری و فلز کاری

(۶۹۸۶۰) میل مربع که از خاک پو لیند به تصرف اتحاد شوروی در آمده بود پو لیند تقریباً چهل هزار مربع میل از خاک جرمنی را متصرف شد .

باساس قانون اساسی ۱۹۵۲ پو لیند به حیث یک جمهوریت مردم در آمد که اختیارات عمده آن بدست پارلمان میباشد و اعضای پارلمان برای مدت چار سال توسط آراء سری انتخاب میشوند . پارلمان آن که بنام سیم یاد میشود یک شورای دولتی و یک شورای وزراء را انتخاب میکند رئیس جمهور پو لیند جنرال ماریپا این سکی نام دارد .

معارف و مذهب :

تعلیمات رایگان و اجباری است هفتاد و شش مرسسه تعلیمات عالی وجود دارد . پوهنتون های مشهور آن وارسا ، لودز ، تورن ، پوزنان کراکو ، لو بین (ورا کلا) اند مذهب عمده رومن کاتولیک است .

دفاع : عمر خدمت عسکری بین بیست و پنجاه سالگی قرار دارد . قوای بری ، بحری و هوایی دارد .

از صنایع مهم آن است صنایع جدید ان موتر سازی ، تراکتور سازی ، ماشین آلات ثقیل کشتی سازی طیاره سازی است . صنایع عمده آن ملی بوده و تحت اقتصاد پلان گذاری شده کار میکنند .

از معادن غنی است ، زغال ، نفت ، گاز طبیعی ، سرب ، گوگرد ، پوتاس و غیره بکثرت وجود دارد .

تاریخ و حکومت : تاریخ پولیند از سال ۱۹۶۶ شروع میشود در طول قرون چارده الی هفدهم عیسوی از ممالک مقتدری بوده بعد تر . در سالهای ۱۷۷۲ - ۱۷۹۳ - ۱۷۹۵ و ۱۹۳۹ بین پروس ، روسیه و استریا و جرمنی و روسیه تقسیم گردید . در جنگ جهانی اول در معرض تاخت و تاز قشون اطریشی و جرمنی قرار گرفت و در ۱۹۱۸ اعلان آزادی آن توسط میثاق های ورسای وریگا به رسمیت شناخته شد . در ۱۹۳۹ آلمان نازی و اتحاد شوروی بران تاختند و پولیند را بین خود تقسیم کردند . آلمان ها بالاخره خسار ج گردیدند و در انتخابات ۱۹۴۷ پو لیند تحت رهبری کمیته ملی آزادی پو لیند حکومت جدیدی در آن رویکار آمد . و بعضی مساحت

پیرو

منابع و صنایع :

در حدود پنجاه و هشت فیصد مردم مصروف زراعت و مالداري اند که چهل و هفت فیصد صادرات پیرو را تهیه می کنند . پنبه از تولیدات مهم زراعتی پیرو است ، پشم پوست ، شکر ، قهوه ، برنج ، کچالو ، جوو تنباکو نیز تولید میشود . جواری غذا ی عمده بومیان است . ماهیگیری از صنایع نهایت عمده بوده و پیرواز تهیه کنندگان درجه اول غذا یی ماهی چنان است کوهای آن

مملو از معادن است و یندیم و مس بکثرت وجود دارد صنایع فولاد زو به انکشاف است . صادرات عمده ، پنبه ، محصولات ماهی ، پترول خام و مشتقات آن ، شکر ، مس و آهن خام است .

ماشین باب و عراده جات را وارد میکنند تکه باب ، مواد کیمیاوی و رنگها نیز از واردات پیرو است .

پایتخت : لیما . مساحت ۴۹۶۲۲۲ میل مربع نفوس ۱۲۳۸۵۰۰۰ پرچم سه پارچه عمودی سرخ ، سفید ، سرخ ، با نقش زرد در پارچه سفید واحد پولی : سول معادل یک افغانی و هشتاد پول .

شرح : در ساحل بحر الکاھل امریکای جنوبی واقع بوده در شمال آن ایکوادور در شمال شرق و شرق آن کولو مبیا و برازیل و در جنوب شرق آن بولیوی قرار دارد . در قسمت جنوبی ترین آن جمهوریت چلی واقع است (۱۴۱۰) میل ساحل دارد . یک

تعداد کوه های مرتفع دارد که ارتفاع آنها به بیشتر از بیست و دو هزار فوت میرسد در حدود (۲۳۰۰) میل دریای امازون قابل کشتی رانی است شهر لیما پایتخت پیرو که

بنام (شهر شاهان) یاد میشود از مراکز تجاری بزرگ آن است کالا و از بنادر مهم آن میباشد . چند شهر پیرو اهمیت باستانی دارد .

ممالك جهان

تاریخ و حکومت :

اعضاء اولی باید بیشتر از بیست و پنج و دومی بیشتر از سی و پنج سال عمر داشته باشند.

قبل از تجاوز فرانسسکو پیزا روی هسپانوی در ۱۵۳۲ سلطنت (انکا) متشکل از طرف بومی ها دوام داشت .

معارف و مذهب :

از مذهب رومن کاتولیک حمایت میشود اما آزادی مذهب وجود دارد . چهل و هفت فیصد مردم را بومی ها و بقیه را سفید پوستان و یک فیصدی را چینیایی ها ، سیاهان و جاپانی ها تشکیل میدهد .

در ۱۵۳۳ فرانسسکو شاه بومی پیروراکه اتاهو الیا نام داشت مجبور ساخت اطاعتی رامملو از طلا کند و بعد وی را کشته و بومی ها را به غلامی خود در آورد . در ۱۵۳۵ شهر لیما را بنا نهاد و در ۱۵۳۷ بندر تالورا تشکیل کرد در ۱۵۴۱ پیزارو در هنگام جنگ با بومی ها و رقبای هسپانوی به قتل رسید .

از ۷ تا ۱۴ سالگی تعلیمات ابتدایی رایگان و اجباری است پوهنتون سان مارکوس از قدیم ترین پوهنتون های نیم کره غربی است .

هسپانوی باقی ماند تا اینکه در ۱۸۲۱ حوزه دوسان مار تین ارجنتائینی آنرا جزو خاک خود ساخت در ۱۸۲۴ هسپانیه آزا دی پیرو را برسمیت شناخت . در ۱۹۳۳ قانون اساسی آن به تصویب رسید که بر حسب آن یک رئیس جمهور و دو معاون رئیس جمهور با اساس آراء مستقیم برای شش سال انتخاب میشوند یک مجلس نمایندگان و یک سناتدارد که

هشت پوهنتون دیگر دارد ، لسان رسمی هسپانوی است .

دفاع : دوسال خدمت فعال عسکری ، پنج سال در احتیاط اول ، پنج سال در احتیاط دوم و بیست سال در گارد ملی اجباری است . قوای بحری و هوایی عصری دارد .

تانزانیا

است که از سواحل شرقی آفریقا بیست و سه میل دور تر واقع شده است .

پایتخت : دارالسلام ، مساحت : مجموعی ۳۶۳۷۰۸ میل مربع ، نفوس (بقرار تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد ۲۴۳۱۲۳۱) بیورق سه پارچه مایل سبز و سیاه و آبی که به تریشه های زرد از هم جدا شده اند . واحد پولی : شلنگ تانزانیا بی معادل شش و نیم افغانی .

حدود تانگانیکا چنین است : در شمال آن یوگند اوکینیا ، در شرقی بحر هند ، در جنوب آن موزمبیق ، ملاوی و زمبیا و در غرب آن جمهوری تانگو قرار دارد .

تولیدات عمده آن را پنبه ، قهوه ، پوست حیوانات ، موم و عسل تشکیل میدهد .

شرح : این جمهوری متحده در سال ۱۹۶۴ بوجود آمد . جو لیوس نایریری رئیس جمهور تانگانیکا به حیث رئیس جمهور و عبید عمانی کاروم رئیس حکومت انقلابی زنجبار به حیث معاون رئیس جمهور انتخاب گردیدند .

الماس ، سرب ، طلا ، نمک ، تونگستن نیز از پیداوار آن است تاریخ تانگانیکانهایت قدیمی است و فوسیل های قبل تاریخ زیاد در آن کشف شده است عرب ها در قرن هشتم میلادی در آن پا گذاشتند . کاشفین هسپانوی و ملاحان غربی در حدود ۱۵۰۰ میلادی در آن راه یافتند . در ۱۸۸۵ جرمن ها آفریقای جرمنی شرقی را به شمول تانگانیکا تشکیل دادند . بعد از جنگ اول انگلیس ها تحت نظارت جامعه ملل آن را اداره میکردند . نفوس آنرا بیشتر (پانوها) تشکیل میدهد . ولی نفوس بیشتر زنجبار را مسلمانان تشکیل میدهند . از تولیدات بسیار مهم آن (میخک) و تیل است . در تاریخ زنجبار پرتگالی ها سهم داشتند که برای

باساس این پیمان امور دفاعی و خارجه و خدمات اجتماعی به حکومت مرکزی دارالسلام تعلق گرفت اما هر دو حصه به حیث ساحه های جداگانه باقی ماندند .

پایتخت تانگانیکا دارالسلام و نفوس آن بیشتر از ده ملیون است . و در ۱۹۶۱ در چوکات ممالک مشترک المنافع به آزادی کامل خود رسید . پایتخت زنجبار شهر زنجبار است و نفوس آن سه صد و بیست هزار میباشد .

د افغانستان کالنی

دو قرن بران حکمرانی نموده ودر حوالی سال ۱۷۰۰ عیسوی توسط اعراب ازان سر زمین رانده شدند در سال ۱۸۵۶ یک سلطنت مستقل شد و در ۱۸۹۰ تحت حمایت انگلستان در آمد . تا اینکه در ۱۹۶۳ در داخل ممالک مشترک المنافع آزاد گردید و عضو ملل متحد شناخته شد و در ۲۶ اپریل داد .

۶۴ با تانگا نیکا متفق شده تانزا نیا راتشکیل داد .

در ۱۹۶۷ حکومت تانزانیا همه بانکها و اکثر صنایع را ملی ساخت بعضی از صنایع را حکومت کاملاً تحت اداره خود گرفت . علاوه برین حکومت امر کرد بعد ازین تاجای ممکن زبان سواحلی به جای زبان انگلیس در امور رسمی استعمال شود .

تایلیند

پایتخت : بنکاک . مساحت : ۲۰۱۴۸ میل مربع ، نفوس ، تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد ۳۲۶۸۰۰۰۰ . پرچم: پارچه های افقی برنگ سرخ ، سفید آبی ، سفید ، سرخ عرض پارچه آبی دو چند دیگران ، واحد پولی : بات معادل دو افغانی و بیست و پنج سول .

شرح : کشور پادشاهی مشروطه تایلیند در جنوب شرق آسیا واقع بوده و محدود است به برمال در شمال غرب و غرب ، لائوس در شمال و در شرق ، کمبودیا در جنوب شرق و خلیج سیام در جنوب و در شرق و همچنان تا ملایا امتداد دارد . بنکاک یک شهر نهایت مدرن در جنوب شرق آسیا است .

قدیمی بوده از نظر مهندسی در زیبا می خود شهرت دارد در سال ۱۹۳۲ یک انقلاب بدون خونریزی در آن صورت گرفت اما رژیم شاه تغییر نیافت تا اینکه در ۱۹۵۰ اعلیحضرت فومیفون ادولت رسماً پادشاه شده قانون اساسی دوره انتقالی را در ۱۹۵۹ به وجود آورد و تا حال بر اساس فرامین شاه حکومت مینماید قانون اساسی دائمی تا هنوز ساخته نشده است .

حکومت تایلیند چند بار تغییر کرد . در ۱۹۶۳ جنرال تانوم کیتی کاپور صدر اعظم شد . در ۱۹۶۷ اغتشاشات مربوط به دست چپ در کشور پیدا شد . طی همان سال در حدود چهل هزار عساکر امریکایی که اکثر مربوط قوای هوایی بودند در تایلیند مرکز داشتند . امریکا حملات هوایی خود را بر ویتنام شمالی قسمی از میدانهای که در تایلیند به همین مقصد اعمار کرده است اجراء می نمایند .

منابع و صنایع :

جنگلات زیاد دارد . نودویک فیصد نفوس ان مصروف زراعت است . زغال ، قلمی ، منگانه ، تو نگستن و سیما ب یافت میشود . از حیوانات عمده ان برنج است که غذای اساسی مردم تایلیند را تشکیل داده و صادرات ان پنجاه فیصد اسعار خارجی را در مملکت جلب میکند . حیوانات دیگر در ان به کثرت میروید . صنایع ایکه در ان سرمایه گذاری خارجی تشویق میشود وجود دارد از قبیل بسته کاری موتر . دواسازی ، نساجی سامان برقی .

تاریخ و حکومت :

کشور تایلیند یکی از پادشاهی های

معارف و مذهب :

تعلیمات در بین سنین ۸ - ۱۵ جبری است پنج پوهنتون دارد که شامل پوهنخی های تربیوی و مکاتب حر فوی است . زبان مردم (تای) است که از سانسکرت مشتق شده است . مذهب مردم بودایی است .

دفاع : قوای مسلح تایلیند به هشتاد و پنج هزار نفر میرسد که شامل قوای پولیس عسکری هوایی و قوای بحری است .

ترکیه

پایتخت : انقره . مساحت : ۲۹۶۵۰۰ میل مربع ، نفوس (تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) سی و دو میلیون و نه صد و یک هزار ، بیرق

هلال و ستاره پنج شاخه سفید در زمین سرخ رنگ واحد پولی لیره (صد پیا ستر) معادل پنج افغانی .

ممالک جهان

قبیل گوسفند و گاو (کروم) و حیو با تروغنی تشکیل میدهند.

تاریخ: تا شروع جنگ جهانی اول امپراتوری عثمانی ترکیه شامل ترکیه اروپایی آناتولی، سوریه، لبنان، عراق، اردن، فلسطین عربستان، یمن و جزایر بحیره آبیجه بود.

در جنگ جهانی اول ترکیه با قسواوی محور پیوست و شکست آن باعث آن شد تا بسیاری از سرزمینهای آن از دست برود و سلطنت سقوط کند. در ۱۹۲۳ کمالات ترک زعیم بزرگ ترکیه به حیث اولین رئیس جمهور ترکیه اعلان گردید و در ۱۹۲۴ خلافت ترکیه از بین رفت. قانون اساسی موجوده ترکیه که در سال ۱۹۶۱ به تصویب رسید طرفدار یک حکومت پارلمانی ملکی میباشد که حقوق بشری را حفظه و خطاهای قوای اجرائی را مراقبت و یک پارلمان دو اطاقه را تضمین نماید.

مجلس سنای ترکیه ۱۷۲ عضو و شورای ملی آن ۴۵۰ عضو دارد. رئیس جمهور تنها برای یک دوره هفت ساله انتخاب میگردد. رئیس جمهور فعلی جنرال جودت سونای است که در ۲۸ مارچ ۱۹۶۶ انتخاب شد. ترکیه عضو پیمان سنتوناتو، ملل متحد و شورای اروپا میباشد.

معارف و مذهب:

مذهب و دولت از همدیگر جدا اند. در حدود نود و هشت فیصد ترکها مسلمانند. معارف اجباری و رایگان و مذهب در سنین هفت تا دوازده رایگان و اختیاری در مدت لیسه است. پوهنتونهای ترکیه عبارتند از پوهنتونهای استانبول، انقره، ازمیر و ارضروم.

دفاع: خدمت عسکری اجباری است و ترکیه قوای زمینی زیادی به پیمان اطلس میدهد. به قرار موافقتنامه ۱۹۵۳ ترکیه، یونان و چکوسلواکیا در پیمان دفاعی بالکان سهیم اند. پیمان دفاعی دیگری را با امریکا در ۱۹۵۹ عقد نموده است.

شرح: ترکیه که در ۱۹۲۳ شکل جمهوری گرفت هم در اروپا و هم در آسیا قرار دارد در اروپا در شمال آن بلغاریه، در غرب آن یونان و بحیره آبیجه و در شرق آن بحیره سیاه قرار دارد از ترکیه آسیای میانه توسط آناتولی باسفرس جدا میشود. همچنان در غرب آن بحیره مرمره و اردانبل که در بعضی جاها از یک تا چار میل وسعت دارد. ترکیه آسیای میانه در غرب محاط است با بحیره آبیجه در جنوب و بحیره آبیجه مدیترانه، سوریه و عراق. در شمال با بحیره سیاه و در شرق با اتحاد شوروی و ایران ترکیه مرزهای سطحی بزرگ است که تابستانهای گرم و خشک و زمستانهای سرد و پر برف دارد در شمال شرق و جنوب توسط کوهها احاطه شده است. از میراز بنا در مهم آنست سمسون، ترابزون و غیره از بنا در ترکیه بحیره سیاه است.

منابع و صنایع:

در حدود هفتاد و هفت فیصد نفوس عواید زراعتی دارند که توسط کاشت تنباکو، حبوبات، پنبه، زیتون، و تولید پشم، ابریشم، انجیر، هر قسم میوه، شکر و تریاک برای مقاصد طبی بدست می آورند چهل میلیون جریب زمین ترکیه را جنگلات پوشانیده است. ذخایر بزرگ زغال، آهن، پترول و کروم موجود است و ترکیه از بزرگترین مولدین کروم به حساب می رود. سرب، رنک، نقره، سیما، گوگرد و غیره نیز وجود دارد.

اولین پلان پنجساله اقتصاد ترکیه در ۱۹۶۳ آغاز گردید که حاوی انکشاف زراعت، صنایع معادن و غیره میباشد.

از تولیدات مهم آن تکه های ابریشمی، پشمی و نخی بوده آهن، فولاد، شکر، بوت، آسیاب دفت، ماهی قطی شده، سمنت، کاغذ، شیشه، بام و غیره میباشند در تولید سلاح در شرق میانه در جه اول است صادرات آن را تنباکو، پنبه، میوه خشک، آهن، مس، موهیر، حبوبات، حیوانات از

ترینداد و توباگو

پایتخت: پورت اف سینین، مساحت: ۱۹۷۹ مربع میل، نفوس: ۱۰۱۶۰۰۰ پرچم زمین سرخ با خط سیاه حاشیه سفید که از گوشه چپ بالایی جانب گوشه راست پائین امتداد دارد. واحد پولی دالر ترینداد و توباگو معادل بیست و پنج افغانی. ترینداد با مساحت ۱۹۶۴ مربع میل جنوبی ترین جزیره مجمع الجزایر غرب الهنداست

د افغانستان کالسی

کیله ، لیمو ، سمنت وغیره میباشد . توریزم منبع مهم عایدات ان است . نفوس ان مخلوط چهل و چهار فیصد سیا هیوست ، ۳۶ فیصد هندی و بقیه لینا نی سوریا یی ، چینایی ، وسفید پوستان . از نگاه مذهب هفتاد فیصد عیسوی ، ۳۳ فیصد هند و ۶ فیصد مسلمان است . تعلیمات ابتدایی و ثانوی تا هجده سالگی رایگان است . یک یونیورستی وانستیتوت تخنیکي دارد . ترینداد مدعی اختراع دسته موزیک فولادی (آلانی که از بیرل های تیل ساخته شده اند) غزل های کالیپسو و رقص لنجو می باشد . توریزم یک منبع عمده عایدات ان است . ترینداد عضو موسسه ملل متحد ، ممالک مشترک المنافع و موسسه کشورهای امریکا یی است .

که تقریباً هفت میل به شمال شرق وینزوویلا واقع میباشد و در ۱۴۹۸ توسط کولمبس کشف گردیده است . توپاکو جزیره کوچک دارای مساحت ۱۱۶ مربع میل به بیست ملی شمال شرق رینداد واقع است . تریندادو توپاکو در ۱۸۰۲ تحت استعمار برتانیه بودند در ۱۹۶۲ به آزادی نایل آمدند . یک گورنر جنرال از مقام سلطنت برتانیه نمایندگی میکند . پارلمان آن مرکب از ۲۴ نفر اعضاء سنا (که توسط گورنر جنرال تعیین می شوند) و ۳۶ نفر اعضاء مجلس نمایندگان (که از طرف مردم انتخاب میگردند) تشکیل گردیده است مملکت مذکور عضو ملل متحد و ممالک مشترک المنافع است . تجارت وارداتی قوی از انگلستان دارد صادرات آن اکثر به امریکا میروند ، از صادرات آن پترول ، شکر ، قیر مشروب ، کاکا و قهوه

توگو

اداره میشد . در قسمت سواحل غربی افریقا و در بین دلتای علیا در شمال داهومی در شرق بحر اطلس و در جنوب گانا واقع شده است . قانون اساسی که در ۱۹۶۱ تصویب گردید یک رئیس جمهور و پارلمان یک اتاقی را که ۴۶ عضو دارد تصویب نمود در ۱۹۶۶ یک معاهده دوستی و تجارتی با امریکا امضاء کرد . تولیدات عمده آن قهوه ، کاکاو ، کپره و پنبه میباشد .

پایتخت : لومه ، مساحت : ۲۰۴۰۰ مربع میل نفوس : (۱۷۲۴۰۰۰) ، پرچم : پارچه های افقی سبز و زرد بامربع سرخیکه در میان ستاره سفید نقش است . واحد پولی فرانک معادل هجده پول .

جمهوریت توگو که در ۱۹۶۰ به آزادی رسید یک قسمت توگو لیندجرمنی بود در ۱۹۱۴ تسلیم شده و توسط فرانسه وزیر نظر ملل متحد در سالهای ۱۹۴۶ الی ۱۹۶۰

تونس

و در غرب آن الجزایر واقع است . باشندگان اساسی آن را اعراب و بربرها تشکیل میدهند

منابع و صنایع :

زراعت عمومیت دارد . مالداری زیاد رواج دارد . خاک زرخیزان مقدار زیاد گندم ، جو خرما ، زیتون زردآلو ، بادام ، انجیر ، شفتالو ، سبزیجات شیدر و رشقه حاصل میدهد ، فوسفور ، آهن ، سرب و جست زیاد دارد .

پایتخت : تونس ، مساحت : ۵۸۰۰۰ میل مربع نفوس (تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) ۴۰۶۰۰۰ پرچم : سرخ با یک هلال و یک ستاره سرخ در یک دایره سفید واحد پولی دینار معادل نود افغانی .

شوح : تونس یک تحت حمایتی قدیم فرانسه که در ۱۹۵۷ به آزادی رسید . در ساحل شمالی افریقا واقع شده است در شمال و شرق آن بحیره مدیترانه در جنوب شرق آن لیبیا ، در جنوب آن صحرای اعظم

ممالک جهان

از صنایع مهم آن قطعی سازی ، تو لید کود مصنوعی ، قالین بافی ، بوتودوزی و تولید مواد ساختمانی است . از صادرات مهم آن تیل زیتون ، شراب ، آهن خام ، سرب ، سنگ گورد و چوب است . پلان ده ساله انکشافی آن در ۱۹۶۲ . آغاز گردیده است .

معارف و مذهب :

اکثریت نفوس را مسلمانان تشکیل میدهند . در حدود یکصد و بیست هزار اروپایی و شصت و پنج هزار یهودی در تونس موجود است . زبان ملی و رسمی تونس عربی است . سیستم تعلیمی مخلوط فرانسوی و اسلامی تعمیم می یابد .

دفاع : در ۱۹۵۶ یک اردوی ملی بوجود آمد . و بیست هزار مرد در آن است . هسته های قوای بحری و هوایی نیز بوجود آمده است .

تاریخ و حکومت :

تونس دولت بربری قدیم که بعدتر توسط ترکها اداره میشد در ۱۸۸۱ تحت تصرف فرانسه در آمد .

بقرار قانون اساسی تونس رئیس جمهور برای پنج سال انتخاب میگردد .

اعضای شورای ملی هم برای پنج سال انتخاب میشود . در انتخابات ملی ۱۹۵۹ حزب جبهه ملی تمام کرسیها را اشغال

جاپان

پایتخت : توکیو ، مساحت : ۱۴۲۷۲۶ میل مربع نفوس : (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) پرچم :

آفتاب سرخ در زمین سفید . واحد پولی : ین معادل دوازده پول .

شرح : جاپان متشکل از چهار جزیره عمده هائو کایدو ، کیوشو ، کیوشو ، اما می و او شیمایمباشند جزایر جاپان در بحر آرام بحر الکاهل واقع بوده از اتحاد شوروی و کوریا توسط بحیره جاپان ، توسط بحر شرقی چین از چین جدا شده است .

در ختم جنگ دوم جهانی جاپان مجبور شد متصرفات و تحت الحمایگیهای خود را از قبیل منچوریا ، نصف جنوبی جزیره سنخالین ، کوریل ، کوریا ، فارموسا ، جزایر مارشال کارولین از دست بدهد . سواحل جاپان شکستگیهای فراوان دارد سلسله جبال سنخالین در امتداد کوههای چینایی در شمال جاپان به مشاهد میرسد و کوههای آلپ جاپانی را میسازد در امتداد بحیره جاپان بطرف بحر الکاهل اشفشانهای عمده جاپان واقع شده است . کوه فوجی یا ما به فاصله شصت میل در غرب توکیو واقع بوده نهایت مخروطی آن بیشتر از دوازده هزار فوت ارتفاع دارد از بنا در مهم آن شیکوگو ، کیوشو ، ناگو یا و اوساکا است . توکیو یکی از سه شهر بزرگ آن

منابع و صنایع : بیشتر از نصف زمینهای زراعتی به قصد زرع برنج که غذای عمده جاپانیها است بکار برده میشود ، گندم ، جو ، کچالو ، تنباکو ، چای ، لوبیا ، شفتالو ، ناک ، و سیب ، انگور نیز تولید میشود . معادن شامل طلا ، نقره ، مس ، سرب

۱۹۳۱ منچو ریا را اشغال کرد در ۱۹۳۲ با چین آغاز جنگ نمود که در اثر ان پیکنک وشانگهای را تصرف کرد. در ۱۹۴۱ باحمله بر (پرل هار بر) جنگ را با امریکا آغاز کرد. در ۱۹۴۵ بعد از استعمال بمب اتمی بر شهر های هیرو شیما و ناکاساکی از طرف امریکا جایان تسلیم گردید.

بأثر قانون اساسی جدیدی که در ۱۹۴۷ به تصویب رسید امپراتور جایان ۲۵۰ عضو دارد که برای شش سال از حقوق تقدس خود صرف نظر کرد. مقام بزرگ قانون سازی به دایت مجلس بزرگ جاپان تفویض گردید. مجلس مشاورین جاپان ۲۵۰ عضو دارد که برای شش سال انتخاب میشوند.

مجلس نمایندگان ان ۴۶۷ عضو داشته برای مدت چار سال انتخاب می گردند. نظر به قانون اساسی دین و دولت از هم مجزا اند. امپراتور جایان یکصد و بیست و چارمین عضو فامیل خود است که بر تخت جلوس نموده است.

معارف و مذهب :

دو مذهب عمده بودایی شنتو یزم است همچنان تعداد کلیسا های عیسوی نیز موجود است. تعلیمات ابتدایی و متوسط تا صنف نهم اجباری است. در حدود ۳۴۵ پوهنتون دارد.

زبان اساسی جاپانی بوده انگلیسی لسان تجارتی است که در مکاتبات عالی تدریس میشود.

جست ، کروم ، ارسنیک سفید ، زغال ، گوگرد ، نمک و پترول است. صنایع عمده ان تولید آهن و فولاد وسایل حمل و نقل ماشین با ب ، آلات الکترونیک ، کشتی سازی مواد کیمیای ، کود مصنوعی ، نساجی ، پنبه ، پشم ، ابریشم ، والیاف مصنوعی ، چینی سازی و سامان چوبی است. بیشتر از نود و دودستگاه کشتی سازی دارد واز بزرگترین سازندگان کشتی جهان میباشد بیشتر از ۱۲۴ میلیارد کیلوات فی ساعت برق تولید میکند ، صادرات عمده ان پوشاکه باب ، صنایع فلزی ، پارچه ها ، کود کیمیای کشتی ها ، ابریشم ماشین های دفتر کمره ها میکروسکوب ها ، دوربین ها و عرودهجات است.

سیاحت و جلب سیاحتین منبع بزرگ اسعار را تشکیل میدهد بیشتر از بیست تا سی فیصد تولیدات صادراتی جاپان را ایالات متحده امریکا خریداری میکند.

تاریخ و حکومت : بروایت اساطیر جاپانی در سال ۶۶۰ قبل از میلاد مسیح امپراطوری جاپان توسط امپراتور جو مونینا گذاشته شد. در ۱۸۸۹ میلادی قانون اساسی ان ترتیب یافت. در جنگ ۹۵ - ۸۹۴ فارموسا را از چین گرفت ، در جنگ ۱۹۰۵ - ۱۹۰۴ با روسیه هر دو ملت تلفات زیادی را متحمل گشتند و بحر به روسیه کاملاً از بین رفت ، جاپان در ۱۹۱۰ کوریا را جزو خاک خود ساخت ، در جنگ اول جاپان جرمن ها را از تسوشیما اخراج کرده متصرفات بحر الکااهل جرمنی را متصرف شد. در

جمیکا

پایتخت : کنگستن ، مساحت : ۴۴۱۱ مربع میل ، نفوس : تخمین ملل متحد ۱۸۷۶۰۰۰ را پرچم : سبز و سیاه با نشان صلیب طلایی مایل . واحد پولی : پوند معادل یکصد و بیست و شش افغانی .

جمیکا در بحیره کارا بین در نود میلی جنوب کیو با واقع است واز بزرگترین و قیمت بهترین مناطق غرب الهند برتانوی بشمار میرود سیاحتین زیاد از ان دیدن میکند . در ۱۴۹۴ توسط کولمبس کشف گردید و تا ۱۶۶۵ توسط هسپانیه اداره میشد بعد از ان به تصرف انگلیسها در آمد . در ۱۹۶۲ در چوکات مالک مشترک المنافع

به آزادی رسید . تولیدات عمده ان نیشکر ، قهوه ، کیله ، کاکاو ومیوه جات فامیلیو است . همچنان سیگار های مشهور میسازد. پایتخت : فورت لایمی ، مساحت : ۴۹۵۷۵۳ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۷ حکومت) ۳۵۰۰۰۰۰ ، پرچم : قطعات عمودی آبی ، زرد و سرخ . واحد پولی فرانک معادل هجده پول .

جمهوریت چاد سابق از اراضی تحت تصرف فرانسه در افریقای استوایی بود که پنجاه میل به شمال شرق خلیج گینی ۵۵۰ میل به جنوب مدیترانه واقع واز طرف شمال توسط لیبیا ، از شرق توسط سودان

ممالك جهان

از جنوب توسط جمهوری آفریقا مرکزی و از غرب توسط کامرون، نایجر یا نایجر محاط می‌باشد.

مردمان شمال چاد مسلمانند و حشیشی‌های غیرمسلمان مردمان جنوب آنرا تشکیل می‌دهند، مملکت کاملاً زندگی دهاتی دارد.

چکوسلواکیا

تاریخ و حکومت :

بوهیمیا، موراو یا وسلواکیا سه جزو امپراتوری بزرگ موراویا بود، در ۹۰۶ توسط ماگیارها اشغال گردید بوهیمیا و موراویا بعدتر جزو امپراتوری مقدس رومن گردید. پراگ تحت اثرشان بوهیمیا در قرن چهاردهم مرکز بزرگ کلتوری اروپای مرکزی بود. در بین سال‌های ۱۹۱۸ و ۱۹۴۸ حوادث بسیاری در چکوسلواکیا واقع شد که در اکثر آنها جرمن‌ها انگلیس‌ها فرانسوی‌ها و ایالت‌های دیگر دیدخل بودند. از سال ۱۹۴۸ ببعده شکل یک جمهوری سوسیالیستی را به خود گرفت که متشکل از دو ملت سلواکیا و چک‌ها است.

چک‌ها هشت میلیون وسلواکیا چهار میلیون نفوس دارند علاوه بر من‌ها، مجارستانی‌ها و اوکرائینی‌ها نیز در چکوسلواکیا بسر می‌برند.

قانون اساسی موجوده آن در ۱۹۶۰ به چکوسلواکیا شکل دولت مرکزی محکمی بخشید شورای ملی آن سه صد عضو دارد و یک مجلس ملی سلواکی نیز وجود دارد.

معارف و مذهب :

حدود هفتاد و پنج فیصد مردم رومن کاتولیک اند. پوهنتون چک در پراگ در ۱۳۴۸ افتتاح گردیده است پوهنتون‌های زیادی دیگر نیز دارد، زبان‌های رسمی چکوسلواکیا اند.

دفاع : خدمت دو ساله عسکری بین سنین بیست تا پنجاه اجباری است. قوای زمینی و هوایی مجهز دارد.

پایتخت : پراگ . مساحت : ۴۹۳۷۰ میل مربع . نفوس : تخمین ۱۹۶۷ (ملل متحد ۱۴۳۰۵۰۰۰) پرچم : پارچه‌های افقی سفید سرخ با یک مثلث آبی که از پایه تا نصف بیرق امتداد دارد . واحد پولی : کورو (۱۰۰ صد هیلر) معادل شش و نیم افغانی.

شرح : جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا در اروپای مرکزی واقع است. از طرف غرب و جنوب غرب محاط است با آلمان غربی، از طرف شمال و شمال غرب با آلمان شرقی، از طرف شمال و شمال شرق با پولیند و از جانب شرق با اتحاد شوروی، در جنوب آن اتریش و مجارستان واقع اند.

در پای دانیوب آنرا از مجارستان جدا می‌سازد کوه‌های کارپاتیان در شمال شرق و شرق آن واقع شده است.

جنگلات حاصلخیز بوهیمیا منبع شکار و چوب بوده در سرحد آلمان غربی واقع است.

منابع و صنایع :

زراعت با صناعت و معادن آن صنایع سرشار طبیعی آنرا بکار می‌برد یک برسوم حصه این مملکت زراعتی است. که پایین‌تر تریب شش فیصد حاصلات زراعتی حیوانات است. لبلبو بکثرت می‌روید و آلبوجوی آن از شهر (پلزن) بدست می‌آید زغال، آهن و تیل از معدن آن استخراج میگردد. را دیم و یورا نیم آن مشهور است تجهیزات جنگی نیز ساخته میشود و مراکز فولاد سازی دارد.

شیشه سازی و چینی سازی رواج عمده دارد. بوبت، طیاره‌های خفیف و غیره نیز تولید میکند.

چلی

پایتخت : سانتیا گو . مساحت : ۲۸۶۲۹۶ میل مربع . نفوس قرار احصا ئیه ۱۹۶۷ (ملل متحد ۸۰۰۰۰۰۰) پر چم : پارچه های افقی سفید و سرخ باستاره سفید در زمین آبی در قسمت علیای راست . واحد پولی : دسکو دو معادل ۹ افغانی .

تاریخ و حکومت : در ۱۵۴۰ فتح چلی توسط هسپانیه تکمیل شسید . آزادی ان در ۱۸ - ۱۸۱۰ حاصل گردید شهرهای والپ ریزو در ۱۵۴۳ و سانتیا گو در ۱۵۴۱ تاسیس شدند . به قرار قانون اساسی رئیس جمهور ان برای شش سال انتخاب میشود . سناتور ها که ۳۵ نفر اند برای هشت سال و نمایندگان که از هر ۴۵ هزار نفوس یکنفراند برای چهار سال انتخاب میشود اکثریت نفوس هسپانوی الاصل و یکعه هسپانوی های مخلوط با سرخ پوستان اند . چرمنی الاصل ها و غیره مردمان اروپایی هم به تعداد کمتری موجود اند .

منابع و صنایع : زمین های لازم روع و دشت های شمالی چلی معادن زیادی دارد . در حدود هفتاد و پنج فیصد صادرات چلی را معدن ان تشکیل میدهد . نایتریت ، ایودین ، مس ، آهن زغال ، طلا ، نقره ، کوبالت ، جست ، منگانه نیز بورات ، سیماپ ، پترویل ، نمک ، گوگرد و مرمر از معادن مهم آنست . زراعت نیز اهمیت دارد . فارم های بزرگ لبنیات وجود دارد . گندم ، برنج ، جواری ، میوه جات و غیره به وفرت زرع میشود .

معارف و مذهب : بین هفت تا پانزده سالگی تعلیمات اجباری و رایگان است . یکتعداد پوهنتون ها دارد که در پوهنتون ان در سانتیا گو متمرکز اند . لسان هسپانوی و مذهب بیشتر رومن کاتولیک است .

دفاع : از بیست تا چهل و پنج سالگی خدمت عسکری اجباری است . قوای زمینی بحری و هوایی دارد که تجهیزات ان عصری میباشد .

لبنیو ، عرادیات ، نساجی انکشاف یافته تا کستان هازباد بوده ، شراب یک قلم صادرات را میسازد . غیر از این گوشت ، جو و میوه جات از اقلام صادراتی است . میدان های هوایی زیاد دارد ، در ۱۹۶۱ حکومت پلان ده ساله

جمهوریت مردم چین

پایتخت : بیکنگ . مساحت : ۳۷۴۶۵۲۲ میل مربع . (نفوس تخمین ۱۹۶۷ ملل متحد) ۷۶۰۳۰۰۰۰۰ پر چم : سرخ یا پنج ستاره واحد پولی یوان (معادل هجده افغانی) .

منابع و صنایع : قبل از رژیم جدید چین به صورت عمومی یک مملکت زراعتی بود . از جمله مواد زراعتی

ان گندم ، جو ، جواری ، ماش ، حبوبات لوبیا و غیره است که در شمال بیشتر میروید . برنج ، شکر ، و نیل از پیداوار مهم جنوب چین است ، نباتات لیف دار از قبیل چوت و غیره زیاد میروید . پنبه در حوالی وادی دریای زرد بیشتر زرع میشود . در غرب و جنوب زیاتر چای کشت میشود و حاصلات زیادی دارد صنعت ابریشم در چین تاریخ

ممالك جهان

در جنگهای زیادى با جاپان حصار گرفت که بیشتر این جنگ هارا جاپان باخت . اما بعد از شکست در جنگ جپانى دو مجاپان تمام مناطق اشغال شده را دوباره واگذار کرد . در ۱۹۴۵ انقلاب هاىى در چین بوقوع پیوست که در نتیجه ان حزب کمونست موفق گردید جنرال چانگ کای شیك را بطرف فارس موسابراندو چین را اشغال نماید (۱۹۴۹) رژیم موجوده چین تحت قیادت ماوتسى تو ننگ رهبر انقلاب چین رابه بیست و دو ولایت به شمول فارس موسابراندو مالکیت آنرا دارد تقسیم نموده است همچنین پنج ناحیه مستقلی را اداره میکند که عبارتند از منگولیای داخلی ، سنگیانگ ، نینگ ، منچوریا و کوانتنگ . در اوایل ۱۹۶۶ انقلاب کلتوری در چین راه افتاد که تاکنون جریان دارد ، ماوتسى تنگ بزرگترین شخصیت مردم چین شناخته میشود .

معارف و مذهب :

مجاهده برای رفع بیسوادی موفق است بیشتر از پانزده پوهنتون ، چهل و هشت موسسات تعلیمی ، انجمنی وسی و یک دانشگاه زراعتی دارد .

از مذاهب عمده چین بودایی است که زیادترین پیروان را دارد . کنفوسیونزم نیز شایع است ، (تاوئزم) روشی دینی دیگری است که بیشتر با تناسخ ارواح رابطه میگیرد و در بعضی حصص پیروان دارد بیشتر از پنجاه میلیون مسلمانان در چین بسر میبرند عیسویت نیز پیروان دارد .

چهار هزار ساله دارد . حیوانات ، گاو ، گوسفند ، بکرت تر بیه میشود . تولید چینی و شیشه با ب رایج است از مهمترین پیداوار معدنی ان زغال است . آهن ، قلعی سرمه ، پترویل ، تو نگستن و نمک نیز معادن بزرگی دارد .

قبل از سال ۱۹۵۹ قحطی های شدیدی در مملکت دیده میشد که از اثر سیلاب های مدهشی بوجود آمده بود که بیشتر از سه صد میلیون جریب زمین را خساره مند ساخت با تطبیق مفکوره های جدید در ساخت مختلف زراعتی و صناعتی تحولات بزرگی در سراسر چین بوجود آمد . باوجود خشک سالی و قحطی ایکه چین به ان مواجه گردید این کشور گامهای بزرگی به جانب صناعتی شدن برداشته است . پروژه های تولید برق ، سیستم های جدید آبیاری ، صنایع فولاد و غیره در تحکیم بنیه اقتصادی چین اهمیت بسزایی دارد . از همه مهمتر اینکه چین در ساحه اقتصادى از کثرت قوای بشری برخوردار است .

تاریخ و حکومت :

چین داری قدیمترین تاریخ است که تا ۲۲۰۵ قبل از میلاد میرسد چندین هزارسال قبل راه ابریشم تاریخ قدیم چین را از راه افغانستان با غرب وصل می کرد .

در شروع تاریخ خود چین یک مملکت شاهی بود . در اوایل قرن بیست تحولات بزرگی در سیستم حکومتی چین بمیان آمد .

داهومی

داهومی در ۱۹۶۰ به آزادی کامل رسید و در سپتامبر همان سال عضو ملل متحد شد و بانایجریا ، ولتای علیا و ساحل عاج یک اتحادیه اقتصادی را به وجود آورده . بافرانسه قرار داد های علیحده دارد .

پایتخت : پورتونو . مساحت : ۴۳۴۸۳ مربع میل . نفوس : (احصائیه ۱۹۶۷ م) ۲۷۰۵۰۰۰۰ پرچم : یک پارچه عمودی سبز ، دو پارچه افقی زرد و سرخ واحد پولی : فرانک معادل هجده پول .

رئیس جمهور و شورای ملی برای دوره پنج سال انتخاب میشود .

داهومی مستعمره فرانسه در افریقای غربی بود که بین نایجریا ، ولتای علیا ، توگو و خلیج گینی واقع شده است .

پیداوار عمده ان روغن نباتی . خسته بنیه قهوه و تنباکو است .

به اساس قانون اساسی ۱۹۵۸ فرانسه

د نمارك

پایتخت : کوبن ها گن . مساحت : ۱۶۶۱۹ میل مربع . نفوس (بشمول جزا یر فارو و گرینلند) قرار احصایه ۱۹۶۷میل متحده ۰۰۰ ۸۳۹۰۰۰ . پر چم : صلیب سفید در زمین سرخ . واحد پولی کرو ن معا دل شش ونیم افغانی .

شرح : کشور پا دشاه هی دنمارك در شمال جرمنی که یگانہ همسایه ان مملکت درخشکه است به طرف شمال در میان بحیره بالتیک و بحیره شمال قرار دارد . مملکت متشکل از جلگه های کم ارتفاع است . گرینلند و جزیره فارونیز جزو دنمارك میباشدند .

منابع و صنایع :

در حدود بیست و پنج فیصد مردم ان زراعت پیشه اند . صادرات عمده ان مسکه و پنیر است . ماهیگیری در دنمارك اهمیت بسزای دارد . سیاحین نیز در واردات ملی دنمارك سهم دارند .

از صادرات دیگران ماشین آلات ، کشتی ها نساجی ، آلات البیت و سامان آهنی و فولادی است .

اکثر مواد خام را وارد میکند ، سیستم موسسه کوپرا تیف مستهلکین در دنمارك در سال ۱۸۶۶ بنا یافته و امروز انکشاف زیادی نموده است . در حدود ۳۰۶ کشتی تجارتی دارد .

تاریخ و حکومت :

تاریخ کهن و باستانی دارد اما شهر کوپن هاگن به صورت واقعی توسط اسقف السبالون (۱۱۲۸ - ۱۲۰۱) بنا نهاده شد .

معارف و مذهب :

مذهب اساسی عیسوی لوتری است اما آزادی مذهب وجود دارد .

تعلیمات اجباری بوده شامل تعلیمات حرفوی نیز میباشد . چندین پوهنتون دارد که مهترین آنها پوهنتونهای کوپن هاگن ارهوس و پوهنتون تخنیکي است . تربیه به سیستم شاگردی حرفه های مختلف قانونا رایج است دولت بیشتر از ۱۵۲۷ کتابخانه تهیه دیده است .

دفاع : خدمت عسکری بین سنین ۲۵ و ۱۹ اجباری است . قوای بری ، بحری و هوایی دارد . قوای امنیه شامل مردان و زنان است .

دو مینیکا

پایتخت : سانتو دو منگو . مساحت : ۱۸۸۱۶ میل مربع . نفوس : (احصایه ۱۹۶۷م) ۰۰۰ ۳۸۸۹۰ . پر چم : چار پارچه مربعی یک در میان سرخ و آبی با صلیب سفید . واحد پولی : پیسو معادل چهل و پنج افغانی . شرح : دو برسه حصه جزیره هسائیولا را (که در ۱۶۹۱۲ توسط کولمبو کشف گردید) تشکیل میدهد سرحد بین دومینیکا و

منابع و صنایع :

سرزمینی است حاصلخیز که زراعت و تربیه حیوانات در آن رونق زیادی دارد . شکر ، کاکاو ، قهوه ، تنباکو ، جواری و دیگر حبوبات در آن به وفرت میروید . کیله نیز از صادرات عمده آن است گاو ، خوک ، اسب و مرغ به زراعت ، رونق خاصی بخشیده است . طلا ، مس ، آهن ، نمک تپا شیر و مرمر از معادن آن است . تولیدات بزرگ آن شکر ، شراب ، سمنت . تیل نباتی ، چاکلیت ، تنباکو ، نساجی و سامان چوبی میباشد زیاد تر با ایالات متحده امریکارویبط تجارتی دارد .

۱۸۲۲ تا ۱۸۴۴ ها یتی بران حکومت کرد . در ۱۸۴۴ جمهوریت تشکیل گردید . در ۱۸۶۳ باز به دست هسپانیه افتاد . از ۱۹۱۶ تا ۱۹۴۴ توسط بحریه امریکایی اشغال گردید که در همین زمان یک حکومت انتخابی جمهوری یت رویکار آمد . ولی استقرار حکومت تاکنون هم تثبیت نگردیده است . بعد از انقلابات داخلی ۶۵ - ۶۶ که طی آن هزاران دو مینیکا یی به شمول یک تعداد عساکر امریکایی که بنام حفظ جان امریکائیان به دومینیکا وارد شده بودند . انتخابات روز اول جون ۶۶ بالا گویر را بریاست جمهوری آورد .

معارف و مذهب :

مذهب دو لیتی موجود نبوده و آزا دی مذهب وجود دارد . اما تقریباً تمام نفوس رومن کاتولیک اند . تعلیمات اجباری و رایگان است پوهنتون سانتو دومنگو در ۱۵۳۸ تاسیس گردیده است .
دفاع : خدمت عسکری یکساله و جبری است قوای متنا سب بحری ، بری وهوایی دارد .

تاریخ و حکومت :

در ۱۷۹۰ هسپانیه سانتو دو منگو را به فرانسه واگذار کرد . در ۱۸۰۱ توسط رهبر های یتی اشغال گردید در ۱۸۰۲ و باز در ۱۸۲۱ توسط هسپانیه اشغال شد و تعداد زیاد جمهوریت ها در دومینیکا برقرار شد و سقوط کردند . از

رواندا

پایتخت : کیگالی . مساحت بیشتر از ده هزار مربع میل . نفوس (تخمیناً ۱۹۶۷ حکومت) ۳۲۰۶۰۰۰ پرچم : سرخ ، زرد و سبز در قطعات عمودی با حرف (ر) سیاه در قطعه زرد . واحد پولی فرانک معادل پنجاه پسول .

جمهوریت رواندا به تاریخ اول جولای ۱۹۶۲ به آزادی نایل شد . از آن بیشتر جز رواندا اروندی منطقه قیمومت بلجیم و ملل متحد بود . اروندی که فعلاً بنام سلطنت بروندی یاد میشود بارواندا یکجا آزاد گشت . رواندا در افریقای مرکزی واقع بوده از شمال بایوگندا ، از شرق با تانزانیا ،

از غرب با جمهوریت دیوم کراتیک کانگو (کینشاسا) محاط میباشد . نفوس بومی آن با هوتو ها میباشند که هشتاد فیصد نفوس را تشکیل میدهند . مردمان واتوسی (آفایان قدیم شان) و با تو نیز قسمت کلی نفوس باقیمانده را تشکیل میدهند . مجلس مقننه آن که در ۱۹۵۰ تاسیس گردیده رواندا را به تاریخ ۲۸ جنوری ۶۱ یک جمهوریت اعلام کرد . در سپتامبر همان سال مردمان رواندا سیستم شاهی را گذاشتند . رواندا عضو ملل متحد است . قهوه از صادرات عمده آنست پنبه ، چای تنباکو ، مواشی و انواع چرم تولید میکنند . قلعی و طلا از معادن آن بشمار میرود .

رومانیا

پایتخت : بخارست . مساحت ۹۱۶۹۹ مربع میل . نفوس (تخمینی سال ۱۹۶۸ ملل متحد) ۱۹۰۵۴۰۰۰ پرچم : سه قطعه عمودی به رنگهای آبی ، زرد ، سرخ با علامه

مخصوص در وسط . واحد پولی : لیو معادل هشت افغانی . شرح : رومانیایکی از ممالک بالقاناز شمال با اتحاد شوروی ، از شرق بایوکرانین

د افغانستان کالسی

اتحاد شوروی مولد او یای اتحاد شوروی و بحیره سیاه، از جنوب با بلغاریا و از غرب با یوگوسلاویا و هنگری محاط میا شد. دریای دانیوب قسماً سرحد آنرا تشکیل میدهد و قسماً هم در داخل خاک رومانیای جریان دارد. کوه های کارپات به جنوب آن امتداد دارد.

منابع و صنایع :

رومانیا شدیداً صنعتی ساخته شده است و گرچه در حدود شصت فیصد نفوس آن به امور زراعت و مالدار می پردازند. صنایع ۵۷ فیصد اقتصاد مملکت را تشکیل میدهد. گندم، جواری، جو، لبلبو، انگور و میوه های دیگر تولید میکنند. پترول، میتین خیلی خالص، زغال، آهن، منگانیز، کروم، مس، سرب، جست، طلا، نقره، نمک و غیره از معادن غنی آن شمرده میشود. تولید پترول آن سالانه بیش از دوازده میلیون تن متریک میباشد. تولید ماشین های زراعتی آلات تیل کشی و محصولات کیمیاوی، آرد سازی، تقطیر و شراب سازی از منابع آن به شمار میرود. در ۱۹۶۵ قیمت صادرات رومانیای بیشتر از واردات آن شد.

معارف و مذهب :

تعلیمات ابتدایی تا سن هشت سالگی اجباری است.

چار یونیورسیتی دارد. زبان رومانیای ریشه لاتین دارد و نفوذ زبان های فرانسوی یونانی، سلووی و ترکی نیز در آن دیده میشود.

آزادی مذهب رسماً اعلام گردیده است کلیسا و دولت از همدیگر مجزا هستند.

دفاع : خدمت نظام عمومی و بین سنین ۲۱ و ۵۰ جبری است مدت خدمت برای دوسال است. رومانیای عضو ملل متحد و اتحادیه وارسا است.

تاریخ و حکومت :

مردمان اصلی و بومی رومانیای صد سال قبل از داسیایی ها میزیستند. سلطنت داسیایی ها توسط روم از ۱۰۱ تا ۲۷۴ بعد میلاد مسیح اشغال گردید.

چندین سال رومانیای تحت تسلط ترکی ها بود که بعداً در ۱۸۵۹ با هم ملحق گردید و دوسال بعد در ۱۸۶۱ بنام رومانیای در آمدند. پنج سال بعد خانواده هونزولرن سیکمانرکن شاهزاده ای را در راس حکومت قرار داد. در ۱۸۷۷ رومانیای از ترکیه آزادی

زمبیا

جمهوریت زمبیا منطقه تحت اداره برتانوی بنام رودیشیای شمالی بود. دو مرکز افریقای جنوبی واقع است. به شمال آن کانگو کینشاسی و تانزانیا، به شرق آن ملاوی (نیا سالیند قدیم) و موزمبیق (مستعمرة پرتگالی) به جنوب آن رودیشیای جنوبی و بچوانالیند و به غرب آن افریقای

پایتخت : لوساکا . مساحت : ۲۹۰۵۸۶ مربع میل . نفوس : (تخمین ۶۷ ملل متحد) ۳۹۶۷۰۰۰ . پرچم : سبز با عقاب نارنجی بالای قطعات سرخ، سیاه و نارنجی درکناره راست پائین . واحد پولی : پوند معادل یکصد و بیست افغانی .

ممالک جهان

جنوب غربی (منطقه تحت قیمومت افریقای جنوبی) وانگولا مستعمره پرنگالی واقع است. اراضی فلات بلند دارای جنگل های غیر انبوه بوده برای زراعت و مالداري هر دو مساعد است. از معدنیات غنی است، مس، جست، کوبالت، طلا، منگانیز دارد. مس مهمترين معدن آنرا تشکیل میدهد و در جهان در چه سوم را دارد.

از ۱۸۸۹ تا ۱۹۲۴ بنام رودیشیا شمالی تحت اشغال کمپنی افریقای جنوبی بود. از آن به بعد یک گورنری یک انجمن اجرائیه و بعدتر یک مجلس مقننه پیدا کرد.

قانون اساسی جدید در ۱۹۶۴ به آن آزادی داخلی یک صدراعظم و کابینه داد. در ۲۴ اکتوبر ۱۹۶۵ یک جمهوریت آزاد و عضو ممالک مشترک المنافع گردید. اسامبله ملی آن دارای ۷۵ عضو انتخابی و پنج عضو انتصابی ذریعه رئیس جمهور میباشد. زمبیا عضو ملل متحد است. بعد اعلام آزادی یک طرفه رودیشیا مناسبات زمبیا با آنکشور خراب شد و استفاذه از خط آهن مشترک شان مورد مناقشه قرار گرفت. مس زمبیا را فعلا با طیارات از کشور خارج می کنند و پترول را با طیاره به کشور وارد می نمایند.

ساحل عاج

پایتخت: آبیجان : مساحت : ۱۲۷۵۲۲ مربع میل . نفوس : (تخمینی ۶۵ ملل متحد ۳۸۳۵۰۰۰ .

پرچم : نارنجی سفید و سبز در قطعات عمودی . واحد پولی فرانک معادل هجده پول .

جمهوریت ساحل عاج سابق ازمصرفات فرانسه در افریقای غربی از شمال با مالی و ولتای علیا ، از جنوب غربی با خلیج گینی از شرق با گانا و از غرب با گینی ولایر یا محاط است . آبیجان بندر عمده آن نیز است ساحل عاج در هفتم اگست ۱۹۶۰ به آزادی رسید . در سپتامبر همان سال عضو

ملل متحد شد . اصولنامه اساسی فعلی آن از ۱۹۶۰ به بعد بمیان آمده است . از جامعه فرانسوی به خواهش خودش بیرون مانده ولی قرار داد های دو جانبه با فرانسه دارد ساحل عاج عضو شورای اقتصاد است که در ۱۹۵۹ تاسیس گردید و اعضای دیگر آن داهومی ، نایجر و ولتای علیا میباشد .

زراعت ، جنگلداری ، مالداري و تربیه ماهی نود فیصد مردم را مشغول داشته است . قهوه ، کاکاو و چوب های منطقه حاره ، کیده پنبه ، برنج ، تیل نباتی ، نیز تولید میکنند . بیست فیصد نفوس آن مسلمان . هجده فیصد عیسوی و باقی آئی مسیحی است .

ساموای غربی

پایتخت : اپیا . مساحت : ۱۱۳۷ مربع میل . نفوس : (قرار احصائیه سال ۱۹۶۷) ۱۳۵۰۰۰۰ بیریق سرخ یا ربیع حاشیه چسب بالای به رنگ آبی در میان این ربیع ستاره سفید . واحد پولی : پوند ساموای غربی تقریباً معادل شصت افغانی .

ساموای غربی که در اول جنوری ۱۹۶۲ به آزادی رسید مرکب از چهار جزیره است که در حدود ۲۶۰۰ میل به جنوب غربی هاوایی در بحر آرام افتاده است . ساموای شرقی که مرکز آن پاگو پاگو نام دارد تحت اثر امریکا است .

ساموای غربی از ۱۸۹۹ تا ۱۹۱۴ مستعمره آلمان ها بوده باز نیوزیلند آنرا بدست آورد . در سال ۱۹۴۵ اداره آن به ملل متحد و نیوزیلند تعلق گرفت . در ۱۹۵۹ یک حکومت انتخابی داخلی و در ۱۹۶۲ آزادی کامل پیدا کرد . در ۶۷ پول آن به سیستم اعشاری تبدیل شد .

نفوس آن کاملاً پولی نیشیا بی هستند محصولات عمده مردم ماهی ، کاکاو ، نارایل کیده ، قهوه و غیره است .

سان مارینو

تاریخ و حکومت :

جمهوریت سان مارینو مدعی است که قدیمترین دولت اروپایی میباشند و در قرن چهارم میلادی بنا نهاده شده است . معاهده دوستی آن با ایتالیا از ۱۸۹۷ به بعد اعتبار دارد . عضو محکمه بین المللی است . سان مارینو توسط یک شورای عالی شصت عضوی اداره میشود که به آراء عمومی اداره انتخاب میشود . این شوری حق اداره حکومت داده میشود ولی عمر این حکومت فقط شش ماه است زیرا برای اولین بار در سال ۱۹۶۴ حق رای را حاصل کرده اند .

مساحت : ۲۳۵۰ میل مربع نفوس (تخمین ۱۷۰۰۰) - پرچم : قطعات افقی آبی و سفید .

شوخ :

سان مارینو خوردترین جمهوریت جهان به کنار کوه تیتا تو دراپنا اینها نزدیک ریجینی در قلب ایتالیا واقع است . صنایع عمده آن شراب منسوجات پشمی ، تیلزیتون پنیر ، مویشی و سنگ تعمیراتی میباشد . سان مارینو ضرابخانه و مسکوک علیحده دارد . هما نظور هم تکت های پستی آن علیحده است ولی پول ایتالی و واتیکانی بطور عموم در چلش میباشد . سان مارینو قرضه ملی ندارد .

سنگاپور

وجود آورده بود .

جزیره نمای ملایا توسط یک پل معلق ارتباط دارد . آبنای کوچک سنگاپور آنرا از اندونیزیا جدا میسازد . شهر سنگاپور پنجمین بندر بزرگ دنیا است و از تاریخ تاسیس خود در ۱۸۱۹ بزرگترین مرکز کشتی رانی در جنوب شرق آسیا بود . است . از صنایع آن ذوب قلعی را بر باب چوب باب و کشتی سازی بشمار می آید . سنگاپور در جمله ممالک مشترک المنافع با قیست واز سپتا مبر ۶۵ بعد عضو ملل متحد است .

پایتخت : سنگاپور مساحت : ۲۲۵۰ میل . نفوس (تخمین ۶۷ ملل متحد) ۶۰۰ ۱۹۵۵ . پرچم : قطعات افقی مساوی سرخ و سفید و پنج ستاره در نیمه چپ قطعه سرخ . وا حده پولی دالسر ملایایی (معادل پانزده افغانی) . این جزیره ۲۷ میل از شرق به غرب و ۱۴ میل از شمال به جنوب به منتها الیه جنوبی جزیره نمای ملایا در جنوب شرق آسیا واقع بوده و بتاريخ ۹ اگست ۱۹۶۵ جدائی خود را از اتحادیه مالیزیا اعلام کرد . سنگاپور در سپتا مبر ۱۹۶۳ باملایا سرواک و صباح یکجا اتحادیه مالیزیا را

سوازیلند

مستعمره و تحت الحمايه انگلیس با قیمانده بود . این کشور از بحر دور واقع شد . ۶۷۰۵ میل مربع مساحت دارد و افریقای جنوبی آنرا احاطه نموده است اما از طرف شرق به موزمبیق محاط است .

کشور افریقای سوازیلند در سنبله ۱۳۴۷ مطابق سپتا مبر ۱۹۶۸ په آزادی کامل نایل گردیده و به حیث یک عضو در حلقه کشور های مشترک المنافع در آمد . سوازیلند برای ۶۵ سال بحیث یک

منابع و صنایع :- منابع سر شار آبی سوزرلیند توسط ۴۳۱ فا بریکه بسر ف آبی مورد استفاده قرار گرفته است ساعت سازی که تولیدات آن پنجاه فیصد تولیدات جهان می باشد از عمده ترین صنایع آنست ما شینها و آلات فلزی دقیق هم میسازد . البسه نخی ، پشمی وابر پشمی ، محصولات آهن و فولاد وسامان برق ، مواد کیمیای ، عطریات وادویه نیز تولید وصادر میکند ، پنیر و دیگر محصولات شیوی ، گوشت ، میوه تنباکو کچالو و شراب نیز تولید میکند . سوزرلیند از بزرگترین مراکز بانکی جهان است . زیرا فرانک ازاستقرار قیمت برخوردار است توریزم قسمت حیاتی عواید را تشکیل میدهد .

تاریخ و حکومت :- سوزولیند یا هیلواتیای قدیم یک اتحادیه مرکب از ۲۲ کانتون است در ۱۶۴۸ آزادی خود را از امپراطوری مذهبی روم بدست آورده . در ۱۸۴۸ کانتون هاتحت یک قانون اساسی با هم متفق شدند و قسم عمده اداره هر کانتون را به خود نگهداشتند . یک پارلمان دوا طاقه قوای تقنینی را تشکیل میدهد . یک شورای دولتی که هر کانتون به ان دو نماینده می فرستند و یک شورای ملی دارای دو صد عضو قوه اجرا نیه به شورای فدرالی مربوط است که

معارف و مذهب :- تعلیمات ابتدائی از ۱۸۷۴ به بعد رایگان و اجباری بوده است هفت پوهنتون دارد اکثریت مردمان ۱۶ کانتون جرمنی میدانند . البته دیگر عبارت از فرانسوی ، ایتالوی و روماننش میباشد مردمان سویس از آزادی مطلق مذهبی برخوردارند ، پنجاه و دو فیصد نفوس پروتستان و ۴۵ فیصد کاتولیک اند .

دفاع : خدمت در ملیشیا ملی و اجباری است واز ۲۰ سالگی تا ۵۰ سالگی برسویس ها تحمیل میشود دوازده دیویز یون عسکر دارد که جمعاً به هفتصد هزار بالغ میشود .

تاریخ و حکومت :- سوزولیند یا هیلواتیای قدیم یک اتحادیه مرکب از ۲۲ کانتون است در ۱۶۴۸ آزادی خود را از امپراطوری مذهبی روم بدست آورده . در ۱۸۴۸ کانتون هاتحت یک قانون اساسی با هم متفق شدند و قسم عمده اداره هر کانتون را به خود نگهداشتند . یک پارلمان دوا طاقه قوای تقنینی را تشکیل میدهد . یک شورای دولتی که هر کانتون به ان دو نماینده می فرستند و یک شورای ملی دارای دو صد عضو قوه اجرا نیه به شورای فدرالی مربوط است که

سودان

بنا م نیل در وادی حلفا به جمهوریت عرب متحد داخل میشود .

منابع و صنایع :

سودان مس ، طلا ، آهن ، نمک و ذخایر دست نا خورده دیگر دارد منبع عمده صمغ عربی است . ارزن زیاد میروید و غذای اول مردم را تشکیل میدهد . پنبه از صادرات عمده آنست انواع خورا که با ب دارد .

تاریخ و حکومت :

حرکت مهد پولی در ۱۸۸۴ - ۱۸۸۵ به شکست خرطوم منجر و مصر را میچور ساخت از سودان خارج شود . و تنها وادی حلفا و سواکین را نگهدارد . حرکت درویشی بعدی را لارد کچنر در هم شکست این واقعه توسط یک لشکر مشترک مصر و انگلیس درام درمان به تاریخ ۲ سپتامبر ۱۸۹۸ واقع شد در

بایتخت : خرطوم . مساحت ۹۶۷۵۰۰ مربع میل . نفوس : (تخمین ۶۷ ملل متحد) ۱۴۳۵۰۰۰ . پرچم : قطعات افقی آبی ، زرد و سبز . واحد پولی : پوند سودانی معادل یکصد و بیست افغانی .

شرح : از متصرفات قدیمی مشترک مصر و انگلیس بوده ، سودان در اول جنوری ۱۹۵۶ جمهوریت را اعلام کرد . سودان از شمال به جمهوریت عرب متحد ، از شرق به بحیره احمر و ایتوپیای ، از جنوب به یوگندا گینا و کانگو ، از غرب به جمهوریت افریقای مرکزی چاد و لیبیا محاط است . نیل سفید از وسط مملکت به طرف شمال در جریان است و نیل آبی از گوهای ایتوپیای سرچشمه گرفته به شمال غرب به نقطه اتصال ان با نیل سفید نزدیک خرطوم جریان دارد و از آنجا به شکل سین لائین

تاریخ و حکومت :

مردم سو مالیا شا مل سی هزار نفر در سو مالیا ی فرانسوی ، یکصد هزار نفر گینیایی در او گادان ایتو پیا میباشند . سو مالیای ایتا لوی در سال ۱۸۸۹ توسط ایتالیا به صورت تحت الحما یه اعلام گردید . بعد جنگ عمومی اول از بر تانیه اراضی واقع در طرف راست در یای جبهه را بازیافت ملل متحد در ۱۹۴۹ ایجاد سو مالیا را به حیث یک دولت علیحده تصویب کرد . و به تاریخ ۱۹۵۰ ایتا لیا قیومت آنرا از بر تانیه بدست آورد .

تحت الحما یگی سو مالیای بر تانوی در ۲۶ جون ۱۹۶۰ آزاد شد تا بتواند با سو مالیا یکجا شود .

جمهوریت سو مالیا به تاریخ اول جولای ۱۹۶۰ اعلام گردید . اساسا مبله ملی ان دارای ۱۲۳ وکیل است .

رئیس جمهور ان با ید مسلمان با شد . سو مالیا عضو ملل متحد است .

بر تانوی بنام سو مالیا وسابق تحت قیومت ملل متحد بنا م سو مالیا . در افریقای شرقی سو مالیا از شمال با خلیج عدن از شرق و جنوب با بحیرة هند و از غرب با کینیا و ایتو پیا و از شمال غرب با سو مالیای فرانسوی محاط است . بندر های عمده ان بربره ، موگادیشو و کسما یو میباشند .

منابع و صنایع :

اقتصاد داخلی ان ضعیف است و بر کمک خارج اتکاء دارد که قسماً از ایالات متحده امریکا ، ایتالیا ، بر تانیه و اتحاد شوروی به دست می آید . مالداری وزرا عت مصروفیت عمده مردم را تشکیل میدهد . تولیدات ان مرکب است از عطریات ، شکر ، کبله ، جواری ، صمغ پوست حیوانات و معادن عمده که هنوز انکشاف نگرده است عبارت است از آهن ، قلعی ، بوسا یست تایتینیم و غیره .

سویدن

زغال سنگ و پترول را وارد میکند . ده فیصد واردات آنرا پترول تشکیل میدهد ، ۴۵ فیصد نفوس در صنایع مشغولند . و ده فیصد در زراعت کار میکنند . فولاد ساخت سویدن خیلی برای افزار سازی شهرت دارد .

نود فیصد اقتصاد بدست مردم است . حکومت سبم بزرگ برق آبی را همراه با خطوط آهن در اختیار خود دارد ده فیصد کشتی های تجار تی دنیا در سویدن ساخته میشود . سویدن آهن خام صادر میکند . مواد تولید کننده کاغذ ، چوب کاغذ و محصولات دیگر جنگل را نیز صادر میکند . محصولات عمده دیگران فولاد ، موتر ، کشتی طیاره ، بول بیرنگ ، منسوجات ، سامان برقی و مواد کیمیاوی مولود از پترول میباشد

تاریخ و حکومت :

سویدن یک دیموکراسی پارلمانی بوده و در ان شاه رئیس دولت است صدراعظم آمر سیاسی عمده اجراییه است . رکسداگ یعنی پارلمان سویدن دو اطاق دارد . اولی شامل ۱۵۱ عضو انتخابی برای هشت سال است و دو می شامل ۲۲۳ عضو

پایتخت : ستا کپولم : مساحت ۱۷۳۳۷۸ مربع میل نفوس : (تخمین ۶۷ حکومت) ۳۹۰ ۷۸۴۷۷ . پرچم : صلیب ممتد زرد بالای زمین آبی روشن . واحد پولی : کرونا (جمع کرونی) معادل نه افغانی .

شورج : سویدن قسمت شرقی و بزرگترین جزیره نای سکاند ناوی را تشکیل میدهد که در شمال غرب اروپا واقع است . اژشمال با فنلند ، از غرب با ناروی و از شرق و جنوب با بحیرة بالتیک محاط است ، طول نهایی ان ۹۷۷ میل و عرض نهایی ان در حدود سه صد میل است . ستا کپولم و گوتبرگ بزرگترین بندر های ان اند .

منابع و صنایع :

گرچه مملکت کوچکی است ولی زراعت خوب دارد در ۹ فیصد مساحت مملکت زراعت میشود و پنجاه و چار فیصد مساحت رانگل ها تشکیل میدهد . محصولات زراعتی پنیر ، مسکه ، گوشت گاو ، خوک ، گندم ، جو در ، کچالو ، شکر و بته های روغنی است .

صنایع سویدن عدیده است محصولات جنگل ، آهن و برق آبی از صنایع عمده است

معارف و مذهب :

نفوس سویدن تقریباً از يك نژاد میباشد
 ۹۵ فیصد نفوس مذهب لوتری دارد . تعلیم
 اجباری است . بیسوادی قطعاً وجود ندارد .
 پوهنتون های دولتی در ایسلا ، لند ،
 ستا کپولم ، گاتبرگ و امیا وجود دارد .
دفاع : خدمت نظامی بین سنین ۱۹ و ۴۷
 اجباری میباشد دوره تربیوی ده ماهه را اول
 می گذرانند و باز سه دوره يك ماهه را طی
 میکنند . عسکران شصت هزار نفر است .
 قوای هوایی آن خیلی قوی است بحسب
 متناسب دارد . توپ های ساحلی آن بداخل
 احاطه های بمب اتوم پرو ف جا داده شده
 است .

انتخابی برای چار سال است را یگیری
 برای کسانی است که از بیست و يك سال
 بالاتر باشند .

در اوایل مردمان سویدن ریشه جرمی
 داشتند . اولین وحدت مردم سویدن
 با مردمان دیگر سکاتد ناوی در دوره کالمار
 بود . سویدن در سالهای ۱۴۳۴ - ۱۵۲۳
 از آن جدا شد . در ۱۵۲۷ اصلاحات رویکار
 آمد . مذهب لوتری از ۱۶۰۰ بعد نفوذ
 یافت .

تقریباً ۱۴ فیصد عایدات ملی از راه منابع
 اجتماعی پس به مردم تقسیم میشود . و این
 شامل بیمه صحتی میباشد . بیکاری در طی
 سال ۶۶ در حدود يك فیصد بود .

سیلون

تا اینکه در ۱۸۰۲ يك مستعمره برتانوی شد .
 حق رای به مردم در ۱۹۳۱ داده شد .
 قانون اساسی جدید آن در ۱۹۴۶ تصویب
 گردید . سیلون در ۴ فبروری ۱۹۴۸ يك
 دومین شناخته شد . سیلون اعلام کرد .
 روزی جمهوریت خواهد شد و در خانواده
 ممالک مشترک المنافع باقی خواهد ماند
 سیلون عضو ملل متحد است .
 قانون اساسی آن پارلمان و اطابقه میخاهد
 يك سناتور شامل سنی عضو و نمایندگان
 شامل ۱۵۱ عضو ، در ۱۹۵۹ صدراعظم سیلون
 مقتول گشت و بعداً در اثر انتخابات خانم
 او به عهده صدارت عظمی رسید . حکومت
 سیاست بیطرفی را اعدام کرد . و يك تعداد
 صنایع را ملی ساخت . در انتخابات ۱۹۶۵
 حزب وحدت ملی در انتخابات فایز گردید
 و امر یکا زود بعد از آن کمک های
 متوقف مانده ۶۳ خود را دوباره شروع کرد .
 در ۱۹۶۶ با معاونت یکعهده کشور های
 غربی سیلون پلان پنجساله خود را به غرض
 توسعه چای ، رابر و ناربال که جمعیاً ۹۸
 فیصد عواید صادراتی سیلون را تشکیل
 میدهد بنا نهاد .

پایتخت : کولمبو . مساحت : ۲۵۳۳۲ مربع
 میل . نفوس (تخمین ۶۶ ملل متحد) یازده و نیم
 ملیون پرجم : سرخ تیره با حواسی زرد و
 علامه شیر زرد در مرکز دو قطعه عمودی
 سبز و زعفرانی نزدیک پایه . واحد پولی :
 روپیه معادل ۸ افغانی .

شرح : سیلون مملکت آزاد بیست در
 ممالک مشترک المنافع واقع بر یک جزیره در بحر هند .
 فاصله آن از جنوبی ترین دماغه هند ۲۱ میل
 است . قسمت مرکزی جزیره کوهی میباشد
 اقلیم آن گرم و رطوبت نسبتی آن هم زیاد
 است .

منابع و صنایع :

معدن آن گرافیت و سنگ چونه ، آهن
 و سنگهای قیمتی و نیم قیمتی و مصنوعات آن
 چوب ، شیشه کاشی ، سمنت ، مواد کیمیایی
 منسوجات و کود مصنوعی و تیل نباتی است .
 چای از محصولات عمده زراعتی است .
 سالانه تقریباً چار صد و پنجاه ملیون پاو
 تولید میکند . رابر کاکاو برنج تنباکو و
 غیره نیز تولید مینماید .

تاریخ و حکومت : رومی های قدیم آنرا
 بنا م تاپرو بین (یعنی مسی رنگ) می شناختند
 اولین باشندگان از وادی گنگای هند بودند
 و این در ۵۴۲ ق . م صورت گرفت .

سنهالی ها که از بقایای ایشانند امروز
 سه ربع نفوس سیلون را تشکیل میدهند
 قاملی یعنی مردمان مهاجر از جنوب هند
 فقط يك دهم نفوس را تشکیل میدهند .
 پرتگالیها در ۱۵۰۵ ، هالیندی ها در ۱۶۵۸
 و برتانوی ها در ۱۷۹۶ بران تسلط یافتند

معارف و مذهب :

معارف از ویکتون تا پوهنتون رایگان
 است . اکثریت نفوس سنهالی ها بودایی
 مذهب اند . تامل ها هند و اند .
 سنهالی در ۱۹۶۱ زبان رسمی سیلون
 شناخته شد ولی تامل ها با آن مخالفند .
 در ۶۶ حکومت به تامل ها اجازه داد به
 زبان خود هم معامله بکنند .

سنيگال

پایتخت : داکار . مساحت : ۷۶۰۰۰ مربع میل . نفوس (تخمین ۶۷ ملل متحد) ۳۰۰۰۰۰ پر چم : قطعات عمودی سبز ، طلایی و سرخ باستاره سبز در مرکز قطعه طلایی واحد پولی : فرانک معادل هجده پول . سنیگال از متصرفات قدیم فرانسه در افریقای غربی بوده از غرب با اوقیانوس اطلس از شمال با موریتانیا از شرق با مالی و از جنوب با گامبیا و گینیا بیسائو بر تانوی محاط بوده و خودش گامبیا را از سه طرف احاطه میکند سنیگال در ۱۹۵۸ یک دولت دارای اختیارات داخلی شد و همسراه با جمهوریت سو دان فدریشن مالی را تشکیل

داد . به تاریخ ۲۰ جون ۱۶۶۰ هر دو کشور ها کاملاً مستقل شدند و پوره دو ماه بعد از فدریشن خارج گردیدند . سنیگال فیصله کرد که داخل جامعه فرانسوی باقی بماند ولی جمهوریت سو دان بنام مالی از جامعه مذکور خارج گردید ولی علایق نزدیک با فرانسه قایم کرد . سنیگال در اواخر سال ۶۰ عضو ملل متحد شد . صنایع عمده آن زراعت و ما لداری است بندر داکار سالانه ۴۰۰۰ کشتی را سرویس میکند . ذخایر مهم الو منیا و فاسفیت دارد از صنایع در حال انکشاف آن تهیه خوراکه های قطی ، مواد کیمیای و سمنت میباشد .

سیرالیون

پایتخت : فری تاون . مساحت : ۲۷۹۲۵ مربع میل . نفوس (قرار احصائیه ۶۷) دو ملیون و چهار صد و سی و نه هزار . پر چم : قطعات افقی سبز ، سفید و آبی . واحد پولی لیون معادل شصت افغانی . شرح : سیرالیون که یکی از مستعمرات و منطقه تحت قیمومیت بر تانیه بود در ۲۷ اپریل ۱۹۶۱ در داخل ممالک مشترک المنافع آزاد شد . این کشور به طول ۲۱۰ میل به ساحل افریقای غربی واقع است . عمق آن به داخل قاره تقریباً ۱۸۰ میل میباشد و بین گامبیا و لایبیریا واقع است . نام آن که معنی کوه شیر را دارد . از طرف پرتگالی ها به مناسبت رعد و برق بالای کوه های ساحلی آن به آن داده شده است فری تاون به سال ۱۷۸۷ تاسیس شد و هدف آن ایجاد محلی برای غلامان آزاد شده ولی نادر بود . اولاد ایشان که بنام کریول یاد میشوند

فلا در حدود پنجاه هزار نفر میباشند . بندران از بهترین بنا در افریقای غربی میباشد صادرات عمده آن الماس صنعتی ، آهن خام بوسایت ، قهوه و غیره میباشد . قانون اساسی اول آن در ۱۹۵۱ به میان آمد و از آن بعد در این کشور حزب مردم بر سر اقتدار است . گورنر جنرال رئیس دولت است و صدراعظم رئیس حکومت . پارلمان آن شامل ۶۲ عضو عادی و ۱۲ عضو رئیس دایمی میباشد . در مارچ ۱۹۶۷ یک کودتا حکومت حزب مردم را از بین برد رهبر کودتا کرنیل جکسن سمت باوصف وعده اعاده حکومت غیر نظامی قانون اساسی را ملغی قرار داده مخالفین را تحت فشار گرفت . سیرالیون عضو ملل متحد است . دو پوهنتون دارد که یکی آن به کمک امریکا آباد شده است . انگلیسی زبان رسمی است .

عراق

پایتخت : بغداد . مساحت : ۱۷۴۲۵۹ مربع میل . نفوس هشت ملیون و دوصد و شصت و یک هزار . پر چم : سه قطعه افقی سرخ ، سفید و سیاه باسه ستاره سبز روی قطعه سفید . واحد پولی : دینار معادل یکصد و بیست افغانی .

ممالک جهان

شرح : عواقب نام جدید بین النهرین (میسو پوتیمیا) است و شامل ولایات قدیم ترکی بصره ، بغداد و موصل میباشد. از شمال با ترکیه از شرق با ایران از جنوب با خلیج فارس ، کویت و عربستان سعودی و از غرب با اردنیة و سوریه محاط است . مملکت اکثرش سطح هموار دارد . تفاوت حرارت زیاد است در تابستان درجه حرارت در حدود ۱۲۰ درجه فارن هایت و در زمستان نخیچ بندها شدید دارد خاک آن فوق العاده حاصلخیز است .

در بیست و نهمین ژانویه ۱۹۶۷ میلادی در عراق اعلام گردید و در ۱۹۶۶ در حادثه هیلکوپتر و فوات شد و برادرش میجر جنرال عبدالرحمن عارف پهلوی ۱۰ می ۱۹۶۷ بریاست جمهوری و صدات عراق حلف وفاداری یاد کرد . و به تاریخ ۱۷ جولای ۱۹۶۸ بایک کودتای سفید جنرال حسن البکر مقام ریاست جمهوری را اشغال نمود .

در ۱۵ جون ۱۹۶۴ همه بانکها ، کمپنی های بیمه و اکثر صنایع ملی ساخته شد و این امر شامل کمپنی های نفت نبوده است .

معارف و مذهب :

تعلیمات ابتدایی و ثانوی رایگان و اجباری است .

عربی زبان اکثریت است . اکثریت نفوس مسلمان اند . عیسوی ها یکصد و پنجاه هزار تا بعین دارند .

دفاع : خدمت نظام بین سنین ۱۸ و ۲۵ اجباری است .

منابع و صنایع : گندم ، جو ، برنج ارزن و پنبه حاصلات عمده زراعتی است . در کوهستان های کردستان تنباکو میروید خرما هم میشود در شمال مالداری گوسفند زیاد است که پشم و پوست ان صادر میشود صادرات خرما و جو معادل هفتاد فیصد صادرات آن میباشد به استثنای پترول عراق از ممالک بزرگ تولید کننده پترول دنیا است . در ۱۹۶۳ تولیدات پترول آن از پنجاه و پنج ملیون تن بیشتر بود . پلان پنجساله عراق با مصر یکونیم میلیارد دالر ۲۴ پروژه بزرگ را پیش میبرد .

تاریخ و حکومت :

وادی بین النهرین ، دجله و فرات شهر های قدیمه اریدو و اورینو و بابل بود

جمهوریت متحد عرب

مدیترانه وصل میکند . حق اداره با لای غازه توسط یک قرار داد متار که در ۱۹۴۹ به مصر داده شد . درینجا مهاجرین فلسطین به امداد ملل متحد زندگی میکنند .

اسکندریه که در ۴۳۲ تاسیس شده بنظر عمده آنست . قاهره بزرگترین شهر آن بوده از نگاه آثار عتیقه خیلی غنی میباشد .

اهرام مصر ابو الهول ، خرابه های کارناک و لقصور را می توان از آثار عتیقه جمهوریت مذکور نام گرفت .

منابع و صنایع :

زمین های حاصلخیز در وادی نیل و دلتای آن به شمال قاهره واقع است . دریای نیل را نزدیک به سه هزار مربع میل آب و دلتا را فرا گرفته است . سیزده هزار مربع

پایتخت : قاهره . مساحت : ۱۰۰ ۳۸۶ مربع میل . نفوس : (۳۰۰۰۰۰۰۰) . پرچم : قطعات افقی سرخ سفید و سیاه . واحد پولی : پوند مصری معادل یکصد و بیست افغانی .

شرح : جمهوریت متحد عربی تنها شامل مصر است زیرا سوریه که از اول فبروری ۱۹۵۸ تا ۳۰ سپتمبر ۱۹۶۱ با آن متحد بود از اتحادیه خارج گردید .

جمهوریت متحد عربی (مصر) که از ۱۹۵۳ جمهوریت بوده از شمال با مدیترانه ، از شرق با دولت نهاد اسرائیل و بحیره احمر ، از غرب با لیبیا و از جنوب با سودان محاط میباشد .

جزیره نمای سینا در بحیره احمر امتداد دارد . خلیج عقبه به شرق آن وابنا سوئیز که داخل مصر واقع است کانال سوئز را

جدید ی دفاع سودان را با مصر یکجا تصد کرد. ده هزار عسکر و چهار صد نفر قوای هوایی برای دفاع کانال سوئز برای بیست سال نگهداشت و در اسکندریه و پورت سعید مراکز بحریه قایم نمود. مصر عضو موسسه ملل متحد شد و در ۱۹۴۴ در تاسیس جامعه عرب پیشقدم گردید در سال ۴۷ از مجلس امنیه و حدت سودان و مصر و اخراج قوای برتانوی را از خاک مصر و سودان تقاضا کرد. در ۱۹۵۱ مصر قرار داد سال ۳۶ خود را با برتانیه ملغی کرد. سودان در ۱۹۵۶ با اثر حمایت مصر آزاد شد.

انقلاب ۱۹۵۲ جنرال محمد نجیب را به میان آورد. فاروق مخلوع شد. قانون اساسی منحل گردید. در ۱۸ اپریل ۱۹۵۴ جمال عبدالناصر نجیب را دور کرد و خود صدارت را اشغال نمود. در ۱۹۵۶ در اثر انتخابات جمال عبدالناصر رئیس جمهور مصر شد. قانون اساسی جدید رویکار گردید. آزادی مذهب، گفتار، اجتماعات و مالکیت اعلام شد.

در ۱۹۵۶ امریکا، برتانیه و بانک بین المللی از کمک به مصر برای اعمار بند کانال سوئز را ملی ساخت و دارایی کمپنی کانال را تحت اداره گرفت. پساتر مصر از اتحاد شوروی برای اعمار بند کمک گرفت و مرحله اول بند در ۱۹۶۴ تکمیل شد. جنگهای سرحدی با دولت نام نهاد اسرائیل منجر به حمله اخیر الذکر بر شبه جزیره سینا گردید (۲۹ - اکتوبر ۱۹۵۶) مصر تقاضای آتش بس را از طرف برتانیه و فرانسه رد کرد. به ۳۱ - اکتوبر این دو کشور بر مصر به بمباری آغاز کردند و به ۵ - ۶ نومبر قوای خود را بر خاک آن پیاده کردند. مصر و دولت نام نهاد اسرائیل امر آتش بس ملل متحد را قبول کردند. فرانسه و انگلیس نیز آنرا متابعت کردند و به تاریخ ۷ نومبر جنگ خلاص شد.

یک واحد قوای ملل متحد در غازه سرحد مصر و اسرائیل را محافظه مینمودغازه دارای یک انجمن تقنینی است که دارای ده عضو مصری و ده فلسطینی میباشد که با والی غازه کمک میکنند. بتاريخ اول فبروری ۱۹۵۸ جمهوریت عرب متحد اعلام گردید و این شامل مصر و سوریه بود.

میل زمین تحت زراعت غله سبزیجات، پنبه و نیشکر است که شامل انگور، خرما، انجیر، انار، شفتالو، کیله میوه های خامیل لیمو و زیتون میباشد. بند عالی اسوان در مصر جنوبی تقریباً چهار میلیون جریب زمین زراعتی را آبیاری میکند. از معدن آن فاسفیت و پترو ل و طلا، آهن، زنج، مس، بریل، گرانیت و سلسفر میباشد.

قانون تجدد ملک داری در ۱۹۶۱ احداث کرد جایداد را از چهار صد جریب فنی نفر به دو صد جریب فنی فامیل محدود ساخته است همانطور هم نزدیک به نود فیصد صنایع را ملی ساخته اند.

جمهوریت عرب متحد فابریکه های نساجی ماشین های نختابی، سمنت، فابریکه های کود مصنوعی و صنعت فلم گیری دارد که برای ممالک عربی زبان فلم تهیه میکنند. صادرات عمده آن پنبه، برنج، محصولات معدنی، منسوجات رفرفریتسرها، تایر موتر، سمنت و سامان برقی میباشد.

تاریخ و حکومت:

ریگارد امپراطوری های قدیم در مصر به چهار هزار سال قبل از میلاد مسیر سد یک مدنیت عالی افراد پیشوایان مذهبی برای سالیان دراز بر غلامان حکم مایمی میکردند. از آن سپس اسوریها، فارسیها یونانیها، رومیها، ساراسنها، ترکها، فرانسویها (ناپلیون) و برتانویها انرا در اختیار در آوردند خدیو های مقرر شده از طرف سلطان های ترک و ایسرای موروثی مصر بودند ولی اجراءاتشان موجب شد اروپائیان بر مصر راه یابند، برتانیه که از ۱۴۴۲ بر مصر نوعی تسلط یافت در ۱۹۱۴ آنرا تحت الحمایه ساخت این نوع تسلط در ۱۹۲۲ خاتمه پذیرفت از آن بعد برتانیه آزادی داخلی مصر را برسمیت شناخت ولی سودان امنیت و مواصلات را برای خود نگه داشت.

فواد اول در ۱۵ مارچ ۱۹۲۲ پادشاه مصر شد. در ۱۹۲۳ قانون اساسی رویکار آمد بعد فواد فاروق اول پادشاه شد ولی او در ۱۹۳۷ به سن بلوغ و اشغال سلطنت رسید. ملکه اول او فریده ذوالفقار بود و ملکه دوم او نریمان صدق. فاروق در ۱۹۵۲ از سلطنت کناره گرفت و از مملکت خارج شد پسرش احمد فواد دوم متولد در همان سال جانشین تعیین شد. ولی در سال ۱۹۵۲ مملکت مصر جمهوریت اعلام شد. در سال ۱۹۳۶ برتانیه در اثر موافقه

ممالک جهان

یعنی نیز به حیث عضو فدریشن دا خل شد . سوریه به تاریخ ۳۰ سپتمبر ۱۹۶۱ از اتحادیه خارج شد .
دفاع : خدمت نظام اجباری است جمهوری عرب متحده در شرق میانه کشور پست دارای نظام دفاعی مقتدر به شمول تحت البحری ها ، طیارات جت ، راکت ها و همه انواع اسلحه موردن .

کانال سوئز : به طول ۱۰۳ میل مدیترانه و بحیره احمر را با هم وصل میسازد . عرض اقل آن ۱۹۶ فوت و ده انچ است . در اپریل ۱۸۵۹ کار احداث آن توسط یک تیم فرانسوی آغاز شد . رهبری آنرا شخصی بنام فردناند دو لسیپ داشت . پایان کار در نومبر ۱۸۶۹ بسود .

بر تائیه با لآخره در ۱۹۵۴ موافقه کرد تمام قوای خود را از کانال در ظرف بیست ماه خارج سازد .

اشغال بر تائیه به ۱۳ جون ۱۹۵۶ خاتمه یافت . یکماه بعد جمال عبدالناصر کانال را ملی ساخت و اعلام کرد منافع آن برای اعمار بند اسوان بکار خواهد رفت .

تا دیات مولده از ملی ساختن کانال از طرف جمهوریت عربی متحده به تاریخ اول جنوری ۱۹۶۳ پایان پذیرفت بعد از ملی ساختن جمهوریت عرب متحده کانال را عربیتر و عمیقتر ساخت طی سالیکه از سی جون ۱۹۶۶ خاتمه یافت بیست هزار کشتی از کانال عبور کرد و عایدات آن یکصد و نود و هفت میلیون دالر بود . کانال سوئز که در اثر بمباران اسرائیل یک عده کشتیها در آن غرق گردید . از طرف حکومت جمهوریت عرب متحده به تاریخ ۶ جون مسدود اعلام گردید .

بتاریخ ۱۹ می ۱۹۶۷ جمال عبدالناصر تقاضا کرد قوای ملل متحد از امتداد ۱۱۷ میلی سرحد جمهوریت عرب متحده واسرائیل خارج شود . قوای مصری غازه و شرم الشیخ را دوباره اشغال کردند و به تاریخ ۲۲ می ابنای تیران را در دهنه خلیج عقبه به مقابل کشتیهای اسرائیل مسدود ساختند . بتاریخ ۵ جون ۱۹۶۷ قوای اسرائیل پس علسیه جمهوریت عرب متحده ، عراق و سوریه به حمله و تجاوز آغاز کرد و جنگ در گرفت اسرائیل قبل از به میان آمدن متارکه غازه شبه جزیره سینا و ساحل شرقی کانال سوئز را اشغال نمود و خلیج عقبه رادوباره برای کشتی رانی خود باز کرد .

معارف و مذهب :

عناصر نژادی جمهوریت عبارتند از فلاحین (مصر یا قدیم) بدویها (عربهای چادر نشین) ونو بیاییها (یک گروه مخلوط) ۹۱ فیصد نفوس مسلمانست . نزدیک به ۸ فیصد عیسوی میباشد . معارف از سن هفت برای همه اجباری و تا پایان بیونخی مجانی است . پوهنتون الازهر قاهره مرکز مشهور تعلیمات دینی است . پوهنتونهای دیگر عبارتند از قاهره و اسکندریه . عربی زبان رسمی است . پوهنتون امریکایی قاهره و بیونخی برای دختران (تا سال چاردهم تعلیمی) وغیره را نیز داراست .

عدن و عربستان جنوبی

تخمین ۱۹۶۴ یک میلیون نفوس دارد . گروه های میلیون برای آزادی عدن مجادلات بنا کردند این مجادلات در سالهای ۶۳ - ۱۹۶۷ شدت اختیار کرد قویترین این گروهها فلاسی نام داشت . یک گروه دیگر بنام (ان . ال . اف) یاد میشود .

عدن نمک ، سگرت ، صابون و ماهی تولید میکند . یک بندر آزاد است . یک تصفیه خانه پترول دارد که سالانه پنج میلیون تن تیل را تصفیه میکند .

در نومبر ۱۹۶۷ با لآخره بر تائیه مستعمره عدن و عربستان جنوبی را به مردم آن واگذار شد و یک کشور دیگر نیز در جمع کشورهای آزاد دنیا افزود گردید .

ساحه این کشور عبارت از قسمت غربی ساحل جنوبی عربستان است . مساحت عدن ۷۵ مربع میل و نفوس آن دوصد و پنجاه هزار میباشد . تمام تحت الحماگی شامل ۱۱۲ هزار مربع میل مساحت بوده به قرار

عربستان سعودی

توليدات سال ۶۲ ان ۸۱ ملیون تن میتریک بود .

از عایدات پو لی فروش پترول مصارف دولت ، اصلاحات داخلی و بهبود صحتی مردم فراهم میشود از معادن دیگر آن طلا نقره ، آهن است . تولیدات آن خرما، گندم جو ، میوه ، پوست و پشم است . ما لداری ان شامل شتر ، اسب ، خر و گوسفند میباشند .

صادرات ان علاوه بر پترول شامل پوست و پشم میباشند .

تاریخ و حکومت :

نجد مرکز و هابیون در قرن ۱۸ به تصرف ترکان درآمد در ۱۹۱۳ ابن سعود موسس ال سعود ، ترکها را مغلوب و ولایات ترکی الحصه را متصرف شد . در ۱۹۲۵ حجاز را ودر ۱۹۲۶ قسمت زیاد اسیر را به تصرف خود در آورد .

نوع حکومت شاهی موروثی است . اعلیحضرت سعود ابن عبدالعزیز که در سال ۱۹۵۲ به جای پدرش بر تخت نشست در سال ۱۹۶۴ در اثر مشوره فامیلی از سلطنت برکنار شد و شاهزاده فیصل ولیعهد برادر اندر او به عنوان وایسرای بر تخت نشست و به تاریخ دوم نومبر به جای اعلیحضرت سعود پادشاه خطاب گردید .

معارف و مذهب :

تعلیمات ابتدایی ، متوسط و ثانوی رایگان است ولی اجباری نیست بیش ازده فیصد بودجه به معارف مصرف میشود . نفوس کاملاً مسلمانند .

عربستان موافقات دفاعی با مالکجامعه عرب دارد .

پایتخت : ریاض . مساحت ۸۷۰۰۰۰ مربع میل ، نفوس (تخمینی حکومت ۶۲) هشت ملیون . پرچم : سبز با شمشیر سفید تحت کلمه توحید . واحد پولی : ریال معادل ده افغانی .

شرح : عربستان سعودی چار پنجم شبه جزیره عربستان را اشغال کرده است . بحیره احمر قسمت عمده ساحل غربی آنرا اشغال نموده است . خلیج فارس به شرق ان قرار دارد . ارتفاعات غربی به طرف شرق پائین آمده بالاخره به سواحل خلیج فارس به ریگستان خشک و خالی مبدل میشود . به غرب و شمال ان اردینه ، به شمال و شمال شرق ان عراق ، و به شمال شرق ان کویت سرحد مشترکی دارد . عمان وعدن در جنوب مانع تماس عربستان به بحیره عربستان شده اند . یمن قسمتی از سرحدات غربی آنرا احتوا میکند . به طرف مقابل خلیج عقبه شبه جزیره سینا واقع است و آن به جمهوریت عربی متحد متعلق است . عربستان سعودی شامل چار ولایت است : نجد ، حجاز ، اسیر و الحصه که فعلاً بنام ولایت شرقی یاد میشود .

در حجاز ، مکه معظمه و مدینه منوره واقع است . در مدینه منوره مسجد نبوی و در مسجد نبوی مقبره پیغمبر اسلام حضرت محمد صلی الله علیه وسلم واقع است که بتاریخ ۷ جون ۶۲۲ مطابق ۱۲ ربیع الاول سال ۱۱ هجری قمری رحلت فرمودند .

منابع و صنایع :

عربستان سعودی دارای یکی از مخازن بزرگترین پترول دنیا است فعلاً کویت در دنیا مقام اولیت را در تولیدات پترول حایز است و عربستان کشور دومین است

فرانس

طول البلد غربی امتداد دارد . از شرق و شمال شرق با بلجیم ، لوکسمبورگ ، سارو جرمنی محاط است . جبیل جینوا آنرا از سویز رلیند و آلپهای گرانیا و مارتینیم آنرا از ایالتا لیا جدا میسازد . به جنوب ان مدیترانه و هسپانیه واقع است . در غرب ان خلیج بسکی و بحر اطلس واقع است و در شمال ان کانال انگلستان و آبنایدوور آنرا

پایتخت : پاریس . مساحت : ۲۱۲۹۱۸ مربع میل . نفوس : ۵۰۶۶۶۲۰۰۰ . پرچم : سه قطعه عمودی آبی ، سفید ، و سرخ . واحد پولی : فرانک معادل نه افغانی .

شرح : جمهوریت فرانسه ، غربیترین کشور اروپای مرکزی بین ۴۲ و ۵۱ درجه عرض البلد شمالی از ۷ درجه ، ۴۵ دقیقه طول البلد شرقی تا ۴ درجه و ۳۵ دقیقه

از انگلستان جدا میسازد بفرمان قفقاز می باشد. بلندترین کوه آن عبارت از مونت بلان است که بین سرحدات ایتالیا و فرانسه واقع بوده و اخیراً تونل موتر رو معروضی از آن گذشته هر دو کشور را بهم مربوط ساخته است. طول این تونل ۱۱۶۰۰ متر میباشند.

جزیره کارسیکا بین ایتالیا و فرانسه جزء فرانسه به شمار می رود مرکز آن شهر از اسپو است که محل تولد ناپلیون بوناپارت میباشد. دریاها و سین لوار، کارون و رون خاک فرانسه را آبیاری میکنند.

طول راه های آبی مملکت به شمول کانال ها به ۸۲۰۰ میل می رسد.

منابع صنایع:

ساخته زراعتی فرانسه شامل ۲۴۸ میلیون جریب زمین است که با لای آن بیست فیصد نفوس فرانسه کار میکنند. قیمت تولیدات زراعتی سالانه به ۱۱۳ میلیارد دلار می رسد گندم، جو، جواری، برنج میوه ها و سبزیجات از محصولات زراعتی آنست. مالداری، تربیه ماهی برای فروش و جنگلداری هم مصروفیت مردم را تشکیل میدهد. فرانسه چارمین کشور جهان در تولید گوشت گاو، خوک و هشتمین کشور در تولید گوسفند و بره است. تولید مرغ نیز وسعت دارد. در حدود یک و نیم میلیون دهقان فرانسه به کورپراتیف ها مربوط اند.

از معادن مملکت می توان زغال سنگ آهن، تیل های معدنی، اسفالیت، نمک و پوتاش را نام برد. تولیدات برقی فرانسه نزدیک به نود میلیارد کلووات ساعت در سال است. گاز نیز تولید میکنند.

فرانسه از بزرگترین تولیدکنندگان یورانیوم در اروپای غربی است. از ۱۹۶۰ به بعد فرانسه چندین انفجار اتمی را عملی ساخته است.

از مصنوعات آن مواد کیمیاوی، ابریشم منسوجات نخی، عطریات، اتوموبیل طیاره کشتی و سامان برقی میباشد.

تاریخ و حکومت: انقلاب فرانسه ۱۷۸۹ از منجر به تشکیل جمهوریت شد. از آن بعد جمهوریت اول آمد که با ناپلیون به امپراطوری مبدل شد. از آن بعد (۱۸۴۸ - ۱۸۵۲) سلطنت رویکار شد. باز جمهوریت دوم (تا ۱۸۷۰) و جمهوریت سوم (تا ۱۹۴۶) و جمهوریت چهارم تا (۱۹۵۸) و جمهوریت پنجم از آن بعد به میان آمد.

فرانسه در جنگ عمومی اول تلفات مالی و جانی زیاد برداشت زیرا آلمان آنرا اشغال کرد. پس از آن به کمک بریتانیا و امریکا آلمان را شکست داد و معاهده ورسای از آلمان ایالات الزام و لورین را برای فرانسه به دست آورد بعد تر در اثر کمی کنترول متحدین بالای آلمان ادولف هتلر و حزب نازی ترتیباً انتقام گرفت. فرانسه در ماه می ۱۹۴۰ دو باره اشغال شد.

پاریس به تاریخ ۱۴ جون همان سال فتح شد جنرال دوگول در افریقا قوا را ایجاد کرد وقتی در ۱۹۴۴ فرانسه توسط متحدین نجات داده شد. دوگول صدراعظم حکومت موقتی آن شد (۷ نومبر ۴۴ تا جنوری ۱۹۴۶) جنرال شارل دوگول در اول جون ۱۹۵۸ صدراعظم فرانسه شد. در سپتامبر همان سال قانون اساسی تهیه کردگی دوگول از طرف مردم فرانسه تأیید گردید.

جنرال دوگول به حیث اولین رئیس جمهوریت پنجم به تاریخ ۲۱ سپتامبر ۱۹۵۸ انتخاب شد. او میشل دو بری را برای صدارت انتخاب کرد. و در ۱۹۶۲ جارج پامپیدو به صدارت انتخاب شد. در انتخابات ریاست جمهوری ۶۶ دوگول باز کاندید شد ولی در دور اول با حصول ۴۴ فیصد آراناکام شد در دوره دوم با حصول ۵۵ فیصد برقیب خود میتراند غالب گردید. در انتخابات ۱۹۶۹ شامبان دالماس به حیث رئیس جمهور انتخاب گردید.

قانون اساسی موجوده یک هیئت اداری قوی را تحت اثر رئیس جمهور ایجاد کرده است.

قوة تقنینیه فرانسه عبارت از شورای ملی و سنا میباشد رئیس جمهور برای هفت سال انتخاب میشود.

او صدراعظم را تعیین میکند. اگر بخواهد پارلمان را منحل میسازد و در وقت بحران می تواند تمام قوت را به دست بگیرد. شورای ملی شامل ۴۸۲ نفر و سنا شامل ۲۷۴ نفر است.

قانون اساسی جدید فرانسه برای مستملکات فرانسه امکان این را داد که در مورد اقیانوس خود اظهار نظر و عمل کنند. در نتیجه قسم اعظم شان آزاد شدند. و بعضاً داخل یک جامعه فرانسوی باقی ماندند. به اساس یک قانون در ۱۹۶۶ زنان حق این را پیدا کردند که کار کنند در بانک ها صورت حساب داشته باشند و مالک تجارخانه و موسسات شخصی خود باشند.

د افغانستان کالنی

معارف و مذهب :

تعلیمات ابتدا یی متوسط و ثانوی رایگان و بین سنین ۶ و ۱۶ اجباری است (۱۷) پوهنتون دارد.

مردمان فرانسه رو من کا تو لیک هستند در حدود یک ملیون پرو تستانت دارد . دولت آزادی مذهب را قبول کرده است . کار فرما و کارگر هر دو به صندوق حمایه کلان سالان پول میدهند . علاوه بران امکانات مساعدت فامیلی

بیمه اجباری اجتماعی برای مرضی ، مادران حامله ، اشخاص مصاب تصادفات منجر به نقص اعضا و مرگ موجود است .
دفاع : خدمت نظام هجده ماه است . فرانسه عضو ملل متحد ، ناتو ، سیتو ، جامعه اقتصاد دی اروپا و جامعه فرانسوی است . دو گول قوای نظامی خود را در ۱۹۶۶ از ناتو خارج ساخت مرکز ناتو را نیز از فرانسه کشید وی همچنان به عضویت خود در ناتو ادامه داد .

جامعه فرانسوی :

به اساس قانون اساسی ۱۹۵۸ و تعدیلات بعدی این جامعه مرکب است از فرانسسه و شش کشور از جمله ۱۲ کشوری که در ۱۹۶۰ در افریقا از فرانسه به آزادی رسیدند . اینها عبارتند از جمهوری افریقای مرکزی ، چاد ، کانگو (برازویل) گابون ، ملاگاسی و سنگال .

همانطور هم چار شعبه ماورای بحار ، هفت قلمرو ماوراء بحار و یک کاندومی نیم (هیریدهای جدید) .

سومالی لیند فرانسوی :

واقع بین ایتویپیا و سومالیای کسه از عربستان سعودی با آبنای باپ المندب جدا شده است . جیبوتی شهر عمده ان میباشد نصف تجارت خارجی عربستان از راه جیبوتی صورت میگردد .

فرانسه در ۱۹۶۶ اعلان کرد که در ۱۹۶۷ در سومالی لیند فرانسوی برای آزادی ان یک رای گیری صورت خواهد گرفت . در اثر این رای گیری سومالی لیند تصویب کرد که فرانسوی بماند ولی نام آن به

انارسی وایسا س تیدیل گردد .

گوادلوپ :

مرکب از دو جزیره عمده در غرب الهند که از ۱۶۳۴ به تصرف فرانسه بوده و در پارلمان فرانسه ذریعه دو سنا تور و سه وکیل از ان نمایندگی میشود . نفوس ان بیش از سه صد هزار نفر است . مرکز ان باس تیر نام دارد . توریزم از صنایع مهمه ان میباشد .

مارتینیک : یکی از جزایر غرب الهند که از ۱۲۳۵ به تصرف فرانسه بوده است در ۱۹۴۶ به حیث یک شعبه شناخته شد و دوسنا تور و سه نماینده از ان در پارلمان فرانسه نمایندگی می کند .

این جزیره به خاطر کوه آتشن فشان پیلی موفست که در ۱۹۰۲ به آتشفشانی آغاز کرده سی هزار نفر سکنه شهر سنت پیر را کشت . همدرین جزیره جوزفین زن امپراتور فرانسه تولد شده است . مرکز ان فورت دو فرانس است نفوس ان بیش از سه صد هزار نفر است که اکثر باز ماندگان غلامان می باشند .

گیانای فرانسوی :

در ساحل شمال شرقی امریکای جنوبی یک شعبه (ولایت) جمهوری فرانسه بوده یک سنا تور و یک وکیل از ان در پارلمان فرانسه نمایندگی می کند . نفوس ان سی و پنج هزار است . نود فیصد گیانا با جنگلها مستور است . معادن طلاي ان مشهور است .

پولی نیسیای فرانسوی :

بیش از ۱۳۰ جزیره در اوقیانوس آرام جنوبی وجود دارد که مشهور تر یسن ان تاهیتی است و در آن نود هزار نفوس جزایر اداره میشود .

جزایر جدید : یک کاندومی نیم که از ۱۹۰۶ بیعد مشترکاً توسط فرانسه و برتانیه اداره میشود .

و عبارت از ۱۱ جزیره بزرگ و ۹۶ جزیره کوچک واقع به شمال شرق کالیدونیا جدید و به غرب فیجی میباشد . دوا داره دارد یکی فرانسوی و یکی انگلیسی تعداد نفوس ان هفتاد هزار است .

فلپین

پایتخت : کیزان ستی (لوزون) . مساحت افقی آبی و سرخ با حاشیه سفید و آفتاب ۱۱۵۷۰۷ مربع میل . نفوس : (تخمین ملل متحد و سه ستاره طلایی) . ۳۴۶۷۰۰۰ . پرچم : قطعات واحد پولی : پیسو معادل یازده افغانی . (۶۷)

شوح : جمهوریت فلپین يك مجموعۀ جزایر بحر الکاھل غربی است که از ساحل آسیا پنجمید میل فاصله دارد . تعداد جزایر آن ۷۱۰۰ و فاصلۀ شمال و جنوب آن ۱۵۰ میل و فاصلۀ شرق و غرب آن ۶۸۳ میل است از جزایر عمدۀ آن لوزون ، مندانا ، سامار ، نگر وس ، پالوان ، پائنی و غیره میباشد . خلیج مانیلا با مساحت ۷۷۰ مربع میل و محیط ۱۲۰ میل از بهترین بنا در جنوب شرقی آسیا را تشکیل میدهد . کشور فلپین دارای تقریباً ده آتش فشان فعال است . گیزان سستی نزدیک مانیلا پایتخت رسمی است ولی چون تکمیل نشده اکثر ادارات دولتی هنوز در مانیلا میباشند .

منابع و صنایع :

زراعت ، مالداری ، کانونی و جنگلداری و ماهیگیری مصروفیت های عمدۀ مردم است جنگلها شصت فیصد مساحت کشور را تشکیل میدهد . صمغ ها ، نباتات روغنی پوست های نباتی رنگدار ، نباتات طبی و غیره نیز تولید میشود .

طلا ، نقره ، سرب ، جست ، مس ، آهن زغال سنگ ، پترو ل و غیره نیز دارد .

محصولات عمدۀ زراعتی آن برنج پای کوب ناشده ، نیشکر ، جوار و تنباکومیباشند .

تاریخ و حکومت :

مجیلان در ۱۵۲۱ به مانیلا رسید . هسپانیه آنرا در ۱۵۶۵ اشغال نمود . در ۱۸۹۸ جزایر مذکور به اضلاع متحدۀ امریکا واگذار شد و آن هم بطوریکه کشور مذکور در بدل آن قیمتی به هسپانیه قایل گردید . در ۱۹۴۱ جاپان بر فلپین حمله کرد .

معارف و مذهب :

معارف ابتدایی و ثانوی مجانی است . چار پوهنتون دارد . زبان رسمی فلپینو است که با لای لهجه شگالوک ملایی استوار است ، انگلیسی و هسپانوی نیز زبان های رسمی اند و در حکومت و تجارت به کار میروند ، ۸۳ فیصد نفوس رومن کاتولیک هستند .

مسلمین و بودیست ها در اقلیت هستند .
دفاع : فلپین و امریکا يك قرار داد دفاع مشترک دارند که در موقع تعرض خارجی اشتراک مساعی را وعده میدهدعضومل متحد هستند و می باشد .

فنلیند

ونا روی محاط میباشد . مساحت جنوبی و مرکزی نسبتاً هموار و مساحت شمالی کوهستانی است . (۷۰) فیصد مساحت کشور جنگل داراست در حدود سه هزار میل راه های آبی داخلی دارد .

جزایر الاند با آزادی داخلی مر بو طفنلیند است گرچه نفوس شان سویدنی الاصل اند و ۱۵ میل از فنلیند دور هستند .

پایتخت : هلسنکی . مساحت : ۱۳۰۱۱۹ مربعمیل نفوس (تخمین ۶۷) ۶۷۸۰۰۰ پرچم : صلیب آبی بالای زمین سفید . واحد پولی : مارک معادل چارده افغانی .

شوح : جمهوریت فنلیند در شمال اروپا از شمال با ناووی ، از شرق بانحادشوروی از جنوب با خلیج فنلیند اتحاد شوروی و بحیرۀ بالتیک و از غرب با خلیج بوتنیا ، سویدن

منابع و صنایع :

در ۴۴ قرار داد متار که را با شوروی امضاء کرد . در اپریل ۱۹۴۸ قرار داد همکاری مشترک ده ساله با شوروی امضاء کرد این قرار داد فعلا تا سال ۱۹۷۵ اعتبار دارد .

رئیس جمهور برای شش سال از طرف نمایندگان ملت انتخاب میشود . رئیس جمهور کابینه را تعیین می کند ، یک مجلس تقنینی دارد عده آن دوصد نفر بوده برای چار سال انتخاب میشود .

از جنگ عمومي دوم بعد مملکت به سرعت صنعتی شده است زراعت هنوز هم رول حیاتی دارد . جو ، گندم ، جودر ، کچا لو می رویا نند . چوبکاری و تولید کاغذ هفتاد فیصد صادرات را تشکیل میدهد .

صنایع دیگران کشتی سازی ، فلزات ، ماشین با ب ، خوراک ها ، نوشیدنی ، منسوجات سازمان چرمی و مواد کیمیاوی می باشند .

معارف و مذهب :

کلیسای لوتران کلیسای عمده فنلیند است . آزادی مذهب وجود دارد . بیسوادی در مملکت موجود نیست . زبان فنلیندی از جمله زبانهای فنو ، اوگرایی است زبان سویدنی زبان دوم است . چهار پوهنتون دارد .

دفاع : خدمت نظام بین سنین ۱۷ و ۶۰ اجباری است . بچه ها بعد سن ۱۹ به خدمت نظام جلب می شوند . قوه دفاعی فنلیند در اثر موافقه آن بعد جنگ عمومي دوم به ۴۱۹۰۰ نفر محدود شده است . فنلیند عضو ملل متحد و اتحادیه ناردیک است .

تاریخ و حکومت :

فنلیندی های اصلی در حدود ۱۶۰۰ سال قبل از او را ل به فنلیند هجرت کردند . مردمان سویدنی بعد هجرت مملکت را تحت سلطنت سویدن واقع ساختند از (۱۱۵۴ - ۱۸۰۹) به بعد فنلیند تحت نفوذ غیر مستقیم امپراطوری روسیه رفت . در دسامبر ۱۹۱۷ فنلیند آزادی خود را اعلام کرد و در ۱۷ جولای ۱۹۱۹ یک جمهوریت شد . در نوامبر ۱۹۳۹ اتحاد شوروی آنرا اشغال کرد . در هنگام حمله آلمان به شوروی فنلیند نیز برای رهایی خود جنگید .

قبرس

پترول در حال انکشاف است واردات کشور تقریباً دو چند صادرات آنست .

پایتخت : نکوسیا . مساحت : ۳۵۷۲ مربع میل . نفوس ششصد و چارده هزار . پرچم : نقشه طلائی قبرس بالای زمین سفید و شاخه های زیتون . واحد پولی : یوند معادل یکصد افغانی .

تاریخ و حکومت :

قبرس در چهار هزار سال قبل از میلاد مسکون بود . در ۱۶۰۰ قبل از میلاد اخیان یونان با مردمان قبرس تجارت داشتند و بعد از جنگ تروجان (۱۱۸۴ قبل از میلاد) مستعمراتی در آن تشکیل دادند . از نصف قرن هشتم قبل از میلاد اول فنیقی ها ، باز اسوری ها و مصری ها و فارسی ها ، اسکندر ، تو لمی ها ، رومن ها ، بزنطین ها ، مسلمانان ، صلیبیون ، ونیسی ها و ترکها آنرا اشغال کردند . بر تانیه آنرا در ۱۸۷۸ به تصرف در آورد و در ۱۹۲۵ جزع مستعمرات خود ساخت . تحریکات برای الحاق به یونان باعث شد که بر تانیه مجلس تقنینیه آنرا در ۱۹۳۱ ملغی کرد . بعد جنگ عمومي دوم این مطالبه باز به میان آمد . اقلیت ترکها (تقریباً یکصد هزار نفر) با آن مخالفت کسرد .

شرح : قبرس مستعمره قدیمه بر تانیه به تاریخ ۱۶ - اگست ۱۹۶۰ جمهوریت آزاد و عضو ممالک مشترک المنافع ، ملل متحد و شورای اروپا می شد . قبرس سو مین جزیره بزرگ مدیترانه است . چهل میل به جنوب ترکیه ، شصت میل به غرب سوریه و ۳۵۰ میل به شرق کویت واقع است . چار پنجم نفوس پیر و مذ هب عیسوی ارتوداکس یونانی و بقیه نفوس مسلمانان ترکی هستند .

منابع و صنایع :

قبرس کشور زراعتی است . انگور ، شراب میوه های فامیل ، نارنج ، کچا لو و زیتون از تولیدات عمده آنست و چهل فیصد صادرات جزیره را تشکیل میدهد ولی معادن ستون فقرات اقتصاد کشور است مصنوعات شامل صنایع خفیفه میباشد سمنت و تصفیه

مخالفت های ایو کا ، اتحادیه زیر زمینی موجب اقدامات شدید بر تانیه به شمول

ممالك جهان

تبعید اسقف مکار یوس سوم شد .
در ۱۹۵۹ مجادلات موقتاً در اثر موافقه بین سران برتانوی ، یونانی ، ترکی و قبرسی متوقف شد . و قرار بر آن شد که رئیس جمهور جمهوری یونانی نو ایجاد قبرس از یونانی نژاد ها و معاون رئیس جمهور از ترکی نژاد ها موقع داشته باشد بر تانیه دو قرار گاه نظامی داشته باشد یکی در اکروتیری و دیگری در دکیلیا . مکار یوس بر یاست جمهوری وداکتر فاضل کوچک به معاونی ریاست جمهوری انتخاب شدند .
قانون اساسی کشور در ۶ اپریل ۱۹۶۰ تصویب شد و آزادی قبرس به ۱۶ اگست ۱۹۶۰ اعلام گردید .
در دسامبر ۱۹۶۳ باز زدو خورد یونانی و ترکی نژادان شروع گردید .
مکار یوس خواست که به ضرورت ترکی نژادان ، قانون اساسی را تعدیل کنند در

کویت

پایتخت : شهر کویت . مساحت ۱۷۸۰۶۱۷۸
مربع میل . نفوس تخمین نزدیک به نیم میلیون
پرچم : قطعات افقی سبز ، سفید و سرخ
با تشکل چار ضلعی سیاه واحد پولی : دینار
کویتی معادل یکصد و بیست افغانی .
شرح : کویت کشور کوچکی عربیست که در سابق تحت حمایت پرتغالی بود . در ۱۹ جون ۱۹۶۱ کاملاً آزاد شد کشور مذکور در جنوب شرقی خلیج عربستان (خلیج فارس) موقعیت دارد . عراق ، عربستان سعودی و یک منطقه بی طرف کویتی عربی به اطراف آن واقع است . شهر کویت بندر عمده خلیج عربستان می باشد .
منابع و صنایع : پترول که در ۱۹۳۸ کشف و در ۱۹۶۴ استخراج شد عمده ترین منبع اقتصادی کشور را تشکیل میدهد .
کویت دو مین صادر کننده و چار مین تولید کننده تیل خام است . ذخایر پترول آن بیشتر از شصت بلیون بیرل تخمین شده است تولید روزانه آن دو میلیون و یک ربع میلیون بیرل میباشد .
عایدات فروش پترول سالانه کویت بیشتر از یک بلیون دالر امریکا می است .
تاریخ و حکومت :
از سالیان مدیدی در کویت سلیم الصباح حکمروایی داشت به اساس یک موافقه سال ۱۸۹۹ بر تانیه روابط خارجی آنرا اداره و تأمین خاک آنرا تضمین میکرد . تا اینکه به تاریخ ۱۹ جون ۱۹۵۱ کاملاً آزاد شدند .
در همان سال عضو جامعه عرب و در سال ۶۳ عضو ملل متحد شد .
اولین قانون اساسی آن در ۱۹۶۳ بیمان آمد . شورای ملی آن پنجاه عضو دارد . و در ۶۵ امیر عبدالله سلیم الصباح مرد و برادرش جابر الاحمد صدراعظم ولیعهد جدید شد .
معارف و مذهب :
با پول حاصله از فروش پترول کویت وسایل صحی رایگان معارف رایگان با بیمه اجتماعی رایگان برای افراد کشور تهیه دیده شده است یک صندوق یک صد میلیون دیناری با ممالک عربی دیگر امتداد میکنند . به جز محصول گمرک مالیه دیگری بر مردم وضع نشده است . وسایل تعمیم معارف بسرعت پیش می رود . اسلام مذهب رسمی است
دفاع : قوت نظامی کویت ۲۴۰۰ نفر است .

کامرون

محصولات خرما، چرم، چوب، زابر، چای، کيله و پنبه مخلوچ صادر میکند. مالداري هم دارد که شامل گاو، اسب، خر، خوک، گوسفند، و بز میباشد مرغهم دارند. تولید تجارتي قلعی صنعت عمده آن میباشد.

پایتخت: یاوندی. مساحت: ۱۸۳۰۵۸۱ مربع میل. نفوس (تخمینی سال ۶۷ ملل متحد) ۰۰۰ ر ۴۷۰ هره. پرچم: قطعات عمودی سبز سرخ و زرد با دو ستاره طلایی در قطعه سبز واحد پولی: فرانک معادل هجده پول.

تاریخ و حکومت:

کامرون شامل قسمت عمده مستعمره قدیمه آلمان به همین نام است که فرانسه و برتانیه آنرا در ۱۹۱۶ اشغال کردند و در ۱۹۱۹ تحت قیمومت گذاشته شد فرانسه در ۱۹۵۸ آزادی داخلی به آن داد مملکت در اول جنوری ۱۹۶۰ کاملاً آزاد شد.

شرح: کامرون که در ۱۹۶۰ یک جمهوری شد به ساحل غربی افریقا واقع و بانا بیرییا چاد، گابون و ریو مونی و خلیج گینی محاط است.

کامرون های برتانیوی در انتخابات تحت نظارت ملل متحد با جمهوری یکجا شدند تا اینکه در اول اکتوبر ۱۹۶۱ دو ایالت فدرالی از آنها به میان آوردند. اعضای اسمبلی فدرال پنجاه نفر میباشند که چهل نفر از ساحه شرقی و ده نفر از ساحه غربی دارد. احمد واحد جیو یکبار در پنجم می ۱۹۶۰ و باز در ۲۰ مارچ ۱۹۶۵ بریاست جمهوری انتخاب گردید.

از دواپا لت متشکل است کامرون شرقی که در سابق جمهوری کامرون و تحت قیمومت فرانسه بود و کامرون غربی که در سابق کامرون جنوبی برتانیوی بود. در حدود ۲۳ ستنیشن رادیویی دارد.

نفوس آن از دو صد قبیله متشکل و شامل بنتوها و مردمان سامی و سودانی و غیره است. ششصد هزار مسلمان و شش صد هزار عیسوی مذهب دارد.

منابع و صنایع:

بیشتر زراعتی است و کاکا، قهوه،

کانادا

سرحدات کانادا با ایالات متحده امریکا (۳۹۸۶) میل از یکصد سال به این طرف به صورت غیر مستحکم مانده است. کانادا از نگاه وسعت ساحه دو مین کشور روی زمین است و همه انواع نباتات منطقه معتدله شمالی در آن می روید. شاهراه ۴۸۶۰ میله کانادا که هر ده ولایت آنرا بهم وصل میکند و در ۱۹۶۲ به پایان رسیده است از درازترین راه های عمده ملی است.

پایتخت: او تاوا. مساحت: ۳۸۵۱۸۰۹ مربع میل. نفوس (تخمین ۱۹۶۸ حکومت) ۳۹۰ ر ۷۸۹ ر ۲۰. پرچم: زمین سسرخ با سبیر علامت جنگی کانادا توام با یونین جیک در ربع اول نزدیک به دسته پرچم. واحد پولی: دالر معادل چهل و پنج افغانی. شرح: کانادا از شرق با خلیج های بافین و سینت لارنس و اوکیا نوس اطلس. از غرب با آلاسکا و بحر محیط آرام از جنوب با اوکیا نوس اطلس و ایالات شمالی ایالات متحده امریکا محاط است.

منابع و صنایع:

مهمترین صنعت ابتدا بی مملکت زراعت است زیرا یک ساحه ۵۴۴۰۰۰ جریب زمین را برای خوراکی اختصاص داده اند. گندم مهمترین منبع عواید پولی آنست سالانه در حدود دو میلیون پار ماهی به قیمت تقریبی دو صد میلیون دالر به دست می آورد. چهل و هشت فیصد مساحه ارض کانادا جنگل

در شمال تقریباً همه جزایر کتیک از نقطه وسطی بین گرینلند و بافین تا طول البلد ۱۴ درجه به طرف غرب به ان متعلق است. طول ساحلی امریکا ۱۷۸۶۰ میل و دارای ۴۱۸۱۰ جزایر بوده و به این حساب در سرتاسر دنیا بزرگترین است. خط

داراست . صنعت مواد خام و کاغذ از سالانه به دوازده میلیون تن میرسد انواع چوب نیز می فروشد .
از معادن آن می توان یورینیم ، آهن ، نکل ، پتروئیل خام ، وگاز طبیعی را نام برد در تولید پلاتینم ، جست و کوبالت کشور دوم جهان است .
قیمت تولیدات سالانه معدنی آن بیش از سه ملیارد دالر امریکا میشود .
در تولید انرژی برقی از آب نیز کشور سوم جهان شمرده میشود . وسالانه بیش یکصد و سی میلیارد کیلووات ساعت برقی تولید میکنند . در ۱۹۶۲ از انرژی اتمی برای برقی کار گرفت .

تاریخ و حکومت :

در ۱۴۹۷ دو نفر ملاح ایلولوی در راه سفر به انگلستان ساحل لابرادور را کشف کردند در سال ۱۵۰۰ یک حجاج پرتگالی به کانادا رسید . در ۱۵۳۴ یک کاشف فرانسوی خود را تا مونتر یال رسانید بعد او فرانسویان برای تجارت پوست ، حیوانات وزراعت در کانادا مسکون شدند . در ۱۶۰۴ قسمتی از خاک کانادا را فرانسویان با انگلیس ها میادله کردند . جنگ هفت ساله اروپا در امریکا به جنگ فرانسویان و هندیان سرخ میدل شد هندیان با فرانسویان به حالتی همکاری کردند که مستعمره های امریکا با حکومت برتانیه در امریکای مسی جنگیدند . در ۱۷۵۵ برتانیویان عده زیاد فرانسویان را به جنوب نقل دادند ، فرانسه

در ۱۴۹۷ دو نفر ملاح ایلولوی در راه سفر به انگلستان ساحل لابرادور را کشف کردند در سال ۱۵۰۰ یک حجاج پرتگالی به کانادا رسید . در ۱۵۳۴ یک کاشف فرانسوی خود را تا مونتر یال رسانید بعد او فرانسویان برای تجارت پوست ، حیوانات وزراعت در کانادا مسکون شدند . در ۱۶۰۴ قسمتی از خاک کانادا را فرانسویان با انگلیس ها میادله کردند . جنگ هفت ساله اروپا در امریکا به جنگ فرانسویان و هندیان سرخ میدل شد هندیان با فرانسویان به حالتی همکاری کردند که مستعمره های امریکا با حکومت برتانیه در امریکای مسی جنگیدند . در ۱۷۵۵ برتانیویان عده زیاد فرانسویان را به جنوب نقل دادند ، فرانسه

معارف و مذهب :

کانادا رسماً مملکت دو زبانه است انگلیسی و فرانسوی . موسسات تعلیمی آن شامل مکاتب ایالتی ، مکاتب خصوصی ، پوهنتون ها و مکاتب دو میثونی هندی میباشد . بزرگترین تعداد پیروان مذهبی را رومن کاتولیک ها تشکیل میدهند .

کانگو (جمهوریت دیموکراتیک)

پایتخت : کینشاسا (لیوپولدویل سابق)
مساحت : ۹۰۴۷۵۷ مربع میل . نفوس : ۱۶۳۵۳۰۰۰
بیرق آبی با قطعات متمایل به طلایی سرخ وطلایی و ستاره طلایی در نیمه چپ بالایی . واحد پولی فرانک معادل بیست و پنج پئول .
شرح : تا ۳۰ جون ۱۹۶۰ کانگویی یک مستعمره بلجیمی بود در افریقای وسطی و فقط ۲۵ میل ساحل بحری داشت . در شمال آن جمهوریت افریقای مرکزی وسودان ، در شرق آن سودان یوگندا و تانگانیکا و به جنوب شرق آن رودیشای شمالی و در جنوب و غرب آن انگولا واقع است .
در یای کانگو قسمت آخرین یک سیستم

پایتخت : کینشاسا (لیوپولدویل سابق)
مساحت : ۹۰۴۷۵۷ مربع میل . نفوس : ۱۶۳۵۳۰۰۰
بیرق آبی با قطعات متمایل به طلایی سرخ وطلایی و ستاره طلایی در نیمه چپ بالایی . واحد پولی فرانک معادل بیست و پنج پئول .
شرح : تا ۳۰ جون ۱۹۶۰ کانگویی یک مستعمره بلجیمی بود در افریقای وسطی و فقط ۲۵ میل ساحل بحری داشت . در شمال آن جمهوریت افریقای مرکزی وسودان ، در شرق آن سودان یوگندا و تانگانیکا و به جنوب شرق آن رودیشای شمالی و در جنوب و غرب آن انگولا واقع است .
در یای کانگو قسمت آخرین یک سیستم

منابع و صنایع :

در کانگو منابع معدنی زیاد بخصوص مس موجود است . کانگو بر علاوه کوبالت . طلا

نقره ، قلعی ، جست ، آهن ، یورانیم وریدیم یو
وآلماس صنعتی دارد .
جنګل های حاره یا درختان بعضاً تا دوصد
فترت ارتفاع دارد . در مناطقی که از انواع
مکس و زنبور کمتر دارد مالداری نیز میشود
کیله ، قهوه ، رابر ، و نارپال میرویا نند
صادرات عمده زراعتی کانگو روغنیات و تیل
های نباتی ، چوب ، قهوه ، پنبه ، رابر و
کیله است .

تاریخ و حکومت :

چومی یک حکومت انتقالی تشکیل کرد .
در اکتوبر ۱۹۶۵ کاسا وو بو چومی را از
صدارت خارج کرد در نوامبر همان سال
جنرال موبوتو ، کاساوو بو را از عهده ریاست
جمهوری کشیده خود جایش را گرفت . چومی
به اسپانیه پناهنده شد . موبوتو شهر
لیو پولد ویل را باز هم کینشا سا نامید .
ستانی ویل بنام کینسا نگانی ویلیوپولدویل
بنام لوموم باشی نامیده شد . در ۱۹۶۷
چومی از فراز مدت ترانه به الجزایر پورانه
شد و احتمال اعاده او به کانگو میرفت .

چومی در غیاب به اعدام محکوم شده است .
در مارچ ۱۹۶۴ یک کمیسیون برای تسوید
یک قانون اساسی که در آن اختیارات زیاد
به مقام رئیس جمهوری داده شود مقرر گردید
و غایب آن جلوگیری از قوت سیستم پارلمانی
بود در ۶۶ موبوتو همه قوت پارلمان را
تصاحب کرد . در شرق کانگو به سال ۱۹۶۷
یک انقلاب سپاهیان خریداری شده فرانسوی
و بلجیمی با حکومت کانگو شروع شد .

معارف و مذهب :

نفوس کانگو اساساً سیاهان بنتو
میباشند .

بیش از دو صد قبیله در کانگو موجود
است . سوا هیلی ولینگالا زبان های عمده
انند . پنج ملیون افریقائیان عیسوی
مذهب دارد که رومن کاتولیک میباشند .
اکثر مکاتب از طرف مسیحیون های کلیسا
اداره میشوند .

لیو پولد دوم شاه بلجیم در ۱۸۷۶ گروه
بین المللی را برای استفاده از منابع کانگو
تشکیل داد . یکسال بعد ستانلی به کانگو
سیاحت کرد .

ودر سال بعد از طرف شاه موفف شد
که به کانگو رفته مردمان بومی را طرفدار
بلجیم سازد . پرتگال و دیگر ممالک ادعای
ارضی کردند ولی کنفرانس برلین در ۱۸۸۵
کشور کانگو را مال بلجیم شناخت .

وضع بد با مردم بومی در امر تولید
رابر شکایت بار آورد و در نتیجه بلجیم
کانگو را به حیث مستعمره قبول کرد .

زعمای بلجیم و کانگویی در ۲۷ جنوری
۱۹۶۰ موافقه کردند که کانگو به تاریخ ۳۰
جون همان سال آزاد شود . پتریس لومبیا
در اثر انتخابات با بدست آوردن ۳۵
چوکی اسامبلی ملی به تاریخ ۲۱ جون
صدراعظم تعیین شد و کابینه ائتلافی تشکیل
کرد . به تاریخ ۳۰ جون پادشاه بلجیم رسماً
آزادی کانگو را اعلام نمود تشدد عمومی در
کانگو موجب شد ارو پائین از آنجا فرار
کنند .

ایالت کنانگا از کانگو اعلام جدایی کرد
ولی به تاریخ ۱۵ جنوری ۶۳ به جدایی
خاتمه داد .

مجلس امنیت ملل متحد در اگست ۱۹۶۰
از بلجیم تقاضا کرد که قوای خود را از
کانگو خارج کند و خودیک قوه برای جلوگیری

کانگو (جمهوریت برازا ویل)

واحد پولی : فرانک معادل هجده پول .
شرح : در سابق منطقه وسطی کانگوی
فرانسوی بوده و بالای خط استوا واقع است
از مشرق و جنوب با کانگوی کینشاسی
از غرب با کابیندا (تحت تصرف پرتگال)

پایتخت : برازاویل . مساحت ۱۳۲۰۰۰
هزار مربع میل . نفوس نزدیک به یک میلیون
برجم : یک قبیله و تری طلائی از چپ پائین
به راست بالا که به طرف چپ آن مثلث سبز
و طرف راست آن سرخ میباشد .

شرح : کور یا . کشور آرا م صیگا می ، شبه جزیره کوهی را در شمال شرق آسیا تشکیل میدهد سرحدات آن در یسای یالو و تومان می باشند . مانچوریای جنوبی در شمال غربی آن به طول ۶۴۱ مایل واقع است . یک سرحد چند میلی با سایبریادارد .

کوریای جنوبی به حیث یک جمهوریت در ماه می ۱۹۴۸ اعلام گردید . سنگین رئیس جمهور آن برای چهار دوره انتخاب شد تا بالاخره استعفی داد (اودر ۶۵ مرد). تعدیلات در قانون اساسی در ۱۹۶۰ سیستم ریاست جمهوری قوی را با یک سیستم کابینه تعدیل کرد که بیشتر به رژیم بر تانیه شباهت دارد .

امریکا از سال ۵۴ بعد به کور یای جنوبی بیش از دو میلیون دالر کمک های مختلف داده است . اسامیله ملی ۱۷۵ نفری به تاریخ ۴ جون ۱۹۶۷ به میان آمد و جمهوریت چهارم یکماه بعد دایر شد .

منابع و صنایع :

کوریا کشور زراعتی است ۲۲ میلیون جریب زمین زراعتی دارد جنگلات آن خیلی مهم است . طلا ، نقره ، چست ، مس ، آهن زغال سنگ در آن موجود است .

برنج از محصولات عمده زراعتی آنست جو ، گندم ، تنباکو ، نیز می رود . نخ تابی ، منسوجات نخی ، ابریشمی وسندی از صنایع عمده آنست .

صادرات آنرا بیشتر آهن و تنگستن خام تشکیل میدهد . ماهی چوب دستک و ابریشم نیز صادر میکند .

تاریخ و حکومت :

تاریخ ثبت شده کور یا به ۵۷ قبل از میلاد می رسد . مدتها با چین یکجا بود بالاخره حسب موافقه چین و جاپان (۱۸۹۴ - ۱۸۹۵) به آزادی مطلق نایل آمد . در زمان جنگ روس و جاپان اخیر الذکر آنرا اشغال کرد (۱۹۰۴ - ۱۹۰۵) در ۱۹۱۰ جاپان آنرا بنام جوزان جزء خاک خود ساخت .

در کنفرانس قاهره (نومبر ۱۹۴۳) فیصله شد که کور یا آزاد باشد .

در کنفرانس پوتسدام (۱۹۴۵) خطفاصل بین قوای اشغالی امریکا و اتحاد شوروی تعیین گردید که این آغاز تقسیم وجدایی کور یا بود .

معارف و مذهب :

مذاهب عمده کونفیو شنزم ، بودیزم ، عیسویت و چو نگوکیو است . معارف ابتدایی اجباری است .

نزدیک به پنج هزار مکاتب ابتدایی ، ۶۲۱ باب مکاتب عالی و ۹۶ پوهنتون دارد . الفبای ۲۴ حرفه کور یا که از چین قدیم و حروف بی صدا ی تبتی مستخرج از سانسکریت به میان آمده است یک سیستم عملی فونتیک را ایجاد کرده است .

کور یای شمالی در اول می ۱۹۴۸ بنام جمهوریت دیمو کورا تیک مردم کور یا تشکیل شد مرکز آن بیونگ یانگ است در ۱۹۵۰ جنگی بین کور یای شمالی و جنوبی درگرفت ولی ساحه جنگ وسیع شد . رضا کسران جمهوریت مردم چین نیز به حمایت کور یای شمالی با کور یای جنوبی که از امریکاحمایه میشد به جنگ داخل شدند .

بالاخره به تاریخ ۲۷ جولای ۱۹۵۳ درپان مونچام توسط ملل متحد متارکه امضا شد ۹۲ ساعت بعد جنگ خلاص شد تبادل اسیران در سپتامبر ۱۹۵۳ پایان یافت .

کوستاریکا

پایتخت : سان هوزی . مساحت ۱۹۵۷۵ مربع میل . نفوس بیشتر از یک و نیم میلیون پرچم : پنج قطعات افقی آبی ، سفید ، سرخ سفید آبی . بانشان دو قطعه بزرگتر سرخ واحد پولی . کولون معادن شش افغانی .

منابع و صنایع :

یک قانون در ۱۹۶۲ برای صنایع جدید تاده سال مالیات را معاف کرده و بنا بران صنایع زیادی را آورده است .

شرح : کوستاریکا ، جنوبی ترین مملکت امریکای مرکزی ، جمهوریتی است که نکاراگوا همسایه شمالی و پانامه همسایه

ممالك جهان

است که تعداد آن ۵۷ نفر میباشند مدت خدمت آنها ۴ سال است. رئیس جمهور برای چار سال انتخاب میشود و او کابینه نه عضوی خود را تعیین می نماید. رئیس جمهور دو مرتبه بلاوقته انتخاب شده نمی تواند. رای دهی حتمی است.

معارف و مذهب :

تعلیمات ابتدایی اجباری است. تعلیمات عالی رایگان است. یک پوهنتون و یک موسسه عالی زراعتی دارد. زبان کشور هسپانیایی است. انگلیسی در مکاتبات تدریس می شود مذهب مردم رومن کاتولیک است ولی آزادی مذهب مراعات میشود. امنیت داخلی توسط یک دسته محافظین ملکی به قوت ۳۵۰۰ نفر حفظ میشود. کوستاریکا عضو ملل متحد و موسسه کشورهای آمریکا می باشد.

حاصل عمده زراعتی را قهوه تشکیل میدهد کیله، کاکاو، مواشی، پنبه، ماهی، جواری شکر، برنج و غیره نیز تولید میشود. تقطیر مشرو با ت انحصار حکومت است. جنگلات وسیع آن امکانات تجارت چوب را بیشتر ساخته است. طلا و نقره از معادن بدست می آید. واردات عمده آن آرد، گندم منسوجات ماشینهای صنعتی، چرم پترول و غیره میباشد.

تاریخ و حکومت :

کوستاریکا از ۱۸۲۱ بایسنو کشور آزادی بوده است و قانون اساسی فعلی آن در ۱۹۴۹ به میان آمده است. به اساس آن قوای نظامی به حیث یک موسسه منسوخ قرارداد شده است. قوه تقنینیه به دست مجلس نمایندگان

کولمبیا

بوده سالانه در حدود شش ملیون خریطه ۱۳۲۶ پونده صادر میکند. برنج، تنباکو و پنبه زرع میشود. شکر کاکاو، گندم و کیله نیز تولید میشود. مملکت منابع معدنی زیاد دارد.

پترول زیاد استخراج میکنند. نزدیک بوگو تا یک معدن زمرد واقع است که از چار قرن به اینسو مورد استفاده است، طلا، نقره مس، سرب، سیما، منگا نیز، پلاتینم زغال سنگ، آهن، چونه و نمک نیز دارد. صنایع مواد خوراکی بر دیگر صنایع مقدم است.

تاریخ و حکومت :

کولو مبی که برای سه صد سال تحت استعمار هسپانیه بود آزادی خود را هنگام انقلاب مستعمرات آمریکا یعنی هسپانیه (۱۸۱۰) ۱۸۲۴) به دست آورد. در اول کولو مبی بزرگ شامل ونیز و ایلا واکوادور بود که بعد ها در ۱۸۲۹ - ۱۸۳۰ از آن جدا شدند. کولو مبیای فعلی با لاخره در ۱۸۸۶ با یک قانون اساسی به حیث یک جمهوریت بمیان آمد ولی باز هم در ۱۹۰۳ یا ناما از آن به حیث یک کشور دیگر جدا شد. کانگرس آن شامل یک سنای ۹۸ نفری است که برای چار سال انتخاب میشود و یک مجلس نمایندگان که به اساس یک نفر

باینتخت : بوگو تا . مساحت : ۴۵۵۰۳۳۵ مربع میل . نفوس : ۱۹۳۰۰۰۰۰ . پرچم : یک قطعه بزرگ افقی زرد با لای قطعات باریک آبی سرخ . واحد پولی : پیسومعادل دو افغانی و هشتاد پول .

شرح : جمهوریت کولو مبی در آخرین قسمت شمالی غربی آمریکا یعنی جنوبی واقع و با جمهوریت پاناما هم سرحد است . کشور مذکور خط ساحلی طولانی هم به بحر الکاھل و هم به بحیره کارای بین دارد. کشور های ونیز و ایلا و برازیل به شرق آن واکوادور و پیرو به جنوب آن واقع اند .

سه سلسله از کوه های اندیز کشور را از شمال به جنوب قطع می کنند. قسمت های جنوبی کشور نفوس بیشتر و هوای خوش آیند تر دارد. در پای ماگدالیا از اندیز علیا سرچشمه گرفته به طرف شمال در بحیره کارای بین میریزد. از مناظر دلچسپ کولو مبی کوهستان های پربرفی است که بالای خط استوا واقع اند. آبشارهای معروف تیکند اما نیز در کولو مبی واقع اند که ۴۴۳ فترت ارتفاع دارند .

بوگو تا که در سال ۱۵۲۸ بنا نهاده شد به ارتفاع ۸۶۶۰ فترت در کوهستان های اندیز واقع است .

منابع و صنایع :

کولو مبی دومین کشور صادرکننده قهوه

معارف و مذهب :

نفوس ان شا مل سفید پوستان و مردمان مخلوط بوده یکصدو ده هزار هند یا ن سرخ نیز دارد . معارف رایگان است ولی اجباری نیست . پوهنتون ملی در بوگاتا در ۱۵۷۲ بنا شده است . مذهب مردم رومن کاتولیک است . هسپانوی زبان رسمی است .

از هر نود هزار نفر برای دو سال انتخاب میشوند . رئیس جمهور نیز مستقیماً توسط مردم برای چار سال انتخاب میشود و مجدداً بلاوقته انتخاب شده نمی تواند . اصلاحات ارضی بین سالهای ۶۱ و ۶۷ ده ملیون جریب زمین زراعتی نو به میان آورده که به پنجاه هزار فامیل بی زمین داده شده است .

کینیا

تاریخ تو لید کننده چای است . در ۱۹۵۳ حرکت شدید ماو ماو برای آزادی در جهان سرو صدا یی ایجاد کرد . این حرکت بعد هشت سال مجادله با قتل بیش از شصت هزار کینیا یی منجر گردید . تا اینکه در ۱۲ دسمبر ۱۹۶۳ به حیث دومینیون در داخل ممالک مشترک المنافع آزاد شد و عضویت ملل متحد در آمد . در مدت یکسال بعد کینیا جمهوریت شد و جو موکینیا تا به حیث او لین رئیس جمهور ان نامیده شد . در حدود ۱۵۰ هزار مردمان سومالی در شمال مملکت زندگی میکنند که آرزو دارند روزی از کینیا جدا شده به سومالی ملحق گردند .

پایتخت : نیروبی . مساحت ۲۲۴۹۶۰ مربع میل . نفوس ۹۹۶۸۰۰۰ . پرچم : قطعات افقی سیاه . سرخ و سبز با سپرونیزه های قاطع در مرکز . واحد پولی : شلنگ افریقای شرقی معادل شش افغانی و هفتاد و پنج پسل . شرح : کینیا . مستعمره سابق برتانیه در ۱۹۶۳ آزاد شد . این کشور از بحیره هند به طرف شمال شرق تا سومالی امتداد دارد . به شمال ان ایتوپیا ، به غرب ان یوگندا ، و به جنوب ان تانزانیا قرار دارد تولیدات عمده ان قهوه ، چای ، حیوانات ، پنبه ، سیسل ، لبنیات ، پوست ها و چوب و معدنیات میباید کینیا در افریقا بزرگ

کیوبا

حاصله نیز از محصولات عمده انست . قهوه ، ناریل ، کیله ، میوه های فامیل لیمو تو لید میکنند . آهن ، مس ، منگانیز ، نکل و نمک از معادن ان شمرده میشود . صنایع آنرا سمنت ، ابریشم مصنوعی ، نفت و پترول و مواد کیمیا یی تشکیل میدهند .

تاریخ و حکومت : کولمبس در ۱۴۹۲ کیوبا را کشف کرد . نام اول ان (خوانا) بود . کیوبا نام هندی انست . ملت مختصری تحت تصرف برتانیه و بعد تا ۱۸۹۸ بتصرف هسپانیه بود . هسپانوی هاردم کیوبا را از حق مدنی محروم کرده بودند و ایشانرا به حیث غلام بکار می گماشتند . زعیم انقلاب برای آزادی از هسپانیه مردی بود بنام هوزی مارتی . مداخله امریکایی برای میانجیگری بی نتیجه ماند تا اینکه هسپانوی

پایتخت : هاوانا . مساحت ۴۴۲۱۸ مربع میل . نفوس : ۸۱۳۳۰۰۰ . پرچم : سه قطعه آبی دو قطعه سفید یکی بعد دیگر با یک ستاره بزرگ سفید در یک مثلث سرخ نزدیک دسته . واحد پولی : پیسو معادل ۴۵ افغانی .

شرح : کیوبا ، گوهر انتیل بزرگترین جزیره غرب الهند است به شمال ان آبهای فلوریدا ۹۰ میل ازان دوراست بنادر متعدد دارد هاوانا بهترین بندران و مصئونترین بندر دنیا است .

منابع و صنایع :

صنعت شکر مقیاس اقتصاد ملی کیوبا را تشکیل میدهند . ربیع شکر مورد ضرورت دنیا را تولید میکند تنباکو و سیگار های

ممالک جهان

ها يك كشتی جنگی امریکا را در بندر هاوانا غرق کردند . امریکا با هسپانیه اعلان جنگ داد (۲۵ اپریل ۱۸۹۸) و آنرا مغلوب کرد کیوبا از آن بعد به آزادی رسید . امریکای خود را رسماً در ۱۹۰۲ از کیوبا خارج کرد . در سال ۱۹۰۳ امریکا بندر گوانتا نامورا برای بحریه خود گرفت که تا کنون به تصرف آنست .

فیدل کاسترو در ۱۹۵۶ به شدت بر علیه رژیم دکتا توری با تیستا مقابله کرد تا بلاخره در ۱۹۵۹ با تیستا کیوبا را گذاشته به لزیب فرار کرد . فیدل کاسترو صدراعظم کیوبا شد . کاسترو اقدامات وسیعی برای ملی ساختن منابع و صنایع کشور روی دست گرفت و برای بهتری اقتصاد و صنایع خود از اتحاد شوروی کمک گرفت و این شامل فروش شکر به اتحاد شوروی بود . زیرا ایالات متحده امریکا از خریداری شکر کیوبا با انکار ورزید امریکا واردات به کیوبا را تحت مراقبت گرفت . در ۱۹۶۲ کنیدی رئیس جمهور امریکا همه گونه واردات را به کیوبا ممنوع قرار داد . موسسه کشورهای امریکایی در جولای ۶۴ کیوبا را تحت محرومیت های اقتصادی

معارف و مذهب :

معارف بین ستین و ۱۴ اجباری است . پوهنتون ها و انان در ۱۷۲۱ تا سیس گردیده است ، مذهب رومن کاتولیک اکثریت دارد و زبان رسمی هسپانوی است انگلیسی را اکثر میدانند .

گابون

پایتخت : لیبرویل . مساحت ۱۰۲۲۹۰ مربع میل . نفوس ۴۷۳۰۰۰ . پرچم : قطعات افقی سبز طلایی و آبی . واحد پولی : فرانک معادل هجده پول .

جمهوریت گابون که در سابق از تصرفات فرانسه بود به ساحل غربی افریقای استوایی واقع است . از شمال با کامرون و ریو مونی (مربوط هسپانیه) از شرق و جنوب با جمهوریت کانگو . کینشاسا از غرب با محیط اطلس محاطه است . مملکت خیلی جنگل زار است . اقتصاد گابون از نگاه اینکه صادر آتش سی فیصد از وارداتش میباید . خیلی

گانا (سابق ساحل طلا)

پایتخت : آکرا . مساحت ۹۱۸۴۳ مربع میل . نفوس . نزدیک به هشت ملیون . بیری : ۴۵ افغانی . سرخ طلایی و سبز با ستاره سیاه در مرکز شرج : جمهوریت گانا عضو ملل متحد

د افغانستان کالنی

کرد. از ششم مارچ ۱۹۵۷ گانا در داخل ممالک مشترک المنافع با داشتن یک گورنر جنرال بر تانوی به آزادی نایل شد گانا در اول جولای ۱۹۶۰ یک جمهوریت شدولی در جمله ممالک مشترک المنافع باقی ماند. گانا، گینی و مالی یک اتحادیه کشورهای افریقای را به تاریخ ۲۹ اپریل ۱۹۶۱ تشکیل دادند و موافقات قبلی خود را با همدیگر در مورد امور دفاعی، سیاست خارجی، سیستم پولی و اقتصادی تمدید نمودند.

گانا پارلمان ۱۹۸ عضو دارد که ۱۹ نفر ان زنانه و همه برای پنج سال انتخاب میشوند. کابینه از اعضای پارلمان تشکیل میشود در ۶۶ بنام شورای آزادی ملی یک گروه صابون و پو لیس در غیاب نکر و ما رئیس جمهور گانا (که در جمهوریت مردم چین بود) قیام کرد عنان حکومت را به دست گرفت. جوزف انکرا به حیث رئیس حکومت جدید وعده داد که در ۱۸ ماه دیگر انتخابات و قانون اساسی جدیدی را به میان خواهد آورد. نکر و ما در کشور گینی پناهنده شد.

در جولای ۱۹۶۷ حکومت امور بعضی وزارت خانه ها را به کمیسیون ها واگذاشت و بعضی اشخاص ملکی را در راس آنها مقرر کرد.

و ممالک مشترک المنافع است. کشور مذکور در افریقای غربی به ساحل خلیج گینی واقع است. از شمال با جمهوریت ولتای علیا، از شرق با توگو، از جنوب با محیط اطلس و از غرب با ساحل عاج محاط است. در گانا کمتر از ده هزار ارو پایبی زندگی میکنند.

منابع و صنایع:

گانا در معادن غنی است منگا نیز، طلا الماس، و بوسایت دارد. تولیدات منگانیز ان ماهانه هفتصد هزار تن است. جنگل های ان وسیع است. کاکاو محصول زراعتی عمده است و تولید سالانه ان به ۲۷۵ هزار تن میرسد. عایدات فی واحد ان سالانه معادل یکصد و پنجاه دالر امریکایی است.

تاریخ و حکومت: گانا برای ۱۱۳ سال

تحت تصرف بر تانیه بود. نام فعلی ان نامیست که به یک کشور افریقای در امتداد دریای نایجر در ۸۰۰ - ۱۰۷۰ میلادی داده شده بود آزادی آن بعد از اینکه در ۱۹۵۱ قانون اساسی جدیدی پیدا کرد و کرامی نکر و ما صدراعظم ان شد تصرف کردید. ملل متحد خاتمه قیمومیت تو گولیند بر تانوی را در ۱۳ دسمبر ۱۹۵۶ منظور و اتحاد انرا در اثر رای گیری با گانا تأیید

گایانا

شکر و برنج از محصولات عمده است کافئ، کاکاو میوه های خاندان لیمو، چوب و حیوانات اهلی از محصولات دیگر ان بشمار میرود گایانا چارمین صادر کننده ماده معدنی بوزایت میباشند و ده فیصد احتیاجات به بوزایت جهان را تامین میکند. طلا، آهن الماس، منگا نیز، و ابرک هم دارد. سگرت صابون، گوگرد، منسوجات و آلایه چوبی میسازد.

نظام حکومت ان پارلمانی است صدراعظم در راس کابینه قرار دارد. یک پوهنتون دارد. تعداد با سواد گایانا هشتاد فیصد است در سیاست خارجی بیطرف است. باونیزویلا متازعه قدیمه سرحدی دارد. گایانا عضو ملل متحد و ممالک مشترک المنافع است.

پایتخت: جارج تاون. مساحت ۸۲۰۰۰ مربع میل. نفوس تخمینی ملل متحد در ۱۹۶۷ ۶۸۰۰۰۰ واحد پولی: دالر گایانا (بیش از یک ونیم دالر گایانا) معادل سی افغانی. یک مستعمره بر تانوی برای ۱۵۲ سال بود در ۲۶ می ۱۹۶۶ به آزادی رسید. گایانا در حاشیه شمال شرقی امریکای جنوبی واقع است اکثر نفوس ان هندی نژاد یا سیاه پوست اند. گایانا از غرب باونیزویلا از جنوب با برازیل. از شرق با گویانای هالیندی و از شمال با اوقیانوس اطلس محاط است قسمت عمده کشور راجنگلات انبوه استوایی فرا گرفته است. نود فیصد نفوس بالای یک ساحه به عرض تقریبی پنجاه میل در سرتا سر ساحل زندگی میکنند و مصروفیت های زراعتی دارند

گینی

در دوم اکتوبر همان سال گینی خود را آزاد اعلام کرد. سیکو توری اولین رئیس جمهور آن شد. در ۱۲ نوامبر همان سال قانون اساسی آن تصویب گردید. به اساس آن رئیس جمهور برای هفت سال کشور را اداره خواهد کرد. اعضای شورای ملی آن با مراجعه به آرای عامه انتخاب میشوند. یگانه حزب مملکت بنام حزب دیموکراتیک گینی نفوذ زیادی با لای فیصدی های حکومت دارد. گینی عضو ملل متحد است. گینی با چکوسلواکیا، المان شرقی، پولیند، اتحاد شوروی و جمهوری مردم چین معا هدا تی دارد و در امور سیاسی اعلام بیطرفی مینماید.

گینی در ۱۹۶۱ موافقه ای با مالی و گانا امضاء کرد و به اساس اتحادیه کشورهای آفریقا را تشکیل داد که طی آن امکان توحید قوای نظامی، سیاست خارجی سیستم پول و پروگرام های کلتوری آنها می رود در ۲۲ می ۱۹۶۳ موافقه ای با فرانسه امضاء کرد و در اثر آن اسناد تخنیکسی و کلتوری از آن کشور به دست می آورد. فرانسوی زبان رسمی است.

پایتخت: کونا کری. مساحت ۹۴۹۲۵ مربع میل. نفوس ۳۷۰۲۰۰۰ تخمیناً ۱۹۶۷ ملل متحد. بیرق: قطعات عمودی سرخ زرد و سبز. واحد پولی: فرانک گینی معادل، هجده پول.

شرح: گینی از متصرفات قبلی فرانسه در آفریقای غربی واقع از غرب با محیط اطلس گینی پرتگالی، سنیگال و مالی از شمال به ساحل عاج از شرق به لایبریا و سیرالیون محاط است. قبایل عمده آن فلاح مالیکنسی و سوسو میباشند.

منابع و صنایع:

گینی بزرگترین ذخایر بوسایت دنیا را داراست. الماس، طلا و آهن نیز پیدا میشود. جواری برنج، جلفوزه، کیله، قهوه، نارپال وارزن تولید میکند، قهوه، عسل، کیله آهن، والو منیم صادر میکند.

تاریخ و حکومت:

گینی به اساس فیصله های جمهوریت پنجم فرانسه در ۱۹۵۸ فیصله کرد که از جامعه کشورهای فرانسوی خارج شود.

گمبیا

گمبیا در ۱۹۶۳ به آزادی داخلی رسیده و تقنینیه آن شامل یک رئیس و ۲۲ عضو انتخابی است در ۳۰ جولای ۱۹۶۴ برتانیه به آزادی کامل آن موافقه کرد. سالانه یک میلیون دالر کمک از برتانیه میگردد. این امر در ۱۸ فبروری ۱۹۶۵ عملی شد. گمبیا عضو ممالک مشترک المنافع است و در سپتامبر ۶۵ به عضویت ملل متحد قبول شد در اولین انتخابات عمومی بعد از آزادی در ۱۹۶۶ حزب مترقی مردم مربوط به صدر اعظم داود اجوارا ۲۴ چوکی پارلمان ۳۲ نفری را به دست آورد. خسته های روغنی و برنج از تولیدات زراعتی است.

پایتخت: بانترست. مساحت: ۴۰۰۵ مربع میل. نفوس ۳۴۳۰۰۰ تخمیناً ملل متحد واحد پولی: پوند معادل یکصد و بیست افغانی.

کوچکترین کشور آفریقای هم از لحاظ مساحت و هم از لحاظ نفوس در آفریقای غربی واقع و در سابق از متصرفات برتانوی بود. گمبیا شامل جزیره سنت ماری در مصب دریا بی گمبیا (که از کشور سینیگال میگردد) و یک پارچه زمین به عرض ده میل به هر دو طرف این دریا) میباشد. گمبیا به استثنای ساحل آن بر محیط اطلس دیگر از هر طرف با سنیگال محاط است.

گواتیمالا

قهوه از تولیدات عمده آنست ، کبله ، پنبه ، شکر ، جواری و برنج تولید میکند . چوب های قیمتی صادر میکند . ما لداری نیز دارد . نقره ، طلا ، مس ، آهن و غیره دارد .

تاریخ و حکومت :

در هزار سال اول میلادی مدنیت مایا در گواتیمالا شیوع داشت . گواتیمالا خود را از هسپانیسه در ۱۹۶۱ آزاد ساخت . جمهوریت گواتیمالا در ۱۸۳۹ تاسیس شد . در اواخر سال ۶۵ قانئون اساسی جدید و انتخابات جدید گواتیمالا صورت گرفت در ماه مارچ ۱۹۶۶ پروفیسر جولیبو موتتی نکرر رئیس جمهور گواتیمالا شد نامبرده در نیمه همان سال یک پروگرام وسیع اصلاحات ارضی را روی دست گرفت .

معارف و مذهب :

مذهب رومن کاتولیک عمومیت دارد . مذاهب دیگر نیز قبول میشود معارف حتمی است . یک پوهنتون در شهر گواتیمالا دارد . زبان رسمی هسپانوی است .

پایتخت : شهر گواتیمالا . مساحت ۴۲۰۴۲ مربع میل ، نفوس ، تخمیناً ۶۷۷۰۰۰ ملل متحد ۷۱۷۰۰۰ ر۴ ، بیسرق ، سه قطعه عمودی به رنگ های آبی ، سفید و آبی با یک نشان در قطعه سفید واحد پولی : کیتزال معادل چهل و پنج افغانی .

شرح : گواتیمالا ، شمالی ترین کشور امریکای مرکزی بوده مکسیکو را به شمال و غرب خود و هاندوراس برتانوی را به شرق خود هاندوراس والسلوا دور را به شرق و جنوب خود و محیط ارام را در جنوب غرب خود دارد . اقلیم آن نزدیک بحر گرم و در داخل کشور در ارتفاعات معتدل تر است .

پیش از پنجاه فیصد سرخ پوست خالص است ، مردم باقیمانده آن مخلوط هسپانوی و سرخ پوستان میباشند . خرابه های معروف مایا در محلی بنام واشو کتون و تیکال واقع است .

منابع و صنایع :

زراعت مصروفیت عمده مردم را تشکیل میدهد .

لاوس

در سالهای چهل احساس آزادی ان تقویه یافت . قانون اساسی جدید آن در ۱۹۴۷ به میان آمد که کشور را به شکل یک سلطنت مشروطه تحت اقتدار سلاله لوانگ پرابانگ در آورد .

این سلاله خودش از سلطنت های لوانگ پرابانگ وویانیا ن تشکیل شده بود قانون اساسی همچنان به مملکت یک حکومت پارلمانی داد .

در ۱۹ جولای ۱۹۴۹ یک کشور آزاد گردید واز حمایت فرانسه خارج شد . حکومت لاوس را کشور های کمونیستی هند چین در هنگام موافقه متار که با فرانسه به رسمیت شناختند . این موافقت نامه در جینوا در ۲۱ جولای ۱۹۵۴ به امضاء رسید . لاوس را اکثر اعضای ملل متحد بر سمیت شناختند .

پایتخت ها : ویانیا ن و لوانگ پرابانگ مساحت ۹۱۴۲۹ مربع میل ، نفوس ۲۷۷۰۰۰ بیسرق سرخ با سفید ، فیل سه سره در مرکز در حالیکه چتری را نگه داشته است . واحد پولی : کیپ معادل زده پول .

لاوس یک سلطنت مشروطه در آسیای جنوب شرقی و یکی از سه دولت هند چین قدیم است که وقتی تحت تصرف فرانسه بود از شمال با جمهوریت مردم چین از شرق با ویتنام شمالی و جنوبی . از جنوب با کمبود یا واز غرب با تایلیند و بر مامحاط میباشد . لاوس محاط به خشکه بوده کوهی و جنگلی میباشد . کشور مذکور فقط ۳۵۴۰ میل راه زمینی دارد . در ۱۸۹۳ تحت الحما به فرانسه شد . در ۱۸۹۹ عضو اتحادیه هند چین گردید .

ممالک جهان

و در دسامبر ۱۹۵۵ عضو ملل متحد شد .
شورای ملی لاوس برای پنجسال انتخاب
میشود و شاه میتواند آنرا منحل سازد .
مجادلات بین گروپ های کمونست . ضد
کمونست و بیطرف در لاوس باوصف موافقات
۱۹۵۴ وضع کشور را برهم زد . رقابت های
میان گروپ کمونستی پتیت لاو تحت رهبری
شاهزاده سوفانا وونگ در شمال کشور و
گروپ های دست راست و بیطرف امکان
دخول پتت لاو را در نظام دفاعی حکومت
شاهی از بین برد . از ۱۹۶۰ به بعد مجادلات
بیشتر شده است .

سه شاهزاده رئیس سه گروپ فوق الذکر
در جون ۱۹۶۲ يك حكومت ائتلافی تشکیل

لایبیریا

پایتخت :- مونروویا . مساحت ۴۳ هزار
مربع میل . نفوس : ۱۱۰۰۰۰۰ ، بیرق
متناوب ۱۱ قطعه سرخ و سفید افقی درساحه
بالائی نزدیک دسته يك ستاره سفید پنج
گوشهئی روی يك مربع آبی . واحد پولی
دالر امریکایی و همچنان مسکوکات نقره ئی
و مسی لایبیریائی .

شرح :- جمهوریت جنوبی افریقای غربی
واقع وبا سیرالیون از غرب . گینی از شمال
ساحل عاج از شرق و در حدود ۳۵۰ میل
ساحل اطلس از جنوب محاط میباشد . قسمت
اعظم مملکت جنگل دار و دارای منابع معدنی
میباشد .

بندر آزاد مونروویا که امریکا آنرا در
سال های ۴۵ - ۱۹۴۸ ساخت در سال ۱۹۶۴
به حکومت لایبیریا واگذار شد . قیمت آنرا
لایبیریا تا ۱۹۹۹ خواهد پرداخت .

منابع صنایع: رابر خام عمده ترین حاصلات
آن میباشد . برنج لیاف ، قهوه ، کاکا و ،
شکر هم تولید میکند از معادن مهم آن آهن

لبنان

پایتخت : بیروت . مساحت ۱۰۱۵۰۰۰۰۰۰۰
۲۵۲۰۰۰۰۰ بیرق سه قطعه افقی به رنگ
های سرخ ، سفید و سرخ که سفید دو چند
عرض سرخ است و نقش سیدار سبز را در
وسط دارد . واحد پولی پوند لبنانی معادل

پانزده افغانی .
شرح: جمهوریت لبنان پارچه زمینی را به
امتداد ساحل شرقی مدیترانه احتواء کرده
است که طول آن تقریباً ۱۲۰ میل و عرض
آن بین سی و ۳۵ میل میباشد . به جنوب

از آنوقت تا ۱۹۴۱ تحت قیمومت فرانسه بود در ۱۹۴۴ حکومت فرانسه اختیار را ت خود را بکشور های سوریه ولبنان داد. قوای اجنبی لبنان را در ۱۹۴۶ ترک دادند .

مجادلات مردم برای از بین بردن حکومت طرفدار غرب به انقلاب می ۱۹۵۸ منجر شد. لبنان مرکز مخالفت های بین المللی شد . امریکا مداخله نظامی کرد . قوای امریکائی در اکتوبر همان سال خارج شدند . قانون اساسی به ان یک هیئت تقنینیه ۹۹ عضوی میدهد که برای ۴ سال انتخاب میشوند .

رئیس جمهور برای شش سال انتخاب میشود . او باید عیسوی مذهب و صدراعظم باید مسلمان باشد لبنان عضو ملل متحد و جامعه عربی میباشد. رئیس جمهور شارل هیلو و صدراعظم رشید گرامی میباشد . و اخیرالذکر در ۱۹۶۶ به صدارت رسید .

معارف و مذهب : ۵۰ فیصد نفوس عیسوی مذهب . و قسم اعظم باقیمانده را مسلمین مربوطه به چندین جماعت تشکیل میدهند . در بیروت پنج پو هنتون موجود است . عربی زبان رسمی میباشد .

ان کشور نام نهاد اسرائیلی و به شمال و شرق آن سوریه واقع است . بیروت ثلث نفوس کشور را دارد و بندر عمده لبنان را تشکیل میدهد . نزدیک به یک و نیم میلیون مهاجر فلسطینی دارد .

منابع و صنایع : دو ثلث عواید ملی آن از تجارت بدست می آید . زراعت محصول ۱۵ فیصد و صنایع ۱۲ فیصد آنست . نصف کارگران در امور زراعتی مشغولند . محصولات عمده سیب ، میوه های سیتروس ، زیتون ، تنباکو ، سبزیجات و غله ها میباشد . از تولیدات صنعتی ان انواع خوراکی ها منسوجات ، چرمی با ب ، سمنت و تصفیة پترول میباشد ، تیل عراق و عربستان به بندر های تریپولی و سیدون پایپ میشوند . با جمهوریت متحد عربی موافقتی در مورد ویزه . محصولات گمرکی و صادراتی و تسهیلات برای واردات سوریه دارد .

تاریخ و حکومت : لبنان از پنج ولایت امپراطوری عثمانی بمیان آمد . لبنان شمالی ، مانث لبنان ، لبنان جنوبی ، بیروت و مکه ، دور اول ستمبر ۱۹۲۰ همراه با سوریه یک کشور آزاد شد .

لوکسمبورگ

جهانی المان آنرا اشغال کرد . در ۱۹۴۸ لوکسمبورگ بیطرفی غیر مسلح خود را ملغی قرار داد . در همین سال اتحاد گمرکی باهلیند و بلجیم قایم کرد که در ۱۹۵۸ به اتحادیه اقتصادی بنیلو کس مبدل گردید . عضو ملل متحد و ناتو است . کشور شکل شاهي مشروطه دارد قوه تقنینیه بدست یک شورای ۲۱ نفره است که مدام العمر انتخاب میشوند و یک مجلس نمایندگان ۵۶ نفر دارد که توسط مردم انتخاب میشوند . یک وزیر دولت در راس یک کابینه اقله سه عضوی کار حکومت را پیش میبرد رئیس دولت گراند دیوک جین است که در اثر استعفی مادر خود گراندچس شارلات بعد ۴۵ سال اداره مملکت به این وظیفه رسیده است .

نفوس لوکسمبورگ تقریباً کاملاً رومسن کاتولیک است . معارف اجباری است . همان طور هم خدمت نظام اجباری است زبانهای رسمی فرانسوی و جرمنی میباشد . زبان ملی ان لیتز بور گیش نام دارد .

پایتخت : لوکسمبورگ . مساحت ۹۹۹ مربع میل . نفوس ۳۳۵۰۰۰ بیریق سه قطعه افقی سرخ . سفید و آبی . واحد پولی فرانک لوکسمبورگ معادل نود پول .

شرح : لوکسمبورگ : از طرف شرق با جرمنی . از طرف شمال و غرب با بلجیم و از طرف جنوب با فرانسه محاط است .

منابع و صنایع : نزدیک به هفتصد هزار جریب آن به زراعت اختصاص دارد . جو ، گندم ، جو درو کچالو می رویانند . معادن آهن آن موجد صنعت منگشف فولاد سازی شده است . مواد کیمیاوی . آب جو ، تایر موتز ، تنباکو وآلات فلزی ، سمنت ، گلاب ولبنیات نیز تولید میکند .

تاریخ و حکومت : لوکسمبورگ که در ۱۹۶۲ تاسیس شده تحت تصرف بر گندی هسپانیه . استریا و فرانسه در آمد . در ۱۸۵۱ آزادی داخلی یافت . در هر دو جنگ

لیبیا

حاصلات فروش تیل میباشد .

تاریخ و حکومت : موقعیت این کشور آنرا تحت تسلط گار تاژ ، روم و اندال ها امپراطور عثمانی و ایتالیا در آورده است . بعد جنگ عمومی دوم مدتی تحت اداره برتانیه و قسماً تحت اداره فرانسه بود در جون ۱۹۴۹ بر تانوی ها محمد ادريس السنیوس رهبر اقوام سنیو سی را بحیث امیر سمیری نایگاشناختند نامبرده در خزان همان سال قانون اساسی را بمیان آورد و حکومت داخلی را بدست گرفت . حکومت او را ملل متحد در ۱۹۴۹ قبول کرد . یک شورای قانون ساز قبل از آزادی برای لیبیا شاهی مشروطه را تأیید کرد و لقب امیر رابه پادشاه مبدل ساخت . در دسپمبر ۱۹۵۱ شاهی موزونی از طرف شاه ادريس اول اعلام گردید . پارلمان مرکب از یک سنای ۲۴ عضوی برای ۸ سال میباشد که از طرف پادشاه تعیین میشوند . لیبیا عضو ملل متحد و جامعه عرب میباشد .

معارف و مذهب : اکثر نفوس لیبیا مسلمان اند ایتالیویان ، یهودیان و غیره نیز دارد . چهل فیصد نفوس خواننده و نو یسنده است . مکاتب حکومتی و خصوصی و دو پوهنتون دارد .
دفاع : بر تانیه و ایالات متحده آمریکا هر دو در پایگاه های نظامی مخصوص خودشان قوای نظامی دارند .

پایتخت ها: تریپولی و بن غازی . مساحت ۶۷۹۳۵۸ مربع میل . نفوس ۱۷۲۸۰۰۰ بیروق : پارچه های افقی سرخ . سیاه و سبز باهلال و ستاره سفید در وسط ، واحد پولی: پوند لیبیائی یکصد پیاستر معادل یکصدو بیست افغانی .

شرح : لیبیا او لین کشوری است که تحت نفوذ ملل متحد نایل آمد . یک شاهی مشروطه است به امتداد ساحل شمالی افریقا . در شمال آن مدیترانه در شرق آن جمهوریت عرب متحد و سودان در جنوب آن سودان و جمهوریت های چاد و نایجیریا در غرب آن تونس و الجزایر واقع است . کشور سه منطقه دارد . یکی منطقه مدیترانه که ۱۶ هزار مربع میل بوده پر نفوس ترین منطقه بوده و مرکز شغل زراعت لیبیاست منطقه های دیگر آن شبه صحرا میباشد . ولایت تریپولیتانیا در شمال غرب ۶۹ فیصد نفوس لیبیا را دارد . ایالات متحده آمریکا پایگاه های نظامی در آن دارد .

منابع و صنایع : لیبیا باغهای خرما ، زیتون لیمو ، بادام و انجیر دارد . تنباگو ، بوریا ، قالین . آلات چرمی ، و قماش های زرد وزی شده نیز دارد . معادن در ۱۹۵۳ ملی شد در ۱۹۵۷ تیل کشف شد تولید روزانه در حدود یک ملیون بیسر ل میباشد . آمریکا و برتانیه به لیبیا کمک میدهند . توسعه مدنیت عصری و رفاه مردم قسماً موهون

لیختنشتاین

سویزرلیند بر اساس یک قرار داد امور پستی و تلگرافی گمرک و مناسبات خارجی آنرا انجام میدهد . کشور هیچ عسکر ندارد و قوه پولیس فقط شصت نفر است .
منابع و صنایع : مردم آن زراعت پیشه و مالدار هستند . ماشین افزار نیز میسازد خوراکیه باب و چرم باب تولید میکند . همه مصارف حکومت از مدرک فروش تکت های پستی آن بدست می آید .

پایتخت: وادوز . مساحت ۶۲ مربع میل نفوس : ۱۹۹۱۷ بیروق پارچه های افقی آبی و سرخ . واحد پولی فرانک سویسی معادل ده افغانی .
شرح : لیختنشتاین کشور پست بر این علیا بین استریا و سویزرلیند که تا ۱۸۶۶ عضو کاندیدیشن جرمنی بود و بعداً تا اعلام آزادی کامل آن در ۱۹۱۸ بر استریا متکی بود .

تاریخ و حکومت: لیختنشتاین یک شاهی موروثی است. قانون اساسی ۱۹۲۱ ان قوه تقنینی ربه دایت پانزده نفری داده است که برای چار سال انتخاب میشوند کشور تقریباً هیچ نوع محصول گیری ندارد. عضو افتاو محکمه بین المللی است

شاهزاده فرمانفرا بنام فرانز جوزف دوم م میاشد رئیس حکومت جیرالد با تلویز یاد میشود.

اکثریت نفوس مملکت کاتولیک میباشد و زبان جرمنی زبان رسمی است.

لیسوتو

پایتخت: ماسیرو. مساحت ۱۱۷۱۶ مربع میل. نفوس: (تخمین ۱۹۶۶) ۸۵۰۰۰ بیرق قطعات عمودی سرخ و سبز نزدیک به چوپه با کلاه سفید سوتو میان زمین آبی واحد پولی راند افریقای جنوبی معادل شصت و پنج افغانی.

ندارد. مقدار جواری، جو، لویا و ماش رویانیده میشود. عواید عمده آن از درک مالداري و پشم بز بدست می آید در حدود چهل فیصد مردان آن در معادن کشور افریقای جنوبی کار میکنند.

موشیش یک سرکرده قبیلوی کیسوتودر ۱۹۵۸ تقاضای تحت الحمايگی سر زمین خود را از برتانیه نمود و این وقتی بود که بوور های افریقای جنوبی بران حمله نموده بودند.

برتانیه در ۱۹۵۹ قانون اساسی به بسوتولیند داد که به اساس ان یک شورای تقنینیه انتخابی بمیان آمد فعلا حکومت لیسو تسو بدست پادشاه موسو شوی دوم است. یک پارلمان منتخب شصت عضوی، یک کابینه وزراء و یک صدراعظم دارد.

لیسو تو عبارت از لیسو تولیند برتانوی میباشد که در ۴- اکتوبر ۱۹۶۶ به آزادی نایل گردیده. این کشور که کاملاً مال سیاه پوستان است در قعر کشور افریقای جنوبی واقع میباشد و به تاریخ ۱۶ اکتوبر ۱۹۶۶ به عضویت ملل متحد در آمده است. سر زمین لیسوتو خشک و کوهسار است که از ۵ هزار تا ۱۱ هزار فترت ارتفاع دارد، ماسیرو با قطار آهن با افریقای جنوبی ارتباط دارد بجزان دیگر شوارع عمومیه موتر رو وجود

مالتا

سپتمبر ۱۹۶۴ طوری آزاد شد که فرمانفرمای برتانیه رابچیت رئیس دولت پذیرفت. برتانیه تا ده سال پایگاه هائی در آن خواهد داشت. مالتا عضو جامعه ممالک مشترک المنافع و ملل متحد است مجلس نمایندگان آن شامل ۵۰ نفر منتخبین توسط مردم میباشد. صدراعظم و کابینه از همین ها انتخاب میشوند ثقلت نفوس در فی مریع میل ۲۶۷۶ نفر میرسد. مردم دایم از ان مهاجرت میکنند. پروگرام پنجساله انکشافی در مالتا از ۱۹۶۴ ببعده روی دست است. میخواد هند توریزم و صنایع جدید را تشویق کنند. کچالو، میوه جات، سبزیجات، گل، تخم دستکش و منسوجات صادر میکند و نیز اسمنت، ماشین باب و مصنوعات ساخته شده وارد مینماید.

پایتخت: والیتا. مساحت ۱۲۲ مربع میل. نفوس: (۳۱۷) هزار بیرق قطعات عمودی سفید و سرخ با صلیب حاشیه سرخ در قطعه سفید. واحد پولی پوند معادل یکصدو بیست افغانی.

مالتا در مدیترانه ۵۸ میل به جنوب جزیره سیسیلی و ۱۸۰ میل دورتر از قاره افریقا واقع است.

جزیره مالتا خود ش فقط ۹۵ مریع میل مساحت دارد. دو جزیره دیگر مربوط گوزوو کوملینو است. مالتا برای ۲۵ قرن تحت تصرف ملست های مختلف بود و فقط در ۲۴ اکتوبر ۱۹۶۱ به آزادی داخلی نایل آمد و به تاریخ ۲۱

مالديو

پایتخت: ماله . مساحت ۱۲۲ مربع میل . امور دفاع و خارجه آنها به خود باز گذاشت نفوس یکصد هزار . واحد پولی روپیه معادل پایگاه قوه هوایی برتانیه بر جزیره گال ده افغانی جزایر مالديو عبارت از دوازده

گروپ مرجانی شامل بیش از دو هزار جزیره میباشد که بیش از دو صد آن مسکون است

جزایر مالديو در بحیره هند سه صد میل به جنوب غرب هند واقع است . در ۲۶ جولای ۱۹۶۵ از برتانیه آزادی گرفت و در ستمبر همان سال عضو ملل متحد شد و بریتانیه را تمیز کرده به سیلون صادر مینمایند .

موريشس

موريشس جزیره ایست در بحیره هند که ۷۵۰ میل به شرق ملغاسی واقع بوده ۷۲۰ مربع میل مساحت دارد . نفوس آن هفتصد و شصت هزار نفر می باشد پایتخت آن پورت لوئی نام دارد . موريشس در - اگست ۱۹۶۷ به آزادی داخلی و در مارچ ۱۹۶۸ به آزادی کامل نایل گردید . اکثریت نفوس آن هندی هستند . سیاه پوستان نیز دارد . انگلیسی و فرانسوی زبان های معمول آنست از محصولات صادراتی عمده آن نیشکر است . توریزم تقویه میشود . هالیندی استعماری در قرن هفده جزیره را بنام شاهزاده موريس ناساو نامزد کردند ولی بعد تر آنها ترک نمودند بعد آنها فرانسویان و بعد از آنها برتانوی ها بران مسلط گردیدند .

مالی

پایتخت : باماکو . مساحت . ۴۶۴۰۰۰ مربع میل . نفوس ۴۷۴۵۰۰۰ . پرچم : قطعات عمودی سبز ، زرد و سرخ . واحد پولی فرانک مالی معادل هجده پول . جمهوری مالی که در ۱۹۶۰ بنام جمهوری سوادنی یاد میشد و یک وقتی از متصرفات فرانسه بود از شمال باموریتانیا و الجزایر از شرق و جنوب شرق با تانیاچروولتای علیا . از جنوب با ساحل عاج گیتی واز غرب با سینگیال و موریتانیا محاط میباشد . در ۱۹۵۸ سوادنی فرانسوی به جمهوری سوادنی مبدل گردید و در داخل جامعه فرانسوی به آزادی داخلی رسید . در ۲۰ جون ۱۹۶۰ آزادی کامل یافت . از احتصاد باسینگیال جدا و بنا م مالی عرض و جود کرد .

رئیس جمهور ووزراء به مجلس نمایندگان مسئولند . اعضای این مجلس برای پنج سال انتخاب میشوند . مودیو کایتا رئیس جمهور و صدراعظم مالی میباشد . مملکت زراعتی است . تخم های روغن دار محصولات عمده آنست . مالدارن نیز رواج دارد .

مالیزیا

پایتخت : کوالالمپور وسلنکور . مساحت : ۱۲۸۹۴۳۰ مربع میل نفوس ۱۰۰۷۱۰۰۰۰
 بیرق ۷ قطعه سرخ و ۷ قطعه سفید باهلال و ستاره ۱۴ گوشه‌ئی در حاشیه چپ بالائی ، واحد پولی دالر مالایایی معادل پانسزده افغانی .

اتحادیه مالیزیا . عضو ملل متحد و ممالک مشترک المنافع در ۱۶ سپتمبر ۱۹۶۳ بمیان آمد . اعضای ان عبارت بودند از مالایاسراواک و صباح . اندونیزیا و فلپین مخالف تشکیل آن بودند ولی یک گروه ناظرین ملل متحد موافقت عمومی مردم سراواک و صباح را بان یافتند .

مالیزیا یک سلطنت مشروطه بود که از ۹ سلطنت موروثی تشکیل گردیده بسود ((جوهور ، کده ، کلانتا ، نگری ، سمیلان ، باهانگ ، براك پولیس ، سلنگور و ترنگانو)

سنگا پور در نهم اگست ۶۵ جدایی خود را از آن ابلاغ کرد . زیرا مشکلاتی بین چینی های سنگا پور و دیگر نفوس فدریشن موجود بود .

در نفوس مالیزیا ۴۲ فیصد چینی (۴۰) فیصد مالی ها و ده فیصد هندی و پاکستانی وجود داشت .

شاه مالیزیا که به لقب پانگ دی پرتوان اگانگ (یعنی فرمانفرمای عمومی رئیس رسمی دولت که قوه سیاسی ندارد) شاهزاده اسمعیل ناصر الدین شاه . سلطان ترنگانو است که در اگست ۶۵ تسوسط شورای حکمفرمایان موروثی هرنه دولت مالایا انتخاب شده است .

مالایا : اتحادیه ملایا که در ۱۹۵۷ عضو ممالک مشترک المنافع گردیده قسمت جنوبی جزیره نمای ملایا را در جنوب شرق آسیا تشکیل میدهد در شمال آن تایلیند ، در شرق آن بحیره جنوب چین ، و جنوب و غرب آن

جزیره سو ماترای اند و نیز یا واقع است . جزیره سنگاپور نزدیک ساحل چنو بی آن وقوع دارد . (۷۵) فیصد ان جنگل ، دلدل زار و کو هستان است . بندر عمده ان پنانگ در جزیره پنانگ میباشد .

مالایا مواد خام تولید میکند . قلعی ، رابر ، تیل ، خرما ، از آن جمله است که جمعا هشتاد فیصد صادرات آنرا تشکیل میدهد . پنانگ در جزیره پنانگ مینا شد . میزود .

برنج ، شکر ، مرچ وغیره محصولات زراعتی نیز دارد . درختان را بران اصلا از برازیل آورده شده است . در ۱۷۸۶ تدریجا بتصرف بر تانیه در آمد از ان پیش قسما بدست هالیندوتایلند بود بعد جنگ عمومی دو م در ۱۹۴۶ اداره مستمرات بر تانوی این منطقه منحل گردید . سنگاپور یک مستعمره علیحده شد . اتحادیه نه گانه ملایا بوجود آمد و در ۴۸ رسما اعلام گردید . در ۵۶ در ۵۷ بنا بر یک عده موافقات حکومت بر تانیه از ان برداشته شد . در ۱۹۶۶ حکومت اعلام کرد که صباح و سراواک بانام مالیز یای شرقی و ایالات دیگر بنام مالیز یای غربی شناخته میشود .

مالایایی ها مسلمان اند بودایی ، عیسوی و هندی نیز دارند . ملایایی زیان ملی است .

صبح : بور نیوی شمالی سابق ، در شمال بورنیو که سو مین جزیره بزرگ جپان است واقع میباشد . بیست و نه و نیم هزار میل مربع مساحت دارد و نفوس آن نزدیک به نیم ملیون است رابر ، کپره ، چوب تنباکو و ماهی صادر میکنند . پایتخت آن جسلتن نام دارد .

سراواک به امتداد ساحل شمال غربی بورنیو واقع است . مساحت آن پنجاه هزار مربع میل ، نفوس آن ۷۷۷ هزار نفر است پایتخت آن کوچنگ است . صادرات عمده ان مرچ ، طلا رابر میباشد . یک مقدار تیل وارد از برونی را نیز تصفیه میکند .

مسقط و عمان

پایتخت : مسقط . مساحت ۸۲۰۰۰ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۴) هفتصد و پنجاه هزار بیرق سرخ . واحد پولی : روپیه هندی در کناره شرقی شبه جزیره عربستان میباشد . مسقط هشت افغانی . سلطنت مسقط و عمان یک پادشاه مطلقه

ممالک جهان

یکهزار میل سا حل دارد اقلیمش گرم و خشک است. یک ساحهٔ ساحلی باریک به عرض ده میل و به داخل آن یک سلسله کوه های خشک و هموار بی آب به ارتفاع متوسط یکهزار فٹ کشور مسقط را تشکیل داده است. خرما، ماهی خشک و انار از صادرات آنست. کیله، انگور، گندم و سبزیجات نیز پیدا میشود. در ۱۹۶۴ تیل در مسقط کشف شد که شاید وضع اقتصادی مردم داد.

را بهتر سازد. مردمان آن عرب هستند، هندی، بلوچی و سیاهپوستان نیز دارد. زبان عمده عربی است ولی هندی، بلوچی و غیره نیز معمول است. تاریخ آن قدیم است. شامی های قدیم در ۵۰۰ قبل از میلاد مغلوب فارس ها شدند بعد از آنها پارتیانی و بعد خلفای بغداد، ترکها و پرتگالی ها آمدند. سلالة فعلی البو سعید کشور را از نفوذ فارس ها در ۱۷۴۴ نجات داد.

مکسیکو

پایتخت: مکسیکو. مساحت: (۷۰۸۲۰۹) مربع میل. نفوس: ۴۰۶۷۱۰۰۰. پسر ق سه قطعهٔ عمودی سبز، سفید و سرخ با علامه عقاب و کالتوس روی قطعهٔ سفید. واحد پولی: پیسو معادل سه افغانی و هشتاد پول.

شرح: جمهوریت مکسیکو از شمال و شمال شرق با ایالات متحدهٔ امریکا از شرق با خلیج مکسیکو، کامچیچی و بحیرهٔ کارا بین، از جنوب با گواتیمالا و هاندوراس برتانوی و از غرب با بحر الکاهل محاط است. جزیرهٔ نمای کالیفور نیای پایین توسط خلیج کالیفرنیا از آن جدا شده است ولی از مربوطات آن است. کوه های سیرامادری از شمال به جنوب در غرب و در شرق کشور مادری اوریتال امتداد دارد در بین این دو سلسله قله های به ارتفاع پنج هزار فٹ واقع است که هوای معتدل و بارانی دارد، در حاشیهٔ غربی البته لزوم به آبیاری زمینهادیده میشود. نفوس مکسیکو مخلوط از هندیان سرخ و هسپانوی ها هستند، مردمان از تک و ماهاهم در آن ها حل شده اند بقایای تاریخی آن برای توریزم جالب است.

تاریخ و حکومت: در اوان قبل از کولمبس مرکز مدنیت پیش رفته بومی هندی بود.

(ماها) که مردمان زراعت پیشه بودند از یوکاتان بالا رفته اهرام سنگی عظیم ساختند و جنتری خاصی بوجود آوردند. بعد تولک ها آمدند که حکمرمایان مونتن و ماها بودند که شهر مکسیکوی فعلی را در ۱۳۲۵ میلادی بنانهادند. امپراطوری از تک را فاتح هسپانوی موسوم به هر ناند و کورتس از بین برد (۱۵۱۹ تا ۱۵۲۱) حکومت هسپانوی ها سه قرن دوام کرد، در ۱۸۲۱ از بین رفت. در ۱۸۲۳ جمهوریت شد. مکسیکو، تکساس و ایالات جنوب غربی امریکا به شمول کالیفورنیا را در تصرف داشت، جنگهای (۱۸۴۶-۱۹۴۹) امریکا و مکسیکو منجر به از دست دادن اراضی شمال ریوگرانده به نفع ایالات متحده امریکا شد.

فرانسویان کوشیدند رژیم مکسیکو را تغییر بد هند ولی موفق نشدند. در ۱۹۱۷ قانون اساسی جدید ان اصلاحات اجتماعی را وعده داد که تاکنون ادامه دارد. مکسیکو جمهوریت فدرالی ۲۹ ایالتی است

منابع و صنایع: در معادن و چوب غنی است. نقره، طلا، مس، سرب، جست، سرمه، سیما، بارسنیک، سلفر و زغال هم دارد. تولیدات پترول آن سالانه به ۱۲۵ میلیون بیرل میرسد گاز طبیعی به ایالات متحده امریکا میفرشود. زراعت و مالداری و ماهی گیری مهم است ریفارم زراعت در کشور تطبیق میشود.

د افغانستان کالنی

رئیس جمهور ، هیئت تقنینی و قضائی ان توسط آراء عامه انتخاب میشوند ، رئیس جمهور برای شش سال و مجلس نمایندگان برای سه سال به اساس یک نفر از هر دو صد هزار نفر انتخاب میشوند .

معارف و مذهب : معارف از مذهب علیحده است .

معارف ابتدائی تا ۱۵ سالگی رایگان و اجباری میباشد . تعلیمات مسلکی تشویق میشود . پوهنتون ملی مکسیکو از سال ۱۵۵۱ بعد موجود است .

هسپانوی زبان رسمی است . آزادی مذهب موجود است . اکثر نفوس رومن کاتولیک هستند .

ملاوی

پایتخت : زومبا . مساحت ۳۶۱۰۰ مربع میل . نفوس : ۴۱۳۰۰۰۰۰ بیرق قطعات افقی سیاه ، سرخ و سبز با آفتاب طالع سرخ از قطعه سیاه . واحد پولی : پوند معادل یکصد و بیست افغانی .

ملاوی به طول پنجصد میل به امتداد ساحل غربی و جنوبی جیبیل نیاسا در افریقا واقع است کوه های بلند جنگلات غلو و میدان های وسیع ان ملاوی را کشور جالبی ساخته است .

در ۱۸۵۹ دانتر لونگستون معروف آنرا دیده بود . در ۱۸۹۱ تحت حمایتی برتانیه شد

از ۱۹۵۳ تا ۱۹۶۳ عضو فدریشن رودیشیا و نیاسالیند بود . در اول فبروری ۱۹۶۳ به آزادی داخلی رسید و به ۶ جولای ۱۹۶۴ از برتانیه آزادی کامل گرفت .

عضو ملل متحد و معالک مشترک المنافع است . در ۶ جولای ۱۹۶۶ جمهوریت شد . در ملاوی ۱۲ هزار هندی و ۸ هزار اروپائی هم مسکون اند .

محصولات ان چای ، قهوه ، پنبه ، رابر ، تنباکو و نوعی از لوبیا است .

بیسوادی زیاد است ولی پروگرام وسیع سواد خوانی روی دست دارد .

ملغاسی

پایتخت : تناناریف . مساحت : ۲۲۸۰۰۰ مربع میل . نفوس : ۶۳۵۰۰۰۰ بیرق : یک قطعه عمودی سفید با امتداد دسته و ۲ قطعه افقی سرخ و سبز . واحد پولی : فرانک ملغاسی معادل هجده افغانی .

از متصرفات قبلی فرانسه بنام مدغا سکر بوده جمهوریت ملغاسی مرکب از جزیره بزرگی است در ساحل جنوب شرقی افریقا که توسط ابناوی موزنبيق از قاره جدا میشود .

۹۸۲ میل طول و ۳۶۰ میل عرض دارد .

نفوس مرکب از غرب ها ، پولی نیشیایی ها و افریقایی هاست که اخیر الذکر در قرن ۱۸ و ۱۹ بحیث غلامان برای کار های زراعتی در ملغاسی وارد کرده شده بودند .

سه میلیون نفر پرستش اجداد وارواح را میکنند دو میلیون دیگر عیسوی یانند .

نود فیصد نفوس زراعت پیشه است .

مدغاسکر در ۱۸۸۵ تحت حمایت فرانسه واقع شد در ۱۸۹۶ مستعمره فرانسه اعلام گردید .

در ۱۹۵۸ به آزادی داخلی رسید و در ۲۶ جون به آزادی کلی نایل شد . عضو ملل متحد و جامعه فرانسوی است .

زراعت مشغولیت عمده مردم است . برنج ، باقلی ، جواری ، کچالوی شیرین ، قهوه ، میخک ، تنباکو ، نیشکر و کاکاو تولید میکند از معادن عمده ان سنگهای قیمتی و صنعتی ، زغال سنگ ، نکل ، فاسفیت ، طلا ، بوسایت یورا نیم و توریم میبا شد .

۲۱ مربع میل ونفوس تخمین ۴۷ هزار نفر که دو ثلث ان سیاهان میباشند .
 ۶۷۷ میل به جنوب شرق نیویارک واقعت نامان بنام کاشف هسپانوی گذاشته شده است و برای او لاین بسا ر در ۱۶۰۹ توسط یکمده مستعمرین مسکون گردید که کشتی شان در نزدیکی ان خراب شد . پارلمان از ۱۶۲۰ به اینطرف تشکیل شده است . مجلس نمایندگان ان مرکب از ۳۶ نفر است . رئیس دولت شورای تقنینیه ۹ عضوی را تعیین میکند .

بهاما : یک سلسله جزایر در اوقیانوس اطلس که از نزدیکی فلوریدا به طرف هایتی ادامه دارد . مساحت سطحیه ۷۰۰ جزیره مذکور ۴۴۰۴ مربع میل و نفوس ان ۱۲۱ هزار است ، یک قانون اساسی جدید در ۷ جنوری ۱۹۶۴ به جزایر مذکور آزادی داد . بادنجان رومی ، ماهی ، نمک و چوب تولید میکند و میفروشد .

هاندوراس برتانوی : یک مستعمره در امریکای مرکزی در کنار بحیره کاری بین واقع است چوب ، میوه های منطقه حاره و کاکاؤ تولید میکند . نزدیک به ۹ هزار مربع میل مساحت و ۱۰۳ هزار نفوس دارد . بلیز مرکز انست از آزادی داخلی برخوردار است .

از مستعمرات دیگر بر تانیه جزایر فاکلیند ، سینت هلینا ، باسولولیند ، سوازیلیند بحرین برونی ، هانگانگ ، فیجی ، توئکا ، جزیره سلیمان ، جزایر گلبر و تالیس و هبرید جدید میباشند .
 رودیشیا ی جنوبی که در ۱۹۶۵ بصورت یک طرفه آزادی خود را از بر تانیه اعلام و اختیارات گورنر جنرال بر تانوی را از او گرفت کشور پست که از آزادی داخلی برخوردار بوده ولی آزادی کلی ان تا وقتی که حکومت سفید پوستان به سیاه پوستان حق رای بدهد .

همسایگان آنرا افریقای جنوبی ، دریای زامبیزی ، موزمبیق ، بچوانا لیند و افریقای غربی بر تگالی تشکیل میدهند . تنباکو از صادرات عمده انست .
 حکومت سفید پوستان تحت صدارت ایان سمیت از بر تانیه جدا شد ند بر تانیه محدودیت های تجارت بران وضع کرد ولی تا کنون نتیجه ای به دست نیامده است و رودیشیا از حکومت افریقای جنوبی حمایت میشود و با مخالفت خود به حقوق مدنی به سیاه پوستان ادامه میدهد .

موجود است .
 کلیسای انگلستان پرو تستانت است که اختیارات تام دارد . دواپالت مذهبی کانتری نیویارک وجود دارد .
 کلیسای انگلستان بیشتر از بیست و هفت میلیون عضو دارد . از کلیسا های دیگر ان متودلیست رومن کاتولیک ایرلیند و غیره است .

از موسسات خیریه ان بیمه ملی اجباری عامه است ، در مورد مریضی ، حاملگی ، بیکاری ، تصادفات صنعتی و فیات و حقوق بیه گان و یتیمان و سالخورده گان .

دفاع : زن ها نیز در قوای سه گانه خدمت میکنند .

متصرفات انگلستان

جبل الطارق : مستعمره ایست در جنوب شرق هسپانیه در مدخل غربی مدیترانه عرض آبنای مذکور بین جبل الطارق و افریقا از هفت و نیم میل تا بیست و سه و نیم میل میباشند .

جبل الطارق (که انگلیس ها آنرا بنام صخره یاد میکنند) از ۱۷۱۳ بصرف بر تانیه بوده است .

بحیث بندر بحر به موقعیت نظامی بس مهمی دارد . نفوس ان در حدود ۳۴ هزار نفر است نایب الحکومه ان فرماندان عمومی نیز هست .

غرب الیهند برتانوی

از فدریش سابقه غرب الیهند بر تانوی ترینیداد و توباگو در ۶۲ خارج شدند . شش مستعمره دیگر که تاکنون در فدریشن مانده اند عبارتند از انتی گوا ، گویاندا ، مونت سیرات ، سینت کتس ، سانتا لوسیا و سنت وینسنت .

جزایر گرنیادا دو مینیکا . سینت وینسنت و سانتالو سیاه بین جزایر ترینیداد و هاتینیک واقع و نفوس شان ۳۲۹ هزار نفر است ، مرکز حکومتی شان سینت جارج واقع در گرنیادا میباشد محصولات عمده شان پنبه ، شکر ، میوه جات ، سبزی ها و مساله جات طعام میباشد .

جزایر باقی مانده دارای نفوس ۱۴۵ هزار نفر بوده اقلیم حاره ولی خوشگوار دارند . باران سالانه بین ۴۰ تا ۲۰۰ اینچ است . شکر ، مولاس ها ، پنبه ، میوه ها ، بادنجان رومی و پیاز ، گاو ، گوسفند و زغال ارچه و نمک تولید میکند .

برمودا : متشکل از گروه جزایر مرجانی است به مساحت مجموعی (جزایر مسکون نه)

د افغانستان کالنی

کنفرانس ها شمرده میشود . عواید ان از مالیات غیر مستقیم انحصار تنباکو ، پسته وقمار بدست می آید .

تاریخ و حکومت :

برای بیش از سه صد سال آزاد بوده است به استثنای دوران انقلاب ، مونا کو به خانواده گریمالدی تعلق داشته است . در ۱۸۱۵ تحت الحما یه ساردینیا و در ۱۸۶۱

ناروی

پایتخت : اوسلو . مساحت : ۱۲۵۱۸۱ مربع میل . نفوس : ۳۷۸۴۰۰۰ ، بیرق صلیب آبی حاشیه سفید بالای زمین سرخ واحد پولی کرون (جمع کروتر) معادل ۷ افغانسی .

شرح : ناروی قسمت غربی جزیره نای سکاند ناری را اشغال کرده است در جنوب سکاگراک آنرا از دنمارک جدا میکنند در شمال ان ارکنیک واقع است در شمال شرق ان فنلیند و اتحاد شوروی ، در شرق ان سویدن و در غرب ان او قیا نوس اطلس شمالی واقع است .

طول کشور ۱۱۰۰ میل و عرض ان بین ۲۷۰ تا ۲۷۴ میل است ساحل ان شامل فیورد های معروف ناروی و یکصد و پنجاه هزار جزیره مربوط ناروی میباشد .

آفتاب نیم شب خاصه دماغه شمالی ناروی است . آفتاب درین قسمت از اوایل جوزا تا نیمه ماه اسد غروب نمی کند .

همانطور هم از ۲۹ عقرب تا ۴ ماه دلو از پشت افق بالاتر نمی آید و روشنی شمالی در طول زمستان دیده میشود .

منابع و صنایع :

ناروی مملکت بحری است تنها ۴۳۰۰ مربع میل ان زراعت میشود . نزدیک به سی هزار مربع میل ان جنگلات است . تجارت ، چوب وانواع ماهی واستفاده از منابع معدنی مصروفیت مردم را تشکیل میدهد . مس ، پایرایت ، نکل ، آهن ، جست ، سرب پیدا میشود .

زغال سنگ ندارد ولی از برقی آبی استفاده زیاد میکنند . در اقتصاد زراعتی محصولات زمینی و ماهیگیری را محفوظ کرده اند و جنگل

نایجیر

پایتخت : نیا می . مساحت ۴۸۹۱۸۹ مربع میل . نفوس : تخمینی ۱۹۶۷ ملل متحد ۳۰۵۶۰۰۰ . بیرق قطعات افقی نارنجی

در قطعه سفید واحد پولی فرانک معادل هجده پول .

جمهوریت نایجر از متصرفات سابقه

ممالک جهان

فرانسه در افریقا از شمال با لیبیا و الجزایر از شرق با چاد، از جنوب با ولتا ی علیا، داهومی وفد ریشن نایجیر یا واز غرب با مالی هم سرحد است. نایجیر به تاریخ سوم اگست ۱۹۶۰ به کلی آزاد و به بیست سپتامبر همان است عضو ملل متحد شد. خارج جامعه فرانسه است.

نایجیریا

پایتخت: لاگوس. مساحت: ۳۵۶۶۶۹ مربع میل، نفوس: ۱۶۱۴۵۰۰۰۰. بیرق قطعات عمودی سبز، سفید، سبز، واحدی پولی یونید معادل یکصدو بیست افغانی. فدریشن نایجیریا که در ۱۹۶۰ آزاد شد در افریقای غربی با لای خلیج گینی بین داهومی و کامرون و نایجیر و چاد واقع است شامل دو صدو پنجاه گروه قبیایلیسی است. تقریباً یک پنجم نفوس تمام افریقا را تشکیل میدهد. از چهار منطقه خود اختیار تشکیل شده است شمالی، غربی، غرب وسطی و شرقی منطقه فدرالی لاگوس آنها را بهم مرتبط نگیمیدارد. تیل، زغال، آهن چونه و گاز طبیعی دارد صنایع ماهی، آرد و شکر سازی تولید میکند و محصولات تیل آن به دو میلیون بیرل در هر ماه میرسد. تنباکه، قلمی، تیل نباتی و جلغوزه،

نکاراگوا

پایتخت: ماناگوا. مساحت: ۵۳۹۳۸ مربع میل. نفوس: ۱۰۷۸۳۰۰۰. بیرق سه قطعه آبی، سفید آبی با نشان جنگی در قطعه سفید. واحد پولی: کار دو با معادل شش افغانی و پنجاه پول. شرح: جمهوری نکاراگوا در امریکای وسطی واقع بوده بین کاریبین و محیط آرام واقع است. در شمال آن هاندوراس و در جنوب آن کوستاریکا واقع است. غدیر بزرگ نکاراگوا در حمل و نقل کشور رول مهم دارد خط آهن به حکومت مربوط است. منابع و صنایع: جنگلات قیمتی دارد. طلا استخراج میکند اساساً کشور زراعتی است. کپله، پنبه و میوه میرو یاند. قهوه، نیشکر، جواری لوبیا، کاکاو، برنج، تنباکو گندم نیز دارد.

گوشت، کپله، چوب و پنبه از صادرات عمده است. تاریخ و حکومت: در ۱۸۲۱ از هسپانیه آزاد شد. مدت مختصری با مکزیکو متحد بود باز با ولایات متحده امریکای مرکزی متحد شد و باز در ۱۸۲۸ بکلی آزاد شد. قانون اساسی کانگرس دو اطاقه را برای آن قبول کرده است مجلس نمایندگان ۴۵ نفره که برای شش سال انتخاب میشوند. در سنای آن روسای جمهور سابق بحیث عضو الی مادام الحیات تعیین میگردند. رئیس جمهور برای شش سال انتخاب میشود. در ۶۶ رئیس جمهور آن مرد کانگرس معاون او را که داکتر گریرو نام داشت برای مدت باقیمانده به حیث رئیس جمهور مقرر نمود.

معارف و مذهب : رومن کا تو لیک هستند و لی آزا دی مذهب مراعات میشود . دو پوهنتون دارد که یکی ان در ۱۸۱۴ تاسیس شده است زبا ن هسپانوی آفتاب نیم شب خاصه دماغه شما لی ناروی رسمی است .

نیپال

پایتخت : کتمندو . مساحت ۵۴۳۶۲ مربع میل نفوس ، تخمیناً ۱۹۶۷ ملل متحد ۱۰۷۵۰۰۰۰۰ . بیرق : برنگ سرخ دارای دو سرو حواشی آبی با آفتاب و مهتاب . واحد پولی ، روپیه ، هفت روپیه معادل يك دالر امریکایی می شود . شرح : نیپال يك سلطنت مشروطه در دانه های جنوبی همالیا میباشد . به شمال ان تبت و به سه طرف دیگر ان هند واقع است . وادیهای شناخته شده در مونت ایو رست در سرحد نیپال واقع است . پایتخت در وادی موقعیت دارد که پانزده میل طول ان و بیست میل عرض ان میباشد و در ان چهار صدو پنجاه هزار نفر زنده گی میکنند . معابد ان همه نماینده گی از صنعت ظریف نیپالی می کند . منابع و صنایع : جنگل های انبوه دارد . کف ، برنج ، غله جات ، پوست ، گندم و بته های طبی صادر میکنند و در مقابل منسوجات ، شکر ، نمک ، آلات و ادوات فلزی وارد نمایند . تاریخ و حکومت : در سابق نیپال مرکب از دسته ها و گروپ

معارف و مذهب : نزدیک به دونیم هزار مکتب انگلیسی بر علاوه مکاتب سانسگرت و نیپالی دارد . نه فیصد ملت خواننده و نویسنده است هندویزم قدیم و بودیزم مذاهب عمده انست .

نیدرلند

(هالیند دیده شود)

نیوزیلند

پایتخت : ولنگتن . مساحت : ۱۰۳۷۳۶ مربع میل . نفوس تخمیناً ۱۹۶۷ ملل متحد ۲۰۷۲۶۰۰۰ . بیرق : زمین آبی با علامت یونین جیک (بیرق انگلیسی) . در قسمت چپ بالای چهار ستاره پنج شعاعه سرخ با حواشی سفید در طرف بیرونی بیرق . واحد پولی پوند نیوزیلندی معادل شصت افغانی . شرح : نیوزیلند يك عضو در داخل ممالک مشترک المنافع در اوکیانوس آرام جنوبی به فاصله ۱۲۰۰ میل به شرق قاره استرالیا واقع است . نیوزیلند چهار جزیره بزرگ (شمالی ،

جنوبی سنیوارت و چیتیم) و یکمده جزایر دیگر متشکل است . مملکت با کوه ها ، غدیرها آبشارها و جنگل های دست خورده خود خیلی جالب است . آلپ های جنوبی در جزیره جنوبی واقع است . اکلیند و ولنگتن در جزیره شمال بنا در عمده آنرا تشکیل میدهند . منابع و صنایع : نیوزیلند برای عواید صادرات به مواد و محصولات زراعتی متکی است . سالانه هشتصد ملیون دالرنیلتا گوشت و پشم صادر میکنند . برای صنایع نو بنیاد از بخار طبیعی از منطقه های آتشفشانی کار میگردد . دو مین دستگاه جیو تر می جهان

برای تولید برقی در نیوزیلند واقع است .
تاریخ و حکومت :
 نیوزیلند در ۱۹۴۲ کشف شد . نام کاشف آن ها لیندی تسمان بود . در ۱۸۴۰ بر تانیه انرا تصرف کرد . در ۱۹۰۷ یک دومینیون شد و فعلا یک عضو ازاد ممالک مشترک المنافع است نژاد اصلی نیوزیلند را موری ها تشکیل میدهند . ومردان باهوش هستند . تعدادشان به ۱۸۴ هزار میرسد .

معارف و مذهب :

معارف ازاد میباشند شش پوهنتون دارد . کلیسا های ان انگلیسی و پرسبی تیرین می باشند .

واتیکان

مساحت : ۱۰۸۷ جریب نفوس بیش از یک هزار نفر بر ق دو قطعه عمودی زرد و سفید با علامه پاپ بالای دو کلیدمصلوب یکی طلایی و یکی نقره ای بالای قطعه سفید . پاپ برای قرن ها نفوذ مطلق بالای ایتالیا مرکزی داشت . مساحت آن در حدود ۱۶ هزار مربع میل و نفوس آن در حدود سه ملیون نفر بود . در عهد پاپ نهم این منطقه در داخل سلطنت ایتالیا در آمد .

نفوذ و حکومت پاپ به قصور واتیکان ولاتران در روم و قصر کوندولفو محدود شد و این در ۱۸۷۱ بود . یک معاهده دیگر که در ۱۱ فبروری ۱۹۲۹ به امضاء رسید شهر واتیکان را به حیث یک دولت قبول کرد . ودر ایتالیا به مذهب کاتولیک موقف خاصی داد . این معاهده با لخره به تاریخ ۷ جون ۱۹۲۹ از طرف پادشاه ایتالیا به

امضاء رسید و در ۲۶ مارچ ۱۹۴۷ جز قانون اساسی ایتالیا شناخته شد .
 واتیکان شامل سینت پیتر . قصر و موزیم واتیکان . باغ های واتیکان و عمارت بین ویا لواتیکانو و کلیسا است علاوه بر آن سیزده عمارت در شهر روم هم شامل آنست که اکثر برای مقام پاپ و افسران او بکار میرود . پاپ موقف بیطرف خواهد داشت مگر در زمانیکه دو طرف یک موضوع سیاسی از او تقاضای وساطت کنند .

پنجاه مملکت در واتیکان نمایندگی سیاسی دارند رئیس فعلی دولت واتیکان پال چهارم جیووانی با تیستا مونتینی میباشد که به سال ۱۹۶۳ انتخاب شد .
 دولت واتیکان خط آهن ، تسهیلات پستی و ستیشن را دیوی بخصوص داد .

ولتای علیا

پایتخت : اوواگادو گو . مساحت ۱۰۵۹۰۰ مربع میل . نفوس پنج هلیون بیر قطعات افقی سیاه . سفید و سرخ . واحد پولی فرانک معادل هجده پول .

جمهورية ولتای علیا که در سابق از متصرفات فرانسه بود . پنجم میل از خلیج گینی دور است از شمال و غرب با مالی از شرق با نایجیر و از جنوب با ساحل عاج ، توگو و داهومی هم سرحد است نود فیصد نفوس آن زراعت پیشه اند . مالداری پنجاه فیصد صادرات انرا تشکیل میدهد . پنبه ، برنج ، خسته روغنی تولید میکنند . در ۹۱ دسمبر ۱۹۵۸ به ازادی داخلی رسید . داد

در ۵ اگست ۱۹۶۰ به ازادی کامل تأیید شد . در سپتامبر همان سال عضو ملل متحد شد . خارج جامعه فرانسوی است ولی با امضاء معاهده دو جانبه با فرانسه علائق نزدیک دارد .

قانون اساسی ان در ۲۷ نومبر ۱۹۶۰ بمیان آمد یک حکومت جمهوری و یک مجلس نمایندگان را به میان آورد .
 در جنوری ۱۹۶۶ کونیل سنگولی لامیزانا ریاست جمهوری را اشغال کرد و حکومت موقتی مرکب از هفت صاحب منصب و پنج ملکی را تشکیل و انتخابت با ت عمومیه را وعده داد .

وينزويلا

پایتخت: کارا کاس . مساحت ۳۵۲۱۴۸ مربع میل . نفوس ۹۶۷۰۰۰۰۰ بیرق سه قطعه افقی زرد، آبی سرخ با یک قوس هفت ستاره در قطعه آبی، واحد پولی بولیوار معادل ده افغانی .

شرح: شمالی ترین مملکت امریکا ی جنوبی بوده و باگینا ی برتانوی، برازیل و کولو مبیا همسایه است در بحیره کاری بین ۱۷۵۰ میل ساحل دارد علاوه بر آن ۷۲ جزیره دارد . کلانترین جزیره مارگاریت نام دارد که مرکز عمده صدف است .

منابع و صنایع:

کانکنی، زراعت، ماهیگیری و مالداری از مشاغل مردم است پترول زیاد دارد تولید روزانه آن در حدود سه ونیم ملیون بیرل است . تولیدات سالانه آن یازده ملیون تن می باشد، طلا مس، زغال نمک، قلعی، منگانه، الماس و ابرک هم دارد قهوه انقلم دوم صادرات آنرا تشکیل میدهد .

تاریخ و حکومت:

دراگست ۱۴۹۸ کو لمبس برای اولین بار

بر خاک آن قدم گذاشت . یکسال بعد شخصی دیگر بنام الانسودی اوئید ادران پیاده شد و آنرا وینزویلا یعنی ونیس کوچک نام گذاشت و این برای آنکه بالای غدیر مارا کایبو مردمان محلی خانه های بالای چوب پایه ها داشتند . وینزویلا تا ۱۸۲۱ تحت نفوذ هسپانیه بود . در ۱۸۳۰ وینزویلا از فدریشن باکولو مبیا جدا شده جمهوریت را اعلام کرد به اساس قانون اساسی حکومت (۱۹۶۱) حکومت مرکزی باید قوی باشد . رئیس جمهور برای پنج سال انتخاب میشود . یک سنای یک مجلس نمایندگان و یک محکمه عالی دارد .

رئیس جمهور فعلی داکتر راوول لیوونی به سال ۶۳ انتخاب شد .

معارف و مذهب:

زبان مردم هسپانوی است و مذهب شان رومن کاتولیک ولی آزادی مذهب تضمین شده است . معارف به شمول پوهنتون رایگان است . معارف ابتدایی اجباری است .

دفاع: خدمت نظام برای مردان بینستین ۱۸ و ۴۵ اجباری است .

ویتنام جنوبی

وازان بیعد هم برای قرن ها یک کشور غلام به شمار میرفت ویتنام عساکر کویلائی خان را در ۱۲۸۸ مغلوب ساخت در قرن شانزده فرانسه و پرتگال به آن رسیدند . در ۱۸۶۳ کوچین جاینا به فرانسه تسلیم گردید و در ۱۸۸۴ به تحت الحما یکی فرانسه رفت در ۱۹۴۰ جاپان آنرا اشغال کرد . گروهی از مردم ویت من را تشکیل کردند .

رئیس شان هوچی من نام داشت دراگست ۱۹۴۵ ویت من امپراتور . باو دای گماشته جاپان و پادشاه انام را اخراج کرد . فرانسه باوویت من مخالفت و مقابله کرد (۱۹۴۵) (۱۹۵۴) ولی بعد تلفات زیاد و مغلوبی در دین بین فو، در می ۱۹۵۴ فرانسه در اثر یک موافقه باو دای را به حیث رئیس دولت شناخت و جمهوریت مردم هوچی من را حمایت نمود . موافقه آتش بس منعقد جینوا به تاریخ ۲۱ جولای ۱۹۵۴ ویتنام را به دو حصه تقسیم کرد به اساس آن باید یک منطقه بیطرف به میان می آمد قوای فرانسه از

پایتخت: سیگون . مساحت ۶۵۹۹۴۸ مربع میل بیرق سه تریسه نازک افقی سرخ در وسط یک سیخه زرد، ۱۶۹۷۲۰۰۰ نفوس واحد پولی: پیاستر معادل چهل پول

شرح: یکی از سه کشور هند چین تحت تصرف فرانسه . از شمال با ویتنام شمالی از شرق و جنوب با بحیره جنوب چین و از غرب با کمبود یا ولاوس محاط میباشد .

منابع و صنایع:

برنج، زغال، و زغال در هر دو ویتنام شمالی و جنوبی پیدا میشود . صادرات شامل را بر ماهی برنج، زغال، چوب، مواشی، پوست جوار، جست و قلعی است . در ویتنام جنوبی چای، کنین و قهوه می روینند .

تاریخ و حکومت:

تاریخ ثبت شده ویتنام در تونگین به قبل از میلاد مسیح می رسد انوقت درین کشور ویت ها که از چین سرازیر شده بودند مسکن گزین گردیدند از ۱۱۱ تا ۹۳۸ تحت تصرف چین بود .

آمد وبعد از ان حکومت جنرال کانوازان هم بعد تر حکومت مارشال گای . در انتخابات سپتمبر ۱۹۶۷ نگوین وان تيو رئيس جمهور صدراعظم گای به حيث معاون رئيس جمهور انتخاب شد .

حکومت امریکا هر نوع کمک به ویتنام جنوبي داده است ولی قوای ویتکانگ از بين برده شده نتوانسته است .

حکومت امریکا در راه جلو گیری از غلبه ویتکانگها برویتنام شمالی هم حملات هوایی و بمباردهاها نموده است و می نماید . مصارف امریکا برای ویتنام جنوبي بقرار اطلاع مقامات امریکا يی در ۱۹۶۵ روزانه يك ونیم ملیون دالر بود و انوقت بیست و يك هزار عسکرو مشاورین در ویتنام جنوبي داشت .

مذهب : تاویزم فلسفه اساسی دین ویتنام را تشکیل میدهد . ولی بیش از هفتاد فیصد نفوس ان بودایی هستند . ده فیصد رومن کاتولیک (عیسوی) دارد . پوهنتون هادر سیگون . هوئی ودالات موجود است .

ویتنام شمالی خارج می شدند و انتخابات برای تعیین سر نوشت مملکت صورت می گرفت .

ویت من ها از عرض البلد ۱۷ ببالارا اشغال کردند ونام کشور را جمهوریت دیموکراتیک ویتنام گذاشتند .

در ۲۶ اکتوبر ۱۹۵۵ نگو دین دیم صدراعظم ویتنام جنوبي را يك جمهوریت اعلام کرد و خودش به حيث رئيس جمهور اختیارات را به دست گرفت .

از ۱۹۵۴ ببعده جنگ بین ویتنام جنوبي و شمالی جار یست .

در ۱۹۵۲ گروه های بودایی حکومت را بنا بر ظلم ومطلق العنانی انمورد اعتراض قرار دادند . عدم توجه حکومت به ان وبی پروایی در آوردن اصلاً حاتمجر به کودتای دوم نومبر ۱۹۶۳ شد که طی ان نگو دین دیم و برادرش کشته شدند .

و برادر سوم شان يك سال بعد نظر به جرایم او اعدام شد . از ان ببعده حکومت جنرال من به میان

ویتنام شمالی

پایتخت : هانوی . مساحت ۶۲ هزار مربع میل . نفوس شانزده ملیون . قانون اساسی ویتنام شدالی براساسات کمونزم استوار است و وحدت هر دو ویتنام دارد .

هالیند

پایتخت : امستردام . مساحت (خشکه) ۱۵۸۰۰ مربع میل . نفوس دوازده و نیم ملیون بیرق سه قطعه سرخ ، سفید وآبی . واحد پولی . گلدن (جمع ان گلدن) معادل چارده افغانی .

منابع و صنایع :

چهل فیصد زمین مالچر و سی فیصد ان برای زراعت است نود فیصد زمین به دست کسانی است که تا یکصد جریب زمین دارند . پنجاه فیصد زمینداران کمتر از بیست جریب زمین دارند .

بنیاد ان از محصولات عمده انست . لاله هالیند در جهان مشهور است . کشتی سازی ماشین سازی منسوجات و مواد کیمیاوی وسامان برق از صنایع انست . در قطع الماس مشهور است . ذخایر غاز طبیعی ، زغال

شرح : سلطنت هالیند از طرف شرق با جرمنی . از طرف غرب و شمال با بحیره شمالی محاط است . سطح ان هموار و اوسط ارتفاع ان از سطح بحر ۲۷ فت است . قسمت هایی هم دارد که از سطح بحر پائین تر است وبابند ها محافظه میشوند . از جنگ جهانی دوم ببعده حکومت آب ایسلمبر (ژوی درزی سابقه) را خارج کرده زمین به دست آمده رافارم های زراعتی میسازد . بعد از ختم جنگ بیش از يك ملیون جریب زمین دیگر هم به مساحت

تیل و نمک دارد. در مواصلات داخلی بیشتران معاون صدراعظم است. ها لیند عضو از کاتال ها استفاده میشود و به این مناسبت بازار مشترک. یورا توم و بنلکس است. امستردام راوتیس شمال میخوانند.

معارف و مذهب:

آزادی مذهب تضمین شده است. ۳۸ فیصد نفوس پروتستانتن چهل فیصد رومن کاتولیک است معارف بین سنین ۶ و ۱۵ اجباری است چندین پوهنتون دارد. سورینام که بنام گیانای هالیندی نیز یاد میشود در ساحل شمال امریکای جنوبی بین گیانای برتانوی و فرانسی واقع است. با مساحت سطحی ۵۵ هزار مربع میل و نفوس تقریبی ۳۲۵ هزار نفر. سورینام متصرفه ایست دارای اهمیت مسای با هالیند که فقط آزادی داخلی دارد. پایتخت آن پاراماریبو است صادرات عمده آن الومنیم خام است. معادن زیاد دارد. لیمونارنج، برنج، قهوه، شکر، کیله و چوب نیز صادر میکند.

فلورین واحد پولی است. ها لیندی ها به اساس موافقه ۱۶۶۷ نیدرلیند جدید (نیویارک را در بدل سورینام) به انگلیسی هاداند.

اتیل ها لیندی: عبارت از دو گروه جزایر در غرب الهند است که مساحت سطحی شان به ۳۹۳ مربع میل و نفوس شان به ۲۰۷ هزار نفر میرسد. ولستان پایتخت شان است. جواری، ماش نمک، فاسفیت از محصولات آن است صنعت عمده آن تصفیه نفت است.

تاریخ و حکومت:

بعد انحلال امپراطوری شمال (۸۱۴) نیدرلیند ها لیند. بلجیم و فلاندرز از هم جدا شدند. هر کدام به چندین دسته تقسیم گردیدند. در ۱۵۷۳ شاه اسپانیه کوشید آزادی خواهی و توسعه مذهب پروتستانت ها را از ها لیند رفع نماید. در قرن ۱۷ جمهوریت ها لیند از نگاه فعالیت بحری. اقتصادی و هنری نامدار شد در ۱۸۰۲ ناپلیون برادر خود را شاه هالیند ساخت در ۱۸۱۰ ها لیند جزء فرانسه شد و ۱۸۱۳ ها لیندی ها فرانسویها را اخراج کردند، کنگره ویانا در ۱۸۱۵ سلطنت نیدریند را به میان آورد که یک مرکز برساز و دیگرش هاگ بود. در ۱۸۳۰ بلجیمی ها سلطنت علیحده ساختند.

قانون اساسی ها لیند کشور را به حیث یک سلطنت مشروطه می شناسد. شاه (پاملکه) رئیس قوه اجرائیه است و شاه و پارلمان مشترکاً قوه تقنینیه را تشکیل میدهند پارلمان دو اطاق دارد اطاق اول مرکب از ۷۵ عضو منتخب برای شش سال و اطاق دوم مرکب از یکصد و پنجاه نفر نمایندگان منتخب برای چار سال. شاه یک شورای وزیران دارد که رئیس

هاندوراس

پایتخت: تگوسی گالپا. مساحت ۴۳،۲۷۷ مربع میل نفوس ۲۴۴،۰۰۰ بیرق سه قطعه افقی آبی، سفید، آبی با پنج ستاره آبی در قطعه سفید. واحد پولی: لمپیرا (دو لمپیرا معادل بیست و دو افغانی).

شرح: هاندوراس یک جمهوریت امریکای وسطی است که به شمال آن بحیره کاری بین به شرق و جنوب آن نکاراگو. به جنوب آن بحر محیط آرام والسوا دور به غرب آن گواتی مالا واقع است. مملکت کوهی است وزمین صالحه آنرا دارد گرچه همه اش زرع نشده است و با جنگلها پوشیده است ساکنین آن از نژاد هند یا ن سرخ و اسپانیویها هستند.

منابع و صنایع:

منابع معدنی آن زیاد و غیر متکشف است و شامل طلا، نقره، مس، جست، سرب آهن، سرمه وزغال میباشد از صادرات عمده آن کیله می باشد، قهوه، چوب، پنبه، جواری و تنباکو نیز تولید میکنند.

تاریخ و حکومت:

هاندوراس بعد رهاپی از اسپانیه در ۱۵ سپتمبر ۱۸۲۱ و جدایی از فدریش امریکای مرکزی در ۱۸۲۸ آزاد شد بعد یک دوره حکومت نظامی در ۱۹۶۵ هاندوراس دوباره به حکومت قانونی رسید. ولو پیزاریلا نوسو رئیس جمهور آن انتخاب شد. هاندوراس عضو ملل متحد و موسسه ممالک امریکای است.

هایتی

پایتخت : پور تو پر نس . مساحت ۱۰۷۱۴ مربع میل . نفوس ۴۵۸۱۰۰۰ واقع است .

طول سرحد آن به جمهوری دومینیکن ۲۴۱ میل میباشد . اکثریت نفوس انراسیاه پوستان تشکیل میدهند . بقیه آن مولاتوها یعنی مخلوط سفید پوستان (فرانسوی) و سیاه پوستان (غلامان) اند .

منابع و صنایع :

مس ، طلا، نقره، آهن، قلعی ، سلفر ، زغال

اغتشاشاشا تی در ۱۹۶۳ تو لید شد و لی به شدت فرو نشانده شد . انجمن کشورهای امریکایی از هاییتی تقاضای احترام حقوق بشری را نمود .

کشور مذکور در ۱۹۶۳ مناسبات خود را با جمهوری دومینیکا قطع کرد که تا ۱۹۶۶ دوام داشت قانون اساسی دیگری رئیس جمهور هاییتی داکتر فرانسوا دووالیه را برای عمر به ریاست جمهوری برگزید . هاییتی عضو ملل متحد و شورای کشورهای امریکایی است .

معارف و مذهب :

مذهب عمده رومن کاتولیکی است . سران مذهب فرانسوی یا کانادایی هستند . معارف اجباریست ولی بی سودی هم زیاد است . فرانسوی زبان رسمی است . تدریس انگلیسی در مکاتب حتمی است .

پایتخت : پور تو پر نس . مساحت ۱۰۷۱۴ مربع میل . نفوس ۴۵۸۱۰۰۰ بیرقی دو قطعه عمودی سیاه و سرخ و در مرکز یک ساحه مستطیل سفید و سبز با علامه جنگی در وسط آن واحد پولی گورد معادل نه افغانی .

شوخ : هاییتی یگانه جمهوری فرانسوی زبان در امریکا است . ثلث غربی جزیره ای را در غرب الهند اشغال کرده است که بنام

نکل ، که تاکنون کلملا مورد استخراج واقع نشده اند . قهوه محصول عمده آنست پنبه، شکر خام کیله ، کاکاو ، تنباکو و برنج هم دارد . انواع شراب تقطیر میکند . چوب های قیمتی صادر میکند .

تاریخ و حکومت :

کولمبس هاییتی را در ۱۴۹۲ کشف کرده است . در ۱۶۷۷ یک مستعمره فرانسوی و در ۱۸۰۴ ازاد شد .

هاییتی در ۱۸۲۰ جمهوریت شد . ایالات متحده امریکا آنرا در ۱۹۱۵ اشغال کرد . در ۱۴ اگست ۱۹۳۴ به اشغال مذکور خاتمه داده شد . پنج حکومت طی هفت سال ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۷ در هاییتی از پا افتاده . حکومت ششم قانون اساسی جدیدی آورد که بر اساسی آن پارلمان یک اطافه تشکیل گردیده است .

هسپانیه

پایتخت : مادرید . مساحت ۱۹۴۸۸۳ مربع میل . نفوس تخمینی ۶۷ ملل متحد ۳۲۱۴۰۰۰۰ . بیرقی سه قطعه افقی سرخ، زرد ، سرخ با علامت جنگی در قطعه وسطی واحد پولی . بیستیئا معادل یک افغانی و بیست و پنج پول .

منابع و صنایع :

در حدود چهل فیصد کشور قابل زرع است ، گندم ، جو جوار ، زیتون ، انگور ، لیمو ، نارنج و دیگر میوه ها پیاز ، بادام ، تنباکو ، پنبه و برنج می رویند . معادن آن شامل سرب ، آهن ، مس ، جست ، قلعی ، زغال ، نقره و غیره میباشد مصنوعات آن منسوجات نخی و پشمی کاغذ عراده جات ، کاک و سمعت میباشد .

پایتخت : مادرید . مساحت ۱۹۴۸۸۳ مربع میل . نفوس تخمینی ۶۷ ملل متحد ۳۲۱۴۰۰۰۰ . بیرقی سه قطعه افقی سرخ، زرد ، سرخ با علامت جنگی در قطعه وسطی واحد پولی . بیستیئا معادل یک افغانی و بیست و پنج پول .

شوخ : هسپانیه یک سلطنت فقط بنا م است که جزیره نمای ایبری یا را بجز از پرتگال اشغال کرده است در غرب آن پرتگال و بحر اطلس . در شمال آن خلیج بسکی و پرتیز (که آنرا از فرانسه جدا میسازد) در شرق آن مدیترانه و در جنوب آن مدیترانه و بحر اطلس واقع است . پایگاه بحری

مسلمان بین پاکستان، همالیا، افغانستان و هند واقع بوده واز ۱۹۴۷ بین هند و پاکستان روی ملکیت آن دعوی موجود است.

ملل متحد يك عمل اتش بس را در ۱۹۴۹ بر قرار ساخت. در اثر آن پاکستان يك ثلث غز بی و شمال غز بی کشمیر را به دست آورد و دو ثلث دیگر به دست هند درآمد در اپریل ۱۹۶۵ هند و پاکستان مجدداً روی موضوع کشمیر به جنگ آغاز کردند. در اول جولای باز اتش بس میان شان برقرار شد ولی موضوع کشمیر همانطور حل نشده مانده است. در وضع فعلی رول مصالحتی اتحاد شوروی قابل ملاحظه بود هم در این زمان بود که صدراعظم هند در تا شکند در اثر عارضه قلبی در گذشت.

منابع و صنایع :

زراعت هفتاد فیصد مردم را مشغول میدارد. برنج، جوار، ارزن، نخود، گندم جو قهوه، نیشکر، چای مساله جات و غیره محصولات عمده زراعتی اند. پنبه کف رایر و غیره نیز تولید میکنند پلان چارم پنجساله هند به امور زراعت اهمیت اول را قایل شده است.

از صنایع عمده آن نساجی (پشمی، نخی و ابریشمی) فولاد و سمنت میباشند. علاوه بر آن تکه های سندی نج المونیم سلفیت، شیشه (بال بیرنگ، ترانسفار مرها ماشین های خیاطی بایسکل و موتر، تولید میکنند زغال، نفت، الومینیم، مس، آهن، ابرک و منگانه نیز هم دارد. از صادرات آن چای، شکر، کفخام، وپخته. قماش های نخی، پوست دباغی شده و غیره از واردات آن تیل های معدنی، ماشین الات، خوراکی غله جات، پنبه خام و فلزات میباشد.

تاریخ و حکومت :

هند دارای یکی از قدیم ترین مدنیت های دنیاست. مدنیت وادی اندس تا به پنج هزار سال قبل تثبیت شده است مغاره های اجتوالو را در هند وسطی تاج محل درآگره و قطب میناردلهی نمونه های از گذشته درخشان آن میباشد.

سلطان محمود غزنوی، بعد از غوریان و سوریان ولودیان قوت های بودند که از افغانستان به هند سرازیر شده قسمت اعظم آنرا اشغال کردند و بعد برای مدت های طولانی تحت سلطه و اختیار خود داشتند در

دوبلی تخت هیرومه چه را یاد شسی زما دینکلی پینتو نغوا دغرو سرو نه

اشغال بر تائیه در ۱۷۷۴ - ۱۷۸۵ تکمیل گردید. وارن هیسنگر. اولین گورنر جنرال حکومت ملکی را بر قرار ساخت که بعداً بنام سویل سرویس هند یاد شد. پارلمان هند امور سیاسی هند را تحت کنترل گرفت در ۱۸۵۷ - ۱۸۵۸ سپاهیان هند ی بر علیه بر تائیه بغاوت کردند ولی فرونشاندند. در جنگ های بور آفریقای از هند يك يك گروه امبولانس گرفتند. ضمن جنگ عمومی اول هشتصد هزار عسکر داد که بیست و چار هزار آن کشته و ۷ هزار آن زخمی شد. در جنگ جهانی دوم هند از حمایت متحدین هند هشتصد هزار عسکر داد که بیست و چار هزار انکار ورزیده ولی در حدود دو میلیون عساکر هند ی در جنگ با جاپان خدمت کردند. بعد جنگ عمومی اول ملیت خواهی انکشاف سریع کرد. کانگرس و مسلم لیگ اصلاحات اساسی سیاسی را طالب شدند. يك هند و فارغ التحصیل حقوق در مکاتب انگلستان بنام مو هند اس گاندی بسر کردگی مردم رسید. دو مرتبه رئیس حزب کانگرس شد. در ۱۹۱۹ مفکوره حکومت را به دست خود هندیان به میان کشید. از مجاهدات دیگرش تعقیب سیاست عدم تشدد تعقیب صنایع دستی محلی و از بین بردن اچپوتیزم بود. در ۱۹۳۰ گاندی پالیسی عدم اطاعت ملکی را در پیش گرفت عدم توجه به مال بر تانوی را تشویق کرد و همراه شصت هزار نفر دیگر مجبوس شد در ۱۹۳۵ بر تائیه برای هند يك قانون اساسی را قبول کرد که مقتضی کانگرس و اطابقه بود. یکی شورای دولت و دیگری اساسی ملی حق رای به سی میلیون نفر داده شد. مسلمین

تاریخ و حکومت :

مرکب از نمایندگانی است که از ۴۲ هزار نفر تبعه هنگری انتخاب میشود. مدت خدمت شان چار سال است هنگری عضو ملل متحد و پکت وارسا است.

صنایع ملی شده است اقدامات جدی برای تکثیر تولیدات زراعتی روی دست است. از ۱۹۶۴ بعد هنگری قطعات زمین زراعتی شخصی را نیز تشویق کرده است. در ۱۹۵۶ شورشی در کشور مخصوصاً در بوداپست ایجاد شد سران هنگری از اتحاد شوروی کمک خواستند شورش مذکور تقریباً در دو هفته فرو نشست.

قوای اتحاد شوروی کشور را تخلیه کردند عمده ای از مردمان هنگری از انگشور خارج شدند.

معارف و مذهب :

ازادی مذهب موجود است. اسقف های مقررده توسط پاپ باید از طرف حکومت قبول شوند دولت دو لنگ رومن کاتولیک است. کالونیست ها هم دارد.

تعلیمات برای هشت سال تعلیمی را گران و اجباری است. شش پوهنتون دارد هنگری زبان رسمی است.

ساکنین اولیه هنگری را که سلاوا و آجرمن ها بودند. هنرها و مگیارهای شرقی مغلوب ساختند. ترکها در قرون پانزده تا هفده عیسوی انرا اشغال کردند. بعد شکست ترکها در ۱۶۹۷ استر یا بر مملکت مسلط شد و هنگری بالاخره در ۱۸۶۷ کاملاً آزاد شد در حالیکه پادشاه استر یا پادشاه هنگری هم بود. در ۱۹۱۸ هنگری قسمتهايي از کشور خود را به رومانيا و گوسنلاویا و چکوسلواکیا باخت.

هنگری در جنگ جهانی دوم باجرمنی متحد گردید. در ۱۹۴۴ ناپی السلطنه هنگری را المانها بر طرف کرده طرفداران نازی را به جایش در راس حکومت گذاشتند در ۱۹۴۵ قسمت زیاد کشور به دست اتحاد شوروی افتاد.

بعد شکست المان نازی، هنگری موافقه کرد که به سرحدات ۱۹۳۷ خود مراجعه کند در ۱۹۴۶ جمهوریت را اعلام کرد. یک قانون اساسی از نوع اتحاد شوروی در ۱۹۴۹ تصویب شد که به قراران اقتدار به پارلمان و پرزیدیم انتقال کرد پارلمان

یونان

برنج، پنبه، تنباکو، زیتون، لیمو، نارنج کشمش و انجیر دارد گوسفند مالداري عمده را تشکیل میدهد.

برق ان خیلی انکشاف کرده است صنایع عمده ان نساجی تهیه خوراکی های قطعی، شراب، سمنت و مواد کیمیاوی است. بیش از ۱۹ میلیون تن کشتی های تجارتي مال بردار دارد ولی قسمت عمده ان بنام کشور های دیگر رجستر شده است. توریزم سالانه یک میلیون مسافر می آورد که سالانه یکصد میلیون دلار در یونان مصرف میکنند.

تاریخ و حکومت :

موفقیت های یونان قدیم در هنر، تعمیرات علوم، ریاضیات، فلسفه، دراما، ادبیات و دیموکراسی برای قرون ممتد زیاد بود یونان در قرن پنجم قبل از میلاد به معراج ترقی رسید. در قرن دوم و اول تحت نفوذ روم

پایتخت: آتن. مساحت ۵۰۹۴۴ مربع میل نفوس (تخمین ۱۹۶۶ ملل متحد) ۸۷۱۲۰۰۰ بیرق پنج قطعه افقی آبی و چار قطعه افقی سفید با صلیب سفید بر زمین آبی در حاشیه بالای واحد پولی در هم معادل یک افغانی و پنجاه پول.

شرح: یونان قسمت جنوبی شبه جزیره بالکان را احتوا میکند و تا بحیره مدیترانه میرسد. بحیره ایونین به غرب ان و بحیره البجین به شرق ان واقع است. همسایگان

ان البانیا، یوگوسلاویا، بلغاریا و ترکیه میباشد صد ها جزیره دارد که از آن جمله ۱۶۶ جزیره ان ساکنین دارد.

منابع و صنایع :

یونان با فقط یک ربع ساحه قابل زرع یک کشور زراعتی است. چار پنجم جنگلها دولت میباشد. گندم، جودر، جو، جواری

د افغانستان کانسټی

قرار گرفت و در قرن چار میلادی قسمت شرقی امپراطوری بیزتین را تشکیل داد و بعد سقوط قسطنطنیه جزء امپراطوری عثمانی شد.

در ۱۸۲۹ یونان از ترکیه آزاد شد و به ضمانت فرانسه، انگلستان و روسیه یک سلطنت اعلام شد و در ۱۹۲۵ جمهوری را اعلام کرد.

در ۱۹۳۵ دو بار رژیم شاه می بر قرار گردید در ۱۹۴۰ شامل جنگ جهانی شد. ابتدا ایالتی را شکست داد ولی بعداً توسط جرمن ها ایالتی لوی ها و بلغار ها اشغال شد. در پایان ۴۴ قوای اشغالی یونان را تخلیه کردند شاه چارج دوم دو باره بر تخت نشست و در ۱۹۴۷ مرد بعد از او پسرش پال اول و بعد از پسرش کانسنتین بر تخت نشست یونان در ۱۹۵۲ یک قانون اساسی جدید را رویکار آورد. در ۱۹۶۴ چارج پاپاندیو به صدارت رسید و میخواست افسران طرفدار جناح راست را از عسکری بکشد و درین عمل به مخالفت شاه بر خورد. نزاعی

معارف و مذهب :

مذهب اصلی از تود و کس یونانی یکی از (لقب دین عیسوی است) نه سال تعلیمات اجباری است شش پوهنتون دارد.

دفاع : خدمت نظام بین سنین ۲۱ و ۵۰ اجباری است.
یونان عضو ملل متحد و ناتو است.

یمن

عهد سلطنت امام احمد بحیث یک کشور دیموکراتیک اسلامی خوانده میشد (۱۹۴۸ - ۱۹۶۲) از آن بعد کشور یک جمهوریت اعلام گردید. وارث امام احمد بنام محمد البدر به کوه ها و قبایلی های طرفدار سلطنت پناه برده از آنجا با حکومت جنگ داخلی را ادامه می داد. گفته میشود که جمهوریت عربی متحد جمهوری خواهان و عربستان سعودی قوای طرفدار سلطنت را حمایت میکنند. در اگست ۱۹۶۵ جمال عبدالناصر و ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی متار که ای را امضاء کردند و فیصله شد که بعد خروج قوای هر دو کشور از خاک یمن رای گیری عمومی در مورد چگونگی طرز حکومت آینده یمن عملی شود این متار که دیر دوام نکرد در ۱۹۶۶ بین یمن و عربستان جنگ ها و بم اندازی ها ادامه یافت عربستان سعودی مدعی بود که طیارات جمهوری عربی متحد خاک اثرا بمباران میکنند در اواخر همین سال نظر به سو قصد علیه رئیس جمهور یمن السلال برگه محمد الرعینی یک وزیر حکومت حسن الامر کشته شد و حکومت او از بین رفت.

یمن عضو ملل متحد و جامعه عرب است.

پایتخت : صنعا . مساحت ۷۵۲۸۹ مربع میل . نفوس ۵۰۰۰۰۰۰۰ . بیرق پارچه های افقی سیاه سرخ با ستاره سبز در پارچه سفید . واحد پولی . ریال یمنی معادل چهل و پنج افغانی .

یمن از کشورهای قدیمی کوهی حاشیه جنوبی جزیره نمای عربستان میباشد که بحیره احمر در غرب آن عدن در جنوب و عربستان سعودی در شمال و شرق آن واقع است .
جدیده بندر عمده آنست در صنعا بقایای مدنیت های گذشته موجود است .

منابع و صنایع :

بالای فلات الجبل که حاصل خیزترین قسمت عربستان است قهوه ، جو و دیگر غله جات میرویند . پوست ، خرما ، زغال ارچه ، بته ها ، واحجار قیمتی صادر میکنند .

تاریخ و حکومت :

خاک یمن وقتی جز سلطنت قدیم صبا بود در انجیل تذکر ای از طلا ، مساله جات و سنگ های قیمتی آن رفته است که ملکه صبا بحیث تحفه به حضرت سلیمان (ع) برد یمن در

یورو گوای

ریودوولایلا تا بعد تر يك ولا يت برا زیل بود در ۲۵ اگست ۱۸۲۵ ازادی خود را اعلام کرد . قانون اساسی فعلی ان در ۱۹۳۴ به میان آمده ودر ۱۹۵۲ تعدیل شده است .مقام رئیس جمهور ی را يك شورای نه عضو ی اجرائیه که برای چار سال انتخاب میشود اشغال کرده است .

شرح : کوچکترین و پیشرفته ترین کشور امریکا ی جنوبی جمهوریتی است که از شمال و شرقی با برازیل از جنوب با بحر اطلس جنوبی ودر یای پلاتا و از غرب با رجنتاین محاط میباشد . اقلیم ان منظم است .

ریاست شوری بین شش عضو دار ی اکثریت آراء دوره میکند . این شوری وزیر تعیین میکند . يك مجلس نمایندگان دارد و يك سنا که هر دو برای چار سال انتخاب میشوند .

منابع و صنایع :

شصت فیصد مساحت ان برای مالدار ی و ۲۷ فیصد ان برای زراعت تخصیص داده شده است . گوشت ، پشم ، پوست ، جواری گندم ، میوه های فامیل لیمو ، برنج ، جو و شرف از محصولات است . صنایع مهم انرا تجارت گوشت ، صنایع فلزات ، منسوجات و شراب سازی تشکیل میدهد .

تاریخ و حکومت :
يك وقتی قسمتی از وایسرائیث هسپانیوی

معارف و مذهب :
کلیسا و دولت از هم مجزا اند . ازادی مذهب موجود است . مذهب عمده رومن کاتولیک است . معارف به شمول پوهنتون رایگان است . تعلیمات ابتدایی اجباری است . هسپانیوی زبان رسمی است . عسکر یورو گوای مرکب از رضا کاران استخدام شده (۱۸ - ۴۵) ساله است عضومل متحد و موسسه کشور های امریکا یی میباشد .

یوگندا

پایتخت : کمپالا . مساحت ۹۱۱۲۴ هزار ۷۹۳۴۰۰۰ نفوس
بیرق : شش قطعه سیاه ، زرد ، سرخ بادایره نقره یی و تصویر لک لک تاجدار در مرکز ان . واحد پولی . شلنگ افریقای شرقی معادل هفت افغانی .
یوگندا . تحت الحما یکی سابق برتانیه از ۱۹۶۳ ببعده جمهوریت ازادی است در افریقای مرکزی با کینیا در شرق ، غدیر و کنوریا و تانزانیا در جنوب ، غدیر های البرت وادواردو کانگو در غرب ، و سودان در شمال محاط است .
بزرگترین ایالت یوگندا . سلطنت بیوگندا است که نزدیک به ۸۵۰ هزار نفوس از نژاد بانتو دارد . قهوه ، پنبه ، چای ، جواری ، سسیل ، تخم های تیلی و شکر تولید میشود مس ، ولفرام ، قلعی وکوبالت از معادن

عمده آنست یوگندا به تاریخ ۱۹ اکتوبر ۱۹۶۲ در داخل ممالک مشترک المنافع ازاد شد و یکسال بعد در نهم اکتوبر جمهوریت را اعلام کرد .

یوگندا يك دولت سوسیالیست دارای يك حزب است و عضو ملل متحد میباشد .
غدیر وکتوریا : دومین غدیر آب شیرین دنیا بوده مساحت ان ۲۶۶۴۰ مربع میل میباشد (غدیر بزرگتر از ان سو پیریس نام دارد که بین ایالات متحده امریکا و کانادا واقع است.) از سطح بحر ۳۷۲۰ فتن بلند بوده دو صد میل طول دارد . آب جاری ان برای

برق ابی استفاده شده است .
در ۶۶ - ۶۷ يك پروگرام مجادله بامگس های تسی تسی با به غرض امحای ان کامیاب شد وفعلا قسمت زیاد کشور برای مالدار ی آماده میشود .

یوگو سلاویا

بعد از سقوط امپرا طوری استر یا وهنگری
سر ب ها . کرو ات ها ، سلو وین هاوغیره
با مونتی نکرو ییگجا شده سلطنت سربیا را
تشکیل دادند که نام ان بعد تر یو گوسلاویا
گذاشته شد .

سلطنت یو گوسلاو یا تا جنگ عمو می
دوم دوام کرد وقتی جر منی یوگوسلاو یا را
اشغال کرد شاه پیتر دوم به لندن رفت یک
حرکت ملی ازادی در یوگوسلاویا تحت قیادت
جوزف بروز (مارشال) تیتو ایجاد شد ودر
۱۹۴۵ آلمان ها را مغلوب ساخت در ۲۹
نومبر ۱۹۴۵ یو گوسلاویا جمهوریت اعلام
شد در ۴۶ یک جمهوریت فدرالی ومارشال
تیتو رئیس انه تعیین شد . یوگوسلاو یا از
امریکا ، فرانسه و برتانیه کمک اقتصادی و
تجارتی گرفت .

یوگوسلاو یا یک رئیس جمهور یک کابینه
ویک پارلمان دارد که کابینه از اعضای ان
تعیین میشود قانون اساسی جدید در ۱۹۶۳
مارشال تیتو را الی مادام الحیات رئیس
جمهور قبول کرد و نام کشور را جمهوریت
سوسیالیستی فدرالی یوگوسلاو یا گذاشت

در ۱۹۶۶ معاون رئیس جمهور را نکو ویچ
معدول شد . همچنان در اثر تبدیل تشکیلات
کمونستی به عوض سکرتر جنرال پارتنی
رتبه رئیس انجمن کومنست ها ایجادگردیدند .

معارف و مذهب :

معارف رایگان است تعلیمات ابتدایی
تاسن چارده سالگی اجباری است . پنج
پوهنتون دارد . زبان های عمده ان سیلویین
ماسیدونی و سربو کروات میباشد مذا هب
به رسمیت شناخته میشود .

بیمه مکمل اجتماعی تحت اجراست وشامل
اعاشه هنگام بیکاری، مرخصی و حاملگی
میباشد .

دفاع : خدمت نظام برای مردان بالا تر از
هجده اجباری است .
یوگوسلاو یا عضو ملل متحد و پیمان
دفاعی بالقان میباشد .

پایتخت : بلگراد . مساحت ۶۸۷۶۶
نفوس ۱۹۹۵۸۰۰۰ . بیروق سه قطعه افقی
آبی . سفید سرخ باستاره سرخ در مرکز ان
واحد یولی . دینار معادل بیست و پنج پول .

شرح : جمهوریت یوگوسلاو یا از شش
جمهوریت متشکل است ، استر یا . هنگری
ورو مانیا در شمال ان هنگری رومانیا و
بلغار یا در شرق ان یونان و البانیا در
جنوب ان ، البانیا . بحیره ادریاتیک در غرب
ان واقع است . هفتاد و پنج فیصد خاک
انرا کوهستان ها وقلات هاتشکیل میدهد
در جنوب شرق به طرف ساحل ادریاتیک
بنا در وباغهای زیتون واقع است .

منابع و صنایع :

غله جات ، جوار ، گندم ، جو ، جودر
تباکو ومیوه دارد . معادن ان آهن ، مس ،
کروم ، سرمه ، منگانیز ، سرب ، سیماپ ،
نمک وبوسایت است . مملکت در آلپو وگرام
های صنعتی شکل زراعتی خود را تغییر داده
است .

اقتصاد ان رهبری شده است . از
۱۹۶۲ ببعده کارگران حد اقل معاش
تضمین شده است . ایشان در منافع کوپراتیف
ها سهیم اند . در حالیکه معیار تولیدات
صنعتی را در ۱۹۵۸ یکصد قبول کنیم . در
۱۹۶۴ به یکصدونود و هشت میرسد . معیار
معادن ۱۶۴ از مصنوعات ۲۰۸ از برق وگاز
۱۹۰ بود تولیدات سال ۱۹۶۴ زغال
۳۰۸۰۰۰ تن میتریک ، آهن خام
۲۳۰۴۰۰ تن و فولاد ۱۶۹۰۰۰ تن بود
سرب منبع عمده عایدات دالری یوگوسلاویا
را تشکیل میدهد .

تاریخ و حکومت : سربیا که بعد جنگ
کوسودودر ۱۳۸۹ به تصرف توکیه در آمده
بود به تاریخ ۱۸۷۸ آزاد شد بعد جنگ بالکانات
سربیلی قدیم و ماسیدونی نیز به ان ملحق
گردید . وقتی ارج دیولک فرد ناننه و خانمش
در سرا نیو و در ۲۸ جون ۱۹۱۴ کشته شدند
حکومت استر یا به سربیا اعلان جنگ داد
وآتش جنگ عمو می اول را بر افروخت .

دهیواد دمہو خبر ونو کرونولوژی

(۱)

۱۳۴۷ کال به وروستیو اوو میاشتو کښی:

- دسنبلې لمر ی** - معظم همایونی اعلیحضرت د هیواد د خپلوا کړی دبیر ته اخستلو پنځوسم جشن په شا هانه قیمتدار و ارشا دا تو سره دسپار به اووه نیمو بجو په حضور ی چمن کښی پرانیست .
- * - د دو ستو هیوادو هنر مندا نو هنر ی ننداری په داسی حال کښی چه معظم همایونی اعلیحضرت او معظمی ملکی به سلطنتی لوژ کښی تشریف در لود دمانام په اتو بجو او ۱۵ دقیقو د کابل ننداری په تالار کښی شروع شوی .
- دسنبلې ۲** - معظم همایونی اعلیحضرت له غرمی نه پخوا په نه نیمو بجو ددهیواد د خپلواکی د پنځوسم جشن بین المللی نندار تو ن چه په هغه کښی پر دولتی خانگو او داخلی انفرادی موسسو سر بیره شپار سو خار جی هیواد ونو هم گهون کړی وو پرا نیست .
- * - د پوهنی څلور زرو ور زشکا را نو د شاه دوستی په احساسا تو سره د معظم همایونی اعلیحضرت او علیا حضر تی معظمی ملکی په وړاندی په غازی استد یوم کښی داحترام رسم پر ځای کړی .
- دسنبلې ۳** - دآتش بازی نمایش د معظم ټولوا ک همایونی اعلیحضرت او دشهبید سعید اعلیحضرت په مبار کو عکسو نو او ملی او شا هی بیر غونو په پور ته کو لو سره چه داتش بازی په واسطه په فضا کښی خپریدل دمانام په اتو بجو به حضور ی چمن کښی وشوه .
- دسنبلې ۴** - دیما حیوانی محصولا نو سہامی شرکت په نامه یوه موسسه د دملیونو دری لکو او دیر ش زرو افغانیو په لو مرنی پانگه دیو شمیر شمیر یکا نو له خوا تاسیس شوه او په کاری پیل و کړی .
- دسنبلې ۵** - د اطلاعاتو او کلتور دوزارت د لر غون پیژندنی او تاریخی آیدا تو دساتنی دلو ی مدیریت به چو کا ت کښی د مطالعی او دکو شانیا نو د دوری د تاریخ د تحقیق د بین المللی مرکز د جوړیدلو تړون لاسلیک شو .
- دسنبلې ۶** - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمی نه وروسته په څلور و بجو او پنځلسو دقیقو د نبزی و هلو وروستی لو به چه د مرکزی قوا او دغزنی ، پکتیا او غور دولایتو د ټیمو تر منځ به حضور ی چمن کښی وشوه وکته .
- * - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمی نه وروسته په پنځه نیمو بجو د کابل د بین المللی نندار تو ن داخلی غرمی وکتلی .
- دسنبلې ۷** - دغڼمو کالنی دریم سیمینار چه د معلوما تو ، روزنی او پلاننگ هدونه لری د کرنی او او بو لگو لو دوزیر انجنیر میر محمد اکبر رضا په واسطه د هغه وزارت په تالار کښی پرانیستل شو .
- دسنبلې ۸** - دکو چنیانو بین المللی ورځ دعلیا حضر تی معظمی ملکی په حضور په غازی ستند یوم کښی دوو کتو نو دکوچنیانو او په کابل کښی او سیدونکو ځینو خارجیانو د کوچنیانو له خوا د خاص پروگرام په اجرا کید لو سره ومانځل شوه .
- دسنبلې ۹** - دپښتو نستان ورځ په خاصو مراسمو سره په کابل او په ټول هیواد کښی ومانځل شوه .
- دسنبلې ۱۰** - داسیا د جنوب ختیځی سیمی له پاره دنړی دروغتیا د موسسی سیمه ایز مدیر دکتور وی . بی اچ گونا را تنی د افغانستان دکتلو له پاره کابل ته راورسید .
- دسنبلې ۱۱** - دپښتو نستان شاگران او ادیبان چه د پښتو ټولنی به بلنه د هیواد دخپلواکی د پنځوسمی کالپری په مناسبت کابل ته راغلی وو د قندهار له لاری کویتی ته وخوځیدل .
- دسنبلې ۱۲** - معظم همایونی اعلیحضرت

د ايران دشا هنشاه اعليحضرت محمدرضا په لومړي ځل په عنوان په يوتيلگرام کښي د شاهانه ذات او د افغانستان د ټول ملت د همدردۍ مراتب په ايران کښي د زلزلي د کيدو په اثر اعليحضرت شاه هنشاه او د ايران ټول ملت ته څرگند کړل .

دسنبلي ۱۳ - د کابل په بين المللي نندارتون کښي دغاليو دصادروونکو دا اتحاد يي په غره کښي يو شمير بلل شو يو کسانو افغاني ډول ډول عالي چه په غره کښي د نمايش له پاره ايښودل شوي وي وکتلي .

دسنبلي ۱۴ - دکلاي نو او کابل تر منځ د باخت افغان د الوتکو لمړني الوتنه شروع شوه .

دسنبلي ۱۵ - دزو لوجي د پروژي افتخاري رئيس والا حضرت شهزاده محمدنادر د کابل په باغ وحش کښي د افغانستان حيواني موزيم پرانيست .

دسنبلي ۱۶ - د کابل بين المللي نندارتون چه د هيواد د خپلواکي د پنځوسم جشن په مناسبت تر تيب شوي و او په هغه کښي دولتي خانگو . انفرادي موسسو او شپاړسو خارجي هيوادونو گډون درلود پای ته ورسيد .

دسنبلي ۱۷ - د سواد بين المللي ورځ په کابل او د هيواد په ولايتو کښي دعرفاني ټولنو په جوړيدو سره ولمانځله شوه .

دسنبلي ۱۸ - د ملي شوري د تاسيس اته دير شم کال ولمانځل شو .

دسنبلي ۱۹ - د ايران د زلزلي مصيبت ځپاو دپاره د افغانستان حکومت دلس زرو ډالرو د مرستي دواگانې د افغاني سري مياشتي ټولني له لاري هغه هيواد ته وليږلي .

دسنبلي ۲۰ - دباختر الوتنې لومړني الوتکه دتخار دولايت دخواجه غار دولسوالي نوي ډگر کښي ښکته شوه .

دسنبلي ۲۱ - د آلمان د اتحادی جمهوريت صدر اعظم دوكتور کورت کيسنگر د خپلي ميرمنې او ملگرو سره د افغانستان د حکومت په بلنه د دري ورځو رسمي کتنو له پاره له تهران نه کابل ته راوړسيد .

۲۱ - معظم همایونی اعليحضرت او عليا حضرتي معظمي ملکی په څلورنيمو بجو د آلمان د اتحادی جمهوريت صدر اعظم دوكتور کورت کيسنگر او ميرمن کيسنگر دگلخاني په ماڼۍ کښي خپل حضور ته ومانه .

دسنبلي ۲۲ - معظم ټولواک همایونی اعليحضرت او عليا حضرتي معظمي ملکی دآلمان داتحادی جمهوريت صدر اعظم دوكتور کورت کيسنگر او دده د ميرمنې او دهغوی

له يو شمير ملگرو سره دماڼيا م په اته نيمو بجو د گلخاني په ماڼۍ کښي پر سلطنتي ميز ډوډي وخوړله .

دسنبلي ۲۳ - دآلمان د اتحادی جمهوريت صدر اعظم دوكتور کورت کيسنگر او د صدارت دوکيل دوكتور علي احمد پوپل ترمنځ رسمي خبري د خارجه چارو دوزارت په ودانۍ کښي وشو .

دسنبلي ۲۴ - دآلمان د اتحادی جمهوريت صدر اعظم دوكتور کورت کيسنگر ، ميرمن کيسنگر او ددوي ملگري په افغانستان کښي د دري ورځني رسمي مسافرت په پای کښي دسپار په ۱۱ بجو خپل هيواد ته وخوځيدل .

دسنبلي ۲۵ - دتيلسي کمونیکيشن د بين المللي اتحادیي سکرتر جنرال ښاغلي محمد ميلي کابل ته راوړسيد .

دسنبلي ۲۶ - د مخا براو تر ټولو بيو مرکز د صدارت د دوهم مرستيال ښاغلي عبدالله يفتلي له خوا په يکه توت کښي پرانيستل شو .

دسنبلي ۲۷ - عليا حضرتي معظمي ملکی دمهری ، حميد ، نازو او مير ويس وپکونونه په داسي حال کښي وکتل چه دروزنتون درئيس دوكتور نظام الدين شهابزاده او دوپکونو د امرانو له خوا توضيحات ورکول کيدل .

دسنبلي ۲۸ - د پښتونستان مشر جناب خان عبدالغفار خان د غور د ولايت دشهرک دولسوالي له لياري د هرات د ولايت داوبی دولسوالي د چشت علاقه داري ته ورسيد .

دسنبلي ۲۹ - د يولس بستره ايزروغتون دبنسټ تيره دغزني دولي ښاغلي عبدالعزيز په واسطه دکټو از دميو په علاقه داري کښي کيښودل شوه .

دسنبلي ۳۰ - دولسي جرمني رئيس دوكتور عبدالظاهر دلغمان دولايت د خلکو په ټولنه کښي د ولايت په بڼ کښي د معظم همایونی اعليحضرت ښي هيلي او سلا مونه ددغه ولايت خلکو ته ورسول او هم يي تر ممکنې اندازي پوري د خلکو اپتيا وودلري کولو دپاره په ولسي جرگه کښي دهمکاري وعده ورکړه .

دسنبلي ۳۱ - دکورني او ابلو لگو لوزير انجنير مير محمد اکبر رضا چه څو موده پخوا د بغلان او کندز د ولايتو نو دچارو دکنسي دپاره هغی خواته تللي وکابل ته ستون شو .

دديزا لومړي - صدر اعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی له غرمي نه پخوا په ۱۱ نيمو بجو د صحت له پنه کيدو نه وروسته کابل ته راوړسيد .

- دمیزان ۲ -** د پوهنې د متوازي پراختيا د پلان سره سم په كندهار كېنې يو عالي دارالمعلمين پرانيستل شو .
- دمیزان ۳ -** د پوهنې وزارت په پېشنهاد دوزيرانو د عالي مجلس په تصويب او د ملوكانه ذات په منظوري د پوهنتون قانون په رسمي جريده كېنې په خپرېدلو سره نافذ شو .
- دمیزان ۴ -** د صدارت د لومړي مرستيال د پوهنې دوزير دكتور علي احمد پوپل د هدايت په اساس د پوهنې ، روغتيا او اطلاعاتو او كلتور ، كرهني او اوبولگولو دوزار تو او د كابل د پوهنتون د رياست سمعي او بصري مسلكي او مسئولو امرانو په وروستيو غونډه و كېنې تصويب وكړي چه دسمعي او بصري ادارې او سر ويسو نه دي د افغانستان دسمعي او بصري دټولني ترنظر او مشوري لاندې له ټاكلې اساسنامې سره سم خپلو وظيفو ته دوام وركړي .
- دمیزان ۵ -** د افغانستان په تيره بيا د باميانو د تاريخي آثارو د ساتني او ترميم له پاره ديو نسكو د مرستو په باره كېنې د افغانستان پېشنهاد په تو كيو كېنې داسياني هيوادو د ملي يونيسكو دكميسيونو په غونډه كېنې تائيد شو .
- دمیزان ۶ -** دغازي دليسي كتابخانه د پوهنې دوزار د لومړي معين بنا غلسي حميد الله عزازيت سراج له خوا پرانيستل شوه .
- دمیزان ۷ -** دولايتو د پوهنې دمديرانو دوولسم سيمينار د صدارت د لومړي مرستيال او دپوهنې وزير دكتور علي احمد پوپل له خوا دهغه وزارت دكلو پ په تالار كېنې پرانيستل شو .
- دمیزان ۸ -** دپنځي كلا په ولسوالي كې د هواي ډگر د جوړوني كار د ملكي هوايي رياست د ميدان جوړولو د فني گروپ د عملي په واسطه شروع شو .
- دمیزان ۷ -** دخواجه گوگردك او يتيم تاق په سا ختمانو كېنې د گاز د كانو دتاسيساتو دپراختيا د پروژې د تر تيبولو په غرض او دخواجه برهان د سا ختمان دطبيعي گاز له ذخيرو څخه دگټې اخيستلو د امكاناتو دمطالعي تړون د كانو او صنايعو دوزار او د شوروي دنفنو و خيم پروم اكسپورت د موسسي تر منځ په كابل كېنې لاسليك شو .
- دمیزان ۱۰ -** معظم همايوني اعليحضرت دزابل دولايت د ميزان د علاقې داري دكندلان په سيمه كېنې د مسو او سرورزو كانو نه وكتل .
- * -** عليا حضر تي معظمي ملكي دمير منو روغتون او ابن سينا روغتون دنارو غانو پوښتنه وكړه او پر هغوي باندي يې مهرباني وكړه .
- دمیزان ۱۱ -** معظم همايوني اعليحضرت په دوولسو بجو او څلويښتو دقيقو په الوتكه كېنې له كندهار نه په خير كابل ته راوړسيدل .
- دمیزان ۱۲ -** دپوهنتون نو له قانون سره سم د كابل پوهنتون رئيس او د عالي شورا غړي وټاكل شول .
- دمیزان ۱۳ -** د پوهنې دوزار د پوهنې ارا كينو د مقررې فرمانو نه چه د معظم ټولواك همايوني اعليحضرت له حضور څخه صادر شوي وو په يوه محفل كېنې د صدارت د لومړي مرستيال او د پوهنې دوزير دكتور علي احمد پوپل له خوا دوي ته وسپارل شول .
- دمیزان ۱۴ -** صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي د كيله گي د اوبولگو لو دپروژې او داوبو گرځولو بند دپلخمرې د ښار د جنوب په ۲۶ كيلو مترې كېنې پرانيست .
- دمیزان ۱۵ -** صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي په آق مسجد كېنې هغه سيمه وكتله چه دامو دسيند دوروستيو سيلاوو په اثر زيانمنه شو يده او هغو خلكو ته يې همدردي څرگنده كړه چه د هغه په اترزيا نوسنه ورسيدلي دي .
- دمیزان ۱۶ -** صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي دخپلو ملگرو سره دكندز دبلقيس دليسي دشاگردانو تدريسي چاري اودنوموړي ليسي كتابخانه وكتله او دليسي دضورياتو دبرابرو له پاره يې يوه اندازه پيسې وركړي .
- دمیزان ۱۷ -** د افغانستان د يونيسكو د ملي كميسيون لومړي غونډه د صدارت د لومړي مرستيال او د پوهنې وزير دكتور علي احمد پوپل په واسطه د پوهنې دوزار دكلو پ په تالار كېنې پرانيستل شوه .
- دمیزان ۱۸ -** د پوهنې د عالي شورا اساسنامې نوي مسوده چه په دوو فصلونو او دوولسو مادو كېنې ترتيب شو يده د وزيرانو د عالي مجلس له تصويب او د ملوكانه ذات له صحي نه وروسته نافذ شوه .
- دمیزان ۱۹ -** دپښتونستان ورونودپاره دلس بستره ايز روغتون د بنسټ ډبره دقبايلو مستقل رئيس ښاغلي سيد مسعود زابل دولايت دمرکز (كلات) په ۱۲۰ كيلو

د افغانستان کالني

مترى کښي پر ته ده کښنود له شوه . لاسليک شو .

د ميزان ۲۰ - د اطلاعاتو او کلتور د وزارت معين بنا غلي محمد خا لد رو بنا دننگر هار د اطلاعاتو او کلتور مدير یت د کتابخاني ، آژانس ، حروف چيني ، طباعت او اداري ځانگي وکتلي .

د ميزان ۲۱ - دستري محکمي دتاسيس د دوهم کال په مناسبت د شا هانه ذات پيغام دستري محکمي په مرکز کښي ولوستل شو .

د ميزان ۲۱ - د ايران دشپرو خورشيد عالي رئيسه والا حضرته شهبازي شمس پهلوي د افغاني سري ميا شتي د ټولني د عالي رئيس والا حضرت شهبازي ده احمدشاه په بلنه کابل ته را ورسيد له .

د ميزان ۲۲ - د معظم همايوني اعليحضرت دزيږيدني د کاليزي ورځ په خاصو مراسمو سره ولمانځله شوه .

د ميزان ۲۲ - معظم همايوني اعليحضرت دسهار په لسو بجو د شورا د دولسمي دوري د څلورم کال لو مړني غا دي غونډه په ولسي جرگه کښي پرا نستله .

د ميزان ۲۲ - معظم همايوني اعليحضرت او عليا حضرتي معظمي ملکي په ددوبجو د بز کښي به زړه پوري لوبې چه دشهرياري ذات د نيکمرغه ميلاد دپنځه پنځو سمي کاليزي په مناسبت د هيواد د شما لي اتو ولا يا تو د چاپ اندازو نو له خوا دبرگراميو په ميدان کښي وشوي ننداره وکړه .

د ميزان ۲۳ - د نجات ورځ په خاصه مراسمو سره په ټول هيواد کښي ولمانځله شوه .

د ميزان ۲۴ - والا حضرتي شهبازي شمس پهلوي دشپي ډوډي دگل خانې په ماڼي کښي دمعظم ټولواک همايوني اعليحضرت او عليا حضرتي معظمي ملکي په حضور وخورله .

د ميزان ۲۴ - د افغاني سري ميا شتي د ټولني دعالي رئيس والا حضرت شهبازي ده احمد شاه په پيغام سره د سري ميا شتي مخصوصه هفته په ټول هيواد کښي شروع شوه .

د ميزان ۲۵ - والا حضرت ته شهبازي شمس پهلوي چه څلور ورځي د مخه دافغاني سري مياشتني دټولني دعالي رئيس والا حضرت شهبازي ده احمد شاه په بلنه له افغانستان څخه ديوې دوستانه کتنې دپاره کابل ته راغلي وه . تهران ته لاړه .

د ميزان ۲۶ - د افغانستان او شوروي اتحاد د حکومتونو ترمنځ د (۶۰۰۰۰) روپلو دپور موافقت ليک د ماليي به وزارت کښي

دعقر پ ۵ - معظم همایونی اعلیحضرت درودگودولایت په تکانه کښې د ابرک دکان دپلټنې ساحه وکتله .

دعقر پ ۶ - معظم همایونی اعلیحضرت او علیاحضرتی معظمی ملکي له غرمي نه وروسته په څلور وېجو د ایران صدراعظم ښاغلی امیر عباس هویدا او میرمن هویدا دگلخانې په ماڼۍ کښې خپل حضورته ومنل .

دعقر پ ۱۲ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمي نه وروسته په پنځه نیمو وېجو د څاڅیو او منگلو مشران او مخور د دلکشا په ماڼۍ کښې ملو کانه حضورته ومنل .

دعقر پ ۱۳ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمي نه پخوا د ننگر هار د ولایت دیولسم لمبر فرقی پنځوس بستره ایز روغتون پرانیست . همدغه راز شهپریاری ذات د ننگر هار دولايت ځیني زراعتي پروژي او د درونښي داوبو دبر ښنا فابریکه وکتله .

دعقر پ ۱۴ - صدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادي او دهغه محترمه ماندينه میرمن عالیه اعتمادي له غرمي نه پخوا په لسو وېجو او شلو دقیقو د شوروی اتحاد د حکومت او صدراعظم ښاغلی الکسی کاسیگین په بلنه مسکو ته لاړل .

دعقر پ ۱۵ - دپکتیا د ولایت دانکشاف د دوام او د داخله وزارت د پولیسو داکاډمي دپاره دآلمان د اتحادی جمهوریت دحکومت دتخنیکي مرستو په باب تکمیلی موافقت لیک د افغانستان د حکومت او د آلمان د اتحادی جمهوریت دهیتونو ترمنځ د پلان دوزارت په سالون کښې لاسلیک شو .

دعقر پ ۱۶ - د اعلیحضرت محمدنادرشاه غازی د شهادت دورځي په مناسبت له غرمي نه پخوا په یولسو وېجو په داسي حال کښې چه دسلطنتي تشریفاتو د ریاست مرستیال ښاغلی علومی او د دربار دوزارت امین ښاغلی حاجی امین الله حاضر وو د کابل د دارالحفاظ او عربی دارالعلوم رئیس استنادانو او شاگردانو د دلکشا په ماڼۍ کښې د قران مجید او صحیح البخاری شریف ختم وکړ .

دعقر پ ۱۷ - صدارت عظمی د شورا د گوی جرگه گړی د تصویب له مخه دپارلمانی روابطو ریاست چه دهغه قانونی مراحل دمعظم همایونی اعلیحضرت توشیخ ته هم رسیدلی د عدلی له وزارت نه بیل او د صدارت تر مستقیم اثر لاندی د صدارت په چوکات کښې موظف کړی شویدی .

دعقر پ ۱۸ - داسیا په جنوب ختیځه سیمه کښې د یونیسیف دنفوسو د څانگي امر ښاغلی کارتر له صحیبي وزیري پیغلي کبرا

دعقر پ ۵ - معظم همایونی اعلیحضرت درودگودولایت په تکانه کښې د ابرک دکان دپلټنې ساحه وکتله .

دعقر پ ۶ - معظم همایونی اعلیحضرت او علیاحضرتی معظمی ملکي له غرمي نه وروسته په څلور وېجو د ایران صدراعظم ښاغلی امیر عباس هویدا او میرمن هویدا دگلخانې په ماڼۍ کښې خپل حضورته ومنل .

دعقر پ ۷ - د ایران صدراعظم ښاغلی امیر عباس هویدا او ده محترمه میرمن دصدا اعظم ښاغلی نور احمد اعتمادي او میرمن اعتمادی په بلنه له افغانستان څخه دیو رسمی کتنی دپاره کابل ته واورسیدل .

دعقر پ ۷ - د افغانستان او ایران د حکومتی مشرانو ترمنځ رسمی خبری د خارجه چارو د وزارت په تالار کښې شروع شوی .

دعقر پ ۸ - د ایران صدراعظم ښاغلی امیر عباس هویدا له صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادي سره له غرمي نه وروسته په دریو وېجو په غازی ستردیوم کښې د کابل له ښار یانو سره وکتل او دېزکښي لوبه یی چه د افغانستان لرغونی سپورتی لوبه ده وکتله .

دعقر پ ۸ - د ایران صدراعظم ښاغلی هویدا ، میرمن هویدا او ملگرویی په نوبجو او پنځه څلویښتو دقیقو په داسی حال کښې چه د اطلاعاتو او کلتور وزیر او د ایران صدراعظم میلمه پال دکتور محمد انس هم ورسره ملگری وو د کابل دموزیم بیلې بیلې څانگي وکتلي .

دعقر پ ۹ - د ایران صدراعظم ښاغلی امیر عباس هویدا او میرمن لیلی هویدا لهخوا دچپلستون په ماڼۍ کښې میلمستیا وشوه .

دعقر پ ۹ - د ایران صدراعظم ښاغلی امیر عباس هویدا او دهغه ملگری چه دری ورځي پخوا د صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادي او د افغانستان د حکومت په بلنه کابل ته راغلي وو دغرمي نه پخوا په یولسو وېجو او پنځلس دقیقو له کابل څخه دایران په نیت روان شول .

دعقر پ ۱۰ - د افغانستان حکومت د شمالی ویتنام د بمباری د بس کولو په باره کښې د امریکی د تجویز ښه هرکلی وکړ .

دعقر پ ۱۱ - دروژي د مبارکی میاشتی دژدی کیدوله امله د تراویجو دختمونو دپاره چه د کابل د ښار په لویو جو ما تو کښې

د افغانستان کالني

وزير دكتور دولنگر له غرمي نه وروسته په شپږو بجو د گلخاني په ماڼۍ كښې خپل حضور ته ومانه .

دعقر ب ۲۷ - د آلمان د اتحادي جمهوريت دمخابرا تو وزير دكتور دولنگر د مخابرا تو له وزير انجنير محمد عظيم گران سره په خبرو كښې موافقه وكړه چه دهغه هيواد دمخبراتو دوزارت د تخنيكي مرستي دوه اډ خيز پروگرام دنورو دري كالو دپاره د افغانستان دمخبراتو له وزارت سره اوږدې دكړي .

دعقر ب ۱۸ - د افغانستان او ولسي چين جمهوريت تر منځ د ۱۹۶۶ كال د جولايي د مياشتي د ۲۹ نيتي د اقتصادي او تخنيكي همكار يو د پرو تو كول ضميمه دكرني او اوبولگولو دوزارت د معين دكتور محمد رفيق او په كابل كښې دولسي چين جمهوريت د لوي سفارت د شارژو دافير ښاغلي پاو چين له خوا لاسليك شو .

دعقر ب ۲۹ - د صدارت عظمي لومړي مرستيال د پوهني وزير دكتور علي احمد پوپل د پوهني دوزير په حيث له خپلي وظيفي څخه استعفا وكړه .

دقوس لمړي - د افغانستان او ولسي چين جمهوريت تر منځ د سرحدي تړون د لاسليك كيدو پنځمه كاليزه د دواړو هيوادو دوستي د ټولني له خوا و نمانځله شوه .

دقوس ۲ - دهرات والي ښاغلي حميدالله عنایت سراج د كوهسان دولسوا لي د كليو دپراختيا پروژه د هغې ولسوالي په مركز كښې ديو ي وينا په ترڅ كښې پرانيستله .

دقوس ۳ - د لغمان د ولايت دكرني او اوبولگولو د مديريت د حيواني كلينيك د ودانۍ د بنسټ ډبره د لغمان والي ښاغلي محمد حسن گردیزی كينېدو له .

دقوس ۵ - د هيواد په ديار لسو ولايتو كښې د كرهني او اوبولگولو د وزارت د نباتاتو دساتني درياست مجاد لوي گروپونو دغنمو د تداوي په برخه كښې د سياقا ق له ناروغي سره د مجادلي په غرض پيل وكړ .

دقوس ۶ - د قران عظيم الشان ختم چه دمعظم همايوني اعليحضرت په گورن د روزي په لومړي ماښام د تراويح دلمانځه په ترڅ كښې د قاري محمد عمر په امامت چه د شاهانه حضور اما م ولوي عبدال بصيري فاتح وو دشاهي ارگ په جو مات كښې شروع شوي د شپي په اتو بجو اوبنځلس دقيقو سر ته ورسيد .

نور زايي سره دعامي روغتيا د موسسي په سا لون كښې وكتل او دروغتيا د اساسي مركزونو او د ملاريا د مجادلي د پروگرام دتاسيس او تامين په باره كښې ورسره وغږيد .

دعقر ب ۱۹ - د كار او كارگر دبين المللي موسسي د اطلاعاتو د څانگي مامور ښاغلي پتر ديويده د هالنډ دتلويزيون دسرويس د فلم اخستلو د هيئت په ملگر تيا د اطلاعاتو او كلتور له وزير دكتور محمد انس سره وكتل .

دعقر ب ۲۰ - دهالند دراديو تلويزيون هيئت د هيواد دولايا تو دپروژو دكتني په لړ كښې د پروان دسيد خيلو د كليو دپراختيا دپروژي د امر يت د چرم گري دفايريكي ددباغي څرنكوالي او د فعاليت چريان او هغه سيمي چه نيمه پيري پخوا هلته چرم گرانو په غير فني توگه ددباغي كار كاوه په چاريكار و كښې وكتلي او فلم يي واخيست .

دعقر ب ۲۱ - معظم ټولك همايونسي اعليحضرت د بين المللي بانك رئيس ښاغلي مكنامارا له غرمي نه وروسته په څلورو بجو دگل خاني په ماڼۍ كښې شاهانه حضور ته ومانه .

***** - د جپانسي بانك رئيس را بورت مكنامارا له خپلي مير مني سره د افغانستان حكومت په بلنه كابل ته راوړسيد .

دعقر ب ۲۲ - معظم ټولوك همايونسي اعليحضرت د نړي د بين المللي هوا بازي د موسسي رئيس ښاغلي والتر بنا گسي د مازيگر په څلور و بجو او پنځلسو دقيقو د گل خاني په ماڼۍ كښې شاهانه حضور ته ومانه .

دعقر ب ۲۳ - د بين المللي هوا بازي د موسسي رئيس ښاغلي والتر بنا گي له غرمي نه پخوا له صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی سره د صدارت په ماڼۍ كښې وكتل .

دعقر ب ۲۴ - د جپاني بانك رئيس ښاغلي رابرت مكنامارا له افغانستان څخه دتلو په وخت كښې په يوه مطبوعاتي وينا كښې له دې څخه چه له خپل رسيدو نه يي وروسته دمعظم همايوني اعليحضرت په حضور د مشرف كيدو وياړ حاصل كړ خو ښي څرگنده كړه .

دعقر ب ۲۵ - د آلمان د اتحادي جمهوريت دمخابرا تو وزير دكتور (ورنر دولنگر) له خپلي مير مني سره د مخابرا تو د وزير انجنير محمد عظيم گران په بلنه له غرمي نه پخوا كابل ته راوړسيد .

دعقر ب ۲۶ - معظم همايوني اعليحضرت د آلمان د اتحادي جمهوريت دمخابرا تو

دهیواد مهم خبرونه

- دقوس ۷ -** دشوړی اتحاد له تجار تی هیئت سره د افغانی هیئت خبری د ۱۹۶۸ او ۱۹۶۹ کالو نو دپاره دمالو نو اوبیو د کالنی تبادلې د پروتو کول په باره کبسی شروع شوی .
- دقوس ۸ -** دسمنگا نو په ولا یت کبسی دخارندوی ټولنه او د مالدارۍ د کلینیک یوه خانگه پرانیستل شوه .
- دقوس ۹ -** د افغانستان بانک نمایندگی دنیمروز دوالی ښاغلی میر امین الدین انصاری په وینا سره دهغه ولایت په مرکز زرنج کبسی پرانیستل شوه .
- دقوس ۱۰ -** دکابل پو هنتون علمی شورا دکابل پو هنتون د پوهنځیو دکالنیو ازمونیو په باره کبسی غوروکړی .
- دقوس ۱۱ -** د تالقان د هوا یی ډگر د ودانۍ دپنځم ډبره د تخار دوالی ښاغلی فرو تن په واسطه کیښودل شوه .
- دقوس ۱۲ -** دافغانستان اوچکوسلواکیی ترمنځ د ۱۹۶۸ کال لپاره د کلتوری پوهنی او علمی همکاریو تړون په پراگ کبسی لاسلیک شو .
- دقوس ۱۳ -** د باختر آژانس او دشوړی اتحاد د تاسیس دژانسی ۱۹۶۰ کال دتړون منضمه پروتو کول په باختر آژانس کبسی لاسلیک شو .
- دقوس ۱۴ -** د میر منو دټولنی هیئت تر کیی او ایران نه دیو دو ستانه مسافرت نه وروسته وطن ته بیر ته راغی .
- دقوس ۱۵ -** د ننګر هار د ولا یت د قاضیا نو سمینار چه دری ورځی پخواننګرهار دولا یت دمحکمې په سالون کبسی جوړ شوی وویای ته ورسید .
- دقوس ۱۶ -** د قرآن عظیم الشان دنازلیدو د کالیزی په مناسبت دشرعیانو دپوهنځی له خوا دکابل پوهنتون په ادیتو ریم کبسی یو محفل جوړ شو .
- دقوس ۱۷ -** دیلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد د افغانی هیئت په مشرۍ د آسیا یی هیوادو تر منځ د اقتصادی مرستو په باره کبسی د ایکا فی دوزیرانو په جرگه کبسی د گپون دپاره تایلند ته لاړ .
- دقوس ۱۸ -** د کندز د دارالمعلمین د فارغانو دلو مړی ډلی بری لیکو نه دیومحفل په ترڅ کبسی د کندز دولا یت دیو هنی دلو ی مدیر په واسطه هغوی ته وسپارل شو .
- دقوس ۱۹ -** د بشر د حقوقو د اعلامیې دجهانی ورځ په ټول هیواد کبسی دپیا مو نو او دجرایدو د سر مقالو په خپریدو سره ونمانځله شوه .
- دقوس ۲۰ -** دمشرانو دجرگی رئیس سنا تور عبد الهی دی داوی د سنا تورا نو دژمی رسختی ددغی جرگی د داخلی وظیفو له لایحی سره سم د کب د میاشتی تر ۲۲ نیټی پوری اعلام کړی .
- دقوس ۲۱ -** معظم همایو نی اعلیحضرت له غرمی نه وروسته د خو ورځو دتیرو لو دپاره د ننګر هار ولایت ته تشریف یوړی او د مازیگر د پنځو بجو په شاوخوا کبسی په خیر سره جلال آباد ته ورسیدل .
- دقوس ۲۲ -** دولسی جسرگی دقتین د دوولسمی دوری د څلورم کال لومړی غونډی پای ته ورسیدی .
- دقوس ۲۳ -** معظم همایو نی اعلیحضرت په داسی حال کبسی چه د ننګر هار د ناوی دپراختیا عمو می رئیس ښاغلی عبدالحکیم او دکر نی او اوبو لگولو د وزارت د څنگلو نو رئیس ښاغلی محمد حسن کشتیار دشریاری ذات سره ملگری وو دجلال آباد دښار په دیرش کیلو متر ی کبسی د غازی اباد فارم وکوت .
- دقوس ۲۴ -** دقرآن عظیم الشان د نازلید لو کالپړه د مزار شریف په اسدیبه دارالعلوم او همدارنگه په نورو ولا یتو نو کبسی په خاصو مراسمو سره ونمانځل شوه .
- دقوس ۲۵ -** دملگرو ملتو د موسسی د عمو می ټولنی د درویشتی دوری د غونډو په څلورمه کمیته کبسی افغانی نماینده ښاغلی امان الله حسرت وویل استعمار په ټولو انواعو سره با ید ژرترژره له نړی څخه ورک کړی شی .
- دقوس ۲۶ -** دکابل فاتح مار شال شاه ولیخان غازی د غرمی په دولسو بجو دحر بی پوهنتون په تالار کبسی مستحقینو ته جایزی ، مدالونه او دحر بی پوهنتون او د تخنیک داکادمی او حر بی ښوونځی فارغانو ته بری لیکو نه وویشل .
- دقوس ۲۷ -** دیلان وزیر دکتور عبدالصمد حامد په نوی ډیلی کبسی د خپلی استوگنی په موده کبسی د هند داوبو لگو لو او برښنا له وزیر دکتور کی واسره وکتل او د افغانستان او هند تر منځ د اقتصادی همکاریو دجریان په باره کبسی یی خبری ورسره وکړی .
- ۲۸ -** دیغلان دکر نی دلیسی د ۱۲ ټولگی د ۴۲ تنو فارغانو اطلاع نامی هغوی ته ورکړه شوی .
- دقوس ۲۹ -** معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت دسپار په نهمو بجو دکوچنی اختر لمونځ په داسی حال کبسی چه دشاهانه ذات له وفادار رعیت څخه څه دپاسه شل زره

د افغانستان کالني

- تنه د جلال آباد په شاهي جامع جو مات کيښي راټول شوي وو ادا کړي .
- * - په کابل کيښي دکو چنسي اختر لمونځ دوالا حضرت شهبزاده احمدشاه دکابل فاتح والا حضرت مارشال شاه وليخان غازي او والا حضرت سردار عبدالولي په گهون دشاهي ارگ په جو مات کيښي له غرمي نه پخوا په نيمو بجو د مولوي عبدالصير په امامت ادا شو .
- همدا رنگه په ټول هيواد کيښي دافغانستان د ديندارو او متدينو خلکو له خوا د اختر لمونځ ادا شو او دغه نیک مرغه ورځ په خاصو مراسمو سره ونماځله شوه .
- دقوس ۳۰** - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د غرمي نه پخوا په يوولسويجو دننگرهار دولايت مشران او دجلال آباد د ښار سپين بيزري او په هغه ځای کيښي د اوسيدونکو پښتونستانيانو مشران په شاهي باغ کيښي شاهانه حضور ته ومثل اومهرباني يي ورباندې وکړه .
- دجلدي لمړۍ** - د ارغندا ب په ساحه کيښي د(۱۰۰۰۰) مترو په اېډوالي جرونه وويستل شو .
- دجدي ۲** - معظم همایونی اعلیحضرت چه د کوچني نيکمرغه اختر دورځو د تيرو لو دپاره د ننگرهار ولايت ته تشريف وړي و ماښام په اووبجو او شلو دقيقو له خيره سره شاهي ارگ ته بيرته راغلل .
- دجدي ۳** - دجرم دولسوالي دکليو د پراختيا د پروژي د امریت دروغتون دوداني دبنسټ ډبره د بدخشان والي ښاغلي روشن کيښودله .
- دجدي ۴** - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی له غرمي نه مخکيښي په ۱۱ نيمو بجو دگرشک د ښار د شمال په اته کيلو متري کيښي د نهر بغرا سر بند او په دري کيلو متري کيښي د بغرا دکانال دبرښنا بند وکوت .
- * - دافغانستان او شوری اتحاد ترمنځ د ۱۹۶۹ کال له پاره د مالونو د تبادلې پروتوکول له غرمي نه وروسته په دريو بجو د تجارت دوزارت په سالون کيښي لاسليک شو .
- * - د شوری اتحاد د سري مياشتي او سره صليب رئيس ښاغلي گيورگي اندريويچ ميز يوف له غرمي نه وروسته په ۴ نيمو بجو د افغاني سره مياشتي دټولني په بلنه دپنځه ورځني استوگني دپاره کابل ته راوړسيد .
- دجدي ۵** - صدراعظم ښاغلي نور احمد
- اعتمادی د ناد علي دولسوالي د خلکو په ټولنه کيښي د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت ښي ارزوگاني دوی ته ورسولي يي خبري وکړي .
- دجدي ۶** - معظم همایونی اعلیحضرت د امريکي د متحدو ايالتونو د جمهور رئيس ليندن جانسن په نامه په يو تيلگرام کيښي دهغه هيواد دکازميکي پيلوټانو برياليتوب دهغي وظيفي په سرته رسولو کيښي چه اتمې اېو لو په غاړه درلوده مبارکي ويلي ده .
- دجدي ۷** - د افغاني سري مياشتي د ټولني عالي رئيس والا حضرت شهبزاده احمد شاه د شوری اتحاد د سره مياشتي او سره صليب رئيس ښاغلي گيورگي اندريويچ ميتريف دگلخاني په ماڼۍ کيښي خپل حضور ته ومانه .
- * - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی دنيروز دولايت دکتنيدپاره له لښکرگاه څخه په موتر کيښي هغي خوا ته روان شو .
- دجدي ۸** - درضا کار و مير منو ټولني عالي رئيسي والا حضرت شهبزادي بلقيسد معيوبينو مخسوس پنځلس بايسکلونه له غرمي نه وروسته په مير منو ټولنه کيښي د مرکز او ولايتو پنځلس تنو معيو باونو ته وويشل .
- * - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی د زرنيچ دښار د شمال لويديځ په ۹ کيلو متري کيښي د هيلمند د رودخاني دچرخ دښيلى برخه وکتله .
- دجدي ۹** - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی د نيروز په ولايت کيښي خپلوکتنو ته دوام ورکړ او دزرنيچ او ښار کيښي يي دسيستانو فرخي منځني شونځي، دچاربرجک ولسوالي، دکمال خان بند، او دهيلمند درود په کوزني ناوه کيښي دغلام حيدر کلي وکوت او د معظم همایونی اعلیحضرت ښي هيلي يي خلکو ته ورسولي .
- دجدي ۱۰** - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی له غرمي نه وروسته دنيروز له ولايت څخه خپل دري ورځني مسافرت پای ته ورساوه او په دري بجو او ۴۵ دقيقو لښکرگاه ته ورسيد .
- دجدي ۱۱** - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی له غرمي نه وروسته په ۱۲ بجو او ۴۵ دقيقو کندهار ته ورسيد او هسلته د ښاريانو او د کندهار دولايت دخلکو تودهرکلي سره مخامخ شو .
- دجدي ۱۲** - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی د هيلمند، نيروز او کندهار

* - داسلام كلا په سر حد كښې دافغانستان او ايران د تيلفون د چينل لين په مقدماتي ډول سره ونښت .

دجدي ۲۰ - دهغه پرو تو كول په اساس چه دنهار جوړولو د لوی رياست اودجلالآباد ښاروالي تر منځ لاسليك شوی دی یو فنی او اداري هیئت موظف شوی دی چه د جلال آباد د ښار جوړولو د چارو د تطبیق او څارني دلار ښودني دپاره ننگرهار ولايت ته لاي شی .

دجدي ۲۱ - د فواید عامی وزیر انجنیر محمد حسین مساد کونې ونو د عمومي سړك په لاره كښې د اسلام پور اودزرگرو دكندی پلو نه یو پر بل پسی پرايستل او د بهسود د علاقہ داری قاسم آباد د كلي په پر خه كښې یی دیوه معبر د بنسټ تیره كښودله .

د جدي ۲۲ - دملی دفاع وزیر سترجنرال خان محمد چه د شوروی اتحاد د ملی دفاع وزیر مارشال گرېچكو په بلنه هغه هیواد ته نللی وو كابل ته راستون شو .

د جدي ۲۳ - د شوروی جما هیر و له اتحاد نه د څلویښت زره ټنه غنمو دپیرودني دپاره یو تړون دخورا کی موادو اوعسامه ایتیاو د موسسی او په كابل كښې دشوروی اتحاد د لوی سفارت د تجارت مستشاریت ترمنځ لاسليك شو .

دجدي ۲۴ - والا حاضر تی شهزادی بلقیس او والا حاضر تی شهزادی مریم د شیبې په اتو بجو په زینب ننداری كښې دهغه ډرام ننداره وكړه چه د گویتي آلمانې موسسی له خوا برابر شوی و .

* - د عربی متحد جمهوریت داسلامی شئونو د اعلی مجلس هیئت دهغه مجلس د سكرتر جنرال استاد محمد توفیق عویضه په مشرۍ كابل ته راغی .

دجدي ۲۵ - د اسلامی شئونو د اعلی مجلس هیئت د هغه عامی منشی استاد محمد توفیق عویضه په مشرۍ چه ددغه مجلس مركز په قاهره كې دی له صدراعظم او څار چه چارو له وزیر ښاغلی نوراحمد اعتمادی سره دصدارات په ماڼی كښې وكتل .

دجدي ۲۶ - معظم ټولواك همایونی اعايیحضرت د ماښام په شپږ نیمو بجو د عربی متحد جمهوریت داسلامی اعلی مجلس هیئت دگلخانی په ماڼی كښې خپل شا هانه حضور ته ومانه .

په دغه وخت كښې د هیئت رئیس استاد محمد توفیق عویضه یو جلد قران کریم داسلامی شئونو د اعلی مجلس له خوا معظم

دولایتو له لیدلو نه وروسته له غرمی نه وروسته په پنځو بجو او شلو دقیقو له خپلو ملگرو سره كابل ته راستون شو .

دجدي ۱۳ - دنساجی یوه فابریكه چه د میرزا د نساجی فابریكه نو مېړی د دولس ملیو نو افغانیو په پانگه د جلالآباد په ښار كښې په كارولو پده .

دجدي ۱۴ - دبدخشان دولایت د مركز د ښار د نوی ۶۰ بستره ایزروغتون د روغتیا دوزیر ی پیغلی كبرا نورزایی له خوا پرايستل شو .

دجدي ۱۵ - د آریانا ۷۲۷ بوئینگ الوتکه د لندن (گاتوك) هوایی ډگرته درابنكته كیدو په وخت كښې د(لړی) اوبغار له امله په یوه كور باندي ولگیده او ۵۲ تنه سورلی یی مړه شوه

دجدي ۱۶ - دجوزجان دولایت دپوهنی د مدیریت په چوكاټ كښې د شېرغان په ښار كښې د میرمنو یوه ټولنه پرايستل شوه .

دجدي ۱۷ - معظم همایونی اعلیحضرت په دوولسو بجو او پنځلسو دقیقو دآریانا بوئینگ الوتکی د پنځو تنو كار كوونكو ورته چه د الوتکی د غورزیدلو په اثر مړه شوی وو د گلخانی په ماڼی كښې شېر یاری حضور ته و منله او ددی پیښی په نسبت د ملوكانه خوا شینی مراتب څرگند كړل او د خدای بښلو پرورلی یی مهربانی وكړه .

* - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی له غرمی نه مخكښی د آریانا بوئینگد الوتکی دپنځو تنو كار كوونكو د فاتیحي په محفل كښې چه د شېر پور په جامع چوما كښې جوړ شوی وو گپون وكړ او دمر حومینو روح ته یی له دعا كولو نه وروسته ملكی هوایی رئیس ، د ملكی هوایی ریاست اود آریانا هوایی شركت مامورینو او دغه راز دهغوی پاتې كسانو ته یی د ځان او حكومت د همدردی مراتب څرگند كړل .

دجدي ۱۸ - په هغه مجلس كښې چه د عامی روغتیا د موسسی د رئیس پوهاندكتور عبدالله عمر په مشرۍ د روغتیا ، تجارت كرنی او اوبو لگولو د وزارتو نو اودكابل ښاروالی دنما پندگانو په گپون د عامی روغتیا دموسسی په سالون كښې جوړشوی تصویب وشو چه د غذا یی موادو دكتورولو او دمقرراتو دلایحی د ترتیب په باره كښې د غور دپاره دیو کمیسیون جوړ شوی .

دجدي ۱۹ - دروغتیا وزیر ی پیغله كبرا نورزایی د هیواد شمالي ولا یا تو نه له (۹) ورځنی مسافرت نه وروسته دشیبې په اتو بجو كابل ته بیرته راغله .

- ټولواک همليو ني اعليحضرت ته اهداکړي .
- دجدې ۲۷** - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی په هغه پيام کې چې د نوي مسيحي کال په مناسبت يې د شوروي اتحاد دخلکو په نامه يې استوگنې دي له شو روی اتحاد سره دښو علايقو . ښه گاونډو يتوب او گپورې همکارۍ د دوام له پاره دافغانستان د حکومت او خلکو هيلې څرگندې کړيدي.
- دجدې ۲۸** - د متحد عربی جمهوريت داسلامي ستونو د اعلي مجلس عمومي منشي استاد محمد توفيق عويضة په يوه مطبوعاتي کنفرانس کېښي وويل : د متحدعربي جمهوريت درئيس ښاغلي جمال عبدالنا صر سلام او دوستانه پيغامونه مي د افغانستان پاچا معظم همایو ني اعليحضرت حضور ته وړاندې کړل . دغه راز د متحد عربی جمهوريت د رئيس ښاغلي جمال عبدالنا صر په عنوان د معظم همایو ني اعليحضرت له حضور نه سلام او دوستانه پيغام حاصل کړيدي .
- دجدې ۲۹** - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی د شوروي اتحاد د صدراعظم ښاغلي الکسي کاسيگين په عنوان په يو پيغام کېښي د شوروي اتحاد د څلورم او پنځم سيوز د کپهاني الوتنې بر يا لیتو بونو ته مبارکي ووييل .
- دجدې ۳۰** - د مينه پال اورښتین ښانوانو په د معظم همایو ني اعليحضرت له حضور دمالي وزارت يو شمير مامورينو له پاره منظوري شوي ؤ دمالي دوزير ښاغلي محمد انور ضيا يې له خوا دهغه وزارت په سالون کېښي په دوي باندې وويشل شو .
- د دلوې ۲** - والا حضرتي ځاټول له غرمې نه وروسته په څلور ويجو دکورنۍ دلارښودني دټولني دو هم کلينک په دريمه کار ته کېښي پرانيست .
- د دلوې ۳** - د آريانا افغان هوايي شرکت دالو ټکو لو مړني الوتنه چه افغاني حاجيان پکښي سپاره وو له کند هار څخه جدې ته شروع شوه .
- د دلوې ۴** - دواتر نري او مالداري يو کورس د ايشان په پوزه کېښي چه دپغلان دولايت دحيواني تحقيقا تو مرکز دی پرانيستل شو او دواتر نري او مالداري دير شس تنه مامورين پکښي شامل شول .
- د دلوې ۵** - دهغه مجلس د فيصلي له مخه چه درضا کار و مير منو د ټولني دعالي رئيسي والا حضرتي شهبزادي بلقيس په حضور جوړ شوي وو خورا کي شيان دکابل دولايت (۶۰) تنه ښځو بند يانو ته وويشل شول .
- * - دغور بند په ولسوالي کېښي د آب شنگ پر شيلې باندي يو اساسي پل پرانيستل شو .
- د دلوې ۶** - د ۱۹۶۹ کال له پاره د افغانستان او ولسي چين د جمهوريت ترمنځ دمالو نو د تبادلې پرو تو کول د تجارت وزارت په سالون کېښي عقد شو .
- د دلوې ۷** - د کرهني او اوبو لکو لو وزير انجنير مير محمد اکبر رضا چه ديوه افغاني هيئت په مشرۍ د هند د حکومت په بلنه عغه هيواد ته تللي وو کابل ته راستون شو .
- د دلوې ۸** - د افغانستان د پاچا هسي حکومت او درو ما نبي سسو سيا ليستي جمهوريت د حکومت د موافقې په اثر په کابل او بخارست کېښي د دواړو هيواد و سياسي نمايندگي چه تر اوسه پوري د مختاري وزارت په سوي په وي د لوي سفارت پر سوي جگي شوي .
- د دلوې ۹** - پنځلس تجارتي ، وارداتي صادراتي او ساختما ني شرکتونه ټول داووه ويشتو مليو نو او پنځه لکو افغانيو په پانگه د ۱۳۴۸ کال له اول نه تر اوسه پوري تاسيس شوي او په کاري پيل کړيدي .
- د دلوې ۱۰** - دپښتو ټولني درياست له خوا دکابل په موده کېښي نهه ټوکه بيل بيل کتابونه خپاره او چاپ شو يدي .
- د دلوې ۱۱** - د کورني ونو دولايت دمحمي درياست او څوکۍ دولسوالي د محکمې دودانيو دبنسټ تپري د هغه ځای دوالي ښاغلي محمد شريف او دمحمي رئيس ښاغلي مولوي محمد طاهر په واسطه کيښودل شوي .
- د دلوې ۲۲** - د پوهني دريمه درجه ښان چه د معظم ټولواک همایوني اعليحضرت له حضور نه دکابل پوهنتون دعلومو د پوهنځي او د بن د پوهنتون د تواميت د ټيم آمر پرو فيسر دکتور هيگر ته منظور شوي و د يو مجلس په ترڅ کېښي دکابل پوهنتون د رئيس دکتور عبدالله واحدی په واسطه ده ته وسپارل شو .
- * - د افغانستان او دبلغاريي دولتي جمهوريت د تجارتی هيئتو ترمنځ رسمي خبري د تجارت په وزارت کېښي شروع شوي .
- د دلوې ۱۳** - بوينگ ۷۲۷ جت الوتکه چه د آريانا افغان هوايي شرکت له خوا له امريکا يي ورلدا يرلاينز کمپني څخه چارتر شوي او په اجاره اخيستل شو يده دکابل بين المللي هوايي ډگر ته راورسيده .
- د دلوې ۱۴** - قاضي القضا ت پوهان د دکتور عبدالحکيم ضيا يي د ننگرهار کنړ

ونو او لغمان دولايتو د محکمو د چارو دکتلو په غرض جلال آباد ته ورسيد .

دډلوی ۱۵ - د پوليسو د اکاډمۍ دلسمې دورې او دهنې د اختصاصی کور سو نو د فارغانو بری ليکو نه د داخله وزير پوهنوال دکتور محمد عمر وردک له خوا هغوی ته وويشل شول .

دډلوی ۱۶ - هغه نکلي او برونز رښتين مدالو نه چه د معظم ټولواک همایوني اعليحضرت له حضور نه دمخابرا تو د وزارت دانلسو تنو مامورينو له پاره منظور شسوی وو د دمخابرا تو دوزير انجنير محمد عظيم گران له خوا مستحقينو ته ورکړل شول .

* - قاضي القضا ت پوهاند دکستور عبدالحکيم ضيا يی له غرمي نه وروسته په ديو بجو د پيچ د دري د محکمی دبنسټ ډبره کښيښود له .

دډلوی ۱۷ - د ۱۴۰۸۰۰۰ ډالرو موافقه ليک ديو هنی دوزارت د دښوونکو دروزني داکاډمۍ له پاره د يونسکو او يو نيسف له خوا د ضروري موادو دبرابرولو په غرض د پوهنی دوزارت په تالار کښی لاسليک شو .

دډلوی ۱۸ - دجهانی بانک هیات دکرهنی او ابو لگو لو دوزارت او د کرهنی د بانک دزرعنی پروژو له پاره دهغه بانک دزیا تو مرستو په پاره کښی له کښی نه وروسته امریکی ته لاپ .

* - ديو گسلا و یی د خار چه چارو د وزارت د هیئت د بيتر فو هیوادو د دريم کنفرانس د مقدماتو د تهیه کولو د پاره د سلا مشوری او خبر و آترو نه وروسته له کابل نه د افریقا یی هیواد و په نيتروان شول .

دډلوی ۱۹ - قاضي القضا ت پوهاند دکتور عبدالحکيم ضيا يی له غرمي نه مخکښی دلغمان دولايت مرکز ميترلام ته ورسيد او د رسيدو په وخت کښی د خلکو په ټولنه کښی وويل له دی کښی څخه زمونږ هدف دا دی

چه دمحمکو دکار دوضعی او څرنگوا لسی د قاضیانو وظیفوی مفضلای او د خلکو مشکلات له نژدی څخه په دقیقه تو گه مطالعه کړو .

دډلوی ۲۰ - د افغانستان او د پولند د ولسی جمهوریت تر منځ تجارتي خبری دتجارت دوزارت په سالون کښی شروع شوی .

دډلوی ۲۱ - د جهانی بانک څلورکسيز هیئت کابل ته راوړسید . دوی د خپلی استوگنی په موده کښی د افغانستان اقتصادی حالت په تیره بیا د هیواد د دریم اقتصادی پنځه کلن پلان . دتادانی تو بیلانس اودتوریزم

دانکشاف په پاره کښی مطالعی وکړی .
دډلوی ۲۲ - دهیواد په مرکز او ځینو ولایاتو کښی د اوبو پروژو د کار د شروع کیدو په پاره کښی د بین المللی بانک د هیئت او د پوهنی دوزارت د دوهم معین تر منځ له غرمي نه پخوا خبری وشوی .

دډلوی ۲۳ - قاضي القضا ت پوهاند دکتور عبدالحکيم ضيا يی د غرمي نه دمخه په داسی حال کښی چه د ننگر هار، کونړونو اولغمان دولايتو دمحمکو رئیسان حاضر وو نجم المدارس یی وکوت .

* - دضبط احوالاتو د ریاست دملی ساتنی د اداری (اداره مصئونیت ملی) په نامه مسمی شسو .

دډلوی ۲۴ - د میر منو ټولنه دافغانستان ددښغو دټولنی په نما یندگی دغزی دسیمی دښځو زرو نجونو او ښځو په مقابل کښی داسرائیلو د عسکر و ناوړه او تیری کوونکی چال چلند په کلکه وغانده .

دډلوی ۲۵ - د څو اړلسو صناعتی پروژو تاسیس په اوه سوه او اته څلو یښت ملیونه او وه لکه او پنځلس زره افغانی په مرکز او د هیواد په ځینو ولایتو کښی د تجارت دوزارت د پانگی اچو لو د کمیته په غونډو کښی منظور شو .

دډلوی ۲۶ - د افغانستان او د پولند دولسی جمهوریت ترمنځ د ۱۹۶۹ کال له پاره د مالونو د تبادلی پروتو کول دتجارت دوزارت په سالون کښی لاسليک شو .

دډلوی ۲۷ - معظم همایونی اعليحضرت ديو رسمی او دوستانه مسافرت له پاره د (کندهار) د سلطنتی الوتکی په وسیله له غرمي نه مخکښی نیبال ته وخو خیدل .

دډلوی ۲۸ - د افغانستان او بلغاریی ترمنځ د ۱۹۶۹ کال له پاره دمالونو دراکری ورکړی او بیی پروتو کول له غرمي نه وروسته دتجارت په وزارت کښی لاسليک شوو .

دجو ت لمړی - دکابل تایمز دورځپاڼی دنشرا تی موسسی عالی شورا د دولسی مطابعو د عمومي رئیس الحاج محمد ابراهیم کند هاری په مشرۍ غونډه وکړه اودورځپاڼی دانکشاف په مربوطو موضوعاتو یی غور او بحث وکړ .

دجو ت ۲ - د اطلاعاتو او کلتور دوزارت معین ښا غلی محمد خالد روښان چه دجدي په پنځلسمه ورځ د آلمان د اتحادي جمهوریت په بلنه د کلتوری او نشراتی موسسو دکتلو له پاره هغه هیواد ته تللی وکابل ته راستون شو .

د افغانستان کالني

شوی وه د تير ين کون د نوي ښارواپونو په دواړو غاړوباندې ولگول شول .

دحوت ۱۱ - د افغانستان د ښار چورولو پلانو نه او اجرات په سنگا پور کښې د آسيايي هيواد و له پاره د ملگرو ملتو د ښار چورولو او کور جوړولو دپروژو دمحلې امرانو او مشاورانو په غونډو کښې بريالي بلل شو .

دحوت ۱۲ - د بگرام د ميوي صنايعي سېمامي شرکت د پښتو مليو نو افغانيو په پانگه د چاريکارو دښار په شمال کښې د پروان دولتي دکتور محمد ناصر کشاورز له خوا پرانيستل شو .

دحوت ۱۳ - د تروپيچ دامورينو دروزني پنځم کورس دکابل دواتر نوري په ښوونځي کښې د کرهني او اوبو لگولو د وزارت له خوا پرانيستل شو .

دحوت ۱۴ - دلس بستره ايز روغتون او دقبايلو د اساسي ښوونځي دبنسټ ډبره دشينوار و په لويه ولسوالي کښې دشينوارو لوي ولسوال ښاغلي حيات الله محمود په واسطه کښيښود له شوه .

دحوت ۱۵ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي د صدارت مرستيالانو او دکا بيني ځينو غړيو د مرحوم سنا تور سيد حبيب دفاتحي په مجلس کښې گډون وکړ .

دحوت ۱۶ - د مميز و پانگ کولو پښو فابريکه ديولسو مليو نو افغانيو په پانگه په مزار شريف کښې د پښتنو يو والي شرکت له خوا تاسيس شوه .

دحوت ۱۷ - د پروان دوليت د محکمې درياست دوداني د بنسټ ډبره د چاريکارو په نوي ښار کښې کيښود له شوه .

دحوت ۱۸ - يو تر بيوي کورس دکوي دناروغي پر ضد واکسينا تورا نو اوپلټونکو دمعلوما تو د زيا تيدلو له پاره په کندهار کښې پرانيستل شو .

دحوت ۱۹ - د پوهني وزارت دروغتيا دچارو رياست يو دايمي گرځند روغتون تاسيس کړ چه د پوهني وزارت په لارښودنه په لري ولايتو کښې د پوهني دشاگردانو په صحي حالت غور وکړي .

دحوت ۲۰ - سنا تور پوهاند عبدالحق بيتاب دسه شنبې په شپه په دري اتيانکلي دزړه دناروغي په اثر وفات شو .

دحوت ۲۱ - د فراه په ولايت کښې د هوايي ډگر دبنسټ ډبره د فراه والي ښاغلي سيد قاسم له خوا کيښودله شوه .

دحوت ۲۲ - د شوروي د تقنيني دولسمي دورې د خلورم کال دوهمي غونډې له غرمي

دحوت ۳ - د افغانستان ځيني پروژي داسيايي انکشاف بانک د علاقوي وپگرځيدلي او هيله کيږي چه د نوموړي بانک له خوا ورسره مرسته وشي .

دحوت ۴ - همايو ني معظم اعليحضرت له غرمي نه وروسته په ۲ بجو او ۲۵ دقيقو دنپيال له سفر نه وروسته له خيره سره دکندهار ښار ته راورسيدل .

دحوت ۵ - معظم همايو ني اعليحضرت له غرمي نه وروسته په ۴ بجو او ۴۵ دقيقو په داسي حال کښې چه والا حضرت شهبزاده محمد نادر او والا حضرت شهبزاده محمد داود پښتو نيار د ملو کانه ذات سره ملگري وو په کندهار کې خرقه شريفې ته تشريف يووړ او د اسلام پيغمبر حضرت محمد مصطفي (ص) پاک روح ته يې درود او تسليات واستول .

دحوت ۶ - معظم همايو ني اعليحضرت په داسي حال کښې چه والا حضرت شهبزاده محمد نادر ، والا حضرت شهبزاده محمد داود پښتو نيار له شاهانه ذات سره ملگري وو په کندهار کښې د دهلي د بند ځيني برخي وکتلي .

دحوت ۷ - همايو ني معظم اعليحضرت او والا حضرت شهبزاده محمد نادر او والا حضرت شهبزاده محمد داود پښتو نيار مازيگر دکوکران دنارم د کرني دسيمه ايزو پلټنو مرکز وکوت .

دحوت ۸ - همايو ني معظم اعليحضرت دسپهار په ننه نيمو بجو د نيکمرغه لوي اختر لمونځ په داسي حال کښې چه دکندهار دعيدگاه په جو مات کښې د شاهانه وفاشعار ملت څه دپاسه شل زره تنه خلک راټول شوي وو ادا کړي . والا حضرت شهبزاده محمد نادر او والا حضرت شهبزاده محمد داود پښتو نيار هم دلماڅخه په ادا کولو کښې له شهن ياري ذات سره ملگري وو .

*** - همايو ني معظم اعليحضرت ، والا حضرت شهبزاده محمد نادر او والا حضرت شهبزاده محمد داود پښتو نيار په پنځو بجو او پنځه څلور نيم دقيقو د زابل او غزني له لاري له کندهار نه دخيره سره کابل ته راورسيدل .**

دحوت ۹ - دقبايلو د ښوونځي دبنسټ تيره چه په هغه کښې دليلي او تدريسي ودانې په نظر کښې نيول شوي دي داسعدآباد په ښار کښې دکونونو دولتي ښاغلي محمد شريف په واسطه کيښودل شوه .

دحوت ۱۰ - خلور زره بوټي چه يوه برخه يې د هلمند او ارغندا ب ډير اختيا درياست له خوا نه اروزگان ولايت ته ليږل

د حوت ۲۶ - د تالقانو دشمل بستره ایزنوی رو غتون د الحاقیه ودانۍ د بنسټ ډبره دتخار د والی بناغلی محمد کریم فرو تن په واسطه کیښودل شوه .

د حوت ۲۷ - د افغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ د اقتصادي او تخنیکي همکاری دموافقه لیک مصدقه سندونه چه پروسې کال لاسلیک شوی وو یو بل ته ورکړل شول .

د حوت ۲۸ - دوردگود ولایت د مرکز او د نرڅ د علاقہ داری ترمنځ نوی سپک دوردگو دوالی بناغلی عبدالقادر قاضی له خوا پرانیستل شو .

د حوت ۲۹ - د دواگانو د عومی دپیویوه نمایندگی د فار یا ب دولايت په مرکز میمنه کښی پرانیستل شوه .

* - دکلنټور د ریاست دپراهما ټیک کورس دفار غانو لو مې نې شپاړس کسيزه ډله له غرمی نه پخوا په لسو بجو د کلنټور درئیس بناغلی گل احمد فرید له خوا داطلاعا تو او کلنټور وزیر دکتور محمد انس ته وروپېژندل شوه .

د حوت ۳۰ - نکلی رښتین مدالو نه چه دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه د هرات دولايت د مخا برا تو دمدیریت دمامورینو له پاره منظور شوی وو د هرات دوالی بناغلی حمید الله عنایت سراج لهخوا دهغه ولایت په سالون کښی دوی ته وسپارل شول .

نه پخوا په لسو بجو د دواپو جر گورښانو له خوا پرانیستلی شوی .

* - د ایران د شاهنشاهی هیواد د سلطنتی دربار وزیر بناغلی اسد الله علم دافغانستان د پاچاهي دولت سلطنتی دربار دوزیر بناغلی علی محمد په بلنه دخو ورځو تیرو لو له پازه کابل ته راغی .

د حوت ۲۳ - د عدلی وزیر پوهاند محمد اصغر په داسی حال کښی چه دکندهاروالی بناغلی محمد صدیق هم ورسره ملگری و له غرمی نه پخوا په کندهار کښی د خارنوالی دعالی اداری او د حکومت دقاضیاؤ د نمایندگی دخقو قو د خانگی اداری چاری په مفصل ډول وکتلی .

د حوت ۲۴ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت وروسته له غرمی نه د ایران دشاهنشاهی سلطنتی دربار وزیر بناغلی اسد الله علم په کاریز میر کی شاهانه حضور ته ومانه .

* - د دولت د ۱۳۴۸ کال بو دجهدما لیبی دوزیر بناغلی محمد انور ضیا یی له خوا له غرمی نه پخوا په لس نیمو بجو د مشرانو د جرگی رئیس سنا تور عبدالها دی داوی ته وپاندي شوه .

د حوت ۲۵ - د ایران د شاهنشاهی سلطنتی دربار وزیر بناغلی اسد الله علم او ملگری یی خپل هیواد ته روان شول .

(۲)

په ۱۳۴۸ کال کښی

سره په بکوا کښی پرانیستل شوه .

د حوت ۳ - دمالی دوزارت په پیشنهاد او دوزیرانو د عالی مجلس په منظورۍ د سو داگرو او هغو کسانو د اساسی نیا له پاره چه دالو تکی په ذریعه له خارج څخه پارسلونه او تجارتي مالونه صادر وی وروسته تر دی ددوی مالو نه دکابل په بین المللی هوایی میدان کښی محصول کپری .

د حوت ۴ - دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه د پاکستان د ملی ورځی په مناسبت دهغه هیواد د جمهور رئیس فیلد مارشال محمد ایوب خان په عنوان اسلام آباد ته مخابره شو .

* - دافغانی قاضیانو هیئت عراق ته له یوه رسمی مسافرت نه وروسته بیرته وطن ته راستانه شول .

د حوت لمر۱ - په مزار شریف کښی دگل سرخ لرغونی میله د شاه ولایت مآب دروسی دبیرق په جگولو چه په شاندارو مراسمو سره وزړول شو شروع شوه .

* - دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه دلمریز هجری نوی کال د دراسیدو پر مناسبت د ایران د اعلیحضرت شاهنشاه په عنوان د مبارکی تلگرام تهران ته مخابره شو .

همدغه راز د نوی لمریز کال دراسیدو په مناسبت دوستو هیوادو د ځینو پاچاهانو او جمهور رئیسانو له خوا دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په عنوانی د مبارکی تلگرامو نه راورسیدل .

د حوت ۲ - دکلیو دپراختیا یوه نوی پروژه دفره دوالی بناغلی سید محمد قاسم په وینا

د افغانستان تالني

دمتحدو ايا لاتو د جمهور رئيس بنا غلسي ريچارډ نكسن په عنوان مخابره شو .

د حمل ۱۰ - د استرا ليا لوي سفير ښاغلي لويس هراډر بارډر خپله اعتماد نامه دمعمو لوي تشرېفاتو سره سم د دلکشا په ماڼۍ کېښي د معظم همایو ني اعليحضرت حضور ته وپنډي کړه .

د حمل ۱۱ - په کابل کېښي د شوروي اتحاد لوي سفير ښاغلي کانسانتين الکزانډروف يو شمير کتا بو نه او يوه اندازه تخنيکي سامان د پولي تخنيکي سامان د ډپولي تخنيکي د موسسې د محصلينو د استفادې د پارډه کابل پوهنتون د رئيس پوهاندو د کتور عبدالله واحدی ته ورکړل .

د حمل ۱۲ - د پښتو نستان محترمو حاجيانو په درناوي چه د افغاني حاجيا بو په کاروان کېښي کابل ته راوړسیدل دقبایلو د مستقل رياست له خوا د هغه رياست په تالار کېښي يوه ميلمستيا جوړه شوه .

د حمل ۱۳ - سردار زلمي محمود غا زی دهمایو ني معظم اعليحضرت د مخصوص نماينده په حيث د امريکي د پخواني جمهور رئيس جنرال ايزننهاور د مړي دخښولو په مراسمو کېښي برخه واخيسته .

د حمل ۱۴ - سر دارخلمي محمود غا زی دمعظم ټولواک همایو ني اعليحضرت د شخصي نماينده او لوي سفير عبدالله ملکيار د افغانستان د حکومت د نماينده په حيث د امريکي د پخواني جمهور رئيس جنرال ايزننهاور د ویر په مراسمو کېښي گډون وکړ .

* - دکنډز دبلقيس منځني ښوونځي دپوهني دانکشافی پلان په اساس ليسي ته چک کړی شو او پنځه شپيته تنه شاگردان د هغی په لسم . يوولسم او ډولسم ټولگي کېښي شامل شول .

د حمل ۱۵ - دپوهني د انکشافی پلان دمخه د سلطان علاوالدين غوزي منځني ښوونځي ته دليسي درجه ورکړی شوه .

د حمل ۱۶ - په کنډز کېښي د پښي لومړني سيمينار د کرهني او او بو لگو لود وزير انجنير مير محمد اکبر رضا په وينا سره د کنډز دولايت د کرهني او او بو لگو لودلوي مديریت په مرکزي فارم کېښي پرانيستل شو .

* - دباختر آژانس او دجاپان دکيوډوي آژانس د عکسونو او فيچرونو دلين لورالين لويه برخه کېښي همکاري شروع شوه .

د حمل ۱۷ دنري دروغتيا ورځ دروغتيا کار او توليدات تر عنوان لاندې په خاصو مراسمو سره دهيواد په مرکزي ولاياتو

افغاني قاضيان چه د عراق دجمهوری دولت په بلنه هغه هيواد ته تللي وو په عراق کې دخپلي ستوگني په موده کېښي د عراق له جمهور رئيس ، قاضي القضاة او قضايي مقاماتو سره کتلي دي .

د حمل ۵ - ددري دپوش تنو قاضيانو دقضا په مسلک کې دشا مليدو لوړه دقاضي القضاة پوهاند دکتور عبدالحکيم ضيايي په مشرۍ دهراسمو په ترڅ کېښي دستري محکمي په مرکز کېښي په ځای کړه .

* - دحکومت له تصويپ سره سم ددولتي انحصارات د ۴۸ کال له اول نه پټنگ او دوي نوي انحصاري تصدي يوه دنفتي موادو او بله د بوري دچارو له پاره نوي جوړي شوي .

د حمل ۶ - لوي درستيز ډگر جنرال غلام فاروق د احتياط دضابطو دنولسمي دورې دقرار غاڼو مستحقينو ته بري ليکونه او جايزي د حربي پوهنتون دداتوريسم په تالار کېښي ووييلی .

* - دزابل دولايت د مرکز کلات دښار دشيخ مهي منځني ښوونځي دپوهني دانکشافی پلان په اساس ليسي ته چک کړی شو .

* - د ماليي وزارت د اعلام وکس چه دحکومت له تصويپ سره سم دولتي انحصارات د ۴۸ له اول نه پټنگ او دوي نوي انحصاري تصدي يوه دنفتي موادو او بله د بوري د چارو له پاره نوي جوړي شوي دي .

وروسته تردي د بوري انحصاري چاري د بوري دانحصار د تصدي له خوا اودنفتي موادو مړيو طي چاري د نفتي موادو دانحصار د تصدي له خوا په خان کسپي چول اداره کيږي . دواپه تصدي به انحصاري امتياز ولري .

دموترو . دخانیا . تو او نورې انحصاري معاملې په دهنو د کار د ما هيت په لحاظ دحکومت نورو خانگو ته وسپارل شي .

د حمل ۷ - د افغانستان او فرانسې د حکومتو ترمنځ د کرهني په ساحه کېښي د تخنيکي همکاري د پروتو کول دکرهني او ابو لگو لويه وزارت کېښي مبادله شول .

د حمل ۸ - نن د محرم الحرام لسمه ورځ په کربلا کېښي د حضرت امام حسين رضی الله تعالی عنه د شهادت له ورځې سره مصادفه ده .

ددغي تاريخي ورځې د يادو ني مراسمو زمور په هيواد کېښي په ځای شول .

د حمل ۹ - دجنرال دوايت ايزننهاور ددمړينې په مناسبت دمعظم همایوني اعليحضرت له حضور څخه د همدردی تلگرام د امريکي

- کښی ونمانځله شوه .
- دجمل ۱۸** - همایو نی معظم اعلیحضرت او علیا حضر ته معظمه ملکه دجاپان دامپرا تور اعلیحضرت هیرو هیتو او علیا حضر تسی امپرا تور یس په بلنه دیوه اووه ور ځنی رسمی مسافرت له پاره هغه هیواد ته تشریف یو وې .
- * - دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت د حضور د فرمان له مخی دجاپان هیوادته دشاهانه ذات د مسافرت په دوره کښی والا حضرت شهزاده احمد شاه د سلطنت دچارو نیابت کوی .
- دجمل ۱۹** - والا حضرت شهزاده محمدنادر دښاغلی ځلانده شیر زاد هنری آثار چه د اطلاعاتو او کلتور د وزارت له خوا دکابل دهوټل په سالون کښی د ننداری دپاره ایښودل شوی وو وکتل .
- دجمل ۲۰** - معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت او علیا حضر ته معظمه ملکه دافغانستان په وخت له غرمی نه پخوا په لسو بجو د توکیو هوایی میدان ته ورسیدل .
- * - والا حضرت شهزاده شاه محمود او دده محترم میرمن والا حضرت ته محبوب درخصتی په ډول له لندن څخه کابل ته راغلل .
- دجمل ۲۱** - دحضرت امام او کلای زال دولسوالی دمصیبت ځپلو دپاره د استوگنی دوه بلاکه ودانۍ بشپړی شوی او دهغه ځای خلکو ته د ښاغلی محمد عمر سرورله خوا وروسیارلی شوی .
- دجمل ۲۲** - د جبل السراج په ولسوالۍ پوری مربوط د سالنگ د علاقہ داری دشتل د درۍ ددوی په کلی کښی دهلکانو یو کلیوالی ښوونځی پرانستل شو .
- دجمل ۲۳** - دکاپیسا دولايت دنجراب دولسوالۍ دپټی درۍ کلیوالی ښوونځی ته داساسی ښوونځی درچه ورکړه شوه .
- دجمل ۲۴** - دوردگو په ولايت کی دچک دولسوالۍ دبیگ سمند او کیو تر اساسی پلونه دهغه ځای دوالی ښاغلی عبدالقا در قاضی په واسطه پرانستل شوه .
- دجمل ۲۵** - دجوزجان دولايت داچقی دولسوالۍ دښار والی دودانۍ دجوړونۍ کار بشپړ شو . او دهغه ځای دوالی دکتورمحمد صدیق له خوا پرانستل شوه .
- دجمل ۲۶** - معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت ، علیا حضر ته معظمه ملکه او د دوی دسفر ملگری په محلی وخت دسپهار په لسو بجو په جاپان کښی داعلیحضرت درسمی مسافرت دپای ته رسیدو نه وروسته
- له توکیو څخه هانگ کانگ ته روان شول .
- دجمل ۲۷** - والا حضرت شهزاده محمد داؤد پښتو نیار دلوړو تحصیلا تو له پاره دامریکا متحده ایالتو لاپ .
- دجمل ۲۸** - دکورنیو دلارښودنی د ټولنی دریم کلنیک د کورنیو دلارښودنی دټولنی او د کوچنیانو او میندو د حمایتی دکلنیک درئیس میرمن نظیفه غازی نواز له خوا په بی بی مېرو کښی پرانستل شو .
- دجمل ۲۹** - دنجراب دولسوالۍ دقلعه خان په کلی کښی دهلکانو او نچو نو یو گند کلیوالی ښوونځی پرانستل شو .
- دجمل ۳۰** - معظم همایو نی اعلیحضرت او علیا حضر ته معظمه ملکه په جاپان کښی دیو رسمی مسافرت نه وروسته د غرمی نه مخکښی له خیره سره کابل ته راستانه شول . د اعلیحضرت ټینو د کندهار سلطنتی الوتکه د غرمی نه مخکښی په ۱۱ بجو او په ۴:۵ دقیقو دکابل په بین المللی هوا یی ډگر کښی رانښکته شوه .
- دجمل ۳۱** - دمغلستان د خارجه چارو دوزارت معین دځینو آسیایی هیوادو ته دښه نیت د دوری دیوه مسافرت به لې کښی کابل ته راغی .
- دټور لمړۍ** - علیا حضر ته معظمه ملکه دلاس دعارضی لکبله په وزیر اکبر خان روغتون کښی د معاینی او تداوی په غرض بستری شوه .
- * - دنری رنځ (سل) پرضد مجادلی بین المللی سمینار د روغتیادو زیری پیغلی کبرا نور زایلی له خوا دعامی روغتیا دموسسۍ په تالار کښی پرانستل شو .
- دټور ۲** - دشورا دانتخابا تو په مناسبت پاچا هی فرمان صادر شو .
- * - دمغلستان دولسی جمهوریت دخارجه وزارت معین ښاغلی جرگل سالی خان له صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی سره د صدارت په ماڼۍ کښی وکتل .
- دټور ۳** - معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت دمغلستان دولسی جمهوریت د خارجه وزارت معین ښاغلی جرگل سالی خان د گلخانۍ په ماڼۍ کښی شاهانه حضورته ومانه .
- * - علیا حضر ته معظمه ملکه له خیره سره دلاس د علاج نه وروسته له وزیر اکبر خان د روغتون څخه شا هی ارگ ته ستنه شوه .
- دټور ۵** - د کرني او ابو لگو لو دوزارت دنزیور داری پروژہ د اتو ملیو نو افغانیو په پانگه د تصدی په خپرو گرځید له .
- دټور ۶** - د باختر افغان لېونی الوتنه

مراسمو کښي دکڼون له پاره نو ي ډيلي ته روان شو .

* - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي دهند د جمهور رئيس مر حوم ذاكر حسين د جنازي په مراسمو کښي دکڼون له پاره نو ي ډيلي ته روان شو .

* - د ايران د مر بيانو او اوليا وورئيسه دکتور خوانساري کابل ته راغله او په هوايي ميدان کښي د مير منو ټولني درئيسي مير من صالحه فاروق اعتمادي او دنو موي ټولني دغرو يو له خوا يي هر کلي وشو .

دټور ١٦ - حليمه وړکون دوالاحضر تي شهبزادي مر يم له خوا په شاه شهيد مينه کښي پرانيستل شو .

* - دټري د خورا کي شيا نو او کرني دموسسي لو مرني پروگرام د نموني په ډول په افغانستان کښي تطبيق کيږي .

دغه تر بيوي موسسه په بادام باغ کښي ده او تر بيوي مر کز ونه يي يو د کوهدامن ، په مير بچه کوټ کښي او بل په بغلان کښي په نظر کښي نيول شو يدي .

دټور ١٧ - والاحضر تي شهبزادي بلقيس په داسي حال کښي چه والا حاضر ته ليکما حاضر وه د ايران داو ليا و او مر بيا نو ډولني رئيسه مير من خراستاري خپل حضور ته ومنله .

* - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي دهند د فقيد جمهور رئيس دکتور ذاكر حسين د جنازي او خښولو په مراسمو کښي له گڼون څخه وروسته له نو ي ډيلي نه وطن ته راستون شو .

دټور ١٨ - دصنا عتي بغلان د قند جوړولو دفابريکي د کمپاين اووه ويشتمه دوره پای ته ورسيدله .

دټور ١٩ - دکابل په صنا عتي سيمه کښي دکابل نو ي گمرک پرانيستل شو او وروسته تر دي صادراتي او وار داتي معاملي به له نو ي گمرک څخه وشي .

دټور ٢٠ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي په داسي حال کښي چه د صدارت دوهم مرستيال ښاغلي عبدالله يفتلي ، دما لبي وزير ښاغلي محمد انور ضيايي ، د عدليي وزير پوهاند محمد اصغر او د پلان وزير دکتور عبدالصمد حامد ورسره ملگري وو په لس نيمو بجو د مالي او بودجي دچارو د جرگه گړي په غونډه کښي برخه واخيستله او دنو يو مدرکو له عوايدو څخه دهغو او ٩٦٢ مليو نو افغانيو په باره کښي يسي د جرگه گړي دغني و پوښتنو ته توضيحات ورکړل چه د دولت د ١٣٤٨ کال د بودجي

دفره ولايت ته شروع شوه .

* - دنو ي رنج پر ضد مجادلي بين المللي سيمينار چه خور وځي پخوا شروع شوي وو پای ته ورسيد .

دټور ٧ - دافغان بايسکل جوړولو په فابريکه کښي جوړ شوي پنځلس بايسکلونه درضا کارو مير منو د ټولني درئيسي والاحضر تي شهبزادي بلقيس په مخ کښي مستحقو معيو بينو ورکړه شوه .

دټور ٨ - د افغانستان د شاهي دولت او د چکو سلواکي د سوسياليستي دولت ترمنځ د ١٩٦٩ عيسوي کال د پروگرام په باره کښي کلتوري لومړني خبري د خارجه وزارت په تالار کښي د دواړو هيوادو دنمايندگانو ترمنځ شروع شوي .

دټور ٩ - په کوالامپور کښي د اسلامي بين المللي جرگي د تصويبو نو په جمله کښي د افغاني هيتت نظريي تاييد شوي .

* - دکر هني او ابو لکو لودوزارت دوتر نري او مالداري درياست دلپنيا تو خانگه د اتو مليو نو افغانيو په پانگه دهغه وزارت دانکشاف ي پلان د پيشبيني په اساس د تصدي په ډول په کار پيل وکړي .

* - دجاپان د امپراتور اعليحضرت هيروهيتو دزيږيدني کاليزه په کابل کښي دهغه دلوي سفير ښاغلي شاسي جيرومانوي له خوا د ده په کور کښي ومانځل شوه .

دټور ١١ - په شور ميدان کښي چه د جوزجان دولايت داقجي دولسو لي په دري کيلو متر ي کښي پروت دي ديو هوايي ډگر دجوړولو کار د ملکي هوايي رياست دميدان جوړولو دپروژي له خوا شروع شو .

دټور ١٢ - د محمود راقي دختيځ په څلور کيلو متر ي کښي د آبگر دان دښيلي دپاسه يو اساسي پل دکاپيسا دوا ل انجنير نصرت الله ملکيار په واسطه پرانيستل شو .

دټور ١٣ - دمعظم همايو ني اعليحضرت او عليا حضرتي معظمي ملکي له حضور څخه دهند د جمهور رئيس دکتور ذاکر حسين دوفات په نسبت دهند دجمهور ي رياست وکيل دکتور گيري او دهند د صدراعظمي مير من اندرا گاندي په عنوان د تعزيت تلگرام نو ي ډيلي ته واستول شو .

* - د شوروي د ديار لس مسي دوري دانتخابا تو د نظارت دمرکزي هيتت لومړني غونډه شروع شوه .

دټور ١٤ - دمعظم ټولواک همايوني اعليحضرت د هدايت په اساس دسلطنتي دربار وزير ښاغلي علي محمد دهند دجمهور رئيس مر حوم ډاکتر ذاكر حسين دجنازي په

په موازنه کښې شا ملي دی .
 * - دکنډ هار د امنیه قو ماندا نسی په چو کا ت کښې د ننه د پولیسو جتا یی لاپراتوار او دنمو نی مامور یت دکنډ هار د والی بنا غلی محمد صدیق له خوا دکنډ هار په ظاهر شا هی واک کښې یو په بل پسې پرانیستل شول .

دټور ۲۱ - د افغانستان د گمر کی تعریفی مسوده د برو کسل د بین المللی تعریفی په اساس د تجار ت او د مالی دوزارتونو دداخلی او خار جی متخصصینو له خوا تسو ید او تر تیب شوی وو د بین المللی گمر کا تو د اداری له خوا ومنل شوه .

دټور ۲۲ - د جغتو دولسو لی دکیا ق دکلی دکلیوا لی ښوونځی دودنی دینسپتویره دهغه غای ولسوال ښاغلی محمد امان کاظمی کښودله .

دټور ۲۳ - په ټول هیواد کښې د ښا تی فرش د نقشی مقده ما تی کار بشپړ شو او د پنځه سوه زرو په اندازی چاپ شول .

* - د هند د فقید جمهور رئیس مر حوم دکنور ذاکر حسین دیا دونی په مناسبت په کابل کښې دهند د لوی سفیر ښاغلی اشوک مهتا له خوا د ده په کور کښې له غرمی نه پخوا په یولس نیمو بجو یومراسم ترتیب شوی ؤ .

* - د افغانستان او د ترکی دجمهوریت دهیتنو تر منځ د ترانزیتی موافقه لیک په باره کښې دغور د پاره د تجار ت دوزار ت په سالون کښې خبری شروع شوی .

دټور ۲۴ - دانتخاباتو د څارنی مر کزی هیات د قاضی او دفضا نیه قوی د اداری لوی آمر دکنور ولید حقو قی په مشر ی غونډه وکړه او داچندا په شاملو موضوعگانو غور او څیړنه وکړه .

* - د افغانستان او د آلمان د اتحادی جمهوریت کلتوری گلو کمیسیون له غرمی نه پخوا د پوهنی دوزار ت د لومړی معین دوکنور سیف الرحمن صمدی په مشر ی د پوهنی په وزار ت کښې غونډه وکړه .

دټور ۲۵ - شهر یاری ذات له غرمی نه وروسته په اووبجو دهیواد دمرکز اوولایتو نمایندگان استادان او ښوونکی دگل خانی په ماڼۍ کښې ومنل او د پوهنی په پراختیا کښې یی دخلکو د مادی او معنوی همکاری له پاره دجغتو والی څخه رضا یت وکړ .

* - دښوونکی ورځ د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د پیغام په لوستلو سره په ټول هیواد کښې ومانځل شوه .

* - دپوهنتون دچارو د تنظیم دمقرراتو

دیو ولسمی مادی سره سم د پوهنتون په پیشنهاد او دوزیر انو دعالی مجلس په تصویب او د ملو کانه حضور په منظوری دمربوط پوهنځیو او موسسو د رئیسانو د مقرری فرمانونه صادر شول .

* - د جوزجان دولا یت دسر پل دولسوالی دښاروالی لس بستره ایز روغتون پرانستل شو .

دټور ۲۶ - د افغانستان او سیلون تجار تی هیئتو د دواړو هیوادو تر منځ دتجار تی روابطو دټینگیډو په باره کښې له غرمی نه وروسته دتجار ت په وزار ت کښې خبری وکړی .

دټور ۲۷ - د افغانستان او ترکی ترمنځ د ترانزیت او دواړو لورواړلو موافقت لیک دتجار ت په وزار ت کښې لاسلیک شو .

دټور ۲۸ - په افغانستان کښې دملگرو ملتو د انکشافی پروگرام آمر ښاغلی ارسن شهباز او دملگرو ملتو دکرسی او خوراکی شیانو د موسسی (اف، ای، او) نماینده ښاغلی اس، کی، دی(اف، ای، او) دسکو یو البوم چه دهغه موسسی دغرمی هیوادو له خوا برابر شوی سکری لری صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی ته وپاندي کړی .

دټور ۲۹ - د افغانستان اوسیلون تجار تی هیئتو د دواړو هیوادو تر منځ د تجار تی روابطو دټینگیډو په باره کښې له غرمی نه وروسته دتجار ت په وزار ت کښې خبری شروع شوی .

دټور ۳۰ - هنی کمیټی چه دنړی دخوراکی دپروگرام په موسسه کښې دحکومتو ترمنځ چاری پرمخ بیایی په روم کښې په خپله غونډه کښې د ۱۹۶۹ کال د می دماشتی په دیار لسمه ورځ چه د ۱۳۴۸ کال د ثور درویستمه نیټه کیږی د افغانستان له پاره بله پروژه تصویب کړی .

دجوړا لهری - دسیلون تجار تی هیئتد دافغانستان له وچی میوه سره علاقه ښکاره ، او دافغانی مقاماتو سره ئی دتجار تی موضوع گانو باندی خبری وکړی .

دجوړا ۲: دشوروی اتحاد دهاو پیژندنی یو هیئت دیوه تړون دلاسی لیک له پاره کابل ته راوړسید .

دجوړا ۳: دافغانستان او شوروی اتحاد ددوستی دنماسباتو دنیمی پپری ښکارندوی عکاسی نندارتون دکابل ښاروالی په تالار کښې پرانستل شو .

دجوړا ۴: دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه داردینی هاشمی دآزادی دور څی په مناسبت دهغه هیواددپاچا

د افغانستان کالني

دجوزا ۱۱ - دافغانستان او شوروي اتحاد دحکومتو ترمنځ دخوا پيژندنې دمسرکز ونو دپراختيا په باره کښې دتخنيکي مرستومرېوت پروتو کول په ملگي هوايي رياست کښې لاسليک شو .

دجوزا ۱۲ - دعوامي نیشنل پارټي مشر دجناب خان عبدالغفار خان زوی عبدالولي خان او ميرمن يی (ميرمن نسيم ولي) کابل ته راغلل .

* - ديو شمير افغاني هنر مندا نو دآثارو نندارتون چه دبلغاريې دطبيعي مناظر او تاريخي آثارو پښکارندويي داطلاعاتو او کلتور دوزير دکتور محمد انس له خوا دښاروا لى په سالون کښې پرانستل شو .

دجوزا ۱۳ - يو ليليه ښوونځي دباميانو دولایت دپو هنی د مدیریت له خوا دپنجاب په ولسوالۍ کښې پرانستل شو .

دجوزا ۱۴ - دکابل په دربار کښې دتایلند نوی مختار وزیر شهزاده پوم پورا چاترا دمعمولو تشریفاتو سره سم خپل اعتماد ليک ددلکشا په ماڼۍ کښې دهمايوني معظم اعلیحضرت حضورته وړاندې کړ .

دجوزا ۱۵ - معظم ټولواک همايوني اعلیحضرت دهندصدراعظمه مير من اندراگاندي له غرمې نه وروسته په شپږو بجو شاهانه حضور ته ومنله .

* - د هند صدراعظمه مير من اندراگاندي صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی په بلنه ديو رسمي اودوستانه مسافرت له پاره کابل راغله .

دجوزا ۱۶ - دهندصدراعظمه ميرمن اندراگاندي اوملگري يی دباميانو تاريخي آثارو وکتل .

دجوزا ۱۷ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی او دهند صدراعظمی ميرمن اندراگاندي دخارجو چارو په وزارت کښې خپلې خبري شروع کړې .

* - دسمنگانو دخلم دولسوالۍ دنوی ښار دجوړولو کار د ښاروالی د هو ټل دالحاقیه دبنسټ په ايښودلو ستره شروع شو .

دجوزا ۱۸ - دهند صدراعظمی مير من اندراگاندي په داسی حال کښې چه صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی هم له خپلې محترمی میلمنی سره ملگري وو دسالنگ لويه لار وکتله .

دجوزا ۱۹ - دهند صدراعظمی مير من اندراگاندي له غرمې نه پخوا په یو لسو بجو او پنځه څلویښتو دقیقو په داسی حال کښې چه والا حضرتی شهزادی بلقیس هم تشریف درلود دکابل له فاتح والا حضرت مارشال شاه ولی خان غازی سره دده په کور کښې

اعلیحضرت ملک حسین په عنوان دمبار کی تلگرام مخابره شو .

* - د امریکي د متحدو ایا لستو خارجه وزیر ښاغلی ویلیم راجرز دښاغلی اعتمادی په بلنه دیوی لنډی استو کښې دپاره دورځی په ۱۱ بجو او ۴۵ دقیقو دکابل بین المللی هوایی ډگر ته راورسید .

دجوزا ۵ - دصدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی په بلنه دشوروی اتحاد صدراعظم ښاغلی الکسی کاسیگین ديو رسمي اودوستانه مسافرت لپاره کابل ته راورسید .

دجوزا ۶ - دهيواد دخپلوا کی دبیر ته اخیستلو یو پنځوسمه کالیزه په خاصو مراسمو سره ونمانځله شوه . او په همدی مناسبت ددلکشا په ماڼۍ کښې شاهانه حضور ته دمبار کی مرا تب په مخصوص کتاب کښې ثبت شول .

* - معظم ټولواک همايوني اعلیحضرت دشوروی اتحاد صدراعظم ښاغلی الکسی کاسیگین دگل خانی په ماڼۍ کښې شاهانه حضور ته ومانه .

ښاغلی الکسی کاسیگین دشهر یاری ذات حضور ته دشوروی جماهيروداتحاد دعالی شورا درئیس هیئت دشوروی دحکومت او دخان له خوا د افغانستان دخپلوا کی دوختنه ديو پنځوس کاله له تیریدو په مناسبت ، او هم دشوروی اتحاد او افغانستان ترمنځ دعلايقو تاسیس او د متقابلو پيژندنې ديو پنځوس کاله تیریدو په باب مبارکی وپ کړه .

* - دافغانستان او شوروی اتحاد تر منځ درواپو دتاسیس دپنځوسمی کالیزی په مناسبت دمعظم همايوني اعلیحضرت او دشوروی اتحاد دعالی شورا درئیس هیئت دصدر ښاغلی نیکولای پود گورنی ترمنځ دمبار کی خاص پیغامو نه تبادل شول .

دجوزا ۷ - داسلام دپیغمبر حضرت محمد مصطفی (ص) دزیږیدنی ورځ په ټول هیواد کښې دټولنو په ترڅ کښې ونمانځل شوه .

* - همايوني معظم اعلیحضرت دهستو مرحاموله مخه چه په شاهانه رعایاو باندي لری دحضرت رسول اکرم (ص) دنیکمرغه میلاد په مناسبت دمرکز او ولایاتو ديو شمير تارینه وو او ښځو بندیانو ددند پاتی موده وپښله .

دجوزا ۹ - دشوروی اتحاد صدراعظم ښاغلی الکسی کاسیگین افغانستان ته دیوه دوستانه رسمی مسافرت نه وروسته دسهار په ښو بجو او شلو دقیقو راولپنډی ته روان شو .

دجوزا ۱۰ - درضا کار و میر منو له خوا دمعیو بڼو په گډه یو فلم وښودل شو .

وکتل .

کلتور دوزیر دکتور محمدانس په وینادراډیو افغانستان په الحاقیه ودانی کښی پرانیستل شوه .

دجوړا ۳۱ - دکړهنی او اوبو لگولو وزیر انجنیر میر محمد اکبر رضا له غرمی نه پخوا ددارالامان تحقیقاتی فارم وکوت .

دسرطان لهری - دننګر هاردپوهنتون دطب دپوهنځی دلومړنی دوری فارغ التحصیلانو ته بری لیکو نه ورکړه شوه .

* دخارجه چارو وزارت په دغه باب چه په ځینو تازه خار جی نشراتو کښی دآسیایی دفاعی امنیت دیو سیستم پیدا کیدو په برخه کښی دافغانستان نوم یاد شوی دی دباختر آژانس دیوی پوښتنی په ځواب کښی وویل چه افغانستان په هر ډول نظامی او دفاعی تړون کښی په هر عنوان چه جوړ شی دبرخی اخیستلو له پاره هیڅ ډول هیله نه درلوده او نه یی لری . افغانستان دیوی ثابتی او مستقری خط مشی په حیث دبیطرفی او نه گډون پیروی کړی دسولې دتقوی یی یوازینی لارډ ټولو دولتو ترمنځ دوستی په روغه سره گډ ژوند ، نه مداخله ، داقتصادی دوه اړخیزه او بین المللی همکاری پر اخیستنا گڼی او عقیده لری چه درشد په حال هیوادو او ددغی سیمی دهیوادو له پاره واقعی امنیت باید ددغو هیوادو داقتصادی اجتماعی او سیاسی بنسټ دپیاوړی کیدو له لاری ولټول شی .

* دخارجه وزارت دترانسزیت داسانتیا دتامین په منظور دیوی سیمه ایزی جرگی دجوړیدو د موضوع په پاره کښی چه له هغی نه هم په دی وختو کښی په داخلی او خار جی نشراتو کښی یادو نه شوی ده څرگنده کړه چه افغانستان دنویو مهمو لویو لارو لسه جوړیدو نه راهیسی دافغانستان ، ایران ، شوروی اتحاد ، پاکستان ، هند ، ترکی ، او نیپال په گډون داسیا ددغی سیمی دترانزیت او حمل ونقل دچارو دیوی جرگی دجوړیدوله پاره له دیپلوماسی مچرانه خپله آرزو مندی ښکاره کړی او په دی وختو کښی ددغی موضوع په پاره کښی زیات تماسو نه نیول شویدی او د برخی اخیستونکو د نظر داتفاق له حصول نه وروسته په کابل کښی ددغی جرگی دجوړیدو په باب به اقدامات وکړای شی او ددغی دبحث وړ موضوع عکاسی به ځمکنیو ترانزیتی اسانتیا وو ته متوجه وی او نور هدفونه به ونلری .

دسرطان ۲ - معظم ټولواک هما یو نی اعلیحضرت دپروان داوبو لگو لو دپرووی دسپار به نیو بجو اولس دقیقو داطلاعاتو اویلی بیلی برخی په داسی وخت کښی وکتلی

دجوړا ۲۰ - دپښتونستان مشر جناب خان عبدالغفار خان چه یوه هفته پخوا کابل ته راغلی وو بیرته جلال آباد ته ستون شو .

* دیشنل عوامی گوند مشر ښاغلی خان عبدالولی خان او محترمه میرمن نسیم ولسی دخپلو ملگرو سره داروپا په قصد دکابل اسلام کلا په لاره په موټر کښی دسپار په اوو بجو له کابل نه روان شول .

* دجزام د ناروغانو دتداوی اوعلاج له پاره دروغتیا یو مرکز دبنسټ ډیره په بامیانو کښی کښودل شوه .

* دافغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ دعالی او دمنځنی مسلکی تحصیلاتو او دعلمی درجودسند ودمعادلت پروتوکول لاسلیک شو .

دجوړا ۲۲ - دکڼی په سند یو ه کښتی چه د(۹۰) تنو سپیر ليو او (۳۰۰) منه مال ظرفیت لری په کار واچول شوه .

* دفاریاب دولايت دپښتون کوټ د ولسوالۍ دخواجه موسی په کلی کښی دنجونو او هلکانو د دوو لومړنیو ښوونځیو دبنسټ ډیره دهغه ځای دوالی ښاغلی عباسی له خوا کښودل شوه .

دجوړا ۲۳ - دمعظم ټولواک هما یونسی اعلیحضرت له حضور څخه دفلپین دملسی ورځی په مناسبت دهغه هیواد دجمهور رئیس ښاغلی فردیناندهمار کوس په عنوان دهمبارکی تلگرام مانیلا ته مخابره شو .

دجوړا ۲۴ - دمور ورځ دعلیا حضرتی معظی ملکی دپیغام په لوستلو سره دهیواد په مرکز او ولایاتو کښی دمحفلونو په ضمن کښی ومانځله شوه .

دجوړا ۲۵ - دافغانستان او شوروی اتحاد دسیاسی روابطو دټینګیدو دپنځوسمی کالیزی په مناسبت کلتوری هفته شروع شوه .

دجوړا ۲۶ - دژب پیژندنی لومړی جرگه دادبیاتو دښودنی او روزنی دپوهنځیو دداخلی او خارجی متخصصانو له خوا دکابل پوهنتون دکتابخانی په تالار کښی جوړه شوه .

دجوړا ۲۷ - علیا حضرتی معظی ملکی دکال ممتازی میندی په شاهي ارگ کښی خپل حضور ته ومنلی .

دجوړا ۲۸ - دصدارت لومړی مرستیال دکتور علی احمد پوپل دمعالجی لپاره چکوسلواکیا ته لاړ .

دجوړا ۳۰ - دآسیایی براد کاستنګ داتحادی د اداری شوروی دغونډو اوومه دوره دسپار به نیو بجو اولس دقیقو داطلاعاتو اویلی بیلی برخی په داسی وخت کښی وکتلی

جمهوريت لوی سفیر ښاغلی گیرهارد مولتمن پنځه لښاور موټرونه له یو شمیر کر چینو بېړیو سره دقرغی دښد دپو لیسو دنجات دگورپ له پاره دالمان داتحادی جمهوریت دتخنیکي مرستو په چوکاټ کې لیسو اکاډمی ته ور کړل .

دسرطان ۱۲- دالمان داتحادی جمهوریت دبانک دکریدت دپور د۱۹۶۹ کال دلومړنیو شپږومیاشتو قسط او ټکټانه نولس ملیو نه افغانی دکابل دبرښنا دریاست له خوا ورکړی شوه .

دسرطان ۱۳- دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه د امریکي دمتحدو ایالاتو دملي ورځي په مناسبت دهغه هیواد دجمهور رئیس ریچارډنکسن په عنوان دهمبارکي تلگرام واشتگتن ته مخاږه شو .

* - د خار چه چارو دوزارت سیاسي لوی مدیر دکتور روان فر هادی دبی طرفو هیوادو په مشررتی ټولنه کېښی دگډون له پاره د بیروت ته لاریو گوسلاو یی ته روان شو .

دسرطان ۱۴- والاحضرتی شمسزادی بلفیس والاحضرتی شمسزادی مریم والاحضرت شمسزاده محمد نادر والاحضرت سردار عبدالولی والاحضرتی لیلما او دکا بیټی ځینو غړیو په اتو بجو د عامی روغتیا په موسسه کېښی دافغانی هنر مندانو کانسرت واورید .

دسرطان ۱۵- دکابل دهلکانو او نجونو د لومړنیو ښوونځیو د څلورو نیمو میاشتو ازموینه شروع شوه .

دسرطان ۱۶- دتجارت د اتا قو د لوی ریاست په چوکاټ کېښی د خصوصي پانگي اچولو یو مشورتی مرکز جوړ شو .

دسرطان ۱۷- دبیسوادی سره د مبارزی د تجربوی پروزی د انسجام د کمیتی امریسی غونډه د بیسوادی سره مبارزی دټولسني د افتخاری رئیس والاحضرتی لیلما په حضور دپو هنی دوزارت په کلوپ کېښی جوړه شوه .
* - دآریانا افغان هوایی شرکت موسسی او دپان امریکن هوایی کمپنی دکابل او نیویارک نیویارک او کابل د هوا یی سرویس نوی لار تاسیس کړه .

دسرطان ۱۸- والاحضرت شمسزاده شاه محمود او میرمن یی والاحضرتی محبوب درخصتی په ډول وطن ته راو رسیدل .

* - دبامیانو د بودایی تاریخی آثارو دترمیمو لورپروزه چه د اطلاعاتو او کلتور دوزارت دلرغون پېژندنی او تاریخی آثارو دساتنی دلو ی مدیریت دفتی کار کونکو او دهند دجمهوریت دترمیم کارانو له خوا سرته

چه په هره برخه کېښی دپروزی د داخلی او خارجی متخصصانو او کارکوونکو له خوا توضیحات عرض کیدل .

شاهانه ذات دپروزی دکار دپرمختگ څخه خپل رضایت څرگند کړ او دپروزی دبشپړیدو او بریالیتوب هیله یی وکړه .

* دآسیایی برودکاستنگ داتحادی داداری شورا اوومه جرگه چه د۱۹۶۹ کال دجون له ۲۰ نه تر۲۲ نیټی پوری په کابل کېښی جوړه شوی وه پای ته ورسیده او دجرگی شامل هیاتو نه خپلو هیوادو ته لاپل .

دسرطان ۳- درضاکارو میرمنو په غونډه کېښی چه د جرگه گس د عالی رئیس والاحضرتی شمسزادی بلفیس په مشررتی شوی وه دهغو عوایدو په پاره کېښی چه دیالت دقلم دتکتونو څخه لاس ته راځی دبیوزلو میوبینو په گټه بحث وشو .

* - دغښمو ورځ دکرنی او ابو لگولو دوزارت له خوا په کابل کېښی ونمانځل شوه .

دسرطان ۴- صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی له غرمی نه مخ کېښی دپوهنتون دشوری له غړیو سره دصدارت عظمی په ودانې کېښی وکتل .

دسرطان ۵- دپنجوایی دباغدارانو کوپراتیف په نامه یو کوپراتیف دپنځو ملیونو افغانیو په پانگه دکندهار دولايت دپنجوایی په ولسوالی کېښی تاسیس شو .

دسرطان ۶- دغزنی د ښاریانو د پاره دڅښلو اوبو څادکیندنی کار دهغه ځای دوالی له خوا شروع شو .

دسرطان ۷- دسوار کارنو فلم لومړی برخه دکولمبیا دنامتو کمپنی لخوا په افغانستان کېښی بشپړه شوه . او دوهمه برخه یی چه دقلم وروستی مرحله ده د۱۳۴۹ کال په پسرلی کېښی به سرته ورسیدی .

* - دروغتیا وزیری پیغلی کبرا نورزای دتابلیت جوړولو نوی دستگا ددواگانو په دیو کېښی پرانستله .

دسرطان ۹- دافغانستان او هسپانیی حکومتو موافقه کړیده چه ددواړو هیوادو دیپلوماسی روابط دغیر مقیم مختاری له سویه نه دغیر مقیم دسفارت سویی ته جک کړی .

دسرطان ۱۰- دوزیرانو مجلس دترا نزیت دحمل ونقل په پاره کېښی دافغانستان او ترکیبی موافقه لیک منظور کړی او دموافقه لیک متن دقانونی مراحلو دتیرولو له پاره شوروی ته وړاندی شو .

دسرطان ۱۱- په کابل کېښی دالمان داتحادی

د وزارت مرستیال مارشال بگرامیان او دده ورسره هیات او د شاهانه څنی اردو جنرالان په بگرام کې د هوایی قواوو تمرینات وکتل .

داسد لهری - د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه د عربی متحد جمهوریت دملي ورځي په مناسبت د هغه هیواد د جمهور رئیس جمال عبدالناصر په عنوان د مبارکې تلگرام قاهرې ته مخابره شو .
داسد ۲ - د جهانی بانک او د نړۍ د کرهڼی او خوراکی شیانو د موسسې گډ هیئت د کرهڼی دبانک د انکشاف او داو بولگو لو دکوچنیو پروژو د ژوندی کولو په باره کې د جهانی بانک د مرستو او کریدت په باره کې له یو لړ مطالعه او خبرونه وروسته امریکي ته لاړ .

داسد ۴ - له بیسوادۍ سره د مبارزې دمسلکي ښوونکو د روزنی لومړی پروژو دپوهنی او کرنی دوزارتو او دیونسکو او د نړۍ د کرنی او خوراکی شیانو پشان د ملگرو ملتو د مربوطو موسسو په مرسته د پوهنی دوزارت د لومړی معین دکتور سیف الرحمن صمدی له خوا د میر بچه کوټ په ښوونځی کې پراښتل شوه .

داسد ۵ - جاپان ته د معظم هما یونی اعلیحضرت او علیاحضرتی معظمی ملکی دمسا فرات ۳۵ ملی متری رنگه فلم په کابل کې دجاپان لوی سفیر ښاغلی ماتسوی داطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمد انس ته ورکړ .

داسد ۶ - د ترا فیکي جرمنو نو دغور له پاره یو خاص دیوان دکابل د ولایت په قضایی حوزه کې او یو خاص دیوان د مرکز داستیناف په عالی محکمه کې دقضا یی صلاحیت اوتشکیلا تو دقانون ددریمی او دری شیبتمی مادی په اتکا تاسیس شول .

داسد ۷ - د فیض آباد د خرقی مبارکی په مدرسه کې یو دارالحفاظ پراښتل شو .

داسد ۸ - د شوروی اتحاد دملي دفاع دوزارت مرستیال مارشال بگرامیان له غرمی نه پخوا له صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی سره دصدارات په ماڼی کې وکتل .
داسد ۹ - د شوروی اتحاد ددفاع دوزارت مرستیال مارشال بگرامیان چه خوورځی پخوا د ملی دفاع دوزارت په بلنه کابل ته راغلی وه بیرته خپل هیواد ته لاړ .

داسد ۱۰ - د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه دسویس د ملی ورځي په مناسبت د هغه هیواد دکنفدراسیون درئیس په عنوان د مبارکې تلگرام برن

رسیزی کار یی په بامیانو کې داطلاعاتو او کلتور دوزیر له خوا پراښتل .

دسرطان ۲۰ - په بلگرام کې د بیطرفو هیوادو د جرگی په مشورتی غونډه کې دافغانستان نماینده دکتور عبدالغفور روان فرهادی د بیطرفو هیوادو درئیسانو دیوی عالی جرگی د جوړیدو له پاره ټینگار وکړ .
دسرطان ۲۳ - د خه د پاسه ۸۵ ملیونو افغانیو په پانگه داوو پروک تاسیس دپانکو اچولو دکمپنی له خوا منظور شو ، او هغه پروژې دادی . دیلاستیکی محصولا تو د تولید پروژه ، په کابل کې د یخ د تولید پروژه ، د ساسیچ جوړولو پروژه .

دشیدو او دهغو د مشتقاتو د پروسیس پروژه .
دکاستیک سو دا او کلو رین د تولید پروژه .

بسکویت او شیرینی جوړولو پروژه .
دسرطان ۲۵ - د شوروی اتحاد د دفاع وزیر مرستیال مارشال ایوان خرسنوفوره ویچ بگرامیان د ملی دفاع دوزارت د پخوانی بلنی سره سم دهغه هیواد د یو عسکری هیات په مشرتی کابل ته راوړسید .

دسرطان ۲۶ - د کرنی او اوبو لگولو دوزارت د تحقیق د ریاست د پروگرام د مخه دغمو دتخم پاکولو دولس ماشینیو نه د کرلو دتخمونو دپاکولو دپاره دهسرات د ولایت کروندگرو ته ورکړ شوه .

دسرطان ۲۷ - د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه د هسپانی د ملی ورځی په مناسبت دهغه هیواد د دولت درئیس جنرال فرانکو په عنوان مادرید ته د مبارکې تلگرام مخابره شو .

* - دکابل او تهران ترمنځ درادیو تیلیفون مستقیمه مخابره ټینگه شوه .

دسرطان ۲۸ - د اتحادی جمهوریت دتخنیکي مرستو د هایدرو لوجی او برمه کاری مرطو یو شمیر سان او آلات د کرنی او اوبو لگولو وزارت ته وسپارل شول .

دسرطان ۲۹ - د شوروی اتحاد ددفاع دوزارت مرستیال مارشال بگرامیان او دده ملگرو په داسی حال کې چه لوی درستیز ډگر جنرال غلام فاروق ورسره وو حری پوهنتون دتخنیک اکاډمی او د شاگردانو ترپسی جریان وکوت .

دسرطان ۳۰ - د افغانستان اودهسند دجمهوریت ترمنځ په گډه سره دبا میانو دتاریخی آثارو د ترمیم موافقه نامه داطلاعاتو او کلتور دوزارت په تالار کې لاسلیک شو .

دسرطان ۳۱ - د ملی دفاع وزیر ستر جنرال خان محمد او د شوروی اتحاد ددفاع

ته مخبره شو .

داسد ۲۲ - دپا ك قرآن دخو آيتوبه تلاوت دافغان دنجيب ولس دنيمكر غي او دافغانستان دديمو كرات پاچا همايوني معظم اعليحضرت په سلامتې دولسي جرگي دتقنين ددولسمي دورې وروستې غونډې پاى دهغې جرگې د رئيس دكتور عبدالظاهر په واسطه له غرمې نه مخكېني اعلام شو .

داسد ۲۳ - دمشرانو دجرگې د دولسمي دورې غونډه دقرآن عظيم الشان دخوآيتو په تلاوت او د هيواد د نيمكر غي اودافغانستان دديمو كرات او ترقي غوښتونكي پاچا همايوني معظم اعليحضرت دسلا متيا په دعا پاى ته ورسيدى .

داسد ۲۵ - دترافيك ديوان له غرمې نه مخكېني دقرآن عظيم الشان دخو آيتو له تلاوت نه وروسته دكابل دولايت دمرافعي دمحكومي درئيس مولوي فضل الرحمن له خوا پرانيستل شو .

داسد ۲۶ - دديپو دارى د نوي سيستم لاري دكابل پوهنتون درئيس پوهاند فضل ربى پژواك له خوا د پوهنتون دديپو گانو په ساحه كېني پرانيستل شوى .

داسد ۲۷ - دنرس دمروستيا لانودلومرې دورې او د قابله نرس د څلورمې دورې د كورس دفارغانو برى ليكو نه دكابل په زيرتون كېني دروغتيا دوزارت د معين دكتور عبدالله عمر له خوا مستحقينو ته ورکړل شو .

داسد ۲۸ - همايوني معظم اعليحضرت او علياحضر تيمعظمي ملكي ماينام په اووه نيمو بجو د شوروي اتحاد كسيهان نورده مير من والتينا ترشكووا د دلکشا په ماڼۍ كېني خپل حضور ته ومنله .

* - د شوروي اتحاد د خارجي هواپاڼه ميرمن والتينا د افغانستان دحکومت په بلنه له غرمې نه پخوا په نېه نيمو بجو ديوه دوستانه مسافرت له پاره كابل ته راورسيد .

داسد ۳۰ - د جنوبي پښتونستان مشر جناب خان عبدالصمد خان دافغانستان د خپلواكۍ (۵۱) تلين په مراسمو كېني دگډوډون دپاره دخپلو ورسره كسانو سره د سهار په لسو بجو سپين بولدك ته راورسيدل او هلته د قبايلو د مستقل رياست دمروستيا ل ښاغلي محمد گل سلیمانخيل د كندهار د قبايلو مدير دهغه ولايت دمورينو اومخورو

داسد ۱۱ - دخارجو چارو د وزارت نطاق دپاکستان دجمهور رئيس جنرال يحيى خان ۱۳۴۸ كال داسد دشپږمې نېټې دويناديوي برخې په باره كېني تبصره وكړه او ويويل دپاکستان دجلالتماپ جمهور رئيس هغه برخه چه په پښتونستان پورې ارتباط لري دهغې په باب دافغانستان موقف څرگند دى او بايد هر څو ل فيصله دپښتونستان دخلكوكو په رايو او غوښتنو باندې ولاړه وي . كه داسې نه وي دافغانستان حكومت او خلك هر هغه تصميم چه دپښتونستان د خلكو له ښكاره موافقت نه پرته ونيل شي ددوي دحقوقو اوغوښتنو مخالف بولي اوپه اعتباره يې گڼي .

داسد ۱۳ - دشوري د دولسمي دورې په انتخاباتو كېني دولسي جرگې د دووسو او شپاړسو څوكيو دنيو لو له پاره دافغانستان له بيلو بيلو حوزو څخه څه دپاسه يوزرودرې سوه ديرش تنه او ديرش تنه د مشرانودجرگې دانتخابي څوكيو دنيو لو له پاره داوطلب شويدي .

داسد ۱۴ - دكورنيو دلاښوودني د انجمن دعو مي ټولني لمړۍ كالنۍ غونډه دوالاحضرتي شهزادي بلقيس ، والاحضرتي شهزادي مريم والاحضرتي خاتون په حضور وشوه .

* - افغانستان دنړۍ دروغتيا دموسسې دعو مي ټولني دتصويب په اساس د هغې موسسې د مديتراني په ختيځه حوزه كې شامل شوو .

داسد ۱۵ - دپلخمرې ، مزار ، شبرغان دلوپي لاري څخه دپلخمرې دلسوالي دمركزنه دسنگان دولايت دخلم تر ولسوالي پورې ۱۱۳ كيلو متره دقير اچولو كار بشپړ شو .

داسد ۱۶ - دكابل فاتح والاحضرت مارشال شې وليخان غازي دکال دتيسن دقبر ماڼۍ كپو ره دكابل په بين المللي گلوپ كېني مستحقو كسانو ته وويشل .

داسد ۱۷ - دكورنيو د لارښوونې دټولني دعو مي جرگې په غونډه كېني دهغې ټولني تخنيكي ، صحي او بودجوي اساسنا مي درايو په اكثر يت تايد او تصويب شوي .

داسد ۱۹ - دولسي جرگې او مشرانو جرگې دانتخاباتو دراى وركولو كارونه چه دانتخاباتو دمر كزي كميتي ترخاري لاندې چاپ شويدي ولايتي او محلي كميتوته وليرل شو .

داسد ۲۰ - دجاپاني متخصصانو هيئت دهريرود داوبولگولو دپروژې په باره كېني دمطالعي نه وروسته له كابل نه خپل هيواد ته لاړل .

له خوا استقبال شول .
صدر اعظم نینا غلسی نور احمد اعتماد دی
دجل تن دیله په بر خه کبئی دجنو بسی
پښتونستان د مشر خان عبدالصمد خان هرکلی
وکړ .

داسد ۳۱ - معظم ټولواک همایونی
اعلیحضرت دهغو مېر بانو له مخی چه په
خیل رعیت یی لری دهیواد دخپلواکی دیو
پنځوسم جشن په مناسبت دمرکز اوولایاتو د
یوشمیر نارینه او ښځو بند یانو د بندپاتی
موده وښتله .

دسنبلی لهری - معظم ټولواک همایونی
اعلیحضرت په خپلو شاهانه قیمتدارو
ارشاداتو سره دهیواد دخپلواکی یوپنځوسم
جشن دسپار په اتو بجو په حضور ی چمن
کبئی پرانیست .

* - د دوستو هیوادو د هنر مندا نوننداری
په داسی حال کبئی چه والا حضرت شهزاده
احمدشاه او والا حضرت شهزاده مریم په
سلطنتی لوژکبئی تشریف درلود دشبئی په
اتو بجو دکابل ننداری په تالار کبئی پرانستل
شوی .

دسنبلی ۲ - دوزشکارانو رسم گذشت
د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت او
علیاحضر تی معظمی ملکی په حضور کبئی
له غرمی نه وروسته په دری نیمو بجو په
غازی استند یو م کبئی اجرا شو .

* - علیاحضر تی معظمی ملکی والا حضرت
گرانو شهزادگانو والا حضرت گرانو شهزادگیو
دفتبال لوبه له غرمی نه وروسته په پنځی
نیمو بجو چه دیو هنی او شوروی اتحاد د
ټیمو نو تر منځ وشوه وکتله .

* - والا حضرت شهزاده احمد شاه دسپار
په نهو بجو د هیواد دخپلواکی دیو پنځوسم
جشن نندار تون پرانیست .

دسنبلی ۳ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت
دنیزی وهلو لو به چه دپکتیا او غزنی دولايتو
دټیمو نو تر منځ وشوه وکتله .

* - والا حضرت شهزادگی مریم له غرمی
نه وروسته په یوه بجه او دیر شو دقیقو د
شوروی اتحاد خار چی هواپازه میر من والنتینا
تريشکو وا په کاریز میر کبئی خپل حضورته
ومنله .

دسنبلی ۴ - والا حضرت سردار عبدالولی
دنیزی وهلو لو به چه دمرکزی قوړو دغرو
د ۱۸ و ۳۰ لمبر او د سورو پو لیسو د
ټیمو نو تر منځ په حضور ی چمن کبئی وشوه
وکتله .

دسنبلی ۵ - دیو هنی لو مری درجه نینان
چه دهمایو تی معظم اعلیحضرت له حضور

دسنبلی ۱۱ - خان عبدالصمد خان اڅکزی
او دپښتونستان دادیبانو هیئت له غرمی نه
بخوا په نهو بجو دیو هنی له وزیر دکتور
محمد اکرم سره دهغه وزارت په ودانې کبئی
دپیژندگلو ی کتنه وکړه .

دسنبلی ۱۲ - دپښتونستان ستر مشر
خان عبدالغفار خان دپښتونستان دورخی
دجشن په مراسمو کبئی گډون کولو نه وروسته
له کابل څخه جلال آباد ته ورسید .

دسنبلی ۱۳ - دپښتو ټولنی له خوادسپار
په ۹ بجو دغازی عبدالله اڅکزی په قبرباندی
دخان عبدالصمد خان اڅکزی په مشر ی یوه
درنده مشاعره جړه شوه .

دسنبلی ۱۶ - علیاحضر تی معظمی ملکی
ملکی دسنبلی دشیپارسمی په اووه نیمو بجو
دښوونکی خدا داد زامن احمد شاه مومند او
محمد یوسف مومند چه دتالقا نو دښار د
کوچنیانو په نمایندگی یی په کابل کبئی د
کوچنیانو دجشن په مراسمو کبئی گډون کړی و
دگل خانی په ماڼی کبئی خپل حضورته وبلل .

دسنبلی ۱۸ - دانتر کانتنتال بین المللی
هوټل دقرآن مجید د خو آیتو په تلاوت او
دافغانستان دملی او شاهمی بیرغو نو په
څړولو سره دما ښام په اووبجو دصدر اعظم
ښاغلی نور احمد اعتماد له خوا پرانیستل شو .

* - دشوری د تاسیس دیر شمه کالیزه

ښاغلی صدراعظم په هغه ځای کېښي دخپلي پنځوس دقيقه ايزی استوگني په موده کېښي له ښاغلي هويدا سره ددواړو هيوادو د علاقې وړ مسئلو په باره کېښي خبرې وکړې .

* - ددعربى متحد جمهوريت دکار وزير او دهغه هيوادو او د افغانستان د دوستي د ټولني رئيس ښاغلي کمال رفعت له غرمي نه وروسته کابل ته راورسید .

دسنبلي ۳۰ - د متحد عربى جمهوريت دکار وزير او دهغه هيواد د جمهور رئيس جمال عبدالناصر مخصوص نماينده ښاغلي کمال رفعت ماښام په اووه نيمو بجو دکلخاني په ماڼۍ کېښي د همایونی معظم اعليحضرت په حضور مشرف شو او د متحد عربى جمهوريت درئيس دوستانه پيغام يې شاهانه حضور ته وپاندي کړ .

دسنبلي ۳۱ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادى په محلي وخت له غرمي نه وروسته په دووبجو دالمغرب پايتخت رباط ته ورسيد دهغه ښار په هوايي ميدان کېښي دالمغرب پاچا اعليحضرت دوهم ملک حسن دښاغلي صدراعظم هرکلی وکړ .

دميزان ۱ لومړۍ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادى درباط داسلامى هيوادو د مشرانو په کنفرانس کېښي ترخپلي وينا د مخه دمعظم ټولواک همایونی اعليحضرت پيغام چه ددغه تاريخي عالی کنفرانس په عنوان يې ليونى وولوست .

دميزان ۳ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادى د اعليحضرت دوهم ملک حسن سره وکتل او دمعظم ټولواک همایونی اعليحضرت پيغام چه درباط اسلامى هيوادو دکنفراانس د هدفونو ملاتړ پکښي شوى و دالمغرب پاچا ته وپاندي کړ .

دميزان ۵ - دسترگو ديوه دپرش بستره ايز روغتون دبنسټ ډبره دروغتيا وزير پيغلي کبرا نورزای کېښود له دغه روغتون دښځو د سنا توريم تر څنک جوړېږي .

دميزان ۷ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادى چه دسنبلي په ۲۷ نيټه داسلامى دولتونو او حکومتونو دمشرانو په عالی جرگه کېښي دگپون دپاره رباط ته تللى وودخپلو ملگرو سره کابل ته راورسید .

دميزان ۸ - خان عبدالغفار خان د هندى مقاماتو په بلنه دنهرو دسولې دجايزې د ورکولو په محفل کېښي دگپون په غرض چه ده ته ورکول کيږي همدغه راز دگاندى د زيريدنى دسلم کال له مراسمو کېښي دبرځي اخيستلو له پاره هند ته لاړ .

دميزان ۹ - عليا حضر ته معظمه ملکه د

په خاصو مراسمو سره په کابل کېښي ونمانځل شوه .

* - داساسى قانون او دشورى دانتخاباتو او د ۱۳۴۸ کال د نور د مياشتي دلو مړى نيټي دپاچا همي فرمان په پيروي دافغانستان دولسى جرگي دوکيلانو انتخابات په ټول هيواد کېښي شروع شول .

دسنبلي ۲۰ - دجنوبى پښتونستان مشر خان عبدالصمد خان اڅکزی مزار شريف ته ورسيد .

دسنبلي ۲۱ - دسنگ مېر او خنجان دښتو داوبولگولو دپروژي کار د خاصو مراسمو په ضمن کېښي دبدخشان دوالى ښاغلى روشن په واسطه شروع شو .

دسنبلي ۲۲ - دپولند دجمهوريت داتنو گرافي ملي او محلي هنرونو يونندان تون داطلاعاتو او کلتور دوزير دوکتور محمدانس له خوا دکابل ښاروالى په سالون کېښي پرانيستل شو .

دسنبلي ۲۳ - دولسى جرگي دديارلسمى دورى عمومى انتخابات دشورى دانتخاباتو دقانون له ۳۶ مادى سره سم دکابل ، کندهار او هرات په ښارونو کېښي دماښام په اووبجو پای ته ورسيدل .

دسنبلي ۲۴ - والاحضر تى شېزادگسي بلقيس او ميره يي والاحضر سردار عبدالولى له غرمي نه وروسته په څلوروبجو دپولنه د ملي او محلي هنرونو نندار تون وکوت .

دسنبلي ۲۶ - والاحضر تى شېزاده محمود او دده ميرمن والاحضر ته محبوب مازيگر په څلوروبجو دخپلو تحصيلاتو د دوام په غرض اروپا ته روان شول .

دسنبلي ۲۷ - صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادى داسلامى هيوادونو دحکومتونو او دولتونو د مشرانو په جرگه کېښي دگپون له پاره دالمغرب پايتخت رباط ته لاړ .

دسنبلي ۲۸ - دخارجو دوزارت سياسى لوى مدير دکتور روان فرها دى چه په رباط کېښي داسلامى دولتو او حکومتو د مشرانو په جرگه کېښي دافغانى هيئت غړى دى په رباط کېښي دالمغرب له خارجو وزير ښاغلي الراقى سره وکتل او ددغى جرگي دمقد ماتو دپراېولو په باره کېښي ورسره وغږيد .

دسنبلي ۲۹ - صدراعظم ښاغلى نور احمد اعتمادى رباط ته دتنگ په لار کېښي دتهران دمهرآباد په هوايي ميدان کېښي د ايران د صدراعظم ښاغلي امير عباس هويدا له خوا يې هرکلی وشو .

طیبیانو دتجویز له مخی دعلاج او دخپل بیسی لاس دهمدوکی دعملیا تو له پاره امریکي متحد ایالتو ته روانه شوه .

دهیزان ۱۰ - په ملگرو ملتو کښی افغانی دایمی نماینده لوی سفیر ښاغلی عبدالرحمن پژواک په خپله عوم می وینا کښی دخلکو سر نوشت دټاکلو له حق سره سم دپښتونستان دمستلی دخل غوښتنه یی وکړه .

دهیزان ۱۱ - معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت دزابل دولايت دمیزان نی دعلاقه دارۍ په کند لانو کښی دسروزرو او مسوکانو دکتلو دپاره له غرمی نه پخوا په نېه نیمو بچو دهیلیکو پتر په ذریعه هغه ځای ته ورسید .

دهیزان ۱۳ - ښاغلی صدراعظم دشوری ددیار لسمی دوری دانتخابا تو نتیجی اعلام کړی .

دهیزان ۱۴ - علیا حضر ته معظمه ملکه واشنگتن ته نژدی په هومه کی دبتسدا په یوه بحری روغتون کی داخله شوه . اودعلیاحضرتی معظمی ملکی دلاس علاج په دغه روغتون کی دمعالجو داکترانو له خوا شروع شو .

دهیزان ۱۵ - دوزیر انو عالی مجلس د کیمیاوی سری او اصلاح شوی تخم دویشلو اودغلی دتنبیه کولو پروتو کول چه دکرهڼی او اوبولگولو دوزارت دخورا کی شیانو او عامه اړتیا وو دعو می ریاست تر منځ شویدی منظور کړی .

دهیزان ۱۶ - مینه پال رښتین مدالو نه چه دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت له حضور څخه دپو هنی دوزارت دیو شمیر نارینه او ښځو ښوونکو مامورینو له پاره منظور شوی وو دمعارف وزیر دکتور محمد اکرم له خوا په هغه مجلس کښی چه په همدی مناسبت جوړ شوی و دوی ته بی وسپار ل .

دهیزان ۱۷ - همایو نی معظم اعلیحضرت پس له لویدیز او شمآلی ولاياتو له کښی نه دورځی په دوه نیمو بچو له خیره سره شاهي ارگ ته را ورسید .

دهیزان ۱۹ - دعلیا حضر تی معظمی ملکی دلاس عملیات دواشنکتن په حومه کښی دبتسدا په روغتون کی په بریا لیتو ب سره پای ته ورسیده .

دهیزان ۲۰ - دبیسوادی سره دمبارزی دکمیټی افتخاری رئیس و الاحضرتی لیلماهدایت * - والا حضر تسی شهبزادگی بلقیس والا حضر ت شهبزاده محمد نادر ، والا حضر ت لیلما دځینو ولایا تو دلاسی کارو نو اودستنې کندلو دکار ونو دندار تون کتنه وکړه .

دهیزان ۲۱ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دگل خانی په ماڼۍ کښی دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت په حضور مشرف شو او داساسی قانون د ۹۱ ما دی له حکم سره سم دخپل حکومت استعفا یی شاهانه حضور ته وپاندی کړه .

دهیزان ۲۲ - همایو نی معظم اعلیحضرت دښاغلی صدراعظم او دده د حکومت خدمتو نه او زحمتو نه چه دخپلی تصدی له اول وخت څخه تر اوسه پوری یی اجرا کړی دی د ستا ینی وې وبلل له صدراعظم او دهغه دکابینې له ملگرو څخه یی رضایت وکړی .

همدغه راز ددغی بار یا بی په پای کښی معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت امر وکړی چه دنوی حکومت دجوړیدو تر وخته پوری دی اوسنی حکومت داساسی قانون دیونوی پی مادی دو روستی جز دحکم په موجب خپلسی وظیفی ته دوام ورکړی .

دهیزان ۲۳ - همایو نی معظم اعلیحضرت له غرمی نه پخوا په لسو بچو په خپلو قیمت دارو ارشاداتو سره دشورا دیار لسمه تقنینیه دوره پرانستله .

* - همایو نی معظم اعلیحضرت دورځی په دوو بچو دبز کښی دهمولو بو ننداره کړه چه دهمایونی نیکمرغه زین یدنی دشپږ پنځوسمی کالیبری په مناسبت دهیواد دگرامیو په ډگر کښی دشما لی ولاياتو دچاپ اندازانو له خوا وشوی .

* - دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت دنیکمرغی زین یدنی دکالیزی په مناسبت دشپږ پنځوسمی او مجلله میلمستیا شوی وه .

دهیزان ۲۴ - دسری میاشتی مخصوصه هفته دولا حضر ت احمد شاه په وینا سره په هیواد کښی پرانستل شوه .

* - والا حضر تی شهبزادگی بلقیس والا حضر ت شهبزاده میرویس ، او والا حضر ت سردار عبدالولی دبز کښی هغه لوبه چه دفار یا ب ، تخار بد خشان او سنمگانو دولايتو دټیمو نو تر منځ په غازی سټدیوم کښی دافغانی سری میاشتی دټولنی په گټه وشوه وکتله .

دهیزان ۲۵ - معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت له غرمی نه وروسته په دریو بچو دبز کښی هغه لوبی چه د هیواد دشما لی ولایتو دټیمو نو تر منځ په غازی سټدیوم کښی وشوی وکتلی .

دعقر پ ۴ - دمعظم ټولواك له حضورشخه دستور دريمه در چه نښان چه دنا درشاهمینی دپروزی دسر انجنیر ښاغلی ارچیکو ف ته منظور شو ی وو . دیوی میلستیا په ترخ کی دنبار او کور چوپ وی دعو می رئیس ښاغلی محمد سرور له خوا ده ته وروسپار ل شـ

* - والاخصرت شهزاده احمد شاه په هغه میلستیا کی چه د ایران داعلیحضرت شاهنشاه د میلاد د کالیزی په مناسبت د شیبی په اوو بجو او دیر شو دقیقو دایران دلوی سفیر ښاغلی فروغی له خوا په انتر کاتینتال هوټل کی تر تیب شو یوه گدون وکړ .

دعقر پ ۵ - دولایتو دعا می روغتیا د آمرانو دسیمینار شاملو نو له غرمی نه پخوا دشپو کیو دپروزی د محیطی حفظ الصحی پروگرام لکه دصحی مکانو (بیستالخلا) د کوهیو چوپول دسپا کو داوبو رسولوسیستم په داسی حال کښی وکوت چه دوظیفه لرونکو له خوا توضیحات ور کول کیدل .

دعقر پ ۶ - علیا حضر ته معظه ملکه له بر یالیو عملیا تو نه وروسته دبنداله روغتون شخه ووتله او اوس به لنډه موده دعملیا تو دوروستی نتیجی د معلو مید لو له پاره دیولې طبی معاینو په غرض په واشنگتن کښی په افغانی لوی سفارت کښی او سپیری .

دعقر پ ۷ - دشوروی اتحاد ختیځونقاشانو دهنری آثار ویو نندار تون د اطلاعا تو او کلتور دوزارت دمعیب ښاغلی محمدخالدروښان له خوا دکابل ښاروالی دنما یشو نو په تالار کښی پرانیستل شو .

دعقر پ ۱۰ - معظم ټولواك هما یو نی اعلیحضرت له غرمی نه پخوا په یوولسو بجو سر پرست صدراعظم ښاغلی نوراحمد خیل حضور ته وباله او دکابینی په جوړولوی مؤظف کړ .

دعقر پ ۱۲ - دملگرو ملتو دبین المللی فرهنگی ، علمی او کلتوری موسسی (یونسکو) لوی مدیر ښاغلی رو نه ماهو د پوهنی د وزارت په بلنه دیوی هفتة ایزی کتنی له پاره کابل ته راورسید .

دعقر پ ۱۳ - دیونسکو لوی مدیر ښاغلی رونه ماهو دگلخانگی په مانی کی دمعظم ټولواك هما یو نی اعلیحضرت حضور ته ومنل شو .

* - معظم ټولواك هما یو نی اعلیحضرت مشر زوی والاخصرت شهزاده احمد شاه ته دجمعی دورخی دسپار پهخلورو بجو او ۴۵ دقیقو لوی خدای زوی ورگړی .

دپیزان ۲۷ - دوردك دولایست دچك د لسموالی وکیل پوهنوال دکتور محمد عمر وردك د ۸۲ را یو په اکثریت دولسی جرگی ددیار لسمی دوری ددایمی رئیس په حیث انتخاب شو .

دپیزان ۲۸ - معظم ټولواك هما یو نی اعلیحضرت تر غرمی دمخه دننگر هار دناوی دانكشانی پروزی لمړی لمبر فارم او په جلال آباد کی دننگر هار دیو لسمی فرقی دقر ماندانی ، دکر هنی نارم او د حیوانی روزنی نوی ودانی وکتله .

معظم ټولواك هما یو نی اعلیحضرت د جلال آباد شخه دغرمی وروسته پر پنځه نیمو بجو په خیر سره کابل ته یی تشریف راوړ .

دپیزان ۳۰ - د امریکی یو زیات شمیر شخصیتو نه او میر منی دواشننگتن دبندسپا په روغتون کښی دعلیا حضر تی معظمی ملکی پوښتنی ته ورغلل .

همدارنگه د امریکی د جمهور رئیس ریچارد نکسن او میر منی هم دگلو دگیدی سره په یوه پیغام کښی دعلیا حضر تی معظمی ملکی دژر چوپیدو هیله وکړه .

دعقر پ ۹هـ ی - دکابل د پوهنتون دطب پوهنځی دتاسیس اووه دیرشمی کالیزی په مناسبت ، دطب دیو هنخی او د پوهنتون منسو بیټو دکابل دطب دیو هنخی موسس شهید سعید اعلیحضرت محمد نادر شاهغازی مزار ته لاړل او دهغه ستر شخصیت زوح ته له دعا کولو نه وروسته یی دگلو گیدی ورباندی کښودله .

دعقر پ ۲ - دملگرو ملتو د موسسی د جوړیدو څلور ویستمه کلیزه په ټول هیواد کښی د مقالو په لوستلو سره ولمانځل شوه .

دعقر پ ۳ - په هغه مجلس کښی چه د معظم ټولواك هما یو نی اعلیحضرت په حضور دوالاخصرت شهزاده احمد شاه د دوهم زوی دنوم ایښودلو په مناسبت دوالاخصرت په کور کی تر تیب شوی وو . دسلطنتی درنی کور نی دغه نوی کوچنی ته دایمیل نوم انتخاب کړ .

* - درضا کارو میر منو دټولنی عا لسی رئیسې والاحضر تی شهزادګۍ بلقیس په حضور یو څلورینست تنو مستحقو معیو بیټو ته په میر منو ټولنه کښې د افغان بایسکل جوړولو په موسسه کښې جوړ شوی تری سایکلو نه وویشل شول .

* - دیو نسکو لوی مدیر ښاغلی روڼی ماهو په دوولسو بجو له موظف صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی سره د صدارت په ماڼۍ کښې وکتل .

دعقر پ ۱۴ - داطلا عاتو او کلتور د وزارت معین ښاغلی محمد خا لدر رو ښان دافغانستان او شوروی اتحاد د دوستی د روابطو په باب دوینا په ترڅ کښې دکابل ننداری په تالار کښې داکتو بر د انقلاب د دوره پنځوسمی کالیزی دنما نخلو پرو ګرام پرانیست .

دعقر پ ۱۶ - دسعید شهید اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی رحمت الله علیه دشهادت دورځې په مناسبت د قرآن شریف اوصحیح البخاری ختمو نه وشول او دهغه سترمپړنی پاکړوچ ته دعا وشوه . او همدغه راز د پوهنتون رئیس ، دیو هنځیو رئیس ، د پوهنتون استادان او محصلین او د مرکز دلیسو شاگردان دسعید شهید اعلیحضرت مزار ته لاړل او ددعا کولو نه وروسته یی د گلو گیدی ورباندی کښیښودلی .

دعقر پ ۲۷ - د سردار عالی نشان چه دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت دحضور څخه دیو نسکو لوی مدیر ښاغلی رونه ماهو ته اعطا شوی وو د موظف صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی له خوا هغه ته وسپارل شو .
دعقر پ ۱۷ - دالمغرب دپاچا اعلیحضرت دوهم ملک حسن ورور والاحضر ت مولای عبدالله دخپلی میر منی والاحضر تی لمیعه سره ددوو ورځو استوګنې په غرض کابل ته راورسیدل او والاحضر تی شهزادی بلقیس ، والاحضر ت سردار عبدالولی الو تکی ته نسرډی د والاحضر ت مولای عبدالله او دهغه دمجتړ می میر منی والاحضر تی لمیعه هر کلی وکړ .

دعقر پ ۱۸ - والاحضر ت مولای عبدالله او دده میر من والاحضر ته لمیعه دشپې په اتو بجو دگل خانې په ماڼۍ کښې دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت په حضور مشرف شول . شاهانه ذات دمانیام ډوډۍ له المغربی محتر مو میلمنو والاحضر اتو سره په سلطنتی میز وځوړ له .

* - دالمغرب د پاچا اعلیحضرت دوهم ماک حسن ورور مولای عبدالله او میر منی والاحضر ت لمیعه چه د دوه ورځنی استوګنې له پاره کابل ته راغلی وو خپل هیواد ته لاړل .

دعقر پ ۲۰ - معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت په دوولسو بجو دآلمان هیئت رئیس ښاغلی فون هنتیک چه څلورپنځوس کاله دمخه افغانستان ته راغلی وو دگلخانې په ماڼۍ کښې شاهانه حضور ته ومانه .

دعقر پ ۲۲ - قاضی القضا ت پوهانند دکتور عبدالحکیم ضیا بی دفرانسی د دولت درسمی بلنی په اثر پاریس ته لاړ .
دعقر پ ۲۵ - دقرآن عظیم الشان ختم چه دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت په کېون دروزی په اول ماڼیا م دتراویحو په ضمن کښې دقاری محمد عمر په امامت چه دشاهي ارک په جومات کښې شروع شوی وو پای ته ورسید .

دعقر پ ۲۶ - ښاغلی اعتمادی دخپل حکومت نک لار او د حکومت غړی د اعتماد درای اخستلو دپاره ولسی جرگې ته معرفي کړل .

دعقر پ ۲۸ - دبرونز څلورمه درجستور مدال چه د همایو نی معظم اعلیحضرت له خوا د فواید عامی د وزارت دکار دقواوو دپلوانو دجوړولو دیو نټ قو ماندان چکې ن عبدالرحمن ته منظور شوی وو داروزگان دولی ښاغلی عبدالملک لعل پور وال له خوا هغه ته ورکړ شو .

دعقر پ ۳۰ - په جهانی سوستی کانګرس کښې دیوی بلی دوری له پاره دترانزیتنی پارسلو نو حمل ونقل دافغانستان له پاره منظور شو .

دقوس لهری - دآسیا بی لوی لاری د انسجام دکمیټی په غونډه کښې فیصله وشوه چه دافغانستان په خاوره کښې دآسیا بی لوی لاری دپنځه سوه او شل کیلو متره د نښایی سروی په برخه کښې چه دغه لار له بامیانو څخه دهرات داوبی په ولسوالۍ مربوط تر چشت شریفه پوری کیږی دایکامی مرستی دی دآسیا بی لوی لاری په دوهم پنځه کلن پلان کښې شاملی شی .

د افغانستان کالني

پاره يې دعا وکړه .
دقوس ۲۰ - داطلاعاتو او کلتور وزير
دکتور محمود جيبی دکنډز د ښار پسه
دوو ناحيو کښی نړی واپ پرانست او
احمد شاهی واپ نوم يی ورباندی
کښینیږد .

دقوس ۲۳ - دننگرهار دبر ښنا دويشلو
پروژه دکانو او صنايعو دوزير ښاغلی
امان الله منصور ی له خوا پرا نستل
شوه .

د قوس ۲۴ - افغانستان او الجزایر په
غیر مقیم اساس دلوۍ سفارت په درجه
دسیا سی روابطو له ټینگیډو سره موا فقه
وکړه .

د قوس ۲۷ - داو ساکا تجارت داتاقو
او صنايعو رئیس او دايداد مارو بینسی
کمپنی رئیس ښاغلی ایچی کاوا په داسی
حال کښی چه په کابل کښی د جاپان لوی
سفیر ښاغلی شاسی چیرو ماو تسو ی هم
حاضر وو دهمايونی معظم اعلیحضرت په
حضور مشرف شو .

د قوس ۲۹ - دصنعت مدال چه د
معلم ټولواک همایونی اعلیحضرت له
حضوره دهرات دقالینو او بدلوی یو ی
کار یگری بیغلی نجیبی قادری ته منظور
شوی وو دیوه محفل په ترڅ کی د هرات
دوالی ښاغلی حمیدالله عنایت سراج له
خوانو موپری ته وسپارل شو .

دقوس ۳۰ - داطلاعاتو او کلتور وزیر
دکتور محمود جیبی دراویسو افغانستان د
خپرو نو دریم چینل پرانیست .

* - دکبانو دتحقیق او تکثیر له مر کز
څخه دکڼی اخیستلو پروژه دجلال آباد دښار
دلویدیڅ په دیرش کیلو متری کښی د
درو نڼی دښد په غاړه دکر هنی او اوبولگولو
دوزير ښاغلی عبدالحکیم له خوا پرانیستل
شوه .

دجدي ۳ - دآسیایي انکشاف بانکمرستیال
ښاغلی کرشنا مورتی دیوه دوستانه مسافرت
له پاره کابل ته راوړسید .

دجدي ۴ - دشوروی اتحادد دفاع وزیر مارشال
اندري نويچ گریچکودملی دفاع دوزير سترجنرال
خان محمد په بلنه دهغه هیواد دیوه نظامی
هیئت په مشرۍ کابل ته راوړسید .

دقوس ۶ - دشبرغان د نوي ښار په
شمال لویدیزه څواکی دیوی نوی کار تی
دجوړولو کار دجوزجان دوالی دکتور محمد
صدیق له خوا دهغه دلو مړی و دانۍ دبنسټ
دوبری په ایښودلو سره شروع شو .

دقوس ۷ - دبلخ عالی دارالمعلمین دیوهنی
دوزارت د دوهم معین پوهنوال محمدعارف
غوثی له خوا پرانستل شو .

دقوس ۸ - دروزی دمیا شتی د اولی شیبی
څخه تر شلمی شیبی پوری په ۱۰۴ جو ماتونو
کښی په رسمی تو گه دقرآن عظیم الشان
ختمونه وشول .

دقوس ۱۰ - دلښکر گاه دبو لان په سیمه
کښی دیوی نوی کار تی دبنسټ دپیره دهیلمند
دوالی او دهلمند او ارغنداو دنا وی دپراختیا
درئیس ښاغلی محمد هاشم صافی له خوا
کښینیږدل شوه .

دقوس ۱۲ - صدراعظم ښاغلی نور احمد
اعتمادی دخپلی کابینی له غړیو سره له
غرمی نه مخکښی په یو لسو بجو دگلخانۍ
په مانی کښی دمعلم ټولواک همایونی
اعلیحضرت په حضور مشرف شول .

دقوس ۱۴ - دقرآن عظیم الشان دنازلیدلو شپه د
هیواد په جو ماتونو کښی ونمانځل شوه .

دقوس ۱۶ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی
دخپل حکومت له غړیو سره دمشرانو دجرگی په
غونډه کښی گپون وکړ او دا ساسی قانون
دتهه اتیاری مادی په اساسن د حکومت
کې نلار ئی دمشرانو جرگی ته معرفی
کړه .

د قوس ۱۷ - معلم ټولواک همایونی
اعلیحضرت دکوچنی مبارک اختر په مناسبت
د هیواد دمركز او ولایاتو یو شمیر
نارینه او ښځی بندیان دپاتی بند مو ده
وبشله .

د قوس ۱۹ - دمعلم ټولواک همایونی
اعلیحضرت له حضور څخه دکوچنی اختر په
مناسبت داسلامی هیوادو دپاچا هانو او
جمهورو رئیسانو په عنوان دمبار کسۍ
تلگرا مو نه مخاېره شوه .

معلم ټولواک همایونی اعلیحضرت دکوچنی
اختر لمونځ په تپه نیمو بجو دشاهی ارک
په جومات کښی اداکړ او دشاهانه وفادار
علمت دخیر او سعادت او داسلام اتحاد له

دهیواد مهم خبرونه

دجدي ۵ - دشوروی اتحادد دفاع وزیر مارشال کریچکو له صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی سره دخارجو وزارت په ماهی کښی دپیژندگلوی کتنه وکړه .

دجدي ۶ - همایونی معظم اعلیحضرت به ۷ نیوجو د شوروی اتحاد د دفاع وزیر مارشال کریچکو دگلخانې په ماهی کښی شا هانه حضور ته ومانه .

دجدي ۱۲ - د دوو ملیونو افغانیو په لکښت دمیمنی د څښلو داووبو دپروژې کار شروع شو .

دجدي ۱۴ - دکابل فاتح والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی دحربې پوهنتون د شپږو پوهنځیو تخنیک پوهنځی ، هواسی پوهنځی ، حربی ښوونځی او وپو ضابطانو دفاړخ التحصیلا نو بری لیکونه او داستادانو دسر کال دممتازو منصبه اړانو مدالونه او جایزې مستحقینو ته وویشل .

د دلوی ۷ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دکابل ښاروالی ته لار ښوونکې وکړه چه له یوې خواله قیمتې او گران پلورلو سره مبارزه وکړې او له بلی خوا د ضروری شیانو په برابرولو او تعدادک سره داحتکا ومنځه ونیسي .

د دلوی ۹ - دطب دپوهنځی دتکنالوژی عالی کورس خپل لومړنی فارغان ټولنی ته وړاندی کړل .

د دلوی ۱۲ - دکابل په دربار کښی دپاکستان نوی لوی سفیر جنرال محمد شیرین خان له غړمی نه مخکښی په یوولس نیوجو دکلکشاپه ماهی کښی خپل اعتماد لیک په مسو لوسو تشریفاتو سره د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت حضور ته وړاندی کړ .

د دلوی ۱۳ - درضا کارو میرمنو دانجمن دعالی رئیسې والا حضرت تی شهزادگی بلقیس په امر درضا کارو میرمنو دانجمن لخوا یوه اندازه درمل اویو شمیر جامی داصل چخانصور په ولسوالی کښی مستحقانو ته وویشلی شوی .

دجدي ۱۸ - والا حضرت تی شهزادگی بلقیس د والا حضرتی خاتول د شیبی په اوو بجو په کابل کښی دشوروی اتحاد دلوی سفیر ماندینه میرمن سر کی پتروویچ کیکتیف دگل خانې په ماهی کښی خپل حضور ته ومنله .

دجدي ۲۰ - دا اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی دترکیی دلوی سفیر حامد باتو سره وکتل او د دواپو هیوادو دکلتوری روابطو دزیاتی پراختیا په باب یی ورسره خبری وکړی .

دجدي ۲۳ - دمیرویس سینما د معظم همایونی اعلیحضرت د مسافرت فلم چه په ولا یاتو اوخارج کښی کړی دی په ننداری سره افتتاح شوه .

دجدي ۲۹ - دآریانا افغان هوایی شرکت نوی بوئینگ ۷۲۷ - الوتکی سهار له لندن څخه دکابل په لوری خپله لومړنی الوتنه وکړه .

دجدي ۳۰ - دقرآن مجید دخواتیو په لوستلو سره په ملی ژبه پښتو دتفسیر شریف چاپول د اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی له خوا شروع شو .

د دلوی ۲۴ - د هغو مراحوله مخی چه معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دشاهانه وعایا وو په نسبت لری دلوی اختر په تقریب دمركز او ولا یاتو دیو شمیر ښځواو نارینه بندیانو ددبت پای ته موده وښله .

د دلوی لومړی - والا حضرت تی شهزادگی بلقیس مازیگر په څلورو بجو دکوچنیانو او میندو دحمایې د پروژې داووم بسلاک ودانی دښتې ډبره دمیرمنو د ټولنسی دودانی تر څنگه کښیښودله .

دهیواد مهم خبرونه

د پاچا اعلیحضرت مهنډرا او دهغه هیواد د سلطنتی کورنی په بلنه د نیپال دو لیعهد والا حضرت بیرند را دواده په مر اسمو کبئی دگبون له پاره کتمندو ته روان شول .

دحوت ۹ - دفلپین پخوانی جمهور رئیس ښاغلی مگا پاگال دصدارت له لومړی مرستیال ښاغلی عبدالله یفتلی او دصدارت د دوهم مرستیال دیو هنی له وزیر د کتور عبدالقیوم سره دپیژند گلوی کتنه وکړه .

دحوت ۱۰ - دفلپین پخوانی جمهور رئیس ښاغلی مگا پاگال دصدارت اعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی سره دصدارت عظمی په مانه کی وکتل په دغه کتنه کی دخارج وزارت سیاسی لوی مدیر دکتور روان فرهادی هم حاضر وو .

* - دمطبوغاتو لومړنی سیمینار داطلاعاتو او کلتور دوزیر دکتور محمود حبیبی په وینا له غرمی نه مخکبئی په لسو بجو د راپو افغانستان په تالار کبئی پرانستل شو .

دحوت ۱۲ - والا حضرت شهزاده احمدشاه او د دوی محترمه میرمن والا حضرت خاتول دنیپال دولیعهد والا حضرت شهزاده بیرندرا دواده په مراسمو کبئی گبون وکړ . همدار نگه والا حضرت شهزاده احمد شاه د نیپال د پاچا اعلیحضرت مهنډرا او دنیپال دولیعهد والا حضرت شهزاده بیرند را سره جلا جلا هم وکتل .

* - درضا کارو میرمنو دټولنی دعا لسی رئیسې والا حضرتی شاهدت بلقیس د هدایت په اثر دننگرهار په مرکز جلال آباد کی درضا کارو میرمنو ټولنه تاسیس شوه .

* - داطلاعاتو او کلتور دوزارت په بلنه دور ځی په پنځو بجو دکابل ددو تل په سالون کی دعلمان او پوهانو یو مجلس جوړ شوی وو چه په هغه کی په افغانستان کی دیوی اکاډمی دجوړولو په باب درابلل شو یو کسانو مشوره وغوښتل شوه او د نظر یاتو او افکارو مفصل تبادل صورت ونیو .

دحوت ۱۳ - معظم ټولواک هما یونسی اعلیحضرت له غرمی نه وروسته په اوو بجو

* - دقاچاق دبنده و لوقانون دتقینبی فرمان په حیث منظور شو .

د دلوی ۲۷ - همایونی معظم اعلیحضرت د سهار په نهه نیمو بجو دنیکمر غه لوی اختر لمونځ په داسی حال کبئی چه د جلال آباد په شاهي جامع چومات کبئی د شاهانه وفا شعار ملت څه دپاسه لس زره تنه خلك راټول شوی وو اداکړ .

* - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د لوی اختر لمونځ دپنځمیری له خلکو سره دسهار په لسو بجو اداکړ .

دحوت ۲ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د هند دخارج چارو سکرتر ښاغلی کاوون دملقات له پاره ومانه .

دحوت ۵ - دنادر شاه روغتون دجراحی دسرویس نوی الحاقیه چه یوه عصری عملیات خانه ، دتعمیر کوټه او نورو طبی عصری وسایلو سره مجهزه شویده دروغتیا وزیر پوهاند دکتور محمد ابرا هیم مجید سراج له خوا پرانیستله شوه .

دحوت ۶ - داطلاعاتو او کلتور وزیر په هیوه کبئی دنجم المدارس کتابخانه وکتبه او دننگرهار دولايت داطلاعاتو او کلتور مدیر ته یی دمجاهد مولانا نجم الدین اخوندزاده د بیوانجو دبرابرو لو اودنجم المسدا رس د کتابخانې د تقویه کولو په باره کبئسی لار ښوونه وکړه .

وروسته له هغه داطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی دغیر منقول موزیم آثار وکتل او دهوی دشرتی دکیندو څلورمه دوره ئی پرانستله .

* - دشوروی اتحاد دکیماوی صنایعو دوزارت عمین ښاغلی او شاکوف دکانو او صنایعو دوزارت په بلنه کابل ته راوریښه .

دحوت ۷ - د معظم ټولواک هما یونسی اعلیحضرت له حضور څخه دکویت د ملی ورځی په مناسبت د مبارکی تلگرام د هغه هیواد امیر والا حضرت صباح السلام الصباح په عنوان کویت ته مخابره شو .

* - والا حضرت شهزاده احمدشاه او محترمه میرمنی والا حضرت خاتول دنیپال

رئيس دکتور امان الله رسول ، دخارجه چارو وزارت د اقتصادي روابطو مدير

دکتور عبدالواحد کریم ، دکرهني دبانک رئيس ، دصناعتی بانک رئيس دکتور ذبيح الله التزيم ، دکتور عبدالغني غو لي دغړو په

حيث او د پلان وزارت د مالي رئيس ښاغلي محمد خان د اقتصادي عالي شوري دمنشي په حيث تاكل شو دي .

د اقتصادي عالي شورا رياست د ښاغلي صدراعظم په غاړه دي او دصدارت عظمي لومړي مرستيال ښاغلي عبدالله يفتلني دنوموړي شوري دمرستيال په حيث به وظيفه اجرا كړي .

* - دشوروي اتحاد د حکومت په تصميم او د افغانستان د حکومت په ملاتړي دولايمير البيج او ليا نوف لينن دزيږيدني سلنه کاليزه په کابل کښي ديو نسکو په

پنځلسمه غونډه کښي تر غړمي وروسته په شپږ و بجو د آريانا په سينما کښي ونمانځل شوه .

* - ديو گوسلاو يا د دفاع وزير نيکو لاليو بي چيچ تر غړمي وروسته د صدارت عظمي په ماڼۍ کي د صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی سره د پيژندگلو ي کتنه وکړه .

ديو گوسلاو يي دولسي جمهوريت د دفاع وزير ښاغلي نيکو لاليو بي چيچ او مير من يي له غړمي نه وروسته په دوولسو بجو او

پنځوس دقيقو دملي دفاع دوزير ستر جنرال خان محمد په بلنه له هند څخه خپل هيواد ته دټک په لار کښي کابل ته راوړسيد .

دحوت ٢٦ - سه شنبه دمحررم الحرام لسمه نيټه وه او په کربلا کښي د حضرت امام حسن (رض) دشهادت د تاريخي ورثي د يادوني دمراسمو نمانځل په ټول هيواد کښي اجرا شول .

والاحضرت مارشال شاه ولي خان غازي او دکا بيني ځيني غړو د غړمي نه مخکښي په عمومي تکه خانه کښي دکربلا دشهيدو امامانو ددعا کولو په مجلس کښي گډون وکړ .

او پنځلس دقيقو د فرانسې پخوا نسي صدراعظم ښاغلي ادگار فورديگل خاني په ماڼۍ کښي شاهانه حضور ته ومانه .

دحوت ١٤ - معظم ټولواک هما يونسي اعليحضرت دهغي خاصي مهرباني او الطاف له مخي چه د وطن په صادقو خدمت گارانو او فداکارانو باندې ئي لري دميرويس ميدان د پوليسو دپخواني مامور مرحوم محمد جان دور شي له پاره ديوه اندازي مخکي ورکول منظور کړه .

دحوت ١٦ صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی له غړمي نه پخوا په يوو لسو بجو او پنځو دقيقو د ولاياتو داطلاعاتو او کلتور له مديرانو سره په داسي حال کښي چه

داطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمود حبيبي هم حاضر وو دصدارت په ماڼۍ کښي وکتل .

دحوت ١٧ - دگروال ارکانجرب والاحضرت سردار عبدالولي دشوروي اتحاد د دفاع وزير مارشال اندري گريچکو په بلنه د يوو هيئت په مشرۍ له غړمي نه پخوا په يوو لسو بجو شوروي اتحاد ته لاړ .

دحوت ٢٢ - دشوروي دتښتني ديارلسمي دوری دلو مړي کال دوهمي غونډي دغړمي نه مخکښي په لسو بجو د دواړو جرگو د رئيسانو له خوا پرانستلي شوي .

* - د اطلاعاتو په خپرونو وندو کښي د انقلاب تر عنوان لاندې يو دري ورځني سمپوزيم د انتر کانتيننتل هو تل دکندهار په سالون کښي پرانستل شو .

دحوت ٢٤ - دوزيرانو د عالي مجلس په تصويب او د شاهانه حضور په منظوري د پلان وزير دکتور عبدالواحد سرا بي ، دمالي وزير دکتور محمد امان د تجارت وزير دکتور محمد اکبر عمر ، دواويد عامي وزير انجنير محمد يعقوب لملي ، دکانو او صنايعو وزير

ښاغلي امان الله منصور ي ، دکرهني او اوبو لگولو وزير ښاغلي عبدالحکيم ، ښاغلي عبدالکریم حکيمي ، ښاغلي عظيم الصابر کاظمي ، دافغانستان بانک رئيس ښاغلي حبيب الله مالي اخکزي ، د اقتصاد دپو هنځي رئيس سيد شريف شرف ، د تجارت وزارت دپلان

رویدادهای مهم خارجی

- اول سنبله ۱۳۴۷:** نمایندگان امریکا، انگلستان، فرانسه و چهار کشور دیگر مسوده فیصله نامه را به شورای امنیت پیش کردند که در آن ضمن تمییح اشغال چکوسلواکیا از طرف عساکر پنج کشور اروپای شرقی تقاضا شد که باید هرچه زودتر عساکر اشغال کننده از چکوسلواکیا خارج شوند.
- ۲ سنبله:** دوکتور فیدل کاسترو صدراعظم کیوبا جدا از مداخله نظامی اتحاد شوروی در چکوسلواکیا طرفداری کرد.
- ۳ سنبله:** حکومت چکوسلواکیا اعلامیه رسمی نشر و در آن خاطر نشان کرده که لودویک سووبودا رئیس جمهور آن کشور برای آن به مسکو مسافرت کرده تا زمینه را برای رهائی سایر رهبران چکوسلواکیا فراهم کند.
- ۴ سنبله:** مذاکرات رهبران اتحاد شوروی، چکوسلواکیا، آلمان شرقی، بلغاریا، پولند و مجارستان در مسکو راجع به جریانات فعلی اوضاع چکوسلواکیا آغاز گردید.
- مذاکره بین رهبران اتحاد شوروی و چکوسلواکیا به ساعت پنج بعد از ظهر بوقت افغانستان در مسکو خاتمه یافت و اتحاد شوروی موافقه کرد تا عساکر خود را به صورت تدریجی از چکوسلواکیا بیرون بکشد.**
- ۵ سنبله:** در اعلامیه مشترکی که در پایان مذاکرات مسکو بین زعمای اتحاد شوروی و چکوسلواکیا نشر گردید گفته شده که طرفین بر ضرورت تقویه کمپ سوسیالیستی و انجام تعهدات قبول شده به موافقه رسیده اند.
- ۶ سنبله:** سفیر امریکا در گواتیمالا از طرف شخص ناشناسی به قتل رسید.
- ۸ سنبله:** معاون صدراعظم مجارستان اظهار داشت که عساکر پنج کشور عضو پیمان وارسا که چکوسلواکیا را اشغال نموده اند از آن کشور بیرون کشیده خواهند شد.
- ۱۰ سنبله:** حکومت اتحاد شوروی علاوه بر اینکه وعده کمک اقتصادی را به چکوسلواکیا داده موافقه کرد تا غرامات
- خساراتی را که در اثر اشغال چکوسلواکیا از طرف قوای پنج کشور اروپای شرقی به چکوسلواکیا وارد گردیده نیز بپردازد.
- ۱۱ سنبله:** محمد ایوب خان رئیس جمهور پاکستان بار دیگر پیشنهاد های جدید میرمن اندراگاندی صدراعظم هند را در باره امضای معاهده عدم تعرض بین دو کشور رد کرد.
- ۱۲ سنبله:** پولند، مجارستان و بلغاریا به بیرون کشیدن عساکر خود از چکوسلواکیا شروع کردند.
- ۱۳ سنبله:** حکومت چکوسلواکیا بار دیگر از مردم آن کشور تقاضا نمود تا از موقف حکومت چکوسلواکیا حمایت نمایند.
- ۱۴ سنبله:** بیستمین جلسه مذاکرات صلح پاریس بین نمایندگان ویتنام شمالی و امریکا به ساعت ۹ و ۳۰ وقت گرینویچ در پاریس آغاز گردید.
- ۱۵ سنبله:** آخرین مستعمره بریتانیا در افریقا یعنی کشور پادشاهی سوازیلند که مدت ۳۰۰ سال از کشف آن میگذرد در قطار ملل آزاد جهان قرار گرفت.
- ۱۷ سنبله:** کوزنتسوف معاون وزارت خارجه اتحاد شوروی به مذاکرات خود در باره مسایل مورد علاقه با اولیای امور چکوسلواکیا ادامه داد.
- ۱۸ سنبله:** وزیر داخله جدید چکوسلواکیا اعلان داشت از زمان اشغال آن کشور توسط عساکر پنج کشور عضو پیمان وارسا تاکنون هیچکس در چکوسلواکیا دستگیر نشده است.
- ۱۹ سنبله:** حکومت فرانسه یادداشتی برای اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد فرستاده و در آن متذکر شده که حکومت آن کشور تجارت صادراتی و وارداتی خود را با حکومت غیر قانونی رودیشیا قطع نموده است.
- ۲۰ سنبله:** کمیسیون های شورای موسسه اتحاد کشور های افریقا بی بعد از انجسام یازدهمین جلسه آن موسسه طی یک راپورتی تذکر دادند که رودیشیا اکنون به شکل افریقای جنوبی دومی درآمده که موجودیت آن باعث بی احترامی در برابر حیثیت افریقا میباشد.

۶ میزان : کنفرانس بین المللی یونسکو برای تحقیق و تتبع تاریخ ارت و کلتور دوره کو شانی در دوشنبه مرکز جمهوریت تاجکستان شوروی افتتاح گردید .

۷ میزان: کنفرانس بین المللی کشورهای فاقد اسلحه اتمی که يك ماه قبل با شرکت نمایندگان نود کشور در ژنیو انعقاد یافته بود جلسات خود را خاتمه داد .

۸ میزان : بیست و دومین ملاقات نمایندگان امریکا و کوریای شمالی راجع به مسایل مربوط به کشتی امریکائی پیوبلو و عملیاتی آن که در ماه جنوری ۱۹۶۸ توسط کوریای شمالی دستگیر شده بود به کدام نتیجه مثبتی نرسیده .

۹ میزان : هیوبرت همفری معاون رئیس جمهور امریکا اظهار داشت که هر گاه بحث رئیس جمهور آن کشور انتخاب شود خواهد کوشید تا بمباران ویتنام شمالی از طرف طیارات امریکایی قطع گردد مشروط بر اینکه ویتنام شمالی آمادگی خود را برای حیثیت منطقه غیر نظامی بشکل اصلی آن ابراز بدارد .

۱۰ میزان : حکومت پیرو که رهبری آن با او سولد وهرسلز بود دیشب استعفاي خود را به رئیس جمهور آنکشور تقدیم نمود .

* - بیش از سه صد ساینس دان از چهل کشور جهان برای اشتراك در اولین سمپوزیم بین المللی منعقدہ بروسل راجع به تشخیص مریض های سرطانی اجتماع نمودند .

۱۱ میزان : بیست و چهارمین جلسه مذاکرات مقدماتی صلح ویتنام بین هیئت های امریکا و ویتنام شمالی به ساعت دو بعد از ظهر به وقت افغانستان در پاریس شروع شد .

۱۳ میزان: کشور های عضو پیمان اطلس موافقه نمودند تا نظر به جریانات معنی اوضاع اروپا مخصوصا چکوسلواکیا ، جلسه شورای وزرای پیمان را يك ماه قبل از موعد معینه آن منعقد نمایند .

۱۴ میزان: هیوبرت همفری معاون رئیس جمهور امریکا اظهار داشت که حمله ویا تهدید بر برلین غربی ، جمهوریت اتحادی آلمان ویا پاریس به حیث حمله ویا تهدید بر واشنگتن، نیویارک و سانفرانسسکو تلقی میگردد .

۱۵ میزان : دكتور کیسنگر صدر اعظم جمهوریت اتحادی آلمان اظهار داشت که حکومت وی خواستار ایجاد حسن تفاهم با اتحاد شوروی بوده و منافع حیاتی اتحاد شوروی را فراموش نمی نماید .

۱۶ میزان : دین رسک وزیر خارجه امریکا برای دومین بار با گرومیگو وزیر خارجه

۲۲ سنبله : حکومت انگلستان این فیصله محکمه عالی قضائی رودیشیا را که حکومت موجوده آنجا قانونی میباشد مورد انتقاد قرار داده است .

۲۳ سنبله: اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد در شهر الجزایر با دگرمن هواری بومدین رئیس دولت الجزایر ملاقات و باوی در باره مسایل مورد علاقه به مذاکره پرداخت .

۲۴ سنبله: جنرال حسن العمری صدراعظم یمن اعضای کابینه ترمیم شده خود را اعلام نمود .

۲۶ سنبله : کنفرانس حقوق بشر از طرف اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد در پاریس افتتاح شد .

کورت کیسنگر صدراعظم جمهوریت المان تقریبه اتحادیه پیمان اتلس را تقاضا کرد .

۲۷ سنبله : حکومت امریکا اظهار داد که هر اقدام نظامی علیه حکومت جمهوریت اتحادی المان با جواب متقابل از طرف حکومت امریکا مواجه خواهد شد .

۲۸ سنبله: وسنسکی وزیر امور همکاری اقتصادی جمهوریت اتحادی المان در قاهره با مقامات حکومتی جمهوریت عربی متحد درباره تمام مسایل مورد علاقه مذاکره کرد .

۲۹ سنبله : هیوبرت همفری معاون رئیس جمهور امریکا از اجندای سنای آنکشور تقاضا نمود تا هرچه زود تر قرار داد مربوط به جلوگیری از انتشار اسلحه اتمی را به تصویب برساند .

۳۰ سنبله : اتحاد شوروی پیشنهاد کرد تا مذاکرات بین آنکشور و ایالات متحده امریکا در مورد تحدید سلاح ذروی صورت بگیرد .

۲ میزان : مجمع عمومی موسسه ملل متحد بیست و سومین دوره اجلاسیه خود را در نیویارک شروع نمود .

۳ میزان : اتحاد شوروی مایلست تا مسله چکوسلواکیا را از اجندای جلسات مجمع عمومی ملل متحد بدور نگه داشته در عوض بر موضوع خلع سلاح اصرار بیشتر نماید .

۴ میزان : اوتانت سر منشی ملل متحد نسبت به ازدیاد و روز افزون شدن طیارات نظامی کشورهای مختلف در فضا ابراز نگرانی نمود. متذکر شد ممکن است ادامه این وضع رفت و آمد های بین المللی خطوط هوایی را به مخاطره باندازد .

۵ میزان: اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد پیشنهاد کرد که باید نظر به خرابی اوضاع بین المللی کنفرانسی با شرکت سران امریکا، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه انعقاد یابد .

- اتحاد شوروی ملاقات نمود .
- ۱۷ میزان :** نهمین جلسه سالانه کمیته مشاورتی پلان کولمبو با تدویر جلسات عمیت های عامل به اشتراک هفتاد نفر متخصص از بیست و چهار کشور عضو آن پسلان آغاز گردید .
- ۱۸ میزان :** عبدالله الیافی صدراعظم لبنان استعفا ی خود را به شارل حلو رئیس جمهور آنکشور تقدیم کرد .
- ۱۹ میزان :** حکومت اتحاد شوروی موافقه نمود تا در ساحه تخنیک و زراعت به کیوبا همکاری کند .
- ۲۰ میزان :** هیوبرت همفری معاون رئیس جمهور امریکا اظهار داشت که هر گاه در انتخابات آینده ریاست جمهوری آن کشور موفقیتی بدست پیآورد خواهد که شید تا نظم وقانون بدون قربانی بدست بیاید .
- ۲۱ میزان :** موسسه نهضت آزادی فلسطین از تمام حکومت کشورهای عربی تقاضا کرد تا روابط شان را با ایالات متحده مورد تجدید نظر قرار دهند .
- ۲۲ میزان :** اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد بار دیگر از وزرای خارجه چهار کشور بزرگ یعنی امریکا ، انگلستان ، اتحاد شوروی و فرانسه تقاضا نمود تا هر چه زودتر کنفرانسی برای غور در باره مسایل مورد علاقه تشکیل بدهند .
- ۲۳ میزان :** هیأت چکوسلواکیا آخرین سلسله مذاکرات خود را با مقامات اتحاد شوروی در مورد انعقاد یک معاهده مبنی بر باقی ماندن قسمتی از قوای پیمان وارسا در چکوسلواکیا شروع نمود .
- ۲۴ میزان :** حکومت اتحاد شوروی و چکوسلواکیا قرار دادی در باره تمرکز موقتی عساکر خارجی در چکوسلواکیا امضاء نمودند .
- ۲۵ میزان :** انجمن صلیب احمر ویننام شمالی از انجمن صلیب احمر تایلند تقاضا نموده تا غرض توقف آنچه اعمال غیر قانونی مقامات تایلند علیه افراد ویتنام شمالی خوانده شده مداخله کرده واز همچو اعمال جلوگیری نماید .
- ۲۶ میزان :** قوماندان عمومی قوای مسلح نایجیریا به تمام کشورهای خارجه و موسسات بین المللی اظهار داد که ازارسال کمک نظامی برای ایالت شرقی نایجیریا خود داری کنند .
- ۲۷ میزان :** اییان سمیت صدراعظم حکومت غیر قانونی رودیشیا اعلام داشت که هنوز هم بعضی از مواد پیشنهادی انگلستان برای حل مسئله رودیشیا نزد حکومت وی ترمیم طلب میباشد .
- ۲۸ میزان :** یکدسته از عساکر مجارستانی که دوش به دوش عساکر چهار کشور دیگر عضو پیمان وارسا به اشغال چکوسلوواکیا اقدام کرده بودند در صدد بیرون شدن از چکوسلوواکیا گردیدند .
- ۲۹ میزان :** شارل حلو رئیس جمهور لبنان در اثر فعالیت های رئیس پارلمان آنکشور از تصمیم خود در بساره استعفی منصرف گردید .
- ۳۰ میزان :** حکومت جمهوری اتحادی آلمان میخواهد به انگلستان و سایر کشورهای اروپایی که خواستار عضویت در بازار مشترک اروپای غربی میباشد در راه تحقق یافتن این تمایل شان همکاری نماید .
- اول عقرب :** هرال و یلسن صدراعظم انگلستان اعلام داشت که اییان سمیت صدراعظم حکومت غیر قانونی رودیشیا پیشنهاد های حکومت انگلستان را در باره حل مسئله رودیشیا جواب داده است .
- ۲ عقرب :** جنرال دوگول رئیس جمهور فرانسه بار دیگر مخالفت خود را با سیاست ایجاد بلاکها ابراز داشته گفت که حکومت فرانسه خواستار آرامش در جهان میباشد .
- ۳ عقرب :** جنرال شارل دوگول رئیس جمهور فرانسه از سیاستی که هدف آن استقرار و آرامش بین دو بلاک مهم در اروپا است پیروی نماید .
- ۴ عقرب :** مجمع عمومی موسسه ملل متحد فیصله نامه را به تصویب رسانید تا حکومت انگلستان از دادن آزادی به رژیم غیر قانونی فعلی رودیشیا خود داری کند .
- ۵ عقرب :** لیندن جانسن رئیس جمهور امریکا از مردم آنکشور تقاضا نموده تا در انتخابات ریاست جمهوری امریکا بطرفداری از هیوبرت همفری کاندیدحزب دیموکرات رای بدهند .
- ۶ عقرب :** مجلس شورای ملی چکوسلواکیا قانون جدیدی را به تصویب رسانید که به موجب آن حکومت جمهوری فدرالی در آن کشور بوجود آمده و چکها و سلا و ها در چکوسلواکیا دارای تساوی حقوق بیشتری خواهند شد .
- ۷ عقرب :** شورای وزرای بازار مشترک اروپا بودجه سال ۱۹۶۹ را که بالغ بسه یکصد و شانزده میلیون دالر میشود تصویب نمود .
- ۸ عقرب :** وزارت دفاع بلغاریا اعلام کرد

- ۹ عقرب: بعد از بیست و هشتمین جلسه نمایندگان امریکا و ویتنام شمالی ناظرین در پاریس گفتند که مذاکرات سری که بین هانوی و واشنگتن دوام دارد هنوز به نتیجه نرسیده است.
- ۱۰ عقرب: وزرای دفاع ممالک عضو پیمان وارسا در مسکو کنفرانسی تشکیل دادند تا در مورد تقویة این موسسه تبادل افکار نمایند.
- ۱۱ عقرب: لیندن جانسن رئیس جمهور امریکا اعلام کرد که بمباران قوای هوایی، بحری و توپخانه امریکا در ویتنام شمالی از ساعت سیزده گرینویچ ۱۱ عقرب بایسن طرف قطع خواهد شد.
- ۱۲ عقرب: لیو شاوچی رئیس جمهور رجموریت مردمچین از تمام قدرتها و القاب محروم گردانیده شد.
- ۱۴ عقرب: اولین کنفرانس بین المللی طرح تلویزیون رنگه با اشتراک یکصد و پنجاه هیئت که از ۴۸ موسسه بیست کشور جهان نمایندگی می نمایند در لندن آغاز گردید.
- ۱۵ عقرب: مذاکرات صلح پاریس در مورد ویتنام که قرار بود به سویه وسیعتر آغاز گردد نسبت امتناع حکومت ویتنام جنوبی از اشتراک درین کنفرانس مبنی بر مخالفت علیه حضور یافتن هیأت جبهه آزادی ملی ویتنام جنوبی بحیث یک هیأت جدا گانه به تعویق افتاد.
- ۱۶ عقرب: ریچارد نکسن کاندید حزب جمهوریخواه بحیث رئیس جمهور امریکسا انتخاب گردید.
- ۱۷ عقرب: نیکولای بود گورنی صدر هیئت رئیسه اتحاد شوروی به ریچارد نکسن نسبت به انتخاب وی به حیث رئیس جمهور آینده امریکا تبریک گفته ابراز امید نمود که در دوره آینده ریاست جمهوری امریکا باید انکشاف بیشتری در مناسبات بین ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی به نفع مردم هر دو کشور و به نفع صلح جهانی رونما گردد.
- ۱۸ عقرب: پانزده کشور مختلف افریقائی و آسیائی مسوده فیصله نامه را در مسورد شمولیت جمهوری مردم چین در موسسه ملل متحد با سامبله عمومی ان موسسه پیش نمودند.
- ۱۹ عقرب: نهمین کنفرانس منطقوی موسسه غذا و زراعت جهان منعقد بنکاک پلان وسیع غذا و زراعت را برای ممالک رو به
- انکشاف آسیا به تصویب رسانید.
- ۲۰ عقرب: در نوشهر واقع پبنتونستان محکوم راولپندی بر محصلین فیر گردیده و تلفاتی نیز وارد گردید.
- ۲۱ عقرب: رادیو پشاور گفت که در تمام مناطق آن کشور اجتماعات ممنوع قرار داده شده ودر هیچ جا اضافه از پنج نفر اجتماع کرده نمیتوانند.
- ۲۲ عقرب: خان عبدالولی خان رئیس حزب نشنل عوامی همراه با سیزده نفر دیگر از رهبران آنکشور باتهام تهدید امنیتی از طرف مقامات حکومت پاکستان توقیف گردیدند.
- ۲۳ عقرب: گینی استوانی بحیث یک صدو بیست ششمین عضو ملل متحد پذیرفته شد.
- ۲۴ عقرب: ریچارد نکسن رئیس جمهور منتخب امریکا پیاپی به نیکولای بود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی فرستاده و در آن آرزوی خود را برای انکشاف دوستی بین مردمان امریکا و اتحاد شوروی ابراز نموده و لزوم دوستی مردمان هر دو کشور را در مورد مسئولیت های خاصی که در قبال صلح جهانی دارند تاکید کرد.
- ۲۵ عقرب: نمایندگان شش کشور در ملل متحد به طرفداری از داخل شدن جمهوریت مردم چین باین موسسه جهان بیانیه دادند و هم تقاضا کردند تا برای حل این مسئله یک اکثریت ساده آراء کافی شمرده شود.
- ۲۶ عقرب: در تمام نواحی پبنتونستان محکوم نسبت بگرفتاری رهبران پبنتونستان در تمام شهرها مظاهرات برپا شده. مظاره کنندگان در شعارها و خطابه های خویش این عمل نامناسب حکومت پاکستان را تقبیح می نمودند.
- ۲۷ عقرب: مارشال اصغر خان سا بسق قوماندان قوای هوایی پاکستان مخالفتش را با حکومت ایوب خان رئیس جمهور پاکستان اعلام کرده گفت که این حکومت صرف از طریق استعمال قوه و آوردن اختناق خود را حفظ کرده است.
- ۲۸ عقرب: السورت بنکر سفیر امریکا در سیگون و نکوین وان تیو رئیس جمهور ویتنام جنوبی در مورد اشتراک ویتنام جنوبی در مذاکرات صلح پاریس به موافقه رسیده است.
- ۲۹ عقرب: در حدود چهار صد نفر از قانون دانان پاکستان به عنوان احتجاج علیه حبس اشخاصیکه اخیراً در آنکشور صورت گرفته بطور خوشامنه در جاده های شهر کراچی به مظاره پرداختند.

گفت که اتحاد شوروی بلادرتک باید به اقدامات لازم که مذاکرات صلح ویتنام را در پاریس بسوی يك حل صلح جویانه سوق دهم متوسل گردد .

۱۲ قوس : پانزده مملکت در حال رشد پیشنهاد کردند تا برای کمک به مبارزه علیه مرض ، گرسنگی ، فقر و بیسوادی هریک از اعضای ملل متحد مصرف يك روزه نظامی خود را دریک سال درین راه به مصرف برساند .
۱۳ قوس : در پشاور مرکز پښتونستان محکوم ، کراچی ودر چاکوال تظاهرات بیشتری صورت گرفته پولیس سیزده نفر از معلمین و کارگران را تحت قانون اضطراری پاکستان توقیف کرده است .

۱۴ قوس : در حدود پنجاه نفر از اعضای حزب نشنل و حزب عوامی ملی پاکستان در حالیکه شعار هائی را که در آن تقاضای احیای دیمو کراسی و آزادی مطبوعات بعمل آمده بود حمل میکردند در جاده های مهم راولپنڈی حرکت کردند .

۱۵ قوس : بناغلی بوتو وزیر خارجه سابق پاکستان طی مکتوبی بیکی از احزاب سیاسی از رویه ناجایز حکومت پاکستان که در مقابل محبوسین سیاسی پیش گسرفته است. شکایت نموده و آنرا يك رویه غیر انسانی و غیر قابل تحمل خوانده است .

۱۶ قوس : مارشال محمد ایوب خان رئیس جمهور پاکستان در حالی وارد داکه مرکز پاکستان شرقی شد که مظاهرات ضدحکومتی که ده روز قبل در سر تاسر پاکستان شرقی آغاز یافته بود هنوز هم ادامه داشت .
۱۷ قوس : ایوب خان در داکه گفت وی خواهان دکتاتوری نیست اما اگر مساعی برای تغییر اساسهای سیستم حکومت او به خرج داده شود در این صورت عواقب وخیمی خواهد داشت .

۱۹ قوس: اوتانت سر منشی ملل متحد طی بیانیه که به مناسبت روز جهانی اعلامیه حقوق بشر ایراد نموده گفت که اکنون وقت آن رسیده تا تدابیر بین المللی غرض حمایت حقوق آزادی های افراد بشر اتخاذ گردد .

۲۰ قوس : ریچارد نکسن رئیس جمهور منتخب امریکا یکتن از سیا هیو ستان را در جمله اراکین قصر سفید انتخاب نمود .

۲۱ قوس : اتحاد شوروی معادل چهار هزار و ششصد میلیون پوند سترلنگ افزایش را در بودجه نظامی سال ۱۹۶۹ آن کشور اعلام کرد . باین ترتیب در تاریخ اتحاد شوروی

۳۰ عقرب : مذاکره بین رهبران اتحاد شوروی و چکو سلواکیا صورت گرفت درخاتمه مذاکرات شوروی موافقه کرد که عساکر خود را به صورت تدریجی از چکو سلواکیا خارج میکند .

اول قوس : کمبودیا بار دیگر بشورای امنیت ملل متحد شکایت کرد که تایلند در خلال بین بیست و سوم سپتمبر و ششم نومبر ۱۹۶۸ هشت مرتبه در آبهای مربوط به قلمرو کمبودیا تجاوز نموده است .

۲ قوس : يك محکمه نظامی اتن یازده نفر متعلم آنکشور را که منسوب به دست چپ اتن میباشد از پنج تا بیست و يك سال حبس محکوم ساخت .

۳ قوس : ویتنام شمالی از امریکا تقاضا کرد تا کفرانس چهار جانبه پاریس را فوراً تشکیل دهد .

۴ قوس : جنرال دوگول رئیس جمهور فرانسه گفت که وی در نظر دارد کسر بودجه سال ۱۹۶۹ را از ۱۱۵۰۰ میلیون فرانک به ۵۶۰۰ میلیون فرانک تقلیل دهد .

۵ قوس : لندن جانسن رئیس جمهور امریکا به صورت غیر مترقبه يك جلسه شورای امنیت ملی آنکشور را مبنی بر بحرانات پولی بین المللی در قصر سفید ادایر کرد .

۶ قوس : مظاهرات علیه حبس زعمای احزاب مخالف حکومت پاکستان در هفت شهر پاکستان و پښتونستان محکوم دوام داشت .

۷ قوس: تمام موسسات علمی در پاکستان که بعد از هجده روز باز گردیده بود نسبت تظاهرات شدید متعلمین کاملاً مسدود شدند.

۸ قوس : حکومت پاکستان از تهیه جواب به اعتراض مارشال اصغر خان در موضوع پښتونستان که گفته بود خان عبدالغفار خان از مدت مدید باین سومطالبه پښتونستان اقامه کرده است واز چند سال میشود مقیم افغانستان میباشد عاجز آمدند .

۹ قوس : مجلس عوام انگلستان لویس حکومت را مبنی بر وضع قیود موقتی بر واردات انگلستان که وارد کنندگان را مجبور میسازد تا پنجاه فیصد ارزش واردات را طی مدت شش ماه به مقامات گمرکی انگلستان تحویل بدهند به تصویب رسانید .

۱۰ قوس : مایکل ستیورات وزیر خارجه انگلستان هنگام توقف يك روزه اش در لاهور گفت که پروبلم کشمیر باین طریق موافقت مشترک بین هند و پاکستان حل شود .

۱۱ قوس: دین رسک وزیر خارجه امریکا

- بزرگترین تخصیص بودجی برای امور دفاعی معین گردیده است .
- ۲۳ قوس:** يك كنفرانس مشورتی جهانی در مورد صلح ویتنام در ستاکهلم افتتاح شد.
- ۲۴ قوس:** رئیس جمهور امریکا و رئیس جمهور مکسیکو مسیر دریای ایو گراند را تغییر داده و سر حد بین مکسیکو و ایالات متحده امریکا را تصحیح کردند .
- با تصحیح سر حد میان دو کشور به کشیدگی چند ساله مرزی میان ایالت متحده امریکا و مکسیکو خاتمه داده شد .
- ۲۵ قوس:** حکومت فرانسه برای روسای پوهنتون های آنکشور به منظور مقابله با محصلین که به مظاهره می پردازند و نارامی هایی را در کشور فرانسه به میان می آورند اختیارات کامل اعطاء کرد .
- ۲۶ قوس:** کمیته سیاسی اسامبله عمومی ملل متحد تقاضای اتحاد شوروی را برای بیرون شدن تمام عساکر امریکایی از کیوبا رد کرد .
- ۲۷ قوس:** حامیان نهضت دیمو کراسی پاکستان در مناطق مختلف کراچی به مظاهره پرداخته و احیای دیمو کراسی و آزادی مطبوعات را تقاضا می نمودند .
- ۲۸ قوس:** کاوکی معاون رئیس جمهور ویتنام جنوبی گفت: امریکا بر ویتنام جنوبی فشار وارد میکند که روش مسالمت آمیز تری را در پیش گیرد تا به ایمن صورت لاقبل مذاکرات وسیع صلح ویتنام صورت گرفته بتواند .
- ۲۹ قوس:** سوریه از اتحاد شوروی تقاضا کرده تا دو باره ارسال سلاح را به آنکشور آغاز نماید .
- اول جلدی:** اسامبله عمومی ملل متحد کمیته را تاسیس نموده تا رویه اسرائیل را در مقابل عربهای مقیم مناطق اشغال شده مورد تحقیق قرار دهد .
- ۲ جلدی:** برای اولین دفعه اجندای کنفرانس صدراعظمان مشترك المنافع قبل از انعقاد کنفرانس رسماً اعلام شد .
- ۳ جلدی:** هشتاد و دو نفر عمده کشتی پیبولوی امریکایی که از طرف کوریا ی شمالی یازده ماه قبل توقیف گردیده بودند رها شدند .
- ۴ جلدی:** اتحاد شوروی پشتیبانی خویش را از مبارزات دول عربی برای از بین بردن تجاوزات اسرائیل ابراز کرد .
- ۵ جلدی:** کشورهای ساحل عاج ، زمبیا و تانزانیا از هیلی لثانی امپراطور حبشه تقاضا کردند تا به مساعی خویش برای اعاده صلح
- در نایجیریا دوام دهد .
- ۶ جلدی:** حکومت پاکستان در پشاور بیست و شش نفر را به اتهام دست داشتن به نارامی های که در آنجا رخ داده دستگیر نمود .
- ۷ جلدی:** هیأت ویتنام جنوبی نظریه مذاکرات چهار جانبه را در کنفرانس صلح پاریس که از طرف ویتنام شمالی در حصه جنبه آزادی ملی ویتنام جنوبی پیشنهاد شده بود رد نمود .
- ۸ جلدی:** گیر یلا های اسرائیلی میدان هوایی بین المللی بیروت را مورد حمله قرار داده یازده طیاره تجارتي را تخریب نمودند .
- ۹ جلدی:** کابینه چکو سلواکیا در افسر خواهش اولدریخ چرنیک صدراعظم آن کشور را باتفاق آراء تصمیم گرفتند که به منظور باز ساختن راه برای تشکیل کابینه فدرالی استعفا بدهند .
- ۱۰ جلدی:** در شورای امنیت ملل متحد حمله اسرائیل به میدان هوایی بیروت از طرف نمایندگان چهار قوه عمده جهانی و دیگر نطقان مورد تقبیح قرار گرفت و تقاضا بعمل آمد تا علیه این حرکت اسرائیل اقدامات موثری به عمل آید .
- ۱۱ جلدی:** چکو سلو اکیا بحیث يك فدراسیون تشکیل کرد درینصورت در چکو سلو اکیا جمهوریت های سو سیالیستی حکومت ویک پارلمانی جدا گانه خواهد داشت بمیان خواهد آمد .
- ۱۲ جلدی:** اعلیحضرت شاهنشاه و شهبانوی ایران برای يك مسافرت رسمی یازده روزه وارد دهلی جدید شدند .
- ۱۳ جلدی:** دیپلوماتهای امریکایی و ویتنام شمالی در رفع رکودیکه باعث مذاکرات صلح ویتنام گردیده ناکام ماندند .
- ۱۴ جلدی:** حکومت بر تانیه موا فقه کرده است که راکتهای زمین بهوا از نوع تایگرکیت به اردن تهیه کند .
- ۱۵ جلدی:** اوتانت سر منشی ملل متحد گفت به عقیده وی مذاکرات چهار قدرت جهانی در باره اوضاع شرق میانه باید در داخل چوکات فیصله نامه شورای امنیت صورت بگیرد .
- ۱۶ جلدی:** ملک حسین پادشاه اردن در لندن گفت تاوقتیکه قدرت های بزرگ مشترکا اقدام نمایند خطر حقیقی که فعلا در شرق میانه وجود دارد سر آغاز يك جنگ دیگر بین

- اسرائیل و کشور های عربی خوا هــــــد شد .
- ۱۷ جدی:** کنفرانس سران کشور های مشترک المنافع در لندن آغاز گردید .
- ۱۸ جدی:** در کنفرانس سران بیست و هشت کشور مشترک المنافع موضوعات مربوط به شرق میانه شرق دور و جنوب شرق آسیا مورد مذاکره قرار گرفت .
- ۱۹ جدی:** شارل حلو رئیس جمهور لبنان استعفای عبدالله الیافی صدراعظم و اعضای کابینه آن کشور را قبول نموده واز رشید کرامی صدراعظم سابق آن کشور تقاضا کرد تا حکومت جدید را در لبنان تشکیل نماید .
- ۲۰ جدی:** پروگرام انکشافی ملل متحد بیشتر از صد پروژه جدید را در هشتاد و چهار کشور آسیایی افریقایی و امریکای لاتین به تصویب رسانید .
- ۲۱ جدی:** هرالده ویلسن صدراعظم انگلستان مفکوره استعمال قوه را علیه رژیم ایپان سمیت در رودیشیا بطور قطع رد کرد .
- ۲۱ جدی:** ریچارد نکسن رئیس جمهور منتخب امریکا یک میرمن سیاهو ست موسوم به کنتس رابه حیث آمر اداره زنان دروزارت کار آن کشور منصوب نمود .
- ۲۳ جدی:** معاونین روسای هیئت های امریکا و ویتنام جنوبی در مذاکرات صلح پاریس موفق نشدند اختلافات شان را در باره طرز کار کنفرانس که باعث به تعویق افتیدن مذاکرات وسیع صلح ویتنام شده رفع سازند.
- ۲۴ جدی:** شارژدافیر دنمارک نسبت اینکه به قانون عراق بی اطاعتی نموده و به مسایلیکه بوظیفه سیاسی وی ارتباط نداشت مداخله می نمود در بغداد هدایت داده شده تا کشور عراق را ترک بگوید .
- ۲۵ جدی:** شعبه اتحادیه ملی ژورنالستان انگلستان در پاریس طی تلگرامیکه به جوئن لای صدراعظم جمهوریت مردم چین فرستاده اند تقاضای رهایی انتونی گری نماینده ریوتر را از وی نموده اند .
- ۲۶ جدی:** کنفرانس صدراعظمان کامنولت دیروز در لندن اعلامیه که در پایان کنفرانس مذکور انتشار یافته گفته شده است که تعداد زیادی از صدراعظمان کامنولت پیشنهادات انگلستان را برای حل مسئله رودیشیا رد نمودند .
- ۲۷ جدی:** رشید کرامی صدراعظم لبنان کابینه جدید ائتلافی آن کشور را تشکیل نمود .
- ۲۸ جدی:** کنفرانس وسیعتر صلح ویتنام
- به ساعت ۲ بعد از ظهر بوقت افغانستان رسماً آغاز گردید .
- ۲۹ جدی:** بین محصلین پوهنتون داکه وپولیس پاکستان تضادم رخ داده . بیست و پنج نفر از محصلین بعد از یک زرد و خورد چهار ساعته به شفاخانه انتقال داده شدند .
- ۳۰ جدی:** اوریل هریمن بعد از اینکه هشت ماه رابه حیث نماینده لیندن جانسن رئیس جمهور امریکا در مذاکرات ویتنام سپری نموده به واشنگتن مراجعت کرد .
- اول دلو:** ریچارد نکسن به حیث سی و هفتمین رئیس جمهور ایالات متحده امریکا کر سی ریاست جمهوری آنکشور را رسماً اشغال نمود .
- ۲ دلو:** اتحاد شوروی اعلام کرد که با پیشنهاد فرانسه مبنی بر انعقاد کنفرانس چهار کشور مقتدر جهان برای بحث در باره اوضاع شرق میانه موافقه نموده است .
- ۳ دلو:** قوای پاکستان شرقی در جریان چهار ساعت اعتصابی که به عنوان مخالفت علیه قتل یک محصل توسط پولیس که در داکه صورت گرفت جاده های داکه را مرا قبضت میگردند دراین منطقه پس از آنکه مظاهرات اوج گرفت دکانها بسته وعسرا ده جسات متوقف گردید .
- ۴ دلو:** کابینه ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا بعد از مراسم تحلیف در قصر سفید اولین جلسه کارش را تشکیل داد .
- ۵ دلو:** جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد کنفرانس بین المللی حمایت از ملل عربی را که هفتاد و پنج کشور در آن شرکت دارند در قاهره افتتاح کردند .
- ۶ دلو:** شورای امنیت ملل متحد مسوده یک فیصله نامه مشترکی را که از طرف هشت کشور پیش شده به تصویب رسانید .
- درین فیصله نامه پیشنهاد شده بسود زبانهای روسی وهسپانوی در جمله زبانهاییکه در شورای امنیت به آن سخنرانی میشود شامل شود .
- ۷ دلو:** مظاهرات و اعتصابات در شهرهای مهم پاکستان شرقی وغربی به عنوان مخالفت علیه حکومت پاکستان دوام دارد . در اثر آتش باری پولیس بر مظاهره چپان کم از کم نه نفر کشته شده و دو صد نفر دیگر زخمی شدند .
- ۸ دلو:** ۱۵ نفر جاسوس بشمول ۹ نفر یهودی در عراق بدار آویخته شدند .
- ۹ دلو:** انگلستان در مورد تطبیق پیشنهاد فرانسه مبنی بر مشوره چهار قوه بزرگ برای حل بحرانات شرق میانه در داخل چوکات

- ملل متحد يك پیشنهاد سه فقره‌ای به حکومت جمهوری عربی متحد ارائه کرد .
این پیشنهاد قرار ذیل است .
اول : داکتر گونار یارینگ میانجی مخصوص ملل متحد برای شرف میانه مذاکراتی با روسای هیئت های چهار قوه بزرگ یعنی فرانسه ، انگلستان ، ایالات متحده و اتحاد شوروی انجام دهد .
- دوم: نماینده شخصی اوتانت سر منشی ملل متحد در تمام مذاکراتیکه به اشتراك هیئت های چهار قوه بزرگ صورت میگیرد باید اشتراك کند .
- سوم : چهار قوه بزرگ تماس های دایمی با هیئت های کشورهای که مستقیماً با این بحران ارتباط دارند برقرار نمایند .
- ۱۰ دلو : در پاکستان باز مظاهرات شدید علیه حکومت جنرال ایوب خان رئیس جمهور آن کشور صورت گرفت . در پشاور مرکز پشتونستان محکوم پولیس با متعلمین تصادم نمود و در اثر بروز بحرانات بزرگ تمام مکاتب این شهر مسدود گردیده و قیود بر گشت وگذار مردم تمدید یافت و برای جلوگیری از بحرانات بیشتر جاده های این شهر را عساکر پاسپانی میکنند در کراچی نامه نگاران علیه رویه پولیس به مظا هره دست زدند .
- ۱۱ دلو: گوناریارینگ نماینده او تانت سر منشی ملل متحد در شرق میانه در نیویارک با سه نفر از نمایندگان چهار کشور عضو دایمی شورای امنیت ملاقات کرد .
- ۱۲ دلو : ریچارد نکسن رئیس جمهور آمریکا به وزارت دفاع آنکشور هدایت داد تا در باره امکان اختتام احضار و جلب عسکر اقدام نماید .
- ۱۳ دلو : خان صبور رئیس پارلمانی حزب بر سر اقتدار کنو نشن مسلم لیگ پاکستان وزیر مواصلات پاکستان شرقی در جلسه اسامبله ملی در داکه روی بحرانات اخیر آنکشور و مظاهرات ضد حکومتی که طی آن پیش از ۳۱ نفر به قتل رسیده صحبت کرده آمادگی مارشال محمد ایوب خسان رئیس جمهور پاکستان را غرض مطالبه پیشنهادات مخالفین حکومت ابراز داشت .
- ۱۴ دلو : هنری کبیت لاج رئیس هیئت امریکا در مذاکرات صلح پاریس بانگوین کاوکی معاون رئیس جمهور ویتنام جنوبی در اقامتگاهش برای يك ساعت مذاکره نمود .
- ۱۵ دلو : اوتانت سر منشی ملل متحد در ادیس ابابا گفت بشريت دو راه در پیش دارد
- یا همکاری بین ملل نادر و ثروتمند یافتن به راه های هرج و مرج بطور جدا گانه .
- ۱۶ دلو : بیش از سه صد نفر خیر نگارینام احتجاج علیه فشار حکومت پاکستان و روش ناپسند پولیس در برابر جرایم و کار کنان آن در پاکستان شرقی دست به مظا هره زدند .
- روز نامه نگاران ضمن جلسه در داکه مرکز پاکستان شرقی مطالبات یازده فقره ای اعصاب کنندگان ضد حکومت را تصویب نمودند .
- ۱۷ دلو : امریکا پیشنهاد جنرال دو گول رئیس جمهور فرانسه را در مورد جلسه نمایندگان چهار کشور بزرگ در ملل متحد که راه حلی را برای مسئله شرق میانه جستجو می نمایند آرزو نموده است .
- ۱۸ دلو : مذاکرات مقدماتی دو جانبه بین امریکا و سه کشور بزرگ دیگر یعنی فرانسه اتحاد شوروی و انگلستان در باره هم آهنگ ساختن مساعی این چار قدرت جهانی برای حل بحرانهای شرق میانه در مقر ملل متحد آغاز گردید .
- ۱۹ دلو : شهر داکه مرکز پاکستان شرقی باز صحنه مظاهرات شدید قرار گرفته در جمله مظا هره چیان دو هزار زن و دختر ضد رژیم موجوده پاکستان شعار داده بر کنار شدن حکومت پاکستان را مطالبه مینمودند .
- ۲۰ دلو : آلمان شرقی هدایت داده تا بر عبور و مرور تمام اعضای پارلمانی و مامورین جمهوری اتحادی آلمان که قرار است به تاریخ پنجم ماه مارچ برای انتخاب رئیس جمهور جدید آن کشور در برلین غربی تشکیل جلسه دهند . قیودی وضع شود .
- ۲۱ دلو : ذوالفقار علی بوتویکی از مهم ترین مخالفین سیاسی ایوب خسان رئیس جمهور پاکستان که از نوامبر گذشته تاحال توقیف بود ، امر نظارت ان در منزلش داده شد .
- ۲۲ دلو : زنان عضو شورای ملی جمهوری عرب متحد طی تلگرامی عنوانی منشی عمومی ملل متحد اشاره به سلوک ناهنجار و مستمکرانه سپاه اسرائیل در مقابل پنج هزار دختر وزن ناحیه غزه فلسطین تحت اشغال که آزادی سر زمین خود را مطالبه میکردند، توجه یناغلی اوتانت و ملل صلح خواه و موسسات زنان جهان را باین تجاوزات قوای اشغالی اسرائیل جلب کردند .
- ۲۳ دلو : مارشال ایوب خان رئیس جمهور پاکستان که همین اکتون با خواسته های زیاد اصلاحات سیاسی مواجه بود با فشار دیگری از طرف مخالفین حزب طرفدار و بسر اقتدار مسلم لیگ خویش موا جبه

گړديد .

رئيس جمهور پاکستان در داګه مرکز پاکستان شرقی ملاقات نموده و اوضاع تیره سیاهی پاکستان را از یابی میکنند . این دو نفر ذوالفقار علی بوتو سابق وزیر خارجه و شیخ مجیب الرحمن یک زعم پاکستان شرقی میباشد .

۵ هوت : میشل دو بری وزیر خارجه فرانسه روسای هیئت های نمایندگی پنج کشور عضو بازار مشترک را برای بحث در اطراف بحران ناشی از تذکرات جنرال دوګول و تعبیرات انگلستان نسبت به آن دعوت کرد .

۶ هوت : مجلس عوام انگلستان جلسه اضطراری تشکیل داده تا مسئله متنازع فیہ بین فرانسه و انگلستان که از اثر مذاکرات بین جنرال دوګول رئیس جمهور فرانسه و سفیر انگلستان در پاریس بمیان آمده مورد بحث قرار دهد .

۷ هوت : جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد از خط اوربند در امتداد کانال سویز باز دیده به عمل آورد .

۸ هوت : اتحاد شوروی اظهار داد پرواز مصنویت طیارات انگلیسی ، فرانسوی و امریکایی را که حامل نماینده گانی باشد که در انتخابات ریاست جمهوری جمهوریت اتحادی آلمان در برلین غربی اشتراک مینمایند تضمین کرده نمیتواند .

۹ هوت : میرمن گولداما سابق وزیر خارجه اسرائیل از طرف وزرای کابینه مربوط بسه حزب کارګر آنگشور بحیث نامزد صدارت بعد از مرګ لوئی اشنګول معرفی شد .

۱۰ هوت : ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده که قبلاً غرض مذاکره با پاپ پال ششم از پاریس وارد روم گردیده بود توسط طیاره عازم واشنگتن شد .

۱۱ هوت : میشل دو بری وزیر خارجه فرانسه گفت که قدرت های غربی در باره مسئله برلین تاوقتیکه تشنجات تخفیف نیابد بیک نقطه مصالحت آمیز رسیده نمی توانند .

۱۲ هوت : جمهوریت مردم چین و اتحاد شوروی یکدیگر را مسئول تصادم در یک منطقه سرحدی مشترک هر دو کشور خوانده اند .

۱۳ هوت : اوتانت سر منشی ملل متحد دومین دهه انگشانی ملل متحد را که از ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۰ ادامه دارد بسیار محدود و ساده خواند .

۱۴ هوت : انتخابات ریاست جمهوری در برلین غربی که تشنجاتی را بین شرق و غرب بار آورده است در برلین غربی آغاز گردید .

۱۵ هوت : اسامبله فدرالی جمهوریت اتحادی آلمان گوستاوه این من کاندید سوسیال

۲۴ دلو : مارشال محمد ایوب خان رئیس جمهور پاکستان این موضوع را که تاریخی برای رفع حالت اضطراری که در جریان جنگ هند و پاکستان وضع شده بود تعیین شده است رد کرد .

۲۵ دلو : حکومت آلمان شرقی دو میلیون دو صد هزار نفر باشندگان برلین غربی را اخطار داد اگر رای گیری رئیس جمهور جمهوریت اتحادی آلمان در آن شهر صورت گیرد بدون عواقبی نخواهد بود .

۲۶ دلو : بعد از آنکه قیود موضوعه آلمان شرقی بر جاده ترانزیت بین جمهوریت اتحادی آلمان و برلین غربی نافذ گردید کنترل بر رفت و آمد مسافری در نقاط نظارتی باویریا و دیرپو تزیسیار شدید گردید .

۲۷ دلو : اتحاد شوروی به جمهوریت اتحادی آلمان اخطار داد که در صورت ادامه اقدامات قانونی آن کشور در برلین غربی با ممانعت های جدی اتحاد شوروی مواجه خواهد شد .

۲۸ دلو : حکومت پاکستان بعد از سه سال حالت اضطراری در حالیکه هنوز قوای نظامی در پاکستان شرقی برای جلوگیری از بحرانات بیشتر در حال آمادگی دیده میشدند رهایی یافت .

۲۹ دلو : حکومت انگلستان پیشنهادهای جدید ایبان سمیت صدراعظم غیر قانونی رودیشیا را در مورد قانون اساسی آنگشور رد کرد اما باب مذاکره را غرض از بین بردن رکود در راه حل کشیدگی سه ساله آنگشور باز گذاشت .

۳۰ دلو : در بلگراد گفته شده که تاکنون چهل و شش کشور مختلف جهان به شمول افغانستان آمادگی خود را برای شرکت در کنفرانس مشورتی و مقدماتی مالک غیرمنسلك که در بلگراد انعقاد می شود نشان داده است .

۱ هوت : حکومت فرانسه انگلستان را متهم ساخت که اتحادیه اروپای غربی را به حیث یک راه ، برای داخل شدن در بازار مشترک استعمال میکند .

۲ هوت : ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده از یک دختر چهارده ساله جمهوریت عربی متحد دعوت نموده تا در قصر سفیدباوی ملاقات نماید .

۳ هوت : مارشال محمد ایوب خان رئیس جمهور پاکستان ضمن خطابه به مردم آنگشور تصمیم خویش را غرض نگرستن سهم در انتخابات آینده ریاست جمهوری اعلام نمود .

۴ هوت : دوتن از مخالفین شدید ایوب خان

اخبار خارجی

- نداده است .
- ۲۵ حوت :** فیلد مارشال محمد ایوب خان رئیس جمهور پاکستان جنرال محمد موسی گورنر پاکستان غربی را از وظیفه اش برطرف ساخت .
- ۲۶ حوت :** کنفرانس دو روزه وزرای کمیسیون توزیم سیاحین جنوب آسیا در دهلی جدید خاتمه یافت در این کنفرانس نمایندگان افغانستان ، سیلون ، هند ، ایران ، مغلستان و نیپال اشتراک کرده بودند .
- * - در حدود ۷۰۰ عسکر پراشوتی امریکا مستقیماً از امریکا توسط طیاره به کوریای جنوبی انتقال داده شدند و در یک میدان جنگ مصنوعی واقع ۶۰ کیلو متری سیول پیاده شدند .
- ۲۷ حوت :** کنفرانس هفده عضوی خلع سلاح بعد از تقریباً هفت ماه مجدداً در ژنیو دایر شده است .
- ۲۸ حوت :** قوای نظامی پاکستان قیودی را بر گشت وگذار مردم در پاکستان شرقی وارد کرده ضمناً در اثر زد و خوردی که بین طرفداران و مخالفین بهائسانی رخ داده است سه نفر به قتل رسیده و چند نفر زخمی شده است .
- ۲۹ حوت :** الکنسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی به نمایندگی از حکومت آنکشور اظهار امید کرده است که کنفرانس هژده عضوی خلع سلاح ژنیو به موفقیت نایل آمده و مباحثات آن منتج به حصول نتایج فوری در راه اختتام مسابقات تسلیحاتی و پیشرفت در راه خلع سلاح عمومی گردد .
- اول حمل :** نمایندگان امریکا ، اتحاد شوروی ، فرانسه و انگلستان در ملل متحد امروز مذاکرات شانرا در باره امکان یافتن راه حل صلح جوانانه مسئله شرق میانه در زیبارک آغاز کردند .
- ۲ حمل :** مارشال محمد اصغر خان از مارشال محمده ایوب خان رئیس جمهور پاکستان تقاضا کرد و تقصیر تعذیلات قانونی اسلامی مراحل اصولی خود را طی نمود کرسی ریاست جمهوری پاکستان را ترک بگوید .
- ۳ حمل :** چهار کشور بزرگ طی او لین ملاقات شان در مورد مسئله شرق میانه مفکوره تحمیلی حل سیاسی را به اسرا نیل و کشور های عربی رد نمودند .
- ۴ حمل :** مبارزین عربی بالای میدا نهایی هوایی بیت المقدس حمله نمود عمارت توقف گاه طیاره ، دو دیوپی ، محو قات و چندین عراده موتر را ویران کردند .
- ۵ حمل :** زامداران حکومت نظلفی پاکستان دیوموکرات را در برلین غربی به حیت رئیس جمهور جدید جمهوری اتحادی آلمان انتخاب کرد .
- ۱۶ حوت :** رئیس شورای امنیت ملل متحد گفت که باوجود مذاکرات ریچلرد نکسنن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا باسرا ن کشور های اروپای غربی وی هیچگونه پیشرفتی را در مورد حل بحران شرق میانه نمی بیند .
- ۱۷ حوت :** کارگران قطار آهن وخطوط هوایی بین مللی در پاکستان شرقی دست به اعتصاب زدند .
- این اعتصاب که به تقیب تشنجات بیست و چهار ساعت گذشته صورت گرفته سیستم ترانسپورت را دران کشور قطع ساخته است .
- ۱۸ حوت :** ناظم اعلاى جماعت علمای اسلامی مربوط پاکستان غربی اخیراً اظهار داشته که تجربه یونان طوری که نشان داد به اتحاد و وحدت پاکستان صدمه وارد کرده است و بیست هوجه زود تر بدون تاخیر و تعلل در هم شکسته شود .
- ۱۹ حوت :** میرمن گورینا کنگ بیومهارتین لو تر کنگ فقید بعد از اینکه خیر مربوط به تعیین حبس عمری را برای جمیز لارل قاتل لوتر کنگ در برابر جرمش شنید اظهار داشت که تحقیقات بیشتری باید در باره قتل شوهرش صورت گیرد .
- ۲۰ حوت :** نمایندگان سنی و سنی حزب کمونسنت جهان در مسکو تشکیل جلسه دادند تا اساسات یک جلسه رسمی مقدماتی را برای کنفرانس عالی اسرا ن اعزانه کمونسنت جهان فراهم آورند .
- ۲۱ حوت :** این ملل شامل اصغر خان یکی از زعمای مخالف حکومت پاکستان از کنفرانس میز مداور در باره اصلاحات قانون اساسی در راولپندی به عنوان احتجاج علیه این الزامات که وقت تحفه فشار عوامل خارجی قرار دارد خارج گردید .
- ۲۲ حوت :** کورت کیسنگر صدراعظم جمهوری اتحادی آلمان برای مذاکره با جنرال دوگون رئیس جمهور فرانسه عملزم پاریس گردید .
- ۲۳ حوت :** مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا که بلد دیگر بحیث رئیس حزب آنکشور انتخاب گردیده اظهار داشت که اکنون اوضاع بین المللی به بدترین شکل آن تبارز نموده است .
- ۲۴ حوت :** زعیم مخالفان نورالامین در مذاکرات میز منور در راولپندی اظهار داشت که یونان نام نهاد پاکستان غربی نتیجه سودمند

د افغانستان کالنی

به شورای امنیت ملل متحد شکایت نمودند.
۱۷ حمل : ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا ویلیام راسن رابه حیت معاون قوماندان عمومی قوای امریکا در ویتنام تعیین نمود .
۱۸ حمل : فیلد مارشال محمد ایوب خان رئیس جمهور پاکستان دیروز از وظیفه ریاست جمهوری در مقابل مخالفت بزرگ مخالفین، که آنکشور را فرا گرفته بود کناره گیری کرد .

وی طی برود کاستی به ملت پاکستان اعلام داشت که پس از ده سال عهده ریاست جمهوری را ترک میگوید ایوب خان قدرت رابه جنرال یحیی خان قوماندان نظامی پاکستان واگذار شد .

۱۵ حمل : پیشنهاد افغانستان در باره توسعه کمک های بانک آسیائی برای ممالک در حال انکشاف حوزه تحت فعالیت بانک در جلسات بانک آسیائی منعقد شده سدنی از طرف مجلس در راپور جلسات شامسل شد .

۲۱ حمل : کشورهای عضو پیمان ناتو فیصله نمودند تا امکانات مناسبی در باره آغاز مذاکرات با اتحاد شوروی و دیگر کشورهای اروپای شرقی جستجو شود .

۲۲ حمل : اتحاد شوروی طی نامه ایکه به وزارت خارجه جمهوریت مردم چین فرستاده بانکشور پیشنهاد نموده است تا مذاکرات بین حکومت دو کشور از نو آغاز گردد .

۲۳ حمل : مذاکرات چهار کشور بزرگ در مؤرد شرق میانه مجدداً در نیویارک آغاز گردید .

نمایندگان امریکا ، اتحاد شوروی ، فرانسه و انگلستان در جلسه امروزی شان پلان صلح ملک حسین پادشاه اردن را راجع به شرق میانه مطرح بحث قرار دادند .

۲۴ حمل : مذاکرات بین اتحاد شوروی و امریکا راجع به جنبه های تخنیکی استفاده صلح آمیز از انفجارات ذروی در ویانا آغاز گردید .

۲۵ حمل : ایالات متحده امریکا و کمبودیا به منظور برقراری مجدد روابط سیاسی آمادگی خود را برای مذاکره اظهار داشتند .

۲۶ حمل : نمایندگان چهار کشور بزرگ در ملل متحد بار دیگر به منظور بحث در باره اوضاع شرق میانه سومین سلسله مذاکرات خود رابا محرمیت تام آغاز کردند .

۲۷ حمل : لین پیائو وزیر دفاع جمهوریت مردم چین از طرف حزب کمونیست آن کشور بحیث جانشین آینده ماوتی تونگ انتخاب شده است .

مقررات شدید جزائی را برای متخلفین مقررات حکومت نظامی ، نشر نموده که از اسلحام تا زدن شلاق را در بر میگیرد .

۶ حمل : انگلستان به بیرون کشیدن عساکر خود از جزیره انگویلا آغاز کرده است .

چهل نفر از قوای پاراشوتی انگلستان خاک انگویلا را ترک گفتند توقیف می رود تعداد باقی مانده عساکر انگلیسی در خلال چند روز آینده از انگویلا خارج شوند .

۷ حمل : پیشنهاد افغانستان و بسازده کشور دیگر که طبق آن از انگلستان تقاضا شده برای رهایی تمام محبوسین سیاسی از محابس رودیشیا اقدامات فوری اتخاذ گردد . مورد قبول واقع شد .

۹ حمل : دیویت ایزنهاور رئیس جمهور اسبق امریکا با اثر یک حمله قلبی به تعقیب یک عملیات که بالای وی اجرا شد به ساعت ۹:۵۵ دیشب به وقت افغانستان در شفاخانه والتر رید واشنگتن به عمر ۶۸ سالگی در گذشت .

۱۰ حمل : دومین جلسه کمیسیون بین المللی نجارتی ملل متحد در ژنیو خاتمه یافت .

۱۱ حمل : نیکولای پودگورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی بازدید خویش را از الجزایر خاتمه داده عازم المغرب گردید .

۱۲ حمل : هراسد ویلسن صدراعظم انگلستان پس از ختم بازدید خویش ازلیکاس وادیس ابابا به لندن مراجعت کرد .

۱۳ حمل : ایران فیصله کرد تا روابط سیاسی خود رابا لبنان قطع کند . شازردافیر سفارت لبنان در تهران به وزارت خارجه خواسته شد و یادداشتی حاکی از علت قطع روابط سیاسی بوی سپرده شد .

۱۴ حمل : حکومت ایران و لبنان سفرای شانرا از بیروت و تهران احضار کردند . کشیدگی روابط بین این دو کشور روی مسئله جنرال بختیار سابق معاون صدراعظم ایران که فعلا در محبس لبنان بسر میبرد رونما گردیده است .

حکومت ایران میخواهد جنرال مذکور از طرف مقامات لبنانی به حکومت ایران مسترد شود در حالیکه حکومت لبنان وی را در حبس نگهداشته است .

۱۵ حمل : اولین رئیس جمهور کانگسو جوزف کاساوبو به عمر شصت و پنج سالگی در بوماکی پایتخت کانگو وفات کرد .

۱۶ حمل : به تعقیب تصادم شش ساعته بین قوای جمهوریت متحد عرب واسرائیل در امتداد کانال سویز هر دو کشور مذکور

- ۲۸ حمل :** تمام عساکر امریکا و قسوی مسلح کوریای جنوبی به حال تیاری در آورده شدند تا به مقابل هر نوع واقعه احتمالی مربوط به مسئله مفقودی طیاره اکتشافی امریکا آماده باشند .
- ۲۹ :** مقامات امریکا بی پرواز طیارات اکتشافی آنکشور را بر فراز بحیره جاپان به تعقیب سقوط یک طیاره امریکایی از طرف کوریای شمالی آغاز کردند .
- ۳۰ حمل :** طیارات جت جنگی و کاملاً مسلح امریکائی و کوریای جنوبی برای مقابله فوری با هر گونه پیش آمد در رن وی های میدانهای طیاره به حال آماده باش در آمدند .
- ۳۱ حمل :** ایران الغای پیمان سال ۱۹۳۷ خود را با عراق راجع به تعیین سرحدات بین دو کشور در امتداد شط العرب و استفاده مشترك از آن اعلام نمود .
- اول ثور :** ملك حسين پادشاه اردن و جمال عبدالناصر رئيس جمهوريت عربى متحده مذاكرات شانرا روى موضوعات مربوط به تقويه جبهه شرقى و تشويق هم آهنگى بيشتر جهان عرب عليه اسرائيل آغاز نمودند .
- ۲ ثور :** نمايندگان انگلستان ، فرانسه ، امریکا و اتحاد شوروی در ملل متحد با دگر برای یافتن طرق حل معضله شرق میانه باهم ملاقات نمودند .
- ۳ ثور :** اتحاد شوروی و امریکا مذاكرات شانرا در باره استفاده صلح آمیز از انفجارات ذروی به پایان رسانیدند .
- ۴ ثور :** قوای نمبر سوم ایران که در نزدیکی سرحدات عراق متمرکز میباشد به حال تیاری در آمده اند .
- ۵ ثور :** شارل حلو رئيس جمهور لبنان استعفاى حكومت آنکشور را قبول نمود اما از رشيد كرامى تقاضا كرد تا تشكيل كابينه جديد بكار خود ادامه دهد .
- ۶ ثور :** جبهه آزادى مى ویتنام يك پلان ده فقره رابرای اختتام جنگ ویتنام به شانزدهمین جلسه مذاكرات پاریس تقديم كرد .
- ۷ ثور :** اوتانت سر منشی ملل متحد گفت در صورتیکه قدرت های بزرگ روى مسایل عمده شرق میانه به موافقه نرسند تا دو ماه دیگر اوضاع در آنجا از کنترل خارج خواهد شد .
- ۸ ثور :** جنرال دو گول به تعقیب شکست در ريفراند م ديروزی ازوظیفه اش به حث رئيس جمهور فرانسه استعفا كرد .
- ۹ ثور :** رئيس جمهور بولیوی (ریسن
- بارنتون) در اثر سقوط هیلکوپتر حامل وی در گذشت .
- ۱۰ ثور :** الکساندر دو بچک به حث رئيس پارلمانی فدرالی چکوسلواکیا انتخاب گردید .
- ۱۱ ثور :** بیست و پنجمین جلسه کمیسیون اقتصادی ملل متحد برای آسیا و شرق دور بعد از تعیین ستراتیژی دومین دهه اکتشاف از ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۰ در سنگاپور خاتمه یافت .
- ۱۲ :** پیشسپهباد ژورژ پسو میپدو سابق صدراعظم فرانسه برای احراز کرسی ریاست جمهوری از طرف دسته پارلمانی جمهوریخواهان آزاد . با اتفاق آراء مورد حمایت قرار گرفت .
- ۱۳ ثور :** داکتر ذاکر حسین رئيس جمهور هند در اثر سکسته قلبی وفات كرد . رئيس جمهور مسلمان هند که هفتادو دو سال داشت دو سال قبل به حث رئيس جمهور هند انتخاب شد و پیش از آن برای مدت پنج سال معاون رئيس جمهور هند بود .
- ۱۴ ثور :** کمیته بیست و چار عضوی ضد استعمار ملل متحد از لوساکا روانه دارالسلام گردید . تا در آنجا به جلسات خویش ادامه دهد .
- ۱۵ ثور :** اوتانت سر منشی ملل متحد گفت در صورتیکه قدرت های بزرگ روى مسایل عمده شرق میانه به موافقه نرسند تا دو ماه دیگر اوضاع در آنجا از کنترل خارج خواهد شد .
- ۱۷ ثور :** نور الدین الاتاسی رئيس دولت سوریه و جمال عیدا لناصر رئيس جمهوريت متحده عرب در مذاكرات شان راجع به استحکام جبهه شرقی یعنی سرحدات اردن ، سوریه و عراق با اسرائيل تبادل نظر نمودند .
- ۱۹ ثور :** ویموند شیون نماینده بلژیک با اتفاق آراء به حث رئيس چسپل و ششمین جلسه شورای اجتماعی و اقتصادی انتخاب شد .
- ۲۰ ثور :** ملك حسين پادشاه باعبدالخالق حسونا سر منشی جامعه عرب که مصروف بازدید از کشورهای عربی است ملاقات نمود .
- ۲۱ ثور :** نلسن راکیفلر گورنر ایالت نیویارک بیحث نماینده شخصی ریچارد نکسن رئيس جمهور امریکا وارد مکسیکو شد . وی به تمام کشورهای این منطقه به استثنای کیوبا مسافرت و در باره کمکهای اکتشافی ایالات متحده به ممالک مذکور مذاكراتی انجام خواهد داد .

۲۲ نور: و انکشاف که در ژنیوهار پشهه بود اشتراک ورزیده بودند.

۱ اول جوړا: گونار یارینګک نماینده مخصوص ملل متحد در شریک میانه به منظور تجدید تماسهایش با اسرائیل، اردن و جمهوریست عربی متحد برای یافتن راه حل بحرانات این منطقه در ماه جولای به دفتر کلانش در کوسینا مراجعت کرد.

۲ جوړا: حکومت سیلون عقب کشیدن بدون قید و شرط عساکر اسرائیلیها از تقلم قلمرو اشغالی اعراب که در جنگ سال ۱۹۶۷ به عمل آمده بود تقاضا کرد.

۳ جوړا: یو گوسلویا رسماً تقاضا کرد که در کنفرانس آینده سیران اجزاب کمونسست در مسکو اشتراک نخواهد کرد.

۴ جوړا: هلیکول سستیوارت وزیر امور خارجه انگلستان گفت: در حالیکه قوت دفاعی خود را نگاه کنیم راه برای مصالحه با اتحاد شوروی باز است و آمشاده هستیم در باره اینکه چطور میتوا نیم تقوولی خود را تقطیل بخشیم مذاکره نماییم.

۵ جوړا: رئیس هیات نمایندگی ویتنام شمالی در مذاکرات صلح پاریس گفت: نقاط قابل توافق در پلان هلی صلح ایالات متحده و جنبه آزادی ملی ویتنام جنوبی وجود دارد که مورد بحث قرار داده شود.

۶ جوړا: یک هیات امور فضائی و تکنالوژی اتحاد شوروی دیروز مذاکرات خویش را با ساینس دانان هندی در مورد امکانات تشریک مسلحی در ساحة ساینس و تکنالوژی بین دو کشور آغاز کرد.

۸ جوړا: چهار کشور بزرگ روی نکات عمومی رهنمایی در راه حل مشکل شریک میانه به موافقه رسیدند.

۹ جوړا: حکومت جمهوریست اتحادی المان فیصله کرد، برسمیت شناختن المان شریقی از طرف یک کشور خارجی در آینده منجر به قطع روابط سیاسی آنکشور با این نخواهد شد.

۱۰ جوړا: کنفرانس بین المللی رهبران اجزاب کمونسست از تمام قوای متر قسبی جهان تقاضا نموده اند تا به ملل عربی همراه مبارزات شان علیه اسرائیل کمک و حمایت جدی بنمایند.

۱۲ جوړا: نلسن راکفیلر گورنر ایالت نیویارک که به حیث نماینده شخصی ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا به کشورهای امریکایی لاتین، مشغول مسافرت است بنا به تقاضای حکومت برینز ویلا پرو گرام سفرش را به آن کشور قطع نمود.

۱۳ جوړا: در کنفرانس حقوق معاهدات

۲۲ نور: نیکولای پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی مسکو راه غرض یک بازدید رسمی از کوریای شمالی توسط نظاره ترک گفت.

۲۳ نور: آلن پوهر که به حیث رئیس جمهور موقت فرانسه ایفای وظیفه میکند اعلام داشت در انتخابات ماه آینده خودش را برای احراز گرسی ریاست جمهوری آنکشور نامزد خواهد کرد.

۲۴ نور: نمایندگان چهار کشور بزرگ هشتمین جلسه شانرا در باره بحرانات شریک میانه در اقامتگاه چارلس یوست رئیس هیئت نمایندگی امریکا در ملل متحد دایر نمودند.

۲۵ نور: ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا دیشب یک پلان هشت فقری را برای بیرون شدن تدریجی و متقابل تمام عساکر خارجی از ویتنام جنوبی که از طرف انتخابات آزاد واور بند تحت نظارت بین المللی تعقیب خواهد شد پیشنهاد کرد.

۲۶ نور: اووانت سر متشی ملل متحد از پیشنهادات صلحی که توسط ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا و جنبه آزادی ملی ویتنام جنوبی در باره حل مضملة ویتنام ارائه شده حسن استقبال کرد.

۲۷ نور: کمیته بیست و چهار عضوی ضد استثمار ملل متحد از لوساکا روانه دارالسلام گردید تا در آنجا به جلسات خویش ادامه دهد.

۲۸ نور: بیافرا پیشنهاد موسسه اتحاد افریقا را برای برقراری اوربند و آغاز مذاکره در باره بوجود آمدن یک نایجیریای متحد رد کرد، کمیته موسسه اتحاد افریقا با وجود ناماسبی مکرر با طرفین مؤفق بدر یافت راه حلی درین مورد نشده است.

۳۰ نور: ملوین لیرد وزیر دفاع امریکا به حکومت هانوی پیشنهاد کرد تا تمام محبوب سین امریکائی را رها سازند.

* - نیکولای پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی غرض یک مسافرت رسمی وارد ازلان باتور مرکز منگولیا گردید.

۳۲ نور: مذاکرات دو روزه بین چایسنگو و گومولکا رهبران حزبی رومانی و پولیند دیروز در وارسا خاتمه یافت.

آنها تقاضای انقضاء کنفرانس شریک بوغرب را در باره امنیت اروپا تجدید نمودند.

* - نمایندگان کشورهای کمونسستونادار به تعقیب مذاکرات دو هفته ای به منظور جستجوی طرق همکاری نزدیک تر نتوانستند چه موافقه برسند.

آنها در کنفرانس ملل متحد برای تجارت

منعده و یانا میثاق حقوق معاهدات در هشتاد
مجلسه قبول گردید .

کنفرانس حقوق معاهدات که به تاریخ ۱۹
نور در ویانا پایتخت اتریش شروع شده
بود به تاریخ سوم جوزا خاتمه یافت .

درین کنفرانس میثاق حقوق معاهدات شامل
هشتاد جلسه قبول گردید .

۲۴ جوزا: نمایندگان چهار کشور بزرگ
در ملل متحد بار دیگر برای مذاکره راجع به
مسئله شرق میانه تشکیل جلسه دادند .

۱۵ جوزا: کی . جی . ایچی وزیر امور خارجه
جایان سلسله دوم مذاکراتش با ویلیام راجرز
وزیر خارجه امریکا راجع به سیر نو شت
اوکیناوا گفت مذاکرات بین امریکا و جایان
ظرفانی و مشکل خواهد بود .

۱۷ جوزا: کی جی ایچی وزیر خارجه
جایان با ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا
در مورد اوکیناوا و سیر نو شت پایگاه های
امریکایی در جایان مذاکره کرد .

۱۸ جوزا: پس از وضع قانون اساسی
جدید برای جیل الطایف از طرف انگلستان
حکومت هسپانیه تصمیم گرفتند که قسمتی
از سرحدات خود را با جیل الطایف منهدود
نماید .

۱۹ جوزا: مذاکرات روسای جمهور امریکا
و ویتنام جنوبی در سان بیج مرکز جزیره
میهوی آغاز گردید . درین مذاکرات را جمع
به تمام مسائل مربوط به بحران های ویتنام
و صلح آن بحث شد .

۲۰ جوزا: آدم مالک وزیر خارجه اندونیزیا
تصمیم رئیس جمهور امریکا را در مورد بیرون
آکشیمن بیست و پنج هزار نفر عسکر امریکایی
از ویتنام جنوبی با خوشی استقبال نمود .

۲۳ جوزا: حکومت کمبودیا رسماً به
حکومت جمهوریت اتحادی آلمان اطلاع داد
که تصمیم گرفته تا پروژه هائی را که با کمک
جمهوریت اتحادی آلمان تمویل میشوند
گذاشته و اعتباراتی را که از طرف حکومت
جمهوریت اتحادی آلمان به کمبودیا داده شده
بود مسترد نماید .

۲۴ جوزا: مجلس عوام انگلستان قانون
طلاق آزاد را در آن کشور پس از ۳۲ سال
منحیت اولین تغییر درین مورد به تصویب
رسانید .

۲۵ جوزا: صدراعظم ایران راجع به نازعه
خط العرب بین ایران و عراق گفت کشور ما
آماده است تا موافقتنامه را با عراق در هر جا و
هر وقت که اساس قانون بین الدول و عدالت
امضاء کند .

۲۶ جوزا: ژورژ پومپیدو صدراعظم اسبق

فرانسه با گرفتن یازده ملیون رای در مقابل
هشت ملیون و چهار صد هزار بر رقیب
سیاسی خود الین پومر غلبه حاصل و بحیث
نوزدهمین رئیس جمهور دو لت فرانسه بسر
گزیده شد .

۲۷ جوزا: رئیس جمهور کولمبیا از شورای
امنیت موسسه ملل متحد تقاضا نمود تا تقام
جوانبی را که سد راه عضویت بعضی از کشور
های جهان در موسسه ملل متحد شده از بین
برهارد .

* - کرورت کیستگر صدراعظم جمهوریت
اتحادی آلمان حمایت خود را از شامل شدن
برتانیه در بازار مشترک اروپا تجدید نموده
و انکشاف مداوم روابط فرانسه و جمهوریت
اتحادی آلمان را در همکاری نزدیک با حکومت
ژورژ پومپیدو تقاضا کرد .

۲۸ جوزا: ژورژ پومپیدو رئیس جمهور منتخب
فرانسه وعده داده که مناسبات عفتونی میمانه
ویر از اعتماد بین فرانسه و امریکاراجتی مقدور
حفظ خواهد کرد .

۲۹ جوزا: نمایندگان چند کشور در جلسه
دیشبه شورای امنیت سیاست حکومت افریقای
جنوبی و برنگال را که به حکومت غیر قانونی
رودیشیا کمک میکنند مورد انتقاد قرار داده
و نمایندنده الجزایر از شورای امنیت تقاضا کرد
تا حکومت برنگال و افریقای جنوبی تحت
تعمیرات اقتصادی قرار داده شوند .

۳۰ جوزا: نمایندگان بعضی از کشور ر
های آسیایی و افریقای مسوده فیصله نامه
را در جلسه شورای امنیت پیش کردند که در
آن گفته شده که باید حکومت انگلستان
علیه حکومت غیر قانونی رودیشیا به اسلحه
متوسل گردد .

اول سرطان: او تانت سر منشی ملل
متحد در نیویارک اظهار داشت که با فشار
و تقویه رویه های تبعیضی در رودیشیا خطری
بزرگی را متوجه صلح جهانی نموده که نباید
نادیده گرفته شود .

۳۱ سرطان: ژلک شابان دالمس صدراعظم
جنید فرانسه کابینه جدید خود را که در آن
هژده وزیر و بیست وزیر دولت شامل
میشند به ژورژ پومپیدو رئیس جمهور آن
کشور معرفی نمود .

۳ سرطان: نمایندگان چهار کشور
بسیز رگت چسار دهمین دوره
مذاکرات خود را راجع بشرق میانه آغاز
کردند .

۴ سرطان: کمیته ضد استعمار ملل متحد

- فیصله نامه رابه تصویب رسانید که از پرتگال تقاضا میکند برای مردم انگولا ، موزمبیق و گینای پر تکالی حق خود ارادیت قا یسل شود .
- ۵ **سرطان :** کابینه فرانسه برای او لین بار تحت ریاست ژورژ پومپیدو رئیس جمهور آن کشور تشکیل جلسه داده و در آن واجبع به مسایل مورد علاقه مخصوصاً عفو عمومی بعضی از محبوسین بحث شد .
- ۶ **سرطان :** میرمن اندرا گاندی صدراعظم هند اظهار داشت که حکومت وی معاهده مربوط به جلوگیری از انتشار اسلحه اتمی را امضاء نخواهد کرد .
- وی گفت حکومت هند در نظر ندارد از اتموم برای مقاصد نظامی کار بگیرد بلکه از نیروی اتمی صرف برای امور صلح جهانی کار خواهد گرفت .
- ۷ **سرطان :** خیر مربوط به مسافرت قریب الوقوع ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا به رومانیا در محافل سیاسی مسکو با تعجب زیادی تلقی گردیده است از طرف دیگر گفته میشود که لیو نید بریژنیف رهبر حزبی و الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی دعوت حکومت رومانیا را برای مسافرت به بخارست قبول نموده اند اما این موضوع که آنها چه وقت به بخارست خواهند رفت تاکنون معلوم نیست . ولی به عقیده بعضی از محافل احتمال می رود مسافرت سران امریکا و اتحاد شوروی به رومانیا در یک وقت تصادف نماید .
- ۸ **سرطان :** چومی یکی از صدراعظمان کلنگو کیشناسا در اثر حمله قلبی در الجزایر وفات نموده است .
- وی دو سال قبل هنگامیکه طیاره حامل وی بر فراز بحیره مدیترانه در حال پرواز بود توسط ملیون الجزایر ربوده شده و به الجزایر آورده شده بود .
- ۹ **سرطان :** بازدید قریب الوقوع دکتر کورت کیسنگر صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان از واشنگتن ، مسافرت ریچارد نکسن به چند کشور آسیائی و رومانیا به آینده نامعلومی موکل شده است .
- ۱۰ **سرطان :** منابع مطلع در مسکو اظهار نظر میکنند در مورد مسافرت رئیس جمهور امریکا به رومانیا با حکومت شوروی مشوره صورت نه گرفته است .
- ۱۱ **سرطان :** نمایندگان امریکا ، اتحاد شوروی ، فرانسه و انگلستان بحث خود را در باره امکان حل بحرانهای شرق میانه که از چندین قبل در نیویارک آغاز کرده بودند
- ملتوی ساخته اند .
- ۱۲ **سرطان :** اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد از کشورهای مختلف جهان تقاضا نموده تابه امضای يك قرار داد بین المللی جهت از بین بردن ذخایر اسلحه بایو لوژیکی و کیمیای موافقه نمایند .
- وی در نیویارک گفت که موجودیت و استعمال این نوع اسلحه خطرات زیادی را متوجه بشریت مینماید .
- ۱۳ **سرطان :** حکومت ترکیه و امریکا معاهده همکاری مشترک دفاعی دو جانبه رادر انقره امضاء نمودند .
- ۱۴ **سرطان :** اتحاد شوروی و جمهوریت آلمان تماسهای ذات البینی خود را در باره امکان توافق بین طرفین جهت تقبیح استعمال قوه بار دیگر شروع نمودند .
- ۱۵ **سرطان :** توم مویا وزیر اقتصاد و انکشاف کینیا که یکی از شخصیت های برجسته سیاسی آنکشور نیز محسوب میگردد در یکی از جاده های مزدحم نایروبی توسط شخص ناشناسی به قتل رسید .
- ۱۶ **سرطان :** اوتانت سر منشی ملل متحد بازدید قریب الوقوع خود را از پاریس نظر به علالت خویش به تعویق انداخت .
- قرار بود سر منشی موسسه ملل متحد در راه مسافرت به ژنیو و اشتراک در جلسات تابستانی شورای اقتصادی و اجتماعی موسسه ملل متحد به پاریس وارد شده و با ژورژ پومپیدو رئیس جمهور و موريس شومان وزیر خارجه فرانسه راجع به مسایل مورد علاقه مذاکره کند .
- ۱۷ **سرطان :** کنفرانس مقدماتی یکصد و پنجاه نماینده پنجاه و یک کشور غیرمنسلك جهان در بلگراد شروع گردید .
- * - هشتصد نفر افراد پیاده عساکر امریکایی که بر اساس هدایت ریچارد نکسن رئیس جمهور آنکشور از ویتنام جنوبی بیرون کشیده میشوند سیگون رابه قصد واشنگتن ترك گفتند .
- ۱۸ **سرطان :** ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه اعلام داشت که حکومت از سیاست حکومت سابق آن کشور تحت رهبری جنرال شارل دو گول در مورد مصالحه و احترام به حق خود ارادیت و آزادی ملل جهان پیروی مینماید .
- ۱۹ **سرطان :** بیست و پنجمین جلسه کنفرانس صلح ویتنام در پاریس با مراجعت سوان توی رئیس هیأت نمایندگان ویتنام شمالی به پاریس که اضافه از یکماه راغرض مشوره در هانوی بسر برد دایر گردید .

- ۲۰ سرطان :** جلسه مشورتی جر که ممالک غیر منسلک با بیانیه نمایندگان افغانستان، سوریه، مالی، حبشه، ملاوی، اوگندا، موریتانیا، سیلون، سومال، و لیبیا در بلگراد خاتمه یافت.
- ۲۱ سرطان :** دومین دسته از عساکر امریکائی که شامل یک غنچه عسکر میباشد از ویتنام جنوبی بامریکا منتقل گردید.
- ۲۲ سرطان :** نطق وزارت خارجه امریکا اعلام داشت هر گاه از طرف حکومت پاکستان تقاضایی بعمل بیاید حکومت امریکا حاضر است انتقال تانکهای کهنه امریکایی را توسط ترکیه به پاکستان مورد مطالعه قرار بدهد.
- ۲۳ سرطان :** نیکولای پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی طی پیامیکه عنوانی ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه به مناسبت روز ملی آنکشور مخابره نموده اظهار امید نموده که همکاری و روابط حسنه بین حکومت فرانسه و اتحاد شوروی در آینده تقویه بیشتری یابد.
- ۲۴ سرطان :** در مسکو اعلام گردید که جمهوریت مردم چین بار دیگر آمادگی خود را برای ادامه مذاکرات نمایندگان دو کشور جهت حل اختلافات اتحاد شوروی و جمهوریت مردم چین بر سر استفاده مشترک دو کشور از آبهای سرحدی شان ابراز داشته است.
- ۲۵ سرطان :** او تانت سرمنشی ملل متحد از حکومت های هند و هندو راس تقاضا نموده تا به مخصصات بین خود هر چه زودتر خاتمه بدهند.
- ۲۷ سرطان :** موسسه کشور های امریکایی در جلسه خود استقرار اوربند و قطع جنگ را بین هاندو راس و السلوادور با اتفاق آراء به تصویب رسانید.
- ۲۸ سرطان :** جنگ بدون اعلام قبلی که بین السلوادور و هاندو راس در جمهوریت امریکای مرکزی بوقوع پیوسته بود بعد از پنج روز تصادم و تلف شدن سه هزار نفر خاتمه یافت.
- ۲۹ سرطان :** محمد هدایت الله قاضی القضاات هند به حیث کفیل رئیس جمهور آن کشور حلف وفا داری یاد کرد.
- * - وی :** وی گیزی معاون رئیس جمهور پس از وفات دوکتور ذاکر حسین به حیث
- رئیس جمهور هند انجام وظیفه میگرد اخیراً از طرف حزب کانگرس خود رابرای اشغال چوکی ریاست جمهوری آنکشور کاندید نموده است.
- ۳۰ سرطان :** لئونید بریژنیف سرمنشی کمیته مرکزی حزب کمونسنت و نیکولای پودگورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی بدعوت کمیته مرکزی و شورای دولتی پو لیند جهت اشتراک در تجلیل بیست و پنجمین سال جمهوریت مردم پو لیند عازم وارسا شدند.
- ۳۱ سرطان :** وزارت خارجه امریکا اعلام داشت که حکومت آنکشور پاره از محدودیت هایی را که بر تجارت و مسافرت با جمهوریت مردم چین وضع کرده بود از بین برده.
- و بر اساس آن اتباع امریکا اجازه خواهند داشت تا یک مقدار محدود اجناس ساخت جمهوریت مردم چین را خریداری کنند.
- اول اسد :** اونون آمر کمیسیون اقتصادی موسسه ملل متحد برای آسیا و شرق دور اعلام داشت که تقلیل کمک از طرف کشور های مترقی به کشور های در حال رشد در آسیا نگرانی هایی بوجود آورده است.
- وی در ژنیو گفت: سیاست کشورهای مترقی در مقابل ممالک آسیایی نیز موجب نگرانی ملل آسیائی رافراهم ساخته اند.
- ۲ اسد :** حکومت امریکا و اتحاد شوروی با افتتاح قونسلگری های خویش در سانفرانسسکو ولینگراد موافقه نموده اند.
- ۳ اسد :** دوکتور کورت کسینگر صدر اعظم جمهوریت اتحادی آلمان اعلام داشت که حکومت وی با بحرانهائی مواجه گردیده است.
- وی متذکر شد که این بحرانهائی ناشی از اختلاف نظر هایی میباشد که بین حکومت ائتلافی جمهوریت اتحادی آلمان که در آن حزب دیموکرات مسیحی که خود وی نیز به آن منسوب میباشد و حزب سوسیال دیموکرات شامل میباشد بروز نموده است.
- ۴ اسد :** ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا به سلسله مسافرت به چند کشور مختلف جهان ومذاکره با اولیای امور این کشور ها در پاره مسایل مورد علاقه به فلپین وارد گردید.
- وی در نظر دارد بعداً به اندونیز یا، تایلیند هند و پاکستان مسافرت کرده و سپس از رومانیا نیز دیدن نماید.
- ۵ اسد :** میرمن اندراگاندی صدراعظم هند نسبت به کمک نظامی امریکا به پاکستان ابراز

تاسف، نموده، گفته که: بارها به امریکه کوشیده کرده، که دادن کمک نظامی از طرف امریکه به پاکستان، درین منطقه، به کشیدگی را خواهد ازود .

۶ اسد : جنرال فرانکو، رئیس ۷۷ ساله دولت، اسپانیه، شهزاده هوان، کارلوس، را بهیشت جانشین خود وارشد، تاج و تخت اسپانیه، نامزد کرد .

۷ اسد : امریکا و اتحاد شوروی، کمروسی مشترک کمیته، بین المللی، خلق، سلاح، در ژنیو میباشند، با توسعه مزید این کمیته، از راه شامل، سلطنت، ناپلینگان، شمش، کشور، و دیگر که در آن جمله، یوگوسلاویا، مجارستان، هاند، و ارزانتین، نیز شامل، میباشند، موافقه نمودند .

۸ اسد : نکسن، رئیس جمهور امریکا، یک بازدید، سری، که اصلا، داخل پروگرام، مجوز، مسافرت آسیائی، او، نبودن، ویتنام، جنوبی، بعمل آورد .

۹ اسد : نکسن، رئیس جمهور امریکا، ضمن مسافرت آسیائی، اش، در ضیافتی، که از طرف، محمد، هدایت، الله، کفیل، رئیس جمهور هند، به افتخارش، در دهلی، جدید، داده، شده بود، گفت، اکنون، که، بشریت، در آستانه، تسخیر، فضل، قرار، گرفته، مساعی، جدی، تری، بسرای، استقرار، صلح، نسبت، به هر وقت، دیگر، ضروری، تر، میباشند .

۱۰ اسد : پاپ، پال، ششم، رهبر، مند، هسی، زمین، کاتولیک، هطق، جهان، به بازدید، سهروزه، خود، از او، گنبد، و مذاکره، با مقامات، مذهبی، و حکومتی، کشور، هطق، مختلف، افریقا، از او، گنبد، به روم، مراجعت، کرد .

۱۱ اسد : رئیس جمهور امریکا، طی بیانیه، در ضیافتی، که از طرف، رئیس جمهور، رومانی، در بخارست، به افتخار، وی، ترتیب، داده، شده بود، گفت، هر گاه، در آسیا، صلح، برقرار، نباشد، در هیچ، جایی، دنیا، صلحی، برقرار، نشده، نخواهد، توانست، و حکومت، امریکا، سهم، فملی، در اعمار، بنای، صلح، در جهان، دارد .

۱۲ اسد : رؤسای، جمهور، امریکا، و رومانی، در دوران، مذاکره، ت دو روزه، خویش، در بخارست، موافقت، نموده، اند، که روابط، بین دو کشور، بهبود، یافند، و امید، است، دو آینه، پیشرفت، مزیدی، درین راه، نصیب، شان، شود .

۱۳ اسد : ریچارد نکسن، رئیس جمهور امریکا، پس از ۲۸ ساعت، توقف، در رومانی، و مذاکره، بلرئیس، جمهور، آنکشور، به لندن، وارد، گردیده، با هرالده ویلسن، صدراعظم، انگلستان، راجع، به تمام، مسایل، طرف، دلچسپی، بین کشور، مخصوصه، نتایج، مذاکره، تیکه، پس

اولیای امور ششی کشور آسیایی و رومانیاس انجام داده مذاکره نموده .
۱۴ اسد : دکتور کورت کیسنگر صدراعظم جمهوریت، اتحادی المان در راه مسافرت، به واشنگتن و مذاکره با اولیای امور امریکا، به نیویارک، با اولتت سر منشی ملل متحد، ملاقات و مذاکراتی، بعمل آورد .

۱۵ اسد : میرمن اندرا گاندی، صدراعظم هند، به رقبای سیلمی خود، چلنج داده، و گفت، که مردم هند، برای یک امتحان، دیگر آماده، میباشند .

۱۶ اسد : امریکا، انگلستان و فرانسه، موافقه کرده، اند، تا هر یک، از اتباع، جمهوریت، اتحادی المان، را که پس از ترک، غیر قانونی، خدمت، نظامی، به قسمت، های متعلق، به سه کشور، بزرگ، غربی، در برلین، غربی، پناه، بیاورند، به مقامات، مربوطه، جمهوریت، اتحادی المان، تسلیم، بدهد .

۱۷ اسد : بین حکومت، اتحاد شوروی و جمهوریت، مردم چین، در باره، کشتن، رانسی، طرفین، در آب دریا، های مشترک، سر حد، ی در شرق، دور، موافقه، حاصل، شده، است .

۱۸ اسد : حکومت، فرانسه، در جلسه، فوق العاده، خود، که با حضور، رئیس جمهور، آن کشور، انعقاد، یافته، بود، فیصله، نموده، که قیمت، فرانک، فرانسه، را، دوازده، و نیم، فیصد، تقلیل، بدهد . در اعلامیه، که بدین، مناسبت، از طرف، حکومت، فرانسه، انتشار، یافته، گفته، شده، که اتخاذ، چنین، تصمیمی، برای، بهبود، وضع، اقتصادی، آنکشور، و همچنان، جلوگیری، از تورم، پولی، ضروری، بوده، است .

۱۹ اسد : سه هزار و پنجاه نفر، دیکو، از عساکر، امریکایی، ویتنام، جنوبی، رانه، قصد، مراجعت، به امریکا، ترک، گفتند .

۲۰ اسد : سه کیهان، نوبه، امریکائی، که، پس از مسافرت، به ماه، در چند، روز، اخیر، تحت، قرانطین، بودند، ساعت، ۱۱ و ۳۰ دقیقه، به وقت، افغانستان، از قرانطین، نجات، یافتند . طبق، اظهار، مقامات، مربوطه، امریکایی، از نتایج، معاینات، صحتی، معلوم، گردید، که این سه نفر، از مسافرت، به ماه، حلقن، هیچ، گونه، میکروب، یا، بیماری، نمی، باشند .

۲۱ اسد : مجلس، سنا، امریکا، در جلسه، خود، لواچی، رادر، بازه، کنترل، اسلحه، کیمیاوی، و بایولوژیکی، بتصویب، رسانید . به موجب، این، لوایح، باید، حکومت، امریکلاز، تمرکز، این نوع، اسلحه، خود، به کشور، مربوطه، قبلا، اطلاع، داده، وهم، باید، حکومت، امریکا، از هر اقدامی، که درین، باره، مخالف، مقررات، بین المللی، باشد، خود، داری، کند .

آراء بر رقبای خود غالب گردیده و به حث رئیس جمهور آن کشور انتخاب گردید .
۳۱ اسد : در اثر يك حادثه حریق بسه قسمت جنوبی و يك قسمت سقف داخل مسجد اقصی در بیت المقدس تحت اشغال اسرائیل صدمه رسیده است و کشور های عربی مقامات اشغال گر اسرائیل را مسئول اینس واقعه دانسته اند .

اول سنبله : در ، سان کلیمت واقع ایالت کالیفور نیای امریکا اعلام گردید که ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا تصمیم خود را در باره اعلام بیرون کشیدن تعداد بیشتری از عساکر امریکائی از ویتنام جنوبی که انتظار میرفت عنقریب صورت بگیرد بسه آینده موکول گردیده است .

۲ سنبله : وی ، وی گیری رئیس جمهور جدید هند به حث چهارمین رئیس جمهور آنکشور در دهلی جدید مراسم تحلیف رایجا آورده و شروع به کار نمود .

۳ سنبله : پادشاه عربستان سعودی در پیامی که به جواب پیشنهاد ملک حسین پادشاه اردن به عمان مخابره نموده از مفکوره تشکیل کنفرانس سران کشور های اسلامی که در آن راجع به عواقب ناشی از ادامه اشغال اماکن مقدسه اسلامی توسط اسرائیل بحث شده حمایت نموده است .

۴ سنبله : حکومت انگلستان از حکومت لبنان و اسرائیل تقاضا نموده تا پیشنهاد اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد را در باره تمرکز ناظرین موسسه موصوف در امتداد خط اوربند بین خود قبول نمایند .

۵ سنبله : نمایندگان ۲۴ کشور اسلامی عضو موسسه ملل متحد تصمیم گرفته اند از شورای امنیت تقاضای جلسه فوری رابرای غور در باره جریانات فعلی اوضاع شسرق میانه و بحرانیهای ناشی از حریق قسمتی از مسجد اقصی بنمایند .

۶ سنبله : رؤسای هیئت های دیپلوما تیک يك تعداد از کشور های افریقا یی ، شرق میانه و آسیائی طی جلسه در سفارت اردن در پاریس بقول تاس ابلاغیه را به تصویب رسانیدند که در آن نسبت بسه حریق مسجد اقصی در بیت المقدس اظهار تائر شده است .

۷ سنبله : سفرا و شارژ دافیر های افغانستان ، الجزایر ، گینی ، اندونیزیا ، ایران ، عراق ، لبنان ، لیبیا ، مالی ، المغرب پاکستان ، سودان ، سوریه ، تونس ، ترکیه و جمهوریت عربی متحد متعین بلگراد با وزیر

* : مجلس سننای ایثا لیا با یکصد و هفتادونه رای موافق ، یکصد و چهارده رای مخالف به حکومت اقلیت آنکشور که از طرف مازیانو رو مور عضو حزب دیموکرات مسیحی تشکیل شده رای اعتماد داد .

۲۲ اسد : حکومت اتحاد شوروی و جمهوریت مردم چین نسبت به تصادفات اخیر یکه در سرحدات دو کشور رخ داده به حکومت یکدیگر احتجاج کرده ودر زمینه یاد داشت های احتجاجیه فرستاده اند .

* : در ایر لیند شمالی جنگ های تن بتن بوقوع پیوسته در حدود ۱۶ نفر کشته شده واضافه از یکصد و بیست نفر مجروح گردید .

۲۴ اسد : اوضاع عمومی در سرحدات مشترک اتحاد شوروی و جمهوریت مردم چین پس از تصادفات چند روز قبل اکنون قریب آرامش بوده و هیچ يك از دو کشور کد ام خبری در باره تکرار تصادفات درین مناطق انتشار نداده اند .

۲۵ اسد : اتحاد شوروی به جمهوریت مردم چین نسبت به امکان بروز حوادث جدیدی اخطار داده و گفته که عساکر آنکشور برای مقابله باهر گونه پیش آمد سوء در امتداد سرحدات دو کشور در حالتیارسی میباشد .

۲۶ اسد : جمهوریت ایرلند از شورای امنیت موسسه ملل متحد تقاضای جلسه فوری را برای غور در باره اوضاع مناطق شمالی ایرلند نمود .

۲۷ اسد : حکومت عراق سفیر خود را از بخارست مرکز رومانیابه بغداد احضار نمود این تصمیم حکومت عراق با اقدام حکومت رومانیاً در بازه بلند بردن سو به نمایندگی سیاسی بین رومانیاً و اسرائیل به سویه سفارت کبرا اتخاذ گردیده است .

۲۸ اسد : اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد در اعلامیه که انتشار داده متذکر گردیده که مناسبات بین جمهوریت مردم چین و دو کشور بزرگ یعنی امریکا و اتحاد شوروی مسئله درجه اولی میباشد که موسسه موصوف در چند سال آینده با ن مواجه خواهد بود .

۲۹ اسد : شورای امنیت موسسه ملل متحد در اثر تقاضای جمهوریت ایر لیند برای غور در باره اوضاع ایرلیند شمالی جلسه فوق العاده تشکیل داده و نماینده انگلستان با این امر که موضوع ایرلیند شمالی در شورای امنیت مطرح بحث قرار بگیرد مخالفت کرد .

۳۰ اسد : وی گیری کاندید احزاب منفرد جناح چپ هند در دو مین دوره شمار

۱۶ سنځپله : کنفرانس سران و شخصيت هاي بر جسته چهل ويك كسور عضوموسسه اتحاد اوريا كه دو روز قبل در اديس ابابا شروع شده بود به بحث خود در باره مسايل مورد علاقه آغاز نموده و اجنځاي دوازهفقروي كنفرانس را كه در آنجمله اوضاع نايچيريا و بحرانهاي شرق ميانه نيز شامل است به تصويب رسانيد .

۱۷ سنځپله : دكتور احمد الرافي وزير خارجه المغرب اظهار داشت كه بايدمسلمانان جهان سياست مشتركی را برای حفاظت اماكن مقدسه خود ورواندن متجاوزين اسرائيلي از اين مناطق جدا اقدم نموده و متحد شوند .

۲۸ سنځپله : چهارده كسور از اوتانست تقاضا كردند تا سوال شموليت جمهوريت مردم چين رابه موسسه ملل متحد در اجنځاي جلسات آينده اساميله عمومي شامل سازد .
۱۹ سنځپله : نطق بيافرا در نايچيريااعلام داشت كه يگانه راه برای استقر صلح در نايچيريا وخاتمه دادن به جنگهاي داخلي آنكسور انجام مذاكرات بين رهبران دسته هاي متخاصم ميباشد .

۲۰ سنځپله : كمسيون نيروي ذروي امريكا اعلام داشت كه مقامات امريكايي به يك انفجار آزمائشي زير زميني كه هدف آن استخراج نفت وگاز طبيعي ميباشد در ايا لت كالور اډو امريكا دست زدهاند در اعلاميه كمسيون نيروي ذروي امريكا گفته شده كه قدرت انفجار دو برابر بم ائومي بوده كه در ختم جنگ دوم جهاني از طرف امريكاييها برهروشيما واقع جاپان انداخته شده بود .

۲۱ سنځپله : الكسي كاسيگين صدراعظم اتحاد شوروي پس از اشتراك در مراسم تشييع جنازه رهبر فقيد ويتنام شمالي هوچي من در راه عزيمت از هانوي به مسكو در پيكنگ با صدراعظم جمهوريت مردم چين ملاقات غير متر قبه انجام داد .

۲۲ سنځپله : مجلس شوراي ملي كورايي جنوبي در جلسه خود لوايح حكومت را در باره تعديل قانون انتخابات رياستجمهوري آنكسور به تصويب رسانيد .

۲۳ سنځپله : در واشنگتن اعلام شده كه ريچارد نكسن رئيس جمهور امريكا از طرف طبقات مختلف امريكايي تحت فشار قرار داده شده تا هرچه زودتر تصميم نهائي خود را برای بيرون كشيدن تعداد مزيد از عساکر امريكايي از ويتنام جنوبي اعلام نمايد .

۲۴ سنځپله : بيست و چار مين دوره اجلاسيه

امور خارجه يوغوسلاويا در مورد موضوعات مربوط به حريق مسجد اقصي مذاكره نمودند
۸ سنځپله : ارتور كوستا اي سلوا رئيس جمهور برازيل به يك حمله مغزي دچار گرديده كه در اثر آن قدرت ناطقه خود را از دست داده است .

۹ - سنځپله : گو بال سواروپ پاتاڪ ۷۳ ساله گورنر ايالت ميسور هند از طرف اعضاي پارلمان مركزي آنكسور برای يك دوره (۵) سال به حيث معاون رئيس جمهور انتخاب گرديد .

۱۰ سنځپله : كنفرانس سران چهار كسور عربي باشركت رهبران جمهوريت عربي متحد، اردن، سوريه و عراق برای غور در باره ايجاد هم آهنگي و سياست اقتصادي كسور هاي عربي در قاهره شروع گرديد .

۱۱ سنځپله : جمال عبدا لناصر رئيس جمهوريت عربي متحد از تمام كسور هاي عربي تقاضا كرد تا همه وسايل و ذخايسر خود را عليه اسرائيل مجبزن نمايند .

۱۲ سنځپله : سوان توي رئيس هيئت ويتنام شمالي در مذاكرات صلح ويتنام برای اولين بار اظهار داشت كه هر گاه امريكا تعداد زيادي از عساکر خود را از ويتنام جنوبي بيرون بكتشد حكومت ويتنام شمالي در مقابل اين عمل امريكا عكس العمل مساعدي نشان خواهد داد .

۱۳ سنځپله : كنفرانس كوچك سران كسور هاي عربي كه در آن رهبران جمهوريت عربي متحد ، اردن سوريه ، عراق و سودان اشتراك داشتند در قاهره خاتمه يافته و در اعلاميه منتشره كنفرانس گفته شده كه سران اين پنج كسور اقدامات مقتضي را در تمام امور مربوط مورد مطالعه قرار داده اند .

* دكتور هوچي من رئيس جمهور ويتنام شمالي كه از چندي بيك مريض قلبي مبتلا بود به عمر ۷۹ سالگي در هانوي وفات نمود .

۲۴ سنځپله : حكومت امريكا مخصوصاً شخص ريچارد نكسن رئيس جمهور آنكسور پس از حادثه در گذشت رئيس جمهور ويتنام شمالي بيك سلسله فعاليت ها جهت استقرار صلح در ويتنام دست زده است .

۱۵ سنځپله : به موجب قرار دادی كه در ماه دسامبر ۱۹۶۸ بين حكومتهات امريكا و اسرائيل باهضاء رسیده حكومت امريكا حاضر شده تا در بدل دو صد مليون دالر پنجاه عدد طياره جت جنگي نوع فانتوم به اسرائيل ارسال نمايد .

مجمع عمومی موسسه ملل متحد در نیویارک آغاز شد .

۲۵ سنبله : ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا پلان بیرون کشیدن ۳۵ هزار عسکر دیگر ایالات متحده را از ویتنام جنوبی اعلام کرد .

۲۶ سنبله : ژاک شا بان دالماس صدراعظم فرانسه در جلسه پارلمان آنکشور ضمن توضیح سیاست اقتصادی و سایر مواد پلان های اقتصادی خود گفت که حکومت وی انجام خدمات نظامی را از شانزده ماه به دوازده ماه تقلیل بخشیده تا جوانان فرانسه فرصت بیشتری برای انجام خدمات ملی داشته باشند .

۲۷ سنبله : وزارت دفاع امریکا اعلام داشت که در اثر هدایت ریچارد نکسن رئیس جمهور آن کشور استخدام افراد جدید برای انجام خدمات نظامی در امریکا متوقف گردیده است .

۲۸ سنبله : ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا پس از ایراد بیانیۀ در مجمع عمومی موسسه ملل متحد باوزرای خارجه فرانسه ، تونس ، انگلستان ، ویتنام جنوبی ، تایلند اردن ، رومانی و موریسوس ملاقات های جدا گانه انجام داده و با هر یک از آنها درباره مسائل مورد علاقه مذاکره کرد .

۲۹ سنبله : رادیو ها و انا اعلام داشت که قانون جدیدی در کیوبا نافذ گردیده هر کس که کدام طیاره خارجی را روده به آنکشور پیاده سازد خود وی نیز به کشور که طیاره به آن متعلق است مسترد خواهد شد .

۳۰ سنبله : وزرای خارجه چهار قدرت بزرگ در آخرین اعلامیه خویش حمایت خود را از فیصله نامه شورای امنیت در مورد اخراج فوری قوای اسرائیل از مناطقی که در جنگ شش روزه ماه جون ۱۹۶۷ تصرف نموده اند مجدداً تأیید کردند .

۳۱ سنبله : کنفرانس عالی سران کشور ها نیکه از چهار صد و پنجاه ملیون مسلمانان جهان نمایندگی میکرد برای اتخاذ فیصله در باره عکس العمل مربوط به حادثه حسیق قسمتی از مسجد اقصی در رباط پایتخت المغرب افتتاح شد .

ریاست جلسه را که سه روز دوام داشته و در نوع خود اولین کنفرانس بشمار میرفت ملک حسن پادشاه المغرب بعهده داشت .

اول میزان : قوای سی کشور اسلامی در مسکو از موفقی که حکومت اتحاد شوروی در قبال حریق قسمتی از مسجد اقصی در پیش گرفته تمجید نموده اند .

۲ میزان : جلسه نهائی سران ممالک اسلامی که قرار بود چهار شنبه ۲ میزان در رباط صورت بگیرد برای یک روز به تعویق انداخته شده علت اصلی التوای این جلسه و اختتام کنفرانس سران ممالک اسلامی ناشی از اختلافاتی بود که بین شرکت کنندگان کنفرانس در مورد شمولیت نماینده هند بروز کرد .

* - تان دک تانگ معاون رئیس جمهور ویتنام شمالی از طرف اسامبله آنکشور بحیث رئیس جمهور انتخاب گردید .

۳ میزان : کنفرانس عالی سران ممالک اسلامی که به اشتراک بیست و پنج کشور به تعقیب حادثه حریق در مسجد اقصی به تاریخ ۲۱ سنبله در رباط دایر گردیده بود خاتمه یافت .

۴ میزان : نمایندگان ووزرای خارجه تقریباً بیست کشور غیر منسلک در نیویارک تشکیل جلسه دادند .

در جمله موضوعاتی که در این کنفرانس مطرح بحث قرار گرفت مسئله خلع سلاح و همچنان تقویه همکاری بین کشورهای غیر منسلک شامل بوده است .

۵ میزان : حکومت فدرالی چکو سلواکیا تحت ریاست اولدر چر نیک استعفا داد این استغای وی در قبال ختم جلسه سه روزه کمیته مرکزی حزب کمونیست آنکشور که صبح ۴ میزان پایان یافت صورت گرفت .

۶ میزان : در اثر توصیه شورای عالی حزب کمونیست چکو سلواکیا تغییرات زیادی در ارگان حزبی آنکشور رونما گردیده و در نتیجه الکساندر دو بچسک از عضویت در شورای عالی و همچنان از پست موجوده اش به حیث رئیس مجلس شورای عالی بر طرف ساخته شده ولی عضویت خود را در کمیته مرکزی حزب حفظ نموده است .

۷ میزان : جوزف کمپنی سابق رئیس کمیسیون حزب کمونیست چکو سلواکیا موظف به تشکیل یک حکومت جدید چک در چکوسلواکیا گردید .

۸ میزان : آخرین دسته از عساکر امریکا به تخلیه مواضع خود در اطراف سیگون شروع نموده و امور دفاعی شهر سیگون کاملاً به عساکر ویتنام جنوبی واگذار گردید .

۹ میزان : مذاکرات رهبران اتحاد شوروی و پرلند در قصر کرملین شروع گردید .

در این مذاکرات لیونید بر ژنیف رهبر حزبی و الکسی کاسیگین صدراعظم در جمله اعضای هیئت اتحاد شوروی و لاد یسلا وگو ملکا رهبر حزبی و سیر انکوویچ صدراعظم در جمله

د افغانستان کالنی

- هیئت پولند اشتراک نموده بودند .
- ۱۰ میزان :** میرمن اندرا گاندی صدراعظم هند اظهار داشت که نظر به عدم موافقه با شرکت هند در کنفرانس سران ممالک اسلامی در رباط حکومت از حمایت موقف کشور های عربی منصرف نخواهد شد ، صدراعظم هند در مدارس به خیر نگاران گفت کسه سیاست حکومت وی متکی بر منافع بین المللی میباشد نه بر اساس احساسات .
- ۱۱ میزان :** در بن اعلام شده که بین رهبران پارلمانی احزاب سوسیال دیمو کرات و دیموکرات آزاد جمهوریت اتحادی آلمان در مورد تشکیل یک حکومت جدید توافق نهائی حاصل گردیده و انتظار میرود عنقریب ویلی برانت رهبر حزب سو سیال دیموکرات از رئیس جمهور آنکشور تقاضای اجازه را برای تشکیل کابینه ائتلافی جدید بنماید .
- ۱۲ میزان :** الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی در مسکو با پام وان دو نکت صدراعظم ویتنام شمالی ملاقات و باره مسایل مورد علاقه دو کشور مذاکره کرد .
- ۱۳ میزان :** لیونید بر ژنیف سر منشی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی در برلین گفت : اکنون در راه آن فرا رسیده که قدم های عملی در راه آما ده ساختن یک کنفرانس مشترک امنیت اروپا برداشته شود .
- ۱۴ میزان :** نه نفر از اعضای کانگرس امریکا که مربوط به احزاب دیمو کرات و جمهور یخواه آنکشور میباشد به صورت مشترکی ادامه جنگهای ویتنام را مورد انتقاد قرار داده اند .
- ۱۵ میزان :** در اعلامیه مشترکی که پس از ختم مذاکرات سباراکات و مارشال تیتوروسای جمهور ایتالیا و یوگوسلاویا در بلگراد انتشار یافته گفته شده که مارشال تیتو دعوت رئیس جمهور ایتالیا را برای مسافرت به ایتالیا قبول نموده است .
- ۱۶ میزان :** دو دسته دیگر از عساکر امریکایی که شامل پنجم و پنجاه نفر میباشدن سیکون رابه قصد مراجعت به امریکا ترک گفتند .
- ۱۷ میزان :** موریس شومان وزیر خارجه فرانسه در مسکو با پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی ملاقات و با آنها در باره مسایل مورد علاقه دو کشور مذاکره کرد .
- ۱۸ میزان :** شانزدهمین کانگرس اتحادیه پستی جهانی فیصله نامه ای را به تصویب رسانید که از پرتگال ختم تبعیض نژادی
- را در مستعمرات افریقایی آن تقاضا میکند .
- ۱۹ میزان :** مقامات بیافرای اعلام نموده اند حتی المقدور خواهند کوشید تا دهلین هوایی که برای پرواز های امدادی طیارات موسسه بین المللی صلیب احمر جهت رسانیدن کمک به آسیب دیدگان بیافرا تاسیس میگردد غیر نظامی باشد .
- ۲۰ میزان :** هرال و یلسن صدراعظم انگلستان ترمیم دیگری در کابینه خود وارد نمود که بر اساس آن ده نفر از وزراء و معاونین وزراء که از لحاظ وظایف خود دارای اهمیت متوسط و یا کمی بودند از وظایف شان بر طرف گردیده و عوض آنها اشخاص جوان تری مقرر شده اند .
- ۲۱ میزان :** حزب عدالت ترکیه که رهبری آن با سلیمان دمیریل صدراعظم آنکشور میباشد در انتخابات پارلمانی ترکیه که سر از ۲۰ میزان شروع گردیده موفقیت قابل ملاحظه بدست آورده است .
- ۲۲ میزان :** ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا پیش بینی نموده که جنگ های ویتنام در طرف سه سال آینده خاتمه و یک صلح دائمی در حوزه بحر الکاهل بر قرار خواهد شد .
- ۲۳ میزان :** پس از ختم مذاکرات صدراعظم اتحاد شوروی و ویتنام شمالی اعلامیه مشترکی در مسکو انتشار یافت که در آن گفته شده حکومت اتحاد شوروی به دادن هر گونه کمک مخصوصا کمک های غیر نظامی به ویتنام شمالی اهمیت زیادی قایل است .
- ۲۴ میزان :** ویلی برانت رهبر حزب سو سیال دیمو کرات جمهوریت آلمان در بن اظهار داشت که بین اعضای حزب وی و حزب دیمو کرات آزاد در باره وضع کابینه ائتلافی آینده آنکشور موافقه شده است .
- ۲۵ میزان :** پارلمان رودیشیا برای اولین بار لایحه راکه آنکشور را بدو حصه معین مناطق نژادی تقسیم میکند مورد بررسی قرار داد . طبق این لایحه رودیشیا به سه منطقه اروپایی ، افریقایی ، و ملیون تقسیم خواهد شد .
- ۲۶ میزان :** جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد که چندی قبل در اثر بیماری انفلوانزا شدید مریض و مجبور به استراحت کاملی شده بود کاملا بهبود یافته ممکن است در طرف چند روز آینده بار دیگر به انجام وظایف خود حاضر گردد .
- ۲۷ میزان :** حکومت جمهوریت عربی متحد بیک سلسله مذاکرات عاجل با سفرای کشور

داشت که يك قدرت خارجی نباید به حاکمیت ملی لبنان و به این حق آنکشور که خودش مسایل داخلی خود را حل نماید مداخلة کند و نباید در مورد اموری که داخل حیطه صلاحیت دول عربی است تجاوز به عمل آید .

* - الکسی روشین رئیس هیئت نمایندگی اتحاد شوروی در کنفرانس خلع سلاح ژنیو گفت اتحاد شوروی امید وار است مذاکرات ماه آینده امریکا و اتحاد شوروی که در هلستکی صورت میگیرد به مسابقات تسلیحاتی ذروی خاتمه دهد .

۷ عقرب : جنرال امین بو ستانی قوماندان عمومی قوای مسلح لبنان در راس يك هیئت برای مذاکره با رهبران نظامی جمهوریت عربی متحد راجع به اوضاع لبنان وارد قاهره شد .

۸ عقرب : جمهوریت عربی متحد رسماً موافقه کرد که در منازعه بین مقامات لبنانی و موسسه نهضت آزادی فلسطین میانجیگری نماید .

* حکومت فرانسه از سه عضو دیگر دایمی شورای امنیت ملل متحد تقاضا کرد تا مذاکرات چهار قدرت را در باره مسایل مربوط به شرق میانه بزودی ممکنه آغاز نمایند .

۹ عقرب : ایالات متحده و اتحاد شوروی يك نسخه تجدید شده مسوده مشترك میثاق تحریم سلاح ذروی را در بستر ابحار به کنفرانس بین المللی خلع سلاح پیش کردند و در آن خود را از حق ویتو در تعدیل پیمان مذکور محروم قرار دادند .

* کنفرانس وزرای خارجه کشور های عضو پیمان وارسا در پراگ خاتمه یافت .

در این کنفرانس که يك و نیم روز بطول انجامید در باره تمام مسایل مورد علاقه به شمول کنفرانس امنیت اروپا مذاکره شده است .

۱۰ عقرب : ملک حسین پادشاه اردن اظهار نمود که باید کنفرانس سران کشور های عربی برای غور در باره جریانات فعلی اوضاع در شرق میانه هر چه زود تر انعقاد یابد .

وی طی بیانیه گفت که موسسه ملل متحد و کشور های بزرگ جهان در مساعی خود برای حل بحرانهای شرق میانه تاگام شده اند وظیفه خود عربهاست که برای حل بحرانهای شرق میانه اقدام نمایند .

* هفت وزیر خارجه کشور های سوسیالیستی در جلسه منعقدہ پراگ پیشنهاد کرده اند تا کنفرانسی به شرکت تمام دول اروپایی در باره

های عربی در باره شمولیت اتباع امریکا در جمله افراد نظامی اسرائیل شروع کرد .

۲۸ میزان : نمایندگان پنج کشور مختلف جهان برای اشغال چو کپهای خالی شورای امنیت موسسه ملل متحد به حیث اعضای غیر دایمی انتخاب شدند .

این کشور ها عبارت اند از بوروندی ، نیکاراگوا ، پولند ، سیرالیون و سوریه که بجای نمایندگان الجزایر ، سینیگال ، مجارستان ، پاکستان و پارام وای برای يك دوره دوساله انتخاب گردیده اند .

۲۹ میزان : ویلی برانت رهبر حزب سوسیال دیموکرات جمهوریت اتحادی آلمان بحیث صدراعظم حزب مذکور پس از ۱۹۳۰ در برابر پارلمان آنکشور حلف و فاداری یاد کرد .

۳۰ میزان : مذاکرات جمهوریت مردم چین و اتحاد شوروی درباره رفع اختلافات سرحدی دو کشور در پیکنگ شروع شد .

واسیلی کوزنتسوف معاون اول وزارت خارجه اتحاد شوروی و چیاو کوان هومعاون وزارت خارجه جمهوریت مردم چین رهبری هیئت های نمایندگی دو کشور را در این مذاکرات بعهدہ دارند .

اول عقرب : رشید کرامی صدراعظم لبنان استعفاي خود را به رئیس جمهور آنکشور تقدیم نمود . رشید کرامی در ماه اپریل گذشته از وظیفه اش استعفا داده بود ولی رئیس جمهور لبنان از وی خواسته بود تا به تشکیل کابینه جدیدی اقدام نماید .

۲ عقرب : حکومت امریکا و کوریای جنوبی با پیشنهاد حکومت کوریای شمالی در باره اینکه کمیته در کوریا تشکیل جلسه بدهد موافقه نمودند .

۳ عقرب : حکومت جمهوریت اتحادی آلمان قیمت مارک پول رایج آنکشور را هشت اعشاریه پنج فیصد بالا برده بدین ترتیب به انتظاری که از چندین ماه باینطرف درین مورد مبرفت خاتمه داد .

۴ عقرب : نمایندگان کشور های عربی نسبت به اشتراک جوانان امریکائی در جمله افراد قوای نظامی اسرائیل به اوتانت سرمنشی موسسه ملل متحد شکایت کرده اند .

۵ عقرب : حسن صبری الخوالی نماینده جمهوریت عربی متحد یسار داشت جمال عبدالناصر رئیس جمهور آنکشور را در مورد پیشنهاد میانجیگری نسبت به نارامی های لبنان برای ملک حسین پادشاه اردن تسلیم کرد .

۶ عقرب : حکومت اتحاد شوروی اعلام

آنکشور منافع قوای تولیدی خود را بر سر ای مقابله با اسرائیل بکار باندازد .

۱۸ عقرب : سیزده کشور عربی که در شورای دفاعی مشترک در قاهره تشکیل جلسه دادماند موافقه کردند که یگانه راه علیه اسرائیل استعمال قوه ، تجهیز نمودن و آمادگی برای آزادی مناطق تحت اشغال است.

۱۹ عقرب : اتحاد شوروی و نمایندگان هفده کشور دیگر از مجمع عمومی موسسه ملل متحد تقاضا نمودند تا بحث خود را درباره مسأله تامین وحدت کوریا خاتمه بدهند .

۲۰ عقرب : مجمع عمومی موسسه ملل متحد دیشب بار دیگر بحث خود را در باره موضوع عضویت جمهوریت مردم چین در موسسه موصوف ادامه داده و نمایندگان بلغاریا، کیوبا یمن ، مالی و موریتانیا از عضویت جمهوریت مردم چین در موسسه ملل متحد حمایت کردند .

۲۱ عقرب : اظهارات اخیر اوتانت سرمنشی موسسه ملل متحد در باره شروع مذاکرات امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه برای غور در باره اوضاع شرق میانه که ممکن است در آینده نزدیکی صورت بگیرد در موسسه ملل متحد باخوشی زیادی مواجه شده است .

۲۲ عقرب : بیست و هشت کشور به شمول ایالات متحده ، انگلستان ، کانادا و فلیپین از پیشنهاد بلجیم در مورد مطالعه بیشتر و وسیع تر طرق استفاده از مواد معدنی بستر ابخار، برای منفعت تمام بشریت حمایت کرده اند .

۲۳ عقرب : کمیته عامله ملی حزب کانگرس که در هند بر سر اقتدار میباشد میرمن اندراگاندی صدراعظم هند را بحیث یگ عمل تادیبی از عضویت این حزب بر طرف ساخته است .

۲۴ عقرب : زیاده از دو هزار نفر روحانیون بودائی پس از آنکه اقامتگاه های شان در معرض طوفان سیل و باران شدید قرار گرفت و باوصف بارش شدید در مقابل قصر ریاست جمهوری ویتنام جنوبی به اعتصاب نشستند ادامه دادند .

۲۵ عقرب : یوگوسلاویا فیصله نموده است تا یگ هیئت بزرگ حزب کمونیست آنکشور از اتحاد شوروی بازدید به عمل آرد . این اولین هیئتی است که بعد از داخل شدن قوای بیمان وارسا چکوسلواکیا در اگست

موضوعات مربوط به امنیت قاره یوروپ و همکاری بین کشور های شامله آن در نیمه اول سال ۱۹۷۰ در هلستکی پایتخت فنلند دایر گردد .

۱۱ عقرب : در قاهره اعلام شد که سر از نیمه شب بین قوای لبنان و کماندو های فلسطین اوربند بر قرار گردید . این توافق طی مذاکراتیکه بین یا سرعرفات و جنرال بوستانی زهبران هیئت های موسسه نهضت آزادی فلسطین و لبنان در قاهره صورت گرفت حاصل شد .

۱۲ عقرب : یا سر عرفات رهبر موسسه نهضت آزادی فلسطین اعلام داشت که در دوران مذاکراتی که بین وی و جنرال امیل بوستانی قوماندان قوای نظامی لبنان در قاهره صورت گرفته بین طرفین در باره تمام مسایل مورد علاقه توافق کاملی حاصل گردیده ولی کدام بیانیه کتبی در این زمینه از طرف آنها انتشار نخواهد یافت .

* ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا اظهار داشت که پلانیها های برای بیرون کشیدن قوای جنگی زمینی آنکشور از ویتنام طرح نموده ولی این اقدام از روی کدام تقسیم اوقات عملی نه خواهد شد .

۱۳ عقرب : موریس شومان وزیر خارجه فرانسه اظهار داشت که حکومت آنکشور به مساعی خود برای پیشرفت و ادامه مشوره بین امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه جهت حل بحران های شرق میانه ادامه میدهد .

۱۴ عقرب : اوتانت سر منشی ملل متحد از تبصره در باره پلان سری ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده در باره صلح در ویتنام خود داری کرد .

یکی از اهداف پلان نکسن استقرار صلح در ویتنام از طریق بیرون کشیدن تدریجی قوای زمینی ایالات متحده از ویتنام میباشد .

۱۵ عقرب : لارد کارادان رئیس هیئت نمایندگان انگلستان در موسسه ملل متحد اظهار داشت که حکومت آنکشور به حمایت خود از عضویت جمهوریت مردم چین در موسسه ملل متحد و در عین حال اخراج نماینده فار موسا از موسسه موصوف ادامه میدهد .

۱۷ عقرب : جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متجد اظهار داشت مساعی که برای استقرار صلح در شرق میانه به خرج داده شده باناکامی مواجه گردیده و اکنون باید مردم

- ۱۹۶۸ از اتحاد شوروی بازدید می نمایند .
- ۲۶ عقرب :** هزاران تن از اعضای حزب کانگرس ملی هند به محل اقامت میرمن اندراگاندی صدراعظم هند آمده و حمایت و اعتماد خود را نسبت بوی ابراز داشتند .
- ۲۷ عقرب :** نطق وزارت خارجه فرانسه این شایعات را که حکومت آنکشور بانجام مذاکرات امریکا و اتحاد شوروی در باره محدود ساختن اسلحه ستراتیژیکی اتومی مخالف میباشد عاری از حقیقت خوانده است .
- ۲۸ عقرب :** ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا اعلام نموده که حکومت وی خواستار حل مسئله خلع سلاح و پیشرفت پرتفع مذاکرات نمایندگان اتحاد شوروی و امریکا در باره محدود ساختن اسلحه ستراتیژیکی اتومی در هلسنکی میباشد .
- ۲۹ عقرب :** کانگرس حزب دیمو کسرات مسیحی جمهوریت اتحادی آلمان کورت جورج کیستگر صدراعظم سابق را به حیث رئیس آن حزب برای دو سال دیگر برگزید .
- ۳۰ عقرب :** مذاکرات اتحاد شوروی و امریکا راجع به محدودیت اسلحه ستراتیژیکی در هلسنکی شروع گردیده و نمایندگان هر دو حکومت امید واری خود را برای موفقیت این مذاکرات به نفع هر دو کشور و تمام جهان ابراز نمودند .
- * مجلس شورای ملی جمهوریت عربی متحد در جلسه دیشبه خود پیشنهاد های جدید حکومت امریکا را در باره حل بحران های شرق میانه رد کرد .**
- ۳۱ عقرب :** اولین مرحله مذاکرات رئیس جمهور امریکا و صدراعظم جاپان در باره تمام مسائل مورد علاقه دو کشور مخصوصاً موضوع استر داد اوکیناوا از طرف امریکا به جاپان در قصر سفید امریکا صورت گرفت .
- اول قوس :** هنری کیت لاج رئیس هیئت نمایندگی امریکا در کنفرانس صلح ویتنام از بست خود استعفاء داد .
- ۲ قوس :** شاهنشاه ایران و پال لوشانچی رئیس جمهور مجارستان حمایت کامل خود را از اصول زیست باهمی مسالمت آمیز بین ملل کشور های مختلف جهان وعدم مداخله در امور داخلی سایر کشور هاو همچنان احترام به تمامیت ارضی و حق حاکمیت سایر ملل ابراز داشته اند .
- ۳ قوس :** میرمن اندراگاندی صدراعظم هند ضمن بیانیه در یک جلسه اضطراری کمیته کانگرس ملی ال اندیا گفت وی به منظور نزدیکی حزب با مردم تقویت و تجدید آنکشور
- کوشش لازمه را بکار خواهد بود .
- ۴ قوس :** حکومت امریکا دیشب قرار داد مربوط به جلوگیری از انتشار اسلحه اتومی را که سال گذشته مورد تأیید امریکا ، اتحاد شوروی و انگلستان قرار گرفته بود امضاء نموده است .
- * - لیونید بریز نیف زعم حزب کمونیست اتحاد شوروی گفت که هدف از تأیید پیمان عدم اشاعه اسلحه ذروی از طرف اتحاد شوروی تقلیل مخاطره يك جنگ ذروی در جهان بوده است .**
- ۵ قوس :** حکومت امریکا نسبت به حملاتی که در روز های شانزدهم و هفدهم نوامبر از طرف طیارات امریکائی بر مواضع سرحدی کمبودیا صورت گرفته از حکومت کمبودیا معذرت خواسته است .
- ۶ قوس :** نمایندگان دوازده کشور غیر منسلک که اکثر آنها در کمیته بین المللی خلع سلاح در ژنیو نیز شامل میباشدند از حکومت امریکا و اتحاد شوروی مطالبه نمودند تا از آزمایش و تهیه اصلحه ستراتیژیکی جدید خود داری نموده و بدین ترتیب برای ایجاد فضای مساعدی در کنفرانس نمایندگان دو کشور در هلسنکی کمک نمایند .
- ۷ قوس :** اتحاد شوروی و پنج قدرت دیگر اروپای شرقی ابلاغیه مشترکی انتشار داده و طی آن تدابیر عاجل را برای دریافت حل منازعه اعراب و اسرائیل مطالبه نموده اند .
- ۸ قوس :** نطق حکومت نایجیریا اظهار داشت که حکومت آنکشور روزانه پنجمصد هزار پوند سترلنگ برای پیشبرد امور جنگی خود باعساکر بیافرا به مصرف میرساند .
- ۹ قوس :** حکومت های بلغاریا ، هنگری ، آلمان شرقی ، اتحاد شوروی و چکوسلواکیا و احزاب این کشور ها ضمن نشر اعلامیه گفته اند که :
- منطقه شرق میانه صحنه تشنجات خطرناک در نتیجه سیاست تجاوز کارانه حلقه های متجاوز امپریالیستی میباشد .
- * :** جنرال یحیی خان رئیس جمهور پاکستان اظهار داشت که انتخابات پارلمانی بر اساس یک نفر یک رای به تاریخ پنجم اکتوبر آینده در آنکشور صورت میگیرد تا قانون اساسی جدیدی برای پاکستان تدوین نماید .
- ۱۰ قوس :** بیت دی جونگ صدراعظم هالیند کنفرانس عالی بازار مشترک اروپا را دوهنگ افتتاح کرد .

- ۱۱ قوس : ژورژ پو مپیدو رئیس جمهور فرانسه يك پروگرام همکاري وسيع سياسي اقتصادي ، تکنالوژيکي و پولی را بين اعضاي جامعه اقتصادي اروپايي در کنفرانس سران اعضاي شش گانه بازار مشترک پیشنهاد کرد.
- ۱۲ قوس : وزرای دفاع کشورهای عضو پیمان ناتو در بروسل تشکیل جلسه دادند تا خطوط عمومي را در مورد استعمال سلاح ذروي تاکتيکي در اروپا مطرح بحث قرار بدهند .
- * روسای احزاب و حکومت هفت کشور عضو پیمان وارسا کنفرانس عالی اروپایسی خود را در مسکو آغاز کردند .
توقع میروود روسای مذکور در مورد پالیسی های بلاک شرقی به مقابل اروپا بحث ومذاکره نمایند .
- ۱۳ قوس: وزرای خارجه کشورهای عضو پیمان اطلس در اعلامیه که انتشار داده اند گفته اند که از هر اقدام مثبتی که هدف آن تخفیف تشنجات در اروپا باشد باخوشی استقبال می نمایند .
- * ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا که نسبت به عدم پیشرفت مذاکرات صلح ویتنام در پاریس دستخوش نگرانی میباشد اکنون میکوشد تا شخصی را عوض هنری کیبت لاج به حیث رئیس هیئت نمایندگی امریکا درین مذاکرات تعیین نماید .
- ۱۴ قوس: جمهوریت عربی متحد رسماً اعلام کرد که دیگر امید واری برای حل صلح آمیز نزاع شرق میانه وجود ندارد و گفته است که قاهره نمیتواند مسئول عواقب ناشی از آن باشد .
- ۱۵ قوس: ویلی برانت صدراعظم جمهوریت اتحادي المان اعلام داشت که کنفرانس امنیت اروپا تا زمانی مفید ثابت نخواهد شد که مناسبات بین حکومت دو قسمت آلمان بهبود نیاید .
- ۱۶ قوس : نمایندگان زمبیا ، الجزایر ، نیپال و چند کشور دیگر مسوده فیصله نامه راه شورای امنیت موسسه ملل متحد پیش کرده اند که در آن تجاوزات اخیر عساکر پرتگالی بر سنیگال و بمباران یکی از قصبات سنیگالی توسط طیارات پرتگالی تفسیح شده است .
- ۱۷ قوس : نمایندگان سیاسی امریکا و جمهوریت مردم چین برای اولین بار پس از تقریباً دو سال بار دیگر در وارسا با هم ملاقات ومذاکراتی نموده اند .
- ۱۸ قوس : مجمع عمومی موسسه ملل متحد حکومت اسرائیل را نسبت مجازات دسته
- جمعی عربهای مقیم مناطق اشغالی ویران نمودن منازل عرب ها درین مناطق وانتقال آنها بجا های دیگر مورد تفسیح قرار داده است .
- ۱۹ قوس: ویلی برانت صدراعظم جمهوریت اتحادي آلمان اظهار داشت که به عقیده وی در حال حاضر زمینه برای انعقاد کنفرانس امنیت اروپا مساعد نمی باشد ولی حکومت با متحدین غربی خود برای بهبود فضای انعقاد این کنفرانس صرف مساعی می نماید .
- ۲۰ قوس: ایالات متحده و جمهوریت مردم چین طی هفته جاری به احیای مذاکرات رسمی که تقریباً دو سال قبل در وارسا ملتوی گردیده بود به قول ناظران دیپلوماتیک قریب گردیده اند .
- ۲۱ قوس: بهجت تلجونی صدراعظم اردن گفت اتحاد شوروی دوست صمیمی مردمان عرب میباشد وماکمک هائی را که آنکشور به جمهوریت عربی متحد میدهد بحيث تقویسه تمام ملل عربی در مبارزه شان علیه تجاوز اسرائیل تلقی میکنیم .
- ۲۲ قوس : مجمع عمومی موسسه ملل متحد با وصف مخالفت امریکا و اتحاد شوروی فیصله نامه رابه تصویب رسانید که در آن گفته شده باید کشورهای دارای اسلحه اتومی هر گونه انفجارات آزمایشی خود را قطع کنند .
- ۲۳ قوس : مجلس سنای ایالات متحده امریکا فیصله نامه رابه تصویب رسانید که بر اساس آن در بودجه نظامی سال ۱۹۶۹ - ۱۹۷۰ آنکشور ترمیماتی وارد شده است .
- ۲۴ قوس : اتحاد شوروی ، جاپان راخطار داد که تقاضای مکرر جاپان برای استرداد جزیره ایکه در بحر الکا هل تحت اداره اتحاد شوروی است تشنجات را در شرق دور بطور خطرناکی ازدیاد خواهد بخشید .
- ۲۵ قوس : ژورژ پو مپیدو رئیس جمهور فرانسه بعد از اینکه مساعی انگلستان رادر راه یکجا شدن با اروپا استقبال نمود مورد انتقاد کمونستها و مورد تأیید دیگر رهبران قرار گرفت .
- ۲۶ قوس : مجلس عوام انگلستان با اکثریت دو ثلث آراء لوابیحی رابه تصویب رسانید که به موجب آن مجازات اعدام برای اشخاصی که مستحق آن باشند در آنکشور منسوخ قرار داده شده است .
- ۲۷ قوس : نمایندگان چهار کشور بزرگ یعنی ایالات متحده امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه بار دیگر در نیویارک برای

غور در باره اوضاع شرق میانه تشکیل جلسه دادند .

۲۸ قوس : ملتن اوبوتی رئیس جمهور اوگندا در اثر گلوله باری یکی از اتباع آن کشور از ناحیه سر مجروح گردید .

۲۹ قوس : نیکولای پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی والکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی به کشورهای عربی اطمینان داده‌اند که اتحاد شوروی هرگز از کمک و حمایت کشورهای عربی منصرف نخواهد شد .

۶ جدی : پنج زورق که شباهت تامی با زورق ساخت فرانسه داشته و باتوپیهای مخصوص برای حفاظت سواحل میجرمیباشد به بحیره مدیترانه داخل شده اند .

*** جمهوری عربی متحد لیبیا و سودان** موافقه نمودند تا در هر چهار ماه یکبار کنفرانس هایی تشکیل داده و باهم راجع به ایجاد و هم‌آهنگی در سیاست خود علیه اسرائیل مذاکره نمایند .

۷ جدی : محافل مطلع عربی اظهار نظر میکنند که حکومت سودان و لیبیا با اعزام عساکر خود به جمهوری عربی متحد برای مقابله با تجاوزات اسرائیل موافقه نموده‌اند .

*** میرمن اندراگانندی صدراعظم هند** تغییراتی را در قانون اساسی آنکشور به منظور محدود ساختن حقوق ملکیت اعلام کرد .

۸ جدی : جمال عبدالناصر رئیس‌جمهوریت عربی متحد اسرائیل و بعضی از کشورهای بزرگ عربی را متهم ساخت که میکوشند تا قسمت بیشتری از اراضی عربی را به فلسطین اسرائیل ملحق سازند .

۹ جدی : نماینده‌زمبیا که امروز دوره يك ماهه ریاست شورای امنیت از طرف وی‌خانمه مییابد اظهار داشت که اوضاع شرق میانه بحرانی ترین موضوع عصر امروز بوده و مساعی چهار کشور بزرگ یعنی ایالات متحده آمریکا، اتحاد شوروی، انگلستان و فرانسه برای حل این معضله تاکنون یکدام نتیجه نرسیده است .

*** ژورژ پومپیدو** رئیس جمهور فرانسه حینیکه از رخصتی ایام کرسمس به پاریس مراجعت کرد به بزرگترین تشویش دوره ریاست جمهوری اش در مورد موضوع پنج کشتی جنگی که در فرانسه ساخته شده و اکنون به صوب بندر حیفا اسرائیل در حال حرکت است مواجه شده .

۱۰ جدی : ریچارد نکسن رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا لوابج مربوط به پروگرام کمک های خارجی آنکشور واکه از طرف

۳۰ قوس : وزیر خارجه لیبیا این شایعات را که بین حکومت لیبیا و فرانسه قراردادی در باره فروش اسلحه و مهمات نظامی فرانسه به لیبیا امضاء شده عاری از حقیقت خوانده است .

اول جدی : وزرای کشورهای عضو بازار مشترک اروپای غربی ، پس از پنج روز بحث بودجه سال مالی آینده این بازار را تصویب نمودند .

بودجه جدید که حاوی ارقامی معادل سه ملیارد دالر میباشد بیشتر از همه متوجه مسایل زراعتی بازار مشترک است .

۲ جدی : سران دول عربی به تاریخ اول جدی پلان جمهوری عربی متحد را مینویسند و عده ارسال عساکر و پول برای جنگ علیه اسرائیل مفصلاً مورد مذاکره قرار دادند .

این پیشنهاد که توسط محمد فوزی وزیر جنگ جمهوری عربی متحد ارائه گردید راجع به مکلفیت های مخصوصی که از هر کشور ۱۴ گانه جامعه عرب توقع بوده میشود تفصیل میدهد .

۳ جدی : ویلیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده آمریکا این ادعا حکومت اسرائیل را که ایالات متحده آمریکا با پیشنهاد های جدید خود برای حل بحرانهای شرق میانه در مقابل عربها از خوش آمد گویی کار گرفته عاری از حقیقت خوانده است .

*** کنفرانس سران کشورهای عربی که دو روز قبل با شرکت سران چهارده کشور در رباط شروع شده بود بدون اینکه کدام اعلامیه انتشار بدهد دیشب خاتمه یافت .**

۴ جدی : اگنیو معاون رئیس‌جمهور آمریکا واشنگتن را به قصد بازدید از هشت کشور آسیای جنوبی بشمول افغانستان ترك گفته و قبل از آنکه واشنگتن راترك گوید باریچارد نکسن رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا ملاقات ودر باره این مسافرت خود مذاکراتی نمود .

*** عده از کشورهای عربی که در کنفرانس**

- خارجه يوگوشلاويا گفټ که اهداف اساسي سياسي دول غير منسلک انکشاف ديموکراتيک همکاري باتساوي شرايط ميان تمام کشور ها غرض حل پروايلم هاي مهم بين المللي ميباشد.
- ۱۹ جدي: معاونين روساي هيئت هاي نمايندگي ايالات متحده امريکا، اتحاد شوروي، انگلستان و فرانسه بار ديگر در نيويارک تشکیل جلسه داده و راجع به اوضاع شرق ميانه مذاکره کردند.
- ۲۰ جدي - هوراس کينگ رئيس مجلس عوام انگلستان در قاهره باجمال عبدالناصر رئيس جمهوريت عربي متحد ملاقات و باوي در باره جريانات فعلي اوضاع شرق ميانه مذاکره کرد.
- ۲۱ جدي - وزارت خارجة ايالات متحده امريکا از تبصره در مورد فيصله فرا نسه مبنی بر فروش پنجاه طياره جت ميراث به ليبيا اباز وزيه .
- * - اين موضوع که اوچو کو رهبر حکومت بيافرا اکنون در کدام منطقه بسر مي برد هنوز هم مجهول مانده ولي اوضاع در بيافرا همچنان به نفع حکومت فيد رالي رو بهبود ميباشد .
- ۲۲ جدي - عمليات عظيم کمک به آسيب رسيدگان جنگهاي سي ماهه نايجيريا در مالي سرعت اختيار کرد که مقاومت نظامي بيافرا از هم فرو ريخت و سر نو شت جنرال اوچو کو رهبر سي وشش سالة بيافرا را پرده اسرار در خود پيچيده است .
- ۲۳ جدي - مارشال تور خان گور نسر پاکستان، غربي ضمن مصاحبه باروز نا مه نگاران در باره تطبيق الغاي يك يونت گفټ درين راه هرچه زود تر تصميم نها يسي اتخاذ شده والغاي يك يونت قبل از تاريخ ۲۶ مارچ عملي خواهد شد .
- ۲۴ جدي: سنيرو اگنيو معا ون رئيس جمهور ايالات متحده امريکا اعلام داشت که حکومت آنکشور هر گز دو ستان خود را در آسيا وحوزه بحرالکا هل فراموش نخواهد کرد .
- ۲۵ جدي: نمايندگان چارده کشور جهان در ژنيو تشکیل جلسه دادند تا پلانهاي کمک هاي امداد عاجل را برای نايجير يا به شمول کمک هاي وسيع از طريق پراشوت و طيارات نظامي مطرح بحث قرار بدهد .
- ۲۷ جدي: حکومت هند در مورد امکانات از بين بردن مقررات منع سلاح از طرف حکومت ايالات متحده امريکا به پاکستان با حکومت امريکا پيهم در تماس ميباشد .
- ۲۸ جدي: حکومت لبنان فيصله کرده تا کانگرس به تصويب رسيده امضاء نمود .
- اين لوايح حاوي تقريباً دو مليارد دلار کمک هاي خارجي ايالات متحده امريکا بوده و ريجارد تکسيں هنگام امضاء اين لوايح نسبت باينکه کانگرس آنکشور مبالغ زيادي را از پروگرام کمک هاي خارجي ايالات متحده امريکا کاسته اظهار تأسف نموده است .
- ۱۱ جدي: بر اساس فيصله نامه ملل متحد سال ۱۹۷۰ بحدث سال بين المللي تعليم و تربيه اعلام گرديد به ارتباط اين موضوع شوراي اجرائيه يو نسکو از تمام کشور هاي جهان تقاضا کرد تا اقدامات مثبتی در جهت بلندي بردن سطح معارف در جهان اتخاذ کنند.
- ۱۲ جدي: محافل مطلع در قاهره اين شايعات را بي اساس خوانده اند که ملک حسن دوم پادشاه المغرب چک معادل بيست مليون پوند سترلنگ به حکومت جمهوريت عربي متحد ارسال داشته است .
- بعقيد اين محافل قبلا در کنفرانس سران کشور هاي عربي در رباط توافق هايي در باره اين موضوع که المغرب مقداري اسلحه براي جمهوريت عربي متحد تهيه نمايد موافقه حاصل شده بود .
- ۱۳ جدي: نطق وزارت خارجة ايالات متحده امريکا اعلام داشت که حکومت آنکشور حاضر است تا مساعي خود را براي شروع مجدد مذاکرات دو جانبه ايالات متحده امريکا و اتحاد شوروي در اطراف حل بحرانهاي شرق ميانه باوصف عدم توافق فعلي اتحاد شوروي ادامه بدهد .
- ۱۴ جدي: جارج براون معاون رهبر حزب محافظه کار که بزرگترين حزب مخالف حکومت انگلستان ميباشد در قاهره باجمال عبدالناصر رئيس جمهور عربي متحد ملاقات کرد .
- ۱۵ جدي: اوتانت سر منشي ملل متحد وليثيوئل سنيگور رئيس جمهور سنيگال موافقه نمودند که ناگامی کنفرانس ۱۹۶۸ ملل متحد بر موضوع تجارت و انکشاف منقده دهلي جديد يك ضربه به پيشرفت کشور هاي افريقي محسوب ميگردد .
- ۱۶ جدي: وزارت خارجي ايالات متحده امريکا يکبار ديگر وعده داد که حکومت آن کشور به موجب معاهده دفاعي دو جانبه که بين امريکا و فارموسا به امضاء رسيده در مواقع ضروري از فارموسا دفاع خواهد کرد .
- ۱۷ جدي: ژورژ پومپيدو رئيس جمهور فرانسه فشار زياد خود را روی مذاکرات خنثاسن کوني مربوط به تهيه اسلحه فرانسوي به رژيم موجوده ليبيا انداخته است .
- ۱۸ جدي: رادي وويچاو واليج معاون وزارت

اتحادی آلمان در برلین غربی با قوماندانهای قوای ایالات متحده آمریکا، انگلستان و فرانسه ملاقات کرد.

۸ دلو: رشید کرامی صدراعظم لبنان اظهار داشت که بیانیۀ اخیر ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا نشان می دهد که ایالات متحده آمریکا در صدد تحصیل نظریات خود بر کشورهای عربی میباشد.

۹ دلو: اولین دسته از سه هزار نفر عسکر مربوط قوای بحری ایالات متحده آمریکا سیگون را به قصد آنکشور ترک گفت.

ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا قبلا تصمیم گرفته بود تا پنجاه هزار عسکر دیگر آمریکا بی را از ویتنام جنوبی بیرون بکشد. و این سه هزار نیز در آنجمله شامل میباشند.

۱۱ دلو: این راپور ها که جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت متحده عرب هفته گذشته بطور سری به مسکو مسافرت نموده از طرف منابع مطلع قاهره بی اساس خوانده شد.

۱۲ دلو: جنرال جعفر التیمی رئیس دولت سودان به قاهره مسافرت مینماید. وی با جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد درباره ایجاد هم آهنگی بیشتری در سیاست دفاعی کشورهای عربی برای مقابله با تجاوزات مکرر اسرائیل مذاکره خواهد کرد.

۱۴ دلو: چوئن لای صدراعظم جمهوریت مردم چین طی مکتوبی عنوانی جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد فرستاده و حمایت کامل چین را از داعیه اعراب در منازعه شرقی میانه ابراز نموده.

۱۵ دلو: حکومت جاپان یعنی یگانۀ کشوری که از حملات اتومی در پانچنگ دوم جهانی شدیدآ آسیب دیده قرار داد مربوط به جلوگیری از انتشار اسلحه اتومی را امضاء نموده است.

۱۶ دلو: جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد اعلام نموده که هرگاه ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا یا فروش تعداد بیشتر طیارا بچیت جنگی توزیع فانتوم به اسرائیل موافقه کند جمهوریت عربی متحد نیز از اتحاد شوروی تقاضای ارسال اسلحه بیشتری را به جمهوریت عربی متحد خواهد کرد.

۱۸ دلو: سران کشورهای عربی کنفرانسی برای غور در باره تاکتیک های نظامی خود در مقابل اسرائیل در قاهره تشکیل دادند. درین کنفرانس سران جمهوریت عربی متحد،

به منظور مقابله با حملات مکرر عساکر و طیارات اسرائیلی بر مواضع مختلف سرحدی لبنان بودجه دفاعی خود را تزئید بخشند.

۲۹ جدی: سپیرو اکتیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا پس از مسافرت سه هفته ای به یازده کشور مختلف آسیایی و حوزه بحر الکاظمی به واشنگتن مراجعت کرد.

۳۰ جدی: مذاکرات نمایندگان سیاسی ایالات متحده آمریکا و جمهوریت مردم چین امروز برای اولین بار پس از دو سال، در سفارت جمهوریت مردم چین در وارسا بار دیگر آغاز میگردد.

۱ دلو: اتانانت سر منشی ملل متحد باژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه مدت یک ساعت در قصر الیزه مذاکره کرد.

تانت گفت مذاکرات آنها مشتمل بر اوضاع نایجیر یا شرق میانه و ویتنام بوده است.

۲ دلو: حکومت ایالات متحده آمریکا نسبت به موافقه حکومت فرانسه با فروش یکصد طیاره میراژ به لیبیا اظهار نگرانی نموده است آمریکا گفت اقدام حکومت فرانسه توازن قوا را در شرق میانه بر هم خواهد زد.

۳ دلو: حکومت ساحل عاج به او جوکو رهبر مناطق نایجیریا که قبلا بیافرا نام داشت، پناهندگی داده است ساحل عاج در جمله چهار کشور افریقای میا شد که رژیم سابق بیافرا را به رسمیت شناخته بود. حکومت ساحل عاج باوصف اینکه به او جو کو حق پناهندگی سیاسی داده مگر اعلام نموده که بوی هرگز اجازه نخواهد داد تا در داخل خاک ساحل عاج به کدام فعالیت سیاسی دست بزند.

۴ دلو: سپیرو اکتیو معاون رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا را پور مفصل مسافرت یازده کشور آسیایی خود را به یک جلسه شورای امنیت ملی که مدت دو نسیم ساعت دوام نمود تقدیم کرد.

۵ دلو: هراللد ویلسن صدراعظم انگلستان

لندن را به قصد بازدید از کانادا و ایالات متحده آمریکا ترک گفت صدراعظم انگلستان ابتدا در اتاوا با صدراعظم کانادا و در نیویارک با اتانانت سر منشی موسسه ملل متحد و همچنان در واشنگتن با ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا در باره مسایل مورد علاقه مذاکره خواهند کرد.

۶ دلو: کابینه جاپان مسوده بزرگترین بودجه سالیانه را در تاریخ آنکشور که مجموعاً مبلغ ۷۹۴۹۷۰۰ ین جاپانی میشود بتصویب رسانید.

۷ دلو: ویلی برانت صدراعظم جمهوریت

اردن ، سوریه ، عراق و سودان شرکت دارند: نا از شرکت در جلسات نمایندگان امریکا، فرانسه و اتحاد شوروی جهت مذاکره در باره اوضاع شرق میانه خود داری نماید .

۲۶ دلو : او تانت سر منشی ملل متحد نسبت حادثه گرتاری اسلحه و مهمات نظامی در میدان هوا میونینخ اظهار تاسف کرد . قرار بود که اسلحه و مهمات نظامی به اسرائیل ارسال گردد .

۲۷ دلو : حکومت جاپان تصمیم گرفته تاسسم خود را به کمک های انکشافی ملل متحد به اندازه بیست فیصد از دیاد بخشد .

۲۸ دلو : در واشنگتن گفته شده که نمایندگان سیاسی امریکا و جمهوریت مردم چین به تاریخ بیستم فبروری بار دیگر با هم ملاقات کردند .

۲۹ دلو : جارج براون در مجلس عوام انگلستان گفته که هیچ یک از کشورهای شرق میانه به مذاکرات نمایندگان چهار کشور بزرگ خوشبین نمی باشد .

اول حوت : در قیال ملاقات سه و نیم ساعته در نیویارک نمایندگان چهار کشور بزرگ برای تقاضای دستجمعی به منظور تطبیق اوربند در شرق میانه به موافقه نرسیدند .

۲ حوت : نمایندگان ایالات متحده امریکا و جمهوریت مردم چین در وارسا پایتخت پولیند تشکیل جلسه دادند گرچه موضوع مذاکرات طرفین سری نگه داشته شده است اما گفته میشود که نماینده امریکا پیشنهاد های جدیدی را در ساحه های تجارتی و مبادله زورنا لیست ها ارائه نموده است .

۳ حوت : وزارت امور خارجه ایالات متحده امریکا بار دیگر این را پورها برتردید کرد که ریچارد نکسن رئیس جمهور آنکشور فیصله نموده است تا طیارات جت بیشتر با اسرائیل ارسال نماید .

۴ حوت : حکومت گایانا با اعلام رژیم جمهوریت در آنکشور ارتباط نزدیک و یکصد و پنجاه و شش ساله خود را با انگلستان تا حدی قطع نموده است .

حکومت گایانا که چند سال قبل به آزادی خود نایل گردیده باوصف اعلام رژیم

۱۹ دلو : مسافرت ویلیام راجرز وزیر امور خارجه ایالات متحده امریکا به کشورهای های افریقای بی به منظور برقراری مناسبات نزدیک تر اقتصادی و سیاسی بین ایالات متحده امریکا و کشورهای در حال رشد افریقا این صورت گرفته است .

۲۰ دلو : ویلیام راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا به سلسله دومین مرحله بازدید خود از ده کشور افریقای دیشب از رباط به تونس وارد شد . هنگام ورود راجرز به تونس اجتمعی از طرف یکدسته از مردم تونس علیه وی صورت گرفت ولی پلیس مانع پیشرفت این اشخاص بسوی میدان هوایی شد .

۲۱ دلو : مقامات گمرکی سوئیس در زوریخ یک مقدار اسلحه و مهمات نظامی را که قرار بود به اسرائیل ارسال گردد در زوریخ متوقف ساخته اند . طبق اظهار مقامات گمرکی سوئیس در بین این سالها آلات مخصوص را دارنیز شامل بوده است .

۲۲ دلو : اتحاد شوروی به پیشنهاد های غربی در باره مذاکره جهت بهبود اوضاع برلین جواب داده است .

اما منابع غربی تاکنون از افشای محتویات یادداشت جوابیه اتحاد شوروی خود داری نموده اند .

۲۳ دلو : ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا پلان عملی را که آلودگی هوا و آب را خاتمه داده و محیط امریکا را در دهه حاضر پاک خواهد ساخت به کانگرس امریکا تقدیم کرد .

نکسن گفت این امر با پول ، عزم و شجاعت انجام شده میتواند .

۲۴ دلو : مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا که اکنون مشغول بازدید از تانزانیا میباشد در دارالسلام با رهبران نهضت های آزادی انگولا ، موزمبیق و رودیشیا ملاقات کرد و به رهبران نهضت های آزادی افریقا وعده هرگونه کمک را داد .

۲۵ دلو : جارج براون معاون حزب کارگر انگلستان از حکومت آنکشور تقاضا نموده

اخبار خارجی

- ۱۳ حوت :** ملوین لیر دوزیس دفاع ایالات متحده امریکا این شایعات را که پرسونل زیاد نظامی و غیر نظامی آنکشور در لاوس میباشد عاری از حقیقت خوانده است .
- ۱۴ حوت :** ویلی برانت صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان مذاکرات دوستانه و موفقانه خود را در مورد مسایل سیاسی بین المللی ، مشکلات اقتصادی و دفاعی باهرالد ویلسن پایان بخشید .
- ۱۶ حوت :** ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا پیاپی مهابسی برای حکومت انگلستان و اتحاد شوروی که روسای مشترک کنفرانسی بین المللی ژنیو برای هند و چین میباشد فرستاده و از حکومت دو کشور تقاضا نموده تا بیطرفی لاوس را حفظ و تضمین نمایند .
- ۱۷ حوت :** فدراسیون اتحادیه حمل و نقل کشور های عربی اخطار داده اند که در مقابل هر کشور یکه با خطوط هوایی کشور های عربی مقاطعه کند به اقدام بالمللی دست خواهد زد .
- ۱۸ حوت :** حکومت جمهوریت یمن اعلام داشت که تا هنگامیکه حکومت عربستان سعودی رژیم جمهوریت یمن را بر سمیت نشناسد آنکشور از شرکت در کنفرانس وزرای خارجه کشورهای اسلامی خودداری خواهد کرد .
- ۱۹ حوت :** کمیته مخصوص امور ملل متحد که مأمور غور در باره امور مربوط به استعمار میباشد از شورای امنیت تقاضای جلسه فوری را برای اتخاذ اقدامات مقتضی جهت خاتمه دادن به وضع فعلی در رودیشیا نموده است .
- ۲۰ حوت :** اتحاد شوروی و فرانسه بصورت جداگانه به اسرائیل از رهگذر عملیات نظامی آنکشور در مقابل لبنان اخطار داده اند .
- ۲۳ حوت :** اعلیحضرت هیرو هیتو امپراتور جاپان نمایشگاه بین المللی اوساکا را که ۷۸ کشور (بشمول افغانستان) از پنج قاره جهان در آن اشتراک کرده اند طی مراسم خاصی افتتاح نمود .
- جمهوریت در آنکشور در جرگه کشورهای کامنولت باقیمانده است .
- ۵ حوت :** هنگام ورود ژورژ پومپیدو صدما نفر از یهودی های مقیم ایالات متحده امریکا به عنوان اعتراض با سیاست حکومت فرانسه در مورد شرق میانه مخصوصاً فروش یکصد طیاره میراژ فرانسوی به لیبیا در مقابل قصر سفید اجتماع نموده بودند .
- ۶ حوت :** ایسا کوسا تو صدراعظم جاپان اظهار داشت که حکومت وی به هیچ وجه در نظر ندارد در فعالیت های نظامی ایالات متحده امریکا در کوریا شرکت نماید .
- ۷ حوت :** جوزف تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا برای یک بازدید چهل و هشت ساعته با جگرن قذافی رئیس شورای دولتی لیبیا وارد طرابلس گردید .
- ۹ حوت :** نمایندگان ایالات متحده امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه در موسسه ملل متحد بار دیگر در اقامتگاه هیئت نمایندگان امریکا راجع به اوضاع فعلی شرق میانه مذاکره نمودند .
- ۱۰ حوت :** ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه به سلسله بازدید از نقاط مختلف ایالات متحده امریکا به شیکاگو وارد گردید .
- بناروآل وگورنر شیکاگو که قبلاً گفته بودند در مراسم استقبال از ژورژ پومپیدو هنگام ورودش به آنجا استقبال نخواهند کرد در مراسم استقبال از رئیس جمهور فرانسه اشتراک نموده و از وی با گرمی استقبال نمودند .
- ۱۱ حوت :** به موجب فرمایشیکه از طرف شخصیت های برجسته رژیم غیرقانونی رودیشیا انتشار یافته سرانیمه دیشب رژیم جمهوریت در رودیشیا نافذ گردیده است . به موجب این فرمان پارلمان رودیشیا منحل گردید .
- ۱۲ حوت :** نمایندگان چهار کشور مختلف افریقای اقدام رژیم غیرقانونی رودیشیا را در مورد اعلام رژیم جمهوریت در آنجا به شدت مورد تخطیب قرار داده اند .

بیغله را حبله راسخ مہتمم فعال
و با استعداد سالیانه

بساغلی حبیب الرحمن نینگ داؤدزی
دافغانستان کالنی تکره او لایق مہتمم

(اظہار سپاسگذاری)

اداره د افغانستان کالنی از همکاران محترم قلمی بنا غلو عزیز الدین و کیلی
فولبزی یی خطاط هفت قلمی، محمدخان جلال، محمد گلاب بشار، دردمند
محمد حسن نیر، عبدالفتاح روشنگر، محمد حکیم منگل، محمد نعیم حسینی،
فضل الرحمن ننگ، بیغله کامله راسخ و عکاسان گرامی بناغلو و فاجو، مستمندی
ونوری که در نوشتن عناوین، تهیه مضامین و عسکهای مورد ضرورت سالنامه
باین اداره همکاری نموده اند اظہار تشکر می نماید.

هكذا اداره د افغانستان کالنی از دانشمندان محترم بناغلی کند هاری
رئیس مطابع دولتی و کارگران فنی آن ریاست بناغلو صیقل، عبداللہ،
عبدالحکیم، محمد کاظم، محمد نعیم رحیم (آیر بتر) و خیرالدین (ماشین کار)
که در قسمت تهیه کتبخانه، صفحه بندی و چاپ سالنامه از هیچگونه مساعدت
و همکاری باین اداره مضایقه نفرموده اند اظہار شکران نموده و تقویت بیشتر آنها را
در راه انجام وظیفه از خداوند متعال استمداد می یابند.

(اداره)

Afghanistan

Almanac

